

Posteriora Egidii.

**Expositio Egidii Romani su-
per libros posteriorum Ari-
stotelis cum textu eius-
dem nouissime opti-
me recognita, cū
ctisq; erroris-
bus expur-
gata.**

Pollicens Regidii.

Expositio Regidii Romani
per libros pollicens in
fotris cum textu
dem nominis obi
me recordantur
cuis eius
pae erdit

212

+

Posteriozum

illi conceptus: sicut non erraret in formādo conceptum sic non erraret in adaptādo conceptus rebus. Quare si intelligēdo simplicia ppter potētiā intellectus nostri errare possumus. vel qz non debite formāmus conceptus. vel qz cōceptus formatos non debite adaptāmus. ne errāremus in formādo in mēte nra conceptū sube. z cuiuslibz p̄dicamētis. z ne errāremus in adaptādo h̄s conceptus formatos q̄ditatibz vt qz forte conceptū q̄ditatis z id qd significat hoc noie q̄ditatē adaptem? q̄litati v̄l alij p̄dicamēto nece fuit tradere sciam libri p̄dicamētōz: p̄ quā regulā in formādo no h̄s cōceptus de. io. p̄dicamētis. z in adaptādo h̄s conceptus formatos debitis p̄dicamētis doceamur. fuit ḡ necesse tradere doctrinaz lib. p̄ntōz: qz ibi doceat qd signat noie cuiuslibz p̄nti. ex q̄ doctrina possumus nobis debitos conceptus formāre de his. z h̄s conceptus formatos rebus ḡbus cōpētūt: possumus debite adaptare. ¶ Est tñ diligenter notādū. qz intellectus nō sic fertur in quiditates reruz simplr. vt intellectus subaz separatāz imo circūloquit h̄s q̄ditates. z p̄prias d̄rias rerū nescit. p̄puz rationibus noiare. id nō solū intellectu ḡne statiz nō itelligit. d̄riam immo intellecta d̄ria nō statim itelligit rē cuius est illa d̄ria. Nā si q̄dupres ponat d̄ria anialis. possit z decupes d̄ria assignari forte. n. multa sunt anialia h̄ntia. io. pedes. attri qz bipes z q̄drupes z decupes sunt circūlocutiones differentiaz: nō oz qz ḡ itelligit has d̄rias qz cognoscat anialia habētia. io. pedes. ¶ Viso quō itelligit. qz est potentia cognoscens. z nō statim cū itelligit genus itelligit d̄riam. nec statim cū itelligit d̄riam itelligit illā rē cuius est d̄ria. p̄ qd p̄t errare in intellectu simpliciu z in significatiōibus terminoz. id necesse fuit cōponere libzū p̄ntōz vbi ostēditur qd significat noie cuiuslibz p̄nti. reliq̄ de leni patēt. Nā planuz est quō intellectus noster est in potentia: qz nō statim cū itelligit subm itelligit p̄dicatum. p̄ qd p̄t errare in formādo enūciatiōe. id necesse fuit cōponere libzū p̄ntōz. vbi de enūciatiōe tractatur. Tertio vt dicebat: intellectus noster est in potētia: qz nō statim cū itelligit p̄ncipia itelligit d̄clones. id in sillogizādo p̄mo necesse fuit p̄ponere libzōs artis noue. vbi agit de sillo. z specialr necesse fuit libzū posteriozum cōponere quē habemus p̄re manibz: vbi agit de sillo demonstratiuo qui est fillus apoditicon. i. faciens scire. Pz lgit qz qz intellectus noster est potentia cognoscens. z qz p̄t errare in conceptu simplici z cōponēdo z diuidēdo z et d̄scurrendo. id necesse fuit logicā inuenire q̄ntuz ad libzū p̄dicamentozū ne erraret in simplicibus conceptibus z q̄ntuz ad libzū p̄ntōz ne erraret in enūciatiōibus. z q̄ntuz ad libzōs artis noue ne erraret in argumētationibus. Sed si alicui intellectui inest p̄trarium. v̄z. qz non sit potentia cognoscens. ille est actu ens: qz separabilis a rebus mālibz: z non est forma corporis. h̄s itaqz intellectus: qz non est potentia cognoscēs nō errabit i intellectu simpliciu. nec itelligit componēdo z diuidēdo. nec itelligit d̄scurrendo. ppter qd non indigebit logica vt per eam habeat sciam de rebus. Tota igitur cā necessitatis logice accipiēda est ex modo itelligēdi nostro. cum ergo d̄yalectica sit modus sciēdi. z ppter scire sit inuenta. eo qz sit via ad ceteras scientias: licz tota d̄yalectica sit necessaria. potissime tamen necessari⁹ est iste liber vbi agit de sillogismo demonstratiuo faciente scire. ex quo pz quid sit subiectum huius libri. z q̄ sit causa materialis: qz tamen hic principaliter intendit de demonstratiōe. demōstratio situe sillogismus demōstratiuus p̄t poni hic mā vel subiectuz. efficiens aut for malis vel finalis patere possunt per ea que cōmuniter in principijs libzozum traduntur.

His visis ad intelligentiā doctoz qdā cōia d̄clibitamus. Cū ḡ hic liber sit de demōstratiōe demonstratio sit fillus faciens scire. Dubitaret forte quis. vtz per demonstratiōe aggeneret scia. z vt qz nō: qz scia idē est qd certa cognitio. cū certior sit cognitio p̄ncipioz qz d̄clonū: qz p̄ qd v̄nū qd qz tale z illd magis. Si ergo per demonstratiōe aggeneretur certa cognitio certior sit cognitio p̄ncipioz qz d̄clonū essent p̄ncipia demonstrabilia. qd falsum est. ¶ Preterea illud qd maxime facit ad erroze nō vt aggenerare sciam. s̄z bec est d̄ria inter intellectū z sensum s̄m cōmētatoze in. z. de aia. qz intellectus nō errat circa itelligibilia cōia s̄z circa p̄prias. sensus aut ecōtrario nō errat circa sensibilia p̄pria s̄z circa cōia. igit cū demōstratio sit ex p̄puz z erga p̄pria maximus error accidet. nō vt ḡ ex talibz aggenerari scia sed magis ignorātia. ¶ In contrariū est p̄hs qd demōstratiōe vocat filluz apoditicon. i. faciente scire. ¶ D̄bz. qz vt infra dicitur. Scire optinamur v̄nū qd qz cām cognoscimus: z qm̄ illius est causa. z qz non contingit alr se habere. Si ergo aliquis fillus nō aggeneret sciam hoc est vel qz non p̄cedit ex causis: s̄z p̄cedit ex ḡbus d̄az p̄a bilibus: ex ḡbus d̄a signis: vel si fillus accipit cām: non accipit cām: q̄ sit p̄pria illius: ita qz nō p̄cedit ex p̄puz. s̄z ex ḡbus d̄az cōibus. illud ergo qd aggenerat sciam. non solum d̄z esse cā: s̄z et d̄z esse p̄pria cā huius. z nō aggeneratur scia per fillm: qz si accipitur ibi cā z cā p̄pria: nō tñ accipit cā per se z imediata: q̄ de necessitate ifert effectū: z que nō p̄t aliter se h̄re: s̄z cū oia ista d̄currat. s̄. q̄ ibi est p̄cessus ex causis z ex causis huius. i. ex p̄puz: z ex causis q̄ nō p̄tingunt alr se h̄re. z qz posite ponūt effectum cuiusmodi sunt cause p̄ se z imediate: oz ex tall p̄cessu aggenerari sciam. z qz oia ista d̄currunt ad demōstratiōe: qz demōstratio est ex cāis z d̄clonū veris p̄mis z imediate: v̄z demōstratiōe esse filluz apoditicon. i. aggenerantem sciaz. ¶ Qd vero obyciebat: qz si certa cognitio h̄ret p̄ demōstratiōe: cū p̄ncipioz sit certa cognitio. p̄ncipia eēt demōstrabilia. Dicit d̄z: qz vt patebit nō ois certa cognitio h̄ret p̄ demōstratiōem: sed solū h̄ret p̄ demōstratiōe certa cognitio cōclonū. q̄ p̄prie vocat scia: nō aut h̄ret p̄ demōstratiōe certa cognitio p̄ncipioz: qz h̄s cognitio: vt ibi patebit nō ineret scia dicit: s̄z itellec. ¶ Qd v̄o v̄teri⁹ arguebat: qz circa p̄pria maxime cōtingit errare. Dicit d̄z: qz rō arguit op̄positū: nō p̄positū. Nā ars ē circa difficile: z circa id circa qd p̄tingit errare: id oportuit esse artem de demōstratiōe per demōstratiōe: ne circa talia errarem. ¶ Alterius d̄z: qz p̄ demōstratiōe sic sit scia: qz p̄cedit ex cāis p̄puz z immediatis q̄ sciam cānt. Dubitaret forte aliquis: v̄t de demōstratiōe sit scia z videt qz nō: qz vt d̄clm̄ est scia est p̄ demōstratiōe. s̄z ḡ de demōstratiōe esset scia: sciret demōstratiōe per demōstratiōe z alia demōstratiōe p̄ demōstratiōe. ita esse p̄cessus in ifinitū: qd est incōueniēs. ¶ Preterea vt cōmuniter arguit: nō est idē organū z subm: videmus. n. in arte fabzili qz martellus ḡ est organū p̄ qd faber agit: r̄cs alia z d̄ns ab eo qd per martellus efficit: z ab eo qd subycit̄ actioni martelli: semp̄ ergo instrumētū est d̄ns ab eo circa qd verifatur actio instrumētū: qz tūc idē ageret in seipsum: q̄re si demōstratio est instrumētū: per qd sciamus: nō poterit demōstratio esse subiectum in scia. nec poterit esse id de quo est scia: nō ergo erit scia de demōstratiōe. ¶ In cōtrarium est p̄hs qz tradit artem demōstrandi. est ergo ars z scia de demōstratiōe. Dicendum qz si vera esset positio Auic. forte de facili possemus satisfaccere questioni. ponit. n. Auic. qz in actibus animae non est inconueniens ire in ifinituz: vt si p̄ aliquē actū itelligēdi itelligo aliqd: z p̄ aliū actū itelligēdi itelligo me in

*certe h̄s h̄c est hoc d̄clm̄ arguere non ex d̄clm̄
qua d̄m h̄m̄ itatione in alij ga ta. s̄z h̄c. qz p̄
p̄ h̄tione p̄cedit n̄st h̄a ap̄ q̄ tñ h̄s n̄p̄p̄t̄
h̄s it: in mar̄ ex h̄bene v̄z d̄tz p̄s̄. et v̄z d̄ p̄
h̄m̄m̄ ar̄ gū men̄ h̄m̄: quan̄ do eunq̄ alij qd n̄p̄
p̄tin in fin̄ h̄m̄ in ip̄so alij qd d̄bet alij ḡntuz
t̄m̄a h̄y v̄l h̄a quem n̄p̄s̄t̄ h̄y r̄a ad̄ d̄clm̄ qz
h̄y? nō est talis ya h̄r ḡya est itelligēdi. a h̄m̄
h̄y h̄z h̄y h̄z p̄o p̄s̄ h̄m̄ d̄m̄*

telligere. Rursus etiā p aliū actū intelligo me itelligere: & sic fm eū in actibus rōnis pōt esse pcessus in infinitū. Et qz demōstrare & arguere & sillogizare & oino discurre- re ab vno in aliō sunt actus rōnis. Jō forte diceret aliqs qz per demōstrationē hī scia de demōstrationē. & de illa demōstrationē hī scia p demōstrationē. & sic in infinitū. S; b; d; c; n; stare nō pōt. qz nō vī Ari. hūc modū tenuit se: qz tradat sciam de demōstrationē p demōstrationem aliā. & de illa p illā: & sic in infinitū. ¶ Amplius cū in finitū sit ignotū: vt dī pmo physicoz. si esset sic pcessus in in finitū nihil oino sciremus. nā si nō possumus certificari de demōstrationē nisi p demōstrationē aliā: nec de illa nisi p aliā & ita in infinitū. cū terminari nō possit. nunqz possemus venire ad finē. qz haberemus certitudinē aliqz de arte demōrandi. Propter hoc dī alr a gbusdā. qz sicut faber cū vno martello facit aliū martellū: ita qz ibi mar- tellus est organū actionis & est illud qd actioni subicitur. nō tñ est idē martellus qz est organū & qz subicitur actioni. nec est in martellis pcessus in infinitū. sicut aiunt. p de- mōstrationē est scia de demōstrationē. nō tñ est eadē demō- stratio hec & illa. nec est in demōstrationibus pcessus in infi- nitū. S; nec hoc sufficit: qz si faber per aliquaz actionem fabricaret oem martellū. nō posset illam actionē agere cum martello: qz tunc ille martellus seipsum efficeret. Igi- tur cum in hoc libro dicitur ars de oi demōstrationē. non poterit hoc fieri p demōstrationem: qz tunc illa demō- stratio seipsum demōstraret. ¶ Sciendū est. qz si ppuz organū logici esset demōratio: sicut est silus dyalecticus vel silus simplr sumptus sicut forte agrue sustineri pos- set. qz dyalecticus sillogizādo docet sillogizare. sic agrue sustineri posset qz demōstrando docet demōstrare. & p demōstrationem habetur scia de demōstrationē. Uez qz ppuz in silm logici nō est demōstratio. possumus di- cere qz docens demōstrare nō demōstrat. nisi forte per accūs inq̄stum docens demōstrare adducit demōstra- tiones aliquas grā exempli. exēpla aut nō sunt de necessi- tate artis. Dicam? ergo. qz proposita dubitatio sumit ori- ginem ex falsa imaginatione. imaginatur. n. sic qrens qz docens demōstrare demōstrat: s; supposito qz docens demōstrare non demōstraret. vt in psequēdo patebit rōnes superius facte sunt solute. & non habet dubiū qd queritur. ¶ Alterius dubitaret forte aliquis. dato qz ars demōstrandī non doceatur demōstratiue. vtrum ars sillo- gizandi doceat sillogistice. ¶ Dōm. qz duplici via inue- stigare possumus. qz sillogizādo addiscim? sillogizare. & primo per id qd videtur in alyis artibus. & per id qd h; intellectus spāle pter alias potentias. Primiū sic p; v; demus qz fabricando fabri sumus. & citariq̄ndo artē cita- riq̄ndi addiscimus. ergo a simili formādo sillos. & specu- lando qualiter formantur silli artē sillogizandi addisci- mus. Secōdo hoc idem p; p id qd h; intellectus spāle pter potentias alias. nā intellectus est supra se quersiuus. In- tellectus. n. nō solum intelligit se. sed etiā intelligit se in- telligere. & eodem actū quo intelligit: intelligit se itelligē- re. qz si hoc esset alio & alio actu: tūc esset abire in ifinitū. Standum est ergo in p̄mis: vt eodem actu quo intelligit aliquid. intelligat se intelligere illud: & qz sillogizare & dis- currere sunt actus rōnis & intellectus ideo nō solus intel- lectus sillogizat: sed etiā cognoscit se sillogizare. & eodē actu quo sillogizat: se sillogizare cognoscit. sillogizādo n. poterit cognoscere se sillogizare. & poterit artem sillo- gizandi addiscere. ¶ Alterius dato qz sillogizādo pos- sumus discere sillogizare. Dubitaret forte aliquis: quia videtur qz fuerit supernacium inuenire logicam. nā cuz alie scie sillogizant. & sillogizādo possumus addiscere ar-

tem sillogizandi. vī qz addiscēdo alias scias possum? ad- discere artem sillogistica quā logica tradit supnacium ergo fuit pp hoc logicā inuenire. ¶ Dōm. qz duplici via inuestigare possumus. qz necessariū fuit logicā inuenire. nō obstāte qz sillogizādo addiscim? sillogizare. Prima via sumitur ex facilitate addiscēdi. & ex cōplemēto do- ctrine. Prima tangit pbs in. z. meta. vbi ait. qz nō est bonū sil querere sciam & modū sciendī. si. n. addiscendo als scias & sillogizādo in alyis scientiis vellemus artē sillo- gizandi addiscere. tūc simul quereremus sciam & logicā que est modus sciendī. & qz docet sillogizare. & qz male na- ti sumus ad addiscendū. & intellectus noster nascit quasi tabula rasa: & multū tēpus apponit in ignorantia. iō val- de difficile ē ei addiscere quodcūqz illoz p se & valde est difficile intellectui addiscere logicā p se. & ēt est ei difficile addiscere alias scias p se. Si aut addiscere vellet simul logicā cū alyis scientiis. nō solū hoc esset ei difficile: s; quo- dāmodo ipossibile. vī cōmentator supra z^m meta. expo- nens illud verbū phi. qz nō oz sil querere sciam & modū sciendī. i. logicā. ait qz cū homo addiscit logicā cū ad inue- stione aliāz sciaz. tunc nō addiscit hanc nec hāc. i. tūc nō addiscit logicā nec als scias. ergo ppter possibilitatē & faci- litatē addiscendi nece fuit logicā inuenire. vt nō sil q̄rere sciam & modū sciendī. ¶ Secōda via ad hoc idem sur- mitur ex cōplemēto doctrine. nā lz sillogizādo addisci- mus sillogizare. tñ qz scire est cognoscere cās & p̄ncipia rei. nō pfecte possumus scire artem sillogizandi: nisi scia- mus sillogismum reducere in suas causas. & in sua p̄nci- pia. & qz p̄ncipiū sillogismi: cuiusmodi est dici de omni & dici de nullo: & ea ex qbus stat sillogismus docet logica. & nō alie scie. ideo ad cōpletionēz artīs sillogistice necesse fuit logicam inuenire. ¶ Alterius. dato qz necessarium fuerit logicam inuenire. Dubitabit forte aliquis. vtrum sit sil de inuentione logice & de inuentione aliāz sciaz: ¶ Dōm qz sicut in alyis scientiis ex admirari inceperūt p̄hari. & videndo effect? inceperūt inuestigare cās: vt vidē do eclipsim ceperunt inuestigare cām eius. qua inuesti- gata habuerūt scientiam de eclipsi. sic antiqui sapientes videntes qz intellectus ad quālibet rem inuenit rōnes & argumenta. ceperūt inuestigare quo modo itellect? arguit. & quo modo sillogizat. & conati sunt inuenire p̄ncipia et elementa sillogismoz. quibus intuentis inuenerūt artēz sillogizandi. est ergo quodāmodo simile de inuentione lo- gice & aliarum scientiarum. ¶ Alterius autem tum lo- gica sit de conceptibus & actibus rōnis cum videamus qz actus rōnis & intellectus diuersificatur scōm diuersa que format intellectus in intelligendo. Nam in intelligendo simplicia format diffinitionem. in intelligendo cōposita format enunciationē. in discurrendo aut ab vna ppōne ad aliā format rōnē & sillogismū. Dubitaret ergo aliquis vtrū sit sil de intellectu put itelligit simplicia & format diffinitionem vel cōceptū aliquē loco diffōnis. & put in- telligit cōposita & format enunciationē. & put discurret & fa- cit silm. ¶ Dōm qz q̄stū ad p̄ns spectat dicere possum? qz quodāmodo est sil q̄stū ad hec oia. nam sicut in in- tellectu simplicium est dare aliqd qd statim per seipm se offert intellectui: per cuius intellectū ceteri aly cōceptus formant. h; aut fm Aui. est ens & esse. nam p̄mum qd imprimt menti nrē: vt ipse ait est ens & esse. qcquid por- stea intellectus cōcipit & quicquid intelligit habet intelli- gere per ens & esse: qz sic est. ergo in intellectu simpliciu est dare aliqd qd statim iprimitur in intellectu: & per illō dare alia fiunt intellecta. sic etiā & in intellectu cōposi- toz & in formādo enunciationes uenit hoc idē. nā cote- ras ppōnes intelligimus p cōes animi & ceptiones quas

Posteriorum

dignitates vocant. dignitates autem ipsas intelligimus intelligendo hanc dignitatem quod non convenit aliquid sibi esse et non esse. fundatur enim hec dignitas immediate super ipsum ente et super ipso esse: quod sicut ens et esse est de intellectu omnium simplicium sic hec enunciatio et hec propositio quae immediate fundatur super ipso ente est de intellectu ceterarum propositionum. sic ergo in enunciationibus esse contingit quod ceterae enunciationes roborantur et reducuntur ad enunciationes primas quae vocantur coeae animi coeceptiones. Coeae autem animi coeceptiones reducuntur ad propositionem hanc quod non contingit sibi esse et non esse. hec autem propositio non reducitur in propositionem aliam: sed in seipsa est manifestissima et hanc causam suae veritatis. Si autem reducitur hec propositio non reducitur in intellectum propositorum: sed reducitur in aliquid simplex: ut in ens et esse. sic possumus aliquem fillum formare in quem potest reduci omnes filli. illo autem fillum non reducitur in vteriore fillum: ut si hec sunt principia formalia filli. dici de omni et dici de nullo si fieret unus fillus continens hec formalia principia. in illum fillum reduceretur omnes filli. ut puta si fieret talis fillus. in quibus fillis est principium dici de omni et dici de nullo illi sunt perfecti filli. sed in omnibus fillis primae figure formati sunt in conjunctiones utiles est principium dici de omni vel dici de nullo. quod omnes tales sunt congrui et perfecti filli. pro quod quodammodo omnino est simile de intellectu compositorum quo formantur enunciationes et de intellectu discursivo quo formantur filli. nam sicut omnes enunciationes reducuntur in enunciationes primas. id est in coeae animi coeceptiones. Coeae autem enunciationes primae reducuntur in hanc quod non convenit aliquid sibi esse et non esse. hoc autem non reducitur in enunciationem aliquam: sed continet in seipsum esse et immediate fundatur in ente quod est de intellectu omnium aliorum. sic omnes alii filli reducuntur in fillos primae figure. filli autem primae reducuntur in illum fillum quem formamus quod continet principia formalia omnium fillorum. ille autem fillus seipso facit fidem et hanc in seipso causam suae veritatis et non reducitur in aliquem alium fillum. sed reducitur in dici de omni et de nullo. quae principia sunt partes illius filli. et sunt in subam ingrediuntur illum fillum. sicut hec propositio quod non contingit sibi esse et non esse. non reducitur in propositionem aliam: sed reducitur solum in ipso esse quod est pars illius propositionis. et sunt in subam ingreditur propositionem illam. bene dicitur est quod sicut quod esse est de intellectu omnium aliorum. ideo propositio illa quae ex ipso esse sumitur roboratur omnes alias propositiones. ipsa autem non reducitur in aliam: sed hanc in se ipsam causam suae veritatis. et hanc id per quod omnia alia roborantur. sic fillus ille formatus de principijs formalibus filli continet artes fillorum: quod non reducitur in alium fillum: sed omnes alii reducuntur in ipsum. pro quod quodammodo quodammodo simile est de conceptu syllogistico et de alijs conceptibus. pro quod etiam quod syllogizando potest tradere ars syllogistica et quod per fillum potest haberi ars de syllogismo. nec tamen ibit in infinitum. quod est de necessitate ad aliquem fillum devenire qui non reducitur in alium fillum. sed seipso facit fidem. et habebit in se principia roborantia omnes fillos. sicut et per propositionem probetur alia propositio. tamen non itur in infinitum. sed est devenire ad aliquam propositionem quae non reducitur in propositionem: sed seipsa facit fidem. non enim probatur pro propositionem aliam quam per seipsam. hanc enim in seipsa ipsum esse et fundatur in ipso ente quod est ratio quae cetera cognoscantur. **U**terius autem quod intellectus humanus non quiescit. Dubitaret forte quod non videtur possibile quod per syllogismum tradatur ars de fillo: quod ut superius arguebatur. si alius fabricaret omnem martellum non posset per martellum aliquid omnem martellum fabricare: quod tunc ille martellum fabricaret seipsum. quod a simili cum tradens arte filli doceat construere omnem fillum. et cum in huius arte probetur forma cuiuslibet filli. non potest hoc fieri per fillum: quod tunc in illo fillo forma illius filli probaretur in forma sui ipsius. quod videtur in

conveniens: quod semper quod agitur et per quod agitur debent esse distincta: quod distinctum debet esse organum per quod fit actio et id quod actioni subditur: quod non potest idem agere in seipso. **C**odem quod per aliquem martellum non possit fabricari omnes martellus. est tamen alius fillus qui probatur et roboratur omnem fillum ut patet in fillo facto. ut si diceretur. in quibuscunque fillis est principium dici de omni vel de nullo. illi sunt perfecti et congrui filli. sed in omnibus talibus fillis est hanc quod et. iste fillus roboratur omnem fillos. quod in omnibus fillis est principium dici de omni vel dici de nullo. vel sunt reducibiles ad hanc quod fillos. roboratur et hanc fillum logimus seipsum et in hoc fillo est est huius principium. possumus autem duplicem viam assignare quare in operibus exterioribus non possumus invenire aliquid quod agat in omne tale: ut non possumus invenire martellum qui fabricet omnem martellum. in actibus tamen rationis possumus invenire aliquid cuius actio se extendat ad omne tale. puta possumus invenire aliquem fillum qui roborat quolibet fillum. prima via sumitur ex parte potentiae agentis. secunda ex parte actus eliciti ab ipsa potentia. prima via sic patet. nam potentiae corporales et omnes virtutes organice non sunt supra se converfivae. et quod talia non agunt in seipsa ea quae ab ipsis procedunt non sunt supra se converfivae nec agunt etiam in seipsa: et quod inconveniens est talia agere in seipsa. inconveniens est invenire aliquem martellum qui fabricet omnem martellum. quod tunc ille martellus cum sit quod corporale fabricaret seipsum et agerent corporalia in seipsa: quod est inconveniens. sed non est inconveniens reperire aliquam rationem quae roborat quolibet rationem: quod ratio est supra se converfiva: ideo quod a ratione procedit poterit esse contra se converfivum: et hanc actionem in seipsum: non erit inconveniens: ut dicebatur invenire aliquem syllogismum qui roborat quolibet syllogismum: nec est inconveniens invenire aliquam rationem quae roborat quolibet rationem: quod syllogizare et rationari sunt actus rationis et intellectus qui est potentia supra se converfiva. In his ergo quae intellectus facit. vel in his quae profertur in voce. vel in his quae scribuntur: quod talia sunt significativa eorum quae sunt in mente poterit hic modus inveniri reperiat aliquid tale cuius actio se extendat ad omne tale: et tamen se extendat quodammodo ad seipsum. ergo ut superius tangebatur ex parte ipsius intellectus qui est potentia supra se converfiva declaratur quod queritur. **S**ecundo declaratur hoc idem ex parte actus eliciti ab intellectu. Nam cum organum per quod agitur est res aliqua: et id quod agitur per illud organum est etiam res: omne esse realem ordinem inter organum agens et rem actam. sed causa ipsius per quod agitur est res rationis et est actus a ratione elicitus. et illud ad quod se extendit actus illius organi est etiam quod rationis: sicut inter res querimus ordinem realem. sic inter ea quae sunt quod rationis sufficit in rationem ordinem quod querere. si ergo alius syllogismus seipsum roborat sufficit illum syllogismum a seipso in rationem differre ut est organum et subiectum. et ut est quod roborans et quod roboratum. igitur quod syllogismus est quod rationis et quodlibet fillo quodammodo docemus syllogizare: et quod fillus est aliquo modo supra se converfivus. completa tamen ars syllogizando continetur in syllogismo habente in se principia formalia fillorum. et per illum syllogismum roborantur omnes alii syllogismi. **U**terius autem: quod adhuc intellectus hominis non quiescit. Dubitaret forte alius. quod videtur omnino inconveniens quod alius syllogismus seipsum roborat. quod cum roborans sit notus roborato idem esset notius seipso: quod est inconveniens. **D**icendum quod in cognitione conclusionum vel eorum quae cognoscuntur per alia hoc est verum: quod probans est notius probato. et manifestans est notius manifestato. in cognitione autem principiorum veritatem non habet. quia principia seipsa faciunt fidem. et per seipsa sunt manifesta: et quia fillus formatur ex principijs formalibus syllogismorum: etiam

contingens pncipia illa habet rōnem pncipij & elementi
 in arte sillogistica. nō. n. est inconueniēs q̄ h̄s silis ro/
 bobetur & cōfirmet̄ & faciat de seipso fidem. p̄ seipm̄. i. p̄
 pncipia cōcepta in ipso. possumus aut̄ hoc manifestare
 per silē. q̄d videmus in denotatione incōplexoz. qz spe/
 cialia p̄prie loquēdo seipsa nō denomināt. qz albedo pro/
 priē nō est alba. nec cursus currit nec motus mouet. gene/
 ralia aut̄ seipsa denotant. qz bonitas est bona. & magnitu/
 do est magna. & entitas est ens. sic & in p̄posito rōnes fa/
 cte in terminis specialibus seipsas nō roborāt. facte aut̄
 in generalibus p̄nt seipsas generare. sicut generalia seipsa
 denotant s̄ specialia se p̄prie nō denominēt. ¶ Alter/
 rius aut̄ dubitaret forte aliqs cū ars sillogistica possit tra/
 di per sillogismū quare ars demonstratiua nō possit tradi
 per demonstratiōē. ¶ Dōm q̄ duplici via inuestigare pos/
 sumus q̄ docens sillogizare p̄t sillogizare. & ars sillogi/
 stica p̄t tradi per sillogismū. docens aut̄ demonstrare nō de/
 monstrat. & ars demonstratiua nō p̄t tradi per demonstra/
 tiōē. ¶ Prima via sumit̄ ex parte artis demonstratiue. sc̄da
 ex parte logici tradentis artē demonstradi. ¶ Prima via sic
 p̄. nā ars demonstratiua se extendit ad oēm demonstratio/
 nem. Nō. n. traderet̄ ars demonstrandi nisi daret̄ noticia
 de omni demonstratiōe. Ille aut̄ q̄ docet oēm demonstrati/
 tiōē. ōz vt̄ vtatur terminis cōibus cuilibz demonstrati/
 nis. sed p̄cōia nō est demonstratio. ergo tradēs artē demon/
 strandi nō demonstrat. diceret. n. logicus tradendo artem
 demonstratiuā q̄ demonstratio est ex p̄p̄ris & ex veris. his
 aut̄ oēs sp̄ales artifices vtunt̄. quelibz. n. scia demonstra/
 tiua ex p̄p̄ris & veris est. sed hec p̄cedit ex his p̄p̄ris. &
 ex his veris. illa aut̄ ex alijs p̄p̄ris & ex alijs veris. dicere
 aut̄ demonstratiōez esse ex p̄p̄ris & ex veris. est p̄cede
 re per cōmunia cuilibet discipline. & qz arguens per com/
 munia nō demonstrat. cum demonstratio sit ex p̄p̄ris &
 veris. tradens artem demonstrandi nō demonstrat. ¶ De/
 cunda via ad hoc idēz sumit̄ ex parte logici tradētis artē
 demonstrandi. nā q̄libet agens agit s̄m organa sibi de/
 bita. cum ergo organū logici nō sit demonstratio. logicus
 nō p̄t tradere artē de demonstratiōe per demonstrati/
 tiōē. qz tunc ageret per nō. p̄p̄riū organū. sicut q̄ quelibz
 ars agit opera sibi debita per p̄p̄ria organa. & qz non vt̄t̄
 organis alterius artis. vt̄ cū p̄p̄riū sit artis edificatiue fa/
 cere domū. nō tū facit eā cum organis artis sutorie. sic qz
 demonstratio est actus rōnis vel est constituta per ratio/
 nis actus. logicus qui circa talia vtatur docet demonstra/
 tiōē cōponere. & tradit artē demonstrandi. nō tamē facit
 eam per demonstratiōē. qz vt̄ in prosequendo patebit de/
 monstratiō nō est instrumentū eius. tū qz nō repugnat sil/
 logismo q̄ fiat per cōmunia. cū etiam qz p̄p̄riū organū
 logici est sillogismus. logicus p̄t tradere artē de sillo p̄ sillogismū
 eo mō quo est superius declaratiū. S̄z qz demonstratiōi
 repugnat q̄ fiat ex cōibus. & logici nō est p̄p̄riū organū
 demonstratiōis. nō poterit logicus tradere artē de demon/
 stratiōe per demonstratiōez q̄d declarare volebamus.
 ¶ Alterius forte dubitaret aliqs. qz videtur q̄ logicus
 tradit artem de demonstratiōe per demonstratiōē. & vt̄
 detur q̄ organum eius p̄p̄riū sit demonstratiō. nāz per de/
 monstratiōē p̄bat̄ debita passio de debito subiecto per
 debita pncipia. gratia. n. exēplū loquēdo dicamus q̄ hoc
 modo p̄cedit logicus. nā cum in libro p̄rioz subiectus sit
 sillogismus. p̄bat̄ logicus in libro illo de hoc subiecto. i.
 de sillogismo hanc passionem que est de necessitate con/
 cludere per hec pncipia. v̄z. per dici de omni & de nullo.
 p̄bat̄ ergo ibidem q̄ prop̄riū sit sillogismus de necessita/
 te manifeste concludere per illa pncipia que cōtinet. Nā &
 si in alijs argumētationibus vbi nō referunt̄ exp̄sse illa

pncipia. sequit̄ de necessitate cōclusio. tū nō sequitur sic
 manifeste sicut sequit̄ in silis illis formatis p̄ illa pncipia.
 & q̄d dictū est de libro p̄oz respectu sillogismū veritatē vt̄ babe/
 re de libro posterioroz respectu demonstratiōis. Nam in
 libro isto subm̄ est sillogismus demonstratiōis de quo p̄batur
 hec passio q̄ aggenerat sciaz & q̄ est faciēs scire p̄ hec p̄n/
 cipia. qz est ex p̄mis veris & immediatis causisqz cōclōnis.
 ¶ Dōm q̄ duplici via inuestigare possumus q̄ h̄s p̄ces/
 sus facti a logico nō sunt demonstratiōes. In demonstra/
 tiōe. n. sunt duo cōsideranda v̄z ea ex q̄bus demonstratiō fit
 que sunt quasi demonstratiōis cā. h̄s aut̄ sunt pncipia. cui/
 bet disciplinē. & in demonstratiōe cōsiderādū est q̄d ex de/
 monstratiōe causat̄. & hic est demonstratiōis effectus. hui/
 aut̄ est efficere aggenerare sciam. sillogismus enim. de/
 monstratiōis cōsistens ex p̄p̄ris aggenerat sciaz in scia
 nostra q̄d est demonstratiōis effectus. ¶ Dis v̄s p̄z q̄ lo/
 gicus tradens artē de demonstratiōe nō demonstrat. tum qz
 tradit artē per cōmunia. tū etiam qz per artē traditā non
 aggenerat in nobis sciam s̄z modū sciēdi docet. n. logicus
 q̄ demonstratiō est ex p̄p̄ris & ex veris. in speciali tamē que
 sunt illa p̄p̄ria & que sunt illa vera determinare non spe/
 ctat ad logicū. qz ipse nō vt̄tur sp̄alibus terminis. hoc. n.
 nomen p̄p̄riū est nomē sc̄de intentionis. & est cōe ad oīa
 p̄p̄ria. v̄z ad p̄p̄ria quibus vt̄tur geometria. & ad p̄p̄ria
 quibus vt̄tur arithmetica. & etiam ad p̄p̄ria aliarū sciē/
 tiarū. dicere ergo demonstratiōez esse ex p̄p̄ris & non de/
 scendere ad sp̄alia p̄p̄ria. nō est p̄cedere p̄ p̄p̄ria s̄z p̄ com/
 munia. ergo si consideramus ea ex quibus demonstratiō
 cōstituit̄. p̄z q̄ ars tradita a logico de demonstratiōe & tra/
 tio illa quā format logicus de demonstratiōe faciēda nō
 est demonstratiō. qz est p̄ quedā cōia tradita. Rursus si cō/
 sideremus id q̄d per demonstratiōez efficit̄. p̄z q̄ ars de/
 monstrandi p̄ demonstratiōē nō tradit̄. nam scire demō/
 stratiōē & scire sillogismū vt̄ est applicabilis ad res demō/
 stratas & sillogizatas nō est scire aliqd in se. sed est scire modū p̄
 quē debemus scire. p̄ artē ergo demonstrandi & sillogizan/
 di nō aggenerat̄ in nobis scia sed modus sciēdi. v̄n̄ & ipsa
 logica a p̄ho in sc̄do n̄ metaphysice modus sciēdi est appel/
 lata. ars ergo illa per quā tradit̄ ars demonstrandi vel no/
 titia de demonstratiōe. tum qz p̄cedit p̄ quedam cōia. tum
 qz nō aggenerat in nobis sciam sed modum sciēdi. nō est
 per demonstratiōez tradita. nec de demonstratiōe
 per demonstratiōē habet̄ notitia. ¶ Quod v̄o argueba/
 tur q̄ logicus p̄bat̄ hanc passionem efficere sciam de hoc
 subo. v̄z. de demonstratiōe p̄ hec pncipia. qz p̄cedit ex p̄/
 p̄ris & veris. propter hoc q̄ formabit logicus h̄s ratiōē.
 quicq̄d p̄cedit ex veris & ex p̄p̄ris aggenerat sciam. de/
 monstratiō est h̄s. ergo & c. p̄z q̄ hec ratiō nō est demonstra/
 tiō. qz termini quos assumit̄ sunt cōes cuilibz scientie spe/
 ciali. nam quelibet scia specialis demonstrat. quelibet p̄/
 cedit ex veris & ex p̄p̄ris. per quelibet talem processum
 nō aggenerat̄ in nobis scia. nō ergo quelibz p̄bō alicuius
 de aliquo p̄ aliqua pncipia est demonstratiō nisi hoc fiat
 per p̄p̄rios terminos q̄d nō facit logicus semp. n. tā dyale/
 cticus q̄ rhetoricus p̄cedit per quedam cōia. in p̄ta illud
 p̄bi in principio rhetorice. anibe. n. v̄z. dyalectica & rheto/
 rica sunt de talibus quibusdaz que cōmunit̄ quodā mō
 oīuz ē cognoscere & nullus est scire determinate. ¶ Alter/
 rius aut̄ q̄ logicus nō vtatur demonstratiōe dubitaret
 forte aliquis. v̄trum spectet ad eū tradere artē de demon/
 stratiōe & docere demonstratiōē p̄ponere. ¶ Dicendus
 q̄ sicut videmus in alijs artibus ita suo mō possumus in
 logica arbitrari. videmus enim in arte fabrilī q̄ multa
 organa fabricat & cōponit quibus nō vt̄tur. fabricat. n.
 faber vomerem quo non vt̄tur ipse. sed agricola fabri/
 4

Posteriorum

rat etiam actum qua nō vitur ipse: sed sutor. cū. n. ars fabrilis versetur circa ferrū tanq̄ circa ppriā mām ad eaz spectat cōstruere omne qd̄ est ex ferro. nō tñ q̄ vtaf oibus organis ex ferro cōstructis. cū. n. organū sit aliqd̄ ad fines ordiatū illa organa ferrea q̄ fini fabrilis sunt iutilia: cuius modi est actus vel qd̄cūqz aliqd̄ nō pōt dura scindere. fabricauit ea faber eo q̄ sint ex ferro. nō tñ vtef eis: qz nō sunt vtilia suo fini. s; sicut ars fabrilis est circa ferrū tāq̄ circa ppriā mām: ita dyalectica est circa actus rōnis. vel circa ea que per actus rōnis sunt cōstituta tanq̄ circa ppriam mām. qz sicut spectat ad artē fabrilē versari circa omne ferrū z fabricare q̄q̄ ex ferro cōponit. sic spectat ad logicū versari circa oēs actus z rōnis z circa oia que p h̄s actus sunt cōstituta. nō tñ vtef logicus oibus talibus sicut nec faber omni organo ferreo. cū demonstrare z sillogizare oino ad actus rōnis ptineat lz logicus nō vtaf demonstratione. ad ipsum tamē spectat tradere artes de demonstratione. z vniuersalr de omni sillogismo. ¶ **U**terius aut̄ dato q̄ logicus nō vtaf demonstratione. tradit tñ demonstrationis artes. ¶ **D**ubitaret forte aligs vtrum aligs alius artifex a logico possit tradere artes. z videtur q̄ rhetor possit h̄s artes tradere. nā si logicus tradit artē de demonstratione: qz logica versat̄ circa rationis actus vel circa ea que per h̄s actus sunt cōstituta. cū etiaz circa talia verset̄ rhetorica: videtur q̄ ad rhetorē pertineat tradere artē demōstrādi. ¶ **P**reterea de enthimemate de terminat logicus z rhetor. z etiam de exēplo determinat vterqz. qd̄ ideo videt̄ veritatē habere qz arguere p exēplū z enthimema spectat ad rationē. z qz circa ea que rōnis sunt versatur tam dyalecticus q̄ rhetor. ideo. de eis vterqz determinat. ergo a simili cū arguere per demonstrationē z per sillogismū spectet ad rationē. tam ad dyalecticū q̄ ad rhetorē: eo q̄ vterqz eoz sunt artifices rōnales: spectabit determinare tā de demonstratione q̄ de sillogismo. artē ergo demōstrādi z sillogizādi nō solū tradit dyalecticus sed etiam rhetor. ¶ **D**dm̄ q̄ si vera esset opinio Tully qui totū negociū rhetoricū vltus est colloca re sub negotio politico: non haberet difficultatē qd̄ queritur. qz tunc rhetor non esset artifex rōnalis nec spectaret ad eū determinare de actibus rōnis: sed cum fm̄ phm̄ z fm̄ veritatē rhetorica sit assecutina dyalectice. z sit magis quedam dyalectica q̄ quedam politica. z vterqz tam rhetor q̄ dyalecticus sit de quibusdam cōibus: z sint artifices rōnales. videt̄ esse rōnalis questio quare nō vterqz determinat de demōstratione. cū demōstrationē cōstruere z oino sillogizare ad rōnes ptineant. ¶ **S**cendū ergo q̄ cū nostruz intelligere sit cū discursu. z cū nō possumus habere scientias rerum nisi per rōnes z argumēta. vt pōt patere per habita. ne arguēdo etiaz rōcīnādo erraremus oportuit de ipsa rōne z argumētatione inuenire artē. z qz rōnes z argumēta applicabilia sunt tā ad speculatiua z ad artes scientificas z subtiles q̄ etiam ad agibilia z ad artes mozales z practicas. ideo oportuit quasi duplicem dyalecticā inuenire. vnā que descenderet in artes speculatiuas z subtiles. z hec cōmuni noie appellata est logica. z aliam que descēderet in artes mozales z practicas. z hec vocata est rhetorica que dicit̄ esse assecutina dyalectice. qz est quasi quedā grossa dyalectica. tradere ergo artē arguēdi in scientiis mozalibus vt in politica z ethica spectat ad rhetorē. Attamen si arguat in illis scientiis. cum rhetor pcedat ex cōmunibus. politicus pcedat ex pprijs: erit rhetor qdam sopbista politicus. sic tradere artē de monstrādi z tradere artē arguēdi in scientiis speculatiuis spālibus spectabit ad dyalecticū. Attamen si dyalecticus velit arguere in illis scientiis. vtputa si per quedam

cōmunia qbus ipse vitur velit pbare cōclusiones geometricas: vt si vellet per cōmunia pbare circuli quadraturam erit dyalecticus sopbista geometra: sicut rhetor arguēs in politica erit sopbista politicus. ¶ **D**oc vto p; qd̄ sit dicendū ad questionē ppositā. nā si rhetorica est qdā grossa dyalectica z eius est tradere modū arguēdi in sciētis mozalibus z grossis. cū h̄s scie. pcedat superficialr. z ty: po. i. exēplarily: eo q̄ actus humani nō cadit sub vna regula. nec de h̄s actibus de qbus sunt tales scie pnt̄ demōstrationes cōstitui nō spectabit ad rhetorē tradere artē de demōstratione. ¶ **Q**d̄ vero arguēbat̄ q̄ rhetorē artifex rōnalis p; qz rhetorica est q̄si quedā grossa dyalectica. vñ nō spectat ad ipsum tradere de oī mō arguēdi. s; solū determinabit de illis arguēdi modis p quos arguimus superficialr z ty: po. h̄s aut̄ sunt exēplū z enthimema. nō aut̄ demōstratio z sillogismus. ¶ **Q**d̄ vō vterius arguēbat̄ q̄ de enthimemate determinat rhetor z dyalecticus. ergo pari rōne poterit determinare vterqz de demōstratione. dicit̄ qz nō est sille: s; qualr nō sit sille. z quō vterqz poterit determinare de enthimemate: z nō de demōstratione cū exponet̄ passus ille habitus circa pncipiū huius libri q̄ rhetorice psuadet p exēpla z enthimemata apparebit. ¶ **U**terius aut̄ dato q̄ ad rhetorē nō pnt̄ tradere artē demōstrādi. Dubitaret forte aligs vtz hoc possit ptinere ad artifices spāles. z vt̄ q̄ sic. qz fabricando fabri sumus: z citbaricando addiscimus citbaricare: quare cū alle scie demonstrēt. ergo in alijs scientiis ars traditur demonstrandi. ¶ **D**dm̄ q̄ cū scire sit per cām nō sufficit demonstrare ad hoc q̄ tradat̄ ars demōstrādi nisi reducat̄ demōstratio in suas cās. cū ergo quelibz scia specialis demonstrat opz q̄ id qd̄ est causa demōstrādi nō sit spāle alicui scie: sed sit commune ad omnes scias. vt si hoc mō reducit̄ demōstratio in suas causas q̄ sit ex proprijs z veris pcedere. ex pprijs z veris nō est spāle alicui scie: sed est cōe cui libet arti: quare cuz ars demonstrandi nō possit tradi per terminos spāles: sed p cōes eo q̄ cōmune sit cui libz sciētē demonstrare: tradere artē demōstrādi nō ptinebit ad aliqz sciam spāle: sed hoc erit opus artificis cōis. ¶ **E**st ergo diligenter notandū q̄ sicut aliqua instrumenta ferrea cuiusmodi sunt vomer z actus faber cōponit: s; nō vtit̄. aligs aut̄ artifex cuiusmodi sunt agricola z sutor eis vtit̄: sed nō componit. aligs aut̄ nec vtit̄ nec cōponit. qz multe sunt artes que nō fabricant acum nec vomerē nec vtiunt̄ illis. Sic z circa demōstrationem dicere possumus q̄ aligs artifex vt logicus tradit artē demōstrādi. z tñ demōstratione nō vtit̄. aligs aut̄ artifex vt glibz artifices specialis demōstratione vtit̄. nec tñ tradit artē demōstrādi eo q̄ ars demōstrādi nō nisi p cōes terminos tradī pōt. qb̄ vti nō pprie spectat ad artifices spāles. ¶ **R**ursum cū demōstratio ptineat ad actus rōnis tradere artes demonstrandi nō pprie spectat nisi ad artificē rōnalē. nā sicut solus faber eo q̄ ipse verset̄ circa mām ferrea h̄s fabricare organa ferrea lz nō oibus organis ferreis vtatur. sic solus artifex rōnalis h̄s tradere artē de demōstratione. z de alijs q̄ sunt p act̄ rōnis cōstitutā. licz ipse nō oibus talibus vtaf. Artifex ḡ rōnalis cuiusmodi est logic⁹ tradit artē demōstrādi. nō tñ demōstratione vtit̄. Artifex aut̄ realis spālis cuiusmodi ē geometricus arismetric⁹. z glibz talis demōstratione vtit̄. artē tñ demōstrādi nō tradit. s; artifex realis cōis cuiusmodi est metaphisicus nec pprie demōstratione vitur: nec artē demōstrādi tradit: nā h̄s artifex qz cōis est ideo pprie demōstratione nō vtit̄: cum demōstratio sit de pprijs. ¶ **R**ursum qz h̄s artifex nō est rōnalis sed realis. iō artē demōstrādi non tradit. ipse enim metaphisicus pprie

nō demōstrat. nisi velimus accipere demonstrationē lar
ge p omni certa cognitiōe. qđ maxime cōpetit metaphi
sico. Metaphisici. n. nō est demōstrare. s; eius est declara
re qđitates ac rerū essentias. ¶ **U**teri⁹ aut dubitaret for
te aliq. qz videt incōueniēs q aliq det artē demōstrā
di z tñ nō demōstrer. nā si fabificādo fabri sim⁹. z citbari
gādo addif. tñ⁹ citbaricare. oz q demōstrādo addifcam⁹
artē demrandi. g cū tradere artē demrandi idē sit qđ do
cere demōstrare. cū non videat possibile q aliq doceat
artē demōstrādi nisi demrandi. qz nō aggenerant habi
tus nisi p actus cōgruētēs habitus: nō videt pole q logi
cus det artē demōstrādi: z tñ dādo hō artē nō demōstrer
nec demōstratiōe yraf. ¶ **D**ōm q in arte est cōsiderare
duo. aliqd qđ est formale. z aliqd qđ ē māle. vt in arte do
mificādi qđ formale est ibi ordo lapidū z ordo eoz qđ do
mū cōstituit. māle aut sunt ibi lapides ipsi: videmus aut
q si homo est: t instructus in arte domificādi z sciret con
grue ordinare lapides in domo cū videamus aliquos la
pides eē molles z aliquos duos. z ex mollibus fit dom⁹
debiliōr z ex duris fortior si ille instructus sic in arte do
mificādi nūq fecisset domū ex lapidibus duris. ad hoc
q sciret domū ex lapidibus facere nō opz q aliq doce
ret eū artē domificādi. nec q domificaret coram eo.
s; sufficeret q ostenderet qui sunt lapides duri dicens q
ex eis fortior fit domus. nā domificare ex lapidibus du
ris nō differt a domificare simplr nisi in mā necessaria.
z sillogicare ex proprijs z veris. qđ facit demratiō de qua
determinat in hoc libro posteriorum: nō differt a sillogi
care simplr de quo determinat in libro priorū nisi in ma
teria. addit enī fillus demonstratiuus supra fillum sim
pliciter nēcitatē materie. postqz qđ est instructus in libro
priorū. z scit artē sillogicādi quātū ad id qđ est formale
ad hoc q discat demōstrare nō oz sillogicare: s; ei sufficit
q mā ostēdet ex qua cōstat demōstratiō. tūc. n. cū arte sil
logicādi quā didicit in libro priorū z cū cognitiōe māe de
mōstratiue de qua dicit in libro posteriorū hēbit sufficiē
ter artē demrandi. vñ z pbus potissime venat in h libro
ostēdēs ex qbus cōstat demōstratiō. docens q cōstat ex
primis z veris imēdiatis causis qz cōlōis. ¶ **P**ropter qđ p
q si docens sillogicare sillogicat: qz ibi tradit ars sillogi
cādi qz ad id qđ est ibi formale. quā artē nullus posset
addiscere nisi sillogicaret in mēte vel in voce. tñ docens
demonstrare nō oz q demōstrer: qz demonstratiō supra
sillogismus simplr nō addit nisi necessitatē materie. **L**o
gnita g arte sillogicādi ad hoc q datur ars demonstnan
di sufficit determinare de materia ex qua demonstratiō
cōstat. Dans ergo artes demōstrandī nō demōstrat nec
demōstratiue vti nisi per accūs grā exempli. que exem
pla nō sunt de necessitate artis nec sunt p terminos qui
bus vti⁹ logicus: sed quibus vtunt aly artifices. ¶ **U**te
rius autē cum demonstratiō reducat in suas causas z in
sua pncipia z aliter nō possit tradī ars demonstnan
di sciēdo causas z elemēta demōstratiōis q cāe z elemēta
sunt pma vera ppria z imēdiata: qz ex talib⁹ catur demō
stratiō cum in traditione huius artis possit formari que
dam rō z qđā sillogismus vt dicat: quicūqz sillogismus
constat ex primis veris pprijs z imēdiatis est demonstra
tiō z est sillogismus faciēns scire. sillogismus qui tradit
in hoc libro est hō g z c. ¶ **D**ubitaret forte aliquis. vtruz
hic sillogismus qui pōt formari in tradendo artē demon
strandī sit demōstratiō vel fillus thopicus. vel quis sillo
gismus debeat noiari. Nō aut dici pōt q hō sillogismus
factus sit fillus simplr de quo determinat in libro priorū
cum applicatus sit ad aliquid spālē: nec etiam dici pōt q
sit fillus thopicus: qz hō fillus non est necessarius: sed est

vt in pluribus. fillus autē sic factus est necessarius: qz ag
guit de necessitate hō rōnem factā demratiōez esse: nec
etiaz dici pōt q sit sophisma: qz tunc peccaret in forma z
non cluderet. relinquit g sic demratiō. ergo tradens ar
tem demrandi demōstrat. ¶ **D**icendū q fm cōmentar
tozem logicus potest cōsiderari duplr. vel vt docēs. vel vt
vtens. si cōsiderat vt docēs. sic quodāmō est artifex spāl
lis z est de speciali aliquo: qz est de actibus rōnis. vel de
his q per hō actus cōstituitur. hoc g modo tradit artē sil
logicādi determinās de fillo qui fillus ad ratiōē perti
net z per actū ratiōis cōstituit. hoc mō ē tradit artē de
monstrandī. nā per demratiōem arguere pertinet ad ra
tiōē: z artificis ratiōalis est hō artē tradere. ¶ **L**um g
tradēdo talem artem logicus aliquas ratiōes format: si
querat cuiusmodi sunt ille ratiōes. Dicendū est q: sicut
logica pprie non est scientia: sed modus sciēdi. sic ille ra
tiōes nō pprie sunt demōstratiō: sed docēt modus de
mōstrandī. quātūcūqz ergo logicus cōsideret vt docēs.
z quātūcūqz fm q hō faciat necessarias ratiōes: qz non
omnis necessaria ratiō est demratiō. s; illa que pcedit ex
pprijs cuiuslibet discipline z q aggenerat in nobis scien
tiam: rōnes quas tradit logicus sunt vt est docēs z vt tra
dit artē demōstrandī z sillogicādi. tum qz hō rōnes p
cedunt ex quibsdā cōibus. tum etiā qz nō in omnibus ag
generat scientiā: sed modū sciēdi demratiōes dici nō de
bent nisi forte acciperet large demratiō pro omni neces
saria ratiōe. fm quē modū loquēdi demonstrat etiam
metaphisicus: qz multas infallibiles ratiōes facit. prope
ergo loquēdo artifices spāles demonstrant: qz illi proce
dunt ex pprijs alicui⁹ specialis discipline. Artifices vero
cōes non pprie demonstrant nisi accipiatur demōstra
tiō large pro omni necessaria ratiōe siue pcedat ex com
mūibus siue ex pprijs siue aggeneret scientiā siue modū
sciēdi. ¶ **P**atet ergo q ratiōes logicē vt tradit artē demō
strandī z sillogicādi nō sunt demratiōes. s; possint ali
quo mō ad demratiōem reduci. sicut modus sciēdi re
ducit ad scientiā. z si logicus nō demrat vt est docēs mul
to magis nō demrat vt est vtēs: qz fm q hō non vti⁹ sil
logismo demratiō: sed thopico. ¶ **L**ū g querit qles ra
tiōes tradit ille que formari possunt ex eo q logic⁹ tradit
artē demrandī. z ex eo q est docēs. patet q: s; nō sunt sil
logismi simpliciter: qz sunt applicati ad aliqz materiā.
z s; nō sunt ratiōes thopice: qz de necessitate cōcludunt.
z s; nō sunt sophismata: qz tunc fallerēt. nō tñ sunt demō
stratiōes pprie. tamē ad demōstratiōem reducunt.
sicut modus sciēdi reducit ad scientiā: z possunt appel
lari demōstratiōes largo mō quo dem est. ¶ **U**terius
autē euz logicus possit cōsiderari vt est docēs z vt est vtēs.
z vtroqz modo ratiōes format. Dubitaret forte aliquis
vtrū idem aggeneret in nobis p rōnes factas a logico vt
est docēs z vt est vtēs. Dicendū q logica est de actib⁹
rōnis applicabilibus ad res. put g logic⁹ determinat de
ipsis actibus rōnis vel de his q per hō actus cōstituit. z
pbat de eis debitas passiōes per debita pncipia dicit eē
docēs. sic tñ se hōis nō dī pprie demrere. tum qz pcedit
ex quibusdā cōibus. tum etiā qz non aggenerat scientiā: s;
sed modū sciēdi. sed put hō rōnis actus applicat ad ali
quas res z format sillogismū de alijs rebus dī esse vtēs.
¶ **L**um g querit vtrum idem aggeneret per rōnes logi
cas vt est vtēs z vt ē docēs dici dī qz nō. nā sicut geomet
riā docet geometra. z arismetria arismetria. sic logi
cus vt est docēs docet logicā. z qz logica nō est scientia:
s; modus sciēdi: iō logicus vt ē docēs aggenerat in men
te per rōnes suas nō sciaz: sed modū sciēdi. vt aut ē vtēs
qz vt hō est pprium instm ei⁹ est fillus thopicus ex quo

Posteriorum

aggenerat opinio. si considerat p rones quas facit no agge-
nerat ppe sciam in nobis. nec modū sciēdi. s; opionē. Di-
camus q̄ per rones factas a logico aliqñ aggenerat in
nobis sapiētia. aliqñ sciētia. aliqñ modus sciēdi. aliqñ opti-
nio. aliqñ fides. aliqñ suspitio. aliqñ deceptio. aliqñ igno-
rantia. ¶ Differt aut sapiētia a sciētia z a mō sciēdi. qz
sapiētia ē per cās causaz z p cās altas. put pcedit meta-
physic⁹. Scia aut est p cās inferiores z pprias. put pce-
dūt aly artifices. Modus aut sciēdi nō est de ipis reb⁹. s; z
magis est de actib⁹ rōnis p quos circa res vsamur. Opio
aut differt a fide z suspitioe: qz suspitio est infra fidē. fides
infra opionē. Ideo qñ ea p q̄ manuducimur ad assentiē-
dū alicui sunt qdā repñtatiōes z qdā metaphore. put p-
cedit ars poetica: dicunt solū aggenerare suspitiōes: s; si
ille pñtatiōes sint validiores. put pcedit ars rhetorica q̄
validius arguit q̄ ars poetica. dicunt pñtatiōes ille agge-
nerare qdā credulitatē z qdā fidē. ita qz p fidē quā ag-
generant rōnes rhetorice firmius adheremus q̄ p suspi-
tione quā aggenerant manuductiones poetice. Rursus
si in mā pbabili fierent adhuc rōnes validiores q̄ rheto-
rice z poetice cuiusmodi sunt rōnes dyalectice aggenera-
bunt opinione que est fortior z validior q̄ fides rhetori-
ca z suspitio poetica. Deceptio aut differt ab ignorantia:
qz qlibet defectus a scientia dī ignorantia: sed defectus cū
latētia dī deceptio. s; pprie fallacie dicunt decipere q̄ si
mul cū cā nō existentie hñt cām apparētie. habent. n. fal-
lacie simul latentia cū defectu. ¶ His visis dicamus qz
rōnes metaphisicales q̄ sunt p cās causarū z q̄ sunt p cās
altas aggenerat sapiētia. demōstratiōes vō que sunt per
cās pprias cuiusmodi sunt rōnes scientiaz particulariū
aggenerant sciaz. ratiōes que logicales sunt vt est docēs.
aggenerant modū sciēdi. rōnes vō logicales vt est vtēs:
nō aggenerat modū sciēdi. sed opinionem. rōnes rhetori-
ce aggenerat fidē. poetice suspitioē. fallacie deceptioē.
falsigraphus aut pcedit ex pncipys discipline male itel-
lectis. z fillus ignorantie qui pcedit ex oppositis pncipio-
rum aggenerant ignorantia. ¶ Uteri⁹ aut cū fillus tho-
picus sit fillus applicatus ad res. z fillus demati⁹ sit ap-
plicatus ad res. z cuz logicus vt est docens sit de ipis acti-
bus rōnis fm se: vt est vtens sit de actibus rōnis applica-
tis ad res. Dubitaret forte aliquis quare dyalecticus vt
est vtens. z vt applicat actus rationis ad res vtī potius
fillo thopico q̄ demōstratiōe. ¶ Dicendus qz lz rōnem
habēs arguat per quedā cōia. cū cōia sint qñ locus ianue
in domo que sūt pñtia cui libet rōnē habēti. arguere tñ ex
proprys nō est cuiusq; s; sciētis. z qz cōia sic se tenent ex
parte rōnis. z in ea videtur ferri z intellectus z rō fm qz
huius. Et qz ad eundē ad quē spectat determinare de ali-
quo: spectat determinare de eius annexo cuz cōia sic sint
annexa rōni. ad eundē artificē vt ad dyalecticū ad quē spe-
ctat determinare de actibus rōnis spectat p qdā cōia ar-
guere ad ea q̄ sunt cuiuslibz discipline. qz ergo oēs habē-
tes rōnes. i. oēs hoies faciūt sine arte: in hoc dyalectico q̄
est artifex rōcinalls facit per modū artis. vñ z pbus ait i
pmo elencoz. qz oēs sine arte participant id de quo arti-
culariter est dyalectica. cū g oēs arguāt. z oēs p qdā cōia
ad qd libet ppositū faciāt rōnes. dyalectici est tradere ar-
tē demōstratiōis z arguēdi vt est docēs. z eius p qdā cōia
est applicare modos arguēdi ad qd libet ppositum vt est
vtēs. pcedere aut ex pprys nō est dyalectici: qz ppria nō
se tenent ex parte rōnis. z circa ea non debet versari arti-
fex rationalis: qz circa ppria maxime errat ratio nisi per
studiū z per scientiam regulet. ¶ Cū ergo querit quare
dyalecticus vt est vtens z vt applicat actus rōnis ad res
magis vtī fillo thopico q̄ demati⁹. p; qz cuz cōia sine

ex parte rōnis magis q̄ ppria: z cū artificis rōnalis ma-
gis sit pcedere ex cōibus q̄ ex proprys organis: logici vt
est vtens nō erit fillus demati⁹ qui pcedit ex pprys:
sed thopicus qui pcedit ex cōmuniibus. Logicus ergo vt
est docens docet logicam que nō est scientia. sed modus
sciēdi. igit vt est docēs nō aggenerat sciētia: sed modū
sciēdi. vt est vtens aggenerat opinione. Igit nec sic nec
sic proprie loquēdo vtī demōstratiōe. qz demōstratiō pprie
sumpta nō aggenerat modū sciēdi nec opinione. s; sciē-
tia. ¶ His visis ad expositionē lfe accedamus.

Anis doctrina z omnis discipli-
na intellectua ex pexistenti sit co-
gnitiōe. Manifestū ē at hoc spe-
culantib⁹ in oēs. mathematice. n.
sciētiarū p hūc modū ficit: z altari
vnaqueq; artū Silr at z circa ofones q̄ p syl-
logismos z q̄ p iductionē. Atre qz. n. p pñ-
ta facit doctrinā. he qdē accipiētes tanq; a no-
tis: ille vō demōstrantes vte per id qd est ma-
nifestuz singulare. Silr autē z rhetorice pñ-
dent. aut. n. per exempluz qd est inductio: aut
per enthimema qd quidā est sillogismus.

¶ Secūdu modum cōem exponēdi huic libro siue huic
operi nō pñmittit pñmiū. Nā cōiter dicit qz pñs p ea q̄
dixit in pncipio libri pñmiū pñmīcauit nō solū qñ ad li-
brū pñmī. s; etiā qñ ad libzū posteriorum. dixerat enī in
pncipio illius libri. qz pñmī oportebat dicere de quo erat
intentio. qz de demōstratiōe. deinde determinādū erat
qd erat sillogismus z qz esset pfectus z qz iperfectus. pñ-
g qd dixit. qz determinādū erat de demōstratiōe pñmi-
cauit ad libzū posteriorū. per hoc vero qd subdit qz deter-
minādū est qd sit sillogismus z qz pfectus z qz iperfectus.
pñmīcauit ad libzū pñmī. Unde cōiter aut qz hic liber
nō eget pñmiō. sed totū quod hic dicit pertinet ad pñ-
executiā. S; hoc nō videt sufficere. nam fm pñm in 3.
rhetoricorū. pñmiū est qdā pñtatio ad sequētia: s; nō
obstante qz cōia sunt qdā pñtatio ad spālia: etiam vnum
spāle est pñtatio ad aliud. Nō g obstat qz in libro pñmī
in quadā generalitate fecerit pñtationēz quadam ad
hūc libzūm dicēdo qz volebat de demōstratiōe tractare.
etiā in hoc libro facit quadā spāle pñtationē z quoddā
spāle pñmiū ad ea de qbus est executurus. imo si bñ
cōsideremus quod dicit in libro pñmī magis est continua-
tio ad dicēda q̄ sit pñmiū. valde. n. eēt insufficientis pro-
hemīū huius libri dicere qz intentio sua est circa demō-
strationē z disciplinā demōstratiā. Si g volumus pñmī
de insufficientia respōdere preter id quod dixit in libro
pñmī in quo pprie nō pñmīcauit sed magis se cōtinua-
uit ad hūc libzūm. dicere cogimur qz huic libro pñmittit
pñmiū spāle in quo facit spāle pñtationē z spālem ma-
nuductionē ad sequētia z ad ea de qbus est executurus.
ergo iste liber sicut z aly libzū diuiditur in duas partes. in
probemīū z tractatū. scda ibi. Scire aut opinamur.
¶ Ad euidentia pñe partis sciēdi qz vt antea dicebat:
pñmiū est qdā pñtatio ad sequētia. nā vt dicitur z
rhetoricorū. oportet locū facere in aia future ofoni. nam
sicut oportet preparare mām ad susceptionem forme. ita
oportet pparare aiam ad susceptionē doctrine. z maxie
itelligēdum est cū aia est indisposita z h; dispōnes trias
ad doctrinā illaz. Cū g tota itētio eius qd traditur in hoc
libro sit determinare de sillogismo demōstratiōe p que
addiscimus scientiaz: duo sunt que ad hoc nos potissimē

indisponit Heracliti opinio et Platonis. Voluit. n. De
 raclitus ut habet. 4. metaphisice. q. nihil ptingeret scire
 huius etia opinionis dicunt fuisse Academici. Plato ac
 voluit q. ptingeret aliquid scire. s. h. scia no aggenerabat
 in nobis per sillum demonstratiuu. sed erat nobis impressa
 ab ydeis siue a formis separatis. Seruiebat. n. ydee. Pla
 toni ad duo. ad sciaz. s. ad generatione. ab illis. n. ydeis
 et ab illis separatis formis deriuabant forme in ma sen
 sibili. et etia fluebant spes in anima nostra. put gab illis
 ydeis fiebat forme in ma faciebant ad gnatione. sed. put
 cabant spes in aias nras faciebant ad sciam. Anima g f s
 Platonem in sui creatioe erat plena spesbus. q. in fluebant
 in ea forme separate. per corporis tui sensus excitabat ad
 sciendu per illas spes. Nostru g adscere hui. Platonem erat
 qdā reminisci. q. cu q. g haru opinionu vera eet. superua
 cua eet doctrina huius libri. Na si non ptingeret scire ut
 ponebat Heraclitus: vel si scia non aggeneraret sillum
 demonstratiuu. s. p influetia ydearu. ut dicebat Plato si
 peruaciu eet tradere noticia de demōstratione tanq. de
 sillo faciete scire. sicut g si ma esset indisposita ad forma:
 oporteret illas dispōnes tollere ut forma induceret. Ne
 si aia ppter dicta Platonis et Heracliti est indisposita ad
 susceptione hui. doctrine. opz pus illas indispones tolle
 re q. tractet de hac doctrina. Est tñ diligenter notan
 dam. q. sicut in ma q. tu ad introductione forme no suf
 ficit remouere indispones oppositas nisi introducant in
 ea pposite dispōnes. sic si volumus bene pbenicare et fa
 cere bona puiatione ad susceptione doctrine sequeris no
 sufficit ab aia remouere dispōnes oppositas: nisi iducant
 in ea dispōnes pposite. Duo g facit phus pncipali in
 hoc pbenio: q. primo pducit in aia dispōnes ppositas:
 hoc ostēdes q. no per sillum demonstratiuu cōtingat scire. et re
 monet indispones oppositas ostēdes: q. nec verus est q.
 nihil addiscim. ut dicebat Heraclitus: nec et veru est q.
 nostru addiscere sit qdā reminisci ut dicebat Plato. Ibi
 scda. (ante aut q. sit inducere). Ad euidentia aut pme
 partis sciēdu est. q. tota ca q. re neiu est de demōstratoe
 tractare est. q. nos addiscim. cum discursu. et nostra scia
 sit ex pexistēti cognitione. ita q. ex pognitione vnus ver
 nimus in cognitione alterius. et hoc est qdā discurrere et
 qdā sillogicare. Quare si nos intelligimus cū discursu et
 volumus hoc mō sciam acgrere. necius est nobis ille dis
 cursus qui facit scire. h. aut est sillus demonstratiuus. nā
 p sillum demonstratiuu sicut per alios sillos discurremus
 a pmissis ad clusionē. s. hoc h. spēle hic discursus et h.
 sillus: q. per h. discursum et per h. sillum acquirit in no
 bis scia: sed per alios sillos et alias rōcinationes: et p alios
 discursus aggenerat in nobis opinio vel aliquid aliud. ut
 in ptebabit dicebat. Posset ergo sic formari ratio.
 quicūq. intellectus in acquirendo sciam discurret et ad
 scit ex pexistēti cognitione ille intellectus in acquirendo scit
 entia indiget sillo demonstratiuo: vel qd idem est indiget
 discursu faciete scire. sed h. est intellectus noster. ergo et.
 Tota ergo causa quare necessariu est tradere scientia de
 sillo demonstratiuo: qui est faciens scire: est. q. nulla acqui
 rimus sciam. nec est aliq. doctrina: nec aliqua disciplina
 in nobis q. no acquirat ex pexistēti cognitione. vel qd ides
 est q. no acgrat cū quodā discursu. Na pcedere ex cogni
 tioe vnus ad cognitiones alterius qdā discurrere est
 lgit cū nihil ita disponat aiam nostrā. et nihil nos reddat
 ita audios ad volēdu habere sciam de demōstratione: si
 ue sit scierim. quāta sit necessitas silli demonstratiui ad
 acquirendam sciētia. cū h. necessitas ex hoc sumat ortu
 q. intelligimus cū discursu: et q. nostra doctrina et nra di
 sciplina ex pexistēti sit cognitione. id phus volens dispo

nerē aiam nostram: et reddere nos audios ad volendum
 scire doctrinā traditā in hoc libro declarat. q. ois doctri
 na et ois disciplina ex pexistenti sit cognitione. Duo er
 go facit in prima parte pbeny. q. primo pponit et decla
 rat hanc ppositionē. s. q. (ois doctrina et ois disciplina ex
 pexistenti sit cognitione) et ad maiorē manifestationē
 ppositi declarat que sunt ille pognitiones que sunt neces
 sarie ad scientia acquirendā ibi. (dupliciter aut necessa
 rium est precognoscere). Circa primus duo facit. q. pmo
 pmittit pfatā ppositionē tanq. vlr manifestam. et decla
 rat quod dixerat ibi (mathematice. n. scientiarū). (Di
 cit ergo q. (ois doctrina et omnis disciplina intellectua ex
 pexistenti sit cognitione. manifestum est autem specu
 lantibus in omnes) quasi dicat q. hec ppositio pposita
 est vlr manifesta. et manifestum est hoc speculantibus.
 in omnes scias q. omnis doctrina: et ois disciplina intelle
 ctua fiat ex pexistenti cognitione. Dubitaret forte ali
 quis quō ex hac ppōne habet q. ad acquirendā scientiam
 necessariu sit tradere arte de sillo demonstratiuo. Dico
 dū. q. quicūq. intellectus intelligit et cognoscit ex pexistenti
 cognitione sui intelligere et cū discursu. Dis aut discursus
 et ois rōcinatione redit ad sillogismū. sicut imperfectū re
 ducit ad perfectū. ergo in acquisitione scie idigem sillo. s.
 cum no ois sillus aggeneret sciam: s. solū sillos demōstra
 tiuus. sequit q. in acquisitione scie indigeamus sillogismo
 demonstratiuo. Breuiter ergo recapitulātes dicamus. si
 ois doctrina et ois disciplina intellectua fit ex pexisti co
 gnitione. et q. qd ex pognitione vnus pcedit in cognitio
 alterius siuis pcessus est arguēdo et rōcinādo. ois doctri
 na et ois disciplina acquirit arguēdo et rōcinādo. sed cum
 scia dicat doctrinā et disciplinam no quālibet: sed doctri
 nam et disciplinam perfectā. os q. si ois doctrina et ois di
 sciplina intellectua fit ex pexistenti cognitione et acgrit
 arguendo et rōcinādo cū scia que dicit doctrinā et discipli
 nam perfectā acgrat per pfectā argumētationē et rōcina
 tionē. q. cū sillus sit perfectā argumētatio. et iter sillogis
 mos demonstratiuus sillogismus h. rōnez pfectionis: scia
 q. doctrinā pfectā et disciplinā noiauit ex sillo demōstratiuo
 acquirēt. Ex ppositione igit pmissa q. ois doctrina et
 ois disciplina ex pexisti sit cognitione. manifeste cludē
 q. sillus demonstratiuus est necessarius in acquisitione scie. et q.
 nihil nos ita facit audios: nec ita nos disponit ut velim
 insudare circa arte demonstrandi: sicut scire q. ois doctri
 na et ois disciplina intellectua ex pexisti sit cognitione. id
 phus volēs facere quādā puiationē ad doctrinā sequētē
 et volēs disponere aiam nram ad susceptionē doctrine se
 quētis pmittit hāc ppōne. q. ois doctrina et ois discipli
 na et. (Ulterius autē dubitaret forte aliq. quō ois do
 ctrina et ois disciplina intellectua fit ex pexisti cognitione.
 Adm q. ois cognitio intellectua vel est rōlonū vel est
 pncipioz. Conclones at psciunt in pncipys. pncipia aut
 psciunt via sensus memorie et experientie. Cognitio g cō
 clusionū psupponit cognitioez pncipioz. Cognitio at pnci
 ptoz psupponit cognitioez sensus memorie et experientie.
 no g at phus q. ois cognitio ex pexisti fiat cognitione. q.
 tū esset abire in infinitū. et hec ppositio esset manifeste
 falsa: q. sensus statim fert in suum oblectū. simplr g lo
 quedo cognitio sensitua no fit ex pexisti cognitione. p. q.
 q. ois cognitio intellectua siue sit rōlonū siue pncipioz
 cognitionē aliquā aliā psupponit. Est tñ diligenter no
 tandum q. s. de oī cognitione intellectua vitatē hēat q. fit
 ex pexistēti cognitione. phus tñ hāc ppōne no asumit nisi
 ppter cognitionē cōclusionū que psupponit cognitioem
 pmissarum et precognoscit in pmissis. nā rōnes oēs q.
 adducit ad pbādū itentum suū sunt de cognitione rōlonū

haec omnia bene
 consideranda ut p
 suū arst. intelligat

optime dicitur

que supponit cognitiones pmissarum: & precognoscitur in pmissis. nam rationes sue quas adducit ad pbadiu inten...

hanc istoru sententiam asserunt...

argumentu yul...

causa in melig...

causa non em...

ex peristeti cognitione noticia faciunt. tria facit. qz p...

liter in orationibz...

cedere ex persistēti cognitiōe ostēdit hoc in fillis et in idu-
 rationib⁹. eo q̄ his modis arguit dialectic⁹. illa sūt infra
 dialectici. ¶ Nōndū ē q̄ q̄cūq̄ aliqd̄ p̄supponēdo aliqd̄
 p̄bat. p̄cedit ex persistēti cognitiōe. et ex prius noto. ut ex
 noticia ei⁹ q̄d̄ p̄supponit tradit noticiā eius q̄d̄ claudit. et
 q̄ fillus p̄supponit p̄missas. p̄supponit et aliqd̄ p̄ponēz
 vlem notā intellectui. Inductio vō p̄supponit singularia
 nota sensui. Et sic tā fillus q̄ inductio p̄cedit a p̄us notis.
 et a persistēti cognitiōe. S; fillus p̄cedit a p̄missis q̄ suppo-
 nunt eē notē intellectui. vñ. p̄cedit a notis p̄m intellectū.
 Inductio vō claudit vlem. i. p̄ponē vlem p̄ id singulare q̄d̄
 ē manifestū sensui: ut si notū sit sensui q̄ sor. currit. plato
 currit. et sic de singulis claudit p̄ inductionē hęc p̄positio
 vlis q̄ ois hō currat. ¶ Deinde cū dicit. (Sistr autē et rhe-
 torice) p̄bat hoc idē in ofonib⁹ rhetoricis. intēdit at talē
 rōnē. ofones rhetorice p̄cedūt ex persistēti cognitiōe: q̄
 arguūt p̄ fillum vel p̄ inductionē. Cū ḡ rhetorica arguat p̄
 enthimema et p̄ exēplū. et cū enthimema sit q̄dā fillus. et exē-
 plū sit q̄dā inductio rhetorica fiet ex persistēti cognitiōe
 hoc est q̄d̄ ait q̄ (sistr autē et rhetorice). i. sicut ex persistēti
 cognitiōe q̄d̄ p̄suadet. n. aut p̄ exēpla q̄d̄ est inductio: aut
 p̄ enthimema q̄d̄ vere est fillus. ¶ Notādum autē q̄ hęc
 ppō. ois doctrina: et veritate hz nō solū in scientijs: s; et
 in modis sciēdi: q̄ mathematicis q̄ sūt scie: et dialectica et
 rhetorica q̄ sūt modi sciēdi hoc mō p̄cedūt. ¶ Notādū
 ē q̄ p̄dicta p̄positio nō solū veritate hz in his q̄ clūdū-
 tur ex necessitate et aggenerāt scias vt in mathematicis:
 s; et veritate hz in his q̄ arguūt p̄babilt et aggenerāt opi-
 nionē: vt in dialecticis: et et in his q̄ p̄suadet et aggenerāt
 fidē vt in rhetoricis. ¶ Dubitaret forte aliqs quo exem-
 plū est inductio. Dicēdū q̄ inductio accipit oia p̄icularia
 vt sor. et plato: et sic de singulis. ḡ ois hō. s; exēplū eo q̄ sit
 organū rhetoris. et fiat de actibus hūanis. et de mā mora-
 li que p̄ incertitudine māe nō pōt accipere oia singularia:
 s; aut ex vno singulari p̄cludit aliud singulare. aut nō ex
 oibus s; ex multis singularib⁹ claudit aliqd̄ singulare: vt
 p̄ ex p̄ rhetoricoz. vtputa si aliqs sit petens minutiones
 in aliq̄ civitate. et qs velit p̄bare p̄ exēplū q̄ ille tyrannū
 gabit. dicit Dyonisi⁹ in syracusa petijt munitiōes et tyran-
 nizante. ḡ exēplo huius p̄ q̄ iste petēs munitiōes tyrannū
 gabit. vel si hērem⁹ multa singularia efficacior eēt argu-
 mētatio p̄ exēplū: vt si arguerem⁹ sic. Dyonysius petens
 munitiōes in tali civitate tyrannū gavit. alius etiaz alibi si
 milititer fecit: et alii alibi hō idē egit. exēplo oīum illorū p̄
 q̄ iste petēs munitiōes tyrannū gabit. Cū ḡ p̄ exēplū sem-
 per cludat aliqd̄ de aliquo p̄iculari: ipse est q̄ in vno
 argumēto per exēplū accipiant oia p̄icularia tuz qz est
 ibi incertitudo māe. et actus humani nō cadunt sub vna
 regula: et nō pōt ibi accipi ppō vlis. tū etiā qz opz in argu-
 endo per exēplū non poni in p̄missis illud p̄iculare de q̄
 d̄ aliqd̄ cludit: vt si vis p̄bare per exēplū q̄ sor. accipies
 munitiōes tyrannū gabit: nō accipies hoc singulare sor. qz
 tūc p̄bares idē per idē: s; accipies singularia. in vno ḡ exē-
 plo in p̄missis nō pōt accipi singularia oia: sed in multis
 exēplis possent oia accipi: et qz inductio p̄cedit ex oibus
 singularib⁹ vñ exēplū singl nō ē inductio. s; exēpla plur
 rali inductio eē p̄nt. iō p̄bus loquēs de exēplis plurali ait
 q̄ rhetor. p̄cedit p̄ exēpla. q̄d̄ est inductio. ¶ Alteri autē
 forte dubitaret aliqs quo enthimema vere est fillus. Dicē-
 dū q̄ nō ē p̄ se ofia iter enthimema et fillus: qz enthimēa
 p̄cedit ex vna ppōne. plata: et ex alia reservata in mente.
 fillus vō p̄cedit ex duabus ppōnib⁹. platis: et s; ethymo-
 logiā nois dicit enthimema: q̄ si itra mētē: qz alterā ppō-
 num reservat in mētē. S; essentialis ofia iter enthimema
 et fillus sumit. i. qz rhetor magis descendit in scias morales

io enthimema q̄d̄ est r̄hetoris est applicabile ad māz
 moralē et grossā. Dialectic⁹ vero magis descendit in scias
 speculativas. et fillus q̄ est organū dialectici ē magis
 applicabilis ad māz speculativas et subtiles. Rationū ḡ
 rhetoricarū p̄supponit eē auditor tot⁹ pp̄lis: qz act⁹ mora-
 les et agibilia sunt toti poplo exponēda. et qz tot⁹ pp̄lis est
 qd̄ grossus. auditor rōnū rhetoricarū intelligit eē grossus:
 vt dī p̄ rhetoricoz. et qz grossus auditor nō ita pōt accipere
 multa sic vñ. iō in rhetoricis congruentius arguit ex vna
 p̄missa q̄ ex plurib⁹. Essentialis ḡ ofia iter enthimema
 et fillum sumit ex mā ad quā applicat. vt qz enthimema
 est applicabile ad māz moralē et grossas. fillus vō ad spe-
 culatiuā et subtile. S; ex hac differētia sequit aliud q̄ sil-
 logism⁹ fit ex pluribus p̄missis. enthimema vō pp̄ auditorē
 grossus congruentius fit ex vna p̄missa. plata: et ex alia rese-
 uata in mētē. ¶ Hoc vīso dicamus q̄ pp̄ grossitudinem
 auditoris enthimema nō solū p̄cedit ex vna ppōne: s; et
 p̄cedit ex p̄iculari ad p̄iculare: vt aliqs i poplo enthime-
 mate argueret. iste venicit olimpia. ḡ iste coronabit. con-
 stat at q̄ multa talia enthimemata valēt vñ vles fillus
 vputa si sic argueret. q̄cūq̄ vicit agone coronale d̄z co-
 ronari. sed ois vincēs olimpia vincit agone coronalem. ḡ
 ois talis d̄z coronari. Iste at fillus constituit ex multis enthi-
 mematibus: vt ex his. plato vicit olimpia: ḡ d̄z coronari.
 martim⁹ vicit olimpia. ḡ d̄z coronari. et ex alio constituit⁹ en-
 thimematib⁹ fiet vñ vlis fillus. Quātū ḡ ad maiorē ppō-
 nē q̄ referuat in mētē: vt q̄ ois vincēs agone coronale d̄z
 coronari: cordat enthimema et fillus: s; q̄tū ad minorē
 ppōnē: qz enthimema est circa hęc māz grossam sensibili-
 lē et p̄icularē: cū multa p̄icularia faciūt vñ vlem: sic mul-
 ta exēpla p̄nt eē vna vlis inductio. sic multa enthimemata
 p̄nt eē vñ vlis fillus. ¶ Vel possum⁹ alr r̄idere q̄ cū s̄ra
 n̄sa hēat enthimemata q̄d̄ vere est fillus: forte corrupta ē
 s̄ra. nā alia s̄ra hz q̄dā est fillus. tūc est s̄ra plana vt di-
 camus q̄ enthimema est fillus qdā. i. fillus diminutus vt
 exponit themistius corruptio aut hęc forte p̄tiget ex hoc:
 qz forte trāslator in exēplari cū deberet ibi eē qdā inuenit
 qdē in loco de qdā. et ita p̄ qdē trāstulit vere: et dixit qd̄
 vere est fillus: cū deberet dicere qd̄ qdā est fillus. Quali-
 tercūq̄ tñ dicat p̄ q̄ s̄ra est saluanda. ¶ Alterius for-
 te dicit aliqs: vtrū de enthimemate possit se intrōmittere
 logicus: et videt q̄ nō: qz si de enthimemate posset tracta-
 re logicus circa qd̄ versat rhetor. ḡ de arte demonstrandi
 posset se intrōmittere rhetor: circa quam versat logicus:
 cuius oppositum superius dicebat. ¶ In cōtrarium est
 p̄bus i fine scōi porū. vbi determinat de enthimemate et
 exemplo. Cū ḡ liber porz ptineat ad logicā de talibus po-
 terit logicus tractare. ¶ Dōm q̄ logicus determinat de
 fillo et inductiōe tanq̄ de pp̄rys instis. et de enthimema-
 te et exemplo tanq̄ de his que sunt qdā defectus eorum.
 Nā exēplū est qdā defectiva inductio. et enthimema est
 qdam defectivus fillus. nā defectus ad nām p̄mationis
 reducit: sicut ergo rectum est iudex sui et obliqui: et deter-
 minās de recto potest determinare de obliquo: et de oī eo
 qd̄ a recto deficit. sic logicus determinans de inductione
 et fillo pōt et determinare de exēplo et enthimemate. put
 ab illis deficiūt. itaqz de exemplo et enthimemate deter-
 minabit rhetor per se. logic⁹ vō determinabit de his put
 sunt qdam defectus inductionis et filli: et qz qd̄ est p̄ se est
 potius eo quod est per aliud: multo plura potest determi-
 nare et determinat rhetor de exēplo et de enthimemate q̄
 faciat logicus. Rhetor ergo nō potest se intrōmittere de
 arte sillogizandi et demonstrandi. qz tūc eleuaret se supra
 se et ageret vltra suam speciem. sed logicus potest de ter-
 minare de enthimemate et exemplo. quia hęc faciendo

hō transgreditur limites suos cuius nō determinet de his finibus: sed putantur defectus sillogismi et inductionis: etc.

Dupliciter autē necessarium est cognoscere. Alia namque quae sunt prius opinari necesse est: alia vero quid est quod dicitur intelligere oportet. Quedam autē utraque: ut quoniam omne quod est aut affirmare aut negare

Triangulus

verum est quod est. Triangulus autem quoniam hoc quod signatur: habet unitates utraque quod signatur et quod est non enim sicut horum unumquodque manifestum nobis est.

Postquam prius premisit hanc propositionem quod omnis doctrina et omnis disciplina est ex periculis cognitione. In parte ista determinat quae sunt cognitiones illae. Sciendum est quod in omni conclusionem demonstrati per probat aliqua passio de aliquo subiecto: et per aliam principia: igitur est ibi considerare passionem quae probat subiecto de quo probat: et principia per quae probat. Rursus principia per quae probat aliam passio de subiecto: vel per quae concludit quilibet conclusio sunt in duplici genere: quae quaedam sunt extrinseca: et non ingrediuntur solum finem subiectum: sed finem virtutem ut dignitates: quaedam autem intrinseca et finem subiectum demonstrationem ingrediuntur et solum: ut permissio.

Per hunc ergo volens determinare de cognitionibus duo facit: quod primo determinat de cognitionibus quantum ad subiectum et passionem: et quantum ad dignitatem quae est principium extrinsecum: et non ingrediuntur demonstrationem sed subiectum et finem virtutem. Secundo determinat de cognitionibus quantum ad permissas quae finem subiectum ingrediuntur solum: ex quo potest patere tota intentio per hanc in hac parte. Intendit enim quod omnis disciplina fit ex periculis cognitione: ut patuit in precedenti lectione. Rursus hae cognitiones sunt de subiecto: passio: dignitate et permissis: ut patebit in persequendo. Ex toto ergo processu fiat una talis ratio. Ad quicquid requiritur cognitio subiecti passio: nis dignitatis et permissarum: ad illud requiritur ordo sillogisticus: sed ad quilibet disciplinam acquirendam requiruntur hae precognitiones: ergo ad acquisitionem cuiuslibet scientie necessarius est sillogismus. Tunc arguatur ulterius: quod si ad acquisitionem scientie est necessarius sillogismus: quod ille sillogismus sit facilis scire: nam sillogismus non facies scire non erit necessarius ad acquisitionem scientie sed sillogismus facies scire est demonstratio: ergo ad acquisitionem scientie est necessaria demonstratio. Multum ergo debemus disponere animam nostram: et multum debemus esse avidi ad adiscendam hanc doctrinam ubi traditur ars demonstrandi: cum demonstratio sit necessaria in acquisitione scientie. Notandum est tamen diligenter quod conclusio probanda constat ex subiecto et passione. Dandum ergo precognitiones de subiecto et passione et dignitate et permissis dat precognitionem de conclusione probanda: et de principis intrinsecis: quae permissae sunt principia intrinseca: dignitates vero extrinseca. Notandum est quod in cognitione cuiuslibet conclusionis est iste ordo necessarius: nam sive ex cognitione illa aggeneret scientiam sive opinionem: sive fides oportet precognitionem aliquam de conclusione: et hoc quantum ad subiectum et predicatum: sive quod idem est quantum ad subiectum et passionem: vel quantum ad maiorem et minorem extremam: nam conclusio ex his constat. Rursus est hanc

precognitio de dignitate: et etiam de permissis. Atque si ex cognitione illi per hunc generat scientiam: huius ordo precognitionum reducet in demonstrationem: si vero aggeneret inde opinio reducet in sillogismum thopicum: si autem fides in entium maribetoricum. Et his ergo huius dicitur de precognitione potest argui quod ad acquirendam cognitionem de quibus conclusione est necessaria aliam argumentationem: vel aliam sillogismum. Notandum autem quod si ad acquirendam cognitionem cuiuslibet per hunc est necessaria aliam argumentationem et aliam sillogismum: ergo ad acquirendam cognitionem scientificam est necessarius sillogismus demonstrativus quod est scientificus et facies scire. Ad acquirendam autem de conclusione aliam cognitionem operativam: tunc requiritur sillogismus thopicus quod est sillogismus opinativus et facies opinari. Itaque per variationem modi cognoscendi variantur et modi arguendi: quos de conclusione aliamque noticiam facimus. Dis visis videamus: ubi venit sermo permissis: et dicamus quod prius volens determinare de precognitionibus: per quae potest patere necessaria sillogismus demonstrativus et cuiuslibet modi arguendi: duo facit: quod primo determinat de precognitionibus subiecti et passiois ex quo conponit conclusionem probanda: et et determinat de precognitione dignitatis per quam habet probat conclusionem: tanquam per principium extrinsecum et conclusionem: et determinat de precognitionibus permissis per quae habet probat conclusionem tanquam per principia intrinseca et per passiois ibi. Est autem cognoscere. Circa permissis tria facit: quod primo permissis dicitur per hunc modos cognoscendi: et de illis diversis modis exemplificat: et assignat huius diversitatis causas: se videlicet ibi. Tunc quoniam ostendit ibi. Non enim sicut horum. Continuetur sic dicitur est quod operis precognitionem procedere ad acquirendam noticiam de quibus conclusione: huius autem precognitiones sunt due: scilicet est: et quod est. Ideo autem quod dupliciter autem necessarium est precognoscere: alia namque prius quam sciamus conclusionem probanda: (necesse est opinari: quae sunt: alia vero operis intelligere quod est quod est per hunc modum: quaedam autem utraque.) Deinde cum dicitur. Ut quoniam ostendit. Exemplificat de periculis ostendens quod de dignitate operis probat quod est: de passione oportet precognoscere quod est quod dicitur: de subiecto oportet precognoscere utrumque: ut quod est: et quod est: ideo autem ut quoniam omne quod est verum est aut affirmare aut negare: id est de hac dignitate quod de quolibet est negatio vel affirmatio vera (quod est) id est operis precognoscere quod est (triangulus autem) id est quoniam utrumque ad triangulum sive quantum ad passionem operis precognoscere (quoniam quod hoc significat est: et unitatem) id est quantum ad unitatem quae se habet ut subiectum (utrumque) id est operis scire utrumque: id est quod significat: et quod est. Deinde cum dicitur. Non tamen sicut assignat causam huius diversitatis ostendens quod sunt diverse precognitiones: vel quod diverse sunt modi cognoscendi dignitatis subiecti et passiois. Intendit autem tale rationem: quoniam quibus nobis non sicut manifestantur non sicut precognoscunt: subiectum passio et dignitas sunt huius ergo etc. Tunc dicitur: bene dico quod dignitas subiecti et passio non sicut precognoscuntur (enim) pro quod unumquodque horum non sicut est nobis manifestum: et per hunc non est sicut precognitum. Notandum autem quod ipsa precognitio quaedam cognitio est: et per hunc est quaedam manifestatio: quod non sicut sicut manifesta nec sicut cognitio non sicut sicut precognita: quod si essent sicut precognita essent sicut cognitio et sicut manifesta. Notandum est quod cum dignitas habeat rationem complexi subiecti et passiois rationem non complexi. Rursus cum passio habeat rationem accidentis: subiectum vero sit id cui passio accidit: quod non sicut sicut nobis nota et manifesta accidentia quibus accidunt et complexa et complexa: id est unumquodque complexum: ut dignitas passio et subiectum non est nobis sicut manifestum: et per hunc nec sicut precognitum. Circa hanc autem partem notandum est de precognitionibus quod accipiuntur sicut huius precognitiones: quod est: et quod est. Dubitandum est de exemplis: nam si non dubitat de hoc exemplo: quod de quolibet verum est affirmare vel negare se habeat ut dignitas: dubitatur tamen quod triangulus se habeat ut passio et unitas ut subiectum. Primo ergo dubitat de precognitionibus: et est quoniam

vrū qd est sit p̄cognitio. ⁊ videt q̄ nō: qz scire qd est. est
 scire diffōnē rei. eo q̄ diffinitio sit sermo exp̄sitiuus qd ita
 tis ⁊ eēntie. Scire aut̄ quid subiecti ⁊ qd passionis nō est
 h̄re p̄cognitionē: s̄z magis est h̄re p̄fectā sciam. nā diffini-
 tio est mediū ⁊ cludēdi passionē de subo. h̄s aut̄ diffinitio
 que ponit eē mediū. vel est diffinitio subiecti vel passiois
 vel cōprehendēs vtrūq̄: qz sciēs qd subiecti ⁊ qd passio-
 nis. i. sciēs diffōnē vtriusq̄: nō solū h̄bit p̄cognitionē de
 cōlone in qua ⁊ cludēdi passio de subo. sed h̄bit p̄fectam
 sciam de eo. nō ergo qd est d̄z poni p̄cognitio. i. diminuta
 cognitio: s̄z magis d̄z dici p̄fecta noticia. ¶ D̄m q̄ hec
 qd p̄t solui p̄ vba que tāgit Themisti⁹ in cōmēto. ait. n.
 q̄ duplex est qd est. ⁊ duplex ē diffinitio. v̄z. diffinitio
 q̄ significat nomē quo noiat res: ⁊ d̄ffō significās subam
 rei qd est. ⁊ ait q̄ nō ōz vt putem⁹ q̄ hec diffinitio sit illa
 imo inter has diffinitiones est differentia magna valde.
 qd declarat. qz vt dicit int̄tione quā significat nomē iaz
 int̄lligit qui nō ⁊ tēplat⁹ est in aliqua doctrinarū. nā pue-
 ri ⁊ indocti qui nō sunt instructi in aliquibus disciplinis in-
 telligūt qd est qd dicit p̄ nomē: vt cū p̄cipit eis q̄ vocet
 boies nō adducūt equū. ⁊ idē Themisti⁹ subdit cū p̄ci-
 pitur eis q̄ porrent puluinar nō afferūt aquam. pueri ḡ ⁊
 ydiote intelligūt qd est qd dicit p̄ nomē: ⁊ formāt sibi in
 intellectu aliquem cōceptū de significatiōe nois qui ⁊ ce-
 ptus potest dici quid nois. Scire tñ qd rel ⁊ cognoscere
 diffinitioē indicantem substantiam vniuscuiusq̄ ⁊ scire
 dissoluere rem in sua p̄ncipia diffinitiuā nō est puerorū
 nec ydiotarū: sed eorū qui exercitati sunt in scientiis.
 ¶ Dicitur ergo q̄ conceptus quez formāt sibi intel-
 ctus de rebus: ⁊ de his que audit vel p̄t esse qdaz cogni-
 tio incōpleta per quā scit distinguere vnaz rem ab alia ⁊
 vniū significatū ab alio sicut pueri sciunt ⁊ ydiote q̄ diuer-
 sis noibus diuersa intelligūt ⁊ sciūt qdlibet nomen in su-
 um significatum referre. ⁊ talis cōceptus dicitur esse qd
 nois: qui solū est quedā cognitio superficialis ⁊ incōpleta.
 ¶ D̄m. intellect⁹ de rebus p̄t sibi formare cōceptū cōple-
 tum: vt nō solū sciat nomē referre in suū significatū qd
 dicit esse qd nois. sed etiā ipsum significatū sciat resolue-
 re in sua p̄pria p̄ncipia ⁊ sciat inde formare diffōnē q̄ d̄r
 eē quid rei. Sūt aut̄ multe alie d̄rie iter qd nois ⁊ qd rei
 vt in p̄sequēdo patebit. Ad p̄sens tñ sufficiat hec d̄ria q̄
 qd nois est referre nomē in suū significatū. qd vō rei ē si-
 bi formare cōceptū in intellectu: nō solū p̄ que referat no-
 mē in suū significatū s̄z ēt per que resoluit significatū in
 sua p̄ncipia p̄pria. ¶ Tū ergo Aristō. ait q̄ op̄z tam de
 subiecto q̄ de passione p̄supponere quid est. nō intelligit
 de quid rei s̄z de qd nois. vt p̄z ex mō loquēdi suo. ait. n.
 q̄ op̄z p̄scire qd est qd d̄r per nomē. cū ḡ arguit q̄ scire
 qd est: est scire diffinitioē ⁊ h̄re p̄fectā notitiā: ⁊ arguit
 de qd rei qd nō est p̄cognitio. ¶ Alterius autē dato q̄
 qd est sit p̄cognitio. Dubitaret forte aliqs vtrū sit p̄c-
 cognitio vna vel plures. ⁊ videt q̄ sit p̄cognitio plures.
 nāz sicut se h̄z qd rei vniū ad qd rei alterius. ita vt vide-
 tur se h̄z quid nois vniū ad qd nominis alterius. sed qd
 rei subiecti est oīno diuersum a qd rei passionis. ḡ ⁊ quid
 nois vniū oīo differt a qd nois alterius. Scire ḡ qd est
 de passione ⁊ subiecto q̄tūcūq̄ intelligamus de qd no-
 minis nō erit p̄cognitio vna sed plures. Ad idem videt̄
 tur facere verba p̄i in. 7. metaph. qui loquens de diffi-
 nitione substantie ⁊ accidentis ait q̄ diffinitio siue quod
 quid est dicitur multis modis. ¶ In cōtrariū est: qd si
 qd quid est esset p̄cognitio plures: tunc esset tripliciter
 p̄cognoscere. v̄z. quid subiecti. qd passionis. ⁊ qz est. cui⁹
 oppositum habet in s̄a. nā s̄z s̄nt tria p̄cognita dignitas
 passio ⁊ subiectū. sunt tñ due p̄cognitiōes ⁊ est dupl̄ p̄c-

gnoscere. ¶ D̄m. q̄ vt p̄z p̄ habita qd nois dicit q̄i for-
 mamus nobis cōceptū in intellectu per quez referimus
 nomen in suū significatū. ⁊ hec cognitio est valde dimi-
 nuta ⁊ incōpleta. qd vō rei est q̄i vterius in cognitioē p̄e-
 dimus ⁊ nō solū p̄ intellectu referim⁹ nomē in suum si-
 gnificatū s̄z etiā ip̄m significatū resoluimus in sua p̄prie
 p̄ncipia. ⁊ h̄s cognitio respectu poris cōpleta ⁊ p̄fecta ma-
 re⁹ dici. ¶ Quātū ḡ ad p̄mū motiū qōmis nō est diffe-
 rētia inter qd subiecti ⁊ passiois. qz sicut vno simplici no-
 mine noiamus subm ita vno simplici noie noiamus pas-
 sionē. nō. n. dicemus q̄ q̄tū ad qd nominis subm h̄eat
 qd itatē simplicē. passio vō p̄ additamēta de quo est diffi-
 sus sermo in. 7. metaph. mater. n. cū docet puerū cognos-
 scere hominē qd h̄z rōnē subiecti ⁊ cognoscere album qd
 h̄z rōnē accētis sensibili⁹ ostēdo h̄ ⁊ h̄ docet cognoscere
 vtrūq̄. referre ḡ nomē in suū significatū qd sciūt facere
 ydiote ⁊ pueri nihil est aliud nisi cognoscere diuersitatez
 rerū. ⁊ scire nomina referre rebus quibus sunt imposita.
 ⁊ qz hoc ydiote ⁊ pueri non alit̄ faciunt in suba ⁊ acciden-
 te. nec sciunt p̄p scire qd nois cognoscere d̄riam. inter ac-
 cidens ⁊ subm. h̄s autē p̄cognitio que est qd nois licet sit
 māliter plures: qz cōpetit passioni ⁊ subo. formalr tñ est
 quodāmō vna. qd ergo nois. d. vniū modū cognoscendi.
 s̄z qd rei qd nō solū refert nomē in suū significatū: sed ēt
 resolutū significatū in sua p̄ncipia. iō hoc qd dicit qd rei
 magnā d̄riam h̄z. nam p̄ncipia sube nō sunt nisi suba iō
 nihil ingredit̄ diffinitioē sube: qd nō sit de eēntia eius.
 sed p̄ncipia accidentis non solū sunt accētia: sed ēt suba.
 ideo accētis h̄z diffōnem per additamēta. ⁊ aliqd igredit̄
 diffōnez eius qd nō est de essentia ipsius: q̄re si qd rei eēt
 p̄cognitio: nō esset idē modus p̄cognitionis: nec eadē p̄c-
 gnitio quid passiois ⁊ qd subiecti. ⁊ maxime si subz illud
 esset suba. s̄z qz p̄cognitio: nō est quid rei sed quid nomi-
 nis. ⁊ q̄tū ad hoc quasi est idem modus in substantia ⁊
 accidente. ideo qd est qd dicit̄ est p̄cognitio vna: s̄z mul-
 ta sint p̄cognita. ¶ Quādo vero arguit̄ q̄ eadē est rō de
 quid rei ⁊ qd nois ⁊ q̄ eodē modo se h̄z qd rei ad quid rel
 sicut quid nois ad qd nois: p̄z esse falsū: qz in multis
 est alius modus cognitiois q̄tū ad cognitioē incōpleta
 de qbus si velimus h̄re p̄fectā cognitioē distinguemus
 vniū qd qz eoz ⁊ erit alius cognitionis modus. ⁊ qz quid
 nois dicit cognitioē incōpleta: qd rei cōpleta. nō valet si
 idem est quodāmō modus diffiniēdi q̄tū ad quid nois:
 q̄ idē sit modus diffiniēdi q̄tū ad quid rei. q̄tū enī ad
 qd nominis nō differt modus diffiniēdi in his ⁊ in illis. da-
 vō tñ q̄ eēt ibi aliqua modica d̄ria: intellectus tñ q̄i mo-
 dicum deest accipit qd nō deesset: vt vult p̄bus. ⁊ p̄physi-
 corū. ideo q̄tū ad quid nois ⁊ maxime apud logicum
 q̄ nō ita ad p̄fundū ⁊ ad p̄pria ingredit̄ dicit̄ eē vnus ⁊
 idem modus. Qd vero arguebatur vterius de p̄bo in. 7.
 metaphysice nō est ad p̄positū: qz ibi loquit̄ de qd rei nō
 de qd nois. ¶ Alterius aut̄ dubitaret aliqs circa qd est
 vtrū cōpetat dignitati. ⁊ v̄ q̄ sic: qz vt sepe sepius dictuz
 est. hic non agit̄ de quid rei. sed de qd nois ⁊ de qd est qd
 significat̄. vnde ⁊ p̄bus in s̄a cuz p̄us locutus est de hac
 p̄cognitione quid est qd d̄r. statim post h̄ac eandē p̄cogni-
 tionē vocat qd est qd significat̄: q̄re cū de oī voce signifi-
 catiua possumus scire quid est qd d̄r. ⁊ quid est qd signifi-
 cat. de q̄z ofone p̄tingit scire qd est qd d̄r: cuz q̄libet oīo
 sit vox significatiua vt p̄t haberi ex p̄mo per byrme-
 nias: de dignitate ḡ que est qdā ofo siue qdām p̄positio ⁊
 est vox significatiua cōtingit scire q̄ quid est. ¶ In con-
 trariū est p̄bus volens q̄ de passione solū p̄cognoscēdus
 est qd est: de dignitate soluz: qz est. de subiecto vō vtrūq̄.
 ¶ D̄m q̄ qdam simpliciter ⁊ d̄dūt q̄ de dignitate nō

quia accidens est
 substantia in hoc
 utrumque utrumque
 haec quae dicitur
 na exteriora per
 que diffinitio h̄z quae
 non in d̄r non ha-
 bet vero interiora
 per que quae h̄z

etiam h̄z
 quae h̄z
 quae h̄z

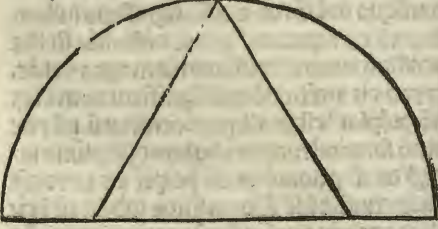
hæc sunt contra sã
ctã Thomã hæc alle
rentem videtis fã
t. Com. caie tami de
fensioem

põr sciri qd est. dicũt ent q. hoid albi z etiã nullius cõple
xi est diffinitio. ideo aiunt cũ dignitas sit qdã enũciatio z
sit qdã cõplexũ. eius nõ põt p̃cognosci qd qd est. s. bi. p
tãto a veritate deuãt. qz nõ loquitur hic phus de qd rei s. z
de qd nois. Cõplexa aut cũ nõ dicãt vna subam z vnam
essentiã. eoz nõ est diffinitio dicens qd rei p quã indicaũt
rei suba. tamẽ quid nois: z qd est qd significat cõtingit eẽ
ipsoz cõplexoz. z etiã ipsarũ orõnoz. cũ orõ sit vox si
gnificatiua. Unĩ qũtu ad p̃sens spectat p̃ter differentiam
quã tetigit Themistius. z quas suũius diffuse p̃secuti in
q̃stione prima. inter qd nois z qd rei possumus triplicem
differentiã assignare iter hãc diffinitionẽ z illã quã tãgũt
phus in. z huius. Prima differentia est. qz diffinitio quid
rei simplr loquẽdo est substãtiarũ. si aut est accidentium
hoc nõ est simplr. s. per additamẽta: sed diffinitio de qd
nois simplr loquẽdo etiã est vtrozũq. nã ydiote z pueri
qui instrunt in quid nois: s. sciant qd significetur noie
albi: z qd noie hois. nesciunt albũ habere rõnẽ accidẽtis
z dependẽs a substãtiã. id accidẽtia vno simplici noie no
minant: sicut z substãtie. Diffinitio ergo dicens quid no
minis in accidẽtibz nõ pprie ẽ p additamẽta: nec est p
dependẽtia ad substãtia. z cũ intelligimus accidẽs a sub
stãtia depẽdere hoc nõ est solũ ex eo q referim⁹ nomen
in suũ significatũ. sed ex eo q rem significatã referim⁹
in sua p̃ncipia: sed rez significatã in sua p̃ncipia referre
hoc nõ est sũtere in quid nois: sed est pcedere ad qd rei.
accidẽtia enĩ ex vi dispõnis quid nois nõ habet diffini
tionẽm p additamẽta. Scõda orõia iter qd nois z qd rei ẽ:
qz nõ solum quid nois põt esse simpliciter accidẽtiũ. s. z
etiã quid nois põt esse nõ entũ. vt si dicã byrococerus
possum scire qd significatur noie byrococeri: vt qz signifi
cat animal compositũ ex byro z ceruo: vel ex equo z cer
uo. si ergo in rerũ nã nullũ aial est tale: nec põt eẽ sciẽtia
de byrococero qd nois: nesciã tñ qd rei. Tertiã differentia
qd quid nois põt esse cõplexoz. vñ dicit in. z. posterioz.
q. illyas. i. tota historia troiana põt hẽre qd nois: nõ autẽ z
qd rei. qz vt d̃r. 7. metaphi. hois albi z etiã nullius cõple
xi põt esse diffinitio. hz ergo cõplexũ qd nois: vt pz ex se
cũdo huius. pz hoc idẽ ex hoc qd dicit. 7. metaphi. q. dif
finitio hñs quid nominis põt competere ipis metris. vel
vt hz alia littera vna magna historia põt hẽre quid nois.
Augẽt g̃ difficultas q̃stũ cũ hic loquitur phs de diffinitioe
qd nois quõ hãc p̃cognitionẽ negat phs dignitate cũ
z dignitate. z qdlibet cõplexũ hz diffinitionẽ habere pos
sunt. Sciẽduz ergo qz s. z quilibet dignitas z quilibet
oratio possit habere quid nominis. tñ complexum nõ ha
bet quid nominis ratione sui sed ratione incõplexozum.
qd duplr esse contingit. p̃mo si ipsi complexo imponatur
vnũ nomẽ z nominetur illud complexum per incomple
xum vt si toti historie troiane imponeret vnum nomẽ z
vocaret illyas: posses scire quid significat nomine illyas:
qz significat ẽ historia troiana: tunc ergo complexũ habet
quid nominis nõ rõne sui s. rõne nominis impositi. Se
cundo hoc contingit rõne incõplexozũ contentozum in lo
cutione complexa. vt homo currit non est vox significati
ua nisi qz p̃tes eius sunt significatiue. g̃ q̃ scit qd signifi
cat hõ. z qd currit. scit qd significat hõ currit. Lũ g̃ phus
ait. q. de subiecto sciẽdũ est qd est z etiã de passione. i.
de predicato. intelligit q. de oibus terminis icomplexis
quibus indigemus ad aliquam argumentationem vel
ad aliquam demonstratiõẽ opz nos scire qd significatur
nomine illoz terminozum. Et si dicimus q. de incon
plexis oportet nos scire quid nominis frustra adderetur
q. oporteret nos p̃cognoscere hoc de complexis cum
quid nominis per se competat incomplexis non com

plex. nec habeat qd nominis cõplexa aliud q̃ habeat in
cõplexa. Cũ ergo dubitatus sit de hac p̃cognitione qd est
esset vltorius dubitandũ de hac p̃cognitione qz est. z etiã
dubitandũ esset de exemplis in littera tactis. sed de his
omnibus disputabitur in sequentibus.

C Est autẽ cognoscere alia quidem p̃t⁹ cogno
scẽtẽ: quozũdã at sit accipere noticiã: vt q̃cũq;
z̃tingit eẽ sub vlib⁹ quozum habent cognitio
nẽ. Qd enim ois triangulus hz tres angulos
duobus rectis equales p̃scinit. Quod vero

C Triangulus in semicirculo.

hic q̃ ẽ in se
micirculo
triangul⁹ sit
sit inducẽs
cognouit.
Quozũdã
in hoc mo
do discipli

na est z nõ per mediũ vltimũ cognoscitur: que
cũq; enim singularium contingunt esse z non
de subiecto aliquo.

C Postq̃ determinauit de p̃cognitiõib⁹ subiecti z passio
nis ex qbus constat conclusio cuius scia q̃rit. z determinauit
de p̃cognitione dignitatis per quã est illa conclusio proban
da tanq; per medium extrinsecum z cõmune. In par
te ista determinat de p̃cognitionibus p̃missarũ per
quas est p̃banda conclusio tanq; per p̃pria p̃ncipia z in
trinseca. Ad cuius euidentiam sciẽdum est q. sem
per p̃missis fm q. hz. sunt prius note cõclusionẽ: sed nõ
quelibet p̃missarum est semper prius nota tempore: s. z
maior semper est pus nota tempore. minor aut si notus sit
eam esse sub maiozi est pus nota conclusione natura z in
mul tempore: vt si velim scire q. triangulus in semicirculo
hz tres. formabo talem sillogismũ. ois triangulus habet
tres. hec figura descripta in semicirculo est triangulus. g̃
hz tres. maiozem aut p̃positionẽ huius sillogismi per lo
ga tempora possum scire anteq; habeã de cõclusiõẽ no
ticiã: vt si scio oẽm triãgulum hẽre tres nõ opz me scire
q. ille qui est in semicirculo sit hz. qz possum scire in vñ
z ignozare in particulari vt d̃r in. z. p̃iorum: vt possum
scire oẽm mulam sterilem z credere hanc. hẽre in ventre.
ergo possum scire maiozẽ q. ois triangulus habet tres z
ignozare conclusionẽ q. hic qui est in semicirculo habet
tres. sed si addam minozem maiozi per quam minozem
inducitur particulare in suum. vñ: simul sic inducens co
gnosco xelõnem. In sillo itaq; p̃rius facto maioz cogno
scitur pus tempore conclusione: minor aut nõ cognoscit
tpe pus. s. nã. Phus ergo in determinando hos modos
p̃cognoscendi p̃missas ante conclusiõẽ tria facit. qz primo
distinguit hos duos modos ostendens q. aliqua p̃cogno
scit ante conclusiõẽ pus tempore: vt maioz. aliqua simul
tempore z pus nã vt minor: ex̃plicat z⁹ de illis modis.
3⁹ ne videat incõueniens q. aliqua cum conclõne sit tpe
cognoscat. z declarat q. sunt illa q. simul tpe cognoscunt.
secũda ibi. (Qd enĩ ois.) tertia ibi. (Quozũdã z. n. h. m.)
Dicit g̃ q. (Est at cognoscere. alia qdẽ cognoscunt pus)
su. tpe vt maioz. (quozũdã at) ẽ. (accipe noticiã) cum ipsa
cõclõne (simul) su. tpe sed pus nã. z hoc q̃tũ ad minozẽ.
Et exponit que sunt illa que simul tpe cognoscunt cum
conclõne dicẽs. (vt) su. simul tpe cognoscunt cũ xelõne.
(q̃cũq; z̃tingit esse sub vlib⁹ quoz hñt cognitionẽ) ita

¶ sint sub vniuersalibus. ¶ Notandum autē qd ad hoc qd
 minor cognoscat simul tpe cū cōclusionē. o3 qd in illa mi
 nori accipiat aliqd sub vli. 7 qd notū sit illud esse sub vli.
 ¶ ut si dicas: ois triāgulus h3 tres. nō dū3 scio hāc cōclusionē
 qd ille qui est in semicirculo habeat tres. sed si adiūgo mi
 norē maiorē dicēs. ille qui est i semicirculo est triāgulus.
 statim scio p̄fatam cōclusionē. v3. qd habeat tres. in illa
 ergo minori assumpta accipit aliqd sub vli. ¶ Rursus o3
 notū esse qd ille qd est in semicirculo sit triāgulus. q3 si nō
 esset notū non esset manifesta cōclusio. v3. qd h̄ret tres. Ad
 hoc ergo qd minor cognoscat simul cum cōclusionē o3 qd
 aliquid accipiat sub vli. 7 qd notū sit illud eē sub vli. vt
 p3 in exēplo p̄habito. Dis autēz cōcurrentibus statiz
 apparet cōclusio. ideo ait p̄bus qd illa simul cognoscuntur
 cum cōclusionē quecumq3 cōtingit esse sub vli. bus quozuz
 habent cognitionē. i. de gbus notum est supple qd sint sub
 vliibus. ¶ Deinde cuz dicit. (Qd. n. ois qdē) exp̄plicat
 de illis duobus modis p̄cognitionis. oñdēs qd aliq̄ p̄co
 gnitio est prius tpe. aliqua p̄us nā. q3 maior potest cogno
 sci prius tpe. minor vero simul tpe. 7 p̄us nā. iō ait (q̄ ois
 quidē triāgulus h3 tres duob3 rectis equales). i. hāc p̄po
 sitionē q̄ est maior aū cōclusionē (p̄sciuit). i. p̄us sciuit sup
 ple tpe (q̄ vero hic qui est in semicirculo sit triāgulus). i.
 hāc p̄ponē qd est minor (iducēs) etiā adiūgēs eaz maiorē.
 (cognouit) eā cū cōclusionē (simul) supple 7 tpe p̄i nā.
 ¶ Deide cū dicit (Quozūdā. n. hoc mō) ne credat eē in
 cōueniēs qd aliqua cognosci possint simul tpe cuz cōlone
 declarat que sunt illa que sic cognoscunt. dicēs (quozun
 dā. n. est hoc mō disciplina). v3. qd simul cognoscunt cuz
 cōlone. 7 in talib3 (vltimū). i. minor extremitas (cogno
 scitur) supple eē sub vli (nō p̄ medium). 7 exponit q̄ sunt
 illa 7 dicit qd talia sunt (q̄cumq3 iā cōtingūt eē singulariū
 7 nō de subiecto aliquo) supple dñr. ¶ Notandum autē qd
 nō semp minor est sil tpe nota cū cōlone. nā vt pōt patere
 p̄habita si in minori accipiat aliqd sub maiori. 7 non sit
 notū illud sic acceptū eē sub maiori non erit statim nota
 cōlo: vt si dicerē. ois triāgulus h3 tres. 7 nō eēt notū qd il
 le qd est in semicirculo eēt triāgulus: imo indigeret adhuc
 aliquo medio 7 aliq̄ p̄batione ad oñdēz sic esse. nō sta
 tim eēt nota cōlo. ideo ait qd quozūcūq3 est hoc mō disci
 plina vltimū cognoscit eē supple sub suo vli non per me
 diū. q. d. qd ad hoc qd minor hēat hanc disciplinā: 7 sint sil
 nota cū cōlone o3 qd vltimū. i. minor extremitas cogno
 scat nō p̄ medium aliud. s3 statim notū sit eā cōtineri sub
 suo vli. ¶ Nōndū ē qd ad hoc qd vltimū sic cōtineat sub
 suo vli regit vt nō indigemus aliquo alio medio sillo
 gistico ad p̄bādū eā esse sub vli: s3 solū ad hoc sufficiat so
 lus sensus: vt qd hic qd est descriptus in puluere sit triāgu
 lus nō indigemus medio sillogistico: s3 ipse sensus idicat
 sic eē. ideo p̄b3 volēs declarare qn vltimum. i. minor ex
 tremitas cognoscat eē sub suo vli nō p̄ mediuz sillogisticū
 cū. ait qd quecūq3 cōtingūt eē de nūero singulariū: 7 nō di
 cam̄ de aliquo subiecto supple solo sensu indicant esse ta
 lia: 7 ad illa nō indigemus medio sillogistico. ¶ Notādū
 etiā qd nō idigere medio sillogistico pōt cōtingere duplr.
 vel qd est imediata. vel qd vt dñr est ad hoc sufficit solus
 sensus. igit si minor sit p̄cularis cum p̄culariū 7 indi
 viduorum per se perceptiuus sit ipse sensus. vel si minor
 sit imediata. vtputa si hec est imediata: qd equilaterus
 est triāgulus. 7 non indigemus ad hoc aliquo medio: s3
 statim innotescit nobis sic esse. quecumq3 h3z minor ac
 cipiat sub maiori erit sil nota cuz cōlone. vt si dicat. ois
 triāgulus h3 tres. hic p̄cularis qui est descriptus in pul
 uere est triāgulus. statim sciet cōlo qd h3 tres. nec idigebi
 mus ad hoc aliquo medio: sed ipse sensus sufficienter iu

dicabit de hoc p̄culari qd sit triāgulus. ¶ Rursus si non
 accipiat in minori triāgulus p̄cularis: s3 dicat eglate
 rus est triāgulus: posito qd hec minor sit imediata statim
 erit nota cōlo qd h3 tres. ¶ Notādū ē qd l3 duob3 modis
 minor sit sil nota cū cōlone. vel qd est p̄cularis vli qd est
 imediata. sufficit tñ p̄bo exp̄plicare de altero hoz. vt
 exp̄plicare de p̄culari qd nō d̄r de aliquo subo ad hoc
 qd p̄teret q̄r minor cū cōlone pōt eē tpe sil nota. ¶ No
 tandū ē qd l3 cā possit sil eē tpe cuz effectū. vt sil sunt ter
 re interpositio 7 eclipsis: tñ nā semp cā pōt est effectū. q̄re
 cū p̄missē sint cā q̄re cognoscat cōlo q̄lib3 p̄missaz nā
 prius est nota cōlone. s3 maior est p̄us nota nā 7 tpe. mi
 nor aut poterit sic accipi qd erit p̄us nota nā tñ. ¶ Post
 q̄ dubitauimus de p̄cognitionē qd ē h3 ordinē p̄taxatus.
 restat dubitare de cognitionē qd est. ¶ Dubitat q̄ vt 7 de
 subiecto 7 dignitate oporteat cognoscere qd est. dōm qd
 cū de nō eēt nihil p̄bari possit eo qd nō ens: nec sunt die
 nec sunt sp̄s: nec ē p̄ssiones ¶ Rursus cū ex falsis cāliter
 nulla vltas cōcludat. qd vt p̄bat in. z. p̄or. ex falsis sequit
 vez nō pp qd. s3 qm̄ o3 de subo p̄supponere qd sit. alr. n. d̄
 eo nō possit aliq̄ p̄bari passio. ¶ Rursus de dignitate p
 quā p̄bat passio de subo o3 p̄supponere qd est. i. o3 p̄suppo
 nere qd illa dignitas sit va: qd cāliter ex falsis non sequit
 vez. falsum. n. nō pōt eē cā veri. igit qd est erit p̄cognitio
 tā subī q̄ dignitatis vt auctor in lra tāgit. ¶ Alterius at
 dubitaret forte aliqd dato qd qd est sit p̄cognitio subiecti
 7 dignitatis. vt 7 debeat dici p̄cognitio passionis. 7 videt
 qd sic. qd si p̄bi ex admirari ceperūt p̄blosophari vt videt
 tes p̄ssiones solis 7 lune ceperūt inuestigare cās. p̄us cor
 gnouerūt qd eclipsis inest lune q̄ scirēt cām eius. cū q̄ sci
 re sit p̄ cām aūq̄ h̄ret hui3 sciaz nō solū scierūt qd est
 luna 7 qd est luna. s3 ē cognouerūt qd est eclipsis. 7 qd est
 eclipsis. erit ergo ipsius passionis p̄cognitio qd est. ¶ In
 cōtrariū est p̄b3 in lra: qui h3 p̄cognitionē nō attribuit
 passioni: sed subo 7 dignitati. ¶ Dōm qd cōiter ponitur 7
 magni hāc positionē secuti sunt: qd cum accētis esse sit in
 esse. 7 cū iesse passionis cōcludat p̄ dem̄rationē: qd est pas
 sio. i. qd inest p̄cognitio esse nō poterit. sed hoc est insufficie
 ter dcm̄. p3 enim qd p̄bi viderunt eclipsim lune nec dūm
 sciebant hoc dem̄rationē: qd ignorabant cām eius. inuesti
 gata aut cā potuerūt dem̄rationē cōcludere qd p̄us admi
 rabant. ergo qd eclipsis est: 7 qd eclipsis iest lune demon
 strationem p̄cessit 7 est p̄ dem̄strationē cōclusa. aliter tñ
 7 alr. qd h3 inherētia passionis in subo vt admirata 7 vt
 ignorata cā potuit dem̄rationem p̄cedere etiā inuestiga
 ta p̄ cām potuit esse p̄ dem̄strationem cōclusa. ¶ Nō ergo
 est bñ dcm̄ qd qd est nō est p̄cognitio passionis 7 non pōt
 dem̄rationes p̄cedere cū habeat per dem̄rationē cōcludi.
 qd vt p3 alr 7 alr cōsiderata pōt dem̄rationē p̄cedere 7 p̄
 dem̄rationē cōcludi. imo vt videtur nisi dem̄rationē p̄ce
 deret 7 nisi esset p̄cognitānō fuisset p̄ dem̄rationē cōclu
 sa. nam 7 ipsi p̄bi nisi fuissent admirati 7 nisi p̄cognouis
 sent: qd luna eclipsat nō inuestigassent cām eclipsis 7 nō
 demonstrassent eclipsim de luna. ¶ Est ergo diligerter
 notādū qd p̄b3 de p̄cognitionibus determinās nō inten
 dit dicere qd possit contingere s3 qd necesse sit eē. de ne
 cessitate enim in oi passione p̄banda de subo o3 p̄cogno
 scere qd est subm̄ 7 qd est subm̄. o3 etiā p̄cognoscere qd
 intelligit. noie passionis. tamen qd passio est vel qd passio
 inest alicui subo non o3 p̄cognoscere: s3 hoc aliquādo pos
 sit contingere. vt si sciatur qd est habere tres 7 nesciā hāc
 passionē inesse triāgulo poterit mibi dem̄ratione probari:
 qd ei talis passio inest. 7 silr si nunq̄ vidī lunaz eclipsari:
 nec sciā qd luna eclipsetur. dū tñ sciā qd importat nomie
 eclipsis poterit mibi demonstratue oñdī 7 per cām mibi

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured and difficult to read.

poterit patefieri q̄ eclipsis lune sp̄tit. p̄hs ergo volens
determinare de p̄cognitionibus simplr. sine q̄bus nō pōt
disciplīna ⁊ scia aliqua adipisci. ait vt q̄ de subo o3 p̄co
gnoscere qd ⁊ qz. qz sine his p̄cognitionibus nulla passio
de subiecto p̄ demonstrationē sciri poterit. de passione autē
o3 p̄scire qd ē qd dicit. qz si ignoremus qd ē qd dicitur.
noie eclipsis. nullā sciaz de eclipsi habere possem⁹. qz autē
est eclipsis. vel qz est quecūqz passio nō o3 p̄scire. nā lz pos
sit cōtingere: q̄ autē demōstrationē añ notitiā cāe possu
mus scire passionē inesse subiecto: tñ qz nō o3 semp sic eē
sed absq̄ tali notitiā pōt p̄ demōstrationē p̄cludi: iō qz est.
nō ponit p̄cognitio passionis. argumētū autē h̄ hoc factuz
solutū est p̄ iam dicta. ¶ Alterius autē dato q̄ qz est pas
sionis nō sit p̄cognitio simplr. Dubitaret forte aliquis
vtrū possit dici p̄cognitio in scia inuēta. ⁊ videt q̄ sic per
argumentū supius factū. nā si scia inuēta fuit p̄ admirā
tionē ⁊ p̄hi ex admirari ceperūt p̄hilosophari: pus vide
rūt: qz luna eclipsat. ⁊ qz nubes tonat. ⁊ qz cetere h̄ pas
siones s̄ sunt suis obiectis q̄ iuestigarēt cās. in talib⁹ q̄ qz
passio uest p̄cessit demōstrationē ⁊ meruit dici p̄cognitio. Di
cedū q̄ p̄m cōmētatorē in aliquibus non eadē sunt nobis
p̄us nota ⁊ simplr. vel qd idem est: nō eadē sunt nob⁹ p̄us
nota ⁊ nāe. In aliquibus at sunt eadē nobis p̄us nota ⁊ na
ture. vel simplr in nālibus. aut vbi p̄ effectū p̄cedim⁹ ad
cognitionē causaz: ⁊ vbi p̄ admirari ceperūt p̄hi philoso
phari. alia sunt prius nota simplr. ⁊ alia p̄us nota nob. nā
cause semp sunt note p̄us simplr q̄tū ad nām. in talibus
n. cāe iō nō sunt note nobis p̄us: s̄ effect⁹: s̄ in mathema
ticiis nō o3 sic eē. inētor. n. p̄pōnuz geometricaz nō p̄us
vidit q̄ anguli triāguli erāt eōles duobus rectis. ⁊ de hac
visiōe admiratus incepit iuestigare cām. imo p̄us cogno
uit cām. vel prius cognouit q̄ angulus extrinsecus vale
bat angulos duos intrinsecos. ⁊ postea ex hac cā cognouit
illā passionē inesse triāgulo. ¶ Cū ḡ querit vtrū saltē in
scia inuēta qz ē passio sit p̄cognitio. dici o3 q̄ in scia inuēta
vbi p̄ admirari incepim⁹ p̄hilosophari ⁊ vbi per effectus
venimus in cognitionē causaz semp qz est passio: vel qz
inest p̄cedit cognitionē cāe: ⁊ p̄ p̄us p̄cedit demōstrationē.
iō vt dicebat in talib⁹ inherētia passiois ē p̄cognita: ⁊ est
p̄ demōstrationē p̄clusa. alr tñ ⁊ alr: qz vt admirata ē p̄co
gnita: ⁊ p̄ cām inuestigata ē p̄ demōstrationē p̄clusa: s̄ si sit
talis scia inuēta q̄ ibi p̄ effect⁹ nō p̄cedim⁹ in cognitōez
cāe: s̄ magis p̄ cām in cognitionē effectū. nō o3 autē de
mōstratorē p̄scire inherētia passionis. igit qz est passio vl qz
inest. nō est ponēda simplr p̄cognitio. qz hoc nō ē necessa
riū in acquisitione scie. s̄ aliqui sic se h̄re cōtingat. ¶ Ulte
rius autē dubitaret forte alqs vtrū qz ē sit p̄cognitio plu
res vel vna. ⁊ vtrū sit p̄cognitio plures. nam qz p̄m p̄hm
o3 p̄cognoscere tā de subiecto q̄ de dignitate: cū ḡ subm
dicat qd incōplexū. dignitas qd cōplexū. ⁊ eē videat oio
dici equoqe de cōplexo ⁊ incōplexo qz ē nō erit p̄cognitio
vna. nā eē cōplexū ⁊ maxiee enūciatōis idē ē qd vep eē.
qz circa cōpositionē ⁊ diuisionē ē vitas ⁊ falsitas: qz vt dī
in p̄ncipio p̄hyermentas. ⁊ vt habet in. 3. de aia in simpli
cibus autē nō sic accipit eē. qz vt dī in. 3. de aia indiuisibi
lum igit itelligētia in his est circa q̄ nō est. falsuz nec ve
rum. cū ergo eē oino difformiter sumat in simplicib⁹ ⁊ i
enūciationib⁹. qz est subiectū ⁊ qz est dignitas nō poterit
esse p̄cognitio vna. ¶ In cōtrariū est. qz si nō eēt p̄cogni
tin vna: tūc eēt tres p̄cognitiones. Dicedū q̄ qd ē esse p̄
cognitionē vna sufficiēter oñdim⁹ p̄pter hoc q̄ loqur h̄
de qd nois nō qd rei: sed quō qz est p̄cognitio vna cum
hec se extēdat ad dignitatē ⁊ ad subiectū ⁊ p̄ p̄us ad p̄le
xū ⁊ incōplexū saluare ē valde difficile. p̄pter qd sciē
dū q̄ p̄hs in p̄ncipio scōi hui⁹. de his de qb⁹ dicit eē qua

tuor qōnes in p̄ncipio hui⁹ p̄mi dicit eē duas p̄cognitionē.
ponit. n. infra in fo eē qd nō duplicē circa qditate ⁊ dupl
eē circa eē. nā vna qd ē de qditate simplici quā vocat qd
est. ⁊ alia ē de qditate p̄posita siue d̄ qditate passiois quā
vocat pp qd est. in passioe. n. idē est qd est. ⁊ pp qd est. vt
sp̄met ait. nā si querat qd ē eclipsis lune dicit q̄ ē p̄ua
tio luminis obiectu terre. Et si q̄rat pp qd est eclipsis lu
ne dicit q̄ pp p̄uationē luminis sit cāta. de qditate ergo
simplici. i. de qditate subi. vt qd ē hō aut celū. ⁊ de qditate
cōposita: vt de qditate passiois. vt pp qd est eclipsis aut
tonitruū: facit duas qōnes. h̄ autē de qd subi ⁊ qd passiois
dicit eē p̄cognitionē vna. sic ēt in p̄ncipio scōi de eē facit
qōnes duas sic de qditate. nā dicit eē vna qōnē de eē sim
plici siue de eē subo3 quā vocat si ē. vt si est hō aut celū.
alia qōnē dicit eē de eē p̄posito3 siue de eē passiois quā vo
cat qz est. Videt ḡ quō qd simpliciū ⁊ qd cōposito3 siue
qd subi ⁊ qd passionis faciūt p̄cognitionez vna ⁊ qōnes
duas. si p̄siderent p̄habita videre nō ē difficile. qz vt sit
p̄cognitio oñt qd nois: s̄ vt sunt qō oñt magis qd rei.
qz qōnes vt de his loq̄ p̄hs sunt eōles nūero his q̄ vere
scimus. ydiotaz ⁊ p̄ueroz ē scire qd nois. peritoz autē ⁊
p̄p̄toz in disciplina est scire qd rei: vt pōt haberi a the
mistio in p̄ncipio cōmēti sup hoc libro. cū ḡ qd nois q̄
eodē mō accipiat in accūtib⁹ ⁊ substātuz. nō aut qd rei
erit de qd nois vna p̄cognitio ⁊ duplex q̄stio: sed si sic di
cimus augemus qōnis difficultate: qz si qd est. est aliquo
mō idē passionū ⁊ subiecto3. cū esse nō sit idē enūciatio
num ⁊ termino3. qz est vt est p̄cognitio dignitatis que ē
enūciatio. ⁊ qz est vt est p̄cognitio subiecti qd est qdam
diffinitio ⁊ qdā termin⁹ nō erit p̄cognitio vna. ¶ Scien
dum ergo q̄ sicut ostendimus de eē p̄cognitionēz vna
⁊ questionez plures distinguēdo de qditate. ita circa esse
dicemus esse p̄cognitionē vna ⁊ qōnes plures distinguē
do de enūciationibus. nam alique enūciationes se ba
bent vt p̄ncipia ⁊ dignitates. alique vt cōclusiones: que
si cōparent ad intellectū hāc dīam h̄nt: qz in dignitate
⁊ p̄ncipia trahit intellect⁹ simplici ituiti. ideo dī. 7. et̄bi
coz q̄ ad p̄ncipia nō est rō. simplr enim absqz discursū ⁊
absqz rōne siue absqz rōcinatiōe fert intellect⁹ in dignita
tes ⁊ p̄ncipia. in cōclusiones vō fert cum discursū discursū
rendo a p̄ncipis ad eas. ⁊ qz qd quid est. est p̄p̄ius obm
intellectus. vt dicit in 3. de aia. cū potentie possint p̄ se
immediate ferri in suū obm. intellectus p̄ se loquēdo im
mediate fert in qditates. ad simplicia ergo ⁊ ad dignita
tes q̄si eodē mō p̄pat intellectus: qz hec ⁊ illa q̄si p̄mo se
offerūt intellectui. nā statim cuz terminos cognoscimus
p̄ncipis assentimus. vt h̄ in p̄mo huius. ⁊ qz ex p̄e in
tellectus nostri cognitio dignitatū sic est inata ⁊ cōneta
cognitioni simpliciū: logicus qui est artifex rōnalis p̄sider
rat talia vt se tenēt ex parte intellectus: vt plane inuit cō
mentator supra. 7. meta. vbi dat dīam iter diffōnē p̄
deratam a logico ⁊ a metaphysico. cuz sit tāta affinitas
ex parte intellectus nostri. cuz fert in simplicia ⁊ in digni
tates. qz statim intellectus terminis simplicibus dignita
ti assentit. circa esse subiecti qd est quid simplex. ⁊ esse di
gnitatis qd est qd p̄plexū: vna p̄cognitio assignatur. s̄
ergo sit aliud esse simplicium ⁊ cōplexo3: tñ q̄tum ad il
la cōplexa que statim se offerūt intellectui p̄pter affinita
tem quā h̄nt cum simplicibus vt referūt ad intellectū
vnam p̄cognitionē poterūt habere cuz illis. habēt ergo
cōposita cum simplicibus quodāmodo vna p̄cogni
tionem. non autē habēt vna questionē: qz questio cum sit
dubitabilis p̄positio non est p̄p̄ie circa p̄ncipia que q̄
bet p̄bat audita. sed magis est circa cōclusiones. ⁊ qz q̄
si p̄oem modum aliter fertur intellectus in cōclusiones ⁊

In principia id circa esse simplicium et compositorum sunt due
 quones lz possit ee pcognitio vna. Possim at hac ve
 ritate alter declarare. dicemus. n. qz est subz non acci
 pit qz est subz simplr et absolute. vt est aliqua res alicui
 pdicameti. sed faciut qz e subz res. s. talis de q pnt pbari
 pprietates et passiones. lgr qz est incomplexi sine ipsi subz
 qd est qd incomplexu sic acceptu. multu accedit ad qz est co
 plexi. na sic qz e complexi verificari pdicatu de subo. sic qz
 est subz est scire qz e res talis de quo pnt verificari pprie
 tates et passiones. vñ dicit in qone sequeti qz oz accipere
 large qz est. et hoc g mo qz est subz et dignitatis vel complexi
 et complexi no faciut nisi vna pcognitione. no. n. differit
 nisi sicut verificari passione de subo qntu ad qz est. et ipse
 dignitatis. et sic posset verificari hoc de hoc qntu ad qz est
 subz. na tuc dicimus scire qz est subm qñ scim ipaz ee re
 tale de q passiones verificari pnt. **U**teri aut dubita
 ret forte aliqs vtz possit assignari vna cois ca quare qd
 subz et passionis faciut pcognitione vna. et qz est subz et di
 gnitatis faciut et pcognitione vna. cu ergo fz qualibz pre
 cognitionu sunt duo pcognita. qre no sunt quatuor pc
 gnitioes. due subz et vna dignitatis et alia passiois. **D**i
 cendum qz cuz assignate sint diuerse cause possumus ad
 bec oia vna comenez causas assignare dicedo qz hic subz
 lectu non accipit pro substacia tñ imo ipz accidens pot
 esse subiectu. qz qd est accidens vnius pot ee subz alterius
 et accidens pot habere rōnem subiecti vt hic de subie
 cto loqmur cu ipsa passio sit accidens sic amplificado rō
 nem inbiecti oportuit amplificari rōnem ipsius quid. vt
 sic large sumeret qd subiecti. qz etiam accideria tale qd
 habere possint et qz sic accipiendo qd subiecti vt se exten
 dit ad qd accidetis etiaz ipse passioes habet hz qd et qd
 subiecti et qd passionis vna pcognitione faciunt. Ex hac
 etiam rōnepot accipi causa. qre qz est subiecti. et qz est di
 gnitatis est pcognitio vna. na si subm hic acceptu exten
 dit se ad ipsa accideria venirent. ita et sic large accipe
 qz est vt in hoc ipsa accideria venirent. ita et sic large accipe
 qz est vt hoc ipse accidetibus cōperat. et qz ee accidetibus
 est esse plexozu. vt qz est eclipsis idē est qd qz eclipsis al
 teri inest. quare si sic sumendū est hic esse subz vt ad ipsa
 complexa se extendat. ergo qz est subiecti et qz est dignitar
 tis lz dignitas sit qd complexu poterit esse pcognitio vna.
Uterius aut dato duas esse pcognitiones qz est et qd
 est. dubitaret forte aliqs. vtrū de pcognitiones regantur
 in scia habita inueniendo sicut in habita addiscedo. **D**i
 cendū qd hoc cōiter rīdenur has pcognitiones no esse
 necessarias in scia inuenta qz vt dicitur. p. ex vbi pbi.
 na pbs ait qz ois doctrina et ois disciplina ex p̄sistenti fit
 cognitione. g loqz de scia que habet. addiscedo et docen
 do. no aut inueniendo. **R**ursum idē ait. qz oz pcogno
 scere qd est qd dē per nomē. In scia aut per inuentione ha
 bita no oz vt sermone. s. ex ipse rebus. accipit. ergo ibi
 non oz pcognoscere qd est qd dicit. **S**ed hęc vna stare non
 pot. na them illius in suo comēto vt supra dicebat. expo
 nens qz ois doctrina et ois disciplina ex p̄sistenti cognitione
 fit. ait hoc veritate habere et in his que hō cogitat apud
 semetipsum. **P**stat aut qz hō idē pcognitioib pbs loquit
 de quibus superius facit mētionē. cu ait. ois doctrina et
 imo exponēs pbs quo ois doctrina et ois disciplina ex
 p̄sistenti cognitione fit. ait de hīs pcognitione qz est duplex
 qz est et quid est. qre si illa p̄sistenti cognitione vt p̄s per the
 mistū requirit in scia inuenta. sequit qz qz est et quid est
 et in scia inuenta requirunt. s. si nunqz hoc ex textu pbi ha
 bere. p̄s tñ vtz ee qd dē. na si aliquis admirās eclipsim
 lune vellet eius inuestigare cam et inueniret sciaz de eclipsi
 diceo ipsam esse p̄ interpositionē terre. si inueniēs hanc

sciam ignorasset qz luna est. et inuenisset qd est luna nūqz
 fuisse circa hac sciam sollicitus et nequaquā inuenisset eaz.
 Qd ergo obicit qz pbs loqz de ois doctrina et ois discipli
 na. ergo vt loqz de scia p̄ docēdoz in disciplinā tradita. hō
 aut est scia no inueniēdo habita. s. addiscedo acq̄sita. dicit
 vñ qz p̄ verba illa pbi no excludit scia inēta nam sciaz in
 ueniens pot aliu illa sciam docere. et ita illa scia inēta erit
 doctrina lz ergo scia inēta no mercaū dicit disciplina. qz
 no est addiscedo habita pot tñ dicit doctrina qz docendo
 pot cōitari imo nisi scia inēta eet doctrina in illa scia eēt
 disciplina. qz nisi inueniēs aliu docuisset nunqz aliqs ubi
 aliquo didicisset. na qui dicit. et ab alio addidit. tuc quoz
 de illo alio a quo didicit vtz habuit sciaz dicitur vel inue
 niens. p̄mis ergo docēs no sunt dicitur. sed fuit inueniens
 et qz tpe pbi adhuc erat in memoria p̄mi philosophi acq̄
 planū est qz a p̄mis philosophantib et demū sciam inue
 niētibz cōicata est scia dicitur. s. qz docere idē ē qd
 alij sciaz tradere et addiscere idē est qd ab aliquo sciaz ac
 cipere p̄ autonomas scia inuenta vñ dicit doctrina. qz per
 illa est p̄ncipalr alij scia cōicata. Scia aut ab aliquo acq̄
 sita dicit disciplina. qz hoc itelligit noie discipline vt. s.
 ab alio sit accepta. **B**ona ergo erit expositio sup̄is tradi
 ta. vt dicat ois doctrina. i. ois ars inueniēdo habita que
 autonomatice doctrina dicit vñ. et ois disciplina. i. ois ars
 et ois scia addiscedo acq̄sita ex p̄sistenti fit cognitione.
Quod vñ vterius addēbat. qz pbs ait hanc pcognitio
 nez ee qd est qd dē qz in scia inuenta no hz locū ubi non
 sit necessarius sermo. dicit pot qz qd est qd dē est idē qd
 est qd sentit. na cu audimus noisre lapide audire ceptū
 formam nobis in intellectu nro que formamus cu len
 tibus lapide videm. imo hoc mo matres docēt pueros
 qd nois cu sensibili ostendit eis qz hoc vocat lignū hoc la
 pis. hoc ferrū. et idē si cōceptū que formamur sibi vidē
 tes lapides formāt sibi postea cu lapide audimus noisri.
 qd est g qd dē est idē cu qd est qd sentit. **D**oc vñ ois
 camus qz qz est et qd est sunt pcognitiones no solū in scia
 habita addiscedo s. et inueniēdo. s. i scia hāc addiscedo
 et p̄ sermone sunt pcognitiones. qz est qd dē et qd est qd dē.
In scia ero habita p̄ inuentione et p̄ sensu sunt pcogni
 tioes qz est qd sentit et qd est qd sentit. s. qz est qd sentit
 et qd est qd sentit sunt eodem pcognitiones cu qz est quod
 dicit et qd est qd dicit. qz de nullo formam qd est qd dē de
 quo non formamus aliquē cōceptū in intellectu. nihil at
 est in intellectu. qz p̄no fuerit aliquo modo in sensu vt
 per se vel per sumū s̄te. vel p̄ sumū ptes. vel p̄ illū effectū.
Sic ergo accipiedo large qd sentit et qd fuit in sensu idē
 est scire quid est qd dē et scire qd est quod cadit sub sensu.
Uterius aut qz itellec^o hōis no q̄scit. dubitaret for
 te aliquis quō idē sit qd est quod dē et qd est quod sentit
 vel qd fuit in sensu. **R**ōm qz scia nostra catur a rebus. et qz
 effectus est representatiuus. cū ea q̄ sunt in intellectu et
 ipse ceptus quos formamus nobis in mente sunt signa
 eoz que sunt in rebz. **R**ursum qz hō ceptus exprimitur
 per nois et p̄ voces. qz ea que sunt in voce sunt signa eozū
 que sunt in aia. no est igit alius ceptus g significat p̄ vo
 ces et qui est signū rez qz aliquo modo fuerit in sensu. **I**dē
 ergo ceptus in mente formatus representat qd est quod
 sentit vel qd est qd fuit in sensu. et etiam ille idē cept^o
 dat nobis itelligere qd est quod dē et significat p̄ voces. et
 qz eodem sunt de pcognitiones cū illis. et idē est scire qz
 est et qd est quod dē cu qz est et quid est quod sentit vel
 qd aliquo modo fuit in sensu. ideo pbs nominando illas
 noisant istas. et determinando de illis non excludit istas.
Quod ergo obicit qz in scia inuenta no indigemus signifi
 catia vocū. dicit vñ qz indigemus sensu. et illū cept^o quos

formamus nobis de rebus quae sunt scia & que fuerunt in sensu sunt illi idē quos p̄ voces significam⁹. & qd̄ ē qd̄ dicitur idē cū qd̄ ē qd̄ sentit vel qd̄ fuit in sensu. ¶ Uter⁹ aut dubitaret forte aliq̄s de ordine istarū p̄ cognitionū. vtrū qz est p̄cedat qd̄ est vel eōuerso. ¶ Dōm q̄ in scia inueniēdo habita magis qz ē v̄ p̄cedere qd̄ ē in scia v̄o additōe acq̄sita v̄ se ordo d̄rius. nā p̄nta acq̄rit p̄ sensus. 2° per sermonē. p̄ sensum aut̄ statim p̄cipim⁹ qz est. postea cogitam⁹ qd̄ est in sermone aut̄ eōtrario. qz oꝝ nos p̄ scire qd̄ ē qd̄ dicitur. postea cogitam⁹ si id sit. v̄ si nō iat̄ nobis h̄t̄rocera. p̄ oꝝ nos scire qd̄ significat. B̄ nomine postea oportebit nos cogitare v̄ p̄ qd̄ significat illo noie sit aliq̄ qd̄ in re. nā in scia q̄ acq̄rit p̄ sensus cuiusmodi ē scia inuenta p̄ cognitio qz ē p̄cedit p̄ cognitionē qd̄ est scia habita p̄ sermonē. p̄ cognoscere qd̄ ē qd̄ dicitur p̄ cognitionē qz est. & qz scia habita p̄ sermonē est scia additōe habita. bene dicitur. est q̄ in hac scia & illa s̄m̄ has p̄cognitiones est ordo eōtrarius. ¶ Eset aut̄ v̄terius dubitadū de exēplis sup̄i habitis & de modis p̄cognitionē d̄ in p̄nti lectōe traditis. de his in seq̄nti lectōe dicit.

¶ Anteq̄ autem sit inducere. aut sillogismum accipe quodam quidē modo fortasse dicēdū est scire. nō aut̄ alio nō. qd̄ ent̄ nesciuit si est simpliciter. hoc quodam modo sciuit. v̄ q̄ duos rectos habet simpliciter. s̄z manifestū est qd̄em q̄ sic qd̄em scit. simpliciter aut̄ nō scit. Si vero non memnonis abiguitas p̄tingit. aut. n. nihil dicit. aut que nouit. Non. n. sicut quidā argumentant̄ solvere dicēdū est. Nunq̄d sciuit d̄m̄ dualitatē. qm̄ est par aut non. dicente aut̄ attulerunt. quādā dualitatē quā nō opinari ē esse. Solunt. n. non dicētes cognoscere oēm dualitatē p̄ez esse. s̄z q̄ sciunt q̄ dualitas sit. & etiam sciunt cuius vere dem̄strationē habent & cuius acceperunt. Acceperunt autem nō de omni cuius v̄trūq̄ sciunt q̄ triangulus aut numerus sit. sed simpliciter d̄ omni numero sit & triangulo. Itaq̄. n. vna p̄p̄o accipit̄ h̄m̄ōi qd̄ quā tu nosti numerū aut quā tu nosti lineā rectam s̄z de oi

Linea recta

Sed nihil opinor prohibet qm̄ est quod adiscat sic scire. Est aut̄ sic ignorare. Inconueniētia autē nō est si scit quodammodo q̄ adiscit. Sed si hoc modo vt inquam adiscit & scit.

¶ Dicebat superius q̄ sicut oꝝ materiā p̄parare ad suscipiēdā formā ita per p̄bium preparanda est anima ad suscipiēdos sermones de q̄bus in executione tractatur. Materia aut̄ dupl̄ preparat̄ ad formā. v̄z in inducēdo dispōnes p̄positas. & remouendo oppositas. quare cū p̄hs dispōsit aiām audientiū ad suscipiēdā doctrinam de dem̄stratione ostēdēdo q̄ necessaria sit dem̄stratio ad sciam acq̄rendam. In parte ista remouet ea q̄ p̄nt nos indisponere si vellem⁹ h̄s sciam acq̄rere. hec autem impediētia sunt opiniones oppositae. nā sicut scire q̄ necessaria sit dem̄stratio nos dispōnit vt velim⁹ scire artem dem̄strandi sic opiniones ponētes q̄ nō sit necessaria dem̄stratio in acq̄sitiōe sciēte nos indisponit & di-

strahūt ne de dem̄stratione curemus. Dupl̄ aut̄ eēt sup̄flua ars dem̄strandi. p̄ si nō d̄tingeret scire. vt dicebat Heraclitus. sc̄do si cōtingeret scire. s̄z nō p̄ dem̄strationē vt posuit plato. iō in parte ista remouent̄ iste opiniones oppositae. circa qd̄ duo facit. qz p̄mo determinat qd̄as veritatē. 2° ex veritate determinata soluit ad opiniones d̄rias ibi. (Si vero nō memnonis). Dicit q̄ ante at̄ q̄ sit inducere aut accipe qd̄ est p̄ s̄m̄ quodā qd̄ mō fortassis d̄m̄ est scire. mō aut̄ alio nō. qd̄. n. nesciuit si ē simpliciter hoc quodam nō sciuit. q. d. cōclusio anq̄ sit om̄sa per iductionē & p̄ s̄m̄ aliquo mō ignorat̄ & aliq̄ mō scit ignorat̄ aut̄ simpliciter & distincte & in p̄pria forma. sciuit aut̄ in suis p̄ncipijs quodamō & s̄m̄ quid. ideo subdit q̄ triangulus (h̄z duos rectos simpliciter. sed manifestum est qd̄em q̄) hoc q̄ triangulus h̄z simpliciter (sic quidem scit). quodammodo (simpliciter aut̄ nō scit). ¶ Notandum q̄ sicut per transmutationē & motū inducūt forma sic p̄ dem̄strationē & s̄m̄ acquirūt scia. est. n. dem̄stratio qd̄am via in scias sicut motus ad formā est via in formā. res q̄ sunt in suis cāis sunt quodammodo. an̄ ergo q̄ res sit p̄ducta in esse & anq̄ habeat esse simpliciter est quodamō. qz ē in suis causis. sic sciuit p̄ncipia. & anteq̄ ex illis deducamus cōclusiones. h̄s cōclusiones sunt ignorate & note. sicut ignorate simpliciter & in se. sunt note quodamō in suis causis. ¶ Notandū ē q̄ id qd̄ habet esse simpliciter p̄t esse notū quodamō. nā s̄z triangulus simpliciter h̄at duos rectos. an̄ t̄n̄ q̄ hoc sit dem̄stratione p̄batū nō est notum simpliciter sed quodamō. iō ait q̄ hoc triangulus simpliciter duos h̄z rectos an̄ dem̄stratione est notū sic. i. quodamō simpliciter aut̄ nō est notū. ¶ Deinde cū dicit (Si v̄o nō) Ex veritate p̄missa soluit ad op̄iones oppositas. circa q̄ tria facit. qz p̄mo ponit h̄s op̄iones. sc̄do ad opiniones illas adducit falsam solutionē. 3° ex veritate determinata dat solutionē verā. sc̄da ibi. (Nō enī sicut). tertia ibi. (S̄z nihil v̄t opinor). Cōtinuet̄ ergo sc̄. bene deū est q̄ d̄lo anteq̄ sit om̄sa p̄ductionē vel p̄ s̄m̄ est aliquo mō scita & ali quo mō ignorata (si vero nō). i. si nō ponat̄ sic eēt (origit̄ abiguitas memnonis) hoc. n. posito v̄l nō origit̄ addiscere. vt ponebat Heraclit⁹ q̄ negauit scire. vel n̄s addiscere est reminisci. vt ponebat Plato. iō ait q̄ si nō sic dicit (dicit. n. nihil) q̄tū ad Heraclitū (aut) dicit (q̄) p̄ntis (nouit) & s̄m̄ d̄cere est reminisci q̄tū ad platonem. ¶ Dubitaret forte aliquis. v̄n̄ seq̄ h̄c t̄na q̄ si an̄ iductio & sillogismū d̄lo nō est scita quodamō. vel nihil addiscim⁹ vt ponebat Heraclitus. vel addiscim⁹ que iā prius nouim⁹. & n̄m̄ d̄cere est reminisci vt ponebat plato. Dicendū q̄ de rebus possumus loq̄ tripl̄ accipient̄ do rem large. put̄ entia apud aiām ēt d̄r̄ res. nā qd̄am sunt in seipsis. qd̄a in suis causis. qd̄a v̄o solū apud aiām vt chymera & h̄t̄rocera. ea aut̄ q̄ sunt in seipsis h̄t̄ cē simpliciter & in actu. q̄ v̄o sunt in suis causis sunt quodamō & in potētia. q̄ v̄o nō sunt in se nec in suis causis. nec sunt in actu nec sunt in potētia. Si ergo n̄lle res eēt quodamō & in suis causis. & si nihil eēt in potētia. vel nullo modo eēt motus vel eēt motus ad ea que sunt in actu. Ut q̄ saluemus rōnē motus oꝝ q̄ inter esse in actu & esse nullo modo sit dare eē mediū. qd̄ est esse in potētia. ad ea ergo que nullo mō sunt non est motus. nec ad ea que sunt simpliciter & in actu. est motus. sed motus est ad ea que non sunt simpliciter in actu. sed sunt quodamō & in potētia. anteq̄ q̄ sit motus & an̄ q̄ materia moueat̄ ad formā nec est dicendū q̄ forma illa sit nullo mō nec q̄ sit simpliciter in actu. sed est vna media. qz forma illa nō est in se nec est simpliciter in actu. s̄z in suis causis. & quodamō in potētia sic & in p̄posito cū dem̄stratio sit qd̄a via ad acq̄rēdā scias.

sicut motus ad formā est qdā via ad acgrēdā formā. con-
 clusio autē q̄ demōstrationē sit nota. nō est dōm q̄ sit nullo
 mō scita. nec est dōm q̄ sit scita simplr & in actu: s̄ dāda
 est via mediā q̄ dōlo illa nō est scita simplr & in actu: sed
 quodāmodo in potētia: q̄re sicut si ab eē regulariter tolle-
 ret via mediā vt q̄ nihil eēt quodā mō & in potētia. sed
 vel q̄libet eēt simplr & in actu vel nullo mō: sequeretur
 q̄ vel nullo mō eēt motus vel esset motus ad ea que sunt
 simplr & in actu. sic etiam & si a scirez tolleret via me-
 diā vt q̄ nihil eēt scitū quodā mō & in potētia. vel nullo
 mō cōtingeret addiscere. & tūc incurreremus in errorem
 peractū. vel addisceremus ea q̄ noq̄im? & ea q̄ sciuim?
 & sic incurrerem? in errorem platonis. bona ḡ est n̄ia p̄bi q̄
 si nō eēt vep qd̄ iā determinatū est & si nō eēt dare vias
 mediā. v̄z. q̄ dōlo p̄bāda nec eēt oīo scita nec oīo ignorata.
 vel nihil addiscerem? si dōlo eēt oīo ignorata vel addisce-
 remus q̄ iā nouim? si eēt simplr scita. ¶ Notādū ḡ ad in-
 tellectū s̄re q̄ plato s̄uenit suos libros scitūlare discipul-
 āis suis. s̄c ḡ quēdā librū que vocauit Demnonē a qdā
 suo discipulo sic vocato. ibi at̄ bec ab̄iguitas tangit. v̄z. q̄
 nihil addiscimus: s̄z n̄m addiscere ē rem inisci. & q̄ icon-
 ueniēs est nihil addiscere. iō volebat plato q̄ addiscim?
 q̄ nouim? & q̄ iā sciuim? & n̄f̄z discere est rem inisci. ¶ No-
 tandū ēt platonē h̄ mō p̄bare intētū. nā si alicui oīo im-
 perito in geometria p̄ponerent̄ geometrica p̄ncipia ip̄se
 p̄cederet ea: & sic deducēdo ex p̄ncipys s̄nes sp̄ille cōcedere
 ret eas: hoc nō eēt nisi sciret illas. ḡ vel nihil addiscit h̄o
 vel addiscit q̄ iā nouit. s̄z quō soluedū sit ad dubitatioēz
 platonis in p̄sequēdo apparebit. ¶ Deinde cū dicit. (Nō
 n. sicut) ad dubitationē iductā iducit solutionē falsam.
 Ad cuius euidētiā sciēdū est q̄ qdā volētes soluere ad dubi-
 tationē platonis iducebāt quādā aliā dubitationē & ex
 solutiōe illius dubitatioēis volebāt soluere dubitationēz
 platonis. Tria ḡ facit. q̄z p̄mo p̄mittit h̄s dubitationē. 2°
 ad dubitationē illā adducit falsas solutionē. 3° illā falsas
 opinionē ip̄robat. scōa ibi. (Soluūt. n.) tertia ibi. (Et ēt
 sciunt). Dicit ergo (nō. ergo) supple sic (dōm: s̄c qdā ar-
 gumentant̄) vel conant̄ (soluere) p̄nt. n. nungd̄ sciunt
 oēs dualitatē qm̄ par est. aut nō (dicēte aut̄ hoc). i. cōce-
 dente (attulerūt quādā dualitatē quā non est opinatus
 esse). ¶ Notādū aut̄ argumētū h̄oz in hoc cōsistere. vt
 si aliqs h̄ret dualitatē in manu absconsam. posset alteri
 dicere. p̄bo q̄ tu scis vt̄z numerus quē habeo in manu
 sit par vel impar. nā tu scis oēm dualitatē eē parē. nume-
 rus quē h̄eo in manu est dualitas. ergo scis numerz quez
 h̄eo in manu eē parē. Est. n. h̄c fallacia accētis. nāz sicut
 nō valet cognoscis cor̄risco. cor̄risco est veniens. ḡ cognos-
 cis venientē q̄z accidit cor̄risco q̄ sit veniens inq̄stū a te
 cognit̄ est. ita si scis oēs dualitatē eē parē nō oēs q̄ nume-
 rū quē habeo absconsz in manu scias eē parē lz iste nu-
 merus sit dualitas. nā dualitati inq̄stū scit a te q̄ sit par
 accidit ei. & extraneum est ab ea q̄ sit abscoīa in manu.
 ¶ Dubitaret forte aliqs quō ex solutiōe huius dubitatio-
 nis pōt solui ad dubitationē platonis. ¶ Dōz q̄ ex hac du-
 bitatione vt̄ seg q̄ addiscam? q̄ pus nouim? nā si scim?
 oēs dualitatē parē eē & addiscim? q̄ bec dualitas sit par:
 addiscimus qd̄ p̄ sciebam? q̄re cū plato hoc itenderet. p̄-
 bare q̄ n̄m discere est rem inisci: & q̄ addiscim? que pus
 sciebamus. si soluat ad dubitationē p̄positā vt̄ solutū eē
 ad dubitationē platonis. ¶ Aduertēdū ergo q̄stū ad p̄z-
 sens spectat q̄ duplr pōt stringere q̄ sciamus oēs dualita-
 tem eē parē. & tū lateat nos h̄c dualitatē parē eē. primo
 si h̄ latentia sumat̄ ex parte sensus vt̄ si qs h̄ret in manu
 dualitatē abscoīam ignorare posset numerz illū abscoīsz
 in manu eē parē. q̄z lateret sensui nūcz illū eē dualitatē:

expansa aut̄ manu & viso nūcz illū dualitatē eē statiz sci-
 rem? nūcz illū eē parē. Secō h̄s latentia posset sumi ex
 p̄te intellect? vt̄ posset qs scire oēm dualitatē esse parē. n̄
 ignoraret qntā partē denary nūciparē eē: q̄z forte nesci-
 ret q̄ qnta pars denary sit dualitas. Itaqz si scis omnem
 dualitatē esse parē & lateat te h̄s dualitatē parē esse. siue
 bec latentia sumat̄ ex parte sensus siue ex parte intellect?
 si postea addiscas h̄c dualitatē parē eē videris addi-
 scere qd̄ pus sciebas. q̄z q̄ scit oēm scit & h̄c. cum q̄libet
 p̄ticulare p̄tineat̄ sub suo vli. Et q̄ vt̄ dicebat̄ intēdebat
 hoc plato p̄cludere q̄ addiscerem? q̄ pus sciebamus. cur
 etiam hoc p̄cludat̄ bec dubitatio. soluta hac dubitatione
 videbat̄ his q̄ h̄s dubitationē inducebāt sufficienter solu-
 tum esse ad dubitationē platonis. ¶ Deinde cum dicit.
 (Soluūt. n.) ad h̄s dubitationē inductā adducit falsas
 solutionē dicens (soluūt. n. dicēs nō cognoscere omnes
 dualitatē parē esse: s̄z q̄ quā sciūt q̄ sit dualitas). ¶ No-
 tandū aut̄ h̄s solutionē eē nō p̄ interemptionē. nā cū d̄
 tu scis oēs dualitatē eē parē soluūt h̄c p̄pōnē eē falsas.
 tu scis oēm dualitatē eē parē. bec. n. p̄pō. vt̄ dicūt simplr
 plata est falsa: s̄z ē ibi bec p̄ditio addēda tu scis oēs duali-
 tatē eē parē quā scis eē dualitatē. & q̄ sic est. nō ḡ sequit̄
 q̄ scias numerū quē habeo abscoīsz in manu eē parē: q̄
 nescis illū numerz dualitatē eē. sic ēt hoc mō potes igno-
 rare q̄ qnta pars denary sit par: q̄z potes ignorare q̄ qnta
 pars denary sit dualitas. ¶ Notādū ēt q̄ bi & platonē
 ei oīo tenebant vias oppositas. volebat. n. plato q̄ si scis
 mus oēm dualitatē esse parē & addiscimus h̄c parē esse
 addiscimus qd̄ simplr scimus. bi aut̄ quos b̄c Ari. iducit
 volentes soluere ad dubitationē platonis. d̄nt nos addi-
 scere qd̄ oīo ignoramus. ideo soluebat p̄ interemptionēz.
 p̄hs vero vt̄ patebit: q̄z tenet viā mediā soluit per distin-
 ctionē dicens q̄ dōlo p̄bāda nec est oī mō scita vt̄ dice-
 bāt platonici. nec oī mō ignorata vt̄ dicebant̄ hi qui dubi-
 tationē platonis conabant̄ dissoluere. ¶ Deinde cū dicit.
 (Et etiam sciūt) improbat h̄s solutionē falsam. circa qd̄
 duo facit s̄m q̄ duplr ip̄robat eaz. nā p̄ improbat ip̄sam
 ex parte p̄clusionis. scōo ex p̄te p̄missaz ibi (Nec. n. vna)
 ¶ Ad euidētiā p̄me partis sciēdū q̄ solutio data i hoc
 cōsistebat q̄ tu nescis oēm dualitatē esse parē. s̄z scis oēs
 dualitatem eē parē quā scis dualitatē eē. hoc aut̄ ē falsas
 q̄z cur accipias demōstrationē de oī dualitate q̄ sit par: & cō-
 sciam h̄as eius cuius demōstrationē accipis: simplr & abqz
 additiōe alcaius cōditionis possumus cōcedere q̄ nos
 scimus omnem dualitatem parē esse. & q̄ nos scimus oēs
 triangulum h̄ret tres. ideo ait q̄ (sciunt qd̄m cuius vere
 demōstrationē h̄ret & cuius) demōstrationē (acceperūt. accepe-
 rūt aut̄) demōstrationē (nō de in oī cuius vt̄iqz sciunt q̄ sit
 triangulus aut̄) q̄ sit (numerus. sed simplr de numero oī
 & triangulo) q̄re si demonstratio cōcludit nō de oī q̄ scit
 esse hoc. s̄z de oī simplr cōcedēdū est te scire de oī simplr.
 ¶ Notādū aut̄ q̄ cū demōstratio sit sillis faciens scire oēs
 te talem sciam h̄re qualē demōstrationē facis. b̄n̄ ergo d̄m̄
 est q̄ cū demōstratio sit de oī simplr nō de omni qd̄ scis
 esse hoc. q̄ tu scis de oī simplr non de oī qd̄ scis esse hoc vt̄
 p̄posita solutio ostēdebat. ¶ Deinde cum dicit (Nec. n.
 vna) ostēdit hoc idem ex parte p̄missarum. nā non solum
 cōclusio cōcluditur de oī simplr: sed etiā p̄missa accipiūt
 de oī simplr. q̄re si talē habes sciam q̄les accipis p̄missas
 de oī simplr & qualē p̄cludis cōclonē cū cōclō cōcludat̄ de oī sim-
 plr & p̄missa accipiant̄ de oī simplr sciam habebis de oī
 simplr. iō ait q̄ (nec. n. vna p̄pō). i. nulla p̄pō siue nulla
 p̄missaz (accipit h̄s q̄ quē tu nosti numerz. aut̄ quē tu
 nosti rectā lineā s̄z de oī). i. accipit de oī simplr. ¶ Deinde
 cū dicit. (S̄z nihil p̄hibet vt̄ opinor) dat veram solutiō-

tionē ostēdens q̄ celo pbanda nō est simplr scia vt dicebat plato. nec est oī mō ignorata vt dicebāt solūtes ad opinionē platonis. (s; nihil pbibet vt opinor. qm̄ qd̄ addiscit sic est scire est aut sic ignorare) id̄ subdit q̄ (non. n. est incōueniens si scit quodā mō qd̄ addiscit. sed) supple incōueniens est (si hoc mō addiscit vt inquit scit) ad discimus q̄ q̄ scimus sed nō addiscimus vt scimus. qz qd̄ scimus quodā mō z in potētia addiscim⁹ simplr disticte z in actu. ¶ Dubitaret forte aliqs. vtz sit vā opinio platōnis vt vtrū nostrū discere sit remīnisci. ¶ Dōm qz querere vtz nostrū addiscere sit remīnisci est querere vtz nostrū intellectus habeat sibi spēs a sua pductione cōcreas vt vtrū est sensisse plato vel nascat vt tabula rasa in qua nihil est pictū. vt vt velle Aristo. p̄pter qz sciendū qz nō est modus philosophandi noster vt nostra cognitio incipiat ab intellectu. i. vt intelligibilia ad h̄ sensibilia de sciendū nō qd̄ cōsonat pbie platonis. sed modus philosophandi noster est qz nostrā cognitio incipiat a sensu vt per sensibilia in intelligibilia nō ascendit possimus. qd̄ cōsonat pbie Aristo. Videmus aut qz in his sensibilibus inuenimur quo gnā corporū. qd̄ā suprema vt celestia. quedā infima vt sunt in spera actiuoz z passiuoz. celestia at̄ corpora sunt q̄si plena formis. qd̄libz. n. corpus celeste ē q̄si plenu forma. qz nō est in potētia ad vteriozē formā. sed h̄ in se formā p̄ficiētē z cōplētē totū sue materie ap̄petitū. hec aut̄ corpora ista nō sūt p̄rie plena formis sed sūt in potētia ad vteriozē formā. sicut ergo in corpore talibus inuenimus hos duos gradus. sic si per sensibilia intelligibilia volumus ostendere debem⁹ in substantijs intellectuales hos duos gradus arbitrari. qz quedā sunt quasi supeme vt intelligētie. quedā q̄si infime vt aiebur mane. intellectus q̄ noster possibilis vt vult cōmentatoz in. 3. de aia tenet infimū gradū in gnē subaz. separatāz. Intelligentie ergo tenentes superiozē gradū crunt plene formis z in suis cōcreatione habebūt formas sibi cōcreas qz qz intelligāt. in tra illud in libro de causis. ois intelligentia est plena formis. Anime vō in gnē intellectualiū gradū infimū tenētes nō sūt plene intelligibilib⁹ formis. s; sūt in potētia ad h̄ formas. cū ergo q̄rit vtz nostrū discere sit remīnisci vt posuit plato. vel intellect⁹ n̄ a sui creatione nō sit plenus scia z specieb⁹. s; sit q̄si tabula rasa. vt posuit Ari. z sit in potētia ad sciam z ad intelligibiles formas. p̄ qz per ea que vident̄ in his sensibilib⁹ aliq̄ mō n̄ manuducimur in hanc veritatē qz sicut corpora hec passibilia tenentia gradū infimū in genere corporū non sūt plene formis. s; sūt in potētia ad formas sensibiles. sic anime que sūt cōiuncte corporibus passibilibus tenent infimū gradū in genere substantiaz intellectualiū a sui cōcreatione nō sūt plene formis intelligibilibus. sed in potētia ad h̄ formas. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. qualr posuit plato q̄ sciret in nobis scia. ¶ Dōz qz plato quodā modo vocē propriā ignorauit. d̄cipit enī quodā modo positioni sue. nā in generatione formarum sensibiliū habuit positionem p̄p̄iam discordantem ab opinione anaxagore. In generatione aut̄ formarū intelligibiliū quasi incidit in anaxago. positionē. Posuit. n. anaxagoras qz forme nāles latitabāt in mā z per agens nāle qd̄ ibi latitabat sciebāt in manifesto. ita qz nlla forma imp̄mebat materie que p̄s nō esset in ipsa. Plato autē nō sic posuit. sed posuit ydeas dationes formarum ita qz agentia particularia solum disponebāt materiam ad susceptionē forme z ab ydea separata inducebat forma in materiam. s; in igit̄ positionem eius in formis naturalibus nō posuit plato latitationem formarum. s; dixit has formas nāles ēē quasdā participatiōes ideaz. z induci h̄

formas ab agente particulari disponentē. z ab ydea separata formā p̄ncipalr iducētē. In formis aut̄ intellectualib⁹ quasi posuit latitationem formarū z incidit in pōnē anaxagore. nā sicut anaxagoras posuit formas nāles per se. ite re in mā aī gnationē. sic posuit plato spēs intelligibiles p̄ existere in aia aī addiscere z aī doctrinā. p̄ studiū ergo z per exercitiū s; in platonē non cātur in nobis scia s; solū remouēt impedimenta z h̄o reducūt in memorias. scie q̄ p̄existit in aia sicut s; in anaxagorā p̄ gnationē z p̄ motū nō cātur forma in mā. sed oēs forme in mā p̄existūt. z per transmutationē z motū tollūt impedimenta p̄ que latentes forme appere nō p̄t. S; qz hec positio platonis nō sit rōalis z nō cōcordet bis q̄ apparēt in sensu p̄cedēs qd̄ declarauit. ¶ Uterius forte diceret aliqs. quō celo vel q̄qd̄ addiscim⁹ aī addiscere ē aliquo mō scitū z ali quo mō ignoratū. sicut vt p̄s in lra tangere. ¶ Dōm qz huius qōnis vitas tota ex qōne p̄cedētī dependet. nā si scia z spēs intelligibiles eēt aī addiscere nō deberemus p̄cedere qz nullo mō sint in aia. nec qz sint ibi simplr z in actu. sed cōcedēda est via media qz nō sint ibi simplr z in actu. sed sint ibi quodā mō z in potētia. sic forme sensibiles aī transmutationē z motū hoc medio mō sūt in materia. p̄ q̄ sit ad qōnē p̄positā r̄ndendū. nā s; cōmetatoz ē. s; metaphysice. oē qd̄ est aliqd̄ in potētia ē illd̄ aliquo mō. vñ ibide aī qz agens nāle nō extraheret formas de potētia māe nisi h̄ forme eēt in mā. s; ois effect⁹ est in sua cā. sic q̄qd̄ aia addiscit ē aliq̄ mō in aia z aī addiscere. ¶ p̄pter qd̄ sciendū qz ois nostra notitia vel secretū ad p̄ncipia vel ad p̄clones. p̄ncipia aut̄ sūt nota i luce intellect⁹ agētis. p̄clones aut̄ sūt note in p̄ncipijs. nā ad p̄ncipia nō est rō. vt d̄. s; ethicoz. nec indigem⁹ rōne z studio ad cognoscēda p̄ncipia. sed ad cognoscēdū ea sūt sicut imen intellect⁹ agētis. sūt. n. p̄ncipia sicut p̄ nota z statim ea p̄banis audita. statim. n. assentim⁹ eis. cū se offerūt luminī intellect⁹ agētis. scitis. n. significatiōib⁹ verminoz vt scito qd̄ impozat̄ noie toti⁹ z qd̄ noie p̄ris statim p̄cedim⁹ p̄ lumē intellect⁹ agētis nobis insitum oē totū eē maius sua p̄re. p̄ncipia aut̄ vtute cōtinent̄ luce intellect⁹ agētis. p̄clones vō vtute sūt in p̄ncipijs. qz sicut per lumē intellect⁹ agētis p̄ncipijs assentim⁹ sic p̄ncipia mediāte h̄ luce p̄clones cognoscim⁹. Sciēdo q̄ p̄ncipia aliquo mō scimus p̄clones nō simplr z in actu. s; quodā mō z in potētia. sic h̄ndo lumē intellect⁹ agētis quodā mō dicimur scire p̄n̄ nō simplr z in se. s; quodā mō z in potētia. q̄ aī q̄ sit iducere aut̄ accēpe p̄ silm. vñ mō oēs est scire. alio mō nō. nā nō scimus simplr z in actu. s; qd̄ mō z in potētia. q̄ platonici errabāt dicētes p̄clones ante addiscere simplr eēt scitā. Et ip̄robātes op̄sionē platonica nō minus a veritate dēciabāt dicētes. h̄ p̄clonē nullo mō esse notā sed esse oī modo ignoratā. Et id̄ tenēda est via Ari. media. qz q̄qd̄ scimus aliquo mō est ignotū. qz nō ē scitū simplr z in actu. z aī addiscere est aliq̄ mō notū. qz in lumē intellect⁹ agētis vel in p̄ncipijs est scitū quodā mō z in potētia. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. de exēplis supius positis. qz ibi d̄ triangulū habere rōnem passionis. S; d̄. subm z passio vident̄ h̄e modū oppositū. cū q̄ triangulus sit subm. qz de triangulo p̄bat p̄p̄ia passio. nō vt qz ipse triangulus possit h̄e rōnē passionis. Dōm qz vt p̄s ex p̄mo phicoz. qd̄ vere est nulli accidit. subā vero q̄ ve est nullius pōt esse accēs. Ideo sube nō est dem̄fatio. vt d̄ s; meta. qz quod vere est substantia non pōt esse alicuius passio. Sed s; substantia non possit esse accēs alicuius. tñ qd̄ vere est accidens alicui⁹ pōt eē subā alterius. vt superficies que vere accidit corpi. est tñ subā iectus coloris. qz p̄p̄iū est sup̄ficiēi vt d̄ in thopicis. p̄

in locū esse coloris. sic et triangulus potest esse passio alicuius
 subiecti non obstante quod ipse sit subiectus alicuius passionis.
 ¶ Alterius forte dubitaret aliquis quomodo unitas habet rationem
 subiecti. ¶ Dominus quod secundum quosdam philosophos ponendo exemplum de digni-
 tate passionis et subiecto est locutus de prima dignitate. prima pas-
 sione et primo subiecto. nam cum ait quod de affirmare aut negare ve-
 ri est posuit exemplum de prima dignitate quia prima dignitas est
 de quodlibet affirmatio vel negatio vera. cuius ratio loquitur de
 triangulo posuit exemplum de prima passione. nam prima propositio
 geometrie est super datam lineam contingit triangulum eglaterum
 collocare. et sicut super datam lineam potest collocari triangulus eg-
 laterus. sic ut per geometriam scientibus super quolibet lineam
 datam collocari potest et quolibet species trianguli. triangulus ergo sum-
 ptus potest esse passio prima pbata in geometria de h
 subiecto. v. de data linea. sicut cum locutus est philosophus de unitate lo-
 cutus est de primo subiecto: quia primum quod subiicitur in arithmetica
 est unitas. sed sic adaptando exempla philosophi valde videntur
 esse dissoluta. ut quod triangulus accipiat per passionem pbata
 in geometria. unitas vero per subiecto supposito in arithmetica.
 nam si exempla non sunt de subiecto artis. et si ea ponimus non ut
 ita sint sed ut sentiantur addiscuntur: congruentiora tamen sunt exempla
 cum ponuntur apta et coniuncta quibus cum ponuntur inepta et dissoluta.
 Propter quod sciendum quod habet triangulus circulus: superficies.
 quadratum. et cetera talia proprie reperiantur in continuis. trans-
 feruntur tamen talia ad numeros. quia quodammodo numeri sunt superficia
 lea quodammodo circulares. et quodammodo quadrata quodammodo triangulares. Quadra-
 tus. n. numerus est qui constituitur ex ductu numeri in equelem
 numerum. sic in continuis quadratum fit ex ductu lineae in seipsum
 vel in equelem lineam. quaternarius ergo est numerus quadratus: quia
 fit ex ductu binarii in binarium: et novenarius est quadratus:
 quia fit ex ductu ternarii in ternarium. Superficialis vero nu-
 merus appellatur qui fit ex ductu numeri non in seipsum nec in
 numerum equelem sed in numerum inaequalem. senarius ergo erit nu-
 merus superficialis: quia fit ex ductu binarii non in seipsum sed
 in numerum alium vel in ternarium. nam sic in continuis quocumque li-
 nea in quocumque linea ducta facit superficiem. et sic in discretis
 quocumque numerus in quocumque numero ductus facit numerum
 superficialem. verum quia si ducat numerus in seipsum vel in nu-
 merum equelem habet proprium nomen et dicitur quadratum. si ducat in nume-
 rum inaequalem retinebit sibi nomen commune et dicitur superficialis. Cir-
 cularis autem numerus est qui in se ductus in idem finit sic in
 continuis circulatio est ab eodem in idem terminatio. quaternarius
 est numerus circularis: quia in se multiplicat se per se finit in quatuor
 quia ita quod est ibi processus a quatuor in quatuor vel ab eodem in idem.
 nam quatuor quatuor faciunt viginti quatuor et quatuor viginti quatuor
 sunt centum viginti quatuor. et si in infinitum fiat habet multiplicatio
 per quatuor semper finit in quatuor. Triangularis autem numerus est qui
 descriptus modum triangulari habet. fit autem numerus triangu-
 laris ex seriato ordine numerorum. ut si supra unum constitua-
 tur dualitas fierent tria puncta ad modum trianguli. et si su-
 pra dualitatem constituantur ternarius. ut quod describantur primo
 tria postea duo. ultimo unum erit etiam habet descriptio trian-
 gularis. semper ergo procedendo seriatim in numeris habebimus
 descriptionem triangulari. ¶ Aduertendum tamen quod habet omnes pas-
 siones numerorum possint aliquo modo probari de unitate eo
 quod unitas ut dicitur in arithmetica in virtute et in potentia sit omnis
 numerus potissime tamen triangulus videtur esse proprietas unita-
 tis. quia series numerorum ex additione unitatis crescit. quia
 re cum triangulus in numeris nihil sit aliud quam series numero-
 rum ordinate descripta. cum habet series spacialiter ex additione
 unitatis fiat. hec passio quae est triangulus potissime adapta-
 tur huic subiecto quod est unitas. Si ergo triangulus pro-
 babitur de unitate: ut dicamus quod proprium sit unitatis ex
 sui additione constituere seriem numerorum et triangulum
 facere. triangulus sic constitutus se habet tanquam passio. unitas

aut tanquam subiectum. de quolibet autem affirmatio vel negatio tanquam
 dignitas. nam si per additionem unitatis non constitueretur habet
 triangulus non esset de quodlibet affirmatio vel negatio vera:
 imo unitas non esset unitas. nam cum de ratione unitatis sit quod fa-
 ciat numeros crescere seriatim. si autem non faceret ita
 non esset unitas. ¶ Alterius autem dubitaret forte aliquis de
 praecognitionibus qualiter accipiantur et qualiter sumuntur. ¶ De-
 cendum est. quod praecognoscere idem est quod prius cognoscere. illud ergo
 quod est praecognitum est prius cognitum. et quia sicut potest esse aliquid prius
 et aliquid cognitum quia est prius nam et est prius tempore et aliquid cognitum
 quia est aliquid vero quod est idem praecognitionibus quasi assignantur
 quattuor. due ex parte positivitatis quia aliquid est cognitum prius tempore
 ut maior. aliquid vero et si non prius tempore: tamen prius nam ut minor.
 et de his praecognitionibus sumptis ex parte positivitatis sunt tres
 et tres determinat in illa parte. Est autem praecognoscere alia quod dicitur
 prius. Sic et distinguuntur due praecognitiones ex parte cognitio-
 nis ut si contingit cognoscere de aliquo quia est. de alio vero quod
 est contingit et praecognoscere. erunt ergo due praecognitiones sumptae
 ex parte cognitionis. sic sunt due praecognitiones sumptae ex parte
 positivitatis. ¶ Alterius forte dubitaret aliquis quomodo habet praecogni-
 tiones adaptari debeant. ¶ Dominus quod ut per philosophum in ostensio-
 ne est tria considerare. v. passionem quae pbatur. i. habet de qua pbatur.
 et principia per quae pbatur. habet autem principia distinguuntur. quia quaedam
 sunt extrinseca et non ingrediuntur demonstrationes secundum subiectum sed per
 virtutem ut dignitates. quaedam vero sunt intrinseca et ingrediuntur de-
 monstrationes secundum subiectum ut praemissa: ut per Aristotelem ex ista: hec praecogni-
 tiones sic adaptantur: quia de dignitate oportet praecognoscere quia est. i.
 quia est de passione vero oportet supponere quod est quod dicitur per nomen.
 de subiecto vero oportet praecognoscere virtutes. sed de praemissis assignabi-
 mus alios modos praecognoscendi. non enim dicemus quod de praemissis
 oportet praecognoscere quod est. quia hoc est intrinsecum: nec de eis proprie
 est praecognoscere: quia est. quia hoc est dignitatum. nam sic significatio
 complexorum et enunciationum dependet ex significatione complexorum
 et terminorum. sic quia est et veritas praemissarum dependet ex quia est
 et ex veritate dignitatum. neutra harum praecognitionum erit propria
 praemissarum: sed praemissa quod est quod significat non habet a se sed a
 terminis complexis: quia est autem et quod ut sunt habent a dignitatibus et
 a complexibus animi conceptibus adaptabimus autem ipsis praemissis
 praecognitiones sumptas ex parte positivitatis ut dicamus quod
 maior cognoscat prius quam conclusio tempore: minor vero et si
 non tempore: natura tamen cognoscatur prius.

¶ Scire autem opinamur simpliciter unumquodque sed non
 sophisticum modo quod est secundum accensum cum casibus ar-
 bitramur cognoscere propter quas res est et
 quoniam illius est causa. et non est contingere hoc aliter se habere.
 Manifestus est igitur quod huiusmodi aliquid sit
 scire. et namque scientes et non scientes habent quod dicitur opti-
 nantur sic se habere. Scientes autem causam habent.
 Quare cuius est scia simpliciter hoc impossibile est
 aliter se habere. Siquid igitur est et alius scien-
 di modus ut posterius dicemus. Dicimus
 autem scire et per demonstrationem intelligere. Demons-
 trationem autem dico syllogismum apodicticum. id est
 facientem scire. Sed apodicticum dico scilicet quod est
 habido ipsum scimus. Si igitur est scire ut posuimus
 necesse est et demonstrationem sciam esse ex veris et
 primis et immediatis et notioribus et prioribus
 causis conclusionis. Sic enim erit propria princi-
 pia ei quod demonstrat. Syllogismus quod dicitur erit et sine
 his. demonstratio vero non erit non enim faciet sciam.

cajut. 2

cap. 28

Posito p̄m̄io r̄on̄sa n̄c̄itate s̄illi d̄em̄stratiui. In p̄re ista vt dicebat exegitur de int̄eto r̄ d̄eterminat de ip̄o s̄illo d̄em̄stratiuo. Ad cuius euid̄etiā sciendū ē q̄ sic circa ip̄os s̄illos s̄implr̄ sumptos nō sufficit scire ḡn̄atio n̄ē s̄illoz̄: nec sufficit scire quō s̄illi fiant nisi habeam⁹ p̄o testatē faciendi s̄illos: vt vult p̄hs in p̄mo p̄oz̄. in illo ca pitulo. quō aut̄ ydonei erim⁹. sic ē̄ circa s̄illum d̄em̄stratiui arbitrari debemus q̄ nō sufficit scire qd̄ sit d̄em̄stratio. nec sufficit scire ex quibus r̄ ex qualib⁹ d̄em̄stratio fiat nisi habuerim⁹ p̄ratē faciendi d̄em̄strationē. potissime aut̄ h̄emus p̄ratē faciēdi s̄illum r̄ d̄em̄strationē. si sciuerimus inuenire mediū tā in s̄illis q̄ i d̄em̄strationib⁹. Tota ergo illa p̄s̄ executiua vbi p̄hs de d̄em̄stratione d̄eterminat vidit̄ in p̄res duas. q̄ p̄mo d̄eterminat qd̄ sit d̄em̄stratio r̄ ex q̄b⁹ r̄ qualib⁹ habeat eē d̄em̄stratio. 2° d̄eterminat de medio d̄em̄stratiōis: in quo dat nobis aliquo mō p̄ratē d̄em̄strationē facere. sc̄da ibi (Dones aut̄ sunt equales numero). Circa p̄m̄ū duo facit. p̄mo d̄eterminat de d̄em̄stratione absolute. ostēdēdo qd̄ sit r̄ ex q̄lib⁹ sit. 2° d̄eterminat de d̄em̄stratione cōparatiue cōparando d̄em̄strationes p̄p̄ qd̄ ad d̄em̄strationē q̄ r̄ d̄em̄strationē vlem̄ ad partem lare ibi (S̄z q̄ d̄it q̄ r̄ p̄p̄ qd̄ scire.) Ad euid̄etiā aut̄ p̄me p̄tis sciendū est q̄ nō sufficit scire d̄em̄strationē debere eē ex p̄mis veris r̄ immediatis nisi sciuerimus q̄tia sunt illa v̄a p̄ma r̄ im̄mediata. vtrū sint de oi. vtrū sint p̄ se. vtrū sint s̄m̄ q̄ ipsūm. vtrū sint necia. Propter q̄ p̄ma p̄s̄ vidit̄ in p̄res duas. q̄ p̄mo ostēdit qd̄ est d̄em̄stratio ostēdens d̄em̄strationē eē ex veris p̄mis r̄ immediatis. 2° declarat q̄tia sunt illa v̄a p̄ma r̄ im̄mediata ibi (Nisi aut̄ est alr̄ se h̄re). Declarare aut̄ qd̄ est d̄em̄stratio nō possumus nisi sciuerimus q̄s est finis d̄em̄stratiōis. nā d̄em̄stratio ē q̄dā d̄rganū r̄ q̄dā instr̄m̄. rō aut̄ d̄rganū r̄ instr̄m̄tū sumēda est p̄ cōparationē ad finē. vt si finis ferre est secare durā. p̄ cōparationē ad h̄ic finē diffiniem⁹ ferrā. s̄. q̄ ē instr̄m̄tū ferreū. r̄ d̄etātū. sic ē̄ in oib⁹ instr̄m̄tīs accipiēda est diffinitio p̄ cōparationē ad finē. finis aut̄ d̄em̄stratiōis est scire iō p̄ cōparationē ad scire sumēda est diffinitio d̄em̄strationis. tria ḡ facit. q̄ p̄mo diffinit qd̄ est scire. 2° cōparat scire ad d̄em̄strationes. 3° ex cōparatione facta assignat d̄em̄stratiōis diffinitionē. sc̄da ibi (Dicim⁹ aut̄ scire p̄ d̄em̄strationē) tertia ibi (Si igit̄ est scire.) Circa p̄m̄ū duo facit. q̄ p̄mo diffinit qd̄ est scire. 2° manifestat qd̄ dixerat ibi (Manifestū est igit̄ q̄ h̄z). Dicit ḡ q̄ (scire opinamur aut̄ vn̄q̄bz̄ s̄implr̄ r̄ nō s̄ophistico mō qd̄ est s̄m̄ access). q. d. q̄ scire q̄ it̄edimus diffinire est nō quocūq̄z mō h̄z est scire s̄implr̄ non s̄ophistico nō p̄ access. h̄z at̄ scire est (cū arbitramur cām cognoscere p̄p̄ quā res est r̄ qm̄ illi est cā r̄ nō ē̄ r̄igere h̄ alr̄ se h̄re.) Nota aut̄ q̄ vt d̄em̄stratus inuit scire multipl̄ sumi pot̄. v̄z. cōiter p̄p̄rie r̄ magis p̄p̄rie. Cōiter aut̄ possum⁹ dici scire aliqd̄ q̄ r̄cūq̄z cognoscimus illd̄ siue p̄ signa siue alr̄. S̄z p̄p̄rie dicimur scire aliqd̄ qm̄ cognoscimus aliqd̄ d̄em̄stratiue. s̄z d̄em̄stratio est duplex. v̄z. d̄em̄stratio q̄ q̄ sit p̄ effect⁹ vel p̄ cās remotas. r̄ d̄em̄stratio p̄p̄ qd̄ q̄ sit p̄ cām. p̄p̄ria r̄ im̄mediata. Propter ista aut̄ dicimur scire qm̄ scim⁹ non quocūq̄z mō nec p̄ q̄cūq̄z d̄em̄strationē s̄z qm̄ scim⁹ p̄ d̄em̄stratiōez potissime. Nota ē̄ q̄ oia alia scire ordi nant̄ ad h̄ scir̄ r̄ h̄z scire ē̄ p̄pe finis. nā finis h̄z rōnē terminī r̄ getis. q̄re q̄d̄iu scim⁹ aliqd̄ p̄ signa n̄ gescim⁹. nec gescim⁹ cū scim⁹ p̄ cās remotā vl̄ p̄ effect⁹. s̄z tē gescit̄ in bello n̄ qm̄ scit̄ p̄ cās r̄ p̄ talē cās q̄ n̄ vl̄terit̄. r̄ ḡgat q̄re q̄re cū h̄ sit scire p̄p̄ qm̄. r̄ cū ad h̄z scir̄ ordiet̄ d̄em̄stratio potissima volēs p̄hs p̄ finē q̄ ē̄ scire assignare diffōnē d̄em̄stratiōis si d̄eterminauit de scire quocūq̄z mō. s̄z d̄ scire potissime qd̄ h̄z rōez finis vt ē̄ p̄ bita manifestū. Nota

tandū ē̄ q̄ cū aliqd̄ diffinimus est ibi duo assignare. v̄z. id qd̄ se t̄z ex parte diffinitionis r̄ id qd̄ se t̄z ex parte diffinit̄. totū hoc ḡscire aut̄ vn̄q̄bz̄ s̄implr̄ nō s̄ophistico mō qd̄ est s̄m̄ accidēs se t̄z ex p̄te diffinit̄. q̄ scire sic sumptū est scire quod intendit diffinire. cū vero subdit cum arbitramur causam cognoscere. r̄ totū illud quod sequitur se tenet ex parte diffinitionis: quasi dicat. q̄ scire sic accepti est hec diffinitio cām cognoscere r̄. Dubitaret forte aliquis vtrum scire sit per causam. Dicendum est q̄ cum scia nostra causatur a rebus. in nostro scire q̄m̄ ad p̄sens spectat est tria considerare. v̄z. potentias intellectinam in qua est scientia. obiectū a quo causatur scia per modum. r̄ modum agendi s̄m̄ quem causatur scia in intellectu. Triplici ergo via venari possumus diffinitionem h̄ic datam de scire quantum ad hanc particulam per causam esse bonam r̄ decentem. possumus enīz tripl̄ ostendere q̄ in diffinitione ipsi scire oz̄ cadere cāz. prima via sumitur ex parte modi s̄m̄ quem scia causatur in intellectu. sc̄da sumit̄ ex parte intellectus in quo h̄z scia causatur. tertia ex parte obiecti a quo causatur. Prima via sic p̄z nā si scia nostra causatur a reb⁹ op̄z res p̄us eā q̄bus scia nostra causatur igit̄ si scia nostra p̄supponit res eā s̄m̄ q̄ sunt res sic agunt in aiām r̄ cānt̄ scias in intellectu oz̄ q̄ res sicut se h̄z ad eē ita se habeat ad cognosci. vt p̄t h̄eri ex 2° meta. q̄ ergo nō h̄nt̄ sufficienter eē p̄ se s̄z p̄ aliō nō h̄nt̄ sufficienter cognosci per se sed p̄ aliud. effect⁹ ergo sicut nō h̄nt̄ eē nisi per cās. ita nō h̄nt̄ sufficienter cognosci nisi per cās. h̄nt̄ ergo dictū ē̄ q̄ scire est p̄ cām cognoscere. sc̄da via ad hoc idē sumit̄ ex parte ipsius intellectus. nā si scia in intellectu nostro catur a rebus nō pot̄ intellectus noster gescere nisi feratur in res a q̄b⁹ h̄z scia catur. dependet ergo scia nostra a rebus. s̄z cū res cāte dependant a suis causis cū nihil dependēs q̄d̄iu dependet possit dependentiā tollere si p̄ intellectū ferramur in res cātas nō gescimus p̄ intellectū nisi ipsas res cātas referam⁹ in suas causas a q̄bus dependēt. r̄ q̄ q̄d̄iu nō gescimus per intellectū nō p̄fecte scimus: nō est p̄fecte scire effect⁹ cū nisi referantur in suas causas. Tertia via sumit̄ ex parte obiecti intellectus. nā obiectum intellectus est v̄z. verum aut̄ in q̄dam adēq̄tione consistit. vt tunc d̄ verum aurum qm̄ adēq̄tū est suis p̄ncip̄is. r̄ qm̄ h̄z q̄cqd̄ est de rōnē auri: nō ergo possumus cognoscere aliqd̄ eē v̄z aurum nisi sciuerimus ip̄m̄ referre in sua p̄ncipia r̄ sciuerimus ip̄m̄ h̄re q̄cqd̄ est de rōnē auri. q̄ si nō scit̄ nisi v̄z. r̄ veritas effectū nō scit̄ nisi adēq̄tio h̄z fiat r̄ nisi fiat relatio in suas cās h̄nt̄ d̄m̄ ē̄ q̄ scire est p̄ cās cognoscere. v̄z aut̄ sit aliq̄s alius modus sciendi in sequētibus apperbit. Alteri⁹ aut̄ dato h̄nt̄ d̄m̄ eē q̄ scire est p̄ cām cognoscere p̄p̄ quā res est. Dubitaret forte aliq̄s v̄z oportet at̄ ibi addere r̄ qm̄ illius est cā. Dm̄ q̄ hic diffinitur scire nō qd̄cūq̄z: s̄z scire potissime qd̄ cōpetit̄ intellectui n̄ro. Intellect⁹ aut̄ noster siue intellect⁹ h̄umanus. vt supra dicebat est potētia cogit̄s: ita q̄ nō statim cognita cā cognoscit effectū: sicut nō statim cognito subo cogit̄ p̄d̄ catū. si ḡ modus cognoscēdi n̄ filis eēt mō cognoscēdi subaz̄ sepataz̄: vt q̄ intellectus noster nō cōponeret nec diuideret: s̄z statim cognito subo cognosceret p̄dicatum: nec ē̄t discurreret: s̄z statim cognita cā cognosceret effectū cū d̄r q̄ scire est p̄ cām cognoscere forte frustra adderet qm̄ illius est cā. nam hoc posito statim cognita cā sciretur cū est cā. s̄z cū intellectus n̄r̄ possit cognoscere id qd̄ ē̄ cā r̄ ignorare id cuius est cā. ad cognitionē rei p̄fectā nō sufficit cognoscere cām nisi applicet̄ cā ad effectū. oz̄ ergo cognoscere cās r̄ qm̄ illius est cā. qd̄ declarare volebam⁹

non enim quā unclē ex parte h̄erā
ta q̄ su ma r̄y causam h̄ic et q̄ talis
sit necessaria ex parte n̄r̄ h̄a q̄
telligi mus

re qd no 3tingit aliter se habere. Dicendum qd aliquid est ca
 per accidens: vt si edificator est ca dom: 2 edificator e mu
 sicus: seqt qd music' sit ca dom: 2 illd qd e p accns 3tin
 gnt no ee. cu qd music' sit ca p accns no sufficit scire musi
 cu nec sufficit scire musicu referre i b3 catu qd e dom' ad
 hoc qd habeam' sciam' de domo: qd b3 est ca p accns nec
 facit pfecte scire: qd 3tingit aliter se habere. g' ad perfecte
 scire op3 cam cognoscere: 2 qm' illius est ca. 2 oz b3 caz ee
 p se. ita qd no 3tingat aliter se h're. ¶ Dis visis ad euiden
 tia littere notadu qd tria tangunt in littera ex parte ipius
 scire qd diffinit: 2 tria ex parte diffinitiois. corru'detia di
 ctis trib'. qd sic ostedit. na aliquid intellect' e in pura ignor
 antia: vt qm' nihil est in eo scriptu. cu at nouit cas aliquas
 scir quodam' illa quoru sunt cae. dico aut quodam': qd
 scire cam' 2 no applicare ipam ad effectum no est scire effe
 ctu simplr. 2 est scire quodam' 2 in potetia. naz sicut res
 nales qd in sunt in suis causis sut quodam' 2 in potetia.
 qm' aut applicant actiua passibis sicut in actu 2 sut simplr
 ceter. sic qd in sicut in ipsa ca scim' effectus illius cause
 quodam' 2 in potetia. qm' aut applicamus cam' ad effe
 ctum: tunc scimus effectum simplr 2 in actu. g' pmo sciende
 sunt cause: 2 tuc scim' quodam' no vnudq3: 2 sunt appli
 cande ad effectus: 2 tuc scim' vnudq3 simplr. 3: b3 cau
 se sunt sumede per se: 2 tuc scimus no sophistico mo qd e
 fm accidens. Scire g' qd hic diffinit est scire vnudq3 sim
 pliciter no fm accidens. ¶ Dis aut tribus positis ex par
 te diffinitiois corru'det tria posita in diffinitioe: vt dicamus
 qd an sic scire pmo requir' causam cognoscere vt sciamus
 vnudq3: 2 op3 scire qm' illius est causa vt applicemus
 causam ad effectum. 2 sciam' vnudq3 simplr: 3: oz qd no
 3tingat aliter se h're vt b3 cae sint p se vt sciamus vnudq3
 g' simpliciter 2 no per accidens. ¶ Notadu etia qd pot' b3
 adaptatio aliter fieri vt bec vba inducta sint per modos
 arguendi per quos agnat' scia. Propter quod scienduz qd
 accipiendocietias large pro oi noticia. dicere possumus
 qd qtu ad psens spectat: quadruplr aggenerat' in nobis
 noticia aliqua. p per signa 2 per aliqua probabilia. 2 per
 causam remota: 3: per effectus. 4: per cam' ppriam 2 im
 mediata. na b3 noticia que aggenerat' in nobis vel agge
 neratur per fillum dyalectici: 2 tuc aggenerat' p signa 2 p
 babilia. vel aggenerat' p demostatione qd. 2 hoc e dupli
 citer: vt est per cam' remota vel per effectus. vel qro
 aggenerat' per demostatione potissima: 2 tuc aggenerat'
 per cam' ppria 2 imediata. Ideo in diffinitioe practica tria
 tangunt: vt separet hoc scire qd est per ppriam 2 potiss
 mam cam' a scire: qd est per effectus: 2 per cam' remotas: 3: per
 pbabilia. io ait qd scire de quo hic intedim' est cam'
 cognoscere ppter qua res est ad differentiam de scire: qd
 no est per cam' sed per effectus: 2 qm' illius est ca ad diffe
 rentia de scire qd est per cam' remota. ca aut remota non
 est ppe ca hui'. 2 pprie est ca alteri'. ex psequenti aut pote
 rit esse ca hui'. 3: subdit qd hoc no 3tingit alr se habere ad
 otiam de scire qd est per pbabilia vl p signa que 3tingunt
 aliter se h're. ¶ Notadu qd signater dicit qd sciree p cau
 sam cognoscere ppter qua res est ad otiam de scire qd
 est p effectus. na l3 effect' possit esse causa in inferedo. qd
 effectus pot' de necessitate inferre sua cam'. no tñ effect'
 est ca in eendo. ¶ Notandum et qd hoc qd dicitur scire vnud
 q3 simplr no sophistico mo adaptat' alr fm quosdam
 qd nos adaptauimus. Propter qd scienduz qd scire aliqd
 quodam' qtu ad psens spectat. simplr pot' 3tingere. p
 mo si sciat in sua causa ateqz illa causa adapte' effectui
 2 si sciat in suo toto priusqz in illo toto cognoscant' disti
 cte pres. 3: si sciat aliqd in subiecto suo vt si cognoscat ali
 qd corru'scu 2 ex hoc arguat' cognoscere venientē eo qd ac

cidat corru'sco veniente esse scire qd hic diffinit' est scire
 vnudq3: no i sua ca tm' 2 in potetia: 2 in se 2 in actu. 2 sc
 re et vnudq3 simplr: no i suo toto tm' 2 p se: 2 i se 2 di
 stincte. est etia scire vnudq3 no p accns 2 sophistice 2 id
 suo subo: sed in seipso 2 p se. bec aut adaptatio l3 in seipso
 bona str. 2 dicitos tm' se tenetes ex pte diffinitiois sic rñdet
 2 dicitos se tenetibus ex pte diffinitiois sicut in adaptatioi
 bus alijs: pp qd adaptatioes alie censende sunt potiores.
 ¶ Notandum et qd l3 in hac diffone data de scire sint tria
 attededa vt refert ad ipm diffinitu. possumus tm' in ipsa
 diffinitioe qtuor 2 siderare q accipiēda sunt in scia. na si
 volum' scire. p 2 siderada est suba cause sibe ipsa ca. 2 illa
 ca dz ee ppa 2 imediata. 3: dz esse relata ad effectum: qd vt
 dicebat qd in sicut in ca 2 no referim' ipsam ad effe
 ctu nescit' effect' simplr 2 in actu: sed fm' qd 2 in potetia.
 4: dz esse illa ca eqta effectui ita qd ipossibile sit aliter se
 habere qd posita tali ca ponat' talis effectus. hoc est ergo
 qd dicit qd scire e p cam' cognoscere qtu ad subas cae: pp
 qua res est qtu ad imediatione cae. 2 qm' illius est ca qd
 tu ad relatione cae. qd tuc scimus cam': 2 qm' illi' est ca qd
 caz ad effectum referim': 2 qd no 3tingit alr se h're qtu ad
 equatione cae. qd tunc est ca eqta effectui qd se iucis in
 ferunt. 2 qd impole est alr se h're qm' posito vno ponat' 2
 aliud. ¶ Deinde cu dicit. (Manifestu igit' est) declarat
 qd dixerat. Circa qd tria facit: qd p ondir diffone de scire
 esse bene assignata. 2 ex his qd dixerat de scire 2 cludit qd
 le sit ipm scibile. 3: ne credat qd oe scire sit tale qle est scir
 re qd est diffinitu. inuit esse aliud modu sciēdi a mo sciēdi
 practico: scda ibi. (Quare qd e cur). tertia ibi. (Si quidez
 igit) Dicit ergo. (Manifestu igit' e qd scire qd e sit aliqd
 b3) sicut est diffinitu. (nanqz no scientes 2 scientes.)
 supple estimant se scire si habeant h3 cam': 2 subdit qd (hi
 quidem). i. nescientes ipsi (opinant' sic se habere). i. est
 mant se h're cam' (scientes aut cam' habent). ¶ Notan
 dum at vim declarationis hui' in hoc consistere qd illud
 est scire qd habentes oes se scire existimati. sed oes habē
 tes vel habere credentes cam' mo quo dictum est existit
 mant se scire. ergo bona est diffinitio de scire. 2 scire est p
 cam' modo quo dictum est. ¶ Notadu et qd nescientes
 credentes se tamen scire aliter coparan' ad cam' 2 aliter
 scientes vere. na nescientes credentes se scire no hnt caz
 sed opinant' se h're. scientes vero no solum credit' se h're
 cam': sed etia habent. Ideo ait qd hi quidem. i. nescientes
 opinant' se habere sic. i. se habere cam' scientes aut cam'
 habent. ¶ Notandum etia qd sicut in alijs passionib': 2
 in alijs accntibus idem est quid 2 ppter qd: vt qd est ecl
 psis est pnatio luminis in luna obiectu terre: 2 ppter qd
 est eclipsis ppter puationem 2c. sic etia diffinitio data de
 scire eadem est 2cines qd 2 ppter quid: vt qd est scire e p
 cam' cognoscere ppter quas res est 2c. 2 ppter quid est
 scire ppter cognoscere p caz 2c. ¶ Dubitare forte alijs:
 qd videtur pbis inconuenienter declarare diffinitionem
 datam de scire. nam cum diffinitio costet ex genere 2 dif
 ferentys de his ondere debuit diffinitionem predicta bi
 assignata esse: eo qd accipiat p priu genus 2 pprias differē
 tias vel in accidētibus pbada est diffinitio qd sit bi data
 eo qd accipiat ppriu subiectu. hic aut nec sic: nec sic pba
 tur diffinitio esse bene assignata. sed ostedit qd bi diffini
 tum sit scire: qd oes coiter opinant' tale esse scire qle e dif
 finitum: ¶ Dicendum qd vt Themistius inuit nos no indi
 gemus in hoc loco nisi vt sciamus qd h3 est scire vt narra
 uimus. diffinitio ergo hic data de scire est qd est quod si
 gnificat nomen 2 qd importat p hoc nome scire. nam dif
 finire scire realiter vel diffinire ipsum vt est qdam' res 2
 quidam' habitus sic hoc magis pinct ad artificerale

optima dicitur

Posteriorum

hō nō ē logicus: s; diffinire ipm fm Intentionē sui nois: vt
 qd iporet p hoc nomē scire: hoc pōt ptinere ad artifices
 rōnalē: vt ad logicū. Logicus n. lz sit artifex rōnalis. tñ qz
 ad eū spectat tradere artē demōstrationis cū demōstratio
 ordinat ad scire spectabit ad ipm. put tradit hō artes de
 clarare qd iportat p hoc nomē scire. r qz pbus ait in. z. to
 pi. r vt cōiter dī vtēdū ē noibus vt plures vtunt diffōnē
 datā de scire q est qd significat p hō nomē scire ostēdit bñ
 assignatā eē ex eo q oēs cōiter tā sciētes q̄ ignorātes opi
 nant tale esse scire q̄le est diffinitū. ¶ Ex hoc aut patere
 pōt qre pbus ait q scire opinamur vnūq̄q; nō at ait qd
 scire est vnūq̄q; r subdit cū cās arbitramur cognoscere.
 nō dicit cū cām cognoscim⁹. nā vt dcm est ipe itēdit diffi
 nire scire p id qd oēs cōiter tā sciētes q̄ ignorātes apphē
 dunt de hoc significato scire. Et qz tā sciētes q̄ nescien
 tes nō sciūt vnūq̄q; sed pnt se opinari scire: r tā illi q̄ il
 li nō hnt cām: sed pnt arbitrari habere cām. iō non ait q
 scire est vnūq̄q; s; q scire opinamur. r nō subdit cū cās
 cognoscimus s; cū arbitramur cognoscere. ¶ Deide cus
 dicit. (Quare qdē culus.) qz dixerat q̄le sit ipsuz scire ex
 his que dixit de ipso scire cōcludit q̄le sit ipz scibile: dices.
 (Quare qdē cui?) simplr est scia hoc impossibile est aliter se
 hēre. q. d. q. si scire est per cām necessariā nō ertingētē ali
 ter se habere o; q ipm scibile: r id cui⁹ est simplr scientia
 sit qd necessariū nō ertingens aliter se habere. ¶ Notan
 dum aut q ipm scire h; duplicē eēntialē cōparationem.
 vnam ad cām per quā est. aliaz vō ad obiectū de quo est.
 iō in diffōne data de scire aliquid tangit ptinens ad causas
 per quā est scia. aliquid vō ptinēs ad obiectū de quo ē scia. r
 aliquid ptinens ad vtrūq; nāz cū dī q scire ē p cām cogno
 scere. pp quā res estrangit ipa cā per quā est scia. cū vero
 subdit: r qm illi⁹ est cā: tangit obiectū siue scibile de quo
 est sciētia. cū vō addit q nō cōtingit aliter se hēre. tangit
 vtrūq; nā r scibile o; esse necessariū. r cā per quā ē scia
 o; esse necessaria ita q vtrūq; put referunt ad scire non
 ertingat aliter se hēre. ¶ Notādū etiā q cū sciētia r quilibet
 habit⁹ soztiat spēm ex obiecto opz q̄le est scire tale
 scit scibile r cōuerso. igit si scire simplr est per cām non
 ertingētē aliter se habere: opz r ipm scibile: cui⁹ ē simpli
 citer scia q nō possit aliter se hēre. ¶ Dubitaret forte ali
 quis qz videt hoc esse falsum q nihil sit scibile: nisi q nō
 pōt alr se hēre. nā de ipsis corruptibilibus: r de ipsis mobi
 libus: de ipsis alr se hētib⁹ est scia nālis. ¶ Dicēdū q de
 hoc diffusius diximus in his q edidim⁹ sup phisicis. ad p
 sens aut scire sufficit q ipsis transmutabilib⁹: r ipsis va
 riabilib⁹ inest aliquid necessario: qz necessariū est transmu
 tabilia transmutari: r corruptibilia corrūpi: qz oē corru
 ptibile de necessitate corrūpet. put ḡ istis in sunt aliq̄ ne
 cessario de istis est scia. ita ipsa trāsmutabilia vt cōparan
 tur ad scire necessaria dici pnt. ¶ Deinde cū dicit. (Si
 quid igit.) qz diffinuerat scire simplr ne aliqs crederet
 nō esse aliū modū sciēdi a mō p̄dicto inuit eē aliū sciēdi
 modū: dices. (Sigdē igit rali⁹ ē sciēdi modus vt poste
 ri⁹ dicet.) ¶ Notādū aut q si scire sumat large ad oēm
 noticiā necessariā: tūc ipsa noticiā pncipioz est qdā scia.
 sic ēt possumus extēdere nomē sciētie ad ipsum scire per
 effectū. de istis ergo modis sciēdi vt de noticiā pncipioz:
 r de scire p effectū: r per cām remotā posteri⁹ determinā
 bit. pprie tñ supro scire nō ertigit scire nisi eo mō q dcm
 est. ¶ Deinde cū dicit. (Dicim⁹ aut scire.) cōparat ipsuz
 scire ad ipsam demōstrationē. Ad cuius euidentā sciēdū
 est q scire duplr cōparat ad ipsam demōstrationē. p qz ē
 finis eius z⁹ qz est ei⁹ effect⁹: iō duo facit: qz p cōparat sci
 re ad demōstrationē vt ē finis ei⁹. z⁹ vt est effectus ipius
 ibi. (Demōstrationē aut dico.) Dicit ergo (dicim⁹) at scire

re p demōstrationē intelligere) q. d. q. scire nō est aliud
 q̄ intelligere veritatē per demōstrationē. tūc ḡ suppleda ē
 lra: qz cū sic sit scire est finis demōstrationis. ¶ Notādū
 āt q instrumentū nō est finis: s; ē aliquid ordinatū ad finē.
 id ḡ ad qd ordinat instrm ē finis instrm. Et qz demōstra
 tio ē qdā organū r qdā instrm quo vtit intellectus ad
 itelligēdā veritatē cōclusionū: o; q ipm scire ad qd ordi
 nat demōstratio: r qd est p demōstrationē sit demōstra
 tionis finis. ¶ Notādū ē q hic pbus nō diffinit scire ni
 si gratia demōstrationis. iō postq; diffinuit scire cōparat
 ipm ad demōstrationē ostēdēs ipm eē demōstrationis finē.
 ¶ Deide cū dicit. (Demōstrationē aut dico) cōparat
 scire ad demōstrationē put est demōstrationis effect⁹. d.
 (Demōstrationē aut dico fillum apoditicon. i. sciētiā si
 ue faciētē scire) igit si demōstratio ē fillus faciēs scire. g
 scire nō solū ē finis: s; ēt est effect⁹ demōstrationis. r subdit
 q appetat fillum sciētiā. d. (Sciētiāz aut fillum dico
 fm quā) demōstrationē siue fm quē fillum (in habedo
 ipm) hō filluz (scimus) supple p ipm. ¶ Notādū aut q
 scialis filluz vt cōiter dicit pōt dici duplr: vel q vtit scia:
 vel qz aggenerat sciam. multis. n. fillis vtit sciētia aliq̄
 nō aggenerat sciam vt metaphisica fm cōmetatorē vtit
 multis rōnib⁹ logicis. Demōstratio ḡ dī filluz scialis nō so
 lū qz ea vtit scia: s; qz aggenerat sciētiāz r facit scire: r qz
 sic est scire est demōstrationis effect⁹. ¶ Dubitaret forte
 aliqs: qz cū finis sit cā cāz: vt dicit cōmentator sup pmū
 phisicoz: r cū cā r effectus videant⁹ opponi: scire si est de
 mōstratiōis finis erit demōstratiōis cā: nō ergo esse poterit
 demōstratiōis effectus. ¶ Dōm q in eodē ḡnc cāe nō ē idē
 cā r effect⁹. s; in diuersis generib⁹ nō ē incōueniēs: nā vt
 dī in p̄n qnti meta. qdā sūt cāe sibi iuicē vt exercitiū est
 cā sanitatis r sanitas exercitū: s; nō eodem mō. i. nō fm
 idē gen⁹ cāe. nā vt dī ibi. bec. i. sanitas est cā exercitū tan
 q̄ cōplemētū. i. tanq; finis. Exercitiū vō est cā sanitatis
 tanq; pncipiū motus. sic r in pposito. scire est cā demōstra
 tiōis cā in genere cāe finalis. demōstratio vō est cā sciētie
 in genere cāe efficientis. qñ ḡ finis pōt p̄sistere vel p̄eri
 sit his que sunt ad finem: tūc hō finis respectu eorū q
 sunt ad finem sic habet rōnem finis q non h; effectus:
 vt pma causa vel pimum ens qd est finis oium entū: qz
 p̄sistit ceteris entibus sic est finis entium ceterozum q
 non est effectus alicuius entis. sed cum finis non p̄sistit
 his que sunt ad finem potest effici r causari per illa: vt qz
 sanitas nō p̄sistit potioni potest per potione induci fm
 quē modū est sanitas cā potiois r potio sanitatis. s; nō
 in eodē genere cause. sic r in pposito: qz nescimus ante
 demōstrationē qz scire non p̄sistit demōstrationi. igit
 per demōstrationē efficiat. Erit ḡ scire cā demōstratiō
 nis. r demōstratio cā scire: sed nō in eodem genere cause.
 ¶ Deinde cū dicit. (Si igitur est scire) declarato quid
 sit scire r ostenso qualr scire cōparat ad demōstrationē.
 In ista parte ex his que dixerat de ipso scire cōcludit qua
 lis debeat esse demōstratio. r assignat diffinitionem de
 monstratiōis. Circa qd duo facit: qz primo assignat hō
 diffōnē. z⁹ eā declarat r pbat ibi. (Sic. n. erunt pncipia)
 Dicit ḡ (Si igit scire ē vt posuim⁹. nece est demōstrati
 uam sciam eē ex veris r p̄mis r immediatis notioibus r
 porib⁹ causisq; cōlonis. ¶ Notandum q cū finis iponat
 necitatē his q sunt ad finē cū scire sit finis demōstratiōis.
 o; demōstrationē habere oēs cōditiones tactas. qz aliter
 nō faceret scire ¶ Tale ē ḡ hoc dictū phi sicut si diceret
 q cū finis ferre est secare opz eam eē ferrea r detatam qz
 aliter dura secare nō posset. Sed cū finis demōstratiōis
 sit scire opz eaz eē ex veris r habere oēs cōditiones tactas.
 qz aliter nō posset habere sciam. ¶ Notādum ē q ait si

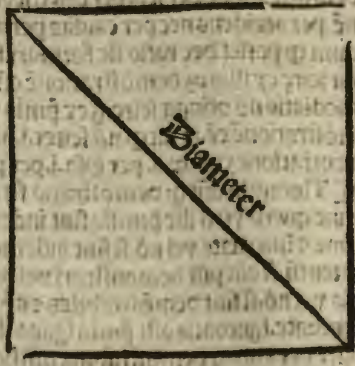
o y h i m e d i c t h u ~
 13

hanc falsū est ex p
 sitio quia quāntū
 ad de notari esse
 effectū tūc scire de
 monstratiōis qz dcm
 est dicit scire est
 per de monstratiōem in te r glze, et demōstratiō est
 faciēns scire

ale est scire vt possumus: qz scire nō potissimū pōt aggerari pōemfationē qz q̄ pōt pcedere p effectus s̄ scire potissimū ā tale scire q̄le possumus z q̄le ē diffinitū non pōt h̄rini p demfationē q̄ pcedit p cās. z q̄ sit ex vis. z q̄ hēat oēs cōditiones tactas. ¶ Deinde cū dicit (Sic. n. ē pncipia) declarat diffinitiones datā. Circa qd̄ duo fac. qz pmo declarat eā in ḡali. scdo in sp̄ali ibi. (Verū qdem igit.) In p̄ma parte intēdit talē rōnē. Quicqd̄ facit scire p pncipia p̄pria ip̄ius scibilis o3 qz sit ex vis p̄mis. d̄m̄fatio aut̄ est h̄z. qz facit scire per p̄pria pncipia rei. ḡ ē ex vis p̄mis. zc. De hac aut̄ rōnē nō ponit nisi vtutē medij. d. qz (sic. n. sunt p̄pria pncipia ei⁹ qd̄ dem̄fāt.) q. d. qz si demfatio sit sic qz hēat oēs cōditiones tactas. vt qz sit ex veris p̄mis zc. tunc sunt in ea. p̄pria p̄pria ei⁹ qd̄ dem̄fāt. i. ei⁹ qd̄ scit. Tūc ḡ ē sup̄lōda rō qz cū debeat dem̄fatio. pcedere p̄ p̄pria pncipia ip̄si⁹ scibilis qd̄ dem̄fāt o3 qz sit sic sic d̄m̄fāt. i. qz hēat oēs cōditiones tactas. z subdit qz (filius qz d̄m̄fāt sine his) sine p̄p̄is pncipijs rei. pōt. n. fieri s̄r̄ logism⁹. aligz. puta filius dyalectic⁹. sine his. i. sine p̄p̄is pncipijs z absqz eo qz sit ex p̄mis z imediatis (demfatio aut̄ nō erit) sine talibus (quia) tūc non faciet scientiam.

Erum quidē igitur oportet esse: qm̄ quod non est non est scire. vt qz dyametros sit simetros. Ex primis aut̄ videm⁹ strabilib⁹ est: eo qz nō sciet non habens demonstrationem ipsorum. Sci. n. est quorum demonstratio est non secundum accidens habere demonstrationes. Causas quoqz z notiores o3 esse z priores. Causas quidem: quonia tunc scimus esse causas cognoscimus z priores si vere cause sunt notiores nō solū altero mō intelligēdo: sed in sciendo: qm̄ sunt. Priora aut̄ z notiora dupliciter sunt. Nō. n. idem est pri⁹ natura z ad nos pri⁹. Neqz notius natura z nobis notius. Dico at̄ priora z notiora ad nos p̄pria sensui. Simpliciter aut̄ priora z notiora q̄ lōgis. sunt aut̄ lōgiora qdem v̄n̄taersalia: maxime aut̄ p̄pria singularia z opponuntur hec adinvicem. Ex primis aut̄ est qd̄ ex p̄p̄ijs pncipijs est. idē enim dico primū z principium.

¶ Posita diffinitione demōstrationis z osteso diffinitionē illam bene eē assignatas. In parte ista declarat partem las in diffinitione demōstrationis positas. circa qd̄ tria facit: qz p̄mo d̄clarat qz demōstratio debet esse ex veris. 2. qz ex primis z imediatis. 3. qz debet esse ex prioribus z notioribus. scdo ibi. (Ex primis aut̄.) 3. ibi. (Causas quidez notiores.) Dicit ergo (qz verum quidem igit̄ o3 eē) qd̄ dem̄fāt. (qm̄ qd̄ non est.

nō ē). i. nō strigit (scire. vt. qz diametros sit simetros) s̄ sit d̄m̄faturabil̄ coste. ¶ Dubitaret forte aligz. vtrū oporteat esse qd̄ dem̄fāt. z vt qz nō: qz d̄ rosa pōt h̄ri scia nulla rosa ex̄tēte. ridiculū. n. eēt dicere qz h̄ris sciaz d̄ rosa p̄deret suā sciam rosa corrupta. ¶ P. Euclides dat in geometria suā sciam de corpe. iz. p̄tagonoz c̄qliū collocabiliū in s̄pera. forte nullū ē tale corpe in quo sint. iz. p̄thagona sic eqlia qz possint sic collocari in spa: qz si spa attringat angulū vni⁹ p̄tagoi. qz attringat oēs angulos oīuz p̄tagonoz. ¶ In triū ē p̄bus volēs qz illd̄ qd̄ nō ē nō d̄m̄fāt scire. i. asserēs qz o3 eē qd̄ dem̄fāt. ¶ Dicēdū qz q̄tū ad p̄ris spectat dupl̄r potest dici de aliquo qz sit. vel qz est actu ens vel qz est res p̄dicam̄ti. Si ḡ q̄rat vtz oporteat res eē actualr ad hoc qz de eis sit scia. p̄ qz nō p̄ rōnes tactas: qz possum⁹ h̄re sciaz de rosa nulla rosa actualr ex̄tēter: possum⁹ h̄re sciaz de corpe. iz. p̄tagonoz nullo talē corpe ex̄tētāmo cū per intellectuz abstrahimus res ab h̄z actuali ex̄tētia z itelligim⁹ eas s̄z suā qd̄itate icōueniēs est d̄re qz de nulla re possit esse scia nisi actualr ex̄tētat. accidit. n. rei vt est scibilis z vt ad intellectū opat qz actualr sit. cūz d̄m̄fāt qz res sic accepta abstrahat p̄ intellectū a suo actuali eē. S̄z si q̄rit vtz oporteat qd̄libet scibile salte eē re aligz p̄dicam̄ti dato qz actualr n̄ ex̄tētat. dici d̄ qz sic. Nā cū scia nō sit nisi de ente: vt plane vt hic velle p̄bus. z ens p̄ se diuidat in. r. p̄dicam̄ta: vt vult p̄bus. s̄z meta. o3 qd̄libet scibile eē re aligz alicui⁹ p̄dicam̄ti. res at̄ collocant̄ in p̄dicam̄to nō p̄ suū actualē esse: s̄z p̄ suā qd̄itate. qd̄itas aut̄ intelligit̄ aligz in potētia ad eē actualē. qd̄itate ḡ h̄nt nō solū qz actualr ex̄tētat z qz s̄r̄ in se z sunt cōiuncta suo actuali eē. s̄z etiā d̄m̄ h̄re qd̄itatem z sunt res p̄dicam̄ti z p̄nt intelligi ab intellectu z eē qd̄ scibile qz nō sunt in se nec h̄nt actualē eē. s̄z s̄r̄ in suis causis z p̄nt eē. Est. n. triāgulus res p̄dicam̄ti. z b̄n̄ dem̄fāt qz superfiicies triāgularis est in p̄dicam̄to quāritatis z est sp̄es quāritatis d̄m̄te dato qz nulla talis superficies esset. Ea aut̄ qz nec sunt in se nec in suis causis. s̄z solū s̄r̄ entia ap̄d aliam. vt triagelaphus z chymera: nō s̄r̄ scibilia nec sunt res alicui⁹ p̄dicam̄ti. p̄s ḡ q̄liter oporteat esse ens qd̄ scitur. Ex p̄ria iam dicta soluta sunt argum̄ta. ¶ Uterū at̄ dato qz nō oporteat subz eē actualr ex̄tēter: z suffic̄ qz sit res p̄dicam̄ti z qz sit s̄r̄ suā qd̄itatez ad hoc qz de eo sit scia. ¶ Dubitaret forte aligz. vtz oporteat passionē p̄bandā de subo actualr ex̄tētere ad hoc qz de ea sit scia: z videt̄ qz sic. qz per dem̄fationē occludit̄ passionem in esse subo. sed non inest aligz alicui nisi habeat actualē esse. ḡ nulla passio de subiecto probatur nisi actualiter ex̄tētat. ¶ In vtrariū est qz subiecto nō ex̄tēte actualr opz qz nec actualr ex̄tētat p̄a: quare si potest haberi scia de subiecto nō actualr ex̄tēte habebit̄ de passione dato qz actualiter nō ex̄tētat. ¶ Dicēdū qz cum quod qd̄ est sit obiectuz intellectū: z res scire cōsiderent̄ s̄m̄ suā qd̄itate nō s̄m̄ suū actualē eē. sicut abstrahimus subiectū a suo actuali esse z itelligimus ips̄ s̄m̄ suā qd̄itate. sic abstrahimus z passionē de subo p̄bādā. Si ḡ q̄rat q̄r̄ oporteat esse passionē ad hoc qz de ea sit scia. z qz possit de subo probari. dicit̄ o3 qz cum p̄a: causet a p̄ncipijs subz z oriat̄ a subo. sic sufficit ad hoc qz subm̄ sit quid scibile qz habeat essentiales ordīne ad suas cās. sic ad hoc qz p̄a: sit qd̄ scibile z qz possit p̄bari de aliquo subo sufficit qz hēat eēntiale ordīne ad subm̄ illd̄. nullo. n. triāgulo ex̄tēte dem̄fabil̄ de eo h̄re tres eo qz h̄ p̄a: hēat eēntiale ordīne ad ip̄m. ¶ Uterius forte dubitaret aligz de quo eē intelligit̄ p̄bus cū aut̄ qz eē o3 qd̄ scit̄. ¶ D̄m̄ qz oē eē de quo hic loq̄ p̄bus est idē qd̄ eē verū. hic enī intēdit p̄bus. p̄bare qz demfatio sit ex veris v̄tas aut̄ h̄z eē circa op̄onē z diuisionē. v̄l

ui da caie tannu irri
lan tem quastio nem
istam de

tex. 14.

iphus. s. meta. ait. q. vno mo dicit ens qd significat qd
 tate pdicamētoz. alio mo ens qd significat vitatem rei. z
 cu dicimus aliqd esse fm p̄m denotabimus suā vitatē.
 cu dicimus aliqd nō esse demōstrabimus suā falsitates.
 put ergo eē vel nō esse sumit in p̄pōnib⁹. put dicit vitatē
 p̄pōnū vel enūciationū sumit hic esse cu dicit q. opz hic
 esse qd scit. p̄p̄ter qd sciendū q. esse in. p̄pōnibus non
 noiat actualē exīstīam: sed noiat habitudinē pdicati
 ad subm. hoc n. v̄bū est. pur copular pdicatu cuz subiecto
 z put est nota dicendū de alio nō dicit ipsam actualē exī
 stīā: s̄ significat quādam cōpōsitionē z quādam habitudi
 nem pdicati ad subiectū quā sine cōpōsitiōe nō est intel
 ligere. Cū n. dicit qd est pluuia. z respōdet pluuia est aq̄
 guttatim cadens. vera est bec locutiō etiā pluuia nō exī
 te. nā cū dicit pluuia est aq̄ guttatim cadens: nō est intel
 lectus p̄pōnib⁹ q. pluuia hēat actualē eē nec q. actualit̄ exī
 stat: s̄ q. hoc pdicatu aqua guttatim cadēs h̄ se p̄ habitū
 dinem ad subm qd est pluuia. hoc ergo mo o3 esse qd scit
 z demōstrat. z hoc mo o3 demōstrationē eē ex veris: q. in
 p̄pōnib⁹ ex qbus demōstratio p̄stituit pdicata h̄nt p se ordi
 nē ad subiecta. Cū n. dico triāgulu h̄ tres v̄a ē p̄pō: z nō
 est intellect⁹. p̄pōnib⁹ q. triāgulu actualit̄ exīstiat: sed q.
 bec passio h̄c tres habeat p se ordinē triāgulu demōstratio
 ḡ ē ex veris z est ex his q̄ sunt. put eē dicit per se habitū
 nē pdicati ad subm. nō aut demōstratio est ex falsis nec
 ex his que nō sunt: q. nō est ex his q̄ h̄nt oppositā habitū
 dinē ad subm. vt q. simetrū h̄z repugnātiōem ad dyame
 trum nō est quid scibile nec cadit sub scientiā q. dyame
 trum sit simetrum coste. ¶ Uterius aut forte dubitaret
 aliqs de p̄batione Aristō. vult n. probare q. demōstratio
 sit ex veris. ipse n. ait. o3 verū esse qd scit. qd demōstratur.
 Cū ergo v̄ez possit p̄cludi ex falsis. vt p̄s p̄p̄m in sc̄do
 prior. quātūcūq. v̄ez sit qd demōstrat z verū sit qd scit
 tur. poterit tū demōstratio esse ex falsis. Dicendū q. sillo
 gismus est consequentia quedam in qua p̄missē habent
 se vt antecedens z conclusio vt p̄is. Constat aut q. si an
 tecedens est q. de necessitate cōsequens est. sic z in omni
 forma sillogistica si p̄missē sunt vere p̄clo de necessitate
 est vera. nō tū o3 q. si antecedens nō est q. cōsequens non
 sit. p̄t. n. p̄tingere q. nō sit antecedens z tū sit consequens.
 vt q. nō sit homo z tamē sit animal. sic nō opz si p̄missē
 se sunt falsē q. de necessitate p̄clo sit falsū. p̄t. n. ex falsis
 sequi verū. z simul cum falsitate p̄missay potest stare
 veritas conclusionis. ¶ Aduertendū tamen q. vt idem
 p̄his tradidit in sc̄do prior. q. lz ex falsis possit sequi ve
 rum hoc non est. p̄pter quid: sed q. falsitas. n. p̄missay
 nō est causa veritatis p̄clonis. ipsum. n. nō esse antecede
 tis non p̄t esse causa quare sit consequens. potest. n. con
 tingere q. nō sit homo z tamen animal sit: sed tamē ipm
 non esse hominem nō p̄t esse causa q. sit animal. sed ac
 cidit sic esse. sic z in p̄posito potest contingere q. p̄missē
 nō sint vere: sed sint falsē. cōclusio autem sit vera. sed hoc
 nō est p̄pter qd nec est cālit̄. sed erit q. ita accidit. con
 clusio ergo v̄a nō p̄t sequi ex p̄missis falsis tanq̄ ex cau
 sa. igit̄ si qd demōstrat est v̄ez z h̄z verū inferit̄ causalit̄
 ex p̄missis: q. demōstratio facit scire. z in demōstratione p̄missē
 se sunt cā p̄clonis: o3 p̄missas esse veras. Bona ē ergo rō
 p̄bi q. si verū est qd demōstrat z verū est qd scit o3 demon
 strationē esse ex veris. q. causalit̄ z p̄pter quid verū nō
 p̄t concludi nisi ex veris. ¶ Uterius aut forte dubita
 ret aliqs: qm̄ impossibile sit diametrū esse simetrū coste.
 ¶ Dicendū q. simetrū idē est qd cōmēsurabile. illo sunt
 cōmēsurabilia q̄ cōicant in aliqua vna mensura. si ergo
 esset aliqua vna linea q̄tumcūq. esset modica. q̄ mēsurā
 ret diametrū posset cōmēsurare costā vel econuerio essent

costa z diameter cōmēsurabilia. z h̄eret se diameter ad co
 stā sicut aliqs numerus ad aliqū numerū. nā si aliq̄ vna
 linea mēsuraret vtrūq. oporteret q. illa linea in aliquo
 alio nūero p̄tineat in diametro z in aliquo alio nūero in
 costa. vt si linea vnius palmi mēsurat diametrū z costā:
 vt forte q. diameter ē ḡncq. palmoz: z costa quoz: h̄bit
 se diameter ad costā sic ḡncq. ad q̄tuoz. vel si illa linea sit
 in aliquo alio nūero in diametro z in aliquo alio nūero
 in costa: h̄bit se diameter ad costā sicut ille numerus ad
 aliū nūerū: z q̄dratū diametrū h̄bit ad q̄dratū coste sic
 q̄dratū illi nūeri ad q̄dratū illi alterius numeri. q̄re cū
 quadratū diametri sit duplū ad quadratū coste vt p̄bat
 in penultimo Euclidis: possit inueniri aliqs nūerū quoz
 drat⁹ q. diuideret̄ in duo equalia quadrata: qd ē impossi
 le. Cū ergo dicit q. diameter de necessitate est in cōmē
 surabilis coste. intelligendū est de costa quadrati h̄icis lo
 rera equalia. nā in superficie h̄icis latera inequalia p̄t dia
 meter esse cōmēsurabilis coste. q. lz sit impossibile inuenire
 nūerū quadratū q. possit diuidi in duo quadrata equalia.
 p̄t tū repiri nūer⁹ aliqs quadratus q. diuidi in duo
 quadrata inequalia. vt. 25. est numerus quadratus z diui
 dit̄ in. xvi. z. ix. quoz ē ḡncq. quadratus. igit̄ in superficie
 a. b. c. d. costa. a. b. sit quatuor pedū z costa. b. c. sit triū pe
 dū. diameter. a. c. est cōmēsurabilis cuilibet istay costarū
 z erit ḡncq. pedū. pes ergo mēsurās diametri a. c. mēsu
 rabit vtrūq. costā. equabit̄. n. quadratū diametri a. c. q̄
 drato vtrūq. coste: z h̄bit se ad vtrūq. q̄dratū sicut nū
 merus ad nūerū. vt sic. xxy. ad. xvi. z ad. ix. cū ē diamē
 ter ponat̄. v. pedū z. v. in se ductū faciat. xxy. costa āt ma
 ior ponat̄. iij. pedū. q. in se ductū faciat. xvi. costa aut̄ mi
 nor ponat̄. triū pedū q. in se ductū faciat. ix. habebit se q̄
 dratus diameter ad q̄dratū coste maioris sicut. xxy. ad.
 xvi. ad q̄dratū āt minoris sicut. xxy. ad. ix. q. duo q̄drata
 duay costay. vs. xvi. z. ix. cōnt̄. xxy. qd ē q̄dratū diamē
 tri. repit̄ ḡncq. cōmēsurabilitas inter diametrū z costā si sint
 colle icq̄les: nō aut̄ si sint eq̄les. b. aut̄ rō est sup̄ius facta
 vs. q. p̄t inueniri aliqs numer⁹ quadrat⁹ q. p̄t diuidi in
 duo quadrata inequalia. nequaq̄ aut̄ inueniri p̄t q̄drat⁹
 aliqs nūer⁹ q. in duo q̄drata eq̄lia scindi possit. ¶ De de
 cū dicit. (Ex p̄missis aut̄) ostēdit demōstrationē debere esse
 ex p̄missis z immediatis. dices q. (ex p̄missis aut̄ z idemōstra
 bilib⁹). i. ex p̄missis z immediatis. o3 eē su. demōstrationē (q. nō
 sciret nō h̄ns demōstrationē ipsoz). i. p̄ ipsa. vs. p̄ p̄ma z im
 mediata z subdit cām. d. q. (scire est) supple p̄ ea (quoz)
 . i. p̄ q. (est demōstratio) supple p̄ p̄mo. z addit q. (z nō
 fm̄ accis habere demōstrationē). quasi dicat q. scire ē per
 demōstrationē per se. z per cās p̄ se. z nō per demōstratio
 nē per accidens nec per causas per accidens. ¶ Notan
 dum q. posset bec ratio sic formari: sine quibus nō p̄tin
 git scire ex illis o3 demōstrationē esse. sed sine p̄missis. z im
 mediatis nō p̄tingit scire. ḡ ex p̄missis z immediatis opz de
 mōstrationē eē. id aut̄ q. nō sciret. i. nō p̄tingeret sc̄ si h̄ns
 demōstrationē ipsoz. i. per ipsa. i. per p̄ma z im mediata
 ¶ Notandū aut̄ q. demōstratio sit ex aliquib⁹ p̄missis
 tunc quero vtrū ille p̄missē sint indēmonstrabiles z si sint
 p̄me z immediate vel nō. si sint indēmonstrabiles habetur
 intentū. si aut̄ p̄t demonstrari vel habet̄ demōstratio h̄
 eis vel nō. si sint demōstrabiles z nō demōstrant̄. ḡ sunt
 ignorate. ignoratis aut̄ p̄missis ignorat̄ p̄clo. nō ḡ cōtingit
 scire per aliqua demōstrabilia nisi habeat̄ eozū demon
 stratio. ergo semper demōstratio vt faciat scire opz q. sit ex
 indēmonstrabilibus. q. nō getat̄ intellectus. nec aggener
 ratur in nobis scia simplr nisi sit deuentum v̄is ad inde
 monstrabilia. 3o d̄r in p̄mo thopicoz. q. demōstratio est
 ex p̄missis z veris: aut̄ p̄ ea q̄ sunt p̄ma z v̄a sumptūz opz

haec est ratio qua
 arist prebet cog.
 4. 2. priorum
 qua etiā aduget
 p̄st ka iḡ siḡ etiam
 est.

cap. 2.

gñe. demōstratio ergo vel est p̄ indēmōstrabilia imedia
 ta vel est per demōstrabilia ad indēmōstrabilia reducta.
 ¶ Notādū etiā q̄ si dicat q̄ demōstratio ē ex indemon
 strabilibus vera ē. pp̄o. qz semp̄ est ex indēmōstrabiliib².
 ¶ vel immediate si ipse p̄misse sunt demōstrabiles. vel me
 diate qz si p̄misse sunt demōstrabiles vt faciāt scire opz
 eas ad indēmōstrabilia reducte. ¶ Rursus si dicat q̄
 demōstratio p̄t esse ex demōstrabilibus vt ad indēmō
 strabilia reductū. vera est. p̄positio. Dupl̄ ergo poterit
 legi s̄ra p̄hi. p̄mo vt h̄ qd̄ dico refert̄ ad p̄ma idēmōstra
 bilia. vt sit sensus. hū dico demōstrationē debere esse ex
 p̄mis r̄ idēmōstrabilibus qz non sciet nō h̄ns demōstra
 tionē ipoz. i. p̄ ipsa p̄ma r̄ indēmōstrabilia. nā scire est p̄
 p̄ma r̄ indēmōstrabilia quoz. i. p̄ q̄ est demōstratio per
 se r̄ nō p̄ accūs. alio mō hoc qd̄ dico ip̄oz p̄t referri ad
 ipsa demōstrabilia. put ad indēmōstrabilia reductū. vt
 sit sensus q̄ demōstratio ē ex p̄mis r̄ indēmōstrabilib².
 qz nō sciet aliqs supple p̄ demōstrabilia. r̄ nō h̄ns demō
 strationē ipoz. Jō subdit. q̄ scire ē supple p̄ ea qz demō
 stratio ē h̄re demōstrationē. eo q̄ p̄ se. r̄ nō h̄re demōstratio
 nē s̄m accūs. q. d. q̄ p̄ demōstrabilia nō est sciētia nisi de
 ipis demōstrabilib² h̄ret demōstratio. r̄ oz q̄ h̄ demōstratio ē
 sit p̄ se nō p̄ accūs. oz demōstrabilia demōstrari r̄ ad idēmōstrabi
 lia reducti si ex eis debeat eē demōstratio. semp̄ ḡ est demō
 stratio ex idēmōstrabilib² vel mediate vel immediate. ¶ No
 tādū ē q̄ si fiat demōstratio. ex demōstrabilib². vt p̄z. oz il
 la demōstrabilia demōstrari. Sed si fiat demōstratio p̄ se r̄
 p̄ causas. cū in talibus nō sit abire in infinitū. oz r̄ ad
 indēmōstrabilia deuenire. Ad remouedū ḡ p̄cessus p̄ accūs
 s̄m quem possemus demōstrare nec vnq̄ deueniremus ad
 p̄ma r̄ ad indēmōstrabilia ait q̄ scire est nō per accūs habere
 demōstrationē. ¶ Deide cū dicit. Causas quides no
 tiores. ostendit q̄ oz demōstrationem esse ex poribus r̄
 notiorib². Circa q̄ duo facit. qz primo ponit hoc generalit̄
 ter r̄ cōmuniter. sc̄do sp̄aliter ibi. (Est aut̄ p̄ncipiū demō
 strationis.) Circa p̄mū tria facit. qz p̄mo adducit vnā quā
 dā rōnē cōm. q̄ opz demōstrationez eē ex porib² r̄ notiori
 bus. sc̄do exponit quo sint accipiēda p̄ora r̄ notiora. tertio
 remouet quādam dubitationē que posset ex dictis originēz
 sumere. sc̄da ibi. (Pr̄ora aut̄ ē r̄ notiora.) tertia ibi. (Ex
 p̄mis autem.) In p̄ma parte intēdit talem rationem.
 Quicquid est per causas q̄ vere cause sunt semp̄ ē p̄ p̄ior
 ra r̄ notiora. demōstratio ē per causas q̄ vere cause sunt. ḡ r̄
 Ideo ait. (Causas qd̄ oz notiores eē r̄ p̄mas cās qd̄m.)
 q. d. q̄ cās non sunt solū notiores. s̄z ēt cause s̄m q̄ cause
 sunt p̄me vel p̄iores. s̄z qm̄ tūc scimus cū causas cognō
 scimus si vere cās sunt r̄ p̄iores r̄ notiores. s̄m. opz eē (nō
 solū alio mō intelligēdo) qd̄ sūt (s̄z in sciēdo) qm̄ sunt.)
 ¶ Notādū aut̄ q̄ s̄m expōnē cōez causa per se loquēdo
 est notior effectū. nō solū quātū ad qd̄ ē. s̄z ēt quātū ad
 qz est. vt si vis scire eclipsim solis. nō soluz opz te scire qd̄
 est. lūne interpositio. sed ēt qz est hui² interpositio: qz luna in
 terponit. Possimus tūc alr̄ dicere r̄ forte melius vt dica
 mus q̄ effectus facit aliquid inferre cause proprie. sed nō
 facit ad esse effectus. ergo est cās solū alio mō. v̄z. q̄tū
 ad inferre. sed nō est cās: qm̄ est. i. q̄tū ad eē. s̄z cās si cās
 vere sunt: sunt cause effectū. non solū altero modo: vt qz
 per cās possumus intelligere effectū r̄ possumus p̄ eas ef
 fectus cōcludere r̄ inferre. s̄z ēt sunt cās: qm̄ sunt. i. quātū
 ad esse notiores ergo sunt cās effectib²: qz sunt cās vtroq̄
 mō r̄ quātū ad inferre r̄ quātū ad eē. ¶ Deinde tūc dicit.
 (Pr̄ora aut̄ r̄ notiora.) exponit quō sunt accipiēda p̄ior
 ra r̄ notiora. Circa qd̄ duo facit: qz primo distinguit de p̄o
 ri r̄ notiori. sc̄do declarat diffinitionis membra ibi. (Dico
 aut̄ p̄ora.) Dicit ergo q̄ (p̄ora r̄ notiora sunt dupl̄) v̄z

quo ad nām r̄ quo ad nos. Jō subdit q̄ (nō. n. idē est p̄us
 nā r̄ ad nos.) i. quo ad nos (nec) ē dicere idē (notius nā r̄
 notius nobis.) ¶ Notādū aut̄ q̄ cū dupl̄ dicat̄ p̄ius r̄
 dupl̄ notū. v̄z. quo ad nām r̄ quo ad nos. demōstratio sim
 pliciter q̄ est p̄ veras cās semp̄ procedit p̄ p̄iora r̄ notiora
 simpl̄ quo ad nām. nō aut̄ semp̄ p̄ p̄ora r̄ notiora quo ad
 nos. ¶ Notādū ē q̄ s̄z cōmētatores sup̄ p̄m̄ phycoz. In
 mathematicis est notior quo ad nos cās q̄ effectus. in nā
 libus aut̄ eōuerso. Sc̄dm̄ ergo hūc modū loquēdi in de
 mōstrationib² mathematicis p̄cedimus p̄ p̄iora r̄ notio
 ra vtroq̄ mō r̄ quo ad nām r̄ quo ad nos: qz idē ē ibi p̄us
 r̄ notius nā r̄ nobis. In nālib² at̄ lz vt plurimū fiāt demō
 strationes nō potissime: s̄z p̄ effectū. tū si in situat̄ ordo s̄ri
 ei q̄ est a p̄ncipio questionū r̄ fiat demōstratio p̄ cām fiet
 p̄ notius nāe nō nobis. hū ergo dem̄ ē q̄ nō est idē p̄ius
 r̄ notū nature r̄ nobis: lz sit idē i aliquibus vt in mathema
 ticiis. nō tū ē idē in oibus: qz nō ē idē in nālib². ¶ Deide
 cū dicit. (Dico aut̄ p̄ora.) Exponit q̄ dixit ostēdes q̄ sunt
 p̄iora r̄ notiora nobis r̄ que nature dices (dico aut̄ p̄ora
 nobis r̄ notiora proxima sensu notiora aut̄ simpl̄) r̄ quo
 ad nās (que lōgus sunt) supple a sensu. Et subdit q̄ (s̄m
 aut̄ quedam lōgiora) a sensu maxime (v̄lia. p̄ma at̄)
 sensu (singularia) r̄ subdit q̄ (opponunt̄ hec ad int̄icē.)
 nā sit nō est idē esse longinquum r̄ p̄pinquū: r̄ silonginq̄
 tas r̄ p̄pinquitas h̄nt quādam repugnātiāz r̄ quādam oppō
 nem adinuicē. oz adinuicē habere. quādam repugnātiāz
 p̄us nā r̄ p̄ius nobis. cū vnū sit singulare r̄ p̄pinquū sen
 su aliud vniuersale r̄ remotū a sensu. ¶ Dubitaret forte
 aliquis: qz videt̄ q̄ p̄hs sit sibi s̄rius hic r̄ in p̄mo phy
 coz. r̄ ēt in sc̄do meta. nam in p̄mo phycoz vult q̄ sint
 nobis nota magis confusa. i. v̄lia. r̄ in sc̄do meta. vult q̄
 quedā se h̄nt sicut locus iamue in domo que nullus igno
 rat. qd̄ exponēs cōmētator ait q̄ h̄s sūt p̄pōnes maxime
 v̄les. ḡ tā in p̄ phycoz q̄ in 2° meta. vt velle q̄ sūt nobis
 p̄us nota magis v̄lia. hic aut̄ q̄ magis singulāria. Dicen
 dum q̄ eē aliqd̄ notius r̄ p̄us quo ad nos p̄t dupl̄ intel
 ligi. vel in eodē gñe cognitionis. vel absolute r̄ simpl̄. S̄i
 in eodē gñe cognitionis vera est s̄ria libri phycoz. qz taz
 apud intellectū q̄ apud sensum sunt p̄us nota r̄ confusa ma
 gis vt apud intellectū sunt p̄ius nota magis cōfusa. i. ma
 gis v̄lia: apud sensum v̄o sunt p̄us nota magis r̄ confusa. i. ea
 que sūt particularia magis confusa. i. magis v̄lia. vt p̄z. qz
 si a remotis aspiciamus aliquid p̄ius cognoscimus p̄ sen
 sum q̄ est aliquod corpus. postea q̄ est aliquod aīal. r̄ po
 stea q̄ est aliquis homo. p̄ intellectum v̄o p̄ius cognosci
 mus q̄ est corpus. postea q̄ ē animal. postea q̄ est homo.
 Cōstat autem q̄ corpus est v̄lius q̄ aīal r̄ aīal q̄ homo. r̄
 aliquod corpus est particulare v̄lius q̄ aliquod aīal vel
 q̄ aliquis homo. bene ḡ dictū est q̄ i eodē gñe cognis sen
 sitive r̄ ēt intellective sunt nobis nota cōfusa magis. S̄z si
 q̄stio nō arctet̄ ad alterū genus cognis. vt nō dicat̄ qd̄ ē
 nobis notius s̄m intellectu vel s̄m sensum. sed absolute
 q̄rat̄ que sunt notiora. vera est s̄ria que hic tradit̄. nā cūz
 nra cognitio incipiat a sensu: r̄ sensus non indicet nec ap
 prehendat nisi particularia sequit̄ q̄ sūt nobis p̄us nota
 particularia q̄ v̄lia. lz s̄m nām quod qd̄ est r̄ v̄le sit p̄us
 r̄ notius particulari. Ex h̄ aut̄ patere p̄t quo demōstratio
 nes mathematice procedūt nō solū ex p̄ioribus quo ad
 nām: sed etiā ex p̄ioribus quo ad nos. Exponendum. n. est
 quo ad nos. i. quo ad nram cognitionē intellectuā. qz itel
 lectū nro ibi p̄ius se offerunt cause q̄ effectus. sed si in
 telligat̄ quo ad nos absolute r̄ simpl̄ nō est verū. qz tūc
 p̄cederent mathematice ex particularib² cū absolute lo
 quēdo nra cognitio incipiat a sensu r̄ simpl̄ loquēdo sūt
 nobis particularia p̄ius nota. videmus autem sic non

esse: qz mathematice nō procedunt inducive rā posterioribus: sed demonstrative rā prioribus. ¶ Deinde dicitur: (Ex primis autē) remouet quāda obiectiōne q̄ ex habitū possit hīc oriri. considerat nō demonstratiōne eē ex vis primis r̄ immediatis prioribus r̄ notioribus. nō autē considerat quō sit ex causis r̄ clonibus. ex p̄p̄is principis. id ad hoc remouedū ait. (Ex primis autē) .i. ex quo demonstratio est ex primis. sequitur sū. (q̄ ex p̄p̄is principis est. Idē. n. di coprimū r̄ principū.) ¶ Notādum autē q̄ s̄m p̄m 2° meta. semp̄ l omni genere illud q̄ ē primū r̄ q̄ est maxie tale ē causa r̄ principū omnium eoz q̄ sunt post: r̄ q̄ primū h̄ rōnes cause r̄ principū. r̄ idē est primū r̄ principū. ergo ex quo p̄batū est supra q̄ o3 demonstratiōne. p̄cedere per p̄la r̄ nō p̄ accūs s̄ p̄ se. sufficiēter ondebāt q̄ demonstratio p̄cedit p̄ p̄p̄ia principia: qz p̄cedit p̄ p̄p̄ia prima.

¶ Est autē p̄cipiū demonstratiōis p̄positio imediata. Immediata autē ē qua nō est altera prior. Propositio autē ē enūciatiōis altera p̄ vnus de vno. Sylentica q̄dē ē similr accipiēs q̄libet. Demonstratiua autē determinate alter: quā verū ē. Enūciatio autē traditiōis quālibet partes. Contradictio autē est oppositio cuius nō est medius seclū s̄ se. Pars autē contraditiōis q̄ aliqd de aliquo est affirmatio est. Que vō est aliqd ab aliquo negatio est. Immediata autē syllogistici principū positionē quidē dico quā nō est mōstrare: sed ponere: neqz necesse est habere aliquē docēdum. Quā vero necesse est habere docendū quēlibet dignitatē vel maximā p̄ positionē. sunt. n. q̄dā huiusmodi. hoc. n. maxime in huiuscemodi consuetudinibus nomē dicere. Positionis autē que quidē est q̄libet parisi enūciationis accipiēs: vt dico esse aliqd aut non esse suppositio est. Quare vero sine hoc diffinitio est. diffinitio. n. positio q̄dā est. Po nit. n. arithmetice v̄nitate indiuisibile esse seclū dūm q̄ritatem. Suppositio autē nō est. Id. n. q̄ quid est v̄nitas r̄ esse v̄nitate nō est idēz.

¶ Postq̄ p̄bus assignauit v̄nā ratiōne cōem q̄ demonstratio eēt p̄p̄ia r̄ notiora: qz erat per causas. In ista parte adducit ad hoc idē rōnes sp̄ales. qz. n. prius p̄batū con iunctim r̄ p̄ v̄nā rōne. in ista pte p̄bat diuisim r̄ per plures rōnes. Id duo facit s̄m q̄ duo p̄bare intēdit. naz primo p̄bat q̄ demonstratio sit ex prioribus. scdo sit ex notioribus ibi. (Quā autē o3 credere.) Circa primū duo facit. qz primo p̄bat q̄ demonstratio sit ex prioribus. scdo manifestat r̄ declarat quēdā de q̄bus fecerat mētiōne ibi. (Propositio autē enūciatiōis.) In prima pte intēdit talē rōne. cuiuscūqz sillogismi ē principū. p̄p̄o imediata q̄ nō ē altera p̄or ille sillog. p̄cedit per p̄oia: s̄ sillogismi demonstrati ni siue demonstratiōis est h̄s principū. q̄ rē. Fundat autē beclō sup duabus p̄p̄onibus. quaz p̄ma est q̄ principū r̄ demonstratiōis sit p̄p̄o imediata. scdo autē ē q̄ imediata p̄p̄o ē qua nō est altera prior. Ex his autē duab⁹ p̄p̄onibus manifeste clūdūt demonstratiōne eē ex prioribus: hoc ē ergo quod ait q̄ (Ea autē principū demonstratiōis. p̄positio imediata. r̄ subdit q̄ (imediata autē) p̄p̄o (est q̄ nō est altera prior.) Tūc ergo est supplectō q̄ o3 demonstratiōne eē ex prioribus cū sit ex p̄p̄onibus immediatis q̄ nō

sunt alie priores. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. v̄t p̄p̄ones q̄ ingrediunt demonstratiōne possint eē imediate. r̄ videt q̄ nō: qz cū quedā p̄positiōes igrediant demonstratiōne s̄m substantiā vt p̄missē. quedā vō ingrediunt soluz s̄m v̄tute vt dignitates. nulle p̄p̄ones igredietes demonstratiōne s̄m substantiā p̄nt eē imediate cū habeāt alias p̄positiōes vt dignitates que sunt priores ipsi. ¶ In t̄mū ē p̄bus volēs demonstratiōne eē ex primis veris r̄ imediatas. ¶ Dicēdū q̄ cū dicimus imediate p̄p̄o q̄ nō est altera prior. nō est intelligēdū hoc absolute r̄ simpliciter sed glosandū est qua nō est altera prior. s̄ p̄ quā possit demonstrari. v̄n p̄bus cū prius dixisset q̄ o3 demonstratiōne eē ex primis r̄ imediatas. volēs hoc dclarare. p̄bat q̄ o3 autē demonstratiōne esse ex primis r̄ idē demonstrabile. p̄o eodē ergo accipit primū r̄ idē demonstrabile. v̄nt q̄ p̄missē eē imediate quātūcūqz dignitates q̄ dicunt maxime p̄p̄ones sunt p̄ores illis. nā p̄ h̄s dignitates nō p̄nt eē demonstratiōis. cū dignitates sunt p̄positiōes cōmunes. r̄ demonstratiō nō sit p̄ cōia. sed per p̄p̄ia. ¶ Alteri⁹ forte dubitaret aliq̄s v̄tū sint p̄p̄ones imediate dignitates que nō ingrediunt demonstratiōne nisi s̄ v̄tute. r̄ v̄tū nō: qz imediatū sonat idē q̄ primū. illa autē sunt imediata aliquid sunt p̄p̄ia r̄ prima illi dignitates q̄ nō sunt p̄cipia p̄p̄ia: sed sunt p̄cipia v̄tū r̄ remota imediate p̄p̄ones dici nō debēt. ¶ Dicēdū q̄ duplex est principū. p̄plex r̄ icōplexū. dignitates q̄ sunt principia p̄plexa. terminia autē ex quibus cōponunt dignitates p̄nt dici principia icōplexa. ex terminis q̄ r̄ principis icōplexis sunt p̄p̄ones que sunt principia p̄plexa. ex p̄p̄onibus autē clūdūt cōclusiones. Dignitates q̄ v̄tū oēs p̄p̄ones p̄missē respiciūt terminos tanq̄ principia. r̄ clones tanq̄ principia. Immediatū q̄ qz idē sonat q̄ p̄p̄ia r̄ primū duplr p̄t accipi. vel qz est p̄p̄inquū principis. vel qz p̄p̄inquū clūsiōnis. h̄ dignitates q̄ sunt p̄p̄ones imediate: qz veritas dignitatum est valde p̄p̄inā principis icōplexis: r̄ est valde p̄p̄ia significatiōis terminoz. stati. n. cū scimus qd est qd v̄tū nō me r̄ stati cū itelligimus significata terminoz. r̄ cōclūsiō dignitatē verā esse. Immediatū q̄ p̄t hic de imediate loquimur nō est accipiendus ex pte posterioris. vt dicatur illa p̄p̄o imediata q̄ nō h̄s alia posteriorē vel q̄ est valde p̄p̄inā posteriori. sed accipiēdū ē imediatū ex pte p̄oia. vt dicat illa p̄p̄o imediata que nō h̄s aliam p̄p̄oim. Immediatū. n. sonat qd sine medio. sine medio autē p̄t dici aliqd duplr. vel qz nō h̄s aliud mediū p̄ quod p̄bet s̄ seipsa est nota. vel qz nō h̄s mediū p̄ quod p̄bet cōclusionē: sed per seipsam p̄bat r̄ infert cōclusionē suam. Dignitates ergo sunt p̄p̄ones imediate. qz nō h̄nt mediū p̄ quod p̄bent: sed seipsa sunt note. p̄missē autē sunt imediate. qz non habēt aliud mediū per quod p̄bet r̄ inferrant cōclusionē illā. Dignitates autē sunt p̄p̄ones imediate. qz nō habent mediū p̄ quod p̄bentur. sed q̄ seipsa sunt note. nō autē sūt imediate q̄ sūt prime r̄ clonē r̄ non per aliud mediū p̄bent r̄ clūdūt r̄ clonē aliquā. Sunt. n. cōgnitates respectu r̄ clonū demonstratiōis. sicut ē virtus solaris respectu pullulationis p̄latarū. nā sicut virtus solaris nō est imediatū principū pullulatiōis. sed h̄s virtus imediate v̄tute pullulatiua facit arbores pullulare. v̄nt ergo pullulatiua intelligit esse cā media iter v̄tute solarē r̄ actū pullulati. sic nunq̄ dignitates sunt imediatū principū clūdendi cōclusionem demonstratiōis. qz nunq̄ dignitates ingredunt demonstratiōne s̄m substantiā. sicut ergo p̄missē quasi cā media iter dignitates r̄ cōclusionē. ita qz dignitates mediātibus p̄missis clūdūt r̄ clonem demonstratiōis. sunt ergo dignitates p̄p̄ones imediate r̄ prime. nō qz sūt prime cōclusioni p̄bade. sed qz sūt prime

terinis et principis incomplexis. ¶ Alterius autem dato quod dignitates possunt dici propositiones immediate modo quo dicitur est. Dubitaret forte aliquis utrum eo modo possint dici propositiones immediate dignitates et permixte. Dicendum quod quantum ad presens spectat tripliciter differentia assignare possumus inter immediationem dignitatum et permixtarum. Prima differentia est quod omnes dignitates sunt propositiones immediate: quod non habent medium per quod demonstrantur. Sed non omnes permixte cuiuscumque demonstrationis sunt immediate: quod non habent medium per quod demonstrantur. Dicitur autem in supra. demonstrationem esse ex primis et immediatis vel ex his que ex primis et immediatis sumpterunt originem. permixte ergo in demonstratione non semper sunt per se et immediate. Sed sufficit quod eas sciamus reducere in primas et immediatas. et quod ex talibus principium sumpterunt. Secunda differentia est quod dignitates sunt immediate: quod non habent alias partes absolute et simpliciter: et maxime dignitas illa: de quolibet affirmatio vel negatio simpliciter et absolute est propositio. et nulla est pro illa imo omnes alie propositiones firmanter et roborantur per ipsam. Sed nulla permixta alicuius demonstrationis est sic immediata quod simpliciter et absolute nullam habeat partem potestatem. nam dignitates sunt propositiones partes quibuscumque permixtis. sed ut dicebat permixte in demonstrationibus potest esse immediate. non quod absolute nullas habeat partes. sed quod non habent aliquas partes per quas valeant demonstrari. Tertia differentia est. quod permixte potest esse dupliciter immediate. nam potest esse immediate ex parte principiorum. ut quod esse potest ita per quinque principia quod non potest demonstrari. et potest esse immediate ex parte conclusionum: quod possunt esse ita per quinque alicui conclusioni: quod ingrediuntur demonstrationem secundum subam quod immediate inferunt conclusionem illam. dignitates autem potest dici hoc modo immediate: quod sunt indemonstrabiles. non autem potest dici immediate quod sunt prime et per quinque conclusioni que concluduntur. nam si ex dignitatibus et conclusionibus propositionibus fieret syllogismus aliquis ita quod dignitates et conclusiones propositiones ingrediuntur secundum subam syllogismum illi ut potest patere per habitam. habet syllogismus non esse demonstratio. quod procederet per conclusionem et non per propria. ¶ Deinde cum dicit. (Propositio autem enunciationis est) quod mentionem fecerat de propositione immediata dicens eam esse demonstrationis principium id ad declarationem dictorum duo facit. quod primo determinat de ipsa propositione. secundo de immediate principio ibi. (Immediati autem principia.) Ad eundem autem primam partem sciendum quod in differentia propositionis ponit enunciatio. in differentia enunciationis ponit dictio non ergo potest quod sufficenter determinare de propositione nisi determinet de enunciatio. nec de enunciatio nisi determinet de dictio. volens ergo philosophus determinare de propositione tria facit. quod primo determinat de propositione. secundo de enunciatio. tertio de dictio. scilicet ibi. (Enunciatio vero) ibi. (Contradictio autem). Primum per dividit potest in tres duas. quod primo diffinit quid est propositio. scilicet dividit propositionem in dyalecticam et demonstrativam ibi (Dyalectica simpliciter.) Dicit ergo quod propositio est altera pars enunciationis unius de vno significans. ¶ Deinde cum dicit. (Dyalectica simpliciter) dividit propositionem in dyalecticam et demonstrativam dicens quod dyalectica autem propositio (est simpliciter). id est indifferenter (est accipiens quilibet) in parte dictiois. et subdit quod demonstrativa autem determinate accipit alteram partem: quoniam verum est (su. quod demonstrator accipit) ¶ Notandum autem quod illa est immediata propositio qua non est altera pars. et illud est immediatum principium quo non est aliud principium plus. philosophus ergo fecerat de tribus mentionem. videlicet de principio demonstrationis de propositione et de immediato. sed hoc quod dico immediatus potest copulari vel cum propositione. vel cum principio. ideo philosophus ad declarationem dictorum determinat et de propositione et de immediato principio ut in dividendo dicebat. ¶ Notandum etiam quod immediatum principium est in plus

est immediata propositio. nam omne quod non demonstrat siue sit propositio siue sit diffinitio potest dici immediatum principium. Immediata ergo propositio est duplex. dignitas et suppositio. sed immediatum principium est triplex. videlicet dignitas suppositio et diffinitio. Cum ergo hoc quod dico immediatum possit copulari tam cum propositione quam cum principio: quod est dare immediatam partem et immediatum principium. voluit tamen philosophus dividere immediatum principium in tria. scilicet immediatam propositio. quod in plus est immediatum principium quam immediata propositio. ¶ Notandum quod est differentia inter dyalecticam et demonstrativam. nam ut dicitur circa principium primi thopicorum. demonstratio. id est demonstrativum syllogismus est ex veris. dyalecticus autem syllogismus ex probabilibus. cum ergo semper altera pars dictiois sit vera. altera falsa. demonstrator: quoniam semper accipit veram: semper accipit alteram partem determinate. id est autem quod demonstrativa propositio est accipiens determinate alteram partem dictiois. Cuius ratio est quoniam demonstrator semper accipit veram: et demonstrativus syllogismus semper est ex veris. dyalecticus vero: quod syllogizatur ex probabilibus. cum quilibet pars dictiois aliquo modo possit esse probabilis. ut probabile erat quod medea diligeret: quod fuit mater. et quod non diligeret quod fuit infertilis: id est dyalecticus habet viam ad utramque partem dictiois: id est in ista dicitur quod dyalectica propositio est accipiens sicut. id est indifferenter quilibet partem dictiois. ¶ Dubitaret forte aliquis quomodo est propositio altera pars enunciationis. ¶ Dicitur quod si bene videre velimus quomodo propositio est altera pars enunciationis videndum est quomodo differunt propositio problema et enunciatio. Sciendum est quod propositio idem est quod quantum ad pro alio propositione. ut ipse permixte ordinant ad aliud ut ad conclusionem propositiones dici debent. problema vero est illud de quo est questio et ad quod ordinant propositiones. propositiones ergo sunt permixte. problema autem sunt conclusiones. et quod sicut sunt ex permixtis et sunt de conclusionibus vel ad conclusiones. Ideo dicitur in principio thopicorum quod orationes syllogistice sunt ex propositionibus de problematibus. siue sunt ad problemata. Unde est ergo quod sunt eadem numero ex et de eodem ex quibus sunt orationes syllogistice. id est permixte. et de quibus sunt sicut. id est problemata. Dis. n. propositio potest esse problema et esse problema propositio. quod non est permixta in vno syllogismo potest esse conclusio in alio et e converso. et si hoc non est verum in demonstrationibus. quod sunt quaedam propositiones indemonstrabiles que ita sunt demonstrationis principia quod non potest esse demonstrationis conclusio: indubitater tamen verum est in dyalecticis. nam dyalectica ad omnes methodorum principia est via habens. ut in eodem primo thopicorum scribitur. nulle ergo sunt permixte et nulla sunt principia que non possint dyalectice probari et que non possint esse dyalectici sicut conclusio. ergo dyalectice loquendo eadem oratione aliter et aliter confiderata potest esse permixta et conclusio et propositio et problema. ¶ Advertendum tamen quod differunt problema et conclusio. nam problema est ut aliquid ponit tanquam dubitabile. conclusio autem est ut illud dubitabile per solum concluditur. problema ergo vtraque partem dictiois accipit quod dubitabile dicitur sub vtraque parte dictiois ponit. Ideo primo thopicorum scribitur quod si dicas: putas utrum animal gressibile bipes sit diffinitio hominis vel non. problema sit. problema ergo cum sit quaedam oratione dubitabilis vtraque partem accipit. sed si debeat illa oratione dubitabilis per sicut conclusio quod concludat altera pars dictiois. nullus enim talis syllogismus est unus et idem qui simul vtraque partem dictiois concludat. nam elencus si vtraque partem dictiois concludat non est proprie syllogismus unus sed magis est sicut plures. erit ergo conclusio altera pars problematis: quod problema ponit dubitationem sub vtraque parte dictiois: sed concludit conclusio alteram partem tamen. ¶ Dicamus quod sicut conclusio est altera pars problematis: sic propositio est altera pars enunciationis. nam sicut oratione quod dicitur esse problema dyalecticum antequam concludatur per solum ponit sub vtraque parte dictiois. quoniam autem actu per solum concluditur quod alteram partem concludit. Sic enunciatio dyalectica

que dicit esse pmissa vel dicit esse ppo dicit sub vtraqz pte dictionis poni. qm aut actu ingreditur sillogismu. oz alteraz pte dictionis accipere. et sic g. ppositio q dicit orone pmissam vt ingrediat sillogismu pars enuciatiois. sicut conclusio q dicit orone vt actu concludit p sillogismu. q e p pblematis. ¶ Alteri forte dubitaret aliqs q ppo dyaletica no vt differre a ppo dyaletica. na vt est p pcedentia manifestu. ppositio quatuorqz sit dyaletica dicit enuciatione vt actu ingreditur sillogismu. bec. n. est altera pars dictionis tm. na vtraqz pars dictionis sil vnuz r eundē sillogismu non pot ingredi. ergo ppositio dyaletica no est accipiens quilibet parte dictionis sz altera tm: r qz demratua etiam alteram parte tm accipit no videt differre hec ab illa. ¶ Dicendum q qtu spectat ad pns differre videt ppositio dyaletica a ppositioe demratua. si cut futuz rtinges drt a futuro necio. In futuro. n. contingenti nuqz sil verificabitur vtraqz pars dictionis. naz vel erit cras nauale bellu vt no erit. vel icidit tunica vel no incidet. no. n. pot simul ee r no ee bellu nauale: nec pot simul tunica incidi r no incidit. ergo oz in futuris rtingentibus verificari altera parte dictionis tm. sicut r in futuris necessarijs. aliter tm r aliter. qz in futuris necessarijs est determinata veritas. r oz verificari alteram pte determinate. vt si dica. cras oriet sol vel no oriet. oz verificari hanc parte determinate q erit solis ortus. sed in futuris rtingentibus lz oporteat solu vna parte dictionis verificari: non tm est hoc determinate. no. n. dicere possum q oio rpenitus tunica incidet nec q non incidet. sz pot incidi r no incidi. Sic r in ppositio ta pposito dyaletica qz et demonstratiua accipit altera parte contradictionis. sz demonstratiue accipit altera parte determinate: eo q semp accipit vtz. sed dyaletica lz accipiat altera parte tm. non tm accipit eam determinate. qz potest accipere ta ptem veram qz falsam: du tm accipiat ea sub rone probabili. Dif fert ergo enuciatio vel pblema dyaleticu a ppositioe vt vel rclone demonstratiua. qz enuciatio vel pblema dyaleticu accipit vtraqz parte contradictionis. ppositio vo dyaletica accipit altera parte contradictionis. sed indeterminate: qz potest accipere hac vel illa. Sed ppositio demratua accipit altera parte dictionis determinate: qz opz demonstratione accipere parte hac. vtz. veraz. q nullo modo potest accipere parte illa. l. falsam. ppositio ergo demratua erit: si determinate dicat hoc est vel hoc no est. ppositio vero dyaletica eo q non accipit determinate altera parte erit si cu dubitatione r formidine alterius partis pferat. vtputa si dicat est ne hoc vel est ne aial gressibile bipes diffinitio hois. pblema aut dyaleticu si non soluz cu dubitatione pferat: sed etiam si altera partem contradictionis comprehendat. vtputa si dicat. putas vtrum aial gressibile r bipes est diffinitio hois vel non. ps g qualiter differt ppositio dyaletica a demratua. r qualiter hec ab enuciatione r pblemate distinguunt. ¶ Deinde cu dicit. ¶ Enuciatio vo diffinit quid est enuciatio. d. q. ¶ Enuciatio non qlibet parte contradictionis. ¶ No tandu aut q enuciatio accipit quilibet parte contradictionis. r ppositio dyaletica accipit qlibz parte contradictionis. aliter tamen r aliter. qz enuciatio accipit qlibz parte simul. Sed ppositio dyaletica dr accipere quilibz parte: non qz accipiat vtraqz parte simul. sed qz accipit altera parte indeterminate. potest. n. dyaletica ppositio accipere qz cuqz parte contradictionis vult: cu habeat dyaleticus via ad vtraqz parte contradictionis. bene ergo dcm e q ppositio est altera pars enuciationis cum enuciatio possit accipere vtraqz parte simul: qz vtraqz pars contradictionis potest enunciari. ppositio vero accipiat alteraz

parte dictionis tm: possumus. n. enuciare qz ois ho est aial vel no est aial: sz nuqz ppones ingredients sillogismu accipient hoc mo. vt dicamus. ois ho est aial. vel no est aial. r oe rrsibile est ho vel non est ho: sed altera pars enuciationis affirmatiua vel negatiua ingreditur sillogismu. ¶ Deinde cu dicit. ¶ Contradictio aut. diffinit qd est contradictionis. r et diffinit vel describit qd est contradictionis pars. vt qd est affirmatio r qd est negatio. d. q. ¶ Dicitio aut est oppositio cuius no est mediu fm se. r subdit ps aut dictionis q est aliqd de aliquo. i. q pdicat aliqd e affirmatio. i. vocat ppositio affirmatiua (q vocat aliqd ab aliquo). i. pars dictionis q remouet aliqd ab aliquo (negatio est). i. vocat negatiua ppositio. ¶ Notandu aut q dicitio hz duas ptes affirmationez vs r negationem. sed affirmatio est q pdicat aliqd de aliquo. negatio vero que remouet aliquid ab aliquo. ¶ Dubitaret forte aliqs quo contradictio sit oppositio vel sit spes oppositionis: cuius no est mediu fm se. ¶ Dicendum q illud est fm se tale q est maxime tale r qd est p oem modum tale r est causa r ratio quare qdlibz aliud sit qd tale: nam illud qd est fm se tale r qd e maxime tale est ratio oium alioz. vt ignis qz est maxime calidus est ratio r ca oium calidoz. ¶ Letera. n. alia intatu sunt calida inquantu participiant nam ignis vt pot patere ex scdo metha. contradictio ergo dr non hnt mediu fm se. qz p oem modu caret mediu r est ratio qre aliqua participiat aliqd de carentia mediu. ¶ Propter qd sciendu q qtu ad presens spectat: duplex est mediu. vtz. mediu fm forma r mediu fm subm. additur aut ab aliqbus r tertius modus mediu. vtz. r tpe. sed hoc in se de quodammodo incidit cum medio fm subm. ¶ Scdm ergo huc modu loquendi dicemus q rtraria mediata p omne modu hnt mediu tam fm formaz qz fm subm: cōtraria vo rmediata. r opposita pnatue aliquo modo hnt mediu r aliquo mo non hnt mediu: qz non hnt mediu fm formaz: sed fm subm contradictoria vero sunt p omne modu imediata: r nullo mo hnt mediu nec fm formaz nec fm subm. na album r nigrū q dicunt cōtraria mediata hnt mediu r formaz: qz reperit media forma r color medius inter album c nigrū vt suscu r palidū. hnt etiā mediu fm subm: qz reperit subm aliqd qd est oino absqz colore: qz nec est albū nec nigrū: nec ē ali quo colore coloratu vt aer r aqua r hz corpora dyaphana. ¶ Contraria vo imediata non hnt mediu fm formaz: qz no reperit forma media nec dispō inter sanū r egru nisi forte vellemus loq modo medicoz ponentiū dispositionē quādā quā vocat neutz esse mediā inter sanitate r egritudine. ppter qd dicunt medicinam esse rectum regimen sanoz r egru r neutro. Est tm inter sanum r egrum medius fm subm: qz reperit subm aliqd qd nec est sanum nec egrum vt lapis r ferrum. ¶ Sic etiā pnatua non hnt mediu fm formam. qz inter vitam r mortem. inter ceum r videntes non est media forma. est tm sibi mediu fm subm. qz reperitur subz aliqd qd nec est ceum nec est videns: vt lapis r etiam catulus an noues dies. ¶ Contradictoria vero nullo modo hnt mediu nec fm formam. qz non reperit forma media inter affirmationem r negationem. nec etiam fm subm. qz non reperitur subm aliqd: de quo non verificet affirmatio vel negatio. imo etiaz de ipso nibilo verificat hoc vel illud. ¶ Contradictoria ergo dicuntur esse fm se imediata. r nullo modo reperitur mediu inter ipsa. r etiam sunt ratio quare alia aliquid participant de immediatione. naz in alijs oppō nibus reperit aliquis modus immediationis inquantu in eis reseruat aliquid de dictione. vt inquantu vna op

positioz habz rōnem affirmatiōis. aliud vō negatiōis.
 Deinde cū dicit. (Immediati autē pncipiū) determinat
 de immediato pncipio. Ad cuius euidētā sciēdū est qd sit
 ent determinādo de ppōne pns diffiniuit qd est ppō: z
 postea diuisit ppōne in dyalecticā z demōstratiuā. sic de
 terminādo de pncipio immediato forte prius determinādū
 esset qd ē hō pncipiū. postea diuidēdū hō pncipiū in suas
 ptes. atq; piam dicta est aliquo mō patefactū qd ē ime
 diatū pncipiū. nā cū supius declarabat qd est immediata
 ppō. z dicebat qd hō pncipio est qua nō est alia por aliā
 nō ostēdebat qd ē immediatū pncipiū. nā immediatū pnci
 piū est quo nō est altez pns. In determinādo ergo d ime
 diato pncipio nō diffiniuit sed solū diuisit i suas partes.
 Circa qd duo facit. qz pmo diuidit immediatū pncipiū in
 dignitatē z positioē. scōo diuidit positioē in supponēs
 z diffinitioē ibi. (Positiōis autē) Dicit qz (immediati
 autē pncipiū fillogisticū) su. vñū mēbrū vel vnā partē (di
 cō positioē quā nō est). i. nō zingit (mōstrare) qz ē in
 demōstrabilis. (nec necesse est eā hēre aliquē docēdū)
 aliud su. mēbrū vñ aliā pte pncipiū immediati (quā necesse
 est hēre quēlibet docēdū). i. quēlibet discipulū. (dignita
 tē vel maximā ppōnē) su. voco. q. d. q. sili demōstratiū. Du
 plex est pncipiū immediatū. vnū qd vocat positio: qd nō ē
 necesse hēre quēlibz discipulū: nec ē pōt demōstrari. aliud
 vero qd vocat dignitas: qd est idemōstrabilis: sed necesse
 est eā hēre quēlibz docēdū. z subdit qz (sunt autē qdā ppō
 sitiones: qz sunt hō) i. qz sunt ita per se note qz necesse est
 eas hēre quēlibet docēdū. z addit qz (he. n. maxie in hōiuf
 temodi pncipiū nomē dfe). q. d. q. he. n. ppōnes qz sunt
 tales in hō ppōnibz pncipiū dicere nomē maxime. i. cō
 sūcūm eas appellare noie maxime. (Notādūz qd di
 gnitas z positio vniūt z differūt. vniūt qdē qz taz di
 gnitas qz positio nō pōt demōstrari. vtraqz. n. est sili demō
 stratiū pncipiū immediatū z idemōstrabile. differūt autē qz po
 sitionē nō est necesse hēre quēlibet docēdū. i. quēlibet di
 scipulū. dignitatē vō necesse est hēre. (Notādū ē qz po
 sitionē circa finē secūdi elencōz pncipia sunt minima. qz
 tate z maxia vūte. imō qz pncipia sunt vltima tāto pau
 ciora nūero z maiora vūte. igit cū dignitates sunt vob
 de ppōnes z multa sunt vūte. bene qd cōm est qd hō vlt
 maxime vocari debet. qz ad multa se extēdūt: pncipiū
 nomē maxie dicere. (Dubitaret forte aliqs qdō digni
 tates necesse ē hēre quēlibet docēdū. positioē autē nō est
 necesse hēre. (Dōm qz fm cōmē. in. z. de aia intellectus z
 sensus in vūte rez mō opposito ferunt qz intellectus non
 errat circa cōia. tñ errat circa ppa. sensus autē ecōtrario.
 qz nō errat circa ppa. errat autem circa cōia. apud in
 lectū qz sunt cōia sunt qsi nota z māifesta. qz sunt vñ
 hic loc? ianue in domo quē nullus ignorat. statū qz icipi
 mus hēre rōnis vsuz offerūt se intellectui nō hō cōia. nam
 fm Quic. p. mū qd impmū intellectui nō est ens. z eē hō
 g termini cōes vt sunt ens. totū. pars. egle z iequale z cer
 tera hō statim impmū intellectui nō. z statū cū icipim?
 hēre rōnis vsuz hōz terminoz rōnes cognoscim?. Et qz di
 gnitates z vūtates eaz fundate sunt in cōibus hōz termi
 noz. iō statim cū icipim? hēre rōnis vsuz sunt nobis aliq
 nō note huiusmodi dignitates. Et quia puer ante rōnis
 vsuz nō pōt esse auditor scie. z nullus pōt aliqz docere
 sciam ante qz hēat rōnis vsuz. iō pns oz discipulū docē
 dum esse instructū in huiusmodi cōibus qz adiscat aliqz
 sciam. pōnem autē nō necesse est hēre quēlibet docēdū.
 nā hō ppōnes fundate sunt in rōibus specialū terminoz:
 quas nō oz pscire quēlibet docēdū. possumus. n. hēre rōis
 vsuz. z possumus fieri discipuli ante qz sumus instructi cir
 ca propria: z ideo nō oz nos pscire positiones. Instructūz

ergo in geometria nō oz pscire qz recti anguli sunt equales
 lz hoc demōstrari nō possit: sed sit positio i scia p̄fata. (Ul
 terius forte dubitaret aliqs vtruz dignitas z positio sint
 eodē mō immediatū pncipiū sili demōstratiū. (Dōm qz vt
 ps p̄habita cum dignitates sint ex terminis cōibus. positio
 nes vtro sint magis ex terminis sp̄alibz. z cū cōia sunt pora
 sp̄alibz? necesse est dignitates esse poras positionibz. iō vt
 supra declarabat dignitates sunt indēmōstrabiles: quia
 simplr nō hnt aliquas ppōsitiōes pores. positiones vero
 nō sūt idemōstrabiles qz nullas hēant ppōsitiōes pores.
 lz dñr indēmōstrabiles qz nō hnt aliqz ppōnes priores:
 qz in illa scia in qua sunt positioēs valeāt demōstrari. igit
 cūz idē sit immediatū qd nō hēre aliqd pns: cū nō eodē mō
 hoc dñent dignitatibus z positionibz diuersimode dñr
 immediata pncipia hec z illa. (Ulterius forte dubitaret
 aliqs. vtruz oēs positioēs sint eodē mō idemōstrabiles.
 (Dōm qz oēs positioēs sunt indēmōstrabiles i illa scia i
 qz dñr eē ppōnes. qz si ibi demōstrarent iñ ponerent nec sup
 ponerent. verūtū sunt aliqz positioēs in aliqua sciētia
 que nō demōstrantur in illa scia nec in alia. vt qz anguli
 recti sunt equales supponitur in geometria. nec tñ hoc in
 aliqz alia scia demōstrat. sed qz de pūcto ad pūctū con
 tigit rectā lineā ducere: lz supponat in geometria tñ de
 mōstrat. in scia nāt. demōstrat. n. in 6° phisicōz qz pūctus
 pūcto nō est ztinuis nec zliguus: nec dñr se hēre. imō vt
 ibi declarat inter quēlibet duo pūcta ē dare lineā media:
 lz de pūcto ad pūctū rectā lineā ducere: qz lz ibi ducere il
 lam rectā lineā que ibi cadet in medio. (Deinde cū dicit.
 (positiois autē) subdiuidit positioē in suppositionē z dif
 finitiōē. Circa qd duo facit. qz pmo facit qd dictū est. z^o
 assignat dñam inter illa. v. z. diffinitioē z supponēs. ibi
 (diffinitio qdē positio est) Dicit ergo qz (positiois autē)
 duplex est membraz vel duplex est pars. illa ergo (qz
 de est accipiēs quēlibet). lz qz ptiū enūciatiōis (vt dico
 aliqd eē vel nō eē suppositio est. que vō) acc pit (sine b)
 i. sine esse vel nō esse. (dico). i. voco (diffinōez). (Deinde
 cūz dicit. diffinitio qdē positio est) dat dñam iter diffi
 nitiōē z suppositionē. d. qz (diffinitio qdēz est positio qz
 ponit arithmeticus vnitatē eē hoc). i. esse aliqd indiuisi
 bile fm q̄titatē. vt subdit qz (suppō autē nō est). q. d. qz
 lz dñō suppositio: nō tñ est suppositio. qz (id. n. qd qd est
 vnitatis z esse vnitatē non idem est. suppositio ergo dicit
 hoc esse vel nō esse vt dicit vnitatē vel qd cūqz aliud esse
 vel nō esse. diffinitio vō nō dicit hoc esse vel non esse sed
 dicit qd eē hoc. vel qd nō eē. diffinitio ergo differt a sup
 positionē. (Dubitaret forte aliqs quō diffinitio accipit
 sine esse vel nō esse. Dicendū qz fm quosdāz diffinitio vō
 est positio nō accipit cum esse vel nō esse. lz hoc stare nō
 pōt: qz diffinitio nō est positio nisi vt cōparat ad diffini
 tū: vt ps per p̄m: qz exēplificās de diffinitioē quō sit po
 sitio ait qz ponit arithmeticus vnitatē esse aliqd indiuisi
 bile fm q̄titatē. hec ergo diffinitio esse aliquid indiuisi
 bile fm q̄titatē nō est positio nisi vt cōparat ad vnitatē
 z vt ponit vnitatis eē aliqd tale indiuisibile. cum ergo diffi
 nitio nō possit cōpari ad diffinitū nisi mediāte eē vel nō
 esse oz qz ad diffinitioē vt ē positio p̄tineat esse vel non
 esse. (Sciēdū ergo qz in oibz oz pmo in intellectu sci
 pere qd ē qd dñr z qd ē qd significat. z os nos p̄scire quid
 est vnitatis qd pūctus z qd cetera hō. z cum scimus quid ē
 qd significat: est vltimus sciēdū vtruz illud sit aliqz res
 p̄dicamētū: z vtrū vniat es hoc pprietas vel illa. igit b
 verbū est vt cōiter dñr pōt sumi cōpositiue vt expōsitiue.
 cōpositiue in ppōe vt cū dico vnitatē eē vel nō eē. expō
 sitiue vō ponit in diffinitioē vt cū dñr qd est vnitatis. est hoc
 vel illud: dñt autē eē acceptū expōsitiue vel cōpositiue: qz

acceptum expositiue pprie loquedo nec vtz nec fallum
 dicitur. n. expositiue sumptu ipis no entib' uenire pot.
 vt si dicat qd e pluuia. qd significat noie pluuie. si rñ
 detur q' est aq guttatiz cadēs. nec dico pluuia eē nec dico
 ea nō eē. de ipsa. n. chymera pot dici qd est qd significat;
 diffō g' d' eē positio. qz nō pbat. s; d' eē siue eē vel nō eē.
 nō q' nullo mō accipiat eē. s; qz nō accipit sup'ū eōpositi
 ue s; expositiue. iō p'ba volēs dare d'iaz iter diffinitionē
 z supponē ait q' nō ē idē qd est vnitās z vnitatē eē. qz nō
 est idē eē sup'ū expositiue qd facit diffō. z sup'ū eōpositi
 ue qd facit suppositio. ¶ Tripl' g' erit pncipiū imeditū.
 vs dignitas diffō z suppositio. dignitas ē d' ab alijs qz
 ē pncipiū magi vlt' eē d' diffinitio vō z suppo sūt magis
 pncipia spalia z p'ba. ¶ Rursus diffō d' a supponē. qz
 cū sup'ō sit qdas p'pō accipit eē sup'ū eōpositiue. iō ve
 rū vlt' fallus significat. z qz qd supponit. vs vtz vlt' fallū si
 gnificare. iō hō pncipiū suppositio d' diffō vō qz eē non
 accipit sumptū eōpositiue s; expositiue. iō nō d' suppo qz
 p'rie nō significat vtz z fallū. s; d' positio qz nō pbat.
**¶ Quonia aut oportet credere z scire rem in
 huiusmodi habendo sillogismi quez vocantur
 inus demonstratiōe. Est autē hoc q' e ea scire
 ex qbus est sillogism'. necesse est nō soluz p'pō
 cognoscere p'ima aut qda. s; etiā magis hoc
 semp. n. propter quod vniquodqz tale ē illud
 magis est. vt ppter quod amamus. illud ma
 gis amicus est. Quare siquidē scimus per p'ri
 ma z credimus. illa qdem scim' z credimus
 magis. qm ppter illa z posteriora.**
**¶ Postq' p'ba ostēdit demonstratiōes eē ex prioribus. In
 hac parte declarat q' opz ea esse ex notiorib' ostēdo mul
 tiplici rōne q' pncipia sūt notiora. z magis vera d'clor
 ne. Circa qd duo facit. qz primo fac qd dicitur est. z rema
 net errozes quozūdā q' possēt ex priorib' habere ortuz ibi.
 (Quibūdā igit qd?) Circa primū tria facit s; q' tres rō
 nes addicit ad ppositum. hnt. n. se pncipia qm ad p'is
 spectat in triplici hitudine ad d'clonē. nā pmo p' pncipia
 innotescit nobis d'clō. z pncipia sūt prius nota d'clone.
 z pncipia firmius addi scim' q' d'clones. primo ergo p
 bat pncipia eē magis nota. qz p ea innotescit d'clō. z qz
 prius sūt nota. z qz firmi' adheremus pncipis q' d'clō
 ni. scda ibi. (Nō pōt autē credere tertia ibi. (Magis autē
 debentē.) Circa primū duo facit. qz primo pmitit rōnez
 ppositā. z d'clorat qd dixerat z infert d'clonē itētas ibi.
 (Ut ppter qd amamus in prima aut parte intēdit tale
 rōnez. ppter qd vniquodqz z illud magis. si scimus nos
 d'clones ppter pncipia. ergo pncipia magis scimus.
 In hac aut rōne sic pcedit. qz primo ponit minozē vt q'
 d'clones sūt notē ppter pncipia. z ponit cōclusionē
 vt q' pncipia sūt magis nota d'clonē. vltio ponit ma
 lozem. vs. ppter qd vniquodqz z illud magis. Dicit er
 go (qm aut opz credere z scire rez.) i. cōclusionē aliqua p
 banda (in habēdo hō silm que vocam' demonstratiōez.)
 z subdit (est aut hoc.) i. d'ingit hoc. vs. scire d'clonēz (q'
 p qz est.) i. d'ingit scire ea ex qb' est silm. i. scire pnci
 p'ia. q. d. q' nos credimus z scimus rem cōclusam qz ha
 bemus demonstratiōez. z est. i. d'ingit scire hoc. i. cōclusio
 nem qz scimus pncipia ex quibus est silm. demonstratiō
 minoz hoc est vt q' d'clusio est nota ppter pncipia z sub
 dit q' (necesse est nō solū p'pō cognoscere p'ima) i. pnci
 pia (aut oia aut qda. s; etiā magis hoc) i. d'clones. vs. q'
 pncipia nō solūz sūt p' nota q' d'clones. sed et magis**

nota. sequitur. n. (ppter qd vniquodqz magis illud est)
 hoc est magis vt q' ppter qd vniquodqz z illud magis. for
 metur aut ratio vt antea formabat. ¶ Deinde tū dicit
 (Ut ppter qd amamus) declarat quod dixerat z infert
 d'clonē intentā. cōtinuet aut sic lra. bene dico q' ppter
 qd vniquodqz z illud magis. qz (ppter qd amamus) i. illud
 qd (illud est magis amati) i. illud magis amamus. nā
 vt exēplificat ¶ hēmitus si amam' magistrū. ppter pnci
 rum. g' puerū magis amam'. sic et si scimus d'clones p'pō
 ppter pncipia ergo pncipia magis scim'. Idco subdit infer
 rens d'clonē itētas. d. (qz sigdē scim' z credim') i. p'clō
 nes (p'ia) i. pncipia (magis scim' z credim' illa) i. pnci
 p'ia (qm ppter illa) i. ppter pncipia (z posteriora) sup
 ple sūt scita. ¶ Dubitaret forte alijs verū vitatē hēat.
 ppter qd vniquodqz tale z illud magis. Et videtur q' nō
 qz si hoc esset vltis p'pō ppter qd vniquodqz tale z illud ma
 gis. cū sit aliqd albu ppter albedinē ergo albedo eē ma
 gis alba. z cū sit aliqd calidū ppter calozē esset caloz ma
 gis calidus. hoc aut negamus. nā s; possimus hēe bonum
 intellectū q' albedo sit alba z q' caloz sit calidus. qz Au
 gustinus vult in. 7. de tri. q' nō abusiue d' candor candi
 dissimulus sequendo vias p'bi qui vult p'dicationē d'notā
 tiva hēe reptignantia ad p'dicationē eēntialē. ita qd si p'
 dicit aliqd de aliquo eēntial' nō p'dicabit de illo d'notā
 tiva. nā circa pncipia secūdi thopicoz vult p'ba nō bñ d'
 etū esse albedinē colorari vel ambulationē moueri. Si
 ergo albedo nō est colorata seqt q' nō sit alba. qz nō
 est coloratū nō est albu. z idē p'ba ibidē ait. q' nullū gen'
 predicat d'notatiue de spē. cuius rō ibidē inuit q' cū ge
 nus p'dicet vniuoce z essential' de spē nō p'dicat de illa
 d'notatiue illud genus. Si ergo albedo de se ipsa p'dicat
 essential'. qz nulla est eēntialior p'dicatio q' qm idem de
 se ipso p'dicat. si ergo qdlibz de se ipso predicat essential'
 sequit q' nihil de se ipso p'dicat d'notatiue. s; ergo aliqd
 sit albu p' albedinē sequēdo viā p'bi. nō v' q' possimus
 inferre q' albedo est magis alba. ¶ Dōm q' s; quosdā
 hēc p'pō veritatē hz in causis efficiētib' nō in causis for
 malib'. s; hoc nō v' vtz. qz aliqs est calidus p' motuz
 nō tñ mot' est magis calidus. ¶ Propter hoc dixerunt
 alij q' hoc p'pō vitatē hz in cāis vniuoctis nō equocis. s;
 nec hoc v' vtz. qz ignis genitus est calid' p' ignē gene
 ratē. nec tñ i igne genito eē oz minozē calozē q' ignē ge
 neratē. p' n. eē eque calidus ignis genit' sic ignis genera.
 z tñ ignis generās respectu ignis geniti ē cā vniuoctā nō
 equoctā. cū ueniat in noie z d'ffōne. ¶ Propter hō d'p'pō
 rūt alij h' vitatē hēe tā in cāis vniuoctis q' equocis. nā cū
 cā sit potior effectu si sit cā vniuoctā illud nomē magis p'
 dicat de cā q' de effectu. vt si aliqs est calidus ppter ignē
 seqt q' ignis sit magis calidus. Si aut sit cā equoctā tunc
 hz nō ueniat ei illud. cōuenit ei tñ aliqd excellent' illo
 vt si aliquid est calidū ppter solē licet in sole nō sit caloz
 formaliter. est tñ in eo lux vel aliqua alia q'ltas excellē
 tior calozē p' quaz hz calozē inducere. S; nisi ampl' d'
 cat aliquid nec hoc veritatē hz. nā cū ignis habeat aliqd
 ignē generare z sit causa vniuoctā eius. nō tam ē dicebat
 q' ignis generās sit calidior igne generato. nec aliqs dō
 qui sit pater est rōnabilior filio suo lz filius p'patre rōnā
 bilē adipiscat nāz. qz sic si etiā motus est cā equiuoctā cal
 lidi. licet aliqd sit calidum ppter motuz nō tñ motus est
 magis calidus. nec oportet q' vniuoctā sit aliqua quali
 tas excellentior calozē. ¶ Propter hoc dōm q' cūz ppter
 p'notet aliqū ordinē essentialē z impozet quādā p'nci
 p'ialitatē cū dicit ppter quod vniquodqz z illud magis
 veritatē hz in illis que hnt ordinē essentialē z q' nō sūt
 eā p' accō z instrumentalis s; magis sūt cā p' se z pncipia

his ita qd pp qd vniuersalis r illud magis qz si aliqd est ca
 pncipalis r se vel bz illd magis vt i casis vniuersis vel
 bz aliqd excellēt vt i causis alijs. Lū g dicit qd si aliqd est
 albu pp albedinē ergo albedo est magis alba ps qd nō oz
 sp eē cūde modū pdicādi: vñ n̄ valet. si aliqd est calidū
 pp solē. g sol ē magis calidus: s3 debem⁹ arguere si aliqd
 ē calidū pp solē. g vel sol ē magis calidus. vl ē i sole aliqd
 excellēt⁹ calozē. sic r i pposito si aliqd ē albu pp albedi
 nē. ergo vel ē albedo magis alba vel ē i albedie aliqd ex
 cellēt⁹ albo. hoc pz verū eē qz excellētior ē pdicatio eēn
 tialis pdicatioē dnoiatū. cū ergo albedo sit albedo r p
 dicef de seipā eēntialr. excellēt⁹ ē hoc qd si albedo eēt al
 bi. r pdicaret de se denoiatiue. Semp. n. q̄lūciqz cā sit
 cū tñ sit cā pncipalis r sitibi ordo eēntialis iueniem⁹ qd
 vel eē cā magis talis: vel ē excellētior tali. ¶ Qd vō vltē
 r arguet qd aliqd ē calidū pp motū. g mot⁹ ē magis
 calidus. ¶ Dd3 qd mot⁹ si ē cā calozis magis ē cā instra
 lis q̄ pncipalis. nā agēs aliqd mediāte trāsmutatione r
 motū pōt formā itroducere. mot⁹ ergo r trāsmutatio sūt
 q̄si instra alicū agētis ad itroductionē forme. mot⁹ ergo
 i itroductioē forme vel est cā p acciōis. vt cū mot⁹ nō p se
 ordinar ad formā vel est cā organica r instralis: in qbus
 nō oz vitatē hre ppōnē ptractā. Qd vero 3° obyciebat qz
 ignis generat ignē r ignis ḡnatus ē calidus pp ignē gene
 ratē. ps qd inter ea q̄ sunt eiusdē spēi nō p̄t eē ordo eēntia
 lis. hoc ergo ppō nō bz vitatē iter ignē r ignē: s3 iter ignē
 r ignita. Ignita. n. sunt calida pp ignē. qz intm̄ sunt calū
 da in q̄tū participāt nām ignis. ignis ḡ est magis calidus
 q̄ ignita. In causis ergo pncipalib⁹ r p se habētib⁹ ordi
 nē eēntialē bz vitatē ppō tacta. r qz pncipia sunt cā prin
 cipalis r se q̄r cōclusio cognoscat. r notitia cōclonum
 eēntialr depēdet a notitia pncipioz: iō in pposito va
 let ppō assumpta qd si cōclones sunt note pp pncipia qd
 pncipia sunt magis nota. Estet aut vltērius dubitandū.
 qd p̄tū ait in littera qd oportet p̄cognoscere pncipia eē
 magis nota aut omnia aut quedā. sed de hoc in p̄sequen
 do queretur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non pōt autē credere magis q̄z scit: q̄ nō cō
 tinent: neqz sciēs neqz meli⁹ disposit⁹ q̄z sciēs
 Accidit autē hoc nisi aliqs credētius p demō
 strationē p̄cognouerit. Abagis credere necē
 ē pncipijs aut oib⁹ aut qbusdā q̄z cōclusioni.
 ¶ Ponit scōz rōnē qd pncipia sunt magis nota q̄z cōclu
 sio. Est autē bec rō dūcēs ad ipole. formet aut sic. si pnci
 pia nō eēt magis nota q̄z cōclō. seq̄ret qd magis vel
 eēntialr cognosceret cōclones q̄z nō nouit q̄z pncipia q̄ nō
 eēt: s3 hoc ē ipole. qz ipole ē qd aliqs vl sciēs vl meli⁹ dis
 posit⁹ q̄z sciēs cognoscat magis cōclonēs q̄z nō nouit q̄z
 pncipia q̄ nouit. ergo ipole est qd pncipia non sunt magis
 nota q̄z cōclones. hoc est ergo qd ait qd (nec sciēs nec me
 lius disposit⁹ q̄z sciēs) si cōti: git aliqd eē talē qd sit me
 lius disposit⁹ q̄z sciēs (nō pōt autē magis credere q̄ nō cō
 tinent) su. sciri ab ipso. vl vt bz alia lra q̄ nō existit su. sci
 ea ab ipso. r his su. q̄ scit. q. d. qd nec sciēs nec meli⁹ dispo
 sit⁹ q̄z sciēs non pōt magis credere nec pōt magis cogno
 scere ea q̄ nō scit. r q̄ nō trīgūt ipm̄ scire q̄ ea que scit. Et
 subdit (accidit autē hoc). i. continget illud imple qd aliqs
 nō credit magis bis q̄ nouit q̄z bis q̄ nō nouit (nisi aliqs
 credētius). i. de numero credētū aliq̄ cōclonē p̄pter de
 monstratiōes p̄cognouerit. i. magis cognouerit su. ipsa
 pncipia. Et qz est sic. ne accidat nobis tale icōueniēs. oz
 credere qd (necē ē magis credere pncipijs aut oib⁹ aut
 qbusdā q̄z cōcloni). ¶ Notādū at qd ait qd aliqs de nume
 ro credētū vel aliqs credēs cōcloni p̄pter demōstratiōes

ops p̄cognoscere. i. magis cognoscere su. pncipia. qz si all
 qs crederet cōcloni. nō pp demōstrationē s3 qz p̄ sensus vidit
 set sic eē n̄ oporteret qd magis sciret pncipia q̄z cōclones.
 S3 qd nō credit r nescit cōclonē nisi p demōstratiōes r p̄ pnci
 cipia: ops qd magis credat r magis sciat pncipia q̄z cōclō
 nē. ¶ Notādū ē qd si nescio cōclonē nisi p pncipia. pnci
 pia cognosco p se. cōclō autē fm̄ se cōsiderata nō ē mihi no
 ta nisi vt referē i pncipia. q̄r s3 hāc ypothesim cōclō fm̄
 se sit mihi ignota. pncipia autē sint mihi nota. si nō magis
 credere pncipijs q̄z cōcloni non magis credere bis q̄ noui
 q̄z bis q̄ nō noui. qd ē ipole. qz nec sciēs neqz meli⁹ dispo
 sit⁹ si aliqs sit talis nō pōt magis credere bis q̄ nō trīgūt
 ab ipso sciri q̄z bis q̄ scit. ¶ Notādū ē qd pncipia p̄cogno
 scunt cōcloni. p̄nt ḡ eē pncipia nota r cōclō ignota. si ergo
 nō magis crederem⁹ pncipijs q̄z cōcloni possem⁹ nō ma
 gis credere bis q̄ scim⁹ q̄z bis q̄ nescimus qd est impole.
 ¶ Notādū ē qd hec oia possum⁹ clari⁹ ostendere. nā cū dicit
 lra qd nō pōt qd magis credere q̄ nō trīgūt sciri ab ipso
 q̄z q̄ scit. i. q̄z ea q̄ scit. pp qd dcm̄ hre vult qd si hō nō ma
 gis crederet pncipijs q̄z cōclusioni scite pncipia accideret
 hoc incōueniēs qd qd crederet magis bis q̄ nō trīgūt
 sciri ab ipso q̄z eis q̄ scit. Totū ergo hoc dcm̄ pōt referri
 ad ipsas cōclones vt sit sensus: qd si nō crederemus pnci
 pias magis q̄z cōcloni scite pncipia seq̄ret qd eque vel eē
 magis crederem⁹ bis q̄ nō scim⁹. i. cōcloni vt nō est scita
 q̄z bis q̄ scim⁹. i. q̄z cōcloni vt ē scita. nō. n. esse posset qd eē
 vel magis credim⁹ cōcloni q̄z pncipijs nisi cōclō posset eē
 p se nota sine pncipijs. s3 qd ē p se tale ē magis tale q̄z qd
 ē p aliud. hac ypothesi stāte cōclō vt est p se nota fm̄ quem
 modū ē ignota eēt magis nota q̄z vt ē nota p pncipia: fm̄
 quē modū bz cognosci. Alio mō pōt exponi text⁹ vt non
 totū hoc dcm̄ referat ad cōclonē: s3 vna ps referat ad pnci
 cipia. r alia ad cōclones. vt sit sensus qd si nō magis crede
 rem⁹ pncipijs q̄z cōclonib⁹ seq̄ret hoc incōueniēs qd eē
 vel magis crederem⁹ cōcloni quā nō nouim⁹ q̄z pncipijs
 q̄ nouim⁹. nā si nō crederem⁹ magis pncipijs q̄z cōclusioni
 bis eēt cōclusio p se cognoscibilis r eēt cognoscibilis p pnci
 cipia: s3 qz ponit qd nō possum⁹ magis credere pncipijs
 q̄z cōclusioni: ex hoc seq̄tur qd conclusio hēat aliquā cogni
 tionē quā nō bz a pncipijs. erit ergo cōclusio nota per se r
 p aliud. r vt est nota p se bz notitiā eēntialē cū pncipijs
 r qz eē nota p aliud est aliquo eē notū. cōclusio q̄ ponit p
 se notā r p aliud erit magis nota q̄z ea q̄ fm̄ rectum ordi
 nē cognoscēdi sunt solū p se nota. Lū ergo cōclusio se lo
 quēdo p se sit ignota si nō crederem⁹ magis pncipijs q̄z
 cōclusioni. cōclō vt ē p se nota fm̄ quē modū ē nobis igno
 ta eēt nobis credibilis magis q̄ ipsa pncipia q̄ sūt nobis
 nota. Nota ergo rō q̄r seq̄tur si nō credim⁹ magis pnci
 pias q̄z cōclusioni: qd credim⁹ magis vel eē cōclusioni quā
 nō nouim⁹ q̄z pncipijs q̄ nouim⁹: sumit qz ex hoc seq̄tur
 qd cōclusio sit p se nota fm̄ quē modū ē ignota. ¶ Notā
 dū ē qd sicut prima rō fundabat ex eo qd pncipia sci
 mus cōclusionē sic bec ratio suscipit fulcimentū ex eo qd
 tpe vel nā p̄ scim⁹ pncipia r p̄ sciēdo notitiā venim⁹
 in cognitiōe cōclusionis. vel possum⁹ dicere qd q̄st idē
 fulcimentū suscipit bec r illa. vtrāqz. n. ostendit pncipia
 magis eē nota q̄z cōclusio eo qd p ipsa cōclusionē cognosci
 mus. differt autē bec ratio ab illa qz bec ē ad ipōsibile. it
 la est oīstua. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz p̄s in p̄cedē
 ti ratiōe ait qd oz p̄cognoscere r magis nota eē oīa pnci
 cipia aut qdā. r ēt in hac ratiōe repetit idē. d. qd oib⁹ pnci
 pias aut qbusdā necē ē magis credere q̄z cōcloni. ¶ Dcm̄
 qd in cognitiōe cōclusioni q̄stū ad p̄s spectat ē attendere
 qd duplicē diuersitatē. Est. n. ibi diuersitas pncipioz. r

Posteriorum

hec e duplex. qz qda sunt pncipia extrinseca vt dignitates. qda intrinseca vt pmissa. Rursus pmissa sunt due maior & minor. ex pte igr pncipioru sunt due diuersitates. Tertia diuersitas e ex parte modi cognoscendi. qz cōclusio alit qua pōt cognosci vel p sensuz. vt qz vides lunā eclipsari. vt p rōne qz scis qz ibi iterpōit terra. Quarta diuersitas e ex pte sciaz qz aliqz celo pbat p aliqz sciaz subalternatē. aliqz vō p subalternatā. Qd qz pbs ait qz oz p cognoscere oia pncipia aut qda. vel pōt referri ad diuersitatē pncipioz. vt ad diuersitatē pmissaz. vt ad diuersitatē modoru cognoscendi. vel ad diuersitatē sciaz. Si referat ad diuersitatē pncipioz. tūc erit sensus qz ad pbatōnē alicui? cōclusionis cōcurrūt pncipiū p se notū vt dignitates. & pncipiū nō p se notū vt mediū demfatis qd igredit demfatis qz fm subaz. videm. n. qz ad pbatōez hui? cōclusionis. triāgulus hz tres. cōcurrūt hoc pncipiū. que vni & eidē sunt equalia. & concurrūt hoc mediū. qz hz angulū extrinsecū equalētē duob? extrinsecis. pncipiū e p se notū aliud vō vt eē eq ignotū sicut cōclusio nā ignorās geometriā eō dubitabit de angulo extrinsecō sicut de hē tres. & eō dubitabit vtz triāgulus hēat hō angulū. sili vtz hēat tres. oz qz p cognoscere oia pncipia aut qda an cōclusionē qz si nō p cognoscim? oia vt si nō p cognoscim? pncipia p pzia igredietā demfatis fm subam: p cognoscim? tū qda pncipia vt dignitates. qz igredim? fm vtutes. Scdo hoc pōt exponi referēdo hoc ad diuersitatē pmissaz. dicebat eni supra qz maior p cognoscit tpe cōclusionē. s. qz tū ad minozē sil iducēs cognouit tpe. ergo & si nō precognoscunt oēs pmissa. qz nō oz qz p cognoscit minoz: p cognoscunt tū qda. qz p cognoscit maior. In silis aut demfatis nō p cognoscunt maiores tpe nō minores. Tertio mō p exponi lra referēdo hec ad diuersitatē modoz cognoscendi. nā vt dicebat aliqz cōclusio aliqz cognoscit p sensuz vt qz sic vides eē aliqz cognoscit p rōne & p pzia pncipia. Tū qz cognoscit p sensuz nō oz pncipia eē p cognita vt si vides solē eclipsari. & ex hoc scis eē eclipsim solis nō oz te p cognoscere iterpositionē lune. s. p rōnes & p pzia pncipia habes notitiā de eclipsi solis opz te illa pncipia precognoscere p qz solis eclipsis cognoscit. pncipia qz oz p cognoscere. & si nō oia. i. si nō qz tū ad oēm modū cognitiōis. tū oz te p cognoscere qda. i. qz tū ad quēdā modū. nā si nō oz te p cognoscere pncipia put nosti cōclusionē mō. s. nō tū vt p via sensuz. oz tū te p cognoscere ea put nosti cōclusionē nō rōcinatio & p pzia pncipia. Quarto mō pōt exponi lra qd dī referēdo ad diuersas scias. nā lra scia subalternas & supioz resoluit vsqz in pncipia p se nota. scia tū subalternata & inferioz nō sp. resoluit vsqz in pncipia p se nota. s. aliqz resoluit vsqz in pncipia qz in supiozi scia sunt p bata. cōclusionēs ergo p spectiue p bant p aliqz pncipia nota in p spectiua & p aliqz pncipia nota in supiozi scia. vt in geometria. Ad sciendū qz aliqz cōclusionē p spectiua. & si nō oz scire oia pncipia. qz aliqz pncipia p supponit p spectiuis qz qz hō nescit illa. oz tū p scire qda qz oz p scire pncipia illa qz in p spectiua scia sunt p bata. Ex oib? ergo his pōt vna talis vitas declarari. qz si cōclusio nō sit scita via sensuz s. sit scita p pzia pncipia. & p demōstrationē oz p scire vel oia pncipia p qz pbat illa cōclusio. qz ad sciam subalternatē vel saltē oz p scire qda qz tū ad sciam subalternatā. vel alit oz p scire si non oia saltē opz p scire qda. qz oz p scire dignitates. vel ad huc alit. oz p scire etiam tpe. & si nō oia pncipia. qz nō opz sic p scire minozē. tū opz p scire qda qz oz p scire dignitates & maiorē. nō ē. n. intelligibile aliqz per demōstrationē & per pzia pncipia cognoscere cōclusionē aliqz & nō magis assentire principijs illis. Jācū vult pbs ostendere pncipia eē magis nota. semper

per loquit de notitia cōclusionis. vt habet p demfatis & p pzia pncipia. nō at vt habet via sensuz & p pzia. Utter? forte dubitaret aliqz. vtrū aliqz posset eē magis disposit? qz sciens. vt pbs in lra vt inuere. Dm qz fm quosdā lra sit bñ dcm. tū hoc dicit pp habitū pncipiorū. qz hō hitū pncipiorū ē melius disposit? qz sciens. i. qz habēs habitū cōclusionū. Sed hoc nō sufficere vt nā cū habit? pncipioz includit habitū cōclusionū eo qz p pzia pncipia cognoscit cōclusio. nō vt eē distinctio faciēda inter ea qz se iferūt iuicē & includūt. Pzopter qd sciēdū qz hoc pōt triplī vificari. pzio vt referat ad diuersitatē modoz significādi. & vt referat ad diuersitatē sciaz. & vt referat ad diuersitatē cōplexionū. pōt. n. cōtingere qz aliqz via sensuz cognoscit cōclusionē aliqz vt eclipsim lune qz vidit lunā eclipsari. Rursus pōt cōtingere qz aliqz cognoscit pncipia aliqz. & tū ignozet cōclusionē qz pōt ex illis principijs elici vt aliqz posset scire motus orbū celestū & scire quō sol & luna pnt hēe oppositionem in scitu ita qz vni sit in capite draconis & aliud in cauda. & scire qz tali oppōne interponit terra iter vtrūqz: & tū nō ptraeret quō ex tali iterpositiōe causat eclipsi s. possum? n. scire pp qd & ignorare qz vt dī in ca. de subalternatiōe sciaz. Sciēs ergo pncipia p qz hz fieri eclipsis ē meli? disposit? qz qz scit nō p pzia pncipia. s. via sensuz cognoscit ipsaz eclipsi Scdo mō hoc pōt exponi qz tū ad diuersitatē sciaz. vt pzin scia subalternatē & subalternata sicut medicina subalternat scie nāli. videm. n. multos sciētes artē medicane cognoscētes vrinā & faciētes bonas curas ignorantes tū p hiam nālē. Et videm? multos nāles phos ignorare medicinā. Tū ergo in scia subalternatē tradantur pncipia scie subalternatē. sciēs sciam subalternatē hōis notitiā pncipioz est meli? disposit? qz sciens sciam subalternatā hōis notitiā cōclusionū. Nālis. n. phos ignorans medicinā est melius disposit? qz medic? ignorās nālem p hiam. argumētū aut factū in Briū supponebat falsum. v. qz nō possit sciri cōclusio principijs ignotis: p. n. qz p sciam subalternatā & p via sensuz pnt sciri aliqz cōclusionēs quaz pncipia ignorant. s. illud scire nō sit scire possib. mū. sed sit scire quodāmodo & fm qd. ad scire. n. possib. mū semp regit cognitio principioz & causaz. Simple ergo loquēdo cōclusiones & de se dīr ignozet. & non cognoscunt nisi p pncipia vt supi? dicebat. Tertio mō exponi pōt referēdo hoc ad diuersitatē cōplexionū. nā ille qz est aptus mēte & mollis carne. dato qz non sit exercitatus in scia est meli? disposit? ad sciēdū. ppter bonitatē cōplexionis qz durus carne & si p lōga tēpora studio infudauerit. qz ltercū qz tū cōtingat siue sit sciēs siue sit meli? dispositus fm modos pretaxatos non pōt magis credere his que nō nouit qz his qz nouit. Et qz si nō magis credimus principijs qz cōclusioni scite p pncipia vt ē p hia manū festū. magis crederem? his qz nō nouimus qz his qz nouimus. cū ergo hoc z? sit impossib. ē ēt ipole & pzinū. vt qz nobis nō sint pncipia magis nota. Deinde cū dicit

Magis autē debēt habere sciam p demōstrationē. Nō solum oz pncipia magis cognoscere & magis ipsis credere qz ei quod demōstrat. sed neqz aliud ipso credibilius esse. neqz notius oppositis pncipijs ex quibus erit fillogismus. Nō de deceptionis sigdem oz & sciētiā nō incredibilem esse simpliciter.

Adducit tertiam rōne sumptā ex eo qz principijs obtemus firmiter adherere. Formet aut sic rō qz qz qz simpliciter credit principijs & firmiter adheret eis nō solum

Ante ei principia magis nota i vitate: s; et opposita principio
 ru sut ei magis nota i falsitate. s; qlibz oz principys firmi
 ter adherere. ergo zc. hoc e qd ait. (magis aut) .i. a plus
 q; dcm sit dicere possum q; debete hre sciam p dema
 ratione no solu oz pri' principia magis cognoscere z ipis ma
 gis credere) su. i vitate (q; ei qd demrat) .i. dcloni (s; ne
 q; ipo) .i. ab ipo (aliqud pot ee credibili' nec noti' opposi
 tis principys) su. i falsitate (ex qb' oppositi' principys erit
 sills d'ie dceptois) .i. ignozatie. Totu b qd dcm e: dclon
 pbada. v; q; oz principia ee magis nota i vitate z opposi
 ta magis nota i falsitate. Et subdit (si qd oz sciente) sim
 pliciter (no incredibile ee) su. principys. hec ee ro p qua pba
 tur. na q; no d'bem' ee incredibiles principys s; d'ben' fir
 miter adherere illis. lo principia d'bet nobis ee magis nota
 i vitate z opposita i falsitate q; firmiter adheres z si dubi
 tas d' vitate alicui' principy si dubitat d' falsitate oppositi.

¶ Notadu at q; cu tres assignauerit rones q; magis de
 bet ee nota principia q; dclon. i qlibet rone metione fecit d'
 dclonose nota p demostatione z p sua principia: q; vt sepe
 z sepms dcm est: si p via sensus vel alr q; p demstrationes
 vel p sua principia esset nota aliq' dclon in tali notitia no oz
 esse magis nota principia q; illa dclon. ¶ Notaduz et q;
 differ sills falsigraphus a sillo ignozatie vel a sillo d'le
 dceptois. q; sills ignozatie accipit opposita principioz:
 vt si dicat geometer q; linee ducte de pucto ad puctu sut
 eqles. dicet sills d'ie dceptois q; h; linee no sut eqles.
 falsigraph' tñ accipit eade principia: s; male intelligit illa
 vt si accipiat geometer q; linee ducte de pucto ad puctuz
 sut eqles hoc ide principiu accipit falsigraph' ad pbadu
 circuli qdraturā. s; geometer h; de hoc principio bonu in
 intellectu. q; intelligit de lineis rectis. falsigraphus aut h;
 intellectu puerum q; intelligit de chorda z arcu. zc.

3. Quibusdam quide igit ppter id qd opz pri
 ma scire no videt scia ee simplr. Quibusdam
 aut ee qd: oium tamē demostationē ee. quo
 rum neutru neq; verum neq; necessariuz est.

¶ Postq; ondit pbs q; demratio est ex primis veris. z de
 clarauit q; scire est p demratione. In pte ista vt dicebat
 remouet quosda errores q; possent hre origine ex pdictis.
 Sunt aut h; errores duo. Prim' e. q; nihil xtingit scire.
 na si no e scire nisi p pria. z pria no xtingit scire. q; vel no
 est deuenire ad ipsa vel no hnt cas p quas sciant. vt oino
 dcludi q; nihil xtingit scire. Scds error e. q; oiu; sit scia
 p demratione. hi. n. sic errates volētes saluare q; xtingat
 esse sciaz: q; xtingat scire: no credētes q; possit esse scia
 nisi per demratione: pcesserūt q; oia pnt sciri per demon
 stratione z q; cōtingat circulariter demrare. Tria q; facit
 q; p narrat h; errores. 2° adducit errorū rones. 3° d'ruit
 errores ipsos. scda ibi (Supponētes. n. Tertia ibi (Nos
 aut dicimus) Dicit ergo (Quibusda igit gdes p ptd qd oz
 prima scire no videt ee scia) .q. d. q; gda negauerūt esse
 sciam. q; tū oporteat scire prima. i. principia ad hoc q; sit
 scia: z q; vt pbabāt ipose est scire pria. lo vt dicebat. im
 possibile est aliqd scire. Et subdit (q; busda aut) su. vide
 bat (oium qd ee demratione) .q. d. q; alius error est q;
 oia possunt demrari (quoz) .i. (neutrū nec vez est neq;
 necessariū) neutra. n. haruz opinionū vera est. z nulla ear
 um est necessaria. i. nulla earum habet rationes necessa
 rias. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Supponētes. n. no ee oino scire. bi in infiniti
 volunt reduci tanq; sint vtiq; scietes postero
 ra ppter prima: quoz no ee prima recte dicen
 tes. Impossibile. n. est infinita transire.

¶ Adducit hoz erroz rones z fulcimenta. Circa qd duo fa
 cit. q; prio ondit qno fulciebat erroze suū dicētes q; non
 xtingit scire. z declarat quo defendebāt erroze suū dicen
 tes q; poterāt oia demrari ibi (Quida. n. q; ipsum scire).
 Circa primū duo fac. q; prio ondit qno aliq; pbāt no esse
 sciam si in cāis sit abire in infinitū. z declarat quo nega
 bāt esse sciaz si sit deuenire ad aliqua pria ibi (Et si stet)
 In prima pte itēdit talē rōnē. vbi cū q; e abire in infinitū
 no e deuenire ad aliq; pria z p ois nec p pma xtingit sci
 re posteriora: imo b posito nihil xtingit scire. igit si i cau
 sis e abire in infinitū no e deuenire ad aliq; pria nec p pria
 xtingit scire posteriora. z p ois nihil aliud xtingit scire. B
 est q; q; ait (Supponētes. n. no ee oino scire. bi ad infinitū
 volūt reduci) .i. volūt q; effect' reducat in infinitas cās
 (tanq; no sint vtiq; scientes posteriora p pria) q; si e pro
 cedere in infinitū in cāis no eet ibi dare aliqua pma p q;
 possint sciri posteriora. Ideo subdit (quoz) su. redctoꝝ
 in infinitū vel quoz ifinitoz (no ee pria recte sut dicētes.
 ipole e. n. infinita ptransire). ¶ Notadū aut q; cū vltra p'
 no sit pcessus: sed ibi sit status z ibi sit finis. si in infinitis
 eet deuenire vsq; ad pria. infinita hrent finē z d'rigeret in
 finita ptransire. Recte g dnt dicētes ifinitoz no esse pria.
 q; pole e ifinita ptransire z in ifinitis ipole est vsq; ad p'
 deuenire. ¶ Notadū ē et q; si no e scire nisi p pria cuz in
 ifinitis no sint aliq; pria posito pcessu in ifinitū tollitur
 oē scire. ¶ Dubitaret forte aliqs vtrū hec ppō sit va. q;
 si in cāis eet pcessus in ifinitū q; tollerēt oē scire. Et vt
 q; no. q; sic res se h; ad ee sic se h; ad cognosci vt p; ex. z.
 meta. s; seqndo opinionē phi pot aliqd ee ex if nitis cāis.
 g sic pot z cognosci. na si fm opinionē phi. mūdus e eter
 nus. hūc filii pcesserūt ifiniti patres: s; cuz g qd e cā cāe
 sit cā tñ. no solū pater ē cā fily: s; au' g e cā pris. z pan'
 g est cā au. z sic in ifinitū. Erūt g iste fili' ex ifinitis p'ib'.
 z p ois pot aliq; res ee ex ifinitis cāis. z pari rōne pote
 rit cognosci. ¶ Dds q; fm cōmētatoꝝ in. s. phycoꝝ in
 causis p se no pot ee pcessus in ifinitū: sed in causis per
 accidens. Accidit. n. isti martello q; pcesserūt ipm in finitū
 in martelli. z accidit isti fillo q; sit ex ifinitis patrib'. ars
 enim fabrilis z quelibz ars h; finita organa. pot tñ hre i
 finita per accis. sic sol z hō z alie cause p se q; dcurrūt ad
 generationē hois sut finite. Seqndo tñ via phi. q; mūd'
 sit eternus successiue fuerūt hoies ifiniti. s; hoc est p acci
 dēs. q; si vnus hō posset durare in toto tpe non oporteret
 pcessisse ifinitos hoies. nec eet hic fili' ex ifinitis p'ib'
 bus. Lū ergo scia no sit p cās per accis. sed p cās per se: si
 impole est cās per se multiplicari in ifinitū ipole est ali
 qd sciri ex ifinitis cāis. Utrū aut via Arist. de eternitate
 mūdi sit va ondim' diffuse in. s. phycoꝝ. dato tñ q; vera
 esset ifinitas causaz: repugnaret scie: q; et fm illam no
 possunt ee ifinite cāe alicui per se sed per accis de quibus
 non cōsiderat scia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si vero stent z sint principia. hec ignota ee
 cum demonstratio ipsoꝝ no sit quod vero di
 cunt esse scire soluz. Si. n. non est prima scire
 neq; que sunt ex eis est scire simpliciter neq;
 proprie sed ex conditione si illa sint.

¶ Adducit rōnem negatiū sciaz si sit status in cāis. For
 me aut sic rō. Ignotis primis nihil scit. Sed dato q; sit
 status in causis. z q; oz deuenire ad aliqua pria. oz illa p'
 ma ignorare cū no habeant cās per quas sciant. illis ergo
 ignoratis nihil scit. hoc est ergo qd ait. xtinget aut lra sic.
 dcm est q; si in cāis sit pcessus in ifinitū q; no xtingit sci
 re (z si stent) .i. si sit status in causis (z si sint principia) .i. z
 si sit deuenire ad aliqua principia (hec ignota ee) in. oz (cū

nō sit demfatio ipsoꝝ .i. cū p̄ia nō hēant cās p̄ q̄s scian
tur r demfentē (qd) su. scire p̄ cās r demfationē (solū di
cūt esse vere scire. Si vō nō est) .i. si nō p̄tigit p̄ma scire,
(neq; q̄ sunt ex ip̄s nō est) .i. nō contingit scire simplr
nec p̄p̄e Ignoratis. n. p̄mis nō p̄tingit scire alia simplr
(sed) si sciunt B ē (ex p̄ditōe) .i. ex sup̄pōne (si sint illa)
.i. si sint p̄ia. ¶ Dubitaret forte aliqs dato q̄ ignorēt p̄
vtrū possent sciri alia. r v̄r q̄ sic. nā geometer nō resoluit
vsq; in p̄mā cās nec ē aliq̄ geometrica demfatio q̄ resol
uat vsq; in p̄mā cās. s; pbat demfatiue q̄ triāgulus hz
tres. qz hz angulū extrinsecū. r onidit p̄ demfationē q̄ su
p̄ia quālibet lineā p̄t q̄libet triāgulus collocari. eo q̄ su
per qd̄cūq; caput cuiuslibet lineę potes circulū q̄tuz vis
spatiū occupādo describere. si q̄ scire ē p̄ demfatiōez. r de
mōstratio nō resoluit vsq; ad p̄ncipia. q̄ p̄t ēē scia ignor
ratis p̄mis. ¶ Dm̄ q̄ v̄r p̄z p̄ habita. aliq̄ igrediunt de
mōstrationē fm̄ subam. aliq̄ vō fm̄ vtutē. q̄tuz ad ea q̄
ingrediunt demfationē fm̄ subam nō sit resolutio vsq;
ad oīa p̄ma. qz iter p̄pōnes oīo p̄mas p̄mū locū obtinet
dignitates q̄ nō igrediunt demfationē s; subam. s; q̄tū
ad ea q̄ igrediunt demfationē fm̄ vtutē nihil scit demō
stratiue nisi fiat resolutio vsq; ad p̄ma. v̄r p̄z in p̄pōnib;
geometricis. nā si p̄ma p̄pō onidit sc̄dam. sc̄ba tertiā. ter
tia q̄rtā r sic deinceps nescis q̄rtā nisi scias tertiā. tertiā
vel sc̄dam scire nō potes nisi scias p̄mā. q̄ si tu scires p̄
pōnem quartā v̄l tertiā r ignorares aliq̄ p̄cedētū. v̄l tā
gitur in l̄ra nō scires illā. p̄pōnē simplr. nō. n. posses dice
re simplr q̄ tertiā p̄pō ēēt v̄a. s; posses dicere q̄ ēēt v̄a si
p̄cedētes sunt v̄e. Er̄it q̄ hec reductio q̄ p̄pōnes reducūt
in p̄mā p̄pōnē. p̄pō vō p̄ma reducūt in sup̄pōnes. sup̄pō
nes aut̄ geometre vel p̄citōes reducunt in p̄positōes siue
in cōes animi rceptōes siue in dignitates. Nulla. n. p̄clo
p̄fecte scit nisi fiat reductio vsq; i sup̄pōnes q̄ igredi p̄t
demfationē fm̄ subam. r ip̄se sup̄pōnes nō sunt note nisi
sciat quō reducunt in dignitates q̄ igrediunt demfatio
nem fm̄ vtutē. ip̄se. n. dignitates nō sciunt nisi sciat quō
reducūt in hāc dignitate sup̄mā. q̄ ē de quolibet affirma
tōe. p̄ B. n. p̄m̄ r hāc dignitate s; cōmētatorē cetere digni
tates alie roborant. hec ēē dignitas. de quolz affirmatio.
q̄ ē p̄ncipiū cōplexū reducūt in p̄ncipiū incōplexū. v̄z in
ens vel in esse. Fundat. n. hec dignitas imediate sup̄ ip̄o
ente siue ip̄so ēē. ip̄m aut̄ ens siue ip̄m ēē reducūt i ens si
ue in ēē p̄mū. nihil q̄ p̄t sciri simplr ignorato ente p̄. q̄ q̄
ignorat hūc ordinē r nescit sic scita reducere sciat se nihil
scire. bñ q̄ dcm̄ est q̄ cōmētator aut̄ in. 7. meta. q̄ nō p̄t
sciri hec q̄ditas sube p̄ticularis demfatiue ignorata p̄ma
causa. nō ergo scit aliquid nisi sciat p̄ia causa. r nihil sci
tur p̄ma cā ignota s; ad hoc scire non oportet p̄scire p̄m
mā cās fm̄ sbaz nec qd̄ ē. s; sufficit d̄ ea scire qm̄ ē cā r qz
ē. Qd̄ ergo arguit q̄ i demōstratiōib; nō sit resolutio v̄r
qz ad p̄mā cās p̄z q̄ lz nō fiat talis resolutio q̄tū ad ea q̄
igrediunt demfationē fm̄ subaz. fit tñ q̄tū ad ea q̄ igre
diunt demfationē fm̄ vtutē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret
aliqs. v̄r oporteat dignitates sic resoluerē vsq; ad p̄mā
cām. Et v̄r q̄ nō qz dignitates sunt ille q̄s q̄libet probat
auditas. Sūt aut̄ dignitates q̄si loc⁹ lanue i domo quez
nlls ignorat. q̄cū dignitates sint sic i apto sic se offerūt i
tellectu q̄ q̄libet itellecta significatōe termioꝝ p̄firmat
eas v̄as ēē. cū nō q̄libet sciat eas resoluerē vsq; i p̄mā cās
ad hoc q̄ dignitates sint note. rad B q̄ assentiam⁹ eis nō
oz q̄ sciam⁹ eas sic resoluerē. ¶ In Tr̄iū ē qd̄ sup̄iori pro
blemate dicebat. ¶ Dm̄ q̄ quodā mō sic p̄tigit de his
dignitatib; sicut r circa logicā videm⁹ p̄tingere. Nā ydio
te vtunt̄ arte dyalectica. s; sine arte. videm⁹. n. ydiotas r
arguere r formare rōnes ad qd̄libz p̄positū. cū tñ modū

arguedi r rōcinādi doceat logica. ydeotaz ergo ē arguer
re r rōcinari. s; ydiotaz nō ē scire q̄s modus arguedi sit
s; dyalecticoꝝ. r cū fillis iter argumētatiōes sit potioꝝ. dy
lecticoꝝ est scire absoluerē fillos in p̄pōnes r terminos. r
q̄ nesciret hoc facere nō mereret dici dyalectic⁹. sic r in p̄
posito p̄t ydiote scire q̄ totū ē mai⁹ sua p̄te. r de quolibz
oz affirmatiōez vel negatiōez ēē verā. s; nllus scit has di
gnitates mō sciētifico vel p̄ modū artis nisi sciat eas v̄r
qz ad minima resoluerē. Qd̄ ergo sciētific⁹ requirit v̄r
sciam⁹ rclonē quācūq; volum⁹ scire sciētifice resoluerē i
p̄missas. p̄missas i sup̄pōnes. sup̄pōnes in dignitates. di
gnitates oēs i dignitatē cōmunissimā. de quolibet affir
matio vel negatio. Dignitatē aut̄ hanc debemus scire re
ducere in ens vel ēē. ens aut̄ vel ēē i ens p̄mū. q̄ aut̄ hūc
modū reductionis ignorat s; possit aliqua scire mō ydio
tarū nihil tñ sciētifice nouit. ¶ Deinde cū dicit.

**¶ Quidam autē q̄ ipsum quidē scire scit r cō
fitent. per demonstrationē enī esse solum: sed
oīum esse demonstrationem nihil p̄hibet fm̄
eos. Contingit enim circulariter fieri demon
strationē: r ex his que sunt adinuicem.**

**¶ Pōnit aliū errorē. v̄z. q̄ oīa sciunt demfatiue r q̄ p̄tin
git circulo demfate. d. (qd̄. n.) su. dicit (q̄ ip̄m scire sit)
.i. p̄fitent (p̄ demfationē. solū. n. ēē) su. scire (sed fm̄ eos
nihil p̄hibet oīum ēē demfationē. p̄tingit. n.) fm̄ ip̄os
(circulariter demfationem fieri) fm̄. n. hos rclones de
mōstrant ex p̄ncipijs: imo r hoc. i. p̄ncipia (ex his) .i. ex
rclonib; demfanti (que) .i. p̄ncipia r rclones (sunt sibi
adinuicē) demonstrabilia. positio ergo istoz est q̄ fit. i.
p̄tingat aliquid scire r nihil p̄tingat scire nisi per demon
strationē. volum tñ q̄ oīum demfatio sit. r q̄ p̄tingat cir
culariter demōstrare. ¶ Deinde cum dicit.**

**¶ Hos aut̄ dicim⁹: neq; oēm sciam demōstra
tinā ēē: s; imediatoz indēmōstrabile esse.**

**¶ Improbatur errorē p̄dictos. Circa qd̄ duo facit. qz p̄io i
probat errorē ponētū q̄ nihil cōtingit scire. r errorē
ponētū q̄ oīa p̄t sciri p̄ demfationē: r q̄ p̄tingit circu
lariter demfate ibi (Circularit̄ quoq;) Circa p̄mū duo
facit. qz p̄io p̄ponit qd̄ itendit. r manifestat qd̄ dixerat
ibi (Et q̄ hec qd̄) Dicit aut̄ (nos dicim⁹ nō oīum scias
p̄ demfationē esse) .i. nō oīa sciri demfatiue (sed imedia
toꝝ idēmōstrabile) su. esse scientiam. q. d. q̄ immedia
ta p̄ncipia sciuntur non per demonstrationem. sed inde
monstrabiliter. ¶ Deinde cum dicit.**

**¶ Et hoc q̄ necessarium sit. quidē manifestū
est. Si enim necesse est quid est scire p̄iora ex
quibus est demōstratio. Stant autem imme
diata aliquando hec p̄iora indēmōstrabilia
necesse est esse.**

**¶ Manifestat q̄ dixerat. dixerat. n. q̄ aliq̄ sūt imediate.
r q̄ eoz est scia: s; nō p̄ demfationē. Itō duo fac. qz p̄io
declarat q̄ oz deuenire ad aliq̄ imediata q̄bus non sunt
aliq̄ p̄iora. r onidit quō illoꝝ est scia ibi (Et hoc igit̄ dicit
mus) Dicit ergo q̄ (hoc qd̄) su. qd̄ dcm̄ ē (necessariū sit
manifestū ē) ex dicēdis. onidit. n. q̄ sunt aliq̄ imediate
r p̄ma. r declarabit quō illoꝝ sit scia. id̄ ait (si. n. necesse est
scire p̄iora ex q̄b; est demfatio. stāt aut̄ aliq̄ imediate)
.i. oz in talib; nō ire in infinitū s; oz in eis ēē stātū r de
nire vsq; ad imediata. r subdit q̄ (hec qd̄ p̄iora r ime
diata necesse est idēmōstrabilia ēē) ¶ Notandū aut̄ q̄
in demōstratiōe p̄bet passio de subiecto opz q̄ p̄bet h̄
demōstrationē ēē mediū iter subm̄ r passionē siue inter**

malore et minore extremitate. Et quia iter duos terminos non potest esse infinita media quod ducuntur usque ad immediata. nam si hoc probatur per hoc quod illud palind ibi in infinitum; sed quod ducuntur ad aliud quod ita immediate ibereat sub eo quod iter illud et sub eo non possit assignari aliq[uod] mediu[m] per quod possit demerari. dicitur autem esse infinita media iter quibus et predicatur et iter quecu[m]que duo aliq[ui]d e[st] dicere infinitu[m] esse finitu[m]. nam quod quod est iter aliq[ui]d que sunt termini et fines eius illud e[st] finitu[m]. quod est tale e[st] finitu[m] et terminatum quod habet fines et terminos. que si infinita e[ss]ent iter aliq[ui]d uno: siue iter aliq[ui]s duos fines et terminos infinita e[ss]ent finita et terminata: quod e[st] impossibile. bene ergo dicitur est quod cuiusmodi media stat: et quod est ducuntur usque ad immediata que demonstrari non possunt. Deinde cum dicitur.

Et hoc igitur sic dicimus. et non solum scias sed et principium scie esse quod dicitur dicimus. ipsa. n. cognoscimus. in quibus terminos cognoscimus.

Deinde quod est ducuntur usque ad immediata principia. declaratur quod iter habet principia sciunt. dicitur et hoc igitur dicimus sic esse immediata (et dicimus su. eorum) non solum esse sciam sed et esse quod dicitur principium scie. Notitia. n. principiorum non solum meretur quod dicitur principium scie. quod dicitur scie. nam per principia cetera alia cognoscuntur. et subdit. dicitur. habet principia cognoscuntur in quantum terminos cognoscimus? scimus. n. quod de totu[m] est maius iua parte si cognoverimus terminorum significata et sciuerimus quod importat noie totu[m] et quod importat noie partis. Dubitaret forte aliquis. utrum principiorum sit scia. et utrum possimus dicitur nos scire principia. Deinde quod semper motus ille est in quem primo feruntur potentia siue habituales siue actualis. sortitur nomen potentie: eo quod sit potentie primum. motus autem sortitur nomen aliud quod per se per voluntatis. nam voluntas primo fertur in finem postea fertur in ea que sunt ad finem: ipse autem motus ad finem et ipse appetitus finis eo quod multum sit proximus potentie et sit immediatus illi id sortitur nomen potentie et dicitur voluntas: motus autem in ea que sunt ad finem habet aliud nomen. et dicitur electio: ut per philosophum in 3. ethi. voluntas est finis. electio eorum que sunt ad finem. Et sicut se habet respectu principiorum et conclusionum. nam sicut ad finem sic se habet respectu principiorum et conclusionum. nam intellectus immediate fertur in principia. mediate autem in conclusiones ipse ergo motus in principia et ipsa cognitio principiorum eo quod est prima intellectui et eo quod intellectus immediate fertur in illa sortitur sibi idem nomen cum potentia et dicitur intellectus. ipse ergo habitus principiorum siue ipsa habitualis cognitio eorum dicitur intellectus. cognitio autem conclusionum dicitur scia. prope ergo loquendo de scia principia non sciuntur: sed intelliguntur. tamen ut dicitur ponit accipere de sciam large per certitudinali cognitione principia sciuntur. quia certissime cognoscuntur. imo hoc modo loquendo de scia principia non solum sciuntur sed eorum notitia est principium scie. Alterius forte dubitaret aliquis quomodo sit principia cognoscimus: in quibus terminos cognoscimus? Dicitur quod sicut contingit circa esse rerum cognitionem contingit enim aliqua entia esse per alia. aliq[ui]d vero esse per se. et ea que sunt per se sunt ea que sunt nota per alia. sic aliq[ui]d sunt nota per alia aliq[ui]d sunt nota per se. et ea que per se nota sunt: sunt ea que cognoscuntur ea que per alia cognoscuntur. in omni genere quod est per se tale est ea que sunt nota per alia. Principia ergo cuiusmodi sunt per se nota per se nota sunt nota per se. per cam ex parte in se. in seipsis. n. habet cam siue notitie. coponunt. n. ex talibus generalibus terminis quod eorum significatio non statim eis assentimur. nam scito quod importat per hunc terminu[m] totu[m] et per hunc terminu[m] ps. scitis. n. roib[us] h[ab]et terminorum. vel scitis terminis. id est diffinitionibus h[ab]et dictionum. ut scito quod est totu[m] quod est t[er]m[in]u[m] et amplius. et t[er]m[in]u[m] est quod est aliq[ui]s ps sua. et adhuc amplius cognoscitur ad cognoscendu[m] quod totu[m] e[st] maius sua parte. quod est t[er]m[in]u[m] est pars et adhuc amplius est.

Circulo quoque quod impossibile sit demonstrare simpliciter manifestus est. Si vero ex prioribus quod demonstratio e[st] et notioribus. Impossibile enim eadem simul sibi ipsis priora esse et posteriora.

Postquam philosophus impugnauit errorem dicentium quod nihil contingit scire. in parte ista impugnatur error dicentium quod omnium e[st] scia per demonstrationem: quia contingit omnia circulo demonstrare. Circa quod tria facit secundum quod triplex probatur hunc errorem. hec. n. per quod dicitur modo tria ponit. quorum primum e[st] quod potest circulo demonstrari. et est quod per hanc demonstrationem aggenerat in nobis scia. tertium est quod omnium contingit esse scias per hanc circulari demonstrationem. per quod probatur quod non contingit circulo demonstrare. et quod ex hanc demonstratione non aggenerat scia. et quod talis scia non potest esse omnia. scia ibi. (Accidit autem dicentibus) tertia ibi. (Et vero neque hoc pole) Circa primum duo facit. quia per ad suum positu[m] adducit quod dicitur ratione. et remouet quadam cauillosas offensiones ibi. (Nisi altero modo). Dicit ergo circulo quoque quod ipse sit demonstrari simpliciter manifestu[m] e[st]. si vero ex prioribus et notioribus quod demonstrationem esse. Impossibile e[st]. n. eadem sibi ipsis simul et priora et posteriora esse. Formet autem sic ratio. si contingeret circulo demonstrare cum demonstratione sit ex prioribus et notioribus: eadem sibi ipsis e[ss]ent priora et posteriora et magis et minus nota. hoc est impossibile. ergo et primum. Notandum autem quod circulo demonstrare est quod per principium ordinatur deo et e converso per conclusionem principium. ut sicut in circulo itur ab eodem in idem. et ille idem punctus qui per accipiebat principium postea accipit finis. sic in circulari demonstratione quod ead[em] ab eodem in idem. ut causetur per quod plus fuit prima scia. et habuit rationem principium postea fiat deo et habeat rationem finis. Et quia in demonstrationibus principia sunt priora et notiora conclusionibus. que si ab aliquo concluderentur aliq[ui]d. et postea circulariter concluderentur ab illo. idem respectu eiusdem e[ss]ent principium et deo. et per omnia e[ss]ent plus et postiora et magis et minus notu[m]: quod est impossibile. imo in circulari demonstratione non solum idem respectu eiusdem fit nunc principium nunc deo. sed et ut patet ibi: quia per circulari processum ipse seipsum concludit. non solum idem respectu eiusdem: sed et respectu sui ipsius erit plus et postiora et minus et magis notu[m]: quod est omnino absurdum. Impossibile est ergo circulo demonstrare. Deinde cum dicitur.

Nisi altero modo ut hec quod ad nos illa vero simpliciter quo certe modo inductio facit notu[m]. Si autem sic est non erit utique simpliciter bene determinatum sed dupliciter aut non simpliciter altera demonstratione sit ex nobis notioribus.

Remouet quadam cauillosas rationem. et inuenit autem sic. dicitur est quod ipse est circulo demonstrare (nisi altero modo). Invenit si forte aliquis velit ridere et dicitur contingit aliq[ui]d demonstrari circulariter sed modo altero. id est diuerso (ut hec quod dicitur demonstratione sit quo ad nos. illa vero sit simpliciter quod uno modo). vs. quo ad nos (inductio facit notu[m]) quia procedit ex singularibus et ex sensibilibus que sunt nobis prius nota. hanc ergo rationem sam rationem remouet. dicitur. (si autem sic e[st]). id est contingit circulariter demonstrare sed modo diuerso et altero (non utique erit simpliciter scire bene determinatu[m] vel diffinitu[m] sed dupliciter). id est opus nos procedere quod scire dicat dupliciter (aut) su. et nos concedere quod altera demonstratio que sit ex notioribus nobis non sit simpliciter su. demonstratio. Notandum autem quod scire de quo hic loquitur philosophus e[st] scire potissimum. et demonstratio potissima. nam si aliq[ui]d demonstraret aliud potissime et e converso si aliud demonstraret ipsu[m] non potissime nec per demonstrationem potissima: non e[ss]et ibi prope circulari: quia non e[ss]et processus ab eodem in idem eodem modo. imo alio et alio modo. Cum. n. figura circularis tota sit uniformis nulla difformitate in suis partibus debet dicitur ad circulationem non sufficit processus ab eo.

Posteriorum

dē in idē nisi hō pcessus sit vniformis. ¶ Notādū etiā q̄ pcedere ab eodē in idē fm̄ pcessus difformē nō negat p̄hs q̄ p cām cognoscit effectū p̄ effectū cā: sed difformi ter est hoc: q̄ pcessus a cā in effectū est dem̄ratio pp̄ qd̄ ecōuerso aut̄ est dem̄ratio q̄z. s̄z in hō pcessu nō ē p̄pe cir culatio vt ē p̄habita manifestū. ¶ Notādū aut̄ q̄ scire simplr̄ z̄ scire potissimū qd̄ fuit supra determinatū z̄ dif finitū nō ē nisi vno mō. v̄z. cognoscere p̄ cāz z̄ qm̄ illi cā est z̄ q̄ nō igit̄ alr̄ se h̄re. Si ḡ bñ diffinitū ē qd̄ ē scire z̄ scire potissimū sit ēt̄ nisi vno mō. illa ḡ dem̄ratio q̄ ē p cām erit simplr̄ z̄ potissima. Illa aut̄ q̄ est p̄ effectū q̄ ad nos nō erit simplr̄ dem̄ratio. nō ḡ p̄t̄ aliqd̄ dem̄rare ali ud z̄ ecōuerso nisi variet̄ pcessus ita q̄ vna sit dem̄ratio potissima. alia vō nō potissima. z̄ q̄ demonstrare altero mō z̄ variare pcessus ipedit̄ circulationē. iō ipossibile est aliqd̄ p̄p̄te circulo dem̄strare. ¶ Notādū ēt̄ vt cōiter ponit̄. silis̄ dyaletic̄ p̄t̄ eē circularis. q̄ silis̄ dyaletic̄ p̄ cedit̄ ex his q̄ sunt nota nobis z̄ ex p̄babilib̄. igit̄ aut̄ idē eē min⁹ z̄ magis notū q̄ ad diuersos. vel igit̄ idē alr̄ z̄ alr̄ acceptū esse magis z̄ minus p̄babile quo ad nos. vt medea in eo q̄ m̄ erat magis p̄babile q̄ diligeret. in eō aut̄ q̄ interficiēs q̄ odiret. nō variat̄ ḡ pcessus dyaleti cus q̄ oz esse ex p̄babilib̄ si p̄missa fiat d̄clo z̄ ecōuerso q̄ v̄traqz̄ alr̄ z̄ alr̄ accepta vel quo ad alios z̄ ad alios p̄t̄ eē magis z̄ minus p̄babilis: s̄z cū pcessus dem̄ratiuus sit ex causis si p̄missa fiat d̄clo z̄ ecōuerso oz variari pcessū. poterit igit̄ silis̄ dyaleticis eē circularis nō dem̄ratio. ¶ Dubitaret forte aliqs̄ v̄trū oporteat veraz̄ esse d̄niam p̄bi q̄ nō igit̄ circulo dem̄strare. z̄ q̄ v̄nū z̄ idē reipe ctu eiusdē nō possit esse simplr̄ z̄ fm̄ nām magis z̄ min⁹ notū. v̄z q̄ nō: q̄z vt in .5. meta. scribit̄. aliq̄ duo sic se h̄re possunt q̄ v̄nū est cā alterius z̄ ecōuerso vt sanitas est cā potiois. z̄ potio sanitatis. Si igit̄ p̄ sanitatē demonstrat̄ potio vt q̄z talis est sanitas iō oz talē potiois eē. z̄ ecōuer so si p̄ potiois dem̄strat̄ sanitas: vt q̄z talis est potio iō sic humores adeq̄ z̄ efficit hō sanitatē. erit dem̄ratio cir cularis z̄ q̄libet dem̄ratio erit potissima q̄z q̄libz̄ ē p̄ cāz. q̄z erit ex p̄ozib̄ z̄ notiorib̄ simplr̄ z̄ quo ad nām q̄z sp̄ noie cāe ipozitari v̄t aliqd̄ prius z̄ notius fm̄ nām: imo si v̄nū p̄t̄ esse cā alterius z̄ ecōuerso v̄t q̄ idē sit p̄t̄ z̄ no tius aliquo simplr̄ z̄ quo ad nām: z̄ ecōuerso: qd̄ negare p̄hs videt̄. ¶ Dōm q̄ in diuersis generib̄ causaz̄ vt su pra dicebatur igit̄ idē esse cām alterius z̄ ecōuerso. vt potio ē cā sanitatis in ḡne cāe efficiētis z̄ sanitas est cā po tionis in genere cāe finalis. In eodē aut̄ ḡne cāe ipole est q̄ idē sit cā alterius. z̄ ecōuerso. ¶ Hoc v̄so sciēduz̄ ē q̄ sicut cā est potior effectū z̄ imponit necessitates effectū nō ecōuerso. sic v̄nū genus cāe ē supra aliud. Et cā in vno genere iponit necessitatē cāe in alio ḡne z̄ nō ecōuerso vt finis iponit necessitatē efficiētis. efficiēs forme. forma ma terie. sic ergo si p̄ cām oñdat̄ effectus erit dem̄ratio potis sima. si aut̄ ecōuerso nō erit potissima. sic si p̄ cāz finalez̄ oñdatur cā p̄tinēs ad gen⁹ cāe efficiētis poterit eē dem̄ stratio potissima si aut̄ ecōuerso nō erit potissima. z̄ qd̄ di ctū est de fine respectu efficiētis intelligēdū est de efficiē te respectu forme. z̄ d̄ forma respectu materie. potissima igit̄ dem̄stratio nunq̄ est circularis. nec p̄t̄ aliqd̄ oñ di p̄ aliud z̄ ecōuerso nisi variet̄ pcessus. z̄ p̄ oñs ipediāt̄ circulationē. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ **Accidit autē dicētib⁹ circulo dem̄rationez̄ eē nō soluz̄ q̄ nunc dicituz̄ est sed nihil aliud dice re q̄z hoc est si hoc est: sic enīz̄ facile est dem̄ strare omnia.**

¶ **Q̄stio hāc positionē eē nullā su. q̄ igit̄ circulo de**

mōstrare. In pte ista dato q̄ igit̄ circulo dem̄rare oñdit hāc positionē eē malā. q̄ extali dem̄stratiōe non aggenerat̄ scia vt p̄dicta positio asserbat. Circa q̄ duo facit. q̄ p̄mo p̄ponit qd̄ itendit. z̄ declarat̄ p̄positū ibi. (Manifestū ē aut̄) Dicit ḡ (Accidit aut̄ dicētib⁹ circulo dem̄strationē eē nō solū illud) icōueniēs qd̄ nūc dicit̄ est. q̄ cū sit oñs q̄ nō igit̄ circulo dem̄strare: (s̄) su. accidit̄ aliud) incōueniēs q̄ circulo dem̄strare (ni bil est dicere aliud q̄ q̄ hoc ē. si hoc est) .i. est. a. si est. a. z̄ b. si est. b. (sic aut̄ dem̄strare oia est facile) .i. est sup̄fici ale z̄ n̄ ire ad p̄fundū z̄ nō aggenerare scias. ¶ Notādū aut̄ p̄suetudinē eē p̄bi rōnes sup̄ficiales z̄ nō sciētificas appellare rōnes faciles. v̄n in p̄ de generatione scribit̄ q̄ ex multis sermonib⁹ indocti existētiū entes. i. q̄ sunt ido cti z̄ nesciūt sciunt multos sermones z̄ ad pauca respiciē tes enūctant facili. i. enūctāt debilr̄ z̄ sup̄ficialr̄ z̄ nō sciē tifice apud p̄hm̄ itaqz̄ facili. i. leue idē sonat: quod sup̄fi ciale z̄ nō sciētificū. igit̄ in p̄posito cū ait q̄ si igit̄ dem̄strare circulariter tūc dem̄strare omnia estz̄ leue quod idem sonat quod sup̄ficiale z̄ nō sciētificū. hi ergo sic errantes nō solū peccabāt q̄ dicebāt q̄ igit̄ circulo dem̄strare: quod ē impossibile: sed etiam errabant. q̄ dicebant q̄ ex tali dem̄stratione aggeneretur scia. qd̄ p̄z esse falsum. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ **Manifestus autē est q̄ hoc accidit trib⁹ ter minis positis. p̄ multos. n. aut̄ paucos reflecte re dicere nihil differt. per paucos aut̄ p̄ duos. Cum. n. ex necessitate .a. sit. b. hoc autem .c. Cum igit̄ .a. sit ex necessitate erit. b.**

¶ Declarat̄ qd̄ dixerat. Ad cul⁹ euidentia sciēdū q̄ dem̄ stratio circularis nihil aliud ē q̄ qd̄ argumētatio reflexa. In declarādo ergo p̄positū tria facit p̄hs. q̄ p̄mo oñdit quō habeat fieri ipsa argumētatio. z̄ declarat̄ quō ha beat fieri argumētatio reflexa. 3. manifestat̄ principale intentū. v̄z. quō dem̄rare circulariter z̄ arguere flexibilr̄ nihil aliud est q̄ z̄cludere idē per idēz̄. z̄ dicere si hoc est hoc est. z̄ dem̄strare oia facili. i. sup̄ficialr̄ z̄ nō sciētifi ce. sc̄da ibi (Sicut cū sit. a.) tertia ibi (Ponat̄ .a. in quo c.) Dicit ḡ (Manifestū est aut̄ qm̄ accidit hoc) su. incō ueniēs. qd̄ oñm̄ est (tribus terminis positis reflectere qui dem. n. per multos terminos vel per paucos dicere nihil differt) z̄ subdit̄ (cū sit .a. ex necessitate est. b. hoc aut̄ cū sit. b. est. c.) .i. de necessitate erit. c. i. sequit̄. cum igit̄ .a. sit ex necessitate erit. c. In hoc ergo nos docuit̄ discurrere a p̄ncipys ad d̄clonē: fm̄ quē modū si ex p̄rio sequit̄ sc̄dm̄. z̄ ex secundo tertiū sequitur q̄ ex primo sequat̄ tertiū: vel si ex .a. sequit̄ .b. z̄ ex .b. c. oñs ē quod ex .a. sequitur .c. ¶ Notādū aut̄ q̄ p̄hs p̄ eodē accipit̄. a. z̄ c. Intēdit̄ enīz̄ vt patebit̄ sic arguere. si ē. a. est. b. si est. b. est. c. ergo si ē. a. est. c. sed idēz̄ est. a. z̄ c. igit̄ si est. a. est. a. In dem̄ratione ḡ circulari z̄cludit̄ idē p̄ idēz̄. dem̄rare ḡ circulariter nihil aliud est q̄ d̄scere si est hoc. est hoc. vt si ē. a. est. a. sic ergo oia dem̄rare ē facile. i. sup̄ficiale. z̄ nō aggenerat̄ sciētias. ¶ Notādū ergo q̄ fm̄ intētionē phi. a. b. c. sunt tres ter mini z̄ sunt duo. sunt tres fm̄ voce s̄z sunt duo fm̄ rem q̄z pro eodem accipit̄. a. z̄ c. iō aliq̄n̄ ait q̄ nihil differt reflexe per paucos terminos vt p̄ tres: aliq̄n̄ q̄ nihil differt re flectere per paucos vt p̄t̄ duos: q̄z termini assumpti vt p̄z per habita sunt tres z̄ duo. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ **Si igit̄ cūz̄ sit. a. necesse est esse. b. hoc autē cum sit erit. a. hoc enim inhereat circulo.**

¶ **Docet nos reflectere siue docet nos circulariter arguere dicens. (si igit̄ cum sit. a. necesse est esse. b. hoc autē)**

1. b. cum sit est. a. hoc enim erit circulario. ¶ Notandus aut qd cu primo dixit si e. a. est. b. si est. b. est. c. ergo si e. a. e. docuit nos arguere. nunc aut cu dic. si est. a. est. b. r. si e. b. est. a. docet nos arguere circulariter. qz hoc est arguere circulariter procedere ab eode i ide. ¶ Deinde cu dicit. ¶ **Ponatur. a. in quo e. c. b. igitur cum sit. a. ee dicere est ips. c. dicere. hoc aut e. quonia cu sit. a. e. c. s. c. cu. a. idem e quare accidit dicere circularo dicetes ee demonstratione nihil aliud nisi cu sit. a. est. a. sic aut oia demtare leue est.**

¶ postq docuit nos flectere r docuit nos arguere circulariter: declarat quo arguendo circulariter probat ide p ide r facile est oia demtare. d. (ponatur. a. i quo. c.) i. ponatur ide sit. a. r. c. hoc posito arguat sic (b. igitur) su. est. (cum sit. a.) i. cu sit. a. est. b. (ee dicere) su. b. (est dicere ips. c.) i. cum sit. b. e. c. (hoc aut e) dicere (qm cu sit. a. e. c.) q. d. qd si e. a. est. b. si est. b. e. c. ergo seqt de pmo ad vltimu qd si est. a. e. c. sed. c. cu. a. ide est. qre dicetes demtationez ee circulo accidit nil aliud dicere qz cum sit. a. e. a. sic qde demtare oia est leue. ¶ Notadu aut qd si ide e. c. r. a. r. ad a. segtur. b. r. ad b. segtur. c. segtur qd ad a. segt. a. arguere circulariter nihil aliud est qz dicere si hoc e. hoc est. vt si est. a. est. a. sic aut demtare oia e leue. i. est supficiale r no scientificu. ¶ Dubitaret forte aliqs vtz possit pbari ide p ide. r vt q sic. qz q sunt nota p aliud. pbanr p aliud. g. q sunt nota p se. pbanr p se. sed multa sunt p se nota. g. multa pbanr p se ipsa vel pbari possunt. pbare ergo idem p ide r cocludere ide p seipm no est incoueniens. ¶ Ddm q sicut accidit in cognitione sensitiua: vt puta in visu ita suo mo circa intellectui xtingit. videmus. n. qd aliq sunt visibilia p aliud. vt p colore r lucis. aliqua seipis offerunt visu vt color r maxima lux. color. n. r si aliquo mo deficia per se visibili vel a visibili primo. hoc est qz no plene participat naturaz lucis. sed e qda lux obubrata aut opacata. ipsa tn lux offert se visu r est seipsa visibilis. sic r in pposito coclusionis cognoscunt per principia. principia aut r potissime dignitates r ppones maxime siue vles sunt seipis note. Statim. n. cum se offerunt intellectui no stro assentimus eis. sunt ergo alique ppones note p se. n. tamen pprie loquedo sunt aliq ppones pbate. p se. nam pbare no dicit qdcuqz cognoscere. s. dicit cognoscere cu discursu. hoc. n. pprie est discurre fillogistice ab vno in aliud. Si ergo maximas ppones sine discursu cognoscimus ppones hō no pprie pbanr. qz no itelligunt cu discursu. sed pma facie se offerunt intellectui. e ergo deuenire ad aliquas ppones p se notas. sed no e deuenire ad alr qz ppones q seipsas cludat vel que pprie seipsas pbet. qz tales ppones no pbanr. i. no itelliguntur cuz discursu. qd ergo arguit. qz qd est notu p aliud pbat p aliud bene sequit. sed qd subiungit. qd est notu p se pbat p se. non sequit. qz quod est p se notu no pbat. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ **At no nec hoc possibile e nisi i bis quecuqz alternatim se consequunt sicut sunt ppria.**

¶ Ostendit hos errores no solu. qz dicebat qd cotingebat circulo demtare r qd ex tali demtatione aggenerabatur scientia. sed etiā errabat qz dicebat oīz esse hō scientiam. p demtatione circularē. Intedit aut talē rōnem. non possunt pbari circulariter nisi q sunt conuertibilia r que pbanr fillogistice p primū pme figure. ergo non oia possunt circulariter demtari. ¶ Adducendo aut hāc rōnez. qd notoz facit. qz pmo ondit qd ad pbandū aliqd circulariter regit ibi conuertibilitas terminoz. scdo declarat qd regit ibi ordo fillogisticus. tertio manifestat qd ops hoc

fieri solum in pma figura. qro ex omnibus his cocludit qd cu oia no sint couertibilia nec oia possent sic fillogistice pbari: r qd no oia: imo valde pauca sunt illa q possunt circulariter demtari. scdo ibi. (Uno qdez posito.) tertia ibi. (Siquidem igit r. a.) qra ibi. (Quare qm qz pauca.) Dicit ergo (at vero neqz possibile est hoc.) i. neqz est possibile pbare circulariter (nisi in his q alternatim se consequuntur sicut sunt ppria) i. nisi in his que sunt conuertibilia. q. d. qd ad probationem circularē regitur conuertibilitas terminoz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Uno qde posito onsus e qd nequaqz necesse e aliqd ee altez. Dico autē vno qd neqz termino vno neqz ppositioe vna posita. Et duabz autē propositionibus primis r minimis xtingit: sic quidē contingit r fillogizare.**

¶ Ostendit qd ad hō pbationez requiritur ordo fillogisticus. Dicit ergo. (Uno quidē posito ostensus est) su. in pōribus qd (nequaqz necesse e aliqd altez esse) i. aliqd alteruz accidere vel aliqd altez seq. r subdit (dico autē qdez vno qm nec vno termino nec vna ppone posita) su. seqt aliqd (ex duabus aut ppōnibz primis) i. ex duabz pmissis (r minimis) i. ad min (cōtingit) su. seqt aliqd (sicut xtingit qde fillogizare) posset g rō sic formari. ad qlibet pntia tā circularē qz aliā: eo qd ex vna nihil seqt. regunt due ppones siue due pmissis. s. sic contingit fillogizare: r iste est ordo fillogisticus. qd ad qlibet pntiaz tā circularē qz aliā regit ordo fillogisticus. ¶ Notandus aut qd ad oēs pntiaz regit ordo fillogisticus. r regunt due ppones r tres termini. qz ois pntia vel est fillus vel reducibilis ad fillm.

¶ Dubitaret forte aliquis quo vno posito siue vna ppone siue termino vno no seqt aliqua oclo. ¶ Dōz qd oclo qcuqz sit illa est aliq habitudo alicuius pdicati ad aliqd subm. r qz nihil cocludit p seipm oz qd p aliud. i. p mediū terminū cocludat hō habitudo. ergo p habitudinē quas habent pdicatu r subiectū ad mediū terminuz que habitudo sumit in pmissis. p. quā habitudinē habet pdicatu r subiectū inter se. qd declarat in coclusione. in pmissis ops ergo accipe quā habitudines habet pdicatu. i. maior extremitas ad mediū ad hoc qd inferat conclusio. r quā habitudines habent maior r minor extremitas inter se. ex habitudine ergo quā hz vtraqz extremitas ad mediū qd sit in pmissis inferat que sit habitudo extremitatū inter se: quod fit in conclusione. quare si in pmissis accipet solum vna ppō no sumeret habitudo mediū ad vtraqz extremitates: sed ad alteram tm. no ergo ex hoc possumus concludere que esset habitudo extremitatum inter se. igitur si debeat per mediū trium inferri habitudo vtriusqz extremitatis iter se qd fit in coclusione ops qd i pmissis accipiat habitudo vtriusqz extremitatis ad mediū. r qz ad hāc min regunt due ppones no sufficit vna. g. ex vna ppone nulla seqt oclo s. ad minus reguntur due ppones: r ad min regunt tres termini. qz due ppones: ex minus qz ex tribus terminis stare non possunt. bene ergo dictū est qd posito vno. i. posita ppositione vna nihil seqt vt e p habita manifestū. ¶ Deide cu dic.

¶ **Siquidem igit r. a. ipsi. b. r. c. inbereat. r hoc adinuice r ipsi. a. c. sic quidem cōtingit ex alterutris monstrare oia quesita i prima figura sicut ostensum est in his que d fillogismo sunt. Ostensum e aut qd in alijs figuris aut no sit fillogismus aut non de acceptis. No aut pdicari ealiter nequaqz est monstrare circulo.**

Conueniens qd ad circularē cōsequentia requirit conuertibilitas terminorum & ordo sillogisticus. In pte ista declaratur qd hoc fieri solum in pma figura. d. (si qdē igit. r. a. ipsi. b. r. c. inhereat) su. uertibiliter (& hoc r. ipsi. a. in sunt adinuice). i. cōuertibiliter. (sic qdē r. igit) sillogistice (demfere ex alterutris). i. cōuertibiliter. (in pma figura. sicut ostensum est in his qd sunt i sillogismo). i. i. 2° p^oz (ostensum est autē) i illo libro (q. in figuris alijs) a pma (aut nō fit sillogismus). circularis. (aut nō fit de pponibus acceptis). s. de alijs. ergo talē sillogismus fieri in pma figura & fieri ex terminis eq̄lter p̄dicatibus. i. conuertibilibus. Itē subdit qd (nō autē eq̄lter p̄dicatū). i. p terminos nō cōuertibiles nequaquē est circulo demfere. **C** Dubitaret forte aliq̄s qd o solū in pma figura & p terminos cōuertibiles sit p̄pō circularis. in alijs autē figuris vel nō fit circulatio. vel si fit ad hoc non sufficiunt p̄pōnes acceptis. s. s. omz sumere p̄pōnes alias. **C** Dōm qd ad p̄fectaz circulationē oz qd p̄ clusionē cludat vtraq̄ p̄missarū ita qd p vtraq̄ p̄missaz cōcludat r̄clusio ita vt sit p̄fecta circulatio & sit p̄cessus ab eodē in idē. p. qd p̄ r̄clonēz cōcludat vtraq̄ illaz vt qd r̄clo cum cōuersa minoris inferat maiorē. & cū uersa maioris cōcludat minorē. qd nō pōt fieri nisi in terminis cōuertibilib⁹. vt ponant termini cōuertibiles homo. disciplinabile. risibile. & fiat talis sillogismus. ois hō est disciplinabile. omne risibile est hō. g. oē risibile est disciplinabile. p hanc autē cōclonē cū cōuersa minoris cōcludit maior. vt omne risibile est disciplinabile. ois hō est risibilis. q̄ est cōuersa minoris. g. ois hō est disciplinabile. q̄ fuit maior. sic ēt cū cōuersa maioris & cōclonē cōcludit minor vt oē disciplinabile est hō. q̄ est cōuersa maioris. oē risibile est disciplinabile. q̄ fuit r̄clo p̄oris sillogismi. g. oē risibile est hō. q̄ fuit minor sillogismi p̄oris. **C** Doc vifoz p. qd in tertia figura nō pōt esse p̄fecta circulatio. nā in tertia figura semp cōclo est particularis. & opz qd aliq̄ p̄missaz sit vlis. numq̄ aut p̄ particularem p̄positionē cōcludit vlis. q̄re si in tertia figura sit vtraq̄ p̄missarū vlis nulla erit ibi circulatio nec p̄fecta nec imperfecta. qz neutra p̄missarū cū sit q̄libz vlis poterit r̄cludi p̄ cōclonē particularem. Si autē altera p̄missaz sit vlis altera p̄icularis saltē non poterit ibi esse circulatio completa. qz nō poterit ibi cōcludi vtraq̄ p̄missaz. p̄ cōclonē n. p̄icularēz nō poterit cōcludi p̄missa vlis. sic ēt in scda figura nō pōt esse cōpleta circulatio. nam semp in scda figura est cōclo negatiua: & altera p̄missaz est affirmatiua & altera negatiua. non. n. pōt esse qd in scda figura ambe p̄missae sint negatiue. qz tūc nihil seq̄ret. nec qd ambe sint affirmatiue: qz tūc seq̄ret cōclo affirmatiua. & argueret a positōe p̄ntis qd est p̄ctū in forma sillogistica. ergo opz alterā p̄missaz esse affirmatiuam & alterā negatiuā. cūz cōclonē. ergo negatiua & p̄missa negatiua nūq̄ pōt r̄cludi p̄missa affirmatiua. nec ergo in tertia figura nec i scda p̄ p̄pōnes acceptas pōt esse p̄fecta circulatio. qz non pōt ibi cōcludi vtraq̄ p̄missaz. Si ḡ debeat fieri cōpleta circulatio oporteret accipere aliq̄s p̄pōnes ad hoc qd cōcluderet vtraq̄ p̄missaz. qd quō fieri hēat i lib^o p̄oz hz dclari. In sola ergo pma figura pōt esse cōpleta circulatio. **R**ursus hoc solū hz fieri i p̄io p̄me. nā alij modi p̄rie figure si sunt vtilēs vel cōcludūt cōclonē negatiuā vel particulare. si cōcludunt particulare nō pōt ibi fieri cōpleta circulatio p̄pter id qd dictum est de tertia figura. si autēz cōcludant negatiuā. non pōt ibi esse cōpleta circulatio p̄pter ea quē diximus de scda figura. vbi ostendimus qd qz ibi est cōclonē negatiua nō pōt esse p̄fecta circulatio. In solo ergo pmo mō p̄me figure & per terminos conuertibiles habet perfecta circulatio fieri. **C** Deinde eūm dicit.

Quare qm̄ pauca huiusmodi in demonstrationibus sunt manifestum qdēz est: qm̄ vniuū est & impossibile sic dicere ex his qd sunt adinuicem esse demonstrationē. & p̄pter hoc cōtingit omnium esse demonstrationem.

Clōcludit 3 pōnes p̄actā qd dato qd cōtingeret circulariter demfere & posito qd ex tali d̄m̄fatiōe aggeneret scia: nō ēt oia sic scibilia & sic demfabilia sūt: imo cū hoc non possit fieri nisi i teris uertibilib⁹ & p̄ p̄m̄ figurā solū: imo solū p̄ p̄m̄ p̄ figure valde pauca eēt sic scibilia. qz valde pauca sūt talia. iō ait (q̄re qm̄ quidē pauca demfatiōibus sunt hz. manifestū est autē: qm̄ vniuū & impossibile sit dicere demfationē eē ex his qd sūt adinuicez). i. ex cōuertibilibus (& p̄ hoc) dicere qd (cōtingit oīz eē d̄m̄fatiōez) cū nō oia sint cōuertibilia nec oia possunt p̄ p̄m̄ p̄me figure r̄cludi. **C** Notādū qd nō negat hoc Aristo. qn̄ termini in demfatiōe sint cōuertibiles cū demfatio potissimum non possit fieri nisi in conuertibilibus terminis. negat tñ qd nō oia sunt talia. nec oia sunt cōuertibilia. iō non oīz pōt esse demfatio & maxime demfatio circularis. de qua planū est qd regit terminos cōuertibiles cuius v̄rium illi dicebat asserentes oīz eē demfatiōez. & qd oia poterat circulariter demfari. **C** Dubitaret forte aliquis quid faciat ad p̄positum p̄bādum qd sup̄ius p̄miserat. v. qd ex vno nihil sequit. **C** Dbz qd ex hoc dicto qd vno posito nihil sequit. sed regunt ibi due premisse ad minus manifeste habet qd ad omnem p̄ntiaz sine sit circularis siue sit alia regit aliquo mō ordo sillogisticus. sillogistice autē non pōt fieri circulatio nisi in terminis cōuertibilibus. ḡ regunt ibidez termini cōuertibiles. & qz nō oia sunt conuertibilia. ergo manifeste ex hoc cōcludit intentus. v. qd nō oīum sit circularis demfatio. cuius v̄rium ponebant ponentes qd oia contingit circulariter demonstrare.

Qm̄ autē imple est aliter se hēre cū eē scietia simplr: & qm̄ necessariuz vtiqz erit id esse scibile qd est scdm̄ demfationem scietia. demfationem autē est quā habemus in h̄ndo demfationem. ex necessarijs vtiqz sillogismus demfationis est. Accipienduz igit ē ex qd & qualibus demonstrationes sint.

C Postq̄ p̄hs oīdit qd demfatio est ex p̄mis & veris. In parte ista declarat ex qbus & ex qualib⁹ p̄mis: & ex qbus & ex q̄libz veris habeat esse demfatio. non. n. sufficit scire demfatiōez esse ex p̄mis & veris nisi sciuerimus que & qualia sunt illa prima & vera. In hoc ḡ capitulo declarat illa prima & vera ex quibus est demfatio q̄ est qualia sint. qz debent esse de omni p̄ se & fm̄ qd ipm̄. Potest tñ & aliter continuari hec ps ad p̄cedentē. nā demfatio addit supra silm̄ simpliciter necessitatem materie. circa autēz ipaz necessitate materie siue circa ipm̄ necessarium aliq̄ se habet vt materialia aliqua vt formalia. nāz ipa p̄ma & vera sunt necessaria. sed nō quare sunt necessaria. qz sunt de omni p̄ se & fm̄ qd ipm̄. p̄ma ergo & vera sunt illa que sunt necessaria. sed de omni p̄ se & fm̄ qd ipm̄ sunt rō q̄re sunt necessaria. & qz semp id qd est tale est quasi materia. illud autē qd est rō q̄re sit tale est q̄si formale respectu eius. dicere possumus qd per relationē ad necessarius vel ad necessitatez m̄ae p̄ma & vera sunt q̄si m̄alia. de omni p̄ se & fm̄ qd ipm̄ sunt q̄si formalia. iō dicere possumus qd p̄ter formam sillogismi simplr demfatio que addit supra hz silm̄ necessitates materie hz principia m̄alia & aliq̄ formalia. Postq̄ ergo p̄hs determinauit de his qd

Ante hanc materia respectu demeritiois: qz ostendit demeritio
 nez ee ex pmiis veris. In pte ista bterminat de his q forma
 lia. ostendit ex qbus z qub^o vis sit demeritio. qz e de oi p se
 z fz qz ipz. Diuidit aut hoc ps i duas. qz pmo declarat ex
 qb^o z ex qub^o demeritio est. z^o manifestat ex qb^o z ex qub^o
 bus no e ibi. (Si igit demeritio scia. Circa pmutz duo
 facit. qz pzo pmutat se ad dicenda. z^o declarat de itero ibi.
 (Primu igit demeritio). In pta pte itedit taleronez.
 ois sillogismus demeritioe pbas dclonē necaria e ex neca
 ryo. demeritio e h^o igit demeritio e ex necariys. z^o demer
 itioes sut ex necariys. io videdu e ex qbus z ex qub^o neca
 ryo sut demeritioes. io ait. (Qm at ipole e alr se hre cui^o
 e scia simplr). i. p demeritioez (id vtiqz scibile qd e fz de
 meritua sciaz erit necariu ee). q. d. q. qz dclō demeritiois
 e id qd scif p demeritioez no pot alr se hre. io oz h^o dclō
 ne z h^o sciatu ee necariu. Et subdit (demeritua at) su. scia
 (est qua bēmus in hūdo demeritioez). demeritua g scie
 tia siue demeritua dclūio non solū est necaria. fz etiā est
 bita p demeritioem. z qz sic e. (ex necariys itaqz est fillus
 demeritiois siue fillus demeritiuus. z qz demeritioes sut
 ex necariys. (accipiendū est igit ex qb^o z ex qub^o neca
 ryo demeritioes sunt.) Notādum at q pot necaria dclō
 cludi p mediū ptingēs: fz hoc nō erit demeritioe. fz tho
 pice siue pbabilr. demeritua aut dclūio necaria nō pot
 cludi nisi p mediū necariū. Volens g pbs pbare q de
 meritio sit ex necariys duo assumit. quoz vnu est q dclō
 demeritua non pot alr se hre z est necaria. z^o vo est q h^o
 dclūio habet p demeritioez. cuz g demeritū fillus dclū
 dit demeritioe dclūionē necaria oz demeritioez esse ex
 necariys. z qz demeritioes sunt ex necariys accipiendū est
 ex qb^o z qub^o necariys hnt esse. (Dubitaret forte aliqs.
 qz v^o q in demeritioe nō possumus accipere aliq formalia
 z aliq mālia. naz cū tota forma sillogistica tradat i libro
 poz cū demeritio nō addat supra fillus nisi necitate ma
 terie v^o q totus sit qd māle qd addit demeritio supra sil
 logismū simplr. z qz in lib^o posterioroz determinat de qe
 mōstratiōe qm ad ea q addit supra fillus simpliciter: vi
 det q totus sit qd māle qd h de demeritioe tradit. non g
 distinguenduz e. qz aliq mālia alq formalia: q h de
 demeritioe tradunt. (Dd^o q put tradit in 7°. meta. ali
 qua sunt mālia respectu vnus q sunt formalia respectu
 alteri. vt cuprum est qd māle respectu circuli. z est tñ qd
 formale respectu circuli cuprei. naz si diffiniret circulus
 cupr^o. cupz ponere i diffōne eius. circulus g cupreus
 lz sit qd māle respectu circuli simplr in ipso tñ circulo cu
 pzo est assignato aliqd formale respectu ei. sic lēz neci
 tas materie sit qd māle respectu sillogismi simplr. circa
 ipz tñ necitate materie. si. circa ipz necessarius est aliqd
 assignare māle z aliqd formale. Dicebat. n. q pma z va
 lunt necaria. fz v^o qre sunt necaria est: qz sunt de omni p
 se z fm qz ipz. z qz semp id qd est rō hre aliqd sit tale e
 formale respectu ei. vt antea dicebat nō determinare de
 pmiis z vis est qst determinare de necario materialiter.
 determinare vo de omni z p se z fm qz ipm est qst deter
 minare de necario formaliter. bene g dictus est q supra
 ostēdo pbus demeritioez esse ex pmiis z veris determi
 nauit de necessario siue de demeritioe qst materialiter.
 nunc aut declarādo eā esse de omni p se z fm qz ipz de
 terminat de ea quasi formaliter. (Deinde dicit.

Primu igit determinādus quid dicitur de
 omni z qd per se. z quid vniuersale.

Exequit de intento ostēds q ea ex qbus e demeritio de
 bent esse de oi: p se z debēt ee v^o l. i. debēt ee fz qz ipz.
 duo g facit. qz p ait q vult determinare qd e de omni qd

p se z qd v^o l. e. z^o determinat de vnoquoqz ibi. (De omni
 hoc dico.) Dicit g. (Primum ergo demeritio qd dicit
 mus esse de oi qd p se z qd v^o l.) Deinde cum dicit.

De omni qd ez hoc dico qd vtiqz nō in quo
 dā. in quodā autē est. nā quod aliquādo qd ez
 sic. aliquando vero non. vt de omni boie aial.
 Si. n. vez est dicere homines veruz est dicere
 animal. z si nunc alterum z alterum. Et si in
 omni linea punctum sim lr est.

Exequit de vnoquoqz istoz. Circa qd tria facit. qz pzo
 determinat de omni. scdo de p se. z^o de v^o l. scda ibi. (Per
 se aut sunt.) tertia ibi. (Vniuersale at dico.) Circa pmutz
 duo facit. qz pmo determinat qd e dici de oi. scdo qd dicit
 rat pbat p quoddā signū ibi. (Signū e aut.) Dicit ergo
 q (de oi hoc dico qd vtiqz e nō i quodā qdē sic. quodā q
 dē nō. nec aliqñ sic aliqñ aut nō). q. d. q. de oi de quo hic
 agit regrit v^o l. itatē subiectoz. qz nō dz esse in quodā sic z
 in quodā nō. z regrit vniuersalitatē tēpoz. qz nō dz esse
 aliqñ sic z aliqñ nō (vt de omni boie) predicat (aial. qz
 si vez est dicere aliqd esse boiez vez est dicere ee aial. z
 si nūc altez). i. si nunc vez est dicere altez. i. boiez (nunc
 altez). i. vez dicere alteruz. i. aial. (z sicut in omni linea
 est punctus. z su. sicut in omni boie est aial simpliciter
 su. est ibi dici de omni. (Notanduz aut q aial respectu
 hois hz vniuersalitatē subiectoz. z etiam v^o l. itatē tēpoz.
 Est. n. bi vniuersalitas subiectoz. qz de quocunqz veruz
 est dicere q sit hō de illo vez est dicere q sit aial. z etiaz
 vniuersalitas temporū. qz nunc z quicunqz de aliquo ve
 rum est dicere q sit hō de illo tunc est veruz dicere q sit
 aial. (Notādum etiā q sicut de quocunqz est vez dice
 re q sit hō est vez dicere q sit aial. z nunc z quicunqz est
 vez dicere q sit homo tunc est vez dicere q sit animal.
 sic de quocunqz est vez dicere q sit linea verum est dice
 re q in ea sit punctus. z nunc z quicunqz est verum dicere
 q sit linea tunc est vez dicere q sit punctus. Est ergo de
 omni dicēdo. ois linea est punctata. sic est dici de omni
 dicēdo. ois homo est aial. vtrobiz. n. est tam vniuer/al
 tas suborū qz temporū. (Dubitaret forte aliqs. quō de
 omni de quo h agit se hēat ad dici de omni in lib^o pozū.
 (Ddm q ad dici de omni i lib^o pozū nō regrit nisi vni
 uersalitas suborū. tunc. n. est de omni vt in priorib^o tradit
 tur qñ nihil est sub subiecto de quo pdicatu non dicatur.
 Sed de omni de quo h agit supra v^o l. itatē suborū regrit
 vniuersalitates tēpoz. Causa aut huius ex hoc sumi pot
 nā cuz inueniat dup^o ex ppositio de inesse vt pot hēri ex
 pmo prior. v. vt de inesse simpliciter z de inesse vt nunc.
 Ex pponibus de inesse vt nūc z ptingētib^o pot fieri sil
 logismus thopicus. sed sillogismus demonstratiuus non
 pot fieri ex ppositionibus ptingētib^o nec ex pponib^o
 de inesse vt nunc. sed oz q fiat ex pponibus necessariys
 z de inesse simpliciter. igit cuz sillogismus traditus in li
 bro priorū sit in terminis cōibus sit applicabilis tā ad sil
 logismū demeritiuū qz ad thopicū oz qz de omni ibi tra
 ditū includat talē vniuersalitatē q referret in omni sillo
 gismo tā thopico qz demeritio. z qz ex solis picularibus
 nō segtur dclūio: si cōsideremus formā sillogizādi oz in
 omni sillogismo esse aliqz pponem vniuersalē q accipit
 vniuersalitates subiectozum qre si in omni sillogismo in
 quo refernat recta forma sillogistica requiritur vniuersa
 litas subiectoz. forma sillogismi tradita i lib^o pozū qē
 applicabilis ad oēm modum sillogizandi banc vniuersa
 litatē requirit. sed demeritiuus sillogism^o g est ex pponi
 bus nō ex qbuscūqz. sed ex necariys z de inesse simpliciter

et talia sunt et spoz q de oi de quo h agit no solu reg
 rat vltate subiectoz: s; et tepoz. bñ g omi e q d oi i libo
 posterioz addat ad d oi i libro pox vltate tepoz. ¶ Ul
 teri at dato q de oi hic traditu addat ad d oi i libo pox.
 Dubitaret forte aliqs vtz dici d oi differat vel sit ide qd
 ppō vltis. ¶ Dōz q vt patebit dici de oi simplr nō ē ide
 q ppō vltis: qz cū in oi sillo sit aliq ppō vltis in oi sillogis
 mo eet dici d oi: qd tñ fallū ē: qz ppe loqndo r directe de
 oi r de nullo nō sūt nisi pncipia pbātia p mā figurā. po
 tuisset tñ pbs si voluisset cuilz figure iuenire sua pñ. naz
 sic pma figura hz sua pñ. dici de oi r dici de nullo. sic se
 cūda figura hz sua pncipia. oēs. n. silli scde figure pnt p b
 pñ. pbari. qcgd remouet a pdicato r a subo. si. n. nullus
 lapis ē aial r ois hō est aial seqt q nullus hō sit lapis. nā
 si lapis remouet ab aial ois q remoueat ab hoie. Scda
 aut figura hz vnū solū pncipiū. qz ois celo ibi ē negati
 ua. pma at figura hz duo pncipia. vnū qd pbat clones
 affirmatiuas qd ē dici de oi. r aliud qd pbat negatiuas.
 q est dici de nullo. tūc. n. seqt in pza figura celo affirma
 tiua. qñ nihil est subiecti de quo pdicatu nō dicat. r tunc
 seqt negatiue qñ nihil est subia quo pdicatum nō remo
 ueat: r sic pma figura hz sua pncipia. r sic etiā scde figu
 re iueniemus suū pncipiū. sic et possit tertie figure pnci
 pta iuenire. Noluit tñ pbs cuiuslz figure ppa pncipia
 iuenire. cū tñ potuisset: qz qto pauclora sunt pncipia ad
 q fit reductio. tato artificialior est doctrina. voluit g pbs
 vt suā doctrinā artificialr redderet. r vt ad pauca pnci
 pia eet inductio oēs figuras reducere in p mā. r p mā in
 sua pncipia resoluerē. vt sic ad pncipia pme oēs alle fi
 gure reducende eent. Redeamus ergo ad ppositum r di
 camus q nō est ide dici de omni r ppō vltis: qz in oi sillo
 gismo ē ppō vltis. nō tñ in omni sillogismo ē pprie pnci
 piū dici de oi. vñ Auerro. mētoroz supra p mū prioz. vo
 lens dare dntā inter ppōnē vniuersalē r dici de omni
 ait. q si dicat. oē aial est corp. ad hoc q ibi sit pncipiū
 dici de omni. nō solū importat q oē aial disponat p cor
 pus: sed importatur q quicquid disponitur per animal
 disponatur per corpus. ppositio vero vniuersalis est vir
 tualiter pncipiū dici de oi. sed tūc est hō pncipiū pprie
 r directe qñ nō solū subm disponit p pdicatu qd sit i ma
 lor: sed qñ accipit aliqd sub subiecto. qd sit i mtozi. qd
 postea disponit p pdicatum. qd sit i clone. Ip m ergo oz
 dinē sillogisticū importat dici de omni que pprie nō im
 portat ppō vltis. p3 q veruz esse qd dicebat. v3. q simplr
 r p oem modū non est ide dici de oi qd ppō vltis. ¶ Ul
 terius aut dubitaret forte aliqs. vtz sit aliquo mō idem
 dici de oi qd ppō vltis. ¶ Dōz q dici de omni ē pncipiū
 silloz. in sillogismo aut possumus assignare duplex prin
 cipiu: mālē r formale. ipse. n. ppōnes r termini vident
 esse mā sillogismi. ordo aut sillogisticus vel est forma sil
 logismi vel aliqd pñens ad formas. Si g dici de omni
 accipit vt pñ mālē sillogismi sic nihil est aliud qd ppō
 vltis. r hoc mō sumptū regit in omni sillogismo. Dis. n.
 sillus accipit aliq ppōnem vniuersalē affirmatiuā vel
 negatiuā. id in oi sillogismo. pncipiū est dici de oi vel de
 nullo. Scdm g hūc modū si dicat. oē aial est corpus. nō
 plus importat de oi q oē aial disponit p corpus. s; si dici
 de oi accipiat vt pncipiū formale. r vt pbat formā sillo
 gismi r ordinē sillogisticū sic dici de omni. vt in pceden
 ti qōne dicebat nō est ide qd ppō vltis. r directe r pprie
 nō est pncipiū silloz in oi figura. s; solū ē pncipiū in p
 figura. Scd3 g hūc modū. si dicat oē aial est corp. dici d
 oi nō solū dicet. oē aial disponit p corp. s; etiā dicet totū
 ordinē sillogisticū. iportabit. n. q omne aial disponit p
 corp. r q qcgd disponit p aial disponit p corpus. g. ppō

vltis dicit vltalr r quodā mō dici de oi. vt est pncipiū for
 male dicit actualr r simplr. Ex qlibet. n. ppōne vlti pōe
 sumi ordo sillogisticus i pma figura r pot ex ea sumi pnci
 piū dici de oi vel de nullo. s; tūc est ibi ppe pncipiū hō
 qd ex ppositiōe vlti actualr explicat ordo sillogisticus
 in prima figura. ¶ Cū ergo qñ vtz dici de omni possit
 aliqñ taliter sumi q sit idēz qd ppositio vniuersalis. qz
 q si accipiat dici de omni vt est pncipiū materiale sillo
 gismi est idē qd ppositio vniuersalis. Si autē accipiat
 vt ē pncipiū formale. r vt includens ordinē sillogisticū
 nō est idēz. Si autē qñ qūo Arist. logi de dici de omni.
 dici d3 q in libro prioz solū logi vt est pncipiū forma
 le r vt pbat formā sillogismi in prima figura r vt includit
 hō ordinē sillogisticū. ¶ Ulteri dato q respectu sillo
 gismozū simpliciter possit accipi dici de omni vt pnci
 piū mālē r vt formale. Dubitaret forte aliqs vtz respec
 tu sillogismi demōstratiui possit accipi dici de oi vt pnci
 piū mālē r formale. ¶ Dōm q oēs alij modi sillogismo
 ruz hnt ēbere sillogismus simpliciter. sillus. n. dyalecticū
 vel etiā demōstratiuus non est sillogismus sumptus simpli
 citer. sed magis est sillogismus contractus. vtz aut scito
 ista fiat p additiōēz forme specifice vt dicamus q sillus
 simpliciter r cōiter sumptū sit gen ad sillogismus dyale
 ticū r demōstratiuus: vel sit ista rtractio p additiōem habi
 tudinis localis r necessitatē materie. vt dicamus q sil
 logismus dyalecticus ēbit sillogismū cōiter sumptum ad
 dendo supra ipz habitudinē locale quādā. sillus vō de
 mōstratiuus ēbit ipm addēdo necitatez materie. qd autem
 sup hoc vtz sit ad pns nō sit nobis cure inuefigare. suffi
 cit autē scire q sillogismus simplr r cōiter sumptus ēbit
 p sillogismū demōstratiuum. r qz sillogismus demōstratiuus
 est sillogismus rtractus. qresicant i sillogismo simpliciter
 pot accipi dici de omni vt est pncipiū mālē r formale: sic
 in sillogismo demōstratiuo potest accipi dici de omni vt est
 vtroq mō pncipiū. verū hō ēbit se deci de omni vt est
 pncipiū demōstratiōis ad dici de omni vt est pncipiū sillo
 gismi simpliciter. sic se hz demōstratio ad ipm sillogismus
 simplr. Quare sic demōstratio addit supra sillogismus sim
 pliciter. sic dici de omni vt ē pncipiū mālē demōstratiōis
 addit supra dici de omni vt est pncipiū mālē sillogismi
 simplr. r ēt dici de omni vt est pncipiū formale demō
 stratiōis addit supra dici de omni vt est pncipiū formale sil
 logismi simplr. ¶ Ulteri autē dato q dici de omni possit
 sit accipi duob modis vt ē pncipiū demōstratiōis sic acci
 pi duob modis vt ē pncipiū sillogismi simplr. r dato
 q sic acceptū addat supra dici de oi ēt illo mō sumptus.
 dubitaret forte aliqs quid addat r quō sit accipiēda hō
 additio. ¶ Dōm q sicut demōstratio addit supra silz sim
 pliciter necitate mālē sic dici de omni vt est pncipiū de
 mōstratiōis siue sit pncipiū mālē siue sit formale addit
 supra dici de omni vt ē pncipiū silli simplr necitate ma
 terie r vniuersalitate tepoz. qd sic declarat. acceptus. n.
 dici de omni vt est pncipiū mālē sillogismi simplr nihil
 aliud dicit q ppōnē vltēz hntez i se vltate subiectoz. s;
 dici de omni vt est pncipiū mālē demōstratiōis dicit ppō
 nē vniuersalē hntem in se vniuersalitate nō solū suboz
 sed etiā tepoz. nā omne. a. est. b. vt est pncipiū mālē
 sillogismi simpliciter nō plus iportat nisi q omne. a. dis
 ponit p. b. sed sit hō ppositio debeat eē pncipiū demō
 stratiōis nō solū i iportabit vniuersalitate subiectozū
 vt q omne. a. disponitur p. b. sed etiam vniuersalitatē
 tepozū vt q semper. a. disponitur p. b. Et sicut dici de
 omni vt est pncipiū materiale demōstratiōis addit su
 pra dici de omni vt est pncipiū materiale silli simplr
 vniuersalitatez tepoz. sic etiā vt est pncipiū formale

et includit ordinem filii demeritui addit supra dici de omni ut includit ordinem fillogismi simpliciter vilitatez tepoz. na oe. a. est b. vt e pncipiū formale filii cōiter sumpti ipoztat totū ordinē hūc fillogisticū q omne. a. disponit p. b. r qcad disponit p. b. disponit p. b. In hoc autē ipoztat ordo fillogisticus i pma figura. naz i pma figura subm disponitur p p dicitur in maiori r qcad disponit p subiectū in minori disponit postea p p dicitur i r clone. p3 g qd ipoztat. omne. a. e. b. vt est pncipiū formale filii cōiter sumpti. s3 vt est pncipiū formale filii demeritui ipoztabit ordinem fillogisticū cū quadā neccitate mae r vilitate tepoz. ipoztabit n. q omne r sp. a. disponit p. b. r qcad disponit p. a. temp disponit p. b. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliq cū dici de oi possit ee pncipiū māle r formale taz filii cōiter sumpti q̄er demōstratiui. quō sit accipiendū s3 intēione phi vtroq̄ modo fillogizadi. ¶ Dicēdū q̄ cū in libro poruz magis tradatur forma fillogistica. hic autē p̄supponatur talis forma. s3 applicet ad necessariā mām r demeritui. si volumus ire fm mētē phi. videt dici de omni sumēdū esse in lib⁹ pozz vt est pncipiū formale r vt ipoztat ordinē fillogisticū. in hoc autē libro vī sumēdū ee magis vt e pncipiū māle vt est idē q̄ ppō vlr neccaria impoztas vilitate tā subiectoz q̄ tepoz. ¶ Ulteri⁹ at dato q̄ dici d omni vt e pncipiū demerituis addat supra dici d omni vt e pncipiuz filii simpliciter. Dubitaret forte aliq vtz dici de oi vt est pncipiuz filii simpliciter possit aliq mō addere supra dici de omni vt e pncipiū demerituis. Et vī q̄ nō. qz sp posteri⁹ addit ad pus nō at ecouerso. Et semp minus vlc addit supra maius vlc r nō ecouerso. Et semp de omni vt e pncipiū demerituis est posteri⁹ r minus vlc q̄ dici de oi vt est pncipiū filii simpliciter. hoc g addit supra illud n̄ ecouerso. ¶ In dūi ē. qz dici de omni vt e pncipiū filii simpliciter pōt ee pncipiū formale r includere ordinē fillogisticū vt at est pncipiū demerituis pōt ee pncipiū māle r nō includere hō ordinē. q̄ aliqd pōt dicere dici de omni i lib⁹ pozz qd nō dicitur di de omni i lib⁹ posteri⁹. dicit. n. ordinē fillogisticum r poterit illud dici de omni supra illud addere hō ordinē. ¶ Dōz q̄ dici de omni i b⁹ lib⁹. r i libro pozz cum vtroq̄ dicat multipl. s3 fm eundē modū accipiat vtroq̄ semp iuenimus q̄ hoc addat supra illud r nō ecouerso. vt ratios p̄p̄site oñdebāt. nā hō dici de omni sumptuz mālr addit supra illud mālr acceptū. r acceptum formale addit supra illud formale. sumptum. s3 si sit difformis acceptio vt si sumat hō dici de omni mālr. r dici de omni i libro pozz formalit. hoc addet supra illud r ecouerso. Qd si de hoc in p̄ib⁹ exēpluz q̄rimus dicentis q̄ suba multipl. dī. dī. n. de forma r mā r de cōposito. r corp⁹ et dī multipl. dī. dī. de mā organica r de cōposito ex materia r forma. nā corpus qd est genus sic est corpus qd dicitur dī in aiatuz. r i inaiatum dī qd p̄p̄sitū ex mā r forma. sed corpus qd est altera ps cōpositū sic dicimus aial cōpō n̄ ex aia r corpore. pōt dicere ipsam māz organica. Si g q̄rat vtz corpus addat supra subam vel ecouerso. dicemus q̄ si sit vniformis acceptio corpus addit supra substantiā nō ecouerso. nā si corpus sumat mālr r vt est altera para cōpositū addit supra subaz. put substantiā ipsam materiā noiat. nā corpus sic sumptū dicit materiā magis dicit q̄ dicit suba. sic etiaz si sumat corpus vt e genus r vt dī qd cōpositum ex mā r forma addit supra subam vt noiat hō rē cōpositā. eo q̄ suba noiat rem cōpositā magis sub modo vli q̄ factat corpus. sed si sit acceptio difformis vt sumat corpus. put dicit materiā organizatā r accipiat suba. put dicit cōpositū ex mā r formatū corpus addit supra subaz. r substantiā supra corpus. nō tñ eodem mō. sed corpus addet supra subam ratione sp̄alitatis. sub

stantia aut addet supra corp⁹ rōne totalitatis. addet. n. corpus sic sumptū supra subaz. qz dicit mām organizatā quaz nō dicit suba s3 se sumpta in q̄cūq̄ significatiōe sumat. sic et suba addet supra corp⁹. qz substantiā sic sumpta dicit rē totā. corp⁹ aut sic acceptū solū alterā pte p̄p̄stiti noiat. ¶ Hoc vīso p̄p̄p̄z ee qd dicebat. nā si dici de omni qd demeritōis ē pncipiū r dici de omni i libro pozz vniformiter accipiat semp b̄ addit supra illud. nō ecouerso. sed si accipiat difformiter. vt q̄ hoc accipiat mālr put nō includit ordinē fillogisticū. aliud vō accipiat. formale put includit ordinē fillogisticū hō addit supra illud. qz ipoztabit neccitate materie r vilitate tepoz. qd nō ipoziat illud. r et illud addit supra istud. qz ipoztabit ordinē fillogisticū qd nō ipoztabit istud. Qd autē arguebat. qz semp posteri⁹ addit supra pus. r minus vlc supra magis vlc nō ecouerso. Dico vtz esse cū ē vniformis acceptio. s3 cū acceptio est difformis pōt hoc addere supra illud r ecouerso. vt est in suba r corpore patefactum. Deinde cum dicit. ¶ Signum aut est. Nāqz instantias sic profertur mus sicut de omni interroganti aut si in quodam non. aut si aliquando non. ¶ Probat qd dixerat per quoddā signum. dixerat. n. q̄ dici de omni de quo hic agit r qd est demeritōis pncipiuz importat tam vniversalitatē subiectoz q̄ tepoz. Ideo aut. (Signuz aut est) supple dici de omni de quo h̄ agit q̄ importet vtroq̄ vilitatē. (nam si interroganti de omni sic). i. vtroq̄ modo (instantias profertur. aut si in quodam non est). i. nō est ibi vilitas subiectoz (aut si aliquando non est). i. non est ibi vniversalitas tepoz. ¶ Notandū aut q̄ ad dici de omni r ad p̄bationez vniversalitē ē pncipiū demonstrationis duobus modis possumus inferre instantias. vel si nō est ibi vniversalitas subiectoz. sed est in quodam sic in quodam nō. vel si non est ibi vniversalitas temporū. r est aliquando sic aliquando non. r quia vtroq̄ modo possumus instare contra hoc. dici de omni signū est q̄ dici de omni hic tradituz dicat vtroq̄. videlicet vilitatem subiectozum r temporum. ¶ Per se aut sūt q̄cūq̄ sūt i eo qd qd ē. vt triangulo inest linea r linee p̄fectū. Suba. n. ipsoz ex bis est q̄ insunt in rōne dicente qd est. ¶ Postq̄ p̄p̄us determinauit de omni. In parte ista vt dicebat determinat de p se. Circa qd duo facit. quia primo determinat de modis p se oñdēs q̄tuor esse hō modos. scō qd dixerat adaptat ad demonstratiōez declaras q̄ illoz modoz demonstratiōi sunt vtilis ibi. (Que ergo dicunt in simpliciter scibilibus.) Ad euidētā aut p̄nc p̄tis sciēdum q̄ p se dicitur habitudinē ad cām. vñ r p̄s s̄meta. ca. de p se ait. q̄ p se r cā eq̄lia sunt. In ipso ergo p se accipiēdus est respectus ad cām. respectus aut ad cām pōt accipi dupl. vel positine. vel negatiue vtroq̄ autē mō sumitur p se. Dicit. n. p se non solū p respectū ad cām positine vt q̄ sit ibi essentialis bitudo ad cām. s3 et dī p se p respectum ad cām negatiue vt dī aliqd esse p se. eo q̄ nō heat cām. vñ r s̄meta. cap. de p se. dī q̄ est illud p se qd non h̄ aliq̄ cām. Scōm hoc ergo potuerunt accipi modi per se. nam essentialis bitudo ad cām ē multipl. qz vel ē ad cām formale vel māle vel efficiētē vel finalez. S3 habitudo ad cām efficiētē r finalez vt in psequendo patebit nō facit nisi vnū modum per se. Erūt ergo quattuor modi dicendi per se. quoz primus sumit p respectus ad cām formale. scōdus ad mālez. tertius vō sumit per negatiōne cause vel p non h̄re cām. artus vō p respectum ad cām efficiētē r finalez. bec aut sic. declaratur. Nāz p̄ncus est

quando diffinitio vel pars diffinitiois predicat de subo in pmo qm no predicatur e de rone subiecti quod pmet ad casz formalis: qz oes ptes diffinitiois sunt forme. Est eni diffinitio pmo declaratiu qd dicitur e eentie. qd dicitur aut e eentia ad casz formalis pmet. Scds aut modus est qd p se passio predicat de subiecto: qz subiectu igredit diffinitio: nez p se passiois sic in pmo mo predicatu p se erat de rone subiecti: s; i scdo mo subiectu est de rone predicati. hic at scds modus ad casz male pot reduci: qz subz respectu passiois se hz vt ma r p se passio i suo subo fundat taq; i ma. Tertius modus ide sonat r p eode accipit ee p se qd no ee in alio: s; que modu pme substatie sunt p se: qz oia alia sunt in primis. pza aut dnr ee p se: qz snt i alyz. Inde est qz de structis primis no pot aliqd alioz remanere. sic. n. ee p se nihil aliud sonat qd ee h° aliqd r p se existere. r qz albedo nec aliqd aliud accns existit p se. s; sustentat in alio. sic et qz nec vltia existit p se: s; sunt i alyz segt qz sola idiuia pime substatie p se snt. illud g ee p se qst sumit negatiue no. n. e sensus qz idiuia pime sube sint p se positue: qz snt i seipsis pbat. n. i 4° pbicoz qz nihil e in seipso: s; dnr pime substatie ee p se: qz no sunt i alyz: s; magis alia snt in ipsis. Quart at modus dicendi p se sumit p copationez ad casz efficiete r finale na qn aliqd euenit qz ca no ordi nat ad illud r qz ee pter itentione dr ee p accns: s; si ca ordi net ad illud erit p se. vt si me ambulante corruseat. h fuit p accns: qz abulatio mea no ordiabat ad corruseatoez: r si fodiess i terra vt faciat sepulchru iueniat thesaurz h° fuit p accns qz fuit pter itetioez cae. s; sigs decollat aliqne vl stragulat ips fl ex h segt iterit ei n ee p accns: qz stragula tio r decollatio p se ordinat ad morte. Interfect. nisi iterit pp interfectioez. i. pp stragulatioez vel pp aliud gen° mortis no e p accns: s; p se. illud g p se vt diuidi fortunaez r casum. Scds hoc g diceret ee p se q snt i interioez cae ef ficietis. p accns vo q snt pter itentionem ei. Et qz qd in tedi a ca efficietis e finis oz qz ad intentione cae efficien tis occurat ta ca efficietis q agit qz ca finalis quaz intendit r pp quaz agit. Qd g ad p se cam efficiete r finale facit huc qrtu moduz. bn itaqz dcm est qtuor ee modos p se. quoz primus. scds. r qrtus sumit positue. terti vo sumit tur quodam no negatiue vt ides sonet ee p se qd no ee i alio. ¶ Hoc viso dicamus qz declectio in q agit de modis p se diuidit in ptes qtuor fm qtuor modos dicendi p se. scda ps e ibi. (Et in qbuscuqz ipoz.) tertia ibi. (Ampli qcuqz.) qarta ibi. (It e alio mo.) Dicit g. (Per se aut snt qcuqz sunt in eo qd qd e.) i. qcuqz pmet ad diffinitiuam rone ita qz diffinitio r pars diffiois predicant de diffinitio p se. manifestat aut qd dixerat p exepli. d. (vt triangulb inest linea r punctus linee) sup. inest p se. (qz suba eoz.) i. subalis diffinitio ipoz ta trianguli qz linee (est exipis) .i. ex lineis r punctis. na diffinitio trianguli e ex lineis. dif finitio linee est ex punctis. Et subdit r q snt in rone di cent qd est) .q. d. q no solu punctus inest p se linee: r linea per se triangulo. s; vlr q. i. qcuqz isunt in rone dicete qd e .i. isunt in rone diffinitiu. su. p se dnr de diffinitio. ¶ No taduz aut qz substatia. i. subalis diffinitio trianguli e ex li neis: qz in diffone trianguli ponit linea. Est. n. triangulus figura plana tribus rectis lineis pta. sic etia substatia. i. subalis diffinitio linee e ex punctis. qz in diffone linee r maxime in diffinitioe linee recte ponit puncta. na cu no sit dare linea infinitaz oz ea finiri p puncta. Est g linea lo gitudino sine latitudine cuius fines suos cuius extremitates sunt duo puncta. ¶ Notadu et qz in diffinitiu rone qdaz sunt q predicat in recto. quoz da vo no e predicatio simplr in recto: s; oz vel diffinitiu vel diffinitiu ponit in obliquo ad hoc qz vnu predicet de alio. videmus. n. qz aial pmet

ad diffinitioez hois r predicat de hoie in recto: qz ho e aial linea vo itrat diffinitioez trianguli. r eni no predicat de trian gulo i recto: qz triangulus no e linea. e tri figura i q e linea vel e figura pns lineas. sic et punctus itrat diffinitioem li nee nec eni punctus predicat de linea in recto: qz linea no est punctus: s; est logitudo in q sunt puncta vel hns puncta. qll tercuz eni aliqd intras diffinitioe alicui predicet de ipso vel in recto vel obliquo semp coparat ad ips p se. Et est ibi pmus modus dicendi p se. ¶ Dubitaret forte aliquis qz videt qz diffinitio r ps diffonis no pmet ad eundem mo du dicendi p se. na de per se fm primu moduz r scds nihil aliud est qz qda modus predicadi. Tnc arguat sic. q no pmet ad vnu r ide predicatu no pmet ad vnu r eudez mo duz predicadi. sed diffinitio r pars diffinitionis vt pbat dicit aliud r aliud predicatu. igit no dicunt eude modu p dicadi. pbo assumptu. pbs. n. circa pncipiū pmi thopico. distinguit qtuor predicata. i. gen°: diffinitioe: ppzi r acci dens. sed genus est pars diffinitiois. g si genus no est ide predicatu qd diffinitio segt qz diffinitio r pars diffonis no dicat ide predicatu. g multo magis no dicunt eude modu p dicadi. ¶ In oriū est plus qz diffinitioez r parte diffini tionis ordinat i vno r eode mo predicadi. vs. i pmo mo di cendi per se. ¶ Dds qz no est icoueniens qda vno mo acco pra collocari sub vno mo q alio mo osiderata pmet ad aliū r aliū modū. id vt coiter ponit h° predicata pnt pnt rari s; qda itentiois coes q snt maius eqle pueris r no ager in thopics. na qe qd predicat de alio vt e substatio vel accidis vel dicit eentia eius vel no dicit eentia eius. si dicit eius eentia vel est in plus r no predicat puerim r tuc est genus. si aut dicit eentia r e eqle r predicat puer sim sic e diffinitio. Quatu g ad ea q indicat eentiam bo bemus duo predicata quoz vnu est in plus vt genus. aliud in eque vt diffinitio. Si vo h° predicatu no indicet eentiaz vel no predicat puerim r tuc est accns. vel predicat puer sim r tuc e ppzius. Quattuoz g sunt predicata duo idicatia eentia. quoz vnum predicatur puerim vt diffinitio. aliud no puerim vt genus. Et duo sunt no indicatia eentiam. quoz vnus no predicat pueris vt accns coe. r aliud co uersis vt ppzius. Omne ergo predicatu vel e aliqz istoz ruz qtuor vel annectit r reducit ad aliqz istoz. si ergo osideremus has intetioes q sunt predicari puerim vel no puerim diff° r ps diffonis no dicunt ides predicatu nec eundem modu predicadi. Sed si osideret diffinitio r pars diffonis no p predicari pueris vel no pueris. sed p predi cari eentia. vel no eentia. sic diff° r ps diffonis pmet ad eundem modu predicadi: qz ta diffinitio qz pars diffonis eentia lr predicant. r hoc mo e bec osideratio vt sub eode mo predicadi collocant. ¶ Deide euz dicit.

Et quibuscuqz eorum que sunt ipsas in ratione sunt quid e demonstrati vt rectum est linee r circularis r ipar r par

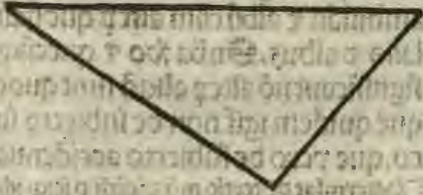

numero et
 primum et
 compositus
 et ysocheles
 quid est
 equilaterus
 et scalenus
 altera parte
 longior et
 que omni-
 bus his in-
 sunt in ra-
 tione dice-
 re quid est.
 hinc quid-
 dem linea
 idem nume-
 rus. Similiter au-
 tem et in alijs
 huiusmodi
 ad unum quodque per se esse dico.

egilaterus seu ysopteros habens tria latera equalia.

Scalenon seu gradatus habens tria latera inaequalia.

Determinat de secundo modo dicendi per se. Circa quod duo facit quod primo determinat de his que dicuntur hoc modo per se secundo de his que dixerat declarat que sunt illa que dicuntur per accidens ibi. (Quaecumque vero naturaliter.) Continuetur autem sic non solum compositum predicari per se definitioni et partibus definitionis: imo compositum predicari per se (et quibuscumque partibus) id est de numero ipsorum accidentibus (que insunt ipsis) subiectis (et ipsa) suba (insunt in ratione) id est definitione subiectis (et ipsa) suba (quid est) quasi dicat quod que (demonstrant) id est indicant (quid est) quasi dicat quod que cumque accidentia sic sunt in subiectis quod tamen ipsa subiecta sunt de ratione ipsorum accidentibus et pertinent ad definitionem que dicit quid est ipsorum accidentibus omnia habent accidentia insunt per se subiectis illis (ut rectus et circularis) inest linee per se (et par et impar et primum et compositus et ysopteros quod est equilaterum et scalenum quod est altera parte longius numero) id est insunt per se numero et subdicitur (et que insunt) id est linea et numerus sunt illa suba (que insunt omnibus his passionibus enumeratis (insunt) definitione in ratione dicente quid est) id est in ratione quid dicitur et definitione. Quod autem linea et numerus sunt in ratione omnium passionum predictarum patet quod hinc quidem) id est retro et circulari (linea) id est inest linea in definitione enim eorum suscipitur linea (illuc autem) id est in definitione illo videlicet par et impar et compositus equilateri et altera parte longioris (numerus) id est suscipitur numerus et subdit. (Similiter autem et in alijs huiusmodi) id est in alijs subiectis que suscipiuntur in rationibus suarum passionum (unicuique) sui termini subiectorum (per se esse) id est in esse (dico) sui passionem suam. (Dubitaret forte aliquis: quod equilaterus siue ysopteros et scalenus quod est altera parte longius non videntur esse passiones numeri: sed magis videntur esse species trianguli. v. ysopteros siue equilaterus habens tria equalia latera. ysocheles siue equicus habens duo equalia latera. et scalenus siue gradatus quod est trius inaequalium laterum.) Dicendum quod per se quodammodo hoc quod dicitur ysopteros et

scalenon non est referendum ad numerum: sed ad triangulum: sed hec videtur esse assumptio difficilioris: quod non videtur esse per se in secundo modo dicendi per se quando species predicatur de genere non enim videtur species esse propria parte generis: sic quod non est propria passio animalis nec videtur esse secundo modus dicendi per se animal est homo. sic non videtur esse secundo modus dicendi per se quod triangulus est equilaterus nisi forte diceretur equilaterus esse passio trianguli. attamen quod nescimus noiare proprias species trianguli noiamus eas per has passiones. sic quod nescimus noiare proprias definitiones circulo logum eas per quodammodo accidentia. Sed et hoc si verum esset non videremur ire ad metem philosophi: quod cum nulla mentio fiat de triangulo: sed solum de linea et numero videtur esse facta passiones referendas esse ad lineam vel ad numerum. (Sciendum ergo quod multe passiones continuo transferuntur ad numerum et quadratus et cubitus id est per se recipiunt in continuo transferuntur tamen ad numeros. sic et equilaterus et altera parte longius id est proprie recipiunt in continuo transferuntur tamen ad numeros. sed hoc ergo dicemus quod cum sex passiones sint numerate due illarum videlicet rectum et circularis competit linee. et linea ponitur in diffinitione illarum: quod rectus ut est passio linee potest diffiniri quod linea est cuius medius non exit ab extremis: sed etiam circularis ut dicitur linee est linea equidistantis a centro. Reliquae vero passiones sex videlicet par et impar primum et compositus equilaterus et altera parte longius sunt passiones numeri. nam par est numerus in duo equalia divisibilis. impar vero quod est in duo equalia dividi non potest: numerus vero primum est quod nullo numero sed unitate mensurat. compositus vero numerus est quod aliquo alio numero mensurat. numerus vero equilaterus dicitur fit ex numero ducto in se: ut quatuor qui fit ex ductu binarii in seipsum. de enim hic numerus equilaterus: quod si describerentur quatuor haberent equalia latera. quod ex omni latere haberent duo. sic et omnia quadrata sunt numerus equilaterus quod potest taliter scribi. quod ex omni parte haberent equalia latera. Numerus vero altera parte longior dicitur numerus quod fit ex ductu numeri unius in alium. ut senarius quod fit ex ductu binarii in ternarium habens unum latus longius alio. si describerentur senarius ex uno latere haberet tria et ex alio duo. Si enim describerentur tres unitates et sub illis tribus unitatibus describerentur tres alie unitates facerent senarium. que ut patet non haberent equalia latera. (Deinde cum dicitur) Quaecumque vero neutraliter insunt: accidentia sunt ut musicum aut album animali. (Ostendit que predicant per accidens. d. Quaecumque insunt naturaliter) id est neutro modo. quod nec insunt sicut diffinitio vel pars diffinitionis inest diffinitio. nec sicut propria passio subiecto. (accidentia sunt) id est predicant per accidens (ut musicum vel album) inest homini vel animali. (Dubitaret forte aliquis: quod non videtur esse verum quod hic dicitur. videlicet quod que nec predicant sicut diffinitio de diffinito nec sicut propria passio quod accidentia sint nam contingit diffinitum de diffinitione predicari. ut cum dicitur animal rationale et mortale est homo. hic autem non predicat diffinitio de diffinito: sed magis econverso. nec etiam predicat propria passio de subiecto: quare diffinitum non est propria passio diffinitionis. ergo si est per se eam diffinitio predicat de diffinito. queritur an sit per se cum diffinitum predicatur de diffinitione. et si est per se cum propria passio predicatur de subiecto. queritur an sit per se cum subiectum predicatur de propria passione. (Dicendum ergo forte videtur aliquibus cum diffinitum predicatur de diffinitione est per se: sed transit ad secundum modum. et si subiectum predicatur de passione est per se sed redit in primum. si ergo dicatur homo est animal rationale et mortale. proprius modus est per se: sed si convertatur hec propositio et dicatur animal rationale et mortale est homo. videtur esse secundus modus. nam in primo modo predicatum est de ratione sub-

lecti. In secundo subiectum de rōe p̄dicati. si igitur diffinitio predicat de rōe subiecti. s̄z si diffinitū p̄dicat de diffinito ne videt esse secundus modus: qz tunc subm̄ est de rōe p̄dicati sic in sebo mō. si dicat nasus est simus est secundus modus: qz hoc subm̄ est de rōe p̄dicati. sed si uertat simus est nasus. videt redire in p̄mū modū: qz hoc p̄dicatus est de rōe subiecti. s̄z vt patebit in sequenti. q. si p̄mus modus p̄ se uertat nō fit secundus modus. r̄ si secundus uertat nō redit in p̄mū. Ut q̄ apper̄at v̄tas q̄st̄i. scien dū q̄ p̄dicatio p̄ se p̄supponit p̄dicatiōem directā. in d̄re etā aut p̄dicatio nō p̄t dici p̄ se directe nisi dicat forte p̄ se p̄ reductionē. nā cū subyci sit m̄ae. denotare at̄ p̄tineat ad formā. id q̄ subyci in p̄pone h̄z rōne m̄ae. id v̄o q̄ aliud denotat r̄ q̄ de alio d̄r h̄z rōnez forme. nūq̄ itaq̄ ē directa p̄dicatio nisi subm̄ h̄at rōne m̄ae. r̄ p̄dicatū rōnem forme. q̄re si d̄ffō p̄dicat de diffinito tūz diffinitio h̄at rōnez forme est ibi p̄dicatio directa r̄ directe r̄ p̄te poterit ibi eē modus dicendi p̄ se. sed si ecōuerso fiat r̄ de diffinitōe p̄dicet diffinitū. qz tūc subz h̄ebit rōnem forme nō erit ibi p̄dicatio directa. r̄ p̄ n̄s nō erit ibi modus dicendi p̄ se directe. sed est ibi p̄ se hoc est p̄ reductionē. sic ēt in 2° mō si de subiecto p̄dicet. p̄p̄a passio est ibi p̄dicatio directa r̄ directe p̄t assignari modus dicendi p̄ se. s̄z si ecōuerso fiat vt de p̄p̄a passione p̄dicet subm̄ nō erit ibi p̄dicatio directa. qz subm̄ tunc non h̄ebit rōnez m̄ae. sed forme r̄ p̄dicatū nō habebit rōnez forme: s̄z m̄ae. igit̄ cū diffinitū p̄dicat de diffinitione r̄ cū subz p̄dicat de p̄p̄a passione nō est directe p̄ se nec est p̄te p̄ acc̄ns. cum sit p̄ se habitudo p̄dicati ad subz. dicimus q̄ tales p̄p̄ones eē p̄ se nō directe: s̄z p̄ductionē. ¶ Uterius forte dubitaret aliq̄ q̄re p̄mus modus p̄ se uertat nō fiat secundus. hoc ē q̄re si diffinitū p̄dicat de diffinitōe q̄re nō ē ibi secundus modus dicendi p̄ se cū subz sit tunc cā p̄dicati. q̄ vt dicebat̄ p̄tinebat ad 2° modū. ¶ Sic etiaz dubitari posset q̄re sc̄s modus p̄ se uertat nō redit in p̄mū. nā si subm̄ p̄dicat de p̄p̄a passione vt esse vt antea dicebat̄ p̄mus modus dicendi p̄ se cūz p̄dicatū sit ibi cā subiecti. ¶ Dicendū q̄ ad p̄mū modū dicendi p̄ se nō sufficit q̄ p̄dicatū sit q̄liscūq̄ cā subiecti. sed opz q̄ h̄at rōne cāe formalis. ideo si uertat̄ secundus modus dicendi p̄ se r̄ p̄dicet̄ cū subm̄ de p̄p̄a passione p̄p̄a uersionē nō est ibi p̄ se p̄mus modus: qz h̄z cum subm̄ p̄dicat̄ de p̄p̄a passione p̄dicatū sit tūc cā subiecti: nō tū h̄z rōnez cāe formalis: sed magis mālis. sic ēt si diffinitū p̄dicat de diffinitōe nō ē sc̄s modus: qz qd 2° modū p̄ se nō sufficit q̄ subm̄ sit q̄liscūq̄ cā p̄dicati. sed requir̄ q̄ sit cā mālis. diffinitio aut̄ resp̄cū diffiniti n̄ ē cā mālis: s̄z formalis pot̄. ¶ Uterius? at̄ forte dubitaret aliq̄ quō cū uertat̄ p̄mus modus r̄ p̄dicat̄ diffinitū de diffōne r̄ ēt cū uertat̄ secundus r̄ p̄dicat̄ subz de p̄p̄a passioe sit ibi modus dicendi p̄ se p̄ reductionē. ¶ Dicendū q̄ sicut p̄ncipia sunt in genere p̄ductionem. qz sunt in genere p̄ sua p̄ncipiata vt dicamus q̄ iō p̄ncipia sunt in genere qz p̄ncipiata sunt in genere: r̄ si p̄ncipia sunt in genere p̄ncipiata cogimur cedere ea eē in eodē genere i quo sunt p̄ncipiata sua. sic cū diffinitū p̄dicet de diffōne nō ē p̄ se nisi qz sua uertat̄ p̄ se est. vt qz cū diffinitū p̄dicat de diffinito est p̄ se. iō ecōuerso fit cū diffinitum p̄dicat de diffōne est p̄ se. Sicut ergo cūz ali qd est in genere p̄ aliud ē in eodē genere in quo ē illud. sic cum aliqd reducit̄ ad p̄ se p̄ aliud. oz q̄ reducat̄ ad idē p̄ se in quo ē illud. Et qz cū d̄ffō p̄dicat de diffinito ē p̄mus modus si ecōuerso fiat reducet̄ ēt ad p̄mū modum. Et qd d̄c̄n̄ est de diffōne respectu diffiniti intelligendum est de p̄ribus diffinitōis respectu diffiniti. vt si genus vel

d̄n̄tia predicat̄ de spē erit p̄mus modus p̄ se directe. s̄z aut̄ ecōuerso fiat erit p̄mus modus p̄ductiones sic ēt si de subiecto p̄dicet̄ p̄p̄a passio erit secundus modus p̄ se directe. si at̄ ecōuerso fiat erit secundus modus p̄ductionē. ¶ Uterius cū omne p̄ acc̄ns reducat̄ ad p̄ se dubitaret forte aliq̄ si p̄mus r̄ secundus modus uertat̄ sint p̄ se r̄ p̄ductionē. r̄ qz ēt p̄p̄ones p̄ acc̄ns reducant̄ ad p̄ se q̄ p̄ferētia est iter hos modos cōuersos r̄ p̄p̄ones per acc̄ns. Dicendū q̄ aliqd p̄t reduci ad p̄ se dupl̄r vel rōne rei vel rōne modi. p̄p̄ones aut̄ p̄ acc̄ns nō sunt p̄ se directe: s̄z p̄ductionē rōne rei. qz in p̄p̄onib̄ p̄ acc̄ns inter ip̄as res siue inter ip̄a p̄dicata r̄ suba nō ē eēntialis bitudo. s̄z modi p̄ se uertat̄ reducūt̄ ad p̄ se magi rōne modi p̄dicati q̄ rōne rei. i talib̄ n. p̄p̄onib̄ b̄n̄ ē p̄ se bitudo iter p̄dicata r̄ suba r̄ iter ip̄as res. nō ē ibi t̄n̄ rect̄ modus p̄dicati. qz ibi subz n̄ h̄z rōne m̄ae r̄ p̄dicatū rōne forme: s̄z magi ecōuerso vt est p̄ habita manifestū. ¶ Deinde cūz d̄c̄t̄. ¶ Amplius q̄ nō de subiecto d̄r alio quodā vt ambulās r̄ albi cum alreẗ quodam sit ambulans r̄ albus. Suba h̄o r̄ quecūq̄ hoc aliqd significant nō alreẗ aliqd sunt quod vere sunt. que quidem igit̄ non de subiecto sunt per se d̄co. que vero de subiecto accidentia. ¶ Determinat de tertio mō dicendi p̄ se: q̄ idē est sic p̄ se qd eē aliqd p̄ se ex̄ns r̄ nō eē in alio: s̄m̄ quez modū loq̄ndi ambulās vt albi nō est ex̄ns p̄ se. s̄z aliqd aliud ex̄ns p̄ se. vt idiuiduū p̄me sube qd d̄r albi. qz in eo fundat̄ albedo. r̄ p̄ ambulās: qz in eo est motus ambulatiōis. Idem est q̄ hoc esse p̄ se qd esse hoc aliqd. iō ait̄ Ampli d̄r p̄ se q̄cūq̄ nō d̄r de alio quod d̄ subo vt ambulās r̄ albi. qd d̄r d̄r de subo quodā r̄ nō d̄r p̄ se esse (sed) in. d̄c̄t̄ qd ambulās r̄ albi. cū alreẗ qd ē. i. cūz subm̄ aliqd (sic ambulās r̄ albus. s̄z suba) su. p̄ma (r̄ qd) i. q̄cūq̄ (significat̄ hoc aliqd nō per alreẗ aliqd sunt. q̄ ve sunt) q̄ h̄o p̄me sube vere sunt. i. existūt p̄ se r̄ nō p̄ aliqd alreẗ. ¶ Concludit̄ q̄ ex d̄c̄tis q̄ q̄ gde igit̄ nō de subo sunt. p̄ se. i. q̄ d̄r de subo sunt (acc̄ntia) s̄nt. i. s̄nt p̄ acc̄ns. ¶ Notādus aut̄ q̄ mā subyci forme r̄ inferiora subyciūt̄ superiorib̄. Illud q̄ nullo mō d̄r de subo: qd nec est forma inherens m̄ae. vel nō est acc̄ns inherens subo. nec est v̄le h̄ris inferiora. de q̄bus p̄dicet̄ tanq̄ de subis. v̄lia itaq̄ non existunt p̄ se: s̄z existunt in alijs vt i suis inferiorib̄: nec acc̄ntia existunt p̄ se: s̄z existūt in alijs vt in suis subis. nec forma materialis existit p̄ se: s̄z existit in alio vt in mā. nec materia existit p̄ se: sed est ps totū? r̄ existit in toto. Sole q̄ p̄me sube q̄ non d̄r de subo tanq̄ sup̄ius de inferiori. nec d̄r de subo tanq̄ acc̄ns de subo. nec sunt ps totū? sed sunt p̄ se existēs. r̄ sunt hoc aliqd. p̄ se existunt. reliqua aut̄ oia siue sunt v̄lia siue sunt acc̄ntia vt albi vel ambulās nō existūt p̄ se sed p̄ aliud. vt p̄ p̄mas subas. Iō b̄n̄ d̄c̄n̄ est q̄ p̄me sube q̄ nullo mō d̄r de subo p̄ se sunt. reliq̄ v̄o sunt acc̄ntia. i. sunt per accidens. ¶ Dubitaret forte aliq̄ qz videt̄ hic velle p̄ha q̄ q̄cqd d̄r de subo est acc̄ntia. videtur enī velle q̄ oia illa a p̄mis subst̄ntijs s̄nt acc̄ntia. q̄ ergo r̄ spē sunt acc̄ns. qd videtur esse falsū. ¶ D̄m̄ q̄ esse acc̄ns. i. esse per acc̄ns p̄t intelligi dupl̄r. vel rōne rei q̄ ipsa res sit acc̄ns. vel rōne modi q̄ habeat quendam modū acc̄ntalem. cū. n. sube sit p̄ se existere q̄cqd nō existit p̄ se sed existit in alio videt̄ habere quendam modum accidentalem. quare cū sole p̄me sube p̄ se existant. cetera alia sunt in p̄mis. Bene dictum est ergo q̄ oia alia a p̄mis sunt acc̄ntia. i. quodā mō sunt p̄ acc̄ns vt rōne rei. vt qz ipsa eoz nā est acc̄ntia. vel rōne modi. vt qz h̄z

quedam modum accidentale. Ipsa. n. gna et spes quatuor sunt et predicamentis subiectis quod non per se existunt sunt quedam modum accidentale. **¶** Alterius forte dubitaret aliquis quod dicitur hic tertius modus ab alijs. **¶** Dominus. quod hic modus dicitur a primo et secundo in tribus. primo. dicitur quod primus et secundus modus sunt modi per se predicandi. hic autem est modus per se eandem. in illis. n. est per se quod predicata sunt per se habitudine ad subiecta. hic autem dicitur per se eo quod se sic habet non sit in alio. sed per se sit et per se existat. Secundo dicitur hic ab illis: quod illi modi sunt quasi complexi. ibi. n. per se dicitur eo quod alterius per se habeat ordinem ad alterum: ut eo quod passio habeat per se ordinem ad subiectum: vel eo quod diffinitio per se habeat ordinem ad diffinitionem. hic autem modus est quasi simpliciter complexus ut dicuntur idiuidua per se eandem. propter ordinem quem habeant ad alterius: sed quod per se existunt. Tertio dicitur hic ab illis quod cum per se dicat aliquo modo habitudine ad eandem in illis est habitudo ad eandem positivie ut in primo modo referuntur habitudo cause formalis in primo. malis. hic autem est habitudo ad eandem negativie ut dicuntur idiuidua esse per se non positivie quod sunt in seipsis. quod loquendo de rebus causatis nihil positivie in seipso est ut patet. 4. philosophorum. sed dicitur prime subiecte vel idiuidua esse per se. quod non sunt in alio sicut in subiecto: et in hoc differt tertius modus a 4. quod in hoc est habitudo ad eandem negativie: sed in 4. reservatur habitudo cause positivie: ut potest patere per habitum et ut erit per sequentia manifestum. **¶** Deinde cum dicitur.

¶ Item alio modo quod quod dicitur per se ipse est unicuique per se: quod vero non per se ipse accipitur: ut si ambulante corruscat accipitur est. **¶** Item. n. per se id quod ambulat corruscavit. sed quod accipitur dicitur hoc esse. **¶** Si vero per se ipse per se. ut si aliquid intersectus iterum scilicet intersectionem. quam per se id quod intersectus est iterum: sed non quod accidat intersectum iterum.

¶ Ponit quartum modum dicens (item alio modo quod quod dicitur inest unicuique per se hoc ipsum). id est per eandem assignatam (per se). id est esse per se. (quod vero nec per se hoc ipsum est accipitur). id est per accipitur. quod dicitur quod in propositione exprimitur. propositio causa per quam res est dicitur esse per se. quod autem non exprimitur dicitur esse per accipitur. (ut si aliquo ambulante corruscavit accipitur est. non enim per se hoc quod ambulante corruscavit) ambulatio. n. non est propositio causa nec per se causa corruptionis (sed dicimus hoc per accipitur evenisse. Si vero propter ipsum). id est exprimat causa propter quam hoc contingit (per se). id est per se ut si dicamus: quod aliquid intersectus iterum secundum intersectionem. ut autem innuit Averroes commentator: si dicitur quod intersectum iterum est strangulationem vel propter strangulationem hoc est per se (quod propter illud quod intersectum est) vel propter id quod strangulatus est suum (interitum). et mortuum est. intersectio enim et strangulatio per se sunt causa interemptionis (sed non quod accidat intersectum interire). quod dicitur quod non est per accipitur quod intersectus moriatur et intereat sed est per se. **¶** Notandum autem quod hoc quod dicitur, sed non quod accidat intersectum interire potest dupliciter exponi. primo sicut dicitur est ut sit sensus quod non est per accipitur iterum per se. 2. potest exponi ut sit remotio cavillationis. posset. n. contingere quod aliquis infirmatus aliquo alio gravi morbo vulneret aliquo vulnere et moreret non ex vulnere sed ex morbo. illa ergo intersectio et illa vulneratio esset per accipitur causa mortis. moribus autem per se. Ad removendum hanc cavillationem autem sed non quod accidat intersectum interire. quod dicitur quod intersectum interit propter interemptionem est per se. ita tamen quod non accidat intersectum interire. nam tunc est hoc per se quando intersectus non propter alium moriatur quod propter intersectionem. **¶** Dubitaret forte aliquis quomodo differt hic quartus modus ab omnibus alijs. **¶** Dicendum. quod ut patet

per habitum in hoc modo est habitudo cause efficientis vel finalis per se dicitur a primo ubi est habitudo cause formalis: et a 2. ubi est habitudo cause malis: et dicitur a 3. ubi est negatio cause vel possumus dicere quod primus et secundus modus sunt modi per se predicandi. tertius autem est modus essendi. hic autem quartus est modus per se causandi. ut quod in propositione exprimitur per se causa dicitur esse hic quartus modus. Et hec de per se dicta sufficiant cum laude dei.

¶ Que ergo dicuntur in simpliciter scibilibus per se sic sunt sicut inesse predicantibus aut in esse propter ipsa que sunt ex necessitate.

¶ Postquam philosophus distinguit modos dicendi per se. In parte ista declarat qui illorum modorum dicuntur in simpliciter scibilibus et qui sunt utiles in demonstrationibus. Circa quod duo facit. quod primo facit quod dicitur est. 2. quod dicitur quod dicitur manifestat ibi. (No. n. contingit) dicitur quod. Que ergo dicitur in simpliciter scibilibus). id est que competunt simpliciter scibilibus (sic sunt per se sicut predicantibus in esse aut quod contingit in esse propter ea que sunt ex necessitate). id est sunt necessaria. **¶** Dubitaret forte aliquis quod illorum modorum per se adaptandi sunt ad simpliciter scibilia. **¶** Dominus. quod sed quosdam et magnos modi per se qui adaptandi sunt ad simpliciter scibilia sunt duo. 1. scilicet 2. quod putat incidit cum 2. Linconiensis vero ut velle duos etiam modos adaptandos esse ad per se scibilia: non tamen illos duos modos dixit esse 2. et quartum. sed primum et 2. bulc et concordat Averroes commentator dicens modos per se adaptandos ad simpliciter scibilia esse duos. unus quod predicatum ponit in diffinitione subiecti: et alius quod subiectum ponit in diffinitione predicati. posset autem adinveniri et tertius modus dicens ut diceremus modos per se adaptandos ad simpliciter scibilia esse tres. 1. primum 2. et quartum: 3. quod non est inconueniens unum et idem aliter et aliter acceptum esse utile et non esse utile ad simpliciter scibilia: possumus quartam opinionem verificare ut dicamus omnes quatuor modos per se adaptandos esse ad simpliciter scibilia. Amplius et contra opinio posset habere locum ut diceremus solum primum modum adaptandum esse ad simpliciter scibilia: imo ut in sequentibus quod non apparet hic modum loquendi considerata serie textus. **¶** Item magis esse de intentione philosophi. **¶** Dispositio prelibata de clarabimus quod prelate opinionem vitari innuit. **¶** Propter quod sciendum quod prima opinio dicens 2. et quartum modum adaptandos esse ad simpliciter scibilia ut hoc motu moueri ait. n. quod quartus modus incidit cum secundo. nam propter passionem non solum per se insunt subiectis: sed et suba sunt per se eorum causa. putat quod propter passionem insunt per se subiectis est ibi secundus modus dicens per se. sed putat suba sunt eorum causa per se est ibi quartus modus. Et quod dicitur non esse per se et simpliciter scibile nisi dictione demonstrationis. et in dictione demonstrationis patet propositio passio de proprio subiecto. Cum ergo adaptando propositio passionem de subiecto sit ibi secundus modus et quartus per se. ideo secundum sic per se loquentes solum secundus et quartus modus adaptandi sunt ad simpliciter scibilia. Sed ut in presequendo patebit quartus modus ut incidit cum secundo est idem quod secundus: nec facit distinctum modum ab illo: non enim est propter dicitur quod cum patet propositio de subiecto sit ibi secundus et quartus modus. sed tamen secundus. Opinio autem Lincon. et com. 1. 3. quod primum et secundus modus adaptandi sunt ad simpliciter scibilia sic verificatur ut dicamus quod ad simpliciter scibilia vel ad demonstrationem que facit scire simpliciter non solum est necessaria dictione que claudit: sed et medium per quod claudit: et quod medium in demonstratione est diffinitio ut infra patebit. id ad demonstrationem sunt utiles duo modi per se. unus ratione conclusionis. et alius ratione medij. Ratione autem conclusionis concurrat ibi secundus modus. nam in dictione patet propositio de subiecto quod pertinet ad secundum modum dicens per se. Ratione autem medij

est ibi necessarius primus modus. nā p medio accipit diffinitio q̄ pertinet ad p̄mū modū. qd̄ qualr̄ vez̄ sit in 2°. cuz̄ disputabim⁹ qd̄ sit mediū in demōstratione diffusius de clarabim⁹. Videmus. n. quō p̄mus modus p se ptinet ad mediū in demōstratione. sicut scōs modus ptinet ad conclusionē. Uez̄ qz̄ quartus modus nō est oīno repellendus qn̄ sit vtilis demōstrationi amplius possum⁹ declarare tres modos eē vtilis. v3 p̄mū 2° z̄ q̄rtū. ¶ Ad cuius euidētā sciendū q̄ aliō d̄ celo demōstrationis. aliō mediū demōstrationis. aliō p̄ncipiū demōstrationis. nā q̄ qd̄ ē subī. i. diffinitio subī est p̄ncipiū oīs demōstrationis. vt d̄ in p̄ de aīa. nō tñ diffinitio subī est p se p̄p̄iū mediū in oī demōstratione. naz̄ vt infra declarabitur arguuntur demōstrationes nō p media sed in post assumēdo. nō enim p̄nt eē plura media ad vnā r̄clonē demōstratiā. nec etiā plures r̄clones demōstratione p̄nt demonstrari p vnū mediū. qz̄ si p vnū mediū possent plēs r̄clones ostēderet demōstratio p cōia r̄ nō p p̄p̄a. Est. n. de r̄one p̄p̄ie p̄p̄y q̄ p̄ueniat soli. loquendo ḡ de medio p̄p̄o r̄ potissimo vna r̄clō nō h3 nisi vnū mediū. r̄ vnū mediū nō r̄cludit nisi vnā r̄clonē. igit̄ cuz̄ de vno r̄ eodem subo p̄obenē multe passionēs p se diffinitio subī nō p̄t eē p̄p̄iū mediū in demōstratione. vtz̄ aut̄ posset eē aliq̄le mediū in demōstratione declarabit̄ in 2°. ad p̄ns aut̄ sufficiat scire q̄ diffinitio subī h3 p̄p̄riē nō sit mediū in demōstratione. est tñ p̄ncipiū oīs demōstrationis qz̄ si mā subā eū forma est cā oīum accētū q̄ sunt in ea. r̄ p̄ncipia subī sunt p̄ncipia oīum accētū. i. per se passionū cū de subo demonstrēt p̄p̄ia passio. diffinitio subī q̄ continēt p̄ncipia subī est p̄ncipiū oīus passionū. r̄ p̄ns est p̄ncipiū oīs demōstrationis. diffinitio ḡ subī h3 semper possit coassumi medio in oī demōstratione nō tñ est p̄p̄ie mediū i demōstratione s3 est p̄ncipiū oīs demōstrationis. r̄ vt liceat exēplariter loq̄ videm⁹ q̄ p̄bat̄ eclipsis de luna p̄ interpositionē terre. Eclipsis ergo q̄ est passio demōstrata de luna q̄ tñ ad p̄ns spectat p̄t r̄parari ad tria. v3 ad suū subm. i. ad lunā. ad diffinitionē subiecti. i. ad diffinitionē lune. r̄ ad suā p se cāz̄. i. ad interpositionē terre. si p̄paret̄ eclipsis ad lunā. habet̄ celo demōstrationis. qz̄ in r̄clonē r̄cluditur passio de subo. si vō cōparet̄ ad diffinitionē lune habetur p̄ncipiū demōstrationis qz̄ diffinitio subī est p̄ncipiū oīs demōstrationis. ipsa enim diffō lune cōtinēs p̄ncipia lune est cā r̄ p̄ncipiū q̄re eclipsis r̄ alie passionēs sunt lune. s3 si cōparet̄ ad interponē terre est ibi mediū demōstrationis. p̄ncipiū ḡ demōstrationis r̄tinēs diffōne subī ptinet ad p̄mū modū p se. celo vō demōstrationis r̄cludēs passionēs de subo cōtinēt 2° modū. s3 mediū demōstrationis adaptās per se cām ad p se passionē ptinet ad 4° modū. tres igit̄ erūt modi vtilis ad demōstrationē. v3. p̄mus. scōs. r̄ q̄rtus. sed p̄mus ē vtilis tanq̄ p̄ncipiū demōstrationis. scōs tanq̄ celo. q̄rtus tanq̄ mediū. Ex hoc appet̄ q̄ q̄rtus modus per se de q̄ determinat p̄ns quē distinguit 3° nō est idē cum 2°. nani scōs modus cū assumitur p se subm. q̄rtus vero cum assumitur p se causa que sic est causa q̄ non est subm vt si dicatur interfectus iterit p̄t eē scōs modus si iteritus ē per se passio iterempti. S3 si dicam̄ iterfect⁹ iterit p̄pter strāgulationē est ibi q̄rtus modus sed nō est ibi p̄p̄ie quartus modus ex eo q̄ passio refertur ad subz̄ vt ex eo q̄ iteritus refert̄ ad interemptionē. s3 ex eo q̄ refert̄ ad p se cām vt ad strāgulationē. strāgulationē. n. nō est p se subm iterit⁹ s3 est p se cā q̄re iterit⁹ beat̄ eē r̄ fiat. Ex p̄cis ē apparere p̄t q̄ h modus loquēdi s3 quē tres modi p se adaptātur ad simplr̄ scibilia ē magis r̄pletus q̄ aliquis p̄dicatoz̄. verū qz̄ intellect⁹ hoīs nō gescit s3 cogitat quare in hoc lib. vbi determinat̄ de demōstratione que simplr̄ facit scire distinguit quattuor modos p se si for

lus tres sunt vtilis ad p se scibilia. r̄ iō possum⁹ oēs quattuor modos ad p se scibilia adaptare. nā cū nostra cognitio incipiat a sensu. r̄ interim aliq̄ scibilia sunt in q̄rtus fundant̄ in indiuiduis r̄ sustentātur in p̄ms substantiis. tertius ḡ modus s3 quē d̄r aliq̄d p se eē in q̄rtū p se ep̄st̄ r̄ est h̄ aliq̄d facti ad per se scire qz̄ inde sumit originē oīs sensus cū nihil sit sensibile nisi in q̄rtū p suū subm r̄ p p̄mas substantiās indiuiduationē suscipit. Er̄t ḡ h̄ modus quasi via in demōstratione sicut sensus est via in sciaz̄. Dicitur ḡ q̄ ex 2°. mō per se sunt res sensibiles. ex eo autē q̄ res sunt sensibiles r̄ ex ip̄sō sensu confurgit admiratio qz̄ multa videmus r̄ sentimus quoz̄ cām ignoramus. r̄ iō i admiratione surgim⁹. ex admirari autē incipim⁹ p̄hari. Oēs itaqz̄ modi aliquo⁹. deseruiūt demōstrationi vt p̄p̄mus mod⁹ sit. q̄ p̄ncipiū demōstrationis qz̄ qd̄ ē siue diffō subī ē oīs demōstrationis p̄ncipiū. scōs at̄ sit demōstrationis cōclusio. qz̄ in cōclonē adaptat̄ p̄p̄a p̄ suo subo. tertius vō est. q̄. via in demōstratione qz̄ est via in sciaz̄. Quartus autē modus sit demōstrationis mediū. qz̄ in 4°. exprimit̄ per se cā passionis q̄ est demōstrationis mediū. oēs ḡ q̄rtus modi sunt aliq̄ mō adaptabiles ad simplr̄ scibilia. vt qz̄ nos dixim⁹ q̄ aliquo mō verificari poterit q̄ solus vnus modus. v3. secūndus eēt ad simplr̄ scibilia per se adaptabilis. ¶ Propter qd̄ sciendū q̄ esse adaptabile ad simplr̄ scibilia p̄t intelligi dupl̄. vel qz̄ est simplr̄ scibile. vel qz̄ deseruit ad simplr̄ scibilia. simplr̄ autē qd̄ scibile est sola r̄clō demōstrationis. s3 deseruit ip̄sī demōstrationi r̄ valet ad sciām nō solū celo. s3 ē mediū r̄ multa alia. q̄re si adaptari ad simplr̄ scibile idē sonet qd̄ eē simplr̄ scibile sol⁹ scōs modus p se ē adaptabilis. qz̄ subē nō est demōstratio s3 solū p se passionū r̄ p̄p̄ioz̄ accētū sūt demōstrationes. ex q̄b⁹ surgit scōs mod⁹ p se. ¶ S3 si dicat̄ adaptabile ad simplr̄ scibile qd̄ aliquo mō deseruit scibilib⁹ r̄ est vtile ad sciaz̄ sic oēs modi p se sūt aliquo mō sic adaptabiles. Ut ḡ in sumā oīa recoligamus q̄ dca sūt dicam⁹. Manifestū. n. ex habitis q̄lr̄ vnus solus modus per se v3 solus scōs adaptabilis ē ad simplr̄ scibile. p̄s ēt qualr̄ duo modi sunt sic adaptabiles. q̄ duo modi s̄m quosdā sūt scōs r̄ q̄rtus. sed s̄m auerroy m⁹ r̄ Lincoln. hi duo modi sunt p̄mus r̄ scōs. Nostra autē optio est q̄ tres modi. v3. p̄mus r̄ scōs r̄ q̄rt⁹. r̄ ēt q̄ oēs q̄rtus aliq̄ mō adaptabiles sunt ad simplr̄ scibilia. qd̄ quō vez̄ sit est p̄ habita clarū r̄ māifestū. ¶ Uterius autem cum adaptari ad simplr̄ scibilia s̄m diuersorū snias possit intelligi gnqz̄ modis. vt vno mō exponatur de scōo r̄ q̄rto. alio mō de p r̄ scōo tertio mō de trib⁹ modis. v3. de p scōo r̄ quarto. Et quarto mō exponat̄ de oibus quattuor modis. r̄ q̄nto mō vt exponat̄ de solo scōo. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. vtz̄ s3 has oēs diuersitates possit exponi textus Arist. ¶ Dōm q̄ aliud est q̄rere an textus be expositio fuerint de intellectu Arist. r̄ q̄rere an textus eius ad hec oīa adaptari possit. Uez̄ aut̄ p̄ns hec omnia intellexerit in sequenti q̄one determinabitur. sed q̄ eius textus possit ad hec oīa adaptari in hac q̄one monstrabitur. p̄rimo enim si adaptari ad simplr̄ scibilia intelligatur de scōo r̄ quarto sic cōponet̄ textus. q̄ modi r̄ accēptiones p se que d̄nr̄ adaptabiles in simplr̄ scibilibus sic sūt aut sicut in esse p̄dicantibus. i. aut q̄ subiecta. r̄ igit̄ in p̄dicantibus esse. i. diffinitiones p̄dicatoz̄ qd̄ est scōo modus. aut q̄ cōtingit̄ ipsas passionēs in esse p̄ ipsa causa subiecta. vel p̄ p̄p̄ias causas. qd̄ est quartus modus. qz̄ in quarto modo exprimit̄ p̄p̄ie cā p̄ quā res est. r̄ s3 quosdā ipsū subiectū put̄ est causa passionis constituit quartū modum. Secūdo p̄t exponi de primo r̄ secūdo mō. r̄ tūc erit secūndus. per se ergo. i. ille accēptiones per se que dicam⁹ in simplr̄ scibilibus sic sunt sic p̄dicantibus

essentia qd ptnet ad p̄mū modū. nā diffinitio idicat qd est eē & pdicat i esse qd icatino. qz pdicat i qd & subdit aut q̄ d̄tigit iesse pp ea. i. pp suba. qd ptnet ad 2^m modū 3°. pōt exponi d̄ tribus modis. de p̄mo scōo & q̄rto: & tūc erit sensus q̄ ille acceptiones p se q̄ d̄r in simplr scibilib; bus sic sunt. aut sic pdicantib; iesse. i. i pdicantib; eēntialr q̄rū ad p̄mū modū. aut q̄ d̄tigit iesse pp ea. & b̄ duplr. aut pp ea. i. pp suba qd ptnet ad 2^m modū. aut pp ea. i. pp pro prias cās q̄ ptnet ad q̄rtū modū. Quarto. pōt exponi de oib; q̄rtuor modis vt sit sensus q̄ acceptiones p se q̄ d̄r in simplr scibilib;. aut sunt sic pdicantib; inesse. i. eēntialr qd ptnet ad p̄mū modū. aut sic q̄ d̄tigit inesse pp ea. qd trib; modis p̄t exponi. p̄ pp ea. i. pp suba. qd ptnet ad 2^m modū. 2°. pp ea. i. pp indiuidua p̄me sube qd ptnet ad 3^m modū. ipa. n. indiuidua sunt p se fm̄ tertiū modū. & oia alia sunt in p̄nis & d̄tigit oia alia iesse pp p̄ma. 3°. pōt exponi sic pp ea. i. pp p̄rias cās qd ptnet ad q̄rtū modū pōt q̄ exponi text; Arist. de oib; q̄rtuor modis lz expō p̄ ter nientē eius eē videat. Quinto. pōt exponi de solo 2° mō lz de hoc in sequenti qōne patebit. Alteri d̄ato q̄ d̄r uerfimo de possit intelligi q̄mō modi p se d̄r in simplr scibilib;. & d̄ato q̄ oēs illi modi & oēs ille expōnes adaptari possint ad textū Arist. dubitaret forte aliqs q̄ fuerit mēs Arist. & de q̄bus modis per se Arist. intellexerit. ¶ Dōz. q̄ si cōsideram; translationē n̄ram illa expō vt fuisse de intentione Arist. q̄ solus scōs modus p se d̄iceret in simplr scibilib;. nā vt est aliquo mō per h̄ta manifestū. tot; iste textus. v3 inesse pdicantib; aut inesse pp ea q̄ sunt ex necessitate. p̄t referri ad 2^m modū p se ad p̄pas passio nes. ¶ Ad cuius eēntiā sciendū q̄ q̄das sunt pdicata suballa. q̄dā acc̄ntalia. Rursus pdicata acc̄ntalia d̄st̄in; guunt. qz q̄dā sunt n̄alia sic frigiditas inest aq̄ q̄dā quasi violenta & q̄nām sunt sic aq̄ calefit p̄ extrinsecū agens. Rursus acc̄ntia n̄alia d̄st̄inguunt. qz q̄dā sequunt; formā simplr & p̄ncipia sp̄ei vt acc̄dētia p̄ria & necessaria. que dā vō sequunt; formā indiuiduataz & p̄ncipia indiuidui vt acc̄ntia cōia & cōtingentia. Oia gac̄ntia vel sunt p̄pa vt sunt cōia & cōtingentia. vel sunt extranea. p̄pē ḡ passioes differūt a trib;. qz differūt a pdicatis subalib;. ab acc̄nta lib; extraneis. & ab acc̄ntib; cōtingentib;. vñ tria tangūt tur in l̄ra. v3. qz tunc sunt p se scibilia q̄ suba h̄nt inesse p̄ dicantibus. i. h̄nt eē in rōne stoz pdicatorū aut ipsa pdi cata h̄nt inesse pp ea. i. pp suba que pdicata sunt ex neces sitate. hec ergo tria q̄ suba sunt de rōne pdicatorū & q̄ pdi cata inesse pp ipsa suba & 3°. qz pdicata inesse ex necessitate nō cōpetūt nisi solū p se passionibus. p̄pē itaqz & p se pas sioes differūt a pdicatis subalibus: & ab acc̄ntibus extra neis. & ab acc̄ntib; cōtingentibus. nā pp hoc qz suba sunt de rōne p̄p̄iarū passionū differūt a pdicatis essentiali bus qz in talibus subiecta non sunt de rōne pdicatorū sed magis pdicata sunt de rōne suborū. 2°. qz huius p̄ prie passionēs sūt propter suba & differūt ab acc̄ntibus ex traneis. sed. 3°. qz p̄prie passionēs inesse ex necessitate & differunt ab acc̄ntibus cōtingentibus. ḡ si cōsideretur vna translatio totū pōt exponi de p̄p̄is 2°. i. de passio nibus. sic etiā si cōsiderat; alia translatio hoc. idēz. sonat v3. vt sit mens p̄bi de solo p̄mo. nam vbi nos habemus inesse pdicantibus aut inesse propter ea altera l̄ra b̄s q̄ in sunt in pdicatis aut ecōtra. p̄pter ipsa sunt. ¶ Ad cuius eēntiam sciendū q̄ in 2° mō p se q̄n. p̄prie passionēs pdicantur de subis. si p̄param; subiecta ad pdicata suba inesse pdicatis. i. sunt in pdicatis qz sunt in rōne & in trant diffinitionē pdicatorū. si aut ecōtra pdicata p̄para mus ad suba tunc pdicata sunt p̄pter ea. i. pp ipsa suba. erit ḡ intentio Arist. q̄ ille modus dicit; p se in simplr sci

bilib;. i. est simplr scibilib; & cōcludit; dem̄stratue q̄ suba cōparata ad pdicata sunt in pdicatis vel cōtingit inesse p̄ dicantib; qz sūt i rōe & trant diffōnē suoz pdicatorū. i. suoz passionū. aut euerfo q̄n pdicata cōparat ad suba sūt pp ipsa suba & sunt de necessitate in subis. ¶ Deinde cū dicit; ¶ Non enim contingit non esse aut simpliciter aut opposita vt linee aut rectum aut obliquū & numero aut impar aut par. ¶ Quoddā quod dixerat manifestat. dixerat. n. qz p̄prie passionēs in quarū diffinitionib; ponunt; subiecta & que sunt p̄pter ipsa de necessitate sunt in subiectis. idēz. de clarat quō hoc habeat veritatē. v3. qz talia de necessitate inesse. Circa qd̄ tria facit. qz p̄mo declarat quomō talia sunt necessaria. 2°. p̄bat qd̄ dixerat. 3°. epilogat circa b̄ter minata. secunda ibi. (Est enim cōtrariū) tertia ibi. (De omni quidem.) Ad eēntiam aut p̄ime partis scien dum q̄ aliquā p̄p̄ia passio describitur vno nomine. sic habere tres dicitur p̄p̄ia passio trianguli. quomō de scribitur per duo opposita. sicut par vel impar d̄r p̄p̄ia passio numeri. p̄p̄ia. ergo passio d̄ necessitate est in subo suo vel simplr vt cum nōiatur vno nomine. vel fm̄ oppo sita vt cū nōiatur p̄ duo opposita. idēz. ait qz d̄s. p̄prie pas siones (non cōtingunt nō inesse aut simplr) cū nōiatur vno noie. (aut opposita) vt cū nōiatur p̄ vtrūqz oppositorū. & exemplificat quo p̄p̄ia p̄a aliquā nōiatur p̄ duo opposita dices; vt linee) su. de necessitate inesse (aut rectum aut obli quū & numero aut par aut impar) ¶ Deinde cū dicit; ¶ Est. n. cōtrariū aut p̄uatio aut cōtradictio in eodē genere vt par aut impar in numeris & q̄ sequit; quare si necesse est affirmare aut ne gare necesse est & q̄ sunt p se inesse. De oi igit & per se determinatum sit hoc modo. ¶ Probat qd̄ dixerat dices; Est. n. cōtrariū aut p̄uatio aut cōdictio in eodē genere) su. sunt idēz. bec. n. tria. i. tria im̄mediata. opposita p̄uatio & cōdictio in eodē ḡnē. i. in eodē genere sub̄i sic respectu eūsdē subiecti sunt idēz & equipollent; vt par & nō par in numeris. i. in genere nu merorū (fm̄ qd̄) genus numerorū) sequit; bec. p̄a. sup̄ in tali ḡnē & respectu talis subiecti par & nō par sunt idēz qd̄ par & impar. (Quare si necesse est) de quolib; (affir mare vel negare) q̄ et per se sunt necesse ē inesse. i. de neci tate inesse. ¶ Dubitaret forte aliqs quō p̄trariū & p̄uatio sūt idēz qd̄ cōdictio. & et dubitadū eēt quo p̄ntia p̄bi va leat. qz si de quolib; necesse est affirmare vel negare qz p̄p̄e & p se passionēs de necessitate inesse. ¶ Dōz. qz vt d̄r in. 4. m̄tra. p̄uatio ē negatio in subo. Est. n. d̄ia inter p̄uatiōnē & negatiōnē vt in eodē. 4. inuult; qz negatio nihil p̄t. lz p̄uatio p̄supponit aliam nām subam. Est ḡ negatio vltor qz p̄uatio qz negatio respicit quolib; s̄mo de ipso nō em̄e pōt verificari; p̄uatio respicit determinatū gen; sub̄iecti bile sine determinatū sub̄m. qz sicut se h̄z affirmatio & ne gatio ad quolib; sic se h̄z p̄uatio & habit; ad determinatū sub̄iectū. igit; si de quolib; verificat; affirmatio & negatio o3 qz de determinato subo verificat; p̄uatio & habit;. vt si par & i par determinat sibi hoc gen; sub̄i. v3. nūerū. sic de quolib; verificat; affirmatio vel negatio. vt qz est par vel nō par; ita de determinato subo vt de micro verificat; p̄uatio vel habitus vt qz est par vel impar. & sic iustū & iniustū deter minant sibi determinatū sub̄m. vt puta. qz determinant sibi d̄ns rōnis vltor. de quolib; verificat; affirmatio vel negatio. qz quolib; vel est iustū vel nō iustū. de ipso. n. lap̄ de verificat; qz nō est iustū. & et de chimera de d̄r qz nō sic iusta. nō tñ vt d̄r qz lapis sit iniustus vel chimera sit in

injusta: s; de determinato subdo. vt de hñte vltz rōnis vere
 dī q̄ sit iustus vel iniustus. Cū ḡ nō hz propria passio vñū
 nomē. sed denominatur p̄ duo opposita sicut rectū z cur
 tum dī propria passio linez. z par vel impar passio nume
 ri. de necessitate o; de b; subiectis verificari alterū oppo
 sitioz. Est ḡ intentio pbi q̄ de quolibz verificat affirmatio
 vel negatio. q̄ de determinato subdo verificabitur pas
 sio vel habitus. vt de numero par vel impar. de linea ob
 liquū vel rectū. z qz sic est nō solū propria passio inest sub
 iecto de necessitate qm̄ noiat vno noie. vt dīe tres de ne
 cessitate inest triangulo: sed sic et o; de necessitate p̄ se pas
 sione inest subdo qm̄ noiat p̄ duo opposita vt par vel. ipar
 necesse est inee numero. z qd̄ dem̄ est de oppositis p̄natis
 intelligendū est de oppositis d̄is nō de d̄is q̄buscūqz
 sed de d̄is immediatis. nā sic par z ipar q̄ sunt opposita p̄
 nature determinat sibi numerz. sic sanū z egriū q̄ d̄it d̄ia
 s̄m̄i edicta determinat sibi aīal habebūt se d̄ia imedia
 ta. vt sanū z egriū ad determinatū subz vt ad aīal: sic affir
 matio z negatio. i. sic sanū z nō sanū se hñt ad qd̄z Cū ḡ
 querit quo sit idē z quo egpollent d̄ia p̄natis z d̄ictio
 nis dicit pot̄ q̄ nō egpollent simplr s; in determinato subdo
 qz sicut de quoz necesse est vel affirmare vel negare sic d̄
 determinato subdo necesse ē verificari alterū oppositoz p̄
 nature vel alterz immediatoz d̄ioz. Quo aut̄ valeat d̄ia
 pbi q̄ si necesse ē de quoz affirmare vel negare necesse est de
 determinato subdo verificari p̄ se passionē dato q̄ illa passio
 nō noiet vno simplici noie s; noiet p̄ duo opposita est p̄
 habitū manifestū. vltimo epilogat circa determinatū d̄i
 cens (de oi qd̄ ē per se determinatū sit hoc modo.)

¶ Vniuersale autem dico quod cum de omni sit z p se est scdm q ipium est.

¶ Post h̄ p̄ba determinant de oi z per se. in pre ista deter
 minat de vli. Circa qd̄ duo facit: qz p̄mo determinat quid
 est vli. z. declarat q̄nter circa vli p̄git errare ibi. (O; aut̄
 z nō latere.) Ad euidentiā aut̄ p̄me p̄is sciendum q̄
 tunc est vli vt de vli h̄ loquit p̄ba qm̄ passio vlr adaptat
 subiecto. Duobus ḡ modis ipedit vli. vel sit sit particula
 ritas ex parte subiecti. vt qz subm̄ est quid particularis
 passione vel si sit particularitas ex parte passionis. vt qz
 passio sit particularis subiecto. videmus. n. q̄ habere tres
 potest comparari ad figurā ysochele z triangulū. Si ergo
 d̄i figura h̄c tres nō est ibi vli. qz passio est particularior
 subiecto. Si vō dicat ysocheles h̄ tres. non est ibi vli. qz
 subiectum est particularius passione. Sed si dicat trian
 gulus h̄ tres. est ibi vli. qz nō est ibi particularitas ex parte
 subiecti nec ex parte passionis. imo passio inest vlr inbo. z
 subm̄ vlr passioni subiecti. nihil ergo est vli vt hic de vli
 loquitur: qd̄ qdā vliū adequatio passionis ad subm̄ z subū
 ad passionē. p̄ma ḡ pars est p̄ntis lectionis. z dividitur
 in tres p̄tes: qz p̄mo declarat qd̄ est vli. z. ondit in qbus
 nō hz eē vli vel quot modis ipediti pot̄ vltas. z. manife
 stat quo h̄ vltas vltū est dem̄ratioi. scda ibi (Ut duos
 rectos) h̄c tertia ibi (Et dem̄ratio p̄ se.) Circa p̄mo duo fa
 cit: qz p̄mo proponit q̄ intendit. z. probat qd̄ dixerat ibi
 (Manifestū igit.) Dicit ergo (vli aut̄ dico q̄ cur sit de
 omni z per se est fm̄ q̄ ipm̄) q. d. q̄ ad vli de quo h̄ in
 tenditur tria regunt. v; q̄ sit de omni: sit per se: z sit fm̄
 q̄ ipm̄. ¶ Notandū aut̄ q̄ vli de q̄ h̄ agit vt pot̄ pate
 re p̄ habitū nihil est aliud q̄ qdā vliū adequatio subiecti
 ad passionē z passionis ad subm̄. z qz nūq̄ est ibi h̄ ade
 quatio nisi sit de oi p̄ se z fm̄ q̄ ipm̄ ideo hec tria consti
 tuunt vli de quo hic intenditur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestum igitur est quecuqz sunt vlia ex necessitate insunt rebus.

¶ Probat quod dixerat supra. Circa quod tria facit s; q̄
 tria proposuerat. nam p̄ pbat q̄ vli sit de oi. z. q̄ sit per
 se. z. q̄ sit fm̄ q̄ ipm̄. scda ibi (Per se autem) tertia ibi
 (Vli aut̄) In p̄ma parte intendit talē rōnem. quecuqz
 sunt necia sunt de oi. s; vlia sunt necessaria. ḡ vlia sunt de
 omni. De hac at̄ rōne nō ponit nisi minore v; q̄ vlia sūt
 necessaria dicens (manifestū igitur est q̄ quecuqz sūt
 vlia de necessitate insunt rebus.) i. vlia p̄dicta ex neces
 sitate insunt vli bus subis suis. tunc ḡ est supplenda ratio
 q̄ si vniuersalia sunt sic necessaria cū talia sint de oi. vlia
 igitur sunt de omni. ¶ Notandū aut̄ q̄ vniuersalitas p̄
 pōnis vel pot̄ accipi rōne rei vel rōne signi si accipiatur
 ratioe signi sic omnis p̄pō in qua ponitur signū vniuersa
 le est vniuersalis. vt ois homo carrit. z omne aīal mouet
 z cetera h̄ vniuersales sunt sed tūc est in p̄pōne vniuer
 salitas rōne rei: qm̄ ex ip̄is rebus sumitur rō vniuersalita
 tis: vt cum subm̄ h̄ vlem habitudinē ad predicatū z eē
 uerso. hic ergo vbi traditur ars dem̄ ostrandū p̄ quā habe
 tur scia de rebus magis intelligitur de vli p̄pōne p̄
 vniuersalitas accipitur ex parte rez quā ex p̄te signoz. ¶
 Dubitaret forte aliq̄ cum p̄ba distincte videatur loq̄
 de per se z de oi vtruz sit aliud esse de oi q̄ de per se. vt
 q̄ nō. qz q̄ sunt de omni sunt per se necia: cū nō sit de oi
 p̄būc de oi agitur. nisi sit ibi tā vltas suboz q̄ tēpōz:
 que at̄ talia sunt. sunt necessaria. qz que de oi z temp̄ sūt
 necio insunt: s; q̄ sunt necaria sunt p̄ se. ḡ que de oi sunt per
 se. ¶ In d̄is est p̄ba q̄ loquendo de vli dat ei tres p̄ditio
 nes distinctas. v; q̄ sit de oi p̄ se z fm̄ q̄ ip̄s: qd̄ nō est ni
 si hec tria adinuicē differēt z ad se inuicē essent distincta.
 ¶ Dōm q̄ aliqua p̄dicata h̄c necessaria habitudinē ad
 subiecta q̄ntū ad p̄ns spectat duplr pot̄ contingere fm̄ q̄
 duplr possumus p̄ncipia assignare. i. sp̄i z indiuidui. Si
 ergo illa necessaria habitudo catur ex p̄ncipys indiuidui:
 tūc est accidēs inseparabile z pot̄ idē fieri p̄pō de oi: sed
 illa p̄pō nō erit per se. Si vō h̄z necessitas causet ex p̄
 cipys sp̄i sic h̄z p̄positio nō solū esset de oi: sed et per se.
 Quilibet ergo p̄positio necaria pot̄ eē de oi: s; nō q̄z est
 p̄ se: s; solū illa ē p̄ se vbi neciatas catur ex p̄ncipys sp̄i.
 In plus est ergo de oi q̄ per se. qz ḡcqd̄ est per se est de oi.
 sed nō cōuertit. Quod vō arguebat q̄ p̄positio necia est
 per se nō est vep̄. p; n. q̄ nō q̄libz p̄pō necessaria est per
 se: sed solū illa vbi catur necitas ex p̄ncipys sp̄i. ¶ Vlti
 rius forte dubitaret aliq̄ q̄re q̄libz necitas pot̄ facere p̄
 positionē d̄ oi. z tñ p̄positionē per se solū pot̄ facere neci
 tas cāta ex p̄ncipys sp̄i. ¶ Dōm q̄ tunc est p̄positio p̄
 se qm̄ aliq̄ p̄ba p̄a p̄dicat de subo aliquo. inter passionē
 aut̄ p̄p̄ia z passionē p̄ accēs. siue iter p̄p̄iū z accēs p̄nt
 propriū distinguūt ab accēte hec videtur esse d̄ia. quia
 accidens respicit p̄ncipia indiuidui. p̄p̄iū aut̄ p̄ncipia
 sp̄i. vt vī velle p̄hs in. s̄thopicoz soluz ergo illa necitas
 que respicit p̄ncipia sp̄i facit illā p̄positionē p̄ se: quam
 intendit cludere dem̄strator. q̄ si hoc lucidius q̄rēt
 p; q̄ illa p̄positio est per se que est p̄ cām exītez in se. i. in
 sua ḡditate z in sua eēntia vel nā. z qz p̄ncipia indiuidui
 z significatio m̄e sunt aliquid supadditum essentie vel
 nature: ideo nō dicitur cōpetere aliquid rei per se qd̄ cō
 petit ei per p̄ncipia indiuidui. qz qd̄ tale est non compete
 ei per se sed magis per aliud additū sibi. nigredo ergo q̄
 est accidens inseparabile coruo z sequit̄ p̄ncipia indiuidui
 pot̄ facere p̄positionē de omni: vt si sem̄ Coruo est
 niger hec est de oi. omnis coruus est niger. sic et est de oi.
 ois ethiops est niger. nō tñ est per se. qz nigredo sequitur
 ethiopes rōne cōplexionis z rōne p̄ncipioz indiuidui.
 illa ergo passio competeit rei per se que causat̄ ex p̄ncipys
 sue eēntie vli sue sp̄i. que vero causat̄ nō ex p̄ncipys sp̄i

Et per punctus idem dicitur non appetit rei per se sed palind additum
 ita. qz vt dicitur e idem dicitur non pmet ad spz vt ad centia:
 s' est aliud additu essentie vel nae. ¶ Deinde cum dicitur
 ¶ Per se autē et fm q' ipm est idem est: vt p se
 linee inest punctum et rectitudo: et naqz fz q'
 linea ē. et triangulo fm q' triangulus duo recti
 etenim p se triangulus duob' rectis eq'lis est.
 ¶ Quidam quoque vlt de quob' agit est p se. Intēdit aut talem
 rōne. Quēqd est fm q' ipm est p se cum per se sit idem
 q' fm q' ipsum. s' vlt est fz q' ipm. vt pbabit. q' vlt est p
 se de hac aut rōne nō ponit nisi virtutē medij. q' p se ē idē
 q' fz q' ipz. Ex quo manifeste leg' q' vlt sit p se. qz vt p
 dicit vlt est fm q' ipm. id dicit ¶ Per se autē et fz q' ipz est
 idē qd declarat p exēplū dices (vt per se iest linee pun/
 tū et rectitudo et naqz fm q' linea est) itēdit in hoc exē
 pto talē rōne. linee fz q' linea est. i. fm q' ipa est appetit ei
 punctus et rectitudo. s' b' appetit ei p se. q' idē est fz q' ipz
 et p se. subdit aut aliud exēplū dices q' (triangulo fz q' tria/
 gulus est duobus rectis) i. cōpetit ei hōc tres angulos eq'
 les duobus rectis: et tū hoc est p se. idē est (et n. triangulus p
 se est eq'lis duob' rectis) i. b' tres angulos equales duo/
 bus rectis. q. d. q' triangulus fm q' triangulus. i. fz q' ipz
 b' tres angulos. s' hoc cōpetit ei per se. q' idē est fz q' ipz
 et p se. tunc ergo est supplectarō. cū idē sit fm q' ipm et per
 se vlt vt patet est fm q' ipm. q' est p se. ¶ Notandum
 aut q' alr punctus cōpetit linee p se et alr rectitudo. nam
 punctus cōpetit linee p se q' tū ad p'niū modum fm quē
 definitio vel pars diffinitiois p'dicat de re p se. nā i diffi/
 nitione linee ponitur punctus. rectitudo vō cōpetit linee p
 se q' tū ad z' modū: q' p'ria passio eius. Exemplificauit
 ergo pbs de diuersis modis dicendi p se. intēdit. n. sic ar/
 guere in quoz mō dicitur p se q' q'qd est fm q' ipsum est p
 se. qd non esset nisi idē eēt hoc et illud. q' idē est fm q' ipm
 et p se. vlt itaqz qd est fm q' ipsum opz q' sit per se. ¶ Du/
 bitaret forte aliquis: vtz idē sit p se et fm q' ipm vt vide/
 tur pbs in lra dicere. ¶ Dōm. q' fm q' ipm et per se non
 sunt simplr idē. imo se hnt sicut supius et inferius. naqz in
 plus est per se q' fm q' ipm. qz idē est per se q' per cam
 exite in se. s' tūc est fm q' ipm q' illa cā est in eo p'cia
 et adequata et appetit ei fm q' bus. vt p se est hō sensibilis
 qz in se hō h'z nām sensibilem ppter qd h'z in se cāz vñ sit
 sensibilis: s' nō est fz q' ipm qz bus cā nō p'dicit in hōse
 nec adequat in eo. imo esse sensibilē cōpetit alijs ab hō/
 mine. eē. n. sensibilē non cōpetit hōi fm q' ipm: qz nō cō/
 petit ei fm q' hō s' fm q' aial. in plus est ergo esse p se q'
 fm q' ipm. id nō est idē oīno hoc et illud. nā multa sunt
 p se que non sunt fm q' ipm. ¶ Ulterius aut dato q' nō
 oīno sit idē p se et fm q' ipm. dubitaret forte aliquis quo/
 pbs dicat q' idē sit B et illud. ¶ Dōm. q' fz p'm. 7. et bico/
 totū est magis idēz parti q' pars totū. qz quicquid habet
 pars pertinet ad totū: sed multa h'z totū quē nō pertinet
 ad partē et in p'tibus q'rtatiuis totū est de rōne p'ia qz s'
 diffinitur semicirculus ponitur circulus in diffinitio/
 ne ipsius. pō aut non est de rōne totius. qz si diffinitur cir/
 culus semicirculus nō ingredret diffinitionē eius. bec
 aut que dicta sunt de toto et partibus q'rtatiuis euiden/
 tiam apparent de his que se habēt vt superius et inferius.
 Nam superius est magis idēz sub inferiori. qz est de rōne
 eius. q' inferioris suo superiori quod nō est de rōne ipsius.
 habet. n. identitates cum aliquo et est idēz illi quicquid
 pertinet ad rōne ipsius. Superiora itaqz sunt eadē suis
 inferioribus. et sunt de rōne eoz. nō autēz conuerso. s' v/
 gnanter q' p'ius aut. qz per se est idē qd fm q' ipm: nō autē
 conuerso. nihil est igitur aliud esse idēz vt hic p'bus loq'

tur de eodē q' esse centiale ei et esse de rōne eius et q' illud
 non possit esse sine eo. et qz p se est de rōne eius qd est fm
 q' ipm. et fz q' ipz nō pōt esse nisi sit p se. idē est p se et
 fm q' ipz. h'z itaqz pbs intentū suū: qz p se est de rōne ei
 qd est fz q' ipz. et nō pōt eē aliud fz q' ipm nisi sit p se. vlt
 ergo qd est fz q' ipm os q' sit p se. Ad bec aut vadūt exē/
 pla p'bi. pbant enim q' quecuqz cōpetunt linee fm q' li/
 nea competunt ei per se. et quecuqz competunt triangulo
 fm q' triangulus competunt ei per se. ex quibus vult cō/
 cludere q' quicquid est fm q' ipm q' sit per se. Tūc ergo
 vt dicunt est suppleatur ratio. vlt fm q' patet est fm
 q' ipm. ergo est per se. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aniuersale autem est tunc cum in quolibet et primo demonstratur.

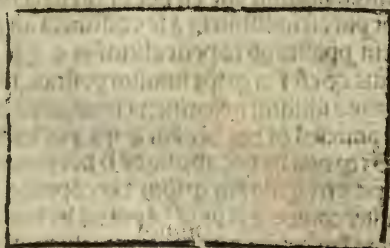
¶ Ostēdo q' vlt sit de omni qz ex necessitate. et declara/
 to q' vlt sit per se qz est fm q' ipsum. qz idē est per se et
 fm q' ipsum. hic pbat quod supposuerat. v'z. q' vlt sit fm
 q' ipsum. et intendit tale rationē. q' quid est primo est fm
 q' ipsum. vlt est pmo ergo vlt est fm q' ipm. de hac autē
 rōne nō ponit nisi virtutē medij. v'z. qd illud est vlt quod
 monstrat esse primo. ideo ait q' (tūc autē est vlt qd cum
 monstratū est. vel cum monstrat in quolibz et pmo) tūc
 igit est supplenda ratio: cum vlt sit pmo et idē sit pmo
 qd esse fm qd ipm opz q' vlt sit fm q' ipm. erit itaqz vlt
 de omni per se et fz q' ipm. ¶ Dubitaret forte aliqz vtz
 idē sit primo et fm q' ipm: et videt q' nō: qz pmo idē est
 qd nō per aliud vt infra dicit. tūc ergo arguat sic trian/
 gulus h'z tres hoc est fm q' ipm: qz cōpetit ei in eo q' trian/
 gulus. tamen nō videt q' sit primo: qz cōpetit ei per aliū
 vt per hōc angulum extrinsecū: non est ergo idēz fm q'
 ipm et pmo. ¶ Dōm. q' vt hic p'bs loquit de primo idēz
 est pmo et fm q' ipm: qz q' quid cōpetit alicui pmo com/
 petit ei fm q' ipm et conuerso nec est oīa realis inter il/
 la nisi forte sit inter ea oīa fm rōnem et fm modū idelli/
 gendi sicut est oīa inter ens et vñ. nā lz oē ens sit vñm
 et conuerso: rō entis consistit in pōne: sed rō vñus qd auer/
 titur cū ente consistit in negatiōe. nā qlibz res est hoc et nō
 aliud. in q' tūc igit est hoc d' eē ens. put vero nō est aliū
 vt put est indistincta a se et distincta ab alia d' eē vna. sic
 et in pposito qd cōpetit alicui fm q' ipm cōpetit p. s' rō
 eius qd est fm q' ipz sumitur positue. rō vero eius qd est
 primo sumitur negatiue: vt triangulus h'z tres fm q' ipz
 et pmo: sed d' hoc h'c fm q' ipz put h'z hoc vt triangulus.
 s' qz non h'z hoc ab alio d' h'c pmo. ergo h'c tres alr
 appetit triangulo fm q' ipm et vt cōpetit ei vt triangulus. et
 aliter competit ei pmo vt put nō h'z hoc ab alio. differunt
 ergo fm q' ipm et primo non realiter: qd aliud sit pmo qd
 non sit fm q' ipsum vel ecōuerso: sed differunt fz modū
 intelligēdi put vñm sumitur negatiue aliud positue.
 Uel possumus dicere q' vtrūqz tam primo q' fm q' ipz
 sumitur positue: aliter tamē et aliter. nam triangulus in
 eo q' triangulus h'z tres. et est ratio q're alia hēnt tres: ita
 q' q' quid habet tres hoc ei competit. per triangulum igit
 tur p'out triangulus et in eo q' triangulus habet tres dicit
 bec passio ei competere fm q' ipsum: sed p'out est ratio
 quare omnia alia sunt talia dicitur ei cōpetere pmo. hoc
 ergo qd dicitur primo potest habere duplicem intellectu.
 vñm negatiuum. alium posituum. negatiue qdēz sumi/
 tur pmo put significat idēz qd nō ab alio vel nō palid/
 positue vero sumitur put idēz significat pmo qd eē alio/
 rum cām. qualitercūqz tamen sumatur pmo p'z q' non
 differt realiter a fm q' ipsum: sed differt fm rationē et
 fm modū intelligēdi. ¶ Qd vero obijciatur q' habe/
 re tres non competit triangulo primo: qz competit ei per

aliud vt p hēre angulum extrinsecū in sequēti qōne sol
 nemur. ¶ Dubitaret fortasse aliqz vtz pmo 7 fm q ipm
 sint idē qd opetere alicui pmo 7 fm q ipz qm nō cōpetit
 ei p aliud s3 hoc ēē imēdiatū g 7c. ¶ In triū est qz im
 mediata ppo est q nō est altera ppo 7 taliū nō ēē demō
 stratio vt pōt patere p habita s3 q triangulus heat tres
 s3 hoc opetat ei pmo 7 p3 q ipz. tñ hoc h3 als ppones po
 res 7 pōt demōstrari. q pmo 7 p3 q ipz nō est idē q imē
 diatū. ¶ Dōm q esse p 7 p3 q ipm est esse nō p aliud s3
 esse nō p aliud pōt itelligi dupl. vel nō p aliud subm vel
 nō p aliud tās. hēre g tres cōpetit triangulo nō p aliud qz nō
 per aliud subz. nā nullū est subm cui cōpetit p hēc passio
 qz triangulo. imo cuius alij cōpetit p triangulū. tñ bñ cōpetit
 ei p aliud qz cōpetit ei p aliā cām vt p hēre angulū extrin
 secū. verū tñ qz hēc cā orit ex pncipijs spēi nō ex pncipijs
 indiuidui iō cōpetit ei p se. qz scit qd cōpetit alicui p sua
 essentia 7 pncipia spēi dē ei cōpetere p se. ita q cōpetat
 ei p cām habētē ortū a talib9 pncipijs dē ei p se cōpetere.
 Dicemus g q triangulū hēre tres cōpetit ei p se 7 pmo 7
 p3 q ipz aliter 7 tñ 7 aliter. nā hēc passio orit ex pncipijs
 trianguli 7 cōpetit triangulo in eo q triangulus 7 cōpetit
 alijs per triangulū. put ergo orit ex pncipijs spēi trianguli
 vel h3 esse p cām habētē ortū a talib9 pncipijs. opetit triā
 gulo p se. s3 vt cōpetit ei in eo q triangulus cōpetit ei p3 q
 ipm s3 7. put nō cōpetit triangulo p aliud subm s3 alijs
 cōpetit p triangulū dē triangulo opetere pmo. p3 q quō acci
 piunt p se. pmo 7 fm q ipz 7 hēc nō sunt oino idē qd im
 mediātū. nā tunc ppo est imēdiata qñ passio sic se h3 ad
 subm q nō cōpetit ei. nec p aliud subm nec p aliā cām
 per quā possit demōstrari. ideo ppones imēdiatē sunt
 idemōstrabiles. sed qd cōpetit alicui fm q ipm 7 pmo
 lz non cōpetat ei per aliud subm. pōt tñ ei cōpetere per
 aliā cām. iō talia possunt demōstrari. imo potissima
 demōstratio nō est nisi taliū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et duos rectos hēre n3 figure cuius est vli 7
 tñ est demifare de figura q duos habeat. S3

nōn cuiuslz
 figure est n3
 vtitur qualz
 figura demō
 strans Qua
 drangulus eni
 figura quidē
 est. non autē
 habet duob9
 rectis eqles.

Quadrangulus.

¶ Declarat in quibus non habet esse vli vel qd idē est on
 dit quot modis ipeditur vli. Ad cuius euidentā sciendūz
 q h3 vlitās vt ps per iaz dicta sumenda est ex parte rez
 non ex parte signoz tñ. vt tunc dē ppo vli qñ res ipse
 habēt vliem habitudinē adinuicē vt qd p dicitū inest
 vli subiecto 7 subm subycif p dicitū vli. dupl itaqz pōt
 impediti h3 vlitās vel ex particularitate p dicitū qz p dicitū
 est particularis subo. vel ex particularitate subij
 qz subm est particularis p dicitū. Duo g facit fm q du
 plr impedit vlitās. nam pmo ostendit quō impedit ex
 particularitate p dicitū. 7 declarat quō ex particularita
 te subiecti sibi (S3 egibiarum) Continet g sic. dicitū
 est q vli est de oi p se 7 fm q ipz 7 tunc vli est qñ passio
 inest subiecto fm q ipsum 7 oino equat subiecto. Sed si
 subiectum excederet passionē 7 passio nō inest cui
 bet subiecto non esset vli (vt habere duos rectos nes

inest cui bet figure vli 7 tñ est). i. cōpetit (demifare de
 figura vt habeat duos rectos) sed non est cuiuslz figure
). i. nō demōstrat hēc passio de qualz figura nec demō
 strans hanc passionē vtit qualz figura. 7 iō subdit qz q
 drangulus qdā figura est. 7 nō habet angulos (equales
 duobus rectis). figura ergo h3 tres. non est ppositio vli.
 quia hoc nō cōpetit figure cui bet. sed hęc p dicitū
 est particularis subiecto. ¶ Notandū aut qz quadrā
 gulus non habet angulos equales duobus rectis. imo
 habet eos equales quatuor rectis. Est enim quadrā
 gulus diuisibilis in duos triangulos. quia si diuidatur p dia
 metrum 7 ducatur p diameter de angulo ad angulū fierit
 ibi duo trianguli. sed anguli cuiuslz trianguli valent duos
 rectos. ergo anguli quadranguli valent quatuor rectos
 ¶ Deinde cum dicit.

¶ S3 equibiarum h3 qdē fortasse duobus re
 ctis equales s3 non primuz. s3 triangulus primus.
 Qd igit qd h3 primuz monstrat duos rectos
 hēre aut qd cūqz aliud hūc primo ict vli.

¶ Secundo ostendit quomodo ipeditur vlitās ex parti
 cularitate subiecti. nam si dico equicruris habet tres lz
 omnis equicruris habeat tres. nō tamen hęc est ppositio
 vli vt hic de vli loquimur. sed impedit vlitās hęc ex parti
 cularitate subiecti. qz subz est particularis passione. 7 nō
 inest hęc passio pmo. imo inest triangulo pmo. iō ait
 S3 equibiaz. i. equicruris. hęc qdem figura (habet forte
 duobus rectis equales. sed nō est hęc pmo) ideo nō est
 ibi vli (sed triangulus habet primus). i. habet pmo. sub
 dit. (quodlibz igitur) in subm (qd monstratur primū
 habere duos rectos) id est habere hanc passionē (aut
 qd cūqz aliud) id est quēcūqz alia passio monstrat de
 subiecto pmo (hūc primo). i. hūc cui inest primo (inest
 vli) ergo ad hoc vt sit vli d3 passio inest subiecto pmo
 vt non impediatur vlitās ex particularitate subiecti. 7 d3
 inesse cui bet subiecto. vt non impediatur vlitās ex parti
 cularitate p dicitū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et demōstratio per se huiusmodi vli est.
 alioz autē quodāmodo 7 nō per se neqz non est
 vniuersaliter s3 frequentius.

¶ Ostendit quomō h3 vniuersalitas sit vtilis ad demon
 strationem. ppter qd sciendū q per se 7 p pte passio
 nō demōstratur nisi de suo subiecto. vti vt habere
 tres nō demōstrat nisi de triangulo. Si aut demōstra
 tur de alio vt de equicruri hoc erit per comparisonem
 ad triangulum. ideo ait q (demōstratio per se) 7 p pte
 (est hūc vniuersalis) qz non demōstratur passio p pte
 nisi de subiecto suo vniuersali (alioz autē) subiecto (est
 quodāmodo non per se) id est non proprie nec vniuersa
 liter vt equibiarum (nō vniuersaliter est). i. habere tres
 non demōstratur de equibiaz. i. equicruri (vniuersa
 liter sed frequentius) id est sed est frequentius. i. est in plus
 vt habet alia translatio. hęc enim passio habere tres est
 in plus qz equicruris 7 est vniuersalior eo. ¶ Notandū
 autem q si demōstrantur habere tres de triangulo qd
 hoc est vniuersale subiectum ipsius dicitur esse demō
 stratio vniuersalis. S3 si demōstratur de equicruri autē
 de alia specie trianguli dicitur esse demōstratio particu
 laris. ergo de triangulo demōstratur hęc passio vniuersa
 liter. sed de alijs a triangulo vt de equicruri vel de alijs
 speciebus trianguli demōstratur hęc passio quodā
 modo. qz demōstratur particulariter. cum subiectus sit
 particularis passio ē. per se ergo demōstratio est de subo
 primo 7 vniuersali. 7 quia sic est patet quomodo vniuersaliter
 utilis sit de monstratio

oportet aut non latere quoniam multoties contingit peccare & non esse quod demonstratur primum uniuersale secundum quod uidetur demonstrari uniuersale primum.

Postquam philosophus ostendit quid est uniuersale & declarauit quot conditiones requirantur ad uniuersale quod requiritur quod sit de omni parte & secundum quod ipsum. In parte ista declarat quomodo contingit circa uniuersale errare. & quomodo contingit decipi circa ipsum. Circa quod duo facit quod primo proponit quod intendit. 2. exequitur de intento ibi. Oberuamus autem. Dicit ergo. Opportet aut non latere quoniam multoties contingit peccare circa uniuersale, & contingit multoties non esse quod demonstratur uniuersale primum secundum quod uidetur demonstrari uniuersale primum. C. Notandum autem quod malum non potest uitari nisi cognitum sit: nec remus & decipi amur circa uniuersale oportet declarare quot modis contingit errare circa ipsum. Deinde cum dicit.

Oberuamus autem hanc deceptionem: cum autem nihil sit accipere a superiori extra singulare quam singularia.

Exequitur de intento. Circa quod tria facit. quia primo narrat quot modis contingit errare circa uniuersale. 2. exemplificat de erroribus illis. 3. ad doctrinam & artem perquam possumus cognoscere uniuersale primum. 2. ibi. Si uero aliquis demonstrabit. 3. ibi. Vtrum autem secundum quod est triangulus. Ad euidenciam prime partis, sciendum quod circa aliquod uniuersale vel circa aliquod commune contingit errare tripliciter, primo si committit illud non

habeat sub se multa inferiora. actu uero deo quod ostensum est de superiori creditur ostensum esse de inferiori. 2. contingit errare si illud commune habeat plura inferiora. actum huius commune est in nominatum. & quia nescimus nominare tale commune quod ostendimus de suis inferioribus credimus ostensum esse de huius commune. 3. possumus errare. Si aliquod commune habeat magnam similitudinem & magnam uicinitatem ad aliquam suam partem vel ad aliquid suum inferius. propter quod que conueniunt superiori demonstramus de inferiori. unde aut summuntur isti errores & quare tot sint. in proseguendo patebit. Ad presens tamen sufficiat scire quod hos tres narrat. Tria ergo facit. quia primo determinat de errore primo. 2. de 2. 3. de 3. 2. ibi. Aut si qui dicit. 3. ibi. Aut contingit esse. Dicit ergo. oberuamus aut deceptionem hanc. 1. propter deceptionem hanc. Cum autem nihil sit a superiori accipere. 1. sub superiori extra singulare actum suum. si nihil sit accipere aliud, quam singularia. Alia autem altera est potior ubi dicitur. quod oberramus cum nihil sit accipere a superiori preter singulare vel singularia. C. Notandum autem quod commune actu non habere plura inferiora potest intelligi dupliciter. vel si illud commune sit species & non habeat actu sub se nisi unum singulare. vel si sit genus & habeat sub se actu multa singularia. Sed non habet sub se nisi unam solam speciem. ergo erramus si sub superiori vel sub commune quod est species non sit accipere nisi unum singulare. vel erramus si sub commune quod est genus non sit accipere aliud quam multa singularia. non autem sit sibi accipere aliud quam multa singularia, non autem sit sibi accipere multas species. C. Notandum etiam quod si non esset nisi una species trianguli. ut puta si non esset nisi ystochetes. quod

B

C

non videremus alium triangulum
quam ysochelem: crederemus quod illud
quod demonstratur de ysochele de-
monstraretur de triangulo simpliciter
& illud quod demonstraretur de yso-
chele in eo quod ysocheles. credera-
mus demonstratum esse de triangulo
in eo quod triangulus, hoc enim posito
quod non esset actu nisi hec species trian-
guli que est ysocheles: putaremus quod
habere fieri que est simpliciter passio
trianguli esset simpliciter passio yso-
cheles. & ita erraremus circa subjec-
tum vniuersale: quia crederemus yso-
chelem esse primum & vniuersale
subiectum de habere fieri. & quod dic-
tum est de genere si non haberet actu
nisi vnam speciem, intelligendum est
de specie si non haberet actu nisi vnum
indivisibile: quia hoc posito quod
esset per se speciei: crederemus esse per
se indivisibile. ¶ Notandum etiam
quod si queratur utrum in vna specie possit
reservari genus. dici potest quod species pos-
set considerari dupliciter. vel ut ha-
bet esse in suis particularibus actu. vel
ut habet esse in suis causis. existens. n.
vna specie secundum esse quod habet
in suis particularibus: & existente illa
specie vel existentibus aliis speciebus se-
cundum esse quod habent in suis cau-
sis poterimus hoc modo saluare ra-
tionem generis: nam si nulla species
esset in actu sed solum haberet esse
in suis causis possemus saluare ratio-
nem generis. esset. n. flos generis dato
quod nec rosa nec lilium: nec aliqua spe-
cies floris haberet esse in suis particu-
laribus: sed solum in suis causis. Sed
si sit vna species tantum vel in suis
particularibus vel causalibus. alie ve-
ro species nec hoc modo nec illo esse
habeant nullo modo in tali vna spe-

poterit ratio generis reservari. ¶ Dubitaret
forte aliquis in quo peccat huiusmodi error
contra vniuersale. ¶ Dicendum quod peccat
contra hanc particulam que est *si non* vniuersale
dicendum est enim quod vniuersale debet
esse de omni per se & secundum quod ipsum
ergo si non esset nisi vna species trianguli
crederemus quod illa species esset ut dictum
est subiectum vniuersale & primum huius
passionis quod est habere fieri & crederemus
quod illa passio competere illi speciei
secundum se ipsam & quia hoc modo non
competit: ideo erramus circa subiectum
vniuersale: primum cum credimus esse
vniuersale primum quod non est. ¶ De
inde cum dicit.

Aut si est quidem sed innomi-
natum sit in differentibus spe-
cie rebus.

¶ Ponit. 2. errorem. D. q. / aut / su. er-
ramus, si sit quidem, su. accipere sub
superiori plura inferiora. / Sed illud co-
mune vniuersale / sit innominatum /
& huiusmodi error est su. / in rebus diffe-
rentibus specie. ¶ Notandum autem
quod quando vniuersale & aliquid
commune cui competit aliqua passio
primo est innominatum de leui erra-
mus quia multo fieri probamus pas-
sionem illam non de suo proprio subie-
cto quia est innominatum. sed de
alio. & credimus illud esse sub-
iectum vniuersale primum quod non est.
¶ Dubitaret forte aliquis in quo pe-
ccat hic error contra vniuersale. ¶ Di-
cendum quod peccat contra hanc parti-
culam que est per se: ut puta si non
essent nisi tria corpora in mundo, vi-
delicet, ferrum, lapis, & lignum
cum nihil sit visibile nisi corpus: esse
visibile non competere nisi ferro,
lapidi, & ligno. Si ergo esse colora-
tum in quo conueniunt illa corpora

secundum

secundum quod sunt visibilia nō esset nobis nominatum probarem esse visibile de omnibus huius corporibus, ferro, lapide & ligno, vel de aliquo istorum, & crederemus accipere subiectum per se & universale primum, & accipere magis subiectum per accidens. Accidit enim substantia quae sit visibilis, ipsi tamen illud commune quod conveniunt hinc differentes species potest esse non ut genus. Sicut esse coloratum habet se ad illa corpora de quibus fecimus mentionem. Ideo si tale commune sit nominatum & probetur passio ad ipsi inferioribus accipimus subiectum per accidens: non erit ergo subiectum universale primum: quia deest ibi conditio quae est per se; & si dicatur quod contingit aliquando tale commune esse genus, id eo si de suis inferioribus probetur passio non esse hoc per accidens, sed per se: quia quae sunt generis per se continent species dici debet quod accidit quod tale commune sit genus quia ut patet in exemplo proposito potest contingere quod tale commune non sit genus quo posito accipitur subiectum omnino per accidens ut in eodem exemplo patebat. Ideo dicendum quod secundum hunc errorem non accipitur subiectum universale primum quia peccatur contra hanc conditionem quae est per se.

¶ Dem de cum dicit.

Aut contingit esse sicut in parte totum in quo monstratur. Eis enim quae sunt in parte inest quidem demonstratio & de omni erit: sed tamen non erit huiusmodi primi universales demonstratio. Dico autem huiusmodi primi secundum quod est demonstratio cum sit primi universales.

¶ Ad dicitur 3^m errorem sine 3^m deceptio nem. D. quod autem in su. contingit errore si illud in quo non monstratur, de quibus monstratur, su. passio contingit esse sicut totum in parte, sicut totum habens magnam affirmativam, & proximitatem cum parte, nam tunc, su. propter huiusmodi proximitatem totus ad partem quod est partis attribueret toti & passio quae est partis probatur de toto cum credimus esse subiectum universale primum quod non est, ideo subditur eis enim, su. b. hinc quae sunt in parte, i. quae habent magnam affirmativam & proximitatem cum parte, inest quidem demonstratio, i. demonstratur, qui dem ex talibus totis quae in sunt partibus, & su. talis demonstratio erit de omni, i. videbitur esse de omni, sed tamen, su. secundum rei veritatem, demonstratio, su. illud non erit sup. de omni, huiusmodi primi, i. huius subiecti quod ponitur universale primum & ex parte quod appellatur universale primum dicens. Dico autem huius primi secundum quod est universale demonstratio cum demonstratio sit primi universale quod d. quod istud appellatur subiectum universale primum cuius est universale demonstratio cum demonstratio universale sit semper respectu primi. ¶ No tandum autem quod demonstratio particularis potest esse respectu subiecti non universale: ut li. y. lochelus qui non est subiectum universale & primum respectu huius passionis quae est habere tres, tamen per demonstrationem particularem potest haec passio demonstrari de hoc subiecto. Sed ut simile tangitur, universale demonstratio semper est respectu subiecti primi & primi. ¶ No tandum etiam quod multa tota videntur habere maximam affirmativam ad partes. Et multa superiora habent maximam proximitatem ad inferiora. Crederet forte aliquis quod hinc recte eo quod recte est super aliam lineam cadens, semper cadet recte.

H

I

& quia linea super aliam cadens facit
 angulum rectum. ideo forte aliquis
 dicit qd omnis angulus rectilineus est
 rectus angulus itaqz rectilineus qui est
 natus ad angulum rectum habet magnam
 affinitatem & proximitatem cum ipso.
 Si ergo propter hanc proximitatem passio
 que competit angulo recto demonstratur
 de rectilineo, illa demonstratio est de omni
 .i. ut dicitur esse de omni, tamen respectu
 anguli recti linei quod ponitur etiam omni
 sale subiectum primum non erit. supple. de
 omni erit enim illa passio de omni respectu
 anguli recti. Sed non respectu anguli rec-
 ti linei. **D**ubitarat forte aliquis in
 quo peccat hic error contra vniuersale.
Dicendum qd peccat in hanc partem
 lam que est dicit de omni. nam quod animal
 qd totum habeat proximitatem ad partem
 nunquam passio partii respectu totius erit
 de omni. propter enim huiusmodi proximi-
 tatem videbitur forte esse de omni sed
 non erit. Ex hoc autem apparet numerus
 & sufficientia harum decaphonum vel
 horum errorum. nam cum ad vniuersale
 ut patuit in lectione precedenti concu-
 rere debent tres conditiones: quia nu-
 quam est subiectum vniuersale respectu
 licus passio nisi sit ibi de omni per
 se & secundum quod ipsum: in acci-
 endo subiectum vniuersale primum possumus
 decipi secundum tres conditiones p[ri]m[ar]ias
 & iuxta numerum harum alium condi-
 tionum. **D**einde cum dicit.

Si igitur aliquis demons-
 trabit qd recte quidem non in-
 tercedant videbitur utiqz
 huiusmodi esse demonstratio prop-
 ter id quod inest rectis non autem
 est nisi quidem quoniam sice
 quales sint fiat hoc modo.
 Sed autem quolibet equales.

Exemplificat de prefatis errori-
 bus. Circa quod tria facit. qz p[ri]mo

ponit exemplum de errore tertio. 2° po-
 nit exemplum de 1° & 3° de 2° / 2° ibi / Et
 si fiat angulus / 3° ibi & proportionale
 dicit qd si ergo aliquis demonstrabit qua-
 mquam recte lineae non incedunt / .i. non co-
 curunt, videbitur utiqz huiusmodi esse
 demonstratio propter id / ut quod hec pas-
 sio non concurrere videbitur in esse / recti-
 tate. si non stant / su. huiusmodi demon-
 stratio nisi quid fiat hoc / .i. si aliter defini-
 tio / quoniam sint sic equales / .i. eque
 distantes. & subdit si autem equales / .i. si
 accipiantur lineae equales / .i. equidistan-
 tes, in quolibet erit ibi de quolibet hoc est
 erit ibi de omni & erit demonstratio vni-
 uersalis. **N**otandum autem qd in qua
 sunt species competunt generi; licet non
 competant ei vniuersaliter. esse. n. ra-
 tionale quod competit homini; competit
 animali non omni. **N**otandum
 etiam qd lineae recte sunt genus ad lineas
 equales. .i. eque distantes. non concurrere
 autem est propria passio linearum eque
 distantium. Si ergo propter affinita-
 tem quam habent lineae recte ad lineas
 eque distantes. & si propter hoc
 qd hec passio competit lineis rectis: quia
 competit lineis eque distantibus quasi
 ibi recte vellemus hanc passionem
 demonstrare de lineis rectis simpli-
 citer deciperemur secundum ter-
 tium errorem: quia non erit ibi de om-
 ni quare sic accipiantur lineae
 quales. .i. eque distantibus, erit de quo-
 libet. .i. de omni. Sed si accipiantur
 lineae recte simpliciter non erit ibi de
 omni quia non competit omnibus rectis
 lineis hec passio, que est non interdi-
 cere. .i. non concurrere. **D**ubitarat
 forte aliquis quare est impossibile linearum
 eque distantes concurrere etiam si in-
 finitum profuerantur. **D**icendum
 qd hec qd soluitur ex his que dicuntur
 in geometria. Nam ut ostenditur ibi si
 lineas pa

lineas parallelas secet aliqua linea
ut puta si linea. a. b. est parallela &
eque distant linea. c. d. si has duas
lineas secet. e. f. faciet ex eadem
parte duos angulos equales duobus
rectis. Si ergo p^redictae duae lineae pos-
sent concurrere ad aliquem punctum
sit ille punctus. g. habebit igitur tri-
angulus. e. f. g. tres angulos valentes
plusquam duos rectos: quod est impo-
ssibile. Deinde cum dicit.

C & si triangulus non es-
set aliud quam ysocheles
videbitur utiqz huius esse
demonstratio.

¶ ponit exemplum de errore primo
qui est quando commune subse non
habet plura inferiora ut quando ge-
nus non habet subse plures species
vel quando species non habet subse
plura in diuina. ideo ait / & si tri-
angulus non esset aliud quam ysoche-
les videretur utiqz esse demonstratio
secundum q^{uod} ysocheles. quasi dicit
q^{uod} si non esset alia species trianguli
quam ysocheles possemus delevi
decipi: quia hoc p^resertim forte videre-
tur nobis quod habere has posse
demonstrari de ysochele secundum
q^{uod} est ysocheles: quod est falsum.
Deinde cum dicit.

C & proportionale quod &
commutabiliter est secundum
quod numeri sunt / & secundum
quod lineae / & secundum
quod tempora sunt quem admodum
& demonstratum est aliqua-
do seorsum contingens esse

de omnibus vna demonstratione
monstrari. Sed propter id quod
non est denominatum aliquod se-
cundum quod omnia haec vnum
sunt numeri longitudines tem-
pora firma, & specie differentia
seorsum ad inuicem accepta
sunt: non autem vniuersale
monstratur: non. n. secundum
quod lineae sunt. nec. n. secundum
quod tempora sunt aut
secundum quod numeri inhe-
rat: sed secundum quod hoc
est quod vniuersale ponunt esse.

¶ Hic ut dicebatur exemplificat de
2° errore. circa quod duo facit, quia
primo facit quod dictum est. 2° assignat
rationem eius quod dixerat. ibi / non. n.
secundum quod triangulus / Circa p^r-
imum duo facit secundum quod duo
exempla adducit ad propositum. n^o
primo exemplificat in quantitatibus
proportionalibus. 2° in speciebus trian-
guli. ibi / unde si aliquis / dicit ergo
& proportionale quod est commutabili-
ter proportionari contingit. sup. quan-
titatibus / secundum quod sunt numeri
& secundum quod lineae / & secundum quod
firma & secundum quod tempora / omnibus
ergo his competit haec passio. Om-
nia tamen ista secundum quod conue-
niunt in hac passione non habent
nomen inpositum. Rursus quia de istis
considerant diuersae scientie non fit
vna demonstratio. de his omnibus mo-
dum arithmetica probat hanc passionem
solum de numeris geometria de lineis
& sic de aliis. Seorsum ergo in diuer-
sis scientiis fiunt diuersae demonstra-
tiones de hac passione fieri tamen

posset vna demonstratio de omnibus his
quibus hec passio conuenit. ideo ait quod
quem ad modum demonstratum est ali
quando seorsum. & diuisim. sup. in di
sis scientiis. / contingens est. / .i. populare
est. de omnibus his demonstrari. sup. hanc
passionem / vna demonstratione. s3. propt
quod non est de nominatum. illud commu
ne sup. secundum quod omnia h. sunt
vnum. v3. numeri. longitudo. tempora.
& solida. sunt accepta ad inuicem se
orsum. & specie differentia. quasi di.
qz in nominatum est id in quo vniu
tur. & conueniunt. non fit de his de
monstratio vna prout vniuuntur in aliq
communi. sed magis fiunt de his demony
strationes diuarse prout sunt specie. diffe
rentia. / .i. prout formaliter sunt distinc
ta & prout sunt seorsum accepta. nunc
aut quia sic seorsum sunt ista accepta
non monstratur vniuersale quia non ac
cipitur ibi subiectum vniuersale p^{ri}mū
non enim linee secundum quod linee
sunt. aut secundum quod numeri. hanc
inhereat. hec passio. s3. secundum
quod est hoc. / .i. secundum quod est a
liquod commune ad omnia illa. q
ponuntur. ponendum est. esse vniuersale
/ .i. est subiectum vniuersale p^{ri}mū
C Dubitaret. forte aliquis. quid per
mutatum proportionari possit. C Di
cendum quod si accipiuntur quatuor
numeri. vel quatuor linee. vel quatuor
quecūqz quantitates. sic se habet p^{ri}
ma ad tertiam secundam. sicut
tertia ad quartam. possumus per mu
tatum arguere quod sic se habet p^{ri}
ma ad tertiam. sicut secunda ad
quartam. & sic se habet. 18. ad 9. si
cut. 12. ad 6. quia sicut. 18. continet
totum. 12. & medietatem eius. sic
9. continet totum. 6. & medietatem

ipsius permutatum ergo proportio
nari est facere de 2. tertium & de 3.
secundum. C Vltimis forte dubita
ret aliquis vtrum omnibus quantita
tibus competat commutabiliter pro
portionari. C Dicendum quod oportet
est aliqua certa habitudo vnius quan
tatis ad aliam. proportionalitas vna
est similitudo proportionum. s3. vtrū
locatur in 10. geometrie. Alique quanti
tates restate ad alias sunt omnino su
de & incommensurabiles. & actus.
& potentia. imo si vellimus recte
loqui. licet omnes numeri sint ad in
uicem proportionabiles. non tamen
omnes quantitates continue proporcio
nantur ad inuicem. imo qualibet qua
ntitas continua habet quantitates si
metas & commensurabiles. aliquas
vero assimetras & surdas. C cum
que vtrū vtrum omnibus quantitatibus
competat commutabiliter propor
tionari. Dicit debet quod omnibus qua
ntitatibus non secundum quod quan
titates sunt nec vt accipiuntur
simpliciter. & comparantur ad
quascūqz quantitates. s3. vt comparā
tur ad quantitates sibi proporcio
nabiles. nam nulla quantitas que
non habeat aliquam quantitatē
sibi proportionabilem. C Vltimis
forte dubitaret aliquis vtrum sub
his quatuor que tanguntur in litera
comprehendantur omnia illa in qui
bus possumus arguere permutata
proportione. C Dicendum quod
non solum in lineis sed etiam in sur
ficiibus & non solum in temporibus
sed etiam in motibus. verum quia ibi
nos habemus linea. alia vero litera
habet longitudo. s3. si per longi
tudo vellemus intelligere non solum
lineas. sed etiam superficies. & per
10. vellemus intelligere omnem qua
ntitatem.

A.

fitalem successivam: per ea que tangun-
tur in litera comprehenditur quidquid
potest commutabiliter proportionari: quod
omne tale vel est quantitas discreta: &
sic intelligitur per numerum: vel est
quantitas continua successiva & sic in-
telligitur per tempora, vel est continua
permanens: & sic intelligitur per longi-
tudines & firma. ita quod per longitudi-
nes intelligamus lineas & superficies
per firma vero corpora. ¶ Vel posse-
mus dicere quod quidam dicere viden-
tur ut per ea que tanguntur in litera
videntur intelligi scientie que arguunt
permutata proportione quia in temporibus
videtur arguere astronomia: in nume-
ris arithmetica: in longitudinibus ge-
ometrica: in firmis naturalis philoso-
phia. ¶ Vel possumus dicere & meli-
us quod non est in conveniens in eodem
multas distinctiones concurere: quia ergo
de omnibus his que tanguntur in litera
demonstrare vellet proportionem hanc
est proportionaliter commutari di-
pliciter deciperetur primo quia in
aliis ab istis competit hec passio. 2.
quod cum omnia illa non habeant v-
num nomen impositum non fueret de-
monstratio: ut conveniunt in aliquo
vno communi. s; ut scorum accipiu-
tur. & per consequens peccaret
contra univocalem quia non accipe-
retur ibi subjectum univocalem
primum. & quia ex hoc philoso-
phus habet intentum quantum ad
propositum expectat sufficit enu-
merare que tanguntur in litera est
istam diligenter ad verendum
quod exempla ponimus: non ut
ita sint sed ut sentiat qui adicit.
¶ Vltimis forte dubitaret aliquis:
quod omnia hec habent unum nomen

impositum. ¶ Dicendum est quod aliud
est habere unum nomen impositum quo-
cumque modo. aliud est habere unum no-
men impositum ut conveniunt in ali-
qua passione: habent enim omnia ista
quatuor que tanguntur in litera: v; nu-
meri, longitudines, firma & tempora
unum nomen impositum quia omnia
sunt aliquo modo quantitates: non
tamen habent unum nomen impositum
ut conveniunt in hac passione que est
commutari proportionaliter: quia
hoc non competit eis ut sunt quanti-
tates: ut in superiori questione di-
cebatur. illud ergo univocalem subjec-
tum & illud commune cui per se & i-
competit hec passio non habet unum
nomen: s; possumus ipsum circūloqui
& vocare quantitatem proportionatam.
¶ Vltimis forte dubitaret aliquis
utrum sit aliqua una scientia ad
quam spectet probare hanc passionem
de omnibus istis que tanguntur in
litera. Videtur quod sic: quia si est
una scientia que considerat de omni-
bus istis potest probare hanc passionem
de omnibus istis: sed naturalis phi-
losophia considerat de omnibus his
ergo est. ¶ Dicendum quod licet omnes
scientie syllogizent: sola autem dia-
lectica datur artem syllogizandi. Sic
licet multe scientie arguant appor-
tione mutata: solum tamen scientie
mathematice & potissime mathema-
tice non subalternat datur artem
de proportionibus: & ostendunt qua-
liter possumus per proportionem argue-
re: & quia mathematice non sub-
alternat sunt arithmetica & ge-
ometrica: cum geometria non de-
beat considerare de numeris par-
te loquendo: nec arithmetica de mag-
nitudinibus: nulla scientia specialis
est

H.

I.

est que possit hanc passionem de suo
subiecto vniuersali demonstrare: sed
seorsum sunt tales demonstratio-
nes: vt in litera tangitur: utrum ta-
men hoc possit spectare ad aliquam sci-
entiam communem non est presentis
speculationis ostendere. ¶ Deinde
cum dicit.

¶ Propter hoc neqz si aliquis
monstraret unumquemqz tri-
angulum demonstratione aut
vna: aut altera quod duos
rectos habet vnumquemqz yso-
chelem seorsum & scilicet non
i dicitur gradatum non dum
cognouit triangulum: quia du-
os habet rectos: Nisi Sophisti-
co modo: neqz vniuersale tri-
anguli: neqz si nullus est pre-
ter hoc triangulus alter.

¶ Ostendit hoc idem in speciebus
trianguli. Dicens: quod si quis de-
monstraret unumquemqz triangu-
lum aut demonstratione vna: aut
demonstratione alia: quod duos
rectos habet: ita quod demonstra-
ret: unumquemqz triangulum demons-
tratione alia: & seorsum vt si de-
monstraret. scilicet equilaterum seorsum
& gradatum, seorsum & ysochelem
non dum cognouit triangulum
quod habet tres equales duobz rectis
nisi sophistico modo nec cognouit
vniuersale trianguli: non cogno-
uit habere tres de triangulo vt est
hujus passionis subiectum vni-
uersale etiam si sit: sed nec nullus
est alter triangulus preter hoc: scilicet
species trianguli assignatas.

¶ Notandum fuisse species triangu-
li vt alibi diximus. v. z. equilaterum
ysochelem, & gradatum. nam si tri-
angulus habeat omnia latera equa-
lia. dicitur equilaterus. si duo di-
citur ysocheles, si omnia in equalia
dicitur gradatus. ¶ Notandum e-
tiam quod habere tres posset demonstra-
ri vna demonstratione, & simul
de omnibus speciebus his trianguli.
posset etiam de qualibet specie trian-
guli seorsum per se: scilicet quoniam non
sit alius triangulus ab istis. nihil o-
minus tamen singule monstraretur ha-
bere tres de omnibus his speciebus simul
sive de vna quaque seorsum: nunquam
tamen erit demonstratio vniuersalis
nec accipietur ibi subiectum vni-
uersale primum, cum habere tres non accipietur
nisi ysocheles, nec equilatero, nec grada-
to secundum quod huiusmodi sunt
scilicet secundum quod sunt trianguli de
solo ergo triangulo demonstrari poterit
tanquam de subiecto vniuersali primo.

¶ Notandum quod siue sit nomi-
natum illud commune cui competit
passio sicut apparet in triangulo
respectu habere tres: siue sit in nomi-
natum sicut apparet in quantita-
tibus proportionalibus, respectu pro-
porcionabiliter commutari semp-
est ibi error si concludatur hu-
iusmodi passio de inferioribus & non
de subiecto communi: verum tamen quod
magis decipimus secundum hunc
errorem quando est commune in
nominatum, quam quando est nomi-
natum ideo possit me computatū esse
hic error infer. Deceptiones qui co-
muniuersale quod erat nominatum
subiectum.

Subiectum commune. Unde cum dicit.
¶ Neque enim secundum quod
triangulus est cognouit. ne
que omnem triangulum. sed
nunc secundum numerum. se
cundum speciem autem non
omnem: & si nullus est.
quem non nouit. ~

¶ A signat rationem eius quod dixe
rat. Ad eius autem denotam scien
dam quod tunc est subiectum un
uer sale primum quando competit ei
passio cum reduplicacione sine qua
do competit ei in eo quod tale. s; red
uplicacio semper respectu alicuius quod
reduplicatur. Duo ergo fuerit qz primo
a signat causam dicti respectu redupli
cacionis. 2. respectu eius quod red
uplicatur. / 2. ibi / quando igitur non
nouit / Continuetur autem sic. bene
Dico quod si habere tres qui se concludat
de omnibus speciebus trianguli non
propter hoc congruit subiectum un
uer sale primum / non enim cognouit
secundum quod triangulus est: nec cog
nouit omnem esse triangulum / sup.
formaliter / s; cognouit secundum
materiam / secundum speciem autem / su.
formaliter non. / non autem omnem. su.
triangulum cognouit / & si pro qua
uis nullus est / triangulus, quem non
nouit. ¶ Dubitaret forte aliquis
quomodo in concludendo hanc pas
sionem de omnibus speciebus tri
anguli scimus eam de omni triangulo

secundum numerum non autem de omni
triangulo secundum formam. ¶ Dicen
dam quod illud est subiectum for
male alicuius passionis, quod est tale
secundum quod tale. illud autem est
subiectum materiale de quo predicatur
subiectum formale, ut patet in exem
plo quod s. posuimus: ut puta si non
essent nisi tria corpora. 07. ferrum,
lapis, lignum, qui cognosceret omnia ista
tria cognosceret omne visibile: non tamen
propter hoc cognosceret visibile secun
dam quod visibile est: nec cognosce
ret visibile formaliter. nam ferrum
lapis, lignum non sunt visibilia
formaliter, sed materialiter: nec sunt
visibilia secundum quod huiusmodi. s;
ut sunt colorata. Coloratum itaque est
visibile formaliter & subiectum for
male huius passionis, quod est esse
visibile est coloratum. qui ergo sciret
omnia corpora esse visibilia sciret om
nia visibilia materialiter. s; qui sci
ret omne coloratum esse visibile sci
ret omne visibile formaliter. sic enim
proposito. Cum igitur quia datus & equi
lateralis non habeant tres: nisi in eo
quod trianguli: qui scit hanc pas
sionem habere tres de omnibus specie
bus trianguli scit omne habere tres
secundum numerum & secundum
materiam: non autem secundum spe
ciem vel secundum formam. ¶ Ad
uertendum tamen quod reduplicacio
petit solum subiecto formali. ex par
te ergo ipsius reduplicacionis reddi
tur nec causa dicti: cum ostenditur quod
demonstrare passionem de inferioribus
non de subiecto communi: ut habere tres

demonstrare de speciebus trianguli: non de triangulo: non est demonstratio de subiecto vniuersali & primo: nec de subiecto communi competit reduplicatio. quia non fit Demonstratio secundum formam sed secundum materiam unde ergo dictum est quod haec ratio & haec causa dicti ex parte ipsius reduplicatiois, sumpta est. *¶ Deinde cum dicit.*

¶ Quando igitur non nouit uniuersaliter & quando nouit simpliciter manifestum quod si idem esse inheret triangulo & ysocheli: aut unicuique aut omnibus. Siue ro non idem semper alterum est autem secundum quod est triangulus non nouit.

¶ Quando assignat causam dicti ex parte eius quod reduplicatur. dicens, quando igitur non nouit uniuersaliter & quando nouit simpliciter est manifestum, ex dictis, quia si idem esse, i. eadem ratio, inheret triangulo, scilicet in communi & equilatero & aliis speciebus trianguli, aut unicuique seorsum, aut omnibus simul, quasi dicat quod si eadem est ratio trianguli in communi & speciebus trianguli: aut habere omnium: aut vnius cuiusque per se. tunc scilicet sciendo habere fieri de omnibus speciebus trianguli vel de vnaquaque per se sciemus & de ipso triangulo. Si uero non est idem sed est alterum, scilicet esse & altera ratio in triangulo in communi & spe-

ciem eius sic. *sup.* cognoscendo habere fieri ratio in triangulo de speciebus trianguli: non nouit. secundum quod triangulus. **¶** Notandum autem quod quia superiora differunt, ratione ab inferioribus, ideo aliquando sunt competere in inferioribus secundum quod huiusmodi que non competunt superioribus & e converso ut si eadem ratio dicitur homo & animal in homine. tamen homodicit istam rem magis specialiter & determinate. animal uero magis generaliter & confuse. ostendere ergo quod demonstrare habere fieri de speciebus trianguli non est demonstrare de subiecto uniuersaliter & primo: quia triangulus qui est subiectum uniuersale primum huius passionis differet secundum rationem a suis speciebus. est hoc assignari causam dicti ex parte eius quod reduplicatur, quia propter differentiam quam habet subiectum reduplicatum ad sua inferiora passio quae demonstratur de superiori cum reduplicatio de inferioribus cum reduplicatio demonstrari non potest.

¶ Deinde cum dicit.

¶ Vtrum autem secundum quod est triangulus aut secundum quod est ysochelis: & quando secundum hoc quod est primum uniuersale: cuius est demonstratio manifestum est: quoniam am remoto insit primum: *¶*

ab ysochele eneo remoto
 triangulo insunt duorecti
 s; enim esse Remoto yso
 cheles: s; non figura aut
 termino: s; non primis.
 Cujus ergo primi. Si ita
 q; trianguli primo est:
 & secundum hoc inest &
 aliis & hujusmodi uniuers
 saliter est demonstratio.
 ¶ Naturam & artem quomodo
 possumus cognoscere subjectum
 uniuersale primum. Dicit. Vtū
 autem secundum quod d. trian
 gulus est: aut secundum quod est
 ysocheles. & quando secundum
 hoc quod est primum & uniuers
 sale cuius est demonstratio quasi
 dicat. q; subjectum uniuersale
 primum est illud cuius est demon
 stratio. Si ergo volumus de de
 monstratione artem tradere vi
 dendum est respectu huius passio
 nis que est habere tres utrum
 sit subjectum uniuersale primum
 triangulus vel ysocheles, & se
 cundum hoc, i. secundum quācum
 q; aliam passionem videndū est
 quando est subjectum uniuersale
 primum manifestum est su. subje
 ctum uniuersale primum. per hanc
 scilicet artem. quando ablatū inest
 primum, quasi dicat. quando cūq;
 ablatū ab aliis adhuc inest ei istud
 est uniuersale primum subjectum.
 & exemplificat de hoc dicent. quod
 triangulo eneo insunt duo recti

s; ablatū / hoc quod est / esse neum / ad
 huc sup. insunt triangula duorecti: sed
 non remota / figura aut termino / re
 mota enim figura & remoto termino:
 quod est priusquam figura: & ponit
 in diffinitione figura. & quia figura
 est que termino vel terminis clauditur
 remotis enim huius, vel Remoto habere
 tres ab his remouetur a triangulo / sed
 non primis / i. sed non propter hoc
 competit habere tres figure vel ter
 mino tanquam subiecti primis. &
 subdit. Cujus ergo primi / & respondet
 si utriusq; trianguli / & secundum hoc
 i. secundum quod d. triangulum, inest
 aliis & hujusmodi uniuersaliter est
 Demonstratio / & sup. hoc est subjec
 tum uniuersale primum. ¶ No
 tandum autem maximam & breuem
 artem dedisse philosophum in cognos
 cendo subjectum uniuersale primum
 quod est causa quare inest illa passio
 omnibus aliis. nam semper primum
 in quolibet genere est causa omnium
 aliorum, ut potest haberi in. 2. Me
 taphi. ¶ Notandum etiam quod
 ad cognoscendum cui primo & quod
 est illud quod est causa: quare inest
 omnibus aliis Duo sunt attenden
 da. primo quod remoto ab eo re mo
 ueatur ab aliis. 2. quod inest ei
 uniuersaliter. Ex quo sequitur
 quod habere tres inest triangulo
 primo: quia si remouetur hoc ab
 eo remouetur ab aliis & inest ei
 uniuersaliter. & ex hoc etiam oppa
 ret quod hec passio non inest pri
 mo inferioribus, nec superioribus ad
 triangulum. inferioribus vero ut tri
 angulo eneo vel ysocheli non inest

A

B.

Te. cō. 4. & inde

primo qz licet insit omni tali tamen
si remoueatuz ab eis non remouetur
ab aliis. Superioribus autem ut figu-
re non inest primo. nam licet sit ibi
ista conditio quod si remoueatuz a spu-
ra remouetur ab aliis: quia si non est
figura, non est triangulus. & figura
non habet tres, nec triangulus de-
fficit tamen ibi conditio alia: quia
non est in omni figura nec compe-
tat ei vniuersaliter. philosophus
ergo Dedit prius hec duo docume-
ta. 2. ex his duobus concludit hanc
artem: & hoc documentum quod illud
est primo quod est causa quare in-
sit omnibus aliis. esse itaqz primo
cognoscitur per esse aliorum causam.
Ere autem aliorum causam cognos-
citur per hec duo documenta, quod
remoto ab eis remoueatuz ab aliis
& quod insit ei vniuersaliter.

C. **¶** Dubitaret forte aliquis cum
esse perse differat a primo: vtrum
aliquo modo possit accipi perse quod
sit idem quod primo. **¶** Dicendum
quod si accipiatuz perse. i. per causam
existentem in se ut communiter phi-
losophus accipit. sic perse differt a
primo, & est in plusquam esse primo.
Nam secundum hunc modum primo
addit ad perse ad equationem causae.
Sic ergo loquendo, quid quid est pri-
mo est perse: quia quid quid habet
in se causam ad equationem habet in
se causam perse: sed non conuenit
quod omne perse sit primo. qz non
quid quid habet in se causam in se
causam ad equationem. Sed si accipi-
atur perse quod idem sonat quod

non est per aliud tunc idem est perse
quod primo: qui a hoc est primum
cui alteri per ipsum non potest per
alterum. **¶** Vt ferius forte dubitaret
aliquis cum primum differat ab immedi-
ato: vtrum aliquo modo possit accipi
primum quod sit idem cum immedi-
ato. **¶** Dicendum quod primum est
philosophus de eo communiter loqui-
tur idem sonat quod habere causam
adequatam. & qz quod habet causam
adequatam respectu alius sui passio-
nis illa passio non inest ei per aliud
subjectum. idem sonat primum quod
per aliud subjectum, & ideo habere tres
inest triangulo primo, qz non inest ei
per aliud subjectum: tñ inest et per hanc
causam: quia inest ei per habere an-
gulum extrinsecum. Sed illud est
immediatum quod necesse per aliud sub-
jectum nec per aliam causam. igitur quod
est primo potest esse demonstrationis
conclusio: qz habet causam alteram per quod
probetuz. Sed quod est immediatum
licet possit esse demonstrationis principium
non tñ potest esse demonstrationis con-
clusio. quia non habet causam alte-
ram perquam probetur. patet g.
quod si accipiatuz primo prout i-
dem sonat quod non per aliud sub-
jectum differt primum ab immedi-
ato. Sed si accipiatuz primo
prout idem sonat quod nullo
modo per aliud. **¶** Dicatur
idem esse primo quod nec
est per aliud subjectum: nec
per aliam causam idem est
primum quod immediatum.
¶ Si igitur.

aliud subiectu differt pmi ab intermediato. Sed si accipiat pmo per idem sonat q nullo mo per aliud vt dicat idē esse pmo qd nec est per aliud subiectu: nec p aliam cam idem est pmi quod immediatum.

6. Significatio est demonstratiua scia ex necijs primis.

¶ Quid enim scit no pot aliter se habere. **¶** Post qd pbus ostēdit ex qb est demfatio: qz est ex de oi p se r fm q ipz. In parte ista vt supius dicebat. declarat ex qb no est: sicut ex qb no hz ee: qz ad pfecta traditione artus no sufficit scire q currut ad aliqd: r q oz accipe: sed et debent cognoscere q no cōcurrut: r a qbus oz cauere. qd qd scēdū ē q qz demfatio ē de omni. oz cauere ab his q pnt alr se hre. p qz de oi vt de eo hic agit. vt supra dicebat idozat vltate tepoz. qd est tale ē temp: r no pot alr se hre. r qz demfatio est p se oz cauere ab his que sūt p accijs. qz demfatio potissima: de q hic agit ē fm q ipm oz cauere ab exneis r corruptibilib: r cōib acci/ nib: Na ea q sūt fm q ipm sūt quēntia: r sūt ppetua: r sūt ppa. phus qm ostēdo de qb no est demfatio: r ex quib oz cauere quz facit. r p ostēdit q demfatio no est ex his q pnt alr se hre. r q no est ex his q sūt p accijs. 3. q no est ex extraneis: qz no descēdit de gne in genus. 4. q no est ex corruptibilib: 5. q no ē ex cōib: r 6. ibi (Acci denū aut no per se.) 3. ibi. (No igit ex alio gne.) 4. ibi. (Manifestū aut r si sint.) 5. ibi. (Quārit r si manifestū est.) Circa pmi duo facit: qz p pmittit quādā cōiaz ex qua habet pncipalis intētio. r cōiaz illi cōiaz manifestat r pbat. ibi statiz postea. (Que aut p se sūt. dicit ergo si demfatiua scia est ex necarijs pncipijs. qd enim scitur no pot alr se hre.) Dubitaret forte aliqs in hoc dicto pbi qd se hz vt aīs: r qd vt cōis: r qd vt xlo: r qd vt pmi se. Dicendū aliqnos dixisse pbum hic intēdere probare demfatiua sciaz esse ex necarijs: r hoc pbat p hoc qz qd scit ipole est alr se hre. r forte illud qd induxit eos sūt q in textu ponit bec cōiunctio enī q est cōiunctio cālis: r io cū in textu dīr qd enī scit impole est alr se hre: qz videt ibi ee redditio causē: r hz ee sensus q io demfatiua scia est ex necarijs: qz qd scit no pot alr se hre. s3 bec cōpositio no ē recta: qz nunq bec cōditio. si ponit ad con/ sequē: s3 semp ad aīs. si qz diceret. si igit erit hō: ex ne/ cessitate enī erit aīal. hoc q dīco si igitur erit hō se hz vt aīs. ex necessitate enī erit aīal se hz vt aīs. talis est locu/ tio q tradit in lra. (si g erit demfatiua scia ex necessa/ rjs) se hz vt aīs. r tenet locū pmissari. (qd enī scit non pot alr se hre) hz se vt aīs: r 3 locū cōcloniz. phus itaqz vult pbare q demfatiua scia no est ex his q pnt alr se hre. Na cū superi ostēdisset ex qbus ē demfatio r que oz accipere. in parte ista vt dicebat declarat de quib no est: r a qb oz cauere. in declarādo q hāc cōclonē inten/ tam phus pmittit hāc cōiaz q si demfatiua scia est ex necarijs est ex his q no pnt se alr hre. io inferi p multas rōnes pbabit hoc aīs q scia demfatiua sit ex necessa/ rjs. na hoc pbato probatū erit r hoc cōis: qd est pncipale intēntum. v3 q sit ex his q no pnt alr se hre. Est et aut vltorius dubitādū: q bec pars in q ostēdit q demftra/ tio no est ex possibilib: alr se hre no videt differre a pre/ illa: v3 q ostēdit q no sit ex corruptibilibus: sed de hoc inferius disputabitur. **¶** Deinde cum dicit.

¶ Que aut p se sūt necio isunt rebus. bec. n. sūt in eo qd qd ē qbusdā. alta isūt i eo qd qd ē pdi cātib: de ipsis: quoz alterū oppositorū neces/ se ē ee. Manifestū ē qd ex hō quibusdā vtiqz sit demfstratiū sillus. Qd enī aut sic ē aut hz

Accēs. Accēsia autē nō necessaria sunt.

¶ Probat aīs pdicte cōtie: v3. q demonstratiua scia sit ex necessarys: quo pbato manifestū est q ē ex his q non pnt alr se hre: qd erat pdicte cōtie cōis. Duo ergo facit. qz p adducit multas rōnes ad ostēdēdum q demfstratiua scia sit ex necessarys. 2. pbat quedā q in rōnib: illis sup/ poluerat. ibi. (Qd aut ex necarijs.) Circa pmi qtuoz facit fm q qtuoz rōnes adducit ad ppositū. 2. ibi. (Aut ergo sic dīcēdū.) 3. ibi. (Sig at ē.) 4. ibi. (Manifestū ar ex his.) In parte ista itēdit talē rōnē. ea q sūt p se sūt necia. s3 demfstratio est ex his q sūt p se vt in pmo mō vbi pdicatu ponit in dīfōne subiecti vel demfstratio est ex his q sūt per se in scōo mō: vbi subm ponit in dīfōne pdicatu: r qz talia sūt ex necessarys demfstratio est ex neca/ rjs. io ait. (Que at sūt per se necio isunt reb: io. h sūt in eo qd qd est) qtu ad pmi modū p se. vbi pdicatu ē qd ē. i. ē dīfinitio subiecti. r subdit q (alia) i. suba (insit in eo qd ē qbusdā pdicātib: de ipsis) r hoc qtu ad 2. modū vbi subiecta ponunt in dīfinitioe pdicatorū: r hō pdicata sūt proprie passiones. r subdit (quozum) i. quoz pdicatorū vel qru p se passionū (alterz oppositorū necesse est inesse) r cōcludit (manifestū igit ee q ex hō qbusdā) i. ex talib: p pōnib: p se. (sit sillus demfstratiū) nā (oe) qd est (aut est sic) aut est per se (aut p accijs. ac/ cidētia aut no sūt necia) tunc ergo supplēda est rō q cū accēsia no sūt necia r ea que sūt per se sūt necia. ergo demfstratio que est ex his que sūt p se erit. ex necarijs. **¶** Notandū aut q si fiat talis demfstratio. oīs figura plana hīs angulū extrīnsecū hz tres angulos. sed figura plana trib: rectis lineis cōtēta hz angulū extrīnsecū. qz hē in maiori ppositioe vbi bec passio hre tres pdicat de figura plana trib: rectis lineis cōtēta q est pprim subz eius. est ibi per se in 2. mō: s3 in maiori p pōne vbi figura plana trib: rectis lineis cōtēta q est dīfō triāguli pdica/ tur de triāgulo est ibi per se in pmo mō. cū g demfstratiuis sillus sicut ē alij silli cōstet ex duab: pmissis vna maiori r alia minori: qz in maiori est scōus modus p se. in minori vō pmius. io phus ait q demfstratio est ex his q sūt p se qtu ad pmi modū vbi pdicatu est qd est subiecti r qtu ad fm modū vbi subm est qd est pdicatu. s3 qli/ ter. ista p se accipiant in pmissis in 2. libro vbi dētēmi/ nabit de medio demfstrationis clarius apparebit. **¶** No/ tandū ēt q loquēdo de p se passioib: ait q alterz opposi/ torū necē est inesse: qz p se passio vel ē vno noie noiata sicut hre tres est passio triāguli: r tūc simplr loquēdo necē est talē passionē in ee subiecto: vel denomiāt passio p duo opposita sicut dicimus q rectum vel curuum est passio li/ nee: r tūc oz alterz oppositorū in ee. semp g ea q sūt per se necaria sūt. r qz demfstratio est ex his q sūt per se erit ex necarijs. **¶** Dubitaret forte aliqs vtz ea q sūt p se sūt necaria vt in lra dīr: r videt q non: qz eclipsis p se cōpetit lune. alr no posset demonstrari de ea: r tūc no in ee ei necio qz no sp luna eclipsat. **¶** Dōm q necarium qtu ad pnt spectat pot accipi triplr vel sub cōditioe: sicut necesse est boiem currere dū currit: vel per relationē ad cām: sicut necesse est luna eclipsari interposita terra: vel simplr si cut necesse est celum moueri: r sicut necē est triāguli ha/ bere tres. Ex pmo aut necessario no sit demfstratio: s3 sit ex 2. r 3. Lū ergo dicit q eclipsis no ict lune neces/ sario: qz no inest ei sp. dicit oz q inest ei sp p relationē ad cām. qz sp cū iterponit terra luna eclipsat: vel possumus dicere sp: qz sicut risibile est passio boīs non dicit actum sed aptitudinē: qz hō no sp ridet: s3 sp est apt: natus ride/ re. sic eclipsis est passio lune r dicit aptitudinē vt est eius

passio: rñd oetum: qz nō semp luna eclisat: sed semp est
 ppta nata eclisari. ¶ Alteri forte dubitaret aliqs quo
 pntia modus r cōs dicēdi p se dicat habitudinē neccias.
 ¶ Dicēdi qz in pmo mō vt sepe scipus dem est pdicari
 ponit in diffone subiecti in z: vo ecouerso. diffinitio at ē
 illud qd format ab intellectu intelligēdo res nuncq. n. pōt
 intelligi res ab intellectu sine suis principis diffinitiois. est
 itaqz neccia bitudo iter re diffinita r pncipia diffinitia
 cu h sine illis nō possit intelligi. in p g mō subm hz neccias
 habitudinē ad pdicari: sicut res diffinita hz neccia bitudi
 nē ad ita diffinita. in 2. vo mō pdicari hz bitudinē ne
 cessaria ad subm r ecouerso. s3 nō codē mō: qz pdicari
 hz neccia bitudinē ad subm qtu ad eē r qtu ad intelligi:
 qz ppa passio nō ē: nec intelligi pōt sine ppo subo: subm
 vo hz neccia habitudinē ad pdicari: nō qtu ad intelligi
 s3 qtu ad eē. pōt. n. intelligi subm nō intellecta ppa pas
 sione: s3 nō pōt eē sine ea. Cū g ppositio neccia nbit. aliud
 sit qz neccaria habitudo subiecti ad pdicari. pms mo
 dus p se erit neccarias: qz hz subm qtu ad esse r qtu
 ad intelligi hz neccarias habitudinē ad pdicari. 2. vo
 modus ē neccarius: qz subm vt dem est sine ppa passio
 ne esse nō pōt: s3 possit sine ea intelligi. ¶ Deide cū dicit.

¶ **Aut igit sic dicendum aut principii ponentib⁹**
 qd demonstratio neccarium sit. Et si demon
 strati est aliter se hre nō posse. Ex neccarijs
 igit o3 eē sillogizant: ex veris qdē est r nō de
 monstratiue sillogizare. ex neccarijs autē non
 est. sed aut demonstratiue. hoc autē proprium
 demonstrationis est.

¶ **Adducit scdam rōnē ad hoc idē dicens:** Aut g sic dicen
 dum est. v3. qz iō demonstratiua scia est ex neccarijs: qz ē
 ex his q sunt per se. aut ponētib⁹ nobis. i. neccē est nos po
 nere. pncipiū. i. hoc pncipio qz demonstratio sit neccaria
 r si demonstrati. i. demonstratiue delataz. (nō est) i.
 nō cōtingit posse alr se hre: qz g sic est. ex neccarijs o3 fieri
 sillogizant. demonstratiua. nā. ex veris est. i. stringit sillo
 gizare. sed non demonstratiue sillogizare. ex neccarijs
 aut nō est. i. nō stringit sillogizare nō demonstratiue. sed
 aut. i. sillogizant. demonstratiue sillogizare. i. stringit ex ne
 cessarijs. Et subdit qz. (hoc autē est ppiū demonstratiōis)
 sic sillogizare r sic pcedere est aut vis rōnis huius: qz
 demonstrati. i. demonstratiue delataz ē ex neccarijs: r nō pōt
 alr se hre. ideo pmissē sūt neccarie: r o3 demonstrationem
 eē ex neccarijs. sillogizare g possumus ex extraneis: s3 pce
 dere ex neccarijs hoc est demonstratiōis pncipium. ¶ Dubita
 ret forte aliqs. videt qz illa maxima: r illud qd dicit acci
 piendum eē p pncipio sit falsus. v3. qz si celo ē neccia qz p
 misse sint neccarie: vel qz demonstratio est ex neccarijs:
 qz hz delonē neccaria. nā sicut se hz verū ad verum ita
 videt se hre neccariū ad neccariū. sed non valet si con
 clusio est vera. g pmissē sunt vere: qz pōt sequi v3. ex nō
 veris. ita a silli non videt valere si conclusio est neccaria. g p
 misse: qz pōt sequi vel cōcludi neccaria ex non neccarijs.
 ¶ Dicēdi qz si bene intelligatur ifa duplr ex isto textu qd
 soluit. ppter qd sciendū qz ex veris semp legi verus:
 s3 ex falsis non sequit. semp verū: imo accidit qz verus
 sequit ex falsis. hoc g esset bona pna in hoc modo sillogi
 zandi semp est cōslo va: r nō pōt eē nō va. g iste modus
 sillogizandi semp pcedit ex veris qz si pcederet ex falsis
 posset hre delonē nō verā. nā oem est qz ex falsis sequit
 verū per accis est: r qd est p accis pōt siue stringit nō eē.
 Sic in pposito dicere possumus si celo demonstratiōis
 semper est neccaria: r nō pōt esse nō neccaria. g demō

stratio de neccitate ē ex neccarijs: qz si nō est ex neccarijs
 posset habere cōclonē nō neccia. s3 in ista dō: qz ppiū ē de
 monstratiōis pcedere ex neccarijs. qz sit. ppiū ē cōclonē
 clusione neccia. si g fiat vis in h qd dicit ppiū eē demō
 stratiōis pcedere ex neccarijs. possum⁹ habere solutiōē qz
 sit: qz nō est ppiū falsor. cōcludere conclusiōē verā: p
 ppiū veror est: r nō est ppiū cōtingentiū cōcludere con
 clusione neccaria: s3 est ppiū neccariorū. ¶ Deide
 pōt bec qstio alr solui. vt dicamus qz ex cōtingentib⁹ pōt
 sequi cōclusio neccaria: s3 nō pōt qd s3 qm. cōtingentiū
 eni nō pōt esse p qd. nec pōt esse neccariorū cōclonē: qz
 pōt esse cōclonē in inferendo: non tñ pōt esse cōclonē in ostēdēdo
 qz demonstratio est ex causis nō solū qtu ad inferendū:
 sed etiā qtu ad esse cū demonstratio sit illius facies idē.
 r scire sit p cas cognoscere: per quā res ē: demonstratiue
 nō poterit sequi cōslo neccario ex nō neccarijs: s3 pōt
 sit sequi sillogizant: ideo dē in litera qz cōtingit sillogi
 zari neccarium ex veris. i. ex non neccarijs: sed non cō
 tingit demonstrari: nuncq. n. demonstratiue inferi cōclu
 sio neccaria ex nō neccarijs. ¶ Deide cū dicit.

¶ **Signum autē est qd demonstratio ex neccarijs**
 sit: qm instārias ferimus sic ad opinari
 tes dmonstrare. qm nō sit neccesse si opinamur
 aut omnino conringere aliter aut rōnis cā.

¶ **Adducit tertiā rōnē supra a signo. d.** Signum autē ē qz
 demōstratio sit ex neccarijs: qm instārias ita formam⁹ ad qz
 nates demōstrare si opinamur aut oio stringere alr aut rōnis
 i. disputatiōis cā. qz vis rōnis huius. qz sic istam⁹ dō
 nates demōstrare dicēdo qz nō arguit ex neccarijs. iō signū
 est qz demōstratio sit ex neccarijs. ¶ Notādū autē qz mlti
 ta dicimus gra disputatiōis que nō credim⁹ eē hre: iō qd
 instāmas ei qui dicit se demōstrare: qz nō arguit ex neccarijs:
 rya: vel hoc dicimus: qz ita credimus r putam⁹ qz illa ex
 qbus arguit oio contingat aliter se hre. vel hoc dicim⁹ cō
 rōnis. i. gra disputatiōis. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Manifestus autē ex his: qm stulti bene opina**
 ti sunt accipere principia si pbabilis sit ppositio
 r vera vt sophiste: quontaz scire sciam est
 habere. Non. n. quod pbabile est aut verus
 principius est: sed primum in genere: circa qd
 demonstrat r vñū non omne sed proprius.

¶ **Adducit ad hoc idē rōnē qm dicens:** Palā autē ex his
 est: qm stulti opinati sunt accipere bñ pncipia demōstratiōis
 si sit ppositio probabilis r vera vt sophiste. iu. faciunt r
 bene dico qz tales sūt stulti r sophiste. qm scire est sciam
 hre. iu. per demōstratiōē r subdit. nō. n. qd pbabile ē aut
 verū. i. pncipiū demōstratiōis. s3 pncipiū in gne. i. u
 lo. circa qd demōstrat: r v3. iu. est demōstratiōis pncipiū
 (nō aut omne). i. nō oē pncipiū r verum est iu. demō
 stratiōis pncipiū. s3 ppiū. i. sic ergo suppleat rō. cū demō
 stratio sit ex pncipis r veris r ppijs r talia sunt neccaria
 opz demōstratiōes esse ex neccarijs. ¶ Notandū
 autē qz sophisticum dicit o3 quicqd apparet r non expitit
 qz arguens ex pbabilibus forte pōt apparere sciens r nō
 est: ideo merito dicit esse sophista. ¶ Notandū etiā qz
 pponēs pncipit appellari dignitates que sunt ppositio
 nes cōes r pmissē pnt dici pncipia que sunt pponēs pncipia
 pmissē sunt in demōstratiōe pponēs pncipia r in demō
 strabilibus: vel sūt sumunt originē ex pncipio r in demōstrati
 bilibus. Si g demōstratio est circa aliquod genus: vel
 circa genus continui: vt geometria. vel circa genus nume
 roz: vt arismetria opz demōstratiōis ē esse ex pncipis

in illo genere nō ex p̄mis cōbus: qz talia nō ingrediunt̄
demonstrationē p̄m̄ subam: s; ex p̄mis p̄p̄is.

¶ Quid aut̄ ex necessarijs o; eē fillum manifestū
ex his est. Si enim non est habens rationem
propter quid existente demonstratione nō est
sciēs. Sic autem utiq; 7 qd. a. de. c. ex necessi-
tate. b. autem medium per qd demonstratum
est: sed nō ex necessitate nō sciunt propter qd.
Non. n. est hoc pp̄ mediū. hoc aut̄ cōtingit oi-
no nō esse: cōclusionē aut̄ necessariam.

¶ In parte ista vt dicebat p̄bus p̄bat qdā q̄ sūt supposita
in rōnib; p̄babitio. Supponebant̄ aut̄ duo. v; q. q. necessa-
riū ex nō necarijs denōstrari nō poterat: s; poterat sillo-
gicari. It̄ duo facit. qz p̄ ondit qz nō possit neciū ex nō ne-
cessarijs demonstrari. 2. declarat qz possit sillogicari ibi
(Lū ḡ cōlo.) **¶** Circa p̄m̄ duo facit p̄m̄ qz duas rōnes
adductas p̄positū. 2. ibi. (Amplius si aliq;.) dicit qz
at̄ ex necessarijs o; eē fillum demonstratum (manifestū
est ex his) .i. ex dicēdis (si. n. nō hñs rōnē pp̄ qd demō-
stratio existit. It̄ p̄ cām nō ē sciēs) .q. d. q. cū demōstratio
existat pp̄ qd 7 dicat cām. nō hñtes cām nō sciunt. 7 exē-
plificat in terminis. d. (sit at̄ utiq; a. de. c. ex necessitate eē)
.i. hoc cōlo. oē. c. est. a. sit necessaria (b. aut̄ medium p̄ qd
demonstratū ē) .i. p̄ qd est demonstrata cōlo illa (nō ex ne-
cessitate) .i. sit cōtingēs (nō sciunt pp̄ qd. nō. n. est h̄) .i. est
hec cōlo. pp̄ mediū: B qd cōtingit nō esse .i. qd nō ē ne-
cessariū (cōclōnē aut̄) .i. ut. posuim; (necessaria.) **¶** Nota-
dū aut̄ vñ rōnis hui; in hoc cōsistere: qz cū demōstratio sit
p̄ cām 7 cōtingēs nō possit eē cā necarij demōstratiue: 7 p̄
cām nō sciēt cōlo necia p̄ mediū cōtingēs. **¶** Notandū
ē qz cā p̄ quā sit demōstratio o; eē ita p̄p̄a: 7 ita imedia-
ta passioi qz posita ea ponat̄ passio: 7 remota remoueat̄
passio. vt posita iterpositioe terre ponat̄ eclipsis lunę: 7 re-
mota remoueat̄. 7 posito angulo extrinsecō ponatur h̄re
vires: 7 remoto remoueat̄. moueri mediū 7 poterit nō eē:
nō aut̄ poterit regit̄. si mediū sit cōtingēs 7 cōclōnē necia
poterit remoueri cōlo. nec poterit nō eē. ḡ tale mediū nō
poterit eē cā cōclōnis: qz eo remoto nō p̄pter hoc remouet̄
cōclō. oia aut̄ hec in ista inuunt̄. **¶** Dubitaret forte aliq;
vtrū cōtingēs possit eē cā necessarij: 7 videt̄ qz sic: qz cōtin-
gēs est hōiem vulnerari: 7 tñ p̄ vulnerationē q̄ ē cōtingēs
inducit̄ mors q̄ est p̄petua. nā nālīter loquēdo mortui in-
eternū remanebūt mortui. **¶** In 3. rōnē est p̄bus qz vult qz
scire cōclōnē necessariā p̄ mediū cōtingēs nō est scire pp̄
qd nec p̄ cām. **¶** Dicēdū qz loquēdo de cā imediata 7 p̄
p̄ia 7 p̄p̄ia cuiusmodi ē cā quā assumit̄ demōstratio
ipole est qz cōtingēs sit cā necessarij: qz vt in notabilib; cā
gebāt posita tali cā ponit̄ effect; 7 remota cā remouet̄.
Qd̄ vero arguebat̄ de mortuo. Dicendū qz vulneratio
7 ois motus imediate est cā fieri. nō aut̄ imediate est cau-
sa esse vel nō: sicut edificatio in actu imediate est cā ipsi;
edificari: sicut ipsius fieri domus. Et iō posito edificatore
in actu ex necessitate ponit̄ ipm̄ edificari: 7 ipsum fieri 7
cōuerfo. 7 remoto remouet̄: ita qz si nō est edificatio nō
est edificari: 7 si nō est factio nō est fieri. Sed nō valet si
nō est edificator qz nō sit edificium. nā mortuo edificato-
re nō p̄pter hoc destruit̄ domus. sic 7 in p̄posito. vulnera-
tio est cā imediata ipsius trāsmutationis q̄ trāsmutatio ē
cōtingens 7 transiens sicut vulneratio ipsa. vel posuim;
dicere qz talia intelligēda sunt in causis per se vulneratio
autem in tñ est cā mortis. put̄ per eā fit aliq; alteratio in
corpore. alteratio aut̄ per se ordinat̄ ad introductionē for-
me. ex vñ aut̄ 7 q̄ sit per accidēs ordinat̄ ad expulsionē

3. licet q̄ forma expulsa in p̄petuum sit expulsa. forma
introducenda nō est perpetua. nā qz expellit formas vni ali-
quā formā introducitur 3. illi forme: 7 alteratio per se est
cā forme introducte que perpetua esse nō pot̄. posuim;
etiā 7 alr̄ dicere qz falsum ē qz mortui in eternū remane-
at mortui. nā nālīter pot̄ fieri vitum ex mortuo: 7 op̄ boue
mortuo nālīter pot̄ fieri bos viuus nō idē numero: sed idē
sp̄e: 7 qz nō est sciētia de hoc particulari vel de illo: vt cere
posuimus: qz nec forma introducenda ē p̄petua: nec ē neces-
sarij qz forma expulsa in p̄petuum sit expulsa: pot̄ enim mā-
redire sub eadē forma sub q̄ pus erat. **¶** Deinde cū dicit.

¶ Amplius si aliq; nesciuit rez nunc habēs rō-
nē 7 saluatus ē salua re: nec ē oblit; nec p̄r̄ sci-
uit. corrūpet̄ aut̄ vtrūq; mediū nisi sit necessarij.
quare habebit qdē rōnē re salua. nesciuit antez
neq; ergo prius sciuit. Si hō nō corrūptū est
cōtingit aut̄ corrūpi qd accidit vtrūq; erit possibi-
le 7 cōtingēs: sed est ipole sic se habere scire.

¶ Adducit secūdā rōnē. dicens. (Amplius si aliq; nescit
re nunc) .i. mō 7 tñ est (hñs rōnē 7 saluatus est: 7 salua re
nō est oblitus nec prius sciuit) .q. d. qz cū 4. modis 7
nō pluribus perdat̄ scia. qz vel perdit̄: qz nō hñs rōnes de
eo. qz decidit a mente tua rō vel perdit̄ per corruptionē
tui. vel per corruptionē rei: vel per obliuionē qz eo oblit;
It̄ hñs qd̄ dicit̄ ibi; manentib; qz qd̄ nūc nescis nūc sciat̄
It̄ 7 qz oib; istis cōditioib; manentib; si p̄ mediū cōtin-
gēs scis cōclōnē necessariā corrūpto medio nescis illā. ḡ
nunq; sciuit̄ eā. iō aut̄ qz corrūpet̄ at̄ mediū nisi sit neciū
qz re debis quādā rōnē salua re 7 qz si saluatus est ipse 7 nō
est oblit; (nescit aut̄) qz. i. corrūptū est mediū (nec prius
sciuit̄) x̄ si dicat̄ qz mediū nō est corrūptū: pot̄ tñ corrūpi
quo posito seq̄ ipole. iō aut̄ si nō corrūptū sit. est mediū
(cōtingit aut̄) ipm̄ (corrūptū qd̄ vtrūq; accidit) de corru-
ptioe medij erit ipole 7 cōtingēs: s; ipole est sic se dicit̄ em-
p̄re 7 postea si nescire manentib; cōditioib; illis. **¶** No-
tandū est qz pus scire 7 postea nescire ē p̄dere sciam: s; scia
nō p̄dit̄ nisi altero 4. modoz. sic ḡ se hñtes. i. manentib;
bus oib; illis 4. modoz cōditioib; ipole ē scire aliqd̄ 7 postea
nescire. **¶** Notandū ē vñ rōnis facte in B cōsistere: qz
ipole est te scire neciū p̄ cōtingēs: qz si mediū ponit̄ contin-
gens corrūpto eo nescies cōclōnē. qz nō scis qd̄ ē p̄ id qd̄
nō ē. cōclōnis ergo q̄ est necia nō scis p̄ mediū qd̄ ponit̄
corrūptū 7 ponit̄ nō eē. ḡ cū tu habebas rōnē 7 sis saluatus:
7 sit salua res: 7 nō sis oblitus. ḡ nō perdidisti scientiam:
sed si nescis 7 non perdidisti scientiam. ergo nunq; sciuit̄
It̄ igit̄ cū dicebas scire te per mediū cōtingēs: nesciebas.
¶ Notandū etiā qz posset aliter hec ratio formari vt di-
carnus qz cōlo necessaria cōclōnē p̄ mediū cōtingēs nō ali-
ter sciatur medio exite qz medio corrūpto: s; medio corru-
pto nō sciatur. ḡ nec medio exite scit̄ per mediū itaq; cō-
tingens siue sit siue nō sit nō pot̄ sciri cōclōnē necia. **¶** No-
tandū etiā qz hec p̄positio qz cōlo necia cōclōnē p̄ mediū
cōtingēs nō alr̄ scit̄ medio exite qz corrūpto: vñ scit̄ p̄ cā
q̄ tagim; in ista. nā si scires medio exite 7 nescires medio
corrūpto. qz p̄ corruptionē medij p̄deres sciam: s; vñ est
qz nō p̄dit̄ scia nisi altero dictoz 4. modoz. manentib;
bus ergo illis 4. modoz cōditioibus sciam nō perdidisti. s;
nescis medio corrūpto 7 sciam nō perdidisti. ergo nunq;
scias hñisti 7 si nunq; sciuit̄ nesciuit̄ medio exite. vt
est ergo qz non aliter sciebas medio exite qz nō exite. qz
nec eo exite nec nō exite sciebas. **¶** Dubitaret forte ali-
quis de his conditionib; per qz p̄dit̄ scia vt p̄bus inuit̄. 7
p̄mo dubitat̄ de hac cōditioe hñs rōnē vtrū stati cū p̄dit̄

d. Imus aliqua rone pdam? r scias. r videt q no. qz forte
 posset qz hie multas rones ad vna pclone. no statz g ca
 amitteret rone aliqua pderet sciam illi? pclone: qz rema
 neret sibi alia ro. Dicendu q loquedo de roneb? potiss
 nio: qz aggrat scia simplr no est nisi vna ro ad vna co
 clusione. na nallr loquedo r bz nalle origine ab vna ea lni
 mediana r vnu r eude modu no pcedit nisi vn? effect?
 is habebit iser? qz augent demonstraciones no p media:
 sz in post assumedo. ad hac at pclone qz triangulus bz tres
 no e nisi vnu potissimu mediu. v3 qz bz angulu extrinse
 cu. qz pderet zoblivisceret hoc mediu r bacerone qz tria
 gulus bz angulu extrinsecu pderet sciam: hui? pclone: r
 nesciret qz heret tres. ¶ **Uteri?** forte dubitaret aliqs de
 scia pclone q est r saluat? e vtru pp hac corruptione per
 dat scia. r videt q no: qz remanent spes in aia: qz postqz
 desinim? fantasmario cu intellect? sit vt? imails r sit lo
 cus spex: vt d? l. 3. de aia. os qz pseruent spes in intellectu:
 sic res pseruant in suo loco: qre lz no remaneat spes sen
 sibilis corrupto corpe: qz sensus fundat in organo corpo
 reo: tu no videt ca qre no remaneat spes in intellectu: r
 pote corrupto: qz intellect? nulli? pto corpis est act? pote
 rit g remanere spes in aia separata: r ita remanebit in ea
 scia. Dicendu q aliud est qreere vtru remaneat scia in aia
 separata: r vtz ho amittat es p morte planu e. n. ipm co
 iunctu sue ipm hoies qz p morte amittit ee qz os perdere
 sciam. na scie r cetera alie pfectioes p supponit ee. qre os
 qz ho sit saluat? r no sit corrupt? ad B qz beat scias. qd sit
 ar de aia separata Arist. no itromisit se r vtrum remaneat
 scia in aia separata no e p sentis speculatiois. ¶ **Uteri?** for
 te dubitaret aliqs de tertia conditioe q e saluare: vtz opor
 teat ee salua ad hoc qz de ea habeat scia. r videt q no
 qz nulla plupia exite pot aliqs habere scias de ea: r g bz
 sciam de flozib? ridiculu videt si dicat q in hyeme cum
 no sint flozes sciam sua perdat. Dicendu q in hyeme qn
 corruptunt flozes si sic ee desineret qz no plus essent: nisi
 sic est chymera. de eis scia ee no posset: sz flozes in hyeme
 aliquo mo sita: qz si no sunt in se sicut in suis causis. r plu
 uia tpe siccitatis lz no sit in se sicut in suis causis: r qz se
 re est per cam sufficit talia sic ee: vt de eis scia ee possit. os
 g qz aliquo mo sit res salua. vel in se. vel in suis causis ad
 B qz de ea sit scia: qz oia in libro de generatione diffusius dixi
 mus possum? r r alr soluere dicendo qz plus logi b de
 scia putat quacuqz cognitione certa fm que modu e
 de ipis picularib? vt sunt sub sensu de de eis ee scia. cor
 ruptis at his: qz no vteri? fut in sensu: no e de eis vteri?
 scia. vni r cometator. 7. meta. ait qz picularia cu recedut
 a sensu no habem? de eis sciam sz opclone. ¶ **Uteri?** for
 te dubitaret aliqs de pclone qra q est: no est oblit? vi
 det. n. ista pclone ee eade cu pma. na ide e here rone r no
 ee oblitu. Dicendu q pma conditio refereda est ad mediu.
 bec aut conditio qra refereda est ad pclone. na si sciem
 ylochelez hie tres detriagulo p bre angulu possem amite
 tere sciam de hac pclone: vel qz oblivisceret hac rone r
 B mediu qz triangulus bz angulu extrinsecu. vel qz oblivisce
 ret hac pclone qz triaguli? bz tres. pot eni ptingere qz ali
 quis sciat cam: r in ignozet effectu. potero eni scire qz tria
 gulus bz angulu: r in oblitus ero. ex B concludere qz habe
 at tres. Ad scire eni no sufficit cognoscere cam: sz opz sci
 re: qm illius est ca. g bz rone demonstratiua cogitit eaz r
 g no e oblit? effectus: sz qz scit ipm referre in sua cas cogitit
 cam: r qm illi e ca. ¶ **Uteri?** forte dubitaret aliqs: vtru
 corruptio medij tollat sciam. r vt qz no. qz plus inuit in
 ista qz no alr heret aliqs sciam de pclone medio exite qz
 corrupto. ¶ **In Aristu e. qz si os ee re salua ad B qz sit scia.**
 de ea multo magis os mediu salua esse. Dicendu q aut

per corruptione medij corrupte res aut non. si corrupte
 tuc bec conditio continet sub tertia conditioe: qz qz res
 ee salua. qz quo sit intelligedu supus est expostum. si vo
 corruptione medij no corrupte res: tuc tale mediu no fa
 cit p se r pprie r immediate ad ee re: io no alr scit res tali
 medio exite qz no exite. Est g intentio pbi qz si pclone
 cessaria concludat p mediu contingens vel si ad effectum
 necessariu assignet ca contingens. qm aliqz contingens
 fut aliqz no fut. necessaria vo seing fut r in suo ee variari
 no pat. ee vel no esse talis medij no variabil? esse con
 clusio: r qz res sicut se bz ad esse se bz ad cogitit: sic rema
 cessaria no alr sunt rebuz contingentiub? extrinsecu vel no
 existentiub? sic conclo necessaria no alr sciat medio ptinge
 te exite vel non exite. ¶ **Deinde cum dicit.**
Cuz igit conclusio ex necessitate quide e nihil
prohibet medius non necessarius esse p quod demon
stratus e. Est enim ex non necessarijs necessarius
sylogizare sicut r verum ex non veris. Cum
autem medium ex necessitate est: r conclusio ex
necessitate sicut ex veris verum semper.
 ¶ **Declarat r?** qz in pcedeti lectione supponbat. v3 qz
 conclo necessaria p mediu ptingens no possit deman: pot
 tu syllogizari. Circa qd tria facit. qz pmo facit qd dem est
 r? manifestat qd dixerat in terminis. r? epilogat circa
 terminata. scda ibi (sit. n. a. de. b.) tertia ibi (qm ante
 scit) dicit g (Cu g conclo ex necitate sit nihil pbiher me
 diu no neciu ee: pp qd mediu est demitatu) syllogizari:
 qd declarat p sile. d. qz (n. neciu ex no necarijs syllogizari
 re sicut ee vtz ex no veris) r subdit (qz cu mediu ex no
 necessitate est: r conclo ex necitate e sicut ex veris veru sp.)
 ¶ **Notadu aut sicut se bz veru ad veru sic suo mo se bz**
 necariu ad neciu: io sicut ex veris sp syllogizari veru sic si
 mediu est necessariu pclo sp e necia: r sicut no valet si p
 misse no sunt vere g conclo no est vera. qz pot syllogizari
 veru ex no veris. sic no valet si pmissio no fut necia: qz
 clo no sit necia: qz pot syllogizari necessariu ex no neca
 rijs. ¶ **Notadu et qz cu in ista or qz mediu p qd e demit**
 tu neciu pot ee no necessariu ibi demitatu os qz accipiat
 large put ide sonat qz syllogizari. ¶ **Dubitaret forte ali**
 qs vni e B qz si pmissio sunt vere qz pclo e vera r no puer
 tit r qz si conclo no e vera pmissio no sunt vere: no in econ
 uerso. r qd of de vero veritatem bz de necio. ¶ **Dom qz vt**
 alias tetigim? syllogismus est pna qda r pmissio se hie vt
 ante conclusio vo vt pns: ex pna aut duobus modis con
 gitit hie arguere r duobus male. na a positioe antio r a de
 structioe pntis est argumentatio bona. r a destructioe ant
 tis. r a positioe pntis mala. io si pmissio sunt vere vel nec
 cessarie os qz pclo sit vera vel necessaria. qz sic argum? a
 positioe antio vt si sunt pmissio est pclo. ¶ **Rursum si con**
 clusio non est vera nec necia: nec pmissio: qz sic argum? a
 destructioe pntis. sz no valet. si pmissio no sunt vere. qz nec
 pclusio. vel si no sunt necessarie ergo nec conclusio. qz sic
 arguimus a destructioe antio: nec valet si edelatio est ve
 ra ergo r pmissio: vel si est necessaria ergo r pclo. qz sic
 arguimus a positioe pntis. ¶ **Deinde cum dicit.**
Sit. n. a. de. b. ex necessitate r hoc de. c. necel
le est ergo r. a. c. inesse. ergo esse. c. ee. a. est ne
cessarium: sz cum non necessaria e pclo neqz me
dij ee necessarius pole est. Sit. n. a. in. c. non
ex necessitate in. b. a. r hoc i. c. ex necessitate. a.
ergo in. c. ex necessitate erit sed no coeessum e.
 ¶ **Ad dixerat manifestat in terminis. d. (sit enim a. de. b.**

ex necessitate) i. bec sit maior. oē. b. de necessitate est. a. (z bec) i. b. (de. c.) su. p. dicitur de necessitate (necesse igitur z a. in. se. c.) su. ex necessitate. si premisse g sunt necessarie de necessitate celo est necessaria: qz si añs est necessariū: z añs. arguit. n. sic a possitōe añtis. sed cū nō sit necia cōclo nec mediū possibile est eē necessariū qd pz in terminis. sit. n. a. in. c. cōclo nō de necessitate eē. i. nō necessaria. in. b. aut. a. z hoc. i. b. in. c. ex necessitate. g. z. a. in. c. ex necessitate erit (sz nō cessum est). i. sz hoc fuit negatū. q. d. q. nō pōt zcedi cōclusionē nō esse necessariā si pmissa sunt necessarie: qz ex necessitate pmissa: z cōcludit necessitas cōclōnis cuius triūm cōcedebas. ¶ Notādū aut qz hic pbs inuit duos bonos modos arguēdi: videlicet a positione añtis vt si premisse sunt necessarie z cōclo. z a destructiōe añtis: vt si cōclusio nō est necessaria nec pmissa. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quoniā igit si scit demonstrare o3 demonstratōe h̄re: aut non sciet neq3 ppter qd: neq3 qz necesse est illud eē. sz aut opinat̄ nesciēs: si accipiat tanq3 necessarium nō necessarium: aut neq3 opinabit̄. similiter siue sciat: qz per mediata siue ppter quid z per imediata.

¶ Epilogat circa determinata. d. q. si volum⁹ scire demonstratiue o3 nos h̄re demonstratiōe p mediū necessarium: alr aut nō sciem⁹: nec pp qd: nec qz: nec p cās. imediatas: nec mediatas. iō aut (qm aut si scit demonstratiue o3 h̄re demonstratiōe) su. p. mediū necessariū (aut) sup. si non h̄z talē demonstratiōe (nō scit pp qd: nec scit qz necesse est eē id). i. eē rē scitā (sz aut nesciēs opinabit̄) se scire (si accipiat) mediū (nō necessariū tanq3 neciū aut nō opina bit̄) se scire su. si nec accipiat mediū neciū nec credat accipere neciū z subdit qz (si r̄). i. vlr (siue sciat qz: p mediata: siue pp qd: z p imediata) su. semp hoc fiet p mediū necessariū. ¶ Notādū at qz ois demonstratiō cōcludit ex necessitate. nā semp necesse eē illud. i. eē rē scitā q per demonstratiōe cōcludit. z iō siue sit demratiō pp qd siue qz. o3 semp per accipere mediū necessariū. alr at nec sic: nec sic sciet. ¶ Notādū et qz demonstratiō pp qd fit per cās imediatas solū. demonstratiō vō qz fit p mediatas. fit et aliter vt per effectus. sz de his oibus inferius plenius ostendet̄.

¶ Accidētis aut nō p se quō determinatū ē p se qdē eē nō est scia demonstratiua. Nō eni ex necessitate demonstrare est conclusionem. Accidens enim ptingit nō inesse de tali dīco accīte.

¶ Postq3 pbs ostidit qz demonstratiō nō ē ex his q pnt alr se h̄re. In pre ista vt dicebat̄ declarat qz nō ē ex his q sūt p accīs. ¶ Ad cui⁹ euidētia sciēdū qz vt alibi determinat̄ duplex est accīs. separabile: z inseparabile. Tria g facit: qz p ostidit: qz nō sit demonstratiō de accīte separabili. z ad dicit rōne gñale qz de nullo p accīs sit demonstratiō. z specialr descendit ad accīs inseparabile. ostēdēs qz nec de tali p accīs demonstratiō eē pōt. z 1° ibi (qm at ex necessitate) z 2° ibi (Nec si semp sit.) ¶ Circa p̄mū tria facit. qz p̄mo ostēdit de accidente separabili qz nō ē demonstratiō. z 2° remouet quādā qōnē q sumit originē ex p̄dictiōe. z 3° illā qōnem soluit. z 3° ibi. (Et tñ opponet.) z 3° ibi. (Opz aut̄ interrogare.) In p̄ma parte intendit talē rōne. ea ex qbus ē demonstratiō sunt necia z nō ptingūt nō eē. accīta at̄ separabilia nō sunt necessaria z ptingūt nō eē. g. z. ideo ait qz (accīdētū aut nō per se quō qdē demonstratū est p se eē nō ē scia demonstratiua: qz nō ex necessitate est demonstrare celo nē. nā accidēs (su. separabile) cōtingit nō eē. de tali. n. accīdētē dico). i. loq̄ itēdo in hac rōne de accīte tali qd p̄tin

git nō eē z ē separabile. ¶ Dubitaret forte aliq3 quō differat accīs a p̄prio. nā si ex p̄prio sit p̄p̄riū per se ex accidēte vō per accīs ad intelligēdū ea que ponunt̄ in litteris scire nos o3 quō differt p̄p̄riū ab accidēte. Dicendū qz accidens vel h̄z cām necessariā in subo vel nō h̄z. si h̄z cām necessariā: vel illa pertinet ad p̄ncipia speciei: vel ad p̄ncipia indiuidui. si nō h̄z cām necessariā sic est accīs separabile. si vō h̄z cām necessariā z sequit̄ p̄ncipia indiuidui sic est accīs inseparabile. sed si cā est necessaria z orit̄ ex p̄ncipys speciei sic est accīs p̄p̄riū. nā sumēdo accidens large z ipm p̄p̄riū accidēs dicit̄ v3. p̄p̄riū ergo differt ab accidente separabili per h̄re cām necessariā: z per habere ortum ex p̄ncipys speciei differt ab accidente inseparabili. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis quō differat p̄p̄riū ab accidente. put cōparatur ad intellectū. Dicēdū qz oē accidens tam separabile q3 inseparabile pōt intelligi adesse z abesse p̄ter corruptionē subiecti: sz hoc de p̄prio fieri non potest: vt si nigredo est accidens separabile vel inseparabile coruo potest intelligi adesse z abesse p̄ter corruptionem corui. sed habere tres quod est proprium trianguli non potest intelligi adesse z abesse p̄ter trianguli corruptionem. ¶ Ad cuius euidētiam sciendū qz de accidente separabili nō h̄z dubiū qn possit intelligi abesse p̄ter corruptionē subiecti nō solū p̄ intellectū imo realiter separaf̄ p̄ter corruptionē subiecti. Sz dubiū eē videt̄ de inseparabili. cōtingit. n. oī accīti siue sit p̄p̄riū siue sit separabile siue inseparabile qz pōt intelligi subm nō intellecto: tali accīte. nā cū subiectum sit p̄us quolibet tali z p̄rius possit intelligi non intellecto posteriori pōt intelligi subz nō intellecto quocūq3 accīte: sz aliud est intelligere subiectū nō intellecto accīte z intelligere subiectū cū p̄trario: accidentis: z aliud est intelligere subz z nō intelligere ips ad eē z intelligere ipm ab eē. possuz aut̄ intelligere subm cū triō accidētis inseparabilis: vt possuz intelligere coruū albū: sz nō possuz intelligere cū triō p̄p̄riū: vt nō possuz intelligere hoīem binibile nec triāgū h̄rē q̄tuor. sic et possuz intelligere coruū eē separatū a nigredine itelligēdo ab eo nigredine ab eē. Sz h̄ de p̄prio itelligere nō possū. habent eni se ista tria p ordinē. nō itelligere inesse. itelligere abesse: z itelligere triū ad eē. itelligendo eni subm nō o3 qz intelligat̄ p̄p̄riū qz nō itelligēdo ipm nō itelligit̄ go ipm inesse. sz falsum est qz intelligā cōtrariū ad eē vel qz intelligā ipz ab eē: vel qz intelligā ipm separi a subo: sz etiā est oīo falsum si intelligā triū p̄p̄riū adesse subo. Sed possuz intelligere accīs inseparabile ab eē z triū eius subo in eē: qd sic declarat̄. nā nigredo q̄ est: inseparabilis coruo nō orit̄ ex p̄ncipys corui: qz nō orit̄ ex p̄ncipys sp̄ci: sed orit̄ ex p̄ncipys hui⁹ corui: qz forma corui h̄z eē in tali mā sic cōplexionata: iō eam cōcomitat̄ nigredo: z qz nō possuz intelligere coruū nō itelligēdo p̄ncipia corui cum accīs inseparabile nō p̄tineat ad p̄ncipia corui: siue intelligā h̄z accīs abesse: siue intelligā triū eius inesse q̄tum ad p̄ncipia cōia nō variabit̄ cōceptus quē h̄eo de coruo. nec ppter hoc intelligā coruū corruptū: sed qz p̄p̄riū corui qd amq3 sit illud p̄tinet ad p̄ncipia corui nō possuz intelligere h̄z p̄p̄riū abesse nisi intelligā abesse z ipa p̄ncipia. qz nō pōt separari p̄p̄riū rei a re nisi sepent ab ea z ipsa p̄ncipia ex qbus p̄p̄riū sumit ortū. z nō possū intelligere triū p̄p̄riū inesse nisi h̄ret tria p̄ncipia. z qz intelligere p̄p̄ria p̄ncipia a re abesse vt tria ad eē oporteret qz intelligere rē corruptā. Lū g q̄rit̄ quō differat p̄p̄riū ab accīte. put cōparat̄ ad intellm: dico qz cōuenit z differt. conuenit qdē qz sicut tūc pōt intelligi subiectū nō intellecto accīte. ita pōt intelligi nō intellecto p̄po. differt vō: qz accīs tā separabile q3 inseparabile pōt intelligi abesse z cōtrariū

eius inesse absq; subiecti corruptioe accipiendo subm i po
tētia: eo q; tale accidēs ipertinēs sit ad pncipia spēi: s; h
de pprio dicere nō possumus. ¶ Deinde cū dicit.

**¶ Et tamen opponet fortassis aliqs cui⁹ cā hic
oz interrogare de his si nō necesse est cōclonē
esse. Nihil enī differt si aliqs interrogatus cō
tingere: z postea dicat conclusionem.**

¶ Dic remouet quādā qōnē sumētes originē ex predictis
d. (z tñ fortasse opponet aliqs cui⁹ cā oz h interrogare de
his) .i. de h; contingētib; (si nō necesse est esse cōclonē)
su. ex his (nā nihil differt si aliqs) .i. si rīdens (interroga
tus) vel sup. nō interrogatus (cōtingentia) vel .i. de cō
tingētib; (postea dicat) .i. opponēs pcedat z dicat cō
clusionem) .q. d. q; ex quo cōclusio ex cōtingētib; nō est ne
cessaria nō expedit de ea interrogare cū nō iterroget cō
clusio ex necessitate cōcludat. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Oportet autē interrogare nō tanq; necessa
rium esse pp iterrogata: s; qd dicere necesse ē
illa dicenti: z vere dicere si vera erunt q; sunt.

¶ Soluit dicēs q; oz aut iterrogare nō tanq; necessariū
esse pp iterrogata: s; iterrogare oz (eo q; dicēti illa) .i. cō
cedēti pmissas (necesse est dicere) .i. cedere su. cōclonē
(z si vera sunt q; sunt pmissa: necesse ē dicere vā) .i. cede
re eē su. q; sūt cōclusa. ¶ Dubitaret forte aliqs quō soluit
ex hoc qd pposita. Dicēdū q; in oī sillo si vā accipiant si
ue illa sint cōtingētia siue necia oz q; pmissa sint cāe cōclor
nis q; tū ad iferre: nō tñ semp oz q; sint cāe q; tū ad eē. in
sillo enī cōstituto ex ppōnib; cōtingētib; cōclō nō est neces
saria pp pmissas q; tū ad esse: q; cōtingētia nō pūit eē cā ne
cessary q; tū ad esse: sed pōt ibi eē necitas q; tū ad iferre.
lō in lra dī q; nō iterroga; tanq; id qd cōcludit. .i. neces
sariū eē pp iterrogata: q; nō est ibi necessitas q; tū ad esse:
s; lō iterroga; q; dicēti illa .i. pmissas eē veras necē ē di
cere cōclonē verā eē. ex cōtingētib; itaq; pōt cāri necitas il
latiōis: nō necitas eēndi. pp interrogationē g; illā nō ha
bet q; cōclō sit necessaria absolute: s; habet necitas in or
dine ad pmissas q; p hāc itaq; necitate illatiōis bonū est
iterrogare rīdente: q; si cedit pmissas oz eū cedere cō
clusionē. distinguūt aut alr z alr de necitate q; duplex est
necitas. pntis z pntie. necitas qdē pntis ē qn ipm. pntis in
se z simplr ē necessariū: vt si dicere: si celū mouet circuit
stelle redibūt ad eūdē pūctū. hoc. n. simplr z in se ē neces
sariū: z q; celū moueat z q; stelle sic redeant. talis. n. neci
tas ē in sillo demonstratiuo z pmissa necessarie sūt z sunt
cā qre cōclō sit necessaria. alia est necitas pntie cuiusmodi
est. si hō currit hō mouet. stat at q; hoies currere nō est
necessariū nec etiā moueri. tñ bec pntia ē necessaria si cur
rit q; moueat. nā currit de necitate ifert motū: z talis est
necitas in sillo topico: vbinēc pmissa sunt necessarie: nec
sūt cā q; cōclō sit necessaria: s; sūt cā q; necessario inferat
pntia. g; ipsa est necessaria: z pp hoc iterrogant pmissa: z si
cōcedunt oportet q; cōclō cōcedat. ¶ Deinde cum dicit.

cap. 7.

**¶ Quonia autē ex necessitate sunt circa vniq; qd
q; gen⁹ q; cūq; p se sunt: z scōz q; vniq; qd q; ē
manifestum ē: qm de his q; p se sunt demōstra
tine scie ex talib; sunt: accidētia qdē. n. nō neces
saria sunt. Quare non necessarium est conclu
sionem scire ppter quid sit.**

¶ Adducit quandā gñalē rōnē q; de nullo p accnō sit de
mōstratio. d. (qm aut illa sūt de necitate circa vniq; qd q;
gen⁹) .i. ex qbus su. sit demonstratio (q; cūq; sunt per se z
fm q; est vniq; qd q;) .i. q; sunt p se z fm q; ipz (manifestū

est qm ex his q; per se sunt) hoc mō (sūt demonstratiue
scieie z ex talibus) su. sunt demōstratiōes (accidētia quib;
dem nō sūt necessaria) su. isto mō (qre) su. ex accidēti
bus (nō est necessariū scire cōclonē ppter qd sit) z su. nō
cōtingit ex talibus demōstrare. Formet g; sic rō. Ex neces
sarijs circa vniq; qd q; genus q; sūt p se: z fm q; ipsum sunt
demōstratiōes. accidētia vō nō talia. g; zc. ¶ Notandū at
q; aliqñ necitas cōtingit ex pncipijs indiuidu: z talis neci
tas nō est per se z fm q; ipz: vel nō est p se z pmo. q; nihil
est per se z p suā mām sed p suā formā. ea aut ex q; sūt
demōstratio nō sunt necessaria pp pncipia indiuidu q; se
tenēt ex pte mae: s; sunt necessaria pp pncipia q; se tenent
ex pte forme. iō phus nō ait q; demōstratio sit ex qbuscū
q; necessarijs: s; q; sit ex necessarijs q; sunt per se z fm q;
ipm. z q; illa accidētia nō sunt talia. iō ex his nō cōcludit
aliqd demonstratiue z propter quid. ¶ Deinde cū dicit.

**¶ Neq; si sp sit. nō p se autē vt sunt p signa filli.
hoc enī per se nō p se sciet neq; ppter qd. pro
pter qd at scire ē per cām scire. ppter ipsum er
go oz z medijs tertio: z primuz medio inēz.**

¶ Adducit aliā rōnē q; spāliter pcedit de accidente insep
rabili. d. (neq; si mediū semp sit: nō aut semper per se nī
si sit cā cōclonē vt sunt filli per signa. hoc. n. p se) .i. bec cō
clusio q; ponit eē per se (nec sciet p se nec) sciet pp qd ē
nā (pp quid aut scire est per cām scire) opz itaq; pmissas
eē per se fm q; ipm ad hoc q; sciam; p cām z ppter qd.
iō ait q; pp ipm ergo oz z mediū inēz 3° q; tū ad mino
rem: q; minor oz eē per se z fm q; ipm (z pmiū medio)
q; tū ad maiore. q; maior oz eē p se z fm q; ipz ad hoc q;
fiat demōstratio potissima z vt sciamus pp qd. Formet
aut sic rō. in his ex qbus demōstratio sit pmiū inēz me
dio z mediū 3° ppter ipm: sed ea q; sunt p accnō q; tū cū
q; sint inseparabilia nō sunt talia. g; zc. ¶ Notandū aut q;
multa sunt p se q; nescimus per se z cām. S; per signa vt
patet in hoc exēplo cōiter posito. nā per se est q; oē elemē
tariū sit corruptibile. si qs ergo hoc q; est p se. v; elemē
tariū corūpi sciret per hoc signū: q; videt ipm antiqri sci
ret hoc p se nō per se nec per cām: vt in lra dicit: q; tū an
tiquari inseparabilr cōmitet rē elementatā. per hoc tñ
nec per qdē q; aliud qd nō est cā nō pōt aliqd potissime
demfari: z sic ex talibus nō pōt fieri demfatio potissima
ex nullis p accidēs q; tū cūq; sunt inseparabilia. demfatio
potissima fiet: q; talia per se cāe eē nō possunt. ¶ Notan
dū ē q; semper philosophus vsq; nunc locutus est de de
mōstratiōe potissima z ppter quid: nam inferius dicit
minabit de demonstratiōe q; z per effectus zc.

**¶ Non ergo est ex alio genere descendētē de
monstrare vt geometriā in arithmetica.**

¶ Postq; phs ostēdit q; demōstratio nō ē ex his que pnt
aliter se hēre nec ex his que sunt per accidēs. In pte ista
declarat q; non est ex extraneis. circa qd duo facit. q; pū
mo pmitit qd intendit. z declarat intentum ibi (z rō
n. sunt) Dicit ergo (nō igit est ex alio genere descenden
tem demōstrare) su. cōtingit (vt geometricus) su. nō cō
tingit demōstrare (in arithmetica). ¶ Notandū aut q; q;
si cōcludēdo ait: nō igit est demōstrare ex alio genere: q;
pōt hoc concludi ex habitis. vñ continet sic lra. dictum
est demōstratiōe nō esse ex his que sunt per accnō: s; ex
his que sunt per se: z q; sic ē. nō igit ē demōstrare ex alio
gñe: q; talia esse per se nō possent. ¶ Notādum igit q;
bene contingit descendere in id qd est quasi idēz genus vt
descendit geometria in perspectiua. sed nō cōtingit descē
dere in idēz genus nec in aliud vt nō ascēdit p pectiuo

in geometria. et qz in talib' no' attingit ascendere sz descēdere iō spālem mentionē fecit de descēsu: qz non attingit ascendere in aliud genus. attingit tñ descendere in idēz vt infra patebit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Tria enī sunt in demonstratiōib' vnuz qdem qd' demonstrat' p'clo. Hoc autē est q' alicui gñi inest p' se. vnuz at dignitates. Dignitates autē sunt ex qbus est demōstratio. Tertium autēz genus subiectuz est culus passionis et p' se accidētia ostendit demonstratio.

¶ Exegit de intēto. Circa qd' tria facit qz p' distinguit tria q' currūt ad demōstrationē. 2. ostēdit q' illor' trium est cōe in demōstrationē. 3. ex his plibatis declarat intētu ostēdens q' nō attingit in aliud gen' descēdere. 2. ibi (Ex qd' qdē) tertia ibi (Quoz autē genus) Dicit g' q' (tria g' sunt in demōstratiōib'. vnū qdē qd' dem'fat' p'clo) i. passio q' d' alio dem'fat' et cludit. et subdit q' (hoc autē) i. bec passio (est que inest alicui generi) subycibili. i. alicui subo (p' se. vnū autē) i. qd' currūt ad demōstrationē sunt (dignitates) et exponit qd' vocat dignitates. d. q' (dignitates autē sūt ex quibus dem'fatio est) et sequit' q' (tertiu autē) i. qd' requir' ad demōstrationē (est genus subz cui?) i. de quo demōstratio ostēdit (passiōes et p' se accētia). q. d. q' tria regrunt' ad demōstrationē. v. passio q' cludit. et dignitas p' quā cludit et subm de quo cludit. ¶ Notādū autē q' nō ē descēdere a genere in gen' si vna scia accipiat easdē dignitates cū alia. qz talia sunt cōia et diuerse scie vtunt' eisdē dignitatib' sz eēt h' descēsus si accipet idē subm vt si vna scia intēderet circa subz alteri' vt si geometria vellet demōstrare de nūeris vel si accipiat easdēz passiones. iō g' p' h' distinguat de his trib' vt sciat p' qd' sit descēdere in aliud genus. ¶ Dubitaret forte aliq' qz v' falsum v' saltē insufficiens esse qd' in s'ra dicit. nam ad demōstrationē nō solū currunt tria imo qtuoz ibi cōcurrūt. v. passio. subm. dignitas. et mediū. ¶ Dōm q' sicut in rebus nālibus nō sequit' effectus ex sola cā vli qz ex solo sole non est pullula sed ex sole tanq' ex cā vli et ex vntē pullulatiua tanq' ex cā p'pria et immediata arbores pullulatiua ita q' sol et vntē pullulatiua pducit ramos. et sol et hō generat hoīem. sic et in effectib' alijs. eodē autē mō se h'z in demōstrationib' qz sola dignitas nō sufficit ad cludendum passiones de subiecto. sz dignitas tanq' pncipiū cōe et distinctio passio nis tanq' mediū et tanq' pncipiū p'riu cōcludūt passio nem de subo. q' autē sit illa passionis distinctio et q' lter hoc esse attingit in. z. lib. plenius ostēdit. Ex his g' fortificatur qd' qz ad demōstrationē currūt qtuoz et nō tria tñ. et ideo sciēdū q' mediū reducūt ad ista tria vel ad aliq' istozuz triū. et iō faciēdo mētionē de his tribus satis dedit intelli gere mediū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliq' quo mediū reducūt ad illa tria. Ad hoc autē dixerūt aliq' q' reducūt ad dignitatē. p' hāc autē opinionē v' facere: qz cā p'icularis cāe vli inicit' et ad illā reduci v' sed cum h' de descēsu in aliud genus nō agit: qz nō est descēdere. in aliū genus si accipiant eedē dignitates. est tñ descendere i aliū genus si accipiatur idē mediū: qz vna scia nō vtit' eisdē medijs cū alia: iō in hoc loco non bñ se h'z reducere mediū ad dignitates. Dicemus g' q' in extremis claudit mediū et qui facit mētionem de extremis dat intelligere mediū. faciēdo ergo mentionē de subo et passiōe q' sunt extrema dedit intelligere mediū. sunt. n. subiectum et passio extrema. qz in demōstratiōe subm est minor extremi tas. passio vero maior. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Exegit de intēto. Circa qd' tria facit qz p' distinguit tria q' currūt ad demōstrationē. 2. ostēdit q' illor' trium est cōe in demōstrationē. 3. ex his plibatis declarat intētu ostēdens q' nō attingit in aliud gen' descēdere. 2. ibi (Ex qd' qdē) tertia ibi (Quoz autē genus) Dicit g' q' (tria g' sunt in demōstratiōib'. vnū qdē qd' dem'fat' p'clo) i. passio q' d' alio dem'fat' et cludit. et subdit q' (hoc autē) i. bec passio (est que inest alicui generi) subycibili. i. alicui subo (p' se. vnū autē) i. qd' currūt ad demōstrationē sunt (dignitates) et exponit qd' vocat dignitates. d. q' (dignitates autē sūt ex quibus dem'fatio est) et sequit' q' (tertiu autē) i. qd' requir' ad demōstrationē (est genus subz cui?) i. de quo demōstratio ostēdit (passiōes et p' se accētia). q. d. q' tria regrunt' ad demōstrationē. v. passio q' cludit. et dignitas p' quā cludit et subm de quo cludit. ¶ Notādū autē q' nō ē descēdere a genere in gen' si vna scia accipiat easdē dignitates cū alia. qz talia sunt cōia et diuerse scie vtunt' eisdē dignitatib' sz eēt h' descēsus si accipet idē subm vt si vna scia intēderet circa subz alteri' vt si geometria vellet demōstrare de nūeris vel si accipiat easdēz passiones. iō g' p' h' distinguat de his trib' vt sciat p' qd' sit descēdere in aliud genus. ¶ Dubitaret forte aliq' qz v' falsum v' saltē insufficiens esse qd' in s'ra dicit. nam ad demōstrationē nō solū currunt tria imo qtuoz ibi cōcurrūt. v. passio. subm. dignitas. et mediū. ¶ Dōm q' sicut in rebus nālibus nō sequit' effectus ex sola cā vli qz ex solo sole non est pullula sed ex sole tanq' ex cā vli et ex vntē pullulatiua tanq' ex cā p'pria et immediata arbores pullulatiua ita q' sol et vntē pullulatiua pducit ramos. et sol et hō generat hoīem. sic et in effectib' alijs. eodē autē mō se h'z in demōstrationib' qz sola dignitas nō sufficit ad cludendum passiones de subiecto. sz dignitas tanq' pncipiū cōe et distinctio passio nis tanq' mediū et tanq' pncipiū p'riu cōcludūt passio nem de subo. q' autē sit illa passionis distinctio et q' lter hoc esse attingit in. z. lib. plenius ostēdit. Ex his g' fortificatur qd' qz ad demōstrationē currūt qtuoz et nō tria tñ. et ideo sciēdū q' mediū reducūt ad ista tria vel ad aliq' istozuz triū. et iō faciēdo mētionē de his tribus satis dedit intelli gere mediū. ¶ Ulterius forte dubitaret aliq' quo mediū reducūt ad illa tria. Ad hoc autē dixerūt aliq' q' reducūt ad dignitatē. p' hāc autē opinionē v' facere: qz cā p'icularis cāe vli inicit' et ad illā reduci v' sed cum h' de descēsu in aliud genus nō agit: qz nō est descēdere. in aliū genus si accipiant eedē dignitates. est tñ descendere i aliū genus si accipiatur idē mediū: qz vna scia nō vtit' eisdē medijs cū alia: iō in hoc loco non bñ se h'z reducere mediū ad dignitates. Dicemus g' q' in extremis claudit mediū et qui facit mētionem de extremis dat intelligere mediū. faciēdo ergo mentionē de subo et passiōe q' sunt extrema dedit intelligere mediū. sunt. n. subiectum et passio extrema. qz in demōstratiōe subm est minor extremi tas. passio vero maior. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ex qd' qdē igit' dem'fatio sit attingit eadē esse.

¶ Ostendit qd' sit cōe in demōstrationē. b. (ex qd' qdem igit' demōstratio sit) i. dignitates (attingit eadē esse) ¶ In demōstrationib' g' diuerfay sciaz possunt eē eadem pncipia cōia vt eedē dignitates. ¶ Notādū autē q' i aliū ire est ire in re differēte vt ē differēs. ire autē in rem cōuenientē vt est cōueniens nō est ire in aliud: qz diuerse scie pueniūt qm ad pncipia cōmunita siue qm ad dignitates. differunt autē qm ad pncipia p'pria vt quātum ad media et qm ad suba et qm ad passiones: iō nō est ire in aliū accipere easdē dignitates: sz v'ari circa eadē media vel suba. vel passiones hoc ē ire in aliud: qz h' est v'surpare sibi qd' est alioz. bñ g' fecit p' h' distinguendo de his: qz forte hoc sunt pambula ad sciēdum qd' sit i aliud genus descendere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoz autē genus alteruz est: sicut arithmetrice et geometrice nō est arithmetica et geometria demonstratiōe puenire i magnitudinib' accētia nisi magnitudines numeri sint. Hoc autē quē admoduz cōtingit in quibusdā posterius dicitur: sz arithmetica demōstratio semper h'z genus circa qd' sit demōstratio et alle similiter.

¶ Premisso qbusdā pambula ad ppositū. In pte ista vt dicebat' declarat intētu ostēdens q' nō attingit i aliū gen' descēdere. dicebat' autē tribus modis hoc attingere. v. rōe subiecti rōne mediū: et rōne passionis. ideo tria facit: qz p' pbat q' nō attingit descendere in aliud ex pte subiecti. 2. ex pte mediū. 3. ex pte passionis. scda ibi (Ex eodē autē genere) tertia ibi (Neq' si aliq' inest lib'is). Circa p'riu duo facit: qz p' pmitit rōne. 2. ex rōne pmissa cludit cōclusionē intēta ibi (Quare autē simplr) In p'ia pte intēdit talē rōne. q' qd' nō accipit accētia p'prio subo nō descēdit de gñe in genus. sed nulla scia dicit de p'prio subo accētia alterius subiecti: sz solū accipit accētia p'prio subo. ergo et igit' si scia nō intēdit circa p'riu subm ex parte ipsius subiecti sufficēter arguit q' nō descēdat de gñe in genus: dicit ergo (quoz autē) i. qm sciaz (est genus alteruz) i. est subz diuerfay (sicut arithmetica et geometria) si vna nō descēdit in aliū ideo autē q' (nō in. est arithmetica demōstrationē puenire) i. d' uenire dem'fate (accētia in magnitudinib'). i. nō vt arithmetice descendere ad geometriā et ostēdere p'pria accētia de magnitudinib' (nisi magnitudines sint numeri) i. nisi subm geometrie pueniret sub subo arithmetice (hoc autē quē admoduz attingit in quibusdā) i. qualiter i quibusdā hoc verificet' q' subm sit sub subiecto (posterius) i. in ea de subalternatiōe sciaz (dicitur sic) nūc su. sufficēter scire q' arithmetica demōstratio semp' h'z genus) p'riu (circa qd' sit) i. dem'fatio illa (et alie) dem'fatiōes (sūt) bñ h'z genus p'riu. posset autē et aliter sic formari dec rō. q' qd' h'z gen' p'riu circa qd' ista sit nō descēdit a genere in genus. sed arithmetica demōstratio et alle demōstrationes aliaz sciaz: bñ genus p'riu circa qd' inest. ergo et. ¶ Dubitaret forte aliq' v' r' magnitudines sint numeri. et v' q' sic. qz vnuz qd' est p'ncipiū numeri nō separaf a continuo: imo idēz videtur esse tale vnuz q' p'riu: sed cōtinuum est idēz q' magnitudo. ergo et. ¶ Dicēdū q' magnitudines sunt numeri material' qz magnitudines pnt numerari: nō tñ sunt numeri formal'. sic ē p'riu et vnū formal' nō sūt idēz. qz nō accipiunt' fm eandē rōem: quo autē differēt vnū et p'riu in qōnibus reportatis sub nobis in m'ca. distastus dixim'. Ad p'ia autē scire sufficēter intētionē p' h' ē q' arithmetica nō descēdit in magnitudines nisi magnitudines essent numeri et nisi geometria subalternaretur

Posteriorum

arithmetice. & qz hoc. su. nō est ratio in illas nō descendit.
 ¶ Alteri forte dubitaret aliqs qz vř hoc falsum q̄ scia nō descendat a gñe i genus. nā meta. descendit i alias scias & pbat pncipia aliaz sciaz. Rurſus dyalectica docz artē sillogizandi & hz via ad pncipia oium sciaz. ḡ descendit in alias scias inq̄tū docet eas sillogizare & put hz via ad pncipia eoz. Ampli astronomo cōsiderat de eclipsi. sed cū eclipsis sit qd nāle. ḡ cōsiderare d̄ ea vř q̄ p̄ciat ad nālem. descendit ḡ nālis in astronomiā cū astronomia vřat bis q̄ ad nāle p̄tinet. ¶ Dicēdus. q̄ hic est descendere de genere in genus aliud qm̄ intēdet circa ea q̄ sunt alterius scie. p̄bare aut pncipia sciaz nō p̄tinet ad scias spāles. i. mo hoc ē p̄p̄ia meta. sicut dare artē sillogizandi & hīc via p̄babilis ad pncipia oium sciaz nō ē alicui? scie spālis s̄z ē dyalectice. circa idē. n. vt circa p̄bationē pncipioz poterit iudare metaphisicus & dyalectic? s̄z metaphisic? hoc agit s̄z vītate. dyalectic? vō fm̄ p̄babilitatē. metaphisica ḡ dyalectica in hoc nō trāscēdūt gen? p̄p̄ia qz nō faciūt qd est aliaz sciaz s̄z qd ad eas spectat. Qd vō arguit de astronomia. dicēdū q̄ eclipsim̄ fieri p̄ interpositionē terre p̄supponit astronomus a nāli. Ad nālez enīz spectat vel i se vel in sua cā vř vř vel in p̄p̄ia forma quō stelle lumē habent. & si possunt lumē p̄dere q̄liter & quo p̄ interpositionē terre fiat ec. lipsis. vř q̄re sit i capite & canda tra. comis spectat ad astronomū. nō ḡ p̄babit astronom? & nālis idē. nec ipsi cōsiderabūt de eodē. & si cōsiderabūt hoc nō erit eodem mō. possumus m̄ aliter rīdere q̄ astronomia subalternat geometrie & nāli phisic. nā res quas cōsiderat astronomia sunt nāles. modus aut cōsiderādū est ibi metaphisicus iō rōne rēz cōsideratāz subalternat phisic nāli. rōne vō modi cōsiderādū subalternat geometrie. iō arguere de descēsu nālis phisic ad astronomiā nō ē ad p̄positū. qz hēc subalternat illi. ¶ Deinde cum dicit.

Quare autē simplr̄ necesse est idēz eē genis aut sic si debet demonstratio descendere. aliter autem impossibile esse manifestum est.

¶ Concludit cōlōnem intentā. vs. qz nō ē descēsus i genus aliud sed in genus qd est idēz vel simplr̄ vel aliquo mō. v. q̄re aut simplr̄ necesse est eē idēz genus. aut necesse est idēz sic. i. aliquo mō (si d̄z demōstratio descēdere alr̄ aut). i. si ē alr̄. nullo mō ē idē (ipole vō) su. descendere (manifestū est). ¶ Notādū autē q̄ descēsus fit sub genere p̄dicabili qm̄ addit aliq̄ d̄ia h̄z generi vt. ex eo q̄ addit aliqua d̄ia ipsi alicui sit descēsus in ipsas species. sic ē qz genus subieibile. i. subiectū pōt predicari de aliq̄bus idē pōt fieri descēsus sub eo p̄ additionē alicui? d̄ic. sed ista d̄ia que addit vel est d̄iuisio & est d̄iuisiua na sp̄i vel est extranea. si aut sit d̄iuisiua sicut equalitas laterū est d̄ia trianguli. & addita triāgulo cōstituit triāgulum eglaterū. tunc idēz est genus simplr̄ & p̄tinet ad vñā & eandē sciam. nā illa & eandē scia q̄ cōsiderat de triāgulo cōsiderabit de eglatero. hoc ḡ appellat phis descendere in idēz genus simplr̄ s̄z p̄ ea que sunt. p̄bata de triāgulo descendere vellemus ad p̄bata alicj de eglatero. sed vt cōiter ponit d̄ia addita si sit extranea nō est p̄p̄ia d̄ia. vř vītate nō est d̄ia. p̄p̄ia linez. qz nō cōstituit aliquas sp̄em linez. nec oritur ex p̄cipijs vt est linea. ex tali additione cōstituit idēz subm̄ quodā modo ideo qz geometria est de linea simplr̄ p̄spectiua vō est de linea. vītate ideo si geometria descendit in p̄spectiua nō est descēsus in idēz subiectū simplr̄ s̄z in idēz quodā modo. duob? ergo modis potest fieri descēsus in idēz genus vel in idēz simplr̄ vt in parte subiectiua. vel in idēz quodā modo vt i sciam subalternatāz in oino vero aliud impossibile est de

scēsus. ¶ Deinde cum dicit.

Ex eodē igit genere necesse est vltima & media esse. Si nāqz nō sunt p se accntia erunt.

¶ Ostendit hoc idēz ex pte medij. Circa qd duo facit qz p̄ponit h̄z rōnē. & ex rōne i ducta cōcludit cōlōnem intēdā ibi (Propter h̄z geometrie) dicit ḡ (ex eodē autē gñe necesse ē vltima & media. si nāqz) su. hoc nō fiat (nō sunt p se accntia. gerūt) Formet alr̄ sic rō. qz qd accipit ea q̄ sunt p se & accipit media ueniētia cōneis nō descendit de gñe i genus. sed q̄libet scia cōsiderat ea q̄ sunt p se & accipit media ueniētia extraneis. ḡ rē. ¶ Notādū autē q̄ vltia vel extrema appellantur hic subz & passio. vbi ḡ nō est medij eiusdē generis & nō est ueniēs ipsis extremis nō erit medij p se s̄z p accntis. ex tali ḡ medio nihil poterit demfari. ¶ Dubitaret forte aliqs q̄re oporteat mediū esse eiusdē generis cū extremis. ¶ Dm̄. q̄ si mediū nō est eiusdē generis cū extremis vel hoc esset. qz nō ueniret oino cū passioe. vel qz nō ueniret nec eēt p̄p̄ia ipsi subo. vel qz nō ueniret cū vtroqz. si at nō ueniret cū passioe. qz maior p̄p̄o stat ex passione & medio eēt maior p̄ accntis. Et vō nō ueniret cū subo eēt p̄ accntis p̄p̄o maior. si autē nō cōueniret cū vtroqz p̄ accntis eēt vtroqz. Et qz demōstratio vtrāqz p̄p̄onē d̄z h̄re p se & fm̄ q̄ ipm̄ mediū cōpatū ad vtrūqz extremoz d̄z eis cōpetere p se & fm̄ q̄ ipm̄. id d̄z esse eiusdē generis cū extremis. ¶ Deinde cum dicit.

Propter hoc ergo nō ē geometre mōstrare q̄ contrarioz sit eadē disciplina: sed neqz duo tibi vnus cubus sint: neqz scie alterius qd alterius sit. S̄z aut quecunqz sic se hñt adinice & q̄ sit alteruz sub altero vt p̄spectiua ad geometriam & cōsonantia ad arithmetricam.

¶ Concludit cōlōnem intēdā. vs. q̄ oīs scia h̄z genus d̄erminatū qd considerat vt dicebat hēc rō p̄ia. & h̄z media determinata circa q̄ versat vt dicebat hēc rō scōa. iō nāla scia descendit in aliud genus nec cōsiderat ea que sunt alterius scie nisi scia illa subalternat eē. ideo aut (p̄pter hoc). i. propter rōnes iam dictas (geometre nō est demōstrare q̄ trioz eadem sit scia) qz hoc su. spectat ad dyalecticas vel ad metaphisicā (sed nec geometre su. est ostēdere q̄ duo cubi sunt vnus cubus) qz hoc su. spectat ad arithmeticā (neqz alr̄ vel alteri) su. p̄tinet vel compete demfari (qd est alterius scie. Sed q̄cunqz sic se hñt adinice q̄ sit altez sub altero) hñt su. cōtingit vñū descendere in aliud (vt p̄spectiua ad geometriā) su. se h̄z qz subalternatur illi (& armonia siue cōsonantia). i. musica su. se h̄z (ad arithmeticā) qz subalternat ei. ¶ Notādū autē q̄ p̄bare d̄iorum esse eandē disciplinā pōt p̄merē ad dyalecticā & ad metaphisicā. sed dyalecticē hoc ostēdit s̄z p̄babilitatē siue p̄babilr̄. metaphisicus vō fm̄ vītatem. ¶ Notādū ē q̄ duo cubi sunt vnus cubus. qz si cub? ducat in seipsum vel in aliū cubū sp̄ resultat numer? cub? d̄. n. numerus cub? q̄ sit ex ductu alicuius nūeri in seipsum. vt octo est nūerus cubus. qz eius radix est duo. binarius. n. nūerus ductus in seipsum bis facit octo. sic ē viginti septē est nūerus cubus cui? radix est tria. nā ter tria ter facit viginti septē. duo ergo cubi sunt vnus cubus. qz ex octo & viginti septē. qui sunt duo cubi si vñū ducat i alius resultat idē nūerus cubus. nā octies viginti septē faciet zis. q̄ est numer? cubus. q̄ si hui? cubi scire volumus radice accipiantur radices duoz p̄moz cuboz & vna ducat in alian & hēbitur radix h? vnus cubi. nam radix de octo est duo & radix de viginti septē ē tria & bis tria vř ter duo

faciunt sex q est radix illi terty cubi. na series sex sexica faciunt. 216. q idē eēt si acciperent duo cubi eiusdez q̄ti- natis vt si accipiant octo octo. na octies octo faciūt. 64. q est numerus cubi cui radix ē quoz naz quater quatuoz quater faciunt. 64. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Necq̄ aīr si aliqd̄ inest lineis non fm q̄ lineae sunt z non inq̄tūm ex p̄ncipijs p̄p̄ijs sunt: vt si pulcherrima linearū sit recta aut si cōtra- rio se habeat circulari. Non. n. est fm q̄ p̄p̄ijs genus ipsoz est: s̄z inq̄atūz cōe q̄ d̄dā est.

¶ Adducit tert̄ a rōnez sumptā ex p̄te passionū. d. (Necq̄ n. si aliqd̄) i. si aliq̄ passio inest lineis non fm q̄ lineae sunt z nō inq̄tū ille sūt passioes (ex p̄p̄ijs p̄ncipys vt si recta linea ē pulcherrima lineaz. aut si recta linea z rōle bz circulari) geometria su. cui⁹ z cōsiderare de linea nō cōsiderabit de bz passioib⁹. nā q̄z istaz passionū (non ē) in linez vt linea (ē p̄p̄iū gen⁹). i. p̄p̄iū subm ipsozū (s̄z inq̄tū ē q̄ d̄dā) aliō subz (cōe) forme. n. sic rō. q̄cqd̄ nō cōsiderat nisi passioes q̄ sunt subo fm q̄ b⁹. z illi sit cir- ca p̄p̄iū subm nō descendit de ḡne i gen⁹. s̄z nulla scia cō- siderat nisi passiones q̄ sunt vel subo vel p̄tib⁹ subi fm q̄ b⁹. q̄c. ¶ Notādū q̄ cū pulchritudo z diuersitas nō solū in sunt linez recte s̄z ēt in multis alijs qz repit. Diuersitas in formis vel in albo z nigro z in multis alijs qz repit. nō cōsiderat geometria. z pulchritudo repit in corpib⁹ vt de bz nō cōsiderat mathematicus: iō diuersitas z pulchritudo nō sunt passiones linez fm q̄ b⁹. s̄z sunt passioes ali- cuius subo qd̄ est magis cōe z trāscēdit lineā. z trāscēdit ēt subm geometrie. iō i talib⁹ geometriā cōsiderare nō p̄t.

¶ Manifestū autē est z si sint p̄p̄ones vles ex q̄bus est sillogismus qd̄ necesse est z conclu- sionem esse p̄petuam huius demonstrationis z simplr vt est dicere demonstrationis.

¶ Postq̄ p̄bs ostēdit demōstrationez nō esse ex potētib⁹ alr se h̄re nec ex eis q̄ sunt per acc̄ns nec ex c̄nc̄ns. In p̄- te ista declarat demōstrationē nō eē ex corruptibilib⁹. Cir- ca quod tria facit. qz p̄mo facit qd̄ d̄cū est. z qd̄ dixerat de demōstrationibus adaptat ad diffinitiones. z remouet quā dā demōstrationē circa p̄tacta. z ibi (Sic aut se bz) z ibi (Eoz q̄ sepe). Ad euidentā aut p̄me p̄tis sciēdum q̄ demōratio ē de bis q̄ sunt de oi p̄ se z fm q̄ ip̄s. in decla- rando aut demōrationē nō eē ex corruptibilib⁹ tria facit s̄z q̄ tripl̄r ostēdit. nā p̄mo ostēdit q̄ corruptibilia nō sunt s̄z q̄ ip̄m. z q̄ nō sunt p̄ se. z q̄ nō sunt de oi. z ibi (Non igit̄ est demōratio) z ibi (Cō. n. nō vlr). In p̄ma p̄te intē- dit talē rōnez. q̄cūq̄ sils accipit p̄p̄ones vles z s̄z q̄ ip̄z ille sils c̄cludit c̄clonē p̄petuā z nō ex corruptibilib⁹. de- mōstratio est h̄s. q̄c. iō aut q̄ (māifestū ē aut q̄ si p̄p̄- nes ex q̄b⁹ ē sils sunt vles). i. sint s̄z q̄ ip̄z (q̄ necesse est demōrationis hui⁹). i. demōratio sic se h̄ntis z tales p̄p̄- nes accipiētis (c̄clonē eē p̄petuā) z nō eē su. ex corrupti- bilib⁹ (z simplr vt est d̄re demōratiois) nec ē su. c̄clonēz p̄petuā eē. ¶ Notādū aut vim rōnis h̄ in hoc cōsistere q̄ demōratio illa q̄ accipit p̄p̄ones vles illi demōrationis ē c̄clō p̄petuā: s̄z vt est simplr dicere ois demōratio accipit vles p̄p̄ones. q̄ ois demōratio cōcludit c̄clonē perpetuā.

¶ Notādū ēt h̄ p̄m sic accipit vlt vt accipiebat sup̄ius cū dicebat vlt aut dico qd̄ cū sit de oi p̄ se ē fm q̄ ip̄z. p̄- p̄ones q̄ vles appellat eas q̄ sunt fm q̄ ip̄z. z qz si p̄missē sunt fm q̄ ip̄z ipole est c̄clonē eē ex corruptibilib⁹. iō de mōratio q̄ tales p̄p̄ones accipit de corruptibilib⁹ esse non p̄t qz demōrari nō p̄nt corruptibilia. ¶ Dubitaret forte

aligs. qz vt b̄ caplm z h̄ ps eē oino idē cū illa parte in q̄ ostēdebat q̄ demōstratio nō fit ex his q̄ p̄nt alr se h̄re. nā q̄ p̄nt alr se h̄re sunt corruptibilia z eoz uerfo. istō. n. capm vt oino sup̄fluū. ¶ D̄dm. q̄ h̄ duplici distictōe op⁹ ē. de- bem⁹. n. distiguere tā de subo q̄ de passioe. nā subz aliqd̄ de quo p̄bat p̄a aliq̄ vel ē vlt vel p̄ticulare. Rursus p̄a quā qz vult p̄bare de aliq̄ subo vel ē p̄p̄ia passio sic h̄re tres cōpetit triāgulo vel ē c̄cnea p̄a sic p̄a q̄ ē vni⁹ subē est c̄cnea alteri subo. vt q̄ duo cubi sunt vn⁹ cub⁹ l3 p̄ se cōpetat nūeris est tā c̄ncū a c̄muis. q̄ h̄s passio nō ē p̄- p̄ia nec oino c̄cnea s̄z ē acc̄ns ei⁹. qd̄ p̄t ztigere duplr. qz vel ē acc̄ns sepabile vel isepabile. de oib⁹ aut his modis solū ille est cōpetēs demōrationi q̄ de subo vlt p̄p̄ie z p̄ se passio ostēdit. q̄ q̄tū ad p̄ns spectat circa talia q̄ duplr errare possum⁹. p̄mo si de subo vlt ostēdit acc̄na sepabi- lia. z h̄ic d̄dicebat p̄m caplm. cū ostēdebat demōrationem nō eē ex his q̄ p̄nt alr se h̄re. Sc̄do possum⁹ errare si d̄ sub- lecto vlt ostēdit q̄cūq̄ acc̄na cōia siue sepabilia siue in- sepabilia. z iō addebat z m caplz q̄ demōratio nō ē ex his q̄ sunt p̄ acc̄ns ēt si illa p̄ acc̄ns sp̄ sint z sint. iseparabilia. Tertio possum⁹ errare si de subo aliquo vlt p̄bare p̄ pas- sio extranea. z circa hoc vlt tertiu caplm siue ps ter- tia cū ostēdebat q̄ demōratio nō est ex extraneis nec p̄- dit de ḡne in gen⁹. Quarto nō possum⁹ errare si credim⁹ q̄ de ip̄s p̄ticuliarib⁹ z de ip̄s id̄muis siue de ip̄s cor- ruptibilib⁹ posset esse scia. z circa hoc vlt lectio p̄ns. naz de id̄muis qz sunt corruptibilia nihil demōratio ostēdit p̄t. talū. n. p̄ se z simplr nec ē scia. nec ē demōratio. z ita ps quō bec ps d̄t a p̄te illa in q̄ ostēdebat demōratioez nō eē ex his q̄ p̄nt alr se h̄re. Possum⁹ tū z alr distiguere h̄c p̄te ab illa. qz demōratio d̄z h̄re z p̄missas nec̄as z c̄clonē pars q̄ p̄ma vbi ostēdit demōrationē nō eē ex potētib⁹ alr se h̄re p̄ncipalr vt log de p̄missis: iō ibi supponēs q̄ illō qd̄ scit nō possit aliter se h̄re arguit demōratio sciam esse ex necessarijs p̄ncipys siue ex necessarijs p̄missis hic aut vbi ostēdit demōrationē nō esse ex corruptibilib⁹ p̄ncipalr videt eē itēno d̄ c̄clonē. iō hic supponēs p̄missas eē vles: z fm q̄ ip̄m arguit c̄clonē eē perpetuā z incorruptibilē. vñ bec rō q̄ si p̄missē sunt nec̄ie q̄ c̄clō est nec̄ia z q̄ si c̄clō nō ē necessaria q̄ p̄missē nō sunt necessarie arguit simplr z ḡra forme. s̄z rō sup̄i fca. v3. q̄ si qd̄ scit nō p̄t alr se habere z q̄ si c̄clō ē nec̄ia q̄ p̄missē sunt nec̄ie. non arguit simplr z ḡra forme: s̄z valet rō illa ḡra māc d̄ qua agit. nā c̄clō nec̄ia vt ibi dicebat p̄t c̄cludi ex nō neces- sarijs sillogistice: s̄z nō p̄t c̄cludi demōratioe. z iō ḡra ma- terie de q̄ h̄ agit: vt qz de demōratioe agit. v3. si qd̄ scit nō p̄t alr se h̄re: vel qd̄ idē ē si c̄clō ē nec̄ia p̄missē erūt nec- cessarie. qz itali mā vt in mā demōratioe p̄missas nō ne- cessarias nō p̄t c̄cludi c̄clō nec̄ias. ¶ Deinde cūz dicit.

¶ H̄ ergo ē demōratio corruptibilib⁹. Nec scia simplr: sed sic est sicut sc̄dm accidens.

¶ Adducit sc̄bz rōnē ad hoc idē. Formē aut sic rō. que cūqz p̄ se nō cōparant ad sciaz z ad demōrationē illoz n̄ ē scia nec demōratio. corruptibilia sūt h̄s. q̄c. Iō aut (nō ē est demōratio corruptibilib⁹ nec scia simplr: s̄z s̄z acc̄ns) est ergo vis rōnis q̄ demōratio z scia est eoz q̄ sunt per se scibilia z demōrabilia. corruptibilia non sunt p̄ se talia. er- go r̄c. ¶ Notādū aut hanc rōnez differre a p̄ma: qz p̄ia p̄cedit ex eo q̄ demōratio est ex his q̄ sunt fm q̄ ip̄sum. bec at arguit ex eo q̄ demōstratio est ex his q̄ sunt p̄ se. ¶ Dubitaret forte aliq̄ quō corruptibilib⁹ est scia per accidens. ¶ D̄dm q̄ sic est loquēdū de actioe sicut loquē mur de eē z forma. nā nihil agit nisi vt ē in actu: nihil aut est i actu nisi p̄ suā formā p̄ quā h̄z ē sc̄. q̄ loquēdum est

De actiōe ut loquitur de eē et forma. igitur cū scire intelligere et cetera talia p̄tineāt ad intellectum si volumus scire quoz est scia p se et que p se intelligunt videam⁹ q̄lis ē forma q̄ in intellectu recipit et quō itells iformat per illā formā. cū q̄ forma recepta in intellectu. q̄ itells format⁹ itelligit sit abstracta a p̄ditionib⁹ p̄ricularibus opz q̄ itells p se ferat nō in rē p̄ricularē s̄ in rē sic abstractā. et q̄ q̄ditas dicit ipsam rē sic sine p̄ditionib⁹ p̄sideratā. q̄ quidez est p̄p̄tū oblectū itellec⁹. ut d̄r in 3. de aia. sicut q̄ v̄tus est p se coloris. p acciōis vero lapidis vel ferri vel alius alterius corporis in quo est color sic itellectus est p se ip̄suis q̄ditatis. p̄riculariū aut in q̄b⁹ h̄z eē q̄ditas est quōdāmodo itells p acciōis. et q̄ p̄riculariū nō est p se scia. demōstratio q̄ est silis faciē scire p̄riculariū sine corruptibiliū p se esse nō p̄t. Deinde cum dicit.

Q̄d autē vlr ipsius nō est sed aliquādo et sic Cum autē sit necesse est alteram nō vlem esse p̄p̄nē et corruptibile quidem quare et cōclūsiōne cū sit non vlem aut. quādo hoc quidem erit. hoc aut nō erit ex q̄b⁹ est. Quare non erit sillogizare vlr: sed quoniam nunc est.

Ad dicit tertiā rōne dicens q̄ illud q̄d nō est vlr s̄ est aliq̄ q̄tū ad p̄ricularitātē suboz. (ip̄suis s̄. nō ē scia nec dem̄ratio cū aut sit) s̄. ip̄sā sc̄d nō vlr s̄ sit corruptibilis (necesse est alterā. p̄missarū vlem nō eē et esse q̄dem corruptibile q̄re et cū sit) i. cū d̄ingat sc̄d nō esse vlem aut hoc q̄des ē) q̄ ex q̄bus est silis (hec erit) s̄. vlr (hec aut nō erit) vlr (aut) s̄. neutra erit vlr (q̄re) hoc posito (nō erit sillogizare vlr. s̄ q̄m nūc ē) forme tur at sic rō. q̄cūq̄ nō h̄nt p̄missas vles et d̄ illa nō p̄t dem̄rari. corruptibilia sunt h̄z q̄ rē. Notādū q̄ aliter hic accipit vlr et alr in rōne prima. nā ibi accipiebat vlr put erat idē q̄ fm q̄ ip̄m. hic aut accipit. put est idē q̄d de oi. ideo sicut prima rō arguebat demōstrationē nō eē corruptibiliū q̄r ē fm q̄ ip̄m. et q̄ sc̄d arguebat hoc idē ex eo q̄ est p se. idē h̄z 3^a rō arguit hoc idē ex eo q̄ ē d̄oi.

Notādū ē q̄ de oi libro posterioroz duo dicit vt supra diffusius diximus. v3. vltatē tēporz q̄ nō d̄z esse aliq̄ sic et aliq̄ nō. et vltatē subiectoz q̄ nō d̄z esse in aliquo sic in aliq̄ non. ideo p̄hs ait q̄ id q̄d nō est vlr. i. q̄d nō est de oi. sed est aliq̄ q̄ nō est ibi vltas tēporz et est sic q̄ forte nō est vltas suboz. ip̄suis igit q̄d tale est non est scia s̄. nec dem̄ratio. Notādū ē q̄ si sc̄d est falsa oz q̄ aliq̄ p̄missarū sit falsa. et aliq̄ p̄missarū esse falsam p̄t verificari duplr. vel q̄ vna est falsa et alia vera vel q̄ ambe sunt false sicut etiā si cōclūsiō nō est de omni nec vlr oz q̄ aliqua p̄missarū nō sit de omni nec vlr. nūc ergo concluditur cōclūsiō que non sit de omni nisi vel hec p̄missarū sit de omni. altera aut non sit de omni. vel neutra sit de oi. nā si vtrazq̄ p̄missarū eēt de oi et cōclūsiō eēt de oi sicut si vtrazq̄ eēt vera et cōclūsiō vera et si vtrazq̄ necessaria et cōclūsiō necessaria. Notādū ē intētiōne p̄hi in hoc p̄sistere q̄ corruptibilia nō sunt de oi quia nō sunt vlr siue nō sūt vlr in oi tpe nec sunt sp̄ talia. q̄ cum nō sūt de oi si cōcludunt. oz aliq̄ p̄missarū nō esse de oi. q̄re talia nō sillogizant vlr nec sillogizant de oi s̄ sillogizant vt nūc. et per p̄hs nō sillogizant dem̄ratiōe. q̄ in dem̄ratiōe oz oēs p̄missas esse de oi. Deinde cum dicit.

Silr autē se habet et de diffinitione qm̄ est q̄dem aut demōstrationis p̄cipiū diffinitio aut demōstratio p̄nē differēs id est aut. cōclūsiō quedam demōstrationis.

Adaptat q̄d dixerat ad diffinitiones. ideo aut q̄ (similit̄ se h̄z de diffinitione) sicut s̄. se h̄z de demōstratione q̄ diffinitio nō est corruptibiliū sic nec demōstratio. cā autē quare silr se h̄z in diffinitione et demōstratione est. q̄ demōstratiōes h̄nt p se habitudines ad diffōnes. iō subd̄ie (qm̄ est q̄dē diffō aut p̄cipiū dem̄ratiōis aut est ip̄sā demōstratio p̄nē d̄ms. aut est q̄daz sc̄d dem̄ratiōis) tūc ergo est impleda rō q̄ cū diffō et dem̄ratiō sim s̄ aut nepe et sit tanta habitudo itereas oz q̄ silr se habeat et h̄z diffōnes sicut circa dem̄ratiōes. Est. n. diffō de oi et vlr et nō corruptibiliū s̄ nec dem̄ratiō. Notādū autē q̄ diffinitio vel dicit quid passionis tū. vel dicit pp qd tū vel dicit qd et pp qd. Si dicit qd tū est dem̄ratiōis cōclūsiō. si pp quid tantū est demōstrationis p̄cipiū. sed dicit vtrūq̄ est tota dem̄ratiō p̄nē d̄ms. vt si q̄r qd ē ira dicit q̄ et accessio sanguis circa cor. et si q̄r qd sit ira dicit q̄ et pp appetitū doloris in inimicū vel s̄ r̄. h̄z q̄ diffō erit dem̄ratiōis sc̄d. sc̄dā vero erit p̄cipiū dem̄ratiōis. sed si he due diffinitiones cōiungantur erit vtrūq̄ tota dem̄ratiō. Arguat ergo sic. q̄cūq̄ appetitū dolorē in s̄rūm h̄z accessiōne sanguis circa cor. iratio ap̄petitū dolorē h̄z q̄ h̄z accessiōne. igit accessio sanguis est diffō dices quid ire sc̄cludit pp appetitū doloris in s̄rū que est diffinitio dicens pp qd. si ergo ex his diffinitionibus quibus fiat vna diffinitio tertia et dicit q̄ ira est accessio sanguinis pp appetitū doloris in s̄rū. p3. q̄ de diffinitioe dicit sc̄d dem̄ratiōis facte. q̄ d̄tinet diffinitioe dicit q̄ et cōtinet quodas mō p̄missas. q̄ cōtinet diffinitioe dicit pp qd. ergo virtuali est ista tota dem̄ratiō. sed hec diffinitio cōtinentis sic totū differat a demōstratiōe p̄nē d̄ms. i. ordine et s̄tū. q̄ vt cōtinet d̄r nō ordinata est in modo et figura. Dubitaret forte aliqui q̄re corruptibiliū et p̄riculariū nō p̄t esse diffō. Dicitur d̄ q̄ diffinitio est instrumentū intellectus ad intelligendum. vbi dicit cōmetator. 7^a meta. intellectus. n. volens intelligere significata terminoz formā sibi diffinitōes reze ita q̄ rō formata in mēte q̄ significat p̄ nomē extraplatum est diffō. scire ergo si volumus quoz ē diffinitio recurramus ad acū intelligendū et videamus qualiter intellectus intelligit. nihil aut ab intellectu intelligit nisi vt est in actu. et vt h̄z analogiā ad formam. et inde est q̄ oēs p̄tes diffōnis dicunt esse forme et h̄re analogiā a forma vt d̄r. 7. meta. q̄dū ḡ est descēsus p̄ formā tā d̄lu p̄cedit diffinitio. q̄n̄ vero nō est vltari⁹ p̄cessus per formam. sed per p̄ditiones m̄ae vltari⁹ diffō nō p̄cedit. et q̄r a spē in indiuiduā nō est descēsus per d̄rias formales. sed per cōditiones m̄ae. ideo corruptibiliū et p̄riculariū per se diffō esse non potest. Deinde cum dicit.

Eoz autē q̄ sepe fiunt dem̄ratiōes sūt et scie vt lune defect⁹ manifestus est q̄des qm̄ fm q̄ b̄ sunt semp sunt. In q̄tus at nō semp fm partem sunt. sicut autē defectus. silr est in alijs.

Remouet quādā dubitationē q̄ posset h̄re originem ex p̄dictis. dixerat. n. dem̄ratiōne non esse nisi de his q̄ sunt semp. stat aut q̄ demōstrat eclipsis de luna cū tū non semp luna eclipsē et tonare p̄ dem̄rari d̄ nube cū tū nō semp nubes tonet. Ad hanc aut dubitationē r̄idet q̄ d̄lia. put de eis sunt demōstratiōes h̄nt esse sp̄. iō ait q̄ eo r̄ū aut q̄ sepe fiunt sunt dem̄ratiōes et scie s̄. nō vt sunt sepe fed vt sunt semper (vt defectus lune) r̄. Manifestum est q̄ fm q̄ sunt h̄z. i. fm q̄ sunt vniuersalia et sūt demōstrabilia (sunt sp̄. in q̄tū aut nō semp sunt s̄ fm p̄tem). i. fm p̄cularia non sunt dem̄rabilia. et subdit s̄ est de defectu (silr est in alijs) quasi dicat q̄ sicut est de

defectu. i. de eclipsi q̄ nō sit demōstratio de ipsa nisi inq̄/
 tus est semp̄: sicut est in alijs q̄ nō sunt demōstrabilia nisi inq̄/
 tū sunt semp̄. ¶ Dubitaret forte alijs quō taliū est dōmō/
 stratio inq̄tū hūit eē semp̄. ¶ Dōm. q̄ in demōstratiōe est
 tria p̄siderare. v. passionē q̄ demōstrat: subtrū de quo demō/
 strā passio: r. cāz p̄ quā demōstrat: oib̄ autē his trib̄ modis
 ostendere possumus demōstrationes fieri de reb̄ vt sunt semp̄:
 nā si p̄sideram̄ ip̄m subz: p̄z sic eē vt diximus: nāz non est
 demōstratio de hac eclipsi q̄ est nūc vt dicit Themistius: nec
 de b̄ particulari subtrō: sic demōstratio de subtrō vlt̄ sumpto
 nō circūcernēdo aliquā dīaz: t̄p̄is: r. ga v̄tia sunt semp̄ r
 vbiq̄: eo q̄ sunt abstracta ab hic r nunc si fieret demōstratio
 de eo q̄d est f̄m p̄tē t̄p̄is vel eo q̄d est f̄m p̄tē. i. de eo q̄d bz
 p̄ticulare eē nō eēt demōstratio eo q̄ q̄ sunt semp̄: sed cū in de/
 mōstratiōe sit abstractio ab istis dicim̄ demōstratiōe soluz
 esse eo q̄ q̄ sunt semp̄. 2. hoc idē p̄z si p̄sideret ipsa causa p̄
 quā demōstratur: nāz nūc est demōstratio p̄ cām nisi sit cā q̄ de
 necessitate iserat effectum: eclipsis q̄ lune r b̄ quoz est de/
 monstratio r si non semper actuali existūt sunt semp̄ in re/
 latione ad causam: ga semp̄ posita tali cā semp̄ ponit talis
 effectus vt posita iterpōne terre ponit eclipsis. ḡ talia non
 demōstrant vt sunt f̄m partē t̄p̄is. i. vt sunt aliquid in se p̄side/
 rata: sed put semp̄ sunt p̄ relationē ad cām. 3. hoc idē p̄z
 si p̄sideret ipsa passio que demōstrat: possumus enī dicere q̄
 propriē p̄p̄ius cui⁹ est p̄ se demōstratio inest oī soli r semp̄: r
 si nō inest semp̄ f̄m actū inest semp̄ f̄m aptitudinē: r sic acci/
 pit vt p̄p̄iū: vñ sicut hō semp̄ est risibilis lz nō semper ri/
 deat sic semp̄ eclipsis pōt demonstrari de luna: ga semper
 est apta nata eclipsari: lz non semper actu eclipsetur rē.

¶ Qm̄ autē manifestū est q̄ vnūq̄d̄q̄ demōstrare
 nō est: lz aut ex vnoquoq̄z principioz erit.

¶ In parte ista vt dicebat ostendit p̄hs demōstrationē nō eē
 ex p̄ncipys cōibus: lz p̄p̄ius. Circa q̄d duo facit: ga p̄mo fa/
 cit q̄d dicitur esse. 2. ḡra hui⁹ q̄d dixerat declarat q̄ sunt p̄nci/
 pia cōia r que p̄p̄ia ibi. Dico autē: Circa p̄mū duo facit: ga
 p̄mo ostēdit demōstrationē nō eē ex cōib̄: sed solū ex p̄p̄ius.
 2. ingrit vtrū hō cōia possent alicui scire esse propria. 2. ibi
 lz b̄z: p̄ncipia. Circa p̄mū tria facit: ga p̄mo hāc veri/
 tate p̄mittit q̄ demōstratio nō fit ex cōib̄. 2. ad hāc veritatē
 probādā adducit multas rōnes. 3. ex rōnib̄ adductis con/
 cludit p̄clusionē intēta. 2. ibi. Si id q̄d demonstrat lz ibi
 Quare ex his dicit q̄ qm̄ autē est manifestū q̄ vnūq̄d̄q̄
 non est demōstrare. I sup. ex quocūq̄z ga non est demōstrare sup.
 ex cōibus sed erit. I sup. demōstrare. I ex vnoquoq̄z p̄nci/
 p̄iorum. I. i. ex proprijs principijs. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Id q̄d demōstratur fit f̄m q̄ est: illud nō est
 oīno scire: hoc quidem si ex veris r indemon/
 strabilibus monstratur r immediatis.

¶ Adducit multas rōnes ad propositū. Ad cuius euidentia
 sciēdū q̄ demōstratio facit scire r etiā facit scire p̄ se r f̄m q̄
 ip̄m: opz enī q̄ id q̄d scit p̄ demōstrationē sciat p̄ ea q̄ sunt f̄z
 q̄ ip̄m: ḡ opz q̄ sciat p̄ prima ga remota non sunt f̄m q̄
 ip̄m: opz etiā q̄ sciat nō p̄ extranea: ga extranea non sunt
 f̄m q̄ ip̄m: vlt̄erius ēt opz q̄ sciat p̄ talia prima r per ta/
 lia non extranea q̄ sint in eodē genere. i. q̄ p̄tineant ad idēz
 genus subtrī: vel q̄ idē est q̄d sint illius subtrī f̄m q̄ ip̄z illō
 est ga que nō sunt subtrī f̄m q̄ subtrū est non sunt per se r
 f̄m q̄ ip̄m. Quantū autēz ad p̄sens spectat quatuor facit
 demōstratio: ga facit scire: facit scire per proxima: facit sci/
 re non per extranea: r facit scire p̄ ea que sunt in eodem ge/
 nere: volens itaq̄z p̄hs probare demōstrationem non esse
 ex cōibus: sed ex p̄p̄ius quoz facit f̄m q̄ hoc q̄drupl̄ p̄/
 batnam p̄mo p̄bat b̄ ex eo q̄ demōstratio facit scire. 2. ex

eo q̄ facit scire p̄ prima. 3. ex eo q̄ facit scire non p̄ eānea.
 4. ex eo q̄ facit scire p̄ ea q̄ sūt in eodē ḡne. 2. ibi. Est enīz
 sic mōstrare. I 3. ibi. Nō enī p̄tingit. I 4. ibi. Quare si p̄ se
 In p̄tē itēdit talē rōne: ḡcqd facit scire opz q̄ sit ex p̄nci/
 p̄ys q̄ sūt f̄m id. i. ex p̄p̄ius: demōstratio facit scire. ḡ demō/
 stratio est ex p̄p̄ius: de hac autē rōne nō ponit nisi virtutē me/
 dy. v. q̄ ex ḡbulcūq̄ est demōstratio: v̄puta si esset ex veris
 r immediatis: si tamē nō eēt ex p̄p̄ius nō faceret scire. Cōti/
 nuer̄ autē sic. Bñ dico q̄ demōstratio est ex vnoquoq̄z p̄nci/
 p̄ioz. i. ex p̄p̄ius. I si p̄ q̄d id q̄d demōstratur est. I siue id q̄d
 demōstrat. I opz sup. q̄ demōstrat p̄ tale p̄nci q̄d sit f̄z q̄ est id
 q̄d. q̄ v̄z fieri demōstratio p̄ p̄nci q̄ sunt f̄m q̄ illud. i. f̄m q̄
 ip̄m: aut sup. si nō accipiant talia p̄nci. I hoc q̄dē. I sup. q̄d de/
 mōstrat. I oīno nō est scire ēt si ex veris r immediatis r inde/
 mōstrabilib̄ demōstrat. I tūc ḡ supplēda est rō q̄ quia p̄nci
 q̄tūcūq̄z sint vera r imediata: si tñ nō sint p̄p̄ia nō faciūt
 scire. demōstratio ḡ q̄ facit scire opz q̄ sit ex p̄p̄ius. ¶ Dubi/
 taret forte alijs quare oporteat demōstrationē esse ex p̄p̄ius
 r q̄re si non fit ex proprijs nō facit scire. Et ēt dubitandūz
 eēt quomō fieri possit q̄ aliquid sit ex veris r immediatis r
 nō sit ex p̄p̄ius. ¶ Dōm. q̄ imediata p̄p̄o est qua non est
 altera p̄oz vt in p̄cedētibz dicebat: cōēs ḡ animi p̄ceptio/
 nes siue cōēs p̄p̄ones p̄nt dici vere imediate r idēfabi/
 les: ga non hūit alias p̄p̄ones p̄iores per q̄s demōstrant:
 dato ḡ p̄ per talia essēt demōstratio: ga non eēt ex p̄p̄ius non
 faceret scire. Ratio autē q̄re non p̄tingit scire per cōia: lz p̄
 p̄p̄ia hec esse possent: nā veritas semp̄ in q̄dā adēq̄tione cō/
 sistit vt veritas q̄ est in intellectu p̄sistit in adēq̄tione rez i/
 tellectualiū r de tali veritate loquitur p̄hs cuz ait ōmeta. q̄
 v̄ez r falsum sunt in aia: tūc enī intell̄s est verus qm̄ adēq̄/
 tur ipsi rei: vt qm̄ sic est in intellectu sicut est in rei: veritas
 autē rei videtur p̄sistere in adēq̄tione eius ad sua p̄nci: vt tūc
 est verum argētū quādo ibi est vera mā r vera forma ar/
 genti: non ḡ possumus scire rei veritatem nisi sciuerim⁹ sua
 p̄ncipia ḡbus adēquatur vt non potes scire veritatē hui⁹
 passionis nec potes plene cognoscere hanc passionem nisi
 sciueris propriū subtrū r p̄p̄iam cām ḡbus adēquatur: r
 ga res non adēquatur p̄ncipys cōibus: sed p̄p̄ius: ideo ve/
 ritas cuiuscūq̄z rei sciri non potest nisi per p̄ncipia p̄p̄a nō
 q̄ cōmunia superfluant: sed ga cōia sine proprijs de re nō
 causant sufficientem notitiam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est enīz
 sic mōstra
 re sic b̄risso
 tetragonis
 mum. i. q̄
 drāgulatū:
 f̄m p̄clusio
 nē enī dōmō
 stratur rō
 nes h̄ f̄m
 q̄ r alteri
 inest: vñ r
 in alijs con
 ueniunt be rōnes non proximis. Nō itaq̄z f̄m
 q̄ illud est scit sed f̄m accidens.

¶ Adducit scōam rōnem sumptam ex eo q̄ demōstratio
 facit scire ex p̄p̄ius. Formetur autē sic rō: quecūq̄z p̄ncipia
 nō sunt prima: sic erāt p̄ncipia per que b̄risso voluit q̄dra/
 re circuli: ga h̄ p̄ncipia non faciunt scire f̄m q̄ illud: sed p̄
 accis: per talia p̄ncipia nō est demōstratio: lz p̄ncipia cōia

Posteriorum

non sunt prima et non faciunt scire secundum quod illud scilicet per accidens. quod per ea non est demonstratio. id est autem quod est enim sic monstrare super. aliqua passione de subto per quod dicitur. scilicet cōia sic bñssio monstrant tetragonismū. i. quadratū. h̄ est quadraturā circuli. dem̄ant. n. h̄ rōnes. i. rōnes de circulo siue circuli quadraturā. secundum cōmūne. i. per quod dicitur cōia secundum quod alteri inest vñ et in alijs cōueniunt be rōnes nō primis. i. tūc: et ga nō ueniūt prima nec per ea quod ueniūt in primis: scilicet per quod dicitur cōia quod ueniūt alijs ideo super. q. scit. p. tales rōnes. nō utiqz scit secundum quod est illud. i. secundum quod ipm. sed secundum quod accñs. tūc igitur est supplēda rō. quod cum demonstratio faciat scire secundum quod illud. i. secundum quod ipm et nō facit scire per accidens: ideo per talia cōia nō est demonstratio. ¶ Notandum autē bñssum quod drasse circuli per hūc modū: ga pmo descripsit circuli postea descripsit quadratū infra circuli quod erat minor circulo: et descripsit et quadratū ex circuli quod erat circulo maior quod per actis arguebat sic: circa quod dicitur repit maior et minor repit egle: scilicet repit quadratū minor circulo ut quod est infra et repit quadratū quod est maior ut illud quod est ex. g. repit equale: cōstat aut per hanc rōnem quod nihil scimus de quadratura circuli et qui sciret per hanc rōnem nō ppter hoc sciret quadrare circulum. i. facere quadratū egle circulo: nam maior et minor sunt principia valde cōia et trāscendūt genus circuli et quadrati imo trāscendunt eō p̄tinuū: ga non solū vna cōstituta est maior vel minor alia: sed etiā vnus numerus est maior vel minor alio: et ga talia cōia nō faciunt scire nisi forte per accidens: ideo per ea nō est demonstratio. ¶ Dubitaret forte aliquis quō cōia faciunt scire per accidens. ¶ Dñm. quod cum cōe non magis det intelligere hoc quod illud si non terminet per p̄p̄rius accidit ei quod magis applicet huic quod illi: ut si quis quereret seruū fugitiuū et nō h̄et de eo cognitionē p̄p̄rius: sed h̄et de eo cognitionē cōmū: puta ga cognosceret suū in eo quod hō si per hanc cognitionē vellet ire post seruū fugitiuū et ipm inueniret cū nō magis sit hō seruus quod nō seruus et fugitiuus quod nō fugitiuus valde eēt per accidens quod per tales cognitionē caperet seruū fugitiuum: per accidens est ergo quod per cōia sciatur p̄p̄ria: vel possumus dicere quod cū per accidens quod idem sit quod per aliud siue illud sit quod nō per se et secundum quod ipm cū scire aliquid per cōia nō sit scire secundum se et secundum quod ipm: scire per talia pot dicit scire per accidens. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Non enim cōuenit demonstratio et in aliud genus: vnū quod quod aut secundum quod accñs est cū secundum quod illud non cognoscim⁹ secundum quod est ex principijs illius inquātū illud est ut duob⁹ rectis egles h̄et cui inest per se quod dicitur est ex principijs ipsius.

¶ Adducit tertiā rōnem sumptā ex eo quod demonstratio non vadit in aliud genus nec facit scire per accidens. Formetur autē sic rō: quicquid nō vadit in aliud genus nec facit scire per accidens et ex extraneis: sed facit scire ex principijs illius rei secundum quod est illa illud non est per cōia: demonstratio est h̄. ergo etc. ideo autem non enim p̄tingit demonstrationē siue in aliud genus siue eē in alio genere. i. eē ex extraneis et per accidens: et subdit quod vnū quod scimus secundum quod illud ut quod scimus secundum quod est ex principijs illius inquātū est illud ut habere angulos egles duobus rectis cui inest per se quod dicitur est. i. h̄ passio quod dicitur est ex principijs illius super. dem̄ari dicitur quod dicitur quod quod inest aliq̄ passio alicui subiecto per se ex principijs illius subiecti. i. principijs pertinentibus ad illud genus subiecti dicitur illa passio dem̄ari. tūc igitur supplēda est rō quod cum demonstratio nō sit per extraneas: scilicet sit per p̄n que sunt secundum quod illud cū cōia non sunt talia per ea demonstratio esse nō pot. ¶ Notandū aut quod hec tertiā rō et sc̄a habent vnū fundamentum: nā ga demonstratio est ex his que sunt per se et secundum quod ipm: ideo est ex primis ut inuebat rō sc̄a: et nō est ex extraneis nec ex his que sunt ex

alio genere ut inuit hec rō 3^a: et ga cōia nō sūt prima scilicet eñca: id est ex talibus non est demonstratio. ¶ Dubitaret forte aliquis quod falsus quod cōia sint extraneas: ga quod p̄dicant de aliq̄ et cōueniūt eis nō sunt extraneas scilicet cōia p̄dicant de p̄p̄rijs ut superioza de inferioribus et ueniūt eis. g. etc. ¶ Dñm. quod h̄c appellat extraneū oē illud quod p̄tingit alicui per quod pot fieri defensus in aliud genus: nā demonstratio est de aliquo subto et inest circa illud subiectum et non extendit se in aliud genus subiecti: et ga cōia non determinantur circa aliq̄ speciale subiectum sed extendit se in aliud genus subiecti: ideo dem̄are per cōia nō est demonstrare secundum quod illud. i. per ea que sunt secundum quod illud genus subiecti: sed per ea que se extendunt in extraneum genus subiecti: demonstrare ergo passiones de aliquo subiecto per cōmūnia est demonstrare per extraneas non quod illa cōmūnia nō conueniant illi subiecto ut ratio arguebat: sed cōia dicunt extraneas: ga se extendunt in extraneū genus subiecti quod demonstrationi non uenit. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Quare si per se et illud inest cui inest necesse est mediū in eadē p̄mitate esse. Si hō non: scilicet sicut harmonica per arithmetica: huiusmodi autē demonstratur quidem similiter.

¶ Adducit quartā rōnem sumptā ex eo quod medium dicitur eē in eodē genere siue in eadē p̄mitate cū extremis: et est hec ratio per locū a minoribus minus videtur eē quod scie subalternate p̄cedant per principia p̄p̄ria et per p̄n propria que sūt in eadem p̄mitate siue in eodē genere cū extremis: scilicet cū h̄ scie sic p̄cedat per p̄p̄ria et non per cōia p̄ns est quod oēs sc̄e entie demonstratiue per p̄p̄ria et non per cōia p̄cedat. In h̄c autē rōnem sic p̄cedit: ga pmo p̄mittit huius rōnem. 2^a ga fecerat mentionē de scientijs subalternatis et subalternatibus dat dicitas inter illas ibi. Differūt aut dicit gl̄ q̄re si per se inest et illud. i. et illa passio subto super. cui inest necesse est et medium in eadē p̄mitate. i. in eodē genere esse super. cū extremis si hō non. i. si aliquādo videat esse h̄iū et nō dem̄stret sic sed super. dem̄stret sic sicut harmonica. i. super. sicut musica dem̄stret per arithmetica: h̄ autem. i. que sunt h̄ et que sunt talia dem̄ant quod dicitur. i. q. d. quod que sunt h̄. i. que sunt harmonica et quod pertinet ad sciam subalternatam dem̄ant sicut sicut in alijs scientijs: ga scie subalternate quātū ad ea que sunt eaz p̄cedūt per p̄p̄ria principia sicut et alie scientie: supplēda est rō quod si scie subalternate de quod videt minor p̄cedunt per principia nō cōia: sed per p̄p̄ria que sunt in eadem p̄mitate et in eodē genere quod eēt oēs alie scie sic p̄cedat. ¶ Dubitaret forte aliquis: ga vñ falsum quod scie subalternate dem̄strent: similiter per principia p̄p̄ria sicut et alie scie: ga alie scie h̄nt sua principia p̄p̄ria per que dem̄ant ut p̄cedunt: sed subalternate nō vident h̄nt principia p̄p̄ria: scilicet sumunt principia alterius scie: et sic videtur falsum esse quod semp demonstrationes fiant per p̄p̄ria. ¶ Dñm. quod si volumus bñ videre quōlter fiat h̄ demonstratio opz nos per exemplum aliq̄ perspectiuū manu duci: v̄puta si uolet per speculum pbare hanc passionē de oculo quod de re vñ videbit oculū dextrum esse dextrū et sinistrū esse sinistrū quod pbabit per hoc quod dextera pars rei vñ diametraliter impmit similitudinē suā in dexteram partem oculi et sinistra in sinistram: pbatur ergo passio perspectifica ut talis visio de subto de quo cōsiderat perspectiuus nō per mediū geometricū: scilicet per mediū p̄p̄rius: ut ga sic impmit de quibus impressionibus non se habet intrromittere geometra: veritas autem ga talis impressio sic fiat diametraliter declarabit per similitudinē angulorū quaz similitudinē spectat declarare ad geometra. ergo in talibus aliquid est quod est pure geometricum: aliquid est quod est pure perspectificū: aliquid autem est quod non est perspectiuū in se cōsiderari scilicet eēt est ut subiectū geometricæ

nec est geometre simplr accepti sz est eius vt descendit in
 perfectiua nā determinare de similitudine anguloz fm se
 hoc est pure geometricū pbare hō visionem de oculo per
 hūius impressionē hoc est pfectificū sed ad pbandum
 banc impressionē esse talē p similitudinez anguloz non est
 aliud q̄ adaptare hoc qd determinatū est in geometria
 ad mām spālem vt ad oculum de quo cōsiderat pfecti
 uis hāc aut adaptationē facere nō spectat ad geometriā
 fm se p̄sideratū sed eius est vt descendit in pfectiuam.
 sic etiam hic faceret geometrica sic adaptare ad speciales
 mām nō est p̄spectiuū vt p̄spectiuus est sed eius ē vt re
 gularē p̄ superiorē artificē q̄ sciam subalternatā vti p̄pov
 sitionibus scie subalternatā nō est aliud q̄ p̄ponēs alias
 ad spāles mās applicare. tunc q̄ subalternatō docet de
 p̄ponibus illis ad talē mām applicatis qz ita est quāvis
 p̄pter quid superior artifex dem̄strabit. i hoc ergo q̄ sic ap
 plicat nō p̄p̄ia dem̄strat p̄spectiuus p̄passio illa vt fa
 cere tales angulos nō est per se ipsius subiecti p̄spectificū
 nec est linee v̄sualis vt v̄sualis est sed est magis linee sz
 abstractionē sumpte. sed q̄ passio est p̄spectifica z subie
 ctū p̄spectificū oz mediū p̄spectificū esse ita qz scie sub
 alternate quodāmodo dem̄strat ex p̄p̄is sicut z alie q̄
 p̄locū a minorū si in his v̄sificat q̄ non p̄cedunt ex extra
 nelō nec ex cōibus sed ex p̄p̄is multomagis hoc v̄sifica
 bitur in alijs. ea q̄ que sūt geometrica z adaptant ad oca
 lum non sūt p̄spective fm q̄ hūius. z que sūt arismet
 ricalla z que adaptant ad sonum nō sūt scie armonice
 fm q̄ hūius. ideo p̄b signanter ait q̄ que sūt hūi sūt
 que sūt talia. i. q̄ sūt armonica fm q̄ hūius. vel q̄ sūt
 p̄spectifica fm q̄ hūius. z v̄t que sūt scie subalternate
 fm q̄ sūt ipsa q̄ sūt talia dem̄strant s̄tr. i. dem̄strā
 tur per p̄p̄ia p̄ncipia sicut z in alijs scientijs. nām si pas
 sio est p̄ p̄spectifica z subm̄ cui per se inest est p̄spectiv
 cum qz necesse est mediū ee in eadē p̄mitate cui extrin
 necesse est ipsū esse p̄spectificū. ¶ Deinde cum dicit.

Sed differunt. ipsius enim qz alterius ē scie.
Subm̄ eius genus alterū est. s̄ p̄pter quid su
perioris est cuius per se passiones sūt.

¶ Q̄ mentionē fecerat de armonica q̄ est scia subalter
 nata z de arismetica q̄ est scia subalternatā s̄ dicit orlam
 inter has z illas dicens. differūt autē scie subalternate a
 subalternatibus eo qz ipsam. n. qz est scie alterius. i. scie
 subalternate. z subdit. subz. n. scie subalternate. alte
 ram genus est. i. a scia subalternante dicitur q̄ ipm qz ē
 scie subalternate z dicitur (p̄ qd est scie superioris cui sūt
 per se passiones.) ¶ Notādū autē q̄ subm̄ scie subalter
 nate est aliquo mō altez genus a subo scie superioris vt si
 non v̄sualis est aliquo mō altez genus a linea simplr. p̄
 spectans igit id qd est geometricē vt angulis trianguli
 q̄ lateri s̄tertia ps dicitur z rectorz applicabit ad lineā vt
 nām vt ad oculū. z dicit q̄ talis angulus in oculū est ter
 tia pars duoz rectorz. illud autē qd nō spectat ad geome
 triam fm se p̄sideratū qz nō h̄z se de oculo transmittere
 verū qz h̄c passio. vs. esse tertia p̄te duoz rectorz est li
 neaz p̄ abstractionē cōsideratā. i. dicitur p̄pter quid
 spectat ad superiorē artificē vt ad geometriā. h̄c p̄passioes
 dicere p̄pter qd nullo mō spectat ad p̄spectiuū sz dicere
 qz aliquo mō spectat ad geometriā z aliquo mō ad p̄spe
 ctivum. nām dicere qz simplr spectabit ad geometriā cu
 ius dicere est p̄pter qd. sz dicere qz in hac. mā sit vt in oca
 lo spectabit ad p̄spectiuū vt subalternatur geometricē z
 vt p̄positiones geometricas adaptat ad suam materias
 specialem. ¶ Deinde cum dicit.

Quare ex his manifestus est qz nō sūt dem̄

strare vniūqz simplr. sed scdm̄ qz ex p̄p̄is
vniūscuiusqz p̄ncipijs est. Sed horū p̄ncipia
habēt cōe. Si hoc manifestū est qz non est
vniūscuiusqz p̄p̄ia p̄ncipia dem̄strare. erunt
enī illa oīs p̄ncipia z scia illoz p̄p̄ia oibus.

¶ Ex rationib⁹ p̄dictis cōcludit cōclusionē intentā. v. (q̄re
 manifestū ex his) i. ex dictis (qz nō est dem̄strare vniū
 quodqz simplr) i. quocūqz mō (sed) est dem̄strare sup
 vniūqz (fm qz est ex p̄ncipijs vniūscuiusqz) i. ex p̄p̄ijs
 p̄ncipijs. tūc sequitur pars illa (sed horū p̄ncipia) in qua in
 quirīt v̄trū huiusmodi cōla sūt alicui scie p̄p̄ia ostēda
 qz sūt p̄p̄ia metaphisice cuius est pbare p̄ncipia oīm
 scientiaz. circa qd duo facit. qz primo facit quod dictū
 est. z cōcludit quedā correlaria que sequuntur vt dicitur
 ibi (Et enī s̄t magis) dicit q̄ (sed p̄ncipia horū) i. h̄z
 sciaz spāliū (h̄c cōe) aliqua p̄ncipia cōla sup̄ q̄
 probentur (Si autē hoc manifestū est qz nō ē vniūscuius
 qz) scie spālia (p̄ncipia p̄p̄ia dem̄strare) z subdit. erūt. n.
 illa) i. p̄ncipia cōla (p̄ncipia oīm) alioz p̄ncipioz (z
 scia illoz) p̄ncipioz oīm vt metaphisica erūt (p̄p̄ia oī
 bus illis p̄ncipijs cōibus. ¶ Notādū autē intentionē p̄
 ee qz illa scia vt metaphisica p̄p̄e scēdere h̄eat de h̄z p̄nci
 pijs cōibus. i. de h̄z dignitatibus z de h̄z p̄ncipijs animi
 p̄ceptōib⁹ p̄ q̄ pbant p̄ncipia alioz sciaz. ¶ Notādū
 et qz fm verba textus posset sic formari rō. q̄cūqz scia p̄
 bat p̄ncipia sciaz spālia illa scia ē p̄p̄a illis p̄ncipijs cōi
 bus p̄ q̄ talia p̄ncipia dem̄strant. metaphisica est h̄z. qz z.
 h̄c rō posset sic formari. sicut se h̄z scia spālia ad p̄ncipia
 spālia sic se h̄z scia cōla ad p̄ncipia cōla. sed scie spāles
 sūt p̄p̄ie p̄ncipijs spālibus. qz cōla scia ē p̄p̄ia oibus
 p̄ncipijs cōibus. z posset formari sic. sicut hoc scia spālia
 que est de hoc ente est p̄p̄ia his p̄ncipijs spālibus sic scia
 cōla que est de ente cōsser siue que est de ente. ico qz ens
 est p̄p̄ia his p̄ncipijs cōibus. metaphisica est h̄z. qz z.
 ¶ Notādū et qz si p̄ncipia sciaz spāliū non pbant nisi
 per p̄ncipia cōla cum arguere per p̄ncipia cōla nō spe
 ctet ad scias spāles nō spectabit ad cas dem̄strare h̄z
 p̄ncipia. sz hoc spectabit ad metaphisica que cū sit p̄p̄ia
 his p̄ncipijs cōibus ad ipsam pertinet dem̄strare p̄
 ncipia quū sciaz. ¶ Deinde cum dicit.

Et nāqz scit magis itelligēs ex superioribus
causis. Ex p̄ncipijs. n. nonit cum nō ex cātis
sciat causas. Quare si magis scit z maxime
z scia illa erit magis z maxime.

¶ Cōcludit quādam correlaria q̄ sequuntur ex dictis. sūt. n. h̄z
 correlaria tria in p̄a tria q̄ dixerat in capis p̄cedentib⁹.
 v̄p̄p̄ata. s̄p̄ta qz scia ē p̄ necessarios p̄ncipios z extēcō
 nys cōla q̄ nō cōiungit alie h̄c. Ex hoc q̄ legē hoc corre
 larius qz scie est p̄ cas. q̄ illa scia q̄ tradit altiores cas z q̄
 magis p̄cedit per cas magis facit scire. Rurū dixerat su
 perius qz scia nō descendit in aliud gen⁹. vs. p̄ dicit qd ne
 cesse ē vel ee idē gen⁹ simplr in quo descendit scia. z hoc
 p̄tū ad p̄p̄ias cōlones illius scie. vel esse genus idē sic. i.
 quodāmodo p̄tū ad subalternatas scias. scia. n. subalterna
 ta aliquo modo p̄uenit cu ḡle s̄tū cū scia superior. Ex h̄z
 q̄ sequitur hoc correlarius qz scia dem̄stratio vel nullo mō
 descendit in aliud vel si descendit aliquo mō in aliq̄o gen⁹
 subiecti hoc est solus in scias subalternatas. z dixerat qz
 vniūqz est dem̄strare non ex vnoquoqz p̄ncipio
 quū sed ex immediatis z proximis. Ex quo sequitur hoc
 correlariū qz difficile est cognoscere an sciamus. qz si nō
 est scire nisi ex p̄ncipijs p̄ncipijs z p̄p̄ijs. qz difficile est

cognoscere vtrū habeamus talia pncipia difficile est cog-
 noscere an sciamus. Scdm correlariū incipit ibi (Sed
 demōstratio. Tertiu ibi. (Difficile autē est) Est q̄ p̄mum
 correlariū q̄ intelligit p̄ superiores causas q̄ magis sciet &
 magis intelliget. id autē. (Et enim scit magis intelliges ex su-
 prioribus causis) q̄ su. intelliges ex inferioribus. & subdit q̄
 (ex superioribus. n. scit cū nō sciat ex causis) .i. cum nō
 scit a posteriori (nec scit cās) p̄ cās. i. p̄ effectus. s̄ tūc scit
 ex superioribus q̄ scit ex posterioribus. & q̄ scit p̄ cās effectus. vñ cō-
 cludit (q̄re si magis sciat) su. ille q̄ magis h̄z cās (& ma-
 xime) sciat su. ille q̄ maxie h̄z causas (scia illa & magis &
 maxie) su. erit scia. q̄ & magis & maxime p̄siderat causas.
 ¶ Notādū autē iuxta p̄sideratōes traditas in thopicis sic
 simplr ad simplr ita magis ad magis & maxie ad maxie.
 Si q̄ scire est p̄ cās. magis scire erit p̄ magis cās. & maxie
 scire p̄ maxie cās. & sicut se h̄z scire ad scire. ita scia ad sci-
 entia. si q̄ magis h̄z cās ē magis scire. & si maxie ē maxie
 scire. q̄ scia illa magis & maxie erit scia q̄ magis & maxie
 p̄siderat cās metapha q̄ magis fac scire q̄ aliq̄ alia scia.
 q̄ magis p̄siderat cās & altiores cās. sic etiā scia supior vt
 scia subalternas magis fac scire q̄ scia inferior & subalter-
 nara. q̄ magis p̄siderat causas. ¶ Deinde cum dicit.

**Sed demōstratio nō p̄uenit in aliud gen^o. s̄
 nisi sic dem^o ē geometrice in mechanicas vel ma-
 chinaras aut specularas & arith. i. armonicas.**

¶ Ponit scdm correlariū. i. q̄ demōstratio nō vadit in aliud
 genus. & si vadit vel descendit i aliud gen^o s̄ nō erit i aliud ge-
 nus simplr s̄ solū s̄ erit in subalternas scias. id autē. (S̄
 demōstratio nō p̄uenit) .i. nō p̄ueniēter descendit (in aliud
 gen^o) .s̄ sic dem^o ē si demōstratio descendit i aliud s̄ erit solū
 in sciētis subalternatis. sicut demōstratōes (geometrice)
 descendit in mechanicas vt in machinarias. aut i p̄spec-
 ctivas. & arismetice in armonicas. ¶ Notādū est autē
 q̄ mechanicas multa supponit a geometria sicut faciētes
 fundum in dolo supponit q̄ latus exagoni sit medietas
 diametri. hoc. n. mō fundat doliū q̄ p̄portionalē circini
 donec septies replicatū cōphēdat rotunditatē doli & p̄m
 q̄ritatē postea circini sit fundus doli. q̄ q̄ geometria p̄-
 bat i. q̄ geometrie i p̄pone 3° q̄ lat^o exagoni ē medietas
 diametri b^o machinariaz ars vt faber lignarius p̄suppo-
 nit. descendit ergo geometria in artes mechanicas. descē-
 dit et in machinarias. machinaria enim ars est q̄ facit
 machinas & q̄ erigit edificia ad quoz erectionē multum
 valent demōstratōes geometrice & maxime ille q̄ sunt
 de triangulis & de p̄portione laterū triangulorū. Karis
 geometria descendit in p̄spectivā q̄ multa supponit p̄spec-
 tivā q̄ geometria p̄bat. arismetica autē descendit in ar-
 monicā. i. in musicā. ¶ Deinde cum dicit.

**Difficile enī est nosse si sciat aut nō difficile
 est nosse si ex p̄p̄is vniuscūiusq̄ p̄ncipis sci-
 mus. aut nō q̄ x̄e ē scire. ¶ p̄namur autē si ha-
 beam^o ex aliquibus solis fillis & p̄mis scire. sed
 hoc nō est. s̄ p̄ma op̄ esse p̄mis.**

¶ Ponit tertium correlariū. vñ q̄ difficile ē cognoscere
 an sciam^o q̄ difficile ē cognoscere vtrū habeam^o p̄ncipia
 p̄p̄ia passionis quā intēdit dēndere. id autē. (difficile est
 aut noscere si sciat) su. p̄ demōstratōē (aut nō) datus cū
 est q̄ difficile. n. ē noscere si sciamus ex p̄ncipis vniuscū-
 iusq̄. i. ex p̄ncipis p̄p̄is (aut nō q̄d vere est scire) .i. q̄d
 q̄ nō est vere scire nisi ex p̄ncipis p̄p̄is (nos autē op̄-
 namur hoc) .i. op̄namur scire (si beamus fillis ex aliq̄-
 bus veris) & sup. op̄namur scire (ex p̄mis) .i. ex vlibus
 cōib^o (s̄ hoc nō ē) .i. nō d̄ringit scire s̄ nō (s̄ op̄ p̄ma

ē p̄mis) .i. op̄ ē p̄ncipia p̄p̄a p̄ma. i. p̄p̄a p̄mis. i. cū p̄-
 mis & cū cōib^o. s̄ ita. cū p̄mis p̄ncipis cōib^o op̄ h̄re p̄nci-
 pia p̄ma. i. p̄p̄ia cōia. n. nō faciunt scire sine p̄mis.
 ¶ Notādū autē q̄ ad scire nō sufficit assūmere quicquid
 vera nec sufficit assūmere cōia s̄ s̄ cum cōib^o op̄s olu-
 mere p̄p̄ia & p̄ma. & q̄ hoc est difficile cognoscere vtrū
 talia sint q̄ accipimus difficile est cognoscere an sciam^o.
 ¶ Dubitaret forte aliquis q̄re cōia si faciūt scire. ¶ D̄s.
 q̄ sic res se h̄z ad se sic se h̄z ad cognoscere. & illū eūdem mō-
 dū quē videmus in p̄ductiōe rez videm^o et in acq̄sitiōe
 scie. Sicut. n. ad p̄ductiōēz oliue nō solū sufficit sola v̄-
 solis q̄ est virtus cōia ad oia gnabilia. s̄ requir^o etiā v̄tus
 pululaciū oliue q̄ est cā p̄p̄ia ei^o & est v̄tus pululaciū
 nihil ageret nisi roborata p̄ virtutē solis. sic cōes al cōes
 p̄tōes nō aggenerāt scias. s̄ op̄ q̄ ibi sint p̄ncipia p̄p̄ia.
 p̄ia in p̄ncipia p̄p̄ia nihil p̄nderēt nisi roborata essent
 p̄ cōia. Et si volumus magis h̄c adaptatiōē extendere
 dicemus q̄ sicut v̄tus solis q̄ est v̄tus cōis vt forte suffice-
 re ad gnandū aliq̄ imperfecta vt ad gnandū ea q̄ sūt ex p̄-
 trefactiōe. ad gnandū autē aialia p̄fecta nō sufficit v̄tus
 solis sine p̄p̄io semine sicut ad gnandū cognitionē imp̄-
 lectā vt ad hoc q̄ fiat in nobis opinio sufficit cōia. s̄
 ad hoc q̄ fiat in nobis cognitio p̄fecta & ad hoc q̄ aggene-
 ret in nobis scientia simul cum cōibus requiruntur p̄o-
 p̄ia & p̄p̄ia p̄ncipia. ¶ cap. iij.

**Dico autē p̄ncipia in vnoquoq̄ genere illa
 que cū sint nō cōtingit demonstrare.**

¶ Quia p̄s dixerat in p̄cedētib^o non esse sciam^o p̄ cōia
 p̄ncipia sed per p̄p̄ia. In parte ista vult determinare de
 p̄ncipis tam cōibus q̄ p̄p̄is. Circa q̄ tria facit. q̄ p̄ma
 d̄finit ipsa p̄ncipia. & d̄finit ea. & ostēdit quō scie
 & doctrine se habeat ad illa. sc̄a ibi. (Sūt autē p̄p̄ia) ter-
 tia ibi. (Sunt autē p̄p̄ia) Circa p̄mū duo facit. q̄ p̄ d̄finit
 nit ipsa p̄ncipia. & cōparat ea ad nō p̄ncipia ibi. (Quid q̄
 tur) dicit. n. (Dico autē) .i. d̄finit h̄c describo ēē (p̄ncipia
 in vnoquoq̄z ḡne illa q̄ cū sint nō d̄ringit ea demōstrare)

¶ Notādū autē q̄ illud est p̄ncipū q̄ est indēfinitabile &
 si est indēfinitabile simplr est p̄ncipū simplr. Si v̄o sit in-
 demōstrabile in aliq̄ scia est p̄ncipū in illa scia. ¶ No-
 tandū autē q̄ nec demōstrat p̄ncipia nec opposita p̄ncipio
 r̄ nulla. n. falsa p̄nt demōstrari. falsū q̄d ē nec demōstrat nec
 scit. q̄ nō est q̄ q̄nt ad indēfinitabile p̄ueniant p̄ncipia
 cū p̄p̄nibus falsis. s̄ q̄nt ad esse differunt. p̄ncipia
 enī & ea q̄ sunt falsa sunt indēfinitabilia. sed differunt hoc
 ab illis. q̄ p̄ncipia sunt falsa aut nō sunt. duo q̄ d̄ringit de
 p̄ncipis. vñ q̄ sunt & q̄ indēfinitabilia sunt. put autē sunt
 differunt a p̄p̄nibus falsis. put autē sunt idēfinitabilia d̄f-
 ferunt a delonibus veris. ¶ Notādū autē q̄ cū vicin^o illa
 ēē p̄ncipia q̄ cū sint sunt indēfinitabilia op̄ q̄ ibi accipiūt
 esse p̄ esse simplr. vel p̄ esse p̄ se. s̄ nō p̄ esse p̄ actis nec p̄
 esse d̄ringit p̄ncipia q̄ sunt & se simplr. & nō p̄nt demōstrari
 vt sunt v̄ta falsa q̄ nō sunt vt sunt simplr differunt ab
 aliis q̄ sunt d̄ringit. vt sunt indēfinitabilia differunt a cō-
 clusiōibus p̄ se & necessariis. ¶ Deinde cum dicit.

**Quicquid igitur significent p̄ma & que ex
 his sunt accipiendū est.**

¶ Cōparat p̄ncipia ad nō p̄ncipia. Circa q̄ tria facit. q̄ p̄-
 dat d̄nētiā iter ea. & d̄finit or̄iaz. & q̄ d̄nētat p̄cepta
 manifestat. sc̄a ibi. (Et autē sint) tertia ibi. (Quid vni-
 tas) s̄ q̄ p̄ueniētia iter p̄ncipia & nō p̄ncipia. q̄ de cōib^o
 op̄ supponere q̄d ē q̄d d̄r p̄ nomē. id autē. (q̄d q̄d significat
 p̄ma & que sunt ex his) .i. q̄ sunt ex p̄mis (accipit) .i.
 supponit. vel accipiamus. i. supponamus. q̄ d̄. q̄ in s̄ con-
 uenit & p̄mis & ea q̄ sunt ex p̄mis q̄ de eis ē accipit. s̄ p̄p̄

ppones q̄ sunt in termis cōib⁹ de qb⁹ spectat cōsiderare ad sciaz cōez sine fundant in ente sine in p̄tib⁹ entio sunt ppōnes p̄me r dignitates r cōes ai c̄ceptiōes. at̄m̄ inter eas ē ordo: qz rō dignitatis r p̄mitatis p̄ncipali⁹ referuat in cōia ai c̄ceptiōe q̄ sumit ante q̄i alyz q̄ sumunt de p̄tib⁹ entis. argum̄ta at̄ soluta s̄t p̄ia dca. ¶ Deinde cū dicit.

Sunt at̄ qb⁹ v̄timur i d̄mōstratis sciētis alia quidē pp̄ia vn̄uscuiusq̄ scie alia vero cōia.

¶ Distinguit et ipsa p̄ncipia. Circa q̄b⁹ tria facit: qz p̄rio facit q̄b⁹ dcm̄ est. r̄ videt̄ cuidam tacite q̄oni. 3° declarat q̄b⁹ dixerat. 2° ibi. (Cōia autē fm̄). 3° ibi. (Et p̄p̄a p̄ncipia q̄ dem.). Dicit q̄ s̄ sunt autē s̄i. p̄ncipia (qb⁹ v̄timur in dem̄fatiōis sciētis alia qdē. p̄p̄a vn̄uscuiusq̄ scie alia qdē cōia). q. d. q. p̄ncipioz qb⁹ v̄tit dem̄fator qdaz sunt cōia r quedā p̄p̄ia. ¶ Deinde cum dicit.

Cōmunia enī s̄ analogiā. qm̄ v̄tile est q̄stū cunq̄ in eo qb⁹ sub scia est genere.

¶ R̄ndet̄ cuidaz tacite q̄oni. diceret. n. aliq̄s eē icōueniēs q̄ dem̄fatio v̄tatur cōibus p̄ncipys cūz cōia trāscendat̄ subm̄ p̄p̄iaz: r qz scia sumit sp̄m̄ a p̄p̄o subo si v̄teret̄ p̄ncipys cōib⁹ trāscēderib⁹ subz suū ageret v̄tra suā sp̄z: q̄b⁹ ē icōueniēs. ¶ Ad soluedā q̄ hāc obiectiōe declarat p̄hs qualr scia demonstratiua v̄titur p̄ncipys cōib⁹ on̄ dēs q̄ nō v̄tit̄ cōia nisi fm̄ analogiā fm̄ p̄p̄oitiōe p̄p̄iaz subī. iō sic v̄tit̄ talib⁹ p̄ncipys scia sp̄alis q̄ nō trāscēdit̄ p̄p̄iaz subz: nec agit v̄tra suā sp̄m̄. iō ait q̄ (cōia s̄ analogiā). q. d. q. scia d̄m̄fatiua accipit̄ p̄ncipia cōia s̄ analogiā. i. fm̄ p̄p̄oitiōe subī. p̄p̄iaz r subdit̄ qm̄ v̄tile est q̄stū cunq̄ ē in eo ḡne q̄b⁹ est sub scia). q. d. q. v̄tile est ipsi generi tantū accipe de p̄ncipys cōib⁹ q̄stū ē r q̄stūz spectat ad gen⁹ subī q̄b⁹ est sub illa scia. d̄r aut̄ gen⁹ subī eē sub illa scia: qz subicit̄ cōsideratiōi ipsi⁹ scie. ¶ Deinde cū dicit.

Propria p̄ncipia qdē v̄t lineā eē h̄ r rectūz

¶ Declarat q̄b⁹ dixerat. Dixerat autē tria. p̄ dixit q̄ qdā sūt p̄ncipia p̄p̄a. 2° q̄ qdaz sunt cōia: 3° dixit q̄ de p̄ncipys cōib⁹ tātūz accipit̄ scia q̄stū spectat ad gen⁹ subī s̄i: iō d̄cō tria facit: qz p̄ declarat q̄ sunt p̄p̄a p̄ncipia. 2° q̄ cōia. 3° on̄ d̄it q̄o scia tātū accipit̄ de p̄ncipys cōib⁹ q̄stū spectat ad suū subm̄. 2° ibi. (Cōia autēz v̄t s̄ ab eq̄libus). 3° ibi. (Sufficiēs autē). Dicit q̄ q̄ p̄p̄a p̄ncipia quidēz d̄ico (v̄t lineā esse h̄). v̄z. longitudinem sine latitudine (r rectū) s̄i. esse h̄. v̄z. cū⁹ mediū non exit ab extremis vel lineā rectā esse illā q̄ tota sub p̄nc̄to tegit̄. ¶ Notādū autē q̄ p̄p̄e d̄iffōnes sp̄aliū terminoz sunt p̄p̄a p̄ncipia i scia v̄tēte illis termis. v̄n r geometria p̄ d̄iffōnem circuli probat lineas exēuntes a centro eq̄les esse. v̄t̄ ḡ geometria d̄iffōne circuli tanq̄ p̄ncipio. sicut et v̄t̄ d̄iffōnibus lineā r recti tanq̄ p̄ncipys. lineā ḡ eē h̄ r rectū h̄ eē sunt p̄p̄ia p̄ncipia in geometria. ¶ Deinde cum dicit.

Cōmunia aut v̄t equalia ab equalibus si afferas q̄ equalia reliqua sunt.

¶ Declarat q̄ sūt p̄ncipia cōia. d. (Cōia aut p̄ncipia) d̄ico (si ab eq̄lib⁹ eq̄lia detrabas eq̄lia reliq̄ sūt). q. d. q. cōia p̄ncipia vocat̄ cōes ai c̄ceptiōes. ¶ Deinde cū dicit.

Sufficiēs autē vn̄q̄d̄q̄ istoz: qm̄ i ḡne est. Idē. n. faciet r si nō de oib⁹ accipiat: s̄z in magnitudinib⁹ solū: arithmeticus aut i numeris.

¶ Declarat tertiu⁹. v̄z. q̄ scia tātū accipit̄ de istis p̄ncipys cōib⁹ q̄stū facit ad subm̄ suū. Formā aut̄ sic rō. id quo n̄ indiget scia nō accipit̄ scia s̄z v̄tra subm̄ suū nō indiget sc̄entia. ḡ rē. iō ait. (Sufficiēs ē aut vn̄q̄d̄q̄ istoz). i. p̄ncipioz cōiūz (q̄stūcūq̄ in ḡne est). i. q̄stūcūq̄ p̄tinet ad gen⁹ subī. q. d. q. scia nō indiget v̄tra subm̄ suū s̄z sufficite

et tātū accipe de h̄ p̄ncipys cōib⁹ quātū p̄tinet ad gen⁹ subiecti sui. r q̄ hoc sufficiat p̄z. qz (idem. n. facit) s̄i. geometria (si nō accipiat de oib⁹ equalib⁹ sed in magnitudinib⁹ solū. arithmetica aut in numeris). i. idem faciet si accipiet in numeris solū. ¶ Notandū autē q̄ q̄n geometria vult arguere p̄ illud p̄ncipitū: si ab eq̄libus eq̄lia demas: rē. nō oz q̄ accipiat ipsuz in tota sua v̄tate sed sufficit q̄ accipiat ipsuz d̄ctū ad magnitudines. nā cū nō intēdit arguere: nisi de magnitudinibus sufficit q̄ dicat sicut si ab eq̄lib⁹ magnitudinibus eq̄les magnitudines demas magnitudines remanētes eq̄les erunt. r arithmeticus accipiat hoc p̄ncipiū d̄ctū ad numeros: v̄t si ab eq̄libus numeris: rē. ¶ Dubitaret forte aliq̄s qz videt̄ falsū esse q̄b⁹ hic ait p̄hs. nā in p̄ p̄oz loquens de h̄ p̄ncipys ait q̄ opz ea accipe v̄t. d. q̄ debemus dicere q̄ si a quibuscuq̄ eq̄libus equalia demas: rē. nam si accipimus tale p̄ncipiū particulariter v̄t si vellemus probare angulos incisionis esse eq̄les: qz remanent ex eo q̄ ab eq̄libus demitur eq̄lia si ad hoc p̄bandū accipiat̄ hoc p̄ncipiū particulariter si ab eq̄lib⁹ eq̄lia demas: aut tū intelligis de eq̄lib⁹ angulis incisionis aut de alyz eq̄lib⁹ si de alyz eq̄libus facis s̄līm nō ad p̄p̄oitiōe. si de angul⁹ incisionis petis q̄b⁹ est in p̄ncipio: qz assumis q̄b⁹ vis p̄bare. opz ḡ accipe v̄t r oleas quibuscuq̄ equalibus equalia demas rē. ¶ D̄m̄ q̄ hoc p̄ncipiū assumptū r h̄ p̄ncipia cōia assūpta opz eē v̄tiora q̄ cōclo: sed nō opz eē v̄tiora q̄ subm̄ scie v̄t si geometria vult p̄bare de aliquibus lineis q̄ sunt eq̄les. r h̄ per istud p̄ncipiū. si ab eq̄libus eq̄lia rē. oz h̄ p̄ncipiū accipi v̄tiorū mō q̄ cōclo sed nō opz accipi v̄tiorū q̄ subiectū geometrie: imo p̄t accipi infra subiectū sic a quibuscuq̄ eq̄libus lineis eq̄les demas rē. subiectū in geometria est magnitudo. Cōstat autē q̄ linea est infra magnitudines. Ad p̄bandū ḡ de aliquibus lineis accipi p̄t hoc p̄ncipiū v̄t ad oēs lineas q̄b⁹ faciendo erit p̄ncipiū assumptum v̄tiorū q̄ cōclo sed nō erit v̄tiorū q̄ ipsuz subiectū geometrie. Ad saluandā ḡ mētē p̄hi in libro p̄oz opz h̄ p̄ncipia accipi v̄tiorū modo q̄ cōclo. ad saluandā mētē eius in h̄ loco nō opz q̄ aliqua scia v̄tā talibus p̄ncipys v̄tra suū subiectum. p̄ncipia ergo cōia debent accipi v̄tiorū mō q̄ cōclo. p̄p̄ia aut̄ possunt accipi cōuertibiliter: q̄re autēz nō petat̄ id q̄b⁹ est in p̄ncipio si accipiantur cōuertibiliter p̄p̄ia postea cū disputabimus de medio demonstratiōis hoc ostendetur. ¶ Deinde cum dicit.

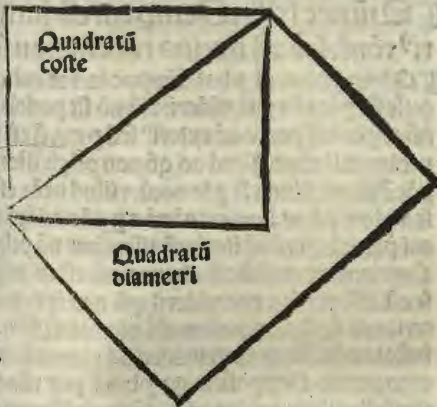
Sunt at̄ p̄p̄ia qdēz r q̄ accipiunt̄ esse circa que scia speculat̄ que sunt p̄ se. v̄t arithmetica vn̄itates: geometria autēz signa r lineas. libet enim recipiunt̄ esse r hoc esse.

¶ D̄ndit̄ quo scia se h̄z circa talia p̄ncipia. Ad cui⁹ cū d̄ctū sciēdū q̄ in q̄t̄z cōclōne q̄tuoz regunt̄ vel p̄currunt. v̄z. passio subm̄ r p̄ncipia per q̄ probat̄ passio de subo h̄ p̄ncipia sunt in duplici genere. qz q̄dam sunt p̄p̄ia r qdā cōmunia. duo ergo facit p̄hs: qz p̄mo ostēdit̄ quo scia se habeat̄ circa subiectum r circa passiones r circa p̄ncipia communia. 2° ostēdit̄ quo se habeant̄ circa p̄p̄ia s̄i (Sicut̄ interrogatio sillogistica r p̄p̄oitiō r d̄ictiōis). Circa p̄mū duo facit: qz p̄mo ostēdit̄ q̄ scie v̄tant̄ circa hec tria. v̄z. circa passiones. circa subm̄: r cōes dignitates. 2° specialiter determinat̄ de ipsis cōibus dignitatib⁹ ibi (Non est autē sup̄p̄o nec p̄titiō). Circa p̄mū duo facit qz p̄mo facit q̄b⁹ dcm̄ est. 2° dat̄ d̄iaz̄ inter ipsas scias ibi (Quasidā aut̄ scias p̄ma p̄z diuidit̄ i q̄tuoz partes quia p̄mo ostēdit̄ quo dem̄fatiua scia v̄tā circa subm̄. 2° quo circa passiones. 3° quo circa dignitates. 4° ex d̄ictiō cōcludit̄ q̄ circa hec tria. v̄z. circa subm̄ passioes r digni

demonstratiua scia dicit q̄ p̄mo sunt aut̄ p̄p̄a q̄dem sup̄. subiecta in scia que accipiunt esse .i. que supponuntur eē in scia illa circa que subiecta scia speculat̄ q̄ sunt p̄ se sup̄. passioes illoz subiectoꝝ vt arithmetica vnitates sup̄. supponit eē geometria autē signa .i. p̄cta et lineas iē sup̄. supponit. Nec enim .i. arithmetica vnitates et geometria p̄cta et lineas recipiūt respiciūt eē .i. supponit ga sunt et eē h̄ i. supponit qd sunt: opz enī de talibus supponere: ga sunt et quid sunt. ¶ Notandū q̄ de subiecto opz supponere eē i. q̄ sit eē hoc .i. quid sit. ¶ Notandum autem ē q̄ subiectum in arithmetica est numerus cuius p̄ncipia sunt vnitates. si ergo arithmetica de numero tāq̄ de p̄p̄io subiecto supponit esse: et qd sit multo magis hec supponet de vnitatibus q̄ sunt p̄ncipia numeroꝝ: sic etiā subitū in geometria est magnitudo cuius p̄ncipia sunt p̄cta et linee. Est ergo geometria de magnitudine tāq̄ de p̄p̄io subitō quā supponit eē et qd sit multo magis p̄supponet h̄ de punctis et lineis que sunt p̄ncipia magnitudinis: declaratū est ergo quō demonstratiua scia se habet circa subitū: et circa p̄ncipia subiecti: quia de eis p̄supponit esse et esse hoc vel supponit de eis q̄ sint et quid sint. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hoz aut̄ passioes p̄ se qd qdē significet vnaqueqz accipiūt vt arithmetica quidem qd par aut ipar aut q̄drangulus aut cub⁹: geometria h̄o qd rōnabile aut reflecti aut curuare.

¶ Ostendit quō se h̄z demonstratiua scia circa p̄ se passionem dicitur [hoꝝ] ar̄ i. subiectoꝝ passiones p̄ se sup̄. sit q̄ rum] quid significet vnaqueqz accipiunt .i. p̄supponit sup̄. demonstratiue scie vt arith.

metica p̄supponit qd significat par vel impar: et q̄drat⁹ et cubus geometria q̄dem p̄supponit qd significet rōnabile aut reflecti aut curuari. ¶ Notādum autē q̄ par et ipar q̄drat⁹ et cub⁹ sūt passioes nūeri de quo p̄siderat arithmeticus: rōnalis h̄o et curuū aut reflectū sunt passiones linee de q̄ p̄siderat geometria: v̄ autē linea rōnalis: vt patet in exēplo geometria de qua rōcinamur: q̄cūqz q̄ linea p̄posita p̄m quā volum⁹ scire p̄p̄ones aliaz lineaz rōnalis vocabit̄: alie autē linee cōmēsurabiles illis rōnales dicent̄: i. cōmēsurabiles h̄o irrōnales. ¶ Notandū etiā ex eo qd dictum est declaratū esse quō demonstratiua scia se habeat circa per se passiones ga supponit de eis quid significet et quid est qd dicit per nomen. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Qd aut̄ sint demonstrant p̄ qdā cōia et ex his que demonstrant: et astrologia similiter

¶ Ostendit quō demonstratiua scia se h̄z circa p̄n̄ cōmunia: sic enī se habet demonstratiua scia circa p̄n̄: ga per h̄z p̄n̄ cōmunia adiūctis p̄p̄is dem̄ant p̄ se passioes de subitō. Cōiuncte autē sic ista: dicit̄ est q̄ arithmetica et geometria p̄supponit qd significant per se passioes: autē p̄p̄o s̄l q̄ sint sup̄. hui⁹ p̄ se passioes nō supponit imo dem̄ant p̄ qdāz cōiaz ex his que demonstrantur .i. ex p̄p̄is et astrologia

s̄l r̄. q. d. q̄ nō solū arithmetica et geometria p̄supponit d̄ passionib⁹ qd significet et dem̄ant eas eē. i. linee subitō: s̄z similiter astrologia et q̄cūqz alia d̄m̄atiua scia h̄z fac̄. ¶ Nōn̄ q̄ id qd est h̄ in vna dem̄atione est p̄n̄. p̄p̄ium in alia vt primū p̄n̄ ad p̄bādū h̄z tres de triangulo est angulus ex trisecus q̄ p̄bat eē talis p̄ lineā cadentē eque distantē in 3° latere. q̄ ga p̄n̄ p̄p̄ia possunt eē p̄clusiones dem̄atiōuz: Ideo p̄h̄s per p̄ncipia que demonstrantur itelligit p̄ncipia p̄p̄ia: p̄z igitur quō demonstratiua scia negotiat̄ circa p̄ncipia cōmunia: quia per h̄z p̄ncipia cōmunia et cū p̄ncipys que demonstrantur. i. cūz p̄ncipys p̄p̄is dem̄onstrat p̄p̄ias passiones de subiectis. ¶ Deinde cū dicit.

¶ His enī demonstratiua scia circa tria est: et q̄cūqz esse ponuntur. Hec autem sunt genera: cuius per se passionum speculatiua est: et quecūqz cōmunes dicuntur dignitates: ex quib⁹ primis dem̄strant: et tertium passiones quaz quidem significet vnaqueqz accipiat.

¶ Ex his q̄ dixerat ait tria eē p̄cognita circa q̄ versat̄ d̄m̄atiua scia: ois enī dem̄atiua scia circa tria est: q̄cūqz ponuntur eē sup̄. p̄cognita: hec aut̄ sūt gen⁹ .i. subitū cuius subitū scia speculatiua est per se passionū et q̄ cōes dicuntur dignitates .i. q. d. q̄ aliquid circa qd versat̄ scia sunt dignitates et exponit quid appellet dignitates. d. dignitates aut̄ sunt ex q̄bus p̄mis .i. ex q̄bus v̄t ex p̄mis p̄ncipys vnaqueqz scia dem̄strat et tertiu] circa qd versat̄ scia sunt passiones q̄rū qd significet vnaqueqz scia accipit .i. p̄supponit.

¶ Notādū q̄ h̄z circa multa h̄z scia tria t̄n̄ sunt p̄cognita circa q̄ versat̄. tria q̄ sunt quecūqz ponuntur esse p̄cognita circa que versat̄ demonstratiua scia. v̄z. subiectuz dignitas et passio: qualiter autē sunt ista p̄cognita circa p̄ncipiū huius libri ostensum est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quasdam autē scientias nihil p̄hibet et que dam eorum despiciere vt genus nō supponere esse si sit manifestum: quoniam est.

¶ Dat d̄iaz iter ipsas scias. Circa qd tria facit: ga p̄mo ostendit quō scie differūt circa suppositū subitū. 2° quō circa suppositū passionis. 3° ex his q̄ dixerat concludit q̄ h̄z scie dem̄stratiue sic differāt circa suppositū subiecti et passiois: tamē in h̄ oēs conueniant q̄ circa tria p̄cognita d̄sant. v̄z. circa subitū passionem et dignitatem. 2° ibi] Et passiones nō est recipere] 3° ibi] Sed nec minus] Circa f̄mum duo facit: ga primo facit qd d̄m̄ est. 2° assignat causam dicti ibi] Nō enī similiter manifestū dicit ergo q̄ nihil prohibet q̄dā sciētias despiciere sup̄. i. supponere] quedaz hoz vt genus] subiecti] nō supponere eē si sit manifestū: quoniam est] q. d. q̄ in hoc differunt scie dem̄stratiue: ga qdā p̄supponunt suum subitū esse: quedā aut̄ habent subitū ita manifestū q̄ despiciunt ip̄m et p̄supponit eē. ¶ Notādū autē q̄ nulla scia p̄bat simplr suuz subitū esse: et ga nulla p̄bat quelibet p̄supponit: s̄z h̄z q̄libet hoc mō p̄supponat suum subitū: nō t̄n̄ quelibet de h̄z sup̄pōne indiget facere mētionem sp̄ales: sed ille q̄ nō h̄nt subitū ita manifestū indiget de eo facere sp̄alem mētionē q̄ p̄supponat esse sed q̄ subz habent minus manifestū despiciunt de p̄suppositione eius specialem mētionem facere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non enim similiter manifestus est q̄ numerus sit: et q̄ calidum et frigidum sit.

¶ Assignat causam dicti: intēdit autē talez rōnē: que nō sūt s̄l manifesta nō sunt similiter p̄supponēda: sed nō similr omnia sunt manifesta: ga qdāz sunt manifesta itellectui q̄dāz sensui quedam magis: quedam minus: nō ergo omnia

Posteriorum

sunt sicut supponenda. Continuet autem sic: bene dicitur est quod non omnes scie sicut mentione faciunt de suppone subiecti sui: quia non omnia sunt sicut manifesta: non enim sicut manifestus est quod sit numerus et quod sit calidum et quod sit frigidum. Inquam quod sit numerus videtur magis propinquum rationi: et quod sit calidum et frigidum magis sensui: tamen quod habet per hoc verba quod cum non omnia sunt eodem modo manifesta: ideo non omnia eodem modo supponenda sunt: nec omnes scie eodem modo se habent ad supponendum subiectum: sed aliquid scientie eo quod habeat subiectum minus manifestum dedignant de hoc speciale facere mentionem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et passiones non recipere est quod significet si sint manifeste. Sicut neque composita non recipere quod significet ut equalia ab equalibus demere: quoniam notum est.

¶ Dat dicitur iterum scias quantum ad passiones: nam alique scie dedignant spatium facere mentionem quod significet passiones si signa earum sint valde nota: id autem quod passiones non est. I. non contingit [recipere]. I. supponere [quid significet si sint manifeste nec composita recipit]. I. supponit [quod significant quod est ab equalibus equalia demerere: quoniam notum est.]. ¶ Notandum autem quod sic quod composita sunt nota: ideo despicimus spatium facere mentionem de suppone compositum: non ut quod significet vel despicimus de eis spatium mentionem facere in supponendo quod vera sint: sed absolute assumimus ea tamen vera eo quod notum sit ea vera esse: sic aliquid scientie eo quod affirmat passiones valde notas dedignant spatium facere mentionem de suppone passionum quod significet: sed absolute assumunt significata illarum passionum tamen nota. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed nihil minus tria hec sunt necessaria: circa quod demonstratum est et quod demonstrant et ex quibus.

¶ Concludit ex dictis quod scie sic differant ut dictus est: tunc demeratur scie in hoc veniunt: quia negociantur circa tria pre-cognita. videlicet subiecta: passiones: et dignitates. id autem quod [neque minus] vel ut habet quodam textu [sed nihilominus nam]. I. nam tria ea sunt. I. pre-cognita de quibus negociantur scie: hec enim tria sunt [ut circa quod demerantur]. I. subiecta et que demonstrantur. I. passiones et ex quibus [supra] demonstrantur dignitates.

¶ Non est autem suppositio neque petitio quod necesse est per seipsam. I. dignitas et videri necesse est.

¶ Postquam philosophus ostendit quomodo scientie demeratur se habeant ad dignitates: subiecta: et passiones. In parte ista ut dicebatur determinat de ipsis dignitatibus vel de ipsis compositis conceptionibus et suppositionibus et petitionibus. Circa quod tria facit: primo separat compositas a suppositionibus et petitionibus. 2° determinat spatium de hac composita conceptione quod non contingit simul affirmare et negare quomodo demeratur se habeant circa ipsam. 3° determinat utrum de omnibus compositis conceptionibus quomodo scie veniant et differant circa ipsas. 2° ibi [Contingere autem simul]. 3° ibi [Dicant autem omnes scientie].

¶ Circa primum tria facit: quia primo separat dignitates a petitionibus et suppositionibus. 2° separat petitiones et suppones a definitionibus. 3° ibi [Quocumque igitur]. 3° ibi [Termini ergo].

¶ Circa primum tria facit: quia primo separat dignitates a suppositionibus et petitionibus. 2° assignat rationem dicti. 3° quodam quod supponerat probat. 2° ibi [Non enim ad exterius]. 3° ibi [Quoniam neque syllogismus]. Dicit quod non est autem suppositio neque petitio quod necesse est esse per seipsam et necesse est videri. quod dignitas quod necesse est esse per seipsam: et necesse est videri non est suppositio nec petitio. idem differunt sup. dignitas a petitione et a suppone.

¶ Notandum autem quod habet est dupliciter descripta dignitas. videlicet quod necessario est esse propter seipsam: et quod necesse est videri propter seipsam: et compositas enim sunt necesse propter principia: sed primum et maxime primum prima cuiusmodi sunt dignitates sunt necessaria

per seipsam: quia in seipsis habent causas sue necessitatis et sue veritatis: igitur sic principia et maxime principia prima cuiusmodi sunt dignitates est necesse propter seipsam videri: quia propter se ipsa apparet et videntur esse vera propter principia prima.

¶ Notandum quod per hec duo dignitas non est petitio: nec est suppositio: nam petitiones et suppositiones possunt demonstrari: et ideo non sunt necesse per seipsas. Rursus petitiones et suppones non statim se offerunt intellectui: id non oportet quod assensamus eis per seipsas: nec quod videantur nobis vere per se ipsas: bene ergo dicitur est quod id quod necesse est per seipsam esse et per seipsam videri cuiusmodi est dignitas: quod tale quod non est suppositio nec petitio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non est enim ad exterius rationes: sed ad ea que est in anima.

¶ Assignat rationem dicti. Formetur autem sic ratio. Illud quod est et non refertur ad exterius rationem: sed ad ea que est in anima illud necesse est esse per se: et per se videri: et illud nec est petitio nec suppositio: dignitas est habet. igitur de hac autem ratione ponit minorem in qua stat tota virtus medii. Continuet autem sic: bene dicitur ergo dicitur est quod dignitas est illud quod necesse est per se esse et per se videri: et est id quod non est suppositio nec petitio cuius ratio est: quia [non enim est]. I. non refertur supra dignitas ad rationem exterius: sed ad ea que est in anima illud enim quod non probat nec cognoscit per rationem exterius: sed per solam rationem que est in anima illud necesse est esse per se et per se videri: et illud nec est petitio nec suppositio: sicut dicitur dicitur est habet est dignitas. igitur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoniam nec syllogismus. Semp[er] enim est instare ad exterius rationem: sed ad iterius rationem non semper.

¶ Quod supponerat probat. Supponerat enim quod dignitas necesse sit per se esse et per se videri: et id non sit petitio nec suppositio: non cognoscit per rationem exterius: sed per ea que est in anima: bene enim probat tali ratione. Illud ad quod non contingit instare et cui nullus potest dicere illud est per se notum: et illud necesse est per se esse et per se videri: sed ad iterius rationem et per primum ad ipsam dignitatem cui per solam rationem iterius assentitur non contingit instare. igitur. Continuetur autem sic: bene dicitur est quod dignitates necesse est esse per se et per se videri: quoniam nec syllogismus: nec exterius ratio sit supra ad probandum dignitatem. Semp[er] enim contingit instare ad rationem exterius: sed ad rationem iterius non semper: ergo petitio et suppositio: quia probantur per rationem exterius et per syllogismus: ideo ad ea contingit instare: et talia non sunt per se nota et non sunt necesse per se esse nec per se videri: sed dignitas cui assentitur sola ratione iterius ad eam non contingit instare et ea necesse est per se esse et per se videri. ¶ Dubitaret forte aliquis de prima pre-cognita huiusmodi: videlicet: vix enim velle philosophus hic quod ideo dignitas non sit nec petitio nec suppositio: quia eam non solum necesse est per se esse: sed et per se videri: ideo est questio que dignitatem necesse est per se videri et non suppositionem nec petitionem.

¶ Dicitur quod triplici via investigare possumus quare dignitas est per se nota et ea necesse est per se videri: suppositio autem et petitio non est per se nota et non est necesse per se ea videri. prima via sumitur ex ipsis terminis. scilicet ex rationibus terminorum. tertia ex ipso ordine propositionum. prima via sic patet: nam dicitur dignitas a suppone et petitione quantum ad ipsos terminos sive quantum ad ipsa vocabula: quia dignitas sit in terminis et in vocabulis communibus: suppositio autem et petitio in vocabulis propriis ut supponit et petit geometra angulos rectos equales esse: quod autem sit angulus et quod rectum non sunt vocabula composita: sed propria geometrie: cum igitur illis non sunt ferat in composita que propria propositiones constituere in terminis compositis sunt magis note intellectui que ex terminis propriis: dignitates ergo sunt magis note intellectui et magis per se videntur et per se cognoscuntur ab intellectu que suppones et petitiones. Secunda via ad idem sumitur ex ratione terminorum: nam principia cognoscimus quantum

rationes terminorum cognoscimus: ut cognito quod est totum: et quod est pars scimus: quod est totum est maius sua parte: nam quilibet apprehendit per hoc nomen totum tantum quantum est pars et aliquid ultra: ideo statim assentit: quod est totum est maius sua parte. Quod ergo ratio terminum magis superficialiter apprehensa dat intelligere predicatum esse de ratione subiecti: tunc propter illam est magis nota et citius se offert intellectui ex eo quod intellectus prius fertur in superficiali ratione vocabuli: et postea in profunda cognitione rei: sed ad hoc ut assentiam dignitatem sufficit superficialiter apprehendere rationes terminorum: sed ut assentiam petitionibus: magis profunde inveniunt gradus rerum. Tertia via ad hoc idem sumitur ex ordine proportionum: nam proportionum idem rationes tenent ordinem: primarium demum rationes rationum: intellectus ergo prius fertur in eas: sunt magis nota: nota proportionum: et idem rationes sunt in eas: sunt rationes: et demum rationes: et dignitates sunt idem rationes: suppones sunt petitiones: sunt demum rationes: illas: necesse est esse per se videtur: has autem non. In his ergo tribus differt dignitas a suppone: et petitione: quia illa est in terminis: contra magis: hec in magis: ipsa libere. Rursus ut assentiam: illis: sufficit magis superficialiter aspicere rationes vocabulorum: sed ut assentiam: istis: magis profunde: magis rationes: et itur: illa est idem rationes: et hec pro demum rationes: et quod intellectus sunt: magis nota: contra contra: et intellectus prius fertur in cognitione superficiali: in profunda: et quod prius fertur in proportionum idem rationes: in proportionum demum rationes: necesse est dignitates per se videtur: et per se nota: intellectus: non suppones: vel petitiones. **¶** Uterius forte dubitaret aliquis de dicto philosophi: dixit tamen quod dignitas non est sine non referat ad rationem exteriori: tenet ad ea que in anima. **¶** Quod tamen ergo virtualiter possunt assentire: per rationem interiori: que est in anima: non assentiam: per rationem exteriori: et ut quod non: quod ea que sunt in voce sunt signa: contra que sunt in mente: ratio exteriori est signum rationis interioris: cuiusque assentiam: per rationem interiori: in illo exteriori: ratio exprimitur in voce assentiam: eadem per rationem exteriori. **¶** In tria est philosophi. **¶** Dicitur quod ut patet veritas: quod sit per videndum quomodo cogitantur principia: et declarandum erit quod appellat rationem que est in anima: et quod rationem exteriori. **¶** His declaratis apparebit quomodo dignitatem assentiam: per rationem interiori: et non prope exteriori. **¶** Sciendum ergo quod rationibus assentiam: per fillum: accipimus: enim principia: et sub illis accipimus: et sub illis et concludimus: conclusiones: conclusionibus: et assentiam: per fillum: ipsa principia iam non habent potestatem se: ut possint concludi: per fillum: non enim indigemus: fillo ad sciendum dignitates: sed sufficit lumen intellectus agentis nobis naturaliter inditum: ut cum offeruntur nobis assentiam: eis: unum et cetera: dicitur eas naturaliter cognitas: non quod intellectus in sui primordio sit de eis: aliqua naturaliter simpliciter cum intellectus naturaliter sui primordio sit sic: tabula rasa: sed dicuntur naturaliter cognite: quod sine aliquo fillo: sine aliquo obiecto: et rationatione in solo lumine intellectus agentis nobis naturaliter inditum: nota sunt. **¶** Uiso quomodo cogitantur principia: restat videre de istis inter rationem interiori et exteriori. **¶** Notandum quod ratio per dicitur ipsa potentia intellectiva: unde hoc dicitur anima rationale: quod forma eius: specifica est anima intellectiva in qua radicat intellectus et ratio. **¶** Rursus potest dici fillus vel ipsius argumentum: unum et cetera: nota est quod facit bonum fillum: vel bonum argumentum: unum et cetera: nota est bona ratione: quod ergo est notum in lumine intellectus agentis: quod tale lumen est intrinsecum anime dicitur esse notum in ratione interiori: quia ergo ratione habet ipsa anima ut assentiat dignitatibus: habet rationem interiori: anima habet lumen intellectus agentis quod est ei intrinsecum: propter quod assentit eis: magister ergo non facit rationem exteriori: nec facit fillum: quod nec doceat discipulum: cogitare principia: sed solum proponit ea discipulo: et ipse discipulus habet apud se rationem interiori: et lumen intellectus agentis: propter quod videtur dignitates veras esse. **¶** Ratio ergo exterior appellat fillum: vel argumentum: reducibilis ad fillum: Ratio interior vocat lumen intellectus naturaliter: conclusiones vero sunt nota per rationem exteriori: et per fillum: principia vero per interiori: et per lumen

intell. **¶** Quod vero arguitur quod ratio interior explicat per rationes exteriori dicitur dicitur quod fillus in mente explicat per fillum in voce: fillus autem in mente potest dici interiori: quod est explicabilis per rationes exteriori: fillus autem in voce est ratio exteriori: quod est exteriori: placet. **¶** Sed lumen intellectus naturaliter est ratio interiori: contra simpliciter assensus anime: equivoce: ergo in mente: ratio interiori: quod non appellat hoc ratio interiori: fillus in mente: sed lumen intellectus agentis. **¶** Uterius forte dubitaret alius quod de dicto philosophi: dixerat enim quod est semper stare ad rationem exteriori: ad interiori: autem si per quod non ergo sit causa huius. **¶** Dicitur quod ratio interior appellat id quod appet nobis in lumine intellectus agentis: ratio autem exterior appellat fillum ipse vel in mente format: vel per voce: placet: uterque enim potest dici ratio exteriori: aliter tamen et aliter: nam fillus in voce est ratio exteriori: quod est exteriori: placet: fillus autem in mente dicitur ratio exteriori: dupliciter: vel quod est per exteriori: rationes explicabilis: vel quod non est nobis naturaliter inditum: sed ab extrinsecis: id quod ergo est notum in solo lumine intellectus dicitur esse notum in ratione interiori: dupliciter: propter quod hoc non est sic explicabile per rationem exteriori: et quod tale lumen est nobis naturaliter inditum: non ab extrinsecis: dicitur ergo ratio exteriori: hoc est concludere: tria in ratione facte: vel filli facti: dicitur ratio interiori: hoc est habere: tria assensus: per lumen intellectus naturaliter: et quod multi filli potest formari in mente: et exprimitur per voce: cuius fillus: dicitur dicitur per alius fillum: vel iure vel saltem apparenter: sed cum non habeamus nisi unum lumen intellectus agentis: non oportet quod si assentimus alii cui per tale lumen: quod ei possumus dissentire per illud lumen: nam non habemus nisi unum et idem lumen: sed signanter loquitur: quod ratio exteriori: per dicitur stare: quod per unum fillum possumus: dicitur per alium fillum: ratio autem interiori: non per quod quod dicitur sunt ita nota in lumine intellectus agentis: quod non possumus dissentire per tale lumen: in aliquo: ergo lumen naturaliter vacillat quod assentit ex una parte: et dissentit ex alia: in aliquo: ut in dignitatibus: nullo modo dubitat ut eis nullatenus dissentire possit: dignitatibus: non. **¶** Ipsis tamen se: et se directe: et corde nullatenus possumus dicitur: ut supra declaravimus. **¶** Deinde cum dicitur. **¶** Necunquam igitur demonstrabilia accipit esse ipse non demonstrat. **¶** Hec vero si probabilia accipiat discipuli supponuntur non simpliciter suppositio: sed ad illius terminus. **¶** Si vero neque unius opinionis: et contrarie esse accipiat idem petit: et in hoc differunt suppositio et quod. **¶** Est enim questio in contrarium dicentes opinioni. **¶** Dat triam iter petitione: suppone et questione: propter quod sciendum quod suppositio accepta prope non differt solum a questione: sed a petitione: sed accepta large: et si dicitur a questione: tamen non dicitur a petitione. **¶** Duo ergo facit philosophi: quod per determinat de suppone: propter quod supra sepando ea a petitione et questione: et de suppone large accepta: putet petitio est suppositio ibi. **¶** Aut quod si aliquis dicitur ergo: quod ergo demum rationes sunt accipit esse ipse non demum rationes: hec quod si probabilia accipiat discipuli: id est discipulo: supponunt: id est suppones sunt: et non est simpliciter suppositio: sed ad illud tantum: quod dicitur quod si aliquis accipit proportionem demum rationes: et non demum rationes: si ille proportionem videtur probabiles addiscere sunt suppones non simpliciter: sed ad illum cui videtur probabiles: et subdit quod: si vero: si ipse doctor: nec accipiat esse: id est nec supponit esse id in quo est: opinionis unius autem dicitur cum discipulo: id est petitio: id est tunc est petitio: est: non petitio: ut patet in notabilibus: acceptio: propositionis ad quam discipulus non se habet nec pro: nec dicitur idem ergo doctor: quod pro supponebat accipiens quod erat probabile addiscere: modo petit id accipiens ad quod addiscere nec se habet pro: nec dicitur subdit quod: in hoc dicitur suppositio et petitio et questio: et ait quod: est: non quod in dicitur opinionem addiscere. **¶** Notandum autem quod petitio suppositio et quod in hoc veniunt: quod quilibet eorum potest esse pro demum rationes

Posteriorum.

non demfata. Cum ergo doctor pponit aliquā ppōne de monstrabile dīscipulo anteq̄ demret eam dīscipulus se pōt h̄re ad ppōne illam triplr: qz vel est opionis illi: r vt ei q ppō illa sit vā vel nō ē opionis illi: nec dīe: qz se bz idiferenter ad eā. vel est opionis dīe: r videt ei q ppō illa sit falsa. Si p̄ mō vt si videret addiscētī q ppō pposita sit vā: r tunc est suppo: r si nō est suppo simplr. salte est suppo ipsi addiscētī cui videt ppō illa vā. si aut sit z mō vt q addiscēs se h̄at idiferēter ad illā ppōnez: r nec est opionis illi: nec dīe: tūc ē petitio. s3 si sit tertio mō vt q addiscēs sit opionis dīe: tūc ē qō: qz tūc addiscēs de ppositioe illa dīcūt doctori: r oz q de ea verlet qō inter doctore r dīscipulum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut q si aliquis demōstrabile cū sit accipiat vt vratur nō demōstrans suppositio est.

¶ Determinat de suppone large supra. nā suppositio ppe supra est ppō demfabilis nō demfata pbabilis addiscētī. sed suppo supra large est qd cūqz demfabile qd qd accipit. tñ nō demōstrat ipm: siue illud sit pbabile addiscētī siue non. ¶ Continuet aut sic lra. Dicitū est q suppo ppe supra est qd cūqz qd qd accipit demfabile nō demōstrans du tñ illud sit pbabile addiscētī (aut) si suppositio large supra est q si aliqs demfabile accipiat cūz sic accipiat r vratur nō demōstrans ipsuz qd qd demfabile sic accipit q nō demfat nec pbat illud (est suppo) loquēdo large de suppone siue illud sit pbabile addiscētī siue nō.

¶ Termini ergo n̄ sūt suppones. nihil. n. esse aut nō dicunt: s3 in ppōnibus suppositio nes.

¶ Postq̄ auctor ostēdit quō differūt dignitates a supponib: r a petitiōibus. r quō dīnt suppones a petitiōibus. In pte ista declarat quō dīnt suppones r petitiōes a diffinitioib: r duo facit s3 q duplr. pbat q diffōnes nō sūt petitiōes nec suppones. z ibi. (Ampli suppo r petitiō.) Circa qd duo facit: qz p̄ ostēdit q suppones nō sūt diffōnes. z ne aliqs crederet q artifices spales pcedūt ex supponib: falsis: vt geometra q videt supponere eē rectū: qd nō ē rectū. r eē vni pedis qd nō est vni pedis obstat q i talib: nō ē falsitas ibi (nec geometra.) Circa p̄muz duo facit: qz p̄ facit qd dcm ē. z assignat rōnez dicit ibi. (Termini at nō.) Dicit ergo. (Termini igit) .i. diffōnes (nō sūt suppones. nihil enī eē vel nō eē dicit) .q. d. q suppones dicit aliqd eē vel nō eē. diffōnes aut nō. Ideo differūt de ab illis. Et subdit (s3 in ppōnibus) sūt sū. (suppones) .q. d. q s3 diffōnes s3 se: nec dicit eē vel nō eē. In ppōnib: tñ. i. put diffōnes assumūt in ppōnib: pnt eē suppones: r debēt esse vel nō eē. ¶ Notādū q bec lra. s3 in ppōnibus sūt suppones pōt exponi duplr. p vt dictū ē. videlicz q s3 diffinitiones fm se nō sūt suppositiones tñ in ppōnib: .i. vt de eis sūt ppōnes possūt eē suppones. Alio mō pōt exponi sic q suppones sūt in ppōnib: .i. sūt propositiones. modus. n. loquendi p̄hī ē q qñ vult loq̄ aliquo p̄ticular non dicit illud esse tale: sed eē i tali: vt pz i p̄ p̄yermentias vbi volēs loqui non de vocib: vlr. sed de vocib: qbusdā: vel de vocibus significatiuis ait. sūt g ea q sūt i voce. i. qdā voces significatiue q sūt in voce: sicut pars in toto: vel sicut spēs in gr̄e. sic est in pposito. Suppositiones sūt in ppositionibus. i. sūt quedaz ppositio nes. sūt. n. suppones in ppōnib: sic pars i toto: r sic spēs i gr̄e. Est ḡintētiō p̄hī q cū suppositiones sūt in ppositio nib: .i. sūt qdā ppōnes: r dicit rē esse vel nō eē. terminū aut. i. diffinitiones non sūt qdā ppositiones: nec dicunt rē eē vel nō esse. id diffōnes nō sūt ppōnes. ¶ Dubitaret forte aliqs vtrū veruz sit q hic ait p̄hī q diffinitio n̄ dicit rē esse vel nō esse. videt q non: qz illud qd est p̄puz

diffōni nō pōt remoueri a diffōne: sed hoc ē p̄puz diffōni vt indicet qd est eē rei vt patere pōt ex. 6. topicoz. g. 2c. ¶ Dicitū qd eē p̄t capi dupliciter. v3: vt p̄t cōplexio r incōplexio. eē at r eē nō eē cōpētī ipsi cōplexio duplr. v3 s3 veritate: r s3 falsitate: r s3 affirmatione: r s3 negatione: dicunt autē cōplexa esse cū sūt vera: r nō eē cum sūt falsa. vel dicunt esse cū sūt affirmatiua: r nō eē cum sūt negatiua. has aut distinctiones de esse r nō eē satis inuit p̄hī in p̄yermentias cū ait q est enunciare: r q est esse: r q est nō eē: r q nō est esse: r q non est non eē. tunc enī enūciat q est eē qñ qd est veruz affirmatiua: r tūc q est non eē qñ qd ē verū negat: r tunc q nō est esse qñ qd est falsum affirmat. r tunc q non est non eē qñ qd est falsus negat. Ex his autē distinctionibus sufficienter potest patere veritas questio. nāz cū p̄hī ait in topi. q diffinitio in dicit esse: loquitur de esse in complexoz. cum vero hic ait q nec dicit esse nec non esse loquit de eē r non eē cōplexoz. diffinitio enīz cūz sit quidā concept⁹ rei in complexoz nec est affirmatiua nec est negatiua. ideo nec dicit eē vel non eē. put esse vel nō eē dicit affirmatiuā vel negatiuā. Cū enī diffinitio non sit ppō: qz hoc ē de rōne ppōnis q dicit eē vel non esse: r q sit affirmatiua vel negatiua ipsi diffinitioni scdm se talia competere non possunt. Rursum si esse vel nō esse nō accipiant p̄ affirmatione r negatione sed p̄ veritate r falsitate cū circa cōpōne r diffinitione sit veritas r falsitas. vt dī in p̄yer. r cum indifibilibū intelligētia sit in his circa q nec est v3: nec falsum. vt dī in 3. de aīa: cūz diffinitio sit qd significat noie in cōplexo: qz vt dī. 4. meta. rō quā assignat nomē est vlt finitio: in diffōne pp̄t nō enūciat nec veritas nec falsitas. eē ḡ r nō eē cōplexoz siue accipiant p̄ affirmatione vel negatione siue p̄ veritate r falsitate p̄p̄ loq̄do non p̄tēt diffinitioi s3 ppōni. r p̄p̄is supponi cū suppo sit qdaz ppō. ¶ Alterius forte dubitaret aliqs si diffinitio nō indicat eē cōplexoz sed icōplexoz cuiusmodi sit illud esse icōplexoz qd idicat. ¶ Dōm q icōplexa p̄t fm tñ plicē eē cōsiderari. v3. vt sūt in se. r vt sūt i suis p̄ncipis. r vt sūt secundum apprehensionem nostram: vt sūt in se sic dicuntur habere esse actuale. vt sūt in suis p̄ncipis sic a qbusdam dicunt h̄re esse eēntie. a qbusdam eē p̄dicamentale. a qbusdam eē ḡditatiuū. nulla. n. rosa cōp̄te actu adhuc remanet rosa in suis cāis r in suis p̄ncipis nam si desineret rosa fm actuale esse r oīo desineret sc̄bz eē qd bz in suis causis r in suis p̄ncipis nō plus eēt rosa aliqd q̄ chymera: sed quia remanet rosa in suis p̄ncipis cōtūcūqz rosa nō actu existat niblōmīn rosa dīc certaz essentiaz r certā naturā aptaz natā causari ex ce r̄tio cāis r certis p̄ncipis: r qz rosa dicit rez determinate essentie r determinate nāe oz q dicat rez determinati gn̄is r determinate sp̄i. r si dicat rē determinate essentie r determinati generis oz q dicat rē aptā nataz esse obm̄ intellā nō q intellectus solū hoc fac. s3 qz istud quod significat noie rose est tale qd qd de se significat quādā naturam r eēntiā determinati generis r determinate sp̄i. chymera ḡ r hircoceruus: qz nec sūt i se nec in suis p̄ncipis nec significat determinatā nām vel essentiaz nec sūt res alii cuius p̄dicamenti: id non dicunt h̄re eē eēntie p̄dicamentale. id solū habent eē apud aīam r sūt significata eius: rosa ḡ vt significat determinatā eēntiā r naturaz of h̄re eē essentie vt dicit rez determinati p̄dicamenti of habere esse p̄dicamentale r vt est obm̄ r nō significatum intellā of h̄re esse ḡditatiuū. vel put rosaz cōsideramus fm sua p̄ncipia essentialia dicimus eaz cōsiderare fm eē eēntie. put vero cōsideramus ipsam fm talia p̄ncipia eēntialia cuiusmodi sūt genus r differētia dicimus eē cōsiderare

sz eē pdicamētale: sz put consideramus ipsas sz talia pnci
 pla eēntialia: sz qz ea eē obm itellect^o sic dicim^o sz considera
 re ipas sz eē gditatiū: sz qz sz eadē pncipia itegratus eēn
 tia ei^o reponit in pdicamēto sz est obm itellect^o sz eadē
 pncipia atr sz qz sz considerata hz rosa eē eēntie pdicamētale
 sz gditatiū. sz qz rosa significet determinatā eēntiā apraz
 natā itegrari ex talib^o pncipijs. vel qz rosa dicat rē dētermi
 nati pdicamēt: vlt qz sit n significatiū: sz obz itellect^o nō oz
 qz rosa sit i se sz i actu: sz sufficit qz sit in suis causis. iō eē g
 ditiū sz pdicamētale vt szuetū ē appellari eē eēntie cō
 petit rose. nulla rosa exiēte i actu. rosa at nō exiēte dē rosa
 hē eēntiā nō eēntiā qz actu sit: sz eēntiā qz pōt significari
 sz itelligi: quā eēntiā significādo dē eē res determinati pdi
 camēt sz eē obm nō significatiū itellect^o. ¶ Cū igit qrit
 cuiusmodi ē illud eē incōplexoz qd dicit dīffō. dicit oz qz
 nō est eē actuale. pōt. n. dīffini pncipia qz sit aq guttatim
 eadēs nulla pluvia exiēte. ¶ Sz si qrit vtz tale eē sit eē
 pdicamētale vlt eē eēntiale dīffiniōdū ē ex dīffiniōe: qz
 illa dīffō vel dicit qd rei: vel dicit qd nois tm. si qd rei tūc
 eē qd dicit talis dīffō ē eē eēntiale: vel esse pdicamētalet
 vel eē gditatiū. nā nūqz dīffō dīcēs qd rei sz petit alicui
 nisi illū significet determinatā eēntiā sz nāz sz nisi sit res p
 dicamēt: sz nisi sit obm sz nō figmētū itellect^o. Sed si dīf
 finitiō dicit qd nois tm nō oz qz eē qd dicit talis dīffō sit
 eē eēntie vel eē pdicamētale vel eē gditatiū. sz sufficit
 qz sit apud aīal tm. nā dīffō qd nois pōt eē eoz qz nō ppe
 sunt obta itellectus sz sunt ei^o figmēta. ¶ Deinde cū dicit

**¶ Termini autē nō: sz solū itelligere opz. hoc
 autem nō est supponere nisi sz audire supposi
 tiones aliquis dicat: sed quozumcunqz exiēte
 tum in eo qd illa sunt fit conclusio.**

¶ Assignatōne dicit. pp qd sciēdū qz circa dīffōnes sz cir
 ca incōplexa ē simplex itelligētia. nā rōnes sz dīffōnes in
 mēte significant p noia sz p voces exteri^o platas. sicut qz
 se hz audire ad voces incōplexas sic se hz itells ad dīffō
 nes incōplexoz. sicut qz audire icōplexa nō est supponere
 qz supponēs nō sunt voces icōplexe: sz sūt ppōnes ex qd
 dēclandū sz dīffōnes. sic dīffōnes ipē qz sunt rōnes incōple
 xoz supponēs dīci nō debent. Sz dīffōnes aut sic lra. dēf
 ē qz supponēs sunt i ppōnib^o. i. sunt ppōnes (termini autē)
 i. dīffōnes (nō) sūt. i. sunt (in ppōnib^o). i. nec sūt ppōnes.
 sz p nō sūt supponēs (sz solū oz itelligere) i. circa dīf
 finitiōnes est itelligere solū. i. ē itelligere simpli vel itell
 gētia simplex (hoc autē nō ē in supponē nisi sz audire) sūt
 simpliciā (dicat aliqz eē supponēs.) sz g est audire voces
 simplices nō dīcim^o eē supponēs. sic ē dīffōnes: qz sūt eā
 qz significat voces simplices supponēs dīci nō debent (sz
 sūt supponēs sunt ille (quozūcunqz exiētū) i. sunt de nūme
 ro quozūcunqz exiētū (in eo qz illa sunt fit dēclō) qst. d. qz
 supponēs sunt d nūmero talū exiētū. i. sunt de nūero ta
 lū exiētū qz pnt eē pmissē ad dēclandū dēclōne aliqz. sz
 qz talia sic exiētū nō sunt dīffōnes. sz ppōnes legē qz sup
 pōnes nō sunt dīffōnes sed ppōnes. ¶ Deinde cū dicit.

**¶ Neqz geometra falsa supponit sicut qdaz af
 firmat dicēs qz nō opz falso vti geometraz sz
 mentiri autē dicēs vnius pedis esse nō vnius
 pedis: aut rectā scriptam non rectam esse: sed
 geometra nihil cōcludit sz hanc lineam quaz
 ipse posuit. sed que per hoc ostendunt.**

¶ Qz mentionē fecerat de supponib^o ne crederet aliquis
 qz demfator vta supponib^o falsis eo qz geometra vidēt
 supponere sz dicere esse rectū qd non est rectū: sz eē vnius

pedis qd non est vnius pedis. ideo ostēdit qz in talib^o non
 est falsitas. dicit. g. ¶ Nō geometra falsa supponit sic qdā
 affirmant dicēs qz nō oz geometra vti falsis (metiri
 aut) dicit ipm geometra (dicente) lineā eē sup. (vnius
 pedis qz non est vni^o pedis: aut rectā scriptā recte non esse
 rectā) i. qz non est recta. q. d. qz quidam sic arguunt sz geo
 metraz qz geometra non oz vti falso: sz tū vti falso sz ine
 rif. Sz quod solvendū subdit qz in hoc non est falsitas
 geometre. qz ipse non demfat de linea scripta in pulvere:
 sz de ea que itelligit per illam. ideo ait (sz geometra nō
 dēcludit) sz non demfat (scdm lineā hāc que ipse posuit)
 idest descripsit sz protulit in pulvere (sed de ea que ostē
 ditur) idest itelligit per hanc. i. per lineam illam descri
 ptam. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Amplius autē petitio sz suppo ois aut sicut to
 ruz ē aut sicut in pre. Termini autē neutri hoz.**

¶ Postqz ostēdit qz dīffō nō sit suppo. qz nec dicit esse nec
 non eē. hic ostēdit hoc idē. vtz qz dīffiniō non est suppo.
 nec ē petitio alia rōne. qz nec est vlis nec particularis.
 Circa qd duo facit. qz pmo facit qd dēf est. sz qz mentio
 nem fecerat de vli ostēdit quō demfator vtaur vli. (bz
 Sz pēs qdem igit) dicit ergo. (Amplius petitio sz suppo
 ois) i. quēz petitio sz suppositio (aut est sicut totum) i.
 vlis (aut sicut in pre) i. particularis. (termini autē) i. dīf
 finitiōnes (hoz neutri) i. nec sunt vles nec pncipales: sz
 ergo dīffiniōnes nec particulares nec vles sunt sz oēs pe
 titiōnes vel suppositiōnes sunt vles vel pncipales sequit
 ur qz dīffiniōnes nec sunt suppositiōnes nec petitioes
 ¶ Dubitaret forte aliquis: qz videtur falsus esse qz dīffini
 tiō non sit vlis. nā illud qd de necessitate inest oī illud
 ē vlc. sz dīffiniō de necessitate inest oī. vt pōt hī ex sz
 thopi. ergo sz. ¶ Dōm qz dīffiniō est id qd significatur
 per nomen. qz rō quā significat nomen est dīffiniō: vti
 deamus ergo qd significat nomen: sz tunc videbimus qd
 per se sz pmo exprimat dīffiniō. hanc aut. qz qd nōmē si
 gnificat. qrit pēs in. 8. meta. cum querit vtz p nomen signi
 ficet formaz an aggregatū. sz ait qz significat verum: sed
 pp quādā attributiones. i. p quādā analogiā sicut p puz sz
 posterius. vti cōmē. vtz qz nōmē puz significet formam
 secundario aggregatū. nōmē g pncipali significat ipsam
 nām sz ipsam eēntiā rei. si aut significat aggregatū vel
 suppositū hoc est ex vti. put in illo supposito sz in illo ag
 gregato referuat illa eēntiā sz nā. dīffiniō g qz est id qd
 significat per nomen est exprīma ipsa aggregata sz ipsa
 supposita hoc est ex vti pnt in eis referuat talia eēnti
 a sz nā. g cum hoc signū vlc oīs distribuat p ipse suppo
 sita: sz et cum signū pncipalia ipsa supposita exprimat dīf
 finitiō nec est vlis nec particularis. qz pē sz p nō exprīte
 supposita sz nāz vel possum^o alr solvere qz vltas sz parti
 cularitas sunt dīffōes ppōnis sic et cē. i. eē pdicatu subo
 vel nō eē. i. nō in eē sunt dīffōes ppōnis. sz dīffō nō est
 ppōnitio. suppo aut ē ppō: iō suppo dicit esse vel nō eē vt
 dicebat rō pma: sz est vlis vel particularis: vt dicebat hēc
 rō scda. dīffiniō aut qz has dīffōes nō hz nō est suppo
 sz nō est petitio: qz sz petitio cū sit ppō istas eadē hz cō
 dīffōes in quib^o dīffert suppositio a dīffiniōne. Sz vero
 obicit qz dīffiniō de necessitate inest oī. dicit debet sz
 ex hoc non plus habetur nisi qz ex dīffiniōe sz dīffiniō
 pōt formari vlis ppōnitio. ipsa tū dīffiniō in se nec est
 ppō vlis nec particularis. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Sz pēs qdes igit esse aut vnum aliquid extra
 mltā nō necesse est si: demfatio erit.**
¶ Quia mentionem fecerat de vli inuestigat quō vlc est

Posteriorum.

neccariū vel vltē demōstrati. ¶ Ad cui⁹ euidētiā sciendū qd ipse mentiones fecerat de vltē put ppō vltis dī nūq̄ tñpōt esse ppō vltis nisi accipiat aliquē terminū cōm z vltē qz hoc signū oē qd facit ppōnē vltē ppe z directe nō pōt addi termino discreto: s; termino cōi z vltē iueſti gat qd de vltē nō de vltē ppōnē sed de vltē qd significat p terminū incōplexi. ¶ Propter qd sciendū qd circa vltē su ſit duplex opio. vna platonis qui poſuit ſpēs ydeas ſepara tas ab his p̄ticularib⁹: z dixit eas eſſe vltē rerū alia opio de vltē fuit Arist. dicentis qd vltē nō erat ſepatū a multis: vt poſuit plato: s; erat vnu in multis z de multis. Tria ḡ facit p̄ho: qz p̄ ostendit qd de mōſtratoz nō ē necariū vltē ſepatū: vt poſuit plato. 2. qd eſt necariū vltē qd ſit vnu in multis z de multis: vt poſuit ipſe Arist. 3. aſſignat rōnes dicti. 2. ibi (Eſſe tñ vnu) 3. ibi. (Oporet tñ aliud) dicit ergo (ſpēs qdem ſit) .i. ydeas eſſe ſicut plato poſuit (aut eſſe vnu aliqd p̄ter multa) .i. ſeparatū a multis: ſic plato poſuit (nō necē ē ſi demōſtratio erit) .i. nō necē ē eē ad hoc qd demōſtratio ſit. q. d. fruſtra ſunt ſpēs z ydee z vltē que po ſuit plato. talia enī ſunt fruſtra ad ſciēz: qz ſine talib⁹ pōt ſciē z demōſtratio eſſe. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Eſſe tñ vnu de multis vtz dicere eſt necē. Non enī erit vltē niſi hoc ſit. Si vō vltē nō ſit medium non erit. Quare neq; demōſtratio.

¶ Aut qd licet ad demōſtratiōē nō ſit necariū vltē qd ſit vnu ſepatū a multis: eſt tñ necariū vltē qd ſit vnu de mul tis. id aut (eſſe tñ vnu de multis) .i. eē vltē qd ſit p̄dicabile vnu de multis (vnu eſt necē dicere) verū ē enī qd necē eſt dicere: z necē eſt ponere tale vnu p̄dicabile de multis ad hoc qd ſit demōſtratio cuius eā eſt qz (nō enī erit vltē niſi hoc ſit) .i. niſi ſit tale vnu p̄dicabile de multis nō erit vltē. (Si vero vltē nō erit: nō erit medium) ſu. demōſtratio (qre nec demōſtratio) igit ſine vltē qd poſuit plato pōt eſſe demōſtratio: ſed ſine vniuerſali qd eſt vnu p̄dicabile de multis nō pōt eſſe mediu demōſtratiōis: z p̄ vltē nec de monſtratio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oporet itaq; aliqd vnu z idē de pluribus eſſe nō equiuocū in demōſtratione.

¶ Aſſignat rationē dicti ostendens qd ſine tali vniuerſali nō pōt eſſe mediu demōſtratiōis. ideo ait. (oporet nāq; vnu aliqd z idē de plurib⁹ nō equocū) .i. non equo ce. ſ; ſm rōnē vna (in demōſtratione) ſu. eſſe mediu. cū igit hūc ſit rō vltis qd dicat de plurib⁹ non equo ce opz eſſe vltē qd eſt mediu in demōſtratione. ¶ Notandū aut qd ſm formā ſillogiſtica o; qd ſemp aliqua p̄miſſarū ſit vltis. cū ḡ in q̄libet p̄miſſarū ponat mediu. o; mediu de plurib⁹ p̄dicari: z opz hoc nō equo ce: qz ſi equo ce diceret nō eſſet ſi vera forma ſillogiſtica z mediu ſit dictū de pluribus non eēt vnu. nō enī eſt idēz canis qd de ceceſſi ſydere: z de latrabili aiali. ſillogiſtas enī in equo ce ſillogizat in q̄t tuoz terminis: qz mediu eſt duo termini. ſi ḡ mediu o; eſſe vnu: z o; p̄dicari de plurib⁹: qz alr non pōt ſumī vlt opz qd mediu ſit p̄dicabile de plurib⁹ nō equo ce: z qz hūc eſt rō vltis de quo locutus ē p̄ho ſine tali vltē nō ſolū nō ē mediu demōſtratiū: ſ; et non eſt mediu ſillogiſticū.

¶ Non cōtingere autē ſimul affirmare z negare: neq; vna recipit demōſtratio. ſed aut ſi indigeat monſtrare conſiſſionem ſic.

¶ Ut dicebat p̄ho in parte iſta ſp̄līter deſcendit ad hoc p̄ncipiū qd non cōtingit ſimul affirmare vel negare quo demōſtrationes vtunt eo. Circa quod duo facit: qz primo p̄ ponit qd intēdit. z declarat p̄poſitū ibi. (Oſtendere autē accipientibus) dicit ḡ qd (nō enī cōtingere ſimul affir

mare vel negare neq; vna) .i. nulla (recipit demōſtratio) ſu. oſtenſiua (ſed aut) ſu. recipit hoc p̄ncipiū (ſi indigeat demōſtrare cōſiſſionē ſic) .i. negatiue vel ad ipole. ¶ No tandū aut qd hoc p̄ncipiū in ſua totalitate qd non cōtingit ſimul affirmare z negare poteſt aſſumere demōſtratiō ſua tñ non aſſumit ipſuz: qz nō idiget eo ſub hac forma. Indiget aut ipſo: vel poteſt idigere demōſtratio ad ipole. po teſt enī cōtingere qd negantē mihi veritatē aliq̄z duco ad hoc ipole qd nō ſit verū hoc p̄ncipiū qd nō cōtingit ſimul affirmare z negare. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Oſtēdit autē accipientibus primū de medio qd vtz ſit affirmare. negare autē non verum. mediu autē niſi differt eſſe z nō eſſe accipe re. Similiter autē z tertium.

¶ Declarat p̄poſitū. Circa qd duo facit ḡ duo p̄poſue rat. qz p̄mo oſtēdit qd hoc p̄ncipiū nō indigeat demōſtratio oſtēſiua. z declarat qd hoc p̄ncipiū idigere pōt demōſtratio ad ipole. ibi. (Omne at affirmare aut negare que ad im pole.) ¶ Ad euidētiā aut p̄rie p̄tis ſciendū qd velle decla rare quō demōſtratio oſtēſiua non indigeat hoc p̄ncipiū eſt oſtēdere ad qd pōt deſeruire tale p̄ncipiū demōſtratiōi oſtē ſiue. ſi. n. ſciuerim de aliquo ad qd oſeruit z ē p̄ficiū ali cui rei: ſtatiz ſcire poterim ſi illa res idigeat eo. Oſtēdie ḡ p̄ho ad qd deſeruit z ad qd ē p̄ficiū tale p̄ncipiū demōſtratio ni oſtēſiue. Tria ḡ facit: qz p̄mo ait quō demōſtratio oſtē ſiua vteret tali p̄ncipiū ſi acciperet ipz. z qd dixerat decla rat in terminis. 2. aſſignat rōnem dicti: ſcōda ibi (Si nō ſi gnet) . tertia ibi (Luz aut eſt) . dicit ergo (Oſtēdit aut ſit accipientibus p̄mum de medio qd vtz ſit affirmare: negare aut nō verū: mediu aut niſi differt) .i. nō o; ac cipere eē z non eē. ſ; ſit autē z tertium) . q. d. qd ſi demō ſtratio oſtenſiua vteret hoc p̄ncipiū in ſua totalitate vteret eo ad primū .i. ad maiore extrematē qd de medio. nō aut vteret eo nec coniungeret ipm ad mediu nec ad ter tium .i. ad minore extrematē. ſi fieret. n. talis ſilla. de quolibet hoie vere affirmatur z falſe negat. vel qd idē eſt. ois hō eſt aial z non eſt nō aial. calias eſt hō. ḡ eſt aial z nō eſt non aial. hic aut affirmatio z negatio ponunt ad aial qd eſt maior extremitas. non ad hominē qui eſt me dius terminis. nec ad caliam: qui eſt minore extremitas.

¶ Notandum aut qd totus ſilla ordinat ad cōclones. Si ergo demōſtratio oſtēſiua idiget hoc p̄ncipiū hoc eſt p̄ cōclonem. affirmationem aut z negationē poni in cōclo ne vel hoc erit ex parte p̄dicari. vt qd cōcludat qd verum ſit caliam eſſe aial z falſum ſit non eſſe aial: vel qd idē eſt qd cōcludat qd calias ſit aial z non ſit non animal. vel hoc erit ex parte ſubiecti: vt qd concludatur qd calias ē n calias ſit animal: z non ſit nō aial. Ad hoc autem qd affir matio z negatio cadat in cōclone ex parte p̄dicari ſuffiē qd affirmatio z negatio ponat ad maiore extrematē: non autēz o; qd ponat nec ad mediu nec ad tertiu .i. ad minore extrematē. Ad hoc aut qd cōcludat qd calias ſit aial z non ſit nō aial ſufficit qd in ſp̄miſſis ponat affir matio z negatio ad maiore extrematē: vt p̄s in ſillo p̄dicto p̄poſito. ſed dices qd tu vis concludere affirma tionem z negationem in cōclone nō ſolum a p̄dicato: ſ; et a ſubiecto. dices n. qd vis cōcludere hoc totum: qd calias z non calias ſit aial z nō ſit nō aial. z id dices qd opz qd af firmatio z negatio ponat ad mediu z fiat talis ſilla. hō z non homo vt leo vel aſinus qui eſt non homo eſt aial z non eſt non aial. calias eſt homo z nō eſt non aial: z non calias vt puta leo eſt non homo. ergo calias z non calias eſt aial. z non eſt non aial. ſi enim homo z non hō eſt aial z non eſt non aial opz qd calias qui eſt homo taliq̄ non

calas videntur vel affirmatio non est habet sic aial et non sic non aial ergo ad hoc quod concludat affirmatio et negatio in conclusione tunc ex parte subiecti quod ex parte predicati oportet quod affirmatio et negatio ponantur in premissis tunc ad maiorem extremitatem quod ad medium vel si non ponitur ad medium oportet ponatur ad maiorem extremitatem et fiat talis syllogismus habet est aiaz non est non aial calas et non calas videntur plures est habet ergo calas et non calas est aial et non est non aial. Solus quod dicitur per se si demeratio ostensa vult hoc principio quod vult ad maiorem extremitatem et non ad medium hoc ad tertium. Sciendum ergo quod ad hoc quod affirmatio et negatio concludat in conclusione et per predicati sufficit quod affirmatio et negatio ponatur in premissis ex parte maiorem extremitatis et sufficit quod hoc sic aial et non sic non aial ad hoc quod calas quod est habet concludat esse aial et non esse non aial. Si si volumus affirmatio et negatione concludere ex parte subiecti non oportet hoc quod accipiat affirmatio et negatio in premissis sed sufficit quod medium sit in minus quod maior extremitas vel sufficit quod hoc sit in minus quod aial si non est in minus quod aial non solum habet aial et non est non aial sed non habet aial et non est non aial et non est non aial. Calas et non calas est aial et non est non aial vel si medium non est in minus quod maior extremitas sufficit quod minor extremitas sit in minus quod medium non oportet quod hoc non est in minus quod aial si in calas est in minus quod habet concludat in conclusione quod calas et non calas sit aial et non sit non aial non si calas et non aial quod habet calas et non calas est habet non aial non est aial et non est non aial. Calas et non calas sit habet sequitur quod calas et non calas sit habet et si calas et non calas sit habet sequitur quod calas et non calas sit aial et non sit non aial ad hoc quod affirmatio et negatio concludat ex parte predicati sufficit quod affirmatio et negatio in premissis ponatur ad maiorem extremitatem. Sed si quod concludat ex parte subiecti non oportet affirmatio et negatio ponatur in premissis sed sufficit quod medium terminet accipiat in minus quod maior extremitas vel minor extremitas sicut in minus quod medium sequitur concludit affirmatio et negatio ex parte subiecti et quod calas et non calas sit aial quod illa duo idem concludunt per se si exeat nisi ad altero eorum. Et quod medium accipiat in minus quod maior extremitas. Deinde cum dicitur

Si assignet de quo homine dicere verum est esse animal quantum non homine verum. Sed si solum homines animal esse omne non animal aut non. Erunt enim verum dicere callia et non callia esse animal non animal aut non.

Quod operat declaratur in terminis et verum est quod sufficit affirmatio et negatione poni ad maiorem extremitatem non oportet autem in eis quod ponatur ad medium vel ad maiorem extremitatem idem autem si assignet de quo boie verum est dicere aial et non boies verum. Quis verum sit dicere non boiem esse aial (si solum esse) et verum dicere non boiem esse aial (non aial aut non) quod quod quis dicit non habet sit aial et non sit non aial non oportet affirmatio et negatio ponatur ad boies sed sufficit quod ponatur ad aial ad hoc quod concludat affirmatio et negatio tunc ex parte subiecti quod ex parte predicati vult quod concludatur quod calas et non calas sit aial et non sit non aial idem autem quod si solum accipiamus boiem esse) et verum esse aial non aial aut non erit in verum dicere callia et non callia aial non aial aut non. Deinde cum dicitur

Causa autem est quod primum non solum de medio sed et de alio propter id quod et de pluribus. Quare si neque medium et idem est et non idem ad conclusionem nihil differt.

Assignatione dicti asserens quod affirmatio et negatione non addi ad medium sufficit. Et quod medium sit in minus quod maior extremitas ad hoc quod affirmatio et negatio concludat tunc ex parte subiecti quod ex parte predicati idem autem (si autem) sicut quod si loquor addere affirmatione et negatione ad medium (quod) per quod (primum) idem maior extremitas dicitur non solum de medio sed de alio propter id quod et de pluribus est idem quod oportet maiorem extremitatem esse in plus quod medium (quod) dicitur sicut. Si posito quod maior extremitas sit in plus quod medium neque (si medium et idem est non idem) idem neque si medium accipiat affirmatio et negationem (ad conclusionem nihil differt) quod dicitur sufficit affirmatione et negatione addere ad maiorem extremitates aut oportet quod addatur ad medium sed si solum medium est in minus quod maior extremitas vel minor extremitas sit in minus quod medium ad conclusionem nihil differt. his enim duobus non erit differentia in conclusionem quod concludat affirmatio et negatio tunc ex parte subiecti quod ex parte predicati et quod dicitur est de medio respectu maiorem extremitatis intelligendum est de maiori extremitate respectu medium quod si medium non est in minus quod maior extremitas dicitur enim minor extremitas esset in minus quod medium idem fieret. propter tunc causa demonstrationis dicitur hoc et assignatur cum ex parte medium non ex parte minoris extremitatis. Deinde cum dicitur

Omne autem affirmare et negare que est ad impossibile demeratio accipit et hoc neque semper vult saltem sed quantum sufficiens est in genere. Sufficiens autem est in genere. Dico autem genere ut circa quod genus demonstrationes sunt sicut dictum est prius.

Ostendit que demeratio indiget principio dicitur. De autem affirmare aut negare que est ad impossibile demeratio accipit. Idem demeratio ad impossibile idem dicitur principio et accipit et hoc neque semper vult. Idem non accipit hoc principio in sua coltate (si quod sufficiens est in genere) idem quod regit genus subiecti sui et exponit se dicitur (dico autem in genere ut circa quod genus demeratio facit sicut dicitur est prius) dicitur enim prius quod sufficit de hoc principio ad idem accipere tunc quod regit genus subiecti circa quod demeratio facimus. Dicitur autem fore te aliquid que demeratio ostensa non indiget hoc principio et videtur quod indiget non omnis veritas per hoc principio roboratur si ergo demeratio ostensa concludit aliquam veritatem ergo indiget hoc principio. Deinde quod res colipio quod hoc esse determinatum tunc ex eo est hoc et non aliud et ex eo si de ea est affirmatio vera erit negatio falsa. ex eo ergo quod nota significat determinatas res et res dicitur determinatas essentias et naturas. sicut sit hoc principio determinatum de quolibet affirmatio vel negatio vera ergo bene intelligit quod determinata significatio terminorum et determinata natura res facit ad veritatem conclusio. per propositionis vere sufficienter intelligit quo quilibet propositio vera roboratur per hoc principio de quolibet affirmatio et verum est ergo quod hoc principio aliquo roboratur veritates et sufficit et aliquo modo finem veritatem ingreditur quilibet demonstratione non tunc in oportet per se prima forma ingreditur demonstratione et maxime demonstratione ostensiuam quod n. vult arguere aliquid ostensiuam non oportet quod accipiat sit veritas parte contradictionis sed sufficit quod accipiat altera parte nec oportet quod concludat veritas parte contradictionis sed sufficit concludere aliquam parte contradictionis solum ut sufficit verum esse dicere hominem esse aial. hoc enim cognitio dat intelligere sufficienter quod falsum sit dicere ipsum non esse aial. quod non concludit quod homo est aial. concludit etiam quod non est non aial. nam non esse non aial intelligit per esse aial. sicut obliquum per rectum. vel sicut privatio per habitum et negatio per affirmationem. demeratio ergo ostensiuam non indiget hoc principio

capio ut qd simul accipiat utranqz parte. & qz non indiget
 ideo non accipit. & si accipere oportet accipere modo quo or-
 etum est ut affirmatione & negatione poneret ad maiore
 extremitate no ad mediu nec ad minore. s; h; peno sra-
 tio onfua no indiget ad impossibile ut pō indigere. qz pos-
 sumus ducere ad ueritatem ad hoc ipse qd no est de quobz
 affirmatio vel negatio. s; contingit ut affirmare vel negare.
 Quis ergo ad tale impossibile ducimus ad ueritatem opz
 sillogizare &cludedo sil affirmatione & negatione. ¶ Ut
 tertius forte dubitaret aliqs qno indigemus qd affirmatio
 & negatio ponat ad maiore extremitate. ¶ Dicit qd indi-
 gere h; pncipio in demonstratione onfua pot intelligi dup-
 pli vel ad ueritate declarada vel ad pdictione &cludedas.
 Ad ueritate aut addicda vel declarada no indigem. qz suf-
 ficienter eppnt uitas p altera parte pdictionis. s; ad pdi-
 ctione &cludeda possum. Indigere qd si uolum. ¶ Dicit de
 &cludere opz qd pdictio sumat in pmissis. ¶ Sed scien-
 da qd no p ratioue pdictio &cludi uerit ut qd ut talis de-
 monstratio &cludat utraqz parte pdictionis esse uerit. sic n-
 ocludere utraqz parte pdictionis oportet ad demonstrationes
 ad ipse qz ipse est h; esse. s; si pdictione ostensiu con-
 cludem. altera parte ee uerit & altera falsit sic quibz hōies
 uerit est ee aial & falsus est no ee aial. & qz calias e hō &clu-
 dimus de causa altera parte pdictionis ee uerit. ut qd uerit sit
 ipse aial & altera falsit ut qd falsit sit ipse no ee aial. ¶
 ad &cludeda pdictione possum. Indigere ipse pncipio no
 quo dem est. & qd h; pdictio no fit nisi ponedo pdi-
 ctione ad maiore extremitate p; ad tale extremitate po-
 neda esse. ¶ Aduertedū qd cu dem ratio sit organū scie-
 tificū & sit instrū manadcedē nos ad sciam & ueritate
 dem ratio onfua no indiget isto pncipio nec indiget acci-
 pere utraqz parte pdictionis sil ad ueritate scieda p; qd u-
 lis dem ratio simplr loquedo no indiget utraqz parte pdictio-
 nis sil accipere cu ipse ipse ordinat ueritate pot aut in-
 digere fm qd ut si uelit utraqz parte pdictionis &cludere.
 ¶ Alterius forte dubitaret aliqs. cu aliq text; beant. co-
 tingerē aut sil affirmare & negare. neqz una recipit demis-
 sio ut qd talis textus falsari possit. ¶ Dicit qd si habeatur
 ista negatiua ut ee clarior text;. ut qd h; pncipio qd ad
 utranqz parte pdictionis. & no cōtingit sil affirmare & negare
 neqz una. nulla dem ratio. s; onfua indiget simplr p-
 aut indigere dem ratio ad ipse. sed si habeat ista affirma-
 tiua bona est sola. nā si cōtingere sil affirmatiue & negati-
 ue est ipse dem ratio qd ad ipse pot uti hoc pncipio isto
 modo qd uerit ad hoc incōueniēs qd contingit sil affirmare
 & negare. s; neqz una dem ratio ostensiu ueretur isto
 pncipio hoc mo qd contingit utraqz parte pdictionis ee. s; si
 onfua dem ratio utat hoc pncipio uerit hoc mo eo qd co-
 tingit altera parte ee altera no esse ut si contingit boiem ee
 aial affirmare ee uerit hoc negare contingit esse no uerit. & ad
 huc modū multū uidet ire textus Arist. que qd bona ista
 uel melior est affirmatiua qd negatiua. ut qd habeat in
 text; contingere pot sil uidet melior ista qd si habeat no con-
 tingere. quibz utraqz falsari possit. ¶ Alterius forte dubita-
 ret aliqs qd affirmatio vel negatio non debeat poni ad
 mediu vel ad minore extremitatem. ¶ Dicit qd ut
 dicebatur assumere hoc pncipiu qd ad utranqz parte
 pdictionis possumus indigere duplr. vel p ad ipse
 da ueritate. vel p pdictione &cludeda possumus adde-
 re tertium memb; qd utatur hoc pncipio propter &clo-
 ne narrada propter ueritates autē dem ratio onfua si
 indiget hoc pncipio ppter &cludendas &tradictione pot
 indigere. ut hoc fiat sufficit qd affirmatio & negatio ponat
 ad maiore extremitate. tūc ergo &cluded affirmati-
 ua & negatio ex parte pdicti concludetur. n. qd uerit sit di-

certū casū ee aial & falsus no ee aial. vel &cluded qd calias
 sit aial & no aial. s; si affirmatio & negatio poneret ad me-
 diū vel ad minore extremitate cōcluderet affirmatio &
 negatio ex parte ubi ut qd diceret calias & h; calias est aial.
 uel no est no aial. s; hoc nihil ad &tradictione. qz calias
 & no calias est aial no est pdictio. & calias & no calias no
 est no aial no est pdictio. ee n. aial & no ee aial est pdictio
 sed calias & no calias ee aial no est pdictio. affirmatio
 & negatio neqz est poneda ad mediu neqz ad minore ex-
 tremitate. qz ee facit ad ueritate nec ad pdictione. facit
 ee ad ueritate &cludens. qz aliud est &cludere sillogi-
 de calia. qd sit aial & aliud de calia & h; calia qd sit aial. ¶ Ad-
 uertendū qd qd &cludere affirmatione & negatione ex parte
 ubi pot dupliciter fieri. uno mo qd mediu sumat in minus
 qd maiore extremitate vel minore extremitate in minus sumat
 qd mediu. Alio mo qd affirmatio & negatio ponat uel
 ad mediu uel ad minore. ¶ Uterū p hō. ¶ B magis ee hō
 ut ut qd possumus &cludere affirmatione & negatione ex
 parte ubi. ut qd calias & no calias sit hō & no sit no hō lo-
 mendo mediu in minus. ¶ qd affirmatio & negatio mediu uel
 sumendo minore extremitate in minus qd affirmatio &
 negatio ipsam. & qd magis referuatur forma sillogis-
 ti mediu sumat in minus qd maiore extremitate & minore
 extremitate in minus qd mediu. Inio in hoc inuallo oer-
 gatur forme sillogisice. sed si affirmatio & negatio ponat
 uel ad mediu uel ad minore extremitate. utrogamus
 forme sillogisice. sic enim sciēdo no facim. sillogis-
 tuum. sed quodam modo plures. ¶ qd dicitur qd

**Communicat autem omnes scientie
 p mō communia: communia autem dico
 quibus utuntur tanqz ex his demon-
 strantes: sed non de quibus demon-
 strantur vel demonstrantur.**

In parte ista ut dicebat ponit p hō quō scie cōueniēs
 differant circa cōia. Dicitur aut huc p hō uno pnc. qd
 pmo ostendit quō cōueniēs scie circa cōmūna hō. ¶
 clarat quō differat circa ipa sibi. Et dialectica. ¶
 munitur aut oēs scie circa cōia. ¶ hō dicit cōia aut oēs
 qbus utunt. In scie oēs. tanqz ex his demōstrantes sed no
 de qbus demōstrantur. ¶ qd dicitur qd
 aut qd circa pncipia potē hō aliq scie in p hō. ut p hō
 do aliquid per ipa. pbandū ipa. & probandū aliquid de
 ipis. Circa hunc aut actum qd est probare aliquid p ipa
 pueniunt omnes scie. qd oēs scie accipiūt hō cōia. & p hō
 aliqd p ipa. s; qd ad hunc actū qd est probare pncipia uel
 probare aliqd de pncipio differēt scie. oēs scie pncipia
 cōmūna. nam scie spales nec possunt probare pncipia nec
 utiq de ipis pncipia. metaphisice aut que est scia cōm-
 pncipia. pbat. n. qd no possumus talibus pncipia ostē-
 tūe cōde. uel pbat de eis qd no possumus opposita eorū
 mēte cōcipere. sic etiam & dialectica qd aliquid mō est scia
 cōia h; ut ad pbandū ipa pncipia. qd ut dicitur in pa-
 thopicōm; & dialectica qd ad oīum methodop pncipia
 nam habet. ¶ Deinde cum dicit. ¶

**Et dialectica omnibus ē & si aliqua uniuersaliter
 tenet monstrare communia: ut quod
 est omne affirmare aut negare aut quod ē
 uel ab equalibus aut quolibz talium.**

Assignata conuenientia inter scias circa communia. hō
 assignat differentias inter ipas. Circa quod uno facit. ut
 pmo facit qd dicitur est. & separat dialectica ab aliq scie
 tū sibi. ¶ s; dialectica dicitur qd dialectica est ubi. ¶

...cipis vti. pbando ipsa. vl. (oibus) .i. de oibus principis
 pot pbatione facere (& si aliq) alia scia su. vt metaphy/
 fica tenet monstrare coia cuiusmodi sunt (vt qd est) .i.
 pringit (oe aut affirmare aut negare aut qd est ab equali
 bus equalia demere aut talii qdlibz) qsi dicat q dialecti
 ca & qda alia scia vt metaphyca bz vis ad pbadu bus pn
 cipia coia cuiusmodi sunt. de quolibet affirmatio. & si ab
 equalibus eq lia demas cetera q remanete q lia sunt. ce/
 tera talia cosimilia. ¶ Notadu q principia & coes animi
 pceptiones no pnt. phari simplr eper. ppria. pnt tr pb
 ri inductiue. ta posteriori & p queda pbabilia. vel pnt pr
 bari huic vl illi. na qd haberet p maiori. incouenienci ne
 gare aliqd sensibile q negare hoc principiu. de quolz affir
 mare. ¶ Dubitaret forte aliqs. vtz metaphyca possit se
 intrromittere de ipsis principis. ¶ Ddm q. de ipsis coir
 bus & de ipsis principis vt inferut pclones intrromittunt se
 scie spales. sed de ipsis principis fm se no possunt se intro
 mittere scie spales. sed scia comunis vt metaphyca pot
 se intrromittere de ipsis principis fm se ed. mo quo pose e
 potest ea pbare vel pot aliqd de ipsis pbare. cuius ratio
 est qz metaphyca est de ipso ente & de partibus entis. qz
 ergo hsc coia principia sumunt vel ex ipso ente. vt patz de
 principio illo q de quolz os esse vel no esse. hec. n. ex ipso
 ente vel ex ipso esse sumuntur. vel talia principia sumuntur
 ex partibus entis. na qz qe totu sit maius sua parte. & q si
 ab equalibus equalia demas que relinquantur sunt equa
 lia. talia. n. principia sumuntur ex ipsa quantitate q est pars
 entis. nam qis per se diuidit in figuras pdicamentoz vt
 declarari bz in. 5. meta. metaphyca ergo q est de ente &
 de partibus entis pot per se intrromittere de hsc principis. qz
 talia vt dcm est. vel sumunt ex ente vel ex partibus entis.
 alie ergo scie spales sunt scie tm. qz sunt solum de coneloni
 bus. si aut sunt de principis hoc est solum p relatione ad con
 clusiones. sed metaphyca est scia & intellectus. nam. scia
 pprie est conelusionu. intellectus vero principioz. metaphi
 fica aut est scia & intellect. qz est de pclonibz & de principis.
 vi philosophus in. 6. ethycoz. loques de sapientia. i. de me
 taphyca. ait qz os sapiens. i. metaphysicu no solum q sunt
 ex principis scire sed circa principia vtz dicere. ideo pclu
 dit ibidem q erit vtiqz sapia intellect. & scia. tangit autē
 pbs ibide. 6. ethycoz. quoz circa sapientia ex qb possu
 mus arguere qz ipsa sit intellectus & scia. os. n. metaphysi
 cus no solum scire que sunt ex principis ppter qd meret no
 men scie. sed et spectat ad ipsum vtz dicere circa ipsa pn
 cipia ppter qd meret nomē intellect. est. n. vna conditio
 sapie vt tangit in. 6. ethycoz. q ipsa est vna artis. i. attin
 git vltimu in arte. vt hic dicit sapiens latomus quando
 attingit in arte illa. ergo tuc est sapiens simplr. qu attingit
 vltima simplr. vltima aut simplr sunt ipsa principia. ergo
 spectat ad metaphysica vtz dicere circa ipsa vlia & circa
 ipsa principia & sicut possibile e spectat ad eandē pbare &
 declarare ipsa. Scda conditio sapiente qua tangit pbs ibi
 de est q sapientia no est circa parte sed circa totu. vnde
 dicimus vt ibide idicit. deu no fossore nec aratores sed
 sapientem. fossor. n. arator est qui est industris circa ali
 qd particulare negociu. sed ille est simplr sapiens q est in
 industris vlr circa oia. cu ergo oia reducant ad principia no
 pot esse quis industris vlr circa oia nisi sit industris circa
 ipsa principia & nisi spectet ad eundē veru dicere circa ipsa
 principia. metaphyca ergo que iter scias humanit inuen
 ta o est simplr sapia. eo q sit vlr de oibus. bz considerare
 de ipsis principis. Tercia conditio sapientie ibide tradita est
 q sapientia est certissima scia. cu ergo tota certitudo co
 clusionu sit ex principis illa est certissima inter scias q bz
 considerare de principis ipsis & ad quaz spectat ipsa principia

...put est possibile declarare. & qz metaphysica est sic certis
 sima & etiam sapientia ipsa sicut possibile est pot tentare
 & monstrare principia vel aliqd de principis. Quarta. additio
 sapientie ibide tradita est q ipsa est qsi caput habena. est
 eniz ipsa directrix oium aliaz sicut caput dirigit oia me
 bra. & qz directio & regulatio est p principia spectat ad meta
 physica circa ipsa principia vere dicere & spectat ad ea sicut
 possibile est declarare & monstrare ea. & spectat ad ipsa ma
 strare & declarare aliqd ppteritates circa ipsa vt qlibet ea
 pbet audita. vel q no possunt mente assentire eorum
 oppositis. ¶ Deinde cum dicit.
 ¶ Sed dialectica non est sic diffinitoria quo
 runda nec generis alienis vnus est. non. n.
 interrogaret. demonstrantem eniz non est in
 terrogare ppter id quod oppositoruz esse no
 demonstrat idem: ostensum autem hoc est in
 bis que de longissimo sunt.
 ¶ Separat dialectica ab alijs scietya dices. (Sed dialecti
 ca no est sicut quorunda diffinitoz. nec est alicuius vni
 generis) .i. dialectica non est circa aliq determinata nec
 est determinati generis. (no. n. interrogare) hu. si ed de
 terminati gnis (dcm ante. n. no est) .i. no pringit (inter
 rogare ppter id qd no demonstrat idē ee oppositoruz) .i. no
 pbat opposita circa idē vl no pbat de eode vtraqz ptem
 pdictionis (omniz e aut hoc in bis q de sillogismo sunt)
 .i. in libro ptoz. Circa principiu. n. illius libri agit de hoc
 ma. dialectica aut qz pcedit per quedam pbabilia bz
 vli ad pbanda vtraqz parte pdictionis. id interrogat. qz
 quecuqz pnceget ei vel qeod ponit aduertarius pbabilr
 pot incidere circa ipm. ¶ Dubitaret forte aliqs. vtz dyal
 lectica sit diffinitoz vel alicuius generis determinati. &
 videi q sic. qz illa est de sillogismo. & est etiā de actibz ra
 tionis. sed ista dicit determinati genus. g. r. ¶ Ddm qz
 dyalectica pprie no est diffinitoria nec est determinati
 gnis no q sit ipsa pprie & p de toto ente ita q ipm ens in
 qtu ens sit subm in dyalectica. sed dyalectica vt diceba
 tur in arguedo est de actibz ronis. s. no est de eis. put ius
 qd determinati. sed magis est de eis vt sunt qd indeter
 minati & vt sunt aliqd applicabile ad oes res. na ipsi acc
 rationis possunt considerari duplr. vs. put sunt quedā res
 vt habet determinati subm. & sic. determinare de actibz
 ronis spectat ad psm plderare. & ad libru de anima vbi
 igif de ipsa suba aie. & de potetys eius. & de actibz ipsius.
 Alio mo pnt plderari actus ronis vt sunt quedam orga
 na aie. & vt sunt applicabiles ad ipsas res quacunqz de g
 bus volumus habere sciam. & sic de actibus ronis est lo
 gica vbi tradit forma arguedi & sillogicandi. que forma
 arguendi & sillogicandi est quasi applicabilis ad omnes
 maz. De eisdē ergo actibz ronis est dyalectica & naturalis
 phia. sed nalis phia est de eis vt sunt quedā determinate
 res. logica vo est de ipsis magis vt sunt indeterminatum
 qd & vt sunt applicabiles ad oes res. de ipsis ergo actibz
 ronis vt sunt quedā res est scia. sed vt sunt quedā organa
 applicabilia ad res de gbus volumus habere sciam. non
 est pprie scientia. sed est modus sciendi. & ipst actus ronis
 sic accepti non sunt pprie determinati gnis. qz sunt appli
 cabiles ad omne gen. Ex bis ergo apparet q naturalis
 philosophia est scia. & est determinati gnis. qz considerat
 de hsc actibus vt sunt res. & vt sunt determinate res. dyal
 lectica vero no est scia. sed modus sciendi. qz no plderat
 de hsc actibus vt sunt quedā res. s. magis vt sunt modus
 sciendi. & quedā organa ad sciendum. Qd vero arguitur
 q dyalectica est determinati generis & est de actibus ra

propter qd destruit qd aduersari? cessit r astruit qd de
mōstrator: intēdit. p̄z ergo quō ex interrogatiōibz sunt
sibi demōstrati tā oñsū q̄ ad ipōse. ¶ Deinde cū dicit.

C Manifestum ergo qd nō oīs interrogatio geo
metrica erit neqz medicinalis: s̄l̄r at̄ r in alijs.

C Cōcludit ex dictis qd nō quelz interrogatio cuiuslz scie
ita qd nō q̄lz interrogatio est geometrica nec q̄libz ē me
dicinalis. iō ait. Manifestū est itaqz qd nō oīs interroga
tio erit utiqz geometrica nec medicinalis. S̄l̄r autē r in
alijs sciētijs sū. se h̄z qd nō quelibz interrogatio est cuius
bz discipline. ¶ Deinde cū dicit.

C Sed ex qbus aut demōstrat aliqd de qbus
geometria est aut ex eisdē demōstratur geo
metrice sicut in speculatiua. s̄l̄r aut̄ in alijs.

C Postq̄ oñdit qd q̄libz scia h̄z suas interrogatiōes r suas
ppōnes subdiuidit r distinguit h̄z interrogatiōes r ppō
nes oñdens quot modis pōt dici ppō vt interrogatio geo
metrica vel alicuius alteri? scie. pōt. n. hoc dicit dupl̄r vel
respectu illi? scie. vel respectu scie subalternata: vt pōt est
dici ppō geometrica vel qz p eā aliqd p̄bet geometria.
vel qz p eā nō aliqd p̄bet geometria s̄z eā soluz declarat.
pbat tñ p eā aliqd p̄spectiua. Continuet̄ aut̄ sic. nō oēs p
positiones sunt geometrice (sed) p̄nt ppōnes geometrici
te dupl̄r. aut̄ ex qbus demōstrat aliqd de qbus est geome
tria). q. d. qd p̄nt ppōnes geometrice ex qbus demōstrat al
qd in geometria (aut) sū. sunt ppōnes geometrice s̄z (ex
eisdē demōstrant̄ geometrice) ergo in scia inferiori r lib̄
alternata (sicut speculatiua) vel p̄spectiua. ¶ Notāduz
aut̄ qd nō est ppō geometrica nisi s̄e in terminis geome
trici. tñ qz p̄spectiuis multa assumit que sunt declarata
in geometria: ideo cōtingit aliqñ qd aliqd est solū d̄clo in
geometria qd postea est p̄ncipiū in p̄spectiua. illa ḡ d̄clo
geometrica quā assumit p̄spectiuis vt p̄ncipiuz pōt dici
ppō geometrica. qz r si p eā nihil p̄bet geometria s̄z soluz
p ipaz d̄cludat. pbat tñ p eā aliqd geometrice in p̄specti
ua: iō s̄ue ex geometricis p̄bet aliqd in geometria s̄ue
s̄z ex eisdē geometricis p̄bet aliqd in p̄spectiua quocūqz
s̄z fiat ppōnes geometrice dici p̄nt. ¶ Dubitare forte
aligo qz vt falsum eē qd hic p̄hs ait qd aliud est p̄positio
aliud est interrogatio sicut aliud est p̄missa r aliud est d̄clo.

C Illud ḡ p̄ qd demōstratur aliqd in p̄spectiua s̄z possit esse
interrogatio r d̄clo geometrica. nō erit tñ d̄clo geometri
ca: sed erit p̄positio p̄spectiua. ¶ Dōm qd sem p̄ organuz
agit in virtute superioris agētis. p̄spectiū ergo vt accipit
aliqd a geometria est organū r instrūm̄ geometrice. ideo s̄z
manet̄ ait p̄hs qd ex eisdē aliqd ostēditur geometrice in
p̄spectiua. nā p̄spectiua nō pōt aliqd demōstrare ex geo
metricis nisi demōstret geometrice. i. nisi demōstraret in
virtute geometrie. sicut ḡ id qd facit organū in virtute su
perioris agentis magis efficit̄ a superiori agente q̄ ab or
gano. qz cā primaria plus est influens q̄ scōaria. ita illud
qd demōstrat p̄spectiuis geometrice vel p̄ geometriā
magis demōstrat p̄ geometriā q̄ p̄ p̄spectiua. acci
piamus ergo enūciationem que est qd cōmune ad p̄posi
tionē r d̄clonē. dicef ergo enūciatio geometrica q̄ fit in
terminis geometricis: sed hec enūciatio geometrica d̄
cetur geometrica p̄positio qñ per eā aliqd concludit geo
metrice. nā hoc sonat. p̄positio quasi p̄ alio p̄positio. vñ p̄
misse sunt per se p̄positiones qz sunt p̄positiones p̄ alio. i.
p̄o cōclusionē. cū ergo geometria dicat̄ d̄cludere dupl̄r
vel in scia p̄pria vel in scia subalternata. ¶ Autēz id qd
d̄cludit in scia p̄pria vt in geometria d̄cludat geometria
nō est dubiū. etiam id qd concludit̄ p̄ enūciationem
geometricam in p̄spectiua dubium esse non debet quin

illud plus d̄cludat geometria q̄ p̄spectiuis qz plus agit
principale agēs q̄ instrumentū. erit ergo ppō geometrica
oīs enūciatio per quā d̄cludit aliqd geometria vel in p̄o
pria scia vel in subalternata. ¶ Deinde cū dicit.

C Et de his quidem rationem contingit ponē
dam esse ex geometricis p̄ncipijs r cōclusio
nibus: sed p̄ncipiorum non ponendam ratio
nem esse geometrie secundum qd est geome
tria. similiter autem r in alijs sciētijs.

C Quō quō scia q̄libz demōstrata h̄z p̄prias interrogatio
nes r ppōnes. r declarato quot modis d̄r ppō geometri
ca vel s̄m quācūqz aliam sciam. hic vult oñdere vsqz ad
quē terminū se extendūt tales ppōnes r interrogatiōnes.
nā terminus est cū deuentū est ad ipsa p̄ncipia. illa. n. nō
interrogant̄ nec reddūt de eis rō in scia sp̄ali. iō ait. Et d̄
his qd ē. i. de cōclonibz vel (de his qd ē) s̄z qd demōstrant̄ i
geometria (r rationē ponendaz eē ex geometricis p̄nci
pijs r cōclusionibus). s̄z p̄ncipioz rō ponēda nō est geo
metrie. i. a geometria (s̄z qd geometria. S̄l̄r autē r in alijs
sciētijs nulla. n. scia sp̄alis reddūt rōne suoz p̄ncipioz
terminus ḡ in talibus est cū deuentū est ad p̄ncipia. talia
enim nō vlt̄erius interrogant̄ nec reddūt de eis vlt̄erī? rō
in scia sp̄ali nisi forte reddat̄ i scia superiori vel in scia cōl.

C Notandū ergo qd de interrogatiōibz. i. de d̄clonibz red
dit rō p̄ ppōnes s̄ue p̄ p̄missas. d̄clones ḡ resoluant̄ in
p̄missas. p̄missē aut̄ ille si h̄nt ppōnes potes i illa scia re
soluunt̄ r reddūt de eis rō p̄ alia p̄ncipia vel p̄ als p̄miss
as. toties aut̄ fit talis resolutio cōclonū in p̄missas. r to
ties reddūt talis rō de d̄clonibus p̄ p̄missas donec venē
tū sit i ipsa p̄ncipia q̄ nō resoluunt̄ i alia nec reddūt de eis
rō in illa scia: s̄z ibi est status r terminus. ¶ Notandū ē
qd ait qd de his qd demōstrant̄ in geometria reddūt rō ex
geometricis p̄ncipijs r d̄clonibz. qz qd est d̄clo in vna de
mōstratione pōt eē p̄ncipiū in alia. ex talibus ḡ q̄ sunt p̄nci
pia r d̄clones pōt reddi rō de his qd demōstrant̄ in geo
metria. vel pōt aliter exponi. nā vt d̄cū est qd est d̄clo in
d̄mōstratione vna pōt eē rō r p̄ncipiū in alia d̄mōstratione.
tñ h̄z d̄clones nō p̄fecte reddunt rōne alicui? alteri? nisi
ipse resoluant̄ in alia. i. in p̄ncipia. ḡ nō ex d̄clonibz tñ h̄z
ex d̄clonibz r p̄ncipijs i aliq̄ scia reddūt rō d̄ his. i. de oibz
illis s̄z qd demōstrant̄ in illa scia. ¶ Deinde cū dicit.

C Neqz oēm est itaqz scientem interrogatiōne
interrogare: neqz secundum omne interroga
tū respondere de vnoquoqz: sed que sunt scēti
dum scientiam determinaram.

C Oñdit qd q̄libz scia h̄z p̄prias r̄siones dicef (itaqz nec
est) i. nō cōtingit vñ quemqz sciētē interrogare oēm inter
rogatiōne nec s̄m omne interrogatū r̄ndere de vnoquoqz:
sed que sunt s̄m sciam determinata). q. d. qd sicut scia h̄z
p̄prias interrogatiōnes ita h̄z p̄prias r̄siones. r sicut nō
spectat ad sciam aliquā sp̄alē interrogare q̄libz interro
gatiōne ita nō spectat respondere ad q̄libet interrogatū
nec r̄ndere ad q̄libz r̄sionibz: sed talia moderāda sunt
s̄m qd requirit scia determinata in qua fiunt h̄z interro
gatiōnes r r̄siones. ¶ Deinde cū dicit.

C Si autē disputat aliquis eius geometria s̄m qd
geometria manifestum est qm r bene si ex his
aliquid demōstret: si vero nō: nō bene.

C Postq̄ oñdit qd q̄libz scia h̄z p̄prias interrogatiōnes r p
positiones q̄ spectant ad opponēte. r qd h̄z p̄prias r̄sio
nes q̄ spectāt ad r̄ndentē nūc oñdit qd h̄z p̄prias disputa
tiones q̄ spectāt ad vtrūqz. Circa qd duo fac̄. qz p̄mo fac̄

quod dicitur est. 2° pbat quod dixerat ibi. Manifestum est autem. Dicit g. Si autem disputat in geometria (cuz geometria s3 q geometria manifestu est q bn) su. disputat si ex his) su q sunt ppria geometrie (aliquid demisit si vero no) si no disputat geometrie (no bn) q. d. q. geometria h3 ppria disputatione. v3 geometria disputatione: ideo si disputatur cu geometria geometrice bene sit si non male. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestu est aut qm no arguit geometrias sed aut secundam accidens.

¶ Probat qd dixerat. Circa qd duo facit. fm q duplr pbat interu. scda ibi. (Quare no vtiq3.) In pma pte itedit tale rone. qd q3 no arguit geometria no bn disputat cum geometria. s3 no disputat geometrice si arguit geometria nisi forte per accidens. q talis no bn disputat cu geometria. d hac aut rone ponit solu in minore vbi stat tota vtu medu. d. (manifestu) su. est q no est bonu disputare no geometrice cu geometria (q) p qz su. sic disputat si arguit geometria sed aut) su. si arguit cu hoc est (fm accis) ¶ Notandū aut q disputat non geometrice: v3 pta disputans musice p se pot arguere musicu. si aut arguit geometria b erit fm accis. vt puta si arguat cu ee geometria z musicu: quo posito ex quo arguit p se musice: z ille musice est geometria segt q arguat geometria p accis. p se. n. no pot argui nec redargui nec increpari geometria fm q but. si ne sciat ridere in no geometris nec ex hoc arguitur nec p bant q nefiat geo metria. ¶ Deinde cu dicit.

¶ Quare no vtiq3 erit i no geometricis de geometria disputandū. Latebit enim prave disputantē. s3 a aut z in alijs se habet sciētys.

¶ Adhuc ad hoc ide rone scdam. Formet aut sit rō. in qd q3 scia latebit prave disputantē illa disputatio no ē s3 illa sciam vel illa disputatio no fit bn fm illa sciam. sed disputat de geometria i no geometricis. i. in his q no sūt propria geometrie latebit arte geometrica su. tunc prave disputare. ergo talis disputatio no bn fit fm talem artes. de hac rōe ponit minore vbi stat tota vt medu. d. (Quare no vtiq3 erit disputadū de geometria in no geometricis) i. in his que no sūt ppria geometrie (latebit. n.) su. tunc (prave disputantē) i. latebit z no poterit cognosci per geometria in tali disputatioe vtz prave vel bn disputetur. (S3 r z in alijs sciētys se habebit) q. d. q. sicut non debemus disputare de geometria in no geometricis z in alijs q no sūt propria geometrie. s3 r z in alijs sciētys de bem^o disputare nisi in his q sūt ppria vniuersiūq3 scie.

¶ Notandū aut q ars debet esse regula oim coz que pertinent ad illam arte. sicut ergo per regulam cognoscit quid bene z qd male omnium dependētium ab illa regula sic per artem aliqua vt per geometria debemus cognoscere omnia que spectant ad ipsam. vtz prave vel bene fiant illa. z qz disputatio cuiuslibet artis est maxime de spectantibus ad ipsam artem non bene disputatur scdm aliquam artem nisi cognosci possit per illam artem vtz prave vel bene disputetur.

¶ Quoniam autem sunt geometrice interrogaciones none sunt z no geometrice.

¶ Postq auctor ostendit quo artes doctrinales se habet circa pncipia ppria. In pte ista circa artes ipsas doctrinales mouet quafdam qones z soluit. Circa qd trīa facit. qz primo mouet h3 qones. 2° subiungit qonū solutiones. 3° ad comendatione artū doctrinaliū ostēdit q in talibus artib^o accidūt pauciores deceptiones q3 in alijs. scda ibi (Scd3 geometria aut) 3° ibi (Dec aut sūt vt videre) Cir-

ca pmi trīa facit. s3 q tres qones mouet. qz pmo mouet qones de xlonibus. 2° de pmissis. 3° de ipsis sillis. 2° ibi (Et fm vnaquaq3) tertia ibi (Et vtz fm ignozantiam) Dicit g. (Qm aut sunt interrogatōes) i. xlonco (geometrice none sunt z no geometrice.) Est ergo pma qd q cu sint alique interrogatōes geometrice vt ille q xcludunt ex pncipys geometricis vtz sint alique interrogaciones no geometrice. ¶ Dubitaret forte aliq3 qz v3 ista qd nulla esse. nā satis est per habita manifestu q quelibz ars h3 xlonco z interrogatōes pprias sicut h3 pprias pmissas. z pprias pponēs. Rursus b ēr satis apparet p alib dcm superius q no ois itterrogatio est geometrica. frustra g bic querit vtz sint alique n geometrice itterrogatōes. ¶ Dicendū q itterrogaciones ad geometria pnt se bre qdrupte nā alique sunt interrogaciones q sequunt ex pncipys geometrie. z sunt in geometria. aliq^o v3 sequunt ex pncipya geometrie. sed no sunt in geometria: sed in arte alia. aliq^o v3 nec sunt in geometria nec sequunt pprie ex pncipys geometrie. pnt tñ videri ex pncipys talibus sequi. aliq^o v3 nec sunt in geometria nec sequunt ex pncipys geometrie: nec habet apparentia q sequant ex talibus pncipys. xlonco. n. geometrice quedā sunt in geometria. z sequuntur ex pncipys geometrice. veruz qz ex pncipys geometrie no solu xcludunt xlonco geometrie sed etias xcludunt multe xlonco pfectifice: xlonco ille pfectifice que cōcludunt ex pponibus geometricis no sunt in geometria. xcludunt tñ ex pponibus geometrie. Est aut assignare tertiu modū circa talia arismetica in multis h3 affinitates cu geometria. qz qlibz est de q3itate: s3 vna sit de q3itate cōtinua vt de magnitudine. alia de discreta vt de numero. ppter hanc aut affinitatē que est inter vtzq3 vnum eisdē pncipys cōibus: vt q oē totū est maius sua parte. q si ab equalibus eqlia demas. q que vni z eide sunt eadē. z ceteris talib^o. Rursus que sunt vni^o trāferunt ad alia. vt quadratū cubū solidū circularē q ppria sunt magnitudinū transferunt ad numeros. z dicitur numerus esse cubus quadratus solidus z circularis. ppter hanc ergo affinitatē inter geometria z arismetica possēt videri multo q interrogaciones z xlonco musice que sequunt ex pncipys arismetice q sequerent ex pncipys geometrice q interrogatio musica eēt aliquo mō geometrica. qd falsum est. q si asseras verū eē eo. q eisdem pncipys cōib^o vtatur hec z illa: iō dicas q si sequit ex pncipys vniūq3 sequit ex pncipys alterius. qz eadē sunt pncipia cōia bic z ibi. sic dicens deciperis per fallaciam accitio. qz pncipys cōibus in sua cōitate no vti nec hec nec illa: s3 que libet accipit de eis q3tū regit genus subī sui. cōclusiones ergo musice qz sequunt ex pncipys cōib^o applicatis ad numeros: no aut ad magnitudines. iō tales xlonco si redūcunt in arismetica extraneus est ab eis q reducāt in geometria. tales g xlonco z tales interrogaciones. v3 musice. z si videant alicui esse geometrice: fm vitate aut nullo mō sunt geometrice. q3to aut mō se possunt habere itterrogaciones. qz nec sunt in geometria nec xcludunt per pncipia geometrie nec vident esse in tali arte nec cōcludi p pncipia talis artis: notum aut erat per pcedentia q erant interrogaciones alique non geometrice vt ille q nec erant in terminis geometricis nec cōcludebant p pncipia geometrica nec videbant eē talia nec cōcludi p talia. sed nondum notū erat vtz essent interrogatōes geometrice vel no ille que lz non cōcludant p pncipia geometrie. possēt tñ videri alicui q cōcluderent per talia pncipia cuiusmodi sunt interrogaciones musice. pp hoc bonum fuit de talibus mouere qonē. ¶ Alterius forte dubitaret aliquis. vtz ois itterrogatio geometrica possit dī

ei ppositio geometrica et cōuersio. et qđ dictū est de geo-
metrica pponē et interrogatio intelligendū est de cete-
ris spaliibus artibus. ¶ Dōm qđ pprie loquendo aliqua
enunciatio est geometrica ppositio et geometrica itero-
gatio. aliqđ est ppō geometrica sed nō est interrogatio geo-
metrica. aliqđ est geometrica interrogatio et pōt dici ppō si
geometrica vt qđ triangulus habeat angulū extrinsecus
est interrogatio geometrica. qđ cludit p pncipia geo-
metrica et est ppō geometrica. qđ hec qđ est dco vni⁹ demō-
strationis accipit vt pmissa et vt pncipiū alterius demō-
stratio. hē. n. angulū extrinsecū vt pbat p lineaz cadētem
eque distātē 3° lateri. et pbat hē tres. vt qđ pbat et cludit
tur geometrica sic est interrogatio geometrica. sed vt pro-
bat et cludit aliqd sic est ppō geometrica. sed de pūcto
ad pūctū rectā lineā ducere decet sic ē ppō geometrica.
qđ pprie nō est geometrica interrogatio. s; magis ē itero-
gatio nālis. geometra. n. multa pbat p hoc pncipiū. de
pūcto ad pūctū. rectā lineā trahere. s; pōt dici ppō geo-
metrica. verum qđ geometria nō h; vñ pbat qđ dcm est
nō interrogat de eo. s; nō pprie est interrogatio geo-
metrica. pōt tñ ēē interrogatio nālis qđ nālis de s; interrogare
pōt. qđ pōt hoc pbare. pbat. n. qđ iter qđ 3° dno pūcta cadit
linea media. sic ē pōt ēē interrogatio geometrica si geo-
metra eā pbat et cludat. et tñ nō erit ppositio geometri-
ca si per eā nihil pbat. ¶ Deinde cū dicit.

**Et que scdm vnāquāqz sciaz et qđ scdm igno-
rātiāz quālibet geometrice sunt.**

¶ Mouet scdm qōnem de pmissis. d. (Et fm vnāquāqz
sciam quelibz). i. ppōnes (fm ignorantia nō geometrice
sunt). i. sunt ne geometrice tales ppōnes. Est qđ vtruz
ppōnes. i. quecūqz que sunt fm ignorantia s; vnāquāqz
sciam: vtputa ppōnes s; ignorantia geometrice si nō sunt
geometrice vel si sūt geometrice. ¶ Notādū aut qđ qđā
sunt ppōnes geometrice s; sciaz gometrie vt paralellas
nō currere. angulos rectos eqles eē. et tales ppōnes sūt
vere: qđ sciaz geometria ponit et cōcedit. aliqđ vero sunt p
positiones s; ignorantia geometrice vt opposita eis. v; vt
paralellas. i. lineas eq distātes cōcurrere. angulos rectos
meqles esse. tales. n. ppōnes sunt false et sunt fm ignoran-
tia geometrice. qđ nō assentiret eis nisi ignoraret geome-
triā. de talibus qđ que sunt fm ignorantia geometrice que-
ritur vtz sūt geometrice vel nō. et qđ dcm est de ppōni-
bus fm ignorantia geometrice intelligendū est de ppōni-
bus s; ignorantia aliaz artū. ¶ Deinde cū dicit.

**Et vtruz secundū ignorantiam sit qui ex op-
positis sillogismus aut paralogismus.**

¶ Mouet tertiā qōnem de ipso sillo. d. (et vtz sillo fm
ignorantia qđ est ex oppositis pncipioz questio est. i. vtz
sillo talis qđ est s; ignorantia (sit sillo aut palogismus)
¶ Notādū aut qđ sicut ex ppositionibus que sunt scōz
sciam geometrice fiunt aliq sillo ita ex ppositionibus. que
sunt fm ignorantia qđ fiunt ex oppositis pncipioz. et ex op-
positis veritati pnt fieri aliq sillo. queritur qđ de illis sillo
vtz sint sillo vel palogismi. ¶ Deinde cū dicit.

**Scdm geometriā aut aut ex alia arte. vt mu-
sica est interrogatio non geometrica.**

¶ Soluit questioes pdictas. Circa quod tria facit. fm qđ
tres qōnes pposuit. pmo ergo soluit questione pnam. 2°
scdm. 3° tertiā. scdm ibi (De geometria aut) tertiā ibi
(In doctrinis aut) dicit ergo (s; geometria aut) sup. nō
sunt musice iterogationes (aut) su. que (fiunt ex alia arte
vt musica interrogatio nō geometrica) su. est. ¶ Notan-
dum aut qđ spālem mentionē fecit hic de musica. qđ cum

musica subalternetur arismetrice ppter affinitatem aris-
metrice ad geometriā posset aliqs credere qđ musice iter-
rogationes que cludunt p pncipia arismetrice. nō est at
dubiū qđ sunt aliqū iterrogatiōes nō geometrice. s; tali-
bus affinitib⁹ pōt dubiū eē. s; philosophus determinans
hanc qōnē ait tales iterrogationes nō eē geometricas vt
interrogatōes musice si sūt geometrice. ¶ Deide cū dicit.

**De geometria paralellas subire opiarī geo-
metrica quodammodo est et non geometrica
alio modo.**

¶ Soluit scdm qōnem vtz ppositiones fm ignorantiaz
geometrice sint geometrice vel nō. et ait qđ sunt aliquo mō
geometrice aliquo mō nō. Circa qđ duo facit. qđ p dat h⁹
solutionē. 2° solutionē datā declarat et manifestat p sille-
ibi (Duplr. n.) Dicit ergo (de geometria aut) vt ē qđ adi-
uicem (paralellas subire). i. currere (opinari geometrica
quodam mō est et nō geometrica alio mō) ¶ Dubitaret
forte aliqs quō paralellas currere opinari sit geometricū
vno mō. et nō geometricū alio mō. ¶ Dōm qđ geometri-
cum pōt dici duplr fm mām et formā. Illud est geome-
tricum fm mām qđ fit in terminis geometricis. Illud ē
aut talis fm formā qđ ordinat et cōponit mō geometri-
co. nā in ppōne termini se hnt vt mā. qui qđ dicit paralellas
cōcurrere. qđ loquit in terminis geometricis loquit pro-
positionē geometricā fm mām. qđ termini ex qbus com-
posita est h; ppositio sunt geometrici. nō aut loquit pro-
positionem geometricā fm formā. qđ ppō illa nō est or-
dinata mō geometrico. geometra. n. nō diceret qđ hoc p-
dicatū cōcurrere dēret cōponi cū paralellis: imo magis
deberet remoueri ab eis. nō. n. diceret geometra paralel-
las currere: imo diceret oppositus. diceret. n. paralellas
non cōcurrere. ¶ Deinde cū dicit.

**Dupliciter enim est hoc sicut arithmon: qđ
est sine ritmo. altera quidem non geometrica
est in non habendo. altera vero in prae habē-
do et ignorantia huius que ex huiusmodi prin-
cipijs contraria est.**

¶ Ad dixerat manifestat p sille. d. (Duplr. n. est hoc). i. du-
plr est nō geometricū (sicut) su. duplr dī (arithmon qđ est
sine ritmo) vel sine ritmo: et expōit se dicēs (altera qđē)
su. ppositio (nō geometrica ē in nō habēdo). i. in nihil ha-
bendo de geometria. qđ nec est geometrica s; mām: nec
fm formā sicut arithmon pōt dici illud qđ nihil h; de rith-
mo (altera vō) su. ppositio dī non geometrica (in prae
habēdo) vt illa que h; terminos geometricos. s; h; eos
prae ordinatos et compositos (Et ignorantia). i. ppō s;
ignorantiam (qđ ex h; pncipijs) su. male ordinatis (est
cōtraria vitati et scie geometrice hoc est). i. est hoc mō nō
geometrica nō qđ nihil habeat: s; qđ prae h; nō qđ nullo
mō sit geometrica: s; qđ ē prauo mō geometrica. ¶ No-
tādū aut qđ arithmon. i. sine ritmo et sine cōsonantia dici
pōt vel qđ nullā h; cōsonantia vel qđ prauā h; sic et non
geometricā dici pōt vel qđ nihil h; de his que spectāt ad
geometrā vel qđ prae h; ¶ Notandum ē qđ ppō fm
ignorantia est ex pncipijs. i. ex pncipijs dno mō sumptis. et
ex pncipijs oppositis vitati. i. talis ppō est contraria vitati
et scie. ppositio. n. fm sciaz est pncipiū vepz et est ex termi-
nis bñ cōpositis et ordinatis. ppō aut s; ignorantia ē pnci-
piū falsum. et est ex pncipijs prae ppositis et ordinatis.
¶ Notādū ē qđ ipsi termini sunt pncipia ppositionis.
ppositio ergo qđ est ex terminis h; i. ex terminis male ad-
iuicem cōpositis et ordinatis dicit esse ex pncipijs h; i.
male ppositis et ordinatis. ¶ Notādū ē qđ ex hoc est solu-

In mathematicis que arguunt sensibilibiter et per descriptiones factas in puluere quod in alijs scientijs que arguunt per rationes. i. per argumentationes factas solum in voce. primum est quod mathematice ita se offerunt intellectui quod quasi intellectus videt eas. Secundum est quod sensibilibiter arguunt quod non possumus. ita decipi in eis posset. n. quis decipi in alijs scientijs per equiuocationes sic. omnis circulus est figura. poema homeri est circulus. quod est figura. Notandum etiam quod in equiuocatione. cum fit fallacia in dictione magis decipimur per alium. in talibus ergo deceptioibus decipimur minus in doctrinalibus et hoc ex parte rerum traditarum que ita se offerunt intellectui et que sunt tales quod possumus in eis ita sensibilibiter demonstrationes facere. Dubitaret forte aliquis que mathematice ita se offerunt intellectui. Dicitur quod nostrum intelligere non est sine fantasia sine sine imaginatione. ut probatur per de anima. et quod non est sine imaginatione non est sine continuo. id dicitur in libro de memoria. quod nostrum intelligere est cum continuo et tempore. et quod continuo magis se offerunt imaginationi. et id magis se offerunt intellectui. demonstrationes ergo mathematice que sunt de veritate magis sunt nobis note. et magis certe. id dicitur comentator super secundum in meta. quod tales sunt certe in prima gradu certitudinis. imo in talibus ut idem vult in primo de physico sunt magis note nobis cause que effectus. ita quod eadem sunt prius nota nobis et nature. n. videtur quod triangulus habet tres pedes videtur quod habet bar angulo extrinsecum de quo dubitare non potest scientes geometria. et tunc habet angulum eadem de habet tres. quod autem quod mathematice sunt ita. proportionate imaginari. tunc etiam quod in eis est notior causa que effectus. id talia magis se offerunt intellectui primo et pauciores deceptioes accidunt in ipsis que accidant vel in naturalibus. vel in metaphysicalibus. vel etiam in logicalibus. et quod dicitur est de continuo quod ita se offert intellectui intelligendum est de numero. nam et numerus de quo considerat arithmetica tractatur ex diuisione continui. Deinde cum dicitur.

Non quod aut instantia in ipso ferre si sit oppositio inductiua. sicut. n. propositio est que non est in pluribus. non. n. erit in omnibus. ex vltibus autem est filius.

Dat secundam differentiam inter doctrinales scientias et alias quod in eis non instant particulariter. sed vltiter tamen in eis accidit in vltimo deceptio. scilicet doctrinales sunt habentia. et in hac autem ratione sic procedit. quod primo probatur instantias doctrinales esse viles. et assignat rationem dicitur vel probatur quod supposuerat ibi. Manifestum quod neque. Dicitur ergo quod non oportet autem in ipso. contra ipsum demonstratorem. ferre instantiam si sit oppositio inductiua. i. particularis. sicut. n. nec propositio est in doctrinalibus. que non est in pluribus. non. n. erit in omnibus. quod dicitur propositio doctrinalis debet esse in omnibus. et quod debet esse in omnibus oportet quod sit in pluribus. et quod debet esse in pluribus non potest esse inductiua. i. particularis. propositio ergo et instantie doctrinales sunt in pluribus et etiam in omnibus. que sunt viles. non ergo sunt inductiue et particulares. Quod autem sunt viles propter quod. et vltibus autem est vel fit sillogismus. In doctrinalibus. Notandum autem quod in his in quibus non est in vno est in omnibus si non est in vno est in nullo. minus possumus decipi que in his in quibus in aliquibus est in aliquibus non. Et que tales sunt doctrinales vbi non debent dari instantie particulares. id est. Notandum etiam vim rationis ubi in hoc consistere. que scilicet sunt propositioes tales sunt instantie. sed propositioes doctrinales ex quibus fit filius doctrinalis sunt viles ergo et instantie. Deinde cum dicitur.

Manifestum autem est. quod neque instantia est. eadem. n. sunt propositioes et instantie. quod. n. ferre instantiam. bec

erit vltique propositio aut dialectica aut demonstratiua.

Assignat rationem dicitur vel probatur quod supposuerat. dixerat. n. quod instantie doctrinales. quod propositioes ibi assumpte vniuersales sunt cuius rationem assignat. d. Manifestum quod neque instantia est in particularibus in doctrinalibus. cum propositioes sunt ibi viles. eadem. n. vel ut habet alia scriptura. eadem. n. eadem generalia enunciativa vel eadem enunciatioes. sunt propositioes et instantie. quod. quod. n. ferre instantiam. alius aduersarij. bec vltique fiet propositio. si se aut dialectica aut demonstratiua. quod. d. quod i dialectici et in demonstratiuis eadem sunt propositioes et instantie. probatur est quod fuerat suppositum. v. quod eadem sunt propositioes et instantie vbi non sunt propositioes particulares nec instantie particulares erunt.

Notandum autem quod sicut in equiuocationibus habet decipi magis cum alio quam cum ex parte rerum traditarum quod doctrinales magis se offerunt intellectui. tunc etiam ex parte modi arguendi. ut quod non instant in doctrinalibus particulariter minus possumus decipi per alium in doctrinalibus quam in alijs. Dubitaret forte aliquis que est causa que in doctrinalibus non est instantie particulariter. Dicitur quod vltimum est in talibus. sic magis note esse effectus. vbi. n. sunt magis note effectus que cause. ut in naturalibus contingit aliquando. procedere ex signis. et ex his que sunt per accidentia. talia autem non sunt de omni nec vltiter. id contingit in talibus particulariter instantie. scilicet in mathematicis vbi sunt magis note cause que effectus. procedimus ex his que sunt per se. et per se sunt in omni. opposita vero sunt in nullo. Si. n. est per se. aia sit immortalis si vna est immortalis desunt immortales. et si oppositum eius quod est per se. si anima sit immortalis si vna est immortalis nulla est immortalis. in talibus ergo propositioes et instantie sunt viles. Deinde cum dicitur.

Contingit autem quod idem non sillogistice dicere propter hoc quod accipiunt vtriusque inheretia. ut et scilicet facit quod ignis in multiplicata analogia fit. et namque ignis cito generatur ut dicitur. et bec est analogia. Aliquod quidem ignis sillogizare non contingit et acceptis. aliquod non contingit sed non videtur.

Dat tertiam differentiam inter scias doctrinales et alias quod doctrinales arguunt magis couerubilibiter que alie. et id minus est deceptio in eis quam in alijs. duo ergo facit. quod primo ostendit. quo in talibus accidit deceptio. et ex eo quod arguimus a positione prius. nam non accidit. deceptio ex tali argumentatione nisi in non veritabilibus. et ostendit quod doctrinales arguunt couerubilibiter propter quod talis deceptio non contingit illis ibi. Si autem est impossibile in prima parte ponit quo deceptio fuit quod a prius scilicet. quod arguebat ex puris affirmatiuis. volebat. n. probare quod ignis generatur in multiplicata proportionem. arguebat autem sic. Quia quod generatur in multiplicata proportionem generatur cito. ignis generatur cito. ergo. et constat at quod non sillogizabat. quod arguebat ex puris affirmatiuis. id est. Contingit autem quod idem non sillogistice dicere propter id quod accipiunt inheretia vtriusque. i. quod arguit ex vtriusque inheretibus. hoc est ex vtriusque affirmatiuis. i. scilicet a figura. ut scilicet. facit quod ignis fit. i. generatur in multiplicata analogia. bec est. et idem qui intendebat probare. et namque ignis cito generatur sic dicitur. bec est minor. et bec analogia. i. analogia est bec sicut est hoc. id est quod cito generatur. bec est maior. v. quod multiplicata analogia est hoc. i. generatur cito. ignis generatur cito. ergo. et respondit quod. Aliquod quidem ignis sillogizare non contingit ex acceptis aliquod contingit. scilicet non vltimum. i. non fit euidentius filius quia non seruat ibi forma sillogistica. Notandum autem quod scilicet fuit deceptus arguendo ex puris affirmatiuis non tamen semper in tali argumentatione fit deceptio. sed aliquod fit ibi deceptio. aliquando non. et aliquando fit ibi sillogismus aliquod non. nam quod arguimus in materia veritabilis

fit ibi fillus et non decipimur, sed quia non arguimus in uer-
 tibilibus decipimur et non fit ibi fillus. ¶ Notandum etiam quod
 generari in multiplicata analogia siue in multiplicata p-
 portione est quod quantitas generata excedat quantitate corruptam
 et quod ignis est rarissimus corporum, ideo semper generat multiplicata
 analogia. ¶ Dubitaret forte aliquis utrum quod generat
 in multiplicata analogia generet cito. ¶ Dicitur quod id quod
 generat in multiplicata analogia est magis formalis, nam
 elementa magis naturalia plus habent de materia et minus de forma
 unde minus habent de dimensionibus terminatis et minus oc-
 cupant de loco, elementa uero formalia magis habent de forma
 et plus de loco et plus habent de dimensionibus terminatis, et
 quod quanto in maiori quantitate est agens et magis formale tan-
 to plus agit et uelocius uertit et quanto in minori quantitate
 est patiens, et quanto est magis male tanto et magis subicitur
 actioni agentis et citius conuertit in ipsum et accipit formam
 eius, et quod generatur in multiplicata analogia est in maiori
 quantitate et magis formale, illud uero ex quo generatur est
 in minori quantitate et magis male, ideo in talibus est generatio
 uelox et cito, quod tota causa uelocitatis in transmutationibus est
 ex principio agentis supra patiens, et quod in talibus passum multum
 subicitur dominio agentis: eo quod in eo sit malitas et pauci-
 tas, in agente uero formalitas et excessus, ideo est ibi genera-
 tio cito nisi per accidens impediatur. ¶ Ulterius forte du-
 bitaret aliquis utrum talis argumentatio sit in materia conuer-
 tibilis, ut utrum conuertantur hec adinuicem quod id quod generatur
 in multiplicata analogia ut in multiplicata proportione gene-
 ret cito et conuersio. ¶ Dicitur quod in talibus hoc est per se quod
 generatio cito fiat ex officio agentis supra passum, sed hoc do-
 minum potest contingere non solum ex multiplicata analogia
 ad passum, sed etiam ex remissione qualitatum actiuarum
 et passiuarum ipsius passi, et ex aere fit cito generatio et aer
 cito conuertitur ut generet inde cito aliquid, quod habet multum
 remissionis qualitates actiuas et passiuas, decipiebatur ergo
 scilicet quod arguebat ex puris affirmatiuis in materia non conuer-
 tibilis potest, non propter nimiam passibilitatem aeris ex aere cito
 generari aqua, quod aqua generata ad aerem corruptum non
 se habebit in proportione multiplicata sed magis in dimi-
 nuta, quod ex decem pugillis aeris generabitur unus pugillus
 aque. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis de eo quod plus
 inuit quod in uertibilibus fiat fillus sed non uidet. ¶ Di-
 cendum quod si fiat fillus ex puris affirmatiuis in secunda figura
 non est ibi forma sillogistica, sed est reducibilis ad formas,
 quod si conuertat maior et uertat ueliter quod poterit fieri pro-
 pter conuertibilitatem terminorum, uel non, affirmatiua potest
 conuertere in ueluti affirmatiua gratia materie ut quando
 sunt termini uertibiles, uertit ergo maiori statim esse
 fillus in modo et figura, quod erit in primo per se, fillus ergo fa-
 ctus ex puris affirmatiuis in secunda figura si sint termini
 conuertibiles potest esse fillus, quod de facili potest reduci ad for-
 mam sillogisticam dicitur tamen apparere et non uideri, quod
 res apparet et uidet et manifestat esse talis per formam suam,
 ergo quod ibi non referatur forma sillogistica non apparet esse
 sillogismus. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Si autem impossibile esset ex falsis uerum monstrare
 facile utique esset soluere, uertentur enim ex ne-
 cessitate, sit enim conclusio, a esse, hoc autem cuius sit
 ea utique sunt que non: quoniam sunt ut, b, ex
 his demonstrabo quod illud est.

¶ Ostendit quod in doctrinalibus non accidat talis deceptio
 quod arguunt conuertibiliter, propter quod sciendum quod doctrina
 les scientie quantum ad prius spectat tripliciter arguunt conuertibi-
 liter, uel ex parte cause, ex parte ueritatis et falsitatis, pro-
 positionum, et ex parte terminorum, ex parte cause arguunt

uertibiliter, quod arguunt ex causa eadem, non enim habent nisi unum medium
 ad unam conclusionem et non est nisi una conclusio unius medij quod non
 esset nisi medium illud esset causa eadem conclusionis que causa eadem de ne-
 cessitate uertit cum suo cato, sed arguunt conuertibiliter ex
 parte ueritatis et falsitatis, propositionum, nam demonstratio scilicet
 tales premissas assumit que si sunt uere de necessitate est uer-
 ra conclusio et conuersio, et si sunt false de necessitate est falsa con-
 clusio et conuersio, Tertio arguunt uertibiliter ex parte termi-
 norum, quod accipiunt terminos conuertibiles, in potissima enim
 demonstratione omnes termini sunt uertibiles, Tria ergo facit
 plus secundum quod tripliciter ostendit quod demonstratione scilicet arguunt con-
 uertibiliter, nam primo ostendit hoc ex parte ueritatis et falsitatis pro-
 positionum, 2. ex parte terminorum, 3. ex parte eorumque cause, scilicet
 ibi, (Conuertuntur autem) tertia ibi, (Augens autem), Continuet
 autem sic, propter arguere ex puris affirmatiuis in secunda figura
 accidit deceptio, quod non uertuntur premissa cum conclusione secundum ue-
 ritatem et falsitatem, quod potest esse premissa false et conclusio uera
 esse impossibile ex falsis non monstrare uerum facile utique esset resolu-
 uere) suam conclusionem in sua principia sine deceptioe (conuertere
 tur enim ex necessitate) suam conclusionem cum premissis quantum ad ueritatem et
 falsitatem, quod declarat in terminis, d. (sit enim a esse), i. sit illa
 conclusio quod ponatur, a esse suam conclusionem p. b. (hoc autem cum sit ea utique
 quod sunt que noui quod sunt), i. sunt premissa que debent mihi esse
 note (ut, b), q. d. quod si est conclusio ut sit a, sunt premissa ut est
 b, per quod conclusum est, a, ideo autem quod (ex his), a, et b, siue ex
 premissis (monstrabo quod est illud), i. quod est a siue quod est conclusio
 et sic suam non accidit deceptio, ¶ Notandum autem quod in demon-
 stratione est uertibilitas premissarum ad conclusionem, ibi enim, ex falsis non potest sequi uerum
 ideo in doctrinalibus non possumus decipi arguendo ex
 affirmatiuis in secunda figura, ¶ Notandum etiam quod premissa uer-
 bent esse magis note quam conclusio, ideo plus supponedo ueritatem
 ne conclusionis ad premissas utique hoc non loquedi, quod si est, a, si
 est conclusio sunt que noui quod sunt, i. sunt premissa que debent esse
 mihi note quod sunt, Si ergo est a, sunt premissa siue est illud per
 quod concludit, a, uel putatur est, b, si per, b, concludit, a, ¶ Dubita-
 ret forte aliquis quod ueritate quod hic plus inuit, uel quod si
 ex falsis non posset monstrari uerum non possemus decipi arguendo
 quod ex affirmatiuis in secunda figura, ¶ Dicitur quod si fiat ra-
 tio fillus habet esse animal, asinus est animal, g. asinus est homo, ideo
 contingit deceptio, quod sic se habet homo ad animal, quod potest esse falsus quod
 sit homo, tamen erit uerum quod sit animal, ut falsus est de asino quod sit
 homo, et tamen est uerum quod sit animal, sed si de uocibus esset falsum quod esset
 homo esset falsum quod esset animal, nunquam accideret talis deceptio,
 essent enim termini uertibiles, in terminis ergo non conuertibiliter
 huius si seruetur forma sillogistica et fiat fillus ex puris affir-
 matiuis in secunda figura, et ex ueris sequitur falsus ut per se in sillo-
 gismo facto, si autem seruetur forma sillogistica ex falsis sequitur ue-
 rum sic, ois homo est animal, ois asinus est homo, ergo ois asinus est
 animal, eadem enim causa est que ex ueris sequitur falsum si non seruetur
 forma sillogistica, et ex falsis uerum si seruetur homo forma, si ergo
 ex falsis non posset sequi uerum semper essent termini uertibi-
 les et nunquam accideret deceptio, sed si sic dicimus incidimus
 in quadam ueritate, sed non propter hoc hemus recte mentes et
 intentiones philosophi, uult enim plus quod si ex falsis non posset sequi uerum
 quod nunquam accideret deceptio arguendo ex puris affirma-
 tiuis in secunda figura, hoc ergo declarat quod sit propter quod
 sciendum quod si non posset ex falsis sequi uerum semper esset ho-
 nus fillus ex puris affirmatiuis in secunda figura, et ideo nunquam
 deciperemur, hoc enim possumus non posset esse premissa uere nisi
 esset conclusio uera, quod si tu dicas quod in secunda figura arguendo
 ex affirmatiuis potest esse premissa uere et conclusio falsa statim
 excedis quod ex falsis possit sequi uerum, in quacumque enim materia
 arguendo ex affirmatiuis in secunda figura ex ueris sequitur
 falsum in illa materia arguendo secundum formam sillogisticam et

falsis sequitur verum. quod si accipiat seculo falsa cum maiori et concludat minor erit forma sillogistica. ut si dicatur. ois homo est animal. ois asinus est animal. ergo ois asinus est homo. hic ex veris sequitur falsus et accidit deceptio in secunda figura in his terminis positio ex quibus veris concluditur falsus non sillogistica ex falsis concluditur verum sillogistica accipit seculo falsa cum maiori concludit minor quod est va sic. ois homo est animal. ois asinus est homo. ergo ois asinus est animal. non ergo ex falsis posset sequi verum ex puris affirmatiuis in prima figura ubi sic arguere est bene sillogizare nunquam ex veris posset sequi falsum ex puris affirmatiuis in secunda figura. hoc est ergo quod prius ait quod nisi ex falsis posset sequi verum resoluere conclusio in premissas sine deceptioe. hoc non posito non deciperemur arguendo ex puris affirmatiuis in secunda figura. tunc non conuerteretur quod essent termini conuertibiles quod patet. nam hoc posito valeret. si premissae sunt conclusio est. si conclusio est premissae sunt. quod si posset conclusio esse absque eo quod essent premissae possent esse premissae falsae et conclusio vera. ergo ex falsis posset sequi verum. quod est contra hypotheseum. hac ergo hypothese stante ex conclusione inferentur premissae et ex premissis conclusio. quod non posset esse nisi essent termini conuertibiles. ut si ex homine infero animal. quod valet. hoc ergo animal. si ex animal posset inferre hominem et valeret animal. ergo hoc de necessitate hoc et animal essent termini conuertibiles. Deinde cum dicit.

Conuertunt autem magis quae sunt in mathematicis quam nullae accedunt recipiunt. sed in hoc differunt ab his quae sunt in dialecticis per diffinitiones.

Quod in mathematicis non est deceptio. quod arguitur ex terminis conuertibilibus. id est. Conuertunt ergo magis quae sunt in mathematicis: quam nullae accedunt recipiunt. quod. quod mathematicae magis arguitur in terminis conuertibilibus. quod recipiunt ea quae sunt per se et non ea quae sunt per accidens. et subdit quod in hoc differunt ab his quae sunt in dialecticis. id est. dialecticis quod sunt. dialectica accipit multoties quod sunt per accidens. mathematica vero non. sed diffinitiones quod sunt per se. Notandum autem quod hoc est deum est redditum cause per se dicitur. nam si dicatur homo est animal. hic ex falsis potest sequi verum. quod potest esse aliquid quod non sit homo. et tamen sit animal. sed si accipiat diffinitio hominis et dicatur. animal rationale est homo. hic ex falsis nunquam potest sequi verum. quod nihil potest esse animal rationale quod non sit homo nec e converso. demofator ergo quod accipit ea quae sunt per se et accipit diffinitiones. id est non accidit ei deceptio. quod arguitur in maiori conuertibilibus. Rursus non accidit ei deceptio quod nunquam sic arguendo ex falsis concluditur verum ex puris affirmatiuis in prima figura. nec ex veris falsum ex puris affirmatiuis in secunda figura. In prima ergo parte ostenditur quod doctrinalis non decipit arguendo ex puris affirmatiuis in secunda figura per conuertibilitatem veritatis et falsitatis premissarum ad conclusionem. hic autem ostendit quod non decipit propter conuertibilitatem terminorum ut quod accipit diffinitiones et ea quae sunt per se. non autem ea quae sunt per accidens. vna tamen conuertibilitas arguit aliam et vna declarat aliam. Deinde cum dicit.

Augentur autem non per media. sed in post assumendo ut a. de. b. b. at de. c. iterum hoc de. d. et b. in infinitum.

Quod in doctrinalibus non accidit deceptio quod arguitur ex adequatione cause. intendit. nam tale rationem. rationes ille quod augentur non per media. sed in post assumendo et in latius ille arguuntur ex adequatione cause et in eis non accidit deceptio si arguat ex ipsis affirmatiuis in secunda figura. demofationes sunt hoc ergo. hoc autem ratio fundata est super his proportionibus rationes demofatiue augentur non per media. sed in post assumendo et in latius. Duo ergo facit. quod primo proponit quod demofationes augentur non per media. et declarat quo augentur in

post assumendo. et declarat. quo augentur in latius. (Et in latius.) Continuetur autem sic. dictum est quod in demonstrationibus non accidit deceptio. cum quod arguuntur ex conuertibilitate premissarum conclusionem. cum etiam quod arguuntur ex conuertibilitate terminorum. hoc etiam patet quod arguuntur ex conuertibilitate cause ad effectum. demonstrationes ergo potissime semper arguuntur ex causa eadem. in talibus. non est nisi vnum medium ad vnam conclusionem. quod per quod (augentur autem) su. demofationes (non per media. sed in post assumendo ut. si. a. de. b. hoc autem de. c. idem hoc de. d. et hoc in infinitum). id est. isto modo procedit demonstrationes in infinitum. (Dubitaret forte aliquis quo augentur demofationes in post assumendo in infinitum. (Dicitur quod augere demofationes in post assumendo potest intelligi tripliciter. primo accipiendo subiectum sub subiecto et accipiendo subiectum post subiectum. 2. accipiendo passionem post passionem. 3. accipiendo tres. si tres competit triangulo. et sub triangulo summat ysocheles. et sub ysochele summat triangulum. quod est in semicirculo. vnum autem est medium ad probandum hae tres. ysocheles hae tres. extrinsecum. ita quod non augentur per media demofationes. sed augentur in post assumendo ut accipiendo subiectum sub subiecto ut accipiendo ysocheles sub triangulo. nam si triangulus hae tres. et ysocheles est triangulus ysocheles hae tres. iterum poterimus multiplicare hae demofationes accipiendo sub ysocheles triangulum qui est in semicirculo. nam si ysocheles hae tres triangulus in semicirculo est ysocheles. sequitur quod hae tres. si ergo. a. de. b. i. hae tres de. b. i. hae tres de triangulo. et b. de. c. i. triangulus de ysochele. et c. de. d. i. ysocheles de triangulo qui est in semicirculo. a. b. hae tres dicitur de oibus istis. toties ergo multiplicabunt demofationes in post assumendo quotiens contingit accipere subiectum sub subiecto. exponemus ergo quod demonstrationes in post assumendo vadunt in infinitum. id est. vadunt totiens quotiens contingit accipere subiectum sub subiecto. erit ergo talis processus et talis multiplicatio demofationum in infinitum. id est. non finiet nisi finiat descensus et nisi finiat acceptio subiecti sub subiecto. 2. modo potest exponi accipiendo subiectum post subiectum. probabimus. non quod vnitatis est pars aliquota ois numeri. quod aliquotiens sumpta reddit oem numerum. vnum est ergo medium ad probandum quod vnitatis sit semper aliquota pars ois numeri. quod aliquotiens sumpta reddit oem numerum. multiplicabunt ergo hic oes demofationes non per medium quod vnum est medium ad hanc conclusionem. sed multiplicabunt in post assumendo. id est. in assumendo numerum post numerum. sic. vnitatis est pars aliquota ois numeri. binarius est numerus ergo est pars aliquota binarii. trinarius est numerus. ergo est pars aliquota trinary. et hoc modo in post assumendo ad litteram vadunt demofationes in infinitum. quod in infinitum multiplicantur species numerorum. Assumere ergo post potest intelligi dupliciter. vel secundum ordinem predicati vel secundum ordinem constituentis ad constitutum. secundum ordinem predicati sic accipit post cum accipitur subiectum sub subiecto. quod in ordine predicati subiecta sunt post predicata. et inferiora sunt sub superioribus. sed accipiendo post secundum ordinem constituentis ad constitutum sit accipit post cum accipit numerus post numerum. quod numerus prior est constitutum numeri posterioris et est pars eius. Si ergo. a. est constitutum de. b. ut binarius constitutum trinary. et b. de. c. ut trinarius constitutum quaternary. et sic in infinitum multiplicatur demofatio. tertio modo potest exponi accipiendo passionem post passionem. nam a subiecto fluunt passionem vna mediante alia ut habere tres fuit a triangulo per habere angulum extrinsecum. quod lineae cadentes eque distant tertio lateri. augentur ergo demofationes non per media. quod ad vnam conclusionem est vnum medium et ad habere tres est vnum medium. videlicet habere an

gulum. & ad habere angulum unum medium: videlicet
linea cadēs ē g̃ augmentū demōstrationū nō p̃ mediū. s; in
p̃ assumēdo q; p̃babit passioe q̃ns p̃ passionē p̃cedētē
& itēz alia sequēs p̃ p̃cedētē & B̃ in infinitū. i. B̃ nō finiet
donec finiat. & do p̃cedētē & B̃ in infinitū. i. B̃ nō finiet
donec finiat. & do p̃cedētē. si g̃. a. est cā. de. b. vt linea ca-
dēs de h̃re angulū. & b. de. c. vt h̃re angulū de h̃re tres. & c.
de. d. vt h̃re tres forte ē cā alterius passiois. s; vna passio
probabit aliam passionem de subo & augebunt demōstra-
tiones in post assumēdo. i. in assumendo passionē post pas-
sionē. Aduertēdū tñ q; bi duo modi augēdi demōstrationes
vz. accipiēdo subm̃ sub subo & passionē post passionē sūt
magis directe ad factū. nā ali⁹ modus icidit i modū illū
quo augmētant demōstrationes in latūs. ¶ Deide cū dicit.

**¶ Et in latūs vt. a. de. c. & de. e. vt est numerus
quantus aut infinitus aut finitus. & hoc autēz
in quo sit. a. impar numerus quātus in quo. b.
impar numerus in quo sit. c. est utiq; a. de. e.
& est par quātus numerus in quo sit. d. par nu-
merus in quo est. e. est ergo. a. de. e.**

cap. 10 m

¶ Ostendit quō augent demōstrationes in latūs. d. ¶ Et
in latūs augent demōstrationes (vt. a.) .i. hec passio. a.
(de. c. & de. e.) .i. p̃babit de. c. & de. e. (vt est numerus q̃-
tus) qui su. est (finitus aut infinitus. hoc autem in quo sit
a.) .i. ista passio finitus aut infinitus q̃ debet probari de
numero q̃to intelligat per. a. (& impar numerus q̃tus)
.i. impar est numerus q̃tus (in quo. b.) .i. q̃tus itelligat
per. b. (impar numerus in quo. c.) .i. ipar numerus itelli-
gat per. c. (est itaq; a. de. e. probatū est ergo. a. de. c. vult
etiā p̃bare. a. de. e. dicēs (& par numerus q̃tus in quo sit
d.) .i. q. d. q. par est numerus q̃tus: & q̃tus q̃ predicat de
pari itelligat p. d. variat autē hic terminos. q; p̃us q̃tus
intellexit p. b. est ergo vt ait q̃tus in quo. d. (par numer⁹
in quo est. e. est ergo. a. de. e.) ¶ Notādū autē q; finitus &
in finitus est passio numeri & est vnū mediū ad p̃bādū
passionē hanc de numero. vz. esse numez q̃tus. q; rō fini-
tū & infinitū q̃titati q̃ruit. hic ergo augent demōstrationes
nō per medū. s; p̃nt augeri in latūs. nā si diuidat nūerus
ex vno latere cadere par & ex alio impar. par ergo & im-
par nō se h̃nt in post assumēdo: s; se h̃nt in latūs q; vnū
cadit ex vno latere & aliud ex alio. hoc mō multiplicabitur
hic demōstrationes in latūs q; p̃babit hec passio finitū
aut infinitū de pari & de impari. Disponemus autē hoc in
terminis hoc mō. sit hec passio finitū aut infinitū. a. ipar
nūerus. c. par. e. p̃babit. a. de. c. & de. e. p̃ numerū q̃tum &
fient ide duo silli. ita q; in p̃mo sillo nūerus q̃tus signi-
ficabit per. b. sic. omne. b. est. a. i. ois numerus q̃tus est fi-
nitus aut infinitus. omne. e. est. a. i. ois impar numerus ē
numerus q̃tus. ergo omne. c. est. a. i. ois numerus impar
est finitus aut infinitus. p̃batū est g̃. a. de. c. i. finitū aut
infinitū de impari. p̃babit. a. de. e. i. finitū aut infinitū d̃
pari p̃ ide mediū. vz. per esse numez q̃tus. verū tñ hoc me-
diū qd̃ p̃us significabat per. b. mō significabit p. d. dice-
mus. n. q; omne. d. est. a. i. ois nūerus q̃tus est finitus aut
infinitus. omne. e. est. d. i. ois numerus par est numerus
q̃tus. ergo omne. e. est. a. p̃batū est g̃. a. i. finitū aut infi-
nitū de. c. & de. e. i. de pari & de impari & augmentate sunt
demōstrationes nō p̃ media s; assumēdo in latūs. ¶ Notā-
dū autē q; spēs numeroz vt binarius trinaris. & sic de
q̃lys s; sint in latūs q̃tum ad lineā p̃dicamētale. q; si or-
dinaret p̃dicamētū q̃titatis pia ista caderent ex latere
in eadē lineā. sunt tñ hec in post assumēdo f; rōnē cōstitu-
entis & cōstituti. q; vnū istoz se h̃z vt p̃us & vt cōstitūēs vt
nūerus vnitati p̃pingoz. aliud vt posteri⁹ & vt cōstitutū
vt numerus ab vnitatem remotior. tñ de pari & impari nō

possunt h̃ dicere. hec. n. nullo mō se h̃nt in post assumē-
do s; solū se h̃nt ex pte numeri tanq; cadentes ex latere.
¶ Notādū ē q; sūte augeant demōstrationes in p̃ assumē-
do vt cū accipit subz sub subo vel passio post passionē vel
cōstitutū post cōstitutū sic cū accipit numer⁹ posteri⁹ post
numez p̃orē siue augeant demōstrationes in latūs vt cū au-
gent p̃ spēs cadētes ex latere & ex equo diuidētes genus
erit vnū mediū potissimū ad vnā passionē vt ad h̃re tres
nō ē mediū potissimū nisi h̃re angulū. & ad h̃re angulū nō
ē mediū potissimū nisi linea cadēs eq̃ distās & ad p̃bādū
nūez eē finitū aut infinitū nō ē mediū nisi nūer⁹ q̃tus q; si
accipet aliud mediū. vt si ad h̃re tres accipere p̃ medio
triangulus nō accipet mediū potissimū. triangulus. n. nō ē
p̃pe mediū s; subz. imo n̄ solū n̄ ē nisi vnū mediū potissi-
mū ad vnā passionē. s; ē nō est nisi vnū subm̃ potissimū
vnū passiois. nā & si multe passioes p̃nt eē eiusdē subm̃ p̃m
quēdā ordinē. q; vna erit p̃ alia nūez tñ erit multa suba
potissima eiusdē passiois. s; d̄ bis oib⁹? sc̄o dicit plan⁹.
¶ Sed q; differit q; & p̃pter qd̃ scire p̃imum
qd̃ in eadēz scientia & in hac dupliciter. Vno
quidem modo si per nō mediū sit sillogismus.
¶ Non. n. accipit p̃ima causa. sed que est p̃pter
quid scientia secundū p̃imam causam.
¶ Nec pars diuidebat & totū p̃cedens dicebat. n. q; p̃bus
p̃mo determinabat de demōstratione in se & absolute. secū-
do determinabat de ea comparādo vnā demōstrationē ad
aliā. & q; p̃t patere ex dictis quō accipiēda sunt capitula
in p̃cedentibus & quot & q̃ facit p̃bus in determinādo de
demōstratione p̃m se. volumus autē totū residū huius p̃mi
libri distinguere in sua capla & ondere q; & quot facit p̃bus
in determinādo de demōstratione cōparādo vnā ad aliā.
diuidit autē totus iste sequens liber in sex capla siue in sex
p̃ncipales p̃tes. q; p̃mo p̃paranda est demōratio p̃pter qd̃
ad demōrationē q; vt eligamus nobis demōrationē p̃pter
qd̃ q̃ maxime facit scire. & q; non sufficit scire quō se h̃z
p̃pter qd̃ & q; nec sufficit scire quō p̃pter qd̃ maxime facit
ad sciam vbi scuerimus in q̃ figura ordināda est demō-
ratio p̃pter qd̃ vt maxime beat hunc effectū & maxime fa-
ciat scire. est. n. ordināda in p̃ma figura. q; per illā max-
ime contingit scire. & nō sufficit scire qd̃ est demōratio p̃-
pter qd̃ q̃ maxime facit scire nec sufficit scire in qua figu-
ra est ordināda talis demōratio vt maxime faciat scire.
sed ne deuemus a scientia & a scire opz nos scire & cognos-
scere oppositū demōratiois. vz. silliū ignorātie qui h̃z nos
decipere & facit nos nescire & ignorare. non. n. bñ p̃t sciri
vnū oppositū ignorato reliquo. non g̃ bene p̃t sciri de
mōstratio que est sillogismus scientie ignorato sillo oppo-
sito qui est silliū ignorātie. 4.º dato q; scuerimus oia ista
ad huc possumus credere q; ista eēt impossibilia & q; in
possibile esset scire. eo q; nō eēt status nec in p̃dicamētū
nec in causis. iō sicur ne deciperemur & ne deuārem⁹ a sci-
re oportuit determinare de sillo ignorantie. sic ne reputa-
remus q; impossibile esset scire oportuit determinare de
statu p̃dicamētoz & cāz & q; nō sit in talib⁹ in infinitū abi-
re. 5.º q; demōratio nō solum diuidit in demōrationes q; &
p̃pter qd̃. sed etiā in demōstrationē vlez & particularem
affirmatiuā & negatiuā onsiuā & ad impole. iō nō sufficit
comparasse demōstrationē q; ad demōstrationē p̃pter
qd̃ nisi etiā cōparent oēs de demōstrationes adiuices.
6.º q; oia ista sunt p̃pter scire. ideo non sufficit de omni-
bus his tractasse nisi cōparent ipsa scire & ipse scie adiu-
uicem. ergo iste p̃mus liber sequens diuidit q̃ in sex ca-
pitula vel in sex partes p̃ncipales. nā in p̃mo cōparat de
mōstratioē p̃pter qd̃ ad demōstrationes q; vt eligam

demonstratione per quod que maxime facit scire. 2° ostendit in qua figura est ordinanda talis demonstratio ut maxime faciat scire. 3° determinat de opposito demonstrationis. id est de illo ignorantie ne contingat nos decipi. 4° ne deicimus a scire. 4° probat quod est status in predicamentis et in casu ne credamus quod sit impossibile scire. 5° quod determinat de demonstratione quod est per quod determinat de demonstratione particulari et vel affirmativa et negativa ostendit et ad impossibile ut doceat nos omnes modos demonstrandi per quos aliquo modo contingit scire. 6° et ultimo quod omnia ista sunt per se comparat ipsas scias admittit et determinat de ipso scire. scda ibi. (Significatio aut magis facit scire.) Tertia ibi. (Ignorantia aut non est in negatione.) Quarta ibi. (Est que sit illud in parte termini nota.) Quinta ibi. (Quid sit demonstratio alia quod est particularis.) Sexta ibi. (Certior aut est scia et prior.) Quid si cure est nobis semper in mente divisione facere ut has partes magis artificialiter sumamus. Deinde quod postquam auctor determinavit de demonstratione in se. In parte ista determinat de demonstratione comparando unam ad aliam. Circa quod duo facit. quod primo comparat demonstrationem ad aliam. 2° comparat scias ad scientiam ibi. (Certior aut est scia et prior.) Circa primum duo facit. quod primo comparat demonstrationem quod ad per quod ut eligat sibi demonstrationem illam que magis facit scire. 2° probat quod sit status in predicamentis et in casu ostendit quod in talibus non est in infinitum abire ne credat quod impossibile sit scire ibi. (Est autem ois filius per tres terminos.) Circa primum duo facit. quod primo facit quod demonstratio determinat de demonstratione quod est de demonstratione. 2° de demonstratione. propter quod quod maxime facit scire. 2° determinat de opposito demonstrationis. 3° de illo ignorantie ne contingat nos decipi. 4° ne per ignorantiam deicimus a scire ibi. (Ignorantia non est negatio.) Circa primum duo facit quod ut deum est primo comparat demonstrationem quod ad demonstrationem per quod. ut eligat demonstrationem propter quod que maxime facit scire. 2° ostendit in qua figura est ordinanda talis demonstratio ut maxime faciat scire ibi. (Significatio aut magis facit scire.) Introitus per primum est comparat demonstrationem quod ad demonstrationem per quod. ut doceat nos quo per hanc demonstrationem et per illam contingit scire. Circa quod duo facit. quod primo comparat demonstrationem quod ad demonstrationem propter quod. in eadem scia. 2° in diversis scientiis ibi. (Alio autem modo differit propter quod.) Circa primum duo facit. quod primo comparat demonstrationem quod ad demonstrationem propter quod. utat diversos modos demonstrationis quod scda requirit de modis illis ibi. (Cuius prope sunt planer.) Circa primum duo facit scilicet quod dupliciter distinguit quod. 1° propter quod. ibi. (Alio modo.) Dicitur. (Sed differit scire quod et propter quod quod primo quod in eadem scia et in hac.) 2° in eadem scia dupliciter. 1° simile hoc dicitur. uno quod modo si non per non medium. 2° per eam immediatam. (Hanc sciam non accipit eam primo.) 3° eam primo et immediatam. (Sed scia que est propter quod est primo et primo et immediatam.) 4° eam primo et immediatam. quod. quod uno modo differit quod propter quod. si fiat demonstratio non per eam immediatam. sed per eam. talis scia non est propter quod. sed scia que est propter quod est per eam primo. 2° per causam immediatam que primo. 3° primo attingit effectum. (Deinde cum dicit.)

quod arguat non per eam sed per effectum. propter quod ac arguat per eam sed per advertentiam et per notitiam. quod. quod. 1° quod arguat per non eam. quod arguit per effectum potest in arguere per advertentiam et per notitiam. quod effectus potest esse advertibilis cum eam potest esse nobis notior quod eam subdit quod. (prohibet. n. nihil est predicatum.) 2° advertibilis (notitiam aliquid est non eam.) 3° effectus sui. quod eam (quod per hanc.) 4° per hanc non eam vel per hanc effectum notiore (erit.) 5° eam poterit (demonstratio.) (Notandum autem quod ad hanc facere oia debet concurrere ad deficere autem non oia in oibus deficere. 1° defectus est aliquid si solus in uno deficit. 2° tunc est magis defectus quod in oibus deficit. Ad demonstrationem per quod duo requirunt et oia ambo illa concurrere. 3° quod talis demonstratio sit per eam et quod sit per eam immediatam. 4° primum et advertibile. igitur erit demonstratio quod. vel si non est per eam 1° per effectum vel si est per eam non tunc per eam immediatam et eam advertibile. Possit etiam esse tertius modus quod vel si deficeret in utroque nec sit per eam. 1° per effectum nec sit per effectum primum et advertibile. ois ergo demonstratio vel est per eam vel est per effectum. per eam dupliciter. vel per immediatam vel per immediatam. et per effectum dupliciter. vel per effectum et primum et advertibile vel per effectum non primum et non advertibile cum quod quatuor modis possit esse demonstratio. uno modo est demonstratio propter quod eam est demonstratio per eam immediatam. 2° aliquid notitiam erit demonstratio quod. (Notandum etiam quod cum primum affignaverit duos modos in illis duobus modis precedit tertius. nisi est unus modus quod. quod non accipit immediatam est alius modus quod. qui non accipit eam. 3° quod sit tertius modus quod. qui deficit in utroque. 4° qui non accipit eam nec immediatam.) (Dubitaret forte aliquis utrum demonstratio quod faciat scire. et videt quod non. quod scire est ex primis vis et immediatis causis. 2° sciam. eum ergo demonstratio quod non beat has conditiones videt quod non faciat scire.) (In contrarium est primum quod distinguit scire quod a scire propter quod.) (Dicitur quod demonstrationis quod. facit scire. 1° illud scire non est scire potissimum. 2° ideo non oia quod beat oia sciam. sed sufficit quod aliquo modo participet conditiones illas quod requirunt ad scire. non scire per effectum immediatum. et advertibile est scire aliquo modo ex veris et immediatis et ex potibus et notioribus et ex causis conclusivis. demonstratio non per effectum primum demonstrat ex vis. quod verum est tale effectum esse. et demonstrat ex immediatis. quod ex quo effectus est primum de se immediate ad eam. demonstrat ex potibus et notioribus non simpliciter. 1° quod ad nos nunquam est. n. demonstratio per effectum nisi effectus illi sunt potes et notiores nobis. demonstratio ergo propter quod demonstrat per potes et notiora simpliciter. demonstratio autem quod per potes et notiora nobis. In mathematicis autem ubi casus est sunt quo ad nos notiores effectibus nulla demonstratio est per effectum. nulla. n. esset demonstratio probare hanc angulum extrinsecum per hanc tres. nam hoc est enim demonstrare. 3° patefacere et declarare. nullo autem modo patefacit nec declarat quod non est notitiam simpliciter et quo ad nos. ideo in mathematicis demonstratione ostendit per effectum non demonstrat eam in naturalibus autem hanc locus talis demonstrationes ubi ut plurimum effectus sunt notiores causis. demonstrare ergo per effectum primum eam primum vel immediate est demonstrare ex veris et immediatis et ex potibus et notioribus quo ad nos est. hoc demonstrare est ex causis conclusivis non ex causis in eundo sed ex causis in inferendo. effectus non est eam quod eam sit sed potest esse eam quod eam inferat et concludat. oisum est ergo quo demonstratio per effectum advertibilem facit scire ex potibus et notioribus. demonstrationes vero quod per eam remotam vel per effectum non advertibile non faciunt scire affirmativum et quod hoc sit. sed negativum. et quod hoc non sit est eo ipso quod aliquo modo faciunt scire aliquid precipue de conditionibus quod requirunt ad sciendum et per hoc primum dicit demonstrationes non simpliciter sed per quod. (Deinde cum dicit.)

Alio modo non per media quidem. sed non per eam sed per advertentiam et per notitiam. Nihil. n. potest eque predicatum notitiam esse aliquando non eam. Quare per hanc erit demonstratio. (Est alia ostentiam inter quod et propter quod dicens. (Alio modo modo differit. In quod propter quod per non media quod. sed per non eam. quod. quod uno modo differit quod propter quod quod magis accipit eam sed quod accipit eam immediatam. propter quod quod immediatam. Alio vero modo differit quod propter quod non per mediam et immediatam sed per eam et non eam. ut si

Et q ppe sunt planete ppter id q no similliant. sic igit in quo. c. planete. in quo. b. no similliant. i quo. a. ppe ee. vey est igit. b. de. c. de. cere. planete. n. no similliant. sed. r. a. de. b. non similliaa. n. ppe e. hoc ar accipit aut p idnctor ne aut p sensum. necesse est ergo. a. ipse. e. inee. qre demonstrati est q erraticce ppe sunt.

Exequit de oibus his modis s; quos differt qz a p qd. Circa q tria facit fm q tribus modis pot fieri demofatio qz na pmo determinat de demofatioe qz q fit p effectu co uertibile. 2o de ea que fit pfectu no ouertibile. 3o de ea que fit per cam remota. scda ibi. In qbus aut media. tertia ibi. Ampli in qbus mediu. Circa pmi duo fa cit fm q duo exepia adducit ad ppositu scda ibi. Trez sic luna. Circa pmi tria facit no pmo ponit hui demofa tionem qz 2o ostidit q talis demoftratio no e pp qd. 3o do cet ea reducere ad pp qd. scda ibi. Dic igit fillus. tertia ibi. Contingit at alteru. Dic g. Ut q ppe sint planete pp id q no similliat. si est demofatio qz exponit aut hac demofatione in terminis. d. sit in quo. c. planete. i. pla nete sit minor extremitas. in quo. b. no similliant. i. no similliant sit media terminis. in quo. a. ppe esse. i. ppe esse sit maior extremitas. vey gerit dicere. b. i. no similliant. de. c. i. de planete. planete. n. non similliant. hoc est minor. sed. a. i. no similliant. de. b. i. de. ppe esse in pdicat. no similliaa. n. ppe ee. in. igit. hoc e mo ior. r. lubdit. hoc aut maior. i. ppo. accipiat p inductione aut p sensum q accepta r excessa. necesse est g. a. i. ppe esse. inee ipse. c. i. planetis. qre demofati e q erraticce. i. planete. ppe sint. ista e celo. fornet ergo fillus sic. oe. b. e. a. i. oe. no similliant. ppe est. oe. c. e. b. i. oes planete no similliant. g. oe. c. est. a. i. oes planete ppe sunt. Notandū aut q qto res remotior e tato mino pot ibi figi vifus. stelle ergo si re. qz fut remotiores qz planete no vt nobis q planete similliat sic stelle fixe. Ob. n. corpus aliqd scin tillet pot rtingere duplr. vel s; vitate. qz aliqne simillie fluit ab illo corpe sicut apparet in igne. vel fm apparetia sic no erit ppter defluxu corpa. ent g ppter defluxum vifus. vifus igit defluit r non bene figit in illo corpore. r lo dr. videt q simillet. Aduertedū tñ q dr vifus non fi gi in corpore no qz radj exeat a vifu r attingant corpus r illi radj sint instabiles. s; qz spes multiplicat a corpe r recipit in vifu r spes illa recepta no bz tantaz fixatione in oculo si deriuat a re remota qtu habet si deriuat a. re. p. pinq. Notandū et q sem p debemus arguere a notis. si ergo arguimus a ca ad effectū arguim a notis simplr. aut qñ eouerto os q arguamus a notis fm nos. nota at fm nos sunt accepta p inductione vel p sensum. r qz in p dicto fillo vbi pbamus ppe ee de planetis p no simillia re arguimus ab effectu ad cam os q maior. vs. q oe non similliano sit ppe in q stat tota vtus filli sit nota nobis r sic accepta p inductione vt qz in multis picularib; s; sit io arguamus hoc esse simplr vel os q sit accepta p sensu qz sentiamus sic esse. ppones. n. note nobis aliq sunt acce pte per sensum vt q eclipsat sol. qz videm ipm sensibily eclipsari. aliq sunt accepte p inductione vt qz alalia modi cu vifeta fut colica. qz videmus in multis sic ee. Notandū et q id qd semg mouet vno motu est regulare. id aut qd mouet diuerso motib; est qñ irregularē. pot g di ei irregularē in motu qd no sequit vnu modū mouendi. vel pot dici irregularē in motu id qd mouetur. Drie ab eo qd est regula oio mot; planete ergo dicunt erraticce qñ ad motū vel qz mouent diuersis motibus. vel qz mouen

tur motu. Drie motu pmi mobilis. qñ motus pmi motu lia est no r regula omnis motus. Deinde cum dicit. Dic igit sillogismus no est ppter qd. sed qz. no. n. ex eo q no similliant prope sunt. sed ppter id q prope non similliant.

Quid tale fillum no ee ppter qd. qz no est p cam. s; p effectu dicens. Dic igit fillus no est pp qd s; qz no. n. ex eo q no similliat ppe fut. in planete. i. no similliant no est causa de ppe ee. sed ppter id q ppe sunt no similliant. i. ppe ee est ea de no similliant. Deinde cum dicit.

Contingit at r p aliter aliter demonstrare r ere pp qd demoftratio. vt sit. c. erraticce. b. in quo ppe ee. a. no similliant. est igit r. b. in. c. qre r in. c. a. r in. b. a. qd e no similliant. r erit pp quid sillogismus accepta. n. est primo causa.

Docet reducere hanc demofatione qz ad ppter qd. de monstrat. n. ibi causa per effectum. r ideo est demoftra tio qz. uertat ergo r demoftrates alteru per alteru. i. effe tus per causam. r erit ppter quid. ideo ait. Contingit aut moftrare alteru per alteru. qz. qz no solum moftrat cau sa per effectu sed etiam rtingit moftrare alteru p alteru i. effectu p cam. r tunc erit ppter quid demoftratio vt fit in. c. erraticce. i. erraticce sicut planete sint minor exte mitas. in quo. b. ppe esse. i. ppe ee sit modus termin. in quo. a. no similliant. i. no similliant sit maior exte mitas. est igit. b. i. ppe esse. in. c. i. in planetis. ista est minor qz planete prope sunt. r qre r in. c. i. in plane tis. est. a. hoc est non similliant. hoc e celo. r in. b. i. in ppe esse. est. a. qd est no similliant. ista est maior. r erit ppter qd fillus accepta est igit pma r imediata ca. For net ergo sic fillus. oe. b. est. a. i. oe. qd ppe est non similliat. r. est. b. i. planete. ppe sunt. ergo. c. est. a. i. planete non similliant. Deinde cum dicit.

Item sic lunaz demoftrant quod per incre menta circularis sit. Si quidem igitur ipfius quia factus est sillogismus.

Adducit aliud exepm ad ppositu. Circa q tria facit qz pmo ponit bz exepm ostendens qz ibi est demoftratio qz. scda docet reducere demoftrationem quia ad ppter qd. tertio que dixerat de demoftratioe qz exponit in termi nis. scda ibi. Eouerto g pposito. tertia ibi. Sic igit luna i quo. c. Dic ergo. Tre sic. i. per demoftratioe qz demoftrant luna qz sit circularis p incrementa. i. ppter incrementa vt qz crescit r augmentat in lumine circulari ter. sic quide igit. i. faciedo demoftratione de luna. i. cuius est fillus. i. facta est demoftratio. i. vifus qz. non aut lu. ppter quid. Deinde cum dicit.

Eouerto aut pposito medio ipfius ppter qd sillogismus. no. n. pp augmenta circularis est. s; qz circularis e accipit augmēta huiusmodi.

Docet reducere hac demofatione qz ad pp qd. b. Eou erto aut pposito medio ipfius pp qd. sit in demoftratio. qz. qz si nos demoftramus de luna circularē p hoc modū qz auget circulariter in lumine factū demoftrationem qz. sed si eouerto acciperemus mediū vt qz demoftrare de luna augmētari in lumine circulariter. qz e circularis faciemus demofatione ppter qd. cuius ca est. nam. no. e. ppter augmēta circularis est. i. non qz augmentat luna in lumine circulariter. i. circularis e. sed eouerto. i. qz. sed qz circularis est recipit augmēta bz. i. augmētari in lumine circulariter. cu g esse circularē sit ca receptū

luminis circulariter si volumus facere demonstrationes propter quod ostendimus augmentum circulare luminis de luna per hoc quod est circularis. Deinde cum dicitur.

Luna sit in quo. c. in quo. b. augmentum in quo. a. circularis.

Exponit hanc demonstrationem in terminis. scilicet non exponit eam ut est demonstratio propter quod. scilicet ut est quod. id est aliter (sit luna in quo. c.)

scilicet in minor extremis (augmentari in lumine circulariter in quo. b.) scilicet in medio terminis (circularis sit in quo. a.) scilicet in maior extremis. Formae autem sic fillis. omne. b. e. a. id est quod augmenta in luce circulariter est circularis. c.

e. b. i. luna augmenta in luce circulariter. g. c. e. a. i. luna est circularis. hec autem est demonstratio quod demonstrat in causa per effectum.

Dubitet forte aliquis versus circularitas luminis arguat circularitatem corporis. et versus quod non quod si sunt foramina in alio

quod domo et per foramina illa ferretur lux solis. sed foramina non sunt circularia lux est solis intras per foramen habet formas circularis. propter foramen non circularis ingrediuntur lumine circulari hinc figura ut perfectius probat. sicut circularitas in

minis non arguit circularitatem foraminis in quo recipit. sic versus quod in luna recipit lumine circulariter non propter hoc arguit quod ipsa sit circularis. Ad id quod dicitur quod recipit in alio recipit per modum vel recipit ut aqua recipit in vase hinc foramina

in quo recipit nec est pole quod aqua recipit in loco circulari non habet formam circulari. opus. n. tate forma habet

locum quibus idem et eodem modo quod autem sit in luna verum quod hoc est talis forme vel conuerso in hunc terminabilibus

terminis pro quo quod est locatus talis est locus in fluxibilibus autem quod est locus talis est locatus. et quod accens non habet se esse

nisi in subo opus quod accipit modum subo ut autem sit accens quod est subo et illi figure sit accens cuius est subo ut quod est

supficies tate est albedo. et illi figure cuius est supficies. quod supficies tate est albedo. et illi figure cuius est supficies. quod

ergo est corpus illius in tate erit lux recepta in corpore et illud figure cuius est corpus illuminatum erit lux recepta in eo.

Et forte dices in superficie circulari potest esse albedo non circularis. quod si contingeret non tota superficies esset

subo albedinis. hoc contingere posset si in superficie circulari posset accipi per quadrata in qua fundaretur albedo quo modo

albedinis quadrata per se subo superficies. quadrata non circularis. Semp ergo verum est quod quod est subo albedinis

tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis receptionis luminis tate est albedo. et quod est corpus quod subo albedinis

buere perfectioni luminis. et quod est pole lux ratione sue perfectionis in forma perfecta. in circulari redat. Sed si quis dicitur quod angulositas foraminis non impedit. quod lumine emittit a non rotundo corpore a remotis ad rotunditatem redeat. sed a motu dicitur distans possit ab hoc impediri. Deinde cum dicitur.

In quibus autem media non queruntur et non propter quod non est causa quod demonstratur et non propter quod.

Determinat de demonstratione quod scilicet per effectum non conuertibile. In quibus autem media non queruntur. scilicet in extremis (et non queruntur quod non est causa) scilicet si fiat demonstratio per tale

non cum magis nota sine per tale effectum magis notum (quod quod demonstrat. sed propter quod non.) Notandum autem quod in demonstratione facta per effectum effectus est ibi tamen medium. si quod talis effectus accipiat transcendens et non queritibus cum extreme

nis erit ibi demonstratio quod non propter quod. Dubitet forte alius quo effectus potest esse non queritibus cum causa et quo per effectum possumus arguere tanquam per medium transcendens.

Deus quod unus effectus potest sequi ex multis causis. et quod potest delectare potest esse effectus solis et ignis. talis ergo effectus quod emittit ex multis causis excedit quilibet illarum causarum. et si sit talis effectus non rotunda causa. ut si notus est

inibi quod aliquid sit desiccatum quod sit ignis poterimus arguere a tali effectum ad suam causam non affirmative. quod est transcendens. sed negative. dicemus. non quod non desiccatur. sed est ignis hoc non desiccatur. ergo et. Deinde cum dicitur.

Amplius in quibus medium extra ponit. et in his non potest quod non propter quod demonstratio est. non. n. de causa ut quod non respicit partes. quod non est aliquid.

Determinat de demonstratione quod sit per causam remotam. Circa quod tria facta sunt. scilicet quod fiat demonstratio quod. quod ad quod supposuerat. probat. scilicet ostendit quod demonstratio sit talis demonstratio in forma syllogistica. scilicet ibi. Si in hoc non respicitur

ad. n. tate ibi. Si in hoc non respicitur. et in quibus medium extra ponit. Amplius in quibus est accipit per medio et illud medium ponit extra. quod accipit causa transcendens. et in his non potest quod non propter quod demonstratio est. non. n. de causa. ut propter quod transcendens

(ut in dicitur. quod non respicit partes) et reddat causa quod non est aliquid non est aliquid est causa remotam non respicitur. id est si fiat talis demonstratio per causam remotam erit quod non propter quod. Deinde cum dicitur.

Si. n. hoc non respirandi causa est ostendit esse aliquid et respicitur. ut si negatio causa est ipsius non esse affirmatio est esse. sicut sine mensura esse calida et frigida non sanandi causa est. quod est mensura esse causa est sanandi. similiter autem est si affirmatio ipsius esse negatio est non esse. In his autem sic demonstratis quod dictum est non contingit. non enim omne animal respicitur.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod in talibus non reddat causa ad quod et propter quod remota et transcendens. quod probat. Si. n. hoc. scilicet si non est aliquid non respirandi causa est ostendit esse causa respicitur ut si negatio est causa ipsius non est affirmatio est causa ipsius esse sicut esse sine mensura frigida et calida

est causa non sanandi tunc esse causa. hoc mensura est causa sanandi. ergo si negatio est causa negationis et affirmatio affirmatio nis. Si autem est sit eueritio si affirmatio est causa ipsius esse. et ipsius affirmatio nis. (negatio) est causa ipsius non esse. et negatio nis. subdit. (ibi autem sit demonstratio) propter quod demonstratio per causam remotam et cum probamus partem non respirare. quod non est aliquid non contingit quod demonstratum est. nam si non aliquid esset per se causa respirandi. omne animal ergo respiraret. quod falsum

est. Si. n. hoc non respirandi causa est ostendit esse aliquid et respicitur. ut si negatio causa est ipsius non esse affirmatio est esse. sicut sine mensura esse calida et frigida non sanandi causa est. quod est mensura esse causa est sanandi. similiter autem est si affirmatio ipsius esse negatio est non esse. In his autem sic demonstratis quod dictum est non contingit. non enim omne animal respicitur.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod in talibus non reddat causa ad quod et propter quod remota et transcendens. quod probat. Si. n. hoc. scilicet si non est aliquid non respirandi causa est ostendit esse causa respicitur ut si negatio est causa ipsius non est affirmatio est causa ipsius esse sicut esse sine mensura frigida et calida

est causa non sanandi tunc esse causa. hoc mensura est causa sanandi. ergo si negatio est causa negationis et affirmatio affirmatio nis. Si autem est sit eueritio si affirmatio est causa ipsius esse. et ipsius affirmatio nis. (negatio) est causa ipsius non esse. et negatio nis. subdit. (ibi autem sit demonstratio) propter quod demonstratio per causam remotam et cum probamus partem non respirare. quod non est aliquid non contingit quod demonstratum est. nam si non aliquid esset per se causa respirandi. omne animal ergo respiraret. quod falsum

est. Si. n. hoc non respirandi causa est ostendit esse aliquid et respicitur. ut si negatio causa est ipsius non esse affirmatio est esse. sicut sine mensura esse calida et frigida non sanandi causa est. quod est mensura esse causa est sanandi. similiter autem est si affirmatio ipsius esse negatio est non esse. In his autem sic demonstratis quod dictum est non contingit. non enim omne animal respicitur.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod in talibus non reddat causa ad quod et propter quod remota et transcendens. quod probat. Si. n. hoc. scilicet si non est aliquid non respirandi causa est ostendit esse causa respicitur ut si negatio est causa ipsius non est affirmatio est causa ipsius esse sicut esse sine mensura frigida et calida

est causa non sanandi tunc esse causa. hoc mensura est causa sanandi. ergo si negatio est causa negationis et affirmatio affirmatio nis. Si autem est sit eueritio si affirmatio est causa ipsius esse. et ipsius affirmatio nis. (negatio) est causa ipsius non esse. et negatio nis. subdit. (ibi autem sit demonstratio) propter quod demonstratio per causam remotam et cum probamus partem non respirare. quod non est aliquid non contingit quod demonstratum est. nam si non aliquid esset per se causa respirandi. omne animal ergo respiraret. quod falsum

est. Si. n. hoc non respirandi causa est ostendit esse aliquid et respicitur. ut si negatio causa est ipsius non esse affirmatio est esse. sicut sine mensura esse calida et frigida non sanandi causa est. quod est mensura esse causa est sanandi. similiter autem est si affirmatio ipsius esse negatio est non esse. In his autem sic demonstratis quod dictum est non contingit. non enim omne animal respicitur.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod in talibus non reddat causa ad quod et propter quod remota et transcendens. quod probat. Si. n. hoc. scilicet si non est aliquid non respirandi causa est ostendit esse causa respicitur ut si negatio est causa ipsius non est affirmatio est causa ipsius esse sicut esse sine mensura frigida et calida

est causa non sanandi tunc esse causa. hoc mensura est causa sanandi. ergo si negatio est causa negationis et affirmatio affirmatio nis. Si autem est sit eueritio si affirmatio est causa ipsius esse. et ipsius affirmatio nis. (negatio) est causa ipsius non esse. et negatio nis. subdit. (ibi autem sit demonstratio) propter quod demonstratio per causam remotam et cum probamus partem non respirare. quod non est aliquid non contingit quod demonstratum est. nam si non aliquid esset per se causa respirandi. omne animal ergo respiraret. quod falsum

est. Si. n. hoc non respirandi causa est ostendit esse aliquid et respicitur. ut si negatio causa est ipsius non esse affirmatio est esse. sicut sine mensura esse calida et frigida non sanandi causa est. quod est mensura esse causa est sanandi. similiter autem est si affirmatio ipsius esse negatio est non esse. In his autem sic demonstratis quod dictum est non contingit. non enim omne animal respicitur.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod in talibus non reddat causa ad quod et propter quod remota et transcendens. quod probat. Si. n. hoc. scilicet si non est aliquid non respirandi causa est ostendit esse causa respicitur ut si negatio est causa ipsius non est affirmatio est causa ipsius esse sicut esse sine mensura frigida et calida

est causa non sanandi tunc esse causa. hoc mensura est causa sanandi. ergo si negatio est causa negationis et affirmatio affirmatio nis. Si autem est sit eueritio si affirmatio est causa ipsius esse. et ipsius affirmatio nis. (negatio) est causa ipsius non esse. et negatio nis. subdit. (ibi autem sit demonstratio) propter quod demonstratio per causam remotam et cum probamus partem non respirare. quod non est aliquid non contingit quod demonstratum est. nam si non aliquid esset per se causa respirandi. omne animal ergo respiraret. quod falsum

est. Si. n. hoc non respirandi causa est ostendit esse aliquid et respicitur. ut si negatio causa est ipsius non esse affirmatio est esse. sicut sine mensura esse calida et frigida non sanandi causa est. quod est mensura esse causa est sanandi. similiter autem est si affirmatio ipsius esse negatio est non esse. In his autem sic demonstratis quod dictum est non contingit. non enim omne animal respicitur.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod in talibus non reddat causa ad quod et propter quod remota et transcendens. quod probat. Si. n. hoc. scilicet si non est aliquid non respirandi causa est ostendit esse causa respicitur ut si negatio est causa ipsius non est affirmatio est causa ipsius esse sicut esse sine mensura frigida et calida

est causa non sanandi tunc esse causa. hoc mensura est causa sanandi. ergo si negatio est causa negationis et affirmatio affirmatio nis. Si autem est sit eueritio si affirmatio est causa ipsius esse. et ipsius affirmatio nis. (negatio) est causa ipsius non esse. et negatio nis. subdit. (ibi autem sit demonstratio) propter quod demonstratio per causam remotam et cum probamus partem non respirare. quod non est aliquid non contingit quod demonstratum est. nam si non aliquid esset per se causa respirandi. omne animal ergo respiraret. quod falsum

est bene ergo dicitur qd in talibus non contingit quod dicitur est. v. g. quod negatio sit causa negationis et affirmatio affirmacionis: quia non. n. dicitur quod respicitur aial. In est. ¶ Dubitaret forte aliquis verum affirmatio sit causa affirmacionis et negatio sit causa negacionis. videtur quod non. quia quod per se est quod dicitur albi disgregat non est per se est quod dicitur albi congregat. ¶ Sed in quod dicitur est effectus talis est causa effectus ergo possumus habere causam positivam et negativam negativam. Si ergo affirmatio per se est causa affirmacionis videlicet non erit affirmatio erit negatio cause. videlicet cum est negatio cause sicut est per se est negatio effectus. sicut ad causam sequitur effectus ita ad negationem cause in his que sunt causa per se sequitur negatio effectus. In talibus ergo sicut positio cause est causa positivis effectus. vel sicut affirmatio est causa affirmacionis. sic negatio cause erit causa negacionis effectus. Advertendum est quod negatio effectus dicitur accipi proportionally negationi cause. nam si albi disgregat non dicitur quod non albus congregat. quia albi et non albi se habent in plus quam congregare et disgregare. si ergo albi est causa disgregationis et dicitur accipi oppositum cause videlicet oppositum albi. et oppositum effectus videlicet oppositum disgregationis. dicitur quod sicut albi convertitur cum congregare. sic oppositum albi convertatur cum opposito eius quod est congregare. aliter non accipitur. proportionaliter negatio negacionis sicut affirmacionis. hec autem proportio est accipienda secundum idem genus oppositis. Dicimus ergo quod si albi disgregat nigri congregat. quia sicut albi et nigri opponuntur sic sic congregare et disgregare sic opponuntur. sic etiam videmus quod si est per se quod albi disgregat per se etiam erit quod non albi non disgregat. quia eodem genere oppositis opponuntur albi et non albi et disgregare et non disgregare. non tamen valet si albi disgregat quod non albi congregat. quia tunc eadem congregat causa aut dicitur non valet est quia albi et non albi non opponuntur eodem genere oppositis quo opponuntur congregare et disgregare. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Sillogismus autem huiusmodi cause est in media figura. ut sit. a. animal in quo. b. respicitur in quo. c. paries. in. b. quod est igitur omni est. a. omne enim respiciens aial est. in. c. autem nullo. a. quare nec. b. in. c. nullo est. non igitur respicitur paries.

¶ Docet ordinare hanc demonstrationem secundum formam sillogisticam. Circa quod tria faciunt primo facit quod dicitur est. secundo ostendit quo in talibus demonstrationibus cause comparantur ad suos effectus. tertio epilogat circa determinata. scilicet ibi. Comparantur hanc causam. Accipit ibi. Secundum quod est igitur. Dicit ergo. Sillogismus autem hanc fit esse. Constat ergo in media figura. quod quod demonstratio per eam remotam cu ordinat sillogisticam habet fieri in media figura. ut sit. a. aial. i. aial sit medius terminus in quo. b. respicitur. i. respicitur sit maior extremus in quo. c. paries. i. paries sit minor extremus. in quo quidem. b. igitur omni. i. in omni quod respicitur inest. a. i. inest animal. omne enim respiciens aial est. hec est maior. in quo. c. aut nullo. i. in nullo. c. hoc est in nullo pariete inest aial. hec est minor. quare nec. b. i. nec respicitur in nullo. c. i. in nullo pariete non igitur respicitur paries. hec est conclusio. ¶ Notandum autem quod in secunda figura medius terminus semper predictus. medius ergo terminus est supra maiorem et minorem extremitatem. ideo intelligitur per. a. medius terminus. per. b. videtur intelligitur maior extremitas. per. c. videtur minor. Formet ergo sic sillogismus. omne. b. est. a. Omne respiciens est animal. nullum. c. est. a. i. nullus paries est animal. ergo nullus. c. est. b. i. nullus paries respicitur. probatum est ergo parietem non respicitur per hoc quod non est aial. que probatio est per causam remotam. esse enim animal est remota causa respiciationis. sed bene sanguinem et pulmones est causa propria

qua. i. omne habes sanguinem et pulmonem respicitur. ab aut omne animal. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Comparantur autem huiusmodi cause dicitur secundum excellentiam. hoc autem est plurimum distare medius dicere. Sicut enim illud est anacarsidis quod in scitibus non sunt sibilatores. neque. n. vitos.

¶ Ostendit quo in talibus demonstrationibus cause comparantur ad effectus. d. quod. Comparantur secundum excellentiam. i. secundum transcendentes et remote. id est quod. hoc causa. i. causa que sunt de numero hanc causam. comparantur dicitur. In effectibus. secundum excellentiam. i. secundum transcendentes. hoc autem est dicere medius plurimum distare. vel ut habet aliquotus plurimum distans. q. d. v. hoc modo demonstrare est accipere causam per medio que multum distat et est multum remota ab effectu. sicut est illud quod anacarsides. In dicitur. vel. sicut est illud dicitur anacarsidis quod in scitibus non sunt sibilatores. neque. n. vitos. voluit anacarsides reddere causam quam scitibus. i. quare illi boves qui morantur in scitibus non sibilant. dixit. n. q. hoc id erat. quia non habebat vitos. causa. n. hoc assignata est valde remota. nam vitos sunt causa vini. vitium causa potationis. potatio causa gaudij. gaudium causa sibilacionis. ergo de primo ad ultimum vitos sunt causa sibilacionis. sed hoc est arguere per causam valde remotam. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Secundum quidem igitur eandem scientiam et secundum eorum positionem habentur sunt ipsi. quod ad eum qui est. propter quid sillogismus.

¶ Epilogat circa determinata dicens. Sed quid eandem scientiam et secundum pone eorum terminorum. a. secundum ordinem eorum idem terminorum pertinentium ad eadem scientiam habentur dicitur ipsius quod ad eum sillogismus qui est propter quod. i. hanc modis differt demonstratio quod. a. demonstratio proprie quod. nam demonstratio propter quid. fit uno solo modo. videlicet per causam propriam et adequatam. et demonstratio quod. per tres modis. videlicet per causam remotam. per effectum adequatum et per effectum transcendentem.

¶ Alio autem modo differt. propter quod ab ipso quod est per aliam scientiam videlicet specularem.

¶ In ista parte videtur dicebat determinat pluribus de forma demonstrationis quod ad propter quid in diversis scientiis. Cuius quod duo facit. quod primo proponit quod intendit. secundo exequitur de intento ibi. Quismodi autem sunt. Dicit ergo. Alio vero modo differt propter quid ab ipso quod est. i. quod est specularem videlicet per aliam scientiam. et per diversis scientiis. q. d. quod non solum differt demonstratio propter quid a demonstratione quia. prout videtur fit in eadem scientia. sed etiam differt prout contingit videlicet specularem. vel videlicet considerare per aliam et aliam scientiam ita quod una scientia considerabitur propter quid. et alia quia. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Huiusmodi autem sunt quecumque sic se habent ad unum videlicet quod alterum sub altero est. ut speculatio ad geometrias. machinatio ad steriometrias. et armonica ad arithmeticas. et apparentia ad astrologiam.

¶ Precipue de intentione. propter quod sciendum quod ad hoc quod una scientia dicat quod et alia quod. potest tripliciter contingere primo si una scientia subalternat simpliciter alij scientie. sicut mathematica simpliciter subalternatur arithmetice. et id de multis videlicet musicis quod de quibus dicit arithmeticus per quod. potest contingere si scia simpliciter non subalternet scie si subalternet

et qñ ad aliquā pte. sic nālis pñia subalternat pfectiue
 nō simplr s3 qñtū ad illā pte q̄ de iride. z iō i multis quā
 tū ad ea q̄ spectāt ad iridē vl ad arcū celestē dicit nālis qz
 de qb̄ dicit pfectiū pp qd. 3° hoc p̄t cōtingere si scia non
 subalternet scie nec simplr nec quātū ad aliq̄ partes s3
 solū hoc ē qz vtiē aliq̄ ppōne de q̄ dicit qz. circa quā alia
 scia dicit pp qd. vt p3 i medicina cirurgica z geometria me
 dicina. n. cirurgica nec simplr nec p3 aliquā sui pte subalter
 nat geometrie: medic^o tñ cirurgic^o dicit de aliq̄ qz. de q̄ spe
 ctat ad geometriā dicere pp qd. Dicit n. cirurgic^o qz vulne
 ra circularia tardē sanant. de h̄ at diceret geometria pp
 qd. v3 qz in circulo ptes vulnera circularia pp eaz distā
 tiā tardius cōsūgunt. z p̄ nōs talia vulnera tardius sanā
 tur. Triang^o facit s̄m q̄ triplic^o ostēdit q̄ qz qz pp qd. cōsi
 derant in diuersis sciētis. naz p̄io h̄ ostēdit qñ scia vna
 subalternatur alteri scie simplr. z qñ nō subalternat ei
 simplr sed qñtū ad aliquā pte. 3° qñ nec simplr nec qñtū
 ad aliquā pte subalternat vna scia alij s3 solū hoc cōtingit
 circa aliquā pte p̄cularē ppōne d̄ q̄ vna scia dicit qz. z alia
 pp qd. scia tñ dicit qz at se ad speculatiuā. 3° ibi. (Dicit
 vo tñ subiuice). Circa p̄mū duo fac. qz p̄ exemplificat
 de sciētis simplr subalternatis quō ille dicit qz. z subal
 ternates pp quid. 2°. Dat ueniētā z dicit inter h̄ scias
 ibi. (Sere at vniuoce). Dicit uenit at sic. dicit ē qz. z pp qd
 aliqñ cōsiderant in diuersis sciētis (h̄ at sunt q̄cūq̄ sic
 se h̄t adiuicē q̄ alterz sub altero). qd. q̄ ille scie q̄ sic
 se h̄t adiuicē q̄ altera ē sub altera z q̄ vna subalternat
 alteri i illis h̄ vificat. q̄ vna dicit qz z alia pp qd. (vt se h̄z
 speculatiua). i. p̄spectiua (ad geometriā. z machiatina)
 i. q̄ erigit edificia. (ad steriometriā). i. ad scias q̄ est d̄ mē
 suris corporū. (z armonica). i. musica se h̄z isto mō (ad
 arismetria. z apparatus). i. naualis se h̄z isto modo (ad
 astronomiā). ¶ Notādū at q̄ i d̄b̄ istis sciētis subz ē
 sub subo. nā subm speculatiua. i. p̄spectiue ē sub subo geo
 metrie. nā p̄spectiua cōsiderat de lineā visibili. geometria
 vo de lineā simplr. lineā. n. simplr ē p̄ subm geometrie. nā
 dicit n. geometria de q̄titate vniua quātitas at vniua
 dicit i lineā sup̄ficiē z corp^o. ip̄t q̄ q̄titate vniua ēz
 se ē p̄ lineā simplr. qz q̄ lineā visibilibz sub lineā simplr
 id qd cōsiderat p̄spectiua ē sub eo qd cōsiderat geometria.
 isto ē mō se h̄z machiatina ad steriometriā. nā machi
 natina ē de mēsuris edificiorū. steriometria de mēsuris
 vlt corporū. corp^o. n. qd est edificia ē sub corp^o vlt sup̄ro.
 sic. n. dicere possum^o q̄ armonica se h̄z ad arismetria. z
 nā arismetria est de nūero simplr. armonica. i. musica
 est de nūero relato ad sonū. nūerus at q̄ replē in tonis est
 sub nūero simplr. h̄ ē mō se h̄z apparenā. i. naualis ad
 astrologiā. nā astrologiā cōsiderat mot^o astroz simplr.
 naualis vo cōsiderat h̄ mot^o p̄ q̄dā apparenā z p̄ q̄dā
 signa sensibilia. cōsiderat n. h̄ mō motū astroz prout de
 seruit ad artē nauigādī. vñ hec scia deā ē apparenā qz p̄
 q̄dā signa apparenā z sensibilia idicat mot^o astroz vlt
 de seruit ad artē nauigādī. mot^o aut astronomi sic sumpt^o ē
 sub motū astroz sumptū simplr. ¶ Dubitaret forte ali
 qd vtz steriometria sit eadē scia cū geometria z videt q̄
 sic. qz de mēsuris corporū intrinsecit se geometria. ster
 iometria q̄ vlt geometria vel p̄ geometrie. ¶ Dicit
 dū. q̄ ad hoc dixerūt qdā q̄ steriometria de q̄ h̄ loqur
 p̄ h̄ ipse vndecim^o vel duodecim^o geometrie in q̄ agit
 de solidis z corpib^o. possumus tñ dicere q̄ steriometria q̄
 dicit pp qd. eius q̄ machiatina dicit qz. ē subalternata
 geometrie. nec ē eadē scia cū geometria. nā geometria ē
 valde abstracta. machiatina aut mechnica que erigit
 edificia est valde sensibilibz z valde mālis. nō aut eēt fa
 cile a scia ista abstracta z cōsiderate cās sic vltē cū mō

est geometria descēdere in sciam sic sensibilibz z māle cū
 iusmodi ē machiatina mechanica. S3 iter geometriā z
 machiatinā est scia media q̄ d̄ steriometria. nā illas cās
 quas cōsiderat geometria vlt cōsiderat steriometria appli
 cando ad mēsuras corporū. ex ppōnibus. n. z ex ppōtio
 nib^o gnāliter sumptis descēdit steriometria ad cōsiderādū
 de q̄busz corporib^o sensibilibz quō se hēant adiuicēz z
 in qua p̄portione. steriometria igit supponit ppōnes geo
 metricas z est q̄si q̄dā practica geometrie. nā ex ppōnib^o
 geometricis multas sensibiles passiōes. pbat de corpori
 bus ad quas pbādas nō descēderet geometria qui est ar
 tifer magis abstractus z leuatis steriometria q̄ accipit a
 geometria tanq̄ artifex sensibilibz ab abstracto. machi
 natina autem accipit a steriometria tanq̄ magis sensibilibz
 a minus sensibili. ¶ Deinde cūz dicit.

¶ Sere aut vniuoce sunt barū sciarū q̄dāz vt
 astrologia matbematica q̄ est z naualis z ar
 monica matbematica que est scōm auditū.

¶ Dat ueniētā z dicit iter h̄ scias. Circa q̄ duo fac. qz
 p̄ ostēdit quō tales scie ueniūt. z quō d̄nt ibi. (Dec. n.)
 p̄ ueniētā aut iter has scias subalternates z subalterna
 tas ē qz q̄dā h̄z sciaz subalternatas sūt q̄si vniuoce
 ad scias subalternates. sūt idē ḡnē z idē spe. iō aut. (Se
 re aut q̄dā h̄z sciaz) su subalternaz. (sūt fere vniuoce
 ad scias su subalternates) vt astrologia matbematica z
 naualis) su ē q̄si vniuoce vna alteri (z armonica) i. mu
 sica (matbematica) z musica q̄ ē h̄z auditū) sūt su. vere
 vniuoce. ¶ Notādū at q̄ de serenitate z de tēpestate cōsi
 derat astrolog^o z naualis. s3 astrolog^o cōsiderat de talib^o h̄z
 cās. qz cōsiderat mot^o z situs astroz a qb̄ cānt serenitas
 z tēpestat. naualis at cōsiderat de talib^o h̄z q̄dā signa sensi
 bilia z h̄z q̄dā apparenā. ¶ Not^o q̄ astrologia ē duplex.
 vna q̄ cōsiderat solū mot^o z situs astroz. alia practica z
 dicialis q̄ h̄z mot^o astroz iudicat serenitates z tēpestates
 z alia q̄ hic iferi^o accidit. Ista at astronomia iudicatiois ē
 q̄si vniuoce ad nauale. qz id qd cōsiderat naualis mō gros
 so z sensibili z p̄ q̄dā signa apparenā. vt puta qz luna fac
 circuitū. vel qz rubet celū. astrologia iudicial cōsiderat mō
 subtiliori. vt p̄ mot^o z situs astroz. vt qz tales planete ad
 iuicē p̄iungent. vel qz tal planeta erit i tali puncto. iō h̄z
 h̄ cūmet. ¶ Nōndū ē qz musica h̄z auditū p̄t dici mu
 sica istral. vt puta ars vielladi z citharizandi. hec at fere
 est vniuoce cū musica matbematica. nā illas eadēz pro
 pōes q̄s cōsiderat musica matbematica mō magis sub
 tili cōsiderat. viellatoz z citharizatoz modo magis gros
 so z sensibili. ¶ Dubitaret forte aliq̄ quō in talib^o d̄nt
 fere vniuoce scie subalternates z subaltermate. ¶ Dōz qz
 vniuoce sūt qz nome eōe est z rō libe eadē. rō at sumit
 ex forma. z qz illā eadē forma quā cōsiderat scia supior
 mō abstracto cōsiderat scia inferior z sublaternata modo
 sensibili z per applicationē ad mām iō vna est fere vni
 uoca alteri. scia. n. naualis quēdā astrologia est. qz p̄ ea q̄
 videt in astris iudicat de tēpestate z serenitate astroz
 ergo astrologia naualis z astrologia matbematica conue
 niunt in noie. qz q̄libet est astrologia z musica matbema
 tica. z s̄m auditū ueniūt in noie. qz q̄ h̄z musica. z cō
 ueniunt ē in rōne. qz p̄ eadē astra iudicat de serenitate z
 tēpestate astronomia naualis p̄ que iudicat astronomia
 matbematica. nō tñ est simplr z p̄pe vniuoce hec z illa.
 qz nō iudicat eodē mō. naz astronom^o matbematicus z
 maxie iudicial iudicabit de serenitate z tēpestate cōside
 rādo situs z situs astroz. astronomus aut naualis con
 siderabit p̄ astra serenitatē z tēpestatez cōsiderando ali
 quā signa apparenā in astris. vt puta qz luna facit circu

si vel qz mare ozitur nimis rubicundus. qd vch est de astronomia mathematica & naualli intelligendū ē de musica mathematica qd est fm auditus. ¶ Alterius forte dubitaret aliqz vtrū astronomus iudiciali possit iudicare de serenitate & tēpestate & de his q̄ h̄ agunt. ¶ Dōm. q̄ Ptoleme⁹ in cōtilogo suo duas p̄dōes dat iudicio astronomoz. vna ē q̄ debet astronomoz iudicia eē in vli nō in p̄nculari. alia est q̄ talia iudicia sunt media iter pole & necius. & vt h̄ adaptem⁹ ad p̄positus dicim⁹ q̄ ea q̄ hic inferius agunt vel depēdēt ex libero arbitrio vel non. q̄ si nō depēdēt s̄c tēpestat. serenitas. vbertas. sterilitas. d̄ talib⁹ poterit iudicare astronomi ita tñ q̄ eoz iudicium erit plus q̄ pole qd est ad vtrūlibet. & min⁹ q̄ necium qd est semp. nā mot⁹ celi p̄supponit dispōne māe ita q̄ ex eodem situ syderū nō semp origit idē effectus si mā nō sit eodē mō disposita. & qz pōt pp̄ in dispōnes māe iudicari talis effect⁹ ex motu celi nō ē necius iudiciū de effectibus istoz. s̄ferioz. q̄res si dicat q̄ ipsa dispō māe dependet ex motu celi ita q̄ redeūtib⁹ syderib⁹ ad eūdē p̄cūm redibit eadē dispō māe & p̄ns idē effect⁹. dicit q̄ nō o3 dare tāta eq̄litate nec tāta vniformitate in effectibus q̄ta vna mō in cāis. vñ nō o3 semp si tāto tpe ē talis iudicio syderū q̄ semp i illo tpe redeat talis dispō māe. Si aut q̄ h̄ s̄ferius agunt depēdēt ex libero arbitrio tūc ibi ē adhibēda scda p̄dō. 3^a q̄ iudicia astronomoz sūt i vli & nō in p̄nculari. nā liberū arbitriū monitōcopoz celestia dicitur subditū eē nō p̄t. s̄c nō o3 eē tale iudiciū in p̄nculari. vtrūta s̄qz p̄astrologia terneret q̄ deberet eē copia. vñ nō nō dberet iudicare q̄ petrus vl iōanes crucebz qz per libez arbitriū possent ab ebrietate cauere. S3 in vli verino iudicium darent dicens q̄ plures erunt ebrii hoc anno pp̄ copia vini. Si aut descēderēt ad p̄sonas sp̄iles posset eis accidere maior deceptio. ¶ Deinde cum dicit.

Hoc aut ipsum qz sensibilib⁹ ē scire. S3 ipsius ppter qd mathematicoz. s̄c enū causarum demonstrationes habent.

¶ Dat oriam iter scias subalternates & subalternatas & q̄ tuoz facit s3 q̄ q̄duplice oriaz assignat. vna. n. oria ē ep̄ mō sciedū. nā modus sciedū scie s̄baltēmate ē scire qz sub alternatis aut pp̄ qd. 2^a oria est ex pte rei scite. nā multotiens ip̄s qz ē scitū i scia subalternata qd nō ē scitū i s̄baltēmate. tertia oria ē ex pte scie subalternate qz ē mālioz & sensibilioz q̄ subalternas. q̄ta at ē ex pte scie subalternatis qz est formālioz & abstractioz q̄ subalternata. scda s̄b. ¶ Et multoties 3^a ibi (Sunt at h̄) q̄ta ibi (Mathe maticē n.) dicit q̄ hoc. n. ipm qz scire ē sensibilib⁹. i. sciaz subalternataz. (S3 pp̄ qd scire ē mathematicoz). i. sciaz subalternatiū (h̄. n.). i. mathemaci siue scie subalternates (s̄c dematiōes tāz) i. p̄cās. q. d. q̄ or̄ scia subalternas a subalternata in mō sciedū. qz vnus ē scire qz alterius pp̄ qd. ¶ Deinde cum dicit.

Et multotiens nesciunt ipsius qz sicut vltē cōsiderantes multotiens qdā singularituz nesciūt ppter id qz non intendunt.

¶ Dat scda3 oriaz s̄p̄tā ex pte rei scite. d. (Et multoties) s̄c. ipse scie subalternates (nesciūt ip̄s qz) s̄c. qd scitū scie subalternate (s̄c cōsiderates vltē multoties nesciūt qdaz de numero singulariū pp̄ id qd nō trēdūt). i. qz nō aduertūt nec cōsiderāt. q̄cūqz. n. scit aliq̄ in vli & i suis p̄ncipiis nō o3 qz sciat illū i p̄p̄ia forma. scie q̄ subalternates pp̄ s̄cūltaudine cōsiderates vltē cās h̄ sciat pp̄ quid. igno rāt tñ multos effectus & multa qz. q̄ nō ignorant scientie sensibiles & subalternate. Est q̄ h̄ oria inter sciam subal-

ternatā & subalternatē q̄ ad ipsas rē. qz ipm qula pōt esse scitū in scia subalternata qd nō est scitū i subalternate. ¶ Notādū aut q̄ geometra nesciret qz vulnēra circularia tardius sanant. & tñ scit cām bul⁹. scit. n. qz circularis nō h̄z angulū. hoc aut est scire cām q̄re circularē vulnē sanat tard⁹. nā vbi sit angulus ptes appropiquat magis iō vulnēra angularia ppter p̄p̄ngtatem partū cūis s̄c nanf. qz citius p̄ungunt partes aduicē. circularia autē tardius. carere angulo q̄ est pp̄ qd circularē vulnē sanat. scit q̄ geometra istud pp̄ qd. qz scit circularis carere angulo. multi tñ geometre sunt a q̄b⁹ si q̄rēt vtrū circularia vulnēra tardius sanentur qui dicerent se nescire. ¶ Deinde cum dicit.

Sunt autē hec quęcūqz alterū quid sit scēdum subam & vtrūter spēs.

¶ Dat tertia oriam s̄p̄tā ex pte scie subalternate q̄ est mālioz. d. (S̄c hec). i. sunt scie subalternate q̄ quidē sunt qdā altēz fm subaz vel fm subm. alteritas enim & diuersitas sciaz subalternataz ad scias subalternates s̄cūnt s3 subaz & s3 subz. i. s3 māz ad quā applicatur vltē talis scie. vtrūqz spēs. i. vtrūqz forma s̄c applicata ad mā. est q̄ hec oria ex pte scie subalternate. q̄ qd altēz & qd diuersitas a subalternate rōne subiecti & māe ad quā applicat. ¶ Deinde cum dicit.

Mathematicē. n. circa spēs sunt. Non. n. de subiecto aliquo. s̄c. n. d̄ subiecto aliquo geometrica sunt. sed nō fm qz de subiecto sunt.

¶ Dat q̄ta oriam s̄p̄tā ex pte scie subalternatis. nā tales scie or̄nt a subalternatis. qz sunt circa spēs & sunt forma liozes illis. iō aut q̄ (mathematicē. n.) scie subalternates (sunt circa spēs) & circa formā. nō. n. sunt de aliquo subo. i. d̄ aliq̄ mā spālī. s̄c. n. ea q̄ cōsiderat geometra. s̄c in aliquo subo. vtrūqz tñ cōsiderat ea vt nō sunt in subo. idē aut (s̄c. n. geometrica sūt d̄ aliquo subo). i. d̄ aliq̄ spālī mā (sed nō) s̄c. cōsiderant talia a geometra (s3 qz sūt d̄ subo cōsiderat. n. geometra lineā q̄ n̄ est sine ligno vel sine lapide vl sine aliq̄ mā ipse tñ cōsiderat ea vt nō ē in aliq̄ mā. est q̄ hec q̄ta oria ex pte scie subalternatis. qz in h̄ or̄ a subalternataz est circa spēs & ē magis formalis. ¶ Da bitaret forte aliqz quō geometra pōt cōsiderare lineā q̄ ē in mā & q̄ nō ē de aliq̄ subo vt nō ē in mā & vt nō ē de aliquo subo. ¶ Dōm. qz mathematicas non abstrahit a mā simplicis a mā sensibilib⁹. quātiēas aut cōtinua quā cō siderat mathematicas nāliēz h̄z eē in mā. & sine mā nō pōt intelligi qz habeat nāle esse. impossibile ē. n. qz mathematico abstrahat a mā simplicis abstrahit a mā sensibilib⁹. nā virtutes actiue & passiue cuiusmodi sunt q̄litate p̄cā & q̄litate scēdā deriuant a q̄litate. p̄m is faciūt rē quā cūqz ē sensibilib⁹. mā q̄ sensibilib⁹ est mā q̄lī. & qz q̄litas est prior q̄litate. qz q̄litas est actiua qd p̄ inest substantiē vt vult cōmētator in. iz. meta. poterit intelligi mā q̄ta nō intellecta mā q̄lī. licet q̄litas sit cū q̄litate & deat esse in mā q̄lī tñ qz pōt intelligi q̄litas q̄ est in mā q̄lī nō itelle eta mā quali. s̄c. ergo dicit qz geometrica sunt i aliquo subiecto. i. in aliq̄ mā quali. fm s̄c aut cōsiderant a geometra nō in subo & fm qz nō d̄nt de subo. i. fm qz nō sūt in mā quali. vt nō dicim⁹ de mā quali. sed vt sunt abstracta a materiali. ¶ Tunc sequitur illa pars.

Et s̄c aut se ad speculatiuā sicut hec ad geometriā. alia ad ipsam: vt id qd est de yride ipm qz dem qz philosophi est scire: sed pp̄ quid speculatiui aut simpliciter aut fm doctrinam.

¶ Que est scda pars pncipalis b' lectionis. In qua postq' mator ostendit quo ppter qd. & qz comparat ad diuersas scias qru vna alteri simplr subalternat. ondit quo coparant ad diuersas scias. qru vna n' subalternat alteri simplr fm aliqua ptem. d' q' (D3 aut ad speculatiua). i. ad p' spectiu' (sic b' ad geometria. alia ad ista). q. v. q' alia scia vputa nalis se b' ad ista. i. ad p' spectiu' sic bec. i. sic p' spectiu' ad geometria. na de aliq' dicit nalis qz. de q' dicit p' spectiu' ppter qd. sic de aliq' dicit p' spectiu' qz. de q' geometria dicit p' qd. (vt est id qd e' de yride). q. d. q' q' sum ad illa pte q' est de yride p' hys subalternat. p' spectiu' sicut p' spectiu' geometre. q' sum e' ad id qd e' de yride (p' hys scie scire qz. i. p' qd p' spectiu' aut simplr aut fm. doctri na qd quo intelligit sit in dubitatioe dice' (¶ Notaduz aut q' nalis p' hys subalternat p' spectiu' simplr i. q' sum ad aliqua pte vputa qru id qd e' de yride. igit q' p' qd. qz coparant ad tales scias diuersas cuiusmodi sunt p' spectiu' & p' hys talis coparatio est s' p' vna scia subalternat alteri simplr i. fm q' subalternat ei q' sum ad aliqua pte (¶ Dubitaret forte aliquis quo de yride dicit p' hys qz p' spectiu' aut ppter qd. aut simplr aut s' doctri nam. (¶ D3 q' os ex his q' dicit de linea visuali circa qua linea negociat p' spectiu' dicere ppter qd cop' q' apparere in yride. ca aut q' dicit de linea visuali vel p' hys i. p' hys fm se & illa accipit p' spectiu' a geometria na ad geometria p' tinet determinare de linea & de dia q' linee i'ant per se. si vero ea q' dicit de linea visuali no' copetant linee s' q' linea s' fm q' visualis talia dicit esse p' spectiu' simplr. ta' lio. no' accipit p' spectiu' ab alio. qz q' ad oim p' qd d' yri de aliqua sumit d' linea visuali q' opetant ei fm q' visualis. aliq' vo' fm q' linea no' ppter quid de yride dicit p' spectiu' simplr. fm se & dicit p' spectiu' no' fm se sed vt accipit ea a superiori scia. de yride ergo qz dicit nalis. sed ppter quid dicit p' spectiu' aut simplr aut fm doctri nam i. i. p' hys p' hys q' accipit a geometria. hoc n' concordat cu' alia translatione vbi dicit q' de yride p' hys e' scire qz. i. p' qd p' spectiu' aut simplr aut ei' q' est fm metaphysica. cu' autem qui est fm mathematica appellat geometria. de yride q' p' qd vel dicit p' spectiu' simplr q' sum ad ea q' sunt linee visualis vel dicit hic ille q' est fm mathematica. geometria sunt p' spectiu' vt accipit a geometria q' sum ad ea que sunt ipsas linee. (¶ Tunc igitur sequitur illa pars.

¶ Abute. n. & no' subintice' sciaz b'nt se sic vt ad geometria' medicina: q. n. v'lnera circularia tardius sanantur medici est scire: propter quid autem geometre.

¶ Que e' tertia pars pncipalis lectiois huius in q' ondit quo ppter quid. & qz comparat ad diuersas scias quaz vna no' subalternat alteri nec simplr nec fm parte sed hoc est so' lam fm aliqua p' hys nem de qua vna scia dicit qz. alia p' qd. i. o' ait q' (multe vo' sciaz). i. de numero sciaz (no' subintice'). i. q' sum vna non subalternat alteri nec simplr nec fm aliqua p' hys (se h'nt sic). i. q' vna dicit qz & alia ppter qd. (vt medicina). i. cirurgica (ad geometria q' n. v'lnera circularia tardius sanant qz e' scire medici). i. cirurgica (p' qd aut geometre). (¶ Notanduz autem q' medicina cirurgica q' est curatrix v'lneru' non simplr nec fm pte subalternat geometria. ni de aliq' p' pone vt q' circularia v'lnera sanantur tardius dicit talis medicina qz. de quo geometria diceret ppter qd. (¶ Notaduz et q' isto modo quo dicit medicina qz. & geometria ppter qd. non est quia vna subalternetur alteri sed fm aliqua p' pone sic se h'nt etia' geometria & nalis p' hys. geometria. n. nec simplr nec fm aliqua pte subalternat nali p' hys. att' de aliq' p' pone de

et geometria qz. vputa qz. i. de p' hys ad p' hys rectam linea ducere. de q' dicit p' hys p' qd. p' hys. n. in. o. p' hys. runt q' inter q' hys duopuncta est dare lineam medianam.

¶ Figurarum autem magis scire facies maxime prima est.

cap. ii.

¶ Postq' p' hys coparant demstratione ppter qd. ad demstratione qz. vt eligeret sibi demstratione p' qd. q' magis facit scire. In parte ista coparat figuras sillogismoz ad se inuice vt eligat sibi figuram illaz que magis facit ad scire. Circa quod duo facit quia primo facit quod dicitur est. 2. quia mentiones fecerit de p' hys imediata affirmatiua ne aliquis crederet q' ois p' hys imediata esset affirmatiua & q' nulla esset talis negatiua ostendit quo habeat fieri p' hys imediata negatiua ibi (Sicut aut esse a. in b.). P' hys p' hys inu' scienduz q' figura illa que magis facit scire est p' hys figura. Circa quod tria facit in p' hys parte. nam p' hys ponit hanc veritatem q' prima figura magis facit scire. 2. ad hoc p' hys addit multiplici rones. 3. ep' hys garcirca determinata scda ibi (Mathematice n. hys cia) Manifestum est igitur dicit q' q' Figurarum autem magis facies scire a' inter figuras sillogismoz illa que est magis idonea ad generandam sciam (maxime est) hys prima figura. (¶ Deinde cum dicit.

¶ Mathematice & enis sciant per hanc fuerit demstrationes vt arithmetica & geometria & perspectiua.

¶ Probat qd' dixerat. Circa qd' q' sum facit s' q' quatuor rones addit ad p' hys scda ibi (Et fere dicit) tertia ibi (Et postea ip' hys). quarta ibi (Amplius hoc illis) prima e' r' o' a' signo. na' signu' e' q' p' hys figura magis facit scire qz mathematice scie q' sunt certissime & q' maxime facit scire potissime vnam hanc figuram: i. o' ait q' (Mathematice n. sciaz p' hys prima figura fuerit demstrationes: vt arithmetica & geometria & p' hys) tunc est q' sup' p' hys r' o' q' cum sic sit signu' est q' p' hys figura magis facit scire. (¶ Dubitaret forte aliquis vtz mathematice sunt certissime & maxime facit scire. (¶ D3 q' ista certitudo vel pot' accipit ex parte rei: vel ex pte mae. si ex parte rei q' hys scia est de simpliciorib' t' hys est certior. i. o' meta p' hys est certissima sciaz vbi agit de ois & substantijs se patis q' simplicitate excedit cetera entia. Sed in p' hys ne ad nos talia no' sunt certissima: qz no' sunt p' hys certissima intellectui nro. & no' nisi a posteriori possum' ducere in cognitione ip' hys: de talib' n. possum' scire. qz sunt & q' hys intelligit. S' hys est cop' e' & qual' e' suoz intelligere balbutiendo. p' hys & balbutiendo de ip' hys loquere no' qd' hys. s' qd' no' sunt scim' intellect' o' hys sube se pate a nobis scelligi no' p' hys. Mathematica q' qz sunt magis p' hys certissima ta' intellectui nro. imo qz cognitio nra i' mathematicis fas om'e. in p' hys p' hys. i. p' hys a' p' hys. & p' hys scia' deuenimus i' cognitione effectui. in p' hys q' ad nos tales scie sunt certissime. v' hys & om'e. in. z. meta. ait q' demstrationes mathematice sunt in p' hys certitudine. & subdit q' demstrationes nales sequunt eas in hoc. d' hys q' q' cu' triplex sit mod' certialis p' hys p' hys mathematice & dicitur demstrationes nales mathematice sunt certiores demstrationib' nalis & ratione rei. qz res mathematice sunt magis abstracte. & ratione nostri. qz cognitio nra in mathematicis incipit a p' hys. in nalis autem incipit ab effectib' & a posteriori. pul' hys. n. p' hys fuerit admirati effecti: vt lunam eclipsari & p' hys scia' intelligunt esse cam' i' p' hys terre. sed vt p' hys scierit' per geometria' p' hys scit q' triangulus habeat angul' extrinsecu' q' q' habeat tres & n' d' hys angulu' est p' hys

restat eius qd e hie tres sz ipsa mathematica e metaphy
fica certior no rone rei sz rone nri vt e p habita declati.
¶ Uteri forte dubitaret aliq vtru tres iste scie de qb
facit mitione. vs. arismetria geometria z p spectua sine
eque certe. ¶ Ddm. qz iste tres scie se hnt p ordinem in cer
titudine. na vt pbat in p mera scia q e de re q se bz p ad
ditione ad re alia de q est scia alia e min certa q illa scia
qz est de re min simpliciter. z qz puctus se bz p additiones
ad vnitatem. qz puctus est suba posita. vel qz puctus e vnitatis
positione hnt io arismetria q e de vnitare e certior geo
metria q e de pucto. Rursus linea vidualis se bz p addi
tione ad linea simplr geometria igit q e d linea simplr e
certior p spectua q e de linea viduali. ¶ Deinde cu dicit.

¶ Et fere dicere e qcuqz pp qd facit specula
tionem. aut. n. oio aut sicut frequet z in plurib
per hanc figuram que est propter qd fit sillogis
mus quare z per hanc erit maxime facies sci
re propter quid speculari.

¶ Adducit scda rone sumit aut hec ro ex ipsa ea sine ex
ipso ppter qd io ait qz fere e dicere qz qcuqz facit spe
culationem. i. demstrationem pp qd. i. p cam (aut oio aut
sicut frequetius z in plurib p hac figura) i. p primas (sic
illis) q est pp qd. i. p cam qre faciens scire speculari pp
qd maxie erit p hac figura) i. p pma. ¶ Dubitaret forte
aliq qre faciens scire speculari vel facies scire cognosce
re pp qd vel oio vel in plurib erit per primam figuram.

¶ Ddm. qz in demstrationib est ea p se qz p cam p actis
non est demratio q nec p tale cam aggenerat scia. in per
se aut includit de oi ergo talis ea est vlis. illb qd dem
stratur ppter qd demosttrat vlr. demonstrare aut aliqd
vtr est dupliciter. vel affirmatiue vlnegatiue pma ergo
figura vel demonstrat ppter qd. i. pponem habentem per
se cam z pponem vlem qstum ad vlem affirmatiua vlr
vtr in plurib qtu ad vtranz. vs. qtu ad affirmatiua z
negatiua. na p pma figura pot cludi vtranz. vs. affirma
tiua z negatiua. in scda aut negatiua tm. in tertia qde nul
la est vlis pma q figura. vlr oes dplexit z oes vles clu
dit qstum ad affirmatiua vel in maiori parte qz conclu
dit z affirmatiua z negatiua que sunt multo plures qz
negatiue tantu. vel possumus aliter respondere qz fm qd
dicitur in 2o elencoz semp in non facere intelligit. face
re z omnia in negatione demratio. i. affirmatio itellect
enim vnius vt itellect negatiua siue itellect pnoti
us vt qd aliqd sit idistincta a se z distincta ab alio z no sit
aliud psupponit itellectu entis z itellectu positiuu. red
dere ergo cam negatiue semp psupponit redditione cau
sa affirmatiue. vt multu ergo indigem reddere cas affir
matiue. vtraro aut negatiue. io qz sicut rectum est. indeg
sui z obliqui. z sicut per rectu itelligimus rectum. z obliq
quu ita affirmatio e index sui z negatiuis z p affirmatio
nem itelligim affirmatiue z negatiue. affirmatio aut
multu facit ad scire. negatio aut vtrparum. z qz vlis affir
matiua p sola pma figura cludit. negatiua vlis p primas
z scdam bn dicitur est q frequetia z vt in plurib sillo faci
ens nos scire speculari. i. cognoscere propter qd maxime
fit per hac figuram. i. per primam. ¶ Deinde cu dicit.

¶ Postea ipsius quicqd est sciam p hac solaz
figuram venari possibile e. in media. n. figura
no catbegoric sillo sed ipst qd qd est scia est
affirmatiua. in vltima fit qle sed non vlr. sed
qd quid est vniuersali est. no entz quodamo
do est animal bipes homo.

¶ Adducit tertia rone ex pte ipst diffonis. na demratio
bz p se patione ad diffinitione. na vt supradcm e diffini
tio vel est demstrationis pncipiū vel demostratiois co
clusio vel tota demratio positioe dms. cu q diffinitio per
dicit vlr affirmatiue. qz z sola pma figura cocludit vlis
affirmatiua sola pma figura potissime e vtilis ad dem
tione z sola ipa potissime facit scire. io ait qz (postea) i.
post rones assignatas est b etiam ro ad ppositu qz (ipst
qdem qd est) i. diffonis (sciaz venan p sola hac pma
figura est possibile) na (in media. n. figura non sic illas
catbegozicus) i. affirmatiua (sz scia ipst qz qd est affir
matiua est) na diffinitio affirmatiue pdicat (in vltia)
figura. i. tertia (fit qde) i. v. d. affirmatiua (sz no vlr)
oes eniz dclusiones tertia figure sunt pculares (sed qd
qd est) i. ipsa diffinitio (vltim est) i. vlr pdicat. (bo
enim no est alal bipes quodamo) i. particulariter sz vlr.

¶ Notandum aut vim ronis huius in hoc distere qz
demosttratoz semp vtr diffinitioe z maxie in demost
tratione potissima cu diffinitio pdicat vlr z affirmatiue qz
aial bipes q est diffinitio homis vniuersaliter z affirma
tiue pdicat de homine cu in tertia figura no sit dclusio
vlis in scda nulla affirmatiua scia diffonis: qz potissime
priet ad demtatione potissime per pma figura fieri bz.

¶ Notadu qz bec ro tertia vtr a rone scda sicut spale dif
ferta gnau. arguebat. n. ro scda qz qz demostratio accipit
ipm pp qd. i. ipas cam per se que maxime accipit affir
matiue z vlr. io sola pma figura est maxie vtilis ad scire
qz in sola pma dcludit vlis affirmatiua. bec aut ro tertia
arguit ex ca per se magis spaliter. nam demratio accipit
cam p se z tale cam p se cuius modi est diffis. cum q diffi
pdicat vlr z affirmatiue sola pma figura facit maxie ad
scire. qz in sola ipsa dcluditur vlis affirmatiua. ¶ Dubi
taret forte aliq: qz vtr ro phi ce in sufficiens. naz no oz in
oi demtatione potissima dcludit diffonem dcludit pas
sio de subo vel diffis passionis. vt si ira est passio irati z si
diffis ire e accens sanguis circa cor pp appetitus doloris
in dno dcludit p hoc mediu qd est appetere dolorem in
dno ira de irato tanqz p se passio de subo. vel dcludit ba
bere accensum sanguis circa cor de ipso irato tanqz diffis
per se passionis de ipso subo. na cuiusqz copetit diffinitio
z diffis. cuiusqz copetit hie iram copetit z hie accensum
sanguinis: in demtatione g potissima semp diffis est me
diu: no est passio dcl. cu g mediu sumit in pmissioe in
dclusionem ro phi arguit qz pmissioe in demtatione sunt vles
affirmatiue: no aut arguit qz dcl. Lu g tertia figura pot
sit hie ambas pmissas vles affirmatiuas scia diffinitioe
poterit haberi p tertia figuraz z non per solam primam.

¶ Ddm qz rone facta dcedim qtu ad p q demratio
di scia diffonis. i. habita p diffone. na vt dicebat semp i
demtatione potissima diffis est mediu. na per diffone dice
te pp quid passiois dcludit passio de subo. z bec est scia.
igit scia diffinitiois. i. p diffinitione aggenerata bz ta pro
missas vles qz et dclone na si diffinitio dices pp qd pas
sionis copetit vlr subo vt assumunt pmissas qz z ip
sa passio ppetat vlr subo vt dcludit dcl. scia igit diffis
aggenerat p sillo hnt vles pmissas z dclone vlem. z qz
bz sillo est in sola pma figura. io sola pma figura maxie
facit ad scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius bec quide illius nihil indiget. Ille
aut per hanc demsan z augmentant quonqz
vtrqz ad immediata veniant.

¶ Adducit quartam rone sumpta ex parte ipsaz figu
raz. d. (Amplius) i. amplioz ratio (bec) i. pma figura
(nihil indiget illis) i. scda z tertia (ille aut) sup. scda z

veritas indigent pma. lo subdit q' (p hanc). i. p pma figu-
 ris (deplant' z augmetant') su. scda z tertia figura (quiqz
 veniat ad immediata) Tunc e' g' suppleda ro q' cu' figura il-
 la magis faciat ad scire q' no idiget figuris alyis pma fi-
 gura que no idiget nec scda nec tertia magis faciet ad sci-
 re q' scda z tertia q' idiget pria. ¶ Dubitaret forte aliqs
 quo scda z tertia figura idiget pria qz augmetant' z dem-
 plant' p illa quousqz veniat ad immediata. ¶ Dds. q' hoc
 qd hic of veru est mialiter z veru est formali. ipsa. n. for-
 ma sillogistica in scda z tertia figura augmetat' z deplant'
 p pma quousqz veniat ad immediata. z ipsa et ma pdictaz
 figuraz bz sic augmetari z deplari p pma. venire. n. ad i-
 mediata hoc e' soluere aliqd in sua yltia pncipia vt no re-
 stet vltierus q'rere pp qd. pncipia aut in q' resoluit forma
 sillogistica sunt dici de oi z dici de nullo. vt of in li. poru.
 hec aut pncipia no pbant scdam z tertia figuram nisi re-
 soltant in pma. scda aut figura resoluit in pma p depla-
 tionē. deplando em' mediu. i. subyctedo ipm resoluit z
 figura vbi semp mediu pdicat' in pma. vbi mediu i vna
 subycti in altera pdicat'. tertia aut figura resoluit' in pri-
 ma pp augmetationē. os. n. in tertia mediu augmentare
 . dilatate z facere ipm pdicari si debeat resolui in pma.
 hoc g' modo scda z tertia veniunt ad immediata. i. resoluiunt
 in pncipia p hantia forma sillogistica. qz deplantur z
 augmetant' per pma. z mo verificat' hoc no solu q'ntum
 ad forma sz et q'ntu ad ma. na si scda z tertia figura acci-
 piat' ppone mediata ille. ppones mediate no deueni-
 ent ad immediatas nisi deplent' z augmetent' p pma. sz
 figura: vtputa si acciper' in scda vel i tertia figura. oia ho
 est corpus: cu' iter hoiez z corpus multa sint media no de-
 uenimus ad immediata descēdēdo a corpore ad hoiez vel
 ascēdēdo qd hoie ad corpus nisi p pma figurā. na scda ff
 gura semp accipit supra. qz semp accipit mediu qd pdica-
 tur de vtraqz extremitate. tertia aut semp accipit infra. qz
 semp accipit mediu quod subyctitur. sola autem pri-
 ma accipit mediu vt mediu. qz sola ipsa accipit mediu
 inter vtraqz extremitate. sola g' ipsa poterit reduci ad im-
 mediata deplando. i. descēdēdo accipiedo aliqd spālius
 vel augmentando. i. ascēdēdo z accipiedo cōius medē-
 tum z latius vt si no est hec immediata. ho e' corpus. qz cor-
 pus no imediate pdicat' de hoie nec ho imediate subycti-
 tur corpori. imo sunt multa media fm pdicantē tale sine
 am inter hoiez z corpus. si hec ppō debeat reduci ad im-
 mediata hoc erit duplt' vel qz talis reductio erit q' aliqd
 imediate pdicet' de hoie de quo imediate no pdicat' cor-
 pus. vel q' aliqd imediate subyctat' corpori cui imedia-
 te no subycti ho. pma fiet deplando z descēdēdo. sp
 enim accipiet descēdēdo inter corpus z hoiez donec de-
 ueniat ad aliqd qd imediate pdicet' de hoie. z^m autē fiet
 ascēdēdo z augmentando. si enim semp accipiatur ascē-
 dēdo inter homines z corpus ad vltimum deueniet ad
 aliqd q' imediate subyctet' corpori. ¶ Deinde cas' dicit.

**¶ Manifestu igitur q' maxime ppriū scie pria
 figura. Sicut aut esse. a. in. b. ptingit indiuidua-
 liter. sic z no e' pcedit: Dico aut indiuidualiter
 esse aut no e' eo q' no est eoz mediu.**
 ¶ Epilogat circa determinata. d. q' (manifestu est igit' q'
 pma figura e' maxie ppriū). i. maxie est a ppetate (scie)
 maxie facit ad scire. ¶ Tūc sequit' illa ps. (Sicut aut
 e'). q' fecerat mentionē de ppone imediata affirmati-
 ua. qz p deplationē z augmetationē z accipiedo iter sub-
 lectu z pdicatu affirmatiua reducit' ad immediata. ne g'
 aliqs crederet q' no esset dare negatiua imediata sicut e'
 dare affirmatiua ostēdit q' est dare negatiua imediatam

sicut z affirmatiua. Circa qd duo facit. qz pmo pponit qd
 intēdit. z^o exegitur de intento ibi. (Cum igit' aut. a. qdē)
 Dicit g' (sicut. a. esse in. b. cōtingit indiuidualiter) z ime-
 diate. q. d. q' sicut est dare q. a. sit in. b. z pdicet' de. b. z sit
 ppositio affirmatiua imediata (sic z pcedit no e') in. a.
 in. b. z remoueri. a. a. b. indiuidualr z facere ppone imedia-
 tam z negatiua. z exponit sequid appellat' indiuidualiter
 d. (Dico aut' indiuidualiter e') .i. ppone affirmatiua ime-
 diatam (aut non esse). i. ppositionē negatiuam imedia-
 tam. (eo q' non est eoz mediu) qn. i. no est dare mediu
 ad inferēdu pdicatu de subiecto siue illa ppō sit affirma-
 tiua siue negatiua of esse imediata. ¶ Dubitaret forte
 aliquis vtrum in ppositione negatiua sit dare mediu.
 ¶ Ddm q' mediu pt accipi duplt' vel fm ordine pdica-
 ti vel sz ordine silli. vel aliter pot' distigui tū idē redit'
 q' duplt' est mediu: qz est mediu qd e' iter pdicatu z subz
 z est mediu qd no est iter subz z pdicatu: sz inter pdicatu
 de subo ifert' pdicatu de subo. mediu aut' sz ordine pdi-
 cati siue mediu iter pdicatu z subm no bz nisi ppō affir-
 matiua. na no accipit aliqd iter aliqua duo nisi illa sint
 adinuicē ordinata. z nisi vnu illoz sit supra alio: in ppō-
 ne aut' negatiua si sit va nec pdicatu est supra subz nec in-
 fra: sed est extraneu ab eo. talis g' ppō no bz mediu inter
 pdicatu z subz: sz pot' h're mediu p qd ifert' z cluditur re-
 motio pdicatu ad subm: vt dic. nullus ho est cōtitas: babz
 p medio subam p qua hec ppō cludit'. na si nulla subo
 est quantitas. z oia ho est substantia. cludit' q' nullus ho
 sit quantitas. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Cū igit' aut. a. qdē aut. b. i toto quodā sit aut
 z ambo no cōtingit. a. in. b. primo non esse.**

¶ Exequit' de intrēto. Circa qd duo facit: qz p ostēdit quo
 bz e' ppō negatiua. z^o quo imediata ibi (sz no neutra)
 Tūc pma duo facit: qz pmo dicit quot modis bz fieri p
 positio negatiua mediata. z^o exequit' de quoz illoz mo-
 doz ibi (Sit. n. a) Dicit ergo (Cū igit' aut. a. qdē) .i. aut
 pdicatu (aut. b.) i. subiectu (sit in toto quodā) .i. bz aliqd
 pdicatu supra se (aut z ambo) .i. taz pdicatu q' subiectu
 bz aliqd genus supra se (no cōtingit. a.) .i. pdicatu (no e'
 in. b.) i. remoto subiecto (pmo) .i. imediate. ppositio ergo
 negatiua pot' esse non imediata tripliciter. vel qz pdi-
 catu habet aliquod genus supra se: vt quia subiectu bz
 ho genus supra se. vel qz ambo tā pdicatu q' subm habet
 supra se genus. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Si eniz. a. in toto. c. ergo si. b. no est i toto. c.
 pot' enim. a. esse quidē in quodā toto: sed. b. no
 esse in hoc erit sillogismus q' no sit. a. in. b. Si
 eniz in. a. quidē omni est. c. in. b. autē nullo est
 in. b. nullo est. a. z hoc per mediu. c.**

¶ Exequit' de oibus hīs modis. Circa qd tria facit: qz pri-
 mo facit qd dicit' est. z^o qdā qd supposuerat declarat. z^o
 epilogat circa determinata. secūda ibi. (qd autē cōtingit)
 tertia ibi (Manifestu est aut' igit'). Circa pma tria facit
 fm q' de tribus modis exegitur. na pmo exegitur de ppo-
 sitione negatiua mediata qn pdicatu bz genus supra se.
 z^o qn subiectu. z^o qn vtrūqz. scda ibi (Slt' aut' tertia ibi
 (Eodē aut' mo) Dicit' (Sit. n. a.) .i. pdicatu (in toto. c.) .i.
 in aliquo genere (si. b.) .i. subiectu (non est in toto. c.) .i.
 non est in illo genere: d pot' cōtingere bn (pot. n. a.) .i. pre-
 dicatu (esse in quodā toto. c.) .i. in quodā genere (sz. b.)
 i. subm (no esse in hoc) .i. in sillo gne qd si hoc mo cōtin-
 gat silli erit) .i. sillogizabit' su. p mediu. c. q' non sit. a. in
 b. vtrūqz si pponat' talis ppositio. nulla cōtitas est ho
 qz pdicatu. a. i. ho est in gne quodaz qd est. c. i. qd est suba

qz subm. b. i. qritas nō est in. c. i. in suba. sillogizabit per
t. i. p. subam qz nō sit. a. in. b. i. qz qritas non sit hō. iō ait
(qz si. n. in oi. a. e. qdē. c.) .i. si esse. a. est. c. hoc est si ois hō ē
suba (in nullo aut. b. est. c.) .i. si nulla qritas est suba (in
nullo. b. est. a.) .i. nulla qritas est hō. factus est ergo sils
in sebo sebo qz. a. remoueat. a. b. i. qz qritas nō sit hō (per
mediū. c.) .i. p. subam. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Similiter autem est et si. b. in toto quodam
est ut in. d. d. autem in omni. b. est. a. autem in
nullo. b. erit per sillogismum.**

¶ Determinat de 2° mō qñ subz est in aliq gñe. vtputa si
pponat talis ppō. nulla linea ē suba. iō ait qz silr aut ē
et si. b.) .i. si subm vtputa linea (ē in quodā toto) .i. i. qdas
gñe. vtputa in toto. d. qd est in gñe qd est qritas qz signif
cat p. d. (d. eni) .i. qritas. (i. oi. b. c.) .i. in oi linea. (a. at)
i. suba (erit in nullo. b.) .i. cludet nō ēē in. b. (p sils) su.
p mediū. d. i. p. qritate. fiet. b. talis sils. nullū. d. est. a. nul
la qritas est suba. oē. b. est. d. i. ois linea est qritas. qz nul
lum. b. est. a. i. nulla linea est suba. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Eodem autem modo demonstrabitur et si
vtraqz in toto quodam sit.**

¶ Determinat de ppōne negatiua mediata qñ vtraqz. i.
tā pdicatu qz subm sunt in aliq gñe. d. (Eodē aut mō de
mōstrabit silr. a. nō esse in. b. (et si vtraqz) .i. si tā pdicatus
qz subm sunt (in toto quodā) .i. aliquo gñe vt si pponat
talis ppō. nulla linea est hō. qz tā linea qz hō sunt in aliq
gñe poterit p quodlibz illoz genex inferri hec ppō ne
gatiua. inferretur enim per subam in 2° sebo sic. ois homo
est suba. nulla linea est suba. ergo nulla linea est hō infer
tur hec ppōtio p qritate et fiet sillogismus in 2° prime
sic. nulla qritas est hō. ois linea est qritas. qz nulla linea
est homo. eodē modo fieret iste sillogismus in 1° sebo si cō
ueneretur maior. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Quod autem contingit. b. non ēē in quo toto
est. a. aut iterū. a. in quo est. b. manifestū est ex coor
dinationib⁹ est qñqz non cōmutantur adinu
cem. Si eni nihil eoz q sunt i. a. c. d. coordina
tiōe de nullo pdicant q sit in. b. e. f. a. at in toto
p. sit ordinarōe existēti. manifestū q. b. nō erit
in. p. cōmutarent eniz coordinatiōes. Silr aut
est et si. b. in toto quodam est.**

¶ Quoddam qd supposuerat declarat. dixerat. n. qz pote
rate ē. a. i. pdicatu in quodā toto. i. in aliquo genere. i. quo
nō erat. b. i. subm et cōuersio. qd declarat ex coordinatiōe
pdicamētoz. d. (qd autē ptingat. b.) .i. subm (nō esse in
quodā toto cū. a.) .i. in eodē toto est. a. (aut itez) in. qz nō
ptingat esse. a. in. (in quo est. b. manifestū est ex coordina
tionib⁹ quecūqz) su. coordinatiōes (nō cōmutant adinu
tice) cuiusmodi sunt coordinatiōes diuersoz pdicamē
toz et exponit se in termino dicēs si. n. nihil eoz q sunt
in. a. c. d.) .i. in aliq coordinatiōe pdicamētalī vtputa si ni
hil eoz q sunt hō corpuz suba (de nullo pdicat qz sunt in
b. e. f.) vtputa si accipiat linea cōtinuū qritas que sunt in
aliqua coordinatiōe pdicamētalī. (a. aut) .i. pdicatus vt
puta si hō (sit in toto. p.) .i. in aliquo pdicamēto qd signi
ficat per. p. vtputa in pdicamēto substantīe (p. coordina
tiōne existēti) .i. expta tali coordinatiōe pdicamētalī q si
gnificatur per. p. (manifestū est qñ. b.) .i. qñ linea q si
gnificatur per. b. (nō erit in. p.) .i. non erit in pdicamēto
substantīe qd significatiō ē p. p. (cōmutarent. n. coordina
tiōne) pdicamētoz. et subdit qz silr autē est et si. b.) .i. si
subm (est in toto quodā) .i. est in aliquo pdicamēto vel i

aliquo genere poterit. n. b. i. subm esse in aliq gñe fuerit
aliquo pdicamēto in quo nō erit. a. i. pdicatu. ¶ Notandū
qz idē appellatit. a. c. d. z. p. nā p. a. c. d. itelligit coordina
tiōne pdicamētalē. vtputa hō. corp⁹ substantīa. et p. p. itel
ligit eadē coordinatiōne pdicamētalē. qz q diuersoz gen
nerū et nō subalternatis positoz diuerso sunt spēs et oriet
et qz sunt in diuersis coordinatiōib⁹ pdicamētalib⁹ non
pdicant essentialit de se iuce. a. z. b. i. pdicatu et subz acci
pi in diuersis coordinatiōibus et hoc mō vñū illoz erit
quodā toto. i. in quodā genere vel in quodā pdicamēto i
quo nō erit aliud et cōuersio. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Si vero neutrum sit in toto nullo. nō est autē
a. in. b. necesse est individualiter non esse**

¶ Determinat de ppōitiōe negatiua imediata. Circa qd
duo facit qz pzo pponit qd itedit. 2° pbat ppositū libi.
(Si. n. erit mediū) dicit ergo qz (si vero neutrum) .i. si nec
a. nec. b. siue si nec pdicatu nec subm (sit in nullo toto) .i.
in nullo genere (nō est aut. a. in. b.) .i. si. a. remoueat. a. b.
(necesse est idiuidualit nō inesse) .i. necesse est idiuiduali
liter remoueri. ¶ Deinde cum dicit.

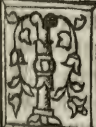
**¶ Si. n. erit mediū necesse est atqz ipsoz in
toto quodā esse. aut enim in prima figura aut
in media erit sils. Si igitur i prima figura. b.
erit in toto quodā affirmatiua enī ad banc qz
fieri ppositiōne. Si vero in medio quecūqz
ptingit. ad vtraqz. n. posito primatiuo sit sils.
Cum autē vtraqz negatiua sit nō erit.**

¶ Probat qd dixerat. d. (Si. n. erit mediū) silr ad pban
dū qz. a. remoueat. a. b. (necesse ē atqz ipsoz) .vs. aut. a.
aut. b. (ēē in quodā toto) .i. ēē in aliquo gñe. nā (aut eniz
in pma figura aut in media erit sils) vlt. n. negatiua
p pma vl scdaz figurā potē cludi nō aut p certia (Sigdē
igit in pma figura fiat sils. b. in toto quodā) silr. erit. i. ois
qz subz sit in aliq toto vel i aliq gñe (nā hāc. n. ppōne) .i.
minozē (oz affirmatiua ēē. si vero in media) silr. fiat sils
(qñqz ptingit) .i. qz potē ēē affirmatiua tā mior qz ma
ior. ad vtraqz. n.) .i. ad qñqz (posito pūatiuo sit sils)
pot. n. scda figura hñe maiorē affirmatiua et minozē ne
gatiua et cōuersio. hēbit qz scda figura aliqz ppōnes affir
matiua: iō subdit qz (cū vtraqz negatiua sit non erit) silr.
silus. Si qz scda figura de necessitate assumit aliqz ppō
nē affirmatiua qñqz sit illa oz q aliqua extremitatū si
ue maior siue mior sit in aliq genere. oportebit qz vel. a. vl
b. ēē in gñe. si ergo nec. a. nec. b. sit in gñe non poterit sillo
gizari: nullū. b. erit. a. p aliqua figurā. ¶ Notandum autē
qz si nec. b. nec. a. sunt in aliquo genere. ista erit imediata.
nullū. b. est. a. qz non poterit accipi aliquod mediū ad
cludēdū nullū. b. esse. a. nam si fiat sils in pma figura
illud mediū pdicabitur de. b. qz in pma figura necē
est sp. minozē esse affirmatiua. ergo aliquid pdicabitur
de. b. ergo. b. erit in aliquo genere. si autē fiat sils in scda
illud mediū aut pdicabitur de. a. et tunc. a. erit in aliquo
genere. aut pdicabit de. b. et tūc. b. erit in genere. oz eni
etiam in scda figura aliqua premisaz esse affirmatiua:
lz nō sit significare q sit illa: tñ oz aliqua esse. affirmatiua
qñqz sit illa: illud quod accipiet mediū qd cludēdū
in scda figura nullū. b. est. a. oz qz vel pdicetur de. a. vel
pdicetur de. b. qz aliquid pdicabitur de aliquo illoz et al
quod illoz de necessitate erit in genere. si igit nullū. b. illorū
sit in gñe erit ppō imediata. qz nō poterit accipi mediū
nec poterit fieri silus ad cludēdū illū. ¶ Dubitaret fore
te aliqz qre oporteat vl pdicatu vl subz ēē i gñe si debeat
inuenire mediū ad pbadū qz vñū nō sit aliū ¶ Dōz qz eni

mediate descendit in ipsa predicamenta. non enim fit descensus ab ente in subiecta sic a genere in species quod fiat descensus per divisiones. ut patet in 3.º meta. ipsa enim diuersa predicamenta non sunt nisi diuersi modi eendi ipsius entis nihil enim addit enti ad attendendum ens ad aliquod predicamentum sed predicamentum aliud et aliud est aliud et alius modus essendi entis ita quod seipsum predicamenta faciunt diuersitate entis. et quod quocumque differunt vel differunt seipsis vel differunt per aliquam divisionem: patet quod ea que differunt seipsis non habent medium ad probandum eorum divisionem magis loquendo de medio quod facit scire vel de medio agere generare scias simpliciter. nam tale medium oportet esse casum. si ergo aliquid differunt seipsis illa non habent aliquam causam aliam sue divisionis. non ergo erit medium aliud ab ipsis quod possit concludere unum non esse aliud. si autem illa que ponunt differre: quorum unum non est aliud oportet differre per aliquam divisionem. sed que differunt per divisionem sunt in genere: id potest simul medium ad probandum eorum divisionem est assumere generum per medium. et magis si illa non sunt in eodem genere. oportet ergo vel ambo vel alterum esse in genere que non faciunt probationem negatiuam immediatam. si autem neutrum sit in genere unum non sit aliud faciet: probationem negatiuam indiuidualiter et immediatam. Deinde cum dicit.

Manifestum igitur est quod contingit aliud in alio non esse indiuidualiter. et quando contingat et quomodo dicimus.

Epilogat circa determinata. d. Manifestum est igitur quod contingit et aliud in alio non esse indiuidualiter. id est contingit aliquam probationem negatiuam esse immediatam (et quomodo contingit et quomodo dicimus.) cap. 12.

Snozantia autem non secundum negationem sed secundum dispositionem dicta est quod per sillogismum facta deceptio.

Cum iterum phi in 3.º libro sit dare arte et modo quo contingat scire simpliciter. id postquam distinguit demonstrationem que a demonstratione per quod dicitur et eligeret sibi demonstrationem que magis facit scire: et postea comparat figuras sillogismi ad unum ut doceret nos per quam figuram contingat magis scire. In premissa determinat de sillogismo ignorantie ne deceptio per talem sillogismum deficiat a simpliciter scire. Circa quod tria facit quod primo distinguit et separat ignorantiam dispositionis ab ignorantia negationis. 2.º distinguit diuersos modos ipsius ignorantie scilicet dispositionem. 3.º dat divisionem inter illos modos. 2.º ibi. Deinde autem in bis. 3.º ibi. (Simpliter quod igitur) Deinde ignorantia autem non per negationem sed per dispositionem deca est deceptio que per sillogismum facta est. id est per sillogismum potest fieri. quod dicitur quod cum duplex sit ignorantia: una negationis alia dispositionis. ignorantia autem dispositionis differat ab ignorantia negationis. quod habet ignorantia est deceptio facta. id est possibilis fieri per sillogismum. sed ignorantia negationis non est talis deceptio nec sic facta. Debitaret forte aliquid quod quot divisiones dat habet per iterum utrumque ignorantiam. Deinde quod in duobus dat divisionem iterum utrumque ignorantiam. negationis. scilicet dispositionis. nam ille de habet ignorantiam negationis quod nihil scit de re nec bene nec prave. sicut rusticus habet ignorantiam negationis de geometria. ille vero habet ignorantiam dispositionis quod habet aliquid vocabula artis. nescit tamen ea eo modo quo dicitur: ut scit quod est dyameter et quod symmeter: tamen male combinat ista duo: quia credit quod dyameter sit symmeter coste. iste sic ignorans duobus differat a primo ignorante. primo quod iste est deceptus. ille non est deceptus. 2.º quod ista deceptio potest fieri per sillogismum. sed ignorantia per negationem non potest fieri per sillogismum cum habens talem ignorantiam nihil sciat de eo cuius habet ignorantiam. signatim ergo loquitur philosophus cum dicit quod ignorantia per dispositionem est deceptio et est per sillogismum facta. id est potest fieri. non enim debemus exponere quod talis ignorantia sit per sillogismum facta quod nunquam fiat sine sillogismo. nam ut infra dicitur aliqui simpliciter et absque sillogismo

habetur talis ignorantia. sed deesse per sillogismum facta. id est possibili fieri in quo differat ab ignorantia per negationem que nunquam fit per sillogismum. unde hec ignorantia dispositionis proprie est vana error. Deinde cum dicit.

Hec autem in his que sunt primo aut non primo sunt: contingit dupliciter. aut enim cum simpliciter esse accipiat vel non esse. aut per sillogismum accipiat opinionem.

Distinguit diuersos modos ignorantie habet dicitur (habet autem). id est ignorantia per dispositionem (in his que sunt primo). id est probationibus immediatis (aut) in his (que non sunt primo contingit dupliciter. aut cum simpliciter accipiat esse). id est affirmatiuam falsam (aut non esse). id est negatiuam falsam (aut cum accipiat opinionem) falsam (per sillogismum). Debitaret forte aliqui quot modos ignorantie distinguit habet philosophus. Deinde quod in his paucis verbis philosophus dedit intelligere esse octo modos ignorantie per dispositionem. nam ista ignorantia vel habet de probationibus primis et immediatis: vel de secundis et mediatis: et quod istos potest esse quatuor modis: quod habet ignorantia vel erit de affirmatiua de qua credit esse quod non est. vel de negatiua de qua credit non esse quod est. Rursus vel habet deceptio erit simpliciter accepta vel habet falsa opinio erit per sillogismum facta. octo ergo erunt deceptioes. nam si aliquid diuidit per duo membra et quodlibet illorum duorum diuidit in duo si adhuc quodlibet diuidit in duo de necessitate erunt octo. tale ergo modum finauit philosophus. nam ignorantiam dispositionis habet diuisit in duo. dicitur quod talis ignorantia potest fieri in his que sunt primo et in his que non sunt primo. Rursus quodlibet illorum diuisit in duo inuenit quod tamen in his que sunt primo et in his que non sunt primo potest fieri deceptio per esse et per non esse. 2.º adhuc quodlibet diuisit in duo inuenit quod tamen in his que sunt primo et in his que non sunt primo tamen in probationibus affirmatiuis que negatiuis potest fieri deceptio vel simpliciter accepta vel potest fieri talis falsa opinio per sillogismum facta. Notandum quod sic duplex est habitus cognitiuus. videlicet intellectus et scientia: ita duplex est modus ignorantie. unus qui opponit intellectui: ut cum quis errat circa probationes primas et immediatas. et alius qui opponit scientie ut cum quis errat circa conclusiones et probationes mediatas. id signatim dicitur quod in his que sunt primo et in his que non sunt primo potest accidere ignorantia et deceptio. Debitaret forte aliqui adhuc utrumque in his que sunt primo potest accidere ignorantia et deceptio. et utrumque non. nam talia que sunt principia et que sunt prima et immediata sunt sicut locus sanue in domo quam nullus ignorat ut vult comen. supra 2.º meta. ergo circa talia non potest error accidere. Preterea de in ista quod in talibus potest accidere deceptio per sillogismum. Contra ad principia non est ratio: ut dicitur in 6.º ethicoz. per rationem igitur vel per sillogismum non potest circa principia accidere deceptio. Deinde quod principia sunt nota in solo lumine intellectus agentis statim cum offerunt intellectui intellectus assentit eis. id principia opinio prius nullus negat directe et corde. potest autem quis negare ore vel indirecte. nam indirecte uno modo negant talia principia quia cum eorum significatio negatur: vel non recte apprehendit significatum eorum: sicut Heraclitus negabat de quolibet affirmatio. quod credidit quod res esset in tanto fluxu quod cum diceret aliquid affirmatiue statim per fluxibilitatem rei possit dici negatiue. non ergo directe negant veritatem principum. quod hoc ipso quod per fluxibilitatem rei dicebat statim posse negari quod prius fuerat affirmatum non ponebat contradictoria verificari sibi. alio modo negant principia indirecte quia non negant in se et principaliter: sed negantur negatiue alijs et ex contrariis. hoc hoc modo quocumque dicit aliquid falsum ponit contradictoria verificari simul. quod ponit non esse quod est vel esse quod non est. dicamus ergo quod principia que dantur simpliciter prima que nullo modo possunt probari per probationem in aliquo scientia: et habet sunt dignitates et colores animi conceptiones et talia possunt negari ore et non corde: vel si negantur corde hoc est indirecte: vel quod negantur non plene intellecta significatione terminorum: ideo dicebatur

supra q. principia cognoscimus in q̄tū terminos cognos-
scim⁹. cognita. n. significatiōe terminoz statim p̄ncipys
assentimur: sed nō intellecta terminoz significatiōe nō
est incōueniens p̄ncipia negare. p̄ncipia ḡ si negantur cor-
de hoc est indirecte vel cū extranea significatiōe vel est
indirecte qz non negant in se sed negant p̄ncipiata vel
cōclusiones quibus negatis p̄ns est q̄ negentur p̄ncipia.
nam si cōclusio non est nec p̄missa sunt. falsum enī ex
veris concludi non p̄t. p̄z ḡ quō p̄t accidere: deceptio
circa p̄ncipia simplr p̄ma que vocamus cōes animi con-
ceptiones: sed si non sint simplr p̄ma s̄z sint p̄ma in aliq̄
scia tunc non est incōueniens q̄ que sunt p̄ma in vna scia
pbentur in alia. vt de puncto ad punctū rectā lineā ducere.
est p̄ncipium in geometria. pbatur tñ hoc in. 6. phico.
circa eaigit que sunt sic p̄ma nō est incōueniēs deceptio
nē accidere. Cōd vero vltimus q̄rebat vtrū possit acci-
dere error circa p̄ncipia p̄ rōnem. Dōm q̄ sicut p̄ncipia
non possunt simplr probari. ita non possunt simpliciter
improbari. nā sicut nihil est notius p̄ncipys in sua veri-
tate sic nihil ē notius oppositis p̄ncipioz in sua falsitate.
sicut enī p̄ncipia nihil habent verius ita eozū opposita
nihil falsius. quicunqz. n. ratione vel sillogismo cogitur
negare aliquam veritatē hoc est qz per rōnem aliquam
quā fingit intra se vel quā aliis sibi facit ducitur ad aliq̄
incōueniēs. oportet igitur q̄ esset maius incōueniens
illud ad quod ducitur q̄ sit negare p̄ncipia quod esse nō
potest. imo simplr p̄ncipia p̄bari non possunt nec impro-
bari. s̄z non est incōueniēs ea p̄bare huic vel etiam im-
probare. hoc ḡ modopotest aliqs negare p̄ncipia per ra-
tionem qz h̄z aliquam rōnem quam nescit soluere p̄pter
quā negat aliquā manifestā veritates sicut multi phozū
negauerunt motū nescientes soluere rōnes illam q̄ si eēt
dare motū q̄ esset dare vacuum. nam corpus motum
vt arguebant oportet q̄ recipiatur vel in pleno vel in va-
cuo in pleno non. qz tunc essent duo corpora in eodē. ḡ in
vacuo. nescientes igitur quidaz p̄bi hanc rationem. soluere
negauerunt motum ne ponerent vacuum non. aduer-
tentes q̄ hec rō nihil arguit de motu circulari nec etiam
p̄bat de motu recto: qz p̄t mediū cedere corpori mobi-
li ita q̄ nec erit dare vacuum nec erit dare duo corpora in
eodem. simplr ḡ p̄ncipia nec pbantur nec improbantur
s̄z huic nō est incōueniens ea p̄bari vel improbari propter
q̄d non est incōueniens q̄ aliqs rōne aliqua persuasus
negat aliquid p̄ncipium vel aliquā q̄tuncūqz manife-
stā veritatem. C̄ Deinde cum dicit.

Simplis igitur opinionis simplex deceptio s̄z que est per sillogismum plures sunt.

Postq̄ distinguit esse duplicem deceptiōem. vnam sim-
pliciter. aliam per sillogismum. dat d̄iam inter deceptiōem
hanc et illam. Circa quod duo facit. qz primo facit quod
dicitur est. 2. determinat de vnaquaqz tali deceptiōe ibi
(Non sit. n. a.) Dicit ḡ q̄ (simplicis qdē igitur opinionis
simplex est deceptio s̄z que est per sillogismum plures)
q. d. hanc esse d̄iam inter ignorantiam simplicem et per sil-
logismum qz ignorantia simplex simplr fit. i. vno modo
videlz cum quidem nulla rōne persuasus negat aliquas
veritates vel opinatur aliquā falsitates. s̄z ignorantia p̄
sillogismum fit multis modis: qz multi possunt fieri sil-
logismi et multe rōnes cōcludēt aliq̄ falsitatē. C̄ No-
tandū autē q̄ simplex ignorantia nō per sillogismum fa-
cta potest esse et dispositionis et negationis. naz et aliq̄
sciens in aliqua scientia potest habere aliquā ignorantiā
non per sillogismū sed qz simpliciter adheret alicui falsi-
tati de ignorantia autem negationis q̄ sit simplex et sine
alio non habet dubium. C̄ Deinde cum dicit.

Non sit. n. a. in nullo. b. individuali igitur si sillogizaretur. a. esse in. b. mediū accipiens. c. deceptus erit per sillogismum.

Exequit de vtraqz ignorantiā. iō duo facit. qz p̄mo ex-
equitur de ignorantia et etiam de deceptiōe per sillogismum. 2. de
ignorantia et de deceptiōe simplici et potissime de decepti-
ōe simplici negationis ibi (Manifestū autē sigs sen-
sus.) Circa p̄mū duo facit. qz p̄mo determinat de h̄z decepti-
ōe put p̄ sillogismū h̄z fieri in p̄pōnib⁹ mediatis ibi (In his at que
sūt nō idiuuidua p̄ma in duas. qz p̄ pbat q̄ p̄t accidere
ignorantia p̄ sillogismū circa p̄pōnes idiuuiduas. 2. exequit de
modis talis ignorantiē ostēdet quot modis p̄t ignorantia
talis accidere ibi (Cōtingit qdē) Dicit ḡ q̄ (nō sit. n. a. in
nullo. b. individuali) vt puta qz nlla suba est q̄titas (igit
si sillogizet eē. a. in. b.) .i. si p̄bet p̄ sillogismū oēs subam
eē q̄titate (accipiens mediū. c.) vt puta q̄titate (deceptus
erit p̄ sillogismū.) Formet ḡ sic sillogism⁹. oē. c. e. a. i. ois
q̄titas ē q̄titas. omne. b. ē. c. i. ois substantia ē q̄titas. ḡ oē
b. est. a. i. ois suba est q̄titas. C̄ Deinde cum dicit.

Contigit quidem igitur vtraqz p̄positiones falsas. contingit autē alterā tantūz.

Quidit quot modis p̄t accidere talis deceptio et talis
ignorantiā circa p̄pōnes idiuuiduas. Propter q̄d sciendū
q̄ p̄positio idiuuidua ē duplex. affirmatiua et negatiua. de
cipi ergo per sillogismum circa tales p̄pōnes et cōcludere carnis
oppositū erit duplr. vel qz cōcluditur affirmatiua falsa
opposita negatiue immediate vere. vel qz eōdē modo: vt qz cō-
cludit negatiua falsa opposita affirmatiue immediate.
Duo ergo facit p̄m q̄ de his duobus exequitur ibi (Que
vō est ipsius nō eē). Propter p̄mū sciendū q̄ falsus non
p̄t cōcludi nisi p̄ falsū cōcludere ḡ affirmatiuam falsam
oppositā negatiue vere cōcluditur p̄ p̄missas falsas. vel p̄
ergo erit p̄ ambas falsas vel p̄ alterāz tñ. duo ergo facit:
qz p̄mo cōtinuat se ad dicēda. 2. exequitur de iterō ibi (Si
enī. a.) Cōtinuat ergo se p̄mo ad dicēda. d. q̄ (contingit
qdē igit vtraqz p̄pōnes eē falsas) p̄ quas sit. cōcluditur
affirmatiua falsa opposita negatiue vere immediate (Con-
tingit autē alterā tñ) .i. cōtingit hoc idē fieri per alteram
p̄missam falsam. C̄ Deinde cum dicit.

Si enim nec. a. in nullo. c. erit neqz. c. in nullo. b. accepta autem sunt econtrario vtraqz vtrę que erunt false.

Exequitur de iterō. Circa qdē duo facit. qz primo facit
quō p̄t talis affirmatiua cōcludi per vtraqz p̄missam
falsas. 2. quō per alterā tantū ibi (Sed alterā) p̄ma in
duas. qz p̄ndit quō talis affirmatiua p̄t concludi per
ambas p̄missas falsas totalr. 2. quō p̄ ambas falsas in
p̄re ibi (p̄t aut. c.) dicit ḡ q̄ (si. n. a.) .i. maior extremitas
siue si p̄dicatū (nec erit in nullo. c.) .i. in nullo mediū
(nec. c.) .i. nullū mediū (in nullo. b.) .i. i. nulla maiori extre-
mitate (accepta aut fuit vtraqz econtrario) .i. accipiantur
vtraqz affirmatiue (vtraqz false erunt) .i. et cōclusio falsa.
C̄ Notādū autē q̄ p. a. et b. intelligit p̄dicatū et subiectum
siue intelligit maiore et minorez immediatā. per. c. intelligit
mediū p̄ qdē debeat fieri cōclusio: vt puta si p. a. intelligat
q̄titas p. b. suba. p. c. qualitas: qz nullū istorum est in ali-
quo ipso p̄ si accipiantur oēs p̄pōnes affirmatiue erunt
ambe p̄missę totaliter false et cōcludēt affirmatiua falsas.
Formabit. n. sic sillogism⁹. ois q̄titas ē q̄titas. ois suba ē q̄-
titas. ḡ ois suba ē q̄titas. hic. n. sunt ambe p̄missę false to-
talr et cōcludūt affirmatiua falsas opposita negatiue im-
mediue vere. nulla suba est q̄titas. C̄ Deinde cum dicit.

Post autem sic se habere. c. ad. a. et ad. b. et q. c. neq. sub. a. sic: neq. vniuersaliter in. b. b. quidem impossibile esse est in toto aliquo. Primus enim dictum est in ipso. b. non esse. a. a. autem non necesse est oibus que sunt. c. inesse vniuersaliter. quare utroq. false sunt.

Quidit quo pot. cludi talis affirmatiua falsa p. ambas pmissas falsas no. totalit. s. hoc g. no. mutabil. nec. a. nec. b. siue no. mutabil. subm. et pdicatu. itelligemus p. a. quate. ritate. p. b. subam. vt. pus. s. mutabil. c. i. mutabil. mediu. accipiet. eni. tale. c. siue. tale. mediu. qd. nec. vlr. erit. sub. a. vlr. pdicabil. de. b. oz. g. accipe. tale. mediu. qd. sit. de. differ. tyo. entis. cuiusmodi. sut. pfectu. et ipsectu. acr. et. potentie. talia. eni. sut. in. oi. pdicameto. est. eni. dare. subam. in. actu. et. in. poteta. pfecta. et. impfecta. sic. et. repium. iste. in. q. titate. et. q. titate. si. g. accipiat. aliqd. isto. p. medio. v. puta. si. acci. piat. ipsectu. tale. n. mediu. no. vlr. trinet. sub. a. i. sub. q. titate. q. no. oe. impfectu. est. q. titas. nec. vlr. pdicat. de. b. i. b. suba. q. no. ois. suba. est. ipsecta. lo. ait. q. pot. aut. c. i. mediu. v. puta. ipsectu. (sic. se. h. re. ad. a. et. ad. b. i. ad. q. titate. et. ad. subam. i. q. nec. sit. sub. a. i. sub. q. titate. vlr. su. (nec. vlr. sit. in. b. i. in. suba. et. subdit. q. b. gdem. i. suba. (est. impote. ee. in. toto. aliquo. q. d. q. b. n. pot. et. tingere. q. c. i. ipsectu. no. pdicet. vlr. de. b. i. de. suba. et. no. sit. genus. ad. ipsum. q. positu. est. q. b. no. sit. in. aliquo. toto. i. aliquo. gte. q. re. aut. hoc. positu. est. p. s. illud. qd. dicit. e. (q. dicit. est. b. no. ee. in. a. p. mu. q. re. nec. b. nec. a. erit. in. aliquo. ge. nere. i. in. aliquo. toto. q. tunc. no. faceret. ppone. negatiua. p. ma. et. imediata. illud. g. qd. acceptu. est. p. medio. no. pdi. capis. de. b. i. de. suba. nec. eti. de. h. medio. op. s. q. vlr. pdi. cet. a. ideo. ait. q. a. aut. no. necesse. est. inesse. vlr. oib. que. sunt. v. n. no. eni. necesse. est. q. oe. impfectu. sit. a. g. c. i. im. pfectu. qd. acceptu. est. p. medio. nec. pdicat. de. b. i. de. suba. nec. vlr. subycit. ipsi. a. i. q. titati. (quare. utroq. p. re. missis. false. sunt. in. parte. non. totaliter. Formabit. enim. sic. silus. oe. ipsectum. est. q. titas. ois. suba. est. ipsecta. g. ois. suba. e. q. titas. q. libet. n. haru. pmissaru. est. falsa. in. pte. naz. aliqd. ipsectu. e. q. titas. aliqd. non. e. q. titas. sic. et. aliq. suba. est. impfecta. aliq. no. impfecta. Deinde. cum. dicit.

Sed altera contingit vera accipere. Ad tamen qualibet contingens. sed que est. a. c. na. b. c. p. positio semper erit falsa. ppter id qd. c. in nullo est. b. sed que est. a. c. pot. vt. si. a. in. b. et. in. c. in. diuidualiter est. cum enim predicetur ides. p. tum de pluribus neutrum in neutro erit.

Quidit quo pot. cludi affirmatiua falsa p. altera pmissam falsam et altera vera. Circa qd. duo facit: q. pmo facit qd. dicitur est. et remouet quasdam obiectiones que pnt. ex habitis hie. orit. ibi. (Differt autem nihil. dicit. g. q. (Sed altera contingit vera accipere. no. tñ. q. libet. et. tingere. i. id. id. ferent. q. d. q. hoc. pp. affirmatiua. falsa. v. s. omne. b. est. a. i. omnis. suba. est. q. titas. vel. quecuq. alia. pp. affirma. tiua. falsa. opposita. negatiue. indiuidue. vere. talis. aut. p. positio. pot. cocludi. p. altera. pmissaru. vera. ita. tñ. q. b. c. i. minor. semper. erit. falsa. si. aut. erit. aliq. pmissa. va. illa. cric. a. c. i. maior. ideo. dicit. q. (que. est. a. c. i. su. pot. ee. vera. na. b. c. pp. i. minor. semper. erit. falsa. ppter. id. qd. in. nullo. est. b. i. ppter. id. qd. no. est. in. aliquo. toto. lo. minor. semper. erit. falsa. (sed. que. e. a. c. i. maior. pot. siue. ee. vera. vt. er. go. in. terminis. p. alibus. fiat. qd. hic. dicit. non. mutabimus. nec. a. nec. b. sed. p. a. intelligimus. q. titate. p. b. substati. as. mutabimus. aut. c. in. mediu. accipiem. enis. aliqd. p. me.

dio qd. immediate sit sub q. titate. v. puta. numerus. na. q. titas. immediate. diuidit. in. p. tinuus. et. discretu. q. titas. ergo. imediate. pdicat. de. suba. false. q. sua. opposita. est. imedi. te. va. Rursus. q. titas. imediate. predicat. de. numero. sed. vere. a. ergo. i. q. titas. in. duobus. est. imediate. v. s. in. b. et. in. c. i. in. suba. et. in. numero. s. in. vno. negatiue. et. in. alio. affir. matiu. vel. in. vtroq. affirmatiue. sed. in. vno. false. in. alio. vere. na. ista. est. imediate. falsa. ois. suba. est. q. titas. et. ista. i. mediate. va. ois. numerus. est. q. titas. si. g. ide. a. i. eadem. q. titas. pdicat. indiuidualit. de. b. et. de. c. i. de. suba. et. de. nume. ro. ita. tñ. q. de. vno. pdicat. false. et. de. alio. vere. vel. ita. tñ. q. de. vno. pdicat. indiuidualit. affirmatiue. et. de. alio. indi. dualiter. negatiue. op. s. q. neutru. sit. in. neutro. i. q. b. no. sit. in. c. nec. econuerso. minor. g. q. est. b. c. semper. erit. falsa. ideo. ait. q. (si. a. est. indiuidualit. in. b. et. in. c. i. in. suba. et. i. nume. ro. alit. tñ. et. alit. q. in. vno. affirmatiue. in. alio. negatiue. vel. si. in. vtroq. dicit. esse. affirmatiue. in. vno. erit. indiuidualit. false. in. alio. indiuidualit. vere. et. q. sic. est. (cu. eni. ide. i. cu. eade. q. titas. (pdicet. p. mu. i. imediate. de. plurib. i. de. b. et. de. c. siue. de. suba. et. de. numero. q. de. vno. pdicat. indi. dualit. vere. de. alio. indiuidualit. false. (neutru. i. neutro. erit. i. a. no. erit. in. b. i. suba. non. erit. numerus. pp. ergo. b. c. i. minor. falsa. erit. a. c. vero. i. maior. erit. vera. sic. se. habent. bus. terminis. formabit. enis. sic. sillogismus. o. e. t. a. s. k. i. ois. suba. est. q. titas. omne. b. est. c. igit. ois. suba. est. nume. rus. ergo. o. e. b. est. a. i. ois. suba. est. quantitas. hic. eni. coclu. dit. affirmatiua. falsa. opposita. negatiue. indiuidue. vere. p. maior. vera. et. minor. falsa. Notadu. aut. q. aliq. ex. ponunt. hoc. dictu. p. hi. in. terminis. dicentes. q. oz. accipi. a. esse. indiuidualit. in. b. et. in. c. sicut. accipit. genus. esse. indiuidualit. in. duab. sp. ebus. vt. color. in. albedine. et. nigre. dine. s. m. que. modum. color. erit. ibi. a. i. maior. extremitas. albedo. b. i. minor. et. nigredo. c. i. mediu. babebit. n. silis. maior. vera. et. minorem. falsas. s. no. hebit. conclusiones. falsas. de. qua. principalit. hic. intendit. vult. n. p. h. s. ondere. quo. possit. affirmatiua. falsa. concludi. et. taliter. falsa. q. sit. opposita. negatiue. indiuidue. vere. ita. tñ. q. fiat. conclusio. p. maior. vera. et. minor. falsam. oia. aut. ista. obseruatur. i. terminis. pus. positis. no. au. obseruantur. in. terminis. et. positis. et. q. debeat. sic. exponi. textus. q. a. debet. accipi. in. diuidualit. in. b. et. in. c. no. aut. q. in. ambobus. sit. affirmati. ue. et. vere. sicut. est. genus. in. duabus. sp. ebus. sed. q. in. vno. sit. indiuidualit. false. in. alio. indiuidualit. vere. vel. in. vno. indiuidualit. negatiue. in. alio. indiuidualit. affirmatiue. p. s. p. cometatore. Auerro. exponete. hanc. literam. Sed. est. ad. uertendu. q. vbi. nos. hemus. c. ipse. h. s. g. v. n. ait. q. pole. est. q. sit. maior. vera. et. minor. falsa. qm. possibile. est. vt. sit. a. comprehendens. g. et. negatus. sit. ab. ipso. b. negatione. p. ma. Deinde. cum. dicit.

Differt autem nihil neque si no. indiuidualit. in. sit.

Remouet q. sda. obiectiones. q. possent. fieri. circa. pdicta. de. aut. sunt. due. scda. ibi. (Ipse. qd. e. igit.) Prima. obiecto. talis. est. posset. n. aliqs. dubitare. vtz. hoc. mo. quo. conclu. sa. est. affirmatiua. indiuidualit. falsa. i. imediate. falsa. pos. sit. cocludi. affirmatiua. falsa. no. indiuidua. sed. media. Ad. qd. rident. q. (ost. aut. nihil. neq. si. non. indiuidualit. in. sit.) sup. abudat. igit. negatio. sic. multotiens. est. co. suetudo. phi. q. d. q. ita. bñ. concludet. affirmatiua. falsa. non. indiuidua. sic. indiuidua. et. ita. bñ. p. pmissas. no. indiuiduas. sic. p. indi. duas. accipiebant. enis. p. tria. generatiua. q. titas. et. q. litas. et. fiebant. due. pmissis. affirmatiue. indiuidue. false. et. clude. bant. affirmatiua. indiuidua. falsas. isto. eti. mo. possent. ac. eipi. tres. sp. es. homo. linea. albedo. vt. ois. albedo. est. linea. ois. homo. est. albedo. ergo. ois. ho. est. linea. hic. autem. sunt.

ambe pmissis false. et sunt non indiuidue. et est affirmatiua falsa et non indiuidua. sic est discurrendo per oēs alios modos possent accipi pponēs non indiuidue. vñ nihil differt si non indiuidualiter accipiant tales pponēs. oib' eni modis qd' conclusus est subm ex falsis indiuidualiter poterit concludi non indiuidualiter. et in ppo qñ accepta fuit q̄ritas in esse sube indiuidualiter negatiue et nūcro indiuidualiter affirmatiue si loco sube accipiat hō: a quo quātitas nō negat immediate et loco numeri accipiat denarius numerus de quo q̄ritas nō immediate p̄dicat idē fiet quod prius. nō ḡrefert accipere indiuidualiter vel nō indiuidualiter. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ipsius quidem igitur esse deceptio per istam figuram et sic fit solum. Non enim erit in alia figura ipsius esse fillogismus.

¶ Remouet scđam objectionē posset eni aligs dubitare hanc ignoratiā siue hanc deceptionē put qd' p̄ illuz credit aliquā vlem affirmatiuā esse q̄ est falsa nō exēplificauit in scđa figura. ad qd' respondet q' solū p̄ma figura cōcludit vlem affirmatiuā. id est q' deceptio q̄des igitur ipsius esse. i. decipi de ipso esse. i. de ipsa affirmatiua (p̄ istā). i. per p̄mā (figurā). i. hz fieri q' (sic fit solū). i. per p̄mā figurā sicut ostēsum est. et subdit q' (ipsius esse). i. ipsius affirmatiue vlis (nō erat fillus). i. nō poterat esse cōclusio fillogistica (in alia figura) i. q̄ in p̄ma. ¶ Notādum q' deceptio circa affirmatiuas de q̄ hic agit est deceptio circa affirmatiuam oppositaz negatiue indiuidue. negatiua aut indiuidua est vlr vera. ḡ affirmatiua erit vlr falsa. et qz nulla vlis affirmatiua cōcludit in alia figura q̄ in p̄ma. ideo in sola prima figura posuit exempla p̄hs.

¶ Que vero ipsius non esse in prima et media figura est.

¶ Postq̄ p̄hs ostēdit quō accidat deceptio circa affirmatiuā falsaz oppositam negatiue indiuidue vere. In partē ista ostēdit quō accidat deceptio circa negatiuā falsam oppositaz affirmatiue indiuidue vere. Circa q' duo facit: qz p̄mo narrat per quas figuras hz talis deceptio fieri: et exequitur de q̄libet illarum figurarū ibi. (p̄mo ḡ dicem'') Dicit ergo. (Que vero est ipsius nō esse). i. deceptio q̄ ē ipsius negatiue su. false d̄posire affirmatiue indiuidue vere (in prima et in media figura). i. in secūda figura (est). i. contingit talē deceptionē fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Primum quidem igitur dicamus quot modis in prima figura et quō se habentibus propositionibus contingit.

¶ Exequit' d' vtraz figuraz: et p̄ quō fiat talis deceptio p̄ p̄mā figurā et per scđam ibi. (S; in media figura) Circa primum tria facit: qz p̄mo cōtinuat se ad dīceda. et exequitur de intento. et epilogat circa determinata. et ibi (Contingit quidē). Tertia ibi. (Manifestū est igit'). Dicit ḡ q' (p̄m' ḡ dicemus quot modis i p̄ma figura fit). i. contingit su talis deceptio (et quō se habentib' p̄ponibus) habeat talis deceptio fieri. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Contingit quidē igitur vtriszq' falsis: vt si. a. in. c. et in. b. sic indiuidualiter. Si enī accipiatur. a. in. c. nullo. c. aut in oī. b. false sunt vtrazq' p̄ponēs.

¶ Exequit' de modis quibus hz fieri talis deceptio in p̄ma figura. Circa quod duo facit: qz p̄mo ostēdit quō fiat talis deceptio ambabus p̄missis existentibus falsis. et quō altera tm̄ ibi (Contingat autē altera). dicit ḡ q' (Contingit quidē igit'). i. p̄t cōtingere et accidere talis deceptio (vtriszq' falsis). i. ambabus p̄missis existentibus falsis (vt si. a. et in. b. et in. c. sit indiuidualiter). i. immediate:

sicut genus immediate p̄dicat de p̄missis sp̄ibus: sicut color de albedine et nigredine. ita q' p. a. intelligat color per b. albedo. per. c. nigredo. (Si enī accipiat. a. quidē in. c. nullo) vt si dicat. nulla nigredo est color. (c. autē) su accipiat (in omni. b.). i. ois albedo est nigredo (false sunt propositiones). i. p̄missis. et cōclō su. sequit' falsa. sequitur. n. q' nulla albedo sit color. ¶ Notādū autem q' cu' bec. ois albedo est color sit vera et imediata et nō est q' nulla albedo est color. sit imediata. ista ḡ negatiua falsa indiuidua. nulla albedo est color cōcludit ex duab' p̄missis falsis. v. ex ista. nulla albedo est color. et ex ista. ois albedo ē nigredo.

¶ Dubitaret forte aligs vtr' bec sit imediata ois albedo ē color. et v' q' nō: qz si ista ēē imediata va negatiua ēē immediate falsa: sed nulla p̄po est imediata: nisi illa cuius subm et p̄dicatū nō sunt in aliquo gn̄e. sic enī arguebatur supra q' si. a. vel. b. vel ambo ēē in aliquo gn̄e nō faciebāt p̄ponē immediate negatiuā cū ergo albedo sit in aliquo genere et sit in aliquo tota cuius nullo alio poterit facere p̄ponē negatiuā. ¶ Dōm q' albedo et quodlibet aliud poterit cōparari ad tria. vel ad suū genus: vel ad ea q̄ sunt in eodē gn̄e: v' ad ea q̄ sunt in eodē gn̄e respectu sui generis. respectu enī eoz que sunt in suo genere p̄t facere p̄ponēs imediata ea q̄ sunt in genere et ea que sunt in toto. nā cū genus immediate descendit in aliquas spēs et ille spēs cōparate sunt ad genus affirmatiue faciūt p̄positionē immediate veram negatiue immediate falsam. cōparate autem ille spēs ad seinuicē se habent ecōuerso. nam negatiue faciunt p̄positionē immediate veram. affirmatiue immediate falsam vt si albedo et nigredo immediate respiciūt. colorēz tunc albedo est color vel nigredo est color. p̄positio immediate vera. albedo ē nigredo immediate falsa. in negatiua vero econtrario. nāz albedo nō ē color. vel nigredo nō est color immediate falsa. albedo aut nō est nigredo imediata vera. sic ergo p̄t accipi immedatio i his q̄ sunt in eodē genere vt cōparant ad seinuicē etiā vt comparantur ad genus: sed in his que dicunt aliud et aliud genus nunq̄ est p̄positio imediata nisi ipsoz generum et ipsoz supioz que nō sunt vltierius in genere. eoz aut q̄ sunt in aliquo toto vel in aliquo gn̄e p̄po imediata isto mō esse nō p̄t. nāz diuersoz generū et nō subalternat p̄positorū diuerse sunt spēs et differētiā: qz ipsa genera sunt diuersa. diuersitas ergo spēs et differētiāz existentiū in diuersis gn̄ibus est ex diuersitate generū: pus ergo intelligit q̄ritas diuersificari a suba et econuerio. et ex hoc intelligitur ab his que sunt in suba: et ea que sunt in suba hoc mō diuersificantur a q̄ritate et ab his que sunt in q̄ritate qz suba et q̄ritas deuersificantur adinuicē. p̄hs ergo in p̄cedentibus locutus est de immediatiōe respectu diuersoz generū: quas nō faciūt ea q̄ sunt in genere: s; ipsa genera. hic aut loquitur de immediatiōe i eodē genere quas possunt facere ipse spēs cum genere vel ipse species adinuicem.

¶ Alterius forte dubitaret aligs vbi referuatur magis rō immediatiōis vel in his q̄ sūt in eodē genere v' in his q̄ sunt in diuersis generib'. ¶ Dōm q' multū est equiuoca ista cōparatio: nā diuersa genera nunq̄ s̄stituūt p̄ponēs imediata affirmatiuā verā. ea autē que sunt in genere vt cōparantur ad suū genus ecōtrario se habent: qz nunq̄ cōstantur p̄positionē affirmatiuā imediatam falsaz. in diuersis ergo generibus negatiua est imediata vera: affirmatiua est imediata falsa. vt nulla q̄ritas est suba imediata vera. ois q̄ritas ē suba imediata falsa. ecōtrario aut est de sp̄ibus vt cōparant ad genus. si ergo mō quo possumus volumus hanc cōparationē de immediatiōe facere. dicemus q' immedatio que est in diuersis generibus vt in diuersis p̄dicamentis icōparabil' ē maior. q̄ illa que

est in speciebus respectu sui generis. nam ens non descendit per differentiam mediam in predicamenta sicut descendit genus per duas medias in species. species ergo immediate subicitur generi: quod non per aliam speciem subicitur sibi. non tamen subicitur ei immediate quod non cadat ibi oratio media. nam si non oportet reduci species in genus: semper enim oportet reduci ipsas per duas aliquas. per quod dicendum sit de immediatione in eodem genere: ut species comparantur ad genus et in diversis generibus ut genera comparantur ad invicem. Restat videre quod dicitur sit de immediatione in eodem genere: ut species comparantur ad invicem et in diversis generibus ut genera comparantur ad invicem. Ad quod dicitur potest quod hec species veritate et falsitate est magis univoca comparatio. nam due species sub eodem genere immediate exprimitur. si facit negatiivam immediatam veram et affirmatiivam immediatam falsam. duo autem genera diversa que sunt in aliis generibus etiam isto modo se habent. Sed quod quod non est de immediatione ubi. est maior immediatio: aut species diversitate generum cum diversis generibus remoueantur ab invicem: aut species identitatem generis cum due species ab invicem remoueantur. dicitur potest quod in comparatione est maior comparatio in propriis substitutis ex diversis generibus que substitutis ex diversis speciebus sub eodem genere. ut multo est maior immediatio quod suba non est quantitas que per unam speciem aialis non est alia. nam ipsa predicamenta seipsis diversificat. species vero non seipsis sed per differentias. imediata est autem propter quod una species non est alia: quod secundum rectam lineam predicamenta lez non iuenit aliqd medium ad hoc probandum. imediata est ergo propter hec promotionem medij secundum rectam lineam predicamenta lez: sed non est imediata promotionem medij quantum ad ea que cadunt ex latere. omnia enim vel per se supra vel addita generi possent esse medium ad hoc probandum: sed propter immediatam species quod unum predicamentum remouet ab alio est magis imediata quod talia seipsis non per differentias constituentes ea diversificatur. Est ergo diligenter notandum quod quod magis est imediata propositio dices unum predicamentum non esse aliud quam dices unam speciem non esse aliam. id non est inconueniens dicitur hac non esse immediatam quod nullo modo sit imediata: sed quod non habet tamen de immediatione sicut illa. Deinde cum dicitur.

Contingit autem et altera falsa: et hac quecumque contingente. potest enim que est a. c. veraz esse. Que vero est. c. b. falsaz: sed que est. a. c. veraz. quam non omnibus que sunt inest. a. sed que est. b. c. falsam quam in possibile est esse in. b. c. in quo nullo est. a. Non enim vera erit que est. a. c. propositio. sicut autem et si sint utreeque vere conclusio erit vera.

Exequitur quo sequitur talis oratio falsa cum altera premissa est falsa. Circa quod duo facit secundum quod duplur hoc potest contingere nam primo ostendit hoc cum est falsa minor: et maior vera. et secundo ostendit hoc cum est falsa maior: et minor vera. Sed quod est. b. c. dicitur quod contingit autem sicut concludere negatiivam immediatam falsam (altera falsa et hoc quecumque contingere) id est quecumque indifferenter et primo exemplificat que est vera maior et falsa minor. ut autem quod potest enim que est. a. c. maior esse vera que vero est. b. c. minor (falsa) ut appareat in terminis quod dicitur a. et b. non mutabimur sed per a. intelligimur colores per b. albedinem sic prius mutabimus aut. c. i. medij accipiemur. n. per. c. sapore qui vlt remouet a colore. his autem terminis sic se habentibus exponat littera sequens cum dicitur sed que est. a. c. maior (vera) sicut poterit sumi (quod a. i. color non inest omnibus que sunt) or non inest sapore maior que est negatiiva. vs nullus sapor est color est vera (sed que est. b. c. i. minor: ut ois albedo est sapor falsa est quam ipse est. c. i. sapor est in. b. i. in albedine in quo nullo est. i. in quo nullo sapore est. a. i. color. et subdit non enim erit vera. a. c. propositio quod dicitur quod a. c. propositio que est negatiiva. vs nullus sapor est color. non posset esse vera. si

b. c. i. minor que est ois albedo est sapor. et est vera. maior erit ergo vera et minor falsa: quod si est et minor vera esset oratio vera. id subdit quod sicut autem et si sint utreeque vere et oratio erit vera sed sicut positum est quod est falsa quod dicitur agitur de filio igno rante. Notandum est quod cum hec sit imediata vera. ois albedo est color. hec erit imediata falsa. nulla albedo est color. Ad probandum ergo hac propositio imediata falsa nullum. b. est. a. nulla albedo est color. accipiemur. c. medij aliud quod remouetur vlt a colore: ut puta accipiemus sapor. Formabitur autem sic sillogismus. nullus sapor est color. ois albedo est sapor. ergo nulla albedo est color. hic concluditur propter immediatam falsam per maiorem veram et minorem falsam. Notandum est quod propter probat minorem debere esse falsam in tali filio duplur. vno modo ex parte maioris. nam non est possibile quod aliqd vlt remouetur ab. a. i. a colore et tamen conueniat. b. i. albedini. sapor ergo qui remouetur secundum veritatem a colore in maiori secundum falsitatem predicabitur de albedine in minori si vera est maior. nullus sapor est color. cum albedo sit immediate sub colore de necessitate erit falsa minor. omnis albedo est sapor. et quantum ad hoc autem quod falsa est. b. c. id est minor: ex quo. vera est. a. c. i. maior. et modo probat hoc idem ex parte conclusionis. nam cum maior posita sit esse vera cum conclusio debeat esse falsa rebus sic se habentibus de necessitate oratio minor sit falsa. quod si essent ambe vere et conclusio vera esset: quod est contra propositum. Deinde cum dicitur.

Sed que est. c. b. contingit veram esse et altera sit falsa: ut si. b. et in. c. et in. a. erit: necesse est enim alterum sub altero esse: quare si accipiatur. a. i. nullo. c. esse falsa erit propositio.

Ostendit quo possit concludi conclusio imediata falsa per maiorem falsam et minorem veram. conclusio ergo non mutabimur: concludemur. n. hanc imediatam falsam. nullum. b. est. a. i. nulla albedo est color. sed mutabimur. c. i. medij accipiemur. n. per medij quod vlt subicitur ipsi. a. et quod vlt predicet de b. cuiusmodi est disgregatiivus. Formabitur. n. sic sillogismus. nullum disgregatiivum est color. omnis albedo est disgregatiiva. ergo nulla albedo est color. hic concluditur conclusio imediata falsa per minorem veram et maiorem falsam. id autem (sed que est. b. c. i. minor) contingit veram esse cum altera (i. cum maior sit falsa: ut si. b. i. si albedo et in. c. et in. a. est. i. et in disgregatione et in colore: nam ois albedo est disgregatiiva. et omnis albedo est color: quo posito (necesse est alterum sub altero esse) non. n. posset albedo esse in disgregatione et in colore nisi alterum esset sub altero: nisi color vlt predicaret de disgregatione: vel e converso non posset albedo esse vlt in utroque (quod si accipiatur. a. in nullo. c. esse falsa erit propositio) sicut. a. c. et tunc suppleendum est quod minor erit vera et conclusio imediata falsa ut patuit in sillogismo ante posito. Deinde cum dicitur.

Manifestus igitur est quonia et cum altera falsa sit et in utrisque falsus erit sillogismus.

Epilogat circa determinata. d. manifestum est igitur quod et cum altera sicut premissa sit falsa et in utrisque sicut premissa sit falsus erit sicut sillogismus ignorantie. Deinde cum dicitur.

Sed in media quod figura utrasque propositiones totas falsas esse non contingit. Cum enim. a. in omni sit. b. nihil est accipere quod in altero quidem ois in altero vero nullo erit. Quod propter autem sic recipere propositiones: et quod in hoc quidem sit in hoc autem non sit: sunt vere erit sillogismus.

Quid sit quomodo propositio negatiiva imediata falsa possit concludi per mediam figuram. Circa quod tria facit: quia

pmo ostedit quomodo possit et non possit concludi de solo per premissas
 utraque falsas. 2° quomodo possit concludi per alteram falsam. 3° epilo-
 gatur circa determinata. 2° ibi. Altera autem falsam. 3° ibi.
 (Manifestum est igitur) C^o propter premissas sciendum quod si am-
 be premissae sunt falsae totaliter non poterit in secunda figura conclu-
 di conclusio negativa immediate falsa: sed si sint falsae in par-
 te poterit. Duo ergo facit probas: quia primo ostendit quod non possit
 talis conclusio concludi per ambas premissas falsas totaliter. 2° quod
 possit concludi per falsas in parte ibi. (In quodam autem.)
 Circa premissas duo facit 3° quod dupliciter probat intentum. nam primo per
 barba ex habitu dicitur terminorum. 2° conversione preponitur ibi.
 (Si autem accipiantur.) Dicitur ergo (si in media figura totas prepo-
 nes eam utraque falsas non contingit). quod dicitur quod propositio negativa im-
 mediate falsa non poterit concludi per utraque premissas in toto
 falsas. (cum enim a. sit in o. b.) cum o. e. b. sit a. siue cum ois albe-
 do sit color (nihil erit). i. nihil contingit (accipe quod sit in al-
 tero quod ois in altero nullo) ex ipsa ergo habitu dicitur termino-
 rum: ut quia albedo vel subicitur colorum non poterit iterum venire
 aliqd quod veli veniat vni et veli remoueat ab alio. et sub-
 dicitur (opz autem sic accipe prepones quod in hoc quod sit) sup. ois
 (in hoc quod non sit si vere erit fillis). i. si vere debeat ibi re-
 seruari forma sillogistica 3° scdas figuram. (Notandum autem
 quod propositio negativa immediate falsa habet oppositam preponem affir-
 matiuam immediate veram. si ergo debeat probari per fillum in me-
 dia figura hec propositio immediate falsa nullus. b. est. a. i. nulla
 albedo est color. opz quod sua opposita. v. ois albedo est co-
 lor sit immediate vera. Sed constat quod non possumus concludere
 hanc immediate falsam. nulla albedo est color. per secundas figu-
 ram nisi vna premissarum sit vltis affirmatiua: et alia vltis ne-
 gatiua. opz ergo accipe aliqd medium quod veli predicet de colore:
 et veli remoueat ab albedine vel e conuerso. sit ergo tale me-
 dium. c. dicem^{us} quod ois color est. c. nulla albedo est. c. ergo nulla
 albedo est color. vel dicemus. nullus color est. c. nulla al-
 bedo est. c. ergo. Si ergo ambe premissae sunt tute falsae in primo
 sillo. quod est secundae scde: tunc. c. remouebit veli a colore: quia h-
 ponit tute falsa. ois color est. c. et veniet veli albedini: quia
 etiam ponit tota falsa nulla albedo est. c. non ergo poterit fieri
 fillus in secunda scde. nisi. c. medium remoueat veli a colore et
 conueniat veli albedini. Si autem fiat fillus in primo scde et sint
 ambe premissae tute falsae: tunc medium. c. se habebit e conuer-
 so. conueniet enim veli colorum et remouebit veli ab albedine.
 ex ipsa ergo habitu dicitur terminorum: ut quia color inest ois albe-
 dini non poterit inueniri aliqd medium per quod sillogizet in
 secunda figura nulla albedo est color per utraque premissas in
 toto falsas: quia tunc medium inuenitur veli conueniet colo-
 ri et veli remoueret ab albedine vel se haberet e contrario:
 quod est impossibile. nihil. n. potest veli conuenire vni quod remo-
 ueat veli ab alio. (Deinde cum dicit.)

C Si igitur accipiatur sic falsae: manifestum est
 quod contrarie et e contrario se habebunt. hoc au-
 tem impossibile est.

C Probat hoc idem ex uersione preponitur. d. (Si igitur accipia-
 tur) si. ambe premissae (sic). i. in toto (falsae manifestum est
 quod vne se habebunt). i. erunt in toto vere (hoc autem impossi-
 le est) quia conclusio erit vera. (Notandum autem quod hec propositio ime-
 diate falsa. nullus. b. est. a. siue nulla albedo est color. non
 poterit concludi in secunda figura per ambas premissas in toto
 falsas: quia si est pole accipiat medium. c. et fiat fillus in primo
 scde: nullus color est. c. ois albedo est. c. ergo nulla albedo est
 color. si ergo ambe premissae sint in toto falsae accipiant eorum
 vne: vel quod idem est. uertantur predicere prepones in contraria q-
 litate: tunc erunt ambe vere et fiat fillus in secunda scde sic. ois
 color est. c. hec erit maior in toto vera: quia sua vna pone-
 batur tota falsa. minor erit. nulla albedo est. c. que etiam

erit in toto vera: quia sua vna erit in toto falsa sequeret ergo de solo
 quod nulla. albedo sit color: quod est impossibile: quia tunc concludere-
 tur de solo simpliciter falsa ex preponibus simpliciter veris. ex ipso ergo
 uersione preponitur non si uertantur premissae in opposita q-
 litate: sed quod in secunda figura non possit accipi ambe premissae in toto
 falsae concludentes conclusionem falsam. hoc idem est quod de solo sit falsa
 concluderet in secunda scde per ambas premissas in toto falsas:
 quia tunc acciperent eaz vne. vel quod idem est uertarentur in op-
 posita q-
 litate et essent in toto vere et fieret fillus in primo scde
 concludens per premissas simpliciter veras conclusionem simpliciter fal-
 sam: quod est impossibile. (Deinde cum dicit.)

C In quodam autem nihil prohibet utraque falsas esse
 ut si. c. in. b. et in. a. quodam est. Si enim. c. quidem
 in. a. omni accipiat esse. in. b. autem nullo esse fal-
 se quidem utraque prepones: non tamen tute sed in quo-
 dam et e contrario autem posito priuatiuo.

C Ostendit quod potest concludi talis conclusio per ambas premissas fal-
 sas in parte. d. (In quodam autem). i. in parte (nihil prohibet veram
 quod premissam (falsas esse ut si. c. i. a. et in. b. quodam sit). i. si acci-
 piat tale medium quod particulariter verificet de. a. et de. b. i.
 de colore et de albedine: ut puta perfectum: quia quodam color est
 perfectus quodam non: et quodam albedo est perfecta et quodam non. Sic
 autem se habent terminis (si. n. in. a. quidem omni. c.). i. in
 omni colore accipiat esse. c. i. e. e. perfectus et dicat ois color
 est perfectus (in. b. autem nullo). i. nulla albedo est perfecta
 (falsae quodam sunt oes prepones non tamen tute: sed in quodam). i. in
 parte. per tales ergo premissas in parte falsas concluditur quod
 nulla albedo sit color que est immediate falsa: et subditur quod
 (re conuerso autem posito priuatiuo) fillus erit premissae ambe in
 parte falsae et concludet conclusio immediate falsa: ut puta si
 dicat. nullus color est perfectus. ois albedo est perfecta. ergo
 nulla albedo est color. (Deinde cum dicit.)

C Similiter autem et alteram esse falsam et quod
 libet contingit: quod enim in. a. omni et in. b. est.
 Si igitur accipiatur in. a. quidem toto esse. c.
 in. b. autem toto non esse que quidem est. c. a.
 vera erit. sed que est. c. b. falsa.

C Ostendit quomodo possit concludi talis conclusio per alteram premissam
 falsam. circa quod duo facit. quia primo ostendit quomodo possit
 sit concludi talis conclusio per 2^{am} secundae vbi maior est
 affirmatiua et minor negatiua. 2° ostendit quomodo possit
 hoc idem fieri per premissas scde vbi e conuerso se habent priuatiui ibi.
 (Sicut autem sit) Circa primum duo facit: quia accipe alteram
 premissam falsam et alteram veram et concludere simpliciter falsam per
 2^{am} secundae vel hoc erit: quia maior erit vera et minor falsa
 vel e conuerso. primo ergo exemplificat de primo. et de 2°
 vbi (Iternum quod in. b.) dicit ergo (Alteram falsam autem). i. per alte-
 ram premissam falsam (et libet). i. quocumque contingit quodam conclu-
 sione immediate falsam concludere: et primo exemplificat quod
 maior est vera et minor falsa dicens (quod est enim in. a. omni)
 .i. in ois colore (et in. b. est) si. i. in ois albedine. quod dicitur quod ad b
 faciendum opz quod accipiatur medium quod conueniat
 omni colorum et omni albedini. ut puta q-
 litas vel visibile.
 (si ergo accipiatur. c.). i. medium ut puta qualitas vel vi-
 sibile (esse quidem in toto. a.). i. in ois colore (in. b. autem toto)
 .i. in omni albedine (non esse quodam est. a. c.). i. maior ut
 ois color est q-
 litas (vera erit. sed quod est. b. c.). i. minor. v. n. nul-
 la albedo est q-
 litas (falsa) erit et conclusio in. erit immedia-
 te falsa. v. n. nulla albedo est color. (Deinde cum dicit.)

C Iternum quod in. b. nullo est neque in. a. omni terit.
 Si enim et in. a. est et in. b. sed non erat. Si igitur
 tur accipiatur. c. in toto quidem. a. inesse. b. autem

nullo. b. c. ppositio vera erit: altera autē falsa.

¶ Ostendit quo possit deludi talis conclusio p maiore falsas & minore veras. dices. q. e. in nullo. b. i. in nulla albedine (neq. in a. or erit) q. d. q. ad b. faciendū d. accipi medius qd vlr remoueat ab albedine: vtputa dgregatiū vel nigredo. si eni nulla albedo dgregat vel si nulla albedo ē nigredo ipossibile est q. ois color dgregat: qz si ois color eēt talis: & ois albedo eēt ēr talis. iō subdit si enis in a. omni est: & in o. b. i. u. erit (sed nō erat) .i. dicebat q. deberet accipi tale mediu qd in o. b. nō erat. i. q. vlr remoueat. a. b. sicut nigredo vel dgregatiū. ¶ Si igit accipiat. c. .i. dgregatiū in toto qdē a. esse vt ois color est congregatiū in b. aut nullo vt nulla albedo est dgregatiū qdē est. b. c. ppo .i. minor vera est. altera vō .i. a. c. maior (falsa) est & pōtō inmediate falsa. ¶ Notādū autē q. mediu qd vlr remoueat. a. b. ab albedine ipōt ē q. cōueniat o. a. dupl. g. tate mediu se poterit hēre ad. q. i. ad colorē q. vel remouebit ab eo i. pte: sicut nigredo q. remouet a colore pncipit: qz ē vire colorē q. nō est nigredo: & tūc si sit p maiorē falsas in parte: & minorem verā simplr. vt ois color ē nigredo: nulla albedo ē nigredo. q. nulla albedo est color: & nō hoc pōt dtingere. q. mediu acceptū qd remouet vlr ab albedine remoueat etiā a colore vlr vt sapor: & tūc fiet sillogismus p maiorē falsam in toto & minore verā simplr. vt ois color est sapor: nulla albedo est sapor: ergo &c. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Similiter autē sit transpositio pmutatio. ¶ In nullo est. a. neq. in. b. nullo erit. Si igit accipiat in toto quidē a. nō esse. in. b. autem toto esse: que quidē est. a. c. ppositio vera est: altera autem falsa.

¶ Ostendit quo pot deludi deo inmediate falsa p maiorē p mutari verā & alterā falsam in pmo scde. & duo faciē qz pmo ostendit quo hoc fiat qz maior vera est & minor falsa. qz eō quēto ibi. (Et iterū.) Dicit ergo q. silr autem sit transpositio pmutatio. q. d. q. silr concludit conclusio inmediate falsa p alterā pmutari verā & alterā falsas transpositio pmutatio. nā sils facit sine in scda scde: & debet maior affirmatiua & minor negatiua. & si transponatur pmutatiū siue negatiua & fiat sils in primo scde: & sit maior affirmatiua & minor negatiua silr fiet q. concludet conclusio inmediate falsa p alterā pmutari verā & alterā falsam. & pmo exequit d. hoc qz maior est vera & minor falsa. qd enis in nullo. a. est. i. in nullo colore (neq. in. b. nullo erit) .i. in nulla albedine. q. d. q. ad hoc faciendū d. accipi mediu qd vlr remoueat a colore & ab albedine: vtputa sapor. si igit accipiat. c. .i. mediu. vt sapor in toto quidē a. nō esse vt nullus color est sapor in. b. a. toto esse vt ois albedo est sapor que quidē est. a. c. ppo .i. maior vera est. altera autem .i. minor (falsa) & conclusio sit. erit inmediate falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iterū qd in oibus ē nullo accipe. a. nō eēt falsus est. Est eni necesse si in omni. b. & i quo dām. a. esse. Si igit accipiat in omni. b. esse. c. i. a. nō eēt nullo que quidē est. c. b. vera est que autem est. c. a. falsa.

¶ Ostendit quo hoc fiat si maior sit falsa & minor vera. d. ¶ Si iterū q. in omni. b. est. i. in omni albedine accipere (neq. in nullo. a.) .i. in nullo colore (falsam) erit qd enim remoueat omni albedini nō poterit remoueri vniuersalr a colore. ideo subdit q. necesse est si in omni. b. i. in omni albedine illud esse (in quodā. a.) .i. in quodā colore. acci-

piendū est q. mediu qd cōueniat omni albedini: vtputa dgregatiū. nā quod cōpetit omni albedini o. q. cōueniat omni colorē. sic autē sic se habentibus terminis (si nō accipiat) mediu: vtputa dgregatiū eēt qdē (in o. b.) vt ois albedo est dgregatiua (in a. aut nullo) .i. accipiat eēt in nullo colore vt nullus color est dgregatiū. hoc ē maior (que qdē est. b. c.) .i. minor (vā erit q. d. a. c.) .i. maior (falsa) in. a. & deo falsa. ¶ Notādū q. pncipalis pōt dupl. vificari. vel pncipalr: vt si diceret qdā color est dgregatiua. nā nō ois color dgregat vel vlr: vt si dicit quidā color est dgregatiua: qz ois color est talis. qd eni ois albedini. aut nō pōt cōpetere quidā colorē particulariter: vtputa dgregatiū: vel pōt cōpetere ita quidā colorē q. etiā cōpetet omni vtputa qualitas. si ergo accipiat mediu pmo nō cōcludet conclusio inmediate falsa per maiorē falsas in parte & minorem verā simplr. vt nullus color dgregat. d. albedo dgregat. q. nulla albedo est color. sed si accipiat mediu. & nō cōcludet talis conclusio per maiorē falsas totalr. & per minorem simplr. verā: vt nullus color est qualitas. omnis albedo est qualitas. ergo nulla albedo ē color. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū igit q. vtriusq. falsas & altera tantum erit sils deceptiuus in indiuiduis.

¶ Exlogat circa breuiata. d. q. ¶ Manifestū ē igit q. vtriusq. pmutari (falsis) erit b. & altera tantū pmutari erit. Nēte falsa erit sils deceptiuus in indiuiduis. i. in ppo silibus inmediate. cōcludit. n. deceptioze ppositio inmediate falsa per ambas falsas & per alteram tantum.

¶ In his autē que nō indiuidua sunt eni qdē per pmutari mediu fiat falsitas sillogismus ipōtibile vtriusq. falsas esse propositiones sed solū que est ad maius vltimum.

¶ Postq. pbs ostendit quo pot deludi ppo falsa opposita p pmo inmediate vt. In pte ista declarat quo possit deludi ppo vlr falsa opposita inmediate vere. Circa qd duo faci. qz pmo ostendit quo deludat talis ppo si fiat vlr affirmatiua ibi. (Si vō sit affirmatiua) Circa pmutari duo faci. qz pmo ostendit quo cōcludat tal negatiua falsa p figurā pmutari. & quo pscdam ibi. (S. p. media) .p. ppter qd sciendū q. mediu h. b. in triplici habitudine. nā aliqū ē pmutari. aliqū sils. pmutari. aliqū extraneū. vt si debeat concludi dec. ppo mediata. ois hō est suba. dicit mediu propriū qdē i. pmutari. suba est iter boies & subas. vñ alio corpus & cetera talia poterūt accipi tanq. pmutari mediu. s. forte iter bec. pmutari media sit vire grad. qz vñ pōt eēt magis propriū q. aliud. oia tñ talia mediu pnt dici pmutari mediu aut sils. pmutari pōt dici mediu atiq. accitale p qd pōt deludi talis delectat pmutari si ois hō eēt alb. & oē album eēt suba si acciper albū p medio ad cōcludendū oēs boies eēt subam diceret accipi mediu sils. pmutari mediu aut extraneus d. oē illud p qd nullo mō vt pōt cōcludi talis conclusio: vt pura lapis aut lignū. nullo. n. mō cōcludet talis conclusio per tale mediu: & qd dicitur est de pdicariis substantiali bus que pdicant in pmo mō dicendi per se vritatem h. in per se passionib. q. pdicant in. & nō dicēdi per se vt si vt conu. triangulus habz tres ista nō est inmediate. qz habz mediu siue pmutari: mediu ergo ad pmutari b. b. tres de triangulo vel accipiet. pmutari vel simile ppo vel extraneū. pmutari aut mediu ad hoc pmutari est illud p qd talis passio inest subiecto tali. vtputa hēre oculū extraneū. n. mediu aut sils. pmutari est illud p qd talis passio non inest suba suba. sed potest inferri q. inest vtputa si accipiam pmutari figurā p. omni. n. pncipali figurari b. b. tres erit.

cap. 13.

angulus est hō q̄ tē. medium autē extraneū est illud p̄ q̄
 talis passio non inest suo subo: nec p̄t inferri q̄ inest. por
 tenē q̄ p̄ba pbare quō cludat v̄lis negatiua falsa oppo
 sita v̄lis affirmatiue se nō iduudat s̄ mediate r̄ia facit
 q̄ p̄ ostēdit quō b̄ fiat p̄ mediū pp̄us. x̄ quō p̄ mediū s̄la
 pp̄o. x̄ quō p̄ mediū c̄nōi. x̄ ibi. (S̄it autē s̄ ex alia.)
 3̄ ibi. (Si veronō pp̄iū.) Circa p̄mū r̄ia facit q̄ p̄ ostē
 dit quō cludat talis deſo falsa p̄ mediū pp̄iū. x̄ expo
 nit se qd̄ appellat mediū pp̄iū. x̄ qd̄ dixerat manifestat in
 terminis. x̄ ibi. (Dico autē. x̄ ibi. (S̄it enī. a.) Dicit q̄ q̄ in
 his autē q̄ sunt nō iduudat. s̄. si debeat in talib⁹ cōcludi
 negatiua falsa. cū qd̄ p̄ mediū pp̄iū cōcludit talis cō
 cludat p̄ qd̄ mediū pp̄iū. (s̄it illis d̄ictiois) s̄. verus (non
 pole est v̄talis. q̄ p̄pones esse falsas. s̄. solū q̄ ad maius est
 v̄tū) s̄. ad maiorē extremū inuē. qd̄. q̄ si accipiat ino
 dū. pp̄iū solū maior poterit eē falsā: minor autē sp̄ erit v̄a
 ¶ Notā dū autē q̄ si q̄s vellet cōcludere hōc. pp̄onē falsā.
 nullus hō ē substantia. q̄ opponit hūc. pp̄onē de nō indui
 due. i. nō immediate. v̄. ad ois hō est suba. s̄. debeat mediū
 pp̄iū p̄ qd̄ possit cōcludi hōc. pp̄o. vera: v̄tūta si accipiat
 alal vel corp⁹ vel qd̄ cūq̄ aliud qd̄ est s̄ra hoies x̄ subas si
 p̄tēle mediū pp̄iū p̄ qd̄ cōcludit. pp̄o affirmatiua media
 te v̄a debeat cōcludi i p̄ma figura. pp̄o negatiua mediate
 falsa in pole erit minorē eē falsā. sed solū maior. fiet. n. sic
 sillogism⁹. nullū corp⁹ est suba. ois hō est corpus. q̄ nullus
 hō est suba. hōc idē eē in p̄ se passionib⁹. v̄t si p̄ hoc medi
 um. pp̄iū. v̄. p̄ h̄e angulū extrinsecū p̄ qd̄ cōcludit h̄c
 affirmatiua. pp̄o v̄a mediata: q̄ ois triangulus h̄z tres d̄z
 cōcludi negatiua mediata q̄ nullus triangulus h̄z tres
 pole eē minorē esse falsam. sic enī fiet silis. nihil habet
 angulū extrinsecū h̄z tres. ois triangulus h̄z angulū ex
 trinsecū. q̄ nullus triangulus h̄z tres. ¶ Deinde cū dicit.

Dico autem proprium medium per quod fit contradictionis sillogismus.

¶ Apponit se qd̄ appellat propriū medium. d. (Dico autē me
 diū pp̄iū) s̄. eē (p̄ qd̄ sit silis d̄ictiois) s̄. silis d̄r̄ipa si
 ue silis cōcludes pp̄onē d̄rias: v̄t si debeat cōcludi h̄c nec
 gantia falsa. nullus hō est suba. mediū pp̄iū erit illud p̄
 qd̄ sit silis d̄ictiois. i. silis d̄ri. p̄ que cōcludit h̄c pp̄o
 d̄ria q̄ est v̄a. v̄. q̄ ois hō ē suba. ¶ Deinde cum dicit.

Sit enī. a. in. b. per mediū. c. quoniam igit necesse est que est. c. b. affirmatiuam accipi sillogismo facto: manifestus est q̄ h̄c semp est vera. Non enī cōuertit sed que est. a. c. falsa. Cōuerſa enim hac contrario fiet sillogismus.

¶ Quod dixerat manifestat in terminis. d. (sit enī. a.) s̄. substantia (in. b.) s̄. in hoie (per mediū. c.) s̄. per corp⁹. s̄. p̄bē q̄ ois hō sit substantia p̄ hoc q̄ ois hō est corpus. si igit p̄ hoc idē mediū debeat p̄bāri q̄ nullus hō sit substantia. quare minor semper ita affirmatiua: et semper erit ea dem in silis falsa pbante nullū hoies esse substantia: s̄. h̄c silis vero pbante oēs hoies esse substantiam. necesse erit semp minorē veram esse. ideo autē qm̄ necesse est que. b. a. d̄ial tā que est minor affirmatiua: accipi facto sillo p̄ mediū in su pp̄iū (manifestus est q̄ h̄c) i. minor (semp erit vera. nō enī cōuertit) s̄. nō nuntat vel (nō enī cōuertit) s̄. in oppositā q̄ licet s̄z manet affirmatiua s̄ē plus (sed que est. a. c.) s̄. maior (falsa) s̄. erit (hac enī cōuertit) in oppositā qualitatem (fiet sillogismus) cōtradictiois. s̄. silis oppositū vel silis cōtrariū s̄ue silis cōcludens p̄positionē cōtrariam. ¶ Notā dū autē q̄ si fiat talis sillogismus. eē corpus est substantia ois hō est corpus. q̄ ois hō est substantia: si debeat cōcludi pp̄o cōtrariū falsa. v̄.

¶ nullus hō est substantia nō variabilis minor sed maior cōuertet in oppositā q̄ licet. accipiet. a. maior v̄lis negatiua: que in sillo vero fuit v̄lis affirmatiua. in tali ergo sillo concludente pp̄onē sic falsā: maior erit falsa: minor autem semper vera. ¶ Deinde cum dicit.

Sit autē est s̄ ex alia coordinatione accipiat medium vt. d. q̄ntis in toto. a. sit x̄ de. b. p̄cedat oi. Necesse enim est q̄ ē. b. d. pp̄onē manere: alteras autē cōverti. Quare bec qd̄c semper v̄a. illa autēz semp falsa x̄ fere h̄s deceptio eadem est et que fit per propriū medium.

¶ Quidit quō cōcludat talis cōclō falsa p̄ mediū silis pp̄o d. (S̄it autē s̄ ex alia ordiatiōe accipiat mediū pp̄iū) q̄ si accipiat mediū subalē: nec mediū pp̄iū: s̄ accipiat mediū accitale. vt. d. possum⁹ autē p̄. d. intelligere alid accitale qd̄ sic se beat ad subas x̄ ad hoiem sicut corp⁹ v̄t subas s̄ sube x̄ v̄t p̄dicat de hoie. sic illud mediū accipiat in hoc assimilēt. pp̄o mediū: v̄tūta si accipiet⁹ mobile vel gradiens. id autē (quis. d.) i. gradiens sit in toto a. s̄. v̄t subas substantie (x̄ p̄dicet de oi. b. necesse est qd̄ qd̄ est. b. b.) i. minorē (pp̄onē manere. alterā autē) i. maiorē (uertit) s̄. os p̄ oppositam q̄ licet. (q̄r bec qd̄) i. minorē (p̄ v̄a erit. illa autēz) i. maiorē (p̄ falsa x̄ subdit q̄ x̄ facere h̄s deceptio) q̄ sit p̄ mediū silis pp̄o. c̄ eadē cū q̄ sit p̄ pp̄iū mediū. ¶ Notā dū autē q̄ si fiat talis silis verus p̄ mediū silis pp̄o. eē gradiens ē suba. ois hō ē gradiens. q̄ ois hō ē suba. si debeat fieri silis d̄ri. cōcludens q̄ talis hō sit suba nō mutabilis minor: s̄ maior accipietur negatiua falsa. v̄. nullū gradiens ē suba. maior q̄ p̄ erit falsa x̄ minor sp̄ vera. ¶ Dubitaret forte aliquis quō deceptio per mediū silis pp̄o est fere eadē cū deceptioe p̄ mediū pp̄iū. ¶ H̄s q̄ in hoc ē sililitudo x̄ idēitas: s̄er h̄c deceptioes x̄ illa si fiat talis deceptio i p̄ia figura. q̄ sp̄ i tota deceptioe maior erit falsa x̄ minor v̄a. cū autē q̄r sp̄ minor v̄a est. q̄ illud ē mediū pp̄iū qd̄ fac scire v̄t lesse aut cū. vt mediū pp̄iū q̄r gen⁹ remota s̄tē sp̄ ē gen⁹ pp̄iū quū: x̄ mediū pp̄iū q̄r p̄ se passio s̄tē subo ē d̄isso d̄icē pp̄o passiois: vel ē p̄ se cū q̄r illa passio s̄tē illi subo. me diū autē silis pp̄o est mediū qd̄ cūq̄ aliud p̄ qd̄ p̄t fieri tale gen⁹ de tali sp̄e vel talis passio de tali subo: mediū q̄ pp̄iū a medio silis pp̄o d̄iffert. q̄ mediū pp̄iū est cū q̄r tale p̄dicatū s̄ue tale genus remotū p̄dicet de tali sp̄e. vel est cū q̄r talis passio inſit tali subiecto. mediū autē simile p̄prio nō est cū q̄r tale gen⁹ p̄dicet de tali sp̄e. sed solū q̄r inferat de ip̄a. v̄nde x̄ mediū accitale p̄t eē tale me diū s̄ferēdi. s̄z nō cōndi: q̄r et x̄ i p̄ se passioe mediū silis pp̄o non ē cū quare talis passio inſit tali subo: sed quare inferat d̄ ip̄o. mediū q̄ pp̄iū ē cū inferēdi x̄ cōndi. mediū silis pp̄o ē cū s̄ferēdi sed nō cōndi. mediū extraneū nec cōndi nec s̄ferēdi. In hoc q̄ cōuenit mediū pp̄iū x̄ simile pp̄o: q̄ v̄tūtes est cū quare maior extremū v̄t inferatur de minorē extremitate: sed nihil p̄t esse cū q̄r aliquid inferat affirmatiue v̄t de aliquo nisi p̄dicat v̄nuerſaliter de illo: vt nihil potest eē causa quare a. q̄r ponitur esse maior extremitas inferatur v̄nuerſaliter de b. que ponitur esse minor extremitas nisi illud tale me diū quod ponitur esse talis causa: p̄dicat v̄nuerſaliter de b. a. de minorē extremitate: x̄ q̄ in prima figura m̄lōi existente negatiua nihil legi op̄z q̄ in minorē silis d̄icē ar̄ ibi referantur forma sillogistica q̄ semp mediū a s̄o matine p̄dicetur de minorē extremitate: x̄ q̄ est mediū pp̄iū q̄ silis pp̄o est illud qd̄ v̄t p̄dicat de minorē extremitate: solū autēz extraneū est illud quod nō ē v̄t

p[ro]bati de minor[um] extremitate siue fiat sillo p[er] mediu[m] p[ro]p[ri]u[m] siue p[er] sillo p[ro]p[ri]o semp[er] minor erit va[ri]a q[ui]a semp[er] minor erit va[ri]a op[er]e q[ui] in tali sillo q[ui] d[icitu]r ee ignorat[i]o[n]e: q[ui]a cludit co[n]clusionem falsam q[ui] semp[er] maior sit falsa: q[ui]a si maior eet va[ri]a cu[m] minor semp[er] sit va[ri]a eet r[ati]o celo vera. nam lz ex falsis pos[si]t inferri veru[m]: no[n] p[ro]pter q[uo]d: lz q[ui] ex veris aut no[n] nisi ve[ri]t[ate] n[on] h[ab]it se eni[m] p[ro]missio[n]e ad co[n]clusionem sicut an[im]a ad o[mn]is sicut q[ui] est ipse q[ui] an[im]a s[er]v[et] r[ati]o no[n] sit: ita impo[ss]ibile est servata for[ma] sillogistica q[ui] p[ro]missio[n]e sint ve[ri]t[ate] r[ati]o no[n] sit va[ri]a. r[ati]o sic p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o q[ui] no[n] sit an[im]a r[ati]o sit an[im]a: no[n] erit p[ro]pter q[uo]d: q[ui] no[n] esse bo[n]e: n[on] fac ad hoc q[ui] a[li]a sit: ita p[ro]p[ri]o co[n]tingere nec t[ame]n: hoc erit p[ro]p[ri]o: sed q[ui]a: no[n] sunt p[ro]missio[n]e ve[ri]t[ate]: r[ati]o celo sit vera. Sillo g[er]m[in]a p[ro]p[ri]a figura clude[n]s negatiua[m] falsas p[er] mediu[m] p[ro]p[ri]u[m] vel p[er] sillo p[ro]p[ri]o: semp[er] minor[um] veru[m]: o[mn]is q[ui] semp[er] habeat maiore[m] falsas. s[er]v[et] est g[er]m[in]a deceptio p[er] mediu[m] p[ro]p[ri]u[m]: r[ati]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o no[n] est. n[on] o[mn]ino eade[m] q[ui] no[n] est ide[m] mediu[m]: sed ea de q[ui] ad modu[m] i[nter]fere[n]t: q[ui] sicut talis negatiua[m] falsa i[n] p[ri]ma figura p[er] mediu[m] p[ro]p[ri]u[m] semp[er] i[nter]fere[n]t p[er] maiore[m] falsas r[ati]o minor[um] veru[m] sic p[er] mediu[m] simile. p[ro]p[ri]o. ¶ Deinde cu[m] dicit. ¶ Si vero no[n] p[ro]p[ri]u[m] mediu[m] fiet sillo. cu[m] d[icitu]r. d[icitu]r q[ui] de[be]t sub. a. sit mediu[m] in. b. aut[em] nullo e[st]. necesse e[st] v[er]itas falsas ee. ¶ Recipie[n]de eni[m] v[er]itas sunt co[n]trario qua[m] se habeat p[ro]p[ri]o[n]es s[er]v[et] beat fieri sillo. Sic eni[m] accepte v[er]itas s[er]v[et] fuit false: vt si. a. quide[m] in toto. d[icitu]r. d[icitu]r. aut[em] in nullo. b. co[n]uersus eni[m] sillo quide[m] erit r[ati]o p[ro]p[ri]o[n]es v[er]itas false. ¶ Ostendit q[uo]d bea[n]t i[nter]ferri talis negatiua[m] falsis i[n] p[ri]ma figura p[er] tale mediu[m] extraneu[m]. Circa q[uo]d duo faci[unt] q[ui] p[ro]p[ri]o declarant q[uo]d bea[n]t i[nter]ferri p[er] tale mediu[m] ex ambab[us] falsis p[ro]p[ri]o[n]is sillo: q[uo]d ex altera falsa ibi. (Luz vo.) dicit g[er]m[in]a q[ui] si vero no[n] sit p[ro]p[ri]u[m] mediu[m] i[n] sillo sit mediu[m] extraneu[m] (sic quide[m] sillo) ex ambab[us] su[is] p[ro]p[ri]o[n]is falsis (cu[m] d[icitu]r q[uo]d mediu[m] sit sub. a.) i. sub maiori extremitate: v[er]itas sub suba (in. b. aut[em] i[n] minori extremitate: v[er]itas in bo[n]e (nullo est) sic aut[em] se h[ab]it i[n] terminis (nec e[st] v[er]itas) p[ro]missio[n]e esse falsas) q[ui] d[icitu]r q[ui] si debeat accipi mediu[m] extraneu[m] p[er] q[uo]d debeat p[ro]p[ri]o[n]es p[ro]p[ri]o negatiua[m] mediata[m] falsa nullu[m] b. est. a. v[er]itas nullus ho[m]o est suba q[ui] accipi tale mediu[m] de q[ui] v[er]itas p[ro]p[ri]o[n]es suba r[ati]o v[er]itas veni[en]t[ur] ab bo[n]e: v[er]itas lapis aut[em] co[n]tra. n[on] erit v[er]itas p[ro]missio[n]e false: q[ui] ad formas sillogisticas recipie[n]de sunt p[ro]p[ri]o[n]es co[n]trario q[ui] v[er]itas se habeant sic bea[n]t vel debeat fieri sillo. sic aut[em] acceptio p[ro]p[ri]o[n]is (v[er]itas erit false. n[on] a[li]i mediu[m] d[icitu]r q[uo]d ponit esse lapis p[er] q[uo]d op[er]e p[ro]p[ri]o[n]es nullus ho[m]o sit suba si tale mediu[m] subucif v[er]itas sube: r[ati]o remouet v[er]itas ab bo[n]e. non poterit isto mo[do] fieri sillo in p[ri]ma figura: q[ui] t[ame]n maior[um] esset affirmatiua[m] r[ati]o minor[um] negatiua[m] q[ui] que[m] modu[m] no[n] seg[ue]t sillo in p[ri]ma figura. lz ad hoc q[ui] debeat ibi fieri sillo. vel q[ui] debeat ibi reserua[n]t forma sillogistica econtrario accipie[n]t p[ro]p[ri]o[n]es q[ui] rei v[er]itas se bea[n]t. accipiat eni[m] maior[um] negatiua[m] r[ati]o minor[um] affirmatiua[m] r[ati]o fiet talis sillo. nullus lapis est suba. o[mn]is ho[m]o e[st] la[pi]s. p[ro]p[ri]o[n]es nullus ho[m]o e[st] suba. h[ab]et p[ro]p[ri]o[n]es hec negatiua[m] mediata[m] falsa q[ui] nullus ho[m]o est suba p[er] hoc mediu[m] extraneu[m]. v[er]itas p[ro]p[ri]o[n]es p[er] v[er]itas q[ui] p[ro]missio[n]e falsas. i[nter]ponens sillo in terminis dicit sic. (si. a. q[ui] d[icitu]r. i. si suba. est in toto. d[icitu]r. i. in oi lapide (d[icitu]r. i. lapis (in nullo. b.) i. in nullo bo[n]e. (p[ro]p[ri]o[n]es n[on] p[ro]p[ri]o[n]es) i. acceptio p[ro]p[ri]o[n]es ec[on]uerso q[ui] v[er]itas se bea[n]t: r[ati]o d[icitu]r nullus lapis e[st] suba. o[mn]is ho[m]o est lapis (sillo q[ui] d[icitu]r erit. i. falsitatis) r[ati]o p[ro]p[ri]o[n]es erit v[er]itas false r[ati]o co[n]cludet co[n]clusio falsa. v[er]itas q[ui] nullus ho[m]o sit suba. ¶ Deinde cu[m] dicit. ¶ Si vero no[n] sit sub. a. mediu[m]: vt. d[icitu]r. que quide[m] est. a. d[icitu]r. vera erit. que vero est. d[icitu]r. b. falsa: q[ui] si

esset vera r[ati]o conclusio esset vera: sed erat falsa. ¶ Ostendit q[uo]d possit co[n]cludi talis co[n]clusio ex altera exi[st]ente falsa. d[icitu]r. (cum vero no[n] sit sub. a. mediu[m] vt. d[icitu]r. i. sillo mediu[m] q[ui] significat per. d. accipiat tale q[ui] no[n] sit sub. a. i. sub substantia: v[er]itas si accipiat pro medio scie[n]tia: r[ati]o fiat talis sillo. nulla substantia est scie[n]tia. o[mn]is homo est scie[n]tia. g[er]m[in]a nullus ho[m]o est suba. i. hoc aut[em] sillo (que q[ui] d[icitu]r est. a. d[icitu]r. i. maior[um] vera erit: q[ui] quide[m] est. d. b.) i. minor[um] falsa est vel falsa erit (q[ui] si eet va[ri]a r[ati]o celo eet va[ri]a) ex ambab[us] eni[m] veris no[n] posset co[n]cludi nisi veru[m] (lz erat falsa) i. in sillo deceptio de quo hic agit op[er]e de[be]t ee falsas. p[er] tale g[er]m[in]a mediu[m] extraneu[m] cuiusmodi est scie[n]tia cludit[ur] hec negatiua[m] falsa. q[ui] nullus ho[m]o est suba p[er] maior[um] vera r[ati]o minor[um] falsa. ¶ Dubitaret forte al[ic]ui cu[m] hic p[ro]p[ri]o[n]es intendat tradere o[mn]es modos p[er] quos co[n]cludit[ur] negatiua[m] falsa p[er] mediu[m] extraneu[m] cu[m] assignauerit modu[m] quo cludit[ur] talis negatiua[m] falsa in p[ri]ma figura p[er] mediu[m] extraneu[m] p[er] v[er]itas p[ro]p[ri]o[n]es falsas: r[ati]o eet q[uo]d cludit[ur] p[er] minor[um] falsas r[ati]o maior[um] veras q[ui] no[n] assignauerit modu[m] i[n] v[er]itas quo cludit[ur] talis co[n]clusio p[er] minor[um] vera r[ati]o maior[um] falsam. ¶ Dicendum q[ui] si cu[m] p[er] mediu[m] p[ro]p[ri]o[n]es: vel p[er] simile p[ro]p[ri]o[n]es n[on] co[n]cludit[ur] negatiua[m] falsa in p[ri]ma figura nisi minor[um] sit vera: ita p[er] mediu[m] extraneu[m] n[on] co[n]cludit[ur] v[er]itas negatiua[m] falsa nisi minor[um] sit falsa. n[on] illud of mediu[m] extraneu[m] p[er] q[uo]d no[n] pot[est] vere affirmatiua[m] i[nter]ferri maior[um] extremitas de minor[um] v[er]itas q[ui] ho[m]o sit suba o[mn]is esse talis maior[um] extremitas q[ui] co[n]p[er]tat v[er]itas minor[um] ita q[ui] sit affirmatiua[m] v[er]itas vera est negatiua[m] debeat esse v[er]itas falsa. o[mn]is g[er]m[in]a q[ui] mediu[m] v[er]itas no[n] p[er]petat minor[um] extremitati: r[ati]o si volumus s[er]v[et] in terminis assignatis op[er]e q[ui] mediu[m] acceptio[n]is si debeat ee extraneu[m] sit tale q[ui] v[er]itas no[n] co[n]p[er]tat bo[n]e. q[ui] si v[er]itas p[ro]p[ri]o[n]es de bo[n]e tunc p[er] tale mediu[m] posset i[nter]ferri suba v[er]itas de bo[n]e. mediu[m] g[er]m[in]a tale acceptio[n]is no[n] esset extraneu[m]: sed eet p[ro]p[ri]u[m] vel sillo p[ro]p[ri]o. mediu[m] g[er]m[in]a extraneu[m] est q[ui] v[er]itas no[n] p[er]petat minor[um] extremitati. r[ati]o q[ui] in p[ri]ma figura si debeat cludi v[er]itas p[ro]p[ri]o o[mn]is q[ui] in minori mediu[m] p[ro]p[ri]o[n]es v[er]itas de minor[um] extremitate. i[nter]ponens si debeat accipi mediu[m] extraneu[m] op[er]e q[ui] p[er] minor[um] sit falsa. q[ui] in minori accipit mediu[m] p[ro]p[ri]o[n]es de minori extremitate v[er]itas q[ui] no[n] p[ro]p[ri]o[n]es v[er]itas de ipsa cu[m] sit extraneu[m] ab ipsa. ¶ Ulterius forte dubitaret al[ic]ui: q[ui] v[er]itas hoc ee falsum q[ui] no[n] posset accipi mediu[m] extraneu[m] nisi minor[um] sit falsa: illud. n. of mediu[m] extraneu[m] p[er] q[uo]d no[n] pot[est] co[n]cludi p[ro]p[ri]o v[er]itas affirmatiua[m] mediata q[ui] est o[mn]is p[ro]p[ri]o[n]es negatiua[m] mediata q[ui] co[n]cludit[ur] in sillo deceptio[n]is facto in p[ro]p[ri]o[n]es no[n] idem d[icitu]r. n[on] i[n]mediatis. n[on]a[li]i hec est p[ro]p[ri]o i[n]mediata va[ri]a r[ati]o affirmatiua[m] o[mn]is ho[m]o est corp[us] q[ui] aliquid est mediu[m] ad p[ro]p[ri]o[n]es corp[us] de bo[n]e. suba g[er]m[in]a erit mediu[m] extraneu[m] in hoc sillo. q[ui] p[er] subam p[ro]p[ri]o[n]es corp[us] de bo[n]e: q[ui] si fiat talis sillogismus. nullu[m] corp[us] est substantia. o[mn]is homo est substantia. g[er]m[in]a nullus ho[m]o est corp[us]. hic p[er] mediu[m] extraneu[m] vt p[er] substantiam co[n]cluditur hec negatiua[m] falsa mediata. v[er]itas q[ui] nullus homo sit corp[us]. r[ati]o t[ame]n i[n] hoc sillo deceptio[n]is maior[um] est falsa r[ati]o minor[um] va[ri]a. ¶ Similiter videt[ur] hic obseruari regula p[ro]p[ri]o[n]es. n[on]a[li]i mediu[m] acceptio[n]is no[n] est sub minori extremitate: q[ui] substantia no[n] est sub corp[or]e. r[ati]o t[ame]n no[n] se h[ab]it p[ro]p[ri]o[n]es vt in l[et]ta of videt[ur] q[ui] maior[um] q[ui] est negatiua[m] sit vera: r[ati]o minor[um] q[ui] est affirmatiua[m] falsa. imo se h[ab]it econtrario. ¶ D[icitu]r q[ui] mediu[m] extraneu[m] pot[est] accipi dupl[ic]iter: vel absolute: vel respectiue. Absolute dicit[ur] extraneu[m] ee mediu[m] q[ui] est extraneu[m] vel a maior[um] extremitate vel a minori vel ab v[er]itas: vt si debeat sillogizari hec negatiua[m] falsa de q[ui] ponbat[ur] ex p[ri]ma. nullus ho[m]o est corp[us]. mediu[m] dicit[ur] extraneu[m]: vel q[ui] sit extraneu[m] a corp[or]e. tertiu[m] aut[em] i[n]t[er]fere[n]t q[ui] sit extraneu[m] ab v[er]itas: includit[ur] in secundo: q[ui] q[ui] est extraneu[m] a corp[or]e est extraneu[m] ab bo[n]e. substantia aut[em] q[ui] dicebat ee mediu[m]

extraneū nō meret dici extraneū: q̄ nec est quid extraneū a corpe nec ab hoīe cuius p̄dicet vlr de vtroq̄. Dicam⁹ ergo q̄ in sillogizādo negatiua mediata falsas oppositas vniuersali affirmatiue vere p̄ mediū extraneū semper op̄s q̄ illud mediū sit extraneū a minorē extremitate. nā si est extraneū vel hoc erit q̄ extraneū a maiorē: vel q̄ a minorē: vel q̄ ab vtroq̄. Si enī nullo horū modorū eet extraneū deberet potius dici nō extraneū q̄ extraneū. Si ḡ tale mediū dicat extraneū q̄ extraneū a minorē habet intentū. s̄ q̄ a maiorē de necessitate extraneabit a minorē: q̄ in tali sillogismo sic se habent; q̄ minor est vniuersaliter sub maiorē. aliter n. non fieret sillogis deceptiois. cludēs vltz negatiua mediata falsas op̄posita vlr affirmatiue mediate vō. s̄ si dicat mediū extraneū: q̄ nec est ab vtroq̄. et ex B̄ cludet q̄ sit extraneū a minorē extremitate. semp̄ ḡ mediū extraneū a minorē: s̄ q̄ t̄is q̄ extraneū p̄dicat de extraneū vlr affirmatiue pp̄o ē falsa. ḡ b̄ sillogis p̄ mediū extraneū semp̄ habet minorē falsas: z̄ minor semp̄ sit affirmatiua: aliter enī nō obferret forma sillogistica i p̄ma figura. ḡ si loq̄mur de extraneū absolute p̄s q̄ n̄ sillogizat i p̄ma figura negatiua falsa p̄ mediū extraneū nisi minor sit falsa. S̄ si accipiat mediū extraneū nō sparado mediū ad minorē extremitate: s̄ se: vel ad maiorē s̄ se: sparado ipsuz ad vnu illoz i respectu ad aliud s̄ se: quē modū s̄ suba nō sit qd extraneū a corpe s̄ se: nec ab hoīe s̄ se: vlr in eē qd extraneū a corpe vt d̄s cōcludi de hoīe. vel d̄s qd extraneū esse ab hoīe vt de eo d̄s cōcludi corpe. nā illud p̄ qd d̄s cōcludi corpe de hoīe d̄s esse s̄ se linea p̄dicamētale iter corpe. z̄ hoīez. suba ergo qd est supra vtrūq̄ nō erit simplr agruu. mediū ad cōcludēdam vnu de alio. pp̄ qd dicit p̄o q̄ et loquēdo sic de extraneū ad huc suba n̄ d̄s dici simplr extraneū qd. nā tūc cēt suba simplr extraneū mediū q̄ nullo. mō p̄ tale mediū possz cōcludi corpe de hoīe. p̄t autē z̄ si nō vlr: p̄ticulari substantia. n. z̄ si nō accepta vlr est tale mediū. accepta autē particulariter z̄ d̄ca p̄ aliqua d̄riam: vtrūta si dicat suba aiata sensibilis poterit esse tale mediū. fiet n. idē sillogis ver⁹ sic ois suba aiata sensibilis est corpe. ois hō ē hō. ḡ z̄. z̄ si ex inde sillogis deceptiois. quēta maiorē in opposita quāta: vt nulla suba aiata sensibilis est corpus. ois hō ē hō. ḡ ois hō est corpe. tale ergo mediū nō d̄s dici extraneū si accipiat mediū extraneū de necessitate semper minor erit falsa vt in questione anteposita dicebatur.

C S̄ p̄ mediā figurā sc̄a deceptioe: vtrūq̄ q̄ dē nō cōtingit falsas ēē pp̄ones totas. Cū enī sit. b. sub. a. nihil qdē cōtingit hoc qdē onim in illo vero nullo esse: sicut dictus est prius.

C Postq̄ p̄bs ostēdit quō p̄t cōcludi negatiua mediata falsa p̄ sillogis deceptorū factuz in p̄ma figurā. In p̄te ista declarat quō possit hoc fieri p̄ medias figurā. Circa quod tria facit: q̄ p̄ ostēdit quō beat fieri p̄ ambas falsas. z̄ quō p̄ alterā falsam. z̄ epilogat circa determinata. z̄ ibi. (Altera vō.) z̄ ibi. (Si qdē p̄uatius.) dicit ergo. (Sed q̄ facta deceptioe) .i. s̄ si fiat deceptio (per figurā mediā vtrūq̄ pp̄ones nō cōtingit ēē totas falsas: q̄ auz. b. sit sub. a.) .i. cū minor extremitas sit sub maiorē. i. nihil cōtingit ēē. i. hoc qdē oī. i. illo autē nullo sicut dictū ē prius. (Notādū autē q̄ si debeat ēē negatiua vlr falsa op̄s q̄ affirmatiua sit vlr va: q̄ si sillogis deceptorū cōcludit hāc negatiua vlr falsam. nullū. b. est. a. op̄s q̄ affirmatiua sit vlr va. i. oē. b. est. a. ḡ in tali sillogis deceptorio semp̄ intelligit esse. b. sub. a. ḡ si p̄ mediā figurā d̄s cōcludi p̄ ambas p̄missas in toto falsas bec pp̄o negatiua vlr falsa nullam b. est. a. vtrūta nulla albedo ē color: vel nullus homo est

ajal. op̄s q̄ mediū acceptū vlr affirmatiue falsificet d̄ vno: z̄ vlr negatiue falsificet de alio. nā op̄s q̄ vna p̄missas sit affirmatiua z̄ altera negatiua. si ḡ mediū cū maiorē extremitate siue cū a. facit maiorē cū alia extremitate siue cū b. facit minorē d̄ vna p̄dicat vlr affirmatiue: de alia vlr negatiue: z̄ sūt ambe p̄missas tote falsas: op̄s q̄ mediū de vno p̄dicat falsificet vlr affirmatiue. de alio autē vlr negatiue. ḡ mediū vni vlr pueniet z̄ ab alio vlr remouebit. nō n. vlr pueniet de q̄ falsificabit vlr negatiue. ab eo aut vlr remouebit de q̄ falsificabit vlr affirmatiue. nō ḡ poterit sillogizari q̄ nullū. b. sit. a. i. q̄ nullū hō sit corpe: vel q̄ nullū cor sit q̄litas nisi iueniat aliqd mediū qd vlr remouebit ab vno: z̄ vlr p̄dicet de alio. qd est ipose. cū vni sit vlr sub alio. ḡ sicut dicebat prius de pp̄onib⁹ negatiuis falsis idū miduis q̄ nō poterat sillogizari tales pp̄ones p̄ figurā mediā ex ambabus p̄missis totali falsis. sic intelligendū ē b̄ idē de pp̄onib⁹ negatiuis falsis nō indiuiduis q̄ non p̄t cōcludi per secundā figurā per p̄missas totas falsas. s̄ p̄ falsas in parte p̄t. nā nullus homo est corpus. bec negatiua falsa mediata si accipiat pro medio erunt ambe p̄missas falsas in parte. z̄ cōcludetur conclusio negatiua mediata falsa simplr. **C** Deinde cum dicit.

C Altera vero pot̄ ēē falsa z̄ q̄cūq̄ cōtingit. Si .n. c. z̄ in a. z̄ i. b. ē: si accipiat i. a. qdē ēē. i. b. vlr nō ēē. q̄ qdē. a. c. vera erit. altera autēz̄ falsa.

C Quidit quo possit cōcludi talis pp̄o negatiua p̄ alteras falsam z̄ alterā verā. Circa qd duo facit. q̄ p̄ ostēdit quō hoc fiat q̄ maior est va z̄ minor falsa. z̄ facit idē sillogis in z̄ sc̄a. z̄ ostēdit B̄ q̄ est cōuerso. z̄ facit idē sillogis in p̄ sc̄a ibi. (Terminus in b.) dicit ḡ q̄ (Altera vō pot̄ ēē tota falsa z̄ q̄cūq̄ cōtingit) .q. d. q̄ p̄ alterā p̄missas falsas q̄cūq̄ sit illa p̄ cōcludi pp̄o mediata negatiua falsa. z̄ p̄ ostēdit quō B̄ fiat q̄ minor est falsa z̄ maior va. d. (si. n. c.) .i. si mediū (in a. z̄ in b. est) q̄ si dicat q̄ si ad hoc cōcedū d̄s accipi tale mediū q̄ sit in a. z̄ sit in b. vtrūta si debeat cōcludi bec negatiua mediata falsa. n̄ hō est corpe. accipiet suba q̄ ē supra vtrūq̄ z̄ fiet sillogis in sc̄o sc̄e sic. oē corpus est substantia. n̄ hō ē suba. ḡ nullus homo est corpe. bic enim cōcludit negatiua falsa p. a. c. i. p̄ maiorē verā: z̄ b. c. i. minorē falsā. id aut q̄ (si accipiat qdēz̄) sit. c. i. suba. (i. a.) .i. in corpore. (esse) vt oē corpus est substantia. (in b. vero) .i. in hoīe (nō esse) vt nullus hō est substantia. (q̄ quidē ē a. c.) .i. maior (vera erit z̄ altera autem) .i. b. c. siue minor (falsa) z̄ su. cōuerso falsa. **C** Deinde cum dicit.

C Iterum si quidem in b. accipiat. c. esse. in a. autem nullo: que quidem est. c. b. vera erit: altera autem falsa.

C Quidit quo cōcludat tal negatiua falsa p̄ maiorē falsā z̄ minorē verā. nec mutat terminos: s̄ solū transponit pp̄ones p̄uatiua z̄ facit sillogis in p̄ sc̄e. q̄cūq̄ prius fecerat i z̄ sc̄e. id. (iteruz̄ si in b.) .i. in hoīe (accipiat qdē esse. c.) .i. suba bec est minor. ois hō ē suba (in a.) qdēz̄ in corpore (nullo) su. accipiat esse suba. Formabit ḡ sic sillogis. nullus corpus est suba. ois hō est suba. ḡ nullus homo ē corpus: in hoc ḡ sillogis (q̄ qdē est. b. c.) .i. minor (vera erit. altera autē) .i. a. c. (falsa) z̄ cōcluso falsa su. **C** Deinde cum dicit.

C Si quidem igitur sit p̄uatius sillogis deceptoris dictus est quare z̄ quando z̄ per que erit deceptio.

C Epilogat circa determinata. d. (si qdē sillogis deceptoris sit p̄uatius) .i. si sillogis cōcludat deceptorie negatiua falsam (dictum est q̄) .i. in q̄ figurā (z̄ per que) .i. per q̄

premissas falsas (erit deceptio) (Deinde cum dicit. Si vero sit affirmatiu' tuc p' p'p'riū medium impossibile est vtrāsq; eē falsas. Necessē enī est que est. b. c. manere; si quidē erit sillogism' sicut dictū est prius. Quare. a. c. semperit falsa. hec autem erit conuersa.

Quia onderat quō pōt' cludi negatiua mediata falsa: tā in p'ma figura q̄l scōa. In pte ista vt dicebat' declarat quō possit' cludi p'p'riū v'is affirmatiua mediata falsa qd n'it p' p'mā figurā fieri pōt'. nō g' i hoc variabit' figura qz sola p'ma cludit v'lem affirmatiua. s; variabit' mediuz qz pōt' hoc fieri v' p' mediū p'p'riū siue p' sille p'p'o v' p' ex traneū. Tria g' facit. qz p' ondit' quō talis v'is affirmatiua mediata falsa possit' cludi p' mediū p'p'riū. 2° quō p' sille p'p'o. 3° quō p' extraneū. scōa ibi (Sill' aut' tertia ibi (Cū vō nō sit p' p'p'riū.) Dic' g' q' (si fiat affirmatiuus sillogism' ius) deceptorio' (tuc qdē p' mediū p'p'riū impole est v'is falsas) p'missas (falsas eē. necē ē. n.) illā p'p'ositionē (q' ē b. c.) i. miorē (manere) i. nō variari (sigdez erit silis) i. s. verus. i. si recte reseruari ibi forma sillogistica (sic dicit' est p'us cum. s. agebat' de sillo puatiuo) qre a. c. semper erit falsa. hec. n. ē. uerita' in oppositā q̄litate. nam hec. si maior in sillo nō deceptorio accipiet' negatiua r' eēt' vā. in sillo aut' deceptorio accipiet' uersa in oppositā q̄litate. i. accipiet' affirmatiua r' est falsa.

Notādū at' q' vt ponamus in terminis q' hic dicit' dicemus q' affirmatiua v'is mediata falsa de q' hic loquitur p' b. h. v'lem negatiua' media' verā. si g' oē. b. est. a. ē mediata falsa. nullū. b. ē. a. erit mediata vā. accipiam' ergo p. b. aliqd qd sit in p'dicantiē vō sube. v'puta aial. p. a. q̄litatez. hec. n. est p'p'o negatiua mediata vā. nullū aial ē q̄litas. mediū aut' p'p'riū ad hoc p'p'riū est suba. si ergo fac. silis puatiu' nō erit deceptorio' dicit'. n. nulla suba est q̄litas. oē aial ē suba. ergo nullū aial est q̄litas. Si ergo debeat' cludi affirmatiua falsa opposita huic negatiue v'e. vt si debeat' cludi oē aial ē q̄litas minor nō mutabit'. s; maior ueriet' in oppositā q̄litate. dicit'. n. ois suba ē q̄litas. oē aial est suba. ergo oē aial ē q̄litas. minor. n. qz manet eadem sp' erit vā. maior aut' qz accipiet' nō uerso q̄l' i sillo vō temp' erit falsa.

Notādū at' q' silis verus p' dicit' dupl'r vel q̄tū ad maioriā vel q̄tū ad formā. Silis aut' deceptorio' nunq; erit ver' q̄tū ad maiōz. sp. n. accipiet' vel ambas vel saltē alterā p'missaz falsaz. pōt' tñ talis silis eē ver' q̄tū ad formā qz pōt' tenere verā formā sillogistica. i. dicebat'. s. in ex pōne l'fe. q' p'pōnē. b. c. i. miorē o'z manere si obeat' esse silis. i. ver'. i. si debeat' ibi reseruari vā forma sillogistica. nā si uerteret' mior in oppositā q̄litate. r' fieret negatiua nō reseruet' ibi forma sillogistica. qz vt dicebat'. s. miorē exite negatiua nihil seg' i p'ria figura. (Deinde cū dicit. Sill' aut' ē r' si ex alia ordinatiōe accipiat' mediuz: sicut dicit' est in p'riatiua deceptiōe. Necessē est enim que quidez est. d. b. manere.)

Ondit' q' hoc idē attingit' si accipiat' mediū sille p'p'o. vt si accipiat' mediū ex alia coordinatiōe. mediū. n. p'p'riuz ad p'p'riū qd ē in vno g'ne nō subyci alteri g'ni ē ipz gen' v' mediū ad p'p'riū aial qd ē in g'ne sube nō subyci q̄t'v' tati ē ipsa suba. s; si accipiet' mediū aliqd acc'ns qd p'dicat' ref' de aiali r' remoueret' a q̄litate sic eē vigilās vel esse dormiēs vel eē appetēs. qz talia p'petit' aialib'. nō aut' q̄litas tale. mediū eēt' ex alia coordinatiōe qz nō eēt' i coordinatiōe subali nec i g'ne sube. s; eēt' acc'ntale tale mediū ē dicit' erit sille p'p'o qz sille p' p'p'riū mediū pōt' cludi nullū aial eē q̄litate. ita r' p' talia media possēt' cludi b' idē.

Formabit' n. sic sillo. nullū appetēs ē q̄litas. oē aial ē appetēs. ergo nullū aial ē q̄litas. iste silis nō ē deceptorio'. s; si deceptorio debeat' cludi hec affirmatiua. oē aial ē q̄litas. minor nō mutabit' s; maior accipiet' affirmatiua r' erit falsa. dicit'. n. oē appetēs ē q̄litas. oē aial ē appetēs. g' oē aial ē q̄litas. Sille est ergo de medio sillo. p'p'o. r' de medio p'p'o. r' sille ē cludere p' p'mā figurā deceptorioe p' mediū p'p'riū vel p' sille p'p'o affirmatiua falsas vel puatiua. i. oib'. n. talib' deceptorioib' maior accipiet' econuerso q̄l' sic rei v'itas r' erit semp' falsa. mior autem semp' manebit' eadem. r' erit semp' vera. vnde q̄tū ad hoc semp' erit eadē deceptio. lo ait' (Sill' aut' in. accidet' deceptio q' sp' erit maior falsa r' mior vā (r' si ex alia ordinatiōe accipiat' mediū). i. si accipiat' mediū ex ordinatiōe acc'ntali siue accipiat' mediū sille p'p'o (sic dicit' ē. r' i puatiua deceptio ne) nā sic dicit' silis mod' deceptiōis ē in cludēdo p' mediū p'p'riū vel p' sille p'p'o p' p'mā figurā deceptorioe puatiua falsas v' affirmatiua. semp. n. mior nō variabit' r' erit vera. maior variabitur r' erit falsa ideo ait' q' (necessē est enī) p'p'ositionē (que quidez est. d. b.) i. miorē (manere) i. esse verā (que vō ē. a. d.) i. maiorē uerti. i. accipere eam econuerso q̄l' v'itas se hēat' r' eē falsas. r' subdit' q' hec deceptorio eadē pōt'. i. h. magnā affitātē cū pōt'. qd dupl'r pōt' exponi. v. s. q' hec. i. decept' p' sille p'p'o eadē sit cū deceptiōe p' p'p'riū v' h. i. decept' q̄tū ad p'p'riū affirmatiua ē eadē cū deceptiōe q̄tū ad puatiua. sp. n. i. oib' talib' mior si variat' r' ē vera maior variat' r' ē falsa. (Deinde cū dicit. Cū vō sit nō p' p'p'riū mediū si qdez sit. d. sub. a. nec qdē erit vā. altera aut' falsa pōt'. n. a. i. pluribus esse que non sunt sibi inuicem.)

Ondit' quō possit' fieri talis deceptio p' mediū nō p'p'riū Circa qd duo facit. qz p' ondit' quō fiat b' qn' mediū est sub maiori extremitate. 2° quō qn' est sub maiori ibi (Si vō nō sit. d. dicit' g' q' (cū vō nō sit p' p'p'riū mediū). i. si fiat deceptorio p' mediū ex neu' (si qdē sit. d. sub. a.) i. si mediuz accipiat' sit sub maiori extremitate (hec qdē). i. maior (erit vā altera at' i. mior (falsa) r' ondit' quō pōt' hoc fieri dicens q' (p' n. a.) i. maior extremitas (eē i plurib' q' nō sūt sibi inuicē) (Notādū hūc q' hec ē negatiua mediata null' hō ē inaiat'. ē. n. mediū ad b' p'p'riū aial. Si g' accipiat' tria hūc affirmatiua falsa. v. s. ois hō ē iaiat'. r' si accipiat' mediū p'p'riū sub iaiato qd sit ex neu' ab hoie. vt puta lapis v' ferrū. tuc erit maior vā r' mior falsa. Formet' n. sic silis. ois lapis ē iaiat'. ois hō ē lapis. g' ois hō ē iaiat'. quō aut' possit' iueniri tale mediū dicit' q' a. i. iaiat' q' ponit' eē maiō extremitas pōt' p'bari de plurib' que nō sūt sibi inuicē. r' q' sit su. ex'nea ab hoie. r' q' lz tale sit. poterit eē mediū vt ferrū lapis r' cetera talia q' nō sūt sibi inuicē r' sūt ex'nea ab hoie. g' nō ē l'ctio phi q' maior extremitas p'dicaret' d' plurib' q' sūt sibi inuicē vt d' medio r' d' miori extremitate. qz si maior extremitas p'dicaret' d' miori extremitate. tuc p'cto affirmatiua eēt' vā q' pōt' eē falsa. Exponēdū est ergo q' a. id est maior p'dicat' de plurib' q' nō sūt sibi inuicē. i. p'dicat' de plurib' medijs q' nō sūt sibi inuicē. r' q' sūt extranea a minori extremitate. vt iaiatū p'dicat' de lapide r' ferro que sūt extranea ab hoie. (Ad hoc ergo valet l'ra phi. s. qz posset' aliqs credere q' nō possem' h're talia media q' eēt' s' b' maiori extremitate. v' si possemus h're plā talia media sibi inuicē eēt'. ita q' vnuz eēt' s' b' alio iō d' i l'ra q' m'ita p'nt' eē sub. a. i. sub maiori extremitate vt puta sub iaiato q' nō sūt sibi inuicē r' q' sūt extranea a maiori extremitate. v'puta ab hoie r' p' q' s' pōt' cōcludi deceptorioe iaiatū de hoie. (Deinde cuz dicit. Si vero non sit. b. sub. a. hoc qdē manifestū.

ti. 700

b

qm semp erit falsa. affirmatiua. n. accipit que quide. d. b. ptingit r vera esse r falsam.

¶ Quidit quo rtingat talis deceptio qm mediu qd oz acci p i ex neu no e sua maiori extremitate. r duo fac. qz p ait quo beat fieri talis deceptio. 2o declarat quod dixerat sibi (Nihil. n. phibz) Dic g (Si vo. d.) i. si mediu acceptuz extraneu (no sit sub. a.) i. sub maiori extremitate (mani festu e qd e q b) i. maiori. s. a. d. (sp erit falsa. affirmatiua. n. accipit. q vo e. d. b.) i. minor (tingit vera ee r falsa) ¶ Notadu at q sp mediu i pma figura i maiori ppone subicit maiori extremitati. si g deceptorie oz cludi vlez affirmatiua. oz maiore ee affirmatiua. r qz oz maiore ee affirmatiua oz mediu subicit maiori extremitati. si g mediu n sit sb maiori extremitate vt si. d. si sit sub. a. vl si. a. n p dicit vl r. d. b. planu e q maior q e. o. e. d. e. a. sp erit falsa. minor aut poterit esse falsa r vera: ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nihil. n. phibet. a. qd e in. d. nullo ee. d. aut e in omni. b. vt aial: scia: musica.

cap. 14

¶ Declarat qd dixerat qz g dixerat q si mediu no accipi tur sub maiori. qz maior spet falsa. minor aut pot ee va r falsa. id duo fac. qz p declarat quo minor possit ee va. 2o quo possit ee falsa sibi (No aut) Dic ergo (Nihil. n. phibet. a. i. d. nullo ee. d. aut in oi. b. vt aial: scia: r musica.) Si g qz vellet concludere qz o. e. b. eet. a. i. qz ois musica eet aial. r accipet p medio scia. q no rief sub maiori extremitate. i. sub aiali. formabit ergo sic slla. ois scia e aial. ois musica e scia. ergo ois musica e aial. hic cludit affirmatiua falsa mediata. vt ois musica e aial. p medium extraneu vt p sciam no cotenta sub maiori extremitate. i. sub aiali. r i hoc slllo e maior falsa r minor va. ¶ Dubita ret forte aliqs qz scia non est mediu extraneu. imo est p priuz. no. n. scia extraneat a musica. imo pdicat de ipsa. ¶ Ddm e qz sec e in ppone affirmatiua falsa opposita negatiue ve r in ppone negatiua falsa opposita affirmatiue ve. na in negatiua falsa opposita affirmatiue ve non pot accipi mediu extraneu nisi duob modis vl a maiori extremitate. vl ab vtrogz. no. n. pot accipi 3o. vs a maior r no a miozi qz postq affirmatiua ponit ee va qcd extraneat a maiori r a miozi: s. in pposito vbi affirmatiua falsa r negatiua va e vt ps in exeplo pposito. cu dr omnis musica e aial. poterit accipi mediu extraneu i copatione ad aial qd no erat extraneu resp cu musice. r tale mediu est scia. vn tale mediu est extraneu r e sonu. e extraneu ab aiali. r consonu musice. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non autem iterum neqz. a. in nullo. d. neqz d. in nullo. b.

¶ Quidit quo h fiat si mioz sit fla. d. qz (itez) su. pnt acci pi termi qd (u at) su. erit vez dfe (nec. a. i. nullo. d. nec. d. i. nullo. b.) q. d. qz poterit accipi oia extranea. vt puta aial linea musica. hec. n. nec. a. i. maior extreitas siue aial. e in nullo. d. i. nullo medio siue i nlla lica. neqz. d. i. mediu siue linea e in nullo. b. i. in miozi extremitate. siue i musica. nec e curadu qz fm modu suu phs supabundat in negationib. forme ergo sills tor affirmatiu r habebit oes p pones falsas sic. ois linea e aial. ois musica est linea. g ois musica est aial. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestu igit e qm cu no sit mediu sub. a. vtreqz possunt ee false. r quecuqz contingit.

¶ Epilogat circa determinata r duo fac. qz p epilogat qtu ad hac parte imediate posita. 2o qtu ad totu pcedens sibi (Quot qd e igr) Dic ergo q (manifestu e igr qm cu no sit mediu sub. a. r vtreqz pnt ee fle. r qcuqz) ta maior qz mi noz pnt ee fle. ¶ Nondu at q cu mediu no e sub maio

ri extremitate qcuqz ta minor qz maior. pot ee falsa. alr n r a. n. na maior pot ee falsa sine miozi. mioz at no sine maiori: na sic se hntib termis vt patuit maior semp erit falsa. minor aut pot ee va r falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quot quidez igitur modis r per q possunt fieri scdm fillogisimum deceptions: et in bis que sunt sine medio et in bis que sunt per demonstrationes manifestum est.

¶ Epilogat circa totu pcedet. d. (quot qd igr mo is r p q) i. p qz (pnt fieri deceptoes p sills i bis q se sine medio. r i bis q se cu medio (p dmratoz) su. cluse (manifestu e) ¶ Notadu at qz pones imediate ff idemrabiles. mediate at ff p dmratoz cluse vl pnt p dmratoz clude r qz e dtermiatu de deceptois ta circa imediatas qz circa mediatas. id aut. dcm e ee de deceptois no solu pponus q sunt sine medio: s. etia ppositionu habetiū mediu. r p dmratoz clusaz vel possibiliū cludi vt accipiat per monstratio large p sillo necessario cocludete.

¶ Manifestu e ante q si aliquis sensus defecerit necesse est aliquam sciam deficere. quam impossibile est accipere sine sensu.

¶ Postqz phs dtermiauit de ignoratia dispons. ¶ In pre ista vtdicebat dtermiat de ignorantia simplicis negatiuis q potissime rtingit ex defectu alicui sensus. naz dfficete sensu oz q dfficiat scia q est apta nata acgr p illu sensu. tales ergo potissime hnt ignoratia simplicis negatiuis alicui scie: qz deficit sensus p que e apta nata acgr i tal scia s. illu sensu: vt ceci a natuitate potissime hnt ignoratia simplicis negatiuis scie d colorib. qz eis deficit visus p que est apta nata acgr color. scia. s. n. rustici dicant bre ignoratia simplicis negatiuis geometrie vl alicui alteri scie. magis tn hnt ho simplices ignoratia qz deficit sensus p que e apta nata acgr tal scia. xcederet. n. rustic qz fulges lucidu disgregaret visuz: qd ud cocederet a natuitate cec. qz nuqz hoc potuit expiri per sensu. dtermiare igr de ignoratia simplicis negatiuis e dtermiare quo qz deficit alicui sensus oporteat deficere sciam q e s. illu sensuz. duo ergo fac phs. qz p pponit hac veritate. 2o ea declarat r pbat sibi (Si ve adiscimus) Dicit g (Manifestu e at q si sensus alic dfficeret necesse est r sciam deficere qua ipole est accipe nisi per sensuz) su. illu vt cui deficit visus necesse e deficere sciaz color qua sciaz ipole e accipere nisi p visum. ¶ Dubitare forte aliqs. vn legitur bec oia q si deficiat sensus qz r deficiat scientia illu sensus vel fm illu sensum. ¶ Ddm q duplici via postsumus ondere sic ee. pma via sumit. put scia ppat ad sui modu accipiendi scda via sumit. put scia ppat ad ipm intellectu. i. ad hituz pncipioz sine ad pncipia p q acgrit. pma via sic p. nam scia no e nobis inata. r intellectus nr post non nascit plen. s. nud. a p mordio. n. natuitalis nre itelle nr polis e sic tabula rasa i q nihil e dpiccti. polis est tn qcu qz pictura accipe. itells igr polis in sui p mordio nibi est actu fact. e. tn polis oia fieri q oia declari hnt i. 3. de ala. Ex his manifeste colligit q scia i nobis cata e p accisione r p acceptoes r p ipfione a reb. s. cui deficit pnu accipies oz q deficiat r 2o. pnu accipies at r pnu recipiet ipfioez a reb. e sensus. rea. n. ipe no pnt imediate ipmere in intellectu: s. pus faciut ipfione i sensu. r mediate. seu su sic ipressio i intellectu. cui g dfficit aliqs sensus. qz ei deficiut ipressioes sensibiles s. illu sensuz oz q ei deficiat ipfiones itelligibiles apte nate deriuari ab ipressioib sensibilib factis i tali sensu. r p dms oz q ei deficiat scia fm talē sensuz. Scda via ad hoc idē sumit. put scia qm

parat ad intellectū vlt ad habitū pncipioꝝ. nā scia ē habi-
 tus conclusiōnū. cui ḡ deficit intellect⁹ opz q̄ ei deficiat scia.
 nā scia q̄ ē habit⁹ conclusiōnū p̄suppōit itellctm ḡ ē habitus
 principioꝝ. pncipia aut̄ sūt nobis nota via sensus memo-
 rie et p̄p̄t̄ie. cui ḡ deficiat aliqs sensus oꝝ q̄ ei deficiant p̄n-
 cipia illa q̄ sūt apra nata nō acq̄ri nisi p̄ illū sensuz. et per
 p̄ns oꝝ q̄ deficiat ei scia q̄ sine talib⁹ pncipijs nō pōt bē-
 ri. ¶ Alteri⁹ forte dubitaret aliqs. vtz ḡz platonē d̄ficiē-
 te sensu d̄ficeret scia. ¶ Dōz q̄ platonē deseruiebāt idee
 ad sciaz et ad gn̄ationē. vt i meta. d̄clarari hz. ab ideis. n.
 ip̄s veruabant spēs itelligibiles in aīas n̄ras et spēs sen-
 sibiles i subiectā mām. eedē. n. erāt idee cāntes illas spēs
 et bas ḡz q̄ iste eēt sensibiles et ille itelligibiles. ḡ. n. erat
 p̄ diuersitates recipiētius. vñ ip̄e vnitates postuit ex pte
 idee et ex pte forme. pluritatē at̄ ex pte recipientium. et ex
 pte m̄ae. vt d̄clarari hz i p̄ phy. igr̄. put ab eis dē ideis d̄ri-
 uabāt spēs itelligibiles i aīas n̄ras idee platonē deseruē-
 bāt ad sciaz q̄ p tales spēs itelligibiles hz eē. put at̄ ab il-
 lis eis dē ideis d̄ri uabāt forme sensibiles et i subiectā m̄az
 d̄seruēbāt idee ad gn̄atōz q̄ terminat̄ ad m̄ales formas.
 ḡz ḡz ḡz sensus nihil faciebat ad acq̄sitōez scie. qz scia ḡm
 op̄ionē platonis nō ip̄rimē p̄ spēs d̄ri uatas i itellz p̄ sen-
 sus. s̄z imediate cātur i nobis scia ab ideis. iter res. n. corpo-
 rales et itellm ē medi⁹ sensus q̄ est vt⁹ corpea et organica.
 qz ḡ trāsit⁹ ab extremo ad extremū p̄supponit trāsitū per
 mediū nō d̄ri uabunt spēs a reb⁹ i intellectu nisi p̄ sensū. s̄z
 iter ideas et itellz cū ip̄e idee sint qd̄ sepatū et abstractū n̄
 ē medi⁹ sensus q̄ ē vt⁹ organica. et vt⁹ i corpe. itellec⁹ ḡz
 neqz ē corpe neqz vt⁹ i corpe p̄ximoz ē ideis q̄ ip̄e sēsus
 nā ista p̄mitas nō ē at̄ dē dē dā ḡz p̄ximū sitū cū idee nū-
 q̄ sint. s̄z ḡz n̄az. ad ḡz q̄ idee ip̄rimāt i itellm q̄ eēs vt⁹
 p̄ximoz. nō oꝝ q̄ aliqd̄ ip̄rimat̄ p̄us i sensuz. ad sciam ḡ
 ḡm platonē nihil fac̄ sensus ad acq̄sitōez scie s̄z ad vsum
 scie. ḡz Arist. igr̄ et ḡz vitates sine sensu. nec posset h̄ri scia
 nec vñus scie p̄ illū sensū. ḡz platonē at̄ sine sensu habetur
 scia. s̄z forte ḡz eū nō h̄r vñus scie ḡz illū sensū. ¶ Aduer-
 tēdū at̄ q̄ cū dicim⁹ deficiēte sensu deficiat scia ḡz illū sen-
 sus. nō ē itelligēdūz de eo q̄ p̄us habuerit sensū. et postea
 ē p̄uar⁹ illo sensū. nā q̄ p̄us fuit videns poterit h̄re sciam
 colorz q̄ tūcūqz fiat postea cec⁹. s̄z hoc itelligēdū ē de il-
 lo q̄ nūq̄z habuit talē sensū. vñ i acq̄sitōe scie idēz q̄ nūq̄z
 habuisset nūq̄z fuisset vñus sensu. si q̄n. sp̄ fuisset in tene-
 bris q̄ d̄lu sic existeret colorz sciaz h̄re non posset. ¶ Ul-
 teri⁹ forte dubitaret aliqs. vtz aliqd̄ fuerit in intellectu qd̄
 nūq̄z fuerit in sensu. ¶ Dōm q̄ nihil ē in itellcū qd̄ p̄us
 nō fuerit in sensu. vñ ḡz se vt⁹ ḡm suū s̄le vel ḡm effcū vt⁹
 ḡz p̄tes. vt si q̄ itelligeret motē aureū. s̄z tū hoc nūq̄z vi-
 derit. vidit tū motē et vidit aux. et si itelligimus subas se-
 paratas s̄z nūq̄z fuerit in sensu ḡz suā eēntiā tū app̄hēdi-
 mus p̄ sensū eaz effect⁹. ¶ Est ḡz hic aduertēdū q̄ effe-
 ctus p̄ quos cognoscim⁹ cās semp̄ ḡm q̄ hui⁹ ducūt in co-
 gnitionē qz est cā. s̄z nō sp̄ ducūt i cognitōez. qd̄ ē cā. nam
 hui⁹ effectus vt⁹ sūt p̄portionati suis causis vel nō. si non
 sunt p̄portionati. ducūt solū in cognitionem qz est causa
 ideo in intellectu eēntiali deū et subas sepatas per eorum
 effect⁹ itelligere nō possum⁹ qd̄ sūt. s̄z qz s̄. at̄n qz obm-
 ē p̄portionati actui et act⁹ potētie. p̄ obm possumus scire
 qd̄ ē act⁹ et p̄ actū qd̄ ē potētia. act⁹ ergo s̄z sit effect⁹ ip̄ius
 potētie. qz potētia ē in aliquo gn̄e cāe et cā ip̄i act⁹. pos-
 sum⁹ tū p̄ hui⁹ actū et p̄ h̄ effcū cognoscere ip̄as potētiās
 non solū qd̄ est s̄z qd̄ ē. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliquis
 de ip̄s colorib⁹ vtz cec⁹ a natiuitate possit h̄re sciaz co-
 loꝝ. et videt q̄ sic. qz multo postior ē scia p̄ cām q̄ p̄ effe-
 ctū. s̄z d̄ subas sepatis dicimur h̄re sciaz. et meta. potissū-
 me est de illis. et tū p̄ sensuz nō habem⁹ exp̄iētā d̄ subas

sepatis. nisi de eaz effectib⁹. multo ḡ magis cec⁹ a natiui-
 tate poterit h̄re sciam de colorib⁹ cū habnerit p̄ sensum
 exp̄iētā de colorz cās. potuit. n. p̄ sensū tact⁹ exp̄iri de
 calido frigido hūido et sicco q̄ s̄ q̄litates p̄me a qb⁹ cāntē
 et depēdēt oēs q̄litates scōe. ¶ Dōz q̄ si h̄ri d̄siderant di-
 cta p̄bi scire simplr et p̄p̄ qd̄ ē scire cās. et qm̄ illi⁹ ē cā. sic et
 scire qz ē scire p̄ effect⁹. et qm̄ illi⁹ ē effect⁹. p̄ sensū at̄ nō so-
 lū exp̄imur de effectib⁹ subaz sepataz. s̄z et exp̄imur qm̄
 sūt effect⁹ taliū subaz. exp̄imur. n. p̄ sensū motū corporū
 celestū et q̄litate motū et et̄ p̄tinuitate q̄ nō iterūp̄it ta-
 lis mot⁹. mot⁹ at̄ sic eq̄lis. et sic p̄tinu⁹ a v̄tute in corpe eē
 nō posset. oꝝ ḡz q̄ sit ab aliq̄ suba sepatā. exp̄imur. n. p̄ sen-
 sū aliq̄ q̄ nō solū sunt effect⁹ taliū subaz sepataz. s̄z et p̄
 sensū possum⁹ exp̄iri q̄ sūt effect⁹ taliū subaz sed cec⁹ a
 natiuitate possit h̄re exp̄iētā d̄ q̄litateb⁹ eloz siue q̄lita-
 tib⁹ p̄m̄is vt sūt qd̄ā res in se. nullā tū exp̄iētā h̄re pos-
 set p̄ sensū vt sūt colorz cause. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret
 aliqs de ip̄a forma substāiali. vtz aliqñ fuerit in sensu.
 et vt⁹ q̄ sic. qz si nō fuisset i sensu. nūq̄z eēt i itellcū. ḡz nō hē-
 rem⁹ sciaz de formis substāialibus et p̄ns nec de ip̄s
 subys. qz mā non cognoscitur nisi per analogiam ad for-
 mā vt vult p̄hs in p̄ phy. Rursus et cognitio p̄positoz n̄
 ē sine p̄ponētū cognitōe. q̄re si nō cognosceremus subaz
 q̄ est forma non cognosceremus subaz compositam. nul-
 lam ergo subaz cognoscerem⁹. et p̄ns nllm acc̄ns. qz vt
 d̄r in p̄n 7. meta. suba ē p̄oz acc̄ite cognitōe et diffone et
 tpe. ¶ Dōm q̄ ḡm om̄e. i. z. de aīa. ē sensus q̄ cognoscit
 oīa p̄icularia oīum p̄dicamētoꝝ. s̄z hui⁹ sensus. et hui⁹
 estimatiua alr sit in brutis alr i nobis. nā si bruta app̄hē-
 dūt idiuidua oīuz p̄dicamētoꝝ. hoc ē solū p̄t talis app̄-
 hēso deseruit ad nec̄itates vite. in nobis at̄ deseruit non
 solū ad nec̄itate vite. s̄z et ad sciaz. nā p̄ter illā necessitate
 vite idigem⁹ sensu rōne scie. vt d̄clari habet in p̄ meta.
 ḡm hoc ergo forma subalis sub eē idiuiduali fuit vt̄ filli.
 poterit ergo sub eē vli esse in intellectu. dato tū q̄ si nullus
 p̄ciperet formā s̄balē. posset tū adhuc in intellectu esse for-
 ma subalis vt̄ fillitudo elus. ¶ Dicem⁹ ḡz q̄ sicut se h̄nt
 forme reales ad actionē realē. sic suo mō forme itētōā-
 les se h̄nt ad actionē itētōāle. sicut ergo forma accidē-
 talis realis vt agit in v̄tute forme subalē pōt iducere reali-
 ter subalē formā. sic videm⁹ q̄ ignis q̄uis nullā habeat
 v̄tute actiua nisi calorē tū pōt p̄ calorē q̄ ē forma accidē-
 talis vt agit in v̄tute forme subalis gn̄are ignem. et iduce-
 re formā subalē. forme ergo accidētales s̄t organa for-
 maz subaliū. et in q̄tū sūt ip̄as organa. in v̄tute ip̄as
 faciūt ad gn̄ationē substātie. sicut ergo se h̄z i formis rea-
 lib⁹ d̄re possum⁹ q̄ sic se h̄z in itētōālib⁹. vñ. q̄ ip̄s inten-
 tiōes et ip̄e s̄litudines formaz accidētaliū sunt organa i-
 tentiōnū et s̄litudinū formaz subaliū. Dato ergo q̄ nlla
 itētō. et nulla s̄litudō formaz subaliū sit i sensu ip̄e itē-
 tiones formaz accidētaliū vt agunt in v̄tute formarum
 subaliū et vt sunt eaz organa poterūt cāre in intellectu in-
 tentiōes et s̄litudines formaz subaliū. Nec obstat si di-
 cat q̄ tales itētōes acc̄itiū sūt separe ab itētōib⁹ subaz.
 nā vt⁹ q̄ ē in seie est separe ab aīa p̄ris. At̄n q̄ tūcūqz sit
 separe adhuc est organū ip̄s aīe. et agit in v̄tute ip̄s aīe.
 et ex hoc h̄z aīare fetū et iducere in ip̄o aīam vel dispositi-
 ue vel simplr. Posset etiaz et h̄c difficultas de subali for-
 ma qualr sit in intellectu aliter tolli. s̄z de hoc in n̄ris qd̄
 nibus theologicis diffusius diximus. p̄pter quod ad pre-
 sens dicta sufficiant. ¶ Deinde cum dicit:

¶ Si vere discim⁹ aut iductōe aut dem̄stratiōe.
 ¶ Probat qd̄ dixerat. Circa qd̄ tria facit. quia p̄ distinguit
 diuersos modos adiscendi siue sciendī. et dat d̄riam iter
 illos modos. 3. oñdit q̄ ip̄osibile sit aliquo mō scire nisi
 b z

Posteriorum

si p sensuz. scda ibi. (Est at demratio) terti la (Impossibi
le e at.) Dic ergo q (si ve adiscim aut p iductione aut p
demratione) qsi. d. q. vez e q dficiete sensu dicit scia fz
illu sensuz qz ve si adiscim nisi p demratioez aut p iductio
ne. q modi adiscedi vt patebit oes p supponit sensu. possz
at q vellet sic ex b formare rone. qcuqz no adiscit nisi p
demratioe aut p iductione illi dficiete sensu ve dficiut
i scia fz illu sensuz. nos sum h. g. r. (Notandū aut q
ve non adiscimus nec scim nisi p demratione vl per idu
ctioez. nā cecus de coloribus possit log vba q audiuit ab
alys. sz mente no caperet qd diceret. log ergo possum de
ficiete sensu de scia q e fz sensuz sz ve itelligere z scire de
ficiete sensu est impossibile. (Deinde cum dicit.

**Est aut demonstratio qdē ex vlibus. Indu
ctio autem ex his que sunt secundum partem.**

Quia distinxerat duos modos adiscedi vel sciendi dat
driam iter hō modos dicēs q (Est aut qdē demratio ex
vlib. inductio aut ex his q sunt fm partē). i. ex particula
ribus. Est ergo dria iter adiscere p demratioez z iductioez
sic iter scire ex vlib. z particularib. (Deinde cum dicit.

**Impossibile autem vniuersalia speculari z
non per inductionem.**

Distinctis modis adiscedi z data dria iter hō modos p
cedit ad declarandū ppositū. v. q. nullo modo attingit scire
vel acgrete sciam deficiete sensu itēdit aut talē rone. scire
per demrationez z scire ex vlib. p supponit scire p indu
ctione z ex particularib. scire aut ex iductioe z ex particula
rib. p supponit sensum. q oē nrm adiscere z oē nrm scire
cū no sit nisi ex his duob. modis p supponit sensu. funda
tur aut hec rō sup duab. pponib. iō duo fac. qz p decla
rat q scire ex vlib. p supponit iducere z scire ex particula
rib. z. o. declarat q iducere z scire ex particularibus p resup
ponit sensuz ibi (Inducere aut) Circaprimū duo fac. qz
p fac qd dem est. z. qd supposuerat pbat ibi (Quā rā.)
Dicit ergo q (ipole est aut vlia speculari nisi p inductione
ne) possit at ex hoc sic formari ratio. qcuqz vult scire per
vlia. i. p vles ppones oz q sciat ipsas vles ppones. sed
vles ppones no possum scire nisi iducēdo i particularibus
qz vlia z p demratione no attingit scire nisi p iductionez
in particularib. (Notādū aut q vles ppones mediate
pnt sciri p vles ppones imediatas. z per pncipia siue per
dignitates. ipsa aut pncipia z ipse dignitates sciunt via
sensus. z p iductioez. Ad hoc ergo vadit rō phi q no atin
git scire p vlia pncipia. z p dignitates nisi sciuerimus ipsa
pncipia vlia. z ipsas dignitates. hec at no possumus scire
nisi via sensuz. z p iductione. ergo nihil e scire p vlia nisi
via sensuz z per iductione. (Deinde cum dicit.

cap. 15.

**Quoniam z que ex abstractoe dicunt eē e per
inductiones nota facere que isunt in vnoquo
qz genere quedā: z si no separabilia sunt scōz
q vnumquodqz huiusmodi est.**

Qd supposuerat pbat. z pbat. q. p locū a maiori. nā ma
gis videretur q vlia mathematicoz q sunt abstracta z se
parata deberem scire sine sensu z sine iductioe q alia. il
la nescim. ergo rē. iō ait (Quoniam rā p abstractionem
dñre e est). i. attingit (z p iductionez nota facere). q. d.
q vlia z mathematica (q sunt) abstracta via sensuz z p
iductione nota sunt ex eo q (in vnoquoqz gñe) talium
abstractoz (sūt qdā) particularia q (z si) p qz (no sepa
bilia fm qz hō vnuqodqz est) iō su. oia via sensuz. z p indu
ctione oz talia cognoscere. q. d. q. sz talia particularia pnt se
pari a mā sensibili fm intentione. non autē pnt separi fm
eē. possum ergo per itentione z p considerationez pnsiderare

lineā hāc q e in mā sensibili pter mā sensibile. tñ hec
nea particularis nunqz sepat a mā sensibili fm eē. z iō. i. nō
qz nisi p iductione z via sensuz pnt talia cogsci. (Dub
taret forte aliqs. Vñ legē hec dria phi q vlia abstracta
z mathematica nō sūt p iductione in particularib. sensibi
lib. eo q talia particularia. z si separi pnt a mā sensibili fz
pnsideratione. nō at separi pnt fm q e vnuqodqz eoz. i. fm
eē. possum aut nō solū lineā: sed et hāc lineā q e i mā sen
sibili imaginari pter mā sensibile. qz possum imaginari
hoc qstū nō imagiatio qli. vt igit ex hoc q saltē in ma
thematicis hoc nō oporteret q fieret via sensuz. Nā di
ceret aliqs q particularia mathematicoz pnt pnsiderari p
ter māz sensibile. (Ddm q via phi e q nra scia causet
a reb. vñ z comē. in. iz. metaphisice vult hāc eē dñam i
ter sciam dei z nram. qz illa causat res. nra autē causat a
rebus. fit. n. scia in nobis fm q res agūt in aiām. sz nihil
agit in aliqd nisi fm eē qd hz. ipse ergo res nō agūt in anī
mā nram nisi fz eē qd hnt in seipsis sz particularia mathe
matica nō hnt eē nisi in mā sensibili. qz ex talib. particu
laribus nō poterit cāri scia in aiā nra nisi via sensuz. cū g
dicit q possumus pnsiderare hanc lineā sine mā sensibili.
Dicit oz q nisi hec lineā fm eē qd hz in mā sensibili suaz
silitudinē causaret in sensu. nunqz possem eā imaginari
sine mā sensibili. tota g scia quam possumus hēre ex ductu
rōnis reducēda est ad sensum tanqz ad radicē z tanqz ad
primordiale pncipiū. (Deinde cum dicit.

**Inducere enī nō habētes sensuz ipossibile ē.
singulariū enī sensus ē. Nō. n. attingit accipe
eoz sciam. neqz enī ex vlibus est sine inductio
ne neqz per ductione sine sensu.**

Declarato q nō e scire p vlia nisi sciat p iductione. de
clarat q nō sit scire per iducere nisi sciant particularia via
sensus. iō ait q (iducere aut nō hntes sensum e ipole. nā
singulariū aut sensus est. nō. n. attingit accipere ipsos)
particulariū (sciam) nisi p iductioem z per sensum. Re
sumit g totā rone. d. (neqz. n. ex vlib. est) su. scia (sine in
ductioe nec per iductione sine sensu). Ergo cū nihil sciat
nisi vl ex vlibus vel p iductione nihil scit nisi per sensuz
qd declarare volebamus. deficiete ergo sensu deficit scia
fm illū sensum. (Notādū aut vim rōnis huius in hoc
pnsistere q cū sensus pprie z per se sit cognitiuus z dñer
tiuus particulariū si cognoscere ex vlib. p resupponit co
gnoscere ex iductioe. iductio aut e ex cognitione particula
riū. cognitio aut particulariū est per sensum vel nō est sine
sensu. totius ergo in se cognitionis ianua est sensus.

Est aut ois fillis per tres terminos.

Intetio phi e in hoc libro tradere artē quō attingat sim
plr scire qz infinitū fm q hui. ignotū e vt dr in p phyfi. ne
ergo rōne infinitatis deficiam a scire simplr. z ne despi
ciamus hāc sciam dicētes q nō attingit simplr scire co q
nō e dare statū in pdicatis. sed e pcessus in talibus in infi
nitū. iō pbs in hoc ca. intēdit pbare q nō sit pcessus in
talib. in infinitū nec fm ascēsum nec fm descēsum nec
fm media. Circa qd duo facit. qz pmo pmitte quedā ne
cessaria ad ppositū. z. exegē de intēto. ibi (Si igitur. c.)
Vult. n. pbs pbare q in fillis demratiois nō sit pcessus i
infinitū. In fillō aut demratio est pnsiderare formā z
mām. Duo ergo facit pbs in accipiēdo necessaria ad ppo
sitū. qz pmo accipit qdā q se tenēt ex parte forme sillogif
mi demōstratiui. z accipit z tāgit aliq necessaria ad ppo
positū q se tenēt ex parte materie. ibi (Scdm qdē igit)
circa pmiū tria facit. qz pmo tāgit formā sillogistica q est
in tribus terminis. vel in ordine triū terminoz. z. qd dicit
rat declarat. z. qd declarauerat adaptat ad ppositū. scda

Et hoc qdem demtare) tertia ibi (Manifestu igit) dicit qd (Est aut ois silis per tres terminos) su. ordina tos in mo r figura. r hoc su. ptnet ad formā filli. r de hoc diffusus de m est in libro prior. (Deinde cum dicit.

Et hoc qdem demonstrare pole est. qm est. a. in. c. ppter id qd est in. b. r hoc in. c.

Declarat qd dixerat. Circa qd duo facit. qz pmo hoc de clarat in forma filli affirmatiua. z in negatiua ibi (Sed puatius) dicit qd (Et hoc qdē). s. q silis sit per tres ter minos debite ordiatos (declarare r manifestare pole ē) i. facilis ē (vt qm est. a. in. c. i. d. clo (p id qd ē in. b. ecce maior (r hoc) a. b. (in. c. ecce mior. Descripta ē g forma sillogistica tota filli demratiua. vt id. a. r. c. adinuicē diun gunt in dclone. qz ambo diungunt ipsi. b. r ipsi medio in pmissis. pncipiū g cui inicit tota forma filli affirmatiua ē. q vni z eidē sunt diucta. iter se sunt coniuncta. vel q vni r eidem sunt eadem: inter se sunt eadem. (Dubitaret for forte aliq. vtrū istud pncipiū sit vez. r vtrū p b pncipiū possit pbari ois silis affirmatiua. Et vt q nō. qz nō valet. hō est aial. asinus est aial. g asinus est hō. hō g r asin. sūt eadē aiali. nō sunt tñ eadē iter se. (Dicedū q in pdicto sillo sillogizat in qtuor terminis. nō. n. ē idē aial qd pdica tur de hoie. r qd pdicat de asino. si. n. eēt idēz aial qd pdi cat de vtroqz oporteret vnuz de altero pdicari. hoc ergo obseruauit pbs in l. pōz vt sic ordiarent termini q me diū nō diuersificatiū diuigeret vtriqz extremitatē. r q vni r eidē sunt diucta: inter se sunt diuncta. r ex b rns erat q extremitates que diungunt eidē medio in pmissis diun gerent in dclusionē inter se. (Deinde cum dicit.

Sed priuatiuus quidem est alteram quidez propositionem habens quoniam est aliud in alio: alteram autem quoniam non est.

Dat formā filli puatiui dices q (silis puatiua est hñs al tera qdē ppōne qm est aliud in alio) i. affirmatiua (alte ra aut qm nō est) i. negatiua. forma ergo filli puatiui est hñ altera pmissa: affirmatiua altera negatiua. (No tandū aut q ex vtraqz ppōne affirmatiua nō posset con cludi negatiua. ex vtraqz aut negatiua nihil seqt nō. n. va let. si aliq duo remouent ab eodē q illa sint remota iter se. nec ēt sequitur q sint eadē. pnt. n. esse eadē r diuersa q ab vno eodē remouent. qre si ex puris affirmatiuis nō dcluditur negatiua nec ex puris negatiuis aliquid segitur pns est q silis puatiuis altera pmissarū hēat affirmati uā altera negatiua. (Notādū ēt formā filli negatiui in nitiuic pncipio. qd remouetur ab aliquo remouetur ab oī eo qd est idē illi. nō est. n. intelligibile. q. a. sit remo tu. a. b. r nō sit remotū. a. c. qd est idēz. b. duas ergo pmiss as oīz hñe silis negatiua vna fm remotionē r alia hñz idē/ titatē: ergo forma talis filli negatiui est hñe altera pmiss a: affirmatiua alteram negatiua. q si dicat non valere etiam hāc: q qd remouet a. b. remouetur ab oī eo qd ē idem. b. ppter qd dicat nō valere si. a. remouet a. b. q re moueatur a. c. qd est idē. b. qz poterit accipi tale. b. qd erit remotū ab. a. r poterit accipi aliud. b. qd erit idē ipi. a. nec tñ rō hēc valebit q. a. sit remotū. a. c. poterit. n. accipi tale aial qd erit remotū ab hoie: r tale aial qd erit idē rōnali. nec tñ pp b valebit q hō sit remot a rōne. s. z talis obie ctio sepiā soluit. qz tūc sillogizabit i qtuor terminis. for a sit filli ē accipe tres terios tñ. si g a. b. remouet. a. r illi r eidē b. ē. idē. c. oīz q a. remouet. a. c. (Deinde cuz dicit.

Manifestus igitur est quoniam pncipia r dicte suppositiones be sunt.

Qd dixerat adaptat ad ppositū. Circa qd duo facit. qz

pmo ait q que dicta sunt necessaria sunt ad ppositū. z qūo sunt necessaria declarat r pbat ibi (Incipiens autē) dicit ergo (manifestu est igit qd be sunt dicte suppones r pncipia) su. ad pbādū ppositū. q. d. tradere formā sillo gisticā r ondere quō silis tā affirmatiua qz negatiua est in tribus terminis. hoc est pncipiū ad declarādū nfm p/ ppositū. r b dem ē qz supponi in nfo pposito. (Dubi taret forte aliq quō istud debeat supponi. r quō dbeat eē pncipiū ad iuestigādū ppositū. (Dōm q ppositū phi ē pbare statū i silis demratiuis. r q nō ē abire i talib i in finitū. Dubitare aut de ifinitate talū duplr posset rige re. p. n. posset eē dubitatio de qlibz sillo fm se. z d illo vt referē ad formā quā hz in demratiua mā. hñz ergo mōis vtile est tradere formā sillogistica ad ostēdendū. q in talibus nō est abire in infinitū. pmo. n. hoc est vtile ad quēz silm in se. Posset enim forte aliq dubitare de quolibet sillo in se. vtrū posset accipere infinita. cui dubitationē ex his q dicta sunt statiz satisfit. nā si qlibet silis in se nō cō stat nisi ex trib terminis. ex duab extremitatib. r vno medio: nō solū ifinita nō accipit imo paucissima accipit. z hoc fuit vtile si cōparet silis demōstratiuis ad formā sillogistica quā hz in tali mā. forma enim filli est habitu do extremo ad mediū: que forma si referat ad materiā demōstratiua illa habitudo oīz q sit p se. nā q sunt p acci dens sunt demonstrationib inutlia. ea aut que sunt per se impossibile est ifinita eē. Nāz vt vult cōmē. in. s. phy. nec que sunt per se nec q sunt p accis possunt actu in fini ta esse. ea tamen que sunt per accis fm ipsum pnt esse in finita successiue. vt hāc reuolutionē celi fm ipm precesse rūt infinite reuolutōes. r hñc fillū ifiniti ptea. ea autem q sunt p se fm eū nec successiue nec simul possunt in fini ta eē. qd aut sit de his q sunt per accis. de his aut que sunt p se vez dicit q talia ipossibile est eē ifinita. nec sil nec successiue nec qlitercūq. nā p se dicit certā r determi minatā habitudinē: ifinitū aut dicit qd ideterminatum. oīno ergo vnū repugnat alteri. nec vnū pōt stare cū alio. Voluit ergo pbs in hoc ca. narrare formā filli. vt appli cando huius formā ad determinatā mām oīno apperet impole q in silis vel in ppōnibus demōstratiuis eēt pos sibilis pcessus in infinitū. (Deinde cum dicit.

Accipientes enim hoc necesse est sic demon strare vt. q. a. sit in. c. per b. Iteruz at q. a. sit in b. per aliud mediuz. r q. b. sit in. c. similiter.

Quod dixerat adaptat ad ppositū. d. (accipietes autē hoc) v. z. q silis fiat ex tribus terminis. r q hec sit forma sillogistica dcludere duo extrema p vnū mediū. hoc g ac cipientes. r hoc supponentes ex habitis r ex libro priorum (nēce est sic demonstrare vt q. a. sit in. c. p. b. itez autē q. a. sit in. b. p aliud mediū. r q. b. sit in. c. simplr) si demra bit hoc erit p aliud mediū. (Notādūz aut q de pcessu i infinitū posset eē triplex qd. r qlibet illarū qōmū adhuc haberet tres qdēs. r itez ql hz dictaz qōnū adhuc habe ret duas qdēs. nā in sillo sunt tres ppōnes. v. z. a. b. b. c. a. c. vt oē. b. est. a. oē. c. est. b. g oē. c. est. a. dclusum est g in hoc sillo. a. esse in. c. p. b. Rursus qz forte posset sillogizari ma ior. z mior. vt a. est in. b. p. c. i. maior posset sillogizari per aliq mediū. r. b. eē in. c. i. minor posset sillogizari silr per aliq mediū. hic narrat pbs r adaptat sic formā sillogi/ mi ad materiā demratiua vt ostēdat quot modis posset dubitari de pcessu in infinitū in demratiōe nā posset de hoc esse dubitatio triplex. v. z. de dclone vtrū ad pbādūz a. c. posset eē pcessus in infinitū. r de maior vtrū ad pro bādū. a. b. posset esse pcessus in infinitū. r de minor vtrū ad pbādū. b. c. posset esse talis infinitus pcessus. Rursus

cū quelibet triū ppositionū habeat suū mediū qđ dedit intelligere cū dixit q. a. c. pbat p. b. c. r. a. b. p aliō mediū r. b. c. sifr p aliud: qlibet istaz qōnū posset hēre tres qōes. v3 vtrū possit eē pcessus in sursum vel in deorsus v3 i medys. vtz possent eē ifinita. a. q̄ pdicarent de. c. r. vtrū possent eē ifinita. c. q̄ subycerent ipsi. a. vel vtz possent eē in finita. b. q̄ pbarēt. a. d. c. he g tres qōnes de sursum r deorsum r de medys possent fieri tā de maiori q̄ de minori q̄ de cōclusionē cū q̄libz haz ppositionū hēat suū mediū. Rursus adhuc quelz istaz qōnū posset diuidi in duas qz possent esse oēs de qōnes tā de ppōnib⁹ affirmatiuis q̄ de negatiuis. distinguere ergo sic ppōnes r sic media nō fuit inutile ad ppositū. ¶ Aduertēdū tñ q. lz iste qōnes sint multenūmero. pauce tamē sunt in veritate: qz vt patetibit omnia huiusmodi dubitabilia ad valde pauca reducantur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Secundū quidē** igit opiones sillogizātib⁹ r solū dyaletice manifestū est qđ hoc solū intēdē dū sit. Si ex qbus ptingit verisimilis fiat sillogismus. Quare r si est aliqd eorum in veritate que sunt. a. b. mediū videtur autem non per hoc syllogizās syllogizatus dyaletice est. Ad veritates autem ex his que sunt oportet intendere. Habet autem se sic.

¶ Postq̄ pbs enarrauit aliq̄ necaria ad ppositū se tenentia ex parte forme silli dñficiatiui. In parte ista assumit aliq̄ necaria se tenentia ex parte mae q̄ sunt duo. v3. qđ demonstratio pcedit ex immediatis fm veritatem r ex his que sunt per se. Duo ergo fac. qz primo dat dñfiaz iter dyaleticū r demonstratorē. vt oñdat qđ demfator pcedit ex immediatis fm vitatē. r dat dñfiaz iter ea q̄ sunt p se. r que sunt p accñs vt oñdat qđ demfator pcedit ex his q̄ sunt p se. r dimittit q̄ sunt p accñs. ibi (qm̄ aut est) Dic ergo (fz igit opinione qđ ex solis dyaletice sillogizātib⁹ manifestū est qđ solū h̄ itēdēdū sit ex qb⁹ ptingat. i. continenter vel q̄rcūqz (fiat verisimilis). i. pbabil⁹ r opinabilis (silis) vel q̄rcūqz ex verisimilibus. i. ex opinabilib⁹. vt habet alia lra (silis q̄re r si aliquid in vitate est eorum q̄ sunt. a. b. mediū aut nō videt sillogizās p hoc). q. d. qđ si eozū que sunt. a. b. i. bec ppō in vitate habeat mediū. i. in vitate sit mediata. dū tñ nō videat. i. dū pbabil⁹ appeat esse non mediata sufficit ad syllogizandū dyaletice (ad veritatē autē). i. ad sillogizādū fm veritatē (oz itēdere ex his q̄ sunt) mediata fm veritatē (haz aut se sic) su. demonstratio qđ nō pcedit ex his q̄ vident: fz ex his q̄ sūt fz veritatē. ¶ Notādū aut qđ mediata ppō est qđ nō est altera prior: sed hēre ppositionē pōzē hoc pōt eē dupliciter vel fm veritatē vel fm pbabilitatē. cū ergo accipit aliq̄ ppō ad pbādū aliqd si illa h3 aliquā priorē opz qđ resolnatur in suā pōzē. nā illud p qđ pbat aliqd vel d3 eē per se notū vel d3 reduci i p se notū. q̄ tā dyaleticus qđ demfator sillogizans ex pmissis r immediatis vel ex his q̄ reducunt ad pma r mediata. alr tñ iste alr ille. naz dyaletic⁹ sillogizat sic fm pbabilitatē. suffic. n. dyaletico qđ pbabiliter videat ppō accepta eē mediata qđ fit ab oib⁹ vel a plurib⁹ accepta. demfator aut nō sic. nā cū ipse aggeneret sciaz qđ nō est nisi veroz. oz qđ pcedat ex immediatis. vt ex his q̄ reducunt ad mediata fm vitatē nō fz opione. ¶ Notādū etiam qđ spāliter fecit mētionē de. a. b. d. qđ si eoz q̄ sunt. a. b. ē mediū. i. si esset mediū iter. a. r. b. i. si bec ppō. oē. b. est. a. nō est mediata tñ videat r appareat in mediata hoc sufficit dyaletico spālī mētionē fecit de. a.

b. intelligēs p hoc ppositionē maiorē. nā p̄lo nūq̄ d3 eē i mediata. pmissē ḡ oñt eē imediate r potissime maior: in q̄ stat vis silli. ¶ Dubitaret forte aliqs quō facit ad ppositū assumere qđ demfator pcedit ex immediatis fz vitatē. ¶ Dicēdū qđ ei⁹ itētio in h̄ caplo ē oñdere qđ ois rei non sit demfatio. vñ r infra dicit qđ idē est itēdere si demfationes in ifinitū veniūt. r si demfatio ē ois rei. si ḡ suffice ret demfatori pcedere fm pbabilitatē ipsa pncipia possent demfari. r lo dñ in p̄topicoz qđ dyaletica ad oium methodoz pncipia viā h3. si ḡ ipsa pncipia possent demfstrari oium eēt demfatio. vt ergo oñdat qđ non oium sit demfstratio assumit qđ demfstrator nō pcedit ex immediatis pbabiliter sed fm veritatē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Quoniam autem est qđ ipsum quidem de alio predicat non secundum accidens.**

¶ Dat dñfiam iter ea q̄ sunt p accñs r p se. vt oñdat qđ demfstrator nō pcedit ex his q̄ sunt p accñs fz p se. Circa qđ tria fac. qz p ait aliq̄ eē non p accñs. 2° exponit se qđ appellet eē p accñs. 3° ex his que dixerat cōcludit aliq̄ eē per se ex qb⁹ demfator pcedit. sc̄ba ibi. (Dico autē certia ibi) (Sunt igit qđā) Dicit ergo (qm̄ aut est qđ ip̄s qđ de altero pdicat. nō fm accñs). q. d. qđ est dare aliqua pdicata nō per accñs. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **Dico at fz accidēs. vt albu aliquādo dicim⁹ illud esse hoies: non similr dicentes r hominē album. Quod quidē. n. cum non alterum albū qđ sit album est. album autem est quoniaz accidit homini esse album.**

¶ Exponit se qđ appellet p accñs. d. (Dico autē fm accñs) su. pdicari (vt albu dicim⁹ illud eē hominē nō silr dicentes r hoimē albu). q. d. qđ hoc illud. i. albu est hō. r hō est albus. q̄libet est p accñs fz nō silr. i. fz non eodem mō. qđ declarat. d. (qđ dē. n. cū nō aliqd altez sit albu. albu est hō). i. albu pdicat de hoie. nō qz aliqd altez sit albu. fz (qm̄ accidit hōi esse album). ¶ Dubitaret forte aliquis quō alr est p accñs albu est hō. r hō est albus. ¶ Dicēdū qđ albu est hō est p accñs duplr. r rōne subī. r rōne habitudinis pdicati ad subm. rōne. n. subī est p accñs. qz accidit albo qđ subyciat. nā albu nō subycit qz albu fz subycit rōne alicuius sibi in quo h3 eē albedo. albus ergo est hō. qz for. in quo fundat albedo est hō. Rursus albus est hō. est p accñs rōne habitudinis pdicati ad subm. qz bec duo albus r hō hnt bitudinez p accñs non per se fz bec hō est alb⁹ ē p accñs vno mō. nā nō est p accñs rōne subiecti. vt qđ accidat hōi qđ subyciat. hō. n. ē aliqd qđ est aptū natū subyci. ¶ Aduertēdū tñ qđ cū dicim⁹ qđ bec ppō hō est albus nō est p accñs rōne subiecti. r qđ hō ē se est: dicit aliqd aptū natū subyci: nō itēdīm⁹ p hoc excludere particularia. qz p̄cularis hois. vtputa for. nō est aliquid aliud eēntialr ab hō. hō ergo q̄tūcumqz subyciat albo p forte nō subycit ei p aliqd qđ sit essentialr aliud ab ipso alr itaqz albu est hō. qz for. cui accidit albu est hō. r aliter hō est alb⁹. qz fortes q est hō est alb⁹. nā albu subycit homini p accñs. nō p aliud eēntialr ab ipso vt p fortē. hō tñ subycit albo nō p er aliud essentialr ab ipso. igit bec ppositio. est alb⁹. nō est p accñs rōne subī: sed est per accidens ratione habitudinis pdicati ad subm. vt qz album ad hominē habet habitudinē per accidens. Ideo ait qđ albu aut est hō. i. qz albus pdicat de homine nō oz qđ hic accipiat eōuerso ppositio qđ sonet littera. sonat autem littera. albu est hō. i. albu subycit homini: fz debz exponi albu aut est hō. i. est pdicatur hois. vel pdicat de hoie. i. bec ppositio. homo est albus. in qua albus pdicatur de

boie sit. est p accns. nō aut q' altex aliqd sit p accns. i. nō rōne subī. s. ē p accns qm̄ accidit hōi eē albū. i. qm̄ est accntalis habitudo p̄dicati ad subī. ¶ Est ḡ diligenter notandū q' illa q̄ sunt p se in gñe illa sunt apra nata subyci r suis supiozib' r suis pprietatib'. vt albedo p se subyci colorī r p se qlitati subyci. sic ē albedo p se subyci p pulcatib'. vt si digregare ē pprietas albedinis. ista erit p se albedo disgregat. sic est p se. triāgulus hz tres. nā lz triāgulus sit accns. hz tñ suas pprietates. nā vnus accns pōt esse pprietas alterius accntis. ita lz albedo sit accns hie suas pprietates qb' p se subyci. vnū. n. accns pōt eē p se subm̄ alterius fm̄ q' de subo loqur dem̄rator. ea ḡ q̄ sūt p se in gñe sunt apra nata subyci. nec p accns est q' subyci autur. lz qz cōcreta nō sunt p se in gñe. vt qz iustū nō ē in genere lz iusticia. talia r denoiatiua qz iplicant subm̄. vt iustū vel albū. qz implicat illud in quo est iusticia vel albedo. iō talia subyciunt p accns. qz nō subyciunt rōe sūt sed rōne subī qd̄ iplicat. Si ḡ ea q̄ sunt in gñe subyciuntur nō pōt illi eē p accns rōne subī fm̄ se lz rōe habitudinis p̄dicati ad subm̄. cū ḡ hō sit qd̄ p se in genere. homo est albus nō erit p accns rōne subī fm̄ se vt rōne alicuius alterius quod iplicat hō de quo nō essentialr p̄dicet. sicut albū subyci p accns rōne alicuius alteri' qd̄ iplicat hō quo nō centialr p̄dicat. lz solū erit p accns hō est albus. qz accidit hōi esse albū. i. qz ē accntalis bitudo albi ad boiem p̄dicati ad subm̄. ¶ Deinde cum dicit.

Sunt igitur quedam b' que quidē secundū se predicantur.

¶ Ex his q̄ dixerat cludit aliq̄ esse per se ex qbus pcedit dem̄rator. d. q' (sunt igit̄ qdaz hz que fm̄ se p̄dicantur) r sit. talia p̄dicata sunt huius ex qbus pcedit dem̄rator.

¶ Dubitaret forte aliqs quare distinxerit hic p̄bs inter p se r accns. r qre voluit eligere ea q̄ sunt p se ex quib' dem̄rator pcedit. ¶ Dm̄. q' intentio eius in hoc. c. est ostendere q' demonstrationes non vadunt in infinitū. r q' ois rei nō est dem̄stratio. Si ḡ dem̄strator posset accipere ea que sunt per accns. qz talia sunt indeterminata r quodāmodo infinita demonstrationes quodāmodo irent in infinitū. lz qz accipit ea q̄ sunt p se q̄ in quolz gñe sunt in infinitū. lz qz accipit ea q̄ sunt p se q̄ in quolz gñe sunt certa r determin. nata. ideo ex hoc statim apparere pōt q' dem̄strationes non vadūt in infinitū. p̄ma ḡ acceptio. v. q' dem̄ratio pcedit ex immediatis fm̄ veritatē magis de feruit huic veritati q' ois rei nō sit dem̄ratio. qz erit deuenire ad aliq̄ p̄ma r imediata q̄ fm̄ veritatē dem̄fari poterit. q' vero hic z' assumit q' distinguit iter per se r per accns vt ostendat q' dem̄ratio pcedit ex his q̄ sunt per se magis deseruit huic veritati q' dem̄strationes nō vadunt in infinitū. Est ḡ intentio p̄bi q' cū duplr dicat aliq̄ qd̄ p accns vel rōne subī fm̄ se vel rōne habitudinis p̄dicati ad subm̄. vel rōne habitudinis tñ q' est dare aliq̄ per se que non sunt p accns aliquo istoz modoz. r ex talibus pcedit dem̄strator. r qz talia sunt certa r determin. nata in quolibet genere. iō est impole demonstrationes in infinitū pcedere. ¶ Tunc sequitur illa pars.

Sit igitur. c. quidem b' q' ipsum quidem nō sit alio: in hoc autē. b. sit primo: r non est aliō mediū. Iterum. i. sit in e. Sit etiam similiter r hoc in. b. Aliquid ergo necesse est stare. aut contingit in infinitum ire.

¶ In q' postqz assumpsit necessaria ad ppositū exegitur d̄ int̄o. Circa qd̄ duo facit. qz circa pcessus in infinitū p̄ mouet quas dā qōnes. z' exequitur de illis questionibus ibi (qd̄ quidez igitur non p̄tingit) Circa p̄mū duo facit.

qz primo mouet hz qōnes fm̄ ascensum r descensum r r hz media. z' ostēdit q' tales qōnes inuertibilib' locū nō hnt. ibi (S. in cōuertibilibus.) Circa p̄mū duo facit. quia primo mouet tales qōnes in demonstrationib' affirmatiuis. z' in negatiuis. ibi (S. aut dico r in p̄uatis.) Circa p̄mū tria facit fm̄ q' in quolibz sillogismo ē dare tres terminos. nā p̄mo mouet qōnes de minori extremitate. vtrū incipiēdo a minori extremitate p̄tingat in infinitū ascendere sursum. z' de maiori vtrū incipiēdo a maiori p̄tingat in infinitū descendere deorsus. z' de medijs vtrū iter maiore r minore extremitate possunt eē infinita media. z' ibi (Et iter si de ea.) z' ibi (Amplius nunqz) Dicit ergo (sit. c.) i. minor extremitas (qd̄ ipsum hui' nō sit in alio.) i. q' ita sit ifimū q' nihil sit sub eo (i. b. d. c. sit. b. p.) i. imediate (r nō est aliud mediū) r nullū sit mediū iter b. a. c. r iter si sit. i. in. c.) vt hnt aliqui textus in. e. (sit r bec.) i. e. (sit in. b. nunqz igit̄ sic ascēdēdo necesse ē et hoc siue in hoc stare aut p̄tingit in infinitū ire.) q. d. bēant ista q̄tuor p ordine. c. b. e. ita q' c. sit vltimū r supra. c. imediate sit. b. r supra. e. sit. i. r. e. sit supra. b. pcedet in infinitū sic ascēdēdo vel erit status. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz v' q' ista qō nō sit de minori extremitate sed minor extremitas supponit. r q̄rit vtrū sit ascēdēdo in infinitū hz minor extremitate. ¶ Dm̄ q' ista qō nō est de minori extremitate fm̄ se. nec de minori extremitate vt pparatur ad inferiōra. nā loquēdo de ppōne vll' q̄ nunqz cludit in tertla figura. accidit minori extremitati cōpari ad inferiōra: sed p se est qd̄ cōparat ad supioza. sic etiā maior extremitas nō pprie cōparat ad supioza. sed ad inferiōra. ḡ qd̄ de ascēti magis est ppria minori extremitati a q̄ ascēditur. r qd̄ de ascensu magis est ppria maiori extremitati a qua descēditur. Rursus qm̄ aliqd̄ ex vna pte hz fines r terminū. ex alia nō hz nec finē nec terminū. qz infinitū: ignotū est. r denoiatio dz fieri a noto. nō dz fieri denoiatio ab eo q' ponit̄ in infinitū. sed ab eo q' ponit̄ finitū. r qz hic finite r determinate ponit̄ minor extremitas. r q̄rit vtrū exinde possit ascēdi in infinitū. a minori. n. extremitate dz noiari bec qd̄ q' ponit̄ finita nō a maiori q' ponit̄ nō finita. Et cum d̄ q' minor supponit̄: lz supponat̄ fm̄ se nō supponit̄ fm̄ ascensum: imo si vellemus possemus dicere q' cū qōes sint equales hūero bis q̄ vere scim̄tis. r cū scia sit de passione r subo in hac qōe tanqz subm̄ se hz minor extremitas. tanqz passio maior: vtrū exinde possit pcedi in infinitū. erit ḡ qd̄ vtrū bec passio ascendere sup aliquid infinitum possit cōpetere huic subiecto. v. z. minor extremitati. ¶ Deinde cum dicit.

Et iterum quidem sit de. a. nihil predicatur per se. a. autem in. c. est primo. medium autē in nullo prior. r itez. c. sit in. i. r hoc in. b. Aliquid r hoc stare necesse est. an r hoc cōtingit in infinitum abire.

¶ Mouet qōnem de maiori extremitate in descendendo. Circa qd̄ duo facit. qz p̄mo facit qd̄ dictum est. secūdo dat d̄iam inter hāc qōnem r p̄missam ibi (Differt autē) Dicit ḡ (Et iterū vel r̄idē si de. a. qdē.) i. de maiori extremitate (nihil predicet per se.) i. nihil sit supra ipsum. (a. aut sit in. c. p̄mo.) i. imediate (medium autē.) i. c. qd̄ erit mediū inter. a. r alia (sit in nullo prior.) i. nō sit i aliquo priorē q̄ i. a. i. sit imediate in. a. (r. c.) quod ponitur tale medium inter. a. r alia (sit in. i. r hoc.) i. i. (sit i. b.) i. ista q̄tuor se habeāt p ordine in descēdēdo a. c. in. b. (nūquid necesse est stare hoc) vel stare in hoc (aut) fm̄ modum hunc. i. fm̄ hūc pcessus incipiēdo. f. ab. a. supzemo qd̄ nō hz aliqd̄ superius (p̄tingit in infinitū ire.) i. in infinitum

Posteriorum

descendere. ¶ Deinde cum dicit.
Confert aut hoc a priori: quoniam hoc quidem est.
 Nunquid contingit inceptum ab his quae in nullo est altero sed aliud in illo in sursum et in infinitum abire. alterumque inceptum ab his quod ipsum quidem de alio. de illo aut nihil predicat in deorsum intedere si contingit et in infinitum ire.

¶ Dat oriaz iter hac qone r pcedete. d. (ort at hui). i. qd vl ort at ha priori. i. qoe (qm h' gde) qd qe p' posita. i. qd p' e (nugd rtingit inceptum ab h' qd i nullo e. sz aliqd e i illo). i. nuq rtingit icipe ab ifimo (r i ifinitu sur su ire. al. tez at). i. altera qd e (iceptum ab h'). i. a supmo (qd gde ipz d alio pdicat. d illo at nihil). q. d. q. altera qd qrit vtz icipe ab aliq sic supmo q nihil pdicat d ipso. sz ipz d alijs cotigit i deorsu descendere r sic descendedo i ifinitu ire. p' igit p' supponit vltimu r qrit vtz sit i ifinitu ascendere sur suz. r qd e r ort ab altera qz p' suppoit supmu. r qrit vtz sit in ifinitu descendere deorsuz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius nunqd cotingit ifinitare media de terminatis terminis. Bico aut vt si. a. in. c. sit mediu antez ipsoz sit. b. ab ipso aut. b. a. alterum. sz hoz alia. nunqd r hoc cotingit in infinitum abire. aut impossibile est.

¶ Mouet qonez de medys. Circa qd duo facit. pmo facit qd dca est. z' ondit qd tales qones qrit r ad quid deducant. ibi (Est aut r hoc) dicit q' (ampli) su. rtingit q're de ipsis medys (nugd. i. rtingit ifinitare media determinatis extremis) r exponit se. d. (dico at vt si. a. sit in. c.) ita q' sint determinata ista extrema vt nihil sit supra. a. r nihil sit infra. c. (r mediu ipoz sit. b.). i. b. sit inter. a. r. c. (ab ipso aut. b. i. ab. a. alterz). i. iter. b. r. a. alterum sit mediu. vt puta. d. (sz r hoz alia). i. sz hoz medioz sine iter h' media sint alia media (nugd r h' rtingit i ifinitu abire) ita q' sp erit media r medioz media. in ifinitu (aut im pole e) su. hoc i ifinitu pcedere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est autem hoc intendere ide esse. r si demostratio rei ois aut adinuicem includantur.

¶ Ondit qd tales qones qrat. r ad qd deducant. d. (Est aut r bitendere ide ce) su. si qrat (r si demofationes i ifinitum veniunt r si demofatio e ois rei aut adluce includantur). i. rterien vt hz alia lra. ¶ Nota' at q' i ifinitis no est dare pmu vn si mud' fuisz ab eterno n' eet dare pmaz pluniaz nec pmu hoiez. ita q' nlls eet ho q n' eet genit' ab hoie. ita si ppones dmofatie vadut i ifitu. nlla erit ppd p'ima. r nulla erit ppofio q possit demofari. sic g' ide e q'rere vtz accipiēdo ab hoie q vltiat' e vtz sit dare hoiez ab hoie in ifinitu. B. n. q'rere e ide q'rere vtz sit dare pmu homine. ita et q'rere vtz sp ppd possit affirmari p' ppone in ifinitu vl n'. r q'rere vtz sit dare p'ia ppone r idemoftrabile: vl vtz ois rei sit demofatio e ide vnu qd aliud. ¶ Non' q' q'gd terminat vl e ipe termin'. vl e palid teriatu. qd aut nec e termin'. nec e reducere ipz i terius nllō mō terminare pot. igit q' si i ppōnib' demofatis eet p'cessus in ifinitu nlla ppō eet termin'. nec vlla ppōne eet reducere i terminu. nlla g' ppō teriatet alia. nec faceret fidē de alia nec vna demofatio affirmaret alia demofationez. nec terminaret alia. q'rere q' vtz talia vadat i ifinitu vl nō e q'rere vtrū ppōnes demofatiue vna faciat fidē de alia. vel vna terminet r cludat alias vel non. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sicut autē dico r in priuatiuis sillogismis r

ppositionibus. vt si. a. non uest. b. nulli asit primo aut e aliqd ifra cui priori non inest. a. vt si ipsi. c. qd sit i oi. i. r naqz in bis aut infinita sit in qbus non est prioribus aut statur.

¶ Ondit has qones scas i affirmatis posse fieri i negatis d. (Silt at dico r i puatis). i. i negatis (sillis r ppōnib' vt si. a. qd n' uest nllī. b. p' vl e i nllō. b. p' aut e aliqd infra) i. iter mediu vt hz alia lra (cui pozi n' uest. a. vt si n' e i. c. qd e e i oi. b. r itez et B. c. e i alio pozi vt si. c. e illd qd e i oi. i. r naqz i bis at ifinita sit) su. poza (i qb' pozib' n' uest) su. a (aut statur) i talib' r nō est p'cessus i ifinitum. Ut g' ista magis pateat i teris spalib' dicem' q' nllū. b. e. a. i. nllō bō e q'ritas. n' uest nllī. b. i. nllī boi p' i. imediate aliqd erit ifra i. iter mediu a q' p' remouebit. a. i. q'ritas. vtputa sit illud. r. i. aial. qd. c. e i oi. b. i. i oi hoie. si itez B. c. i. aial e i alio pozi. vt puta si aial e illd qd e i oi. i. i oi corpe. erit g' i talib' p'cessus i ifinitu. ita q' sp erit dat aliqd p' r aliqd sup'. a. q' b' pozib' nō terit. i. a. qd' p' remouebit. a. i. q'ritas. vl n' erit pcedere i ifinitu. sz erit i talib' star'. ¶ Nota' at q' id e mediata hec negatiua nullū. b. est. a. i. null' hō est q'ritas. qz aliqd e supra. b. vl qz aliqd e supra. a. si. n. nec. b. nec. a. eet i aliq toto ista eet imedi'. nullū. b. e. a. vt e ex supioz rib' patefactū. si g' e mediata aliqd erit supra. b. vl supra. a. si at id est mediata. qz aliqd e supra. b. illd g' mediu qd erit ifra. b. r. a. vl illd mediu qd erit ad pbā' nullū. b. e. a. erit supra. b. sit g'. c. si at adhuc nō e imediata nullū. c. e adhuc erit aliqd supra. c. pceder' g' i ifinitu i negatis e pceder' i i finitu i affirmatis. qz n' eet. c. supra. b. r. i. supra. c. r sic alce dedō nllz eet mediu ex pte. b. ad pbā' nllz. b. e. a. qd vlt' e d. b. itelligedū e d. a. qz si id eet mediata nllz. b. e. a. qz aliqd eet supra. a. qd p' f'moueret ab ipo b. qz. a. si ad huc nō eet ppō imediata. adhuc oporteret dare aliqd supra illd. n' e g' p'cessus i ifinitu i negatiuis. nisi qz est p'cessus i ifinitu in affirmatis. ¶ Deinde cum dicit

¶ Sz in couertibilib' nō silt se hz: non. n. est in eque predicabilib' de quo pdicatur primo aut vltimo. oia. n. sic silt ad oia se habet. r si sine ifinita de ipso pdicantia in vtraqz sunt pdicata ifinita. Nisi silt rtingat conuertit: sz hoc qdes sicut accis illud vero sicut predicamentum.

¶ Ondit q' tales qones i uertibilib' n' hnt locū. d. (Sz icouertibilib' nō hz se sic) q' su. sit ibi. a. assignare supioz r iferi'. nec e ibi ascēsus nec descēsus. id aut q' (nō. n. in eā pdicabilibus de quo d' p' aut vltio. oia. n. ad oia se hnt sic silt) i. uertibilz r eodē mō (r si sint ifinita) talia. i. vtraqz tibia (pdicatia de ipso). i. d. aliquo uertibilz (i vtraqz) sup. pte (sunt talia pdicata ifinita). q. d. q' talia pdicata erūt i vtraqz pte. i. ita erūt suba sic pdicata: ex q' uertibilz ita sunt ad oēs pte poterūt verti. poterūt. n. sp' in talib' fieri de pdicato subz r ecouerfo (nisi silt rtingat uerti) falsa est lra. dz dici (nisi nō silt rtingat uerti) ita. n. hz alia trāstatio r est correctioz lra. q. d. q' poterūt eē diuersitas in talib' uertibilib' si nō silt uertant. i. si nō sint silt uertibilia (sz B' qdem fm accis). i. uertant accidētaliter (ilud autē sicut pdicatu). i. couertat sicut eēntiale pdicatu hoc. n. mō diffinitio r p'puz uertunt de aliquo: sed diffinitio uertit essentialr. p'puz aut manet de genere accis. nō est oria in couertibilibus fm sub r supra: sed solum fm esse eēntiale r accidentale.

¶ Qd qdē igit media nō contigit ifinita eē si in sursum r deorsuz stēt pdicamēta māifestū est.

¶ Postq' pbs posuit q'uestiōes de ascēsu r descēsu r de

cap. 16.

medijs. In parte ista exegitur de quonibus illis. Circa quod duo facit: quod primo habet quonibus abbreviat reducendo eas ad pauciores. et quonibus abbreviata determinat. **ibi** (Sed quod in illis fillogistice.) Propter primum scilicet quod habet quonibus abbreviant dupliciter. primo quod quonibus de medijs reducunt ad questiones de extremis: quod si non est incipiendo a maiori extremitate descendere in infinitum non erunt media infinita. non igitur possunt esse media infinita: nisi quod vel est infinitus ascensus incipiendo ab extremo infimo. vel est infinitus descensus incipiendo a summo extremo. et abbreviant huiusmodi quonibus: quod quonibus de privativis reducunt ad questiones de affirmativis. nam ut supra diximus non potest esse infinitus processus in negativis: nisi quod est infinitus processus in affirmativis. duo ergo facit primum quod hic dupliciter modo abbreviat habet questiones. nam primo facit hoc reducendo questiones de medijs ad questiones de extremis. et reducendo questiones de negativis ad questiones de affirmativis. **ibi**. (Manifestum est autem.) Circa primum tria facit: quod primo proponit quod intendit. et exponit quod dixerat. et probat intentum. et **ibi** (Dico autem) **ibi** (Si enim a.) Dicit ergo (manifestum est quid quod non contingit media infinita esse si scilicet predicata in sursum et deorsum) quod quod cum est status in extremis quod non contingit in infinitum nec ascendere nec descendere. hoc erit status in medijs quod non erunt infinita media. **Deinde cum dicit.**

Dico autem sursum quidem quod vlt magis est. deorsum autem quod particulare est.

Exponit quod dixerat. exponit. n. quod est ire sursum et quod deorsum. d. (Dico autem sursum quod est magis vlt) hoc erit enim ire sursum incipere a magis particulari: et ire in magis vlt (deorsum autem) su. ire (est) magis particulare. **Notandum autem quod sic eadem est via quod itur ab athenis ad thebas et a thebis ad thebas.** attamen dicitur secundum modum se habendi: vel secundum modum incipendi et finiedi via: quod vna incipit ab athenis et finit in thebas. alia a thebis et finit in athenas: ut declarari habet in 3° phycor. sic idem est spatium quod descendit et ascendit in linea particulari. sed illud spatium ut est ascensus incipit a particulari et tendit in magis vniuersale: ut est descensus se habet conuerso. **Deinde cum dicit.**

Si enim a. predicata de. c. infinita sunt media in quibus est. b. manifestum est quod corrigat vltiqz ab. a. ad. c. i. deorsum alteri de altero predicari in infinitum. an quod enim in. c. veniat infinita sunt media. et a. c. in sursum infinita an quod in. a. veniat. Quare si. b. impossibile sunt: et ipsi. a. et c. ipse est infinita esse media.

Probat principale intentum. Circa quod duo facit: quod primo facit quod videtur est. et remouet quadauam cauillationem circa hoc fieri poles **ibi**. (Neque enim.) Dicit ergo. (Si enim a. predicata de. c. infinita sunt media in quibus est. b.) i. significant p. b. (manifestum est quod contingit vltiqz: quod ab. a. ad. c. i. deorsum alteri de altero predicari in infinitum an quod veniat i. c. infinita media sunt. et a. c.) l. ab ipso. c. (in sursum infinita) su. trigit praesire: (quod si hec ipolia et ipsi) a. et c. ipole est esse infinita media. **Notandum autem intentionem** pbi est quod est ipole infinita media esse. scilicet 03 esse statum in extrinis. ut ponam quod extrema sunt. a. et c. i. suba et ho. media sunt corpore alatu et aial et cetera talia quod oia figurent p. b. stat autem quod an quod deueniat ab. a. in. c. i. a. suba i hoiez quod oia. b. i. oia media praesire. et quod talia sunt infinita. infinitum quod poterit esse talis descensus. nunquam incipiendo ab. a. deueniem in. c. quod non contingit infinita praesire. **Et** est 3° ypothefis. positum est enim de scensus esse finitum. si ergo descensus est finitum 03 quod media sunt finita. hoc. n. est si incipem. a. c. i. ab hoie. r. ascenderem in. a. i. in suba. infinita. n. esset praesire. si ergo sunt hec ipolia quod sit ascensus finitum et descensus finitum nece est inter. a. c. esse media

finita ex quod ponim ascensum et descensum. **Notandum est.** quod quadauam textus habet bis. contingit. hnt. n. tale lraz. manifestum est quod contingit vltiqz quod ab. a. ad. c. alteri de altero trigit predicari in infinitum. scilicet ibi non dicitur esse nisi se tringit: ut per ex alia translatione quod in hoc habet correctione lraz. **Notandum autem quod coter textus** hnt quod se. b. i. sut. et est corrupta lra. dicitur si B non habet alia translatione cum quod vellet posset sic nraz exponere lraz. quod se. b. i. si media ipolia sunt su. praesire si ponant infinita ipsi. a. et c. impole est esse infinita media. quod su. ponit polis translatione ab. a. in. c. et conuerso. **Deinde cum dicit.**

Neque enim si aliquid dicat quod hec quod est quod sunt. a. b. c. continentia sunt adiuncte: quare necesse est media esse finita. illa vero non accipere.

Remouet quadauam cauillationem quod circa predicta fieri possit circa quod duo facit: quod primo potest habet cauillationem. et eadem remouet **ibi**. (Nihil dicit.) Dicit ergo (neque est supple dria si aliquis dicat quod hec quod est quod sunt. a. b. c.) i. si media et extrema quod intelliguntur p. a. b. c. (sunt adiuncte contingetia) i. p. a. et p. p. a. (quod necesse est media) su. talia esse accipere. i. esse finita. (quod d. quod si. a. b. c. i. si media et extrema sunt adiuncte contingetia vel p. ter se habetia contingit talia media esse accipere. i. esse finita. scilicet si non sunt contingetia vel p. ter se habetia suppledu est quod diceret cauillator quod p. ter esse infinita media. **Non** quod per a. c. intelligit extrema. p. b. media. igitur. a. b. c. esse adiuncte contingetia est media iter se et media cum extremis esse adiuncte. i. contingetia. i. continua vel p. ter se habetia. **Notandum etiam** cauillationis b^o in hoc consistere. nam inter duo extrema p. ter esse media infinita: quod nec iter se nec cum extremis sunt continua nec contingetia: nec p. ter se habetia. ut inter duo puncta extrema sunt infinita puncta media quod nec iter se nec cum extrinis sunt contingetia. cauillaret gaderari quod si. a. b. c. i. si media adiuncte et cum extremis sunt contingetia. i. continua. vel cotingua vel p. ter se. habetia nece est talia media esse accipere. scilicet si non sunt contingetia p. ter esse infinita. scilicet ut patebit dum tamen sint media in actu nihil refert ponere ea contingetia vel non ponere. **Notandum est** quod in bis quod itur in infinitum est accipere media. p. a. ut si mundus fuisset ab eterno. incipiendo ab h^o die vltio in quod sumus possemus semper accipere die aliu: et hoc in infinitum. nunquam tamen deuenirem ad die primum. h. tamen non obstat dies se habet p. ter: quod statim post vna die est alia dies. si. n. sic eest pole quod mundus fuisset ab eterno et eest dare prima die se possemus accipere die post die: nunquam tamen deuenirem ad hanc vltiaz die. et i tali bus quod vadut in infinitum nihil dicit accipere p. ter vel non p. ter. ut p. in numeris. possu. n. se accipere p. ter dicere vnu duo tres quatuor: et sic in infinitum. et possu accipere non p. ter et dicere quod quod decem quod decem. et sic in infinitum. in hoc est autem dria: quod accepta sunt finita. scilicet postea quod sunt accipienda sunt infinita. si ergo accipiant talia p. ter vel non p. ter semper quod postea accipienda sunt: sunt infinita. et nunquam incipiendo ab vno extremo ex quo infinita sunt media nunquam deueniem ad aliud extremum siue accipiant media p. ter siue non consequerentur. accepta. n. erunt finita: sed quod postea accipienda sunt erunt semper infinita. vel ergo vnu quod non sit status in extremis et quod non sit deuenire ab extremo ad extremum: vel si est deuenire ab extremo ad extremum: 03 quod media sunt finita. **Deinde cum dicit.**

Nihil differt. quod vltiqz accipio eorum que sunt. b. erit ad. a. aut ad. c. aut infinita media aut non. a. aut si quo iam primo sunt infinita. siue statim siue non statim. nihil differt. que. n. sunt post hoc infinita sunt.

Soluit cauillationem dicta dicens: quod (nihil differt). i. nihil refert su. sic cauillare (quod. n. vltiqz accipio eorum que sunt. b.) i. si accipio aliqua eorum que sunt. b. (erit. ad. a.

cedendo nō sit abire in infinitūz et exponit se quid appel-
let primū. d. (dico autē) .i. voco (p̄mum qđ ipsūm qđem)
su. de alio predicat. (sed de ipso) su. (nihil aliud) dicitur
(si igit hoc erit) .i. si erit status in affirmatiua qđ non con-
tingat in infinitum ire. nec in sursum nec in deorsum (et in
negatiua stabit) su. in sursum et in deorsum.

¶ Triplr. n. dem̄rat nō eē. aut. n. in quo ē. c. b.
omni inest. S; in quo ē. b. nulli inest. a. Ipsiū
qdē igit. b. c. Et semp alterius distātie necesse
est ire in immediata. p̄dicatiua. n. hec distantia.

¶ Postq̄ p̄bus p̄posuit hanc vitatē qđ si est status in affir-
matiua qđ est et in negatiua. In pte ista supponēdo statū
in affirmatiua p̄bat statū in negatiua. Circa qđ tria facit.
qđ p̄mo facit qđ dcm̄ est. 2. remouet cauillationē quā daz.
3. epilogat circa determinata. scđa ibi. (Manifestū āt.)
tertia ibi. (Quod quidē igit) Circa p̄mū tria facit s; qđ p̄
uatiua in triplici figura cōcludi pōt. p̄mo ergo ostēdit qđ
in p̄uatiua sit status. put cōcludit per p̄maz figurā. 2. put
cōcludit p̄ secundā. 3. put cōcludit per tertiam. secunda ibi.

(Ite; si. b.) tertia ibi. (Terri^o autē ē.) Dicit ergo qđ. (tri-
pliciter. n. dem̄rat nō esse) .i. p̄pō negatiua. Dicit ergo p̄
mo quō tale nō esse. i. talis p̄pō negatiua ostēdat p̄ p̄mā
figurā. Circa qđ duo facit. qđ p̄mo ex sup̄pōne facta ait qđ
in p̄ma figura sit status quātūz ad p̄pōnē affirmatiuā. 2.
ex hoc p̄bat qđ sit status quātūz ad negatiuā ibi. (Si alte-
rius.) Dicit ergo qđ. (aut. n.) su. nō esse. a. in. c. (qđ in quo qđ
dē est. b. xtingit) .i. inesse omni. b. c. hec est minor. oē. c. est
b. (sed. a. iesse nulli in quo ē. b.) .i. nullū. b. est. a. ecce ma-
ior. fiet ergo talis fillus in p̄ma figura. nullum. b. est. a. oē
c. est. b. ergo nullum. c. est. a. si ergo p̄missas huius filli vo-
lumus reducere ad immediatas (ipsius qđem igit. b. c.)
.i. ipsius minoris qđ est affirmatiua (et semper alterius spa-
cy) .i. quātūz cūq; accipiatur esse alterius et alterius spacy
.i. siue magni siue parui (necesse est ire in immediata. predica-
tiua. n. est hec distantia) .q. d. ex quo suppositū est qđ in af-
firmatiuis itur in immediata. b. c. qualecūq; hēat spatium
siue magnūz siue parūz ex quo affirmatiua est reducere
ad immediata et ad aliqd in quo sit status. (Notādū autē
qđ si vellē p̄bare nullum. c. est. a. i. nullus hō est q̄ritas et
assumere p̄ medio. b. p̄pō. b. c. posset esse magne distātie
et parue. magne qđez si p. b. acciperē subā. parue vō si p. b.
acciperē animatū. nā nō est tanta distātia inter homines
et aliatū q̄ta est inter boīez et subāz. attamē q̄tūcūq; acci-
piatur. b. c. minor alterius et alterius spacy ex quo affirma-
tiua est per suppositionem factam. reducet ad propositio-
nem immediatam. (Deinde cum dicit.

¶ Sed altez manifestus qđ si in alio nō ē priori
vt in. d. hoc indigebit in oī. b. eē. et si itez in ali-
quo ipso. d. priore non fuerit illud indigebit in
oī. d. esse. Quare qm̄ in deorsum stat et in sur-
sum stabit. terit qđdā p̄cipiū in quo nō erit. a.

¶ Ostēdit quo mō reducatur negatiua. vt quō reducatur. nul-
lum. b. est. a. i. nullū aiatus est q̄ritas. ideo ait. (Sed alte-
rius) .i. sed p̄pō altera. vtputa. negatiua. v3. nullū. b. est. a.
(manifestū est qđ si) su. a. i. si q̄ritas (si nō est in alio prio-
ri. vt in. d.) .i. si q̄ritas non est. i. remouet ab ipso. d. i. ab
ipso corpore p̄squam ab ipso. b. i. ab ipso inaiato (indige-
bit) .i. oportebit (hoc) .i. d. siue corpus (eē in omni. b.) .i.
omni inaiato (et si itez) su. a. i. q̄ritas (non fuerit in alio
prio ab ipso) .i. si q̄ritas remouebit prius ab alio. vtputa
a subā p̄squam. a. d. i. priusq; a corpore (indigebit) .i. oportet
bit su. subam (esse in omni. d. quare qm̄ in deorsum stat et i
sursum stabit) .q. d. qđ si ē stat^o i sursum qđ et i deorsum. su. i. af-

firmitatis. cū ḡ hoc mō negatiua reducatur ad immediataz
accipiendo semp aliqd su. fm̄ p̄pōnē affirmatiuā si ē sta-
tus in affirmatiuis. o3 qđ sit status i negatiuis. et qz sic est
(erit qđdā p̄m^m) .i. qđdā p̄mū (i quo nō erit) .i. negabitur
sup. a. i. quātitas. q. d. qđ erit dare aliqd a quo p̄mo negabi-
tur quātitas et ibi erit stat^o. (Notandū qđ si aliqd remo-
uet ab aliquo. vtputa. si quātitas remouet ab homine. et
si ex hoc format p̄pō negatiua mediata. hoc nō ē nisi qz
bō est in aliquo supiori. vtputa. in aiali in quo p̄us nō est
quātitas. p̄us. n. nō est. i. p̄us remouet vel p̄us negat quā-
titas ab aiali qđ ab homine. Rursus si adhuc ista nō est i
mediata. nullū aial est q̄ritas. hoc est qz aliqd est supra
aial a quo p̄us remouet q̄ritas qđ ab aiali: hoc ḡ mō me-
diata reducitur ad immediata in negatiuis ascēdēdo s; line-
az p̄dicamentale in affirmatiuis. et qz status ē in affirmati-
uis o3 qđ sit status et i negatiuis. (Notādū et qđ vltimū
et infimū appellat illud in quo stat. nā ad sensuz est notū
aliqđ eē indiuidua et de nūero singulariuz qđ de nullo subo
dñr iō loqns d̄ statu i deorsuz qđ de magis noto ait: qm̄ i
deorsum stat et in sursum stabit. igit cū dcm̄ sit qđ media-
ta hoc mō reducitur ad immediata in negatiuis. qz sp̄ accipi-
tur sursum fm̄ lineā p̄dicamentale in affirmatiuis si stat
sursum in affirmatiuis o3 deuenire ad immediata in negati-
uis. erit ergo p̄ncipiū in quo nō erit. a. i. o3 dare aliquid in
in quo p̄mū remouebit. (Deinde cum dicit.

¶ Iterum si. b. quidem in omne. a. et in. c. autez
nullo. a. in. c. nullo erit.

¶ Ostēdit quō in negatiua sit status. put cōcludit p̄ secun-
dam figuram. Circa qđ tria facit. qđ p̄mo ostēdit quō nega-
tiua h3 cōcludi p̄ secundam figurā. 2. declarat quot modis
talis negatiua h3 reduci ad immediata. 3. sp̄aliter mani-
festat quō reducatur ad immediata per secundā figurā. scđa
ibi. (Ite; hec.) tertia ibi. (Secundus autez. Continue-
tur aut sic. Dcm̄ est quō cōcludat negatiue negatiua per si-
gurā p̄mā. restat ergo dcm̄ quō cōcludat p̄ secundā. iō ait
(Ite; si. b. qđē in omni. a.) hec est maior. v3. omne. a. est
.b. (in nullo. c.) .i. z. b. sit in nullo. c. hec est minor. i. nullū
.c. est. b. (erit) su. cōclusum p̄ scđam figurā. (a. in nullo. c.)
.q. d. qđ si. b. mediū de. a. et de. c. p̄dicet in p̄missis de vñō
affirmatiue. et de alio negatiue cōcludet p̄ secundam figu-
ram. nullum. c. est. a. (Deinde cum dicit.

¶ Iteruz hoc si o3 mōstrare manifestū est: qm̄
aut p̄ sursum modū monstrabit aut p̄ hunc aut
per tertium. Primus quidē igit dictus est.

¶ Ostēdit quō propositio negatiua conclusa in secunda
figura possit reduci ad immediata. d. qđ. (ite; si oporteat
hoc demonstrare) reducendo. i. ad immediata (manifestū
est qđ aut monstrabitur p̄ sursum) .i. p̄ ea qđ dicta sunt sur-
sum. i. p̄ p̄mā figurā (aut p̄ hanc) .i. p̄ secundam figurāz.
(aut p̄ tertium) .i. p̄ tertiā figurā (p̄mus quidem modus
dictus est) de 3. su. dicitur infra. Restat su. dicere de 2.
(Notandum autē qđ cōclō negatiua cōclusa in quacūq;
figura hoc mō reducitur ad immediata. qz si cōcludit ne-
gatiua. op3 qđ cōcludat p̄ aliquā negatiuā. tunc q̄reret de
illa negatiua. vtz sit immediata vel nō qđ si nō. cōcludet
p̄ aliam negatiuā. donec deueniatur ad immediata. vbi gra-
tia. si fiat talis fillus in secunda figura vt ipse p̄bus facit.
omne. a. est. b. nullum. c. est. b. ergo nullum. c. est. a. hec ne-
gatiua nullum. c. est. a. conclusa est per hanc negatiuam.
nullum. c. est. b. si ergo ista negatiua est immediata. nullū
.c. est. b. habetur intentum. s; si nō est immediata. et iterum
op3 demonstrare hoc. v3. qđ nullū. c. sit. b. vel hocerit p̄ pri-
mā figurā vel p̄ scđaz. vel p̄ tertiā. quō aut fiat per p̄maz
dcm̄ est. quō aut p̄ tertiāz dicit infra. p̄ns est ergo dicere

quo modo fiat per secundam. **¶** Deinde cum dicitur.
¶ Secundus aut demonstrabit. Sic aut utiqz demonstrabit ut q. d. in. b. omni est. In. c. aut nullo. Si necesse est aliquid esse in. b. et iterum si hoc in. c. non erit. Aliud vero i. d. q. in. c. non est. Igitur quoniam esse se in superiori stat stabit et non est.

¶ Declarat quomodo hoc fiat per secundam figuram. naz si p. b. pbat a. nulli inesse. c. vtpura si p. b. i. si p. aial qd uest oi. a. i. oi ho mini. et nulli. c. i. nulli qritati. pbat q nullu. c. ste. a. i. nul la qritas sit ho vtpura. si fiat talis fillus. oe. a. est. b. i. ois ho est aial. nullu. c. est. b. i. nulla qritas e aial. ergo nullu. c. est. a. i. nulla quantitas e ho. hic ista negatiua. nulla qua titas est ho. siue nullu. c. est. a. clusa e in scda figura p hac nullu. c. est. b. siue nulla quantitas est aial. si itez bec. nulla quantitas e aial. siue nullu. c. est. b. oz reduci ad imediata. p secuda figuram opz accipere aliqd. vtpura. d. qd ifit oi. b. et nulli. c. vtpura animatu qd inest oi aiali et nulli qritati. fiet ergo talis fillus. oe aial est aiatus. nulla quantitas est aiata. g nulla qritas e aial. si aut adhuc ista no esset ime diata. nulla qritas e aiata. accipiemus aliqd supra aiatu qd inest oi aiato et nulli qritati. si g in affirmatiuis no est ire in ifinitu i sursum opz ee statu in scda figura si p ta les figuram reducant negatiue. io ait. q. (scdus aut monstra bit. monstrabit aut sic). q. d. q. si p secuda figuram isto mo monstrat et isto mo reduce negatiua ad imediata (ut q. d.). i. accipiendo. d. vtpura. aiatum qd (iest omni. b. in. c. aut nullo) su. est. i. qd uest omni aiali et nulli qritati. et sub dit (si nece est aliqd ee in. b.). q. d. q. bec. nullu. c. est. b. no est mediata nisi qz oz aliqd ee i. b. na. d. i. aiatu. est in. b. i. i. aiali. et no est in. c. i. in qritate. qritas. n. pus remouet ab aiato qz ab aiali. qz adhuc si ista non erit imediata. nulla qritas est aiata. accipiet aliqd supra. i. supra aiatus qd no inerat. c. i. qritati. io ait (itez si b). i. si. d. i. si aiatu (non erit in. c. i. i. qritate su. imediate (aliud vo e in. d.)). i. supra aiatu (qd no est in. c.). i. qd no ppetit qritati. et qz i sursum no est abire in ifinitu. nece e stare. io ait (igit quoniam esse). i. quoniam fm ee. i. fm affirmatiua (semper stat in superiori stabit et non esse). i. stabit et negatiua. **¶** Deinde cum dicitur.

¶ Tertius autem est si. a. in. b. omni in sit. c. non in nullo sit. b. Non in omni sit. c. in quo est. a.

¶ Quidit quomodo hoc fiat per tertiam figuram. Circa quod tria facit. qz pmo format fillum in hac figura. et ostendit quot mo dis clusum in hac figura possit reduci ad imediata. 3o fa cit reductionem ad imediata spalr p hanc figuram. scda ibi. (itez aut. tertia ibi. (Si vo. Dicit g q. (terti aut e). i. 3o mo fit b ut cocludat negatiua i tertia figura qd hoc mo fit (si. a. sit in oi. b. bec est minor. omne. b. e. a. (c. vo in sit in nullo. b. bec est maior. nullu. b. est. c. (no in omni in sit. c. in quo e. a. bec e celo. qd da. a. no e. c. dispositus est. n. h fillis in tertia figura vbioes clones sut pticulares. variat aut maiozes et minoz extremate. ita q. p. a. intel ligit extremate minoz. et p. c. maiozes. alr. n. esset minor negatiua. et nihil seqret i tertia figura. **¶** Deinde cu dic.

¶ Tertium autem hoc aut per superius dicta: aut similiter demonstrabitur. Illo tamen modo statur.

¶ Quidit quot modis possit fieri talis reductio ad immedia ta. d. (itez aut hoc). v. z. nullu. b. e. c. si no sit imedia ta et debeat reduci ad imediata (aut hoc erit per superius di cta). i. p pma et secundam figuram (aut demfabit silr). i. per tertiam figuram. appellat. n. hoc demfari silr. qz fiat bec re ductio et bec demfatio eo mo quo facta est celo. et qz sca e p tertiam figuram. io tunc fiet b silr qn fiet p tertiam figuram. et subdit. q. (tn illo mo). i. per pma et scdam figuram (stat)

q. d. q. onsum est quo sit status in reducendo negatiua; il lo mo. i. p pma et secundam figuram. restat ergo solum dicere quo sit status si fiat reductio per tertiam. **¶** Notandum autem q. reducere ppone mediatam ad immediatas no est facere nisi q. ppone mediatam sit imediata. sed hoc e semp pcedere in pponeb donec in pmissis accipiat. ppone imediata. cui g factus fuerit talis fillus in tertia figura. nullu. b. e. c. oe. b. est. a. g qd da. a. no est. c. si ista celo clusa e p ppone ime diata hetur incetu. q. si no. tuel nullu. b. e. c. q. fuit pmissa negatiua. itez opz sillogicare donec deueniat ad imedia ta. qd qliter fiat p pma et secundam ocm est. Restat ergo dicere quomodo fiat per tertiam. **¶** Deinde cum dicitur.

¶ Si vero sic est accipiat itez. b. in. e. ee in quo .c. non in omni. e. et hoc itez similiter: quoniam autem concessum est stare et in deorsum manifestus est q. stabit et in. c. qd non est.

¶ Quidit quomodo fiat talis reductio per tertiam. d. (si vo sic est) v. z. q. opz facere talis reductionem per tertiam figuram. q. d. si bec. nullu. b. est. c. no fuit imediata et opz ea p sillogicare i tertia figura accipiet semper aliqd sub. b. qd remouetur a. c. et qz no est in deorsum abire in ifinitu. opz aliqn stare. io ait. q. (accipere. b. inesse. e.). i. accipiet mediu. e. qd sit sub. b. et cui in sit. b. (in quo) su. est. (c. no e omni). i. a quo c. remouet vliter (et hoc iterum similiter). i. itez sub. b. acci piat aliud qd remoueat. a. c. (qm aut excessus est stare in deorsum. manifestu e q. stabit i. c. qd no e in. c.). i. toties accipiet. e. sub. e. medium sub medio. donec deueniat ad aliqd in q. sit status sub quo no vterius sit accipe aliqd a quo remoueat. c. **¶** Dubitaret forte aliqs de reductioib. phi. et pmo pot dubitari qz reductio magis pticularis ad magis vles et isto mo dic esse statu taz in pma qz in scda figura. qz no e abire in ifinitu in sursum. sed stat q. in de mtratioibus et maxie in demfatioe potissima oes termini sunt quertibiles. supmacu e ergo demfatorz laborare ad pbadu ee statutu in sursum. **¶** Ddm q. in demfationez ingrediunt duo genera pncipioz. vnu fz subaz. aliud fm virtute. pncipia. n. ppria et quertibilia. cuiusmodi sut ois finitioes dicetes pp qd passionis igrediunt demfatioes fz subaz. pncipia vocoia ut coes ai pceptiones qs vocam dignitates ingrediunt fm virtute. nisi ergo esset deueni re ad ista: et nisi eet pncipia ppria resolueri in ista nihil ptingeret scire. sicut nihil ptingeret demfate. b. aut coes animi sunt pceptiones ex supremis pdicabilib. puta ex ente: et ex ptib. entis. na hoc pncipiu. de quolibet cotingit esse vel no esse. sumit ex ipso ente. si ab eqlius eqlia de mas. sumit a quantitate q. e pars entis. dicere ergo q. no sit status in pdicatis. et no sit deuenire ad suprema pcedi cabilia est negare coes animi pceptiones. et pna e nega re scientia et demfatioez. necessarius ergo fuit pbo pbare statu in pdicatis ne ptingeret ponere pcessus in ifinitu. et pna ne cotingeret negare q. non esset deuenire ad pzo positioes pmas et immediatas. cuiusmodi sunt coes animi pceptiones et dignitates. tales. n. ppones p antonomas sia sunt pme et imediate. **¶** Alterius forte dubitaret ali qs de eo qd in pcedenti dicebat. v. z. q. tales reductiones no hnt locu in quertibilibus. v. n. q. demfator potissime de couertibilibus se debeat intrmittere. **¶** Ddm q. po steriorista dat artem demfandi. spalr aut scientie pprie demfant. docet. n. posteriorista q. demfatio dz esse ex co uertibilibus. scie tn spalr demfant et ad demfandu acci piunt illa couertibilia. in libro ergo posterioroz no tradit scientia. sz modus sciendi. no spectat ergo ad posteriorista cōsiderare ppria cuiuslibet discipline fm substantia. sed solum spectat ad ipsum tradere hanc artem generalem

quodlibet disciplina debet ex propriis demerere et sicut spectat ad posteriorista tradere hanc arte generalē quod quibus disciplina debet ex propriis demerere. ita spectabat ad posteriorista tradere hanc arte generalē. quod principia propria sunt in cōla resoluēda: imo quod logica magis ē d' gubūdā cōibus quod de propriis potissime spectat ad logicā pbare statū quod sit deuenire ad quāda cōia siue ad quāsdā ppōnes generales quod sunt pme et imediate: vltra quod nō est pcedere. et quod talis reductio nō fit p quertibilia. iō talē reductioē dicit non hēre locū in quertibilibus. ¶ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqis. vtz in quertibilibus habeat aliquo mō locum talis reductio. ¶ Dōm quod quōtū ad p̄sens spectat duplex est ordo in rebus pdicatiois et cālitate. et fm vtrūq; ordinē est repire sub. et supra quertionē et equalitatē. in pdicabilibus. n. est repire sub et supra. quia spēs est sub genere et genus supra spēm. est ēr ibi repire cōuertentiā et eqūitatē. quod diffinitio equat diffinito et cum ipso quertit: sicut ēr in ordine cālitate cause super cāta. quod ergo est p se cā alicuius illud est supra ipsum. in talibus autē causis et cātis vitatē hz quod dicit Dionysius in de di. no. quod nō recipimus cōuertionem. si g accipiant cause p se non erit ibi cōuersio. interpositio. n. terre ita est cā quare sit eclipsis quod nō ecōtra. s. si accipiantur cause p accis. vtputa. si accideret quod omne album est musicum. recōtra: quereferē cā musici: et assignare album bic esset quertētia. quod eque bene musicum assignare causa albi. sicut ecōuersio. fm aut vtrūq; ordinē est status. nā in ordine pdicabiliū est deuenire ad aliquid quod non vltius reductur in aliqd pdicabile. in ordine autē cālitate s. quodlibet genus est dare aliqd p̄mū in illo genere. s. aut vtrūq; ordinē pcedit ad imediata. vt fm ordinē pdicabiliū pcedit ad imediata quod ingrediunt demeratiōē fm vitatē fm ordinem cālitate ad imediata quod ingrediunt demeratiōē fm subaz. vt si hec passio inest subiecto mediate alia passione. et alia passio mediate alia passione est deuenire ad aliq; passiones quod im mediate egredit a subo. ppō ergo facta ex tali passione et subiecto poterit esse premissa in sillo demeratiō. sed fm quod huius non erit p̄clo. quod si cōcluderetur talis passio fm quod huius hoc eēt solum fm diffinitionē subiecti. quod nā subiecta cum forma que sunt principia subiecti sunt cā oīuz accidētium quod subiecto in ea. diffinitio ergo subiecti quod aggregat in se principia subiecti. oīes quod poterit esse medium ad pbādū talē passionē s. diffinitio subiecti nō est cā altera a subiecto. demeratio autē debet esse p cām alterā a subiecto et ab eo quod predicat de subiecto. vt si hēre tres pbat de triangulo p hēre angulus: quod hēre angulum sit quod alterz ab vtroq; dicamus ergo quod prima passio fm quod huius ē indemrabilis de subiecto. vtz aut possit aliquo mō demerari. declarabit cū disputa bit de medio demeratiōis. nunc aut scire sufficiat quod quertibilia fm quod quertibilia nō sunt vtilia ad reducendū propositiones mediatas ad imediatas. vt quertibilia fm pdicationē nō sunt vtilia vt reductio imediata. vt principia quod sumunt ex ordine pdicabiliū. cōuertibilia aut fm cālitate cuiusmodi sunt cāe p accis quod eque et cōuertibilia sunt cāe fibimulcē nō sunt vtilia vt fiat reductio in pmas p se passiones ex quibus sunt ppōnes aliquo mō pme et imediata. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis de eo quod dicitur est de reductioe imediata p tertiā figurā. nā talis reductio nō est p accipere supra: sed p accipere sub: s. quē modū itur non ad imediata sed ad mediate. vtputa. si fiat et varietur terminū. ita quod ponit maior extremitas. et a minor. arguat ergo nullum. b. est. c. i. nullū corpus est icorpozeū. omne. b. est. a. i. omne corpus est suba. ergo quōdam. a. non est. c. i. quāda suba nō est icorpea. hec aut negatiua p̄clo cōclusa est p negatiuā pmissaz hāc. nullū. b. est. c. i. nullū cor

pus est incorpozeus. si ergo itez deberet hoc sillogizari p tertiā figuraz oporteret quod acciperetur aliqd sub. b. a. quo remoueret. c. vtputa. e. et per. e. intelligatur aīal quod est sub b. i. sub corpore. et remouet. a. c. i. ab incorpozeo. ¶ For mabit ergo sic sillogizari. nullū. e. est. c. i. nullum aīal est incorpozeū. omne. e. est. b. i. oē aīal est corpus. g. quōdam. b. nō ē. c. i. quōda corpus nō est incorpozeū. quod si adhuc vellemus vltorius pcedere acciperemus aliqd sub. e. i. sub aīali. vtputa. hōiem g etiā intelligat per. e. ita quod sit. e. sub. e. nō est aut abirein infinitū. stabit ergo i aliquo. e. i. in aliquo accepto sub medio cui nō inerit. c. sed stat quod sic pcedendo nō inuis ad imediata: s. ad mediate. nā hec est magis im mediate. corpus nō est icorpozeū quod hec fuit accepta sub. videlicet aīal nō est incorpozeū. et hec. aīal nō ē icorpozeū nō est ita mediate sicut quod fuit accepta sub. vt hō nō est incorpozeus: vt quod phus teneat ordinē dicitur. ¶ Dōm quod im mediatū est idē quod p̄mū. im mediatū. n. supra habitu ē p̄mū. et im mediatū idē dico. p̄mū aut dupl'r xingit accipiyel fm supremū in descendendo. et ista sunt simplr p̄ma. quod nō est mediū. p quod possint pbari cum sint simplr imediate. Alio accipit p̄mū in infinito et fm ascēsus. vt illud a quo p̄mo incipit ascēsus. p p̄mā g et secundā fit reolutio ad p̄ma et imediata. i. ad suprema a quibus incipit descēsus. p tertiā aut figurā fit reolutio ad p̄ma et imediata. i. ad infima quod paccipimus in ascēdēdo. equocat g ibi d im mediate. nec vacat hoc a pposito. quod expedit secundum omnem procesum tam secundum superius quod secundum inferius venari statum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestum aut est quod si non vna via de monstrēt: sed omnibus aliqñ quidez ex prima figura: aliqñ hō ex secūda aut tertia: quod et sic stabit. finite. n. sunt vie. finita autē finite multotiens sumpta finiri necesse est omnia.

¶ Remouet quāda cauillatiōez polem oziri ex dictis. Diceret forte aliqis quod si cōcludat aliqua ppō in aliq figura quod nō ibit ad infinitum fm illā figurā. si cōcludat negatiua in p̄ma figura: si p̄sillogizaret oibus modis: quibus pōt p sillogizari in illa figura. nō ibit in infinitū. s. fiat talis p sillogizatio oibus modis quibus pōt fieri in quilibet figura. diceret aduerfarius quod tales p sillogizatiōes erūt infinite. sed hoc est ridiculū dicere. quod cū finite sint figure et finite sint p sillogizatiōes in quilibet figura fiet plures tales p sillogizatiōes p oēs figuras quod p vna tantū. nō tñ poterit eē infinite. quod finitū finities sumptū ipossibile ē quod faciat infinitū. iō aut quod manifestū est aut quod si nō vna via dñifatur: sed omnibus ita quod per omnes figuras fiant tales reductiōes et p sillogizatiōes vt aliquādo quidez fiat ex prima figura aliquādo quidez ex secūda vel tertia. manifestum est quoniam sic stabit. finite autē sunt vie. ideo subdit quod finite aut finita multotiens. i. aliquotiens nō finities (sumpta. necesse est omnia finiri) id est omnia eē finita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quoniam quidez igitur in priuatione siquidez et in esse statur manifestum est.

¶ Epilogat circa determinata. d. (quod quidez igitur stant in priuatione) i. in negatione. (si quidez stat et in esse.) i. i affirmacione (manifestum est) sup. ex dictis supra.

¶ Sed quod in illis logice aliqd quidez speculenti hoc manifestū sit. In his quodem igitur quod in eo quod quod est predicant patens ē. si. n. est diffinire aut si notū est quod quod erat eē. infinita at nō est trāsire. ¶ Necesse est ergo finiri in eo quod quod ē pdicantia.

cap. 12.

Posteriorum.

C Postq̄ p̄his abbenianie q̄ones ⁊ reduxit p̄uatiuas ad affirmatiuas. ⁊ media ad extrema. In pte ista p̄sequitur d̄ intento. v̄z. q̄ fm̄ ascēsus ad extremū sursum. ⁊ fm̄ descēsus ad extremū deorsus nō sit in infinitū ire. Circa q̄d duo facit. q̄ p̄mo ad hoc ostendēdum adducit rōnes magis cōdes ⁊ logicas. 2° magis p̄pas. ibi. (Analetice at.) Circa p̄^o duo facit. q̄ p̄mo p̄bat hoc sp̄alr de p̄dicatis subalib^o. ⁊ gn̄alr de p̄dicatis oibus ibi. (Ute autez vel v̄liter.) Dicit ḡ. (S̄z q̄ q̄). i. q̄ aliq̄ (speculāt logice). i. p̄ rōnes logicas ⁊ cōdes (illis). i. in extremis q̄ su. i. talib^o nō sit abire in infinitū (hoc manifestū sit) su. ex dictis. ⁊ p̄mo in p̄dicatis subalib^o. iō q̄ (in his q̄dē igit q̄ in eo q̄d qd p̄dicant. patēs est) su. q̄ talia extrema vt ire a sursum i deorsum. vel ecōuerso nō est abire in infinitū. cuius rō ē. nā (si. n. ē). i. si cōtingit (diffinire) su. aliqd (aut si notū est q̄ aliquid erat esse). i. q̄ ē dare diffōnez alicui^o (infinita aut nō est trāfire). v̄n q̄ sic ē (p̄dicātia i eo q̄d qd est). i. diffinietia ⁊ p̄dicata subalia (neq̄ ē finiri). i. finita eē. (Notādus aut v̄im rōnis h^o in hoc consistere. q̄ si p̄dicata subalia ⁊ diffinietia irēt in infinitū. q̄ ipole ē infinita p̄trāfire nihil eēt diffinibile. cū ḡ aliqd sit diffinibile. ⁊ cū notū sit q̄ sit aliqd diffinibile. ⁊ q̄ aliqd ē q̄d h̄z q̄d erat eē. i. diffōne notū dz esse q̄ ipole ē talia infinita eē. (Dubitaret forte aliq̄. v̄n notū sit q̄ sit aliqd diffinibile. (Dōz q̄ ex hoc est aliqd diffinibile ex eo q̄ est aliqd actu in aliq̄ sp̄e. v̄n d̄ in z^o p̄hy. q̄ dū aliqd est in potētia p̄ulq̄ accipiat sp̄ez h̄z rōne nō dicimus eē tale vel tale. s̄z cū ē in actu tūc dif finietes illud dicimus q̄ ē os vel q̄ ē caro. Si ergo notū ē q̄ entia sunt id q̄d sunt. ⁊ q̄ sunt in aliq̄ sp̄e notū dz esse q̄ est aliqd diffinibile. diffinitio aut aggregat totū. v̄n si hec est diffinitio hoīs. q̄ ē aīal bipes. ⁊ itez aīal diffinit. q̄ est suba aīata sensibilis. diffinitio hoīs totum aggregat. erit ḡ hō suba aīata sensibilis bipes. si. n. aīal ponit in diffinitione hoīs. ⁊ aīal ē qd diffinibile. ignota erit diffinitio hoīs si sit ignota diffinitio aīalis. non erit ḡ nota diffinitio alicuius. nisi sint nota diffinietia: diffinietia aut nota esse nō possunt si sint diffinibilia. nisi sciatur eoz diffinitiones. si ergo p̄dicata subalia in infinitum: oportebit infinita cōgregare. hoc autez est impole. hoc ergo posito. nihil erit diffinibile. (Deinde cum dicit.

Universaliū autem sic dicimus.

C Ondit hoc v̄liter in oibus p̄dicatis q̄ nō sit abire i infinitum. Circa q̄d duo facit. q̄ p̄mo p̄ponit q̄d intendit. 2° exegitur de intento. ibi. (Est. n. v̄ez). Cōtinuet autez sic. nō solū in p̄dicatis substantialibus (autem). p̄ sed (sed v̄le). i. v̄liter in oibus p̄dicatis (sic dicimus) q̄ su. non stur in talibus in infinitum. (Deinde cum dicit.

Est. n. vere dicere albi ambulare ⁊ magnū illud lignū eē ⁊ itez lignū magnū eē ⁊ hoiez ambulare. Altez igit ē d̄re sic aut illo modo.

C Exegitur de intento. Circa q̄d duo facit. q̄ p̄mo p̄mittit q̄dā p̄abula neāria ad p̄positus. 2° p̄bat esse status in oibus p̄dicatis. ibi. (Aut. n. sicut substantia.) Propter p̄mū sciendū ē. q̄ si aliq̄ regrunt neāria ad p̄bādū statū in p̄dicatis. vel hoc est rōne p̄dicatoz accēntaliū. put talia p̄dicata p̄parant ad iulcē. vel rōne p̄dicatoz subaliūz. put talia p̄dicantur ad accēntalia. vel rōne p̄dicatoz oīuz. p̄mo ḡ p̄mittit q̄dā de p̄dicatis accēntalibus. 2° de p̄dicatis subalib^o. 3° de p̄dicatis oibus. scōa ibi. (Quare aut i qd) tertia ibi. (Amplius si nō hoc.) Circa p̄^o duo facit. q̄ p̄mo distinguit tres modos p̄dicatiōis accēntalis. ⁊ dicit illos modos esse adiūcez alteros. 2° de terminat de vnoquoq̄ illoz modoz. ibi. (Luz. n. albus) tres. n. modi p̄dicatiōis accēntalis sunt: q̄ vel p̄dicat

accēs de accēte. vt albus ambulat. vel suba de accēte vt magnū ē lignū. vel accēs de suba vt lignū ē magnū. vel hō ambulat. Jō ait q̄. (ē. n. v̄ez dicere albi ambulare) ecce accēs de accēte (⁊ itez lignū ē magnū. ⁊ hoiez ambulare) ecce accēs de suba. Et subdit q̄. Igit sic d̄re. aut illo mō ē alte rus). i. diuersus. q. d. q̄ isti modi accēntales adiūcez d̄nt.

C Notādū aut q̄ cū posuisset tres modos p̄dicatiōum accēntaliū inuit eē duos modos cū dixit q̄ d̄re hoc mō est altez ab illo. nā p̄mi duo modi icidūt quodā mō in v̄nū modū. v̄z. i. p̄dicatiōez idirectā. nā q̄ accēs subycit accēti. vel q̄ accēs subycit sube. sp̄ ē idirecta p̄dicatio. ⁊ tali bus p̄dicatiōib^o nō v̄tī demōstrator. cū ḡ aut accēs p̄dicat de suba vel de subo. tūc ē p̄dicatio directa. Jō d̄ duos p̄mos modos. v̄z. d̄ albi ambulare. ⁊ d̄ magnū eē lignū d̄ uisit tertiū modū q̄ si fm̄ modum. d. q̄ ⁊ itez dicimus lignū eē albi magnū ⁊ hoiem ambulare. vbi accēs p̄dicatur de suba vel de subo. (Dubitaret forte aliq̄. v̄z. verum sit q̄ sp̄ p̄dicatio sit indebita ⁊ idirecta q̄ accēs subycit siue subycit accēti siue sube. ⁊ v̄z. v̄z sit q̄ tā li p̄dicatiōe nō v̄tī demōstrator. Et v̄t q̄ nō: q̄ tūc geometria nō diceret lineā eē curuā nec triāgūlū habere tres cū lineā sit accēs ⁊ triāgulus accēs. (Dōm q̄ cū dicim^o idirectas eē p̄dicatiōes nō solū q̄ accēs subycit sube. s̄z et q̄ subycit accēti. intelligendum ē de accētib^o illis q̄ et q̄ fm̄ se sed per aliqd altez subyciuntur accidentibus alijs vt si dicat albus ambulare. album. n. fm̄ se nō subycit ambulationi. sed hoc est p̄ aliqd altez. vt q̄ albedo accidit homini vel equo cui competit ambulare nō at hoc intelligendū ē de his q̄ subyciunt p̄prietatib^o suis sic triāgulus p̄ se cōparat ad h̄re tres ⁊ lineā ad rectitudines vel ad curuitatem. (Alterius forte dubitaret aliq̄ q̄o d̄ ferant istitres modi p̄ accēs. (Dōm q̄ cū accēs p̄dicat de accēte ibi cōcurrit triplex modus p̄ accēs. cū substantia de accēte duplex: euz accēs de substantia v̄n^o. Nā cum accēs subycit accēti. v̄puta album ambulat ibi est tria cōsiderari. accēs subm ⁊ accēs p̄dicatū. ⁊ illud rōne cuius subycit. vt albi est ibi subiectū. ambulare p̄dicatum. ⁊ soz. vel hō q̄d ibi itelligit ē illud altez tri rōne cuius hoc de illo p̄dicat fm̄ hoc est ibi hitudo p̄ accēs. Nā soz. p̄ accēs cōparat ad albus. ⁊ albi p̄ accēs cōparat ad ambulationē. ⁊ soz. p̄ accēs cōparat ad ambulationē. sed si substantia p̄dicat de accēte vt si dicat album est hō adhuc est ibi cōsiderare tria. sed fm̄ illa tria nō sunt ibi nisi duo modi p̄ accēs. est. n. in h̄s locutiōe cōsiderare albi q̄d subycitur. ⁊ hoiem q̄ p̄dicat. ⁊ soz. rōne cuius hō de albo p̄dicat. sed fm̄ ista tria ē ibi duplex modus p̄ accēdens. Nā soz. accēntalr cōparat ad albi ⁊ album accēntalr liter ad hoiem. soz. tamen est eēntialiter hō. cū d̄o accēs p̄dicat de substantia. vt si dicat hō est albus. ibi nō est nisi duo cōsiderari. ⁊ fm̄ illa duo est vna habitudo p̄ accēdens est. n. ibi cōsiderare hominē q̄ subycit ⁊ album q̄ p̄dicat. ⁊ si dicatur q̄ est et ibi tertium. v̄z. soz. cui inest albedo. vt si dicatur q̄ homo non est albus nisi q̄ soz. est albus. dici debet q̄ hic soz. non facit essentialiter tertium q̄ est essentialiter homo. duo ergo est ibi cōsiderari hō vna habitudo per accēdens. q̄ vnum ad aliud accēntalr ter comparatur. (Deinde cum dicit.

Cum enīz albus quidē esse dico lignū: tunc dico q̄d cui accidit album eē lignum est. sed nō quod subiectum ligno album sit. Et nanq̄ ne que quod album est. neque quod vere album aliquid factum est lignum quare non est hoc

secundum se sed aut secundum accidens.

¶ Requirit de oibus his modis. Circa qd tria facit qz pmo eregatur quo suba pdicat de accente. 2o quo accidens de suba. 3o quo accens de accente. scda ibi. (Cum vo dico) tertia ibi. (Cum musicu) Dicit g. (Cum n. albus qde dno esse lignuz tunc dico qz cui accidit albus esse e lignum sed no qz subm ligno albu sit) .q.d. qz albu p se no subycitur ligno. 3o alieu accidit albu ee qd p se subycit ligno. 2o subdit qre p se album non pot esse subm ligno. d. (znacq neqz qde cu albu sit) su. vere est lignu neqz qd est album aliqd vere scin est lignu. qre non est vniuersale sup. vere pdicari lignu de albo (sed aliqd fm accens.) Notandum aut qz aliqd se subycit alicui duplr. vel qz vere est illud. 2o sic est pdicatio eentialis: vt ho subycit aiali. qz vere est aial 2o eentialit: sed qz e scin illud sicut subm. subycit accenti qz in subo sit accns neutro aut istoz modoz subm subycit ligno qz nec e eentialit lignu: nec in albo sit lignu: imo ccontrario in ligno albu. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum xo lignu albu esse dico non qz aliter aliqd sit album. Illi autez accidit lignum est.

¶ Ostendit quo accns pdicat de suba vel de subiecto dicens (cum vero dico lignum esse albu no qz aliqd alteru sit albu. 2o illi accidit lignuz) .q.d. qz lignum subycit albo no qz aliqd aliud eentialiter a ligno. album vero subycit ligno 2o aliqd aliud eentialiter a ligno. 2o aliqd paritice lignu: sed lignuz non subycitur albo p aliquid aliud eentialiter a ligno. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et eius musicu albu esse dico. tunc enis qm ho est albu cui accidit musicu ee dico. Sz lignuz e subm qd vere factuz est albu no qd aliud alterum qz qd vere est lignu aut lignu aliquod.

¶ Ostendit quo accns pdicat de accente. circa qd tria facit. qz pmo ostendit quo accns pdicat de accente. 2o resumit quo accns pdicat de subo. 3o declarat inter hos tres modos qz sit rectus pdicationis modus. scda ibi. (Sz cuz lignum. tertia ibi. (Si ergo opz.) Dicit ergo (vt cum musicu album esse dico tunc) su. subm subycit. supple p accens rone eius cui accidit musicu. Un ait qz. (tunc eni dico musicu album. qm ho est albus cui accidit esse musicu) .q.d. qz talia vificant qz accns pdicat de accente. qz ambo insunt eidẽ subo vt album pdicat de musico. quia vtruz accidit ho. Resumit autẽ quo accns pdicat de subo vel d mha qz hoc no est rone alteri: sz rone sui ipsi. 3o ait qz si lignum e subm sit albu. qz (qz vere subm sit) tunc no est qz aliqd aliter qz qd vere est. est lignuz aut lignu aliud) .q.d. qz si lignuz subycit albo hoc no est qz sit scin album aliud qz lignu. na aliqd lignu no e aliud eentialiter qz lignum. ¶ Notandum aut qz hoc phus. rident tacite obiectioni. Na ne aliqs obiceret qz lignu e albus. qz aliqd lignuz est albu. io ait phs qz ve lignu e albus aut aliqd lignu: dans p hoc intelligere qz aliqd lignuz no est aliud eentialit qz lignu. qre si lignuz subycit albo qz aliqd lignu est albu no pp hoc dicit qz lignum subycit albo p aliqd aliud. Na vt dcm e quoddã lignuz non est aliqd aliud eentialiter a ligno. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sicut oportet nomina ponere sit sic dicere pdicari. Sed illo modo aut nequaqs pdicari aut pdicari quidem no simplr est sed aut fm accidens pdicari.

¶ Declarat iter hos tres modos qz sit rectus modus pdicationis. Circa qd tria facit. qz pmo facit qd dcm est. 2o ex

his qz dixerat ostendit qz subm semp dz subyci 2 accns pre dicari. 3o qz dixerat adaptat ad ppositum. scda ibi. (est at tanq) tertia ibi. (Subyciat igit) Dicit ergo. (Si ergo opz noia imponere) su. 3o pdicationes pprias vt noienus illas esse pdicationes q sunt pdicationes recte 2o pprie (sic sic dicere pdicari) .i. hoc mo dicamus fieri debere pdicationem qn subm vl qn substacia subycit. sz illo mo) .vz. quando subycit accns vt qn pdicat accns de accente vel substancia de accente (aut nequaqs est) supple pprie (pdicari. aut est qde no simplr pdicari. sz pdicari fm qd) accidit. n. accnti 2 extraneum e ab ipso qz subyciat. Na az accidit albo qz subyciat musico vel ho. qz hoc non ee sz sed rone individui qd implicat in albo qz individuu e eentialiter aliud ab albo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est aut tanqz albus quidem quod pdicatur. sed sicut lignum est de quo pdicatur.

¶ Ex his qz dixerat ostendit qz subm sp dz subyci. accns autẽ sz qz huius dz pdicari. no aut subyci. io ait qz (est aut tanqz album qd qd pdicat) .i. qd se hz vt accns sic albus dz pdicari no aut subyci. (sz sic lignu est de quo pdicat) .i. id qd se hz sicut lignuz 2 sicut subm est id de quo pdicatur. i. id quod debet subyci. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Subyciat igitur pdicatu pdicari semp de quo pdicatur simpliciter. sed non fm accns Ste. n. demonstrationes demonstrantur.

¶ Que dixerat adaptat ad ppositu. vz. qz in demtrationibz debet fieri pdicationes simplr. vz. vt subm ibi subyciat 2 passio pdicet. hoc. n. mo demtrationes vtunt pdicationibus. io ait. .i. Subyciat igit) .i. supponat (pdicationi) sup. in demtrationibus (pdicari de quo pdicat simplr. sed no pdicari (fm accidens. sic. n. demtrationes demonstrant) 2 hoc modo. i. demtrationes vtuntur pdicationibus. qz vtuntur pdicationibus directis 2 simpliciter.

¶ Quare aut in qd quid est: aut qm quale: aut quatu: aut ad aliquid: aut faciens. aut patiens. aut vbi. aut quando cu vnuz de vno pdicabit.

¶ Postqz premiserat phus qdas necessaria ad ppositum sumpta ex pre pdicatoz accentalius. In pre ista vt dicebatur pmittit qdas necaria ad ppositu sumpta ex pre pdicamentoz subalium. Circa qd duo facit. qz primo facit qd dcm est. 2o remouet qsdaz cauillationes q possent hre ortu ex dictis ibi. (Quccuqz vo no fm substancia) Circa pmo tria facit. pmo ipse distinguit ipa pdicata. scda dclert bit q sunt pdicata substancia. tertio ostendit qz no sunt talia pdicata accidentalia qlia sunt pdicata subalia. scda ibi. (Amplius qde substacia) tertia ibi. (Quccuqz) Distinguit pmo ergo ipsa pdicata dices. (Quare) supple qz cuqz pdicant (aut sup. pdicant (in eo qz qd) .i. substacia liter (aut qm quale aut quantu aut ad aliqd. aut faciens aut patiens aut vbi aut quando) .q.d. qz diuersitas pdicatoz est fm distinctionez pdicamentoz vt fm qz sunt varia pdicamenta ita sunt varia pdicata. Et subdit (cum vnu de vno pdicatur) .q.d. qz ita debet accipi talia pdicata qz vnu de vno p. edicet. dictum est. n. qz pdicationes accipiunt pdicata simpliciter no aut est simplex pdicatio quando pdicant plura de vno. sed quado vnuz de vno. ¶ Dubitaret forte aliqs quare semper debet pdicari vnuz de vno. ¶ Dcm qz hoc possumus triplr declarare. pmo ex parte pdicationis ipsius. 2o ex parte demtrationis. 3o ex parte diffinitiois rez. Ex parte. n. pdicationis hoc sic ostendit. Na sicut ppositio plures no est simpliciter ppõ. nam vt pbat in elencia eadem est rone vnuz hois 2 simplr hois: 2 eadem est rone ppõnis vnuz 2

ppōnis simplr. qđ g non est ppō vna nō est ppō simplr: sic qđ nō ē pdicatio vna nō est pdicatio simplr. r qz vt sit pra dicebat demfator accipit pdicata q sunt pdicata sim plr. iō demfatiōe hoc attēdēdū ē q pdicet vnu de vno. Scđo hoc idē pz ex pte demfatiōis. Nā ppō quā assumit demfator vel est xclo vel ē pmissa. si autē ppō illa sit demfatiōis xclo opz q hēat mediū ad pbādū pdicatur de subiecto. s; mediū demfatiū nō pōt simul plura xclude re de vno. qz cū arguat in demfatiōe p cāz equatā. r vnu r idē nō possit esse cā eqta pluriū nō ē possibile p mediū demfatiū de eodē sil plura demfari. g nec in ppōnibus demfatiūis debēt simul plura de eodē pdicari. Si autē il la ppō sit demfatiōis pncipiū r assumat in demfatiōe tanq; pmissa vel erit mediata vel erit imediata. si media ta poterit demfari r tūc poterit eē demfatiōis xclo. Idē erit iudiciū ergo de tali pmissa in demfatiōe r de xclōne demfatiōis. si autē sit imediata nō erit possibile de eodē fm q; h; plura eq imediata pdicari. Ex parte ergo ipsius demfatiōis pz q; vnu de vno pdicari dz. Tertio qđē pz ex parte diffōis quaz demfator assumit. nam rō pmi ter mini vt dicit in z est mediū in demfatiōe. pmius at ter minus est maior extremitas. passio q se hz sicut maior ex tremitas. r iō diffinitio dicens qđ passiois. vt sub loco pa tebit. erit mediū in demfatiōe. Dicamus ergo q; maior extremitas est illud qđ pdicat in xclōne de maiori extre mitate. diffi^o g dicens pp qđ illius pdicati erit mediū in demfatiōe. s; stat q; hois albi nō ē diffi^o nec albi musi ci. si ergo totū hoc hō alb^o. vel albū musicuz pdicaret de aliquo. talis pdicatio non posset esse diffinitio. imo qz tota rō demfatiōis in diffinitioe fundat. eo q; diffinitio vel ē demfatiōis p^m vel cōclo vel tota demfatio differens pōne. pdicata quoz non est diffi^o respuit demfator. talia aut sunt qñ sil plura pdicant de vno. r vt sensibiler hoc oñdamus dicamus q; pdicatio debet signare qđ aut qle aut qñtum aut aliqđ pdicamētoz si ergo hō albus pdica ret de aliquo vel hō magnus vel magnū albū vel albus musicū. hō albus nō dicit qđ nec qle. sed qđ qle. vñ homo albus nō est in pdicamēto. s; in pdicamentis. sicut etiam hō magnus nō dicit qđ nec quantū. s; dicit qđ qñtum. r ma gnū albū nō dicit qñtum nec qle. s; dicit quantū qle. r al bū musicū non est qñtas. s; est qñtates. Un^o ergo pbs cū diuisit pdicamenta. r cum dixit q; pdicatio dz dicere vel qđ vel quantuz vel qle. subiunxit q; dz pdicari vnum de vno. nā vt patuit pdicatio qđ nō est vnu. nō ē qđ nec qle nec aliquid predicamentozum. ¶ Deinde cum dicit.

Amplius substantiam quidem significantia quod vere illud est. aut q; vere illud aliquid ē de quo predicantur significant.

¶ Describit q; sunt pdicata subalsa. d. Amplius qdem si gnificantia subaz. i. pdicata subalia (significat illud qđ vere est. aut illud qđ vere aliqđ ē de quo vere pdicant.)

¶ Notādū q; hec est descriptio pdicatoz subalium. v; q; pdicatum subale sic se hz ad illud de quo pdicat. i. ad subm q; est subm est vere illud qz. i. pdicatio. vel ē vere r essentialiter aliqđ illud. nā pdicatio subale vel pdicat cō uersū vel non uersū. si pdicat uersū cuiusmodi ē dif finitio. tunc subm est vere illud r eentialr illud. si autē nō pdicat cōuersū. vt qz se hz in plus pdicatur q; subm. vt puta si aial pdicaret de hoie. tunc nō pōt dici q; hō sit ve re essentialr aial absolute r simpliciter. qz tunc esset vere essentialiter asinus. s; homo est vere. i. eentialr nō aial in sua cōitate. sed aliqđ aial. vt animal rōnale. ¶ Notādū etiā q; cum describit pdicatio subale p esse vere illud vel esse aliqđ illud pōt intelligi duplr vel q; subz sit vere pre

dicatio vel aliqđ pdicatio. r ad hoc valet expō data. nā cū pdicatio subale est uertibile tūc subz ē ve tale pdicatur. Cū autē nō ē uertibile tūc subm est ve tale pdicatio ali qđ. i. tale pdicatio r ratur. vt hō ē ve aial aliqđ. i. aial rō nale. s; si hoc referat ad pdicatio. vt diceret q; pdicatum subale est ve illud vel aliqđ illud. i. est ve subm vel aliqđ subiecti. tūc dicemus q; pdicatio substantiale. vel dicit to taz diffinitiones vel ptes diffinitiois si dicit totā diffini tionē. tūc est ve illud. i. ve subm. qz eentialr est totū subz. si autē tale pdicatio nō sit diffō. sed ps diffōis tūc nō ē ve illud. i. ve totatr illud. s; ē aliqđ illud. i. aliqđ ipsius. qz est aliqđ pars eius. ¶ Dubitaret forte aliquis. qz pars nunq; pdicat de toto. cū g tam genus q; dñtia pdicant de dif finito opz q; qđlibz dicat totū. qđlibz ergo pdicatio suba le est vere illud. i. vere subm suuz. qz ē totū subiectū suuz nullum ergo est aliquod illud. i. aliqđ subiecti. vel aliqua pars subiecti: qz tunc non pdicaret de subo essentialiter. ¶ Dōm q; lz pdicatio substantiale tam genus q; dñtia dicat totū. aliter tñ genus aliter dñtia. nāz genus dicit to taz qz significat totū. dñtia aut dicit totum nō qz signifi cat totū: s; qz implicat totum. aiatum. n. nō significat nisi aiam q; est eius pars vel. nō tota res. sicut album nō signi ficat nisi albedinē. r inde ē q; dñtia non pdicat eentiall ter. sed denominatine. aial. n. nō est aia. s; aiatum. genus aut dicit totū. qz significat totū. r inde ē q; cōtra rōnez ge neris est pdicari denominatine. sed pdicat eentialr. Dica mus g; lz hoc sit aliter r aliter. genus dicit totum disse rētia totū. r spēs dicit totū. s; genus dicit totū p modū ma terie. eo q; est in potētia ad dñtia. iuxta illud porpbyry. q; genus nullā dñtia hz actu potētia vō oēs. dñtia aut dicit totuz p modū forme. vñ a forma r ab eo qđ ē actua le in re sumit rō dñtie. vt aiatum ab aia. spēs vō dicit to tum. qz vtrūq; p modum vtriusq; tam qđ est mālē q; qđ est formale. tam genus q; dñtia in se completi. Dre ergo possumus q; genus dicit totū p moduz partis. qz di cit totū p modū materie. r dñtia p modū partis. qz dicit totū p modū forme. nec mā aut nec forma ē tota res. s; pars rei. spēs aut dicit totū p modū totius. sic etiaz qz dif finitio dicit totū p modū totius. aliter tñ r alr. qz diffi^o di cit totū distincte r manifeste. spēs aut dicit totū idē rōne r cōfule. de diffinitio igitē pdicat tota diffi^o r genus per se r dñtia p se. s; diffi^o est vere illud. i. qz de totū suū subm. qz ē totū p modū totius. genus autē cū pdicat de diffinito nō est vere illud. i. nō est ve totū. qz nō ē totuz p modū ro tius. sed ē aliqđ illud. i. est illud p modū alicuius. qz est to tum p modū partis. est. n. totum p modū mālē siue p mo dum partis māliter r dñtia nō est vere illud. i. nō ē vere totū. sed est illud totum p modum alicuius siue p moduz partis. qz est totum p modum forme siue per moduz par tis formalis. ¶ Deinde cum dicit.

Quocunq; hō nō substantiā significant s; d alio subiecto dicunt qđ nec vere est illud est. neq; qđ vere illud aliqđ est accidentia sunt. vt de hoie est albū. nō. n. est homo neq; qđ vere albū est. Neq; qđ vere albus aliquod est. sed aial forsan. qđ vere enim aial est homo est.

¶ Quidit q; pdicata accidentalia non sunt talia sicut subalia dicens. (Quocunq; vō nō subam significat. sed de aliquo subo dicunt.) i. qñq; nō sunt pdicata subalia (neq; sunt q; vere illud est. neq; q; vere illud aliqđ est accidentia sunt) q. d. q; qñq; nō sunt pdicata subalia. qz nec sunt vere illud. i. vere totuz subm siue tota essentia subiecti. nec sunt aliqđ illud. i. aliqđ pars eētie subiecti. Ideo talia accidentia

¶ **¶** (vt de boie est albu (su. pdicatus accidentaliter) non. n. est ho neqz qd vere albu est. neqz qd vere albu aliqd est. sz aial forsan qd vere aial est. i. aliqd qd vere aial (est homo). q. d. q. albu nec est ho nec aliqd hois. qz est pdicatus accidentaliter. aial no est qd. i. aliqd vere ho. i. aliqd hois. r ho est aliqd aial. ¶ Notandū ē q pbs cū pus dixisset q accidentaliter nec sunt vere illud. i. subz. nec vere aliqd illud. i. aliqd subz in cōplexificādo posuit ouersaz hui' asserens q subm no est accns nec aliqd accntis. vt ho no est vere. i. essentialr albu nec aliqd albi. qd iō fecit quia hec ad conuertētiām se hnt. cū enim pdicatus est ve. iō totalr subz. r subm est totalr pdicatus. vt diffinitio ē totalr diffinitus r eōuersio. cū aut pdicatus no est totalr subm sz aliqd subz. pns est vt r subz no sit totalr pdicatus sz aliqd pdicatus. vt ho no est totalr aial. i. no cōprehēdit totū aial. sz ē aliqd aial vt aliqd aialis. i. aliqd cōtētū sub aiali. sic ē r aial no est totalr ho. qz non dicit totū hoiez p modū totū sed est aliqd ho vel aliqd hois. qz dicit hoiez p modū alicui' siue per modū pris. ¶ Deinde cū dicit.

¶ **¶** Quęstiqz vero non substātiām significāt oz de quodā subiecto pdicari r non esse aliquod album qd no cū alterum aliqd sit albu est.

¶ Remouet quāsdā cauillationes circa p̄tacta. r duo faciunt q duas tales cauillationes remouet. duo enim dixerat. vñ q̄tū ad pdicata subalia. d. q. talia pdicata vel sunt vere illud. i. totū subm. vel ve aliqd illud. i. aliqd subz. Lōtra. posset aliqs dicere. ydec platonis eēntialr pdicant de ydeatis siue de istis sensibilibus: r tñ sunt separata. pp qd nec sunt eēntialr ista sensibilia nec ps sensibilia. Rursus dixit de pdicatis accidentalib' q suba nec sūt talia pdicata nec aliqd talū pdicatoz. vt ho nec ē ve albu nec aliqd albi. Lōsequēter posset aliqd dicere. si ho ē est aliqd albi q no ve subycit albo. p̄mo q̄ remouet cauillationē scōaz. r p̄mā remouetibi (Spēs at gaudeat) Remouet aut cauillationē scōam: qz ho no sit aliqd albi eēntialr: ē tñ aliqd albi subiectiue qz p se n̄ paliqd aliqd subycit albo. iō aut q (q̄ciqz vero no subam significāt) i. oia ista pdicata accidentalia (oz de quodā subo pdicari r no) su. oz (ē aliqd albu) su. paliqd sz p se qd cū aliqd albu sit albu est. illud. n. subiectiue ē p se albu qd no est albu paliqd alterū subm. q. d. dixi q ho nec est albu vere nec aliqd albi. qd no intelligendū est q ho non sit aliqd albi subiectiue vt q no p se sz paliqd alterū subyciat albo. sz intelligendū est essentialr. ho enim nec est eēntialr albu nec aliqd albi sic etiam nec albus est essentia hois nec aliqd eēntic. ¶ Deinde cū dicit.

¶ **¶** Species enim gaudeant. monstra enīz sunt r si sint nihil ad rōnē sunt. demōstrationes. n. de huiusmodi sunt.

¶ Remouet cauillationē p̄mam. d. (Spēs) r gñā r ydec platonis (gaudeat). i. quiescant (monstra enim sunt). i. vana sunt vel nihil sunt (r si sunt. nihil sunt ad rōnem). Ad sciam vel nihil sunt ad rōnē demfatiuā (Demōstrationes enīz sunt de hō). i. de his q̄ sunt in sensibilibus vel sunt de hō). i. p ea q̄ sunt de hō siue p ea q̄ sunt in sensibilibus: no aut sunt demfationes de talibus sepatis nec per talia separata. q. d. diximus q pdicata subalia sunt eēntialr subm vel aliqd subz. No ergo cauillet aliqs allegās p̄mā platonis dicēs talia esse pdicata essentialia. r tñ nec sunt eēntialr ista suba nec ps eēntialis eoz. Nullus ergo hoc mō cauillet qz tales spēs r tales ydec nihil sunt. r si sunt nihil rferit ad rōnem demfatiuā. nos aut loquimur de pdicatis ad rōnē demfatiuā rferentib'. ¶ Notā

dum aut q plato posuit ordinē ydeaz fm ordinē abstractoz vt posuit boiem sepatū r aial sepatū r viuū sepatū r posuit aial supra boiem r viuū supra aial r ens supra vinū vt sicut in istis inferioribus ho participat aial aial viuū r viuū ens. sic r in illis separatis minus abstracta magis abstracta participāt. talia aut sepatā vocat genera r spēs qd pōt referri ad magis abstracta r min' abstracta. vt magis abstracta. vt viuū sepatū r aial sepatū dicant gñā. minus aut abstracta vt ho sepatū r leo sepatū dicant spēs. alia aut translatio no hz genera sz hz solū spēs. r forte est correctioz lra. nam ydec grece formę latine vel spēs interpretant. ¶ Notandū ē q ea de quibus sunt filli p̄t dicit p̄missis. sunt enim de p̄missis filli. qz qcd sillogicat sillogicat per p̄missas. hoc q̄ mō est sillogismus de p̄missis. qz sillogicatio est p̄ p̄missas. sunt et filli de cōclonibus qz sunt ad cōclones. cum ergo d̄ q de m̄fationes sunt de hō pōt referri vel ad p̄missas. qz demfationes sunt per talia que sunt in sensibilibus: vel pōt referri ad cōclones. qz demfationes sunt ad talia q̄ sunt in sensibilibus. r melius r cōgruentius forte hoc refertur ad p̄missas q̄ ad cōclones. nā ydec fm ponentes eas rputabant inter gñā causaz. cā aut in demfatione potissima no cōcludit: sz magis est rō cōcludendi. vñ magis p̄tinet ad p̄missas q̄ cōclonē: cū g artifices spales p̄rie demōstrēt demfationes no sunt p tales cās separatas cuiusmodi sunt ydec: sz sunt p ea q̄ sunt hō. i. q̄ sunt in sensibilibus. ¶ Dubitaret forte aliqs qd intendit p̄hō vel q̄re dicat hoc q̄ alt ydeas gaudere. ¶ Dōz qz sz quodā ydec p̄t gaudere fm Platonicos: qz hnt nobilius eē q̄ ista sensibilia. Ista ḡ exultatio r istud gaudiū sumitur fm istos ex nobilitate essendi. sz hoc no cōcordat cū lra. d̄. n. in lra q̄ iō gaudeant qz mōstra sunt: monstrū. n. esse ens p̄ter itentionē. mōstra ḡ fm q̄ hō no hnt nobili' esse sed vilius. Nā qd est p̄ter itentionē magis vergit sz q̄ hō in malū q̄ in bonū. r magis d̄ q̄ ignobile q̄ nobile. pp qd dicere possumus q mōstrū in effectibus idē est qd aliqd p̄ter cās. ea. n. q̄ sūt i nā p̄ter itentionē nāe: r p accns r p̄ter cās p se d̄r mōstra: vt si pp corruptionē semis aliqs nasceret sine brachys diceret monstrū. tale. n. mōstrum ens p̄ter cām efficientē: sz deficientē: no ḡ reduceretur in cām: sz in defectū cāe. ipse. n. effectus vtutis in semie fuisset cā huius. Silr aut si pp abundantia māe r pp debilitatē virtutis in semine no valētis dominari sue māe r no potentis eā cōuertere in debita mēbra generarentur in manu alicuius sex digiti: hoc ē t̄ p accns r p̄ter itentionē r p̄ter cām per se. possent ēt talia reduci in cām deficientē vt in defectū vtutis in semie no valētis sue d̄ri māe. mōstrū ḡ in effectibus est quodā mō esse p̄ter cās sic ēt dicere possumus q monstruz in causis est esse p̄ter effectū. mōstrū. n. esset ponere cās q̄ nihil haberēt facere: r quaz nihil esset p̄ducere. Plato ergo qz pōebat ydeas inter gñā carū ponebat eas esse mōstra: qz si essent tales cāe nihil haberēt p̄ducere. ad oēm. n. effectū hic inferius nāliter p̄ductū sufficiunt motores orbiū. v3 motor p̄m' deus a quo est ois motus: r motores alij: et virtutes naturales actiue q̄ sunt in seminib' r vlr q̄ sunt in corporib': non ergo indigem' vt sint ydec. vñ si sint ydec gaudeāt. i. gescant qz nihil hnt facere. ¶ Aduertēdū tñ q̄ cū dicit mus q̄ ad p̄ductionem eoz q̄ nāliter hic agunt sufficit motor p̄mus. r motores alij r vtutes q̄ sunt in corporib' hō no est intelligendum hoc q̄ sit ex insufficientia dei qz no posset deus si vellet sine talibus motoribus secundis r sine vtutibus corporalibus p̄ducere hōes effectus: sed hoc est ex benignitate dei volentis suā dignitatē cōicari creaturis vt no sint priuate actionibus suis p̄prie: sz in

Posteriorum

oibus rebus vult qd sit suba virtus et operatio. suba p quas sit virtus per quas agat. et operatio per quam efficiat. hoc est enim maxime dignitatis et hoc maxime assimilationis est ad primum qd res causate possunt aliquid de se causare et aliquid de se predicere. ¶ Deinde cum dicit.

Amplius si non est hoc habet qualitas et illud habet. Neque qualitatibus est qualitas. Impossibile est eque adinvicem predicari sic. Sed verum quidem contingit dicere. eque autem predicari non contingit vere.

¶ Premittit quedam necessaria se tenentia ex parte eius predicatores pro quibus sciendum quod omne predicatum quodammodo habet rationem forme. et ideo habet rationem qualitatis. nam ut patet per philosophum in 5. meta. ubi distinguit modos qualitatis. ipsa etiam forma substantialis siue accidentalis est quedam dispositio subiecti. et ideo quedam qualitas dici potest. omne ergo predicatum potest dici qualitas. tunc quod habet rationem forme. tunc etiam quod significat per modum cuiusdam dispositionis subiecti. predicatum ergo est dispositio subiecti. subiectum autem non est dispositio predicari. hoc ergo positum impossibile est quod in predicatis possit esse eque conversio ut quod subiectum eque possit predicari de predicato sicut econverso. quod tunc predicatum eque disponeret per subiectum sicut econverso. id est aut quod amplius si hoc. id est si subiectum non est qualitas huiusmodi. id est non est dispositio predicati et illud. id est predicatum non est huiusmodi. Neque qualitatibus est qualitas. id est dispositio dispositionis. quod subiectum non se habet ut dispositio sed ut dispositum et predicatum non est dispositio dispositionis sed dispositio dispositi. si ergo ita est (impossibile est sic eque predicari adinvicem) ita quod ita eque subiectum predicet de predicato sicut econverso (sic verum quidem). id est secundum veritatem. (contingit dicere) secundum veritatem enim contingit dicere et facere talem conversionem quod homo est albus. et albus est homo. (eque autem vere predicari non contingit). quod dicitur licet utriusque sit verum: utrobique tamen non est eque predicatio. nam homo subicitur albo secundum se. album autem non subicitur homini secundum se. sicut etiam album predicatur de homine secundum se. quod ipsa albedo inest homini. sed homo non predicatur de albo secundum se ut quod ipsum esse album subicitur homini. sed hoc est per alteram rationem eius in quo est albedo. ¶ Tunc sequitur illa pars.

Aut enim sicut substantia predicatur ut est. aut cum genus sit. aut dicitur potest predicari.

¶ In qua auctor postquam premisit necessaria ad propositum exegit de intento ostendens quod sit dare statum universalem in predicatis. Circa quod duo facit. quod primo resumit quedam que prius dixerat de predicatis substantialibus. et ostendit quod in illis predicatis non sit ire in infinitum. ibi (Sic quidem ergo). Circa primum duo facit. quod primo distinguit predicata subalia. et resumit quod dixerat. videlicet quod talia non vadunt in infinitum. ibi (Hec autem). Dicit ergo quod (aut enim sicut suba predicabitur ut est). id est essentialiter. id est predicatur sicut suba et quod predicatur essentialiter (aut hoc erit (cum sit genus aut predicatur dicitur). id est sicut dicitur. quod dicitur ista sunt predicata essentialia genus et dicitur. species autem non connumerat inter predicata subalia vel quod potest reduci ad predicatum de genere. quod predicatur in quid sicut genus. vel quia non predicatur nisi de individuo. Individua enim secundum Platonem sententias ut Porphyrius recitat relinquenda sunt. quod de eis non potest esse disciplina. ¶ Deinde cum dicit.

Hec autem omnia omnia sunt quoniam non erunt infinita neque in sursum. neque deorsum. ut homo est bipes et homo est animal. hoc autem alterum est neque animal de homine. hoc autem de callia. hoc autem de

alio in eo quod quid est. Substantiam quidem omne est diffinire habet. Infinita enim non est transire intelligentem. quare neque in sursum neque in deorsum infinita sunt. Illam enim non est diffinire de qua infinita predicantur.

¶ Resumit supras dicta. videlicet quod talia non vadunt in infinitum. dicitur (hec autem). id est habet predicata subalia (omnia sunt) supra quoniam non erunt infinita nec in sursum nec in deorsum non sunt autem infinita in sursum (ut dicatur (homo est bipes. habet). id est bipes animal. habet autem). id est animal (est alterum aliquid) sic ergo in sursum ascendendo non itur in infinitum nec est itur in infinitum in deorsum. ut dicatur (animal de homine. hoc autem). id est homo (de callia habet autem). id est callias (in eo quod aliquid est). id est subale dicatur su. de aliquid alio. sic enim in infinitum procedere ipse est. nam ut supra dicebatur (subam quidem omne) su. quod est inter genus et dicitur (omne diffinire. habet autem diffinitentia non est). id est non contingit (intelligere). id est diffinientem (per aliter) si ergo talia essent infinita nihil esset diffinibile: quare cum hoc sit falsum species est quod nec in sursum nec in deorsum sunt infinita (talia predicata subalia / nam illa). id est subam (non est). id est non contingit (diffinire de qua infinita predicantur). quod dicitur ponere infinita diffinientia est ponere nihil esse diffinibile. ¶ Notandum autem quod sicut triplex est dicitur realis realis diversis manentibus forma et compositum. quod manentibus realis non est ipsa forma nec econverso. et compositum non est realis manentibus tantum nec forma tantum: sic dicere possumus quod triplex est suba saltem differens secundum rationem. species genus quod se habet tanquam manentibus. dicitur quod se habet tanquam forma et species quod se habet tanquam compositum. cum ergo dicitur quod contingit omne subam diffinire non est intelligendum de suba quod se habet tanquam manentibus ut dicitur genere. nec de suba quod se habet tanquam forma ut de dicitur. sed de suba quod se habet tanquam compositum ut de species. omnis enim suba talis est diffinibilis. talis enim suba quod est species dicitur esse inter genus et dicitur: non quod sit inter ea sed lineam predicamentalem: sed quod est inter ea ut constitutum inter constituta. ¶ Notandum autem quod species compositum. in 7. meta. diffinitio est quasi organum intellectus ad intelligendum. Est enim diffinitio quasi quoddam speculum in quo intellectus respicit et cernit naturam rei. id est ipsa per se facit mentionem de intellectu vel de intelligente accipiens intelligentem per diffinientem dicens. quod si essent diffinientia infinita non contingeret intelligentem. id est diffinientem illa pertransire.

Si quidem igitur genera adinvicem equaliter predicantur. erit enim ipsum quod vere ipsum aliquid est.

¶ Premiis preambulis necessariis ad propositum et resumtis quibusdam que dicebantur de substantialibus predicatis. In parte ista persequitur de intento ostendens per quasdam rationes logicas quod non contingit predicata ire in infinitum. Circa quod duo facit. quia primo ostendit quod non contingit talia predicata ire in infinitum secundum circumulum. et quod non contingit ire in infinitum secundum rectum. ibi (Sed quoniam ne infinita) Circa primum duo facit. quod primo ostendit hoc quod non eant in infinitum secundum circumulum de predicatis substantialibus. et de accidentalibus ibi (Neque tamen). Dicit ergo (Sic quidem genera sibi adinvicem predicari equaliter) id est si ponatur sic quod genera tam infima quam suprema de se invicem predicentur equaliter et convertemur quod eque sit substantia animal sicut animal substantia. (Erit enim ipsum genus (quod vere est ipsum aliquid). id est genus superius quod est quod magis vere est ipsum aliquid et vere est ipsum inferius et non excedet inferius suum quod vere est ipsum aliquid et quod vere est quid particulare respectu eius. ¶ Notandum autem quod animal est aliqua substantia. non est autem substantia vel si ergo eque predicaretur animal de suba sicut econverso sequeretur quod suba esset ipsum animal et subiceretur vel animal quod animal est ipsum aliquid. id est ipsa substantia particulari.

hoc aut est possibile. qz tuc eet ide maius seipso z vltus seipso. si enim suba vlr esset ipm aial: aial esset vltus vel saltem eqne yle sicut suba. Rursus qz aial est suba ptiat lariter vbi suba est vltior qz aial sequit g oppositu. v3. qz suba no sit vltior. z qz sit vl. or qz aial z p. nis qz sit vl. or se ipa. non vadunt g pdicaciones subales in infinitu fm cur. cula qz lz superiora subalz pdicent de inferioribus no tn ecouerso. ¶ Dubitaret forte aliqs qz v3 qz ista pdicatio sit magis ppria. aial est ho. vel suba est aial. qz ecouerso. na semp pdicatu z locu forme. cu g genus teneat locum maie spes erit formalior genere. z qz ho est spes aialis z aial spes substatie verius dicit ho de aiali qz ecouerso z aial de suba qz ecouerso. ¶ Ddm. qz forma generis z forma spei sunt vna forma p eandem. n. forma. for. est ho aial suba. vtz aut p eandem forma for. sit ho z corp. no e pntis speculationis. tn qtu ad pns spectat de his q de se inuice essentialr pdicant cu talia dicant forma vna no pot esse qd que illaz sit formalior fm re sz solu fm modu itelli. gendi. Propter qd sciendu qz forma generis z forma spei pur differunt fm modu intelligendi pnt considerari dup. plr vel vt recipiunt in ma vel vt considerant abstracte per intellectu. si prout habet esse in ma sic certu est qz forma generis est materialior qz forma spei. na3 ma pus recipit formas magis vles. z postea minus vles vt dicit comen. sup. z. metaph. sz h3 receptio est sub esse idiuiduali. qz qd recipit in ma est hoc. ma g prius recipit formas magis vles. i. prius recipit idiuiduū magis vltis. vt si p ides leo est leo aial z suba. ipa tn forma leonis vt dat leoni qz sit bec suba intelligit esse prius seipsa z intelligit pus reci. pi in ma qz vt dat ei qz sit hoc aial vel hic leo. bec g suba que est idiuiduū forme magis vltis fm modu itelligen. di est prior in gnatione qz sit hoc aial qd est idiuiduū for. me minus vltis. z qz ea q sunt priora in gnatione pus reci. piunt in ma z per nis sunt magis maia sz esse qd habet forme in ma qto forma est vltior tanto maior z magis in potentia. sz fm hoc no currit qd nostra. qz idiu dua no sunt per se obm intellectas z taliu no est p se scia. sz si coss. derant forme non fm esse. tractu qd habent in ma sz sz esse abstractu qd hnt apud intellectum qto forma vltior est tanto est formalior qz simplicior z abstractior. ¶ Ad forma aut arguedi. qz genus z locu maie. z qz aial dicit id quod dicit homo per modu maie. odm. qz omnes partes diffinitionis sunt forme vt declarari h3 in. z. Dicit. n. ad. nerarius qz genus differentia spes oia habent rationem forme atamen forma generis licet sit forma est tamen magis in potentia. z per nis maior qz forma spei z ideo non videtur qz debeat pdicari de forma. ppter quod scie. dum qz diffinitio potest considerari duplr. vt distinguit co. men. in. 7. vel vt est significatiua nae rei. vel vt est instru. mentum intellectus ad intelligendu. aial eniz vt signifi. cat formam rei formalior est qz homo vt significat h3 na. turā z formas. ipa. n. na humana significata p aial mul. to est abstractior z formalior qz significata p hoem. Sz si consideretur diffinitio vt est instrm ad intelligendus sic est ecouerso. hoc eniz mo forma generis est multo poten. tialior qz forma spei. intelligere hoem in aiali est intelli. gere ipsum in potentia. intelligere aut hoem in seipso est intelligere ipm pfecte in actu. multo g est pfectior intel. lectus z p nis multo formalior si intelligat aliqd in spe. qz si intelligat ipz in genere. z hoc mo loquit. omē. in. 12. qz scia in vlti est in potentia. sz stat qz aial non pdicatur de homine nec diffinitio de diffinito vt sunt instrz ad in. telligendum sed vt sunt significatiua nature rei vt qz ean. dem nam significat ho aial ideo bec est vera. ho est aial vt ergo aial pdicatur de homine est formalius homi.

ne. ¶ Alterius forte dubitaret aliqs q sit formalior an spes an oria. ¶ Dd3. qz talia vt generat i nobis scias z vt sunt organu intellectus ad intelligendu oria est forma. lior specie. ista enim tria se habent p ordinē genus spes z diffinitio tota. Intellectus enim intelligēs aliqd in gene. re vel intelligens ipm genus est valde iperfect. itelligens spēm est pfectior. intelligēs aut diffinitionē z sciēs resol. uere diffinitu in sua diffinitia est perfectissimus. iō dī in pmo phycoz qz hoc nomē ad rōnē sustinuit. v3. p. cōfusi. z imperfectius significat naturā rel nomē qz rō. i. qz diffi. nitio vt hoc nomē circullus nō ita pfecte z expresse expri. mit intellectui essentiā circuli sicut diffinitio circuli. bec aut pfectio in oria cōplet z p oriaz h3 eē. si aut h3 eē per genus hoc est pur specificat p oriaz. formalior g est ipsa oria qz spes. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et neqz tn de qlitate aut alioz nullū nisi fm accidens predicat. omnia bec enim accidit z de substantijs predicari.

¶ Ostendit qz non eant in infinitu fm circulu in predica. tis accidentalibus. d. (neqz de qualitate) sup. est puerfio vt qz qlitas pdicet de suba z ecouerso (aut nullū alioz) .i. nullū aliud accūs pdicaf. uersim de suba (nisi sz acci. dens. bec. n. oia accidit) ipsi substatie sup. (z de substan. tyo pdicant) nō su. econuerso. cōiter aut textus dnt. z de substatis pdicari. sz est corrupta lra. vt p3 ex alia transla. tione. ¶ Dubitaret forte aliqs vtrū eet in talib. infinitas si eē ibi circulatio. ¶ Ddm qz oia circulus est quodamō infinitus saltē motus circularis nō necesse est qz finiat. sem enim pot esse ab eodē in idē p idē sine quiete z sine fine. si g esset cōuersio in predicatione subalibus vt qz suba predicaret de corpore corpus de aiali. aial de homine. z ho de substantia: posset fm circulu in infinitu fieri talis pdicatio. Rursus si qlitas pdicaret de suba qlitas de qlitate z suba de qualitate in infinitu posset sic circula. riter pcedere talis pdicatio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed qm neqz in surfnz infinita erit. vniqz qz entm qd predicat significat aut quale aliqd. aut ad aliquid: aut qztum aliquid: aut h3. aut que sunt in substantia. bec aut finita sunt z genera predicamentorum finita. aut enim quale. aut qztum. aut ad aliquid. aut facere. aut pati. aut vbi. aut quādo predicabitur.

¶ Ostendit qz nō vadit predicatio in infinitu fm rectuz: circa qz tria facit. qz pmo ostendit hoc de oibus predica. tis generaliter. z de predicatione per se spaliter. 3. epilogat circa determinata. scda ibi. (Nec in sursum). tertia ibi. (Logice qdem ex bis). ¶ Propter primū sciendū qz lo. quendo generaliter de pdicatione duplex est pdicatio. vna z plures. siue simplex z composita. Predicatio aut vna z simplex est quādo predicat vnu de vno. Predicatio aut plures z composita est quādo vtrūta duo vel tria vel quat. tuoz vel etiam plura predicant de vno. Rursus simplex pdicatio distinguit quia quedam est directa z ppria vt quando suba predicat de suba z potissime suba superior de inferiori. vel etiam quādo accūs de suba. Quodaz aut est indirecta z ipropria vt. s. quādo suba pdicaf de accūte vel qñ accūs de accūte. ergo circa pdicationem gnaliter vtz predicatio vadat in infinitu sz rectu posset eē triplex dubitatio. Una de predicatione simplici z directa vtz to. lis predicatio vadat in infinitu. vtrūta qz de substantia predicat substantia. postea qlitas. z postea qualitas z sic in infinitu. Scda dubitatio esse posset de predicatione plu.

si rē cōposita duplicando triplicando rē in infinitū multi-
plicādo predicata vt de suba p̄dicaret s̄l suba rē q̄ritas
rē postea simul q̄ritas rē q̄litas. postea q̄litas rē vbi. rē sic p̄
cedēdo. Rurſus cū processum eēt duplicādo p̄cederet
triplicando vt si de suba p̄mo p̄dicaret s̄l suba q̄ritas
rē q̄litas vt diceret q̄ hō est aīal magnum albū. rē postea
quantitas rē q̄litas rē vbi. rē sic p̄cedendo triplicādo rē cum
p̄cessus eēt triplicando p̄cederet q̄druplicādo. Posset ḡ
qs dubitare vtrū hoc mō irent p̄dicationes in infinitū
s̄m rectū. ¶ Tercia dubitatio eē posset de p̄dicatiōe per
accēs rē indirecta v̄puta si de suba p̄dicaret accēs. vtrū
de illo accēte possit p̄dicari aliqd aliō accēs rē de illo alio
aliud accēs. rē sic in infinitū. tria ḡ facit s̄m q̄ circa p̄ces-
sum in p̄dicationibus in infinitū has tres dubitationes
remouet. 2° ibi (Concessus at est). 3° ibi (Ipsa aut) Dicit
ergo (S̄ qm̄ neqz infinita erūt) generalr p̄dicata su. (in
sursus) rē p̄mo nō erūt infinita s̄m p̄dicationē simplicē
rē p̄p̄ria. v̄puta q̄ de suba p̄dicaret q̄ritas. postea q̄litas.
rē sic in infinitū nā p̄dicamēta sunt in numero quodā rē s̄t
finita iō aut q̄ v̄nū q̄dqs p̄dicamētū aut significat qd
aut q̄le aut ad aliqd aut aliqd h̄s. aut q̄ sunt i suba. i. aut
q̄cūqz sunt in suba (hec at) q̄ s̄t in suba (finita sunt) nā
(rē ḡna p̄dicamētoz finita). q. d. q̄ p̄dicata rē oīa q̄ sunt
in suba rē q̄ p̄dicant de suba sunt finita. qz ḡna p̄dicamen-
tūz sunt finita. rē q̄ sunt finita p̄s. q̄libz enim p̄dicamē-
tū q̄d est in suba (aut enim significat q̄le aut q̄tū aut ad
aliqd aut facere aut pati aut vbi aut qm̄ aut sup. aliquid
aliud h̄s. ¶ Notandū aut q̄ supponit ex habitū p̄dicata
subalia nō ire in infinitū. iō cū hic noiat p̄dicamēta. d.
q̄ genera p̄dicamētoz s̄m finita non noiat subam sed
qualis q̄tū rē h̄s p̄dicamēta accēntalia. ¶ Dubitaret for-
te aliqz v̄ sequit̄ hec or̄a q̄ si ḡna p̄dicamētoz sunt fi-
nita q̄rea q̄ p̄dicant de suba sunt finita. ¶ Dōm. q̄ cū
particulare nō sit per se obiectū intellect^o rē de talibus nō
sit p̄fectia nō est intentio phi log de indiuiduis s̄z de ḡn-
bus rē sp̄sibus. Ex quo enīz ḡna sunt finita oīz q̄ sp̄s sunt
finita est enim p̄ se habitudo sp̄entū ad genus. idēntia
enim d̄nt aliqd p̄ accēs. homo. n. est simplr aīal. sed for-
nō est simplr hō s̄z est hō determinati sp̄is. v̄n nunq̄ p̄-
dicabit hō de forte nisi in illo determinato tpe. si ḡt p̄ se
habitudo sp̄erū ad gen^o. habitudo aut per se nō p̄t eē in-
finita nā hitudo p̄ se est certa rē determinata hitudo. rē per
s̄s finita. ¶ Uel postūm^o dicere q̄ diuisio generis in sp̄s
est diuisio p̄ forma. diuisio aut sp̄i in indiuidua est diui-
sio p̄ mās rē qz forme rē acul repugnat infinitas. ip̄le est
in vno rē eodē ḡne esse infinitas sp̄s. si ḡ ḡna p̄dicamē-
toz sunt finita sp̄s eoz erunt finite rē q̄cūqz p̄dicantur
de suba sunt finita. ¶ Deinde cum dicit.

Concessum aut est vnum de vno predicari.

¶ Remouet sc̄dam dubitacionē. v̄z. q̄ non possunt talia
ire in infinitū s̄z p̄p̄nē. d. Concessus aut est v̄nū de vno
p̄dicari. i. q. d. q̄ nō ibant p̄dicatiōes i infinitū p̄ aggregatio-
nem q̄ pus p̄dicent de suba duo rē postea tria rē sic aggre-
gādo qz p̄cessus est. i. d̄nt est supra q̄ v̄nū de vno p̄dicet.
¶ Dubitaret forte aliqz qz nō v̄r h̄re apparentiā q̄ p̄di-
cata possunt ire i infinitū p̄ aggregationē qz cū nō sint nisi
iō p̄dicamēta nō v̄r q̄ possunt aggregari nisi. iō. modi. tot
erūt ḡ p̄dicatiōes s̄z aggregationē q̄not simplices. ¶ Di-
cendū. q̄ nullo plures sunt p̄dicatiōes s̄z aggregationes
q̄ simplices. nā q̄tuor p̄dicata simplr nō poterūt facere
nisi q̄tuor p̄p̄ones. p̄ cōbinationē at faciet sex. nā q̄tuor
poterūt sex modis cōbinari. rē vt dem^o regulā de cōbina-
tionib^o qm̄ volum^o scire de aliqb^o simplicib^o quot modis
possunt cōbinari debet disponi p̄ ordinē vt ponat v̄nū in
p̄loco aliō in. 2° aliud in. 3° aliud in. 4° quartū ḡ cōbinat

tribus modis. v̄z. cū 3° p̄mo rē 2° tertiu cōbinat cū duob^o
.i. cū 2° rē p̄mo. nā si cōbinaremus tertiu cū quarto accipe-
remus v̄nā rē eandē cōbinationē bis. nā qm̄ cōbinabimur
quartū cū 3° cōbinam^o tertiu cū q̄rto. 2° aut nō habebit
nisi v̄nā cōbinationē cū p̄mo. tres aut duo rē v̄nū facime-
ser. Et est diligenter aduertēdū q̄ modicū addere in sim-
plicibus est multū addere in cōbinationibus. nā q̄tuor cō-
binant̄ sex modis. q̄nqz aut cōbinant̄. iō. modis rē sex q̄n
decim modis. si ḡ p̄dicata simplicita q̄tūcūqz essent in ali-
quo numero finito combinent̄ oibus modis q̄bus pos-
sent. rē postea illa simplicita cōtrinant̄ oibus modis q̄b^o
possent. rē postea cōquatrinent̄. videret̄ forte alicui q̄
isto mō aggregando ea possent in infinitū variari. Ad hoc
ergo remouendū dicit p̄hs cōcessus esse. i. dictū esse supra
v̄nū de vno p̄dicari deberi. qm̄ ergo dicebat nō eē plures
aggregationes q̄ simplices p̄dicationes p̄s esse falsus. qz
sole cōbinationes sunt multo plures q̄ simplices p̄dicatio-
nes. si ḡ s̄l cū cōbinationibus accipiant̄ r̄trinatiōes rē q̄-
trinatiōes rē sic p̄cedēdo videbitur alicui q̄ hoc mō p̄-
sit p̄cedi in infinitū. ¶ Aduertēdū tñ qm̄ dicimus q̄ plu-
rea sunt cōbinationes q̄ simplices p̄dicatiōes itelligēdū
est si simplicita sint plra q̄ tria. nā tria simplicita tot habēt
cōbinationē quot simplices. duo aut simplicita pauciores
habēt cōbinationes q̄ simplices. nā in duobus simplici-
bus nō p̄t accipi nisi v̄na cōbinationē s̄m rē nisi forte acci-
perēt̄ due cōbinationē s̄m modū intelligendi sicut or̄o
via q̄ itur athenis thebas rē thebis athenas. sic inter duo
aliq̄ vt inter. a. b. posset eē duplex cōbinationē s̄z rōnē. vt si
fieret v̄na cōbinationē in qua pus poneretur. a. rē postea. b. rē
alia in qua disponerēt̄ termini cōuerso. s̄m rē tñ bina-
rius h̄s plura simplicita q̄ cōbinationes. sed si sint simpli-
cia plra tribus semper erūt pulres cōbinationes q̄ sim-
plicita. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ipsa aut de ipsis quecūqz nō aliquid sunt nō
predicari dicimus. accidentia enim sunt oīa. s̄z
hec quidem s̄m seipsa. illa vero sc̄dm alterū
modū. Hec autem omnia de subiecto quodā
predicari dicimus. sc̄dm accēs autem nō esse
subiectum aliquod. Nihil enīz talis ponimus
esse q̄ nō alterū aliquod esse. dicitur qd dicit.
sed ipsum in alijs rē alia quidem de altero.

¶ Remouet tertiā dubitacionē vt si dicat q̄ vadūt p̄di-
cationes in infinitū s̄m p̄dicationem indirectā iprop̄iaz rē
per accēs. v̄z. cū subm p̄dicat de accidēte vel accēs de ac-
cidente. nā de tali dubitaciōe nō est curandū. nā tales p̄-
dicationes nō sunt p̄dicationes simplr. iō aut q̄ (ipsa at)
.i. suba (de ipsis). i. (quecūqz nō sunt aliqd p̄ se. sed sunt
aliqd in alio) nō icemus predicari. accētia. n. sunt oīa. i.
q. d. q̄ suba nō dicimus predicari. i. nō recipim^o in demō-
strationibus q̄ p̄dicent de his q̄ nō sunt aliqd p̄ se. i. de ac-
cidentibus. oīa. n. talia qz sunt accidētia nō p̄t p̄ se suby-
ci iō aut q̄ (sed hec q̄dem). i. subiecta (s̄z seipsa) suby-
ciunt. (illa v̄o). i. accētia (s̄m alterū modū) sup. suby-
ciunt. Uel p̄t exponi q̄ hec q̄d. i. accētia s̄m seipsa sup. p̄di-
cantur de subiectis. illa vero. i. suba s̄m alterū modū. i. p̄
accēs p̄dicant de accētibus. rē idēo subdit q̄ (hec autem
oīa). i. accētia dicimus predicari de quodā subo (s̄m accēs
dens aut). i. que sunt s̄m accēs (non esse) sup. dicimus
(subm aliqd) rē subdit cām q̄ (nihil. n. taliū). i. accētius
(ponimus q̄ non alterum aliquod dicimus esse) vel d̄-
ctur esse. rē subdit quod (sed est ipsum) tale accidēs (in
alijs talia quidem dicitur de altero). q. d. q̄ nullus accēs
dēs ponimus esse taliū. i. de numero taliū. vt de numero

suboruz qz hoc nō sit per aliqd altez. i. per subm vt albus est hō qz aliqd altez vt for. qz subycit albo est hō. ergo talis pdicatio est qz ipm albu est in alijs. vtputa. qz albu est in hoie ⁊ i leone. ⁊ qz ista alia vtputa hō: ⁊ leo de altero. s. dicunt vt de hoc hoie piculari ⁊ de hoc leone ⁊ rōne illi alterius picularis pnt talia accntia subyci talibus subis vt de albo predicabitur hō. qz predicat de quodam altero. vs. de particulari hoie cui accidit esse album.

¶ Neqz in sursum ergo vnum de vno neqz in deorsum esse dī. de quibus qdē enis dicunt accidētia qēctqz in substantia vnus cuiusqz sunt: hec aut non sunt infinita.

¶ Hic vt dicebat ostendit pbs nō ire predicationes in infinitū in predicatis p se. Circa qd duo facit. qz p pponit qz tales ppōnes nō vadūt in infinitū nec in sursum nec i deorsum. ⁊ p declarat qz nō vadūt i infinitū deorsum. ⁊ declarat ⁊ pbat qz nō vadūt in infinitū sursum ibi. (S3 sursum.) Dic q nec sursum g vnu de vno nec i deorsū in infinitū su. (Of cet esse su. pcessus in pdicatis p se qd pbat. d. (de qb' q de. n. dnr accntia) su. p se sunt illa suba (qēctqz sūt i suba) i. in subali diffōne (vnus cuiusqz) s. talii accntū (hec aut nō sūt infinita) q. d. qz diffinitia nō sūt infinita. ⁊ qz in subali diffōne nō est pcessus in infinitū: iō i pdicatis p se i deorsū nō ē pcessus i infinitū. ¶ Notādū āt qz illa pdicata sūt p se de aliqb' subis qēctqz talia suba ponūt i suba. i. i subali diffōne qruēctqz talii accntū si vnus cuiusqz talis accntis. vult. n. h pbs pbat qz nō sit pcessus in infinitū p se in pdicatis p se q sunt in. ⁊ mō dicēdi per se. nā de pdicatis q sunt in p mō dicēdi p se q nō vadūt in infinitū pbatū ē supra cū pbatū fuit de pdicatis subalib'. Dic āt agit de pdicatis p se. cuiusmōdi sūt p se passiones. talia aut pdicata sūt illa quoz suba. i. in quoz eēctiali diffōne ponunt suba. ¶ Nōn aut qz pōt trigerē qz aliqd sit p se passio alicui ⁊ illi p se passionis sit alia p se passio. vtputa si color sit p se passio corpis terminati. ipse ē color h3 p se passiones. nā nō est icōueniēs qz aliqd sit p se pa' vnus ⁊ p se subm alteri'. qz nō est icōueniēs qz accns sit per se subm. vt triangulus q est accns ē p se subz de hē tres. hoc g mō erit pcessus in infinitū in deorsum i h3 p se pdicatis si aliqd sit p se subm vni'. sic corp' terminatū coloris ⁊ color p se subz alteri' rel. ⁊ illa alia res p se subm alteri' rel. ⁊ sic in infinitū. ¶ Notādū ē qz oīa pōza ponunt in diffōne posterior. vt si corp' terminatū ē p se subm coloris ⁊ color p se subz alteri' ppterietatis corp' terminatū qd igredif diffōne coloris igredif diffōne oīum ppetatū coloris si g in sic p se pdicatis eēt pcessus in infinitū infinita ingredere tur diffōne vnus. iō pbs ait qz nō est pcessus in infinitū nec in sursum nec in deorsum su. in p se pdicatis. ⁊ qz non sit in talib' pcessus in infinitū p3 qz illa sunt talia p se pdicata in quoz diffōnib' ponunt suba. bec āt qz sunt diffinitia aliquoz vel alicuius nō pnt eē infinita. ⁊ qz nō pōt eē qz sit pcessus in infinitū deorsum i p se passionib'. vs. q. b. sit p se pa' de. a. ⁊ c. p se pa' de. b. ⁊ sic in infinitū nisi infinita igrediant diffōne alicui' cū h sit ipole: ipole ē i talib' in deorsum eē pcessus i infinitū. ¶ Dubitaret forte aliqz qz supius cū auctor pbatit statū de pdicatis eēctialr nō fecit mētionē nisi d' sursum trī. d. s3 qm neqz infinita erūt sursum. h aut cū agit de pdicatis p se facit mētionē de sursum ⁊ deorsum. ¶ Dm. qz pdicata supius tacta sic se hnt sursum ita se hnt deorsum. vt si de suba pdicat qritas ⁊ poilea qritas. ⁊ sic deinceps. iste modus pcedēdi pōt dici ⁊ sursum ⁊ deorsum. nā si ire sursum ē icipe a magis māli iste modus pcedēdi ē ire in sursum. nā suba ē māle subm qritatis. qritas vō est subm qritatis. Si vō ire sursum ē icipe

a magis formali tūc iste modus nō est ire sursum s3 deorsum. nā h nō icipit a magis formali: ⁊ itur i magismālia sed pot' ecōuerso. icipit. n. a magis māli ⁊ itur in magis formalia. ⁊ qz pbatit statū in talib' pdicatis quoz pcessus diuersis respectibus est sursum ⁊ deorsum: nō curauit ibi distinguere sursum ⁊ deorsum. s3 in eo qz dixit sursum intellexit etiam ⁊ deorsum. hic autem in per se predicatis vbi est per se accipere sursum ⁊ deorsum distinguit vnu ab alio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed in sursum ipsa quoqz ⁊ accntia vtraqz non infinita sunt. Neceesse est ergo esse aliquid de quo primum predicetur ⁊ de hoc aliud: ⁊ hoc stare ⁊ esse aliquid quod non amplius neqz de alio priori neqz de alio aliquid prius predicetur. vnus quidem demonstrationis modus dicitur hic.

¶ Ostēdit qz in talib' p se pdicatis nō solū ē status i deorsum vtputa si poneret qz aliqd sit p se subm alicui' ppetatis ⁊ illa ppetas p se subz alteri' ppetatis. ⁊ sic i infinitū. s3 et in talib' p se pdicatis ē status in sursum qz ex pte pdicatur qz ex pte subiectoz circa qd duo fac' h3 qz duplr pbat intētū. nā p pbat h3 ex pte diffōnis supponēdo qz trigit talia p se diffiniri. ⁊ ex pte scie supponēdo qz trigit aliqz scire. ibi (Adhuc āt ali'). ¶ Propter pmiū sciēdū qz pcedere in sursum i talib' h3 mō trigit. s. subz ⁊ supra pdicatur: vt si simū p se pdicat de naso in hac ppōne p se. nasus est simus. pcederet in sursum accipiēdo supra nasus ⁊ supra simū vt accipiēdo supra nasus corp'. supra corpus substantiā. ⁊ h3 mō pcedēdo ⁊ accipiēdo supra simū cauū. ⁊ supra cauū qle. qritas. n. est supra cauitatē. ⁊ h3 mō pcedēdo. nullo. n. istoz mōdoz ē pcessus in infinitū. nā oīa q sūt supra nasus ponunt in diffōne nasi. si g in talib' esset pcessus in infinitū eēt pcessus in infinitū in diffōnib'. sic ēt oīa q ponunt supra simū ponunt in diffōne simi ⁊ nō solū q sunt supra simū ponunt i diffōne simi. s3 et q sūt supra nasus sunt diffinitia simi: eo qz ipse nasus ē qd diffinitiuū eius. qre si in talibus esset pcessus in infinitū. esset in diffinitionibus processus in infinitū: hoc est qd dicit. (S3 in sursum ipsa) sup. subiecta (⁊ et accntia vtraqz) tā subiecta qz accntia (nō sunt infinita. necesse est ergo esse aliqd qd de alio pdicet pmius) vtputa simū pmiō ⁊ per se pdicat de naso (⁊ de hoc) vtputa de simo pdicat (aliud) vtputa cauū vel qritas (⁊ hoc stare erit). i. deuenire ad aliqd qd ex pte ipsius caui de quo nō pdicat vltteri' aliqd prius nec aliqd supius. ⁊ subdit qz (⁊ eē aliqd) sup. contingit ex pte subiecti vt ex pte nasi (qd nō ampl' nec de alio pōzi nec de illo aliud pns pdicet). q. d. qz ex pte nasi erit deuenire ad aliqd qd nō dicit amplius de aliquo pōzi nec de illo aliqd pns. vtputa si de naso dī corp' ⁊ de corpe substantia: suba nō dī de aliquo pōzi qz de corpe. nihil. n. est mediatū inter corpus ⁊ subam. nec de suba dī aliqd prius. ¶ Vnus qdē g modus demōstrationis qz nō sit pcessus in infinitū i sursum i ppōnib' p se nec ex pte subiecti nec ex pte pdicati (hic est). ¶ Notādū āt qz ita vī pbs esse p se mediatū qz talia accepta in sursum vt accepta supra nasum vel supra simū sunt p se diffinitia simi vel nasi qd supponendo statū in diffinitionib' supponit nō esse pcessus in infinitū. vñ sic ē supplēda lra: qz si aliqd pdicat de alio nō p rē se. vtputa simū de naso. ⁊ de hoc. s. simo pdicet aliud: ⁊ de illo aliud: necesse ē hic stare. qz diffinitia simi nō pnt esse infinita. sic ēt ex pte nasi necesse est dare aliqd qd nō dicitur de alio pōzi nec de illo aliud prius. q. d. qz nō est dare pcessum in infinitū ex pte nasi qd supplēdū est iō trige

re qz diffinitiva nati infinita ee nō pnt. qz si essent infini-
ta diffinitiva nati eent et infinita diffinitiva simi. oia. n. dif-
finitiva nati sunt et diffinitiva simi. Unus g̃ modus pbā-
di statū i talib⁹ est h̃ q. s. sumit ex pre diffōnis. ¶ Notan-
dum ē qz superi⁹ oca magis pbāt statū ex pre diffōnis in
subalib⁹. h̃ at in accentalib⁹. qd̃ g̃ d̃ h̃ ex pre nati qz talia
diffinitiva nō vadūt in infinitū magis referēda sūt ad simū
q̃ ad nati⁹ z ad passiōē q̃ ad subz. nā oia diffinitiva sub-
iectū sūt diffinitiva passiōē z in infinitū nō vadūt. ¶ No-
tādū at qz cū p̃hs p̃us dixisset qz nec i suruz nec i deorsū
itur in infinitū cū nūc spāl̃r pbavit qz nō itur in infinitū in
suruz dedit itelligere qz p̃ pbauerit qz in pdicatis p se nō
eant in infinitū deorsuz. ¶ Dubitaret forte aliqs qre p̃hs
cū voluit pbare statū in pdicatis p se resumpit h̃ ṽbū
vnū de vno. d. qz vnū de vno nec i suruz nec i deorsuz dī-
tes ee p̃cessus in infinitū. ¶ Dēm. qz pdicari vnū de vno
p̃ anthonomasiā repit i pdicatis p se. in pdicatis. n. cōib⁹
z vnū de plurib⁹ z plura de vno albū. n. z in cigno z in nī-
ue repit. qz nulli eoz inest fm̃ qz h̃s. pp̃ qz vnū z idē h̃s p̃-
dicatū reperitur in pluribus. sic z plura d̃nt de vno vt al-
bū z dulce de pomo. h̃. n. plura vt plura de eodē pdicant.
albū enim z dulce relata ad pomū sunt plura vt plura. qz
neutz illoz inest mediāte alio. si enim in pomo dulce eet
per se cā albū nō respiret pomū dulce nō albū z si albū esset
per se cā dulcis nō respiret pomū albū nō dulce. talia g̃ p̃-
dicata p̃ accis z cōia z vnū plurib⁹ z plura vni i eo qz plur-
ra inesse p̃nt. s̃z in his q̃ isunt p se z p̃ nec vnū plurib⁹ nec
plura in eo qz plura eidē isunt. qz aut in talib⁹ vnū nō pos-
sit inesse pluribus p̃z. nā qz tale pdicātū cū inest p se z p̃
cōuertibile est cū eo cui inest. idē aut pluribus diuersis in
esse cōuertibil̃r est ipole. Rursus in talib⁹ plura vt plura
nō inest vni. nā z si inueniant plures p se p̃rietates in-
esse eidē subo. vtputa h̃re tres z h̃re angulū extrinsecum
in esse triāgulo h̃ nō erit plura vt plura sed vnū p se p̃puz
inerit mediāte alio. vt h̃re tres iest p h̃re angulū extrinse-
cū. in talib⁹ g̃ p̃ anthonomasiā d̃r vnū de vno. Sic g̃ po-
terit exponi l̃ra p̃cedēs qz neqz q̃n vnū de vno. i. neqz q̃n
p se pdicātū d̃r de p se subo. neqz. s̃. in talib⁹ in quibus per
anthonomasiā d̃r de vno nec in suruz nec in deorsuz di-
cēt esse p̃cessus in infinitū. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Adhuc autē alijs. si enī de qbus quedā prio-
ra predicant horuz qdē demōstratio erit neqz
possunt habere ad ipsa q̃ scire. Neqz hoc esse
sine demonstratione.**

¶ **¶ Oñdit h̃ idē. v3. qz sit stat⁹ i suruz i pdicatis p se suppo-
nēdo qz atigat aliqd̃ scire. Circa qd̃ q̃tmor fac. qz p̃ ait qz
posteriora sciunt p̃ p̃ora. z d̃ic qz n̄ p̃nt sciri posteriora ig-
ratis p̃ozib⁹. 3. ex his q̃ dixerat zcludit qz si atigat aliqd̃
scire simpl̃r p̃ demfationē qz oz ee statū i pdicatis. 4. z vt
timo h̃ qz dixerat declarat z māifestat. z 4. ibi. (Si at h̃.)
3. ibi. (Si g̃ aliqd̃) 4. ibi. (Si. n. nō steterit.) D̃ic g̃ qz
(adhuc ali⁹) su. modus ē ad pbādū ee statū i pdicatis. ad
quē modū declarādū p̃ sumenī h̃ac vitatē. qz q̃cūqz h̃nt
aliq̃ p̃ora qz illoz ē demfatio p̃ p̃ora illa. z qz nō atigat ta-
lia posteriora scire nisi p̃ demfationē ex p̃ozib⁹. iō ait. qz
(si. n. de qb⁹ p̃ora qdē pdicant erit hoz demfatio) su. per
talia p̃ora. Et addit qz (nō p̃nt aliq se h̃re pot⁹) i. meli⁹
(ad ipsa posteriora q̃ scire ipsa nec ē) i. nec atigat ipsa
scire (sine demfatiōe) q. d. qz si p̃cedat nobis vitas hec
qz posteriora demfāt p̃ p̃ora. z qz h̃ mō h̃n nos h̃emus
ad posteriora si sciuerim⁹ ea demfare p̃ p̃ora hac veritate
cōcessa oñdemus qz est alius modus pbādī statū in pdi-
catis amoto statū supius tacto. ¶ Deinde cum dicit.**

¶ Si autē hoc per hoc notum est. Hoc autem

nescimus neqz melius habemus ad ipsa q̃ scire
re neqz per hoc notum sciemus.

¶ **¶ Proposita hac vitate qz posteriora sciunt p̃ priora ppo-
nit veritate alias qz nō atigat scire posteriora ignoratio
prioribus. iō ait. (Si aut h̃) i. si aliqd̃ posteri⁹ est notū
per hec) i. p̃ aliq̃ p̃ora (hec aut) i. illa priora (nescimus
nec meli⁹ nos habemus ad ipsa q̃ scire h̃ posito neqz scie-
mus notū p hoc) i. neqz sciemus illud posteri⁹ qd̃ d̃r esse
notū p̃ illa p̃ora. q. d. qz ignoratis p̃ozib⁹ necesse est ignora-
re posteriora. ¶ Notādū autē qz si volum⁹ scire aliqd̃ po-
sterius vel aliqua posteriora necesse est nos scire p̃ora. ṽl
necesse est nos h̃re ad ipsa melius q̃ scire. nā p̃ora illa vel
sunt simpl̃r p̃ma z idemōstrabilia. z tūc ad ea nos habe-
mus meli⁹ q̃ scire. Taliū. n. nō est scia s̃z intellectus. ipse
aut intellectus. i. p̃ncipioz habitus est potior q̃ scia. si ṽo
illa priora h̃eant supra se alia p̃ora tūc poterūt p̃ illa p̃ora
sciri z demfari. est enim itentio p̃hi qz nō atigat postero-
ra scire nisi de p̃ozib⁹ habeamus sciam vel intellectū qui
est p̃oz q̃ scia. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz nō ṽl hoc pos-
sibile si aliq̃ sunt vere p̃n⁹ qz ad ea nō habeamus meli⁹
q̃ scire. z qz de eis nō habeamus intellectū qz est potior q̃
scia: cū talia sint sicut locus ianue in domo quem nullus
ignorat. ¶ Dēm qz dem̃ p̃hi tripliciter p̃t h̃re vitatē. p̃ṽ-
mo vt hoc sit dictū ex datis ab aduersario. nā si aduersa-
rius dicat qz oium sit demōstratio. vel qz demōstratiōes
vadant in infinitū cōis erit vt nulla sit p̃positio imēdita
vt nulla sit p̃positio simpliciter p̃ma. ad nihil g̃ nos habe-
bimus melius q̃ scire z nullius rei erit intellectus. ex hoc
ergo sequetur qz nō sciemus posteriora cognoscēdo p̃ora
per sciam. qz tunc oporteret in finita scire cū positum sit
talia in infinitum ire. Rursus nō sciemus posteriora cog-
noscēdo p̃ora p̃ intellectū siue p̃ melius q̃ p̃ sciam: qz ni-
hil erit cognoscibile sic cū nihil ponat simpl̃r p̃m̃z. sup̃-
ponendo g̃ dicta aduersarij videt p̃hs loqui. Secūdo ob-
cere possumus qz hoc videt veritate h̃re q̃tū ad eos qz ca-
rent aliquo sensu vel qz nō fuerūt ṽsi h̃s sensu. tales. n. nō
p̃nt scire posteriora cognoscēdo priora p̃ sciam vel p̃ intel-
lectū. nā cū intellectus siue p̃ncipioz habitus aggeneret
in nobis via sensus memorie z experientie deficiente sen-
su deficit intellect⁹ p̃ncipioz. z p̃ cōis deficit scia alioz. s̃z
hoc sic aptabimus h̃ac l̃raz. qz sicut deficiēs in sensu nō
p̃nt scire posteriora per priora. iō oz qz deficit eis scia fm̃
illum sensuz sic ponentes demōstrationes ire in infinitū.
qz hoc posito oz ignorare p̃ora cū nō atigat infinita p̃ṽ-
sire cōis est fm̃ qz nihil cōtingat scire. qz g̃ d̃ic qz talia
p̃ncipia sunt sicut locus ianue in domo intelligēdū ē q̃tū
ad bene dispositos nō deficiēs in sensu. Vel possumus
dicere qz sunt sicut locus ianue in domo si cōsiderent fm̃
se. non aut sunt sicut locus ianue nec sic patentia vt in ea
resoluūtur posteriora. z hoc mō est nobilissimū scire p̃ṽ-
cipia put in ea resoluuntur p̃ncipiata. Vel possumus di-
cere qz nō valēt in demfatiōe p̃ncipia qz sunt sic nota. ṽl
ex hoc eoz nobilissima cognitio. Tertio p̃t hoc solui ob-
stinguēdo de p̃ncipis. nā aliud est assentire p̃ncipis obla-
tis. z aliud est scire posteriora in talia p̃ncipia resoluerē. q̃
bet enim rusticus si offerant ei p̃ncipia. d̃n t̃n itelligat qd̃
est qd̃ d̃r p̃ nome nisi deficiat in sensu statim assentit eis.
posteriora resoluerē t̃n in talia p̃ncipia nō est ideotari⁹ s̃z
scientiam. vult g̃ p̃hs qz nō possumus scire posteriora nisi
sciamus ea resoluerē in p̃ora qz oz cognoscere vel p̃ sciam
si nō sint p̃ora simpl̃r. ṽl p̃ itellectū si sint simpl̃r p̃ma. qz
ergo ponentes p̃cessus in infinitū nō p̃nt ponere qz scia
mus posteriora resolūēdo ea in p̃ora quoz h̃eant cognē-
p̃ sciam vel p̃ itellectū. h̃. n. posito p̃oz nō erit scia nec in-
tellectus. z p̃ cōis nihil atigat scire. ¶ Deinde cum dicit.**

C Si igitur est aliquid scire per demonstrationes simpliciter non ex aliquibus neque ex suppositione manifestus est stare predicamenta media.

C Ex his quae dixerat concludit quod si contingit aliquid scire simpliciter per demonstrationem quod oportet esse statum in predicatis dicitur. (Si ergo est.) id est si contingit aliquid scire simpliciter per demonstrationem non ex aliquibus nec ex suppositione manifestum est predicata media vel predicamenta media stare. id est non procedere in infinitum. (Notandum autem quod aliqui contingit demonstrare ex datis sicut fit in demonstratione ad ipse ubi ex processibus ab aduersario sillogizatur vel sicut fit in quocumque argumentatione si non arguat ex simpliciter primis sed ex datis et concessis. Aliqui autem contingit demonstrare ex suppositione sicut scia subalternata demonstrat suppositione aliquid declarata in superiori scia. si ergo essent infinita media et si non esset status in sursum ascendendo nihil contingeret scire ex demonstratione simpliciter sed si hoc esset vel esset ex aliquibus datis vel ex suppositione nunquam esset demonstratio ex parte notis. nec esset resolutibilis in parte se nota. quia nulla essent prima simpliciter. (Deinde cum dicitur.

C Si enim non steterit. sed est semper acceptio in superius omnium erit demonstratio: quare si infinita non contingit percurrere: quorum non est demonstratio non sciemus per demonstrationem si igitur neque melius habemus ad ipsa quae scire non erit aliquid scire per demonstrationem simpliciter sed ex suppositione.

C Declarat quod dixerat dicitur. (Si enim non steterint sed est semper acceptio in superius) vel ut habet alia littera (si de accepto semper est aliquid superius) omnium erit demonstratio. quare si infinita non contingit praesens non cognoscimus per demonstrationem ea quorum non est demonstratio ergo non contingit ea scire (si ergo neque habemus nos ad ipsa melius quae scire) si habet pota non cognoscimus nec per sciam nec per itelle ruz q est melior quam scia (non erit aliquid scire) id est nihil contingeret scire (per demonstrationem simpliciter sed ex suppositione) declaratum est ergo supinus dicebat. vs. quod si esset processus in infinitum nec esset status in sursum quod nihil contingeret scire per demonstrationem simpliciter. (Notandum autem quod scia supponit intellectum intellectus autem non est nisi primorum et immediatorum. si ergo non esset status in sursum non esset deuenire ad aliquid imediata. nullo modo ergo esset intellectus et per omnes nullius esset scia. hoc ergo posito pota non sciremus. quia non esset ea resoluere in imediata. nec haberemus de potibus nobilioris cognitionem quam sciam. ut puta intellectum. quia non esset daret per nisi in respectu. nihil ergo esset primum simpliciter. posset forte esse unum primum altero sic posuerunt philosophi in generatione hominum quod non esset dare primum homines simpliciter sed esset dare unum homines pota alio. si ergo posito ignorarem pota: quibus ignoratis nihil contingeret scire. (Deinde cum dicitur.

C Logice quidem igitur ex his utique aliquis crederet de eo quod dictum est.

C Epilogat circa determinata dicitur. (Logice quidem) id est per rationes logicas (ex his utique) id est ex dictis (crederet aliquis de eo quod dictum est) vs. quod sit habet status.

C Analetice autem manifestus est per haec velocius quod neque in sursum neque in deorsum infinita predicantia contingit esse demonstrationis scientiae de quibus iterum est.

C Postquam philosophus probauit esse statum in predicatis logice et per quodammodo ostia. hic probat habet statum analeticie et magis per propria. Circa quod duo facit. quia primo facit quod dictum est. et quod dixerat de extremis adaptat ad media ibi (Si autem sic est) Circa primum duo facit. quia primo proponit quod intendit. et declarat. propositum ibi (Demonstratio quidem) Dicit ergo quod (analetice autem) id est per rationes magis proprias (velocius) id est citius (manu

festum est per haec) id est per dicenda (quod nec in sursum nec in deorsum contingit esse infinita predicantia in demonstrationis scientiae de quibus demonstratiois scientiae est iterum) superius. q. d. quod cum nos non intendamus de omnibus filiis sed de demonstrationibus volumus specialiter ostendere in demonstrationibus quod in talibus sit status in predicatis. (Dubitaret forte aliquis quare probationes praecedentes dicantur logice et sequentes analetice. id est resolutorie. (Deinde quod resoluere est in propria parte logice. arguere est per quaedam coniectura. quia ergo superius probatus est statum coniecter in omnibus predicatis. rursum si probat fuit statum in parte predicatis hoc fuit per quaedam coniectura non descendendo ad spales terminos. hic autem quod spalis probat statum in parte predicatis et probat spalis descendendo ad spales terminos dicitur habet rationes magis resolutorie et magis spales et proprie. (Deinde cum dicitur.

C Demonstratio enim est ex his quaecumque quod ipsa insunt sibi seipsa rebus.

C Exequit de intento. Circa quod duo facit. quia primo ait de quibus est demonstratio. et exequit de vnoquoque illorum modorum et probat quod circa nullum tale sit processus in infinitum. ibi (Dicitur autem neutra. Circa primum tria facit. quia primo proponit quod demonstratio est ex his quae sunt per se. scilicet distinguo modos per se. et determinat de vnoquoque illorum modorum. scilicet ibi (sibi seipsa) tertia ibi (ut in numero) Dicit ergo quod demonstratio est eorum quaecumque ipsa sibi seipsa sive per seipsa insunt rebus. (Deinde cum dicitur.

C Secundum seipsa vero dupliciter. quaecumque enim illis insunt in eo quod quid est: et in quibus ipsa in eo quod quid est insunt ipsis.

C Distinguit duos modos dicendi per se. Nam primum modus est qui predicatum ponit in definitione subiecti. Secundus qui e converso id est ait quod sibi seipsa dicitur. id est per se (dupliciter) dicitur vel dupliciter sunt. vno. n. modo sunt per se (quocumque dicitur) predicata (sunt in illis) id est in subiectis (in eo quod quid est) id est in diffinitione eorum. q. d. quod per se predicata sunt sibi primum modum dicendi per se quod ponunt in definitione subiectorum (et) sibi sunt predicata per se (in quibus) predicatis (ipsa) subiecta (sunt ipsis) predicata (in eo quod quid est) id est in diffinitione ipsorum. (Deinde cum dicitur.

C Ut in numero impar quod inest quidem numero. Est autem ipse numerus in ratione ipsi. Et itez multitudo aut divisibile in ratione numeri est.

C Exemplificat de utroque modo per se. et per de numero dicitur. (ut in numero impar quod impar (inest quidem numero) sibi in secundo modo dicendi per se. et id subditur. quod (est aut ipse numerus in ratione) id est in diffinitione (ipsius) imparis (et itez multitudo aut diuisibile est in ratione) id est in diffinitione (numeri) et id per se sunt numero. numerus ergo per se comparat ad impar quod ad modum quod ingredi diffinitionem imparis. Rursum numerus per se comparat ad multitudinem et ad diuisibile. id est ad quantitate discretam. sed hoc est in primo modo dicendi per se. quia multitudo vel quantitas discreta ponit in diffinitione numeri. (Deinde cum dicitur.

C Horum autem neutra contingit infinita esse nec ut imperfectum numeri. Iterum enim si impar alio modo inest cui inhereat existenti. Hoc autem si est primum numerus inest bis quod insunt ipsi. si igitur non contingit habet infinita esse in numero neque in sursum erunt infinita.

C Ostendit quod in nullo istorum modorum dicendi per se contingit esse processum in infinitum. Circa quod tria facit. quia primo ostendit hoc de primo modo dicendi per se. et de primo. et ex his quae dixerat concludit quod nullo modo in his quae sunt per se est processus in infinitum. seculum ibi (Neque tamen quocumque) tertia ibi (Quare si predicata) Circa primum duo facit. sibi quod duas rationes adducit ad pro-

positū. scda ibi. At vō (Dicit g q (hoz aut) modoz p se
(neutra ptingit eē infinita) r pmo descendit ad 2^m modū
d. (nec) su. ptingit eē pcessus in ifinitū (vt imperfectū)
.i. vt ipar. vt hz alia lra (numeri) su. est ppa passio. r sub/
dit q (itez. n. si ipari insit qd). i. insit ppria passio (cui)
impari ierat. i. ponat inesse (exnti). i. tanqz exnti r tanqz
pprio subo (hoc aut si ē pmi nūer^o. ierit bis q ifunt ipsi)
su. impari. q. d. q si ipar ē ppria passio numeri si rursus im
pari isit aliqd tanqz ppria passio. oz q r numerus q ponit
subm pmi ponat in diffōne illius pprietatis q ponitur
inesse ipsi impari (si g nō ptingit hz diffiniētia esse ifinita
in imo). i. in deorsuz (nec in sursuz ifinita erūt). q. d. q si
poat pcessus in ifinitū in p se passionib^o vt q ipar sit p se
pa^o numeri r iparis sit p se pa^o alia: qz oia pōza ponent in
diffōne posterioz: nis erit q diffinitia alicui^o sint ifiniv
ta. si g hoc est impossibile nullo modo in talibus est pces
sus in ifinitū. C Deinde cū dicit.

C At vero necesse est omnia iesse primo vt nu
mero r in illis necesse est esse numeruz quare
conuertibilia erunt sed non excedētia.

C Adducit ad hoc idē scdaz rōnē. d. (At vō necē ē oia). i.
oēs hz p se passionēs. (inesse p). i. subo (vputa nūero r in
illis). i. in diffōne oīuz illoz numez. su. oz esse (qre cō
uertibilia erūt sed nō excedētia) q. d. q nō possunt poni
p se multe tales passionēs nisi insint subo r subz sit i diffi
nitione illoz. g oia talia sunt zuertibilia. nō ergo sunt ex
cedētia. nō g in talib^o locū hz qd de sursuz r deorsum. qz
nihil est ibi nec sursuz nec deorsuz sed totū est zuertibile.

C Dubitaret forte aliqs vñ segtur bec dñtia q si hz oēs
passiones insunt nūero r nūerus ponit in diffōne eaz q
oia sunt zuertibilia. C Dñ. q si oēs hz passionēs insūt nu
mero g nūerus nō est in plus qz qlibz taliū passionū. si. n.
nūerus excederet aliqua de hz passionib^o tūc hz pa^o non
inesset nūero simplr hz alicui nūero. g ex eo q tales pas
siones insunt nūero hz q nūerus nō excedit hz passionēs.
ex eo aut q nūerus est in illis. i. est in diffōne cuiuslibz il
loz hz q nulla talis pa^o excedit numez: qz nullū diffini
tū excedit suū diffinitivū. hz qd nō excedit nec excedit est
zuertibile: g oia ista eē zuertibilia. C Alteri^o forte du
bitaret aliqs. vtz qd de sursuz a deorsum locū heat in de
monstrationib^o. C Dñ. q pncipia demōstratiōis vt sup^o
dicebat qdā sunt transcēdētia r nō igrediunt demōstratiō
nē nisi fm vtutē r in talib^o locū hz qd de sursuz r deorsū.
qz talia pncipia nō sumūtur nisi ex gnālib^o termis vt ex
ente r ex pib^o entis. qdā aut sunt pncipia ppria q igrediū
tur demōstratiōnē hz subaz r talia sunt zuertibilia r qz
ad hz nō hz locū qd pposita. C Deinde cum dicit.

C Nec tamē quecuqz sunt in eo q quid est nec
infinita sunt. neqz enim esset diffinitū.

C Quidit q nō est pcessus in ifinitū in p se. pdicatis qstū
ad pmi modū. d. (nec tñ qcuqz) su. pdicata (sunt in eo
q qd ē). i. ponunt in diffōne suboz. vt puta q dñr i pmo
mō dicēdi p se (nec hoc siue nec bec) q sunt talia pdicata
(infinita sunt neqz enim esset diffinire). q. d. q hoc possi
to nihil cōtingit diffinire. C Deinde cū dicit.

C Quare si predicātia quidē omnia p se dicunt
bec nō infinita sunt. Stabunt vtiqz in sursum
quare r in deorsum.

C Ex his q dixerat rcludit q nullo mō in his q sunt per se
ptingit ire in ifinitū. d. (qre si pdicātia qdē p se oia dñr)
su. modis pdictis. v3. vel qñ pdicata ponuntur in diffōne
subarum vel qñ conuerso (bec aut) sic diffiniētia (non
sunt infinita. stabūt vtiqz pdicata in sursuz. qre) si itāt in

sursum stabūt (r in deorsuz). C Dubitaret forte aliqs. qz
nō vñ q deberet pbare statū in pdicatis p se p mō sed so
lū in pdicatis p se. 2° mō. nā per se passionū est demōstratiō.
substantie aut nō est demōstratiō. C Dñ. q hz sube
nō est demōstratiō diffinitio tñ sube vtilis est ad demōstratiō
nē: vt in 2° patebit cū disputabif de medio demōstratiōis.
Vel possum^o dicere q oia diffinientia subm sunt diffini
entia passionē. si g eēt pcessus in ifinitū in diffinitivū
ipsius sube eēt etiā infinita diffinitiva ipsius passionis.
qre nō ptingeret passioē ipsaz scire. C Deinde cū dicit.

C Si autē sic est r que sunt in medio duoz ter
minozum semper sunt finita.

C Que dixerat de extremis adaptat ad media. Circa qd
duo facit. qz pmo facit quod dictū est. 2° ex his q dixerat
de statu in extremis r in medys ostendit q oz dare aliq
esse pncipia r esse ppropositiones aliquas pmas r imme
diatas r non oīum esse demōstratiōnē. ibi (Si vero hoc est)
Dicit ergo (Si aut sic est) q nō sit pcessus in ifinitū. nec
in sursuz nec in deorsum (r que stant in medio duozum
terminoz semp sunt finita). q. d. q si pcederet ab vno
extremo ad aliud extremū nō est pcessus in ifinitū oz
media iter duo talia extrema finita eē. C Notādū autē
viz eius qd hic dñ. v3. q media sint finita ex duob^o posset
colligi. v3. ex superioribus dictis. v3. q motus in sursum r
deorsuz ē finitus. vel ex his que hic dicunt. nā semp in of
demōstratiōne est dare duos terminos. v3. maiorē r minorē
extremitatē. q aut iter duos terminos ponant media in
finita est ponere oppositū in adiecto. v3. q infinita sunt fi
nita. nā q iter duos terminos claudunt ex of pre sunt ter
minata. nullo g mō talia sunt ifinita. C Deinde cū dicit.

C Si vero hoc est. manifestuz est iaz r demon
strationuz q necesse est pncipia aliqua esse r
non omnīū esse demōstrationē. qd vero dixi
mus quosdā dicere iuxta pncipium.

C Ex his que dixerat ostendit q est dare aliquas ppositio
nes pmas r immediatas r q nō oīuz est demōstratiō. Cir
ca qd tria facit. qz pmo facit quod dictū est. 2° que dixer
rat declarat in terminis. 3° dat artē ad inueniēdū hz pro
positiones immediatas indēmōstrabiles. scda ibi. (Non
stratis aut his) tertia ibi (Lū aut indigeat) Circa pmas
duo facit. qz pmo ex his que dixerat vt qz oz esse statum
in demōstrationibus: ostendit q oz dare aliqua pncipia pma
r immediata. r q nō oīum est demōstratiō. 2° ostendit con
uersam huius ibi (Si eniz sint) Dicit ergo (Si vero hoc
est) v3. q nō sint media in ifinita r q sit status in sursum
r deorsuz (manifestū est iam q necesse est r demōstrati
onum esse pncipia r nō oīum esse demōstrationē: qd
vere diximus quosdā dicere iuxta pncipiū). q. d. q si ve
ra sunt q dicta sunt oz esse aliq pncipia demōstratiōnū q sūt
indēmōstrabilia sicut in principio libri diximus quosdā
dicere. C Notādū aut q circa pncipiū huius libri an
illam particulā. Circa q ipose est demōstrare. Dicit pbs
nō oīum esse sciam demōstratiōnā sed hoc dixit in perso
na ppria. hic aut hoc ad alios refert. d. quosdā hoc dixisse
r vere. C Deinde cum dicit.

C Si enim sunt pncipia non oia sunt demon
strabilia. neqz in ifinitum possunt ire.

C Quia dixerat q ex eo q erat status in demōstrationib^o
oportebat aliq pncipia demōstrationū esse r nō oīum eē
demōstrationem. hic proponit conuersam huius. v3. q si
sunt demōstrationum pncipia nō oia sunt demōstrabi
lia r oz in talibus esse statū. Circa qd duo facit. qz p facit
qd dictū est. 2° ostendit q incōueniēs sequer: si ponat qd lū

bet horum: vel q non sit status: vel q omnium sit demō-
stratio: vel q nō sit dare aliqua pncipia demonstrationū
ibi. (Esse enī quodlibet.) Dicit ergo (si enī pncipia sunt)
su. demonstrationū (nō omnia sunt demōstrabilia neq
in infinitū possunt ire) su. demonstrationes. q. d. q si ve-
ra sunt que diximus q sit status in demonstrationib⁹ o3
esse aliqua pncipia demonstrationū z non oia esse demō-
strabilia. z eōuerso si sint aliqua pncipia demōstratio-
nū nō oia sunt demōstrabilia: zē in demōstratiōib⁹ status. z
nō pnt demōstrationes in infinitū ire. ¶ Deinde cum dicit.
¶ Esse enī horū qdlibet nihil aliud est qz esse
nullū spacii sine medio z indiuisibile. sed oia
diuisibilia. Intus enī imittēdo terminū sed nō
assumēdo demonstratur qd demonstrat.

¶ Ostendit q incōueniēs sequit si negent ista z si ponat
qdlibet p̄dictorū. Circa qd duo facit fm q ad duplex icō-
ueniēs adducit. nā adducit ad hoc incōueniens q nulla
sit ppō. z q inter duos terminos sint infinita media. ibi.
(Quare si hoc mō.) Dicit g q (qdlibet p̄dictorū) trium
si ponant: siue q nō sint aliqua pncipia demōstrationū: si-
ue q oia sint demōstrabilia: siue q demōstrationes vadunt in
infinitū (qdlibz enī horū si ponat esse nihil aliud est qz nul-
lū spacii esse sine medio z indiuisibile: sed oia eē diuisi-
bilia) q. d. quecūqz horū triū ponant hoc est ponere nul-
lū spacii. i. nullā ppōnē eē indiuisibile z immediatā: qd de-
clarat. d. ¶ Intus enī mittēdo terminū tm sed nō assumē-
do extra demōstrat qd demonstrat. ¶ Notādū aut q
mediū in demōstratiōe nō o3 eē extraneū: s3 o3 eē iter duo
extrema. si g ois ppō ē demōstrabilis ois ppō habebit
mediū. ¶ Ex hoc remouet cauillationem circa hoc fieri
possibile. nā lz oē corpus est suba. sit imediata. qz nihil ē
mediū inter subam z corpus. per mediū tñ eēneū possit
hoc sillogizari: vtputa p eē mobile. nā oē mobile est suba
oē corpus est mobile. g oē corpus est suba. assumendo g
mediū extraneū nihil est imediatum. Ad hoc ergo remo-
uēdū aut q intus. i. inter maiore z minore extremitatem
o3 assumi mediū nō extra. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare si hoc in infinitū cōtingit ire. ptinget
vtiqz duorum terminorum infinita eē interi⁹ me-
dia. h hoc impossibile est si p̄dicata steterint in
superius z inferius. qd autē stent demōstratus
est logice prius: analetice vero nunc.

¶ Adducit ad aliud icōueniēs. v3. q iter duos terminos
sint infinita media: iō qst cludēdo ifert hoc incōueniēs.
d. (Quare si hoc mō in infinitū ptingit ire. v3. q nulla
sit ppō imediata vt q iter a. z. c. sit mediū. b. inter a. z. b.
aliud mediū z sic in infinitū. hoc posito ptingit vtqz eē in-
finita media interius duoz terminoz) erūt enī fm hec
infinita media inter a. z. c. (s3 hoc est ipole si p̄dicata ste-
terint superius z inferi⁹. q aut stēt) h3 p̄dicata superius z in-
ferius (demōstratū ē prius logice. nūc vō) est demōstratū
siue ostensum analetice. ¶ Deinde cum dicit.

¶ P̄dicatis autē bis manifestū est q si aliqd
idē duob⁹ isit vt. a. z in. c. z in. d. nō p̄dicatē al-
tero de altero aut nullo modo: aut nō de oi qd
nō semp h3 cōe aliquid inerit: vt ysocheli z sca-
lenoni duob⁹ rectis eqles habere h3 cōe aliqd
inest. Scōm enī q est figura quedā z nō fm
alterum inest. hoc autem nō semp sic se h3.

¶ Declarat qd dixerat in terminis. v3. q est deuenire ad
ppōnes immediatas. Circa q duo facit fm q dupliciter

ostendit intētū. nā pmo ostēdit hoc. put dicit de plurib⁹.
z^o put vnū de vno. vel alr z melius. qz pmo dicit q est
deuenire ad immediatū fm subiectū. z^o q ad immediatum
fm cām ibi. (Manifestū est aut.) Circa pmo tria facit:
qz pmo pponit qd intēdit. z^o pbat qd dixerat. z^o remo-
uet quādā cauillationē circa p̄dicta. scōa ibi. (Sit at. b.)
z^o ibi. (In eodem aut genere.) Dicit ergo q (mōstratis
bis) v3. q nō ptingit ire in infinitū: nec in sursum nec in
deorsum: z q nō ptingit inter duos terminos eē infinita
media his mōstratis z ostensis (manifestū est q si ali-
quid idē inest duobus: vt si a. idē est in. c. z in. d. nō p̄dicatē
te altero de altero: aut nullo mō. aut nō de omni qd non
semper fm cōmune aliqd inerit) .i. nō semp pcedet ab
vno cōmuni ad aliud cōe in infinitū. q. d. q si aliqd est in
duobus per aliqd cōe z illi cōmuni per aliud cōe q non
semper sit pcedere s3 aliqñ erit status (vt scalenoni z yso-
cheli duobus rectis equales habere fm cōmune aliquid
inest. fm enim q figura quedā est) vt fm q triangulus
(z nō fm alterū inest. hoc autē nō semp sic se h3) q sem-
per sit accipere cōe post cōe. ¶ Notādū aut q aliqñ pōt
aliqd inesse aliquibus duobus mediante aliquo cōmuni
que duo ita se hnt q nullo mō vnum p̄dicat de alio vt
corpus p̄dicat de hoie z de asino mediante aiali: quozum
vnū vlr remouet ab alio. aliquando enim illa duo sic se
hnt q vnū vlr nō remouetur ab alio. nec vlr de seintice
p̄dicant sicut homo z masculus. naz nec omnis homo
masculus nec eouerso. iō aut q pōt aliqd inesse duobus
altero de altero p̄dicatē nullo: sicut aial inest hoie z asino.
vel inesse duobus altero de altero p̄dicante nō oi sicut
aial inest homini z masculo. ¶ Dubitaret forte aliquis
qz vt sp hoc esse verū q si aliqd inest duob⁹ q hoc inest p
aliqd cōmune lz nō sp illud cōmune sit nominatū. nam
o3 vnā passionē per se esse vnus subiecti. si ergo eadē pas-
sio inest pluribus. vtputa h3e tres scalenoni z ysocheli q
sunt spēs nullum istorum erit per se secundum q ipsum
subiectū huius passionis. cū p se passio sp regrat subiectū
sibi equatū. qre sp erit dare subiectū aliqd cōe. ¶ Dican-
dus q passio nunq inest duobus nisi per subm cōe. s3 nō
opz q illud subm cōe habeat aliud cōe vt pz in exemplo
posito si h3e tres inest duabus spēbus trianguli per trian-
guli si triagulo inestet p aliqd aliud per illud aliud inestet
z spēbus triaguli. z si adhuc illi aly inestet p aliud adhuc
per illud aliud inestet spēbus triaguli. q ergo sic pcedat
in infinitū. v3. q semp spēbus triaguli inest p aliud sp per
aliud. hoc phus negat. qz diu ergo eadē passio inest plibus
debemus venari subm vnū illius passionis. s3 postqz ve-
nati sumus vnū subm vnus passionis. nō o3 semp vena-
ri aliud sp aliud. sed est dare statū z est dare aliqd subm
cui ita imediate inest illa passio q nō inest eip aliud sub-
iectum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit at. b. fm qd ē. a. in. c. z in. d. Manifestū
igif est q. b. in. c. d. fm cōe est: z illud h3 altez.
Quare duozū terminozū medijs: infinitū vti
q3 icidunt termini: h hoc ipole est. fm igif cōe
aliqd esse nō necesse est semp idem in plurib⁹.
quare vero erunt imediata spacia.

¶ Probat qd dixerat. v3. q nō sp sit accipe subz aliud sp
aliud. s3 o3 aliqñ deuenire ad subiectū imediatū. iō at.
(Si aut. b.) .i. subiectūz medium (fm q est. a.) .i. passio
(in. c. z in. d.) .i. in duob⁹ aliqb⁹ subiectis (manifestū ē g
q. b. in. c. z in. d. erit fm q cōe ē z illud h3 altez) .q. d. q
si in talibus nō ē status illud cōe inerit fm alterū z aliud
fm alterū (qre duozū terminozū icidēt ifiniti termini in

mediū sed hoc est ipole. q̄ fm esse aliqd̄ cōe). i. fm accipe
re cōe su. aliud ⁊ aliud (nō necesse est semp̄ idē pluribus
qz vere erūt imediata spacia). i. v̄e erit deuenire ad ppō/
nes imedias. ¶ Notādū aut̄ v̄m̄ hui⁹ rōnis in hoc cō/
sistere q̄ si. a. i. si passio: vtputa h̄re tres inest. c. d. i. duab⁹
sp̄ibus triāguli per. b. vtputa p̄ triāguli. b. erit mediū iter
passionē ⁊ sp̄es triāguli. si iterū. b. siue triāgulus nō est im/
mediatū subm̄ illius passiois: s̄z talis passio iest triāgulo
p̄ aliud oz in illud aliud esse mediū inter passionē ⁊ sp̄es
triāguli. pbabit̄ enī passio de sp̄ibus triāguli p̄ illud ali/
ud: vt si sp̄es triāguli habēt tres p̄ triāguli: triāgulus per
figurā ⁊ sp̄es triāguli habebūt tres per figurā. quot ergo
accipiunt̄ talia subiecta tot accipiunt̄ media inter passio
nem datā ⁊ sp̄es triāguli cui cōpetit talis passio. si ḡ cōtin/
gūt semp̄ accipere aliud ⁊ aliud subiectū: sequet̄ hoc incō/
ueniēs q̄ inter duo extrema erūt infinita media. dicere
autē inter duos terminos eē infinita est dicere ifinita eē
finita: qz esse inter duos terminos est ex omni parte eē ter/
minatū ⁊ finitū. inter duos ḡ terminos nō p̄nt eē infinita
nisi in potētia. sicut sunt infinita p̄icta in linea. cū ḡ hoc
sit ipole est deuenire ad imediata spacia. i. ad ppōnes i/
medias siue ad imediatū subiectū cui assignata passio
nō inest per subiectū aliud. ¶ Deinde cum dicit̄.

C In eodem tñ gñe ⁊ ex eisdē at hominis necesse
est terminos esse. si qdem bis que p se sunt erit
cōe. non enī erat ex alio genere in aliud descen
dentem demonstrare.

C Remouet quāda cauillationē circa p̄dicta. nā si accipe
rem⁹ mediū ex̄nēū nunq̄ eēt deuenire ad imediata s̄z ac
cipiēdo ex eodē gñe necesse est deuenire ad imediata. iō ait
q̄ (in eodē m. genere ⁊ ex eisdē at hominis). i. ex eisdē ind̄/
uisibilibus siue ex eisdē terminis (necesse est accipe ter/
minos. si qdē cōe) acceptū erit (ex his q̄ sunt p se. nō enī
erat ex alio genere in aliud) genus (descēdētē demōstra
re. ¶ Notādū aut̄ q̄ vt pateat qd̄ hic d̄ ponemus in ter/
minis. dicem⁹. n. q̄ eē palpabile inest homini ⁊ leoni per
corpus. accipiēdo ḡ media nō extranea accipiemus ea q̄
sūt iter corp⁹ ⁊ sp̄es assignatas. dicem⁹. n. q̄ hō ⁊ leo sunt
qd̄ palpabile p̄ aīal. qz sunt aīal sed adhuc nō habem⁹ fm
mediatū subm̄ passionis huius qd̄ est palpabile. sed vltē/
rius dicem⁹ q̄ aīal est qd̄ palpabile: qz est corpus aīatis:
corpus aut̄ aīatū est qd̄ palpabile: qz est corpus. nō cōtin/
get aut̄ sic abire in ifinitū accipiēdo. ex eodē aut̄ gñe ⁊ ea
que sunt p se. sed si acciperem⁹ extranea vt diceremus q̄
hō est qd̄ palpabile qz est pceptibilis discipline. nā oē pce/
ptibile discipline est qd̄ palpabile. Rursus diceremus q̄
pceptibile discipline est qd̄ palpabile: qz est risibile. nā oē
risibile est palpabile. accipiēdo. n. talia media per accēs
⁊ extranea nunq̄ veniremus ad imediata. ¶ Notādū ē
aut̄ q̄ at hominis appellat maiorē ⁊ minorē extremitatē.
terminos aut̄ ex eisdē at hominis ⁊ ex eodē gñe appellat ea
que vere cadunt media inter maiorē extremitatē ⁊ mi/
norē: qz ḡ demōstratio nō descēdit de alio genere in aliō
genus. i. qz nō accipit̄ media extranea necesse est media
p se que accipit̄ demonstrator finita esse.

C Manifestū est aut̄ ⁊ ch. a. in. b. sit. ⁊ siquidez
est aliqd̄ mediū est demōstrare q. a. in. b. sit. ⁊
elemēta hui⁹ sunt bec ⁊ tot quot media sūt. im
mediate enī ppōnes sunt elemēta: aut omnes
aut vles. si vero nō est mediū nō amplius erit
demōstratio. sed in p̄ncipia via bec est.

C Postq̄ phus ostendit quō sit deuenire ad ppōnes ime

diatas. put vñū p̄dicat̄ de pluribus. In pte ista ostēdit hoc
idē put vñū p̄dicat̄ de vno. Uel possum⁹ alr cōtinuare ⁊
multo melius q̄ postq̄ phus ostēdit q̄ ē deuenire ad ime
diatū q̄ntū ad subm̄. In pte ista ostēdit q̄ est deuenire ad
immediatū q̄ntū ad cām. Propter qd̄ sciēdum q̄ ḡ diū vna
passio inest plurib⁹ nō habem⁹ immediatū subz illi⁹ passio
nis. q̄ aut̄ deuetū est ad vñū subz adhuc nō oz q̄ habea
mus pp̄riū ⁊ immediatū subm̄ illi⁹ passionis. atñ de necē/
tate est deuenire ad immediatū subm̄ cuiuslibet pte passio
nis. cū aut̄ deuentū est ad immediatū subm̄ lz nō inest illi
subo p̄ aliud subm̄: pōt tñ inesse per aliā cām: vt cū deuen
tum est q̄ h̄re tres inest triāgulo deuentū est ad imedia/
tū ⁊ pp̄riū subm̄ passiois huius. nā bec passio nō iest triā/
gulo per aliud subm̄. nō est tñ deuentū ad immediatū fm
cām: qz inest ei per aliam cām vt per h̄re angulū extrinse
cum. ad hoc aut̄ q̄ ppō sit indemonstrabilis: ita q̄ possit
esse dem̄rationis p̄ncipiū nō cōtō nō sufficit q̄ sit ime/
diata fm subm̄. s̄z opz etiā q̄ sit imediata fm cām. q̄ n.
triāgulus h̄z tres est imediata fm subiectū. tñ est demō/
strabilis: qz est mediata fm cām. dem̄rat̄ enim h̄re tres
de triangulo p̄ h̄re angulū extrinsecuz. hoc ḡ vult venari
phus in hac pte quō sit deuenire ad immediatū fm cām. Er
ca qd̄ tria facit. qz p̄mo ostēdit q̄ est deuenire ad tale ime/
diatuz in affirmatiuis. 2⁹ in negatiuis. 3⁹ ex his ḡ d̄perat̄
q̄si p̄ modū correlariū infert q̄ sicut in affirmatiuis eōde
re aliq̄ p̄ncipia indēm̄fabilia. ita ⁊ in negatiuis. scōa ibi.
(S̄i aut̄ erit) tertia ibi (Et sicut qdā) Dicit ḡ q̄ (man
festū aut̄ ē q̄ cū. a. inest. b. si qdē ē aliqd̄ mediū) su. iter. a.
⁊. b. (est). i. p̄tingit (demōstrari q. a. inest. b. elemēta) su.
ad p̄bādū q. a. inest. b. (sunt bec). i. sunt illa q̄ sunt iter. a.
⁊. b. (Et) talia elemēta vel p̄ncipia (sunt tot) sup. ad p̄/
bandū q. a. inest. b. (quot sunt media) su. iter. a. ⁊. b. ⁊ sub
dit q̄ (mediate enī ppōnes sunt elemēta). i. p̄ncipia de
mōstrationū (aut oēs aut vles) ⁊ subdit q̄ (si vnon est
mediū). i. inter. a. ⁊. b. (nō ampli⁹ erit dem̄ratio. s̄z bec ē
via in p̄ncipia). q. d. q̄ si iter. a. ⁊. b. ē aliqd̄ mediū dem̄ra
ri poterit q. a. inest. b. ⁊ p̄ tot p̄ncipia poterit hoc dem̄rari
quot sunt media iter. a. ⁊. b. Si vō iter. a. ⁊. b. nō sit mediū
erit ppō imediata ⁊ indēm̄fabilis. tales. n. ppōnes in
mediate vel oēs vel saltē vles sunt p̄ncipia dem̄rationū. ⁊
bec est via in p̄ncipia. ¶ Dubitaret forte aliquis quō ppō
nes imediate vel oēs vel saltē vles sunt p̄ncipia dem̄ra
tionū. Dicēdū q̄ hoc exponunt̄ aliq̄ duplr̄ dicunt. n. q̄ b
vno mō pōt referri ad ppōnes imedias fm q̄ sp̄es p̄/
dicant̄ de indiuiduo. nā bec est imediata. s̄z. ē hō. qz sicut
sp̄es imediate est sub genere. ita indiuiduum sub sp̄e. bec
aut̄ ppō. s̄z. est hō. lz sit imediata: nullius tñ demōstra
tionis pōt esse p̄ncipiū: qz de singularibus non est scia. ⁊
multo magis nō erit scia per singularia. cū ergo dicit̄ q̄
ppōnes imediate sunt dem̄ratiois p̄ncipiū intelligendū
est nō de oibus sed de vlibus. per hoc ergo qd̄ phus addi
dit: oēs aut̄ vles: exclusit̄ ppōnes illas imedias in q̄b⁹
sp̄es p̄dicat̄ de indiuiduo. qz tales ppōnes vles esse non
p̄nt. Scōdo mō r̄idet̄ ad hoc fm eosdē qz p̄ncipia demō/
strationū p̄nt accipi vel in aliqua pte scie vel vlr̄ in scia.
ppōnes aut̄ imediate oēs sunt p̄ncipia dem̄rationū in
aliqua parte scie. sed ppōnes imediate vles cuiusmodi
sunt dignitates sunt p̄ncipia vlr̄ in scia. Uel possumus
alr dicere ⁊ melius forte q̄ duplex est demōstratio. vles ē
particularis. Itē duplex est immediatū fm subm̄. ⁊ s̄z cās.
Propositio aut̄ imediata fm subiectū est p̄ncipiū in
demōstratione particulari vt bec propositio q̄ ois trian
gulus h̄z tres est p̄ncipiū ad p̄bandū q̄ v̄soctes habet
tres. propositio autem imediata fm cām vel q̄ accipitur
v̄is causa est p̄ncipiū in demōstratione v̄is. ppōnes v̄is

non accipiunt secundum signum vel. nam sic accipiendo vel omnes propositiones in demonstratione sunt velles et in particulari demonstratione. nam si probaretur hinc tres de yfochele omnes propositiones accepte essent velles quantum ad signum: sed potest hic accipi velles secundum essentialitatem vel secundum inherentiā passionis ad subiectum: ut si vna passio inest subiecto mediate alia passio: ut hinc tres inest triangulo per hinc angulum extrinsecum. et alia mediate alia quoniam deuenit est ad passionem primā. illa cum subiecto facit quoddam velles: quod facit propositionem immediate quod est velles causa omnium passionum sequentium. propositiones ergo immediate sunt principia demonstrationum saltem particularium: quod quilibet cum sunt immediate. nam si non essent immediate nisi secundum subiectum ad huc tales propositiones essent principia demonstrationum saltem particularium. sed propositiones velles secundum velles tamen esse sunt principia demonstrationum simpliciter. vbi demonstrationum velles quomodo autem differt demonstratio velles et particularis in sequenti lectione dicitur. ¶ Alteri forte dubitaret aliquis de eo quod in littera dicitur quod hec est via in principia. Contra ad principia non est ratio: ut dicitur in ethicis. preterea dyaleticus quod procedit probabitur hinc via ad principia omnium methodorum. sed demonstrator quod procedit secundum rei veritatem non hinc via ad probandum principia: quod secundum veritatem principium secundum quod hinc nulla sunt probata. ¶ Dicitur quod posteriorista non proprie demonstrat sed dat arte et modum demonstrandi. et dyaletica non est proprie scia sed est modus sciendi: et hinc secundum arte datā non probant principia: sed dat via et modus deueniendi in principia: ut si accipiatur propositio mediata accipiat id quod est medium iter vtriusque extremitate. si ad huc autem inter illud medium et extremitates sit aliud medium accipiat illud aliud medium. non potest autem talia media esse infinita. erit ergo deuenire ad propositionem immediate quod erit idem demonstrabilis et demonstratio principium. ista est ergo via deueniendi in principia. id est deueniendi in propositionem immediate quod hinc ratione principium accipiendo semper medium inter extrema semper medium donec deueniamus ad immediate. plus ergo cum docuisset accipere medium iter. a. et b. iter extrema donec non esset amplius medium. dicitur quod hec est via in principia. id est deueniendi in principia. in hoc ergo non probantur ipsa principia sed dedit modum deueniendi in ea. vel possumus aliter soluere quod demonstrare possumus que sunt principia: sed non pro quod sunt principia quod probat per propositiones immediate et per effectus tandem operis deuenire ad propositiones immediate: et ad causas: solum probat: quia sunt aliquid principia: sed non demonstrat propter quod sunt principia. propositiones enim mediate et effectus non sunt propter quod propositionum immediate et causarum. cum ergo dicitur quod ad principia non est ratio verum est dicens propter quod. sed potest esse ratio dicens quod. et cum vltimus addit quod demonstrator non hinc via ad principia. eo deus non soluit: quod non hinc via dicitur propter quod. ¶ Est tamen diligenter notandum quod ex vobis Aristo. in textu positus colligitur quod hic intendit de immediato secundum causam. ait enim. quod cum non est amplius medium non est amplius demonstratio. quod si intelligeret de immediato secundum subiectum falsum esset. quoniam enim deuenit est ad immediate secundum subiectum est ad huc propositio demonstrabilis. nam habere tres inest triangulo non per aliud subiectum et cum demonstrat de ipsa demonstratione potissime velles intelligendum est hoc de immediato secundum causam ad quod cum deuentum sit cessat demonstratio. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Sicut autem erit et si. a. in. b. non sit. si quidem enim autem medium est aut prius cui non inest erit demonstratio. si vero non: non est. sed principia et elementa tot sunt quot sunt termini. et horum quidem enim propositiones principia demonstrationis sunt

¶ Dicitur quod est deuenire ad immediate in negatiuis dicens quod sicut autem erit et si. a. in. b. non sit et subdit quod si quidem enim. aliquid autem est medium cui prius non est. su. a. (erit demonstratio) per illud medium quod. a. non inest. hinc (si vero non est) aliquid

medium su. non est demonstratio (sed) tales propositiones accepte (sunt principia) su. demonstrationum. et subdit quod (elementa) su. demonstrationum (tot sunt quot termini. nam et horum) terminorum (propositiones sunt principia demonstrationum.) ¶ Nota dum autem quod si dicatur nullum. b. est. a. vtriusque nullus homo est quod veritas: quod hoc est medium inter. a. et b. quod est ibi medium substantie poterit demonstrari quod nullum. b. sit. a. i. quod nullus homo sit quod veritas. hoc enim medium acceptum. substantia est tale cui prius non inest. a. i. a. quo prius remouet quod ab homine. sed si inter. a. et b. non esset aliquod medium: ut si diceret nulla substantia est quod veritas talis propositio esset indemonstrabilis: et haberet se sicut principium. ¶ Aduertendum tamen quod si subiectum sit demonstratio. gratia tamen exempli exemplificauimus in terminis substantialibus vbi magis clare apparet quod dicitur. secundum enim veritatem substantia solum potest esse subiectum in demonstratione. non autem potest nec id quod demonstrat de subiecto. nec medium per quod demonstratur. semper enim in demonstratione potissima demonstratur passio per passionem: ut hinc tres per hinc angulum. donec deuentum sit ad passionem immediate que est indemonstrabilis. Quodam tamen dicitur eam posse demonstrari in demonstratione potissima per diffonem subiecti. sed hi non considerant quod demonstratio potissima de qua loquimur debet habere alteram causam a subiecto: et a passione. diffinitio autem subiecti non est res altera a subiecto. ¶ Dubitaret forte aliquis quomodo tot sunt elementa quot sunt termini. Videtur enim. hoc esse falsum. nam propositiones sunt elementa. non autem sunt tot propositiones quot sunt termini cum terminus sit propositio. ¶ Dicitur quod hic plus loquitur de termino ut si inter hinc tres et triangulum cadit hoc medium hinc angulum. istud medium erit elementum et principium ad probandum hinc tres de triangulo. quod vero dicitur de propositio dicitur quod istud medium acceptum facit propositio cum maiori et cum minori extremitate. propositiones horum terminorum medio. id est facte de talibus terminis mediis. putat. tales termini coniungunt in primis hinc cum maiori et cum minori extremitate sunt principia demonstrationis. quare tales propositiones in virtute mediis terminis demonstratiue concludit maior extremitas demonstrari sine sit affirmatiua propositio siue negatiua. si sit mediata semper mediis terminis inter extrema hinc ratione elementum et principium respectu illius propositio concludit. ¶ Deinde cum dicitur. ¶ Et sicut quodam principia demonstrationis sunt indemonstrabilia quod sit illud. et quod sit hoc in illo: sic et quod non sit hoc illud: neque quod sit hoc in illo. quare hoc quod est aliquid alia autem non esse aliquid erunt principia. ¶ Quasi per modum correlarij infertur quod sunt quodam principia indemonstrabilia in propositionibus negatiuis sicut in affirmatiuis. id est autem quod sicut sunt quodam principia indemonstrabilia quod hoc sit illud quantum ad predicata essentialia (et quod hoc sit in illo) quantum ad per se passiones. sic sunt erunt principia indemonstrabilia in negatiuis (quod non erit hoc illud) quantum ad ea que essentialiter remouent (neque quod sit hoc in illo) quantum ad passiones que remouent a subiecto (quare hec quod est) erunt principia (et aliquid). id est in negatiuis illa autem erunt principia non esse aliquid. id est in negatiuis. ¶ Notandum autem quod hic plus large loquitur de demonstratione et de propositionibus indemonstrabilibus. nam aliqua sunt immediate quantum ad predicata subiectalia ut quod corpus est substantia. aliqua vero quantum ad per se passiones ut cum immediate passio predicat de subiecto. id est in affirmatiuis duo tetigit plus. vbi quod hoc est illud quantum ad essentialia. et hoc esse in illo quantum ad per se passiones. et sicut distinximus in affirmatiuis. nam aliquam vna substantia immediate remouet ad aliquid. vtriusque substantia incorporea a corporea et hoc est hoc non est illud. aliquam autem aliquid quod passio immediate remouetur ab aliquo subiecto et hoc est hoc non est in illo. quod autem hic plus large loquitur de demonstratione per quod substantie non est demonstratio. predicatum enim. subale

nō pōt demfari de fua iferori loquēdo de demfatiōe po
tiffima q̄ ē p cām alterā. large tñ loquēdo de demfatiōe
omnis rō necia pōt dici demfatio. ¶ Deinde cum dicit
¶ Cū afit idigeat mōftrare aliqd accipiēdi est
q̄ de. b. primus pdicet. Si. n. c. de hoc filr. a.
z fic femper vadēs nequaqs extra ppō cadet
neqz ipfius. a. eē accipiat vt demōftrē: h̄ femp
mediuz dēfet quoufzqz indiuifibilia fiāt z vñū.

¶ Dat artē ad iueniēdū h̄s ppōnes imediatas. Circa qd̄
ouo facit: qz p̄ dat h̄s artē in affirmatiuis. 2° in negatiuis
ibi (In demōftratiuis qd̄) Circa p̄mū tria facit. qz p̄mo
docet inuenire ppōnes fimplices z indiuifibiles. 2° ait qz
tales ppōnes fimplices z indiuifibiles funt imediātē. 3°
per filitudinē in alijs oftendit tales ppōnes fimplices z
imediatas effe p̄cipia z mēfurā ppōnū demōftrabiliuz
z fillozqz demōftratiuoꝝ. 2° ibi (Est aut vñū.) tertia ibi.
(Et queadmodū in alijs) Dicit ḡ. (Cū autē) fup. aliquis
(indigeat demōftrare aliqd) v̄tputa qz velit probare qz
oē. a. est. b. (accipiēdū ē qd̄ de. b. pdicet p̄mū) .i. imedia
te (ficut. c.) Vel vt h̄s qdam text^o (fue in. c. illud) .i. de
quo. b. pdicet p̄mū (z de hoc filr. a.) .fu. pdicet. q. d. fi de
beat d̄mōftrari. oē. b. est. a. v̄tputa ois h̄s ē fuba accipiet
c. iter. b. z. a. v̄tputa aīal qd̄ pdicat de. b. i. de hoīe imedia
te fu. z v̄t de hoc. i. de aīali filr. i. v̄t predicat. a. i. fuba
(z fic femp vadēs) .i. femper accipiens inter. b. z. a. inter
hoīem z fubaz (nequaqs ppō cadet extra) p̄fatos termi
nos. vñ fubdit qz (nec) extra (ipfius. a.) vel vt habet alla
translatio (nec extra ipm. a. accipiat vt demōftrē) .q.
d. termin^o accept^o p̄ medio nunqz d̄z eē extra fubaz vel
extra pdicamētū fubē (fed femp mediū denfet quoufzqz
fiant idiuifibilia z vñū) .i. quoufzqz deueniat ad imedia
ta q̄ funt indiuifibilia z vñū. ¶ Notādū aut qz fi eēt ali
qua corpa ordinata in aliquo fpacio illa dicerent effe ra
ra: fz plura p̄nt effe talia corpa in tali fpacio fm talē ordi
nē q̄ funt. fed tūc dicerent denfari illa corpa qm̄ tot pōte
rent ibi quot poffet capere fpaciū. ad hui^o aut filitudinē
p̄bus loquit. nā hoc appellat dēfate mediū iter. a. z. b. vt
puta inter hoīez z fubam qm̄ nihil relinquit de h̄is q̄ funt
media inter ea. Si ḡ volēs pbare hoīez eē fubam accipe
ret fatim p̄ medio corp^o. relinq̄ret fpaciū vacuū: qz ma
gnū interuallū eēt iter corpus z hoīez: nec imediātē dēfē
dere a corpe in hoīez. fz fi accipit aīal qd̄ primū z imedia
tum predicat de hoīe: z poftea inter aīal z fubam recipiat
aīatū corp^o: qd̄ filr p̄mū. i. imediātē z v̄t pdicat de aīali.
z poftea accipiat corpus fic dēfabit media qz nullū dimi
tet fpaciū vacuū hoc mō deueniet ad imediata. v̄z. qz oē
corpus fit fuba q̄ nō pōt demōftrari. fed loquēdo large d̄
demfatiōe p̄ h̄c demfābunt alie. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Est autē vñū euz imediātū fiāt: z vna p̄pō
tio fimplex est imediata.

¶ Quia declarat artē deueniēdi in ppōnes que funt vñū
z indiuifibiles. declarat qd̄ appellat ppōnes que funt fic
vñū. d. tales ppōnes eē imediatas. id̄ ait qz (est aut vñū
cū imediātū fiāt z vna p̄pō fimplex z imediata) .i. z illa
est vna p̄pō fimplex q̄ est vna z imediata. ¶ Notanduz
aut qz p̄pō mediata fz fit vna actu est plēs potentia. naz
ex quo mediata est dat intelligere mediuz qd̄ est inter ea
qd̄ mediū cū vna extremitate facit vñā ppōnē z cū alia
aliam: ita qz p̄pō mediata est quodā mō tres propōnes.
vna q̄ cōficiē ex ipfis extremitatib^o z alia q̄ fit de medio
cū vna extremitate. z iterū q̄ fit de medio cū reliq̄ extre
mitate. fz imediata qm̄ nullū habet mediū remanet fim
plex z vna vt nō poffit fic plurificari. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et queadmodū in alijs ē p̄cipiuz fimplex: h̄
afit nō idē vbiqz est: h̄ in graui qd̄ vncia. in me
lodia afit fonus: in mēbris afit derifio: aliud at
in alio: fic est in fillogifimo vna p̄pō imediata.
in demōftratiōe autē z fcientia intellectus.

¶ Declarat p̄ fite in alijs dicēs. (Et queadmoduz in alijs
fimplex est p̄cipiū) .i. h̄z rōnem p̄cipiū. ita fu. z in fillo
demōftratiuis ppō imediata que est fimplex h̄z rōnem
p̄cipiū: z fubdit qz (hoc aut) .i. tale fimplex: qd̄ h̄z rōnes
p̄cipiū (nō idē vtiqz est) fu. in oibus. z ait (in pōdere qd̄
vncia) .i. tale fimplex in ponderib^o vocat vncia (in melo
dys) .i. in mufica (tonus) vel vt h̄z alia translatio (deri
fis) .i. diuifio toni fme femitonum (in mēbris diuifio) .i.
iunctura. illud est enī minimū mēbz qd̄ nō h̄z diuifionē
in fe. fz folū h̄z diuifionē z iuncturā ad aliud mēbz. diu
fio ḡ. i. illud mēbz ad qd̄ stat diuifio: vel illud ad quod
terminat iuncturā alterius mēbz est minimū in mem
bris. vel ad fām illud vltimū vel illud qd̄ est q̄fi cartila
go qd̄ facit nā inter mēbz z mēbz qd̄ ē q̄fi lūctura mē
broꝝ est minimum in mēbris: ficut pūctus qui est iunctu
ra z copulatio p̄tinuoꝝ est aliqd̄ minimū in tali genere. z
fubdit (aliud at in alio) .i. in alio ḡne ē dare aliū fimplex
qd̄ est ficut mēfura z p̄cipiū vt i colorib^o albu z i mēto
vinitatē (fi z in fillo) vñū qd̄ ē fic mēfura z p̄cipiū est. i.
(ppō imediata. in demfatiōe at z fcia ē) .i. in demfatiōe
vt aggenerat fciam vel in fcia aggenerata p̄ demfatiōe
(intellectus) est tale vñū z fimplex qd̄ ē fic mēfura z p̄
cipiū. ¶ Notādū at qd̄ intellect^o cōparat ad fciam ficut
ppō imediata ad fillū demfatiū. nā itellec^o ḡ ē bitus
p̄cipioꝝ est p̄cipiū z cā fcie q̄ ē bitus p̄clonum. fic ppō
imediata accipit ficut p̄cipiū z cā in fillo demfatiū.
cātur. n. intellect^o ex acceptiōe ppōnū imediataz. ficut
cātur in nobis fcia ex acceptiōe p̄clonū p̄ demfatiōe cō
clufāz. in fillo ḡ demfatiū fimplex qd̄ est p̄cipiū ē ppō
imediata. in fcia aut per demōftratiōe accepta fimplex
qd̄ est p̄cipiū est intellectus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In demōftratiuis fignē fillogifimus eius qd̄ ē
nihil cadit extra. fed in priuatiuis hoc quidem
nihil quod oportet effe extra hoc cadit.

¶ Docet deuenire ad imediata in puatiuis. Circa qd̄ tria
facit. nā p̄mo oñdit quō hoc fiat in p̄ma figura. 2° quō in
fcda. 3° ait hoc nō poffe fieri in tertia. fcda ibi (Si vo
digeat) tertia ibi. (In 3ª aut mō) Circa p̄mū duo facit.
qz p̄mo p̄tinuat dēā dicendis. 2° exegit de intēto. ibi. (U
fi. a.) Dicit ḡ. (In demfatiuis fillis ei^o qd̄ ē) .i. mediū qd̄
est eius. i. talis filli demfatiū. i. affirmatiū (nihil cadit
extra) .i. nō cadit extra extremitates (fz in puatiuis qd̄
fillis hoc) .i. mediū (opz effe qz nihil cadat extra hoc) .i.
extra negatiua ppōnem. ¶ Dubitaret forte alio quō in
priuatiuis fillis mediū nō cadit extra hoc. i. extra negati
ua ppōnē. Dicēdū qz in demfatiuis. i. i affirmatiuis fillis
fue in affirmatiuis ppōnib^o mediū est mediū fimplex
fed in negatiuis ppōnibus fz cludant tales ppōnes per
primā vel fcdam figurā mediū acceptū nō erit medium
fimplr: fed erit mediū fm negationē. i. erit mediū per qd̄
deuenit in negatiua imediata. fz i tertia figura hoc ē oio
inutile. qz nullo mō per mediū acceptū deuenit ad imē
diata. v̄bi ḡra. fi deat fillogifari bec affirmatiua mediar
ta. oē aīal est fuba. accipiet vere mediū iter aīal z fubfā
tiā. v̄tputa corpus vel aīatū corpus. fed fi debeat fillogi
fari bec negatiua mediata. nullū aīal ē q̄ritas. p̄ p̄mam
vel fcdam figurā nō poterit accipi vere medium. qz illud
dicit eē mediū inter aliqua qd̄ h̄z p̄uenientias cū v̄trog

extremo. nihil aut tale mediū pot eē in negatiua pp̄.
 ne s̄ q̄ mediū vni extremo ueniat z ab alio remouea-
 tur. nō s̄ illi erit mediū simplr: s̄ mediū fm negationē.
 erit enī illi mediū mediāte quo vnum negat ab alio. erit
 enī illi suba. nā mediāte suba q̄ritas neget ab aiali z ab
 oib⁹ q̄ s̄t in pdicamēto sube. suba aut iter q̄ritatē z aial
 nō est mediū simplr. s̄ est mediū fm negationē. i. est me-
 diante quo hoc neget ab illo. z fm tale mediū accipit. p̄-
 positio negatiua imediata. nā hec est negatiua imediata:
 nulla q̄ritas est suba. tale enī medium accipit z in p̄ma
 z in sc̄da figura. in p̄ma quidez sic formabit fillus. nulla
 suba est q̄ritas. oē aial est suba. ḡ nullū aial est q̄ritas in
 sc̄da autē sic. nulla q̄ritas est suba. oē aial est suba. ḡ nul-
 lus aial est q̄ritas. in tertia autē figura hec ars est inutilis.
 nā mediū oz accipere sub aiali eo q̄ semp illi subycit. n̄
 poterim⁹ ḡcludere. vlr hāc negatiua. nullū aial est q̄-
 ritas. sed cludet̄ particulariter sic: nullus hō est q̄ritas
 ois hō est aial. ḡ q̄dā aial nō est q̄ritas. mediū enim sic
 acceptū nō est mediū simplr iter aial z q̄ritatē. nec ē me-
 diū fm negationē. nō enī negat q̄ritas ab aiali. qz neget
 ab oie s̄ magis ecouerfo. ¶ Rursus sic accipiendū me-
 diū nullo mō uenienus ad negatiua imediata s̄ magis
 recedimus ab ipsa. nā magis est mediata. nullus hō ē q̄-
 ritas. q̄ nullū aial est q̄ritas. ¶ Deinde cum dicit:

**¶ Et si a. est in. b. p. c. nō est. Si. n. in. b. quidez
 omni est. e. in nullo autē. e. est. a. iterū si indige
 at qd in. c. a. nullo sit mediū accipiendū ē ipsi⁹
 a. z. c. z sic semp procedat.**

¶ Requirit de itero ponēdo exēpla in terminis. z p̄mo in
 p̄ma figura. d. (U. si. a. i. b. est) su. negatiue (p. c.). q. d. q̄
 s̄bet pp̄ negatiua. nullū. b. est. a. v̄puta nullū aial ē q̄-
 ritas. oz p̄bri p. c. v̄puta p corpus h̄ mō fiet (nā si in. b.
 qd̄ omni est. c.) hec est minor. oē. b. est. c. i. oē aial ē corp⁹
 (in nullo aut. e. est. a.) hec est maior. nullū corp⁹ ē q̄ritas.
 sequet̄ clusio in p̄ma figura q̄ nullum aial sit q̄ritas. z
 subdit q̄ (si indigeat) probare sup. (q̄ in. c. nullo sit. a.). i.
 nullū corpus est q̄ritas que fuit maior. (mediū accipien-
 dū est ipsi⁹. a. z. c.). i. iter q̄ritatē z corp⁹ (z sic semp p̄ce-
 dat donec ueniat su. ad imediata. vt. s̄. donec ueniat ad
 illa. nulla substantia est q̄ritas. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Si vero indigeat mōstrare q. d. in. c. nō sit in
 eo q. est. c. i. d. quidē omni est in. e. autē nullo.
 Que nō in omni nunq̄ extra. e. cadit. Hoc autē
 est cui nō oportet inesse.**

¶ Oñdit hoc idē in sc̄da figura. d. (Si vero indigeat de-
 mōstrare q. d. in. c. nō sit) v̄puta in terminis acceptis q̄
 nullū aial sit q̄ritas in eo q. c. est. i. mediū (in. d. qd̄em
 omni) v̄puta corpus in oī aiali (in. e. aut nullo) i. in nul-
 lo q̄ritate (nunq̄ extra. e. cadit) i. mediū accipiunt. i. c.
 nunq̄ cadet extra negatiua ipsius. e. qz semp negabit. c.
 oē. i. o subdit q̄ (hec enī). i. quidē. e. c. est (cui oz non in-
 est). i. que sumit negatiua. formabit enī sic fillus. omne
 d. est. c. i. omne aial est corpus. nullū. c. est. c. i. nulla q̄ritas
 est corpus. ḡ nullū. e. est. d. i. nulla q̄ritas est aial. hic enī
 p̄ mediū. c. i. per corpus p̄bat q. d. i. q̄ aial nō sit. i. e. i. nō
 sit in q̄ritate. si aut ecouerfo poneret p̄uatiū cludere
 cur uersa. v̄. q̄ nullū aial eēt q̄ritas. sic ḡ ē demonstra-
 tua oēto hec q̄ nullū. e. sit. d. i. q̄ nulla q̄ritas sit aial. v̄
 q̄ nullū aial sit q̄ritas per mediū. c. i. per corp⁹. Si ergo
 rursus deberet dēnsari q̄ nullū. c. eēt. e. i. q̄ nullū corpus
 est q̄ritas accipet mediū inter. c. z. e. sic iter corpus z q̄-
 ritatē. nunq̄ ḡ mediū cadet extra. e. i. extra negatiua. i. o
 ē in sc̄da q̄ hoc est cui nō oz inesse. dicebat. n. in qd̄one q̄

in negatiua nō est dare mediū simplr. i. fm uenientias.
 s̄ fm negationē. ¶ Notādū aut q̄ mediū s̄ negationē
 p̄t accipi vel p̄ticulari vel vlr. quō aut accipiat vlr p̄z per
 exēpla posita. p̄ticulari aut accipiet sic. vt sigs uellet p̄ba-
 re q. d. nō sit in. e. p̄ticulari v̄puta q̄ color nō sit in ipso per
 fecto. v̄puta p̄ticulari sic q̄ sit ista v̄. qd̄ā p̄fectū nō ē co-
 lor accipet p̄ medio. c. i. q̄litas q̄ est in oī. d. i. in oī colore
 z in nullo. e. aut nō in oī. e. i. nō in oī p̄fecto. formabit ḡ sic
 fillus. ois color est q̄litas. nō oē p̄fectū ē q̄litas. ḡ nō oē p̄-
 fectū est color. hic mediū acceptū. i. q̄litas nō ē extra. e. i.
 extra negatiua siue extra p̄fectum a quo neget color. me-
 dium enī acceptū uere ē mediū fm negationē. nā uē cau-
 sa quare color neget ab oī p̄fecto est: qz q̄litas negat ab
 aliquo p̄fecto. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ In tertio autēz mō neq̄ a quo oportet: neq̄
 qd̄ oportet p̄uari nequaq̄ extra ibit.**

¶ Oñdit hāc artē nō eē vtilē in tertia figura. d. (In 3° ac-
 mō) i. in tertia autē figura (nec) illud (a quo opz) p̄uari
 (nec) illud (qd̄ oz p̄uari neq̄ extra ibit) s̄ su. ip̄ ifra. q̄
 d. q̄ i. 3° figura mediū nec ē extra miorē extremitatē a q̄
 neget maior extremitas: nec est ex maiorē extremitatē a
 neget a minori. i. o sup̄lētū ē q̄ p̄ tale figurā nō ē reduce-
 re pp̄ones ad imediata. ¶ Notādū aut q̄ qn volumus
 negatiua mediata ad imediata reducere. vel opz mediū
 accipere supra p̄dicatū vel supra subz. vt si hāc negatiua
 mediata. nullū corpus est q̄ritas. uellemus reducere ad
 imediata acciperemus p̄ medio subz q̄ ē subz. i. uo. uel
 lemus reducere uersam. v̄z nulla q̄ritas ē corp⁹. accipe-
 mus subz q̄ est supra p̄dicatū ex quo appet q̄ suba nō ē
 pp̄rie mediū inter corpus loquēdo d̄ corpore qd̄ ē suba.
 z q̄ritatē. qz si eēt pp̄rie mediū eēt supra vni z ifra alio
 cū ergo sit suba supra corpus eēt ifra q̄ritatem. qd̄ appo-
 esse falsum. est tñ mediū fm negationē. qz uere suba ē id
 mediāte quo quāritas negat a corpore tali. medius ergo
 s̄ negationē per qd̄ p̄dicatū neget a subo z p̄ qd̄ sit redun-
 ctio ad negatiua imediata. vel opz esse supra subm a quo
 p̄dicatū neget vel supra p̄dicatū. in tertia ergo figura
 vbi mediū nunq̄ ē extra. i. nunq̄ est supra aliqua extre-
 mitatē inutilis est hec ars de reductione mediator ad ime-
 diata uel de dēnsatiōe medij. ¶ Notandū aut q̄ sicut
 in affirmatiua dēnsant media quando nullū mediū
 relinquit inter p̄dicatū z subiectum vt si debeat reduci
 ad imediata. oē aial est suba. p̄mo accipitur p̄ medio
 corpus aiatum z concludetur oē aial eē subam. qz omne
 aial est aiatum corpus. postea accipiet corpus qd̄ imedia-
 te subycit sube. sic z in negatiua nullū debet relinquit
 mediū fm negationē. vt si debeat reduci ad imediata
 nullum aial est quāritas. p̄mo accipitur aiatū corpus z
 concludetur nullū aial esse quāritatem. qz nullū aiatum
 corpus est q̄ritas. postea corpus. postea suba a qua ime-
 diate remouetur quāritas. sic ergo accipiendo media dē-
 nsata. i. sine intermissione tam in affirmatiua q̄ in negati-
 uis oportebit ad vltimū uenire ad imediata.

**¶ Am aut sit demōstratio alia p̄ticularitē
 alia x̄o vlis: z hec qd̄e categorica:
 illa p̄uatiua: dicitur q̄litas potioz
 sit s̄līr aut z de ea q̄ demōstrare dicit̄
 z de ducenti ad impossibile demōstratione.**

¶ Quia intentio auctoris est vt pluries est dictū dare mō-
 dum r̄ctem quō x̄ingat simplr scire. i. o in parte illa vt
 supra dicebat cōparat diuersa genera demōstrationū
 adinuicē vt oñdat fm q̄ genus demōstrationū magis p̄t̄
 gat scire. ¶ Propter qd̄ sciēdū q̄ p̄ter distinctionē factā

cap. 20.

superius de demonstratioe qdā est demonstratio qz. r q. dam ppter qd. Adhuc de demonstratioe pōt triplex alia distinctio fieri: qz quedā est demonstratio vli: qdaz particularis: qdā affirmatiua: qdā negatiua: qdaz ostensiu: qdā ducens ad ipole. ducens enī ad ipole semp cōcludit falsum: r ex illo falso cōcludit oppositū alicui pmississe esse verū. ostensiu autē demōstratio semp cōcludit verū siue affirmatiue siue negatiue cōcludat illud. sic ergo annectet istud capitulū ad pcedētia qd eū sciam? qd est stat? in pdi tatis pp qd nō possemus negare qd nō cōtingat scire r ad hoc vadit capitulū pcedēs. ¶ Rursus si sciuerimus quō bz causari ignorātia vt possim? eaz vitare ne deficiam? a scire. r si sciuerimus qd pma figura maxime facit scire: r adhuc si sciuerim? qd demōstratio pp qd potissime facit sci re. Adhuc qz in pma figura demōstratio pp qd pōt fieri vli r particularis. pōt fieri affirmatiua r negatiua. pōt fieri ostensiu r ducēs ad ipole: nō cōplete tradere ars libz posterior: nisi sciuerim? p qd gentis pdictarū demōstratiōū magis ptingat scire. tria g facit phis: qz p pmittit illā triplicē distinctioe de demōstratiōe qrens q demōstratio sit potior. 2° dat ordinē dicēdoz. 3° fm ptaxatū ordinem exequit de intēto. 2° ibi (Primum qdē. 3° ibi. (Vidēt qdē). Dic ergo. (Eū sit demōstratio alia qdē particularis alia vli. r hec qdem) rā vli r particularis qdā (sit cathogorica). i. affirmatiua illa autē. i. alia (sit ptiua. Dubitatur qlis sit potior) vtrū vli r particularis vel eōuerfo. vtrū affirmatiua r negatiua vel eōuerfo (r silr de ea demōstratiōe (que dī demōstrare). i. de ostensiu (r de demōstratiōe ducē te ad ipole) silr. s. dubitat q sit potior. ¶ Deinde cū dic.

¶ Primum igitur intendimus de vli r particulari. ostēdentes enī hoc r de ea q demōstrare dī: r que est ad impossibile dicemus.

¶ Dat ordinē dicēdoz. d. (Primum qdē igitur intendimus de demōstratiōe vli r particulari) su. q sit potior (ostēdēt autē hoc). i. q sit potior an. s. vli an particularis (dicem) sup. postea (r de ea q dī demōstrare). i. de ostensiu (r de ea q est ad ipole dicem). i. q sit potior: r ē suppleda ista. r h idē dicem? de affirmatiua r negatiua. ¶ Deinde cū dic.

¶ Vidēt qdē igitur fortassis vliqz qbusdā sic intēdētibus particularis eē dignior. Si. n. hz quā maxime scim? demōstratiōe potior ē demōstratio. Hec. n. vlt? demōstratiōis ē. Magis autē scim? vniqz qz euz ipm cognoscim? fm ipz qz scōbz aliud: vt musicū choziscū qm choziscua music? est qz euz hō musicus sit: similr autē r in alijs.

¶ Exequit de intēto r fm ptaxatū ordinē. tria g facit fm q triplicē distinctioe facit de demōstratiōe qrens que sit potior. p q ingrit an sit potior: vli an particularis. 2° an affirmatiua an negatiua. 3° an ostensiu: an ducēs ad ipole 2° ibi (Qd autē demōstratiua ptiua) 3° ibi (Qd quidem cathogorica ptiua.) Circa pmiū tria facit: qz primo adducit rōnes per qz posset videri alicui q demōstratio particularis sit potior qz vli. 2° rōnes illas soluit. 3° adducit rōnes veras ad ppositū ostendens demōstratiōe vlem potiorē esse particulari. scda ibi. (Aut qdē pmiū. Tertia ibi. (Amplius si demōstratio.) ¶ Propter pmiū sciendū q demōstratio vli est qm demōstrat vli passio de vli subo vt passio q vlt inest subo qd vlt subycit. si. n. hre tres de mōstratē de figura nō eēt vli demōstratio: qz figura nō vlt subycit tali passioi. nā nō ois figura bz tres. ¶ Rursus si talis passio demōstratē de ysochele vel de aliq spē trianguli nō esset vli. nā hz tale subm vlt subycit tali

passioni. talis tñ passio fm totū suū arbitriū r vlt nō cōparat ad tale subm. s. particulariter. vli ergo est demōstratio qm passio per eaz per se demōstrat de suo vli subo vtputa hre tres per hre anguluz tanqz per cām per se demōstrat de triangulo tanqz de pprio vli subo. hec ergo ois triangulus bz tres. erit conclō in demōstratiōe vli. ¶ Rursus autē si hec. ois triangulus bz tres: que fuit conclusio in demōstratiōe vli accipiat vt pmissa. r cōcludat per eā hre tres d aliqua spē triāguli. r fiat talis fillua. ois triangulus bz tres. ysocheles vel equitibiaruz est triāgulus. ergo rē. dicef hec demōstratio esse particularis. est ergo questio que istarum demōstratiōnuz est potior. Vidēt autē scia comparari ad tria propter que pnt sumi tres rōnes per quas posset videri q demōstratio particularis esset potior. pmo enim scia pōt cōparari ad intēlectum que perficit. r fm hoc illa est potior sciētia q magis perficit intēlectū. r fm quā intēlectus magis scit. s. hoc etiā illa erit potior demōstratio que magis facit sci re. Secundo potest cōparari scia ad oppositū vt ad errorem que dī expellere ppter qd illa est potior scia que magis errore fugat. r que magis ab errore recedit r fm hoc illa erit potior demōstratio q magis ab errore elongatur. 3° scia pōt cōparari ad obiectū siue ad subm de quo est. r qz obiectum siue subm in qualibet sciētia est aliqz ens. r qz quelibet scia est de ente illa erit potior scia que magis est de ente. r per rōnes illa erit etiā potior demōstratio que est magis de ente. tria ergo facit fm q: hoc triplici modo arguit de demōstratiōe particularē eē potiorē. pmo. n. nō b arguit ex eo q talis demōstratio videtur facere magis scire. 2° ex eo q vidēt ab errore magis elongari. 3° ex eo q videtur esse magis de ente. scda ibi (Amplius si vli.) tertia ibi (Potior autē est) Circa pmiū duo facit: qz pmo ponit rōne ipam. 2° hō rōne adaptat ad ppositū. ibi (S3 vli) Di. it ergo q (vidēt qdem igitur fortasse qbusdā) aligibus (sic intēdētibus). i. cōsiderātibz que nūc dicemus (particularis). i. demōstratiōe (esse dignior) su. qz vli (si. n. potior est demōstratio fm quā demōstratiōe maxime scimus. hec. n. est virtus demōstratiōis). i. in h est tota bonitas r tota vtilitas r tota efficacia demōstratiōis q faciat nos scire. illa g q facit nos magis scire est potior (magis autē scim? vniqz qz cū ipm cognoscim? fm ipm) si in ppa forma r in particulari (qz qm cognoscimus ipm fm aliud) vt hz suū vlt (vt musicū corziscū) sup. magis scim? (qm) scim? (qm ē musicus corziscū) qm scimus q sit homo musicus. Silr autē r in alijs magis est. n. scire hoīem fm q ē hō qz scire hz qz est aīal. ¶ Deinde cū dic.

¶ S3 vli qm aliud nō qm ipz ptingit demōstrare: vt qm est equitiaz. nō qm ē equitibiaz. h qm ē triāgulus. h particularis qm ipm. Si g potior qdē q est scōm ipm hō at est particularis vli magis r potior vtiqz demōstratio scōm pte erit

¶ Premissa vi medij vel pmissa rōe adaptat qd dixerit ad ppositū. d. (S3 vli) sup. demōstratiōe demōstrat qm ptingit aliud nō qm ipz). i. demōstrat qm passio vniqz aly subiecto vli nō qm conuenit ipsi subiecto particulari (vt qm est equitiaz nō qz equitibiaz ē s3 qm ē triāgulus) q. d. q demōstratio vli si pbat hre tres de equitibiarum siue de ysochele. hoc nō ē fm se s3 hoc ē qm triāgulus (s particularis) sup. demōstratiōe demōstrat (qm ipm est) demōstratiōe aut particularis cōcludit hanc passiōe in se q equitibiaz hēat tres. sed vli demōstratiōe nō cōcludit hoc de aliqua spēriū triāguli spāliter. sed de omni triangulo generaliter (si igit potior est que est fm ipm). i. que cō

concludit de aliquo fm ipm (bz aut est particularis) qz illa
concludit passionē de subiecto particulari fm se (vtiqz
qz sic est (demōstratio f3 parte). i. particularis (erit ma
gis) sup. facies scire (rporior vniuersaliter). i. qz sic vni
uersalis. (Deinde cum dicit.

**Ampli⁹ si vltē qdē nō ē aliqd fm rē pter singu
laria. Demōstratio opinionē cōficat eē b aliqd
fm q demōstrat. z quādā nāz eē hāc sine his
q sunt: vt triāguli pter quosdam: z figure pter
aliquas: z numeri pter quosdam numeros.**

**Ad ducit scōz rōnē sumptā ex eo q picularis demon
stratio magis videt elōgari ab errore. d. (Ampli⁹ si vni
uersale nō ē qdē aliud aliqd pter singularia. demonstra
tio aut su. vltis opionē pfcit). i. dat nobis mām opinā
di (hoc). i. vltē (fm q demōstrat eē aliqd) sup. pter sin
gularia (z esse quādā nām in his que sūt). i. in singulari
bus su. pter singularia (vt triāguli pter quosdā). q. d. q
demōstratio vltis dat nobis mām opinandi esse naturāz
triāguli (pter quosdā). i. pter particulares triāgulos in
qbus bz esse (z figure pter aliqz). i. esse nām figure pter
particulares figuras in qbus bz eē (z numeri). i. naturāz
numeri (pter quosdā numeros). i. pter particulares nu
meros in qbus existit. (Notādū aut q cū demōstratio
vltis nō sit nec de hoc nec de illo: vtputa si demonstretur
vlt aliqd de triāgulo nō demonstrat nec de hoc nec de il
lo sed de triāgulo simplr. si g res ita se bz ad eē sic ad co
gnosci z eōuerio. si tradit scia per demōstrationē de triāgu
lo simplr z vlt. nō de hoc nec de illo videt q ex hoc seqt
q triāgulus sit vltis pter hūc z pter illū. s3 hoc ē error di
cere. g in oi demōstrationē vlti videt error aliqz implicari.
s3 bz error nō implicat in demōstrationē piculari. demōstratio
g picularis est potior vt videt qz vltis: qz magis videtur
esse ab errore elongat. (Deinde cum dicit.**

**Prior aut est q est de eē qz de nō eē. Et pp
quā nō errabit quā pp quā errabit. Est at vltis
bz pcedētes eni demōstrant de eo qd ē ppor
tionale qd z est analoguz qd neqz linea: neqz
numer⁹: neqz soliduz: neqz planū ē: s3 pter hoc
aliqd. Si igit vltis quidē magis hoc ē. De eo
autē qd est min⁹ q picularis: z facit opionēz
falsam indignior vtiqz erit vltis particulari.**

**Ad ducit tertiā rōnē sumptā ex eo q demōstratio parti
cularis videt esse magis de ente. pcedit aut sic in hac rō
ne q sit cū hac rōne tertiā q particularis ē magis de en
te relumit scōam. v3. q p eā min⁹ errat. iō aut q (potior
aut est) su. demōstratio (que ē de eē). i. de ente (qz de nō
esse). i. de nō ente (z ppter quā nō errabit qz ppter quā
errabit. est aut vltis bz). v3. q est de non ente: z q ppter
cām errat: qd p3. nā (pcedētes. n. demōstratiue) omīrant
q ē analogū q nō ē linea neqz numerus: neqz solidū). i.
corp⁹ (neqz planū). i. superficies (s3 pter bec aliqd) cū igit
tur nihil sit tale fm rei vltatē vltis demōstratio sic demōstrans
nō est de ente z errat. pp qd cludit q (si igit qdem vltis
magis est hoc). i. magis bz ista duo. v3. (q ē minus de eo
qd est). i. de ente (picularis z facit opionē falsā) qd nō
facit picularis (indignior vtiqz vltis piculari). i. q pticu
laris. (Notādū aut q arguere a pmutata proportione
cōpetit bis qttuoz. v3. lineis corpōzib⁹ numeris z superfi
cibus nō lineis fm q linee nec nūeris fm q nūerū. vñ
nulli istoz cōpetit f3 se: s3 cōpetit oibus istis qttuoz. s3 q
pcedit in qdā analogo qd nobis inoiatū ē. demōstratioz g**

volēs pbare hāc passionē de ppo suo subo. v3. in qb⁹ pōt
argui a pmutata proportione demōstrabit hoc. v3. posse sic
argui de illo analogo: qd dicit eē aliqd pter oia illa qttu
oz: z qz in rei vltate nihil ē tale: sic nihil ē hō pter pricula
res hoīes: sic nihil ē illud analogū pter illa ad q analogat
qz g sic ē vltis demōstratio sic demōstrās duo mala bz. nā p
nō est de ente. nā demōstrat de analogo qd dicit esse pter
illa qd nō est pter illa. ex hoc aut malo. v3. q est de nō en
te seqt aliud malū. v3. q erret. qz dicit eē q nō est. g vltis
demōstratio: qz magis est hoc. i. qz magis bz ista duo. qz
est minus de ente z magis errat. iō vt videt est idgnior.
(Notādū ē q arguere a pmutata pportione hoc mō
fit vt sicut se bz pmiū ad scōm: sic tertiū ad qrtū: vt qz sic
se hnt duo ad qttuoz sicut. s. ad. i6. si sic est possum argue
re pmutatim q sic se habebit pmiū ad tertiū sicut scōm
ad qrtū: vt duo ad octo: sicut qttuoz ad. i6. q at possumus
sic arguere pmutatiz pba⁹ in. 5. geometric: de qbus autē
possum⁹ sic arguere sūt illa qttuoz que ponunt in lra: ita
tū qz bec passio nō cōpetit alicui illoz fm se. demōstratoz
g volēs hāc passionē. i. sic posse arguere demōstrare de p
prio subo demōstrabit ea de illo analogo: ac si esset pter
illa qttuoz: cū tū nō habeat eē pter illa. (Dubitaret for
te aliqz vtrū demōstratio picularis sit demōstratio: vt si dica
tur. ois triāgulus bz tres. ysocheles ē triāgulus. g bz tres.
videt q hic nullo mō sit demōstratio. qz si eēt vel eēt p esse
ctū vel per cām. p effectū nō: qz triāgulus nō ē effectus p
bfe tres: nec ēt est p cām: qz vel esset per cām. primā vel
p cāz remotā si p. primā eēt vltis: qd nō pcedit. si p remo
tā nō possem⁹ arguere nisi negatiue hic aut cludit affir
matiuē. nullo g mō vt videt ē demōstratio vt pba⁹ in elen
chis of q est ibi fallacia. non g est demōstratio. (Dōm q
illa distinctio q ois demōstratio vel est p effectū vel p cām
est distinctio demōstrationis vltis. vltis. n. passio de proprio
subo pōt cōcludi z per effectū z per cām. sed si volumus
loqui de demōstratiōe gñalr tā de vniuersali qz de piculari
faciemus distinctionē trimembzē. dicemus enim q de
mōstratio vel ē p effectū vel ē p cām vel p hns in se cām
. i. per ppiū subm. attri si adhuc illam distinctionē velle
mus adaptare ad demōstrationē particulare z dicemus
q bz demōstratio est p cām. nā subm ē cā passionis. subz
. n. z bz in se passionis cām: z est ēt passionis cā. vt triangu
lus bz angulū extrinsecuz: qd est cā de bfe tres: z ipsemet
triangulus est huius cā. non est. n. inconueniens eiusdem
esse plures cās fm quēdam ordinē. imaginabimur. n. q
passiones nāliter fluunt a proprio subiecto. qd aut est f3
nām opz q sit fm quēdā ordinem ita q scōa passio fluit
mediante pma z tertiā mediante scōa. subm ergo erit cā
passionis scōe mediante pma z erit cā tertiē mediante
pma z scōa: z sic deinceps. subm ergo si referat ad pma
passionem talis passio fm q huius est indēmōstrabilis. z
si referat ad scōam vel tertiā z sic deinceps talis passio
erit cā z habebit in se cām vel cās. qz in se passionē pcedē
tem vel pcedētes. demōstratio ergo picularis qz ē p ppiū
subm pns est q sit per cām z per hns in se cāz vel cās vt
puta si multe passiones pcedunt passionē illā subm nō so
lum erit illius passionis cā sed habebit in se plures illius
passionis cās. potissime tū erit demōstratio illius passio
nis per immediatā cām vt demōstrabit scōa passio median
te pma z tertiā mediante scōa z sic deinceps. Si vero pas
sionem illā nō pcedat nisi vna passio subm erit eius cā z
habebit in se ipsius cām. Et vō arguebat q si subm esset
cā passionis vel esset ppinqua vel remota. nō propinqua
qz tūc esset demōstratio potissima. nec remota qz nihil
posset per talē cām cludi affirmatiue. fm neutra partez
cludit rō. nam demōstratio per cām primā z equatā ē

potissima si demonstrat per se passio de subo equo et pro-
 quodcumque aut istoz deficiat vel quod non sit per se passio quod probat
 vel quod non sit subum proprium et equum de quo probat: vel quod non
 sit per se causa et equa per quam probat non erit demonstratio potissima.
 dato ergo quod per hunc angulum extrinsecum est per se causa et equa de
 hunc tres probaretur talis passio de ysochele et diceret. ois si
 gura plana hunc angulum extrinsecum hunc tres ysocheles est
 hunc ergo et non est potissima: quia tale subum non est equum respectu
 talis passiois. demonstratio ergo potissima et vltima est per causam
 equatam de subo equato. demonstratio autem particularis est per causam
 equatam vel per subum equum de subo particulari non equo: vt
 de ysochele siue de alia specie trianguli. **C** Rursus deficit ratio
 quod ad aliam partem. nam quod dicitur per causam remotam non concludit
 passio affirmatiue. **C** Dicitur est quod ibi causa remota idem sonat
 quod excedens et non reuertibilis. sicut aial est causa remota de
 respirare. nam multa aialia non respirant. sicut ergo talis causa non
 poterit concludi affirmatiue. non enim valet. est aial ergo non respirat.
 sed si
 accipiat causa remota que est reuertibilis: sed pro tanto dicatur
 remota: quia non immediate fluit illa passio ab illa causa per tale
 causam sic remotam tamen reuertibilem et affirmatiue et negatiue
 potest argui. **C** Quod vero ulterius addebat: quia est ibi fal-
 lacia accidentis. **C** Dicitur quod vt alibi diximus si dicatur ois
 triangulus hunc tres ysocheles est hunc ergo et non est accens sil-
 logismus topicus et demonstratio particularis. accens quod si
 credas quod hunc tres sic inferatur de ysochele sicut competit
 triangulo. nam sicut accidit homini. quod dicitur de forte in quantum
 stat sub isto attributo species: ita quod hunc esset fallacia accidentis
 hoc est species. forte est hoc. ergo est species. ita accidit triangulo et
 extrinsecum est ab eo quod dicitur de ysochele in quantum est subum equum
 tunc de hunc tres: ita quod hunc est fallacia accidentis. triangulus est
 subum equatum de hunc tres. ysocheles est triangulus. ergo est
 huius subum. vel quod idem est hic est accens. triangulus hunc tres.
 ysocheles est triangulus. ergo ysocheles hunc tres sicut triangulus
 ins. si ergo hunc tres inferatur de ysochele sicut de subo equo
 erit ibi accens vel deciperis per fallaciam accidentis si in
 referendo tales passionem de tali subiecto credas subum il-
 lud ad passionem illam equatum esse. Si vero inferas passionem
 illam de ysochele tanquam de subiecto particulari. hanc pro-
 positionem maiorem. vt. quod ois triangulus hunc tres: vel accipis
 eam tanquam dictam ab euclide: tunc non habes inde nisi opinio-
 nem. et erit illius topicus. vel accipis eam tanquam notam per causam
 tunc si per hoc concludis habere tres de ysochele habes de-
 monstracionem particularem. **C** Deinde cum dicit.

C Aut primum quod nihil magis in vltimo quam in particu-
 lari ratio est. Si enim quod duobus rectis inest non sicut quod est
 equitibiarum: sed sicut quod triangulus est cognoscens.
 quoniam minus cognoscit in quantum ipsum est quam cognos-
 cet quoniam triangulus est. et oino si non sic quod sicut quod
 est triangulus postea demonstrat. non erit de-
 monstratio. Si vero sit cognoscens vniuersum quod
 sicut quod vniuersum quod est magis cognoscit.

C Soluuntur rationes predictas. et primo soluitur ratio prima ostendens quod
 vltima magis facit scire. 2. soluitur ratio tertia ostendens quod
 vltima sit magis de ente. 3. soluitur ratio secunda declarans quod
 nulla sit necessitas errandi per demonstracionem vltimam. 2. ibi
 (Amplius si quidem.) 3. ibi. (Amplius nec vna.) Circa
 primum tria facit: quia primo soluit ad hanc rationem. 2. quodammodo
 quod supponerat declaratur duas quedam documenta ad cogno-
 scendum subum: per quod alijs subiectis aliqua passio inest. 3.
 ex his que dixerat concludit conclusionem intertalem. 2. ibi. (Si
 ergo triangulus.) 3. ibi. (Quare vltima scies.) Dicit ergo. (Aut qui-
 dem primum nihil magis in vniuersali quam in particulari est.

ratio. quod dicitur quod ratio prima facta de magis scire non est magis
 vltima quam extra particulari imo suppletum est quod est minus. id est
 quod si enim quod duobus rectis inest. i. hec passio. vt. hunc tres
 rectos (non inest sicut quod ysocheles siue sicut quod equitibiarum.
 sed sicut quod triangulus est. cognoscens ergo quoniam ysocheles
 siue quoniam equitibiarum (minus cognouit in quantum ipsum est
 quam cognoscens quoniam triangulus est). quod dicitur quod si illud est magis
 scire quod est scire sicut quod ipsum vt ratio dicebat sciens sicut quod
 triangulus scit magis sicut quod ipsum. et subdit quod (oino et si po-
 stea non demonstrat sicut quod triangulus est. non vtiq; erit de-
 monstratio). quod dicitur quod qui demonstracionem particularem
 scit resolueri in vltimam nescit demonstrare. probas enim hunc
 tres ysochelem per triangulum nisi sciat probare habere
 tres postea de ipso triangulo nullas habet demonstratio-
 nem. quia ergo sic est concludit quod (si vero sit cognoscens vni-
 uersum quod sicut quod ipsum magis cognouit) sicut. scies per demon-
 stracionem vniuersalem quam particularem: quia magis scit sicut quod
 ipsum. **C** Dubitaret forte aliquis: quia videtur probas rationes
 istam non soluere. non est enim questio cui competat magis
 sicut quod ipsum habere tres vtriusque triangulo vel ysochelinet
 de hoc arguebat ratio. sed arguebat quod hunc tres magis scitur
 de ipso ysochele si concludatur de eo spalius quam sciat hunc de yso-
 chele si concludatur de oio triangulo generaliter. **C** Dicitur quod scire
 quod aggeneratur per demonstracionem non est scire alicuius rei in se
 sed hunc in hoc: vt passionis in subo. id est illud est maxime scire
 quoniam scit talis passio de subo cui competit sicut quod ipsum. et quod
 non competit hunc tres triangulo de quo demonstratur vltima:
 non ysocheli de quo demonstratur particulariter. id est vltima demon-
 stratio facit magis scire: et vt melius pateat solo probis et ve-
 ritas quoniam dicemus quod scire per demonstracionem potest intelli-
 gi dupliciter: vel vt includit vltimam vel vt non includit: si vt includit
 nulla est questio. aliquid enim. addit demonstracionem particularis supra
 vltimam: et sciens vltima et particulariter aliquo modo scit plus
 sciens particulariter tamen. sicut ex hoc non habet quod particularis
 sit potius vltima. Si vero particularis demonstracionem non includat
 vltimam scire per demonstracionem particularem nullo modo est scire: sicut
 opinari tamen. nam non est scire nisi per demonstracionem. nihil autem sci-
 tur per demonstracionem ignoratis prioribus: vltimum nihil per demon-
 stracionem scit nisi sciat resolueri vsque ad immediatam. potest enim. scire
 re ex suppone: sicut simpliciter et ex demonstracione hoc est scire: scies
 ergo quod ysocheles hunc tres per triangulum generaliter vtriusque sciat de tri-
 angulo: quod si nescit nescit de ysochele: sed opinari tamen. ergo si in-
 queras quod demonstracio facit magis scire si operas simpliciter et
 absolute plana est ratio quod vltima: quia facit scire de subo quod est
 sicut quod ipsum. si autem queras quod magis facit scire de ysochele
 adhuc vltima magis facit scire. nam sciens demonstrare hunc tres
 de triangulo vltima aliquo modo scit de ysochele. sicut qui demon-
 strat particulariter de ysochele nisi sciat demonstrare vltima
 nullo modo habet sciam illius passionis de ysochele: sed potest
 inde habere opinionem. id est in solutione sua duo terigit probas. vt.
 quod scire hunc tres de triangulo est magis scire sicut quod ipsum: ex
 quo habet quod absolute loquedo demonstracio vltima magis
 facit scire. postea dixit quod sciens hunc tres de ysochele nisi
 postea sciat hoc demonstrare de triangulo non erit demon-
 stratio: ex quo habet quod demonstracio vltima sine particula-
 ri magis facit scire de ipso ysochele et de ipso particulari
 quam particularis sine vniuersali scire. nam aliquid in ipso vniuersali
 li est quodammodo ipsum scire: sed scire particularem sine
 vniuersali est nullo modo scire particularem. sed opinari
 tantum. optime ergo est soluta ratio si bene consideren-
 tur verba probis. **C** Deinde cum dicit.

C Si igitur triangulus in plus est et ratio eadem
 est et non secundum equiuocationem triangulus est: et
 inest omni triangulo quod est duobus rectis non

vtiqz z triangulus secundum qd est equitibia- rum: sed secundum qd est triangulus habet hu- iusmodi angulos.

¶ Quia dixit qd hēre tres ppetit ysocheli fz qd triangul^o. id hoc declarat: qd declando dat quedā documēta quō ppo- sitis aliqbus subiectis respectu alicui^o passiois si volum^o cognoscere cui per qd iest. vt si respectu hēre tres pponat triangulus nobis z ysocheles siue equicrus z ysopleuros siue eglaterus q sunt spēs triāguli. tūc debem^o videre qd illoz sit in plus. cōstat autē qd in plus est triangulus. z de- bem^o videre vtz dicat equoqe vel fz vnā rōnē triangul- us de illis picularib^o. cōstat autē qd dicit fz rōnē vnā. z^o. vidēdū est vtz illa passio iest oi triāgulo. cōstat qd oibus his trib^o cōcurrētib^o triangulus erit hui^o subm nō eqtibia- ri. nō ait. (Si igit^o triāgulus in plus est) su. qz eqtibiaruz (z eadē rō z nō fz equocationē triāgulus ē) in eqtibia- ru z in alyz suis spēs^o (z iest oi triāgulo qd ex duobus re- ctis). i. bec passio (nō vtqz triāgulus fz qd eqtibiaz fz) eqtibiaz (fz qd triāgulus ē h^o habēs angulos). q. d. qd oi bus his cōcurrētib^o p triāguli iest alyz h^o passio. ¶ Dubi- taret forte aliqs. vt rū p ista tria documēta sufficiēter de- tur nobis ars ad cognoscēdū qd sit subm p mū z p puz. ¶ Dicedū qd nō. nā qd anguli extrinseci valeāt qmōz re- ctos cōpetit oi figure rectilinee. si ergo pponeret bec pas- sio z ponerent subiecta hui^o passionis triāgulus z species ei^o stat qd ibi occurrēt oia tria illa documēta. nā triāgulus ē in plus qz aliq ei^o spēs z fm eadē rōnē p dicit de qd libet sua spēs. z hui^o passio iest oi triāgulo: nec tūc est triāgulus imediātū subm eius: fz figura recti linea: p dicit eniz documēta nō sufficiēter istinuat p puz subm. fz onidūt cui p qd iest. onidūt. n. qd spēs^o triāguli iest talis passio p trian- gulo. fz nō sufficiēter arguit documēta illa qd iest talis passio fm se. qz posset ei inesse per aliqd supius. B autē suf- ficit p hō qd talis passio si inest ysocheli p triāguli nesciet de ysocheli nisi sciat de triāgulo: si iest triāgulo per aliqd nesciet de triāgulo nisi sciat de illo alio. demfatio qd parti- cularis nō aggenerat sciaz sine vli. hoc ē at qd itēdit p h^o de- clarare. ¶ Ut possum^o dicere qd inēd oi triāgulo est inesse vli. z qd passio respicit vli subm z ecōuerso cū alyz cōdi- tionib^o tactis habeat ad iueniēdū. p puz subm z per se subm ipsius passionis ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quare vniuersali sciens magis cognoscit se- cundum qd est quā scōm partem. potior itaqz est vniuersalis quam particularis.

¶ Ex his que dixerat cludit clusionē intentam dicens. (Quare vli sciēs magis cognouit fm qd est). i. fm qd in- est talis passio (qz fm partē). i. qz si sciat particulariter z qd sic est (potior est itaqz vniuersalis demonstratio quā particularis) ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius si quidem sit quedam ratio vna z non equiuoca. vniuersale erit vtqz nihil min^o quibusdam secundum partem. sed magis est quanto icorruptibilia sunt illis. que vero scōz partem corruptibilia magis.

¶ Soluit ad rōnē tertiā de entitate dicēs (Ampl^o qdē si sit rō vna z nō equoqa). i. si vli dicat de suis inferiorib^o. z fm rōnē vnā z nō equoqe (vli illud erit vtqz nihil mī- nus qmōdā fm partē fz magis qto icorruptibilia sūt illa. qd vero fz partē corruptibilia sūt magis). q. d. qd vli nō erit min^o. i. nō habebit min^o de entitate qz particulari- ria que sunt fm prem imo magis z tāto magis hēbit vli de entitate qz particulare qto vli sunt icorruptibilia.

illis. i. particularib^o. ¶ Dubitaret forte aliqs. qd ē magis ens an vli an particulare. ¶ Dicendum qd duplex ē par- ticularare. simplr sicut indiuidū. z in respectu sic spēs est qd particulare respectu gnis. nō pōt autē bec qd eē de pti- lari in respectu: fz d piculari simplr. nā iō bec qd orta ē. qz vli in demfatione accipit eē sine picularib^o ac si eēt sine illis. fz stat qd si ita considerēt spēs sine indiuiduis cū nō sit sine illis. sicut p dicitur genus sine spēsibus cū nō sit sine ipsis. bec qd nō est magis dubitabilis de genere qz de spēs. qz qd hoc referat ad ipsuz indiuidū sensibile qd nō abstrahit ab alio. rō ergo pma de magis scire licet falsa sit apparēter tū arguit tā de piculari in respectu qz de piculari simplr. qd magis faciat scire demfatio pti- laris fz tale picularare qd demōstratio vli vt magis scia- mus hēre tres de ysocheli q est spēs triāguli que est quid particulare in respectu. vel de hoc triangulo descripto. in- puluere qd est picularare simplr qz sciam^o talē passionem sciēdo eā d triāgulo simplr. scōa tū z tertia rō spālri arguit de particulari simplr. Si gō hoc sit qd qd magis habeat de entitate an tale particulare an vli. Dicit pōt qd si loqua- mur de entitate que regit ad sciam cuiusmodi est entit- tas fm qd circa eā negocia^o itellect^o plana est responsio qd plus habet de entitate vli qz particulare. imo vli hēte- lem entitatē z nō picularare: nā vli est p se obm itellectus z particulare. si vli loqmur de ipsa entitate fm se distigue- mus de ente fm qd distinguit omē. in .s. meta. naz qd de ente fm rōnē vno mō ptiēt ad qōnes de gnē. z sic ens di- cit ipsaz eēntiā rei. z sic ens diuidit p se in .io. p dicit amēta. Alio^o qd de ente vt dicit cōmē. ptiēt ad qōnē de accite. z sic ens dicit ipm exns. si gō querat qd hz magis de entit- tate an vli an picularare. si fit qd de ente vt dicit ipsaz rei essentia plana est nūsto. nā vli est tale ens simplr particu- lare aut nō est ens nisi determinati pti. z qstū ad hoc pōt referri lra p hō qd vli tanto sunt magis entia qz pti- cularia qto sunt icorruptibilia illis. Si vli loqmur z^o. de ente vt qstū ad hoc hēre dubiū. qz non videt existere vli nisi in particularibus. nā sunt oia in primis: z destructis pmiis ē ipole aliqd alioz remanere. possemus tū dicit e qd istud esse accidit scie. nō est. n. scia de reb^o qstū ad exi- stere qd hnt. fz sensus est circa res sic acceptas. scia autē est de rebus fm suā essentia z qditatē z iō dubitatio qstū ad illud esse nō est ad ppositū. possem^o tū dicere qd ē qstuz ad istud eē vli plus hz de eē qz aliqd picularare signatū lz nō habeat plus qz oia picularia successiue. nā nulluz pti- culare signatū loquēdo de istis corruptibilib^o hz esse nisi fm determinatū tps. vli autē hz esse semp. Rursus a nul- lo piculari signato depēdet vli totalr fm suū eē. qz ad- huc reseruat nā rei vli in alyz picularib^o corrupto quo- cunqz piculari signato. sic gō in hac qōe loquēdū est d vli respectu particularis simplr. sed si volumus log de vli re- spectu particularis fm respectū sic oē iferi^o est qdā pti- culare respectu superioris. sic put ad ppositū spectat vli est magis ens qz picularare. vt triāgulus est magis ens qz ali- qua spēs eius. z illud analogū de quo pbat pmutata p- portio ē magis ens qz aliqd suoz analogatoz. nā ens si- ue eē de quo agit demfator nō ē ens vli eē absolutū. sed ē ens vel esse sub ppa passioe. fz stat qd magis ē ens sub p- pria passioe subm vli. qz ē ens sub tali passioe fz qd ipz qz aliqd alioz in q diuidit tale vli subz. z ad p satis pnt referri verba p hō qd vli magis sit ens. qz magis icorru- ptibilr. i. magis icorruptibiliter se hz ad hōi passionez. re- spectu g particulariū simplr vniuersalia sūt magis entia qz sūt magis icorruptibilia. fz p pparationē ad particulare in respectū vniuersalia subta sunt magis entia z magis in- corruptibilia. i. magis seperabilia vt referuntur ad passioe

nem demonstranda de ipsis. **C** Deinde cum dicit. **A**mplius neque una necessitas est opinari aliquid esse hoc propter hoc quoniam unum ostendunt nihil magis quam in alijs quecumque non aliquid significant sed aut quod le aut ad aliquid aut facere: sic ergo non demonstratio causa est sed male audiens.

Solvit ad secundam rationem de errore. d. **A**mplius nec una necessitas est opinari aliquid esse hoc. i. vlt eest (propter hoc) .i. propter particularia (quoniam unum ostendunt) .i. ex eo quod demonstrantes demonstrat aliquid de vlti tunc de aliquo vno (nihil enim magis) opz ex hoc opinari quod vlt sit propter particularia (quoniam in alijs quecumque non significat aliquid) .i. quocumque non significat subas (sed aut quod le aut ad aliquid aut facere: sic ergo non demonstratio est causa erroris huius) (sed male audiens) .i. tu ipse es tibi causa huius erroris quod es male audiens. i. quod non intelligis sic debes. **N**otandum quod particularia sunt multa cum ergo vlt considerat ut aliquid unum videtur considerari propter illa multa. et quod demonstrator cum demonstrat vlt demonstrat passionem tunc de subto. vno ad. vlt quod accipiat illud unum propter multa. id aut plus quod cum demonstrantes ostendunt unum. i. ostendunt aliquid passionem de aliquo subo vlti tunc de sub toto vno nulla necessitas est opinari illud vlt quod considerat ut unum esse propter multa particularia in quibus existit. **N**otandum et quod aliqui aliquid predicantur se ipso accipite sed se ut dicem quod albedo est color. nunc ergo quod color predicabitur de albedine sed se. opabitur ex hoc aliquid quod albedo sit aliquid et sic se si cut ergo in alijs que non sunt suba ex eo aliquid dicitur de illis sed se nulla necessitas est quod opinemur ea existere sed se. sic et de ipsis vltibus ex eo quod aliquid passiones demonstrant de eis sed se nihil la necessitas est quod credamur talia vniuersalia existere sed se. **D**ubitaret forte aliquis quomodo sunt in alijs possunt esse sed se. **D**icendum quod esse sed se est triplex. vlt esse finem se quantum ad actuales existentia. vlt esse sed se sed se considerationem intellectus vel esse sed se sub aliquid predicatis. esse sed se sed se actuales existentias sunt solum individua substantie in quibus omnia alia habent esse quod destructis impossibile est sed se tale esse aliquod aliorum remanere. **E**ste autem sed se considerationem intellectus sicut sunt vltia: possumus enim considerare vniuersale nihil considerando de particulari. et sic abstractedum vlt a particulari non est ibi medacium. quod potest semper intelligi per se non intellecto posteriori. cum ergo particularia addat supra vlt potest considerari vlt sine illo addito. et sic considerabit sine particulari. cum ergo demonstrat aliquid de vlti sed se bonum est illud vlt absque particularibus non sed se actuali existentia: sed finem considerationem intellectus. 3. autem modo putat dicimus aliquid esse finem se. quod sunt finem se sub aliquid predicatis. sic et ipsa accipit sunt finem se ut color dicitur de albedine finem se in primo modo dicendi per se. et triangulus sit accipit hinc tres dicitur de triangulo finem se. ad hoc ergo vadit similitudo philosophi. vlt. quod sicut in alijs a suba cum aliquid dicitur de eis finem se nulla necessitas est opinandi ea per se existere. sic nec cum dicuntur de vniuersalibus.

Amplius si demonstratio est fillogismus demonstrativus cause et propter quid. vlt aut magis est causa. cui enim per se inest aliquid hoc idem ipsius causa est: vniuersale autem est primum cui inest per se causa ergo vniuersale est. quare et demonstratio dignior est. magis enim causa est et quod propter quid est.

In pre ista videtur phis adducit rationes veras ad probandum quod vltis demonstratio sit potior. Circa quod septem facit finem quod septem rationes adducit. scilicet ibi **A**mplius vltis tertio ibi **A**mplius quod totum quod ibi **A**mplius si magis quanta ibi **A**mplius at et sic sextum ibi **M**agis est manifestum septimum et vltimum ibi **E**t vltis quod dicitur **D**icendum ergo **A**mplius si demon-

stratio est fillogismus demonstrativus cause et propter quid. vlt aut magis est causa. cui enim per se inest aliquid hoc idem ipsius causa est: vniuersale autem est primum cui inest per se causa ergo vniuersale est. quare et demonstratio dignior est. magis enim causa est et quod propter quid est. **D**ubitaret forte aliquis quod videtur bonum ratione sophistica: demonstratio enim fillogistica et propter quod quantum ad medium quod accipit demonstrator dicitur esse per se et contra causa passionis. phis autem habet probat demonstrationem vniuersalem esse potioris ratione calitatis non referens calitatem ad medium: sed ad subas. **D**icitur quod demonstratio potissima accipit medium propter quod respectu passionis. non absolute: sed ut est in tali subiecto. tale ergo subas dicitur esse cale. i. sed quod huiusmodi esse causa passionis. et dicitur se habere causas passionis. et quod sic subas causale. et sic bonum in se causam non est subiectum particulari: sed vlt. tunc est quod demonstratio vltis sit potior demonstratione particulari. **D**icitur ergo arguebat quod calitas dicitur referri ad medium non ad subas. dicitur dicitur quod calitas dicitur referri ad medium ut comparatur ad passionem non simpliciter. sed ut comparatur ad passionem ut habet esse in subiecto. talis autem calitas non potest esse in medio nisi etiam ipsum subiectum sit cale. et quod hoc subiectum accipit demonstratio vniuersalis. non particularis. id dicitur talis demonstratio magis calis esse et esse potior. **D**einde cum dicit.

Amplius vltis ad hoc querimus propter quod et tunc opinamur scire eorum non sit aliquid aliud propter quod quid sciamus quas habet aut quod fiat aut quod sit. **F**inis enim vltimus et terminus ita sic est. ut cuius causa venit: ut accipiat argentum. hoc autem est ut non iniuste agat. et sic procederet cum non sit amplius. propter aliud neque alterius causa propter hoc sicut propter finem dicimus venire et fieri et esse. et tunc cognoscere magis propter quid venit. **S**i igitur similiter se habet in alijs causis et que sunt propter quid. **I**n his autem quecumque cause sic sunt sic que est cuius causa sic scimus maxime. et in alijs igitur sic maxime scimus cum non amplius sit hoc quoniam aliud est.

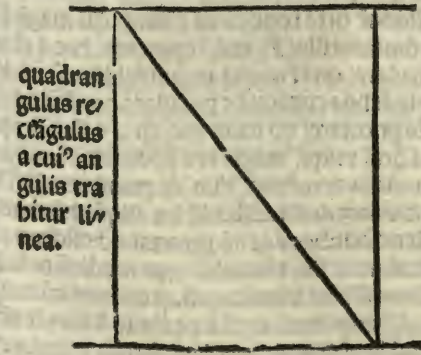
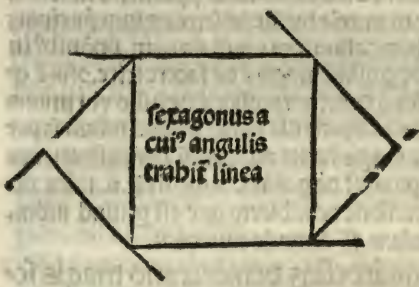
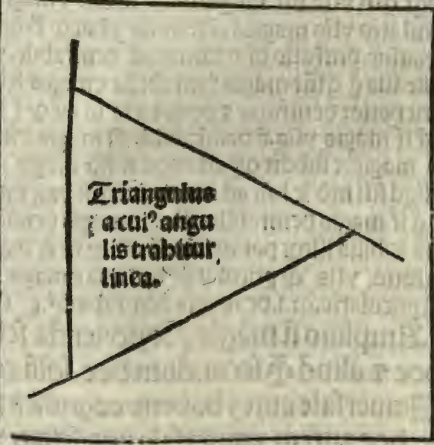
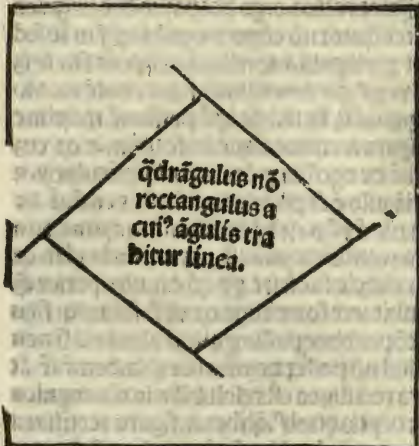
Adducit secundam rationem. Circa quod duo facit. quod primo ponit rationem siue vltis medij. et quod dixerat adaptat ad propositum ibi **C**um ergo cognoscamus **D**icitur ergo **A**mplius vltis ad hoc querimus propter quod donec finem non sit vltimus assignare causas nec sit vltimus propter quod igitur. id subdit quod **C**um tu copiamur scire cum non sit aliquid aliud quod hoc) .i. cum non sit assignare aliquam vltioris causam quod hoc quod est assignata (aut quod fiat aut quod sit) .i. ita in fieri quod in esse siue ita in causis fieri quod in quibus essendi. et subdit quod **F**inis et vltimus terminus sic est) .i. quod deventum est ad illam causam quod non attingit vltius querere. **U**bi enim est finis ibi est vltimus terminus. quod per in causis finem libus. quod semper querimus donec sciamus vltimum finem: quod declarat per exemplum (ut si querat de aliquo cuius causa veniunt) dicitur (ut accipiat argentum. hoc autem si querat vltius dicitur quod id est) quatenus reddat cui debuit. hoc autem si queratur vltius quod scilicet vult reddere debitum dicitur quod id est (ut non iniuste agat et sic procederet cum non erit amplius dicitur propter aliud. nec) su. quod venerit (alterius causa) .i. cum deventum fuerit ad vltimum intentum siue ad vltimum finem (dicitur mus ipsum venire propter hoc sicut finem et esse fieri) cap. m. in esse quod in fieri querimus semper vltimum causam. sic enim querimus de

causis essendi. sic rō causa fiedit rō subdit q̄ rō tūc cogno
scim' magis ppter quid venit rō ait q̄ (si igit sūt se deat
in alyis causis). q. d. q̄ si se bz sūt in alyis generib' causaz
(in quibus) rō igit q̄rere (ppter qd) sicut in causis fina
lib' supplendū est q̄ rō in alyis generib' cāz oz querere vl
timā cām. rō ait q̄ (in his aut q̄m qz sic cāe sunt sicut est
cū causa). i. in causis finalib' (maxime sic scim' q̄m. i.
deuentū est ad vltimū finē (rō in alyis) su. generibus cau
saz (tūc igit maxie scimus cuz nō ampli' sit hoc q̄m
aliū). i. cū nō amplius sit assignare aliā vltiorē causaz.
tota ergo vis totius dicti in hoc consistit q̄ in oibus gene
ribus causaz tam in finalib' q̄ in alyis: tam in cāis essen
di q̄ fiedit tunc maxime scimus cū deuentū est ad vlti
mā cām nō est q̄rere q̄m aliud vt cū nō est assignare aliā
vltiorē causam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Cum igit cognoscimus quidem q̄ quatuor q̄
sunt extra equales sunt q̄m equibiaruz ad huc
deest ppter quid qz triāgulus. rō hoc qz est fi
gura rectilineis. si aut hoc nō ampli' propter
quid aliud. tunc maxime scimus rō vniuersales:
tunc vniuersalis vtiqz potior est.

¶ Posita vi ratiois rōposita vi medij qd dixerat adaptat
ad rōpositū. d. (Cum igit qdem cognoscimus q̄ angu
li q̄ sunt extra sunt equales quatuor) su. rectis (q̄m equi
biazum). q. d. q̄ cū hanc passionē. v3 q̄ anguli extrinse
ci sunt equales quatuor rectis pbanus de equibiaz. i.
de equicruris (ad huc deest) q̄rere (ppter qd) nā equicru
ris nō qz equicruris: sed qz aliud vt (qz triāgulus) habz
hanc passionē. rō triāgulus nō qz triāgulus. sed qz figura
rectilinea bz hanc passionē. figura aut rectilinea non bz
eam ppter aliud. iō ait q̄ si hanc passionē assignamus

(q̄m equi
biaz ad
huc deest)
q̄rere (p
quid: vt qz
triāgulus.
rō hoc) scz
triāgulus
habet hāc
passionē
(qz ē figu
ra rectilie
is) vel (re
ctilinea)
vel (recti
linea): vt
bz aliā fā
(si autē B
nō ē assi
gnat' (am
pli' ppter
qd aliud). i. si
hoc passio
nō cōpetit
rectilinee
palid' tūc
maxie sci
mus. rō tē
autem est
(vniuersa
le) subm.
rō sic est

(vltis vtiqz)
demonstratio
(potior ē) su.
q̄ particularis
¶ Notā dūz
aut rōnē hāc
in hō consistere
q̄ maxie sci
mus cū deue
tū ē ad vlti
mā oī gñe cāe
tā in eē q̄ i fi
eri. rō qz subz
est i aliq̄ gñe
cāe respectu
passionis. tūc
g maxie scie
mus q̄m dūz
tū erit ad vl
timū subz. rō
qz q̄ diu ē de
mōstratio p
ticularis non
demonst' pas
sio d vltimo
subo. qz tunc
demonst' d vl
tio subo q̄m ē
vlt. i. tale sb
lectū. rō qz q̄
est vlt subz.
tūc ē vltis de
mōstratio. p̄ns
est q̄ vltis de
mōstratio sit
mto potior
rō magis fact
at scire q̄ pti
clari. ¶ No
tanduz ē q̄
d hō angulos
extrinsecos
eql'es duob'
rectis est pro
prietū triāguli
rō nullius al
terius figur.
sz q̄ anguli
extrinseci va
leāt q̄ tuor rectos cōpetit triāgulo rō i figure rectilinee. q̄
cū qz. n. anguloz fiat figura rectilinea totū augmētū ē ad
iteri'. q̄m at ad valozē nihil augmētāt āguli ex teriores
triāguli q̄ q̄drāguli q̄ pētagoni q̄ si dfer nulle āgulos
qd totū patere pōt ex. 33. p̄pōc p̄mi euclidis dicēt q̄ totū
augmētū recipit in angulis interiorib'. rō si augmētant
exteriores q̄m ad valozem. nāz bene augmētant q̄m
ad numez: plures. n. angulos exteriores bz quadrāgulus
q̄ triāgulus. rō pētagon' q̄ q̄drangulus. sz illi anguli lz
sunt plures sunt strictiores ita q̄ nō plus valēt. figura enī
rectilinea q̄m est pluriū anguloz tanto anguli iteriores
sunt ampliores rō exteriores strictiores. rō qz in figura re
ctilinea quanto plurium est anguloz tāto bz strictiores
angulos. ideo propter pluralitatē anguloz nihil lucratur
q̄m ad valozē eoz. rō nō bz p̄dit. semp. n. anguli extrin
seci cuiuslibet figure rectilinee quotcūqz anguloz sit fi

gura illa valent quatuor rectos. ergo hec passio h're angulos extrinsecos valentes quatuor non copetitur equiblatz fm se sed p aliqd superi' vt p triangulu. nec triangulo copetitur fm se sz per aliqd supius vt p figura rectilinea. figure autē rectilinee copetitur non p aliud sz sz se. hac igit' passionē maxime ptingit scire de figura rectilinea. que ē yle subm. 7 qz cuz hec passio dem'rat de equiblatz ē dem'ratio p'icularis. 7 cū dem'rat de triangulo ē et p'icularis. cū autē dem'rat de rectilinea figura tūc ē yle. qz hac passionē maxime ptingit scire de figura rectilinea. 7 nis est q' dem'ratio yle qz accipit yle subm maxie fac' scire. pp qd ē multo potior q' p'icularis. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz vt B falluz q' figure rectilinee non copetitur hec passio p aliqd aliud. nā si non copeteret ei p aliud non posset dem'rarī de ipsa. dem'rat at ex eo q' ois figura rectilinea est resolubilis in tot angulos quot angulos hz dēptis duob'. q'libet. n. figura rectilinea est tot trianguli quot angulos hz dēptis duobus. si g' remoueant' duo anguli a triangulo remanet vn' angulus. q'libz enī triangulus ē vn' triangulus. si vō remoueant' duo anguli a q'dragulo remanēt duo anguli. q'libz. n. q'dragulus est duo trianguli. sic si remoueant' duo anguli a pēthagono remanēt tres anguli. q'libz enī pēthagono est tres trianguli. si g' dem'rat' hec passio. q'cūqz figura resolubilis ē in tot triangulos quot angulos hz dēptis duob' hz angulos extrinsecos valentes quatuor rectos. ois figura rectilinea ē h'z g' 7c. ¶ Dōm q' non copetere p aliud ē duplr. vel non per aliud subm. vel non p aliā cām. q' dicit' g' passio dem'rat de subo cui copetitur p aliud subm ē dem'ratio p'icularis. qn' autez deuetū est ad subm cū non p aliud subm copetitur. sz p aliā cām illa est dem'ratio yle. qn' autē deuetū ē ad tale passio nem 7 ad tale subm q' non copetitur ei p aliud subm nec per aliā cām est ppō imediata idem'rabilis. 7 est pncipiū dem'ratiois 7 scie. q' to g' minus ē ibi de p aliud tāto plus facit ad scire. iō ppōnes imediate in qb' non est dare p aliud nec q' tū ad subm nec q' tū ad cām. sz statim rō claudit' i subo maxie faciūt ad scire. sz n. taliū ppōnū nō sit scia sz intellectus. ipse tñ maxie faciūt ad scire. qz sunt pncipiū scie. in hac g' ppōne assumpta tanq' va q' in ppōnib' in qbus minus ē de p aliud magis ē de facere scire. nis ē q' dem'ratiois yle q' dem'rant passionē de subo vbi minus est per aliud. qz non copetitur illa passio p aliud subm. sz per aliā cām. multo magis faciat ad scire q' dem'rationes p'iculares vbi plus est de p aliud. dem'rat. n. tales dem'rationes passionē de subiecto que est p aliud subm. 7 per aliā causam. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius quātoctiqz dem'ratio magis secundū partes est in infinita cadit. vniuersalis at in simplex 7 finē. Est autez fm q' sunt infinita nō scibilia: sed scdm q' sunt finita scibilia sunt. Scōz itaqz q' vniuersalia sunt magis scibilia sunt q' que sunt fm partem.

¶ Adducit tertiā rōnez. Circa qd duo facit. qz p facit qd dem' ē. 2. remouet quandā cauillationē q' fieri posset circa h' rōne. ibi (Dem'rabilia igit') dicit g' q' (Ampli' autē q' toctiqz vtiqz magis ē fm pte in infinita cadit.) aliq' textus h'nt. in infinita eadē. sz lra ē corrupta vt pz ex alia translatione. dem'ratio ergo q' to magis ē fm p'icularia tanto magis cadit siue tāto magis vadit in infinita (yle autē) vadit su. vel cadit (in simplex 7 finem). i. in aliquid finitum 7 vnu. 7 subdit q' (est autē). i. ptingit (sz q' sunt infinita nō scibilia) de su. fm autē q' sunt finita scibilia sunt 7 qz sic ē (fm vtiqz q' sunt yle sunt magis scibilia q' que sunt fm partē). i. q' p'icularia. ¶ Notādū autē q' infinita

fm q' h'nt' est ignotū. nā illud ē notū apud itellem cūtes fines 7 spicit. 7 iō intellect' in itelligendo diffinit. diffinire idēz ē. n. qd est finire 7 terminare. vñ 7 ipsa diffō a p'io in multis locis vocat' termin'. accipit. n. diffō gen' 7 vtiqz sunt q' si termini nāe rei. nā iter ea q' si iter fines quosdā 7 inter quosdā terminos tota nā rei claudit'. vt extra tales fines nō inueniat' aliqd de nā rei. si g' intellect' in itelligendo diffinit qd caret fine subterfugit cognitionē intellect'. ppter qd q' to aliquid est magis infinitū tanto est magis ignotū. 7 q' to magis finitū tāto magis de se notū. 7 quia yle sunt pauciora 7 magis finita q' p'icularia: ire i p'icularia ē ire in infinitū. ire autē i yle est ire in aliqd finitū 7 vnu. q' dem'ratio yle ē potior p'iculari 7 magis facies scire. ¶ Dubitaret forte aliqs. vtrū sit alia cā q' p'icularia sunt magis infinita 7 min' scibilia nisi q' sūt plura numero. ¶ Dōm q' mā magis dicit' qd infinitū. forma autez magis qd finitū. vñ 7 mā nō ē cognoscibilis nisi p analogiā ad formā: sz pstat q' forme q' to yliozez tanto magis abstracte. 7 p' nis tāto magis formales. ppter qd fm qd h'nt' sunt magis finite. q' to autē p'iculariozez min' abstracte. 7 p' nis magis māles 7 min' note apud itellem. sz enis forma vt in mā recipit q' to yliozez tāto mālioz. tñ vt considerat' abstracta quanto yliozez tanto formaliozez. qz vniuerfatioza formalioza sunt finitioza. 7 p' nis magis scibilia dem'ratio g' yle magis facit scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Demonstrabilia ergo magis sunt vniuersalia. De dem'strabilibus autem magis est dem'ratio. similiter enī magis ad aliqd sit dignioze ergo vniuersalis est qm quidez 7 magis est dem'ratio.

¶ Remouet qdā cauillationē. posset qs forte dicere q' si seqt' q' si yle sūt magis dem'rabilia 7 magis scibilia q' dem'ratio yle magis fac' scire. iō pbat q' B sqt'. nā b' enī relatiue dem'ratio d' relatiue ad dem'rabile. 7 scia ad scibile. illa g' q' sūt magis dem'rabilia 7 magis scibilia eozus erit potior dem'ratio 7 potior scia iō ait q' (dem'rabilia igit' sūt magis yle. d' dem'rabilib' at magis erit dem'ratio) su. magis. 7 subdit q' (ad aliqd. n. s'lr magis). i. ea q' sit ad aliqd sili mō se h'nt ad magis. ita q' si vnu ē magis 7 aliud q' g' sit magis dem'rabilia illoz ē magis dem'ratio 7 q' magis scibilia illoz potior scia. iō ait. qz sic ē (dignioze g' dem'ratio (yle) q' p'icularis (qm ipsa ē magis dem'ratio) q' p'icularis. qz. i. de magis dem'rabilib'). ¶ Deit' cū dicit.

¶ Amplius si magis proponenda scdm quas hoc 7 aliud q' secundum hoc solū cognoscit. Vniuersale autez habens cognoscit particulare. hoc autem vniuersale non sciuit. 7 sic magis preponenda erit vniuersalis.

¶ Adducit q' t'ā rōne dices (Ampli' si magis p'poneda) ē su. dem'ratio illa (sz quā) cognouit (hoc 7 aliud). i. yle 7 p'iculare (quā fm quā coguit solū hoc). i. solū p'iculare (yle at h'ns cognouit 7 p'iculare. hoc at). i. h'ns. i. cognoscēs p'iculare (nō sciuit yle) q' re (7 sic). i. ppter rōnem istā q' t'ā vtiqz (magis erit p'poneda). i. magis erit appropianda su. dem'ratio (yle) q' p'icularis. ¶ Notādū autē q' sciēs oēs mulā eē sterile scit aliqūo. hac mulā sterilem. si at nesciat. hoc ē qz nō practat. nō ofiderat. nō iduct' B p'iculare in suū yle. valde ergo modicū deficit ei scia p'icularis si h'at sciam de yle. qz qn' modicū deē itell's accipit. q' si nihil deē. vt d' i. z. phy. iō sciēs yle d' scire hoc 7 aliud iō d' scire ē p'iculare. sz sciēs p'iculare minus est remot' a scia yle. sciēs. n. hac mulā eē sterile multū ē ibi

gignit ut sciat oēs mulas. qz si hec ē mula ē sterilis. pof
set rigerē B ex aliq̄ pticulari cā. sicut q̄ aliq̄ mulier ē ste
rilit ex aliq̄ pticulari cā. nō tñ oīs mult̄ ē sterilis: q̄tūcūq̄
qz vellet rōnerē hñs sciam de pticulari lz p hoc possit
deuenire ad sciaz vlis. multū est tñ ad huc longinquus a
talifcia propter quod merito sciens particulare dicit vlc
nescire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius aſit ꝛ sic. vniuerſale. n. magis de
moſtrare eſt qđ eſt per medium demonſtrare
cū propinquius ſit medium principio. prime
aſit immediatus eſt. hoc aſit eſt principium. ſi
igit q̄ ex principio eſt ea q̄ non eſt ex principio
magis eſt ex principio ea q̄ min⁹ eſt certior de
moſtratio. Eſt autem huiusmodi vniuerſalis
magis dignior itaqz vniuerſalis magis erit.

¶ Adducit rōne qntā. Circa qđ tria facit. qz p̄ fac qđ dicit
eſt. 2. qđ dixerat exponit in terminis. 3. qđ p̄ modū epilogi
narrat q̄t̄ ſe hēant rōnes facte dicēs qđcā ex eis logicas
eē. 2. ſibi (Ut ſi oz) 3. ſibi (S3 eoz) Dic̄ q̄ (Amplius aut
ꝛ ſic). i. p̄ iſtā rōne qntā (vle aut eſt magis demſare) ſu
q̄ pticulare. qz qđ ē demſare p̄ mediū cū ſit p̄pius. i. p̄
pinquius (principio) ſp̄e magis demſare (p̄rie aut) ſu. p̄n
cipio (immediatū ē. hoc at). i. immediatū (principiū ē. ſi q̄) de
mſatio (q̄ ē ex p̄nci⁹ eſt) ſu. potior (ea q̄ nō eſt ex p̄nci⁹)
mſis eſt q̄ demſatio q̄ (magis eſt ex p̄ncipio ſit certior ea
q̄ eſt min⁹. h3 at ē vlis) qz vlis ē magis ex p̄ncipio ꝛ p̄pi
gor p̄ncipio q̄ pticularis (oignior itaqz erit vlis) q̄ pt
cularis. ¶ Dubitaret forte aliqz qz dicit q̄ p̄rie aut p̄n
cipio immediatū ē. ꝛ poſtea dicit q̄ hoc. i. immediatū ē p̄nci
piū. ſi q̄ immediatū ē p̄ncipiū nō ē prime p̄ncipio. ¶ Dōz
q̄ vt ſupra dixim⁹ immediatū idē ē qđ nō p̄ aliō. ꝛ idē ime
diatū eſt idemſabile. ſic q̄ duplex ē nō p̄ aliō. ita duplex
erit immediatū ꝛ duplex erit idemſabile. dñ. n. nō p̄ aliō vt
diximus vlc qđ nō eſt p̄ aliud ſubm. vel qz nō ē p̄ aliā cāz.
Sic ē duplex ē immediatū vel ſm ſubm vel ſm cāz. ꝛ du
plex eſt idemſabile. vel qz nō ē demſabile p̄ aliud ſubz.
vel qz nō ē demſabile p̄ aliā cām. q̄ q̄triangulus h3 tres ē
immediata p̄pō ꝛ nō immediata. ꝛ ē demſabilis ꝛ nō dñmſa
bilis. ꝛ p̄ncipiū ꝛ p̄ria p̄ncipio. immediata ē. n. ꝛ idemſa
bilis p̄ ſubz. q̄. n. triangulus h3 tres nō pōt demſari p̄ aliō
ſubm. ē enī triangulus immediatū ſubm talis p̄ncipio. pōt
tñ demſari p̄ aliā cām. ꝛ hoc mō ē p̄pō immediata. talis q̄
p̄pō q̄ triangulus h3 tres ē p̄ncipiū in demſatiōe pticula
ri. vbi demſat p̄ aliō ſubm ꝛ nō ē p̄ncipiū. ſ3 ē p̄ria p̄n
cipio. i. ē p̄ria cām. qz h3 i ſe p̄ciſas cām p̄ quā demſat de
moſtratione vli talis p̄ncipio de tali ſubō. nō eſt q̄ incōue
niens q̄ aliq̄ p̄pō diuerſis reſpectib⁹ ſit mediata. ꝛ ime
diata ſit p̄ncipiū ꝛ p̄ria p̄ncipio. Vel poſſumus dicere
q̄ qđlibet ē poſſiſſime p̄ximū ſibi p̄ſi. vlc q̄ ſubz qz ē ime
diatū ꝛ h3 rōne p̄ncipij poſſiſſime ē p̄ximū p̄n⁹. qz eſt pro
ximū ſibi p̄ſi. p̄ma tñ via melior ē. ¶ Deinde cū dicit.

¶ At ſi oportet dñmoſtrare. a. de. d. media ſint
in quibus eſt. b. c. magis autem ſurſum ſit. b.
quare ſi per. b. vniuerſale magis eſt.

¶ Qđ dixerat exponit in terminis. d. (Ut ſi oz demſare. a. de
d.) i. h3 tres de equibiaz vel p̄ncipio aliā de ſubō aliquo
pticulari (media at ſint) duo (i. q̄ b. c.) i. h3 tres angulū
extrinſecū. ꝛ triangulus (magis aut ſurſus ſit. b.) i. mediū
iſtō qđ ſignificat p. b. v3 h3 tres angulū extrinſecū ſit mediū
magis ſurſum (q̄re ſi vlc magis ē p. b.) i. magis eſt p̄ me
dia. ſurſus. q̄is ſu. ē q̄ magis fac̄ ſcire. ¶ Notādū aut q̄
a. i. h3 tres moſtrāt de. d. i. de equibiaz p̄ mediū. c. i. per

triangulū. Rurſus idē. a. moſtrāt de. c. i. de triangulo p̄ me
diū. b. i. p̄ h3 tres angulū extrinſecū. mediū q̄. b. i. h3 tres angulū
extrinſecū vlc ē p̄ncipiū vlc eſt magis p̄pinquū p̄ncipio. cū
ſit magis ſurſus. ꝛ per tale mediū demſat demſatio vlis
mſis ē q̄ ipa eſt potior. ¶ Notādū ē q̄ ſi ſic diſponerent
termini. v3. a. b. c. d. i. habere tres habere angulum triangu
lus ꝛ equitibiaz inter. a. ꝛ. d. i. inter habere tres ꝛ equiri
biaz. ſunt media. b. ꝛ. c. i. h3 tres angulū ꝛ triangulus. p̄ vtrūqz
enī poſſet p̄bari h3 tres de equibiaz. ꝛ qz h3 angulū. ꝛ qz
ē triangulus. ſ3 iter. a. ꝛ. c. i. iter h3 tres ꝛ triangulū ē mediū
b. i. h3 tres angulū. b. q̄. i. h3 tres angulū ē mediū magis ſurſū q̄. c. i.
q̄ triangulus qz immediat⁹ ſe ꝛ ad. a. ꝛ ad p̄ncipio d̄ triangulo
lo q̄ p̄bat h3 tres p̄ mediū magis ſurſū. i. magis imedia
te ſe tenēs ad p̄ncipio. p̄ qđ talis p̄ncipio q̄ ē vlis. put h3
tres p̄bat de triangulo p̄ h3 tres angulū ē potior. qz ē p̄ mediū
magis ſurſū q̄. put p̄bat hui⁹ p̄ncipio de equibiaz p̄ trian
gulo. q̄ ſi dicat q̄ de equibiaz pōt p̄bari h3 p̄ncipio p̄ h3
angulū dicem⁹ q̄ equibiaz nō h3 angulū niſi qz eſt triangu
lus. triangulus q̄ erit magis mediū ueniēs ad B p̄batū.
appellat q̄ B mediū magis ſurſus qđ ē p̄ inquit p̄ncipio. q̄
eſt maior extrinſecū ꝛ p̄m⁹ ꝛ termin⁹. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sed eorum que dicta ſunt qđā logica ſunt.

¶ Per modū cuiuſdā correlarij iſert q̄ (eoz q̄ dicta ſunt
quedā ſunt logica). q. d. q̄ rōnū factaz qđāz ſunt logice.
¶ Notādū aut q̄ tertia ꝛ q̄rta rō ſunt multū p̄cōia. v3.
q̄ vlc magis faciat ſcire. quia magis tedit in ſimplex ꝛ
vni⁹ vel q̄ magis faciat ſcire. qz ſcito vli ſciē B ꝛ aliud. i.
ſcitur vlc ꝛ pticulare tales aut rōes vocat logicas. qz ſūt
per quedā cōia. p̄ma aut qz vlc eſt magis per cām. ꝛ ſcda
qz demſatio vlis eſt magis p̄cauſam vltimā ꝛ qnta. v3.
qz demſatio vlis eſt magis p̄propinqua p̄ncipio ſunt rō
nes magis proprie. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Maxime aut manifestum eſt q̄ vniuerſalis
magis p̄pria ſit qz p̄poſitionē hanc quidem
habētes priorē ſcimus quodāmodo ꝛ poſte
riorē potētia vt ſi aliqz cognouit qz omnis
triangulus habet tres angulos equales duob⁹
rectis ſciuit quodāmodo ꝛ q̄ equitibiaz q̄
duobus rectis potentia ſit. Et ſi non cognouit
q̄ triangulus ſit hāc autem habens p̄poſitio
nem vniuerſalem nullo modo cognouit neqz
potentia neqz actu.

¶ Adducit ſextā rōne dicēs (Magis aut manifestū eſt)
vel (Maxime aut manifestū ē q̄ vlc magis ſit p̄pria)
vel vt h3 alia trāſlatio (ſit p̄ncipio q̄ h3 tres qđē hanc
priorē p̄pōne). i. h3 tres qđē vlem q̄ eſt p̄o d̄ numero p̄
poſitionū (ſcim⁹ qđē quodāmodo poſteriorē). i. pticula
re ꝛ habēs potētia ad ſciēdū pticulare (vt ſi aliqz cogno
uit qm̄ oīstriangulus h3 tres angulos equales duobus re
ctis quodāmodo ꝛ potētia ſciuit q̄ equitibiaz ſit equalis
duobus rectis). i. ſit h3 tres angulos equales duobus rectis
(ꝛ ſi nō cognouit q̄ triangulus h3 tres p̄pōnem hāc). i. par
ticulare q̄ quibiaz (nullo mō cognouit vlc nec potētia
nec actu). q. d. q̄ iſta rō eſt multū p̄pria ꝛ multū p̄nci
palis. q̄ vlc demſatio ſit potior pticulari. qz ſciēs vlc ex
hoc ipſo ſcit quodāmodo particulare. ſ3 ex eo q̄ quis ſcit
particulare nullo mō ex hoc dñ ſcire vlc nec potētia nec
actu. ergo demſtratio vlis eſt potior. ¶ Dubitaret for
te aliqz qz videt q̄ hec rō ſexta ſit eadē cū quarta rōne.
ſic. n. arguebat rō quarta q̄ potior ē demſatio p̄ quā ſciē
hoc ꝛ aliud q̄ p̄ quā ſcitur hoc ſolū. ꝛ ex hoc arguebat q̄
demſatio vlis eſſet potior. qz p̄ eaz ſciē hoc ꝛ aliud. i. ſciē

vniversale & particulare: s; per particulare demstrationes sci-
tur hoc solū. i. particulare tm̄. B̄ idēz vt v̄ arguit ista rō. pp
qd̄ duo incōueniētia vt v̄ sequunt. p̄ qz ista rō v̄ esse ea-
dē cū illa. z̄ qz illa rō dicebat eē logica. z̄ tm̄ ista q̄ v̄ esse
eadē cū illa d̄r eē maxie ppa. Uel vt h̄z alia tra d̄r eē ma-
ximē pncipalis. ¶ Dōm q; v̄le subz de quo cludit pas-
sionē v̄lis demratio duas p̄rogatiuas h̄z respectū pticula-
ris subiecti. i. p̄ q̄ cludit passionē pticularis demratio:
vt ois triāgulus de q̄ cludit h̄re tres demratio v̄lis q̄tū
ad p̄sens spectat duas p̄rogatiuas h̄z respectū ois eḡtibia
rū de q̄ concludit h̄z passionē demratio pticularis. vna
āt istaz p̄rogatiuaz sumit ex pte signi v̄lis z̄ ex parte ter-
mini cōis. nā itermīno cōi iuncto signo v̄li p̄ locū a toto i
q̄titate icludit termīnū min⁹ cōis cōiunct⁹ signo v̄li. vt i
ois aīali icludit ois hō. sic in oi triāgulo icludit ois eḡ-
tibiaz: s; nō ecōuerso. in ol hoīe nō icludit oi aīal. non
enī valet ois hō. q̄ oē aīal. nec valet. ois equitibiaz. q̄ ois
triāgulus. i. z̄ valet ecōuerso. v. z̄ ois triāgulus q̄ ois equi-
tibiaz. ex hac autē p̄rogatiua arguebat rō q̄tra. v. z̄ q̄
scit v̄le scit pticulare. i. q̄ scit ppōnē v̄liozē scit pticulario
rem. v̄le q̄ scit termīnū magis cōem iunctū signo v̄li scit
termīnū min⁹ cōis iunctū tali signo. vt q̄ scit q̄ oē aīal scit
q̄ ois hō. z̄ iō rō illa dicebat logica. qz arguere ex cōitate
termīni z̄ v̄litate signi ē arguere p̄ q̄dā cōia. qd̄ maxime
spectat ad logicū. scōam autē p̄rogatiuā h̄z subm̄ v̄le de q̄
cludit passionē demratio v̄lis respectū sui pticularis de
quo cludit demratio pticularis. qz h̄z subm̄ v̄le fm̄ q̄
huius est h̄z in se cām illi⁹ passiois. subz āt pticulare f̄z q̄
huius ē nō h̄z i se h̄z cām. z̄ qz scire ē p̄ cām: sciens passio-
nem de subiecto v̄li fm̄ q̄ hui⁹ scit cām illius passionis.
sciēdo autē h̄z cām scit aliquo mō oia illa q̄b⁹ talis passio
inest. iō sciens v̄lerōne cognitōis cāe d̄r quodā mō scire
pticulare: s; sciēs pticulare qz f̄z q̄ hui⁹ ignorat cāz: nllō
mō d̄r scire v̄le nec actu nec potētia loquēdo d̄ potētia p̄
pinqua. nisi forte dicere scire fm̄ potētia remotā. sicut
puer ē in potētia ad militandū. hec ergo rō sexta nō ē ea-
dem cū quarta: qz illa inicit cōibus. ista p̄p̄ys qz inniti
ex eo q̄ aliqd̄ ē magis p̄ cām est initi in p̄p̄ys. iō illa di-
cebatur logica. hec āt magis p̄p̄ia. ¶ Deide cū dicit.

**¶ Et vniversalis qd̄ itelligibilis est: sed parti-
cularis in sensu perficit. Nō igit v̄lis dignior
fit particulari tot nobis dicta sunt.**

¶ Adducit septimā z̄ vltimā rōnē dicēs q; (z̄ vniversalis
qd̄) siue (z̄ vniversalis aut) demratio (itelligibilis est)
.i. solo itellectu cognoscit (pticularis quidez in sensu phi-
cū) tūc q̄ ē suppleda rō q̄ cū magis faciat scire qd̄ p̄tinet
ad itellectū q̄ qd̄ p̄tinet ad sensūz. demratio vniversalis
est potior q̄ pticularis. videt autē hec rō potissime cō-
cludere de demratione pticulari simplr. vtputa si de hoc
triāgulo sensibili pbaret h̄re tres. Vltimo epilogat circa
determinata dicēs (qd̄ quidem vniversalis dignior ptic-
ulari tot nobis). i. a nobis (dicta sint.)

**¶ Ad aut demratio priuatiua hic
manifestū sit. sit. n. demratio digni-
or alijs existib⁹ eisdē aut que est ex
minoribus qōnib⁹ aut suppositio-
nibus aut ppōnib⁹. Si. n. note sūt
sitr cognoscere veloci⁹ p̄ hoc est.**

**¶ hoc aut appetibilis est. Rō aut ppōnis q̄ me-
lioz sit ex minoribus vniversalis sic est.**

¶ Postq̄ p̄hs pbant q; demratio v̄lis potior sit q̄ pticu-
laris. in pre ista declarat q; affirmatiua sit potior q̄ nega-

tina. Circa qd̄ sex facit fm̄ q; sex rōnes adducit ad p̄posi-
tū. scōa rō icipit ibi (Utreq; qd̄ igit) tertia ibi (Amplius
qm̄ oīsum) q̄tra ibi (Ampli⁹ iuxta hoc) s⁹ ibi (Ampli⁹
si pncipiū) sexta ibi (Adduc pncipalioz) Circa p̄mū tria
facit. qz p̄mo supponit qd̄dā neciuz ad p̄positū. v. z̄. quod
est ex pauciozib⁹ ceteris ptib⁹ q; illud sit magis notum z̄
digni⁹. z̄ supponit aliud neciuz ad p̄positū q; sp̄ p̄iora
fm̄ q; hui⁹ sunt notiora. z̄ ex his q̄ dixerat pbat itentū.
scōa psicipit ibi (Si. n. sitr) tertia ibi (Si. per media de-
mōstratio) Dicit ergo q; aut demratio. i. affirmatiua
(priuatiua). i. negatiua sit potior (manifestū ē hinc). i. ex
dicēdis nā (Si. n. demratio ē dignior alijs existib⁹ eisdē)
.i. ceteris parib⁹ q̄ est aut ex minorib⁹ qōnib⁹ aut ex mi-
norib⁹ (supponib⁹ aut) ex minorib⁹ (ppōnibus). q. d. q;
illud est digni⁹ qd̄ est p̄ minora. i. p̄ pauciora siue illa mio-
ra vel pauciora sint qōnes siue supponēs siue ppōnes qd̄
declarat dicēs q; (Si. n. sitr note sunt veloci⁹ cognoscere ē
p̄ hec). i. p̄ pauciora. z̄ ait q; (hoc āt ē appetibilis). v. z̄. co-
gnoscere veloci⁹ q̄z tardi⁹. z̄ cognoscere p̄ pauca q̄z p̄ mult-
ta. z̄ subdit q; (rō vniversalis propōnis nre siue nri dicit
q; sit melior ex minorib⁹ sic ē). q. d. q; isto mō sumitur
v̄lis. i. v̄li rō huius ppōnis. i. hui⁹ dicit q; i. sit melior af-
firmatiua q̄ negatiua qz ē ex minorib⁹. i. ex pauciorib⁹.
¶ Notādū autē q; ppōnes supponēs z̄ qōes sic differūt.
nam ppōnes dici p̄nt q̄ sunt per se note. supponēs autē
d̄r que sunt p̄cesse ab aduersario. qōnes autē dici p̄nt de
q̄bus aduersariis dubitat: z̄ quēdō p̄cedit. existibus autē
eisdē. i. ceteris parib⁹ illud qd̄ est ex pauciorib⁹ est digni⁹.
qz velocius scit. q̄liacūq; āt sint illa pauciora. vt qd̄ est ex
pauciorib⁹ qōnib⁹ est meli⁹ q̄ qd̄ ex plurib⁹. Sic et dōm
est de ppōnib⁹ z̄ supponibus. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Si enim similiter continget cognita esse me-
dia. priora asit notiora sunt.**

¶ Premittit scōm qd̄ est necessariū ad p̄positū. d. (Si. n.
media erit). i. p̄tinget (eē cognita. sitr). i. eē eisdē gnis z̄
esse eisdē coordinatiōis. appellat. n. media sitr cognita q̄
sunt f̄z idē gen⁹ v̄l f̄z eadē coordinatiōne. si q̄ media acci-
pant talia: semp̄ p̄ora notiora sunt (p̄ora. n.) media eiu⁹
dez coordinatiōis (notiora sunt) posteriorib⁹. postet. n.
p̄tingere q; p̄ora in naturalib⁹ nō eēnt ita nota nobis sicut
posteriora in mathematicis: s; ceteris paribus accipiēdo
priora z̄ posteriora eisdēz coordinatiōis semp̄ priora
sunt notiora posterioribus. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Sit igitur per media demonstratio eorum
que sunt. b. c. d. q. a. in. e. sit. Altera vero p. b.
c. q. a. in. d. sit similiter igit hoc se. h. z. q. a. i. d.
sit q. a. in. e. sit. S; q. a. in. d. sit prius est z̄ co-
gnoscibilis q̄ q. a. in. e. p̄ hoc. n. illud demra-
tur. Credibilis autē est q; est per quid z̄ que
itaq; per minima ē demōstratio melior ē alijs
eisdē existentibus.**

¶ Ex his que dixerat pbat itentū exponēs suā pbationes
in terminis dicēs (Sit demratio per media eoz q̄ sunt
b. c. d. q. a. in. e.) q. d. q; demōstret q. a. sit i. e. vtputa sub-
stantia in hoīe per hec tria media. b. c. d. per corpus per
aiatū eoz. p̄ aīal q̄ sunt tria media. iter boīes z̄ substā-
tia. per. a. ergo intelligat suba. per. e. hō. per. b. corpus p̄
c. aīatū eoz. per. d. aīal. z̄ subdit q; (sit vō altera). i. d̄mō-
stratio (per) hec media (b. c. q. a. sit i. d.). q. d. q; mō
stret altero medio q. a. sit in. d. i. suba in aīali. per. b. z̄ per
c. i. per eoz z̄ per aīatū eoz. que sunt media inter sub-
stātiā z̄ aīal z̄ subdit q; (similr igit h̄z). i. se h̄z hoc q;

cap. 21.

(a. sit in. d.) i. substantia in aiali (z q. a. sit in. e.) i. suba in hoie. q. d. q. media p que pbat suba de hoie z de aiali se hnt snt. i. sunt eiusde coordinatiois. sunt. n. in eadez linea pdicamntali. differnt tñ media p q. pbat suba de aiali z p q. pbat de hoie. qz media q. sunt inter subam z aial snt pora. media aut iter subam z hoiez sunt posteriora. i. o. ait (z q. a. sit in. d.) i. suba in animali (prius e z cognoscibili us q. a. in. e.) i. q. suba i hoie (p. boc. n.) i. p. aial. (om. d. stral. illud.) i. suba de hoie. z subdit q. (credibilis aut e qd e pp. qd. z qd est p. minia.) i. p. paucioza. z q. sic e (alys eide exntib.) i. ceteris parib. (melior e) om. ratio que e pp. qd. z p. pora z p. minima. i. p. paucioza q. q. est p. posteroza z p. plura. Tñc g. suppl. e d. e r. q. cu sic se heat affirmatiua dem. ratio ad negatiua. qz est p. pora z p. paucioza. oz q. sit potioz q. negatiua. (Dubitaret forte aliq. vt. z affirmatiua p. bet p. paucioza q. negatiua. (Dm. q. oz e paucioza p. q. pbat affirmatiua q. per q. pbat negatiua. na. p. oia p. q. pbat affirmatiua pbat z negatiua. addit e aliqd. mediu. vel a. q. media. pbatio negatiue supra affirmatiua. vt. p. in diuersis gnib. na. si accipiant aliq. duo extrema i. vno pdicamnto iter q. cadat q. plura pnt eade. re media i. eode pdicamnto. z accipiat termin. q. propin. quoz pot. resp. cu. mioris extremitatis accepte in alio pdicamnto. apparebit in termin. sic ee vt dixim. ybi gra. ma. xia dista. in aliquo pdicamnto. vt. puta. in pdicamnto. sube. vt. suba z ho. iter. bec. n. duo extrema cadut plura media q. iter aliqua alia. duo extrema. no. descendendo. n. ad. Induidua. qz illa. relin. queda. sunt. sps. spalissima. z. infim. mu. locu. in pdicamnto. z. gen. generalissimu. supremu. i. o. gra. ex. pli. assumptim. hos terminos. v. z. suba. z. tan. q. ma. iore. extremitate. z. hoie. m. tan. q. minor. e. reduce. n. ho. in. subam. p. ali. q. media. vt. puta. p. tria. dicemus. n. qre. ho. est. suba. qz. e. corp. qre. e. corp. qz. e. aiatu. corp. qre. e. aiatus. corp. qz. est. aial. pp. qd. g. n. q. s. l. r. e. posite. i. textu. v. z. a. b. c. d. e. p. n. t. significare. hos. g. n. q. s. terminos. duos. extros. z. tres. medios. v. z. suba. z. corp. aiatu. corp. aial. hoiez. sic. g. se. h. z. in. affirmatiua. qz. isto. mo. in. eode. pdicamnto. reduce. tur. mediatu. ad. imediatu. si. g. accipiat. negatiua. z. accipiat. ur. termin. aliq. in. aliq. pdicamnto. vt. puta. q. accipiat. ali. qd. in. pdicamnto. q. titatis. qd. remoueat. ab. hoie. dato. q. accipiat. illud. iter. qd. z. hoiez. cadut. paucioza. media. hoc. aut. erit. ipsa. q. titas. sive. ipm. pdicamntu. paucioza. n. me. dia. assumptim. ad. pbandu. q. q. titas. remoueat. ab. hoie. q. q. linea. remoueat. ab. hoie. nam. q. q. titas. remoueat. ab. hoie. no. accipient. media. nisi. que. sunt. in. pdicamnto. sube. q. sunt. supra. hoie. m. reduce. n. ho. in. subam. q. sub. stantia. imediate. remoueat. a. q. titate. i. z. q. linea. remoueat. ab. hoie. no. solu. reduce. n. ho. in. subam. z. no. solu. accipien. tur. media. q. sunt. in. pdicamnto. sube. sed. et. reduce. n. linea. in. q. titate. z. accipient. media. que. sunt. in. pdicamnto. q. titatis. est. ergo. illud. inter. qd. z. hoie. m. cadut. paucioza. me. dia. in. ppone. g. affirmatiua. q. sumit. respectu. eiusde. pdi. camnti. assumptim. illud. qd. maxie. distat. ab. hoie. vt. sub. stantia. In. ppone. vo. negatiua. q. sumit. respectu. diuersoz. pdicamntoz. assumptim. illud. inter. qd. z. hoiez. cadut. pau. cioza. media. vt. puta. q. titate. vel. qlitate. vel. qd. cu. q. ali. o. pdicamntu. suba. q. cu. hoie. faciet. ppone. m. affirmatiua. z. q. titas. aut. vel. qlitas. vel. qd. cu. q. aliud. pdicamntu. faciet. negatiua. oia. aut. q. accipiunt. media. ad. pbandu. affirma. tiua. q. ho. sit. suba. accipient. ad. pbadu. negatiua. q. ho. no. sit. q. titas. z. adhuc. plura. na. iter. hoiez. z. subam. no. snt. po. sita. esse. nisi. tria. media. v. z. aial. aiatu. corp. corp. i. z. q. q. titas. remoueat. ab. hoie. erit. t. ibi. q. tuoz. media. v. z. tria. pre. fata. z. adhuc. quartu. v. z. ipsa. suba. na. ipsa. suba. no. est. me. diu. inter. suba. z. hoiez. i. z. est. mediu. q. q. titas. remoueat.

ab hoie. bec g. negatiua. ho. no. e. q. titas. vel. q. titas. remo. ueat. ab. hoie. reduce. n. ad. imediatu. p. q. tuoz. media. dice. n. enis. q. q. titas. remoueat. ab. hoie. qz. remoueat. ab. aiali. ab. hoc. aut. qz. ab. aiato. corpore. ab. hoc. vo. qz. a. corpore. a. cor. pore. vo. remoueat. qz. remoueat. a. suba. illa. media. que. cadut. ad. pbadu. affirmatiua. cadut. ad. pbadu. negatiua. z. adhuc. plura. p. paucioza. g. est. affirmatiua. q. negatiua. g. potioz. (Uteri. forte. dubitaret. aliq. q. cus. multe. sint. negatiue. in. eode. pdicamnto. vt. z. vitate. habeat. in. negati. uis. eiusde. pdicamnti. q. p. illa. eade. media. z. adhuc. p. plu. ra. p. bet. negatiua. q. affirmatiua. (Dm. q. negatiue. in. eodem. pdicamnto. sunt. put. vna. species. remouetur. ab. alia. vt. si. dicat. q. ho. no. est. leo. vel. q. ho. non. est. ferrum. vel. q. aial. non. est. lapis. oz. n. accipi. ista. fm. diuersas. sps. vel. spalissimas. vl. subalternas. igit. iste. due. sps. vel. ime. diate. tinent. sub. eodem. genere. vt. albedo. z. nigredo. sub. colore. tñc. facient. ppone. negatiua. imediatu. z. indemon. strabile. de. talib. ergo. no. est. questio. Si. vo. sunt. sub. eor. dem. genere. no. pximo. sed. remoto. vt. puta. q. ho. no. e. fer. rum. illud. ides. dicemus. de. talibus. duabus. speciebus. in. eode. pdicamento. qd. diceremus. de. g. uis. z. duabus. alijs. speciebus. in. diuersis. pdicamntis. na. homo. z. ferru. i. z. sint. i. eode. genere. remoto. no. sunt. aut. in. eode. genere. pximo. accipiemus. ergo. q. longinquius. z. q. remoti. poterimus. no. de. inuic. pdicantia. vt. ex. parte. hominis. accipiemus. corpus. aiatu. z. ex. pte. ferri. corpus. inaiatu. z. erit. idem. iud. dicitu. de. istis. duob. generib. respectu. hois. z. ferri. quod. esset. de. duob. pdicamntis. resp. cu. duoz. aliquoz. exntiuz. in. illis. pdicamntis. na. sicut. dicimus. q. linea. remoueat. ab. hoie. qz. pdicamntuz. q. titatis. in. quo. est. linea. remoueat. a. pdicamnto. substantie. in. quo. est. ho. sic. dicemus. q. ho. re. moueat. a. ferro. qz. corpus. aiatu. in. quo. est. ho. tan. q. in. suo. genere. remoueat. a. corpore. inaiato. in. quo. est. ferru. tan. q. in. suo. genere. z. sic. bec. negatiua. mediata. ho. no. est. linea. reduce. n. ad. imediatu. reduce. do. ta. hoie. m. q. linea. i. supra. ma. gna. q. sunt. ab. inuic. diuersa. sic. hac. negatiua. media. tam. ho. no. est. ferru. reduce. mus. ad. imediatu. reduce. do. tam. hoiez. q. ferru. q. ad. superiora. gna. possum. ad. inuic. dria. bec. aut. no. sunt. nec. suba. nec. corpus. qz. nec. in. suba. nec. in. corpore. differnt. ho. z. ferrum. sed. ho. sunt. aiatum. z. inaiatu. si. g. fm. ista. negatiua. mediata. ho. non. est. ferruz. volum. accipere. affirmatiua. q. magis. mediata. possum. accipiemus. ista. homo. est. corpus. aiatu. vel. ista. ferrum. e. corpus. inaiatu. quo. facto. p. z. p. illa. eade. media. per. que. reduce. n. homo. in. corpus. aiatu. p. illa. eade. media. z. p. plu. ra. remouebit. ho. a. ferro. vel. a. corpore. inaiato. vt. puta. si. inter. corpus. aiatu. z. hoie. m. sint. duo. media. v. z. aial. z. rationale. aial. per. oia. ista. media. p. que. reduce. n. ho. in. corpus. aiatus. remouebit. a. corpore. inaiato. z. adhuc. p. plura. qz. z. ipm. cor. pus. aiatus. qd. no. cadit. mediu. inter. seipm. z. hoiez. cadet. mediu. fm. remotione. inter. corpus. inaiatu. z. hoie. m. hoc. est. g. qd. p. s. dicit. q. alijs. eisdem. exntibus. i. ceteris. parib. i. si. accipiat. talis. affirmatiua. fm. q. copetit. accepte. negatiue. vel. h. z. q. d. z. accipi. vt. requirit. accepta. negatiua. semp. ex. paucioribus. est. affirmatiua. q. negatiua. posses. enim. talem. accipe. affirmatiua. z. tales. negatiua. q. p. plu. ra. esset. affirmatiua. q. negatiua. sed. si. accipiat. affirmati. ua. fm. q. requirit. negatiua. semp. est. ex. paucioribus. affir. matiua. q. negatiua. (Uteri. forte. dubitaret. aliq. v. z. vtrum. sit. ex. prioribus. affirmatiua. q. negatiua. (Dice. dum. q. illud. qd. est. ca. z. est. ppter. quid. alterius. est. prius. illo. si. n. ho. remoueat. a. q. titate. p. subam. prius. intelligitur. homo. esse. in. suba. q. remoueri. a. q. titate. imo. ipm. esse. in. substantia. est. ppter. qd. z. est. ca. qre. remoueat. a. q. titate. te. p. s. ergo. coparat. negatiua. ad. affirmatiua. m. eo. modo.

quo in eodē pdicamēto affirmatiua magis mediata cōparat ad affirmatiuā minus mediatam: vt sic bec. hō est substantia: que est magis mediata cōparat ad banc. aial ē substantia: q̄ min⁹ est mediata. ita suo mō q̄stū ad p̄is spectat. hō nō est q̄stitas. que est negatiua cōparat ad banc. hō est suba. que est affirmatiua. nā sicut illa eadē media que cadūt inter aial ⁊ subam cadūt inter hoīem ⁊ subaz. ⁊ adhuc plura. sic illa eadē media q̄ cadūt in affirmatiua cadūt in negatiua ⁊ adhuc plura. dū tñ accipiāt affirmatiua fm q̄ dz accipi iuxta acceptā negatiuā. nā ad hāc negatiuā. hō nō est ferrū. nō dberet accipi bec affirmatiua: hō est suba. vel hō est corp⁹. in qb⁹ uenit cū ferro: sed dberet accipi hō est corpus aiatum. In quo differt a ferro. sic. n. accipiēdo affirmatiuā semper per plura ē negatiua q̄ affirmatiua. Rursus sicut q̄ aial sit substantia est prior q̄ hō sit substantia. qz hō est suba p hoc q̄ aial est suba. sic affirmatiua est prior q̄ negatiua. nam nō remouetur hō per subam a q̄stitate. nisi qz prius itelligit esse in substantia q̄ remoueri a q̄stitate. vt. n. p̄hs extra suū ppositus pcessisse q̄t ex duab⁹ affirmatiuis. vs. ex. a. in. e. ⁊ in. d. i. ex suba in hoīe ⁊ in aial p media eiusdē coordinatiōia p̄bauit paucitātē ⁊ p̄ortatē. vt qz p pauciora ⁊ p priora est d. in. a. i. suba in aial q̄ in. e. i. in hoīe. cum tñ ipse non dberet hoc. pbare de duabus affirmatiuis. sed de affirmatiua ⁊ negatiua: cum de hoc sit principalis intentio: s3 vt patuit oīno est sile de duab⁹ affirmatiuis in eodē pdicamēto quaz vna est mediatioz alla: ⁊ de affirmatiua ⁊ negatiua: dū tñ accipiāt affirmatiua vt dz accipi iuxta acceptā negatiuā. p pauciora q̄ vt dicebat p̄ma sup̄pō ⁊ p̄p̄ōza ⁊ notiora vt dicebat sc̄da est affirmatiua q̄ negatiua. potior q̄ ⁊ dignior est ista q̄ illa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Tresqz quidem igitur p tres terminos ⁊ p p̄p̄ōnes duas dem̄ant: sed bec quidem esse accipit aliquid: illa vero esse ⁊ nō esse aliqd per plura itaqz accipit: quare indignior est.

¶ Adducit sc̄dam rōnem. differt aut̄ bec sc̄da rō a prima. qz p̄ma arguit de paucitate fm numez. ⁊ arguit de paucitate nō fm vnū ⁊ eūdē sillogismū. nā i vno ⁊ eodē sillo semp est vnū mediū. bec aut̄ arguit in vno ⁊ eodē sillo. ⁊ arguit de paucitate nō fm numerum. fm eniz numez in vno ⁊ eodē sillo tot sunt in affirmatiuo quot in negatiuo: s3 in vno ⁊ eodē sillo fm q̄litate ⁊ formā plura sunt in negatiuo q̄ in affirmatiuo. nam in affirmatiuo nō sunt nisi p̄p̄ōnes affirmatiue tñ. in negatiuo vō est vna p̄p̄ō affirmatiua ⁊ alia negatiua. iō ait q̄ (vtreqz qdē igit). s. de mōstraciones taz affirmatiua. s. q̄ negatiua (dem̄ant p tres terminos ⁊ p duas p̄p̄ōnes: s3 bec qdē) dem̄atio affirmatiua (accipit aliqd eē). i. accipit solū p̄p̄ōnes affirmatiuas (illa vō). s. negatiua dem̄atio accipit (aliqd eē ⁊ nō eē). i. accipit affirmatiuā ⁊ negatiuā (p plura itaqz) su. fm qualitātē ⁊ formā est negatiua q̄ affirmatiua (q̄ re dignior est) bec q̄ illa. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius qm̄ ostensus est impossibile esse p vtranzqz priuatiuaz p̄p̄ositionuz fieri sillogismum: sed vnā quidem oportet bulusmodi eē. aliam vero quoniam est.

¶ Adducit ad hoc idē tertiā rōnem sumptā ex eo q̄ affirmatiua nō solū est ex paucioribus ⁊ q̄stū ad numerū ⁊ q̄stū ad formā. vs. q̄stū ad numez in diuersis sillis ⁊ quartum ad qualitātē ⁊ formā in eodē sillo. s3 in affirmatiua est potior qz ē maioris efficacie. iō ait (Amplius) su. affirmatiua est potior q̄ negatiua (qm̄ ostensuz ē) in libro priorz (ip̄osē est fieri silm) ex vtranzqz p̄p̄ositionū priuatiua

rū) ex puris. n. negatiuis nihil sequit vt in prioribus probat (sed) su. in puatiuo sillo (vnā qdē) su. p̄p̄ositionē (qz esse hō) s. negatiuā (alterā vō qm̄ aliqd est). i. affirmatiuam. tunc ergo sic formet rō. affirmatiu⁹ silis nō indiget p̄p̄ositione negatiua. silis aut̄ negatiu⁹ nō p̄t facere sine p̄p̄ōne affirmatiua. ergo efficacior est ad cludēdū affirmatiua q̄ negatiua. nā affirmatiua nō soluz h3 efficacā in sillo affirmatiuo: sed etiam in negatiuo. ⁊ qz efficacior est affirmatiua. iō dignior. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius iuxta hoc o3 accipere pdicatiuas. qdē enim augmētata dem̄atioe necesse ē fieri plures. priuatiuas autē impossibile est plures vnā in omni sillogismo esse.

¶ Adducit ad hoc idē quartā rōnem. Circa quod tria fecit. qz primo adducit h3 rationē. sc̄do eas applicat in terminis. tertio ex his que dixerat cōcludit intentum. secunda ibi (Sicut eniz in nullo) tertia ibi (Sic ergo notius) Die ergo (q̄ amplius iuxta hoc) i. iuxta p̄p̄ōnes negatiuas (o3 accipe hoc) i. p̄p̄ōnes pdicatiuas. augmētata. n. quidē dem̄atione necesse ē fieri plures pdicatiuas. i. affirmatiuas (priuatiuas quidem impossibiles fieri plures in vno sillo. vnā eniz eē). s. priuatiuā in oī sillo priuatiuo. su. x̄iugit. ¶ Notādū aut̄ vim rōnis h⁹ in hoc cōstitere q̄ affirmatiua sit potior q̄ negatiua. qz si augmētatur dem̄atio negatiua. i. si p̄sillogizēt p̄misse silli negatiui. nā hoc ē augmētare silm vel dem̄ationes. p̄sillogizare p̄missas eius. si q̄ fiat p̄sillogizatio in sillogismo priuatiuo in p̄sillogizādo plures accipient affirmatiue q̄ negatiue. nam ad p̄sillogizādo affirmatiuā accipient ambe affirmatiue. s3 ad p̄sillogizādo negatiuā accipient altera affirmatiua altera negatiua. plures ergo erunt ibi affirmatiue q̄ negatiue. in ipso ergo sillogismo negatiuo h3 maiorē efficacā p̄p̄ō affirmatiua q̄ negatiua. p̄p̄ō dignior. ⁊ si dignior est prop̄ō affirmatiua q̄ negatiua dignior est dem̄atio affirmatiua que accipit oēs prop̄ōnes dignas. i. omnes affirmatiuas q̄ sit dem̄ostratio negatiua que accipit aliquaz p̄p̄ōnem negatiuā. ⁊ ita minus dignam. ¶ Dubitaret forte aliquis. qz videt q̄ ista rō quarta contradicat rationi primē. nam in rōne prima dicebatur q̄ que est ex paucioribus est dignior. ergo dignior est negatiua q̄ affirmatiua. si ergo in p̄sillogizādo plures accipiunt affirmatiue q̄ negatiue videtur q̄ sit dignior negatiua. ¶ Dicēdum q̄ p̄p̄ositio regrens pauciora media dignior est. quia est magis imediata ⁊ p̄p̄inquoꝝ p̄ncipio. ⁊ ad hoc vadit ratio prima. qz ceteris paribus semp affirmatiua est im̄mediatioz q̄ negatiua. sed fm media accepta quales debeant accipi p̄p̄ositiones vtruz affirmatiue vel negatiue ad hoc non vadit ratio prima. s3 ad hoc vadit bec ratio quarta. vnde equoē loquitur de pluralitate bec ratio ⁊ illa. ratio eniz primā ex paucitate mediōrum arguit dignitatem affirmatiue bec autem sup̄p̄ositio numero mediōrum ⁊ ex pluralitate p̄p̄ositionū affirmatiuaz arguit efficaciam p̄p̄ositionis affirmatiue: ⁊ ita dignitātē eius. nā ad sillogizādo duas p̄missas ē in sillo negatiuo nō accipiēdo nisi duo media vnū ad p̄sillogizādo maiores. ⁊ aliud ad p̄sillogizādo minozē: in tali eniz p̄sillogizatiōe cōcurrent plures affirmatiue q̄ negatiue. quod non esset nisi affirmatiua esset efficacior. ⁊ p̄ oīs dignior. ¶ Alteri⁹ forte dubitaret aliquis. qz videt bec ratio quarta nō differre a ratione tertiā. nam vtranzqz arguit ex eo q̄ o3 magis plurificari affirmatiuas. ⁊ ex eo q̄ bec est efficacior q̄ negatiua. ¶ Dōz q̄ bec rō quarta addit supra rōnem tertiā. nam ratio tertiā simpliciter arguit affirmatiuaz efficaciorē esse. qz h3 virtutem ⁊ effi-

causa in affirmatio quae in negatio sillogismo. negatio autem solus habet efficaciam in negatio sillogismo. sed hoc ratio quarta plus arguit. probatur enim quod in ipso sillogismo negatio quatuor ad aliquid habet maiorem efficaciam affirmatiua quam negatiua ut quatuor ad sillogizationem eius. si enim aliquid haberet potentiam in duobus rebus esset potentius quam illud quod habet potentiam in vna illarum tantum. et adhuc est si respectu illius vnius rei in qua vtrunque haberet efficaciam. sed illud quod habet potentiam in duobus haberet etiam potentiam in illa eadem re in qua habet efficaciam alius: et maiorem efficaciam quam illud: tunc nullum dubium esset quod esset multo potentius quam illud. per similem modum arguit philosophus de propositione affirmatiua et negatiua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sit. n. in nullo esse. a. in quibus est. b. in. c. aut sit omni. b. Si igitur opus est iterum augere vtriusque propositiones est medium inueniendus. Huiusmodi quidem. a. b. sit medium. d. sed. b. c. sit. e. e. quidem manifestum est predicatiuum esse. sed. d. de. b. predicatiuum quidem. a. d. aut tanquam priuatiuum ponitur. d. quidem enim de omni. b. sed. a. in nullo oportet esse. d. sic igitur vna priuatiua propositio que est. a. d. id est autem modus est et in alijs sillogismis semper enim medium predicatiuum terminorum predicatiuum in vtriusque est. sed priuatiui alterum priuatiuum necesse est esse. quare bec vna huius sit propositio. alie vero predicatiue.

¶ Ad dixerat declarat in terminis dicens (Sit. n. in nullo esse. a. in quibus est. b.) .i. bec sit maior silli negatiui. nullum. b. est. a. in. c. aut sit. b.) .i. bec sit minor. o. e. est. b. (si iterum est opus augere vtriusque propositiones) .i. si necesse est pro sillogizare vtriusque istarum propositionum (inueniendus est medium. huiusmodi quidem. a. b.) .i. inueniendus est medium copetens quod sillogizet. a. b. que fuit maior. v. z. nullum. b. est. a. (sit. d.) tale (medium. sed. b. c. sit. e.) .i. ad sillogizandum. b. c. minorem sit. e. medium. et subdit quod (e. quidem igitur manifestum est predicatum esse.) quod. q. medium per quod sillogizabit. b. c. minor affirmatiua erit in vtriusque premissarum affirmatiuarum. quia non sillogizabit affirmatiua nisi per affirmatiuam (sed. d.) quod fuit medium ad sillogizandum. a. b. que fuit negatiua vnam propositionem ut minorem faciet affirmatiua. formabitur enim sic sillogismus ad sillogizandum minorem. omne. e. est. b. omne. c. est. e. g. omne. c. est. b. propter quod in sillogizatione maioris erunt omnia affirmatiua. maior autem sillogizabit sic nullum. d. est. a. omne. b. est. d. ergo nullum. b. est. a. ideo quod ad hoc subdit quod (sit. d. de. b. g. de predicatiuum) .i. minor ad sillogizandum maiorem erit affirmatiua. (a. d. aut) .i. maior illius sillogismi (tanquam priuatiuum) .i. erit negatiua. et subdit (ponat. d. quidem enim de omni. b.) .i. erit negatiua. et subdit (sed. a. in nullo esse. d.) .i. erit negatiua. et subdit (ista est maior (sic igitur vna est priuatiua propositio que est. a. d.) .i. quod. q. in sillogizando maiorem et minorem alieius sillogismi negatiui non accipimus nisi vnam premissam negatiua et tres premissas affirmatiuas. ergo non solus absolute et simpliciter. sed et in ipso sillogismo negatio quatuor ad sillogizationem eius efficacior est affirmatiua quam negatiua. et subdit quod (id est autem modus est et in alijs sillogismis) nam quod cumque sillogismus sit negatiuum si volumus ipsos sillogizare non accipimus nisi vnam premissam negatiua et tres premissas affirmatiuas. ideo subdit quod (sit. n. medium quod est predicatiuum terminorum in vtriusque esse predicatiuum) .i. affirmatiuum. q. d. quod accipit medium quod in vtriusque premissa sumatur affirmatiue. et subdit quod (priuatiui autem cum sint

termini. i. ad sillogizandum proponere habent terminos continetos negatiue (alterum terminorum necesse est esse priuatiuum) et alterum sit affirmatiuum. ita quod medium cum vno termino faciet premissam negatiua et cum alio affirmatiua (que in his) .i. sillogizatione quae sillogizatur tamen maior quam minor silli negatiui (vna propositio) .i. vna premissa (erit bec huius) .i. erit negatiua (alie vero) premissa (predicatiue) .i. affirmatiue sumerunt. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igitur notus pro quod demonstrat et credibilis est demonstrat autem priuatiua per predicatiua. predicatiua autem per illas non demonstratur. prior ergo et notior et credibilior cum sit melior vtriusque erit.

¶ Ex his quae dixerat deludit conclusionem intentam. nam silli negatiui sillogizant per multas propositiones affirmatiuas. sed sillogismus affirmatiuus non sillogizant per aliquas negatiuas. credibilior igitur et notior et nobilior et efficacior est affirmatiua quam negatiua. ideo autem. (Si igitur notius et credibilis est pro quod demonstrat. demonstrat autem priuatiua per predicatiua. predicatiua autem per illas) .i. per negatiua (non demonstrat. prior igitur et notior et credibilior erit vtriusque predicatiua quam negatiua (cuius sit melior) siue dignior. i. efficacior. ¶ Notandum autem quod cum dicit quod priuatiua demonstrat per predicatiuas potest referri vel ad proponere vel ad demonstrationes. ipsa enim demonstratio negatiua siue ipse silli negatiuus siue debeant demonstrari siue sillogizari premissa eius oritur quod accipiat multas propositiones affirmatiuas. sed silli affirmatiuus in sillogizatione sua non accipiet aliquam negatiua. Vel potest quod dicitur est referri ad ipsas propositiones. nam silli negatiuus accipit duas premissas. vnam affirmatiua. aliam negatiua affirmatiua autem non demonstrabit siue non sillogizabit per aliquas negatiua. negatiua autem demonstrabitur et sillogizabit per affirmatiua. potior ergo et efficacior est affirmatiua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Amplius si principium sillogismi propositio vniuersalis immediata est. Est autem in demonstratiua affirmatiua. in priuatiua autem et negatiua vniuersalis. propositio autem affirmatiua negatiua prior et notior. per affirmatiua. n. negatiua nota est et prior affirmatio est. sicut esse prius est non esse. quare potius principium demonstratiue est quam priuatiue. dignioribus autem principijs videtur dignior.

¶ Adducit quanta ratione dicens (Amplius si principium sillogismi est propositio vniuersalis et immediata. et est autem in demonstratiua affirmatiua. in priuatiua autem negatiua) .i. quod. q. si principium demonstrationis demonstratiue. i. affirmatiue est principium propositionis vniuersalis affirmatiua immediata. in priuatiua autem demonstratiue est hoc principium propositio negatiua. quia ergo sic est (et vniuersalis propositio affirmatiua est potior negatiua) .i. quam negatiua (et notior) notior quidem est affirmatiua (quia negatiua nota est per affirmatiua. et prior est affirmatiua) .i. quam negatiua (sicut prius enim est esse quam non esse. quare potius est principium demonstratiue) .i. affirmatiue demonstrationis (quam negatiue dignioribus autem principijs videtur dignior) .i. quod. q. quod videtur dignioribus principijs est dignior. et quia hoc est affirmatiua. ideo ipsa dignior. ¶ Dubitaret forte aliquis quia videtur bec ratio esse eade cuius precedentibus. v. z. quod negatiua est minus nota quam affirmatiua. quia probatur per affirmatiua. hoc etiam dicebant rationes superiores. ¶ Deinde quod ista prioritas vel potest accipi secundum ordinem sillogisticum vel secundum apprehensionem intellectus. vtriusque autem modus autem affirmatiua precedit negatiua et est notior ipsa. nam semper in non facere intelligitur facere. et oino in negatiue dictio. i. affirmatio. ut dicitur in elenchis. non enim possumus intelligere obliquum nisi per rectum. nec negationem

nisi p affirmatione est g intetio phi q fz appbensionē in
tellectus nisi vlis affirmatiua imediata q est pncipiū de
nitratiōis affirmatiue ē por z notior qz ppō imediata ne
gatiua q ē pncipiū demratiōis negatiue. z quātuz ad hoc
vadit hec rō gnta. Rursus si ista nra apprebētio explicet
tur p fillz apparebit q negatiua pbabit p affirmatiua. z
nō ecōuerſo. ergo affirmatiua por z notior. z q̄tū ad hoc
vadit qd̄ supius dicebat. quō aut rōnes aūdicte differāt
manifestū ē p̄iā dicta. **¶** Ulteri⁹ dubitaret forte aliquis
quō eē sit p̄us q̄ nō eē. **¶** Dōz q̄ luxta regulā phi datā i
9⁹ metaphisice d̄ actū z potētia. possum⁹ filz dicere de eē
z de nō eē. nā i eodē generabili z corruptibili potētia p̄ce
dit actū. vt p̄us fuit for. in potētia q̄ eēt in actu. simplr tñ
actus p̄cedit potētia nā cū potētia nō reducāt in actū nisi
p̄ actū si act⁹ nō p̄cederet simplr potētia entia possent esse
si nihil actu eēt. qd̄ est absurdū dicere. sic dicemus de esse
z de nō esse. nā in eodē gnābili z corruptibili nō eē p̄cedit
esse simplr tñ esse p̄cedit nō esse. **¶** Deinde cum dicit.

¶ Adhuc principalior est: sine eniz demonstra
tiua non est p̄uatiua.

¶ Adducit sextā z vltimā rōne. d. **¶** Adhuc p̄ncipalior ē
su. affirmatiua q̄ negatiua. qd̄ p̄z. nā (sine. n. demratiua)
i. sine affirmatiua (nō est p̄uatiua) sed econuerso p̄t eē.
dependet ergo p̄uatiua ab affirmatiua non ecōuerſo. est
ergo affirmatiua principalior. z per n̄is potior. **¶** Dubi
taret forte aliqs. qz vt q̄ hec rō sexta. sit eadē cuz ratione
tertia. nā in rōne tertia dicebat q̄ fillus p̄uatiuus acci
pit p̄pōne affirmatiua. z hic dicit q̄ non est p̄uatiua si
ne affirmatiua. idēz ergo dicit hic z ibi. **¶** Dōm q̄ aliud
est esse efficacius z aliud est eē p̄ncipalins. nā efficacius ē
qd̄ plus agit. principalius aut est sine quo aliud nō agit. z
vtrūqz hz p̄positio affirmatiua. nam plus agit q̄ negati
ua: z sine ea nihil facit negatiua. q̄re si aliquo mō sunt ea
dē vba in hac ratiōe sexta z in tertia. nō tñ sunt p̄pter idē
inducta. nam tertia ratio innitit huic excellentie. qz affir
matiua plus facit z est efficacior z eius actio ad plura se
extendit. hec autem vltimā ratio magis innitit huic
excellētie q̄ affirmatiua est principalior. quia sine ea ne
gatiua nihil potest facere.

¶ Quod quidem cathegorica p̄uatiua
sit dignior manifestum est: et ad im
possibile ducente.

¶ Postq̄z p̄hs probauit q̄ demratiō vlis sit
potior particulari. z q̄ affirmatiua sit potior negatiua. In
parte ista vt dicebatur declarat q̄ ostensiuā sit potior du
cente ad impole. Demōstratio aut ostensiuā duplex est qdā
affirmatiua qdā negatiua. iō duo facit qz primo ostēdit q̄
demōstratio ostensiuā negatiua sit potior ducente ad impos
sibile. z ex hoc concludit q̄ affirmatiua sit potior ducentē
te ad impossibile. nam si affirmatiua ostensiuā est potior ne
gatiua ostensiuā. negatiua autēz ostensiuā est potior ducente ad
impossibile. n̄is est qz z ipsa affirmatiua sit potior ducente
ad ipole. scda ibi. circa finem lectiōis. (Quare hac qdē.)
Circa primū trīa facit. qz p̄mo p̄ponit qd̄ intēdit. z p̄mit
tit qdā necaria ad p̄positus. z ex his q̄ dixerat concludit
intentus. scda ibi. **¶** Oportet aut scire. tertia ibi. **¶** Si igit̄
ex notioribus. Dicit ḡ (q̄ q̄dez cathegorica p̄uatiua). i.
demratiō ostensiuā p̄uatiua (sit dignior ducente ad impos
sibile manifestū est) su. ex dicēdis. **¶** Nōndū aut quosdā
exponere sic textū hunc vt h̄ intēdat p̄hs pbare q̄ demō
stratio affirmatiua ostensiuā sit dignior ducente ad impole
vñ sic exponunt lras q̄ qdē demratiō cathegorica. i. affir
matiua sit dignior p̄uatiua. q. d. q̄ cuz sit ita q̄ demratiō
cathegorica. i. affirmatiua sit dignior p̄uatiua ex hoc ma

nifestum est ad impole ducēte su. q̄ sit dignior affirmati
ua. sed circa finē lectiōis hoc idē d̄r. vñ videt̄ eē qdā luti
lis receptio. ipse ē textus sequens magis r̄sonat expōni
prime. **¶** Notandū ē q̄ lra quā exponit Auer. comē. pla
ne ostēdit q̄ hec lra. v. cathegorica p̄uatiua d̄z expōni p̄
ostensiuā p̄uatiua. nā vbi nos hēmus cathegorica p̄uati
ua. lra quā exponit Auer. h̄z fillus rectus negatiuus. con
stat autēz q̄ demratiō recta est demratiō ostensiuā. ad ipole
sibile aut nō est demratiō recta. sed curua z reflexa. nam
semper in omni tali demratiōe ex opposito d̄clōnis sit re
flexio ad ostēdēdū oppositū alicuius p̄missaz. q̄ si dicat̄
q̄ nra trāslatio h̄z cathegorica. z alia trāslatio h̄z affirma
tiua: dicit d̄z q̄ hoc fuit culpa trāslatoris. nā p̄hs demratiō
nez demratiua aliqñ appellat cathegoricā siue affirmati
uaz: aliqñ ostensiuā trāslator cū deberet trāsserre ostensiuā nā
stultū cathegorica. **¶** Dubitaret forte aliqs. vtz sit va bec
n̄ia q̄ ponet̄ circa finē lectiōis. vel f̄z quosdam p̄sita est
n̄ic. v. q̄ si demratiō affirmatiua sit potior negatiua q̄
sit potior ducēte ad ipole. **¶** Dōz q̄ hec n̄ia va est dupl̄
p̄mo qdē qz ois demratiō ad ipole aliquo mō est demra
tio negatiua vel ipsaz p̄ponendo vel ipsaz ex vatiōe ab ad
uersario assumēdo. vt si vellē pbare q̄ nullus. b. est. a. de
m̄ratiōe ducēte ad impole vterer p̄pōne negatiua ipsaz
p̄ponēdo. si vero vellē pbare p̄ talē demratiōe p̄uatiua
p̄positione assumpte. v. omne. b. est. a. vterer p̄pōne ne
gatiua data qd̄ aduersario. v. nullum. b. est. a. demōstra
tio ergo ad impossibile nunq̄ est immūnis a negatiōe. si
ergo demonstratio affirmatiua est potior negatiua z v̄
cens ad impossibile nō est oīno immūnis a negatiōe: n̄is est
q̄ affirmatiua sit potior sic ducēte. z hoc idē p̄z ex dicen
dis. pbabit̄. n. in lectione p̄senti q̄ demōstratio ostēsiua
p̄uatiua sit potior ducente ad impossibile. si ergo ex dictis
affirmatiua est potior negatiua: z ex dicēdis negatiua est
potior ducente: n̄is est q̄ affirmatiua sit potior ducente.
qz quicquid est potius vel dignius dignior ē dignius mi
nus digno. **¶** Deinde cum dicit.

¶ Oportet aut scire q̄ sit d̄ntia ipsaz. Sit igit̄
a. in nullo. b. in. c. autē omni. b. necē est in nullo
c. esse. a. sic igit̄ acceptis demonstratiua p̄uati
ua erit demonstratio: qm̄. a. in. c. non erit.

¶ Premittit qdā necaria ad p̄positū. Circa qd̄ duo facit.
qz primo facit qd̄ d̄m̄ est. z circa ea que dixerat mouet
quādā cauillationē z soluit. ibi. (Non. n. si cōtingit.) Cir
ca p̄mū q̄tuor facit p̄m q̄ q̄tuor necessario ad p̄positum
p̄mittit. naz primo declarat quō habeat fieri demōstrati
tio ostensiuā negatiua. z quō habeat fieri ducens ad im
possibile. 3⁹ dat d̄ntiam inter vtrāqz demratiōnem. 4⁹ ex
differētia data ostēdit demōstrationes ostensiuā p̄cedere
ex p̄oibus z notioribus. scda ibi. (Qd̄ vero ad impossi
bile.) tertia ibi. (Terminū qdē igit̄.) quarta ibi. (Non
autēz por) Dicit ḡ. (Oportet aut scire q̄ sit d̄ntia ipsaz)
q. d. q̄ p̄mo p̄posuit hanc veritatem q̄ demratiō cathē
gorica. i. ostensiuā p̄uatiua sit dignior ducente ad impossi
bile: qd̄ vt appareat ōz scire q̄ sit d̄ntia ipsa inter p̄uatiua
ostensiuā z ducentes ad impossibile. z p̄mo describit q̄liter ha
beat fieri ostensiuā p̄uatiua dicens (sit igitur. a. in nullo. b.)
hec est maior. nullum. b. est a. (in. c. autē omni. b.) hec
est minor. omne. c. est. b. (necesse est ergo in nullo. c. esse.
a.) hec est conclusio. nullum. c. est. a. z subdit q̄ (sic quidē
igitur acceptis) su. p̄missis (erit demōstratio p̄uatiua z
demonstratiua). i. ostensiuā (qm̄. a. in. c. non erit). q. d. q̄
hoc mō ordinando fillm̄ d̄cludit p̄ demōstrationē ostēsi
uam negatiua. nullum. c. est. a. **¶** Deinde cum dicit.
¶ Que rō ē p̄ impole sic se h̄z si opus ē demō

cap. 22.

mare q. a. in. b. no sit accipiendu est affirmatiue .a. esse in. b. z. b. in. c. qre accidit z. a. in. c. esse. hoc aut sit notu z certu q impole e ipsuz esse.

¶ Oñdit quo heat fieri demfatio ad impole. d. Que vo ad impole sic se bz vt si opus e demfare su. p demfatio nez ad impole q. a. in. b. no sit accipiendu in affirmatiua a. in. b. e. ista erit maior. o. e. b. est. a. z. b. in. c. ista est minor. o. e. b. e. c. qre accidit. a. in. c. e. e. hoc aut sit notu z certu q impole est e. semp. n. demfatio ad impole cludit clone manifeste falsa. ex clone manifeste falsa pbat oppositu pmisse esse vep. vputa si magis e notu q albedo no sit nigredo qz q no sit color cõgregatiuus si vellet pbare q albedo no sit color cõgregatiuus vel eaduerso. i. q color cõgregatiuus no sit albedo qreret ab aduersario vtz. b. sit. a. vel no. i. color cõgregatiuus sit albedo vel no. qd si pcederet hre itetu. qd si negaret diceret da opposituz. accipiet q opposita. vs. color cõgregatiuus est albedo accipiet q alius terminus. c. i. nigredo z arguef sic. o. e. b. est. a. i. ois color cõgregatiuus e albedo. o. e. c. e. b. i. ois nigredo e color cõgregatiuus. g. omne. c. est. a. i. ois nigredo e albedo. hoc aut est falsuz z impole. g. z illud ex quo segf. vs. q. b. sit. a. i. color cõgregatiuus sit albedo. ¶ Dubitaret forte ali q. vep. senip silis ad impole debeat hre clonem mant fesse falsam. ¶ Dõz q sic no cõcedeti vep opz illud vep declarare p aliqd verius. ppter qd pmisse debent esse veriores clone. sic si aliqs cõcedat falsuz opz q impugnet dicendo ips ad aliqd falsu. z q in demfatioe ad impossibile sp ex falsitate conclusionis pbat esse falsitas in aliq pmissaz. o. z semp in omni tali demfatioe q cõclusio falsu sit qz pmissa. ideo of in textu q. a. esse in. c. i. q conclusum sit notu z certu esse impossibile. ¶ Deinde cu dicit.

¶ Termin qd e igit silr ordinant. Differt autē quo qlis sit notioz priuatiua propositio. Arctū igit q. a. b. no inest. aut q. a. c. no inest. Cuz igitur est celo notioz qm no e. a. in. b. q est ad im possibile sit demonstratio. Cum autē in sillo gismo sit demonstratiua est.

¶ Dat dntiam z cõuenientiã inter vtrãq demfatioez. d. q termini qd e igit silr ordinant demfatio. n. ostētiua z ad impossibile in hoc cõueniunt q vtrobiqz termini ordinant similit. i. ordinant debite fm modu z figuraz sillogisticã. z subdit q differt in quo qlis sit notioz priuatiua ppositio vtz igit q. a. b. non inest. i. vtruz maior negat (aut non est. a. in. c.) i. conclusio. q. d. q in hoc differt silis oñsiu a sillogismo ad impossibile. qz in vno accipitur notioz q. a. no sit in. b. i. pmissa. in alio accipit q. a. no sit in. c. i. cõclusio. ideo ait (cu igit cõclusio notioz est qm no est fit demonstratio q est ad impossibile. cuz aut in sillogismo sup. sit notioz. i. cuz sit notioz pmissa q est in sillogismo demfatiua. i. oñsiua est) .i. demfatio. ¶ Notã dum autē q vt patere põet ex terminis passignatis. vputa si magis sit notuz q nigredo non sit albedo qz q color cõgregatiuus non sit albedo. si quis vellet pbare q color cõgregatiuus non sit albedo posset hoc pbare oñsiue z ad impole. sed pbãdo oñsiue accipit pmissaz notioz in veritate. pbãdo ad impossibile cõcluderet cõclusiones notioz in falsitate. Argueret. n. ostēsiue sic. nulluz. b. est. a. i. nulla nigredo est albedo. omne. c. est. b. i. ois color cõgregatiuus est nigredo. ergo nullum. c. est. a. i. nullus color cõgregatiuus est albedo. hec quidem pcedit ex notiozibus. qz vt supponebat notius est. b. no esse. a. i. nigredinez non esse albedinez qz. c. non esse. a. i. colorē cõgregatiuu no

et albedine. demfatio aut ad ipole econtrario faceret. ex .c. n. no e. a. i. ex clone pbaret. b. no esse. i. pmissaz. quantum gad pmissaz pcedit demfatio ad impole ex minus notis. in demfatioe eni ad impole est aliqua pmissarum minus nota in falsitate. z opposita eius minus nota in veritate. conclo autē se bz econuerso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Natura asit prior est q est q. a. in. b. no sit qz .a. in. c. ptoza. n. conclusione sunt ex qbus est conclusio. Est aut q. a. qd e in. c. no e clusio. .a. autem in. b. ex quibus est conclusio.

¶ Ex differentia data oñdit demfatione ostēsiua e ex poribus z notiozibus. na si demfatio oñsiua accipit notiozē pmissam cõcludit notiozē clusionē. oñsiua est ex notiozibus. non aut illa q est ad impossibile. z ex hoc segtur q oñsiua teneat ordinē nãle. est. n. nãle q pmisse sine notiores clusione. ad ipossibile aut tenet ordinem q si natu raz. id ait q (na aut por qd e q. a. in. b. no sit qz. a. i. c.) no esse. q. d. q nãliter pmissa dz e notioz cõclusioe. z hoc facit demfatio oñsiua q. i. accipit. a. no esse in. b. i. pmissã notiozē qz. a. no esse in. c. i. qz clusione. vñ subdit q (prio ra aut) z notioza (sunt cõclusioe ex qbus est cõclusio) su. oñsiua. z subdit q (est aut q est. a. qd e in. c. no esse conclusio. a. aut in. b.) .i. no esse (ex qbus est cõclusio) .i. ex pmiffa. tunc g est supplenda ratio q cuz oñsum sit supra q demõstratio oñsiua negatiua accipit. b. no esse. a. notius qz .c. no esse. a. pz q talis demfatio notiozē accipit pmissaz z est ex notiozibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Non enim si contingit remoueri aliquid hoc conclusio est. illa autem sunt ex quibus.

¶ Remouet circa ptracta qdã cauillationēz. Circa qd duo facit. qz pmoponit cauillationēz. z eã remouet. ibi (Sed hoc qd e.) Posset. n. qs cauillare circa ptracta. d. q cum in demfatioe ad ipossibile ex falsitate clusionis arguat falsitas alicuius pmissaz. vñ ex no e clusione arguat non esse pmissaz q talis demõstratio pcedit ex poribus z ex notiozibus. na facto sillo i regressuz qm ex no esse clusio nē ptingit no esse pmissaz in tali regressu diceret ad vtrã rursus ipsuz no e clone se bz sic pmissa z ipsa iterēptio premissa se bz vt celo. z qz vt dcm est in tali sillo iterēptio clonis est notioz qz iterēptio pmisse. id in ipso regressu pmissa est notioz. hanc ergo cauillationē remouēs ait q (non. n. si cõtingit aliqd remoueri) .i. interim vt bz alia translatio. (hec aut q interim i. f. celo. illa aut sunt) sup. pmisse (ex qb est) sup. talis iterēptio. tunc ergo est supplenda rō qz ex iterēptione cõclusionis interimãt pmissa iterēptio cõclusionis se debet sicut pmissa. in hoc ergo stat tota cauillatio qz ex iterēptioe cõclusionis arguat iterēptio pmisse. videt ex hoc q possumus dicere q iterēptio pmisse sit cõclusio. z iterēptio cõclusionis sit pmissa. z videtur ex hoc etiaz q possumus vltorius arguere q demonstratio ad impossibile accipiat notiores premissas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed hoc qd e ex quo sillogismus e. qd vtiqz sic se bz: quare aut vt totu ad partem: aut pars ad totu se bz. sed que sunt. a. c. z. a. b. propositioes non sic se habent adinuicem.

¶ Remouet hãc cauillationēz. d. (Sed hoc qd e) su. e. illud (ex quo est silis qd vtiqz sic se bz qm aut totu ad prez. aut se bz sic ps ad totu. sed q sunt. a. c. z. a. b. ppones) .i. celo z pmiffa siue iterēptio cõclusionis z iterēptio pmisse (no aut sic se hnt adinuicē) supledu est q bz dcm qz in regressu cu ex iterēptione cõclusionis interimãt pmiffa no

Posteriorum.

referuat forma sillogistica. ideo non possumus dicere ex hoc qd demratio ad impole sit fillis ex notioribus. **C** Du bitaret forte aliqs quo illud ex quo est sillogismus se bz sicut pars ad totuz. aut sicut totu ad parte. **C** Ddm qd illud ex quo e fillis pprie est medius terminus. medius aut terminus se bz ad extremitates vel sicut pars ad totu. vel totu ad ptez. naz in scda figura medius terminis in vtraqz ppone sic se bz sicut totu ad pte. qz in vtraqz pdicat. In tertia aut in vtraqz ppone se bz sicut pars ad totuz. qz in vtraqz subycit. in pma vo medius terminus se bz in ma lozi sicut pars ad totu qz ibi subycit. i. in minor aut sicut totuz ad parte qz ibi pdicat. est ergo intentio phi dicere qd illud ex quo est fillis. i. ex quo inferit aliqd sillogistice oz qd se habeat sicut totu ad parte. vel sicut pars ad totu. i. oz qd sit ordinatu debite fm modu r figurā sillogistica. hoc aut modo non se hnt. a. c. r. a. b. i. d. clo r pmissa in demonstra tione ad impole. cum. n. in tali demratione ex intereptione. a. c. i. cōclusionis regredimur ad interimendum. a. b. i. pmissaz. in tali. n. regressu non seruat illa pportio totius ad parte vel econuerio. i. nō referuat ibi debitus ordo sillogisticus. sic. n. regredi non est sillogicare. r qz non referuat debitus ordo sillogisticus. non possumus dicere qd in tali regressu ipsa conclusio vel interemptio eius sic se habeat sicut pmissa. r id qd interimitur se habeat sicut conclusio. nec possumus vterius ex hoc dicere qd talis de monstratio propter huiusmodi regressus procedat ex prio ribus vel ex notioribus. **C** Deinde cum dicit.

C Si igit ex notioribus sit r credibiliozibus di gnior est. sunt enim vtreqz ex non esse credibi les. sed hoc quidem ex prior. illa vero ex poste riori potior simpliciter vtique erit ea que est impossibilis demonstratio priuatiua.

C Postqz pbs declarauit quo habeat fieri demratio osten siua priuatiua r quo modo habet fieri demratio ad im possibile r dedit dnam inter vtraqz demstrationem r ex dntia data oz pcessus in demratioe onsiua ee naturalē r esse ex prioribus r ex notioribus. In ista parte ex oibus his dictis inferit cōclonē intentā. v3. qd demratio onsiua priuatiua sit potior. qz pcedit ex prioribus r notioribus qz ducēs ad impole que pcedit ex posterioribus. iō ait. (Si igit ex notioribus r credibiliozibus dignior est). i. demon stratio (sunt aut vtreqz) demrationes (credibiles ex non esse). i. vtraqz demratio tam onsiua priuatiua qz ducens ad impole facit fidem p nō esse. aliter tñ r aliter. ideo sub dit qd (hec qdem). i. onsiua priuatiua (ex potior). i. facit fidē ex nō esse potior. i. ex pmissa negatiua potior (illa vero que ē ad impole ex posteriori). i. facit fidem r est credibile ex nō esse posteriori. i. ex intereptione dclonis. r qz sic (vtiqz) priuatiua demonstratio. i. onsiua (erit simplr potior ea). i. qz illa q est ad impole. **C** Dubitaret forte aliquis. qz vides qd vtraqz demonstratio tā onsiua negatiua qz ducēs ad impole sit ex nō esse potior. nā onsiua ē ex nō ee potior. qz ibi pmissa negatiua ex q inferit dclō negatiua est notior. r p dntis dignior r potior cognitioe. qz de tali potitate hic loquimur. sic etiā r in demratioe ad impole credibilitas est ex nō esse potior nō ex nō esse posteriori vt dicit auctor in lra. nā credibilitas in tali demratioe ē ex non ee dclonis. sed qstat in tali demratioe nō esse dclonē est notius. r si ē no tius est pus. ergo credibilitas ibi est ex nō esse potior. **C** Di cendū qd duplr est prius qstū ad pns spectat. v3. fm veri tate r fm ordinē sillogisticuz. fm veritatem. n. si bona sit demratio ad impole semp ex potior nō esse pbat non esse posterior. vt ex nō esse dclonis qd debet ee magis totum r prius cognitione pbat nō esse alliculus pmissaz. qd dz

esse minus r posterior cognitioe. sed lz demratio ad imp pole pcedat hoc mō ex potior nō esse. tñ f3 ordinē sillogisti cuz pcedit ex posteriori. qz ex nō esse dclonis q f3 ordinē sillogisticū ē. posterior probat aliqz pmissaz nō esse qd fm tale ordinē est potior. r in hoc differt a demratioe onsiua. qz puerit ordinē sillogisticū. nec t3 ordinē nālez. nā. n. sillogi smi h regrit qd pmissa sint notiores dclone nō econuerio. **C** Alteri forte dubitare aliqs. qz videt fallū qd vtreqz. v3. taz demratio priuatiua onsiua qz ducēs ad impossibile quelibet sit credibilis ex nō esse. de negatiua. n. ostensus vey est. qz nō esse qd accipit in pmissis. i. ex negatioe ali cuius pmissaz sit fides q non sit dclō. vel fides de dclō ne negatiua. im mo aliqn sit fides ex affirmatiua. nam si cut cum debet per impole pbari negatiua vera cōcludit affirmatiua falsa. r tunc ex nō esse sit fides. qz oppositum dclusionis est non esse. sed si debeat pbari affirmatiua ve ra per impole opz qd dcludat negatiua falsa. tunc ergo nō fiet fides ex negatione. sed ex affirmatione. nam in sillo gismo ad impole semper sit fides ex opposito dclonis. op positum autem dclonis negatiue est affirmatio. fiet ergo tunc fides ex affirmatione r ex esse. nō ex nō ee. **C** Ddm qd sillogismus ad impossibile semp facit fidez ex nō esse. quia semp facit fidē interimendo dclones. iterimere aut dclonem est dclonē nō esse. istud tñ nō esse aliquando qd pollet affirmationi. qz si conclusio sit negatiua faciet fidē ex nō esse dclonē qd equipollebit affirmatiōi. quia nō ee negationes est esse affirmationē. p3 ergo quo demonstra tio ad impole semper facit fidē ex nō esse. Vel possumus aliter soluere qd rō phi qd ostensiu sit potior ducente ad impole nō fundat sup esse. sed fundat sup hoc qd ostensiu accipit pmissas priores r notiores. ad impole accipit dclonē notiorē. in tali. n. sillogismo semper dclō debz esse notior in falsitate. r oppositum eius ex quo pbat oppo situm alicuius ex pmissis debet esse notius in veritate. hoc aut debet esse commune in omni demratione ad im possibile. propter qd omnis demratio ad impossibile ba bet quēdā defectum. quia ibi est pcessus quodamō cōtra naturam sillogismi demstratiui. cuius natura est accipe re pmissas notiores. qd ergo plus ait qd vtreqz demon strationes tam ostensiu priuatiua qz ducens ad impossi bile sunt credibilioz r faciunt fidez ex nō esse. pot dicit qd vt patuit nunqz demratio ducens ad impole est immunis a negatione. r qz nunqz est immunis a negatioe dē semper facere fidem ex non esse. **C** Deinde cum dicit.

C Quare r hac dignior pdicatiua. manifestū ē etiam qd r ea q est impossibilis potior est.

C Quia pbatum est qd negatiua onsiua est potior ea que est ad impole. iō ex hoc. vt dicebat. concludit qd affirmatiua sit potior. iō ait. (Quare pdicatiua). i. affirmatiua (bac). i. negatiua (dignior) sup. est. r quia sic est (manife stū est qd) pdicatiua cū sit dignior qz negatiua (q est r po tior). i. dignior (ea). i. qz illa (q est ad impole). dignior. n. digniore vt supra dicebatur est dignius minus digno.

Quartior antes r prior est scientia que cumqz ipsi quia. r propter quid ea dem est. sed non est ipsius extra eam que est propter quid.

C In toto aut isto libro posterior tradit ars quo ptingat scire p demonstrationē. vñ omnia q dicunt tam in pmo qz in secundo ad hoc referēda sunt. fm aut hoc totus iste liber primus diuidebat in ptes duas. qz in pma agebatur de demonstratione fm se. in secunda vero de demonstra tione prout pna demonstratio comparatur ad aliam.

cap. 23.

z sicut dupl'r possumus log de dem'ratione. sic dupliciter possumus log de ipso scire. nā de ipso scire possumus log simpl'r put accipit simpl'r. v3. q' scire ē p' cām cognoscere z quoniam illius est cā z q' nō cōtingit aliter se h're. z sic lo qui vel sic cōsiderare de scire p'inet ad p'mā p'tem huius libri p'mi. vbi agit de dem'ratione h'z se. Secūdo nō possumus log de scire cōparatiue. v3. put vnū scire cōparatur ad aliud scire vel put vlr scire comparat ad opinari z ad alios habitus cognitionis. sic ergo possumus hāc partem ad pcedētē cōtinuare. v3. q' postq' p'bus determinauit de scire simpl'r z de dem'ratione f'm se. z etiaz determinauit de dem'ratione cōparatiue comparādo vnā dem'ratione ad aliā. In parte ista determinat de scire comparatiue comparando vnū scire ad aliud scire z cōparando ad opinari z ad alios habitus cognitiuos. duo ergo facit. q' p'mo cōparat vnū scire ad aliud. z cōparat scire ad opinari z ad alios habitus cognitiuos. ibi. (Scibile autem z scientia differunt ab opinari.) Circa p'mum duo facit. q' p'mo cōparat scire ad scire ostendens que sciētia sit certior z q' minus certa. z cōparat ipsum scire siue ipaz sciētia ad suū subm z ad sua p'ncipia a g'bus h'z diuersitate z vnitatē. ibi. (Una autē sciētia est.) Circa p'mū tria facit f'm q' tripl'r ostendit vnā sciām esse alia certiorē. scda ibi. (Et q' nō est de subiecto.) tertia ibi. (Et q' est ex minoribus.) Dicit ergo q' (scientia autē est certior z p'or q' est eadē ipsius qz. z ppter qd. sed nō ipsius qz. extra eā q' est propter qd.) q. d. q' scia illa que simul vna z eadē exis cōsiderat qz. z ppter qd est p'or z certior. h'z nō est potior z certior illa q' est ipsius qz. extra z separatim a ppter quid. ¶ Du- bitaret forte aliquis. quō sciētia aliqua sit ipsius qz. t'm. alia ipsius qz. z ppter quid. ¶ Dōm q' scire qz. est triplici- ter. vel p' cām remotā. vel per effectū remotū. vel p' effectū adēquātū. Scire autē ppter qd. est scire p' cām cōuertibilez z adēquātā. ille autē q' nouit cām cōuertibile z adēquātā z sciens ppter qd. de facili pōt scire ipm qz. ideo talis dicit scire vt vnqz. h'z sciens p' cām remotā sciēs sic qz. nō de fa- cili scit ppter qd. i. cām. p'rimaz z adēquātā. talis autē dī scire qz separatim a ppter qd sciens etiā p' effectum siue p'ximū siue remotum nō statim scit propter qd. licz forte admiret vt sciat. nam ex admirari ceperunt phi' philoso- phi. vt dicit in primo metaphysice. sic ergo facile est ex- ponere s'ram phi. nā sciētia acq'sita p' cām adēquātā. di- centē ppter qd. est multo certior z prior q' acq'sita p' cām remotā z per effectus: q' sunt dem'rationes qz. Alio mō pōt exponi s'ra phi' z forte magis f'm intentionem phi' vt di- catur sciētia considerans simul propter quid. z quia. sci- entia subalternans. sciētia autem considerans quia. ex- tra separatim a propter quid. dicatur sciētia subalterna- ta. qd nō sic intelligendū est q' sciētia subalternās cōside- ret oia qz. de g'bus cōsiderat ppter qd. nā vt supra diceba- tur multotiens aliq' sciētie ppter altitudinē scientes spz ppter qd. nesciunt ipsuz qz. nō de oibus g' de g'bus sciunt ppter qd. sciunt qz. sed ecōuerfo de oibus de g'bus sciunt qz. sciunt ppter qd. de nullo. n. cōsiderat geometra qz. de quo nesciat ppter qd. nisi sit p' se notū vel valde p'ximuz ei qd est p' se notū. sciētia g' subalternās z si f'm q' huius considerat ppter qd. sepatū a qz. nunq' t'n considerat qz. separatū a ppter qd. nam sciētia subalternās h'z q' huius de nullo scit qz. de quo nesciat ppter qd. sed sciētia subal- ternata considerat qz. separatū a ppter qd. vt p'spectiuus f'm q' huius de multis scit qz. de g'bus nescit ppter quid. sed supponit illa a geometra tanq' a supiori artifice. dixi- mus autē q' sciētia subalternās f'm q' huius nihil suppo- nit de quo nesciat reddere cām nisi illud sit p' se notum vel p'ximū. nam geometra supponit q' h'z de puncto ad

punctū rectā lineā ducere. p'bat t'n hoc i sexto physicoz. vbi ostendit q' inter q'libet duo p'icta cadit linea media sed hoc nō accipit geometra vt subalternās. h'z vt dependēs ab alia scia. sciētia g' vt subalternās z vt nō dependēs de nullo cōsiderat qz. de quo nō cōsideret p' qd. Vel possumus dicere q' hoc ē valde p'ximū ei qd est q' p' se notū. z iō despiciat geometra sup hoc dem'rationem adducere. Possumus et z tertio r'ndere q' de paucis vel de vno aliq' p'iculari nō est curādū. q'n ergo dī q' illa sciētia est min' certa q' cōsiderat qz. separatū a ppter qd. intelligedū ē q' in plurib' z in multis ita se h'z. h'z q' dō in aliq' vna p'pōne ita se h'z nō est multū curādū. Est g' intentio phi. q' sciētia subalternās est certior eo q' nō cōsiderat qz. separatū a ppter qd. i. nō cōsiderat qz. qd nesciat resoluerē in ppter qd z i. cāz. scia aut subalternata ē minus certa. qz cōsiderat qz. separatū a propter qd. i. considerat qz. qd f'm q' huius nescit resoluerē in propter quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que non est ex subiecto illa que est de sub- lecto. vt arithmetica armonica.

¶ Ponit secundam comparationem vel dat secundū docu- mentū ad cognoscendum sciētia certiorē dicens. (Et q' nō est de subiecto) s'ra. sensibili. i. sciētia que ē magis ab- stracta z minus mālis est su. prior z certior (illa). i. q' illa (que est de subiecto) s'ra. sensibili. i. q' illa que est minus abstracta q' est magis de subiecto sensibili (vt arithmeti- ca) que est de numero simpliciter est certior. quia est ma- gis abstracta q' (armonica). i. q' musica que est de nu- mero contracto ad aliquid sensibile z relato ad fontem.

¶ Dubitaret forte aliquis. qz videt istud documentum esse idēz q' p'mo. nā arithmetica z armonica sic se habēt q' vna est subalternans. alia subalternata. vna dicit pro- pter quid. z alia qz. ¶ Dōm q' hoc z' documentum est aliud a p'mo. p'mum. n. documentū innitit huic veritati q' causa est certior effectū. nam effectus nō est notus sim- pliciter nisi per causam. z propter qd vniq' qz z illud ma- gis. erit ergo causa simpliciter notior z certior effectū. z qz sciētia dicens propter qd cōsiderat cām. dicēs qz. cōside- rat effectū. nō est q' scia ppter qd. certior sit scia qz. Hoc autē z' documentū innitit huic veritati q' forma p' se lo- quēdo est notior q' materia. nam materia non cognoscit nisi p' analogiā ad formā. z qz sciētia magis abstracta ē sciētia magis formalis minus abstracta est magis ma- terialis. nō est q' scia que est minus de subiecto sensibi- li tanquam magis abstracta z formalior sit certior q' scia magis de subiecto sensibili que est mālior. differūt ergo hec duo documenta formalit. p'nt t'n eē in codē subiecto. vt illa eadē scia q' est de subiecto magis sensibili z est ma- gis mālis pōt cōsiderare qz. z esse subalternata. z illa q' est de minus subiecto sensibili. z que est magis formalis p' considerare ppter qd. z esse subalternans. z pōt cōtinge- re q' hoc scdm documentū non concurrat cū p'mo. nā cū tres sint modi essentialis p'hye p'hyicus mathematicis z diuinis. mathematica que est de subiecto magis abstra- cto. vtputa geometria que est certior q' nālis sciētia que est de subo magis sensibili. nec t'n propter hoc naturalis phiā subalternatur geometrie. ista ergo duo documenta non sunt z idem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et que est ex minoribus ea que est ex appo- sitione vt geometria z arithmetica. Bico autē ex additione vt vnitas. substantia est sine posi- tione. Punctus autem substantia posira. hoc autem est ex appositione.

¶ Dat tertiū documentū dicēs. (Et) sciētia (q' est ex mi

noibus) est sup. certior (ea q̄ est ex appositione vt geometria) .i. q̄ geometria (arismetica) su. est certior. et exponit se qd appellat ex minoribus. d. (dico autē) ex minoribus q̄ nō est (ex appositione) vel vt hñt alig textus (dico autē ex additione) .i. expono quid appello ex additione (vt vnitas est suba sine positione punctus autē est suba posita. hoc autē est ex positione) .vz. cōsiderare de re magis cōtracta. punctus ergo q̄ dicit positionē in cōtinuo se hz p additionē ad vnitatē q̄ est sine tali pōne. geometria ergo q̄ est de puncto est ex appōne et ex additione qz aliquid addit punctus supra vnitatē. arismetica q̄ est de vnitate est ex minoribus. qz est de vnitate q̄ nō hz talē positionē. sō arismetica est certior q̄ geometria. ¶ Dubitaret forte aliquis. qz videt hoc documētū esse idē cū scōdo. nam illa scia que est ex additione est maior illa q̄ est ex minoribus formalior et abstractior. et in hoc cōsistebat vtrius scōdi documētū. ¶ Dōm q̄ hoc documētū tertiu nō est oīno idē cū scōdo. hz tñ magna cōformitatē cū illo. nā vtrūq; documētū in hoc cōsistit q; scia que ē de magis formali ē certior q̄ ē d magis māli. S; magis formale et magis māle possunt cōsiderari duplr. vel p cōparatiōez ad māz sensibile de q̄ cōsiderat nālis. vel ad māz intelligibile siue imaginabilez de qua cōsiderat mathematicus. Scōm ergo documētuz ab hoc tertio differt. qz illud qd cōcernit māz sensibilez vt illa scietia dicat certior que abstrahit a mā sensibili. illa minus certa q̄ ē de subo magis sensibili. sed hoc documētū tertiu vt cōiter ponit sumit p comparationem ad materiā intelligibile siue imaginabile. dicemus enim q̄ in cōsiderādo materiā intelligibile siue imaginabilez sunt gradus. nulla. n. scietia mathematica oīo abstrahit a materiā intelligibili siue imaginabili. propter qd non posset arismeticus cōsiderare de substantiis separatis. nec spectaret ad ipsuz cōsiderare de eaz numero. attamē inter ipsa mathematica quedam sunt magis materialia qdā minus. vt punctus est materialior vnitate. nam punctus dicit quandā situationē inter partes. vel dicit quandā situationē relatā ad aliquid hñs partes et qz positio sumit respectu partiu. punctus qui in suo intellectu talem situationē includit et talē relatiōez ad partes dē esse suba posita vel positionez hñs. vnitas autē caret tali positione. nō q̄ repñt vnitas q̄ est pncipiū numeri sine cōtinuo. sed qz intellectus vnitatis pcedit oēm intellectū cōtinui et oēm intellectum partiu. et ideo vñ fm q̄ vñū semp ē in diuisibile. nec est hoc pter rationem q̄ aliquid nō habeat esse nisi in aliqbus. et tñ sit intellectus eius pter oēm intellectū tallum. vt genus nō hz esse nisi in spēbus. et tñ itellctus generis pcedit omnē intellectum spērū. sicut intellectus vnitatis pcedit omnē intellectū partiu. licz vñū qd est pncipiū numeri nō habeat esse nisi in cōtinuo et i habente partes. vñū ergo qd est pncipiū numeri licet non sit oīno quid abstractū a materiā intelligibili vel a materiā imaginabili a qua materiā sunt abstracte substantie separate. qz sunt oīno entia preter materiā itelligibile. vt declarari hz in octauo metaphysice. attamē hz materiā intelligibile vel imaginabile magis circūcernit punctus et cōtinuū q̄ vnitatis. eo q̄ situatio et positio est de intellectu puncti et cōtinui. q̄ nō est de intellectu vnitatis. propter qd patere pōt quō differt hoc documētuz tertiu a scōdo. et qualr veritatē habeat istud tertiu documētuz. ¶ Uterius forte dubitaret aliquis quō vnitas sit substantia sine positione. ¶ Dōm q̄ vno modo pōt saluari vt sit locutio fm modū platonici qui nō distinxit inter vñū qd est pncipiū numeri et qd cōuertit cum ente. et qz vnus qd cōuertit cū ente est idē essentialiter cū ente. et dicit subam cuiuslibz rei. phus qui nō curat de exēplis aliquando in

suis exēplis loquit̄ s; modū alioz phoz. et sō dixit q̄ vnitas erat suba. qd aut postea addidit q̄ erat sine positione. hoc addit qz fm vitate intellectus vnitus loquendo ē de vno qd ē pncipiū numeri nō includit intellectu situationē nec positionē sicut intellectus puncti. Vel possumus dicere qz vnitas ē substantia nō cuiuscūq; s; substantia numeri. qz ex vnitatibus substantiālr cōponit̄ nūerus. Substantia. n. vno mō dicit eēntiā cuiuslibz rei. vt p; ex qnto metaphysice. et qz numerus ex vnitatibus eēntiālr cōponit̄. erit vnitas substantia numeroz. Isto ēt modo fm platonicos punctus est substantia continuoz. qz punctus motus fm platonē facit lineam. linea superficies. superficies corpus. fm hoc ergo cōtinuus erit essentialiter ex punctis. et punctus erit substantia cōtinuoz sicut vnitas numeroz. ergo tuz punctus q̄ vnitas est qdā substantia. s; punctus est substantia positionē hñs. qz in suo intellectu includit situationē vel positionē. vnitas autē est substantia nō hñs in suo intellectu situationem nec positionē. Possumus autem et; re sponderē vt illud dicat suba alicuius sine quo aliquid non remanet. vel illud dicat suba alicuius qd igrēdit̄ substantialiter eius diffinitionē. et hoc modo punctus est substantia cōtinui. qz sine puncto vel in actu vel in potētia nō hz esse cōtinuū. sicut etiā punctus ē substantia lineę. qz ingredit̄ substantialē diffinitionē eius. q̄ autē istis modis vnitas sit suba numeroz. qz sine vnitate non hz esse nūerus. et qz vnitas igrēditur subalē. i. essentialē diffinitionē numeri. nulli est dubium. ppter qd p; quō tam puncto q̄ vnitas dicatur substantia quomodo autēz punctus sit positionem habens. vnitas vero sit non habens declaratum est per iam dicta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Una autēz scietia est que est vnus generis quecuq; ex primis componitur: et partes aut passionēs horum sunt per se.

¶ Comparat ipsam scietia ad suū subm et ad sua pncipia a quibus hz vnitates et diuersitatē. duo ergo facit auctor. qz pmo ostēdit ex qbus subis hñt esse scie et p q̄ pncipia. et ostēdit ex qbus subis et p que pncipia nō hñt esse scietie. ibi. (Sed eius qd est a fortuna.) Circa pñū duo facit fm q̄ duo sortunt̄ ex subiectis et ex pncipijs. vnitate. i. et diuersitatē. pmo ergo ostēdit quō scietia ex subo et pncipijs sortit̄ vnitate. et quō diuersitatē. ibi. (Altera autē.) Dicit ergo q̄ scia autē est vna q̄ est vnus generis. i. subiecti (q̄cunq; pponit̄ ex pñis) .i. ex eis dē pñis pncipijs (preo autē et passionēs hoz) .i. tuz subl q̄ pñi (sunt p se) .q. d. q̄ scia isto mō hz vnitate ex subiecto et ex pncipijs. qd. i. in se d; bfe q̄tuor. pmo q̄ subm suū sit vnus generis. et quantum ad hoc ait q̄ scia ē vna que est vnus generis. secundum q̄ circa illud genus subiecti negociet̄ fm eadem pncipia prima. et regrit̄ ad vnitatē scie q̄ circa idem genus subiecti sic negociet̄ p eadez pncipia prima q̄ cōsideret p se pres illius subiecti. et vltimo q̄ cōsideret hoz. i. tuz subiecti q̄ pñi p se passionēs. cum ergo in lra dicit̄ (preo autē et passionēs hozū sunt per se) illud per se d; referri ad partes et ad passionēs. ¶ Dubitaret forte aligs qd sit esse scietia vnus generis subiecti. ¶ Dōm q̄ esse scias vnus generis subiecti est esse vnus generis subycibile per quod solū excluditur equiuoatio. nā genus subycibile est in plus q̄ genus pdicabile. nam analogia entis impedit genus pdicabile. ens. n. qd ē analogū ad. r. pdicamentum non est genus ad illa. talis tñ analogia nō impedit genus subycibile. est enim. de toto ente vna scietia vt metaphysica que est entis in eo q̄ ens vt declarari habz in quarto. ¶ Uterius forte dubitaret aliquis. cum posite sint q̄tuor conditiones ad vnitatē scie videlicz vnitas generis

subyctibilis identitas primorum principiorum quod habeat per se partes et per se passiones. quid per quilibet conditiones excludit. **C**onsequenter quod ex eo quod scientia dicitur esse unius generis subyctibili ut per se in dicta excludit equiuocum. de equiuoco autem per se quod equiuocum non est una scientia. Ex secunda autem conditione excluditur diuersitas considerationis. nam de eodem subiecto possunt considerari diuerse scientie diuersimode. illud enim idem corpus quod considerat naturalis considerat et mathematicus. sed naturalis considerat hoc corpus secundum quod est quale. secundum quod est actiuum. secundum quod est passiuum. secundum quod transmutat. vel secundum quod transmutatur. ideo principia que assumunt plus naturalis ut considerantur ex motu sumuntur. dicitur et quod naturalis considerans sic de corpore non abstrahet a materia sensibili. quia corpus est sensibile per qualitatem loquendo de sensibus exterioribus sicut est imaginabile per quantitatem. mathematicus vero considerat de illo eodem corpore non ut quale nec actiuum nec passiuum. sed ut quantum. ideo principia sua assumunt ex quantitate. Et si dicatur quod de quantitate considerat naturalis. dicitur dicitur quod de quantitate considerat naturalis ut est qualitati diuersa. mathematicus vero ut est a qualitate abstracta. Quis ergo de eodem consideret naturalis et mathematicus. tamen quod non eodem modo considerat. ideo hec scientia et illa non videntur eisdem principijs primis. sed naturalis ut dicebatur magis innititur principijs sumptis ex motu. mathematicus ex quiete. Et quo apparet quod hec prima principia non intelliguntur extra genus cuiusmodi sunt omnia corpora. sicut de quolibet affirmatio. sed intelliguntur prima principia que sunt prima secundum propria considerationes scientie. ut si sic eisdem primis principijs hoc est negociari secundum eandem considerationem. Ex tertia autem conditione quod partes debent esse per se ostenditur quod non est simpliciter eadem scientia subalternata cum subalternante. non enim dicere possumus quod linea simpliciter de qua est geometria sit per se totum ad lineam visuale de qua est prospectiva. forte per se diuiditur linea in lineam rectam et curuam. non autem per se diuiditur in visuale et non visuale. sicut quod visuale et non visuale non sunt per se partes linee. Ex quarta autem conditione ex eo quod additur quod debet esse per se passiones excludit ab unitate scientie consideratio per accessum. non enim spectat ad unam et eandem sciam considerari nisi ea que sunt per se. verum quod ea que per accessum sunt uni scientie possunt esse per se alij sicut ea que sunt per accessum uni sensui possunt esse per se alij. sicut sapor qui per accessum comparatur ad visum per se comparatur ad gustum. licet una et eadem scientia que considerat aliquid sub se per se non possit considerari ea que respicit illud subiectum per accessum. non est inconueniens illa per accessum posse esse per se de consideratione alterius scientie. ut multa sunt per accessum corpori mathematico. de quibus non potest intrinsece geometria. que sunt per se corpori naturali de quibus potest intrinsece physica. **C**onsequenter forte dubitaret aliquis cum assignate sint quatuor conditiones ad hoc quod sit scientia una que illarum conditionum sit formalior et potior. **C**onsequenter dicitur dicitur quod debent esse eadem prima principia. vel quod esse eadem consideratio est formalior et potior. Nam tota ratio quare scientia est una est quod considerat de omnibus secundum considerationem unam. vel quod idem est. quod considerat de omnibus secundum eadem principia prima sumpta secundum propria considerationes. cum enim hec conditio habet esse in aliqua scientia una dicitur quod ibi sunt omnes alie tres conditiones. nam secundum unam et eandem considerationem non possunt considerari que non sunt eiusdem generis subyctibilis. talia enim non possunt reduci in eadem principia prima propria. Rursus que non sunt per se partes eiusdem subiecti vel non sunt per se passiones subiecti vel partium subiecti cadere sub eadem consideratione est impole. et talia contineri sub eisdem primis principijs loquendo de principijs primis proprijs. Et ut melius pateat intentio philosophi dicitur dicitur quod secunda conditio est secundum quod formalis est scientia una. imaginabimur

enim quod quicquid considerat geometria considerat in eo quod quantum vel in eo quod est principium quantitatis. et secundum hanc considerationem accipiet quodam principia prima que erunt propria geometrie. sub quibus militabit omnia de quibus considerat geometria. et ex hoc erit unitas in tota scientia geometrie. accipiet enim geometria tanquam principia propria diffusionem puncti linee superficie et anguli et figure et ceterorum talium ex quorum conditio et ex quibus principijs dependet omnia que sunt in geometria. ex hoc ergo sine ex hac conditioe secunda habet formaliter et principaliter unitatem scientie. Alie autem tres conditiones nobis insinuat ad que potest se extendere scientie unitas. Sic ergo exponemus textum philosophi quod si scientia precedat secundum considerationes. vel quod idem est si precedat secundum eadem principia et prima in quo consistit secunda conditio. tanta ex hoc fortiter identitate quod una et eadem scientia ex his considerare poterit de omnibus que sunt eiusdem generis subyctibilis. que fuit conditio prima. non enim erit alia scientia de ente mobili secundum quod ens. et de ente immobili. sed postquam est ibi consideratio una. quod quicquid considerat in eo quod ens de toto ente tanquam de uno genere scibili poterit esse scientia una. Rursus si scientia precedat secundum eadem considerationem non solum poterit esse una. et eadem de toto subiecto. sed et de omnibus per se partibus subiecti tam subiectiuis quam essentialibus. ut si ysocheles vel ysopteros vel quod idem est triangulus habens duo equalia latera et habens omnia equalia non sunt per se partes subiecti trianguli. quod sunt per se species eius. erit de consideratione unius et eiusdem scientie. Illa ergo una et eadem scientia que considerat de toto genere subyctibili. que fuit conditio prima. illa eadem una ex his considerabit de omnibus per se partibus illius subiecti. que fuit conditio tertia. quod totum ideo contingit quod de omnibus talibus considerat secundum eadem principia propria prima. vel quod idem est de omnibus talibus considerat secundum considerationem unam. si enim corpus mobile ad formam et mobile ad situm sunt per se partes corporis mobilis non erit alia scientia que considerat de toto corpore mobili et de talibus per se partibus. et quod dicitur est de partibus subiectiuis intelligendum est de partibus essentialibus. ut si materia et forma sunt per se partes essentialis corporis mobilis non erit alia scientia considerans de corpore mobili. et considerans de materia et forma que sunt per se partes essentialis eius. Et quod dicitur est de per se partibus in quo consistebat conditio tertia. intelligendum est de per se passibus. in quo consistit quarta conditio. una enim et eadem scientia que considerat de eodem et de per se partibus subiecti considerare poterit de omnibus per se passionibus tam subiecti quam partium. que autem cum tanta diuersitate quanta est in omnibus que sunt in omni genere subyctibili. et que est in omnibus partibus eius et in omnibus per se passionibus potest stare unitas scie totum sumit ex secunda conditioe. quod de omnibus considerat secundum eandem considerationem et secundum eadem propria principia prima. scientia ergo tanta fortiter unitate ex proprijs principijs primis. ex quibus consurgit unitas considerationis. quod secundum talia principia una ex his considerare poterit de toto genere subyctibili. de omnibus per se partibus eius. et de omnibus per se passionibus. **C**onsequenter dicitur.

C Altera autem scia est ab altera quod scilicet quod principia neque ex eisdem neque ex alterutris sunt.

Conditio quoque scia habeat ex suis principijs diuersitatem. Circa quod duo facit. quod primo facit quod dicitur est. et quod dixerat probat per signum. ibi dicitur autem est signum. Dicitur ergo quod altera autem scia est ab altera quod quorundam principia nec ex eisdem nec ex alterutris sunt. quod dicitur quod tunc est scia altera que sic habet altera principia quod principia altera nec sunt ex eisdem principijs nec sunt altera ex alteris. nec sunt ex se inuicem. **C**onsequenter dubitaret forte aliquis. quod cum unitas scie sit ex unitate subiecti erit ergo alteritas ex alteritate. non bene ergo fecit plus volens determinare de alteritate scie quod

Posteriorum.

nihil tetigit de subiecto. s. solum de principio. **C** Dñm qd fm quosdam vnitas scientie est ex vnitate generis subycibilis. ideo volens plius determinare de vnitate scientie ait qd scientia est vna que est vnus generis. s. subycibilis. sed vt dicit alteritas scientie est ex alteritate principior. ideo volens determinare de alteritate ait qd scientie sunt altere quaz pncipia sunt altera. sed hoc nō est rationabile dicitur. semper. n. res ex eisdem generat et corrumpit ex eisdem. s. opposito modo factis vt declarari hz in scdo ethicoz. quare si vnitas scientie causatur ex vnitate subiecti. et alteritas ex alteritate subiecti. non est enim rationabile qd ex vnitate vnus causetur vnitas. et ex alteritate alterius alteritas. Propter quod dicere possum qd Auerrois ac si responderet huic questioni supplet banc lram dicens qd scientie sunt diuerse quaz pncipia prima sunt diuersa et subiecta ipsaruz diuersa. Vel possumus aliter rñdere ad qd nō qd scientia est vna qd cōsiderat de vno genere subycibilis fm vnā cōsiderationē vel fm eadē pncipia pma propria. cōsiderare aut de eodez genere subycibili hoc ē materiale in vnitate scientie sed cōsiderare fm eandē cōsiderationē et fm eadē ppria pncipia pma hoc est formale. vt ergo plius ostenderet hoc esse formale: illud autē materiale. et hoc esse potius et pncipalius illo totā vim alteritatis scientie tribuit alteritati pncipior. **C** Alterius forte dubitaret aliqs quō scientie sunt altere quando sic se hñt altera pncipia qd nec sunt ex eisdem nec ex alteris. **C** Dicendum qd hñ pncipia accipiēda sunt pma nō qualitercūq. sed pma in sciētia. pōt ergo vna sciētia hñe altera pncipia si illa altera sint ex eisdem vel si illa altera sint ex alteris. i. ex se inuicē. **C** Metaphysica. n. cōsiderat de ente et de suba nec sunt oīno eadē pncipia supra ex ente et ex suba. attñ qz pncipia sumpta ex suba fm cōsiderationē metaphysicā reducunt in pncipia sumpta ex ente. vel qd idē est qz apud metaphycū cōsideratio sube reducitur in cōsiderationē entis. qz nō cōsiderat de suba nisi vt in ea saluat cōsideratio entis: sic cōsiderare de substātia et de ente nō facit alteritatē simplr in cōsiderationē. qz altera cōsideratio est eo altera. sic etiā eadē metaphysica qd cōsiderat de ente cōsiderat de oibus pdicamentis qd sunt p se partes entis. s. ergo sit alia cōsideratio vnus pdicamentū et alia cōsideratio alterius. he tñ cōsiderationē due altere nō faciunt alteritatē in metaphysica. qz iste due cōsiderationē altere sunt ex eisdem. nā non cōsiderat metaphysicus de pdicamentis qd sunt altera adinuicē nisi fm cōsiderationē vnā et eandē vt fm cōsiderationē entis. et vt talia pateant p exēplū dicemus qd pncipia substātie sensibilibus sunt substātia vt sunt materia et forma. pncipia accidentis nō sunt substātia. s. sunt accñtia pncipia aut totius entis causati non sunt accidentia nec materia et forma. sed actus et potentia. totū. n. ens causatur tanqz in sua pncipia essentialia reducitur in actum et potētiā. eadem g metaphysica cōsiderat de accñte et de eius pncipys. de substātia sensibili et de eius pncipys. de ente et de ei pncipys. et tñ pncipia substātie et pncipia accñtis non sunt eadē attamen fm cōsiderationē metaphysicā hñ pncipia sunt ex eisdem et ppter eadē. s. ppter pncipia entis. bñ enī videt metaphysicus et ad eū spectat cōsiderare qd pncipia sube sunt alia a pncipys accidētis. s. ipse nō cōsiderat de suba et de accñte et de eoz pncipys nec de diuersitate ipsorum nisi ex hoc pfectius cognoscat nām entis. sic et vt dicebat pncipia substātie sensibilibus nō sunt eadē cū pncipys totius entis. sunt tñ ex alterutris qz pncipia sube reducitur metaphysicus in pncipia entis vt nām et formā in actū et potētiā. et quod dñm est de substātia respectu entis intelligendum est de accidente. **C** Deinde cum dicit.

C Huius autem signus est euz in indemonstrabilia veniat. oporteret. n. ipsa in eodem genere esse his que demonstratur.

C Quod dixerat manifestat per signum. Circa qd tria facit. qz primo adducit signum. et illud signū pbat aliud signum. qd dixerat qd ex alteritate principiorum habet esse alteritas in scientia. ne ex hoc aliqs crederet qd nullo modo p altera pncipia nec p altera media posset cōcludi vna et eadem conclusio oñdit quō hoc fieri possit. scda ibi. (Signum aut.) tertia ibi. (Plures aut.) Dicit ergo. (Vnius aut signum est) qd ex alteritate principiorum habet esse alteritas scientie (cū veniat in indemonstrabilia) i. ad indemonstrabilia (opz ipa) indemonstrabilia (esse in eodem genere) i. pertinere ad idem genus subycibile (cū his qd demonstrant). q. d. qd ea qd demonstrant et qd sunt demōstratiōis conclusio pñt ad idē genus subycibile cū ipis indemonstrabilibz p que demonstrant. vtpota si pbat hoc passio. v. posse collocare triagūlū eglez de hoc subiecto vt de quilibet linea data p hoc pncipiū indemonstrabile. qz sup quolibet cetro circuli qstūis spaciū potes occupādo describere. oia ista pñt ad genus cōtinuū. de quo tanqz de subo ē geometria. **C** Notādū aut qd si demōstrata sunt in eodē genere cū indemonstrabilibus ergo a destructione istis in demōstrabilia vel si pncipia sunt diuersa. genere. ita qd sic sunt altera qd nec sint ex eisdem nec ex alterutris erunt demōstrata altera gñe. nō ergo pñt ad idē genū subiecti. et pñs nō cēt de eis aliqua sciētia. ergo qz demōstrata sunt in eodē genere cū indemonstrabilibus. signū est qd diuersitas indemonstrabilium siue pncipiorum facit diuersitatem in genere demonstratorum siue in sciētia. **C** Notādū etias qd sic arguere vt arguit plius demōstrata sunt in eodem genere euz indemonstrabilibus. ergo a destructione istis diuersitas pncipiorum indemonstrabilium facit diuersitatem in genere demonstratorum et in sciētia: et arguere a posteriori. et per istis est arguere per signum. **C** Deinde cum dicit.

C Signum autem huius est euz in indemonstrabilia per se ipsa in eodem genere sunt et proxima.

C Probat hñ signū p aliud signū. et habet cōiter talis ista (signum aut huius. qz cū indemonstrabilia p se ipsa sunt in eodem genere. et proxima) et est ista falsa. vt p per alia trāslationē vbi sic dicit (signum aut est et huius cū que demōstrant per ipsa in eodem genere sunt et cōgenita). vñ sic dicit vicere ista nra (signū aut huius cū i demōstrabilia p ipsa eodē genere sunt et proxima) et est intellectus littere qd signū aut huius est qd indemonstrabilia sunt in eodem genere euz his que demonstratur. euz demōstrabilia per ipsa. s. indemonstrabilia pncipia et prima demonstrata per talia demonstrabilia sunt in eodem genere. **C** Notādū aut qd si per alia qua pncipia indemonstrabilia demōstrantur aliqua. et per illa demonstrata demōstrantur alia pncipia talibus demonstrabilibus illa pncipia erunt in eodem genere cū illis demōstrabilibus. ergo cum prima. i. cum demōstrabilia infinita sunt in eodem genere cum superioribus demōstrabilibus p que demōstrant signū est qd ipsa demōstrabilia superiora sunt in eodem genere cum indemonstrabilibus per que demonstrantur. est enim sic arguere a posteriori. et ideo est arguere per signum. **C** Deinde cum dicit.

C Plures autem demōstrationes esse eiusdem possibile est: nō solū ex eodem ordine accipienti non pnt nullū medium. vt eoz qd sunt. a. b. c. et d. et e.

C Ostēdit quō eadē possint cōcludi p diuersa pncipia vel per diuersa media. Circa quod tria facit. qz primo ostēdit qd hoc possit fieri per diuersa pncipia eiusdem ordinis

scdō q̄ possit p̄ diuersa p̄ncipia contraria r̄ nō eiusdē ordi-
nis. q̄ exēplificauerat de p̄ma figura. ait q̄ debem̄tis
quō fiat itēdere p̄ alias figurar. scdā ibi (S̄z ex altero)
tercia ibi (Intendere at̄) Dicit ḡ q̄ (eiusdē. s̄. r̄clonis) possi-
bile est eē plures dem̄strationes (p̄ plura. s̄. media) nō so-
lum ex eodē ḡnē accipiēdo mediū nō cōtinuum (s̄z sup̄.
ex alio ordine). q̄. d. q̄ eiusdē r̄clonis p̄nt eē p̄les dem̄tra-
tiones accipiēdo mediā nō cōtinua ex eodē ordie. r̄ etiāz
accipiēdo talia mediā ex alio ḡnē. r̄ exēplificat de me-
dyō nō cōtinuis eiusdē ordinis. d. (vt eoz q̄ sunt. a. b. .i. i.
s̄toz duoz extremoz q̄ sunt. a. r̄. b. media su. p̄nt eē (c. d.
r̄. i.) vel vt habēt aliq̄ textus (c. r̄. d. r̄. z. s̄) r̄ sic fiet demō-
stratio eiusdē r̄clonis p̄ tria mediā. q̄dā textus videntur
exēplificare de q̄tuor medijs. ponūt enim loco medioz.
c. r̄. d. i. s̄. ¶ Notandū aut̄ q̄ vt pateat in terminis sp̄ali-
bus q̄ hic d̄r. Sciendū est q̄ triangulus diuidit̄ in duas
sp̄s. v̄z. in eglaterz r̄ nō in eglaterz. ois. n. triangulus vel
bz latera eglia vel nō eglia. Rursus triangulus nō eglā-
terus nō est sp̄s sp̄alissima s̄z subalterna vel est gen̄ sub-
alternū. h̄z enim sub se duas sp̄s. v̄z. egrurim. scaleno-
nē. Nam nō h̄re eglia latera pōt esse dupl̄r. vel q̄z h̄z duo
eglia r̄ tertium ineq̄le. r̄ tūc d̄r egruris vel ysocheles. vt
q̄z h̄z oia ineq̄lia r̄ tūc d̄r gradatus vel scalenon. s̄z hoc
ergo dicemus q̄ h̄re tres p̄petit h̄ic egruri descripto in
puluere p̄ egrurē. egruri aut̄ p̄ triangulū nō eglateruz.
triangulo aut̄ nō eglatero p̄ triangulū simpl̄r. triāgulo at̄
simpl̄r nō p̄petit p̄ aliud subim: sed p̄ aliā cām. vt p̄ h̄re an-
guli extrinsecū. ḡ. a. de. b. i. h̄re tres egruri descripto i pul-
uere poterit. p̄bari p̄ q̄tuor mediā. v̄z. p. d. c. i. s̄. i. p̄ h̄re an-
guli extrinsecū. p̄ triangulū simpl̄r. p̄ triangulū nō e qui-
laterū. r̄ p̄ egrurē. nā oē habēs angulū extrinsecū. ois tr̄-
angulus. ois nō eglaterus. ois egruris h̄z tres. hic egru-
ris descript̄ ē oia ista. ḡ. r̄. c. ¶ Dubitaret forte aliqs quō
ista mediā sunt eiusdē ordinis nō cōtinua. ¶ Dōz. q̄ ista
mediā accepta sunt eiusdē ordinis q̄ sunt ex se inuicē p̄e-
dicabilia q̄z de egruri p̄dicat̄ nō eglaterus. de nō eglate-
ro triangulus. r̄ de oibus istis p̄dicat̄ h̄re angulū. sunt aut̄
ista mediā nō cōtinua. q̄z hec est dem̄stratio p̄ticularis nun-
q̄ aut̄ in demōstratione p̄ticulari mediū est cōtinuū v̄tr̄i-
q̄ extremitati. sed solū hoc pōt esse in dem̄stratione potis-
sima r̄ in v̄l. vt si a subo puta. a. fluit imēdiate hec passio
b. r̄ mediate fluat passio. c. c. nō imēdiate se habebit ad.
a. r̄ multo magis nō se habebit imēdiate ad ea que sunt
sub. a. sed. b. imēdiate se habebit ad v̄trūq̄ extremozum
ad. c. r̄ ad. a. nō aut̄ ad ea q̄ sunt sub. a. ḡ si h̄re tres fluit a
triangulo mediate habere angulū extrinsecum habere
tres nō se h̄z imēdiate ad triangulū. nec ad ea que sunt
sub triangulo. sic etiā nec habere angulū extrinsecum
se h̄z imēdiate ad ea que sunt sub triangulo. si ḡ h̄re tres
p̄betur de hoc equicruri descripto mediū acceptum non
erit cōtinuū v̄tr̄iq̄ extremoz. i. non se habebit imēdiate
ad v̄trūq̄z. habebit. n. se imēdiate ad minozem extre-
mitatē non ad maiorē. nam equicruris imēdiate se h̄z ad
hunc equicrurim. nō autēz ad habere tres. Si vero accl-
pietur p̄ medio habere angulū extrinsecū. tunc mediū
acceptū haberet se imēdiate ad minozē extrematē. s̄.
ad habere tres. sed non ad minozē vt ad hunc equicrurē
sed si accipiet̄ p̄ medio triangulus simpl̄r vel triangulus
non equilateris tunc mediū acceptū nō esset cōtinuūz
nec imēdiate alicui extrematū. p̄z ergo quō ad v̄nam r̄
eandē cōclusionē concurrūt multa mediā. vtputa q̄tuor
r̄ etiāz plura possent concurrere si acciperet̄ aliqua figu-
ra supra triangulū. r̄ acciperetur aliqua eius passio. p̄p̄tia.
q̄z tunc inter illam passionem r̄ h̄ic triangulū cadere pos-
sent multa talia mediā. nec obstat quod in hoc libro di-

ctur. q̄ augentur demōstrationes nō p̄ mediā. q̄z intell̄-
gendū ē de medys potissimis r̄ eq̄ potissimis. mediā eniz
accepta nō sunt oia potissima nec eque potissima. q̄l̄ter
aut̄ ista plura mediā sunt eiusdē ordinis nō cōtinua est
per habita declaratū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sed ex altero vt sit. a. trāsmutari. in quo afit
.d. moueri. sed. b. letari. r̄ iteruz. i. q̄scere. ve-
rum est igit̄ r̄. d. de. b. r̄. a. de. d. p̄dicari. letas
enim mouet̄: r̄ q̄d mouet̄: trāsmutat̄. iteruz
r̄. a. de. i. r̄. i. de. b. veruz est p̄dicari. ois eniz
letans q̄scit r̄ q̄scens trāsmutatur.

¶ Dicit quō hoc possit fieri per mediā nō eiusdem ordi-
nis sed cōtraria nō de se inuicē p̄dicantia. v̄num enim
r̄ idē vt. a. de. b. i. trāsmutari de letari pōt oñdi per me-
diā contraria v̄z. p. d. r̄. i. i. per moueri r̄ quiescere. nā moueri
r̄ q̄scere sunt tria. r̄ tū p̄ v̄trūq̄z istoz pōt oñdi q̄ letas
vel q̄ delectans trāsmutat̄. nā omne delectas r̄ potissi-
me loquēdo de delectatione sensibili mouet̄ r̄ quiescit. r̄
omne mouēs: r̄ oē quiescēs vt patebit trāsmutat̄. duo ḡ
facit quia primo q̄ possit sic per contraria mediā idēz cō-
cludi describit in terminis. scdō ex descriptione facta in
terminis concludit conclusionem intentam. ibi (Quare
per altera) Dicit ergo (sed ex altero) quasi dicat nō solū
ex eodem ordine sed ex alio ordine poterunt plura ad eā-
dem conclusionēz mediā accipi (vt sit. a. .i. maior exte-
mitas (trāsmutari. in quo aut̄. d. .i. medius terminus
(sit moueri. sed. b. .i. minor extremitas sit (letari. r̄ ite-
ruz. i. id est aliud mediū sit (q̄scere) r̄ subdit quōd possit
a. de. b. i. trāsmutari de delectari vel de letari per mediū.
d. i. per moueri dicens. (verum igitur est r̄. d. .i. moueri
p̄dicari (de. b. .i. de letari vel de delectari. nam dele-
ctans mouetur. (r̄) verum est (a. .i. trāsmutari (p̄dica-
ri. de. d.) de moueri. nō mouens trāsmutat̄. id subdit (le-
tans enim mouet̄) ecce minor (r̄ q̄d mouet̄ trāsmutat̄)
ecce maior. formet̄ ergo sic silus. oē q̄d mouet̄ trāsmu-
tatur. oē letans mouet̄. ergo oē letans trāsmutat̄. hic ḡ
trāsmutatari de letari p̄bat̄ p̄ hoc mediū moueri. Itēz
aut̄ hoc idē pōt p̄bari per mediū triū vt per q̄scere. id
ait q̄ (itez r̄. a. .i. trāsmutari. v̄z est p̄dicari. (de. i. .i.
de q̄scere. oē eniz q̄scens vt patebit trāsmutat̄ (r̄. i. .i.
quiescens (v̄z est p̄dicari de. b. .i. de lateri. r̄ id subdit
(omnis enim letans quiescit) ecce minor (r̄ quiescens
trāsmutat̄) ecce maior. sequit̄ ergo cōclusio p̄ hoc me-
diū q̄d est quiescere q̄ oē letans trāsmutat̄. q̄d p̄us fuit
cōclusum per mediū contrariuz v̄z per moueri. ¶ Du-
bitaret forte aliquis quomodo omne letans vel omne
delectans quiescit r̄ mouetur. ¶ Dicendū q̄ q̄scens ali-
quando dicit id quod dicitur per p̄tinationē motus sim-
pliciter aliquando dicit illud quod acquisitū est in mo-
tu. omne enim trāsmutans partim habet de eo ad q̄d
vadit. r̄ partim restat sibi acquirēdū. si enim totū acquiri-
uisset nō trāsmutare: q̄z esset in fine motus. si nihil acq-
suisset nō trāsmutare: q̄z nondum inchoasset motuz.
ergo partim acquisiuit. r̄ partim restat sibi acquirēdū.
ratione acquisiti dicitur quiescere. q̄z q̄tum ad hoc habz
intentum. r̄ōne acgredi dicit̄ moueri: q̄z q̄tum ad hoc
est in potentia. trāsmutās ergo pōt dici q̄scere r̄ moue-
ri loquendo de talibus vt locuti sumus. sic etiā q̄scēs
r̄ mouens loquendo sic de quiesce r̄ de motu trāsmutat̄.
Rursus oē delectans r̄ potissime loquēdo de delectatio-
ne sensibili. q̄z nō pōt haberi plene r̄ p̄fecte. q̄scit r̄ mo-
uetur. quiescit r̄ōne eius q̄d h̄z mouet̄: q̄z non plene h̄z s̄z
anbelat ad aliqd habēdū. letans ergo trāsmutat̄ q̄z quie-

scit habedo aliqd impfecte. r qz mouet ad vlti? babe
 du. ergo p getem r motu pbabit q sunt duo straria q le
 tas vel q delectans transmutat. Sz aduertendu q si de
 lectatio eet intellectualis r simplr r maxie si eet summe
 intellectualis sic e in ipso deo nullo mo haberet rone mo
 tus. q ergo delectatio habeat rone getis r motus. hoc e
 qz no est simplex. no est aut. icoueniens q ad re no simpli
 te currat duo opposita. imo est necessariu. na actus r po
 tentia opponunt r ad qdlibz no simplex concurrunt actus
 r potentia. sunt enim act? r potetia de pparatione cuiuslz
 no simplicis. Aduertendu aut q qn currunt tria ad
 pbandu ide de eode oz illa tria eidē inesse vt motus r
 quies est in delectatione. nisi. n. bec duo inessent no posset
 p bec due de delectari affirmatiue aliqd cōcludi. Ad
 uertendu et q qn sic p media tria pbat esse de eode no
 concurrūt plura media potissima vel eque potissima ad
 eandē rlonē nā lz transmutans gescat r moueat. pot?
 tñ mouet qz gescit. r lz delectas quiescat r moueatur. tñ
 vt delectatur potius gescit qz mouet. delectans g vt dele
 ctas e no dī trāsmutari. iō p media potissima no pōt trāf
 mutari de letari vel de delectari. Deinde cm dicit.

**Quare per altera media r non ex eodem ge
 nere sillogismus est. quare est neutruz de neu
 tro dici mediozum. necesse enim est idem ali
 cui vtrunqz inesse.**

Ex his que dixerat cōcludit intētū. d. Quare p altera
 media no ex eode ordine fit sillogismus. ad pbandu maio
 ré extrēitate de minor. r subdit (qre). i. qre qz si sic e q
 talia media no sunt de eode ordine. iō. f. (est). i. rtingit
 (neutrū medioz de neutro dici). i. pdicari. r subdit q qn
 rtingit q p tria media pbat aliqd de aliq (necesse eniz
 est tunc vtraqz eadē media inesse alicui) nisi enim quies
 r motus iessent delectationi no posset per bec duo media
 aliquid affirmatiue cōcludi de delectatione sed qz quies
 r motus sunt in oī delectatione sensibili r qz quies r mo
 tus sunt quodāmodo in omni transmutatione. ideo per
 quietem r motum probat transmutas de delectari. vel
 de letari. Notādū aut q iō dīc q bec duo tria necesse
 est inesse eidē si debeat per talia tria vel talia opposita p
 bart aliqd de eode vt de intelligere q nūqz p altera me
 dia vel p tria pbat idē de eode in eadē scia nisi illa duo
 tria ptineat ad idē genus subycibile. Deinde cū dicit.

**Intendere autē est r p als figuras quot mo
 dis contingat fieri eiusdem fillum.**

Qz sillogismos factos ad cōcludendū eandē cōclusionē
 per media tria in pma figura ordinauerat. qz no solū ea
 de cōclō affirmatiua sz et cōclō negatiua posset pbari per
 sic altera media. r et qz no solū cōclō vltis sz et pticularis
 posset sic cōcludi per altera media. iō ait q no solū in pma
 figura. sz et p als debemus h intendere r aduertere.
 iō ait q (intēdere autē est). i. rtingit (p als figuras). i. per
 scdm r tertiā (quot modis rtingit fieri fillum) p plura
 media su. altera eiusdē. r rlonis siue ad eadē rlonē.

cap. 24.

Ed eius qd est a fortuna no e scia p
 demonstrationē. neqz eni sic necessa
 riū est neqz sicut frequēter qd est a
 fortuna. sz qd extra hoc fit. sz demon
 stratio alterius hoz est. Dis. n. fillus aut p ne
 cessarias aut p eas q st tāqz frequēter ppōnes.
 Postqz pbs ostendit ex qbus r per que bz esse scia. quia
 ostendit ex qbus r per que bz esse scia vna r scia altera.
 In parte ista declarat ex qbus r per que non bz esse scia.

Circa quod duo facit. qz pmo ostendit ex quibus vel de q
 bus no bz esse scia. r declarat per que pncipia no bz esse
 scia. ibi. (Eadē aut pncipia.) Circa pmo duo facit. naz ea
 ex quibus no est scia vel no possunt esse subz scie qtu ad
 presens spectat sunt duo. v. z. fortuita r sensibilia particu
 laria. pmo ergo ostendit q de fortuitis no est scia. r q de
 sensibilibus particularibus scia esse no pōt. ibi. (Neqz p
 sensum.) Circa pmo duo facit. qz pmo ostendit q de fortu
 tis no pōt esse scia qtu ad premiffas. scdo q no pōt esse
 scia quo ad rclones. ibi. (Et si quidem) Dicit ergo. (Sed
 eius qd est a fortuna no est scia per demonstrationes) qz
 su. nec premisse nec conclusiones in demonstratione pos
 sunt esse fortuite. nullo ergo modo eorum que sunt a for
 tuna erit scientia per demonstrationem. qz autem in de
 monstratione non sint fortuita declarat dicens. qz (neqz
 enim sicut necessariuz est neqz sicut vt frequēter qd est
 a fortuna. sed quod fit extra hoc). q. d. qz bec fortuita nec
 sunt necessaria nec frequēter sz sunt extra bec. i. extra ne
 cessariū r frequēter. r subdit qz (sed demonstratio est al
 terius hoz). i. p altera istoz v. z. vel per necessaria vel per
 frequēter. r subdit qz (omnis. n. sillogismus) v. z. demō
 stratiuus est (aut per necessaria ppositiones. aut p eas
 que sunt tanqz frequēter). pbatū est qz qz fortuita no pti
 nent ad sciam habitā per demonstrationē tanqz pmissas.
 qz demonstratio est vel p ppositiones necessaria. vel p
 eas que sunt frequēter. fortuita autem sunt neutri istoz
 rum. Deinde cū dicit.

**Et si necesse qdē sint ppōnes r cōclusio ne
 cessaria est: si ho sunt sicut frequēter cōclusio hō
 est. qre si id qd e a fortuna no e sic frequēter neqz
 est sic neciuz no vtiqz erit ipsius demōstratio.**

Ostendit qz fortuita no ptinent ad sciam habitā per de
 monstrationē tāqz rclones dicēs. (Et qdē si ppōnes). i.
 si premisse (sunt necessarie r cōclusio est necia. si vero) p
 misse (sunt sicut frequēter r cōclusio erit hō) v. z. sicut fre
 quēter. cōclusio ergo demōstrationis vel erit necessaria
 vel frequēter cū premisse in demōstratione semp sint ta
 les (quare) qz sic est (si id qd est a fortuna neqz est sicut
 frequēter. neqz sicut necessariū no vtiqz erit demōstratio
 ipsius). i. fortuiti tāqz rclonis. Dubitaret forte aliq.
 qz videtur falsum qz scia no possit esse eoz que sunt a for
 tuna. nā ppter qd vnu qd qz r illud magis. si ergo tota est
 quare ipsoz que sunt a fortuna no est scia. B est pp ipas
 fortunaz. ergo multo magis de ipsa fortuna no esset scia.
 sed hoc est falsum. nam de ipsa fortuna est scia cuz in 2o
 pphicozum determinetur de fortuna r casu. ergo multo
 magis de ipsis fortuitis erit scia. Dicendum qz sicut con
 tingit in naturalibus entibus qz quedam sunt entia per
 se. quedam per accidens. ita contingit in causis r in effe
 ctibus qz quedam sunt entia que sunt per se cause quedā
 per accidens. quidam effectus per se. quidā per accidens.
 In entibus autē generaliter hoc contingit qz quodlibet
 ens simplex est ens per se. nam quodlibet ens simplex est
 in aliquo predicamento. predicamenta autem sunt per
 se partes entis. r ens per se diuiditur in decz predicamē
 ta vt declarari habet in quinto metaphyce. albedo ergo
 est ens per se. quia est qualitas que est per se pars entis. r
 musica est ens per se. quia est qualitas que est per se para
 entis. sic etiam r homo est ens per se. quia est substantia
 que est per se pars entis. r hoc modo discurrendo per oia
 simplicia quodlibet est ens per se. no qz per se existat. qz
 hoc est pprium solius substantie. sed quia est per se in pē
 dicamento r quodlibet predicamentū est per se pars en
 tis. sed licet sic sit in simplicibus. in compositis tamen per

manifestū est. Circa p̄mū duo facit. qz ostendit qz v̄le non cadit sub sensu s̄z p̄ticulare. ibi (Quā igit̄ demōstratōes.) Dicit ḡ (neqz p̄ sensu est) .i. x̄ngit (scire) .q̄d declarat. d. (si n̄. sensus est talis q̄ est huius) .i. si sensus est v̄lis (z nō huius alicui) .i. particularis. (s̄z t̄n̄) vel s̄z t̄n̄ (neces se est sentire hoc aliquid) .i. particulare (z v̄bi) .i. h̄ (z nūc) .q. d. qz s̄z sensus sit v̄lis. t̄n̄ sentire est p̄ticulare. vel cōtin git t̄n̄ sentire particulare qz h̄ z nūc. z subdit qz (v̄le aut̄ in oibus) est su. (z impossibile est sentire) su. v̄le (non n̄.) su. v̄le est (hic nec nunc. non v̄tiqz esset v̄le) su. si esset hic z nunc (q̄d n̄. est semper z v̄biqz v̄le eē dicimus.) ¶ Notandū aut̄ qz huius l̄re sensus est talis qz huius z nō huius alicuius alr̄ exponitur si sensus est particularis z nō v̄lis. sed nō pōt fieri talis eppositio sine violentia l̄re. nā v̄t p̄z in l̄ra manifeste dat d̄riam inter sensum z sentire. d. qz z si sensus est talis qz est huius. i. v̄lis. z non huius alicuius. i. particularis. sentire t̄n̄ nō cōtingit nisi hoc aliquid p̄ticulare. v̄n̄ z in fine secundi huius hoc idē h̄t of enim ibi qz sentire qdē est singulare. sed sensus est v̄lis. ¶ Notādus ēt d̄m̄ p̄hi in hoc cōsistere qz q̄tūcūqz sensus sit v̄lis. t̄n̄ qz nō sentimus nisi p̄ticulare qdē est hic z nūc. nō v̄le qdē ē semp z v̄biqz sentire nō est scire. z impossibile est scire p̄ sensum. Quātr̄ aut̄ sit hoc intelligendū qz sensus sit v̄lis. sentire aut̄ particularis in fine huius. v̄z. in q̄nibus v̄ltimē lectionis dicit̄ v̄bi de hoc est sp̄ialis mā. sufficit t̄n̄ p̄ho qz acans sentiendi siue sentire nūc̄ terminet̄ ad v̄le ad hoc qz per sensum nō sit sciētia. z ad hoc qz sentire nō sit scire. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz videtur hoc falsum qz v̄le sit semper z v̄biqz. qz si v̄le esset v̄biqz tunc sil̄ eēt hō z oliua z tunc oīa corpora eēt sim̄l̄. in oī. n̄. loco esset quelz sp̄s cuiuslibz corporis. p̄terea videmus ad sensum falsuz. nā in aliquibus p̄tibus non sunt oliue. ergo v̄le oliue nō est v̄biqz. qz non pōt esse tale v̄le nisi v̄bi est suū particulare. ¶ Dd̄m. qz p̄m quosdā v̄le eē semp z v̄biqz nō est intelligendū affirmatiue. qz tunc v̄biqz esset oliua. sed intelligē dū est negatiue z p̄ abstractionē vt dicat̄ v̄le esse semper z v̄biqz. qz ē abstractū ab oī loco z ab oī tēpore. z iō q̄tū est de se nullus ei repugnat locus z nullū tēpus. p̄ssum? t̄n̄ alr̄ dicere. nō enim loquitur hic p̄hs de v̄le simplici. sed de v̄le epposito. i. de v̄le quod demōstrat. non n̄. loquitur de subo vt est aliquid v̄le in se. nec de passione vt est qd̄ dam̄ vniuersale in se sed de subiecto in comparatione ad passionē. vt est vniuersaliter sub ipsa. vt si demōstrat qz luna eclipsat̄ per interpōnē terre hec demōstratio non ēt sic hic z nūc sed erit v̄biqz z semp. est n̄. hec demōstratio qz v̄biqz. i. in q̄cūqz parte celi eclipsat̄ luna eclipsat̄ per interpōnē terre. z ex hoc vult h̄re p̄hs qz sentire nō sit scire. nā si essemus supra lunā q̄n̄ luna eclipsat̄ z videmus qz terra se interponeret optime iudicaret̄ visus qz luna nūc in illa parte celi eclipsatur per interpositionē terre. sed v̄trū in alia parte celi vel in alio tēpore posset eclipsari aliter q̄z per interpōnē terre nō posset iudicare sensus. homo ergo per sensum si videret qz luna eclipsaretur hic z nūc. vt si esset supra lunam q̄n̄ eclipsatur cogitaret per intellectū v̄trū luna in alio tēpore vel in alia parte celi posset alr̄ eclipsari q̄z per interpositionē. z qz cognosceret qz non iudicaret per intellectū qz interpositio est v̄le eā eclipsat̄. z qz scire nō est nisi per v̄lem cām. z put̄ aliquid est v̄tr̄ subiectum siue passioni v̄tr̄ dico per relationē ad cām. nō n̄. absolute loquendo luna eclipsat̄ semp z v̄biqz sed eclipsatur semp z v̄biqz p̄ relationē ad cām. nā v̄biqz qz sit luna dum t̄n̄ ibi interponit̄ terra eclipsatur z semp quando interponit̄ eclipsat̄. sic autē cognoscere non p̄t̄ etat̄ ad sensum sed ad intellectū. p̄z ergo de quo v̄li loquitur p̄hs quod est semper z v̄biqz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quā igit̄ demōstrationes v̄les sunt. has at̄ nō ē sentire. manifestū ē qz neqz scire p̄ sensu est. ¶ Ex his q̄ dixerat̄ claudit̄ intētū. d. (Quoniam igit̄ demōstrationes sunt v̄les) .i. p̄ v̄les causas. vel sunt v̄les qz sunt de subiectis p̄t̄ p̄ relationē ad cām v̄tr̄ sunt sub suis passionibus. qz ergo demōstrationes sunt per tales cās z de talibz subiectis (has autē) sic v̄les causas vel hec vniuersalia subiecta (nō est) .i. non contingit (sentire) z qz sic est (manifestum est qz neqz est scire per sensum.) ¶ Notandū aut̄ qz causa hic z nūc si non est causa sim̄ p̄r nō est causa p̄ se. sed per accid̄s. nisi enīz interpositio terre esset v̄tr̄ cā eclipsat̄ nō esset p̄ se causa. qz ḡ tale v̄le non p̄cipit̄ sensus nō est scire p̄ sensu. ¶ Deinde cū dicit. ¶ Sed manifestuz qm̄ z si esset sentire triāgulus qz duobz rectis equales haberet angulos quererem? v̄tiqz demōstrationem; z non sic quidam fatentur sciremus. ¶ Remouet errozē quozundā dicentiū qz idē est scire qd̄ sentire. p̄opter qd̄ sciendū qz sentire nō est ip̄m scire. at̄ t̄n̄ sensus dupl̄r deseruit̄ scie. p̄mo qz per sensu deuenim? in sciam. v̄n̄ sensus est causatiuus scie. z qz q̄n̄ videmus aliqua p̄ sensum facilius cogitamus cām z facilius accipimus sciam. vt si essemus supra lunā z videremus qz terra se interponit. s̄z ipsum videre nō eēt ip̄m scire. qz nō videremus nisi hic z nūc. att̄n̄ videndo qz terra se interponit facilius cogitarem p̄ intellectū qz interpositio terre quas sensus videt p̄ticulariter est cā eclipsat̄. sensus ḡ est causatiuus scie z ēt inuatiuus. ¶ Tria ergo facit̄ p̄ us. qz p̄mo ostendit qz sentire nō est scire. z d̄ declarat quo sensus ē causatiuus scie. z q̄n̄ o est inuatiuus. scda ibi. (S̄z ex d̄r̄ deratione) tertia ibi. (Sunt t̄n̄ qdā) Circa p̄mū tria facit̄. qz p̄mo remouet p̄dictū errozē. z assignat cām dicti. z qd̄ dixerat̄ declarat in terminis. scda ibi. (Sentire qdē enī) tertia ibi. (V̄n̄ z si in luna) Dicit ḡ (S̄z manifestū ē qm̄ et si esset) .i. si exigeret (sentire triangulū qz h̄ret angulos equales duobus rectis quereremus v̄tiqz demōstrationē) de triangulo (z nō sciremus) .i. p̄ hoc nō haberem? scias de triangulo. qz sentire nō est idē qd̄ scire (sicut qdam fatent̄). ¶ Notandū aut̄ quosdā posuisse qz intellectū idē est qz sensus. p̄ qd̄ oportebat eos fateri z cōcedere qz sentire esset idē qd̄ scire. qd̄ p̄hs negat z dicit̄ esse falsum. ¶ Notandum ēt qz si ad oculū viderem. us qz angulus extrinsecus in triangulo valet duos intrinsecos sibi oppositos. p̄ quod videremus qz anguli triāguli valent duos rectos non cognosceremus hoc nisi particulariter. videre mus. n. ad sensu qz in hoc triangulo sic sit. s̄z statim ingremus per intellectū v̄trum v̄tr̄ sic esset. hoc est ḡ qd̄ p̄hs ait. qz cū hoc videremus adhuc q̄reremus demōstrationē. i. cū per sensum cognosceremus in hoc triangulo sic esse particulariter adhuc q̄reremus demōstrationē. i. adhuc quereremus v̄lem. qz ingremus p̄ intellectū v̄trum in omni triāgulo sic se h̄eat v̄tr̄. ¶ Deinde cum dicit. ¶ Necesse enī qdē est sentire singulr̄. Scientia autē est in cognoscendo vniuersale. ¶ Assignat cām dicti dices qz (sentire qdē enī est necesse singulr̄. scia autē est in cognoscendo v̄le) .q. d. h̄i dicit̄ est qz sentire nō est scire. qz sentire est singulare. scire autē est v̄le. z h̄i d̄m̄ est qz si viderem? triāgulū h̄re duos rectos adhuc q̄reremus demōstrationē. nā sentire est singulr̄. i. per sensum. nō h̄eremus noticiā de hoc triāgulo p̄ticulr̄. sed cū scia sit v̄lis adhuc q̄reremus demōstrationē z scias. vt h̄eremus h̄i? noticiā de triāgulo. ¶ Deinde cū dicit. ¶ Tandē z si in luna essem? viderem? obiectū

terra: non utiqz sciremus cam defectus. senti-
remus enim qm deficeret nuc sz no ppter qd
oio. Non enim esset vlis sensus.

¶ Quod dixerat declarat in terminis. d. (Unde r si in lu-
na effemus). i. si effemus supra luna qm eclipsatur (vide-
remus obiecta terram r no utiqz sentiremus cam defe-
ctus). i. eclipsis. su. vlem (sentiremus. n.). i. cognoscere-
mus per sensum (qm luna deficeret). i. eclipsaret (nunc
sed no) cognosceremus p sensum (oio ppter qd). i. vlez
cam (no. n. sensus nuc). i. qui est hic r nuc (vlis esset). i.
erat vlis vt hz alia translatio. q. d. q. sensus non erat. i. no
dicebat esse vlis. sz si effemus supra luna no cognoscere-
mus lunam eclipsari nisi particulariter. ideo no haberem?
scias qz nesciremus hoc vlr. illud ergo videre no est scire.
¶ Deinde cum dicit.

¶ Sz ex cōsideratione multotiens accñte vlez
demonstrationem habemus. Ex singularibus eni
pluribus vle est manifestum.

¶ Dicit quo sensus est causatiuus scie. Circa qd tria facit. qz
pimo facit qd dictu. 2º cōparat cognitionē scientificam
ad cognitiones alias. 3º ex his que dixerat claudit inten-
tionem. d. q. sentire no est scire nisi accipiat sentire equoce.
scda ibi (Ule aut) tertia ibi. (Manifestu e) Dicit ergo
(Sz ex cōsideratione in hoc multotiens accñte). i. r in-
gente. i. qm multotiens cōtingit nos cōsiderare in hoc. i. cir-
ca particulare postea sum? venantes illd. i. vle. r sic (vlez
habemus demonstrationē. ex singularibus eni pluribus vle
manifestu est) hoc ergo mo causatur scia ex sensu. vt qm
video nunc q reubarbaz purgat coleram r postea video
q hoc aliud reubarbaz purgat colera multotiens sic ex-
periendo per sensum sic ex multis singularibus deuenio
in vle. r habeo sciam q omne reubarbaz purgat colera.
propositiones ergo vles per quas habetur scia r demon-
stratio r que sunt principium artis. r scie sunt accepte ex
multis sensibilibus. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ale aut honorabilis est qm ostendit cam:
quare de hº vniuersalis scia honorabilior est
sensibus: r cognitione quozcunqz causa est
sed de primis alia ratio est.

¶ Comparat cognitionē scientificā ad alias cognitiones.
propter qd sciēdū qttuor eē cognitiones. sensitua. sciēti-
ficam q est p cam. r cognitionē no pfectā. r intellectuā q
est pmo pncipioz. Cognitionē g scientifica q est p cās vlez
honorabilior est cognitionē sensitua. r et honorabilior est
qz alia cognitionē q no ē p cam. no tñ ē honorabilior
q cognitionē pncipioz. i. o alt. (Ule aut honorabile est. qm
ostendit cam). q. d. q. cognitio scientifica vlis ē honorabilis.
qz est ostiua vlis cāe. (qre de hº vlis). i. cognitio sic vlis
vel cognitio habita de hº vlis. i. de hº vli. ponitur geniti-
uus p ablatiuo (honorabilior est sensibus). i. cognitione
sensitua (r su. hº cognitio vlis scientifica honorabilior
est (cognitione) su. no habita per cam (quozcunqz cā
est). i. honorabilior est q sit cognitio queqz alia habita
non per cam sed per ea quozcunqz est causa. i. per effectus
(sed ex pnia). i. de pnia (alia rō est. qz non est scia ho-
norabilior q cognitio pmo pncipioz. ideo de talibus
est alia rō. ¶ Notandū aut q scia que est p cās est hono-
rabilior cognitio cognitione quacūqz habita p no cam.
dū tñ cognitio illa sit talius quoz sit cā. sz enim cognitio
pncipioz no sit per cam. no tñ ppter hoc talis gnitio est
minus honorabilis q scia. ideo pns signanter loquitur scie-
tiam esse honorabiliorē m cognitione quozcūqz est cau-

sa. i. cognitionē quozcūqz causatoz. quecūqz eni cogni-
tio habeat de causatis. dū tñ illa cognitio no sit habita p
cām. no est ita honorabilis sicut scia. de pnis g pncipis ē
alia rō. qz talia no sunt causata taliū no est cā. aligd aut
hic tactu ē scidētalr de patione cognitionis sciētificē ad
cognitiones als sz de hº pleni? fra dicit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestus igitur sit q impossibile est sentien-
do scire aliqd demfatorz: nisi aliqs sentire hoc
dicat sciam vere per demonstrationem.

¶ Ex his que dixerat claudit intentū. v. q. sentire non sit
scire nisi accipiat sentire equiuoce. d. (Manifestum est
igit q impossibile est sentiendo scire aliqd demōstratoz). i.
aligd demonstrabile siue aliqd demonstrabilem. vt hz
alia translatio (nisi) accipiat sentire equoce. r nisi (aligs
dicat hoc esse sentire habere sciam per demōstrationē)
multotiens. n. sic loquimur q qm aliqd manifeste p intel-
lectum cognoscimus: dicimus nos illud sentire r tāgere.
sit g accipiēdo sentire put idē ē q manifeste cās demfa-
tiue cogicere idē erit sentire qd scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sunt tñ qdā reducta ad sensuz pp defectus
in ppositis: quedā. n. si non videremus no qre
remus non tanqz scientes in videndo: sed tanqz
habentes vle ex eo q videmus.

¶ Declarat quo sensus sit iunatiuus ad sciam r quo ex de-
fectu sensus multoties impedimur ad sciam. Circa qd tria
facit qz pmo facit qd dictu est. 2º qd dixerat declarat in
terminis. 3º qdā qd assumpserat declarat vel assignat
cām dicti sui scda ibi. (Ut si vitru) tertia ibi. (Et ppter
id). Dicit ergo q (sunt qdā in ppositis) vel vt hz alia lra
in pblematisibus. i. in dubitationib?. i. in his qd dubita-
mus. vel in his q nobis pponunt. vt que nobis se offerūt
dubitabilr. quedā. n. de talibus redacta sunt ad defectum
sensus. et ideo dubitamus de eis. qz deficit ibi sensus r a
possumus illa cōprehēdere p sensum. vnde subdit q (q
dam enim si viderem? no utiqz qreremus no tanqz scien-
tes in videndo). i. no q ipsum videre sit scire (sed tanqz
ex eo q videmus). i. ex visu (hñtes vle). i. deueniētes in
vlez cām. sensus g iuuat nos ad scias no q sentire sit scire.
sz q p sensuz deuenim? in vlez cās. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At si vitru pforatū videmus r lumen ptran-
sians: manifestum utiqz erit r ppter quid.

¶ Quod dixerat manifestat in terminis dices (Ut si vid-
remus vitru pforatum. r) su. videremus (lume trāsfiens
per vitru. manifestu utiqz erit r ppter qd). i. manifesta
esset utiqz cā qre lume p vitru trāsfit. esset. n. cā pforatio
vitri. ¶ Notandū aut q no curat pns de exēplo. logē. n.
more illoz dicentū lumen eē corpus. Un cū querebat
ab istis quo lume trāsfit p vitru. dicebat vitru esse porotū
r pforatū sed illa foramina pp sui paruitatē latent visuz
nostrum r p illa foramina vt dicebant ptrasibat lumen.
more g istoz logē. qd si sic esset r nos haberem? ita subti-
le visum q videremus illa foramina no qreremus cam.
quare lume p vitru trāsfit. qz manifeste videremus cam p
forationē vitri. iuuaret ergo tūc sensus visus ad cognitio-
nem cause ipm tñ videre no esset scire. qz p visum cogno-
sceremus cam in hoc vitro particulariter. sed cognoscentes
i. hoc vitro per visum cam particulariter de leui cogitare-
mus p intellectū sic esse in oī vitro. r ex hoc essent? hñtes
vniuersale. i. scientes vlr. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et ppter id qd videmus seorsum in vtroqz
intelligere aut simul est: qm in oibus sic est.

¶ Assignat cām dicti sui quare. i. sic vidēdo ipz videre no

esset scire. d. q. p. illud sup. sic videndo ipz videre non
est scire. q. p. q. videm. seorsu i vtrisq. Ul vt bz alia
traslatio z meli. i vno qz. itelligere at sit e qm i oib. sic
est. q. d. q. p. sensuz n videm. oia picularia sil sz seorsuz
in vnoquoqz vt videm. in b vitro q sic trasit lumē. z po
stea seorsuz. i. sepatim i alio vitro videm. q sic trasit lu
men. sz p intellectū z sciaz cogscim. de oi vitro sil q p ipz.
trasit lumē. nō g videre z vlr nullū sentire ē idē qd scire.

cap. 25.

Postea aut ee pncipia oius silloz ipole
est primū qdē logice spectantib. hī q
dem. n. veri sunt filli: alij aut falsi.

Postea pbs ondit de qb. nō est scia tāq. d
subis. qz nō est de fortuitis nec de picularib. sensibilib.
In ista pte declarat p q nō ē sufficiēter scia tāq. p pncipia
qz nō pnt sciri oia p eadē pncipia. nō sunt. n. oius voz ea
dē pncipia neqz et sunt eadē pncipia oium falloz. z mul
to magis nō sunt eadē pncipia oius voz z falloz sil. duo aut
facit fm q duplr pbat itētū. nā p pbat b p rones magis
cōes z logicas. z p magis pziat ibi. (Si vo alr) Circa
p. tria facit. qz p ondit q nō sunt eadē pncipia oius voz
z falloz sil. z. q nō sunt pncipia eadē oium falloz. z nō
sunt eadē oius voz. z. ibi (Postea nō falsē). z. ibi (Ne
qz voz. n. Circa p. duo facit. qz p ondit q nō sunt eadē
pncipia oius voz z falloz fm q vez cōcludit pp. qd. z.
ondit b idē put vez cōcludit qm. ibi (Et si nāqz) Dicit
g. q. (eadē at esse pncipia oius silloz ē ipole. pmū. qdē) ē
b ipole (speculātib. logice) cui. rō ē. qz. (hī qdē sunt filli
veri. alij at falsi) tūc suppleda ē rō. voz silloz sunt pnci
pia va. falloz at sunt pncipia falsa. pncipia va. z falsa nōn
sunt eadē. g. nō sūt eadē pncipia oius tā voz qz falloz. **N**o
tādū aut q loqndo pp. qd. nūqz ex falsis segt nisi falsum.
si eniz ex falsis segt vez b nō est pp. qd. sz qz. ista g. rō cō
cludit q loqndo pp. qd. oius silloz tam voz qz falloz nō
sunt eadē pncipia sz seqns rō declarabit q qd. qz. fiat filli
vū tā sint ordinati in mō z figura nō erūt oius tā voz qz
falloz eadē pncipia. nā si sillogizetur vez ex falsis si po
stea p sillogizent pmissē falsē de necitate p sillogizabun
tur ex falsis. **N**otādū at itētione b. capti in b. cōfiste
re q nō oius sunt eadē pncipia. sic g. onfus est supra de g.
busdā subis nō est scia. qz nō ē de fortuitis nec de piculari
ribus. sic in b. caplo declarat p q pncipia nō est scia. qz p
eadē pncipia nō pōt oius rez accipi scia. **D**einde cū dicit.

Et si nāqz sit verum ex falsis sillogizare. sz se
mel hoc fit: aut si. a. de. c. verū sit mediū autez.
b. falsum: neqz. n. a. in. b. est. neqz. b. in. c. Sed
si barū media accipiunt. ppōnū falsa erunt. eo
q ois conclusio falsa ex falsis est: z va autē ex
veris: altere autem sunt vere z false.

Ondit q nō solū si sillogizet pp. qd. sz qd. literumqz sillo
gizet nō erunt eadē pncipia veroz z falloz. d. (z si nāqz
sit). i. zingat. (vez sillogizare ex falsis sz hoc fit semel)
q. d. q. si ex falsis sillogizet vez solū. hoc erit semel. v. z. i.
pmo sillo q si erit talis dco qles sūt pmissē. sed si postea
in pfillis p sillogizent pmissē oz q p sillogizent ex falsis
q nō segt fillum nisi ex falsis. z itez si debeāt alie pmissē
se p sillogizari cū sint falsē p sillogizabunt ex falsis. sem p
g. in aly silis qles erūt pmissē tal erit dco. sō alt. (vt si
a. de. c. vez sit) vt si bec ē va. oē. c. ē. a. (mediū at. b. faluz
nō. n. a. i. b. ē. nec. b. i. c.). i. tale accipiat mediū flm q nec
a. sit in eo. vt q ista sit falsa. oē. b. ē. a. v. p. puta ois lapis est
aial. nec. b. mediū acceptū sit in. c. v. p. puta q mior sit falsa
oē. c. est. b. i. ois hō ē lapis. dco tñ erit va. v. z. oē. c. ē. a. i. ois
hō ē aial. sic g. ē semel. i. i. hoc p sillo. q si sūt tales pmissē

qles ē dco. (sz si accipiant media hoz). i. talū pmissē
cū sint iste pmissē falsē ppōnes accepte ad pbādum eas
(erūt falsē. eo q ois dco falsa ex falsis ē) sz g. dco falsa
ex falsis ē (va at ē ex vis. altere at sit) ppōnes (ve z falsē)
g. su. altera sūt pncipia silloz voz z falloz. **N**otādū at vis
rōnis i b. cōfistere q loqndo pp. qd. sp. tales sūt pmissē qles
est dco z exverso. vt si pmissē sūt falsē z dco. si ve z dco
ēt loqndo qm semel zigit vt p. cōtingere q nō sūt tales
pmissē qles ē dco vt in. p. sillo vbi ex falsis dcludit vez.
sed postea i aly pfillis si p sillogizent pmissē cū sint fal
se sp. ppōnes accepte ad dcludēdū eas erūt falsē. in oib. g.
aly pfillis tales erūt pmissē qles dco. formet g. ex hoc
talis rō. semp vel qsi semp z vt plerūqz tales sūt pmissē
qles est dco. g. silloz veroz vt plerūqz sūt pmissē ve. fal
loz falsē. nō eadē sunt ppōnes ve z falsē. g. nō oium tā ve
roz qz falloz erūt eadē pncipia. aliqz g. forte fillus ver.
i. būs dclonē verā habebit pmissas falsas. in oib. tñ pō
stea p sillogizent erunt falsē dclusiones z falsē pmissē.

Dubitaret forte aliqz. qz nō vidēt hoc verū q solū se
mel sit dco dissimilis a pmissis. nā pōt sillogizari verū
ex altera ppōne va z altera falsa. nā ois albedo est color.
hec est va. ois nigredo est albedo. hec est falsa. g. ois nigre
do est color. est cōcōlo va. g. si deant p sillogizari pmissē cū
sit altera va z altera falsa nō erit necessariū sp. accipe p
missas falsas. nec erit necariū sp. accipe vas. nā cū altera
pmissa sit va poterit sillogizari ex vis z ex falsis. nō g. p
missē erūt filli dclonē. **D**om. q. si pmissē sunt ve de neces
sitate dcludūt dclonē verā. sed si pmissē sunt falsē nō de
necitate dcludūt dclonē falsam. q si sp. dcluderent fal
sam stati hēret itētū q nō sunt eadē pncipia sillogizant
rū veroz z falloz. ad obuiādū g. huic dclonē dicit pbs
sel hoc ztingere q pmissē nō sunt filli dclonē. i. imaginat
tā q deant accipi ambe pmissē falsē. qz si accipet vna va
altera falsa: stati eēt dissimilitudo in pncipijs silloz. qz non
essent abe pmissē falsē. sicut in sillo simplr vō sūt abe p
missē vere. pp. qd. supponit pbs q debeāt vel abe pmissē
accipi ve vel ambe falsē. quo supposito in solo pmo sillo
pōt hoc ztingere q dco sit dissimilis a pmissis. in oib. aly
pfillis si p sillogizant pmissē cū sint falsē sp. accipiunt
ppōnes falsē. z erit dco filli sp. pmissis. **N**el possum. qd.
hāc vitatē clari. declarare. vult. n. pbs ondere q nō oius
silloz sunt eadē pncipia. **A**dversari. g. dicit. hūc vitatē
sp. dēret accipe pmissas i sillo filli vel abas. i. vas. v. l. am
bas falsas. qz si i vno z eodē sillo accipet vna pmissa ve
rā z alterā falsam stati seipsum ageret. qz dcluderent
eū nā si in vno z eodē sillo nō sūt eadē pncipia. sed aliō ē
pncipiū vez z aliō falsum multo magis in oib. fillis nō
erunt eadē pncipia. **D**einde cum dicit.

Postea neqz falsē ex eisdē sunt. Est eniz fab
las adinucē z cōtrarias z impossibiles simul ee
vt iusticiā esse iniusticiā aut timorē: aut boiem
equum: aut bouem aut equale maius: aut mi
nus. ex positis autem sic est.

Ondit q oium falloz nō sunt eadē pncipia dicēs. (po
stea neqz falsē). i. dclones (sūt ex eisdē) in. pncipijs. q. d.
qz ondimus nō ee eadē pncipia oius tā voz qz falloz.
volum. nūc postea ondere oium falloz nō ee pncipia ea
dē. id aut q. (est eni). i. zigit (falsas). i. dclones (adinu
cē drias esse. z) zigit tales dclones (ee impossibiles sil). i.
esse incōpossibiles vt iusticiā ee iniusticiā aut timorē z
boiem ee equū aut bouē. z egle ee malus aut min. ex po
sitis. i. ex pmissis datis (sic ē). i. sic zigit dcludere. q. d.
q si oium falloz erūt eadē pncipia tūc ex eisdē pncipijs
positis. vel ex eisdē pncipijs datis cōcludēt q iusticiā sit

In iusticia et quod iusticia sit timor que sunt false et incopoles et quod hoc sit equus et quod hoc sit bos. et quod equus sit maior et quod equus sit minus. quod omnia ista sunt falsa et incopoles et quod talium non potest esse eadem pars. omnium falsorum non erunt eadem pars. Notandum autem quod si conclusiones sunt triae et incopoles quod pars ex quibus sequuntur et maxime si sequuntur ex eis pro quod esse falsa et in copossibilia sed que sunt incopossibilia non sunt eadem. et talium omnium non sunt principia eadem. Deinde cum dicit.

Neque enim omnium verorum principia sunt eadem. altera enim multorum generum principia sunt: neque conveniunt ut unitates punctis non conveniunt. Neque enim non habent potestatem. illa autem habent.

Quid dicit quod omnium verorum non sunt eadem pars. Circa quod sex facit primum quod sex rationes adducit ad propositum. 2. ibi (Necesse est autem) 3. ibi (Sed neque eorum) 4. ibi (Amplius principia) quinta ibi (Adducit conclusiones) sexta ibi (Amplius principia quidem) Dicit quod (Neque enim omnium verorum sunt eadem principia. altera enim sunt principia multorum generum. id est distinctum generum nec sunt talia principia conveniunt) ad invicem. quod dicitur quod ex quo principia sunt multa. id est distincta generum quod principia sunt altera et non conveniunt. ut principia in genere discretorum non conveniunt cum principia in genere continendorum. id est exemplificationis autem (ut unitates non conveniunt punctis) id est punctis. nam (he. n. siue he. g. b.) id est unitates (non habent potestatem. illa autem) id est puncta (habent) suam potestatem. Deinde cum dicit.

Necesse est autem in media convenire: aut in sursum aut in deorsum aut iterius habere bos illos autem exterius terminorum.

Adducit ad hoc secundam rationem sumptam ex per illogicatione ipsa vel exempla multiplicatione filloz. ut si fiat aliquis filius vputa quod filioget hoc est corpus si deant multiplicari filii primum hac maiorem terminum accepti vel accipientes iterius in medio. et dupliciter. vel sursum versus corpus vputa si accipietur per medio aiatu corpus. vel deorsum versus hoies. vputa si accipietur per medio aiatu vel accipientes tales termini exteri. ut sic fiat accipio supra corpus vel infra hoies si aliquid est infra ipsos. ex hoc per argui quod non solum omnium verorum non sunt eadem pars. sed et omnium affirmativorum verorum non sunt eadem pars. id est autem (necesse est autem) suum. illa via que de se iudicet cludunt affirmatiue. aut (venire in medio) et dupliciter (aut in sursum aut in deorsum. aut in hoc) id est terminos quod (hinc iterius) ut eos quod accipiunt sursum vel deorsum (illos aut terminos exteri). quod dicitur quod hoc modo multiplicantur in affirmatiui vel accipiendo in medio vel accipiendo exteri supra maiorem extremitate. vel infra maiorem. tunc que suppleda est res. quod cum non oia sic se habeant nec oia se habeant sed ista linea non omnium erunt eadem principia. Dubitaret forte aliquis. quod vbi quod sit inutile accipere supra maiorem extremitate. et inutile infra maiorem. quod ex hoc non cludatur maior extremitas de subo. Dominus quod accipere in medio siue accipiat sursum versus maiorem extremitate. siue deorsum versus maiorem est vtile ad cludendum maiorem extremitate de minori vel accipere autem infra est vtile ad cludendum maiorem extremitate de minori particulari. ut si sit hoc deo conclusionem. hoc est corpus. si accipiat infra hoies erit vtile ad cludendum corpus de hoie particulari. vputa si accipiatur ethiops. vey. n. est oem ethiope est corpus et oem ethiope est hoies. ex hoc sequitur quedam hoies est corpus. vel vtile est sic accipere ita ad cludendum maiorem extremitate de illo infra accepto assumendo per medio maiorem extremitate poterimus cludere corpus vel de ethiope per medio hoc accipere autem supra nullo modo est vtile ad cludendum maiorem extremitates de minori particulari. non cludet corpus de hoie nec vel nec particulari. est tamen vtile sic accipere ad cludendum illi acceptus de minori extremitate faciendum medium de maiori. ut si accipiat suba que est supra corpus poterit cludunt vel suba de hoie per hoc

medium corpus. Alterius forte dubitaret aliquis. vtrum hic modus accipiendi vtilis sit in se passionibus. Dominus quod sic. vputa si ab eodem subo fluere passionibus que essent per se passionibus eius et vertibiles cum ipso. si que demerent octava per quarta non est demeratio per immediata. sed modo reduceret ad immediata. vel accipiendo infra octava et quarta. et hoc dupliciter. imo si volumus dicere hoc tripliciter. quod vel accipiet oio in medio inter octava et quarta. vputa pars sexta que est in medio oio tamen distans ab octava quarta a quarta. vel accipiet magis versus octava vel septima. vel magis versus quarta vel quinta. termini nam que accepti vel passionibus accepte vel erunt interius modis quod diximus. vel erunt exteri et hoc dupliciter. quod vel erunt supra passionibus quarta. vputa passio prima vel secunda vel infra passio neque octava. vputa nona vel decima. ea que quod primum se sic se habet primum tale analogia reducunt in eadem principia. et quod non oia sunt ordinata sic non omnium erunt eadem principia. Deinde cum dicit.

Sed neque eorum principiorum prout est aliquid ex quibus oia demerantur. Dico autem contra. ut oia aut affirmare aut negare. genera enim eorum que sunt altera sunt et alia quidem in quantitatibus: alia vero in qualitatibus sunt solum de quibus demerantur per contra.

Adducit tertiam rationem sumptam ex eo quod pars contra non sufficit sine propriis. et quod in aliis et aliis generibus sunt pars propria alia et alia. id est non omnium talium sunt eadem pars. id est autem quod (sed neque quod eorum principiorum). id est de numero eorum principiorum (prout esse aliquid) super pars. (ex quibus demerent oia) sunt sufficere. et exponit se. d. (dico autem contra). id est pars (ut oia aut affirmare aut negare) sed pars principium de quolibet affirmatio vel negatio non sufficit sine propriis. id est subdit quod (genera eorum que sunt altera sunt). quod dicitur quod eorum que sunt. id est entium sunt altera genera. id est diversa predicamenta. et quod sic est quod eorum est altera pars. id est subdit (et alia quod de) super pars sunt (in quantitatibus) alia vero in qualitatibus solum siue solum. id est aliquid sunt pars solis qualitatibus et propria qualitatibus. quod aliquid principia sunt qualitatibus propria (cum quibus) principia propriis (demonstrant) passionibus per contra. si que non sufficere contra sine propriis. et hoc propria in aliis predicamentis sunt alia et alia non erunt omnium eadem principia. Notandum quod alia translatio non habet solum tamen factis potest exponi per solum propria. nam principia que sunt solum in qualitatibus sunt propria qualitatibus.

Amplius principia non multum minoria sunt conclusionibus. principia quidem. non. propositiones. propositiones autem assumpti termini aut imissi sunt.

Hic ut dicebat adducit rationem quartam sumptam ex eo quod pars non sunt multo pauciora conclusionibus. id est autem (Amplius pars) non sunt multum vel multo minoria. id est pauciora conclusionibus et subdit quod (pars quidem. non. propositiones sunt propositiones aut sunt termini assumpti. aut sunt termini imissi). quod dicitur quod ipse propositiones cluse in vno fillo sunt pars in alio fillo que propositiones sunt ex terminis aut assumptis exteri ut supra maiorem. aut infra maiorem extremitate. aut imissis. id est intermissis et accepti ita vtranque extremitate. tunc que suppleda res quod si pars sunt non multum pauciora conclusionibus cum non sint eadem conclusiones omnium filloz verorum non sunt eadem pars omnium habet filloz. Dubitaret forte aliquis quod pars non sunt multo pauciora conclusionibus. Dominus quod referendū est ad ipsos terminos. termini. nam quod accipiunt per pars propriis et per medys non sunt multo pauciores terminis ex quibus sunt conclusiones. quod pars si accipiant termini imissi interius vputa aiatu corpus et alij termini: si alij sunt intermedy iter aiatu et corpus. accipientes et termini exteri ut supra maiorem extremitate. vel supra corpus accipiat suba vel et alij alij termini si alij sint superiores. infra maiorem accipiet hoc et alij termini si alij sunt. constat autem quod oes termini intermedy sunt iter termini nunquam summum et terminum imissum. ut inter suba et hoies erunt

principia et accipient ut media. nam corpus erit primum et erit medium ad partem subam de omnibus inferioribus. et aiatu corpus erit primum et erit medium ad partem subam quod corpus de omnibus inferioribus. et aiatu erit primum et medium ad concludendum omnia superiora de homine. quoniam in omni tali analogia si essent centum tales termini quot sunt ibi termini medii tot sunt ibi primum silloz p q concludet aliquid de aliquo termino aut superius non poterit accipi ut medium ad concludendum aliquid de aliquo in tota huius analogia. sed terminus ipsum ut homo poterit accipi ut medium ad concludendum aliquid de aliquo particulari. quoniam in omni analogia quot sunt ibi termini tot sunt ibi primum silloz accepto termino superius. mo quod est oio inutilis ad concludendum. ¶ Uiso in omni genologia et in ordine terminorum quot termini accipiunt ut primum silloz. restat videre quot termini in huius genologys ingrediuntur conclusionem. nam ad concludendum tantum primum excludunt duo termini extremi. vel solum excludit unum terminum. si sumus. nam infimum non excludit simpliciter cum ipsius possit concludi particulari. sed non vlt. Sic quod dicitur de terminis quod ingrediuntur ut medium vel primum. sed ab ingressu conclusionis in tota genologia nullus excluditur terminus. nam per aiatu primum omnia superiora concludi de homine. ita quod omnes termini supra aiatu et infra ingrediuntur conclusionem. ipsum est aiatu conclusionem ingrediuntur. quod per aliquid quod est infra subam et aiatu excludi potest suba de aiatu. ipsa quod aiatu in huius genologia conclusionem intrabit. si quod in omni genologia solus unus terminus excluditur simpliciter ut sit oio inutilis ad concludendum. ab ingressu autem conclusionis nullus excludit. primum sunt non multo pauciores conclusionibus. in omni genologia terminus quod accipiunt ut primum non sunt multo pauciores terminis quod ingrediuntur conclusionem. unde. n. termini quod concludunt in uno sillo sunt postea primum in alio. et ex his terminis totum sunt primum conclusiones in uno sillo. et postea sunt primum et premissa in alio. nihil est quod in se ipso quod vacet a proposito. nam quod ipse ait quod principia sunt non multo pauciores conclusionibus. B dicit quod si stat tota ut medium nam si primum non sunt multo pauciores conclusionibus. conclusiones si sunt eadem nec primum erunt eadem. Quod vero postea subdit. quod primum sunt premissa et premissa sunt termini assumpti aut immissi. B ait ad declarandum suum iterum. nam quod primum non sunt multo pauciores conclusionibus ex B declarat. quod si accipiantur termini extra ut supra maiorem extremitatem et infra maiorem et accipiantur termini immissi iterum. intra. n. utraque extrinsecum et ex his terminis fiat premissa quod premissa erunt primum in uno sillo et concludi in alio. si B fiat ex B ut patuit declarabit ista veritas quod termini quod sunt principia non sunt multo pauciores terminis quod ingrediuntur conclusionem. vba ergo nunc deca ad duo deseruntur et ad declarandum quod principia non sunt multo pauciores conclusionibus. et ad principale iterum. nam si ille eadem premissa constituitur ex terminis immissis vel assumptis sunt primum in uno sillo et conclusiones in alio. cuius est quod principia fiant conclusiones et conclusiones principia. et si aliquid ad hoc concludunt quod aliquid sunt conclusa quod non primum est principia illa sunt valde pauca. quare si coniter et ut plurimum principia sunt conclusiones et e converso. idem erit iudicium de principibus et conclusionibus. sed non sunt eadem omnes conclusiones silloz. vobis. quod nec eadem primum. arguunt. n. potissime rationes adducte de silis affirmatiuis vis. sed si non sunt eadem principia omnes silloz affirmatiuorum vobis multo magis non sunt eadem primum omnes silloz. ta vobis affirmatiuorum quod negatiuorum. ¶ U. possumus dicere per pilula media p q sit reductio ad immediata in affirmatiuis. sit reductio ad immediata in negatiuis modo quo supra diximus. ideo si probatur de affirmatiuis quod non sunt eadem probatur erit de negatiuis. ¶ Deinde cum dicit.

Adhuc conclusiones infinite sunt: termini autem finiti.
 ¶ Adducit 5^m rone. d. q. (adhuc) est alia rone. q. (conclusiones sunt infinite. termini autem finiti) in q. b. conveniunt omnes scie si (finiti). i. sunt valde pauci. non sufficiunt quod tales termini et talia primum ad omnes conclusiones. non quod eadem primum omnes. ¶ Non autem vis ronis

b^o in B consistere quod si essent eadem primum omnes tunc illa primum essent illi termini vel constituerent ex illis terminis in quibus conveniunt omnes scie. sed huius termini si finiti. i. sunt valde pauci. quod si communissimi sic sunt termini sumpti exere ut ex generalibus. quibus entis. cuiusmodi si esse et non esse. actus et potentia. et talia coisima quod valde pauca sunt. si ista sunt ita pauca et conclusiones omnes sciarum si quod si infinite. ista primum pauca quod si eadem si sufficiunt ad tantam multitudinem conclusionum. os quod dicitur primum alia per se quod scia quod sunt altera et diversa in diversis scientiis. non sunt eadem primum omnes. ¶ Uidet autem huius rone multa appropiare rone tertie. dicit tamen huius ab illa. nam illa probatur non sufficiunt primum omnia absque propterea per diversitatem generum entis. os. n. dare primum in quantitatibus et in quantitatibus et in quolibet genere entis. quod adiuncta conclusionibus habeant efficaciam concludendi. sed hec rone quanta non tamen immittit diversitati quantum multitudinem conclusionum. nam quod si finiti termini et sic pauca primum in quibus conveniunt omnes scie sufficerent ad tantam multitudinem conclusionum est verisimile dicere. os quod propter ista in quibus conveniunt omnes scie dare alia primum et alios terminos in quibus differunt. per quod non erit oium eadem primum. ¶ Dubitatur forte aliquis. quod ut hoc falsum quod conclusiones sint infinite. cum probatur sit supra status esse in sursum et in deorsum. ¶ Dicitur quod quantum ad intentionem philosophi. non os quod dicam. conclusiones esse infinitas simpliciter. sed dicitur infinite. i. innumerabiles. et huius in intentione. nam in tanta numerositate conclusionum non sufficiunt illi termini finiti. i. illa primum pauca in quibus conveniunt omnes scie. quod si tamen vel lenius saluare conclusiones ad istam esse in finitas saluarem. hoc tripliciter. nec dicerentur quod hec ista dicitur superiori capitulo ubi ostensum est esse statum in sursum et in deorsum. quod aliud est loqui de infinitate conclusionum se. aliud ut reducuntur in sua primum. et ut demus sensibile exemplum dicem. quod figure multiplicatur in infinitum quod alia figura est triangulus alia quadrangulus. et sic ascendendo. stat autem quod quilibet figura huius sua proprietate quod posset demonstrari de ipsa. si quod esset circa hoc sollicitus. ut triangulus huius proprietate habet tres. quadrangulus autem si sit regularis huius proprietate habet angulos oppositos et latera opposita equalia. et sic de figuris aliis. cum quod tales figure sint infinite non vult posse negari quod conclusiones sunt se aliquid modo vadat in infinitum. tamen ut reducuntur in sua primum. non os quod nec sursum nec in deorsum vadat in infinitum. nam posset aliquid proprietate probari de figura superiori. ut puta de exagono nihil dicens nec de pentagono nec de quadrangulo. probabit. n. de exagono quod si collocetur in circulo. lat^o ei^o erit medietas dyametri. hec quod proprietate. vs huius lat^o equaliter medietati dyametri sic probabitur de exagono quod nulla metio fiet de pentagono nec de quadrangulo. sed exagonum in ordine figurarum presupponat pentagonum et quadrangulum. tamen ut reducuntur in principia per se probatur proprietate passiones de ipso. non opus quod fiat talis reductio medietatis figuris illis. quantum cum quod figure vadat in infinitum reductio tamen cuiuslibet figure in sua primum. quod est quod si. pcedere re in sursum. et pcedere a principibus ad passionem cuiuslibet figure. quod est quod si pcedere deorsum se erit quod finitum. nec os est quod augmentatur numerus figurarum quod augmentetur tota reductio. quod ut patuit non os quod se figura sequens ut subicitur sue passioni reducat in primum per figuram pcedentes. erit quod intentio philosophi quod conclusiones si se primum esse infinite. sed ordo in primum sursum et deorsum se sit finitum. cum quod termini in quibus concludunt omnes scie sint finiti. i. pauci tales termini et huius principia omnia in quibus scie conveniunt non sufficiunt ad tantam multitudinem conclusionum sine terminis et principibus in quibus scie differunt. ¶ 2° modo huius possumus saluare ut quod ponunt per combinationem. videmus. n. quod si sunt multo pauca numero. et tamen in infinitum modis combinari potest ut in finite dictiones possint per aliam et aliam combinationem ex talibus. ista constitui sic autem ex paucis et ex infinitis terminis per aliam et aliam combinationem constitui poterunt infinite premissa. prima tamen expone melior est: quam si per totum modis variari combinatio terminorum ad

esse principia: vnum in vnoquoq; genere est.
 Circa ea que dixerat remouet cauillatione quãdaz. pos
 set. n. aligs dicere qd pme ppõnes. i. cões animi cõceptio
 nes qb' vtunt oēs scie sūt imediate ppõnes: r ista sūt pñ
 g' diceret aduerfari qd eadē sūt oium pñ. Ad B remouen
 dū ait. qd pter has ppõnes cões oz dare in vnoquoq; gñe
 aliquā ppõnē imediatā qd ē pñ in illo gñe: r ista diuersi
 ficanē put diuersificanē gñā. igit nō sūt oium eadē pñ.
 sō ait. (Si at aligs dicat pmas ppõnes imediatas eē pñ
 vñū in vnoquoq; gñe est. i. pter has ppõnes pmas qd vo
 cant cões animi cõceptiões oz dare in vnoquoq; gñe ali
 quā vñā ppõnē imediatā qd hz rōnē pncipy. r qz ppõnes
 imediate ppe qd sūt pncipia in vnoquoq; gñe diuersifi
 cant fm diuersitate genex subaz. iō nō oium sūt eadē
 pñ: nec qdlibet mōstrat p qdlibet. Notandū at qd qñ
 dñ in vnoq; gñe eē vñā aliquā ppõnē imediatā nō solū
 B fferēdū ē ad totū gen' subycibile. s; ē ad preser' vpu
 ta si geometria ē de pñuo tāq; de pñuo subo: r preser
 niū sūt linea: supfcies: r corp' nō solū a pñuo fluit aliq
 vna passio p r imediate qd ē idemfabilis. s; ē a linea pōt
 fluere r fluit vna aliq talis passio: r a corp'e: r a supfcie. r
 itelligēdū ē B: nō solū hz rē: s; ē fm rōnē. vt ab eodē pñ
 nuō hz rē vno mō pñsiderato imediate fluit aliq vna pas
 sio. r ab eodez alio mō pñsiderato poterit fluere aliq vna
 passio: sic hz rē idē ē triāgul' r pñ figuraz. atq; a triāgul
 lo vt triāgul' fluit hre tres. ab eodē. vt ē pñ figuraz fluit
 eē illd i q' resoluunt oēs figure rectilinee: nec ē curādū qd
 hre tres r eē illud in q' resoluunt oēs figure rectilinee nō
 sūt passioēs idemfables s; demfables: r nō sūt passioēs
 imediate: s; mediate: qz passioēs mediate reducunt ad i
 mediatas. r sic ab eodē fm rē alr r alr accepto pnt fluere
 ples passioēs mediate: ita qd nō fluit vna mediate alia sic
 ab illo eodē ē alr r alr accepto oz qd fluant ples passioēs
 imediate: qz ples passioēs mediate qz vna nō rducit i ali
 az pñsupponūt ples passioēs imediatas. Deide cū dic.

cap. 26.

Si vero neq; ex oibus vt op' ē demonstrari
 qdlibet neq; sic ex altera qre erūt vnuscuusq;
 scie altera. Relinqt igit si prima sunt pncipia
 oium: s; ex his qdē bec: ex illis autē illa.

Resumit viz rōnis sue r cludit itētū. Circa qd tria fac
 qz p fac qd dñ ē. 2° epilogat circa dterminata. 3° ne labo
 ret in equoco distiguit de pncipys. 2° ibi Manifestū au
 tē. 3° ibi. Pncipia. n. sūt duplicia. Dic g. (Si vō neq;
 ex oib' vt op' ē demfari qdlibet) sup. ptingit. i. s; ex quoli
 bet nō demfāt qdlibz (nec sic ex altera) su. ppõne diuer/
 si gñis su. demfāt ppō altera alterius gñis (qre) ergo sic
 ē. qz nec ex quolibet demfāt qdlibet. nec ex altero gñe al
 terū gen' (erūt vnuscuusq; scia altera) su. pncipia pñia
 (relingt igit) qz sic ē qd vnuscuusq; gñis sūt su. altera
 pncipia ppa (si pncipia oium) eoz qd demfāt (sine pri
 ma). i. gñea: vt hz alia trāslatio. vñ vnigenea his qd de/
 monstānt. nō ergo oium eadē sūt pncipia (s; ex his) su.
 pncipys (bec qdē) su. demfāt (ex illis autē) su. r ex alijs
 pncipys (illa). s. alia demfāt. Notandū aut: qz pñ ci
 pia ppa in vnoquoq; gñe sūt pñia: r vnigenea oib' his qd
 demfāt in illo gñe. iō nō ex quolibet demfāt qdlibz: s;
 ex his qdē pncipys qd sūt in hoc gñe demfāt bec qd sūt
 in illo gñe. ex illis aut que sūt in alio gñe demfāt illa in
 illo alio genere. Deinde cum dicit.

Manifestus at r hoc ē qm si ptingit mōstratū
 ē. n. qd altera pncipia gñe sūt differētuz gñe.

Epilogat circa determinata. d. Manifestū ē et qm nō
 ptingit hoc. v3. qd sūt eadē pncipia oium (mōstratū est

enim) supra (q' differentū genere sūt altera pncipia)
 oz qd nō oium sūt eadē pncipia. Deinde cum dicit.
 Principia. n. duplicia sūt: ex qbus: r circa
 q. ex qb' qdē igit cōla sūt. Que autē sūt cir
 ca que pñia sūt: vt numerus r magnitudo.
 Ne laboret in equoco distiguit de pncipys. d. q' pnci
 pia enī sūt duplicia: ex qb' r circa q. Ex qb' igit cōla sūt
 qd aut sūt circa ppa qd sūt vt nūer' r magnitudo. i. vt pñ
 cipia accepta in arimetrica circa numerū: r i geometria
 circa magnitudinē. oz g' sic pñuari lra qd pcedētia. dixi
 mus nō oium eē eadē pñ: sed cū duplicia sūt pñ qdam
 cōla ex qb' pbat oia: qdā at qd sūt circa q. i. circa qdā gene
 ra spālia: vputa circa magnitudinē vñ circa nūerū: vñ cir
 ca aliq' aliō gen' cū dicim' nō eadē eē pñ oium ne labo
 rem' in equoco nō itelligim' hoc de cōib' sed ex pñys.

Sibile autē r scia differunt ab opina
 bili r opinione.

Postq; pñs parauit scire ad scire. In pre
 ista vt dicebat ppat scire ad opiri r ad alios
 hitus cognitinos. duo ergo facit. qz pmo cōparat scire ad
 opinari. 2° ad reliquos habit' cognitinos. ibi (Reliq' autē
 quō) Circa pñū duo facit. qz pñdit qd scire est aliud ab
 opinari. r scibile ab opinabili. 2° circa ea qd dixerat mouet
 qōnes qdā. ibi (Qualiter est igit idē) Circa pñū duo fa
 cit. qz p pponit qd itendit. 2° pbat itētū. ibi (Qm scia est
 vñis) Dicit g' q' scibile aut r scia differūt ab opinabili r
 ab opinione referēda sūt singula singulis. v3. q' scia dif
 fert ab opinione. r scibile ab opinabili. Deinde cū dic.

Qm scia vñis r p necessaria est. Necessarius
 autē non contingit aliter se hre.

Probat qd dixerat. Circa qd duo facit. qz pñdit circa
 qd ē scia r circa qd nō ē. r gra hui' pñdit circa qd ē itellec' r
 circa qd nō ē. 2° ex his qd dixerat pñdit opinōne eē qd alio q'
 scia r itellecū. ibi (Uer' n. itellec') Circa pñ' tria fac. qz
 pñdit circa qd ē scia. 2° pñdit circa qd nō ē. 3° gra hui' dicit
 minat de itellecū circa qd hz eē. r circa qd nō hz esse. scda ibi
 (Sūt at qdā) tertia ibi (At vō itellec') Lotinet' at sic
 lra. bñ dñ ē q' scia differt ab opinōne r scibile ab opiabili
 (qm scia ē vñis r ē p necia) r ex pōit se qd appellat neciū
 id. q' (neciū. n. nō ptingit alr se hre) Ex B. n. stat' possit
 patere vñas. nā si scia ē vñis r p necia. opio at nō oz qd sit
 vñis nec p necia relinqt q' scia nō sit opio. C' Dubitaret
 forte alijs quō scia sit vñis. Dñs ē q' scia ē vñis. qz accipit
 cām p se r simpliciter. r qz accipit cām equatā: opio at nō
 oz qd accipiat cām p se nec cāz simplr nec cām eqtā. Pro
 pter qd possum' distiguere triplex vñe. vñū vñe qd respicē
 vñitate suborū r tēpoz. aliō qd icludit vñitate cāe p se. ter
 tiū qd icludit vñitate cāe pñise r eqte. Alr ē vñe. ois corū
 ē niger. alr ois egruris hz tres. r alr ois triāgul' hz tres.
 nā ois corū' est niger ē vñe q' tū ad vñitate subiectoz r tē
 poz. posito q' corū' nascant' nigri. qz nō ē curādū de exē
 plo. tñ nō ē bec ppō vñis q' tū ad cām p se. nigredo. nō nō
 seqt corūū q' sit acciō spēi: s; qz ē acciō indiuidui. tō nō
 ē p se passio corūū nec pñū ei'. s; est acciō isepabile. pp
 qd fm sniam porphyry pōt subintelligi corūū albus r
 ethiops nitēs colore. s; ois egruris hz tres est qd vñe q'
 tū ad vñitate cāe p se. nā qdlibet spēs triāguli hz tres per se
 .i. p cām exñitē in se. qz qdlibet spēs triāguli hz in se angulū
 extrinsecū equalētē duob' itrifecis sibi oppositis. s; hui'
 cā nō pñderat in egruri vel i aliq' alia spē triāguli vt eq
 ta nec vt pñsa. s; h' mō pñderat in triāgulo pp qd egru
 ris fm qd egruris nō hz tres: s; hz q' triāgulus. ois g' triā
 gulus hz tres. ē vñis fm vñitate cāe eqte. opio g' dñ nō esse

ylis: qz nō aggrat p cās nec p demfationē: s; p qdā signa
pbabilia: r p qdā cōia: r p sillos thopicos. g qz opio nō ag
generat p cām: nec per ppa deficit ab vltitate cāe eqte: r
ab vltitate cāe per se: qz nō pōt aggenerari per signa pba
lia q nec oz esse in oibus: nec semp pōt deficere ab vltita
te tam suborū qz tēporū. ppter qd p; qz scia dicatur esse
vltis r nō opinio. ¶ Deinde cum dicit.

**Sunt autē qdā vā qdē r entia cōtingētia alr
se hre. Manifestū igit ē qz circa hoc scia nō ē.
Esset. n. ipolia vtiq; alr se hre polia alr se hre.**

¶ Ostēdit circa q scia nō hz eē. d. (sūt at qdā vā qdē r en
tia cōtingētia r alr se hre) r subdit qz (manifestū ē igit qz
circa bec). i. circa talia cōtingētia alr se hre (nō ē scia) r sub
dit (essent vtiq; ipolia alr se hre polia alr se hre). q. d. cū
scia sit circa ipolia alr se hre si poneret scia eē circa cōin
gētia r circa polia alr se hre seqret oppositum in adiecto
v; qz ipolia alr se hre eēt polia alr se hre. ¶ Notādus
qz cōiter text' sūt h defectu. cōiter. n. textibus deficit to
ta bec lra. sūt at qdā vā qdē r entia cōtingētia alr se hre: r
postea seqt qd cōiter text' hnt. manifestū igit est qz circa
bec rē. qz aut talis debeat eē text': sicut nos dixim' p; ex
alia trāslatioe. ¶ Notādū etiā qz textū nostrū sine addi
tione altera sic exponem'. manifestū ē qz circa bec. i. cōin
gētia alr se hre nō ē scia. qz eēt vtiq; iposibilia alr se ha
bere possibilia aliter se habere. ¶ Deinde cum dicit.

**At vō neq; intellect'. dico autē intellectū prin
cipiū scie: neq; scia est indēmōstrabilis: bec at
est acceptio imediate ppōnis.**

¶ Declarat circa q nō hz esse intellect'. r et ostēdit circa q
hz eē. nā intellect' qz ē hntus pncipioz nō hz eē circa cōin
gētia alr se hre: s; cū sit pncipiū scie r cū qdā scia idēmō
strabilis oz qz hēat eē circa indēmōstrabilia: qz idēmōstrabilia sūt
pncipiū scie. iō aut. (At vō nec intellect'). i. nec hnt' pncipio
rū hz eē circa cōtingētia alr se hre. r exponit se qd appellet
intellectū. d. (dico. n. intellectū pncipiū scie) r subdit (neq;
eni est scia). q. d. qz intellect' nō solū nō ē opio: sed et nō ē
scia loquēdo de scia simplr. nō. n. v; cōcedi qz intellect' sit
scia simplr. s; pōt cēdi qz sit scia indēmōstrabilis. vñ subdit
(ē autē) scia. intellect' (idēmōstrabilis bec). i. idēmōstrabilis scia
qre aut sit idēmōstrabilis scia declarat cū subdit qz (ē opio
imediate ppōnis). q. d. qz intellect' ē totū β. i. indēmōstrabi
lis scia r opinio. i. estimatio: vt hz alia trāslatio siue acce
ptio imediate ppōnis. ¶ Deinde cum dicit.

**Aerūs. n. ē intellectus r scia r opio r qd p h
dr. Quare relinqt opionē eē circa verū aut q
dē falsuz: s; cōtingēs ē alr se hre. Nec autē ē acce
ptio imediate ppōnis r nō necessarie.**

¶ Dat dīaz iter sciaz r intellm r opionē. qz oīa ista sint
circa vep. tñ scia r intellect' sūt circa vep qz nō cōtingit alr
se hre. r iō talia sic sūt circa vep qz nō sunt circa falsuz: s;
opio ē circa verū qd cōtingit alr se hre. iō pōt eē opio circa
falsuz. r qd plus ē dato qz opio accipiat ppōnē imediatas
accipiet eā nō neciam s; pbabile r polez alr se hre. duo
g' facit pbus. qz p dat hāc d' sam iter opionē r illa duo. v; z
sciam r intellm. z' qdā qd supposuerat pbat. lbi. (Et cer
tū est sic apparētibus). Dicit g' qz. Uer' ē n. itells r scia
r opio: r qd p bec dr'. q. d. qz oīa ista. v; scia: itells: r opio
nō sunt circa vep: r et qz dr' p bec. v; scia: intellecta r opio
nata. sūt et circa vep: r tūc ē supplēda lra: qz opio ē circa
verū cōtingēs alr se hre. r seqt in lra (qre relinqt opionē
esse circa verū qdē r falsuz nō qd cūq; sed cōtingēs alr se
hre) r subdit qz (bec autē). i. opio (est acceptio imediate

ppōnis nō necie). q. d. qz s; opio cōueniat cū intellectu r
scia in hoc qd ē circa verū. differt tñ triplr. p qz nō solū ē
circa verū: s; et circa falsuz: z' qz ē circa ea q' cōtingūt alr: z'
qz r si opio resoluit v; ad ppōnē imediatā: nō accipiet
ppōnē imediatā neciā s; pbabile. ¶ Dubitaret forte ali
qs quō nō solū sunt vā: scia: itells: r opio. s; et qz dr' p bec.
¶ Dōm qz vltas ē in reb' tanq; in cā. ē in itellū r cōponē
te tāq; in libro. r ē i ofone p vocē plata tāq; in signo. qz at
sic sit pōt patere p pphm in. 6. meta. qz dans dīaz iter verū
r falsū. r bonū r malū. dic' qz vep r falsū sūt in aīa. bonū
r malū sūt i reb'. si g' in ipa aīa sūt vep r falsū. cū scia nra
cāet a reb' oz qz vep sit i ipis reb' tanq; in cā. Est. n. vep
adeq; tio rez r intellectuū. ista at adeq; tio formālre i itellū
qz itells adeq; reb'. r nō res intellectuū. r s; ista adeq; tio
sit formālre in itellū. est tñ cālre in reb': qz res cānt h; ader
q; tione in itellū: s; vltas ē in ofone plata tanq; i signo: qz
ea q' sūt in voce sūt signa eoz q' sūt in aīa. Un' sūo mō sic
dicem' de vltate respēu rez r itellec' r vocū. sic dicim' de
sanitate respēu cibi aīalis r vrine. nā sanitas q' ē adeq; tio
huōz ē in cibis cālre in aīali tāq; i subo: r i vrina tāq; in si
gio. vep tñ oīa ista dñr sana. nā dr' cib' sanus aīal sanū r
vrina sana. sic et r circa vltatē. r illa q' itelligunt dñr vā. r
ipe itellec' dr' verus r ipa ofo in voce plata dr' vā. Rur
sus qz aliqñ itellec' negociat' circa cōtingētia alr se hre. r
tūc dr' opinari. aliqñ circa neciā idēmōstrabilia vt circa βn'
r tūc dr' itelligere. aliqñ circa neciā demōstrabilia vt circa
xclones. r tūc dr' scire. qdlibet aut istoz triū. v; intellect'
scia r opio pōt cōsiderari triplr. vel fm se. vel vt cōparant'
ad obiecta sua. v; vt cōparant' ad scibilia opinabilia r in
telligibilia. vel z' vt cōparant' ad ppōnes in voce. platos
de scibilib' opinabilibus r itelligibilib'. scdm bec g' expo
nēt lra p h' duplr. p vt lra illa q' ait. r qd dr' p h' referat ad
itelligibilia scibilia r opinabilia. vt sit sensus intellectus
scia r opio sunt circa vep. r et qd dr' p hoc. i. res ipse q' dñr
r expmunt' r significant' per ista: cuiusmodi sunt scibilia
opinabilia r itelligibilia. ista qdē sic dca per bec sunt et
vā. si. n. ea q' sunt in aīa sūt signa eoz q' sūt in rebus. res
ipse dñr. i. significant' r figurant' p ea q' sūt in mēte r hoc
mō scibilia opinabilia r itelligibilia dñr. i. expmunt' per
sciam opinionē r intellectuū. z' mō hoc mō pōt expmunt' qz
referēdo ad ea q' i voce dñr. vt sit sensus nō solū scia opi
nio r intellectus sūt vā: s; qd dr' in voce p h'. i. ppōnes pla
te p bec sūt et vā. nā p sciam quā qs hz dicit r pfert ppō
nes scibiles. p opionē opinabiles. p intellectuū itelligibiles.
g' tales ppōnes dicte. i. plate sūt et vā. ¶ Uterius forte
dubitaret aliqs. qz vñ nō ob hoc qz opinio in hoc vueniat
cū intellectu r scia qz sit circa verū. qz qd ē in potētia nō ē
opinio aut pōt eē circa vep. nō at d; dicit qz sit circa verū
nisi p accūs cū nō de necessitate sit circa vep. s; qd ē p accūs
r qd ē in potētia. nec oz dicit talis. g' rē. Dicēdū qz ad hoc
possumus qd duplr rñdere. pmo vt nō sit cure p hō magis
de vō qz de falso. vult. n. dare vueniētā iter sciētā intel
ctū r opinionē. qz qdlibet est circa cōposita. r iō dicit opi
nionem esse circa verum. i. circa cōpositionē circa quā hz
eē veritas r falsitas. g' per verū itelligit cōponē. r sic nō
hz dubiū qd dr'. nā oīa ista sp sūt circa cōpositionē. Scdm
pōt ad hoc rñderi qz cū p h' vult dare dīam iter opio
nē r illa duo potissime dat dīam iter opionē q' magis vñ
vuenire cū illis duob'. hui' aut est vā. erit g' snia p h' qz nō
solū opinio q' cūq; s; et opinio vā q' magis vñ vuenire cum
scia r intellectu differt ab illis. qz r si sit circa vep est circa
verum qd cōtingit alr se hre r vep pōt esse circa falsum.
Tertio mō pōt rñderi qz p h' nō asserit simplr opionē eē
circa vep: s; ita dicit eā eē circa vep. qz postea subdit qz p
eē circa falsuz. Quarto mō pōt et rñderi qz opinio genē

Posteriorum

ratur p quedā pbabilia . sed vt dī in pmo rhetoricozum
 q̄tū est ex pte rei semp vera sunt pbabilioza falsis . Qd
 aut dī in .8. thopicoz . q̄ nihil pbibet quedā falsa proba-
 bilioza esse qbuidā veris . intelligēdū est ex parte nostra .
 opinabilia ergo r pbabilia ex parte rei semp sunt vera . si
 aut opinamur falsa hoc est ex malitia siue ex defectu no-
 stri intellectus . ¶ **Uteri** forte dubitaret aliqs quō opi-
 nio sit acceptio ppōnis imediate nō necessarie . ¶ **Dicen-**
dum q̄ sicut scibilia reducimus in ppōnes per se notas
 necessarias . sic opinabilia q̄tuz est de se reduci habent in
 ppōnes p se notas pbabilr . sicut sunt q̄ que vident oī-
 bus : vt forte oēs ccederent hāc q̄ oīs mater diligit filiuz
 q̄nis ctingat alr se habere : qz medea non dilexit . sed da-
 to q̄ opinio accipiat tales propōnes sic notas q̄ possunt
 dici imediate opinabiles nō erunt necessarie sed pbabi-
 les . ¶ **Deinde cum dicit**

¶ Et certuz est sic apparētibz . opinio eniz in-
certum est vt nulla hō est .

¶ Probat qd supposuerat . v3 . q̄ opinio est circa contingē-
tia aliter se hōe . Circa qd duo facit f̄m q̄ duplr pbat intē-
tum ibi (Adhuc autem nullus .) In parte ista probat ex
ipsis apparētibz . r ex his que sunt in promptu . nam in
promptu est q̄ opinari est circa ea que p̄nt alr se habere .
hoc sonat opinari . i . nō certe cognoscere . ideo ait . (Et cer-
tum est illis . vel vt h3 alia trāslatio r cū c̄fessuz est (sic)
. i . q̄ opinio sit sic . f . circa nō necaria (apparētibz) . i . ex
apparētibz . r ex his que sūt in p̄optu . r subdit q̄ (opio
enī incertū est) qd r (nulla huius) . i . aliqd dubium . nani
hec dicit opinio nō quid dubiū . ¶ Deinde cuz dicit

¶ Adhuc at nullus opinat̄ pbare cuz opinet̄ i-
possibile eē alr se habere h3 scire . S3 aliqn̄ qdē
eē sic . h3 tñ aliter nihil pbibet tunc pbare tanqz
h3 opintonē quidē esse : sed necessarijs scientiā .

¶ Probat hoc idē ex pte nra . d . (adhuc at nullus opinat̄
pbare) . vel vt h3 alia lra putat opinari . nam pbare vt b
sumit est idē qd pbabilr cognoscere . vel qd opinari . nul-
lus h3 opinat̄ pbare . i . opinari (cū opinet̄ ipole est alr se
hōe . h3 scire) . i . sed tūc opinat̄ se scire (sed) su . cum putat
(aliqn̄ qdē esse sic . h3 tñ alr nihil pbibet) su . se hōe (tūc p-
bare) . i . tūc putat se pbare . i . pbabilr cognoscere r opina-
ri (tanqz opinionē qdē) ctingat (eē hui) . f . ctingētis (h3
sciam) ctingat eē (necessari) . ¶ Deinde cum dicit

¶ Qualiter ergo est idem opinari r scire qua-
re non erit opinio scientia .

¶ Mouet q̄sdā qōnes circa sciam r opionē . Circa qd tria
facit : qz p mouet h3 qōnes . 2° arguit ad vtrāqz illarū qō-
num . 3° soluit qōnes illas . 2° ibi . (Sigz posuerit) . 3° ibi .
(Aut siquidē) . Mouet aut̄ duas qōnes . vnam de scito r
opinato . vtrū idē possit esse scitū r opinatū : r q̄tū ad hoc
ait (q̄l̄r igit̄ est) . i . ctingit (opinari r scire idē) . i . q̄l̄r ctingit
idē esse scitū r opinatū . Scda qō ē de scia r opinione .
vtrū scia sit idē qd opinio r q̄tū ad b subdit (q̄re scia nō
erit opinio) . i . idē qd opinio . ¶ Notādū autē q̄ vna ista
rū qōnū depēdet ex alia . nā si scitū est opiatū : qd q̄rit qd
p̄ma : scia erit opio qd q̄rit qd scda . r ecōuerso si scia ē opi-
nio scitū est opinatū . r qz sic iste qōnes ex se inuicē depen-
dent . r arguere ad vna est arguere ad alia . q̄l̄r aut̄ scitum
possit eē opinatū r vtrū si scitū sit opinatū : r scia sit opio
in sequētī qōne dicef . Ad p̄ns aut̄ scire sufficiat q̄ pbuz
bas qōnes annectit ad inuicē . d . q̄ si scitū erit opinatū : q̄-
re scientia nō erit opinio . i . ex hoc sequetur q̄ scientia sit
opinio . ¶ Deinde cum dicit

¶ Si aliqs posuerit eē aut nihil ctingere opiarī .

¶ Arguit ad vtrāqz qōnes : vel facit argumēta que p̄nt ad
vtrāqz qōnē referri . r sunt hui^o argumēta tria . 2° argumē-
tum icipit ibi (Cōsequē enī) . 3° ibi . (Sicut enī qz) . Dicē
(Sigz posuerit eē) su . idē sciam r opinionē : vel idē scitū
r opinatū (aut nihil ctingere opinari) . i . pp nihil ctinge-
re opinari su . q̄ nō ctingat scire . Vñ alia trāslatio h3 hāc
hnam clari^o vbi sic dī . sigz posuerit oē qd nouit ctingere
opinari . est ḡ b argumētū tale . oē qd qz nouit . i . qd scitū
cingit opinari . vel qd idē est nihil contingit opinari qd . f .
nō ctingat scire . ḡ est idē scire qd opinari r idem scitū qd
opinatū . ¶ Notādū autē q̄ pbabilr arguit q̄ oē qd ctingit
scire ctingit opinari . nam q̄cqd cognoscimus p rōnes
necessarias : p q̄s dicimur scire possum^o cognoscere p rō-
nes pbabiles per q̄s dicimur opinari . ¶ Deide cū dicit

¶ Cōsequēter . n . hic qdem sciens : ille vero opl-
nans per media quousqz ad imediata veniat .
Quare si quidem ille scitū r opinās scitū .

¶ Adducit scōs argumētū . d . (Cōsequē enī h3 qdē sciēs)
sup . sua scibilia (Ille vero opinās cōsequē sup . opinabi-
lia (per media quousqz veniat ad imediata : quare si quid-
dem ille) . i . sciens (scitū r opinans scitū) est ergo idem
scia r opinio scitū r opinatū . ¶ Notādū autē vni rōnō
huius in hoc consistere q̄ sicut scia p̄cedit per media do-
nec veniat ad imediata . ita opinio procedit per media
donec veniat ad imediata . nam vt supra diximus : ad opi-
nionem spectat etiā vsqz ad imediata resolucere . q̄re si ex
hoc dī sciens scire : qz vadit per media vsqz ad imediata .
r opinās dicef sciēs . qz isto mō p̄git . erit ergo scia opinio .
r scitū opinatū . ¶ Deinde cum dicit

¶ Sicut enim r quia est opinari r p̄pter quid
autem medium est .

¶ Adducit tertiā rōnē dicef q̄ (sicut . n . est) . i . ctingit opi-
nari (qz r p̄pter qd) . f . ctingit opinari (hoc at ē mediū)
. i . hoc est opinari per mediū r p̄cāz . ¶ Notādū autē q̄ sic
cingit accipere . pbabilr aliqnē effectū ctingit accipere p̄-
babilit̄r cāz . cū ḡ arguimus p id qd apparet eē pbabilr
effectus aggeneramus opinionē qz . f . cū arguimus p id
qd apparet pbabilr esse cā r mediū tūc aggeneram^o opi-
nionē pp qd . ctingit opinari ḡ qz . r p̄pter qd . ex hoc ergo
sic formet rō . hoc videt esse p̄prium scie diuidi p qz . r p̄-
pter qd . sed hoc cōpetit opinioni . ḡ sic diuidit opio p qz . r
p̄pter qd sicut diuidit scia . r sicut contingit opinari qz . r
p̄pter qd . qd est hōe mediū r cām . sicut cōtingit scire . idē
ergo erit scia r opinio . qz eodē mō diuidunt̄ . r p̄ns idēz
erunt scitum r opinatum . ¶ Deinde cum dicit

¶ Aut si qdē sic arbitrat̄ nō ctingētia alr se hōe
sicut r habet diffinitioēs p quas sunt demon-
stratioēs nō opinabilr h3 sciet . Si aut̄ vera qdē
eē nō tñ hoc ipsis inesse scēdū substātiā sed se
cundum speciē opinabilr r nō sciet vere .

¶ Soluit ad qōnes factas . Circa qd duo facit . qz pmo sol-
uit ad qōnem scēdā . v3 . q̄ nō est idē scia r opinio . 2° ad
qōnē p̄mā . ibi (Eiusdē at opio) Circa p̄mū duo facit . qz
p̄mo oñdit q̄ nō est idē opinio r scia . 2° diuidit opinionē
in qz . r p̄pter qd ibi (r qz r p̄pter qd) Dic̄ ergo (Aut qdē
si aliqs sic arbitrat̄) . i . sic extimat . r sic videt se cognos-
scere non cōtingentia alr se hōe sicut se hnt diffinitioēs
per q̄s dem̄ratioēs sunt : ille cognoscēs talia r p̄ talia (nō
opinabilr h3 sciet . si aut̄ vera quidē) vident̄ esse q̄ accipit
(nō tñ) ctingit̄ in esse ipsis f̄m subam) q̄tū ad p̄dicatā
subaliā (r f̄m spēm) q̄tū ad p̄ se passioēs (opinabilr r nō
vere sciet) . q . d . q̄ hec ē dīa iter sciaz r opionē . qz scia ē

ripit que nō 2tingūt aīr se hēre. opinio autē nō accipit ea q̄
 insunt rebus s̄m subam. i. nō accipit p̄dicata subalia vel
 meli⁹ nō accipit ea q̄ insūt rebus s̄z subaz. i. p se 2 s̄z sp̄z
 sed accipit ea que 2tingūt aīr se hēre. p̄pter q̄d nō est idēz
 scia 2 opinio. ¶ Notādū autē q̄ distinguit duplex accēs
 vs. accidens indiuidui 2 accēs sp̄ei. Accēs autē indiuidui
 est accēs cōe. Accēs autē sp̄ei sūt p se passiones q̄ sequunt
 p̄ncipia subalia rei. arguere q̄ ex talibus q̄ insūt s̄m subaz
 2 sp̄em. i. q̄ sequunt p̄ncipia subalia: 2 sunt accētia sp̄ei ē
 arguere ex nō 2tingentib⁹ aīr se hēre. opinio autē nō acci
 pit talia: q̄ accipit cōtingentia aliter se habere: 2 ideo dif
 fet a scientia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et qz 2 p̄pter quid si quidez p̄mediata opi
 nabif: si nō p̄mediata soluz ip̄m qz opinabif.

¶ Diuidit opinionē in qz. 2 p̄pter qd. p̄pter qd sciendū
 q̄ tam in scia q̄ in opinione cuz q̄s scit resoluerē vsq̄ ad
 imediata scit qz. 2 p̄pter qd. scit qz. qz scit qm̄ sic est. 2 scit
 p̄pter qd: qz scit causam. s̄z cū nescit resoluerē vsq̄ ad im
 mediata pōt scire qz: sed nescit p̄pter qd: qz nescit cām.
 vt qui videt solē eclipsari 2 nescit eclipsim resoluerē i sty
 am causam vt iterpositionē terre: scit qz sol eclipsat. s̄z ne
 scit p̄pter qd. 2 qd dictū est de scia veritatē h̄z de opinio
 ne. nā opinabilia mediata que sunt parū. pbabilia p̄t re
 duci in imediata pbabilia. 2 qm̄ scimus talia opinabilia
 sic resoluerē habem⁹ opinionē qz. 2 p̄pter qd. qm̄ autē ne
 scimus habem⁹ opinionē qz. nō p̄pter qd. iō ait (Et qz 2
 p̄pter qd) sū hēbit opinionē (si qdē opinabif p̄mediata)
 i. si sciat resoluerē opinabilia vsq̄ ad imediata (si vō nō
 per imediata opinabif ip̄m qz) sup. nō p̄pter quid.

¶ Eiusdē at opinio 2 scia nō penit⁹: s̄z sicut fal
 sa opinio 2 vā eiusdē quodā mō ē sic 2 scia 2
 opinio eiusdē. Et. n. opinione 2 verā 2 falsaz sic
 dicit qdā eiusdē iesse icōueniētia accidit appe
 tere alia que 2 nō opinari q̄ opinat falso.

¶ Postq̄ phus soluit hāc qōnē q̄ nō est idē opinio 2 scie
 tia. In parte ista vult soluerē qōnē aliā q̄ nō est idem sci
 tum 2 opinatū ostendens quō sit idē 2 quō nō sit idē. Circa
 qd duo facit: qz p̄mo ostendit quō sit idē scitum 2 opina
 tum: 2 quō nō sit idem q̄tū ad ip̄m scibile 2 opinabile. 2°
 quō sit idē q̄tū ad sciētē 2 opinatē ibi. (Manifestum au
 tem ex his.) Circa p̄mū tria facit: qz p̄ ostēdit q̄ nō ē idē
 scitū 2 opinatū penitus: nec de eodē penit⁹ ē scia 2 opinio
 sic nō est idē opinio vā 2 falsa: nec est de eodē penitus opinio
 vera 2 falsa. 2° declarat quō de eodē possit esse opinio vā 2
 falsa. 3° qd dixerat de opinioē vā 2 falsa adaptat ad sciaz
 2 opinionem. 2° ibi. (Quā autē idē.) 3° ibi. (Similr autem
 scia.) Dicit ergo (eiusdē autem opinio 2 scia nō penitus
 est: sed sicut falsa 2 vā opinio quodāmodo est eiusdē. sic 2
 opinio 2 scia est eiusdem) sū. quodā mō nō eiusdē simplr
 2 subdit q̄ (2 opinioē verā 2 falsam eiusdē: sicut quidaz
 dicit esse accidit) sū. illos sic dicētes (appetere inconue
 niētia alia quidem) sū. multa q̄ illa que ponunt h̄ic. vel
 alia quidē multa: vtputa oīa illa icōueniētia que posita
 sunt i. 4. metaphy. vbi bec mā pertractat (2) sū. iter alia
 icōueniētia accidit hoc icōueniēs (nō opinari qd opi
 nat falso). i. q̄ nulla opinio sit falsa. hoc q̄posito quilibet
 opinabif veruz. 2 nō opinabitur quod opinatur falsum.

¶ Dubitaret forte aliquis vñ sequit̄ bec cōsequētia. q̄
 si de eodem eēt opinio vera 2 falsa: q̄ nulla opinio eēt fal
 sa. 2 q̄ nō opinaret̄ aliqs de aliquo aliqd qd esset falsuz.
 ¶ Dicedūm q̄ modi intelligēdi sūmunt a modis eēndi.
 vñ sicut res s̄z h̄z ad esse. ita se h̄z ad cognosci. pp̄ qd de eo
 dem penit⁹ nō pōt eē opinio vā vñ falsa. nā opinio vā ē de eo

dem relato in id qd inest ei l̄z 2tingat aīr se hēre. falsa autē
 opinio est de eodem relato in id qd nō inest ei: l̄z 2 h̄z for
 te contingat aliter 2 aliter se habere. sicut ergo sol. sedens
 2 stans est idē māl̄r: nō est idē p̄ omnē modū. ita idēz vt
 relatū in id quod inest ei 2 relatū in id qd nō inest ei ē idē
 māl̄iter. nō idem est per omnē modūz. sed si de eodē per
 omnē modū posset esse opinio vera 2 falsa. veritas 2 fal
 sitas opinionis non accipere^t ex eo q̄ ita res se h̄z: vt de
 sorte eodez modo se habente 2 s̄m rem 2 s̄m relationem
 vt q̄ nō referē in aliud 2 aliud non posset esse opinio ve
 ra 2 falsa. q̄ huius diuersitas sumeret̄ ex parte rei opina
 bilis. ergo si posset esse opinio vera 2 falsa: sic de eodē pe
 nitus oporteret q̄ talis diuersitas sumeret̄ ex parte intel
 lectus opinantis. vt ideo bec esset falsa opinio. sortes se
 det: qz aliquis opinat̄ ip̄m nō sedere: s̄z etiā ideo est vera.
 qz aliquis opinat̄ ip̄m sedere. s̄m hoc ergo rediret illa opi
 nio reprobata in. 4. meta. q̄ quicquid apparet est verū: 2
 quicqd opinat̄ aliqs est verū. hāc ergo positionē sequun
 tur multa icōueniētia. 2 potissime sequit̄ hoc inconue
 niēns q̄ nulla opinio sit falsa: qz si q̄qd opinamur ē ve
 rū: cū nullus opinē aliqd qd credat eē falsuz: nulla opinio
 erit falsa. ideo phus ait. q̄ nō contingit opinari q̄ opinat̄
 falso. i. qd credit̄ eē falsum. p̄z q̄ si de eodez penit⁹ posset
 esse opinio vera 2 falsa sequeret̄ q̄ q̄qd opinaremur eēt
 verū: pp̄ qd nulla opinio eēt falsa. ¶ Ulterius qz intel
 lectus hoīs nō gescit. dubitaret forte aliquis vñde sequitur
 bec n̄a. q̄ si eadē penitus eēt opinio vera 2 falsa q̄ quic
 quid crederemus eē veruz: verum eēt. 2 q̄ per consequens
 nulla opinio esset falsa. ¶ Dicedū q̄ qz veritas 2 falsi
 tas opinionis non causatur ex intellectu opinante. sed ex
 re opinata. vt ideo est vera opinio: qz sic est in re. 2 iō fal
 sa qz sic non est. 2 qz veritas 2 falsitas opinionis causatur
 ex re opinata: non ex intellectu opinante nulla mutatiōe
 facta in intellectu opināte s̄z soluz mutata re opinata opi
 nio vera fiat falsa. 2 econuerso. vt si opinionem quis ha
 bet q̄ Petrus sedeat manente eo in hac opinione nulla
 mutatiōe penitus facta in ip̄o surgente petro erit illa opi
 nio falsa que prius erat vera: ergo opinans penitus exi
 stens idem nullo modo mutans pōt hēre opinionē verā 2
 falsam. cuius rō est. qz diuis veritas 2 falsitas nō causat̄
 ex opināte. si igit̄ de eadem re penitus nullo modo se aīr
 habente nec in aliud 2 aliud relata posset esse opinio vera 2
 falsa: p̄ns esset q̄ talis veritas 2 falsitas nō causaretur ex
 re opinata. sicut nō causat̄ ex intellectu opināte. quia eo
 dem mō penitus se h̄ntē pōt hēre opinionē verā 2 falsam.
 sed si nō causaret̄ v̄itas 2 falsitas ex re opinata oporteret
 q̄ causaretur ex intellectu opinante. ergo sicut nunc di
 cimus quare est vera opinio quia sic est. 2 quare falsa qz
 sic non est. ita tunc diceremus quare est vera quia sic in
 tellectus opinatur 2 quare falsa qz sic non opinatur. quic
 quid ergo opinaremur esset verum: 2 nulla opinio esset
 falsa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quā autē multipl̄r idē dī est sicut 2tingit. Est
 aut̄ sicut nō. cōmēsuratiū. n. eē diametri vere
 opinari icōueniēs ē. s̄z qz diametros circa quā
 sunt opinioēs idē sic eiusdē est: s̄z qd aliqd erat
 esse. vnicuiq̄z secundū rationē nō idē est.

¶ Qd dixerat q̄ de eodē penit⁹ ē opinio vera 2 falsa decla
 rat quō de eodē 2 quō nō de eodem sit opinio vā 2 falsa. nā
 idē opinabile pōt dici: vñ ip̄m enūciabile: vel ip̄a res op̄

Posteriorum

nata de eodē enūciabili sīl nō pōt eē opio vera vel falsa: vel qđ idē ē: idē enūciabile nō pōt simul eē verū r falsū s; eodē opinabili. i. de eadē re opinata est vt sic: r ē vt nō. nā de eadē re mālr pōt simul eē opinio vera r falsa. de eadēz formalr nō. ideo ait q; (qm̄ aut idē dī multiplī est) q; (sicut ptingit eē) su de eodē opinionē verā r falsāz (ē autē sicut nō). i. quodā mō ptingit r quodā mō nō. r subdit q; (cōmēsuratū eē diametru coste vere opinari ē in cōueniēs). q. d. q; istud enūciabile qđ est dyametruz est cōmēsuratū coste nō pōt expm̄ere vel significare opinio nē verā: r qđ dcm̄ est de isto enūciabili. intelligēdū est de quolibet alio enūciabili. q; vni r idē enūciabile simul r semel nō pōt expm̄ere vel significare opinio nē verā r falsāz: q; tūc esset eadē oīo simul vera r falsa. r subdit q; (s; fm̄ dyametros est circa queq; sūt opiniones). i. q̄stū ad ipam rē opinatā est (idē). i. mālr (r sic est eiusdēz). i. mālr opinio su. vera r falsa (sed q; aliqd erat esse vnicū q; fm̄ rōnē). i. q̄stū ad rōnē diffinitiuaz que dicit esse rei (nō est idē). q. d. q; de eodē dyametro mālr nō de eodēz formalr r fm̄ rōnē pōt eē opinio vera r falsa. ¶ Dubitaret forte aliq; qđo de eadē re mālr nō de eadē re formaliter: r fm̄ rōnē pōt eē opinio vera r falsa. r qđo idē enūciabile nō ptingit eē verū r falsum. ¶ Dcm̄ q; sigs opinatū dyametru eē cōmēsurabile coste opinatū falsum. qui aut opinatū ipz icōmensurabile opinatū verū. idē est ergo dyametru mālr de quo hic hz opinō nē verā: ille vō falsāz. sed nō est idē dyametru formalr r fm̄ rōnē: nec fm̄ cōsiderationē. nā habēs opinio nē verā cōmēsuratū dyametru fm̄ esse icōmēsuratū r refert dyametruz in tale esse. hñs vō falsam cōsiderat ipm̄ fm̄ eē cōmēsuratū r refert ipm̄ in tale esse. idē est g dyametru mālr de quo pōt esse opio vera r falsāz: nō est idē formalr. vel nō est idē fm̄ cōsiderationē: vel nō est idē fm̄ relationē. nā cōmēsuratio r incōmēsuratio sunt diuerse pfectiones vel diuerse forme vnde nō est idē formaliter dyameter acceptus vt cōmēsuratus r vt incōmensuratus: nec est eodē mō consideratus dyameter sic r intellectus. nec est dyameter eodem mō relatus: nec est idē fm̄ relationē si referat in esse cōmēsuratū r in esse incōmēsuratū: q; si opinabile dicat rē opinatā de eodē opinabili. i. de eadēz re opinata materia liter pōt esse opinio vera r falsa: sed de eadē re opinata fm̄ cōsiderationē. r de eadēz re fm̄ relationem nō erit simul vera r falsa opinio. Sic g dicendū est de opinabili put per opinabile intelligimus rem opinatā. s; si opinabile intelligam ipm̄ enūciabile siue ipsam pponem per quā pferamus opinio nē nostrā: q; nō est eadēz ppō nec idē enūciabile qđ dicit dyametru esse cōmensurabile: r q; dicit ipm̄ esse incōmensurabile. de eodē enūciabili nō erit simul opinio vera r falsa. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Similiter autē r sciētia et opinio eiusdē est. hoc quidem ens sic aialis est q; nō est cōtingere nō esse aial. sed illa qđe quod est contingere vt si hoc quidem q; vere hominis est: illa vō hominis quidē: nō aut veri bois. idē enī est q; homo hoc autem nō sicut idem.

¶ Per id qđ dixerat de opinione vera r falsa soluit qōnez de scia r opinione. nā sicut de eodēz mālr pōt esse opinio vera r falsa. nō aut de eodem fm̄ cōsiderationē. ita de eodem mālr pōt esse scia r opinio: nō aut de eodē fm̄ cōsiderationē. vt sigs cōsiderat hoīem esse vere aial r q; ipole sit alr se hñe poterit hñe sciam. Sigis vero cōsiderat q; hō nō sit vere. i. ex necitate aial: r q; pōt hoc alr se hñe poterit de hoc hñe opinio nē. de eodē g boīe alr r alr cōsiderato

poterit eē scia r opio. h ē g qđ dicit. (Sicr aut scia r opio est eiusdē). i. mālr: nō eiusdē fm̄ cōsiderationē. Et subdit q; (hec. n. qđe). i. scia (ē sic aialis q; nō ē ptingere nō esse aial s; illa). i. opio (q̄cūq; est ptingere nō eē aial. q. d. q; scia de aliquo q; sit aial ē q; nō ptingat nō esse aial. Illa aut opio de aliquo q; sit aial est q̄cūq; vel est (q; ē ptingere) alr se hñe. Et subdit (vt si bec qđem). i. si scia (sit vere bois). i. si sit de homine q; vō sit aial: r q; nō cōtingat alr se hñe (illa vō). i. opio (boīs qđe) sit (nō at vere bois). i. nō sit bois q; sit vō aial. i. de necitate aial q; nō cōtingat alr se hñe. Et subdit (illud. n. ē q; hō). i. de eodē boīe māliter erit scia r opio (B at). i. idē hō mālr ē (sicut nō idē) fm̄ cōsiderationē. put de ipso hz esse scia r opinio. ¶ Dubitaret forte aliq; vtrū de eodē mālr possit esse sciētia r opinio. ¶ Dicēdū q; et in mathematicis q; maxime certū scia: r que maxime sunt certissima in pmo gradu certitudinis: vt vult cōmētator supra 2° metaphyice pōt cōtingere q; idem sit simul scitū r opinatū: vt de triangulo q; habet tres potest quis habere scientiam si assentiat huic veritati eo q; nouit causam potest quis habere opinio nē. si assentiat huic veritati ppter auctoritatem euclidis. q; hoc dicit euclides vel propter aliqd aliud pbabile signū habens. n. hoc mō cognitionē de triangulo nō hēret sciaz s; opinio nē. nā qđ dicit euclides potest esse falsum r pbabile signū posset deficere. g sic sciēs triangulum q; hz tres. q; hoc dicit euclides. vel de hoc hz aliqd pbabile signū nō hz de hoc sciam. q; nescit hoc q; nō possit aliter se hñe. relinquit g q; hēat de hoc opinio nē. de eodem g māliter poterit esse scia r opinio. nō tñ de eodē fm̄ cōsiderationē. q; nō est idem fm̄ cōsiderationē referre aliqd in p se cām r in aliqd pbabile signū. vel non est idē fm̄ cōsiderationē cōsiderare aliquid vt nō ptingat alr se hñe. r cōsiderare illud vt cōtingat alr se hñe. ¶ Ulterius forte dubitaret aliq; vtrū si idem sit scitū r opinatū. idē eēt scia r opinio. Dicendū q; si idē penitus r pominē modū esset scitum r opinatū. idē esset scia r opinio. nam idem penitus r per omnē modum nō posset eē scitū r opinatum. nisi de ipso eodē fm̄ eadē cōsideratiōes scia r opinio aggenerarent. quo posito non differret scia ab opinione: posq; omnino fm̄ eadē cōsideratiōes aggeneraret vtraq; imo q; habitus differret per actus. r actus per obiecta. de eodē obiecto formaliter non possunt diuerfi habitus esse. si ergo de eodem fm̄ eandē cōsiderationē nō pnt eē diuerfi scie. multo magis de eodem fm̄ cōsiderationē eandē non poterit eē scia r opinio. si ergo idem penitus r fm̄ eandē cōsiderationē sumptū eēt scitum r opinatū idem esset scia r opinio. non tñ opz q; non plus differant scia r opinio q; scitum r opinatū. nam scia r opinio prout scia dicit habitum aggeneratū ex rōnibus necessariis. r prout opinio dicit habitum aggeneratum ex pbabilibus sunt duo habitus non solum fm̄ rōnē vel fm̄ cōsiderationē. s; etiā realr differentes. scitum tñ r opinatū nō opz q; realr differat. de eodē enim dyametro realr alr r alr cōsiderato posset quis hñe sciam r opinio nē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestuz at ex his ē q; neq; opinari sīl idē et scire cōtingit. Sīl. n. vtiq; hñet opinio nē alr hñdi et nō alr hñdi idē esse q; vere nō cōtingit. ¶ Ostendit quomodo de eodē possit esse scia r opinio q; tum ad sciētia r opinatē. Circa qđ duo facit. q; pmo ostendit q; in eodē nō pōt esse simul de eodēz scia r opinio. r q; in alio pōt ibi. In alio qđe. n. ¶ Dicit ergo q; (manifestum est autē ex his q; nō ptingit) eundē hominē (simul opinari r scire idē. hñet. n. vtiq; idem homo (opinio nē) idē alr se hñdi r nō alr se habendi. qđ vere nō cōtingit)

¶ Dubitaret forte aliq. vtrū idēz hō possit idē simul sci-
re & opinari. Et videt q̄ sic. nā scia aggenerat per rōnes
necias. opinio p̄ pbabiles. si ḡ ḡs hēat de aliquo opinione
p̄ rōnes pbabiles: si postea acgrit de illo p̄ rōnes necias.
nō oz q̄ obliuiscat illas rōnes pbabiles. simul ḡ de eodē
hēbit rōnes necias & pbabiles. ḡ simul scias & opinione.

¶ In triū est p̄bus: qz tūc sequeret posse hēre simul opi-
nionē. i. extimatiōē eē idē alr se habēdi. i. alr se hēre & nō
alr se hēre. q̄ duo sibi inuicē aduersant & simul eē vā nō cō-
tingit. ¶ Dōm q̄ idē simul de eodē nō pōt simul sciam
& opinione hēre. pōt. n. simul de eodē simul hēre rōnes ne-
cessarias & pbabiles: s̄ rōnes pbabiles sine necarijs fa-
ciūt opinione. cū necessarijs aut nec fidē nec opinionem
nec aliquā credulitatē faciūt. nā habēs rōnes necessarias
de triāgulo q̄ h̄z tres. si tñ hic haberet aliq̄ signū proba-
bile nullaz fidē nec aliq̄ credulitatē vltiorē i illo face-
ret. habens ḡ rōne necessariā q̄ nō pōt alr se hēre nullam
opinionē de illo hēre pōt p̄ aliq̄ signū pbabile: p̄ qd̄ existi-
met q̄ illud possit alr se hēre. ¶ Deinde cū dicit.

¶ In alio quidē enī vnūq̄ d̄q̄ esse cōtingit eius-
dem sicut dictū est: s̄ in eodē nibil sic pōt esse
haberet enī opinione simul: vt q̄ homo esset
q̄ vere est aial. hoc enī erat nō cōtingere nō eē
aial. hoc enī sic cōtingit sic cōtingere.

¶ Ostēdit q̄ in alio cōtingit resumēs q̄ in eodē eē nō pos-
sit. alius. n. & alius hō pōt de eodē hēre sciaz & opinione. s̄
nō idē hō. iō ait (in alio qdē enī vnūq̄ d̄q̄). i. tam sciaz q̄
opinionē cōtingit eē eiusdē sicut dictū est. i. cōtingit esse
eiusdē mālr (sed in eodē nibil sic pōt eē. haberet enī). s̄
idē hō (opinionē simul. vt q̄ hō esset q̄ vere est aial). i.
et necessitate & essentialr aial (hoc enī erat nō cōtingere
esse nō aial). i. nō cōtingere alr se habere. & si. idē habebit
opinionem q̄ nō vere aial. i. q̄ hō non sit vere aial (hoc
enī est sic cōtingere). s̄. alr se habere. cum ḡ ista duo stare
nō possint simul q̄ aliquis credat de aliquo q̄ sit ve anī
malr: q̄ nō sit vere aial: q̄ nō possit aliter se hēre: & q̄ pos-
sit aliter se hēre vnus & idē de eodē nō poterit hēre sciam &
opinionē. sed alius & alius poterit. ¶ Dubitaret forte alī-
quis. vtrum de quocūq̄ est scia possit esse opinio: & econ-
uerso. ¶ Dicedū q̄ de quocūq̄ est scia illud non est per
se notū: qz si eēt per se notū de eo nō eēt scia sed intellectus
quicqd̄ autē nō est per se notū: pōt apud aliquē eē dubiū.
de quocūq̄ ḡ est scia: & qd̄ scit p̄ rōnes necessarias pōt
apud aliquē eē dubiū & cognosci per rōnes pbabiles. de
eodē ergo nō erit intellectus & opinio: sed de quocūq̄ est
scia pōt esse opinio: non tñ auertit q̄ de quocūq̄ sit opio
de illo possit esse scia. nāz particulariū nec est scia nec dif-
finitio: pōt tñ de eis eē opinio. nō ergo de quocūq̄ fm se
est opinio pōt esse scia cū de quocūq̄ ē opinio pōt de eo
esse scia aliquo mō: vel in se: vel in suo vlr: vt in eo inneni-
tur aliq̄ necessariū: vt si est opinio de particularibus de
eis erit scia in vlr: & si est opinio de eis que cōtingūt
alr se hēre de eis erit scia. put in eis reperit aliqd̄ qd̄ nō cō-
uenit alr se hēre. de ipsis enim trāsmutationibus possunt
fieri imutabiles rōnes. vñ nālis phia que est de corpore
mobili: de ipō corpore mobili format imutabiles rōnes:
& de casu: & de fortuna pōt esse scia. put in eis reperitur ali-
quod necessariū. nā talia eē causas per accidēs nō ē p̄ ac-
cidēs s̄z necessariū. ¶ Uterius forte dubitaret aliquis
vtrū opinās possit credere se scire: & sciens credere se opi-
nari. ¶ Dicedū q̄ circa opinione deceptionē cadere non
est incōueniēs. multi enī opinant & nō habēt nisi mediū
pbabile qd̄ pōt alr se habere: & tñ decipiunt credētes se
habere necessariū mediū q̄ nō possit aliter se habere.

vñ tales nō hnt sciam: credūt tñ se habere sciam: s̄z circa
sciam cadere deceptionē est ipossibile. pōt. n. cōtingere q̄
nesciēs credat se scire: s̄z q̄ sciēs credat se nescire & decipia-
tur: vel credat se opinari est ipole. nā nō ē sciens nisi sciat
resoluere vsq̄ ad p̄ senota. h̄ at sciēs statiz videt q̄ ipole
ē alr se hēre. sic aut se hnt nō est pole q̄ opinet. Aduerten-
dū tñ q̄ hnt mediū pbabile si credat hēre neciūz s̄z deci-
piat & nō habeat sciam h̄z opinione māliter sed nō for-
maliter: qz nō opinat vt opinās se opinari: s̄z vt deceptus
& vt extimās se scire. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Reliqua autē q̄s oz distribuere in rōnem &
in intellectum. & sciam: & artē: & prudētiam: &
sapientia. hec quidē enī physice: illa vero ethi-
ce speculationis sunt magis.

¶ Cōparat sciaz ad alios habitū cognitiuos. Circa qd̄ duo
facit qz p̄mo cōparat sciam ad alios habitus cognitiuos
vero. & spāliter determinat de solertia que spālī mō re-
spicit diecturationē medij. ibi. (Solertia quidez.) Dicit
ḡ q̄ (reliq̄ aut). i. reliquos habitus cognitiuos (quō opz
distribuere). i. distinguere (in rōnez & intellectu & sciam
& artē & prudētia & sapiētia) supple nō spectat oia ista
distinguere ad p̄item speculationē nec ad hunc libz &
subdit q̄ (hec qd̄ sunt physice magis. illa aut sūt magis
ethice cōsideratiōis). q. d. q̄ aliqua illoz distinguere & in-
uestigare spectat ad physicū. i. ad naturalē phiam. aliq̄
vō cōsiderare spectat ad ethicā. i. ad moralē sciaz. ¶ No-
tandū aut q̄ p̄termilla opinione loquēdo de habitib⁹ ve-
ris p̄ma diuisio ē in rōnem & intellectū. est. n. intellectus co-
gnitio p̄ncipioz ad que nō est rō. p̄ rōnez. n. habēt cogni-
tū cōclusionū q̄ quadruplr se hnt. qz vel sūt practice vel
speculative. Si sunt practice hoc est duplr. qz vel sunt cir-
ca agibilia & sic ē prudētia q̄ est recta rō agibiliū. vel sūt
circa factibilia. & sic est ars q̄ est recta rō factibilibus. Si
autē sunt speculative. vel est per causas altissimas. & tūc
est sapiētia. vel p̄ cās nō altissimas & tūc est scia. Recta ḡ
rō diuidit in quoz. in sciam. sapiētia. prudētia. & artē. ar-
tifices. n. manuales s̄z nō arguāt sillogisticē. qd̄ tamen
faciūt se h̄z per modū cōclusionis. cōcludūt enim in mēte
sua se debere sic facere. vel qz sic viderunt peritos artifi-
ces facere. vel ductu rōnis ducunt vt sic agāt. cum ergo
p̄bus dixit reliquos habitus in rōne & intellectu qñ postea
noiauit sciam & artē & cū nominauit in que diuidit rō: no-
tādū ē q̄ rō & intellectus possunt dicere potētias anime
& sic de eis cōsiderare spectat ad phycum. vel possunt dice-
re habitus. nam ratio vt dictū est diuidit in quoz habi-
tus. & sic spectat ad libz ethicozū. nā in sexto ethicozū
seriose de oibus his qnq̄ habitibus determinatur. qualr
aut pōt se intromittere ethicus de talibus non est p̄tis
speculatiōis. Vel possumus dicere q̄ p̄bus p̄ rōnem intel-
ligit potentiam intellectiua de qua determinare spectat
ad phicum vt ad libzū de aia. p̄ intellectu & sciaz rē. intel-
ligit qnq̄ habitus cognitiuos de qbus determinatur in
sexto ethicozū. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Solertia autem est subtilitas quedam in nō
prospecto tempore medij.

¶ Determinat de solertia. Circa qd̄ tria facit. qz p̄mo ait
qd̄ est solertia. & qd̄ dixerat declarat p̄ exēpla. & reducit
solertia ad ordinem sillogisticū. scda ibi (Ut si ḡs xertia
ibi (Splēdidū esse) Dicit ḡ q̄ (solertia ē qd̄az subtilitas
medij). i. qd̄a facilis coniecturatio medij. vt h̄z alia trās-
latio (tpe nō p̄specto). i. nō habito tpe ad p̄cipiendum &
ad deliberādum. tūc. n. vñ ḡs solers qñ qñ statiz & subito
videt mediū & cām q̄re aliqd̄ sit. ¶ Deinde cū dicit.

cap. 27.

Ut si aliquis vidēs q̄ splēdorē semp̄ h̄z luna a sole. statim intelligit pp̄ qd̄ b̄ sit: qz pp̄ id̄ q̄ illu strat̄ a sole. Aut disputatē cuz̄ diuīte. cognouit qm̄ accōmodatū ē: aut pp̄ id̄ q̄ qdē amici sunt qz inimici eiusdē s̄nt. *Dis. n. cās medias vidēs cognuit z̄ vltimas. splēdidū eē ad solē sit in quo .a. lucere. a. sole. b. luna. c. iest̄ at̄ lune qdē. c. qd̄ ip̄i iest̄. b. qd̄ ē lucere. a. sole. ip̄i at̄. b. a. qd̄ ē ad b̄ eē splēdidū a quo splēdorē: q̄re z̄ ip̄i. c. a. p. b.*

Quod dixerat declarat per exēpla. z̄ ponit tria exēpla. *d. (Ut figs videt q̄ luna splēdorē h̄z p̄uersa ad solē). i. ex ea parte quā h̄z versus solē (statim intellexerit pp̄ qd̄ sit hoc: qz p̄pter id̄ qd̄ illustrat̄ a sole) qz. n. videm̄ q̄ luna semp̄ h̄z splēdorē in illa parte que est versus solē: z̄ nō in alia debemus intelligere q̄ h̄z lumē a sole. Ponit aliō exēplū. d. (Aut) su. vt figs videns (disputatē). i. altercantem. s. pauperē (cū diuīte cognouit: qm̄ accōmodatū est) .i. statim p̄lecturat̄ ē q̄ ille diuēs aliqd̄ accōmodauit illi pauperi. Ponit autem tertiuū exēplū. d. (aut) su. si quis videns duos inimicos factos amicos statim su. cognouit p̄pter quid hoc sit vt (p̄pter id̄ q̄ sunt amici eiusdē vel inimici eiusdē) contingit. n. duos inimicos fieri amicos. vel qz amican̄ vni z̄ eidē: vel qz inimican̄ vni z̄ eidē vt cōfundant illū. Et subdit q̄ (ois causas medias videns cognouit z̄ vltimas) .i. solers. s. qz statim videt mediū z̄ cognoscit causas medias potest cognoscere cās vltimas. ad quas stat̄ vltima resolutio: vltra quas nō contingit q̄rere p̄pter qd̄. tunc ḡ ē gs maxime solers qm̄ cognoscit causas medias. z̄ scit eas resolvere in vltimas. (Ultimo cum dicit. (Splēdidū esse) reducit solertiaz ad ordinē sillogisticū. d. (Splēdidū esse ad solē). i. h̄re splēdorē versus solem. vel in ea parte q̄ respicit soles (in quo a) .i. maior ex tremitas (lucere a sole) .i. h̄re lumen a sole (b) .i. medius terminus (luna. c) .i. minor extremitas. Et subdit q̄ (v̄ est aut̄ lune. b) .i. lucere a sole. nā per. b. itelligit̄ lucere a sole. hec est minor: luna h̄z lucez̄ a sole (ip̄i enī. b) .i. ip̄i habēt̄ lucē a sole (a) .i. inest̄. a. (qd̄ idē est qd̄ eē splēdidū ad hoc) .i. versus solē (a quo est huius splēdorē) hec est maior. vs. q̄ habēs splēdorē a sole splēdet ex ea parte que est versus solē (quare z̄ ip̄i. c) .i. ip̄i lune (a) .i. iest̄. i. splēdere. i. versus solem (per b) .i. per habēs lumē a sole. for̄ metur ḡ sic sillog. q̄gd̄ h̄z lumē a sole splēdet versus solē luna h̄z lumē a sole. ḡ splēdet versus solem. Et in hoc terminat̄ sententia p̄mi libri.*

A pleniorē intelligētia at̄ totius p̄mi libri dīcam̄ q̄ tot̄ p̄mus li ber excepto p̄hemio h̄z q̄ttuor ptes p̄ncipales z̄. zo. capitula. naz̄ de: nōstratio q̄libet facit ad scire. nō n̄ tñ q̄libet facit ad potissime scire. vñ de demonstratione pōt̄ qz tractare: vel vt facit ad scire loquendo de scire absolute. vel vt facit ad scire potissime put̄ vnus scire est potius q̄ aliud. q̄ttuor ergo sunt partes p̄ncipales in p̄mo libro p̄ter p̄hemiu. nā in parte p̄ma ostēdit̄ qd̄ est scire z̄ ex quibus z̄ qualibus p̄tingit scire. In sc̄da parte agit̄ ex q̄bus z̄ q̄libus nō p̄tingit scire. In tertia parte qz mentionē fecerat de p̄ncipys p̄p̄ys z̄ cōibus cōparant̄ huius p̄ncipia ad ipsas artes. In q̄rta parte agit̄ de scire potissime. vel agit̄ de scire cōparatiue per qd̄ potius cōtingat scire. secunda pars p̄ncipalis incipit ibi. (Si igit̄ est demonstratiua scia ex necessarijs) tertia pars p̄ncipalis incipit ibi (Dico autem p̄ncipia in vnoquoq̄ genere) quarta ibi. (S̄z differt qz z̄ p̄pter qd̄.) Prima pars p̄ncipalis h̄z q̄nc̄ capitula

nā in p̄mo capitulo diffinit scire z̄ cōparat scire ad demonstrationē. In sc̄do. c. ostēdit̄ ex q̄bus p̄tingit scire: qz ex notioribus p̄oribus ex veris z̄ immediatis. In tertio caplo remouet quosdā errores circa scire: qz qdā errabāt dicētes q̄ nō p̄tingit scire: qdā vō ponētes oīum eē sciaz p̄ demonstrationē. In q̄rto aut̄ caplo qz diffiniuerat scire z̄ declarauerat ex q̄bus p̄tingit scire: qz ex p̄orib̄ z̄ notiorib̄: z̄ remouerat errores circa scire. iō declarat q̄lia sunt illa ex q̄bus p̄tingit scire. nā nō sufficit scire ex q̄bus p̄tingit scire: qz ex p̄orib̄ z̄ notiorib̄ nisi sciaz q̄lia debent eē illa p̄ora z̄ notiora: qz debēt eē de oī p̄ se z̄ f̄m q̄ ip̄m. z̄ v̄le. de q̄b̄ oībus agit̄ in q̄rto caplo. In q̄nto caplo aut̄ remouent̄ errores aliqui circa ip̄s v̄le: vel circa ea que dicta erant de f̄m q̄ ip̄m vel de v̄li. (Secūda aut̄ pars p̄ncipalis in q̄ agit̄ ex quib̄ z̄ qualibus nō cōtingit scire diuidit̄ in q̄nc̄ capitula. nā in p̄mo capitulo agit̄ q̄ nō contingit scire ex his que possunt aliter se habere. In secundo q̄ nō contingit scire ex his que sunt per accidens. In tertio q̄ nō contingit scire ex extraneis. In quarto q̄ nō contingit scire ex corruptibilibus siue ex his que nō sunt semper. In q̄nto q̄ nō cōtingit scire ex cōmunibus. (Tertia ps p̄ncipalis in qua agit̄ur de p̄ncipys habet quattuor capitula. naz̄ in primo capitulo distinguit ipsa p̄ncipia in cōmūnia z̄ p̄pria. z̄ ostendit̄ que sunt p̄ncipia cōmūniū z̄ que p̄pria. In secundo cōparat artes z̄ scientias ad subiectas z̄ passionem z̄ ad ipsa p̄ncipia cōla. In tertio comparat artes ad p̄ncipia p̄pria. In quarto circa artes doctrinales mouet questioēs quasdam. (Quarta aut̄ ps in qua agit̄ur de scire potissime. vel in qua agit̄ur de scire comparatiue vt eligat sibi quid sit scire potissime h̄z sex capitula nā in primo capitulo determinat̄ de demonstratione p̄pter quid z̄ qz. vt eligat sibi demonstrationē p̄pter qd̄ que magis facit potissime scire q̄ qz. In secundo capitulo cōparat̄ primā figurā ad figurā alias. vt eligat sibi figurā primā que magis facit potissime scire q̄ figurā alie. In 3̄ agit̄ de sillogismo ignorantie ne deficiamus a potissime scire. In 4̄ de statu in p̄dicatis ne credamus q̄ sit ip̄sibile potissime scire. In q̄nto comparat̄ demonstratio v̄lis ad particularem. affirmatiua ad negatiua. ostensiu: ad eā q̄ est ad ip̄ose vt ostēdat p̄ quā p̄tingat potius scire. In sexto z̄ vltimo cōparat̄ vñ scire ad aliud scire z̄ cōparat̄ scire ad alios habitus cognitiuos vt ostēdat quod scire sit potius: z̄ vtrū scire sit potius vel nō potius q̄ alij habitus cognitiui. Sunt ergo in vniuerso. xx. capitula. secundū capitulum incipit ibi. (Si igit̄ est scire vt possumus) Tertiuū ibi. (In q̄busdā p̄pter id̄) Quartū ibi. (Qm̄ autem est impossibile alr se h̄re) q̄ntū ibi. (Qz aut̄ nō latere) Sextū ibi. (Si igit̄ ē demonstratiua scia) z̄ ibi terminat̄ pars p̄ma p̄ncipalis z̄ incipit secunda. septimū ibi. (Accidētū aut̄ nō p̄ se) octauū ibi. (Non igit̄ ex alio genere) nonus ibi. (Manifestū est aut̄ q̄ si sint p̄p̄ones) decimū ibi. (Qm̄ aut̄ est manifestū) v̄ndecimū ibi. (Dico aut̄ p̄ncipia in vnoquoq̄ ḡne) z̄ ibi terminat̄ sc̄da ps p̄ncipalis z̄ incipit tertia. duodecimū ibi. (Si aut̄ p̄p̄ie qdē) tertiuū decimū ibi. (Si aut̄ interrogatio sillogicādi) decimū quartum ibi. (Quoniā aut̄ geometrice interrogationes) decimū q̄ntū ibi. (S̄z differt qz z̄ p̄pter quid) z̄ ibi terminatur tertia ps p̄ncipalis. z̄ incipit q̄rta. decimū sextū ibi. (Si gurarū aut̄ magis) decimū septimū ibi. (Ignorātia aut̄) decimū octauū ibi. (Est aut̄ oīs sillogismis) decimū nonū ibi. (Lū sit demonstratio alia qdē) v̄gesimū z̄ vltimū ibi. (Scia aut̄ certior) Posset aut̄ q̄ vellet adhuc capitula ista diuidere in minora capitula. sed de hoc nō ē nō blis cure. talia enī prudētis lectoris iudicio relinquunt̄. (Et hec de p̄mo posteriorū dicta sufficiant.

ab ista doctri
na cano

**Questiões ho sit
eqls nsero his
q̄cūqz hē scim?**

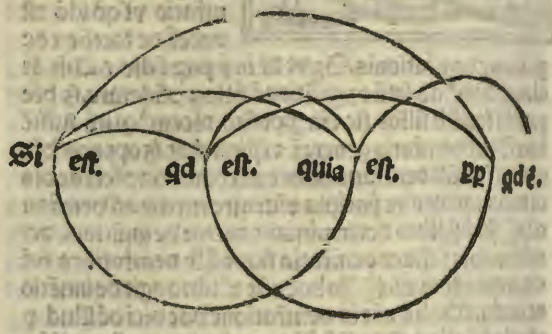
Dic liber secundus
v̄t differre a p̄. qz in
p̄ agit ex qb̄ r̄ ex q̄
lib̄ ē dem̄ratio. r̄ ex
gbus r̄ ex qlib̄ nō ē
r̄ cōpan̄t̄ ibi dem̄ra
t̄iōes adiuicē. **D**o
cēt̄ ḡ in p̄ q̄r̄ fiat de
m̄ratio v̄l q̄d̄ idē est
docēt̄ de factōe r̄ de
gn̄atione dem̄rationis. S̄z v̄t d̄r̄ in p̄ p̄oz̄ i illo. c. Qm̄ at
idonci erim? nō solū oz gn̄ationē silloz̄ cōsiderare. s̄z h̄re
potētiā faciēdi sillos. sic r̄ in p̄posito dicem̄ q̄ nō suffic̄
scire ql̄iter dem̄ratio generē r̄ ql̄iter fiat. s̄z opz̄ nos h̄re
potētiā faciēdi dem̄rationē. hec aut̄ potentia cōfert nobis
cū docemur inuenire p̄ncipia r̄ inuenire media ad dem̄ra
t̄iōis. v̄z. ql̄iter dem̄ratio fiat r̄ q̄r̄ dem̄rationes scē
cōparent̄ adiuicē. **I**n hoc aut̄ z̄o libro agit de inuētiō
ne medij. Medij aut̄ in dem̄ratione pōt̄ dici oē illud p̄
q̄d̄ cōcludit̄ aliqd̄. Medij ḡ in dem̄ratione r̄ est medij r̄
est p̄m̄ r̄ cā. Medij qd̄ est. qz est illud p̄ q̄d̄ deuenimus
in cognitiōe cōclōnis. P̄ncipiū aut̄ r̄ cā est. qz est cā in se
rendi v̄l essēdi cōclōnem. Scōm̄ hoc ḡ possimus distin
guere duplex p̄m̄. vel duplex medij in dem̄ratione. v̄nū
cōe. qd̄ nō ingredit̄ dem̄rationē nisi f̄m̄ v̄tutē. r̄ hui? me
dij siue huius p̄m̄. est dignitas. aliud p̄p̄riū qd̄ ingredit̄
f̄m̄ subam. r̄ h? p̄m̄ siue medij est diffinitio. Nam in de
m̄stratiōe potissima sp̄ medij est diffinitio aliq̄. r̄ iō ha
bebit̄ infra q̄ r̄ o. i. diffinitio p̄ncipij est medij i dem̄ra
t̄iōe. dignitas ḡ tanq̄ p̄ncipij cōe. r̄ diffō tanq̄ p̄m̄ p̄p̄riuz
sunt illa p̄m̄ p̄ q̄ p̄mi termini tanq̄ p̄ qd̄a media deueni
mus i cognitiōe cōclōnū. Volēs ḡ p̄hs nos facere idone
os ad posse facilius dem̄rare instruit nos i hoc z̄o r̄ circa
diffinitioē tanq̄ circa p̄m̄ p̄p̄riuz. r̄ circa dignitates tā
q̄ circa p̄ncipia cōia. **T**om̄s ḡ iste scōs liber diuidit̄ i par
tes duas. qz in p̄ agit de qd̄ qd̄ ē. siue d̄ diffōne. siue d̄ p̄m̄
p̄p̄riuz. z̄o agit de dignitatibus. i. p̄ncipij cōibus. i. de p̄
ncipij. aut̄ qualiter fiūt cognita. **I**n tota p̄ma ptē intē
dit̄ talē rōnes. de quocūqz sunt oēs qōnes r̄ oēs dubita
tiones r̄ a quocūqz depēdent oia scibilia r̄ ois scia. de il
lo vidēdū est ql̄iter circa ip̄m se h̄z dem̄ratio. s̄z qd̄ quid
est h̄z. ḡ r̄ c. duo ḡ facit̄ in p̄ma pte. qz p̄mo declarat̄ q̄
oēs qōnes r̄ oēs dubitationes sunt de quod quid est. r̄ q̄
oia scibilia r̄ ois scia depēdet a qd̄ qd̄ est. z̄o ex hoc inuesti
gat̄ r̄ determinat̄ qualr̄ dem̄ratio se hēat ad qd̄ quid est.
ibi. Quid aut̄ r̄ qd̄ qd̄ est demonstrat̄. **I**n p̄ma ptē itēdit̄
talē rōnes. Qōnes sunt equales numero scibilib̄. sed oēs
qōnes sunt de qd̄ qd̄ est. ḡ tota scia depēdet a qd̄ quid est.
Tunc ḡ v̄terius arguēdū est q̄ cū dem̄ratio sit sillos
faciēs scire. tota scia depēdet a qd̄ qd̄ est. tria ḡ facit̄ in p̄
ma pte. qz p̄ pponit̄ hanc veritatē. v̄z. q̄ qōnes scibilibus
sunt numero eqls. z̄o enumerat̄ qōnes r̄ exegitur de eis
r̄ reducit̄ oēs qōnes ad qd̄ qd̄ est. z̄o epilogat̄ circa deter
minata. scda ibi (Querim̄ aut̄) tertia ibi (Qd̄ qd̄ igitur
oia) Dicit̄ ḡ q̄ (Qōnes sunt equales numero his que ve
re scimus) i. qōnes sunt eqls numero scibilibus. **D**u
bitaret forte aliqs v̄trū oia scibilia sint qōnes. **D**om̄.
q̄ qd̄ est dubitabilis p̄p̄o. oē aut̄ vere scibile est dubita
bile. Nā scia differt ab intellectu. qz intellectus ē habitus
p̄ncipioz̄ que sunt p̄ se nō. circa que non cadit dubitatio.

s̄z sunt q̄st̄ loc? ianue in domo quez nullus ignorat. s̄z scia
est hitus cōclōnū q̄s f̄m̄ q̄ hui? ipole est eē p̄ se notas. qz
si eēt̄ p̄ se note ad eas nō eēt̄ rō. r̄ p̄ n̄s nō essent qōnes.
Distiguēdo igit̄ itelligibile a scibili dicem̄ q̄ nullū itel
ligibile est qd̄. s̄z qd̄libz tale est p̄ se notū. qd̄libz aut̄ scibi
le est qd̄. qz qd̄libz scibile est dubitabile cū nō sit p̄ se no
tum. quodlibet autēz dubitabile est qd̄. ḡ qd̄libet scibile
est qd̄. **U**teri? forte dubitaret v̄trū quilibz qd̄ sit qd̄
dam scibile. v̄t q̄ nō. qz dubitam? r̄ q̄rimus nō solum d̄
scibilibus r̄ necessarijs. s̄z de opinabilib̄ r̄ cōtingētib̄ ali
ter se habere. Rursus nō solū dubitarem̄us d̄ his que co
gnoscunt̄ per cām q̄ sunt vere scibilia. sed de his q̄ cogno
scuntur per signa que f̄m̄ q̄ huius sunt opinabilia. non ḡ
omnis questio est quid vere scibile. Amplius non solum
dubitam̄us de his que sunt per se que sunt vere scibilia.
sed de his que sunt per accēs. **A**d hoc dōm̄ est q̄ scibi
le pōt̄ accipi tripliciter q̄tum ad p̄ns spectat. v̄z. p̄p̄rie.
large. r̄ magis large. P̄p̄rie autem sunt scibilia q̄cūqz
sic sunt cōclusa q̄ sunt necessaria r̄ per se. habitus eniz cō
clusionū necessariū r̄ p̄ se d̄r̄ p̄p̄e scia. **Z**o modo potest
accipi scibile large p̄ oī hitū cōclusionū. vel p̄ cognitiōe
cuiuscūqz nō p̄ se notū. v̄t dicat̄ intellectus rerū p̄ se nota
rum. dicat̄ aut̄ scia cognitiō q̄r̄cūqz rez̄ non p̄ se nota
rū. siue illa p̄ se sint. siue p̄ accidēs. siue sint necessaria. si
ue possint aliter se h̄re. siue cognitiō illa habeat̄ p̄ signa si
ue per cām. **T**ertio pōt̄ accipi scia magis large p̄ oī co
gnitiōe cuiuscūbet rei. siue sit p̄ se nota. siue nō. s̄z de hoc
tertio mō nihil ad p̄ns. Accipiēdo ḡ sciam z̄o. v̄t solū ex
cludit̄ cognitiōē p̄ se notoz̄ tūc certū est q̄ solum oē sic
scibile est dubitabile. r̄ oē dubitabile est sic scibile. qz qz
qd̄ nō est p̄ se notū est dubitabile. r̄ ecōuerso. **S**cōz h̄
ḡ exponēt̄ ista p̄hi ita q̄ ly vere scimus non excludat nisi
cognitiōē p̄ se notoz̄. v̄t sit sensus. qōes sūt eqls nume
ro his q̄ vere scimus. i. his q̄cūqz nō sūt p̄ se nota. S̄z si ac
cipiat̄ scia p̄p̄e. tūc possim? dupl̄r oñdere quō qōnes sūt
equales numero his q̄ vere scimus. p̄mo v̄t accipiam? qd̄
nō vn̄uersaliter. sed in rebus que sunt per se. v̄t sit sensus
q̄ questiones in rebus que sunt per se de quibus spectat
ad demonstratōrē determinare sunt equales numero his
que vere scimus. Nā ea que sunt p̄ se quedā sunt intel
cta. r̄ ista sunt per se nota. r̄ nō sunt dubitabilia. quedam
autē sunt vere scita. r̄ oia ista qz nō sunt p̄ se nota sunt du
bitabilia in rebus ergo que sunt p̄ se. qz solum de talibus
intendit̄ demonstratōrē qōnes sunt equales numero his
que vere scimus. **I**n talibus. n. quot sunt scibilia tot sunt
dubitabilia r̄ ecōuerso. f̄m̄ hoc p̄z solutio ad argumēta.
Nā cōclōnes que sunt p̄ accidēs r̄ que cōtingunt aliter
se habere r̄ que solum per signa habēt̄ concludi non sunt
per se. in his ergo que sunt per se non habet̄ dubiuz dictū
p̄hi. **P**ōt̄ autēz r̄ hoc aliter solui. qz semp̄ imperfectū
ad p̄fectū h̄z reducl̄. per accidēs ergo debet̄ reduci ad p̄
se. qd̄ est per signū ad qd̄ est p̄ cāz. qd̄ pōt̄ aliter se habere
ad quod non pōt̄ aliter se habere. cōclusiones ergo per ac
cidēs r̄ per signa r̄ que p̄nt̄ aliter se habere dependent a
vere scibilibus que sunt per se r̄ per cāz r̄ q̄ nō p̄nt̄ aliter
se habere. **O**mnis ergo questio est quoddā scibile vel est
reducibilis ad scibile. p̄rior tñ solutio melior est. **U**lte
rius forte dubitaret aliqs. qz p̄hs incept̄ hūc libuz scōm̄
a scientia r̄ a sc. bilibus. **D**icēdū q̄. s̄z instrumentum
habet̄ cognosci r̄ diffiniri per suum finē. cognito eniz. sine
instrumenti statim scimus quale debeat esse illud instru
mentū r̄ qualr̄ circa instr̄z illud debeat̄ nos habere. v̄t
cognito sine ferre ḡ est secare dura statim scimus qualis
debeat̄ esse certa ferra. qz v̄z eē ferrea r̄ dentata. r̄ statim
scimus qualr̄ debeat̄ nos h̄re circa ferrā. qz nō eodem

mō scindet serra ⁊ gladius. qz dentatū ⁊ nō dentatū non eodē mō scindūt sic cognito scire qz ē finis demfationis ex hoc possum⁹ scire q̄lis debeat esse demfatio ⁊ q̄lr nos debeam⁹ h̄re ad demfationē. cognito. n. qz totū nrz scire depēdet a cognitōe medij. siue qd idē est a cognitione ei⁹ qd qd est. statiz apper qz nō possum⁹ plene determinare de demfatione q̄ est organū ordinatū ad generādū sciaz nisi cōparemus eā ad qd qd ē. Uolēs ḡ p̄hs cōparare de mōstrationē ad qd quid est incepit hūc z^m libzū a scibilib⁹ vel a scia. ostēdens qz oīa scibilia depēdet a qd qd est. ⁊ qz sic est nescirem⁹ quō demfatio faciat scire nisi cōparem⁹ eā ad qd qd est. ¶ Uteri⁹ forte dubitaret aliqs. qre hūc libzū nō incepit simplr a scire vel a scibilib⁹. s; incepit ip̄s a qōnibus. ¶ Ad qd dōm est qz qd est qdā motus admirationis. qz eniz querit admirat. ⁊ qui admirat desiderat scire. iō dicit qdaz qz incepit a qōnib⁹ hūc libzū. vt p admīrari trahat nos ad desiderū scie. ¶ Possumus tñ aliter respōdere ⁊ melius: qz in hoc z^o agit de inuētōe medij. Qui autē venat mediū ⁊ vult ip̄m inuenire nondum scit. s; dubitat ⁊ querit vias quō deueniat ad sciam. Demfatio ergo incipit a dubio. ⁊ terminat ad sciam. Demfatio ḡ est mediā iter dubitationē ⁊ sciam. p̄us ergo dubitam⁹ ⁊ q̄rimus mediū. inuētō autē medio ordinam⁹ ip̄m in demfationē p quā aggenerat in nobis scia. Dubitatio ḡ est motus animi qz motus mediāte demfatione tanq̄ medi ante organo aptus natus ē fieri ⁊ terminari ad sciaz. Dubitatio ergo p̄cedit sciam. est ḡ intētio p̄bi qz in his q̄ sunt p se. quicūqz dubitat vult scire. naz in talib⁹ que sunt p se qōnes sunt eq̄les numero scibilib⁹. dubitās ḡ si vult scire oz qz sciat p demfationē. cum ḡ oēs demfationes ⁊ oīs scia depēdeat a cognitione medij ⁊ a cognitōe qd qd est. nullus poterit motū sue dubitationis finire p demfationē ⁊ puenire ad sciam. nisi sciat q̄lr demfatio se hēat ad qd qd est. bñ ḡ p̄hs hūc z^m libzū incepit a qōnib⁹ ⁊ a scibilib⁹. vt ostendat qz tam qōnes q̄ scibilia dependent a qd qd est. ⁊ vt ex hoc vteri⁹ hēat qz oz demfationes cōpare ad qd qd est. cū oēs demfationes q̄s demfatio terminat. ⁊ oīs scia q̄s demfatio aggenerat depēdeat a qd qd est. p̄us autē incepit a qōnib⁹ q̄s a scibilib⁹. qz in inuētōe medij q̄ quo agit in hoc z^o p dubitam⁹ ⁊ postea scim⁹. vtile est ḡ q̄rere ⁊ dubitare. s; vtilius ē scire. tota tñ vtilitas tā dubitationis q̄ scie a qd qd est depēdet. pp qd demfatio ad qd qd est cōpanda ē. ¶ Uteri⁹ qz dicim⁹ qz dubitare ē vtile. Dubitaret forte aliqs vtrū de singulis sit vtile dubitare. ¶ Ad h̄ dōm qz hec dubitatio nō pōt esse de eis de qbus nō possumus dubitare. vt si qs q̄reret vtrū eēt vtile dubitare de p se notis. ip̄o facto qd est nulla. qz ip̄o ē per se ⁊ pprie de talib⁹ dubitare. De his ḡ q̄ sufficēter cōprehēdimus ad sensum nō possumus dubitare nisi care remus aliquo sensu. vel id de quo dubitarem⁹ nunquaz fuisset in sensu. vt si qs dubitaret nitē esse albā. vt careret visu. vel nunq̄ vidisset nitē. Loquēdo ergo de his de qbus possumus dubitare dicemus qz dubitare idē est qz incertū eē. sicut ergo duplex ē certitudo: ita duplex pōt eē dubitatio. est. n. certitudo duplex vt cōiter distinguit: qz qdā est adhesionis: vt cum quis ita firmiter credit ⁊ ita firmiter adheret qz nullo mō dubitat qn sic sit. Alia est certitudo speculationis cū qs ita clare videt ⁊ speculat aliqd quod certū est sic esse. Cū ergo q̄ritur vtrū vtile sit dubitare de singulis. si sit qd de dubitatione adhesionis. ⁊ de hac dubitatione nō loquit p̄hs. Altrū qdaz sunt qbus debemus ita firmiter adherere qz non lz nobis de illis dubitare. vt sunt ea que sunt fidei. s; si loq̄mur de dubitatione speculationis. sic dubitās nō hz oimodā ignorāciā de hoc de q dubitat. qz si oimodā ignorāciā haberet. nullatenus du-

bitaret. sic nec rustice dubitat vtrū byameter sit simetep coste de quo hz oimodā ignorāciā. vtilius ḡ eēt de re plenam cognitionē h̄re. nō tñ est inutile dubitare. i. aliq̄lem cognitionē h̄re. anteq̄ ergo sciamus ⁊ anq̄ pueniam⁹ ad sciam vtile ē de quolz dubitare. ⁊ de quolz aliquatē p̄cognitionē habere. vt sic dubitādo admiremur. ⁊ admirādo possumus in sciam deuenire. ¶ Deinde cū dicit.

Querimus autē quattuor. quia est: propter quid est: si est: quid est.

Enumerat h̄s qōnes. Circa qd duo fac. qz p enūerat qōnes. ⁊ oēs qōnes enūeratas reducit ad qd qd est. ibi (Querimus at.) Circa p̄m tria facit. qz p enūerat h̄s qōnes dicēdo eas esse q̄tuor. ⁊ exegitur de q̄libz illaz. ⁊ epilogat circa determinata. scda ibi (Cum querit enim vtrū) tertia ibi (Que qdē igitur querim⁹). Dicit ergo (Querimus autē q̄tuor). i. q̄tuor sūt dubitabilia. v; (qz ē. pp qd est. si est. ⁊ qd est). Notādū autē qz id de quo q̄rit. vel est simplex. vel est quid p̄positū. si est simplex de eo erit duplex qd. Una vtrū sit. ⁊ hāc appellat si ē. alia qd sit. ⁊ hāc appellat qd ē. Alia ē qd nō de simplicib⁹ nec de re. vt significat aliqd fm se. s; de cōposito. put d̄r esse aliqd in aliquo. ⁊ de hoc non pōt ibi esse nisi duplex qd. Una vtrū hoc sit in illo. ⁊ hāc appellat qz est. i. qz est. vel qz ē in illo. Alia qd est pp qd est. i. ppter qd sit in illo. nā cū scimus esse aliqd in aliquo. q̄rimus qd sit in illo. ⁊ hāc appellat pp qd est. q̄tuor ḡ sunt qōnes. due simplices. si est ⁊ qd est: ⁊ due p̄posite. qz est ⁊ ppter qd est. ¶ Notandum autē qz qd simplex dicitur a qōne cōposita. qz qd simplex querit esse simplex. vt si q̄reret de hoīe vel de quolz alio si est hoc esset q̄rere simplr de eē eius vtrū h̄ret eē. Sed qd cōposita nō q̄rit esse simplex sed q̄rit esse aliqd siue eē fm parte. q̄rit eni vtz hoc sit hoc. vtrū homo sit albus. vel vtz luna eclipsetur. hoc nō est q̄rere simplr vtrum luna sit. s; vtz luna sit tale qd quid patiatur eclipsim. ¶ Deinde cum dicit.

Cū quidē enī vtrū hoc aut hoc sit querimus in numerz ponētes: vt vtrū sol deficiat aut nō: ip̄m qz q̄rimus. Signū iueniētes eniz qz deficiat. pausamus. Et si in principio sciremus qz deficeret. nō querimus vtrum deficeret.

Exequit de q̄libet qōne. circa qd duo facit. qz p̄mo exequit de qōibus cōpositis ⁊ ponētib⁹ in numerū q̄ sunt qōnes fm hoc ⁊ fm aliqd. siue fm partē cui⁹ sunt. qz est. ⁊ ppter qd est. ⁊ exequitur de qōnibus simplicib⁹ de si est. ⁊ qd est. ibi. (Quedā autē alio mō) Circa p̄mz duo facit. quia primo exequitur de qōe. qz est. ⁊ de ppter qd est. ibi (Cū at dicit ergo) (Cū quidā enī) supple querimus

vrū hoc. an sit hoc) et vrū hoc predicatū iſſe tali ſubiecto. (querimus ponētes in numez). i. facim⁹ qōez cōpoſitā (vrū ſi q̄rim⁹ (vrū ſol deficiat. aut nō q̄rim⁹ ipz. qz) n. facim⁹ qōez cōpoſitā. q̄rim⁹. n. vrū defect⁹ iſſe ſoli (ſi gnū aut bui⁹. Nō inueniētes. n. qō deficiat pauſam⁹). i. ceſſat talis qō. vel ceſſat talis motus dubitatōis. Et ſubdit. qz (ſi in pncipio). i. an qō nē factā (ſcirem⁹ qz deficeret) ſu. ſol (nō q̄rim⁹ vrū) ſu. deficiat. ḡ cū q̄rimus vrūz ſol deficiat ſignū eſt qz p̄ hāc qōnez volum⁹ ſcire hāc vītātē. qz ſol deficit. qz ſi ſcirem⁹. ſolē deficere ſolē nō q̄rerem⁹. et poſtq̄ hoc ſciamus qz deficit pauſamus. i. deſinim⁹ hoc q̄rere. ḡ talis qō dz vocari qz. ¶ Deinde cū dicit.

Cū autē ſciamus ipm qz: ipm ppter quid q̄re remus: vt ſcientes qz luna deficiat. et qz mouet terra ppter qd deficiat et ppter quid mouetur terra querimus. bec quidem igitur ſic.

¶ Determinat de qōne ppter qd. d. (cū autē ſciamus ipſuz qz ipm ppter qd q̄rimus. vt ſciētes qz deficiat luna. et quia mouet terra) ſu. ad centrū. vel ad mediū q̄rimus (pp qd deficit) ſu. luna (et pp qd mouet terra) ſu. ad mediū. et ſubdit qz (bec qdē igitur ſic) ſu. q̄ranſ. vel ſic intelligentur queri. qz. ſ. ſunt qōnes cōpoſite. ¶ Deinde cum dicit.

Quedā autē alio mō q̄rim⁹: vt ſi eſt aut nō eſt centaurus: aut ſi eſt de⁹. Hoc autē ſi eſt aut nō ſim- pliciter dico. Sed nō ſi album eſt aut nō eſt.

¶ Exequit de qōnibus ſimplicibus. Circa qd duo facit. qz pmo exegit de ſi eſt. et de qd eſt. ibi (Lognoſcētes autē) dicit ḡ qz (qdā autē q̄rim⁹ alio mō). i. ſimplr nō per qōez cōpoſitā et ponētes in numez (vrū ſu. cū q̄rimus (ſi eſt aut non eſt centaurus. aut deus) et ſubdit (hoc autē ſi eſt. aut nō eſt. dico). i. appello (ſimplr ſz nō) ſu. appello eē ſim- pliciter (ſi eſt albus. aut ſi nō eſt albus) Si. n. q̄ro vrūm centaurus ſit quero de eſſe cētauri ſimplr. ſed cur querit vrū ſit alb⁹ vel nō. nō eſt qō de eſſe eius ſimplr. ſz de eē tali. ¶ Notādū autē qz forte p centaurz intelligit aliquod figmentū. ſicut hyrcoceruus et chymera qdām ſignata noiant. talia. n. hñt minimū de eſſe. tales ḡ qōnes ſi res eſt vel nō eſt. poſſunt fieri d nō entibus ſimplr vt ſigmētis. et eſt p̄nt tales qōnes fieri de hñtib⁹ maximū eſſe. vt de i corruptibilib⁹. iō p̄hs volēs exēplificare de qōne ſi eſt exē- plicauit de centauro et de deo. qz aut talis qō. v. ſi eſt poſ- ſet fieri de his q̄ hñt medio mō eē. vt de hoie et de leone. et de alijs corruptibilibus. q̄ nec ſunt ſigmēta. nec hñt ma- ximū eē. nullū dz eſſe dubium. ¶ Deinde cum dicit.

Cognoſcentes autē qz eſt. qd eſt q̄rim⁹ vt qd eſt deus: aut quid homo.

¶ Exegit de qd eſt. d. (Lognoſcētes autē qz eſt). i. ſi eſt. (q̄rim⁹ qd eſt. vrū) ſu. ſciētes ſi deus eſt. aut ſi hō eſt. queri- mus (qd eſt deus. aut qd eſt hō.) ¶ Dubitaret forte alijs vrz de ſigmētis poſſit fieri bec qō. v. qd eſt. ¶ Dōz. qz qd eſt. vno mō eſt p̄cognitio. alio mō eſt qō. Nā qd eſt qō d̄r per nomē eſt p̄cognitio. nā ſigmēta noiz debēt p̄ſupponi in q̄lz ſcia. Ad talia. n. nō eſt rō. eo qz ſunt ad placitū. Qōes ḡ de gbus hic p̄hs dicit. non ſunt qōnes de qd nois. qz ta- lia nō ſūt de ſcita. nec ſunt de cluſa in aliq̄ ſcia ſed ſunt queſtiones de quid rei. ſed licet quid nominis ſit entium et nō entū. qz ipſa ſigmēta poſſunt habere qd nois. tñ qd rei nō eſt niſi entū. Lognitio. n. qd aliqd eſt loquendo de qd rei p̄ſupponit qōne ſi eſt. Sigmētoz aut talis qō eſſe non pōt. ſignāter aut p̄hs exēplificado de qōne ſi eſt exē- plicauit de centauro p qd nō poſſum⁹ intelligere aliqd ſigmētū. qz talis pōt eſſe qō eſt ſigmētoz. ſed exēplifican- do de qōne qd eſt. non exēplificauit niſi de entibus. vt de

deo. qz talis qō vt hic de qōne agit. non niſi entū eē pōt. poſſum⁹ at p̄ deū itelligere celū. vel ad ſſam ipm deuz. ſz p̄pe deo nō cōpetat diſſiniri. qz eſt nō competat ſiniri nec bre ſinē nec terminū. ſz B nō obſtat qn de eo poſſit queri qd eſt. Nā ſicut p̄t queri ſi eſt de eo qd nō hz eē. ita p̄t q̄r qd eſt de eo qd nō hz diſſonē. Nā nunq̄ qō p̄ſupponit id qd q̄rit. Qd ḡ ſi eſt qz q̄rit de eē ſi p̄ſupponit eē rē. ſz p̄t fieri de ſigmēto ſic eſt qd qd eſt loq̄ndo de qd rei. ſz p̄ſupponat rē eē. qz nō pōt eē niſi entū. nō tñ p̄ſuppoit id qd querit. pōt ḡ fieri talis qō d nō hñtib⁹ diſſonē. ¶ Vel poſſum⁹ di- cere qz accipit h qd eſt large. ſz que modū de iplo r̄idem⁹ ad quid. vt ſi q̄reret a nobis quid eſt deus. dicerem⁹ qz eſt id quo maius cogitari non poteſt. ¶ Deinde cum dicit. ¶ Que qdēz igit q̄rimus et que inueniētes ſci- mus bec et tot enim ſunt.

¶ Epilogat circa determinata. d. (Que qdē igit q̄rim⁹. et q̄ inueniētes ſcim⁹ h⁹ et tot ſunt). v. q̄tuor duo ſimplicia. et duo cōpoſita. Dicit autē qz que q̄rimus bec inueniētes ſci- mus. qz qōnes ſunt equales numero ſcibilibus. De ſcibi- libus enim p̄mo dubitamus. et tūc q̄rimus. poſtea illa ea dē inuenimus. et tūc querēdo dubitamus. iueniēdo ea ſci- mus. Dicit eſt qz bec et tot ſunt. qz ipſe nō ſoluz docuit nos de qōnibus quot ſunt numero: ſz eſt q̄ ſunt ſim eſſentiam. qz ois qō vel eſt qō de ſi eſt. vel de qd eſt vel de qz eſt. vel de propter quid eſt. ¶ Deinde cum dicit.

Querimus autē cū querim⁹ qz aut ſi eſt ſim- pliciter vrū ſit mediū ipſius aut nō. Cum autē cognoſcentes aut qz eſt: aut ſi eſt: aut in parte aut ſimplr. tunc iteruz ppter quid q̄rimus aut quid eſt. et tunc querimus quid ſit medium. cap. 2.

¶ Enumeratis qōnibus reducit oēs hz qōnes et ad qōnez vnā. v. ad qōnem de medio. Circa qd duo facit. nam cur ſint q̄tuor qōnes p̄mo reducit has q̄tuor ad duas. v. ad ſi eſt mediū. et ad quid eſt mediū. et reducit has duas ad vnā ibi (Cauſa qdē enim) Circa p̄muſ tria facit. qz p̄mo facit qd dictū eſt. ſcdo qz mētionē fecerat de eſſe in pte et d. eſſe ſimplr. exponit ſe qd appellat vrūqz. et cludit clu- ſionē intēra. v. oēm qōnez eſſe duplicē. qz p̄ oēm qōnem querit ſi eſt mediū. vel qd eſt mediū. ſcda ibi. (Dico at) tertia ibi. (Cōtingit itaqz) Dicit ergo (querimus autē cum querimus. qz eſt) q̄tum ad qōnez cōpoſitas. (aut ſi eſt ſimplex) quantū ad queſtionem ſimplicē (vrū ſit me- diū ipſius. aut nō) q. d. qz be due qōnes. qz eſt in cōpo- ſitis. et ſi eſt in ſimplicib⁹ nō faciūt niſi vnā qōnem. v. vrū ſit mediū. vel ſi eſt mediū. Et ſubdit qz (cum autē co- gnoſcētes) ſcim⁹ (aut qz eſt). i. mediū (aut. ſi eſt) ſup. me- diū (aut in pte. aut ſimplr. Iterū querimus ppter qd eſt) q̄tum ad qōes cōpoſitas (aut qd eſt) q̄tuoz ad ſimplices (et tūc querimus qd ſit mediū). q. d. qz be due alię qōes. v. pp qd eſt in cōpoſitis. et qd eſt i ſimplicibus nō faciūt niſi vnā qōnem. v. quid ſit mediū. tūc ergo eſt ſupplē- da ratio. qz ſi eſt et quia eſt. non faciunt niſi vnā qōnem. v. ſi eſt mediū. et quid. et propter quid eſt. non faciūt niſi vnā aliā. v. quid eſt mediū. omnes be quatuor qōnes non ſunt niſi due. v. ſi eſt mediū. et quid eſt mediū.

¶ Notādū autē qz hoc qd dicit. cognoſcentes autē aut qz eſt. aut ſi eſt. aut in pte. aut ſimplr. pōt duplr legi. p̄mo vt referant ſingula ſingulis. vt in parte referat ad qz eſt. et ſimplr referat ad ſi eſt. vt ſit ſenſus. cognoſcentes autem qz eſt. quod idēz eſt. quod aut in parte. aut cognoſcētes ſi eſt. quod idēz eſt qd aut ſimplr. tunc in parte querimus pp qd et ſimplr quid. quid ſit aut in parte. et quid ſimplr. ſta- tim dicit. ¶ Vel pōt aliter legi. vt qz p̄ eodē accipiat. qz eſt.

est est. Nam cum suplus dixit cognoscentes. qz est. queri mus qd est p qz est. itellexit si est. tunc g erit sic sensus. qz cu cognoscim^o de aliq qz e. vel si e. r hoc vel in pte qtu ad qones ppositas. vel simplr qtu ad simplices. tuc bec sciēdo scim^o si e mediū. r qrim^o vteri^o qd i simplicib^o. r pp quid i ppositis. vt sciam^o qd sit illud mediū. C Dubi taret forte aliqs quō si e. r qz e. qrit si mediū est. r qd r p pter qd qrit qd e mediū. C Dōm. q si e. r qz est. nō dnt vt paruit. nisi qz si e. qrit eē simplr vt si e luna. aut hō. sed qz e qrit eē i pte qz qrit aliqd d aliquo. vt qrit passionē de subo. vel aliqd aliō pdicatu. Nō. n. qō. qz e. querit vtz hō sit simplr. s vtz sit rrsibilis vel vtz sit aliqd aliō. r sicut dnt si e. r qz e. qz qō vna qrit i simplicib^o. alia qrit i ppo sitis. sic dnt qd e r pp qd e. qz qd qrit qd e in simplicib^o. r pp qd qrit i ppositis. C Hoc viso dicam^o q nlla qō de q h agit qrit de pncipys vel de cāis s3 se s3 qrit de cāis vel de pncipiatis. Nā p^o nō sūt vē scita. imo sunt itellecta. Qōes g q sūt eqles nūero his q vē scim^o. nō sunt de pnci pys s3 se. vel si sunt de pncipys h est i ordie ad pncipiata s3 se. Ergo solū qrim^o de cāis. r pncipiatis. Est at cātoz siue illa cāta pferant mō simplici. siue mō pposito e ex suis cāis. Dubitare g d aliq cāto an sit. e dubitare an beac cāz sui eē. ex q. n. supponit tā de simplici qz de pposito q e qd cātū. qz alr nō eēt qd dubitabile. cū eē cāti n sit nisi ex cā. dubitare an cātū sit e dubitare an sit cā. r p nō an sit mediū. vt cā e mediū ad iferendū suū causatū. g siue q ras. qz e. qz i ppositis. siue si e. vt in simplicib^o sp qris si est cā vel si e mediū. C Rursus qn scim^o cātū hē cāz. tunc qrim^o qd sit illa cā. qz qrendo i simplicib^o quid sit illud cātū. in ppositis h querēdo qrim^o pp qd sit tale cātū. Nā scire cām qre aliqd simplr sit h e scire suā qditatē p quas simplr e. sic etiā in ppositis qrerē pp qd hoc i sit illi. hoc est qrerē qd sit cā talis inherētie. Ergo sic si e in simplicibus r qz e in ppositis qrit si cā est. vel si e mediū. ita qd est in simplicib^o. r ppter qd i ppositis qrit qd sit illa cā r quid sit illud mediū. Qis g qō e de medio. vel de causa in ordi ne ad cāta. nā de cāis r pncipys s3 se nō p eē qō. qz talia fm se sūt p se nō. r talia s3 se nō sunt scibilia s3 intelligibi lia. s3 lz p^o s3 qz h s3 sint p se nō. tñ nō e p se notū quō oia pntent in pncipys. iō ois qō e de ipsis cāis r de ipsis pnci pys r in ordie ad cāta r ad pncipiata. C Dubitare for te aliqs quō ois qō est de cā in ordie ad cāta. vel de pnci pys in ordie ad pncipiata. siue de medio in ordie ad cō clones. C Dōm. q cū cātū pbat p suā cām. vel cū celo aliq demfāt p aliq p^o vel p aliq mediū. qrem^o de illis pncipys r de illo medio. vtz possint demfari vel nō. qz si possint demfari nō erūt p^o simplr. qz hnt alia pōza p^o. Pncipiata aut simplr sunt idemfabilia. r talia oz q sine p se nō. vel qsi p se nō. de talib^o g fm se nō e qō. qz nō sūt dubitabilia. s3 lz nō sit qō d ipsis medys vl de ipsis pnci pys fm se. qō tñ est de ipsis fm ordinē ad cāta r ad pnci piata. Vel vt magis ppe loqmur ois qō de ipsis pncipys r de ipsis cāis. put ad ea ordinant pncipiata r cāta. vl ois qō e de ipsis medys. put ad ea ordinant celones. C Di cem^o g q in nobis duplex e mot^o. Unus dubitationis r iste icipit ab effectu r tēdit i cāz. Iste g motus nibl aliud qrit nisi iuenire cāz. r iō ois qō d eē de ipsa cā vel de ipso medio. Alius est motus certitudinis. r iste icipit a cā r tē dit in effectū. Hītes enī effectū dubitam^o r qrim^o cāz Lū aut iam hēmus cām p eā iaz certificatā. r p ipsam s3 cer titudinem tendimus in effectum. C Deinde cum dicit.

C Dico aut qz est aut si e i pte r simplr: i parte qdez vtrū deficit luna aut auget. Si. n. est ali qd aut non e aliqd in bmoī in qrim^o simplr aut

est si est aut non est luna aut nox.
C Exponit se qd appellauit simplr. r qd i pte. d. (Dico de qz e aut si e in pte. aut simplr. i pte qd e vt vtrū deficit lu na aut auget. Si. n. est aliqd aut non e aliqd h^o qrim^o) . q. d. q sic qrendo nō qrim^o si luna sit simplr sed si sit ali qd tale. vel nō sit aliqd tale. vtpnta si aliqd est augmenta bile. vl aliqd defectibile vel nō e aliqd boz. Et subdit q (simplr autē) su. qō (si e aut nō e luna aut nox) . i. aut si est vel non est. Lū. n. qrim^o de luna. vel de nocte. si est vel non e. qrim^o de eē eoz simplr. C Deinde cum dicit.
C Contingit qdē itaqz in oibus qōibus quere re aut si est aut quid est medium.
C Cōcludit celonē intētas. v3. qz oēs he qtuoz qōnes non sūt nisi due. v3. si e mediū. r qd e mediū. iō dicit q (contn git itaqz in oib^o h^o qōnibus) . i. in oib^o his qtuoz qōnib^o (querere) su. duo (aut si e.) mediū (aut qd est medius.)
C Causa quidem enim medium est. In oibus autē talibus hoc querit vtrūz deficit. vtrūz sit aliquod medium aut non. Post hoc scientes quia est quid igitur hoc sit querimus.
C Postq pbs oēs has qtuoz qōnes reduxit ad duas. v3. ad si e mediū r ad qd e mediū. In pte ista reducit oēs qō nes ad qōnez vna. Pzopter qō sciēdū. qz oēs qtuoz qōes nō pnt reduci ad vna. hoc est pp dīaz q est iter eas. Nā si nō eēt qdēz differētes oēs qōes eēt vna qō. Si g du biū est de vnitare. hoc e pp dīam q est iter eas. Postum^o aut dicere quō iter h^o qōnes est triplex dīa. Una dīa e put qz e cōparat ad qd est. Alia est put qz est cōparat ad qōnem si est. Tertia dīa. put qd e cōparat ad pp qd est. Possit aut r assignari qria dīa r qnta r sexta. s3 de h in qōnib^o dicit. Ad pns aut pbs volēs pbare cēs has qōes esse vna qōne. qz qlibz qō ad quātūqz qōez cōparā vna r eādē qōnez dicit. tria facit. qz p onidit q e vna qō qz est r qd e. z^o q e vna si e r qz e. 3° q e vna qd e r pp qd est. Vel qd idē est intētio ei^o est onidere qz oēs he qōnes sunt vna qō r qz h^o vnitās nō tollit ex eo qd qz e dīfert a qd est. nec ex eo qz qz est dīfert a si e. nec ex eo qd qd e dīfert a pp qd e. z^o ibi (Lā. n. ipsi^o tertia ibi. In oib^o. n. bis.) Dicit g q (cā qd e. n. mediū e) . q. d. q i demfationib^o idē est mediū r cā. Et subdit q (in oib^o . s. qōib^o) (hoc qrit) . s. mediū r cā. g oēs qōes sunt vna qō. Et qz oēs h^o qōes sint vna qō hoc onidit. r p ex eo qz sunt eadē qō qz r quid. Un subdit. vt (vtrū deficit) . i. qō illa que qrit. vtrū luna deficiat e (vtrū sit mediū aliqd. aut nō. postea hoc scien tes qz est) . s. mediū. (qd igit sit hoc) . i. qd igit sit medius (qrimus) g tam qō qz e. qz qō quid e pnt dīci vna qō. qz vtrāqz est qō medy. lz aliter r aliter. C Deinde cū dicit.
C Causa enī ipsius est esse. Nō hoc aut hoc. s3 substantiā simplr aut nō simplr sed aliqd eozū que sunt per se aut scdm accidens medium.
C Ostēdit qz oēs he qōnes sunt vna qō. qz idē qrit. qz e. r si est. Circa qd duo facit. qz pmo facit qd dictū est. z^o qz mentionē fecerat de eē simplr. r de eē fm quid expēsiu cat. e vtrāqz ibi (Dico aut simplr.) Dicit g q (medium est. n. cā ipsius eē nō hoc aut hoc. s3 subm simplr. aut non simplr. sed aliqd eozū q sunt per se. aut fm accēs) . q. d. q siue qratū eē simplr. cuiusmodi qntur de subo. qd nō est eē hoc. aut hoc. s3 est eē simplr. siue qrat eē nō simplr. s3 eē aliqd. i. fm qd cuiusmodi est eē eozū q sunt p se. vel per accēs. sp in oibus talib^o cā q qrit est ipm medium. g oēs tales qōnes sunt vna qō. i. qō medy. C Notandū aut q de subo pōt qri aliqd simplr. r non simplr. vt de luna p

querit aliqd simplr. vt cū non qrit vtrū hoc sit. aut nō sit hoc. vt vtrū sit eclipsata. aut nō. s3 vtrū sit simplr. r tūc ē qō sī est. aut ēt de subo. vt de luna p̄ qri nō simplr. vt cuz qrit de ea aliqd corū q̄ sunt ei p̄ se vel p̄ accns. r tūc ē qō qz est. Siue q̄ qrat de luna q̄tū ad eē simplr. siue q̄tū ad eē aliqd. sp̄ qrit cā r medius hui' eē. q̄ qō qz est. r si est. est vna qō. v3. qō cāe vl' medy. ¶ Dubitaret forte aliqs qūo demratio possit vti his q̄ sūt p̄ accns. ¶ Dōz. q̄ sic inesse p̄ se h3 suā cām. ita inesse nō p̄ se h3 suā cāz. Nā si affirmatio est cā affirmatōis. r negatio ē cā negatōis. vt si h̄re p̄ se angulū ē cā p̄ se h̄re tres. r nō h̄re p̄ se angulū ē cā nō p̄ se h̄re tres. Dicem' n. q̄ l3 idē sit triāgulus r p̄ncipiū figuraz. nā triāgulus est p̄ncipiū oīz figuraz rectilineaz. qz in ipsam resoluunt' oēs figure tales. Doc tñ nō obstante q̄ idē sit p̄ncipiū figuraz r triāgulus. attñ triangulus habet tres in eo q̄ triāgulus. nō in eo q̄ p̄ncipiū ita q̄ accidit p̄mo figuraz h̄re tres. Nā triāgulus h3 angulū extri secum fm q̄ ipm r p̄ se. non fm q̄ p̄ncipiū figuraz. Ex hoc q̄ possit fieri demratio. r q̄ triāgulus h3 tres p̄ se. r q̄ p̄ncipiū figurarū p̄ accns. Effet. n. p̄ma demratio talis ē. q̄ qd per se h3 angulū extrinsecū p̄ se h3 tres. triāgulus ē h3. q̄ rē. Scōa aut' demōstratio eēt talis. cui cū qz accidit h̄re angulū extrinsecū. accidit h̄re tres. p̄ncipiū figurarū est h̄mōi. q̄ rē. Ex quo p3 q̄ sicut scia est d̄ corruptibilib'. r de mobilib'. put de eis fiunt icorruptibiles r immobiles rōnes. ita scia demratiua p̄t vti his q̄ sunt p̄ accns. put in talibus inuenitur aliqd per se. Nā sicut ē p̄ se q̄ id quod p̄ se h3 angulū extrinsecū. q̄ p̄ se h3 tres. ita est p̄ se q̄ cui accidit h̄re talē angulū. q̄ ei accidit h̄re tres. Causa ergo h̄re p̄ accns tres est cā h̄re per accns angulū. Siue q̄ queratur de re q̄tū ad esse simplr. siue nō q̄tū ad esse simplr sed put h3 eē sub aliq̄ passioe. siue illa passio isit p̄ se siue per accns. semp in oibus talibus q̄ritur mediū r cā r oēs tales qōnes sunt vna qō. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dico aut' simplr subm vt lunā aut terraz aut triangulū. Quid aut' est defectum r eq̄litate vel in eq̄litate r si in medio sit aut non sit.

¶ Q̄ fecerat mētionēz de eē simplr r de eē aliqd. siue de esse qd. siue fm qd. nūc exponit qd sit vtrūqz. d. (Dico aut' simplr subm vt lunā aut terrā. aut triangulū). i. tūc querit de subo q̄tū ad eē simplr cū q̄rit de luna fm se vel d̄ terra vel de triāgulo. Et subdit (qd aut est). i. tūc q̄rimus de aliquo qd. i. fm qd r fm p̄tē cū q̄rim' (defectū) q̄tū ad lunā. nō vtrū sit simplr. s3 vtrum deficiat. vel nō deficiat (r eq̄litate vel ineq̄litate) q̄tū ad triangulū. vt cū nō q̄rimus de triangulo vtrū sit simplr sed vtrū habeat duobus rectis equales vel non equales (r si in medio sit aut non) q̄tū ad terram vtrū veniat ei ista passio. s. vel eē in medio vel non. ¶ Deinde cum dicit.

¶ In omnibus eni bis manifestū est q̄ idēz sit querere quod quid est r propter quid est.

¶ Ostendit q̄ oēs he qōnes sunt vna qō. qz idē q̄rit qd r p̄pter qd. Circa qd tria facit. qz p̄mo hāc veritatē dcludit ex habitis. 2° ad hac vitatē pbandā adducit rōnes nouas. 3° dcludit dclonem intentam. s. q̄ oēs he qōnes sunt vna qō. v3. medy. scōa ibi (Amplius q̄dez est defectus) 3° ibi (Quod qd est igit') Dicit ergo (In oibus. n. his). i. in oib' bis qōnibus. In oibus. n. his in quibus q̄rimus vl' de subiecto q̄tūz ad esse simplr. vel q̄tūz ad esse qd. (manifestum est q̄ idē sit q̄ quid est r p̄pter quid est). ¶ Notandum aut' q̄ ex habitis pōt patere q̄ idē sit querere qd r p̄pter quid. qz vtraqz est qō medy. vtraqz. n. q̄rit qd sit mediū. Dicemus. n. q̄ sicut se h3 sit est ad qz est. quia vtraqz ē qō medy. r vtraqz querit si est mediū. sic se h3 qd est ad p̄

quid ē. qz vtraqz ē qō medy. vtraqz. n. querit qd sit mediū. Si q̄ ex habitis manifestū sit q̄ idē q̄rit qz est. r si est. ex habitis manifestū esse d3 q̄ idē querit qd r p̄pter qd. ¶ Notandū aut' q̄ p̄hs hic v̄ tradicere his que inferioris dicit. Dicit. n. infra q̄ qd. r p̄pter qd nō idem dicit. S3 quid est demrationis dclō vt ibi dicit. p̄pter qd autē de m̄fationis p̄ncipiū. s3 quō hec p̄trouersia soluit. in lectōe illa. Iterū aut' speculādū est. dicit. vbi de hoc sp̄alis mo uebit qō. Cui q̄ cure est nūc hāc p̄trouersiaz scire soluere: qōnem de hoc ibi motā legēdo p̄currat. ¶ Dubitaret forte aliqs. qz v̄ p̄hs insufficiēter pbare q̄ qōnes oēs sunt vna qō. v3. qō medy. naz cū quatuor sint qōnes possunt sex modis combinari. ipse autē nō exequitur nisi de trib' cōbinationibus. Ostendit. n. supra q̄ idem querit qd est r qz est. qz vtraqz q̄rit mediū. 2° exequit' est de aliqua cōbinatione q̄ idē q̄rit si est subiectū simplr r qz est aliquid eoz que sunt non simplr. vt qd idem q̄rit qz est. r si est qz vtraqz querit vtrū sit mediū. 3° exequit' est d̄ cōbinationē tertia. ita q̄ idē querit quid est. r p̄pter qd est. Adhuc q̄ debe ret exequi de trib' alys cōbinationib'. v3. qd idem q̄rit. qz est. r p̄pter qd est. r si est. r quid ē. r si ē. r p̄pter qd est. ¶ Dicendū q̄ he tres cōbinationes de quib' auctor non facit mentionē cōprebendunt' r manifestant' p̄ alias cōbinationes de quib' facit mentionē. Nam pbatū fuit in p̄ia cōbinatione q̄ idē q̄rebat qz est. r qd est. r in tertia q̄ idē querit qd. r p̄pter qd. Relinquit' ergo cōbinationē a p̄ho illa tacita q̄ idē. s. q̄ret. qz r p̄pter qd. Nā si idē querit qz r qd. idem querit qd. r p̄pter qd. q̄ de primo ad vltimus idem querit qz. r p̄pter quid. ¶ Rursus q̄m qz est ad p̄pter quid est. se h3 sicut si est. ad quid est. si idē querit qz est r p̄pter qd est. idem querit si est r quid ē. ¶ Ulteri' si idē querit si est r quid. cū idē querat quid r p̄pter quid. cōns est q̄ idē q̄rat si ē r p̄pter qd est. Oēs q̄ qōnes idē querūt cōbinando eas oib' modis. quas combinationes l3 nō oēs ponat p̄hs fm se: p̄ eas tamen quas ponit alie leuiter vt patet p̄nt haberi. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis. vtrū si est r quid est. queratur de passione. Dicendū q̄ si ē. r qd est. p̄pter quid querunt de subiecto. r si querant de passione hoc nō est. p̄pter de passione. put passio est. sed put aliquid quod est passio r accidens vnus est subiectū alterius. vt triāgulus q̄ pōt esse accidens ligni vel cupri est subm de h̄re tres. de triāgulo ergo vt est quoddā ens fm se pōt queri si est simplr. vt est quoddāz ens extris sub aliqua passione pōt queri qz est sub passione illa. Sic ēt quid est p̄pter quid est. de ipso subiecto. ita q̄ si est. r quid est p̄pter sunt qōnes subiecti. qz est r p̄pter quid est. p̄pter sunt qōnes passionis. Attamen oēs he qōnes quatuor extendi p̄nt tam ad passionē q̄ ad subiectū. Nam de passione de qua scimus qz est vt h3 esse in aliquo subiecto possumus scire si est vt est quoddam res fm se. siue vt est res alicuius p̄dicamenti. Et de eadem passione de qua scimus p̄pter quid est. put scim' cāz inherētie eius in subiecto. possum' scire qd est vt est qd. dam ens fm se. imo illa eadez diffinitio que dicit p̄pter qd passionis. put passio est in subiecto. dicit quid passionis. put est passio tanq̄ quoddāz ens diffinitū. vt si diffinitur tur quid est eclipsis diceret' q̄ est p̄tatio luminis in luna obiectu terre. r si q̄rat p̄pter qd luna eclipsatur. hoc idēz r̄detur. Et sicut omnes he q̄tuor qōnes extendunt' ad passionē r ad accns. ita omnes possunt extendi ad subaz. vt aiali. vt est quoddā ens in se pōt queri si est. r qd est. r vt p̄dicatur de alio pōt sciri qz est. vt qz ista est vera. homo est aial. vel qz aial est in boie. r sciēdo qz est aial i homie. poterim' inuestigare p̄pter qd est. ita q̄ illud idēz qd est quid aialis fm se erit p̄pter quid eius vt h3 esse in aliq. vt si q̄rere quid est aial fm se diceret' q̄ est substātia aiala

sensibilis. et si dixeret propter quid est aial in aliquo. B ides
 rñdetur. Nā is est aial in boie. qz est in eo suba aīata sen-
 sibilis. semp g rō pmi termini. s. rō pdicati est medius in
 demfatione. Ad pbandū. n. aial eē in boie. nō accipietur
 ppria diffinitio boie. sed diffinitio aialis. Nā esse in aliq
 est dditio pdicati nō dditio subī. et demfatio q̄ probat ali
 qd eē in aliq accipiet p medio pprie loquēdo diffōnem
 pdicati. nō diffōne subī. ¶ Dicem⁹ aut pprio mō qz vtz
 aliquo mō diffinitio subī igrediat demfationē. et quo se
 hēat ad demfationē in sequētib⁹ appebit cum disputabi
 mus de medio demfationis. Ad pns aut scire sufficiat q
 illud qd est qd passionis. vel cuiuslibz pdicati. vt est qd daz
 ens fm se est pp qd ei⁹. vt hz eē in aliquo. Prope g loqn/
 do qōnes simplices sunt subaz. qz pprie suba est ens s3
 se. vñ de ea pprie q̄rit si est. et pprie suba hz qditate sim-
 plicem. vñ de ea pprie q̄rit qd est. Attñ si est. et qd est: que
 sunt ppe qōnes sube: extendunt ad accñs. vt hz rōnem
 subiecti. extēdunt et non solū ad accñs. vt hz rōnez subī:
 sed et vt hz rōnez pdicati. Nā ipm accñs qd est pdicati:
 dato q nullū esset subm. s3 nō posset intelligi sine subo: si
 significat tñ vt est aliqd in se. vt si diceret. albedo est. et si
 significat vt est aliqd in alio. vt si diceret. corp⁹ est albus.
 Ut aut significat albedo. vt aliqd fm se. sic extēdunt ad
 eā qōnes simplices si est. et qd. s3 vt significat vt aliquid i
 aliquo sic sunt de ea qōnes cōposite. qz est. et pp qd ē. Et
 sicut si est et qd est sunt pprie qōnes sube. extenduntur tñ
 ad passionē. sic qz est. et pprie qd est. sunt pprie qōnes pas-
 sionis. extendunt tñ ad ipsam subaz. Nā si accñs positū
 in subiecto licet ex hoc nō sit suba. hz tñ quēdam modū
 substātie. ex eo q obstat ipsi verbo. vt si diceretur albedo
 est. et ex hoc extendunt ad accñs qōnes simplices sic sub/
 stantia posita in pdicamēto hz quēdam modū accñtis vt
 si dicat. hō est aial. hic aial non significat. vt aliquid per
 se exñs. s3 vt aliqd in boie. pprie g loquēdo ipsius substā-
 stantie nō est demfatio. attñ ad ipsam subam extendunt
 qōnes cōposite. et ipsa suba vt est aliqd in aliquo pōt ali-
 quo mō demōstrari de illo. ¶ Uterius forte dubitaret
 aliqs quō accipiant he qōnes. ¶ Dōz. qz he qōnes nō dif-
 ferunt fm subm et mām. Nā de q̄cuqz pōt cludi aliqd
 de aliquo. possunt oēs he qōnes queri. vnde māliter et sub-
 iectiue oēs qōnes sunt eedē. qz omnes de eadē re possunt
 queri. Differunt tamen rōne et cōsideratione. Nam vt res
 aliqua cōsiderat fm se sic querunt de ea qōnes simplices.
 si est et quid est. sed put est in alio sic qōnes cōposite qz est
 et pppter qd est. sic etiā ipsum subm put est aliquid fm se
 querunt de eo qōnes simplices. put est aliqd sub alio. qō-
 nes cōposite. Dicemus ergo vt cōiter ponit qz est pōt esse
 z^m adiacens et z^m adiacens. Si est z^m adiacens sic indicat
 esse simplr. vt si diceret triāgulus est. vel luna est q̄tus ad
 subm. vel etiaz q̄tum ad passionē. vt si diceret. defectus
 est. vel equalitas est. et fm hoc formant qōnes simplices.
 Sicut. n. querimus si luna est. et scito si est querimus quid
 est: sic etiam possem ns querere si defectus est. et scito si est
 possem q̄rere qd est. Aliqñ aut est significat vt tertium
 adiacens. et sic non dicit esse simplr s3 eē illud qd ponitur
 in pdicamēto. vt si diceret luna est defectibilis. ly est nō
 dicit esse ipsius lune simplr. s3 dicit eē aliqd qd hz sub talī
 passione. et fm hoc fiunt qōnes cōposite. vs. quia est. vt
 vtrum sit verus qz defectus sit in luna. vel qz luna sit sub
 defectu. et scito qz est inuestigabimus pppter qd ē. ita q illd
 idem qd quid est ipsius defectus vt significat fm se ē pp
 quid eius vt significatur vt aliquid in aliquo. illud idē qd
 rñdetur ad qd ē defect⁹ cū est ponit z^m adiacens rñdebi-
 tur ad ppquid luna est defectibilis. ¶ Aduertendū tñ q
 non est alia cā quare defectus sit in luna. et quare luna sit

sub defectu. Diximus. n. in precedenti qōne qz diffinitio
 passionis. siue diffinitio pdicati est mediū in demfatioe.
 qz demfatio demōstrat eē aliqd i aliquo. et ista est dditio
 pdicati nō subiecti. Ne g cauillet cauilator. et dicat q sic
 demfatio demōstrat eē aliqd in aliquo qd est dditio pdi-
 cati. ita demōstrat aliqd eē sub aliq qd est cōditio subī. ex
 quo vt seq q si arguebat qz diffinitio pdicati eēt medius
 vt vt. pōt et argui qz diffinitio subī sit tale mediū. S3 hoc
 nihil arguit. qz vt diximus nō est aliqua alia cā. qre subz
 sit sub passione. et quare passio sit in subo: et illa cā dz acci-
 pi vt est passionis. nō vt est subī. et inde est qz est p se. et fm
 q ipsum. et talia denotātia cāitate qre subz sit sub passio-
 ne. vel quare passio sit in subiecto. vt pbabat in pmo pōz
 in illo caplo. Reduplicatiue autē sunt dditiones pdicati
 non subī. imaginabimur qz subm accipiet. vt aliqd p se. et
 vt fundamētū alloz. Ea aut q pbant de subo hēbūt cāz
 sui in esse. et qre sint in subo et illa cā erit in demfatioe me-
 diū. q̄ erit pp qd passionis qz si aliqs volēs defendere po-
 sitionem dicat q ipm subiectū hz cāz sui esse. et illa cā est
 cā passiois. et p illā cāz poterit demfari passio. dato qz bec
 pcedat qz p talē cām pōt fieri demfatio illa cā nō igrede-
 retur demfationē vt est cā subiecti fm se. qz tunc demon-
 stratio eēt de aliquo absoluto. sed si igrediet demfationē
 hoc erit put eē cā subiecti in ordine ad passionē. Quicquid
 aut est causa subiecti in ordine ad passionem. vel qd ides
 est quicqd est cā qre subiectuz sit sub passione. vel quare
 passio sit in subiecto. s3 necessitate est cā passionis. nō aut
 est de necessitate cā subiecti. Habere enim angulum ex
 trinsicū nullam cālitatem hz respectū triāguli. sed soluz
 qz triāgulus sit sub habere tres. et iterpositio terre nullā
 causalitatem hz respectū lune fm se. s3 respectū lune vt ē
 sub eclipsi. Si ergo hitudo necessaria. et vt ē necessaria ē
 attendenda in demfatione. qz illud qd est cā quare subm
 sit sub passione necessaria est cā passionis. Non autēz ne-
 cessaria est cā subiecti dato qz idem esset causa subiecti et
 passionis. et per illud fieret demonstratio illud non ingre-
 deretur demonstrationē. vt est cā subiecti. dato qz idē eēt
 causa subiecti. s3 cā inherētie passionis. ergo pppter quid
 passionis semper est mediū in demfatione. Et qz ides est
 pppter quid et quid. diffinitio passiois est mediū in demō-
 stratione. s3 de hac mā adhuc inferius disputabim⁹. Nāz
 in lectione illa. Est aut quozūdam qdem altera cā. dispu-
 tabimus de medio demfationis. vbi ostendimus ostēsiue et
 ad impole qz diffinitio subiecti in demfatione potissima
 mediū esse nō possit. Ad presens aut scire sufficiat qz ille
 q̄ttuoz qōnes de eadē re fieri possunt fm qz alr et alr acci-
 pitur. ideo non differūt he qōnes māliter et subiectiue. sed
 formalr et fm cōsiderationē. ¶ Uterius forte dubitaret
 aliqs quō he due qōnes reducunt ad duas. et quō ad vñā.
 ¶ Dicendū qz he qōnes potissime accipiende sunt prout
 passio inest subiecto. qz de hoc est demonstratio. et de hoc
 est vere scia. Hoc ergo mō qōnes erunt equales numero
 his que vere scimus. Constat aut qz passio et qdlibz accñs
 nō est ens. nisi qz est entis put pbari hz in 7° et 4°. meta.
 Illa g eadem cā p quā passio significat vt ens fm se. illa
 eadē erit cā p quā significat passio vt ens in alio. Nō est
 enim alia cā quare defectus sit. qre defectus sit in luna.
 Omnes g qōnes querunt hanc cām. et hoc mediū et hoc
 mō oēs qōnes sunt vna qd. et sunt oēs qōnes due qōnes.
 qz ista cā pōt queri duplr. vtrū ē et qd est. Rursus oēs he
 qōnes sunt quattuoz. qz vtrū ē et defectu p̄t queri duplr.
 Uno mō simplr. vt cū est ponit z^m adiacens. vt si q̄rat
 vtruz defectus sit. et hec vocatur si est. Alio modo fm ap-
 positionē. vt si ponat est z^m adiacens vt si querat vtrum
 defectus sit in luna. et hec vocatur qz ē. Sic etiā quid est

mediū pōt q̄ri duplr. vel simplr. vt si q̄rat quid est defectus. vel cōpositē. vt si q̄ratur ppter quid defectus est in luna. q̄ oēs hē q̄ōnes sunt q̄tuor. put diuersificānt p vtrū ē mediū. r qd est mediū. r p simplex r cōpositū. r sunt due put diuersificānt solū p vtrū ē mediū. r qd ē mediūz nō hīta cōsideratiōe de simplrī. r de cōposito r sunt oēs vna q̄ō. put oēs sunt de cā r de medio inherētie passionis ad subz. ¶ **U**lterius forte dubitaret aliq̄s cū hec dicant eē q̄tuor q̄ōnes. r ēt in libro thopicor̄ assignent q̄tuor. quō de q̄ōnes differūt ab illis. ¶ **D**ōm q̄ diuisio q̄ōnū in li^o thopicor̄ ē scdm̄ subm̄ r mām. h̄ aut̄ fm̄ cōsiderationē r formā. Nā ipsa cōsideratio ē qd formale in scia. pōt autē de eadē re mālter determinari in plurib⁹ sciētys. nō aut̄ de eadē re formalr̄ r fm̄ cōsiderationē. Accipiam⁹ ḡ hoc p veritate q̄ ipsa cōsideratio sit qd formale in talib⁹. fm̄ hoc ḡ dicem⁹ q̄ diuisio q̄ōnuz hic tradita est f3 d̄rias for males nō māles. nā de eadē re vt patuit alr̄ r alr̄ cōsidera ta p̄it oēs hē q̄ōnes q̄ri. s3 diuisio facta in libro thopicor̄ est p d̄rias māles. Nō enīz eadē res est p̄riū vel acc̄ns. vel genus vel acc̄ns. vel diffinitio r acc̄ns. Illa. n. q̄tuor p̄dicata. v3. genus r acc̄ns. diffō r p̄riūz mālter r realr̄ d̄nt. Est. n. aliqd in diffinitōe de quo nō p̄dicat̄ genus r qd nō est realiter r essentialr̄ ipm̄ genus. sicut ps non est essentialr̄ r realr̄ ipm̄ totuz vt d̄ria. ppter qd p3 q̄ aliter diuidunt̄ q̄ōnes siue problemata in libro thopicor̄. r alr̄ bic. ¶ **U**lterius forte dubitaret aliquis quō ille q̄ōes re ducunt̄ ad istas. ¶ **D**ōm. q̄ oēs ille q̄ōes sunt multe ma terialiter. sed nō sunt nisi vna qd formalr̄ cū ergo q̄tuor sunt ille. r quatuor iste. oīno opposito mō sē habent iste r ille. q3 iste oēs sunt vniū mālter q3 oēs sunt de eodē. i. de cā r de medio. Si aut̄ sunt plures. vt si sunt q̄tuor B̄ erit formalr̄ r fm̄ cōsiderationē. put eadē res alr̄ r alr̄ cōside rata ad idē mediū pōt q̄duplr̄ cōparari. vt de eodē defe ctu. r respectu eiusdē it̄rponis terre pōt q̄ri si h3 mediū. r quid est tale mediū r si verū sit. q3 in sit. r pp̄ quid in sit. Omnes ḡ hē q̄ōnes sunt vna qd mālter. r oēs q̄ōnes li b̄i thopicor̄ sunt vna qd formaliter. q3 sunt solū qd q3. Quā enī p̄blemata tradita in libro thopi. Aristotelis nō possunt reduci nec ad si. nec ad qd ē. nec ad ppter qd. s3 possunt reduci nec ad si. r p̄mo. r im̄mediate. Nāz illa p̄blemata oīa solū ad q3 p̄. r p̄mo. r im̄mediate. Nāz illa p̄blemata oīa arguunt̄ put est ponit̄ eē tertiuū adiacens. vt si hoc ē gen⁹ huius. vel diffinitio huius. Nunq̄ aut̄ ponitur eē tertiuū adiacens q̄ sit qd simplex. s3 semper erit qd ponēs in nu merū nō q̄re hoc sit s3 q̄re hoc sit in hoc. Lū ḡ q̄ōnes sim plices sunt si est. r qd ē. q̄ōnes lib̄i thopi. ab istis duab⁹ qd. nibus sunt absolute. ¶ **R**ursus cū dyalectic⁹ nō p̄cedat nisi p̄ qd a3 cōia. r cū silis thopicus nō sit p̄ cām. nec faci at scire s3 opinari q̄ōnes nō erūt. ppter quid q3 nō erunt p̄ cām. oīa ergo erūt q3. Probabit̄. n. ibi p̄ q̄dam cōsidera tiones logicas r cōes. q3 hoc p̄dicatū est gen⁹ ad suas spe cies. vel q3 b⁹ est diffinitio huius. vel q3 B̄ est. p̄riūz. siue q3 hoc est acc̄ns. oēs ḡ ille qd nes formalr̄ sunt vna qd. s. q3. mālter aut̄ sunt q̄ōnes plures. ¶ **D**einde cum dicit.

Amplius quid ē defectus. p̄uatio luminis a luna ob terre obiectū. r ppter qd est defect⁹ aut ppter quid deficit luna. ppter defectuz lu minis opposita terra.

¶ **A**dducit nouas rōnes ad oīdendū q̄ idēz sunt q3 r pp̄ qd. Circa qd tria facit. q3 p̄ declarat hoc p̄ exēplū nāle. vt p̄ defectū lune. 2° p̄ exēplū musice. vt p̄ armoniā. 3° per si genū nāle declarat r ostēdit q̄ oēs q̄ōnes sunt vna qd. 2° ibi. ¶ **Q**uid est armonia 3° ibi. ¶ **Q**uid aut̄ sit medy. ¶ **A**mplius aut̄ māifeste s̄u. apparet p̄ exēplū q̄ idē sit qd. r pp̄ qd. q3 si q̄rat (qd ē defect⁹) s̄u. r̄ndebit̄ q̄ sit (p̄uatio

luminis a luna a terre obiectu) .i. ab interpositione ter re (r si q̄rii (pp̄ qd est defectus. aut pp̄ qd luna deficit) s̄u. respōdebitur idem vs. (ppter defectū luminis it̄rpo sita terra.) ¶ **D**einde cum dicit.

Quid ē consonātia. rō numeroz in acuto r graui. ppter qd consonat acuti graui. p̄p̄ter id q̄ rōnē h3 numerozū acuti r graue vtrum sit in numeris ratio ipsozum. accipientes autē quia est qd ergo est ratio.

¶ **O**ndit idē p̄ exēplū musici. nā idē est. qd est armonia. r ppter qd est armonia. nam si q̄rat (qd est armonia) .i. cōsonātia. r̄ndebit̄ q̄ ē (rō numeroz in acuto r graui) r si q̄rat (pp̄ qd cōsonat acuti r graue) r̄ndebit̄ idēz. v3. (pp̄ id q̄ acuti r graue h̄nt rōnem numeroz) .i. h̄nt p̄portio nem numeralē adinūicē. ḡ qd est armonia. r ppter qd ē armonia nō q̄rūt nisi vniū r idē mediū vna r eandē cāz. v3. rōnem numeroz vel p̄portionē numeralē fm̄ acuti r graue. r nō solū pp̄ qd est idē qd qd est s3 ēt q3 ē. querit̄ de eodē de quo q̄rit̄ qd. Ideo subdit q̄ q̄rētes (vtrū sit nu merus rō) .i. p̄portio (ipoz) .i. acuti r grauis (accipientes q3 est) .i. hui⁹ rō (Quid est ḡ rō illa) s̄u. q̄rimus. q. d. q̄ q̄n scimus q3 ē mediū. vtputa q̄n scimus q3 est rō q̄rim⁹ qd sit mediū r qd sit illa rō. ḡ de eodēz medio q̄rūt r q3 r pp̄ qd. ¶ **D**ubitaret forte aliq̄s quō armonia siue cōsonātia sit rō numeroz. i. p̄portio numeralis fm̄ acuti r graue.

¶ **D**icēdū q̄ nō est cōsonātia eiusdē ad seipm̄. nec eēt cō sonātia inter aliq̄ si semp̄ illa starēt in eodē tono. Ex hoc aut̄ sumitur cōsonātia. q3 superiora cōsonāt inferioribus. sicut dyapason q̄ est octaua cōsonat cū toto. r dyapenta q̄ est gnta cōsonat cū eodē. in cōsonātia ḡ semp̄ sunt aliq̄ no te supiores r aliq̄ inferiores. Uox at̄ q̄to supior tāto ma gis acuta. q̄to inferior tāto grauior. S3 ita diffinit̄ acu tū q̄ in paucō tpe mouet multū. r diffinit̄ sic graue. quod multo tpe mouet paucū. Multū aut̄ r paucū siue paucū sunt d̄rie numeri. si ḡ cōsonātia est rō. siue p̄portio fm̄ acuti r graue. Et acuti r graue sibi inuicē p̄portionant̄ fm̄ mouere multū r paucū. r multū r paucū sunt d̄rie numeri. o3 q̄ cōsonātia sit qdā rō. siue qdā p̄portio numeralis repta in acuto r graui. ¶ **U**el possum⁹ alr̄ d̄re q̄ musica est de numero relato ad sonū. Nam s3 B̄ attēdit̄ musica fm̄ q̄ i varijs ictibus. r in varijs repercussōib⁹ cāntibus so nū h3 eē aliqua cōsonātia. Sonus ḡ vt referē ad musicas nō h3 rōnes cōtinui. s3 magis h3 rōnē numeri. q3 o3 sonuz illū de quo se itromittit̄ musica. siue sit i chordis siue in fi stulis. siue i vocibus cātū eē ex multis repercussionibus. Sonus ḡ ille nō erit cōtinuus. Lōsonātia ḡ nō ē passio cō tinui. s3 ē passio numeri. ḡ cū sit qdā ratio r quedā propoz tio: erit p̄portio nūeralis: put numerus repit̄ i sonis. sed numerus q̄ repit̄ in sonis nō ē nisi s3 acuti r graue. put vnus sonus ē altior r acutior alio. Lōsonātia ḡ erit rō nu meralis fm̄ acuti r graue. r q3 sic ē: oēs q̄ōes facte de cō sonātia querūt huius rōnē. vt si q̄rat si ē cōsonātia. hoc ē q̄re re si ē talis rō. Si aut̄ q̄rat vtruz vep̄ sit q̄ cōsonātia sit i aliquibus sonis: erit idē q̄rere q̄ vtrū talis rō sit sicut in sonis illis si est qd ē cōsonātia. r p̄p̄ter qd est. hoc idē q̄ runt omnes q̄ōnes. Omnes ergo q̄ōnes sunt de quod qd est. siue de medio. ¶ **D**einde cum dicit.

Quod aut̄ sit medij questio ostēdit̄ q̄ncliq3 mediū sensibile est. querimus enim nō sentien tes: vt defectuz si est aut nō. Si vero essemus sup lunam nō vtiq3 q̄reremus: nec si sit nec pp̄ quid sed simul manifestum esset vtiq3.

¶ Quid sit signū sensibile q̄ oēs q̄ones sint eadez q̄o. v3. q̄o medij. Circa q̄o tria fac. q̄z p̄ facit q̄o dictū ē. z̄o remouet q̄dā cauillationē. 3̄o ostendit oēs q̄ones eē eandē q̄onē. z̄ vitatē h̄z in his q̄ sunt simplr̄ z̄ in his q̄ nō sunt simplr̄. z̄ sibi (Ex eo. n. 3̄) ibi. (Vocāt est.) Dicit ḡ (q̄ aut) su. oēs q̄ones sint eadē q̄o. z̄ (q̄ sint q̄o eiusedē medij. ostendit) q̄z (q̄n̄ est mediū sensibile) si n̄ sentim̄. i. si nō videm̄ illō mediū. tūc q̄rim̄ de illo medio (vt defectū) lune q̄n̄ nō videm̄ q̄n̄ luna deficit. tūc q̄rim̄ (si est) talis defectus. z̄ si luna deficit. s̄z si videm̄ q̄o luna deficit. nō q̄rimus de defectu ei. 3̄o subdit. q̄ (si eēm̄ ḡ supra lunā) q̄n̄. i. luna deficit. ita q̄ manifeste viderem̄ q̄n̄ se iterponit terra (nō vtiqz̄ q̄rerem̄ neqz̄ si ē) talis defectus (neqz̄ pp̄ qd̄ sit) neqz̄ su. qd̄ sit. (s̄z sic mediū ē vtiqz̄.) q̄z si ē. z̄ qd̄ est z̄ pp̄ qd̄ ē. z̄ totū. vel (s̄z manifestus eēt vtrunqz̄). i. vtraqz̄ q̄o. z̄ an sit. z̄ qd̄ sit. z̄ et pp̄ qd̄ sit totū notū eēt q̄ nō esset. nisi oēs iste q̄ones prinerēt ad mediū. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ex eo enī q̄ sentim̄ z̄ v̄le nobis sc̄m̄ ē scire sensus qd̄ est q̄ n̄ sic obijcit. z̄ manifestus ē q̄ n̄ sic deficit. ex his aut vtiqz̄ v̄le sc̄m̄ ē. Sic igitur dixim̄ q̄ qd̄ ē scire idē ē z̄ p̄pter qd̄ est.

¶ Remouet quādā cauillationē. Posset. n. q̄s dicere q̄ si essem̄ supra lunā q̄n̄ eclipsat nescirem̄ ip̄az̄ eclipsari. q̄z sensus nō ē nisi p̄cularis. sc̄ia at̄ ē v̄lis. ¶ Ad B̄ r̄ndēdū. q̄z sensus sit p̄cularis. ex ip̄o t̄n̄ p̄culari facto i sensu. fiet v̄le in n̄ro intellectu. id̄ ait. (Aut ex eo. n. qd̄ sentimus sc̄m̄ ē nob̄ scire.) Et subdit q̄ (sensus qd̄. n. ē ex eo q̄ n̄ sic obijcit). i. q̄ n̄ iterponit terra (z̄ manifestū ē) su. p̄ sensus (q̄ n̄ sic deficit) luna (s̄z ex his vtiqz̄) sup. sc̄is in sensu (sc̄m̄ ē v̄le) su. i. intellectu. z̄ q̄ sic ē. q̄ q̄n̄ videm̄ mediū n̄ bil q̄rim̄. oēs q̄ones idē q̄rūt. 3̄o subdit q̄ (sic igitur diximus q̄ qd̄ ē. z̄ pp̄ qd̄ est scire idē) z̄ et si ē oia. n. ista idē q̄ runt q̄z oia q̄runt de medio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Hoc aut̄ est simplr̄ z̄ non eoz̄ q̄ sunt hoc aliqd̄ aut eozum̄ q̄ in sunt vt q̄m̄ duo recti aut q̄m̄ in alius aut minus.

¶ Ostendit q̄. v3. q̄ ois q̄o q̄rat idē. z̄ q̄ ois q̄o sit de medio vitatē h̄z tam in his q̄ sunt simplr̄ q̄ in alijs. ideo ait (Voc qd̄). v3. q̄ oēs q̄stiones idē q̄runt. z̄ et q̄ n̄ sit q̄o nisi de medio (aut est simplr̄. z̄ n̄ ē eoz̄ q̄ i sūt aliqd̄. aut) aliqd̄ (eoz̄ q̄ i sūt). q. d. q̄ v̄ vitatē h̄z tā i his q̄ n̄ sit aliqd̄ s̄z sunt simplr̄. vt cū ē q̄o de eē simplr̄. vt cū ēponit eē z̄m̄ adiacens q̄ i his q̄ n̄ sūt simplr̄. s̄z i sūt aliqd̄ (vt q̄m̄) anguli triāguli sūt (duo recti. aut q̄m̄ ē magis aut) q̄m̄ (est minus). Si. n. q̄rerēt vtz̄ anguli triāguli sunt duo recti. vel sint plus. vel sint m̄n̄ q̄z duo recti. nō esset q̄o de esse simplr̄ sed de esse B̄. n. ex B̄ q̄rerēt vtz̄ triāgulus sit. s̄z vtz̄ sit hoc. i. h̄ns talē passionē. In oib̄ ḡ his q̄onibus si ue querat de esse simplr̄. siue nō semper est hoc verus q̄ ois questio est de medio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quod qdem igit̄ oia que queruntur medij questio sit manifestum sit.

¶ Concludit r̄lonez̄ intentā. d. (q̄ qd̄z igit̄ oia que querunt sit q̄stio medij). i. q̄ oēs questiones sunt de q̄o quid est. z̄ de medio (manifestum est) su. per iam dicta.

cap. 3.

¶ **A**omodo autem q̄ quid est demonstratur z̄ quis modus introductionis z̄ quid est diffinitio z̄ quozū dicamus oppositōes primū de ipsis.

¶ Postq̄ p̄hs pb̄avit. q̄ oēs q̄ones sint de q̄o qd̄ est. siue

de medio. totū scire n̄m̄ depēdet ab ip̄o q̄o qd̄ est. siue a medio. cū q̄ones n̄re determinent̄ p̄ dem̄strationē. z̄ sc̄i scire n̄m̄ sit p̄ dem̄strationē. iō in pre ista declarat q̄o qd̄ qd̄ ē se beat ad dem̄strationē. Circa q̄o duo facit s̄m̄ q̄z circa hoc dupl̄ p̄cedit. Nā p̄ p̄cedit q̄si arguēdo z̄ opponendo. z̄ q̄si p̄ qd̄ā cōia. z̄ p̄cedit p̄ magis p̄p̄a z̄ magis v̄ita tē determinādo ibi (Itēz̄ at̄ speculādū ē). Circa p̄m̄uz tria facit. q̄z p̄ p̄mittit q̄tuoz̄ q̄ in arguēdo z̄ opponēdo h̄z deteriare circa qd̄ qd̄ ē. z̄ ostēdit a q̄ illoz̄ q̄tuoz̄ sit icipiēdū. 3̄o exegit̄ de vnoqz̄ illoz̄ q̄tuoz̄. z̄ ibi (p̄z̄m̄ at̄) 3̄o ibi (Dubitabit at̄ aliqz̄) dicit ḡ. (Quo at̄ qd̄ qd̄ est dem̄rat) q. d. q̄ illud ē v̄nū circa qd̄ p̄ponim̄ arguere v3. vtrū qd̄ qd̄ est dem̄rat. (z̄ q̄s sit modus itroductōis q. d. q̄ istud est aliud qd̄ volum̄ arguēdo declarare. q̄ si qd̄ qd̄ est nō dem̄raret. q̄o postm̄ itroducere in ip̄m̄. z̄ q̄o ip̄z̄ possumus venari. z̄ qualr̄ deuenirem̄ in cognitiōe ei. vtrū via sillogistica. vt vtrū. s̄ possit B̄ fieri p̄ silm̄ reduplicatiuum: v̄l p̄ diuisiū. v̄l q̄liter (Et qd̄ ē diffō) ecce 3̄m̄ circa qd̄ p̄ponit arguere. v3. qd̄ sit q̄ qd̄ ē siue qd̄ sit diffō. vtrū. s̄ sit idē qd̄ dem̄ratio (Et quoz̄) ecce 4̄m̄. v3. quoz̄ sit diffinitio. vtrū. s̄ eoz̄ quoz̄ est dem̄ratio. Et subdit dicem̄ de ipsis primū opponētes. q. d. q̄ de ipsis q̄ posita sunt. p̄mo exegitur arguēdo z̄ opponēdo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Principium autē futurorū q̄ vere sit magis proprium habitis rationibus.

¶ Declarat a quo istoz̄ q̄tuoz̄ est incipiēdū. d. q̄ (p̄ncipiū at̄ futurorū). i. dicēdoz̄ (sit qd̄ v̄ sit magis p̄p̄riū). i. magis auenies (rōib̄ p̄ditis). i. sc̄q̄ntib̄. Illa. n. d̄r̄ eē adiuuicē dita q̄ se h̄nt p̄r̄. ¶ Not̄m̄ at̄ q̄ in cognitiōe n̄ra v̄ q̄ obm̄ sit p̄ncipale. Qui ḡ vult detcriare de diffōne z̄ de dem̄stratiōe p̄ncipiū a quo ē icipiēdū est ip̄m̄ diffinib̄le z̄ ip̄z̄ dem̄rab̄ile. 3̄o p̄ incipiēdū est a q̄oē q̄rta. v3. q̄rta est diffinitio siue q̄ sunt diffinibilia. vtrū. s̄. eadē sunt diffinibilia z̄ dem̄strabilia. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dubitabit enī vtiqz̄ aliqz̄ vtrū sit idē z̄ sc̄bz̄ idē scire diffinitioe z̄ dem̄stratiōe aut ipole. Diffinitio enim qd̄ qd̄ ē scire v̄. qd̄ qd̄ ē at̄ oē vniuersale est z̄ p̄dicatiū ē. Sillogismi qd̄z̄ alijs sunt priuatiui: alijs aut̄ non vniuersales. p̄vta qui quidem in secunda figura priuatiui oēs sunt. in tertia vero non vniuersales.

¶ Exegitur de p̄dictis q̄tuoz̄ z̄ exegit̄ de eis arguēdo z̄ opponēdo sic dicebat se velle exeg. Circa qd̄ q̄tuoz̄ facit. q̄z p̄mo exegit̄ de q̄rto. v3. quoz̄ ē diffinitio z̄ q̄ sunt diffinibilia. vtz̄ sint eadē. i. diffinibilia z̄ dem̄rab̄ilia. z̄ exegitur de tertio. v3. qd̄ sit diffō vtz̄ sit idē qd̄ dem̄ratio. 3̄o exegit̄ de sc̄do. v3. qd̄ sit modus itroductōis: z̄ qd̄ sit modus v̄nādi diffōne vtrū via sillogistica reduplicatiua. vel diuisiua. vel qualr̄. q̄rto exequit̄ de p̄rio. v3. vtrūz̄ qd̄ quid est dem̄ratur. sc̄da ibi (Manifestū est vtiqz̄ diffinitio). Ter tia ibi (Ip̄sius aut̄ qd̄ qd̄ est) q̄rta ibi (Qualr̄ igit̄ diffinitio ens) Circa p̄m̄ duo facit. q̄z p̄ cōpat diffinibilia ad dem̄strabilia. z̄ ep̄ilogat̄ circa determinata. ibi (Manifestum itaqz̄). Diffinibilia aut̄ ad dem̄rab̄ilia possunt tripl̄ conparari. p̄ vtrū oia dem̄rab̄ilia sint diffinibilia. vel qd̄ idē est. vtrū oīz̄ quoz̄ est dem̄ratio sit diffinitio. sc̄da cōpat̄ tio pōt̄ eē q̄tū ad v̄eriaz̄ huius. vtz̄ oia diffinibilia sine dem̄strabilia. tertia cōpatio pōt̄ eē p̄cularis. vtrū v̄nā alicuius eiusedē possit esse simul dem̄ratio z̄ diffō. Tria ḡ facit. q̄z p̄mo p̄bat q̄ non oia dem̄rab̄ilia sunt diffinibilia. z̄ p̄bat v̄erfam̄ q̄ nō oia diffinibilia sunt dem̄strabilia. 3̄o declarat q̄ nullius eiusedē sit est diffinitio z̄ dem̄ratio. sc̄da ibi. (Qd̄ at̄) terti. ibi (S̄z vtz̄ si nō oia)

Circa p̄mā tria facit: qz p̄ ostēdit de oibus dem̄rabilibus
ḡnāl̄. qz nō oia dem̄rabilia sūt diffinibilia. 2° ostēdit B de
dem̄rabilib⁹ p̄ p̄mā figurā sp̄āl̄. qz nō oia talia sūt diffini-
bilia. 3° epilogat circa determinata. 2° ibi (Postea neqz.)
3° ibi. (Quā qdē igit.) Dicit ḡ. (Dubitabit aut aliqz vtz
sit.) i. p̄tingat (scire idē 2 p̄ idē p̄ diffōnē. 2 scire p̄ dem̄ra-
tionē aut iposē). 23. qz sit idē diffinibile 2 dem̄rabile. 2 p̄
mo exequit qz nō est idē scire p̄ diffōnē 2 dem̄rationē: qz
nō est idē esse diffinibile 2 dem̄rabile q̄tū ad dem̄ratio-
nēz ḡnāl̄. qz nō oia dem̄rabilia sūt diffinibilia. 3° ait. qz
(diffō qdē enī qd qd est videt scire.) i. videt facere sci-
re (qd qd est aut oē est v̄le p̄dicatiū.) Diffinitio enīz p̄-
dicat v̄t 2 affirmatiue de suo diffito. (Silli aut aly sūt p̄
uarii. aly quidē nō v̄les sicut i sc̄da figura. sūt qdē oēs
p̄uarii. In tertia at̄ figura sūt qdē oēs (nō v̄les.) i. p̄ci-
culares. Forme ḡ sic rō. diffinibilia: vel ea quoz ē diffō
sūt oia v̄lia affirmatiua: s̄z nō oia dem̄rabilia: nec oia sil-
logizabilia sūt v̄lia affirmatiua: qz qdā sūt p̄uarii: qdā
p̄icularia ḡ nō oia talia sūt diffinibilia. (Dubitaret
forte aliqz: qz cum hic agat de silis dem̄ratiuis. videt qz
nulli sūt tales p̄icularē: qz cū p̄iculariū nō sit sc̄ia: eoz
nō erit dem̄ratio. (Dōz qz sc̄ia p̄ se est v̄liuz. p̄t aut esse
p̄iculariū: in q̄tū v̄lia quā sūt ad p̄icularia applica-
ri: vt medicus p̄ sc̄iaz quā h̄z de v̄li curat hunc egrū parti-
cularē applicando suā sc̄iam v̄lem ad hūc p̄icularē. sic 2
dem̄rationes p̄ se 2 directe sūt de v̄libus. p̄t aut esse de
p̄icularib⁹. put illa v̄lia p̄t ad p̄icularia applicari.
Dicem⁹ enī qz dem̄ratio est qdā organū ipsius intellect⁹
ducens ipsuz in sc̄iaz. Sicut ḡ se h̄nt v̄le 2 p̄icularē ad
intellectū: sic suo mō poterūt se ita habere ad demonstra-
tionē. Constat aut qz per se 2 directe v̄le est obiectūz itelle-
ctū. ḡ per se 2 p̄mo intellectus intelligit v̄le. p̄t tñ intel-
ligere p̄icularē p̄ reflexionē applicādo se sensui. sic dire-
cte 2 per se dem̄rat v̄le. p̄t tñ illa dem̄ratio v̄lis applica-
ri ad aliq̄d p̄icularē. (Deinde cum dicit.

(Postea neqz eozuz q sūt i p̄ia figura oīuz ē
diffō: vt qz oīs triāgulus duobus rectis eq̄les
h̄z tres. Huius at̄ rōē qm̄ scire demōstratiue ē
demonstrationes h̄re. qre si in talib⁹ demōstra-
tio est: manifestuz qz ipsozuz nō erit diffinitio.

(Ostendit hoc sp̄āl̄ de p̄ma figura: qz nō oia q̄ sūt demō-
strabilia sūt diffinibilia. Circa qd q̄tuoꝝ facit p̄z qz q̄tuo-
orōnes adducit ad p̄positū. 2° ibi. (Sciet enim.) 3° ibi.
(Sufficit autē fides.) 4° ibi. (Amplius si diffō) Dicit
ḡ (postea neqz eoz oīuz q̄ sūt in p̄ma figura est diffō:
vt qz oīs triāgulus h̄z tres angulos (equales duobus re-
ctis) hoc est aut dem̄rabile p̄ p̄mā figurā: 2 tñ nō est diffi-
nibile. Et subdit qz (hui⁹ rō est.) 23. qz dem̄rabile p̄ p̄mā
figurā nō est diffinibile. (qm̄ dem̄ratiue scire est demon-
strationē h̄re. qre si est dem̄ratio in talibus) q̄ sciunt per
demonstrationē (manifestū est qz nō erit diffō ipsoꝝ) v̄is
ḡ huius rōnis i hoc p̄stitit. dem̄rabilia sciunt per demon-
strationē. ḡ taliū nō est diffō. (Dubitaret forte aliqz
v̄t sequit hec rōna. qz si v̄lia affirmatiua que demōstran-
tur per p̄mā figurā sciunt p̄ dem̄rationē: qz taliū nō sit dif-
finitio. (Dōm qz ea quoz est diffō nō sciunt per demō-
strationē. Nihil ḡ qd scit p̄ dem̄rationēz h̄z diffōnē: quia
geqd scit per dem̄rationē: nō p̄t sciri nisi habita demō-
strationē eius. Si ḡ aliq̄d demōstrabile esset diffinibile:
tunc dem̄rabile posset sciri per diffinitionēz. 2 si posset sci-
ri p̄ diffinitionē. posset ḡ sciri sine dem̄rationē: qd est icon-
ueniens. Vel potest hoc aliter declarari: 2 in idem redit.
Nā v̄nius scibilis vt dicef infra vnus est potissimus mo-
dus sciendi. Si ergo demōstrabile potissime scit p̄ demō-

strationē. nullū demonstrabile erit diffinibile: quia diffi-
nibile potissime scit p̄ diffinitionē. ipsa ḡ v̄niuersalia af-
firmatiua: qz sūt apta nata sciri p̄ dem̄rationē: 2 nō ē qz
nō habeāt diffinitionēz. (Aduertendū aut qz rō quare
dem̄rabile non est diffinibile est: qz oē dem̄rabile est qd
complexū. diffinitio aut non est p̄plexoz: sed simplicius.
hoīs enīz albi nō est diffinitio: vt p̄bat in. 7. meta. demō-
strat enīz passio de subiecto. hoc autē totū simul passio 2
subm diffinitionē nō h̄z. diffinitio enīz est sermo declara-
tiuis alicuius n̄ge vel eēntie. Qd ḡ nō dicit vnā eēntiam
nec vnā n̄z diffōnē caret. Suba ḡ qz h̄z eēntiā vnāz p̄ se
existētē h̄z diffōnē simplicē. Accūs at̄ qz dicit eēntiā vnā
depēdētē h̄z diffōnē p̄ additamētā. Complexuz aut qz non
dicit eēntiā vnāz diffinitionē caret. (Deinde cum dicit.

(Sciet enim vtiqz aliquis 2 p̄z diffinitionem
non habens demonstrationem. nihil. n. probi-
bet non simul habere.

(Adducit secūda rōnez. d. (Sciet enīz aliqz) su. affirma-
tiū (fm diffōnē. nō h̄ns tñ dem̄rationē) qz (nihil enim
p̄hibet h̄re) illa duo (nō simul) est ḡ v̄is rōnis huius: qz
nō necē est de quoz v̄li affirmatiuo h̄re simul diffōnē
2 dem̄rationē. nā qdlibz tale dem̄rabile esset diffinibile.

(Dubitaret forte aliqz v̄t sequit hec rōna. qz si non ne-
cesse est de talibus v̄libus affirmatiuis sil h̄re diffinitionēz 2
dem̄rationē qz h̄z dem̄rabile nō sit diffinibile. Dicendū
qz hec rōna h̄z verificari hoc mō. qz si esset diffinitio oīuz
taliū dem̄rabilū p̄ p̄mā figurā. tunc esset p̄ se qz demon-
strabile affirmatiue esset diffinibile. 2 si per se dem̄rabile
esset diffinibile. 2 nō esset qz dem̄ratio esset diffinitio. 2 si
demonstratio eēt diffinitio de nullo tali possemus habere
diffinitionēz de quo nō haberem⁹ dem̄rationē. Si ḡ
nō necē est habere sil diffinitionē 2 dem̄rationēz diffi-
nō esset dem̄ratio. 2 p̄ nō diffinibile nō esset dem̄rabile.
si ḡ diffinitio nō respicit ea q̄ sūt p̄accūs: opz qz habitu-
do in talibus sit habitudo p̄ se. p̄ se aut non p̄t eē habitudo
dem̄rabilis 2 diffinibilis nisi dem̄ratio esset diffinitio
v̄t faciēda est v̄is i textu p̄bi. Virū idē fm idem p̄tingat
scire per dem̄rationē 2 p̄ diffinitionē. vel idēz fm idēz sic
diffinibile 2 dem̄rabile. nā nō est icōueniens qz idē p̄z aliq̄
2 aliud sit dem̄rabile 2 diffinibile. nam idēz aliq̄d simplr
2 fm se sumptū est diffinibile. cōplexū alteri 2 faciēs p̄-
pōnez cū ipso est dem̄rabile. s̄z si idēz fm idēz siue v̄l in
oibus dem̄ratiōibus siue i p̄ma figura tñ esset diffinibi-
le 2 dem̄rabile. vel ḡnāl̄ hoc cōtingeret qz dem̄ratio eēt
idē qd diffinitio. vel saltem in p̄ma figura hoc v̄itatē ha-
beret. cū ergo hoc falsuz sit qz possumus h̄re diffinitionē
alicuius non habendo dem̄rationē: non oē dem̄rabile eēt
per primam figuram est diffinibile. immo nullum tale ē
diffinibile. (Deinde cum dicit.

(Sufficit autē fides ex inductione. nihil enim
aliquando diffinientes cognoscemus. neqz eo-
rum que per se sunt neqz secundum accidens.)

(Adducit ad hoc tertiā rōnē. d. (Suffic autē fides) ad B
ostendū (ex inductionē. nā aliq̄n diffinientes. nihil. n. cog-
noscimus. neqz eoz q̄ sūt p̄ se neqz eoz q̄ sūt p̄ accidēs.)
nō est ḡ oē dem̄rabile diffinibile. immo loq̄ndo eodē mō
2 p̄ se nullū dem̄rabile est diffinibile. qz si idē fm idēz eēt
dem̄rabile 2 diffinibile nō possemus de illo h̄re diffōnē
nisi sciremus ea q̄ ei sūt 2 q̄ p̄t p̄bati de ipso p̄ dem̄ra-
tionēz. S̄z inducēdo i multis videm⁹ qz multotiens dif-
finiendo aliq̄d nihil scimus de his q̄ sūt ei. 2 nō solū ni-
hil scimus de eis que insunt ei p̄ se 2 q̄ p̄t de eo cludi p̄
dem̄rationē: sed etiā nō est necesse nos scire ea que insunt

et per accidens. nō ergo eodez modo cōparat aliquid ad diffinitionē z ad demonstratiōē. nec idē fm idē est diffinibile z demonstrabile. ¶ Deinde cum dicit.

C Amplius si diffinitio substantie alicuius notificatio est manifestum qd nō sunt substantie.

C Adducit ad hoc q̄rtā rōnē. d. (Ampli⁹ si diffō ē qdā cognitio sube) h̄z aut q̄ dem̄ratiō (manifestū est qd nō sūt sube) ḡ su. nō erit diffō eoruz quoz est dem̄ratiō. ¶ Notandū aut qd diffō p se z p est subaruz: vt sumunt fm se z simplr. dem̄ratiōes autem nō sunt h̄z. qz nō sunt subarū fm se z simpliciter: sed magis sunt per se passionū vt sunt in substantiis. non ergo eorundem erit diffinitio quoz est dem̄ratiō. ¶ Deinde cum dicit.

C Quonia quidē igitur nō est diffinitio omnis cuius est dem̄ratiō manifestum est.

C Epilogat circa determinata. d. (Quid quidē igit nō est diffinitio ois cuius est dem̄ratiō manifestuz est). ¶ Notandū autē qd p̄hs de h̄is rōnibus imo oēs si bene inspiciantur cōcludunt vtrūqz. v. z. qd nō sit diffinitio quoz ē dem̄ratiō: nec econuerso. ¶ Deinde cum dicit.

C Quid autē cuius est diffinitio nunqd ois dem̄ratiō ē aut nō vna qdē vtrūqz rō z de hoc eadem est. vni⁹ enī in q̄rtū vni⁹ vna est scia. q̄rē si vere scire dem̄ratiōne est. sciam h̄re: accider quoddam impossibile. diffinitionem enī habens sine dem̄ratiōne sciet.

C Adducit rōnes ad h̄eriaz partē. v. z. qd nō sit dem̄ratiō ois cui⁹ est diffō. circa qd duo facit fm qd duas rōnes adducit. scda ibi (Amplius p̄ncipia). Dicit ḡ. (Quid est autē cuius ē diffō. nūqd est ois cuius est dem̄ratiō). q. d. nūqd oē diffinibile est dem̄rabile: aut nō ē. Et subdit qd (vna qdē iā rō est z de hoc eadē) cū supiorib⁹. qz (vni⁹ enī in q̄rtū vni⁹ vna est scia: q̄rē si scire dem̄rabile est dem̄ratiōnem h̄re. accideret qdā impole) si ponat diffinibile dem̄rabile (diffōnē enī habēs sine dem̄ratiōe sciet). q. d. qd si diffinibile eēt dem̄rabile: cū possum⁹ h̄re diffōnē anq̄z habeamus dem̄ratiōnē seq̄ret hoc incōueniens qd illud qd ponit esse simul diffinibile ē dem̄rabile possem⁹ scire p diffōnē anq̄z haberem⁹ de ipō dem̄ratiōnē. posset ḡ sciri ali qd dem̄rabile anq̄z haberet de eo dem̄ratiō: qd ē incōueniēs. ¶ Notādū aut qd vis h̄ul⁹ rōnis: vt supra patuit habita fuit p̄te illa. Postea neqz. ¶ Dubitaret forte aligz quō possit hoc p̄tingere qd de aliquo possum⁹ h̄re diffōnē nō habēdo de ipō dem̄ratiōnē. ¶ Ddm qd cognitio simplicis p̄cedet cognitionez cōpositi z cognitio absoluti p̄cedit cognitionez respectiua. Igit cū diffō sit rei h̄z se. dem̄ratiō aut sit rei in ordie ad aliud. diffō p̄cedit dem̄ratiōnez. Possum⁹ enī dicere qd diffō z dem̄ratiō oino habēt modū oppositū. Nā diffō p̄pē ē subarū. Si aut ē accētiū: hoc ē p̄t accētia significānt p modū sube. Nā nō est p̄pē diffinitio nisi eoz q̄ sunt p se in ḡnē. Accētia nō sunt p se in genere: nisi vt significant p modū abstractiōis. Iustū enī nō est in ḡnē s̄z iusticia: s̄z accētia in abstractiōe significata sumunt p modū sube z tanq̄z p se ex̄stia. imo z si diffinitunt creta: vt si diffinitat simū: nō diffinit q̄rtuz ad id qd iplicat. Nā hois albi nō est diffō. z subm z accētis acceptū totū simul diffinitionē nō habent. Lū ḡ accētis in concretionē iplicet subz: si q̄rtū ad id qd iplicat h̄eret diffōnē tunc hois albi eēt diffinitio. ḡ accētes solū diffinitionē h̄z q̄rtū ad id qd significat. Sed accētis sic acceptū est qdam res per se in p̄dicamento. sic enī acceptū induit quedam modū sube: qz qd nec est p se z essentialr in suo p̄dicamento: nō h̄z respectū accētiālē s̄z eēntiālē. Diffō ḡ p se z p̄mo

est substantiarū. Si autē est accidentiūz magis proprie est abstractoz q̄ cōcretoz. ergo nō est accidentiūz: nisi vt significant per modū substantie. Nā accidentia in abstractiōe supra induūt quedā modum substantie: z accidentia creta vt habēt diffōnē quedā modū substantie induūt. sic ergo se h̄z diffō sed dem̄ratiō habz modū oppositū. nā per se dem̄ratiō est accidentiū. Si autē est substantiarū hoc nō ē fm se: s̄z vt subsūt accidentibus. Ex hoc ergo apparet intētiō phi in rōne illa. qd diffō est qdā cognitio sube. z dem̄ratiōes nō sunt h̄z: quia vt dictū est diffō. vel ē substantia: vel si est accidentiū hoc est vt induunt quedā moduz substantie. Dem̄ratiōes aut nō sūt h̄z. imo se habent modo opposito: qz vel sunt accētiū. vel vt dicebam⁹ si sunt subarū hoc est vt subsunt accētib⁹. Ex hoc etiā patz qd in hac q̄stione est q̄strum. nā prius est cognoscere substantiā fm se qd facit diffinitio: q̄z cognoscere eaz i ordie ad aliud: quod facit dem̄ratiō. Si ergo esset dem̄ratiō ois cuius est diffinitio cum sit per se z p̄ncipaliter diffinitio ipsius substantie: z qz contingit de substantia p̄us h̄re diffinitionem z cognoscere eaz h̄z se q̄z h̄re dem̄ratiōnē z cognoscere eā in ordie ad accētis. Hac ḡ hypothēstante qd sit dem̄ratiō cui⁹ ē diffinitio poterim⁹ cognoscere subam p diffinitionez anq̄z habeam⁹ de ea dem̄ratiōnez. z qz suba ponit esse dem̄rabilis eo qd ē diffinibilis cōtingit nos cognoscere aliqd dem̄rabile nō h̄ido de ipō dem̄ratiōnē. qd est ipossibile. ¶ Deinde cum dicit.

C Amplius p̄ncipia dem̄ratiōnū diffinitio nes sunt: quozū nō esse dem̄ratiōes mōstratiū est prius: aut erunt dem̄ratiōabilia p̄ncipia. z p̄ncipiozū p̄ncipia. z hoc in infinitum abibit aut p̄ime diffinitiones erūt indē dem̄ratiōbiles.

C Adducit ad hoc idē scda rōnē. d. (Ampli⁹ p̄ncipia dem̄ratiōnū sunt diffinitioes. quozū. i. p̄ncipiozū (nō eē dem̄ratiōes nō stratiū ē p̄us) in p̄mo n. libro p̄batū fuit p̄ncipia esse idē dem̄rabilia. Et subdit qd (aut erant p̄ncipia dem̄ratiua). i. dem̄rabilia. vt h̄z alia translatiō (z p̄ncipiozū p̄ncipia. z hoc in infinitum abibit. aut p̄ime diffinitiones erunt indē dem̄ratiōbiles). q. d. qd si p̄ncipia sunt dem̄ratiōabilia erūt p̄cessus in infinitū. z qd hoc ē ipossibile: oqz p̄ime diffinitiones sint indē dem̄ratiōbiles. z si p̄ime diffinitio nes sunt indē dem̄ratiōbiles oqz p̄ima diffinita sint dem̄ratiōabilia. Non ergo q̄libet diffinibile est dem̄rabile: nec ois cuius est diffinitio est dem̄ratiō. ¶ Deinde cum dicit.

C Sed vtrū si nō omnis eiusdē s̄z alicui⁹ eiusdē sit diffinitio z dem̄ratiō simul aut ipossibile. Non enī est dem̄ratiō cuius est diffinitio. Diffinitio qdem enī ipsius qd est z substantie est dem̄ratiōes aut vident suppositiue esse z accipiētes qd qd est. vt mathematice qd vnitas. qd impar z alie similiter.

C Quidit qd nulli⁹ eiusdē cui⁹ ē diffinitio dem̄ratiō. Circa qd q̄tuor facit fm qd q̄tuor rōnes adducit ad p̄positūz scda ibi (Ampli⁹ oēs) tertia ibi (Amplius altez) q̄rtā ibi (Alteri⁹ aut altera) Dicit ḡ. (S̄z vtrū si nō ois eiusdē est dem̄ratiō z diffi⁹ sed cuiusdā eiusdē). i. si alicui⁹ eiusdē vt h̄z alia translatiō sit diffi⁹ z dem̄ratiō (aut ipossibile) sit diffinitio z dem̄ratiōnez eē eiusdē. Et subdit qd (nō n. est dem̄ratiō. cuius est diffi⁹) z reddit cāz dicti dicez. qd (diffinitio qdē. n. est ipsius qd qd ē). i. ip̄i⁹ qd itatis (z substantie). i. eēntie. ē. n. diffi⁹ p̄mo ex̄p̄siū⁹ qd itatis z eēntie (s̄z dem̄ratiōes vident eē suppositiue). i. eē supponētes. vt h̄z alia translatiō (accipiētes) supponēdo. l. qd qd ē vt

mathematice supponentes. i. accipiunt supponedo (qd e
 ymitas: r qd est ipar. r alie) scie (sitr) accipiunt aliq de q
 bus supponit qd quid est: vt geometria supponit quid sit
 circulus r qd rectu: r multa alia q no demonstrat qd sit:
 s; supponedo accipit. Tunc g est suppleda ro q cu diffi de
 claret qd res sit. demratio hoc no declarat. sed supponit.
 nullius eiusde erit diffi r demratio. na diffi e qda decla
 ratio qditatis. demratio aut no est declaratio qditatis: s;
 supponit qditate esse. ¶ Notadu at q no e demratio ei?
 qd supponit: s; ei? qd pbat. Lu g qd qd est a demfatione
 supponat. g ipsi? qd qd est no erit demratio. Lu g ipsi? sit
 diffi non erit eiusde demratio r diffi. ¶ Deide cu dicit.

¶ Ampli^o ois demostratio aliqd de aliquo de
 monstrat: aut qz est aut no est. In diffone aut n
 bil alterum de altero pdicat: vt neq; aial de bi
 pede: nec bipes de aiali: nec etiam de plano si
 gura. no. n. e planu figura: nec figura planum.

¶ Adducit scdaz ronez. d. ¶ Ampli^o ois demratio demrat
 aliqd de aliq. aut qz est si sit demratio affirmatiua. (aut
 q no est) si sit demratio negatiua. ¶ In diffone aut nihil
 alteruz de altero pdicat: neq; aial de bipede. s. pdicatur
 (neq; hoc). s. bipes (de aiali) vt si bec sit diffi hois. aial
 bipes. i. hac diffone genus r ofie no iungunt tanq; altez
 de altero pdicans: s; tanq; alteru alteru. s; hēs. r subdit q
 (neq; et de plano) su. figura pdicat: nec sup. econuerfo.
 vii subdit q (no est planu figura: nec figura planu). q. d.
 q in hac diffone trianguli q triangulus e figura plana r.
 planu no e. i. no of figura: nec figura planu: qz no iungit
 vnu alteri tanq; de eo pdicans. s; vt ipsuz s; hēs. ¶ Nota
 du q de ofia no pdicat gen: vt pbat in. 3. metaph. nisi
 pur ofia iplicat spem. de eo eni qd significat ofia no pdi
 cat genus. no eni significat aliud aiatu q; aia: sic nec signi
 ficat aliud albu q; albedo. Albū. n. r albedo no differunt
 qm ad rem significata: s; qm ad modū significadi. sic et
 aiatu r aia qm ad rez significata no differunt. Si g de eo
 qd significat aiatu pdicat aia. ipsa aia esset aial: qd e incō
 ueniēs. de ofia g no pdicat genus. r multo magis de gne
 no pdicat ofia. De plano g vt e ofia figure: vel de plano
 vt est: iūctū cū figura: r facit diffone trianguli no pdicat
 vt figura: nec econuerfo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Ampli^o alteru quod qd est r qz est monstra
 re. Diffinitio quidem igit qd e ostedit: demon
 stratio autez qz si est hoc de hoc aut non est.

¶ Adducit tertiā rone. d. q (alteru e demrare). i. manife
 stare r declarare (qd qd est: r qz est). r subdit q (diffi q
 de igit ondit). i. manifestat r declarat (qd qd e. s; demō
 stratio) ondit r declarat q (hoc e in hoc) si sit demratio
 affirmatiua (aut no est). i. aut ondit q no e hoc i hoc si sit
 demratio negatiua. q. d. q no e eiusde diffi r demratio:
 qz diffi declarat qditate simplicē. Est g diffi ipsi? rei in
 cōplexe. demratio at est rei cōplexe. demrat. n. p demfa
 tionē aliqd cōplexū: vt aliq; ppō affirmatiua: vt qz e B in
 hoc. vel aliq; negatiua: vt qz no est. ¶ Deinde cu dicit.

¶ Alteri^o aut altera demostratio e nisi sit tanq;
 pars qdaz totius. Hoc aut dico: qz ostensus e
 de ylochele qm bz tres angulos duob^o rectis
 equales. Si ostensus est ois triangulus. pars
 eni est: hoc at totu: bec at adiuicē no se bnt. sic
 qz est r qd est. ¶ No e. n. alteru alterius pars.

¶ Adducit qrtā rone. d. q (alteri^o aut rei e alteru demfa
 tio). i. altera manifestatio vel declaratio (nisi sit tanq;

quedā pars totius). Et subdit (hoc aut dico: qz ostensum
 est de ylochele q bz angulos equales duobus rectis. sed
 onsum e de oi triangulo). Et subdit q (hoc. n. est ps). i. ylo
 cheles (hoc aut totu). s. triangulus. r subdit q (hec autez
 adiuicē no sic se habet) no eni est altez alteri^o pars. Est
 g vis rōnis huius q diuersoz diuersa est declaratio: nisi
 vnu sit pars alterius. Lu g (qz est r qd est) sint diuersa (r
 vnu no sit ps alterius) no p idē declarabit qz e. r qd est:
 sed qd e declarat p diffonez. g p diffone no declarabit qz
 e: qz tūc p idē declararent duo diuersa. sic et qz demratio
 declarat qz e. no declarabit demratio qd est. Semp g de
 mratio r diffi declarāt aliud r aliud. no g erit eiusde hoc
 r illud. ¶ Dubitaret forte aliq; qz videt hoc e falsū q
 qd qd est. r qz est sint sic diuersa q vnu no sit pars alteri^o.
 Na qd est significat p simplicē terminū: qz e significat p
 ppōne. Sic g se habebit qd est ad qz e: sicut terminus ad
 ppōnez: s; termin^o est ps ppōnis. g quid est: est pars de qz
 est. ¶ Dm q no loquit h pbs de parte integrali: sed de
 parte subiectiua. Si. n. aliq; duo sic se habent adiuicē q
 vnu sit ps subiectiua alterius: sicut ylocheles est ps subti
 ua trianguli. qz est spēs eius. cū demrat aliqd de toto vli.
 demratur illud de qlibet parte subiectiua. Na qd pbat
 oi triangulo competere pbat cōpetere ylochele r cuilibet
 spēi trianguli. no tū ita se bz de pte integrali. no. n. o; qz pas
 sio ppetens toti integrali ppetat pti eius. hre. n. tres qd de
 monstrat de triangulo no ppetit linee q est pars integra
 lis eius: nec pōt talis passio de linea demrari. Lu g qd qd
 est no sit pars subiectiua: qz est non eodē mō nec p idē de
 clarabit vtrunq; bz ergo se ista ratio qrtā ad tertiā ronez
 tanq; supplens rōnē tertiā: r tanq; remouēs cauillatio
 nem ab ea. Dixerat enim ratio tertiā qz qz est r qd est sūt
 altera r no declarant p idem. Posset g gs cauillare qz
 est. r quid e sic sunt altera q vnu est ps alterius. ideo hoc
 remouet in ratione quarta. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū itaq; q nec cui^o diffinitio huius
 omnis sit demonstratio. nec cuius ois est de
 monstratio: huius ois sit diffinitio. quare oio
 eiusdem nulli^o cōtingit vtrāq; habere. Quare
 manifestum itaq; q diffinitio r demonstratio
 nec idem vtrāq; erunt: nec alterum in altero: r
 nanq; subiecta similiter se haberent. bec quidē
 igitur vsq; ad hoc opposita sunt.

¶ Epilogat circa determinata dicens. q (manifestū itaq;
 est. q neq; sit diffinitio ois cuius est demratio. Neq; etiā
 verū est. q cuius ois e demratio q hui^o ois sit diffinitio.
 qre) manifestū est etiā ex dictis q (oio nulli^o eiusde). i.
 de nullo eodē cōtingit hre vtrāq;. s. diffinitionē r demō
 strationem. Epilogat. n. tria fmi q tria pbauerat. pzo ba
 uerat. n. q no oē demrabile est diffinibile. r q no oē diffi
 nibile est demrabile r pbauerat tertiū. q de nullo eodez
 habet simul demratio r diffinitio. ¶ Tunc sequit pars
 illa (Manifestū itaq;) in qua declarat tertiā qōnem. de
 clarata est. n. qō qrtā. vs. quoz sit diffinitio. r vtz sit eoz
 quoz est demratio. iō hic incipit declarare qōnem tertiā
 vs. qd est diffinitio. vs. vtrum sit idē q demratio s; breui
 ter se expedit de ista qōne tertiā. qz bec totali dependet
 ex qrtā. Si. n. declaratū est quoz est diffinitio. r qz no est
 ipsoz demrabiliū. satis pōt haberi qd sit diffinitio. qz
 no est idē qd demratio. Si. n. nullum diffinibile e demra
 bile nec econuerfo: nulla diffinitio erit demonstratio nec
 econuerfo. Jō ait (Manifestū est itaq; q diffinitio r de
 mratio no idē erunt. nec e alteru i altero). i. nec diffinitio
 erit demratio. nec vnu est pars alterius. No est. n. alteru

In altero tanq̄ pars in toto. Et subdit q̄ (nāq̄ subiecta
 sūt se habent) Lū ḡ subm demōstrationis. i. demōstrabile,
 z subm diffōnis. i. diffinibile: nec sint idem: nec vñ sit ps
 alterius: qz qd est: z qd est nec sunt idē nec alterū est pars
 alterius: qz qd diffō z demōratio nec sūt idē: nec alterū alte
 rius pars. Et subdit q̄ (hec gdes vsq; huc opposita sunt.)
 .i. p̄ modū oppōnis: z p̄ modū argumētationis dicta sunt.
 ¶ Notādū aut̄ tria eē declarata sup̄ius. vs. q̄ non oē de
 mōstrabile est diffinibile. Nā si hoc esset tunc demōstrabile
 eēt ps ipsius diffinibilis. demōstratū est et q̄ nō oē diffinibi
 le est demōstrabile: qz si hoc eēt: tūc diffinibile eēt ps ipsius
 demōstrabilis. demōstratū est et q̄ nullū vñū z idē est simul
 demōstrabile z diffinibile. ḡ ostēsus ē q̄ demōstrabile z diffini
 bile q̄ sūt subta demōstratiōis z diffōnis sic se habēt q̄ nec
 sūt idē: nec ē alterū in altero: sic ps in toto. ḡ demōratio z
 diffō sic se habebūt q̄ nō erūt idēz. nec erit alterū in alte
 ro: sic ps in toto. ¶ Notādū ē q̄ id d̄r eē subm alicui cir
 ca qd vsat talis ars: sic ē qz circa diffinibile vsat diffō: z cir
 ca demōstrabile demōratio. diffinibile z demōstrabile dicunt̄
 eē subta diffōni z demōstratiōi. ¶ Notādū aut̄ q̄ pcedere
 mō argumētatiōis z oppositiōis d̄r aliq̄s qñ non plene de
 terminat v̄itatē. modicū aut̄ est scire de diffōne quoz sit si
 scim⁹: qz nō ē eoz quoz ē demōratio: z modicū est scire de
 diffōne qd sit ex eo q̄ scim⁹ q̄ nō est demōratio: nec ps de
 mōstratiōis. Et qz bec sūt mō declarata de qd̄nib⁹ illis. vs
 q̄rū ē diffō: z qd ē diffō. iō p̄hs ait q̄ bec vsq; huc opposi
 ta sūt. .i. mō oppositiōis z argumētatiōis dicta: nō aut̄ sunt
 dicta tāq̄ plene declaratiōis v̄itatē sz tanq̄ qdā argumēta
 ad quādā p̄ticulari v̄itatis. ¶ Notandū ē q̄ cū d̄r diffō z
 demōratio nec sūt idē: nec vñū est ps alteri⁹ itelligēdū est
 de p̄te subiectiua: nō de p̄te integrali. Nam diffō est ps ite
 gralis demōstratiōis cū sit demōstratiōis mediū. vel p̄ncipiūz:
 non tamen est pars subiectiua demōstrationis: qz non est
 demonstratio neq; de ea predicatur demonstratio.

cap. 4.

¶ Psius aut̄ qd̄ qd est vtrū sillogism⁹
 sit: aut est demōstratiō: aut nō est si
 cut nunc ratio supposuit.

¶ Postq̄ p̄hs executus ē de qōne q̄rta. vs.
 quozum sit diffinitio. z tertia. vs. qd sit diffō. Dic vt dice
 batur exequit̄ de qōne sc̄da. vs. qd est modus itroductio
 nis diffōnis. vtrū itroducat. .i. via sillogistica. Circa quod
 duo facit: qz p̄tinuat se ad qōnē sc̄das z ad qōnē p̄mas.
 z exequit̄ de qōne. z ibi. (Sills gdes). Dicit ḡ. (Psius
 aut̄ qd̄ qd est vtrū sit sillogism⁹). .i. vtrū via sillogistica intro
 ducat: qd̄ q̄rebat qd̄ sc̄da (aut ipsius est demōstratiō) qd̄ q̄
 rebat qd̄ p̄ma (aut nō ē) demōstratiō ipsius qd̄ qd est (sicut
 rō) sup̄ius hita (supponit). Supponebat. n. qdā rō sup̄i⁹
 q̄ qd̄ qd est i demōstratiōe supponit. nō aut̄ p̄ demōstratiōez
 p̄bat. z qz sic est q̄r sup. bec se habēt. exegit̄ arguēdo z op
 ponēdo z adducēdo argumēta: q̄ nec via sillogistica pōt
 itroduci: vel ondi qd̄ est qd̄ q̄rebat qd̄ sc̄da. Nec pōt ēt
 qd̄ qd est demōstratiō: nec hēri p̄ demōstratiōez: qd̄ q̄rebat qd̄ p̄
 ma. ¶ Notādū aut̄ q̄ qd̄ sc̄da est. vtz via sillogistica pos
 sit itroduci diffō. Nō aut̄ p̄ma est sp̄l̄r vtz diffō demōstratiōis.
 Lū ḡ sills sit cōior q̄ demōstratiō: qz ois demōstratiō est sills
 z nō ecōuerso. qd̄ sc̄da ē gn̄alior q̄ p̄ria. Lū ḡ ait vtz ip̄s⁹
 qd̄ quid est sit sills aut demōstratiō. dupl̄r pōt exponi. vno
 mō q̄ p̄tinuat se ad qōnē sc̄dam tm̄: que loquit̄ gn̄alr de
 sillo: siue sit demōstratiō: siue non. Alio modo pōt exponi q̄
 continuet se ad vtrūq; qōnē ad p̄mā z sc̄dam: vt in littera
 tactum est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sillogismus quidez enim aliquid de aliquo
 demonstrat per medium.

¶ Exegit̄ de qōne sc̄da ondes q̄ p̄ sills si pōt itroduci. i. on
 di diffō. ¶ Propter qd̄ sciēdū q̄ sills simplr z absolute
 sup̄tus nō pōt ondere diffōnē. Si ḡ diffō pōt ondi p̄ sills
 oz q̄ accipiat nō sills qlibet: sed sills debet⁹ z ordinat⁹ ad
 talē mām. Videt̄. n. triplex sills h̄re magnā apparetā q̄
 pōt nos itroducere i diffōnē. z q̄ possit cludere hāc esse
 diffōnē huius diffinitio. Un⁹ ē sills reduplicatiū⁹. Nā si. a.
 cū hac reduplicatiōe i eo qd̄ qd ē: z cū hac reduplicatiōe
 tuersim p̄dicat de. b. z. b. cū eisdē reduplicatiōib⁹ p̄dice
 tur de. c. onis est q̄. a. cū eisdē reduplicatiōib⁹ p̄dicat de. c.
 Si ḡ fiat talis sills. a. in eo qd̄ qd est. z tuersim p̄dicat de. b.
 z. b. in eo qd̄ qd tuersim p̄dicat de. c. cludet q̄. a. in eo qd̄
 quid z tuersim p̄dicat de. c. sz id qd̄ tuersim: z in eo qd̄ qd
 p̄dicat de aliquo est diffō eius. ḡ conclusus est q̄. a. sit dif
 finitio ipsius. c. Per talem ḡ sills reduplicatiū⁹ videtur
 q̄ possit cludi q̄ bec sit diffinitio huius diffinitio. Sedus
 sills qui etiā videt̄ hoc cludere ē sills diuisus q̄ quōst
 at in sequētib⁹ apparebit. Tertio sills qui videt̄ et h̄ p̄
 se facere ē sills diffinitiuus cuiusmodi ē sills accipies dif
 finitionē diffōnis. Uolēs ḡ p̄hs pbare q̄ nullo mō p̄ sills
 pōt concludi qd̄ quid est. nec p̄bari q̄ bec sit diffō huius:
 tria facit. qz primo ondit q̄ hoc non pōt fieri per sills re
 duplicatiū⁹. z q̄ nō p̄ sills diuisiuū. z q̄ nō p̄ sills dif
 finitiū⁹. sc̄da ibi. (At vō neq; p̄ diuisiōnē) tertia ibi. (Sed
 vtrū sit demōstrabile) Circa p̄mā tria facit. qz p̄ ondit cur⁹
 p̄ditiois sit sills: z declarat q̄ p̄ditioes regrunt̄ ad diffi
 nitionē. z ex his q̄ dixerat p̄bat itentum. vs. qd̄ qd est. in
 eo qd̄ qd est nō possit p̄ sills reduplicatiū⁹ cōcludi. sc̄da
 ibi. (Sed qd̄ qd est. tertia ibi. (Si. n. ip̄s. c.) Dicit ergo.
 (Sills qd̄. vel sills aut̄ demōstrat aliqd̄ de aliquo p̄ me
 diū). q. d. q̄ bec est p̄ditio sills accipe aliqd̄ mediū. z per il
 lud mediū demōstrare aliqd̄. i. aliqua maiorē extremitates
 de aliquo. i. de minoz. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed quod quid est. p̄riū qdem z in eo qd̄
 quid est p̄dicat. Hec autē necesse est conneri.

¶ Onedit q̄ sunt p̄ditioes diffinitiois z ondit q̄ due sunt
 dicēs (sz qd̄ qd est p̄riū quidē est). .i. bec ē vna p̄ditio
 ipsius qd̄ quid ē. i. ip̄s⁹ diffinitiois q̄ sit qd̄ p̄riū (z i eo
 qd̄ qd est p̄dicat). .i. bec ē sc̄da p̄ditio ip̄s⁹ qd̄ qd est. i. ip̄s⁹
 diffinitiois q̄ p̄dicat in eo qd̄ qd. Et subdit (bec autē). .i.
 diffinitio q̄ dicit qd̄ qd est (necesse est tuerti). .i. necesse ē q̄
 sit tuertibilis cū suo diffinitio. bec v̄ esse tertia conditio.
 sed hoc ē facere cū p̄ma. idē est. n. eē p̄p̄z z eē tuertibile.
 .i. p̄dicari tuertibilr. ¶ Dubitaret forte aliq; vtz sit idē
 eē p̄p̄z. z eē tuertibile. z v̄ q̄ nō. qz vltia d̄ria tuertit cū
 sua specie. Si. n. aial h̄ns pedes bñ diuideret̄ p̄ suas d̄rias
 tot eēt d̄rie aialis habētis pedes quot eēt aialia h̄ntia
 pedes. vel quot eēt spēs p̄tente sub tali genera. z tñ d̄ria
 nō est qd̄ p̄riū. p̄ possit aliqd̄ acc̄ns tuerti cū suo subo.
 z tñ differt p̄riū z acc̄ns. Dicēdū q̄ loq̄ndo de p̄p̄o qd̄
 tuertit oī z soli z temp̄ possum⁹ distinguere triplex p̄riū
 vs. diffinitioē. d̄riam p̄riā. z p̄ passionem. Diffinitio
 enim est qd̄ p̄riū dicēs totū essentialiter p̄ modū totius
 d̄ria p̄ria est quid p̄riū non significans totū. sed p̄di
 cans de toto essentialiter p̄ modū partis vt p̄ modum for
 me. Dicit̄. n. d̄ria p̄dicari essentialr. qz lz habeat quendas
 modū qualem. qz p̄dicat denomiatiue fm̄ rei. tñ dicit qd̄.
 ¶ Per se aut̄ passio est qd̄ p̄riū nō dicens essentialr rei. sed
 emanans ex p̄p̄z p̄ncipys rei. Accidens it̄pabile nullo
 mō est quoddā p̄riū. qz nec dicit̄ p̄riā essentialr rei.
 nec emanat ex p̄p̄z p̄ncipys rei. qz non emanat ex p̄nci
 p̄ys speciei q̄ sunt p̄p̄a p̄ncipia rei. sed emanat ex p̄nci
 p̄ys id̄uidui. Nō vero obicitur q̄ tale acc̄ns it̄pabile
 pōt eē tuertibile. dicit̄ d̄z q̄ hoc erit p̄ acc̄ns q̄ tale acc̄ns
 tuertat. Nō enī est hoc p̄ se q̄ aliqd̄ nō dicēs p̄riā eēt

et rei vel nō fluens ex pprijs pncipis essentia rei cōuer-
 tat cū ipsa re. qd qd g est ppriū per se cōuertibile cū re est
 ppriū ipsius rei. S3 ppriū dī multiplīr. vel qz est ppa dif-
 finitio. vel qz est ppa dīa. vel qz est ppa passio. esse g p-
 ptiū. r esse p se uertibile vnā r eadē dditionē dicit. Hoc
 g qd addit qz necesse est hoc uerti nō est tertia conditio
 differens a dditionibus alijs. sed est qd exp̄ssiuū r manife-
 statiuū p̄me cōditiois. Si. n. dīffō est qd ppuz ip̄sī dīffī-
 niti o3 qz cōuertat cū ipso. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si enī ip̄sī. c. a. ppriū est: manifestus est qz r
ip̄sūs. b. r ip̄sūs. c. quare oīa sunt adinuicem.

¶ Ex his que dixerat pbat intētū. v3. qz p̄ sūllm reduplica-
 tiū nō pōt pbari qd qd est in eo qd qd est. Circa qd duo
 faciūt: qz p̄ facit qd dicitur est: qz nō possit hoc fieri. ducendo
 ad icōueniens volētes hoc facere. i. volētes hoc mō quod
 qd est p̄ sūllm concludere. r qd dixerat declarat in termi-
 nis ibi. (Et oīno si est monstrare). Circa p̄mū q̄ttuor facit
 qz p̄mō ostendit qd regrat in sūllō reduplicatiōe ex p̄ma
 dditione dīffōnis. v3. qz dīffō est aliqd ppriū r p̄dicatur
 p̄ueritū. r d̄ declarat qd requirat in tali sūllō ex dditione
 sc̄ba. v3. qz dīffinitio p̄dicat in eo qd qd est. r pbat qz non
 obseruatis illis dditionibus sūlls nō poterit cōcludere qd
 quid est in eo qd qd est. 4. r vltimo ex his que dixerat du-
 cit ad icōueniens volētes cōcludere qd qd est in eo qd qd
 est p̄ sūllm reduplicatiū: asserēs hoc nō posse fieri sine
 petitione p̄ncipij. sc̄ba ibi. (At vero s̄. a.) tertia ibi. (Si
 vero aliqs.) q̄rta ibi. (Si igitur qd qd est.) dicit g. (Si
 enī ip̄sī. c.) i. si ip̄sī dīffinitio est ppriū. a.) i. dīffō (manī-
 festū est qz ip̄sī. b.) i. r ip̄sī dīffinitio sū. erit qd ppriū (r
 hoc.) i. ip̄sū. b. siue ip̄sūz mediūz. c.) i. ip̄sī dīffinitio sup-
 erit qd mediū (quare oīa sunt adinuicē.) i. oīa sūt adinu-
 icē uertibilia. r oīa sūt p̄pa. q. d. ex hac dditione p̄ma ip̄-
 sūs dīffōnis. v3. qz dīffō est qd ppuz r qd uertibile cuz
 ip̄sō dīffinitio mediū acceptū ad p̄bādū dīffōne de dīffini-
 to o3 eē qd ppuz r qd uertibile cū vtrōqz extremoz. Si
 g. a. i. maior extremitas q̄ ponit eē dīffō. o3 p̄bari de. c. i.
 de minoz extremitate q̄ ponit eē ip̄sū dīffinitū p̄ mediū
 qd est. b. o3 ip̄sūz. b. siue ip̄sūz mediū eē qd ppuz: r qd con-
 uertibile cū. a. r cū. c. i. cū dīffōne r dīffinitio. oīa ḡ erūt ad-
 inuicē uertibilia. ¶ Dubitaret forte aliqs vtruz sequat
 bec p̄na qz si mediū ē ppuz r uertit cū vtrāqz extremi-
 tate: qz oīa uertat. ¶ Dōz qz uerti r cū aliq̄ n̄bīl ē ali-
 nd q̄ eē egle illi. Que enī se adinuicē nō excedūt illa sūt
 uertibilia r eglia. S3 stat qz q̄ nī r eidē sūt eglia iter
 se sūt eglia. Lū ḡ idē sit eē uertibile r egle q̄ vni r eidēz
 sūt uertibilia: iter se sūt uertibilia. Si ḡ mediū ē ppum
 r uertit cū vtrāqz extremitate. necesse est vtrāqz extremi-
 tate adinuicē uerti. oīa ḡ erūt adinuicē uertibilia. ¶ Ul-
 teri⁹ forte dubitaret aliqs: qz nō videt̄ ad huc tenere p̄na
 p̄bīz videt̄ ecōtrario se h̄re. Nō enī p̄hs supponendo qz
 mediū uertat cū vtrāqz extremitate arguit ex hoc qz ex-
 tremitates uertant̄: sed ecōtrario supponēdo qz extremi-
 tates uertant̄ r habeat̄ se adinuicē: sic ppriū ad id cui⁹ ē
 ppriū. arguit qz oporteat mediū uerti r qz oīa sūt adinu-
 icē uertibilia. iō forte dubitaret aliqs vñ sequitur bec p̄na.
 ¶ Dōm qz dīffinitio cum p̄dicat de dīffinitio vtr̄ r affir-
 matine nō pōt denīfari de eo nisi p̄ p̄maz figurā. In sola
 aut̄ p̄ma figura pōt cōcludi vltis affirmatiua. In p̄ma at̄ si
 gura q̄ncūqz extremitates uertunt̄ inter se. necesse ē cōuer-
 ti mediū cū vtrāqz extremitate. r necesse est tūc oīa eē uer-
 tibia: vt s̄. a. pbat de. c. p̄ mediū. b. in p̄ma figura. r. a. r
 c. sunt uertibilia. necesse ē. b. uerti cū vtrōqz eoz. In sūllō
 enī vlti affirmatiuo: si extremitates cōuertunt̄ necesse ē oīa
 uertibilia eē. Nā qd qd est iter uertibilia o3 qz sit uer-

tibile: qz qd qd subycit̄ vtr̄ vni uertibillim. subycit̄ vtr̄
 r alteri. sic etiā qd qd p̄dicat de vno cōuertibilis p̄dicat
 de altero. Cum ḡ mediū i p̄ma figura sit sūllus affirmati-
 uus vltis cuius modi o3 esse sūllus cōcludēs dīffōne: mediū
 subycit̄ vtr̄ maiori extremitati: r p̄dicat̄ vtr̄ de minoz.
 si extremitates sunt cōuertibiles op3 qz mediū sit tale qz
 possit vtr̄ subyci r vtr̄ p̄dicari de q̄libet extremitate. sed
 qd subycit̄ vtr̄ r p̄dicat̄ de aliquo est uertibile cum illo.
 Erīt ḡ mediū uertibile cuz q̄libet extremitate: pp̄ qd
 oīa erūt uertibilia. Ex hac ḡ dditione: qz dīffō p̄dicat̄ vt
 ppuz: r vt qd uertibile cū dīffinitio. seq̄t qz n̄ possit cōclu-
 di dīffō vtr̄ de suo dīffinitio: nisi mediū ē accipiat̄ ppuz
 r uertibile: r nisi oīa sint uertibilia. ¶ Deide cū dicit.

¶ At vero r s̄. a. in eo qd quid est in omni. b.
r vtr̄. b. de omni. c. qd qd est dī. Necesse est
r. a. in eo qd quid est de. c. dicit.

¶ Ostēdit qd requirat̄ in sūllō reduplicatiōe ex sc̄ba cōdi-
 tione dīffōnis. v3. qz dīffō p̄dicat̄ in eo qd qd. naz sicut qz
 dīffinitio p̄dicatur vt ppriū r conuertim nō potest hoc
 modo concludi de dīffinitio: nisi mediū cōuertatur cum
 vtrāqz extremitate. r nisi oīa sint cōuertibilia. sic qz dīffī-
 nitio p̄dicat̄ in eo qd qd nō poterit concludi de dīffinitio.
 v3. in eo qd quid. nisi in vtrāqz extremitate. siue in vtrāqz
 p̄missarum accipiat̄ bec reduplicatio in eo qd qd. Jō ait
 (at vero s̄. a.) i. maior extremitas (in eo qd qd ē i. o. i. b.)
 i. in oī medio (r. b. vtr̄) i. mediū (dī in eo qd ē de o. i. c.)
 i. de oī minoz extremitate (necesse est) igitur hoc qd em
 (r. a. in eo qd qd ē de. c. dicit.) q. d. qz nō p̄t. a. i. maior exte-
 mitas. siue dīffinitio cōcludi de. c. i. de minoz extremita-
 te siue de dīffinitio in eo qd qd ē. nisi accipiat̄ in vtrāqz p̄-
 missarū bec reduplicatio i eo qd qd ē. ¶ Deide cuz dicit.

¶ Si vero nō aliquis sic accipiet duplicās: non
necesse erit. a. de. c. p̄dicari in eo quod qd est.
Si aut̄. a. quidem de. b. in eo qd quid ē non de
quibuscūqz autēz ip̄sū. c. b. in eo qd quid est.
ip̄sū autēz qd qd est vtr̄qz hoc habebit. erit
ergo r. b. ip̄sūs. c. quod quid est.

¶ Ostēdit qz nō obseruatis his dditionibus r nō accepta tali
 reduplicatiōe i vtrāqz p̄missarū qz nō fiet cōclo in eo qd
 qd. iō ait qz (si vero aliqs nō accipit sic reduplicās) maio-
 rem extremitate de medio. vel nō sic reduplicās maiorē
 p̄positionē (nō necesse est. a. p̄dicari de. c. i. eo qd qd ē.)
 Et subdit qz (neqz de qbus. c. qd ē. b. in eo qd quid est.) i. si
 nō accipit. b. c. i. minozē in eo qd qd ē. sup. nō erit cōclo in
 eo qd qd est. Ad hoc ḡ qz sit cōclo i eo qd qd ē. o3 vtrāqz p̄-
 missarū eē in eo qd qd. Jō subdit qz (ip̄m aut̄ qd quid est
 hēbit vtrāqz) sup. p̄missarū. r seq̄t in l̄ra (erit itaqz. b. de
 .c. in eo qd qd ē.) q. d. si o3 eē cōclo in eo qd qd ē. nō solum
 maior. vt. a. b. sed et̄ minoz. i. b. c. erit i eo qd quid ē. ¶ No-
 tādū aut̄ qz aliō ē cōcludere quid r aliud ē cōcludere quid
 in eo qd quid. vel qd; idē est aliud est cōcludere dīffinitio-
 nem. r aliud est cōcludere dīffinitionem in eo qz dīffinitio:
 p̄t. n. rtingere qz cōcludat̄ aliqua dīffinitio de aliquo:
 nō tñ concludet̄ vt dīffinitio eius siue in eo qz dīffinitio.
 nisi in vtrāqz p̄missarū recipiatur bec reduplicatio exp̄sse.
 v3. in eo quod qd. vel i eo qz dīffinitio. vt si aīal bipes est
 dīffō hoīs. r fiat talis sūllus. oīs hō est aīal bipes. omne rī
 sibile est homo. ergo omne rī sibile est animal bipes. hoc
 aīal bipes quod positum est esse quedam dīffinitio con-
 cluditur de rī sibili. s3 nō in eo qz dīffinitio. nō ē. n. ei⁹ dīffī-
 nitio. qz in p̄missis nō fuit accepta bec reduplicatio in eo
 qz dīffinitio. r si fuisset accepta fuisset falsa. in mo dato qz

Alia bipes est diffō rīssibilis. nō posset cludi de eo tanq̄
 diffō ei: nisi i vtraq̄ pmissarū: vt dicebat accipere exp̄sse
 hec reduplicatio. Sic ḡ fiat talis fillis. a. p̄dicat de oi. b. in
 eo q̄ diffō: r. b. de oi. c. in eo q̄ diffō. g. a. de oi. c. i eo q̄ dif
 finitio. ¶ Notādū ē q̄ i eo qd̄ pōt sumi vel large. vel
 pprie. Large qd̄. oē p̄dicatū subale p̄dicat in eo qd̄ qd̄:
 r si accipiēdo in eo qd̄ qd̄. nō sufficit hec reduplicatio sola
 ad cludēdū diffōnez de diffinito. qz nō oē p̄dicatū suba
 le est diffō. sic ḡ accipiēdo in eo qd̄ qd̄. o3 sil cū hac dicitio
 ne addere dicitioez aliā. v3. ueris. naz qd̄ p̄dicat uer
 sim. r in eo quod qd̄ est diffō. genus enim l3 p̄dicat in eo
 quod qd̄ nō p̄dicat uersim. o3ia aut r si pōt p̄dicari uer
 sis. nō p̄dicat in eo qd̄ qd̄. Sola ḡ diffō h3 has duas dī
 tiones. 2° mo p̄t accipi in eo qd̄ qd̄ qd̄ dicit totā qd̄itatem
 rei: r sic sola diffō p̄dicat i eo qd̄ qd̄ de sp̄e. Alia aut p̄dica
 ta substantiaia cuiusmodi sūt gen^o p se: vel o3ia p se. dicun
 tur nō dicere totā qd̄itatem: qz nō dicūt eā p modū totius.
 Inde ē ḡ q̄ p̄hs supra ad cludēdū diffōnē de diffinito
 sustētatus est sup duab^o reduplicatiōib^o. v3. sup eo qd̄ qd̄
 ē. r sup ppriū: siue sup uersis: qz si accipiat qd̄ qd̄ large n̄
 sufficit ad cludēdū diffōnē: nisi sup addat ibi uersim
 Dic aut vltus est sustētari solū sup qd̄ qd̄ ē: qz si accipiat
 qd̄ qd̄ est: vt dicit totā qd̄itatem: r vt dicit ipsaz diffōnē suf
 ficat hec sola reduplicatio. Suffic. n. q. a. p̄dicat de. b. i eo
 qd̄ qd̄ est: siue in eo q̄ diffinitio. r. b. de. c. in eo qd̄ qd̄. i. in
 eo q̄ diffinitio. ad hoc q̄. a. cōcludat p̄dicari de. c. in eo q̄
 diffinitio. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Si igit quid est r qd̄ qd̄ erat esse vtraq̄ hnt
 in medio: erit prius qd̄ quid erat esse.**

Ex his que dixerat ducit ad icōueniēs volēs cōcludere
 qd̄ qd̄ est in eo qd̄ qd̄ est p fillm reduplicatiū. d. (si ḡ qd̄
 qd̄ est. i. diffinitio. su. fm q̄ b^o d3 cludi de diffinito (r
 qd̄ qd̄ erat eē vtraq̄ habent). q. d. q. nō p̄t cludi qd̄ qd̄ ē
 .i. diffinitio f3 q̄ hnt: nisi vtraq̄ pmissarū habeat hanc
 reduplicatiōnē qd̄ qd̄ erat esse. In vtraq̄ ḡ pmissarū acci
 p̄t hec reduplicatio in eo qd̄ qd̄. siue in eo q̄ diffō: r qz
 sic est in medio erit p̄us qd̄ qd̄ erat esse). i. supponitur qd̄
 d3 p̄bari. ipsuz enī mediū p̄us sup̄tū erat ipsuz qd̄ qd̄ est.
 p̄bariē ḡ qd̄ qd̄ est p qd̄ qd̄ est: r sic erit idēz p̄idē petitiō
 p̄ncipiū. ¶ Dubitare forte aliquis vtz reduplicatio pos
 sit esse ipsi^o medy. r videt q̄ sic p̄p̄m h̄ dicitem qd̄ qd̄ ē
 .i. reduplicatio erit in medio. i. erit ipsi^o medy. ¶ In o3iuz
 est aut idē p̄hs in lib. p̄oz in ca. reduplicatiū autem. vbi
 vult q̄ reduplicatio sit ipsius maioris extremitatis: non
 medy. ¶ Dōm q̄ cum q̄rit cui sit reduplicatio. hoc dcm
 pōt h̄re duplicē intellectū. vel cuius sit tanq̄ eius qd̄ redup
 licat. vel cuius sit tanq̄ eius cuius sit cōditio. P̄rio mō
 reduplicatio est subī: qz semp reduplicat ipsuz sub3. Naz
 si dicat q̄ iusticia sit bona: qm̄ bonum: ita q̄ reduplicetur
 ipsuz p̄dicatū erit falsuz r nō intelligibile. Reduplicat ḡ
 semp ipsum subm. artū reduplicatio ē dicitio p̄dicati. Re
 duplicatio ḡ nūq̄ est dicitio medy. put medum ponit in
 subro: qz nunq̄ est dicitio subī: sed p̄dicati. pōt tñ esse ipsi
 us medy positi in subro. nō tanq̄ eius cuius est dicitio: f3
 tanq̄ eius qd̄ replicat. ¶ Alterius forte dubitaret aliq̄s
 q̄re reduplicatio sit ipsius subiecti tanq̄ eius qd̄ redupli
 cat. nō tñ sit dicitio subiecti: sed p̄dicati. ¶ Dōm q̄ redup
 licatio dicit quēdā modū inherētie. dicit enim inherētiā
 p̄cisam. hoc. n. mō triangulus h3 tres in eo q̄ triangulus: qz
 h̄re tres inest triāgulo p̄cise: qz cuiusq̄ inest hoc est p̄ triā
 guli. De ipsa ḡ inherētia posset eē duplex q̄stio. vna cuius
 sit dicitio: r tūc ē plana r̄ssio. certū ē enī q̄ ē dicitio p̄dica
 ti reduplicatio. p̄dicatū. n. iest nō sub3. Si ḡ inherētia ē cō
 dicitio: p̄dicatō q̄ dicit quēdā ip̄alez modū inherētie erit ēt

cōditio p̄dicati: qz cuius dicitio est res ei^o dicitio est r mo
 dus rei: r sic loquendo de reduplicatiōe: vel de inherētia
 dī esse maioris extremitatis q̄ h3 rōnē subī. Alio mō pōt eē qd̄ de ipsa i
 herētia r nō cuius sit dicitio: f3 a q̄ depēdet: r i q̄ beat esse
 eius cā. r sic inherētia v̄ reduplicatio q̄ dīc quēdā modū in
 herētie est ipsi^o subī nō p̄dicati: l3. n. ipsi^o p̄dicatū inherētia:
 cā tñ ipsi^o inherētie nō est in p̄dicato: f3 in subo. h̄re. n. tres
 iest ipsi^o triāgulo. cā tñ ipsi^o inherētie nō ē in ipso h̄re tres f3
 in ipso triāgulo. Semp enī in subro est quēda cā coz q̄ sit
 in subo. In illo enī est quēda cā alitū in quo h3 eē illud.
 Cū ḡ ipsi^o p̄dicatū inest ipsi^o subo: nō subm p̄dicato. cā bu
 lus inherētie quēda ē i subo nō in p̄dicato. Semp. n. sub3
 itelligit tanq̄ fundamētū: r alia tāq̄ adueniētia subī. acci
 piēdo adueniētia large: siue adueniat accitā: siue subalr
 Causa aut adueniētia siue aduētus accipiēda est nō in eo
 qd̄ aduenit: f3 in eo cui aduenit. Nō enī quēda est cā se
 bre q̄re isti aduenit: f3 in febricitate: vt si sit talis causa
 repletio: nō erit pprie febris repleta: f3 febricitas: nisi fore
 te tale esset adueniēs q̄ esset p se existens: sicut locatū ve
 nit ad locū. tale. n. adueniēs h3 in seipso cāz sui aduentus.
 S3 id qd̄ nō est p se exis. sed itelligit eē i alio: sicut p̄dica
 ta sunt in subiecto. tūc in ipso subiecto quēda est cā talis
 inherētie. fm̄ ḡ hunc modū logē p̄hs i p̄oz: q̄ dicere iur
 sticia eē bonū qm̄ bonū est falsū r nō itelligibile. Nā nō ē
 quēda cā in ipso bono q̄re p̄dicet de iusticia: f3 i ipsa iur
 sticia est quēda cā q̄re subyiciat bono. Illud vero qd̄ red
 duplicat designat in se h̄re cāz inherētie: r iō sp̄ redupli
 cat subm. vt triangulus h3 tres i eo q̄ triangulus. Sed red
 duplicatio l3 h̄at cām in subo. r l3 reduplicetur subm est
 tñ cū sit qdā inherētia dicitio p̄dicati. Ex quo est diligenter
 aduertēdū q̄ si bñ ordinatē fiat reduplicatio d3 redup
 licari subm f3 d3 p̄oni reduplicatio ex pte p̄dicati vt in
 exemplo p̄allegato triangulus se tenet ex pte subiecti sed
 h̄re tres in eo q̄ triangulus totū hoc se tenet ex pte p̄dica
 ti. put ḡ reduplicatur subm: datur itelligi q̄ in ipso sit re
 duplicatiōis cā. f3 put reduplicatio se tenet ex parte p̄dica
 ti: datur itelligi q̄ sit ei^o dicitio. ¶ Alteri^o forte dubita
 ret aliq̄s. vtz aliq̄n possit reduplicari ipm̄ p̄dicatum. r vt
 q̄ nō p̄ textū p̄hi supra allegatū. v3. q̄ dicere iusticia esse
 bonū qm̄ bonū est falsuz. r nō ē itelligibile. ¶ In o3iuz ē
 qz diximus q̄ diffinitio i eo q̄ diffinitio p̄dicat. r qd̄ qd̄ ē
 in eo q̄ qd̄ qd̄ est p̄dicat. ḡ ipsi^o p̄dicatū. v3. qd̄ qd̄ ē hic re
 duplicat. r dī p̄dicari in eo qd̄ qd̄ est. ¶ Dōm q̄ si illud
 qd̄ reduplicatur. vt patuit dicit id i quo est causa redupli
 cationis nunq̄ reduplicabit p̄dicatum sed subm. qz vt dī
 cebat l3 p̄dicatus inest. cā tñ inherētie quēda est in
 subiecto. r qd̄ dī qz qd̄ qd̄ est in eo quod qd̄ est p̄dicatū.
 r diffinitio in eo q̄ diffinitio p̄dicatur. dicit pōt q̄ in hac
 oratiōe ipsa diffinitio q̄ dī esse p̄dicatum induit rationes
 subiecti. Nam sicut cū dicimus triangulus. in eo q̄ trian
 gulus h3 tres est sensus. q̄ ipsi^o triangulo tanq̄ subiecto
 cōpetit hec passio h̄re tres fm̄ se. sic cum dicim^o diffinitio
 p̄dicat in eo q̄ diffinitio est sensus. q̄ ipsi^o diffinitioni cō
 petit hec pprietas q̄ est p̄dicari de diffinito fm̄ se. S3 hec
 solutio est ad hoīez. ¶ Et iō dicendū est alr r melius q̄
 nunq̄ p̄dicatus reduplicatur fm̄ se. vnde nec est verum
 dicere q̄ hō est aial in eo q̄ aial. nec ē vtz dicere q̄ aial
 p̄dicat de hoīe in eo q̄ aial. Idē est. n. dicere vñ q̄ aliud
 ḡ si diffinitio in eo q̄ diffinitio p̄dicet. ipm̄ p̄dicatū redup
 licaret. Cum ergo dī q̄ diffi^o p̄dicat de diffinito in eo q̄
 diffinitio equiuocatur ibi in diffinitione. Nam si nō esset
 ibi equuocatio falsum esset quod dicit. Unde si accipiat
 talis reduplicatio modo nō equuoco statim apparebit fal
 sitas in dicto: vt si diceret aial bipes p̄dicat de hoīe in eo

q̄ aial bipes falsa eēt locutio. Nō est. n. q̄rēda cā q̄re aial bipes p̄dicat de hoie in aiali bipede: s̄z in hoie. ē enī falsū q̄ nō itelligibile q̄ hō sit aial bipes in eo q̄ aial bipes: sed in eo q̄ hō. S̄z si dicat q̄ aial bipes p̄dicat d̄ hoie in eo q̄ d̄ffō. vā ē locutio. ḡ cū d̄r q̄ d̄ffō p̄dicat d̄ d̄ffō i eo q̄ d̄ffō. equocat̄ ibi i d̄ffōne. nā cū d̄r d̄ffō p̄dicat. accipit̄ ibi d̄ffō p̄ re ipsa q̄ subycit̄ itētōi d̄ffōnis. nā sic v̄sificat̄ q̄ d̄ffō p̄dicat de d̄ffōnito: sic q̄ genus p̄dicat de sp̄e: genus enī nō p̄dicat de sp̄e q̄ sp̄es sit genus: s̄z id q̄ subycitur itētōi d̄ffōnis: vt aial p̄dicat de eo q̄ subycit̄ itētōi sp̄e: vt de hoie. sic nec d̄ffōnito est d̄ffō s̄z q̄ subycit̄ itētōi d̄ffōnis: vt aial bipes p̄dicat d̄ eo q̄ subycit̄ itētōi d̄ffōnito: vt de hoie. ḡ cū d̄r q̄ d̄ffō p̄dicat de d̄ffōnito. ibi d̄ffō accipit̄ p̄ eo q̄ subycit̄ itētōi d̄ffōnis. s̄z postea cū subdit̄ i eo q̄ d̄ffō: ibi d̄ffō accipit̄ p̄ itētōe d̄ffōis. aial. n. q̄ subycit̄ itētōi d̄ffōnis p̄dicat de hoie s̄z hāc itētōne: s̄z i. s̄z q̄ genus? sic d̄ffō. i. id q̄ subycit̄ itētōi d̄ffōnis s̄z itētōe d̄ffōnis p̄dicat de d̄ffōnito. equocat̄ ḡ ibi in d̄ffōne. nisi ergo equocef̄ in p̄dicato nunq̄ reduplicabit̄ p̄dicatū. ¶ Alteri forte dubitaret aliqs̄ q̄re cū equocat̄ in reduplicato p̄t reduplicari p̄dicatū: non aut̄ cū nō equocat̄. ¶ Dicedū vt dicit̄ ē p̄dicatū iest: s̄z nō ē cā siue herētie. si ḡ reduplicaret̄ p̄dicatū illa reduplicatio nō posset designare nisi duo. vel cām iherētie: vel specificationē in herētie. si cāz iherētie falsa eēt locutio. q̄ cā iherētie ē q̄rēda i subo: nō i p̄dicato. Si at̄ designaret̄ specificationē in herētie: tūc nō eēt qd̄ itelligibile: q̄ nō est qd̄ itelligibile q̄ idē eodē mō sūptū seipsuz̄ specificet̄. Jō signāter forte loq̄r̄ p̄ h̄s i porib̄: cū ait q̄ dicere iusticiā esse bonū. qm̄ bonū ē falsū nō itelligibile. Nā si hec reduplicatio qm̄ bonū significat̄ cāz iherētie: tunc est falsuz̄ qd̄ d̄r: q̄ talis cā nō est q̄rēda i bono nec i p̄dicato: s̄z in subo. Si vō significet̄ specificationē in herētie. tūc nō est qd̄ itelligibile. Nā nō est itelligibile q̄ idē eodē mō sūptū seipsuz̄ specificet̄. Cā ḡ in herētie accipiēda est i subo. Specificatio aut̄ iherētie est p̄ditio p̄dicati: vt si dicat̄ triāgulus h̄z tres in eo q̄ triāgulus. triāgulus nō specificat̄ h̄ seipsuz̄: sed hec reduplicatio est designatio cāe i subo: s̄z ē specificatio iherētie p̄dicati. p̄dicatus ḡ non equocef̄ sūptū non p̄t reduplicari: sed equocef̄ sūptū p̄t: nō q̄ nulla reduplicatio des̄gnat̄ cāz iherētie. s̄z specificationē iherētie: vel specificationē modi p̄dicandi: vt siqs̄ dubitat̄ q̄t̄ aial bipes p̄dicatur de hoie. hoc specificabit̄ sibi hec reduplicatio: q̄ p̄dicat̄ in eo q̄ d̄ffō. d̄ffō ḡ vt dicit̄ intentionē specificat̄ modū in herētie: vel modū p̄dicandi ei⁹ q̄ subycit̄ itētōi accipiēdo intentionē iherētie large ad oē id qd̄ ē i alio: siue sit subalr̄ siue accn̄talr̄. ¶ Alteri forte dubitaret aliqs̄ vtrū posset cōcludi qd̄ qd̄ ē in eo qd̄ qd̄ ē: nisi in vtracq̄ p̄missarū accipiat̄ qd̄ qd̄ in eo qd̄ qd̄ est. ¶ Dōm q̄ nunq̄ p̄t d̄ffō in eo q̄ d̄ffō cōcludi de d̄ffōnito nisi accipiant̄ due d̄ffōnes p̄e ipsuz̄ d̄ffōniti: q̄rum vna se hēat tanq̄ medium. reliq̄ vō tanq̄ maior extremitas. nec hoc sufficit q̄ accipiant̄ sic due d̄ffōnes p̄e: nisi et accipiant̄ cū hac reduplicatōne in eo q̄ d̄ffō: vt si de hoie sint he due p̄e d̄ffōnes. aial bipes z̄ aial p̄ceptibile discipline. si fuerit illuz̄ sine reduplicatōne cōcluderet̄ d̄ffō: s̄z nō i eo q̄ d̄ffō: vt si diceret̄ aial bipes est aial p̄ceptibile. hō est aial bipes. ḡ est aial p̄ceptibilē. cōcludit̄ hec d̄ffō hōis de hoie sed nō vt dicit̄: nec p̄ l̄tuz̄ siluz̄ simus q̄ aial p̄ceptibile sit d̄ffō hōis. sed si accipiant̄ iste due d̄ffōnes cū reduplicatōne cōcludet̄ d̄ffō hōis d̄ ip̄o tāq̄ d̄ffō z̄ p̄ siluz̄ ref̄nabit̄ nobis q̄ illa sit d̄ffō hōis. Nāz si sic sillogizet̄ aial bipes est aial p̄ceptibile s̄m q̄ qd̄ erat esse. hō est aial bipes s̄m qd̄ qd̄ erat esse. cōcludet̄ sillogistice q̄ hō sit aial z̄ immediatus. s̄z terminos. i. d̄ffōnitiōes p̄pas. z̄ subdit̄ q̄

p̄ceptibile s̄z qd̄ qd̄ erat esse. Si gambe d̄ffōes tā maior extremitas q̄ mediū accipiant̄ p̄e. z̄ vt p̄e cōcludat̄ d̄ffōne de d̄ffōnito p̄pas: z̄ vt p̄pas. Si vō accipiant̄ p̄e: s̄z nō cū hac reduplicatōe q̄ sint p̄e cōcludet̄ d̄ffōne p̄pas: s̄z si vt p̄pas. i. s̄z ex h̄ nō manifestabit̄ nob̄ sillogistice q̄ illa d̄ffō sit p̄pa. Triplex ḡ posset eē defectus in maiori extremitate. P̄rio si nō eēt d̄ffō. vt si d̄cceret̄. oē aial bipes est risibile. hō est aial bipes. ergo z̄. h̄c nullo mō cōcludit̄ d̄ffō de d̄ffōnito. z̄ mō p̄t esse talis defectus si accipiet̄ talis d̄ffō nō p̄pa: vtputa si accipiet̄ d̄ffō aialis. vt si d̄cceret̄ aial bipes est suba aiata sensibilis. hō est aial bipes. ḡ z̄. h̄c cōcludit̄ d̄ffō de d̄ffōnito. sed q̄ nō fuit accepta d̄ffō. p̄pa nō fuit cōlo p̄pa. z̄ mō posset eē defect⁹ si accipiet̄ d̄ffō p̄pa: sed nō cū hac reduplicatōe vt p̄pa: tunc vt patuit: s̄z posset cōcludi d̄ffō p̄pa. nō tñ cōcluderet̄: vt p̄pa: nec ostēderet̄ p̄ h̄s siluz̄ q̄ eēt p̄pa. Et sicut triplex potest esse defectus in maiori extremitate. ita triplex potest esse defectus in ipso medio. Nā ipsuz̄ mediū vō accipit̄ q̄ sit d̄ffō: z̄ q̄ sit d̄ffōnito p̄pria z̄ tanq̄ p̄pa. Alr̄ enim p̄tale mediū nō cōcluderet̄ de d̄ffōnito d̄ffō p̄pria tanq̄ p̄pa. Nō ḡ cōcluderet̄ de d̄ffōnito qd̄ qd̄ est in eo qd̄ qd̄ est. nisi in vtracq̄ p̄missarū accipiat̄ qd̄ qd̄ ē i eo qd̄ qd̄ est. p̄obabit̄ ḡ qd̄ qd̄ est p̄ qd̄ qd̄ ē i eo qd̄ qd̄ est. idēz̄ per idēz̄ petitiō principij. ¶ Deinde cum dicit̄.

Cinoqz si est mōstrare qd̄ est hō. sit. c. hō. a. vero qd̄ quid est siue aial bipes siue aliud qd̄. Si ergo sillogizabit̄ necesse. a. de. b. omni p̄e dicari. Huius autēz̄ erit alla media ratio. quale z̄ hoc erit q̄ quid est homo.

Cōdix: rat declarat in termis. Circa qd̄ tria facit. q̄ p̄ declarat hoc in termis exēplificando de d̄ffōne hois. z̄ dat artē manifeste cognoscēdi quō i talib̄ petat̄ p̄ncipiū z̄ qd̄ dixerat declarat p̄ exēplū in d̄ffōnib̄ aie. z̄ assignat dictoz̄ rōnē ostēdens hoc h̄re v̄tate in oī d̄ffōne. s̄z nullo d̄ffō p̄t cōcludi de aliq̄ i eo qd̄ qd̄ sine petitiōe p̄ncipij scda ibi (Oz̄ in duabus) tertia ibi (Ut si aliqs̄ d̄ffōniet) Dicit̄ ḡ (Et oino si est) .i. si p̄tingat̄ (mirare qd̄ ē hō) .i. d̄ffōnitiōne hois de hoie (sit. c.) .i. minor extremitas (a vō) .i. maior extremitas (qd̄ quid est) hois (siue aial bipes. siue aliquid aliud) .q. d. q̄ ista d̄ffōnitiō hois sit aial bipes vel aliq̄ alia d̄ffō eius. Et subdit q̄ (Si ḡ sillogizat̄) su. a. de. c. i. d̄ffō hois de hoie (necesse est a) .i. d̄ffōnez̄ hois (p̄dicari de oī. b.) .i. de oī medio sup. in eo qd̄ qd̄ erat esse (huius autēz̄ alia rō media) .q. d. q̄ nō poterit. a. i. d̄ffō hois fillari de. c. i. de hoie. nisi accipiat̄. b. i. medium tale qd̄ sit rō z̄ d̄ffō ipsuz̄ hois. Un̄ cōcludit̄ (q̄re hoc) .i. tale mediū acceptū est (qd̄ qd̄ ē hois) p̄bat̄ ḡ qd̄ qd̄ est hois. p̄ qd̄ qd̄ est hois. z̄ sic petitiō principij. ¶ Deinde cum dicit̄.

Coportet aut̄ in duabus p̄pōnibus z̄ imediatis z̄ primis terminis considerare. maxime. n. manifestū est q̄ b̄ sic p̄ cōuerfionē. Igit̄ demōstrantes qd̄ est aia: aut qd̄ est hō: aut aliud qd̄ chqz̄ eozū q̄ sunt: qd̄ ex principio est repetunt.

Cdat artē manifeste cognoscēdi quo sp̄ i oī tali sillogizatiōe petat̄ p̄ncipiū (Oz̄ aut̄ i duab̄ p̄pōnib̄. z̄ p̄mis z̄ imediatis terminis cōsiderare) su. qd̄ d̄r. q. d. vt manifeste appareat quō in talibus petet̄ qd̄ ē in principio oz̄ cōsiderare. quod d̄r in duabus p̄pōnibus. que sint prime. i. d̄ffōnitiue z̄ sint ex immediatis terminis. i. sint ex terminis proprijs. Et subdit q̄ (maxime autem manifestum est quod d̄r) .i. quod petitur principium. sic. i. accipiendo duas propositiones. (sic) .i. sicut diximus. yz̄ p̄mas. i. d̄ffōnitiuas

Posteriorum.

demfationes qd igit per uersione. i. per terminos uer-
tibiles: vt cõiter ponit. vel alr z melius q p uersione. i.
p circulatione ostédedo p vnã diffõne aliã z ecõuerio: vt
ostédedo qd e aia. z qd e hõ z aut aliqd qd cũq: vel qd li-
bet eoz q sunt. i. entiu qd est ex pncipio repetit. i. petat.
.q. d. q si accipiamus duas ppõnes pmas. i. diffinitiuas
z immediatas fz terminos. i. duas diffõnes pmas: maxime
erit manifestu qd of. i. q sic petat pncipiũ: vt sigs qd est
aia aut qd e hõ: aut qd est qd cũq: aliud entiu demonstrat
p uersione. i. p circulatione ostédedo diffõne p diffõne qd
qd est: z qd qd est qd ex pncipio est petet. i. statim apparebit
q petit qd e i pncipio. ¶ Notadũ aut q diffõnes dicunt
ppõnes pme: qz ad eas stat resolutio oiuuz alioz. Ipsas. n.
dignitates resoluim⁹ in diffinitiones: vt tunc cognoscim⁹
pncipia z dignitates qñ cognoscim⁹ terminos. i. rones ter-
mino z diffinitione: z tunc cognoscim⁹ q oẽ totũ est ma-
lus sua parte: qñ scimus qd est oẽ: z qd est pars. ppõnes
ergo pmas appellat ppõnes diffinitiuas. immediatas at
fm terminos appellat diffõnes proprias. q. d. q si volu-
mus cludere diffinitione in eo q diffinitio opz pmissas
cõtinere diffinitiones pmas: qd faciẽdo statim appare-
bit qd petit ibi qd est in pncipio. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At si aliqs diffiniret aiam eandẽ eisdem esse
cãm viuendi. hoc aut numeruz eandẽ seipm mo-
uentẽ. necẽ est eniz repetere aiaz q vere est nu-
merũ esse ipsuz seipsuz mouentẽ sic vt idẽ ens.

¶ Quod dixerat declarat p exẽplũ in diffõnib⁹ aie: z assi-
gnat dictoz rone. Duo g facit. scõa ibi (Nõ eniz si seqt).
Primo g qd dixerat declarat in diffõnibus aie ostendẽs
q si volumus cludere qd est aia z cõuersiones. i. p circula-
tionẽ ostendẽdo vnã diffinitione p aliã statim appare-
bit q petit ibi qd est in pncipio. idẽ aut. (vt si aliqs diffini-
ret aiaz eandẽ eidẽ). i. eadẽ subypsi (esse causas viuendi)
hec est vna diffinitio aie. aia est subypsi causa viuendi. z
subdit (hoc aut). i. aiam su. etiaz diffiniat (numerũ seipz
mouentẽ) hec est aliã diffõ. q aia est numerus seipsum
mouens. si g aliqs per vnã diffõne velit pbare aliã: vt per
numerũ seipsum mouentẽ velit de aia pbare q sit sibi
ipsi causa viuendi (necesse est. n.) si hoc velit facere (reci-
pere) vel (petere aiam qd verũ est esse numeruz seipsum
mouentẽ. z sic sicut idẽ). i. sicut diffõnes in eo qd qd. pba-
bit eni esse subypsi causa viuendi diffinitione aie in eo qd
qd ponendo. i. supponẽdo numerũ seipsuz mouentẽ esse
ipsius aie sicut idẽ. i. sicut diffinitionem in eo qd qd. Pro-
babit g de aia diffinitio in eo qd qd p idem. i. p diffinitio-
nem in eo qd qd. Idẽ g p idẽz petitio pncipij. ¶ Notan-
dũ aut q he due diffõnes supte sunt fm modũ platon-
icuz. volebat eniz plato q cũ aliqd est cã alteri⁹ fm aliqd
q ipsuz sit cã subypsi fz illud idẽ. qz g aia est causa corpo-
ris vt viuat aia subypsi fm platonem erit hõ causa. ppter
qd subypsi erit causa viuendi. z fz hoc accepta est vna illa
rum diffõnũ. ¶ Rursus voluit plato q non differt vnũ
qd uertit cũ ente: z vnũ qd est pncipiã numeri. vel ne-
scuit distinguere hoc z illud. z ex hoc voluit q deus qui
erat simplicissimus eẽt ipsa eẽntia vnitatis. oiuuz aut allo-
ruuz: qz erant cõposita. dixit esse numerũ eoz subam. aia g
fm platonẽ subaliter est numerus. ¶ Rursus qz aia est
causa quare corpus mouetur: ipsa seipsam mouebit. erit
ergo ipsa aia fm platonẽ numerus seipsum mouens. z fz
hoc accepta est aliã diffinitio. ¶ Deinde cum dicit.

cap. 5. ¶ Non eniz si cõsequitur. a. ipsi. b. z hoc ipsi. c.
erit ipsi. c. a. quod qd erat esse. Sed verũ erat
dicere q erit solum.

¶ Assignat rone dõz. dixerat. n. q ad ostédẽdũ qd qd est
i eo qd qd est oz accipe oes pmas. i. rones diffinitiuas. z il-
le rones diffinitiuas debent eẽ immediate fz terminos. i. pro-
prie. tria g facit: qz p ostédit q opz accipe rones diffinitiuas.
z declarat q opz diffõnes illas esse pmas. z ex his q di-
xerat cludit intentũ. vz. si hoc nõ fiat. nõ cludet qd qd
est in eo qd qd est. si aut hoc fiat. petet pncipiũ. scõa ibi.
(Nec si est. a.) tertia ibi. (Si gdez igit nõ sic accipiatur)
Dicit g (nõ eniz si seqt: vl si seqt. a. ad. b. z hoc). i. b. cõse-
qũ. (.c. erit in ipso. c. a. qd qd erat eẽ. fz vez erat dicere qd
erat solũ). q. d. q si accipiat. a. simplr eẽ in oi. b. z. b. in oi.
.c. solũ cludet q. a. erit in oi. c. fz nõ cludit q. a. sit qd qd
erat esse ipsius. c. Si g volum⁹ cludere q. a. sit qd quid
erat esse ipsi⁹. c. nõ sufficit accipe pmissas tanq̃ ppõnes
simplices: sed oz eas esse ppõnes diffinitiuas in eo q diffi-
nitiuas. z ita declaratũ est primũ dictũ. vz. q nõ põt cõ-
cludi qd qd est. nisi premisse sint ppõnes pme z diffini-
tiuas in eo q diffinitiuas. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Neqz si e. a. qd qd e z de. b. pdicat oi. etentz
aialis esse pdicat de hois eẽ: sicut z oẽz hoiez
aial esse. sed non sic sicut qd est vnum esse.

¶ Declarat secundũ dictum. vz. q nõ sufficiat premissas
esse ppõnes diffinitiuas. sed oportet eas esse immediatas
fm terminos. i. cõtinere diffõnes pmas. vt si volo pro-
bare quod qd est de homie: nõ sufficit accipere diffinitio-
nem aialis q est quoddaz quod qd est. z predicatur de oi
hoie. sed opz accipere diffinitione pma hois. ideo ait q
(Nec si est. a. quod quid est) supple alicuius alterius q̃
hois. vtputa aialis (z predicatur de oi. b.). i. de oi medio.
vtputa quod predicatur vlr de diffinitione propria hois
enim nõ supple propter hoc concludetur. a. tanq̃ propria
diffinitio hois. oz. n. vtunqz acceptũ z esse diffinitiones z
eẽ pma. ideo subdit q (nãqz z si aialis eẽ). i. diffõ aialis
(pdicat de eẽ hois). i. de diffõne supple vlr (sicut z cõm
hoiez aial) dicim⁹ supple (eẽ) vlr (sz nõ sicut q vni). i.
nõ sic diffi⁹ pma. oz g vtrãqz diffõne eẽ pmas si volum⁹
cludere qd qd alicui⁹ in eo qd qd. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Siquidez igit nõ sic accipiat nõ sillogizabit
q. a. sit ipsi. c. p qd quid erat in substantia. Si
vero sic accipiat prius erit accipies qd ipsi. c. e
qd qd erat esse ipsuz. b. Quare nihil demonstra-
tum est. qd enim erat in pncipio accepit.

¶ Concludit cõclusionẽ intentã. vz. q si nõ accipiant sic
idẽ non accipiant diffinitiones pma fm q huius. non
concludet qd qd est fm q huius. si aut sic accipiant pro-
prie diffinitiones. petet qd est in pncipio. nõ g põt sillogi-
zari qd qd est fm q hui⁹ p sillum reduplicatiũ sine pe-
titione pncipij. ideo ait q (si igit nõ sic accipiat). i. si non
accipiat diffõnes pmas (sic). i. fm hui⁹ (nõ sillogizat q
.a. sit in. c. qd qd erat eẽ in suba). i. tanq̃ diffinitio subalio z
pma (si vero accipiat sic). i. diffinitiones pmas (prius
erit accipiens q. b.). i. q mediũ (est in. c. q quid erat esse
.c.). i. petet quod est in pncipio. pbabit. n. de. c. quod quid
est supponendo prius medium aliquod quod sit ipsius. c.
quod quid est. ideo subdit. (quare nihil demonstratũ ac-
cepit enim quod erat in pncipio). i. hoc faciẽdo non sillo-
gizauit sed petyt quod est in pncipio. quõ autẽ sit petitio
pncipij. probando diffinitionem per diffinitionem dice-
tur in qõnibus illius lectiõis. Sed vtrũ sit demonstrare.

¶ At vero neqz q p diuisionem via sillogizare.
sicut in resolutione circa figuras dictũ est. necq̃
q̃ enim necesse est rem illam esse euz bec sunt.

Postquam p[ro]p[ri]e p[ro]bavit q[uo]d n[on] p[otes]t clu[de]ri q[uo]d q[uo]d est p[er] s[er]illu[m] reduplicatiu[m]. nisi petat id q[uo]d est in p[ri]ncipio. In p[ar]te ista ut dicebat ostendit q[uo]d n[on] possit clu[de]ri q[uo]d q[uo]d est p[er] s[er]illu[m] diuisiu[m] nisi et petat q[uo]d est in p[ri]ncipio. Et aut hoc modo s[er]illu[s] diuisiu[s] aequat[i]o[n]e d[i]ff[er]ent[i]us. v[er]u[m] p[ro]p[ri]a d[i]ff[er]ent[i]a d[i]ff[er]ent[i]a d[i]ff[er]ent[i]a. n[on] de h[ab]e aliquid q[uo]d sit notu[m]. v[er]u[m] p[ro]p[ri]a d[i]ff[er]ent[i]a d[i]ff[er]ent[i]a d[i]ff[er]ent[i]a. v[er]u[m] aut diuidemus p[er] a[cc]id[en]s. i. p[er] sensibile. et per inaiatu[m]. i. p[er] insensibile. fiet g[er] talis s[er]illu[s]. o[mn]e v[er]u[m] vel est a[cc]id[en]s vel est in a[cc]id[en]s. i. insensibile. h[ab]e est q[uo]d v[er]u[m]. g[er] vel est a[cc]id[en]s vel est q[uo]d in a[cc]id[en]s. i. insensibile. Ex h[ab]e g[er] s[er]illu[s] diuisiuo accipiet q[uo]d h[ab]e sit a[cc]id[en]s. i. q[uo]d a[cc]id[en]s. et dimittet q[uo]d n[on] sit a[cc]id[en]s. et q[uo]d sit q[uo]d in a[cc]id[en]s. et q[uo]d in insensibile. Uteri[us] at[que] fiet ali[us] s[er]illu[s] diuisiuo. q[uo]d o[mn]e a[cc]id[en]s aut est g[er] sensibile aut a[cc]id[en]s. i. r[ati]o m[od]o p[ro]cedet donec deat d[i]ff[er]ent[i]a h[ab]e. Est g[er] s[er]illu[s] diuisiuo s[er]illu[s] v[er]u[m] d[i]ff[er]ent[i]a ad aliquid p[ro]bandu[m] sic s[er]illu[s] reduplicatiu[m] est s[er]illu[s] v[er]u[m] reduplicatiu[m] ne ad ostend[en]du[m] p[ro]positu[m]. vult g[er] h[ab]e ostendere q[uo]d p[er] tal[em] s[er]illu[s] diuisiuo n[on] possit clu[de]ri q[uo]d q[uo]d est. Circa q[uo]d duo facit. q[uo]d p[ro] facit q[uo]d d[em]on[st]rat est. adducens plura argum[en]ta q[uo]d n[on] r[ati]o[n]at p[er] s[er]illu[m] diuisiuo p[ro]bati q[uo]d q[uo]d e[st]. et remouet soluti[on]e[m] quoru[m] r[ati]o[n]a vol[en]t[ur] solvere ad argum[en]ta illa ibi (C[on]tingit aut[em] solvere) Circa p[ri]mu[m] duo facit. Na[m] in s[er]illu[s] diuisiuo p[ro]bate vel volente p[ro]bare d[i]ff[er]ent[i]a est duo p[ro]siderare v[er]u[m]. ea q[uo]d se tenet ex p[ar]te diuisi[on]is p[er] qua[m] o[mn]ia p[ro]bati d[i]ff[er]ent[i]a et ea q[uo]d se tenet ex p[ar]te d[i]ff[er]ent[i]a. p[er] g[er] ostendit q[uo]d p[er] s[er]illu[m] diuisiuo n[on] possit p[ro]bati q[uo]d q[uo]d e[st] p[er] ea q[uo]d se tenet ex p[ar]te diuisi[on]is. et p[er] ea q[uo]d se tenent ex p[ar]te d[i]ff[er]ent[i]a. ibi (Q[uo]d n[on] p[ro]babit) Circa p[ri]mu[m] duo facit q[uo]d dupl[ic]i p[ro]bat int[er]u[m]. na[m] p[ro]bat h[ab]e put[ur] diuisio co[m]parat ad s[er]illu[m]. et p[ro]bat p[ro]bat ad i[n]ducti[on]e[m]. ibi (S[er]illu[s] sic) Prima r[ati]o formet. p[er] id q[uo]d n[on] sillogizat aliq[uo]d p[ro]positu[m] et q[uo]d n[on] obseruat sillogistica form[am] ad p[ro]bandu[m] p[ro]positu[m]. p[er] id. n[on] r[ati]o[n]at p[ro]bare q[uo]d q[uo]d e[st]. s[er]illu[s] h[ab]e s[er]illu[s] diuisiuo. g[er] r[ati]o. i. ostendit (At v[er]o neq[ue] via e[st] sillogizari). i. ad sillogizand[um] su[m]. q[uo]d q[uo]d est (p[er] diuisi[on]e[m]). i. p[er] s[er]illu[s] diuisiuo (sic d[em]on[st]rat e[st] in resolu[ti]o[n]e circa figuras). i. in libro p[ro]p[ri]a v[er]u[m] agit de resolu[ti]o[n]e circa figuras sillogistica. et subdit q[uo]d (neq[ue] n[on] nece[ss]e e[st] r[ati]o illaz esse). i. n[on] nece[ss]e e[st] e[ss]e p[ro]positu[m] p[ro]positu[m] (cu[m] hec sint). i. cu[m] sint p[ro]missa. q[uo]d. q[uo]d hec e[st] forma sillogistica. q[uo]d nece[ss]e sit e[ss]e r[ati]o[n]at clu[de]ri. i. e[ss]e p[ro]positu[m] clu[de]ri. cu[m] sint p[ro]missa s[er]illu[s] at[que] d[i]ff[er]ent[i]a diuisiuo n[on] facit hoc. g[er] nullu[m] p[ro]positu[m] p[ro]bat sillogistica. q[uo]d si sic est. constat q[uo]d nec d[i]ff[er]ent[i]a nunc poterit sillogistica p[ro]bare. Dubitaret forte aliq[ui]s q[ui]re s[er]illu[s] diuisiuo n[on] p[ro]bat sillogistica aliq[uo]d p[ro]positu[m]. et q[ui]re n[on] nece[ss]e e[st] e[ss]e r[ati]o. cu[m] p[ro]batio vel cuius d[em]on[st]rat int[er]u[m] in tali sillo. (D[em]on[st]rat q[uo]d p[ro]bat an illud capitulu[m] in li[bro] p[ro]p[ri]a. q[uo]d aut reducem[us]. vult p[ro]p[ri]a q[uo]d sillogismus diuisiuo nihil sillogistica p[ro]bet. Possu[m] aut ad hoc assignare triplice[m] r[ati]o[n]e. p[er] q[uo]d in tali sillo sit acceptio p[ro]positi n[on] sillogistica. et q[uo]d petit q[uo]d est in p[ri]ncipio. et q[uo]d accipiat mediu[m] co[m]mune[m] q[uo]d sit maior extremitas. Prima via sic p[ro]bat. na[m] si quis vellet p[ro]bare p[er] s[er]illu[m] diuisiuo q[uo]d h[ab]e esset r[ati]o[n]alis. argueret sic. o[mn]e a[cc]id[en]s vel est r[ati]o[n]ale vel est irr[ati]o[n]ale. h[ab]e est a[cc]id[en]s. g[er] e[st] r[ati]o[n]alis vel e[st] irr[ati]o[n]alis. n[on] e[st] irr[ati]o[n]alis. g[er] e[st] r[ati]o[n]alis. hoc n[on] b[er]n[ard]u[s] clu[de]ri sillogistica. q[uo]d h[ab]e vel sit r[ati]o[n]alis vel irr[ati]o[n]alis. sed hoc n[on] est clu[de]re p[ro]positu[m] vel it[er]u[m]. p[ro]positu[m]. n[on] est p[ro]bare q[uo]d h[ab]e sit r[ati]o[n]alis. n[on] aut q[uo]d sit hoc v[er]u[m] illud. Sunt igit[ur] ibi duo p[ro]cessus. vnus sillogistic[us]. ali[us] n[on] sillogistic[us]. p[ro]cessus. n[on] sillogistic[us] e[st] cu[m] d[em]on[st]rat o[mn]e a[cc]id[en]s vel est r[ati]o[n]ale vel irr[ati]o[n]ale. h[ab]e est a[cc]id[en]s. g[er] r[ati]o. p[ro]cessus aut n[on] sillogistic[us] est q[uo]d v[er]u[m] arguit q[uo]d h[ab]e n[on] est irr[ati]o[n]alis. g[er] est r[ati]o[n]alis. s[er]illu[s] aut diuisiuo p[ro]cessu sillogistico n[on] h[ab]e p[ro]p[ri]a s[er]illu[s] accipit suu[m] p[ro]positu[m] in z[er]o p[ro]cessu q[uo]d n[on] est sillogistic[us]. accipit g[er] talis s[er]illu[s] aliq[uo]d sillogistica. s[er]illu[s] n[on] accipit sillogistica suu[m] p[ro]positu[m] nec suu[m] int[er]u[m]. si g[er] talis s[er]illu[s] nullu[m] int[er]u[m] et nullu[m] oppositu[m] accipit sillogistica. planu[m] e[st] q[uo]d p[er] tal[em] s[er]illu[s] sillogistica n[on] poterit accipi d[i]ff[er]ent[i]a. Ex h[ab]e aut apparet int[er]u[m] p[ro]bi. na[m] in tali sillo cu[m] sint p[ro]missa n[on] o[mn]ia e[ss]e r[ati]o illa q[uo]d tenet

ditur. oportuit. n[on] ut patuit p[er] p[ro]missas esse r[ati]o[n]ales: s[er]illu[s] n[on] illa q[uo]d int[er]u[m] n[on] si va[ri]a e[st] maior. q[uo]d o[mn]e a[cc]id[en]s sit r[ati]o[n]ale vel irr[ati]o[n]ale. et va[ri]a sit minor q[uo]d o[mn]is h[ab]e sit a[cc]id[en]s. nece[ss]e e[st] e[ss]e. v[er]u[m] h[ab]e q[uo]d h[ab]e vel sit r[ati]o[n]alis vel sit irr[ati]o[n]alis: s[er]illu[s] hoc n[on] e[st] p[ro]positu[m] nec int[er]u[m]. Q[uo]d aut h[ab]e sit r[ati]o[n]alis et n[on] irr[ati]o[n]alis: q[uo]d est p[ro]positu[m] et int[er]u[m] n[on] h[ab]e p[er] p[ro]missas. nec via sillogistica. In resolu[ti]o[n]e g[er] circa figuras. i. in li[bro] p[ro]p[ri]a circa fin[em] capli de inu[en]tione medij. v[er]u[m] agit de resolu[ti]o[n]e silloz o[mn]iu[m] q[uo]d d[em]on[st]rat est. Sec[un]da via ad p[ro]bandu[m] hoc id[em] sumit ex eo q[uo]d talis s[er]illu[s] petit q[uo]d est in p[ri]ncipio. arguit. n[on] ut patuit in ex[em]plo p[ro]posito s[er]illu[s] diuisiuo. q[uo]d h[ab]e vel sit r[ati]o[n]alis. vel sit irr[ati]o[n]alis: s[er]illu[s] q[uo]d h[ab]e sit r[ati]o[n]alis et n[on] irr[ati]o[n]alis q[uo]d est p[ri]ncipale int[er]u[m] n[on] p[ro]bat. s[er]illu[s] sine p[ro]batione accipit. n[on] p[ro]bare aut: s[er]illu[s] sine p[ro]batione accipere p[ri]ncipale int[er]u[m] est petere q[uo]d est in p[ri]ncipio. S[er]illu[s] g[er] diuisiuo nullu[m] p[ro]positu[m] vel nullu[m] int[er]u[m] p[ro]bat sillogistica. q[uo]d petit vel petedo et supponendo accipit q[uo]d deberet p[ro]bare. Tertia via ad hoc id[em] sumit ex eo q[uo]d accipit mediu[m] termi[n]u[m] co[m]mune[m] q[uo]d sit maior extremitas. vel q[uo]d sit illud q[uo]d int[er]u[m] d[em]on[st]rat p[ro]bare. it[er]u[m] n[on] p[ro]bare n[on] h[ab]e totu[m] q[uo]d h[ab]e sit r[ati]o[n]alis vel irr[ati]o[n]alis: s[er]illu[s] q[uo]d sit r[ati]o[n]alis. ad h[ab]e at p[ro]bandu[m] accipit p[er] medio a[cc]id[en]s: q[uo]d e[st] co[m]mune[m] q[uo]d r[ati]o[n]ale. nu[m]q[uam] at p[er] magis co[m]mune[m] vel p[er] magis v[er]u[m] p[ro]bat p[ro]bati de aliq[uo]d id[em] q[uo]d e[st] min[us] v[er]u[m]. nu[m]q[uam] p[er] subaz p[ro]babit a[cc]id[en]s de h[ab]e. nec p[ro]bati p[ro]bati nec v[er]u[m] si. n[on] ad p[ro]bandu[m] a[cc]id[en]s de h[ab]e accipiet p[er] medio suba: sic e[ss]e s[er]illu[s] i[n] p[ro]p[ri]a figura maiore ex[em]ple p[ro]bati. q[uo]d posito nihil seq[ui]t. Deinde cu[m] dicit. Sed sicut neq[ue] iducens dem[on]strat. H[ab]e. n[on] o[mn]ia p[ro]clutione[m] interrogare nec in p[ro]cededo e[ss]e: s[er]illu[s] ne cesse est esse cu[m] sint illa. et si n[on] dicat resp[on]des. Probatur hoc id[em] co[m]parando sillo diuisiuo ad i[n]ducti[on]e[m]. Circa q[uo]d duo facit. q[uo]d p[ri]mo facit q[uo]d d[em]on[st]rat est. et q[uo]d d[em]on[st]rat declarat in terminis. et circa ea q[uo]d dixerat remouet ca[us]a u[er]u[m] latione[m] q[uo]d d[em]on[st]rat. sc[ilicet] ibi (Ut v[er]u[m] h[ab]e) tertia ibi. (Differunt aut nihil) Dicit g[er] q[uo]d (s[er]illu[s] sic neq[ue] i[n]ducti[on]e[m] dem[on]strat): vel sicut q[uo]d a[cc]id[en]s h[ab]e (sicut neq[ue] iducens dem[on]strat) q[uo]d n[on] p[ro]bat s[er]illu[s] petit. ita supple[n]do sillo diuisiuo d[em]on[st]rant. nec sillogistica diuisiuo dem[on]strat nec p[ro]bat aliq[uo]d: sed petit. cuius r[ati]o est. q[uo]d (n[on] o[mn]ia p[ro]clutione[m] interrogare. nec o[mn]ia p[ro]clutione[m] esse in p[ro]cededo) excessio. n[on] r[ati]o[n]alis n[on] dat robur p[ro]clutione[m] (sed nece[ss]e est esse). i. p[ro]clutione[m] (cum sint illa). i. cum sint p[ro]missa (et si r[ati]o[n]alis n[on] dicat). i. dato q[uo]d r[ati]o[n]alis n[on] d[em]on[st]rat eam. Forma g[er] sillogistica e[st] q[uo]d clu[de]ri de nece[ss]itate. Inductio at[que] n[on] clu[de]ri. ergo n[on] seruat form[am] sillogistica[m]. Tunc ergo est supple[n]da ratio. q[uo]d cu[m] s[er]illu[s] diuisiuo in hoc assimilet i[n]ducti[on]e[m]. q[uo]d o[mn]ia interrogare p[ro]clutione[m]. g[er] n[on] seruat form[am] sillogistica[m]. et p[ro]bati n[on] p[ro]bat sillogistica aliq[uo]d p[ro]positu[m]. q[uo]d re nec d[i]ff[er]ent[i]a p[ro]babit sillogistica. Dubitaret forte aliq[ui]s. v[er]u[m] s[er]illu[s] diuisiuo assimilet i[n]ducti[on]e[m]. q[uo]d v[er]u[m] q[uo]d petit p[ri]ncipiu[m] ex accepti[on]e partiu[m]: vel ex accepti[on]e aliquoz co[m]m[un]o[r]u[m] sub aliquo toto. Dicendum q[uo]d s[er]illu[s] quosda[m] s[er]illu[s] diuisiuo in hoc assimilat i[n]ducti[on]e[m]. q[uo]d sic i[n]ductio n[on] clu[de]ri nisi supposito q[uo]d nihil aliud p[ro]bati sub eo de quo fit i[n]ductio q[uo]d indiuidua accepta. v[er]u[m] si quis vellet p[ro]bare q[uo]d o[mn]is h[ab]e currit. et argueret. fort. pla. et talis: et talis currunt. g[er] o[mn]is homo currit. n[on] seq[ui]t[ur] p[ro]clutione[m] nisi supposito q[uo]d nihil p[ro]bati sub h[ab]e: nisi indiuidua accepta. o[mn]ia. n[on] q[uo]d in indiuidua accepta sufficienter euacuent h[ab]e. sic vt dicit et in sillo diuisiuo n[on] sequit[ur] p[ro]clutione[m] nisi supposito q[uo]d p[ro]bati o[mn]ia accepte sufficienter euacuent totu[m]. v[er]u[m] patuit in ex[em]plo p[ro]posito. nihil. n[on] possu[m]us clu[de]re de h[ab]e p[er] a[cc]id[en]s via diuisiuo. nisi p[ro]bati accepte sub a[cc]id[en]s v[er]u[m] p[ro]bati r[ati]o[n]ale et irr[ati]o[n]ale sufficienter euacuent ip[s]u[m] a[cc]id[en]s. sed hoc videt accipere q[uo]d est p[ro]bati. na[m] in i[n]ducti[on]e. hoc est p[er] se. q[uo]d o[mn]ia supponere p[ro]bati sub toto esse sufficienter acceptas. et q[uo]d n[on] est notum nobis q[uo]d non sunt alia particularia sub illo toto qua

Posteriorum

particularia accepta: s; in diuisione hoc est p accns. q; nō sit notū ptes euacuare totū: nā diuisiō si bona sit o; fieri p opposita. opposita aut sufficiēter diuidit ipm totū. naz s; particularia nō habeāt oppositionē adinuicē. r; s; p; p; particularia nō necesse sit ea eē in aliq; nūero determinato. pp qd nō est nobis notū vtz in inductiōe sint accepta oia p;icularia vel nō. r; q; hoc nō est notū. oportuit ips; supponere. r; ex hoc petit; ibi qd est in p;: dicim; aut q; particularia s; q; particularia sunt. nō sunt in aliquo determinato nūero. q; ex aliq; alia cā possent eē in aliquo determinato nūero v;puta si cōstarent ex tota mā sua. tūc nō eēt nisi vnuz in sp;e. s; hoc eēt ex alia cā. nō aut eēt s; q; particularē est r; potissime p; q; particularē sensibile. omne. n. particularē h; for mā in mā. ois ēt forma in mā: q; tū est de se: est multiplicabilis. nec h; determinatū nūerū suē multiplicationis. si aut vt dicebat multiplicat; h; est ex alia cā. **C** Ex ipsa ergo acceptiōe p;riū in inductiōe petit; qd est in p;ncipio. q; supponit qd nō est notū: s; in diuisione nō sic. nā in diuisione p; se sūt determinate ptes. r; scit numer; p;riū. nā ptes debēt eē oppositē. r; nō sunt nisi due. vñ ois d;ssio v; est b; mēbris vel ē reducibilis ad bimēbrē. Ex acceptiōe q; p;riū nō petit; p; se qd ē i sillo d;ssio. q; nō supponit nisi qd est notū. notū ē. n. qd oē aial v; ē rōnale v; irrōnale. r; oē aia tū vel ē sensibile vel insensibile. q; cū iste sint d;rie oppositē sufficiēter euacuat suū totū p; se. q; ex tali acceptiōe nō est ibi petitio. si aut ē ibi petitio h; ē p accns. vt si fieret d;ssio nō p opposita pp qd nō eēt notū talla euacuare totū. Sills g; d;ssio nō ass;imilat; inductiōi. q; petat p;ncipiū in accipiēdo ptes: s; petit; p; n; in accipiēdo p;ncipale ppositū. q; r; inductio fac; q;no at; h; sit i seqnti q;one patebit. **C** Uterius forte dubitaret aliq;. vtz eodē mō petat p;ncipiū inductio r; sillos d;ssio. **C** Dōm q; inductio petit; p;ncipiū q; accipit r; supponit qd o; pbare arguit. n. inductio ex q;busdā p;icularib; r; ex hoc c;cludit; p;ponē v;lez. qd nō seq; nisi suppositō q; illa p;icularia sint oē tale. velle aut; pbare oē tale r; supponere p;icularia accepta eē oē tale est supponere qd o; p;ari. sic r; sillos d;ssio supponēdo accipit qd o; pbare. Est. n. ibi vt dicebat duplex p;cessus. vñ sillogistic; q; c;cludit aliqd. s; nō ppositū. Alius nō sillogistic; q; nihil pbare: s; sine p;bone accipit intētū. Quātū g; ad p;cessus sillogisticū. g; ē in accipiēdo oēs ptes. vt patuit nō ē s;le de inductiōne r; de d;ssione q; inductio petat. r; q; nō sit notū eā accipere oēs ptes est p; se. s; q; d;ssio petat. r; q; nō sit notū eam accipere oēs ptes ē p accns. vt si fiat nō p opposita. S; q; tū ad p;cessus nō sillogisticū ē s;le de inductiōe r; de d;ssio. q; sicut inductio accipit qd o; pbare: ita r; d;ssio. Utrobiz; g; tā in inductiōe q; i sillo d;ssio c;clō itēta nō seq; ex p;missis. q;ncūq; at; h; ē: s; interrogare de c;clōne. nā nihil r;ndēs r;az; c;cedit. ex cui; c;cessiōe h;eat firmitatē: ex p;missis at; robur r; firmitatē n; h; in B; g; stat; itētio p;hi q; sic idicēs postq; inductū adhuc restat; interrogare de c;clōne. q; nō sufficiēter seq; de p;missis. Sic p;cedēs d;ssioe postq; assūpit; intentū: adhuc restat; interrogare d; illo assūpto. q; nō sufficeret; h; intētū assumere p; p;missas: sillos g; diuisiū sic r; diuisiō nō c;cludit; sillogisticē itētū. g; sillogisticē p; talē sillos nō poterit; c;cludi aliq; itēta d;ssio d; aliq; d;ssio. Dein cū d;it.

C Ut vtz hō aial est aut inaiatū. postea accipit aial nō sillogizatiū est. itē oē aial aut gressibile ē aut aq;ctū. si acceptit gressibile r; boiem totum aial gressibile: n; necē ē ex dcis s; accipit r; hoc.

C Qd dixerat declarat in terminis. d. (Ut vtz hō aial est aut iatū) nō curat de exē nā aial r; iatū nō sufficiēter euacuat aliqd totū. vel forte accipit p; aiato insensibile r; subdit; q; (postea accipit aial nō sillogizatiū ē). q. d. q; in

sillo diuisiū est duplex p;cessus. vñ sillogistic; p; que c;cludit; q; hō sit aial v; inaiat;. ali; n; sillogistic;. q; postea accipit q; hō sit aial. r; q; nō sit inaiat;. r; q; tū ad hūc p;cessus nō sillogizatiū ē. r; subdit; (Itē) su. fiet sillos d;ssio alius. vt (oē aial aut ē gressibile aut aq;ctū) hō ē aial. seq; sillogisticē. q; v; sit gressibile aut aq;ctū. (s; accipit gressibile) su. sine sillo r; subdit; q; (r; boiem) esse. hoc (totum aial gressibile nō necesse est ex dictis. s; accipit r; hoc) supple inest sillo. **C** Deinde cum dicit.

C Differt aut; nihil i multis aut in paucis sic dicere: idē. n. est. Itē sillogistic; qdē igit; vsus sit sic p;cedētib; etia de p;uenientib; sillogizari.

C Remouet quādā dubitationē polez; ex dictis o;iri. pot; set. n. q; dubitare q; d;it; facere mltos tales sillos d;ssios v; paucos. iō ait; q; (d;it; at; nihil in mltis aut i paucis sic) i. tales sillos d;ssios (facere. idē ē. n.) in mltis r; paucis. r; subdit; q; (nō sillogistic; qdē vsus ē sic p;cedētib;) q. d. q; p;cedentes via d;ssio nō seruāt; vsus r; formā sillogisticā. r; subdit; q; (r; su. sic p;cedētib;) vel s; sic p;cedēs via d;ssio (sillogizari). i. sillos fieri (de p;uenientib;). i. de cōtingētib; vt h; alia s;ra. i. d; g;buscūq; su. n. ē vsus sillogisticus. tales. n. sic p;cedēs n; seruāt; formam sillogisticam.

C Deinde cum dicit.

C Quid. n. pbibet hoc vtz qdē oē eē de boie. Itē n; qd qd est neq; qd qd erat esse o;ndens.

C Probat q; via d;ssio nō pōt; p;bari qd qd ē p; ea q; se tenēt; ex pte d;ssionis. Circa qd duo fac; nā qd qd ē d;ssio se o; bre q; o; eē d;ssio rei. r; o; eē p;pa. p; g; o;ndit; q; via d;ssio deficiat; q; qd c;cludit; n; o; eē d;ssio. r; q; n; o; eē p;pa; ibi (Ampli; qd pbibz) Dic; g; (Quid. n. pbibz) h; qdē vñ eē de boie qd). i. su. via d;ssio o;ntū ē de ipo (nō tū) su. B; via d;ssio ē (o;ndēs qd qd ē aut qd qd erat eē) p; d;ssionē. n. r; si h; q; h; sit B; nō tū h; q; illd; sit d;ssio. arguit. n. sillos d;ssio q; hō sit aial. r; q; sit gressibile. r; q; sit bipes: s; i; ex B; o; q; h; sit d;ssio hois. q; tū g; ad p;ns spectat; duplicē d;fectū h; talis sillos. r; q; h; p;cessū n; sillogisticū. r; q; talē p;cessus sillogisticū n; arguit; ea q; accipit; eē d;ssioe rē sillogisticē. g; p; talē v;ā n; c;cludit; d;ssio. **C** Deinde cum dicit.

C Amplius quid prohibz aut apponere aliqd aut auferre aut supergredi substantia. Nec quidem igitur p;termittantur.

C Adducit aliā rōne eē. q; p; talē d;ssioe nā diuisiua pōt; accipi d;ssio nō p;pria. d;ssio aut; nō p;pria pōt; eē tripl; v; q; h; aliqd sup;flūū. v;puta q; c;rtinet; aliq; d;rias accēt;ales. v;puta si d;ffiniat; aial qd ē corp; v;gilās: v; qd ē v;tes somno. pōt; eē esse d;ssio sup;flua c;rtinēdo d;rias subales s; c;rtineat; plures q; debeat. r; tūc erit in min; q; d;ffinitū. v;puta si d;ffiniret; aial p; subam aiata; sensibile gressibile. r; pōt; eē d;ssio nō p;pria q; ē diminuta. r; tūc est d;ssio in plus q; d;ffinitū. v;puta si d;ffiniat; aial qd ē suba aiata. ē. n. hoc in plus q; aial. r; pōt; eē d;ffinitio nō p;pria si sit p; d;rias sup;excellētes r; eas sup;grediētes subas r; q;ditates. v;puta si d;ffiniret; homo vel aial p; actū r; potentias que sunt d;rie transcēdentes subas r; q;ditatem. q; sunt d;rie entis. ideo ait; (aut qd pbibz aut apponere aliqd). i. facere d;ffinitionem sup;flua (aut aliqd auferre). i. facere eam diminutā (aut excellere) vel (excedere subam). i. facere eā p; d;rias transcēdentes. q. d. q; oia ista possent fieri p; diuisionē. Et subdit; q; (hec qdē igit; dem;ant;). i. dimittant; vel vt h; alia s;ra (p;termittant;) su. in via d;ssio. q. d. q; via diuisiua p;termittit; istas c;ditiones. q; nō est ars certa r; determinata q; p; eam nō possit; accipi d;ffinitio sup;flua r; diminuta r; sup;grediens. **C** Dubitaret; for

re aliqui qre diffō p drias trāscēdētes dī trāscēdere subaz
 ¶ Dōm q sicut ē in demfationib⁹ q oīdunt de aliquo
 q est. ita suo mō est de diffinitōib⁹ q oīdunt de se qd est.
 vdem⁹ .n. q in demfationib⁹ oz dare aliqō gen⁹ subyci
 bile circa qō sūt demfationes. si aut accipiant pncipia trā
 scēdētia illō gen⁹ h⁹ pncipia trāscēdētē demfationes
 nec ingredient demfationē f3 subaz. f3 solū fm vītutē. sic
 r circa diffōnes oz dare aliqō gen⁹ p dicabile: cul⁹ dīe trā
 gredim⁹ diffōnē f3 subam. dīe aut trāscēdētes pnt f3
 vītutē ingredi diffōnē. fm subam aut nō debēt ingredi. act⁹
 .n. r potētia ingrediunt diffōnē f3 vītutē. nā q gen⁹ r dria
 faciāt diffōnē vñā. hoc est in vītute act⁹ r potētie. vt qz ge
 nus dicit potētia. r dria actū. dīe g trāscēdētes subaz ge
 neris: vel trāscēdētes ea p q h3 pprie declarari substan
 tia diffinīti nō debēt ingredi diffōnē. diffō g cū sit qd ppuz.
 dīe trāscēdētes dīe trāsgredi subam. qz trāsgrediunt.
 subam diffinīti vel subam generis: in quo h3 esse diffinī
 tū. vel trāsgrediunt subam. qz trāsgrediunt id qō sub
 stātiālī r eētīālī est diffō. qz cū diffō sit subālī qd ppriū
 nō oz esse p drias trāscēdētes. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Contingit aut solvere in accipiendo in eo qō
 qd est omnia r qō est cōsequenter diuisione3
 facere questum prius r nihil relinquere. hoc
 aut necessarium spē est. Indiuīdū. n. oz esse.

¶ Ponit solutionē quozūdam ad rōnes factas r pālī ad
 has duas rōnes vltimas. Circa qō duo fac. qz p ponit h⁹
 solutionē. z eā iprobat r excludit. ibi (S3 fillis tñ) Dicit
 ergo q (rīngit at solvere) su. rōnes factas (in accipēdo
 in eo qō qd ē oīa). i. oēs drias (r qō ē cūr diuisiones face
 re qstū pus) vel vt h3 alia lra pettū pmū. i. circa pncipa
 lier pettū. r circa pncipalī qstū (r nihil relinqre). q. d.
 q arguebāt rōnes pcedētes. qz via diuīsiua forte acceptū
 nō erit diffō. r si erit diffō. nō erit ppria. si accipiant oēs
 dīe. r fiant cūr diuisiones descēdēdo gradatiz vsqz ad qstū
 pncipalī. i. vsqz ad illud qō oz diffinīti. r nihil relinqn
 do de oib⁹ dīntys. r subdit q (hoc aut neciuz est). q. d. q
 sic accipiant dictiōes r nihil relinquat. si hoc fiat neces
 sariū aut ē b. v3. q itētū sit ipsa diffō. ppa. r subdit q (in
 diuīdū. n. spē oz esse) su. illud qō inuenit. q. d. q ipm h
 nentū p talē viā diuīsiuā erit ppa diffō qz erit idicās eēn
 tiā idiuīdue spēi. i. spālīssime spēi. ¶ Deinde cū dicit.

¶ S3 fillis tñ nō iest. f3 si qdē hē aliquo mō co
 gnoscere facit: r hunc qdē nō est incōueniens.

¶ Remouet hui⁹ solutionē. Circa qō duo facit. qz p facit
 qō dēn ē. z qōdā qō supposuerat pbat. ibi (Neqz. n. idu
 cō) Est. n. remotio hui⁹ solutiōis qz via diuīsiua r si iunat
 ad cogscēdū diffōnē. nō tñ fac eā cogscere sillogistice. iō
 aut (f3 tñ fillis nō ē: f3 si vē alio mō cogscere fac) su. qz sillo
 gistice. q. d. q diffō nō ē fillis. i. nō fac cogscere sillogistice:
 f3 faciat cogscere alio r subdit q (r h qdē nō ē incōueni
 ens) q. s. aliqd māifestet alio qz sillogistice. sūt. n. multi
 modi māifestādi pter fillz. ¶ Notādū at q diffinītiō p
 pte nō ē equocoz. r qz latēt equocatiōes in generib⁹. iō
 marie r ppe diffinībilis ē sola spēs spālīssima. rōnē g r
 diffōnē oz eē idiuīduā spē. i. idiuīdue eētīe fm speciē.

¶ Notādū ē q nō ē itētio h. vtz diffō possit eē pficua ad
 cogscēdū diffōnē: f3 itētio ei⁹ ē qre vtz via diuīsiua possit
 sillogizari qō qd est. ¶ Dubitat forte aliqz qz vř q isti
 sufficiēter solūt. saltē ad duas rōes scqntes. nā si viā diuī
 siua necessario ducit i cognitioē3 diffōnis idiuīdue f3 spēs
 r si viā diuīsiua facit talē diffōnē cognoscere. f3 h nō faciat
 sillogistice. Licz ex hoc nō sint solute rōnes pme. viden
 tur tñ solute esse rōnes vltimē q nō faciūt mentionez de

fillo: sed solū de diffōne. oīdūt. n. qz viā diuīsiua acceptum
 poterit eē nō diffō. vel si erit diffō poterit eē nō ppa. hoc
 aut totū sufficiēter ē solutū. qz sp erit diffō ppa si accipiā
 tur oēs dīe donec pueniat ad idiuīduā rōnē specificam.

¶ Dōm q diffō nō est sp generis i ppas drias. f3 aliqñ ē
 subī i accitā. Itēz aliqñ ē p analogiā i drias trāscēdētes
 sic entis in actū r potētia. r mltis alyz modis pnt fieri di
 uisionē f3 qz. vel nō accipiet diffō. vel si accipiet nō tñ
 accipiet ppa. pme g rōnes ccludūt q nllō mō viā sillo
 gistica pōt p diffōnē ccludi diffō. scde aut rōnes sūpre ex
 pte diffōnis arguūt q n qcqd ccludit viā diuīsiua ē diffō.
 r si ē diffō nō oz q sit ppa. bec aut solutio n arguit qz viā
 diuīsiua accipiat ppa diffō. f3 oīdit q pōt fieri talis di
 uisio qz pēā deneniet in ppā diffōnē. ¶ Cōtra g hāc so
 lutionē arguit pps. d. q dato q h ctingeret qz viā diuīsiua
 deuenirem⁹ i ppa3 diffōnē: h tñ nō fieret sillogistice. nō
 g hoc ē d nfm ppositū. cū nos itēdam⁹ pbare qz viā sillo
 gistica p diffōnē nō possit ccludi diffō. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Neqz enim qui iducit fortasse demōstrat: f3
 tamen manifestat aliquid.

¶ Probat qō dixerat. Dixerat. n. qz viā diuīsiua nō facit notū
 aliqd sillogistice. f3 faciat notū alio Circa qō tria fac: f3
 qz triplicr pbat itētū. nā p pbat b put fillis diuīsiu⁹ ppat ad
 inductionē. z put ppat ad fillm ipscm. z put ppat ad
 ipsaz diffōnē. scda ibi (Sillz at) tertia ibi (Dicit. n.) In
 pma pte sic formet rō. Sicut se h3 iductio ad id qō oīdit
 ita r dīsiō: f3 iductio nō demfāt. i. nō sillogizat: f3 alia viā
 oīdit r notū facit. g r dīsiō silr se hēbit. de hac at rōne po
 nūt vītutē medy. d. (Neqz. n. iductio fortassis demfāt). i.
 sillogizat (f3 tñ oīdit aliqd). i. alia viā notū facit. ita su. r
 dīsiō se hēbit. ¶ Notādū aut qz ait fortassis. qz nisi acci
 pian⁹ oīa picularia nō seqt cclō nisi ex suppone. si at ac
 cipiant seqt. nō tñ reseruat ibi ppe forma sillogistica. ac
 ceptis. n. oibus picularib⁹ iductio demfāt. i. ccludit. non
 demfāt. i. sillogizat. Dicendo. n. for. currit. plato currit. g
 oīs hō currit. nō est ibi forma sillogistica. nisi alr reduca
 tur in modū r figurā. ¶ Notādū ē q iductio aliqz noti
 ciā facit. qz ex his q sunt nota sensu pcedit. illa tñ noticia
 nō aggenerat p fillm. qz nō reseruat ibi forma sillogisti
 ca. Inductio ergo aliqd oīdit. f3 nō sillogizat. sic r diuīsiō
 aliqd oīdit: r aliqz noticia facit. Nā postqz scimus q oē
 aīal. vel est rōnale vel ē irrationale. r cogitam⁹ de hōie q
 nō sit irrationalis. r arguimus ipm esse rōnale. Aliqua
 aut fides r aliqua noticia fit in nobis sic arguendo. f3 ista
 fides nō est aggenerata p fillm. qz qz homo sit rōnalis
 nō est cclusum viā sillogistica. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Sillogismuz aut nō dicit ex diuisione dicens
 diffinitionem. sicut. n. in cclusionibus que sine
 medys sunt. Si aliquis dicat quoniam existē
 tibus his necesse est hoc esse ptingit interroga
 re ppter qd sit. r in diuīsiis terminis qd est hō:
 aīal mortale bipes habēs pedes sine pēnis p
 pter qd fm vnamquāqz appositionem.

¶ Probat hoc idē cōparādo fillz diuīsiuū ad fillz sine me
 dio. pōt aut appellari fillus sine medio sillogismus imp
 fectus siue entbimema. vt cuz arguit ex vna ppositione
 vt si diceret. oīs homo. ergo for. bñ seqt. f3 nō sillogistice.
 qz sp restat interrogare quō exite hac pmīssa. i. oīs homo.
 possit ccludi qz for. nō. n. seqt nisi addat qz for. sit homo.
 r in diuīsiōne sp restat interrogare in oī cclusionē. Uñ se
 quitur conclusio. Ideo ait q (dicens). i. cōcludens. vel ve
 nang (diffinītiōnē ex diuīsiōne nō dicit fillm). i. nō facit
 hoc per fillz (sicut i cclusionib⁹ q sunt sine medio) su. nō

Posteriorum

reservat forma sillogistica (vt si aligs dicat qd existitibus bis). i. pmissis (nece e hoc ee). i. dclones. vt sigs diceret existere oi hoie z exite oi asino necesse est ee for. z bunel lu sp (tingit interrogare pp qd sit) qz no reservatur ibi forma sillogistica nec seqt sillogistice nisi addat qd fort. sit ho z qd bunellus sit asin. z subdit qd (z in diuersis terminis). i. in diuissis terminis. vt bz alia lra. i. in terminis siue in diffonibus diuissis. i. acceptis p ditione. vtputa qd est ho aial ronale bipes hns pedes sine penis qsi dicat si ista diffso eet accepta p ditione no eet hoc via sillogistica. qz fm vnaquaqz apponez) tingit interrogare pp quid. **¶** Notandū aut qd sp bis ponit mediū in pmissis. si g ex vna ppone zcludat aliqd. illa dclō dī esse sine medio qz nihil in pmissis ē acceptū bis cū nō sit ibi nisi vna pmissa. **¶** Notādū ē qd dīso q̄tuz ad p̄cessus nō sillogisticū bz silitudine cū dclōne enthimematica. nā sicut i tali cōclusionē arguit ex vno. vt ois hō. g for. ita in dīsonē post q̄ dclusum est sillogistice. qd hō sit rōnalis vel irrōnalis. arguit postea nō sillogistice ex vno tm. z dī nō ē irrōnalis. g est rōnalis. **¶** Notādū ē qd ait fm vnaquaqz appōnē qz dīso venata via diuissua fit ex multis sillis diuissuis. z ex multis appositionibus. z de quolibz appposito fiet interrogatio. **¶** Deinde cum dicit.

¶ Bicit. n. z dīmōstrabit diuissionē sicut opinat qd oē aial aut mortale aut imortale sit. huius alicū oīs rō nō est dīso: quāuis demōstrauerit diuissionē: sed diffinitio nō fillus sit.

¶ Adducit tertiā rōnē sumptā put fillis dīsu. p̄p̄t ad diuissionē ipam. pp qd sciēdū qd fillis dīsu ipsas dīsonem zcludit sillogistice: s̄z alterā p̄tē dīsonis perit z accipit nō sillogistice. bñ. n. seqt qd si oē aial vl est mortale vl imortale cū hō sit aial. qd vel erit mortalis vel imortalis: s̄z zcludere alterā p̄tē qd hō sit mortalis. qz nō ē imortalis nō fit hoc sillogistice. cū g in dīso sit duplex. p̄cessus si formet dīso s̄z p̄cessus sillogisticū erit p̄posita ex oibz diuissioibz. v3. qd hō ē aial mortalis vl imortalis bipes vl nō bipes hns penas vl nō hns: s̄z nlla dīso ē talis. nihil. n. sic diffinit. si at fiat dīso p̄posita nō ex totis dīsonibz. s̄z ex alternis p̄tibz dīsonū. tūc fiet s̄z p̄cessū nō sillogisticū. iō ait qd (dicet. n.) vl (dicit. n. z demōstrabit) vt bz alia translatio (dīsonē sicut opinat qd oē aial aut sit mortale aut imortale). q. d. qd vult venari dīsonē via dīsu: z optinat se bñ sillogicare: bñ mōstrat z bñ sillogicat totā dīsonē: vt qd hō est aial aut mortale aut imortale. z subdit qd (hō at rō nō ē dīso). nā nlla dīso accipit vtrāqz p̄tē diuissiois: s̄z alterā tm. z subdit q̄re (quīs mōstrat dīsonē). i. quīs zcluderit sillogistice totā dīsonē (s̄z cū dīso) que s̄z accipit alteras p̄tes dīsonis (nō fit p fillz) vel (nō fit fillz dīso). i. vt habeat dīso. **¶** Notādū tñ qd textus alig bñt ablatiuū q̄re quīs mōstrauerit dīsonē. z ex b̄z forte iisurreperūt vary modi exponēdi hāc lraz. s̄z vt p3 ex alia translatioe ibi d3 ēē accusatiū. z certū ē qd fillis diuissiuus mōstrat sillogistice z zcludit totā diuissionē. alterā tm p̄tē zcludit nō sillogistice. z iō dīso q̄ sumit ex alternis p̄tibz nō fit sillogistice p fillm diuissiuū. **¶** Notandū ē qd cuz dīso debeat nos certificare de nā diffinitio: nulla dīso ē tal rō qd accipiat vtrāqz p̄tē dīsonis. qz tūc nō certificaret nos de nā diffinitio. si. n. hō sic diffinitet qd est aial. vel nō ē aial. mortale vl imortale. penatū vl sine penis. nihil certū haberem de hoie. aliqd g mōstrat z zcludit sillogistice fillus diuissiuus qz zcludit totā diuissionē. diffinitio nez tm ipsam non concludit sillogistice.

cap. 6.

¶ Sed vtz sit demōstrare qd quid est fm sub-

stantiam ex suppositione accipiēte qd qd erat esse. qd est ex bis q sunt in eo quod qd est proprius. hec aut in eo qd qd est sola z proprium omne hoc enim esse est illi.

¶ Postq̄ p̄hs oñdit qd dīso nō possit zcludi sillogistice p fillm reduplicatiuū nec p diuissiuū. In pte ista vt dicebatur oñdit qd nō possit hoc fieri p fillm diffinitiuū. Appellat aut fillis diffinitiuū fillis vtes dīsonē vl assumēs dīsonē ad p̄bādū aliqd. sicut reduplicatiū vtes z assumēs reduplicatiōne z dīsu dīsonē. tūc g p fillz diffinitiuū zcludetur dīso si fillis assumat dīso ad zcludēdū dīsonē. qd duplici via fieri p̄t. p̄mo si accipiat dīso s̄z itētiōnes scōas. vt si accipet dīso ipsi dīsonis q̄ tradita ē in arte diffinitio. v3. qd d3 stare ex gñe z dīntys vl qd d3 ēē p̄p̄a z p̄dicari i qd. b. n. mō diffinit dīso p q̄sdā itētiōnes scōas z cōes de qb̄ se itromittit logic. Nā gen dīa p̄p̄iū z talia scōas itētiōnes nominat. hoc g mō diceret aliqs qd p̄t dīso p̄bari de diffinitio. vtputa dīso hois de hoie. qz qd ē p̄p̄iū hois z p̄dicat in qd de ipso ē dīso ei. aial rōnale mortale bipes ē hō. g rē. b p hāc dīsonē dīsonis. v3. dīso qz ē p̄p̄iū z p̄dicat in qd. zcluda ē dīso hois de hoie. posset aut zq vellet accipere alia dīsonē dīsonis. v3. qd dīso ē p̄tās ex gñe z dīntys zstitutiōibz ip̄z. z tūc formet sic fillis. qd d3 stat ex gñe z dīntys zstitutiōibz hoies ē dīso hois. aial mortale bipes ē hō. g rē. vno g mō fillis diffinitiuū. i. fillis assumēs dīsonē ad zcludēdū dīsonē de diffinitio sit. si accipiat dīso diffinitiois. z hoc fm q̄dam intentiones scōas. nā ipsa diffinitio nō p̄t diffinitio nisi logice p q̄sdā itētiōnes cōes z scōas. nam z dīso est nomen scōe intentionis. z hoc p̄t fieri si accipiat dīso ipsius diffinitio. vtputa si p vna dīsonē p̄barē alia dīso. z hoc potissime erit scōm intentiones p̄mas. qd dupl p̄t fieri. vel fm intentionē p̄positā. vtputa. si albu beret duas dīsones. z p vna zcluderet alia: s̄z ex qd de hac via esset repetere qd fuit dcm in fillis reduplicatiū. Ibiens oñsum fuit vtrū eēt pole p vna dīsonē aliau rei zcludere alia dīsonē fm qd huius de eadē. Alio hoc fieri p̄t p dīsonē oppositā. vtputa si p dīsonē datā de nigro zcluderet p̄p̄ia dīso albi de ipso albo. vt si qz color zgregati ures est dīso nigri. ex hoc zcluderet qd color dīgregatiū esset dīso albi. Duo g facit p̄hs. qz p̄ oñdit qd nō p̄t concludi dīso de diffinitio p fillm diffinitiuū assumētē dīsonem oppositā diffinitio ibi (Et si ex dītiōe) Circa p̄mū duo facit. qz p̄mo. i. struit nos quō debeat accipi dīso diffinitiois. z declarat p h̄z dīsonē qd non possit zcludi dīso de diffinitio. ibi (Aut itez accipit) Dicit g (S̄z vtz sit demōstrare qd qd). i. dīsonē (fm subam). i. fm subales dīsonē ei (ex dītiōe). i. ex suppone (accipiēte qd quid erat esse) su. ipsius dīsonis (qd ē ex bis q̄ sūt in eo qd qd. z ex p̄p̄ys). q. d. qd hoc est qd qd erat eē ipsius dīsonis. z hec ē dīso dīsonis. v3. qd dīso ē ex bis q̄ sūt i eo qd qd. z ex p̄p̄ys. z subdit qd (oē hoc). i. totū hoc. v3. qd ē (in eo qd qd. z ē p̄p̄iū. sola) su. dīso h3 ista duo. vel sola h3 hoc totū. z subdit qd (hoc). v3. esse in qd z ēē p̄p̄iū (ēē illi). i. est dīso ipsi dīsoni. **¶** Notādū aut qd cū oñsum sit qd nec p fillm reduplicatiuū nec p diuissionē possit sillogistice zcludi dīso fm qd ē huius. de ipso diffinitio q̄rit hic p̄hs. vtz ex dītiōne. i. ex suppone supponēdo qd ipsa dīso habeat dīsonem. vtz sit. i. tingat accipiēte talē dīsonē de monstrare qd qd ē fm subaz. i. qd qd est h3 qd qd est. vel qd qd est h3 subaz. i. qd qd est indicat subam. vl qd qd est fm substitiā. i. fm suā diffinitionē subalem. vtz. i. diffinitio fm suā diffinitionem essentialē. i. p̄p̄iam possit de diffinitio demōstrari. i. sillogicare. accipit. n. ibi demōstrari large

pro ipsa sillogicatione. ¶ Deinde cum dicitur. ¶ Aut itez accepit qd qd erat ee z in hoc neces se enim est p medium monstrare.

¶ Probat qd hoc no bn fiat. circa qd duo facit fm qd du plr pbat intetu ibi (Ampli' sicut) Dicit g (Aut itez acce pit qd qd erat ee). q. d. qd si p diffone diffonis cludatur diffi de diffinito. itez accipit qd qd erat ee. i. petii ibi qd est in pncipio. z subdit qd (in hoc). i. mo sillogica dl (nece est mstrare) su. diffone (p mediu) su. qd e ipa diffi. mo strabit g diffi p diffone. qd qd est p qd qd e. qre petii ibi pncipiu. ¶ Dubitatz forte aliqs. vtz si pbat diffi sit ibi petio pncipy. z p qrimus hoc de diffone ipsius diffiniti. z postea de diffone ipsi' diffonis. v. n. q. p vna diffonem ipsius diffiniti abiqz petioone possit pbari alia. na vt di cebat in pmo. diffinitio vel est demfationis pncipiu vel demfationis. zlo. vel tota demfatio positioe differens. cu g no sit petio pncipy p pncipiu cludere. z clone ex q aliqua diffi se bz vt demfationis pncipiu. aliq vo vt de mationis. zlo. no est incoueniens p vna diffone. z clude re alia. ¶ Ddm qd ex vbis Aris. pma facie pot solui ad q/ sit. na no negat pbs qn p diffone diffi cludi possit. sed no pot cludi diffi in eo qd diffi. vt si def de ira duplex diffi. vna malis q est demfationis. zlo. vtputa q ira est accensio sanguinis. alia formalis que est demfatiois pnc ipiu. vt q ira est pp appetitu doloris in inimicu siue in d nu. z cludet. n. vna diffi p alia. sz no in eo qd diffi. Sz pra hoc stati obyciet. qz si p diffinitione pt cludi diffi sine petioe pncipy. g p diffone accepta in eo qd diffi po terit cludi sine petioe pncipy diffi in eo qd diffi. si. n. simplr cocludat simplr sine petitione no vr ro qre redup licariu no possit cludere reduplicatiu et sine petio/ ne. pp qd sciedu q duplr pot b solui. p diffi no pot co cludi in eo qd diffinitio. nisi de diffinito tm. si g in zclone simplr cludet diffinitio de diffinito. forte hret aliq ap parentia qd possit cludi diffi in eo qd diffi. sz no cludi/ tur diffi de diffinito. sz de eo de quo cludit diffinitu. vt si ira bz duas diffones. vna dicete qd. alia pp qd. vel vna malis. alia formalis. cu ira sit passio irati. sic ira pot cludi de irato p diffone dicete pp qd ire. ita z diffi dicens quid ire. vel diffi mal' cludet de ipso irato de q cludit ipm diffinitu qd est ira. z b pillā eade diffone dicete pp quid. p hac. n. z eade diffone vz. pappetere dolore in aduerfa/ rio cludet de irato ira q est qda diffinitu. z eodez mo poterit cludi accensio sanguinis circa cor q est diffi ei'. g in hoc stat hec solutio qd in demfationib' no cludit dif finitio passionis de ipsa passione vel de ipso diffinito. sed de subo. vt diffi ire de irato. no g possumus arguere qd si sic cludit diffi p diffinitione fm zclusiones simplicem qd possit cludi fm qd diffinitio z fm zclusionē reduplica tam. qz diffinitio fm qd diffi non pot cludi de diffinito ipso. sz hoc bz calumnia. qz no vr inconueniens qd diffini tio malis. i. diffinitio cui imponitur necessitas cludatur de ipso diffinito p diffinitione formalr. i. per diffinitiones im ponetes necessitate. vt qz finis iponit necitate mae. z alijs cais. diffi data p sine erit formalis respcu diuz alia/ ru diffinitionu. si g detur de serra duplex diffinitio. vna formalis data p sine. vtputa qz serra est instrumetu ad se candu dura. alia malis. vtputa qz serra est instrm ferreu z dentatu. pbabit de ipso diffinito vt de serra hec diffini tio malis q sit qd ferreu z dentatu p hac diffinitione for malr qz est instrm ad secadu dura. ppter hoc odm est afr qd dato vtz esse qd of. non tm valet si via simplicis diffini tio vna sine petitione pncipy potest cludere diffinitione altam qd possit eam concludere sine petitione pncipy in

eo qd diffinitio. Na vt patebit no est eade ratio de zclusio ne simplici z reduplicata. ¶ Ulterius forte dubitaret ali qs si diffinitio vna potest cludi de diffinito p diffinitio ne alia. qre diffinitio in eo qd diffinitio no pot cludi. si. n. simplr se bz ad simplr. qre et reduplicatu no sic se habz ad reduplicatu. ¶ Ddm qd pmo oñdemus qd diffi in eo qd diffinitio no possit concludi de diffinito sine petitione pncipy. Scdo soluem' ad forma' arguedi. z oñdemus qd reduplicatu no se bz ad reduplicatu. sic simplr ad simplr qz zmittit ibi falla accidetis. Na si eodem mo sumeret simplr ad simplr tuc simplr no iferret simplr sine petio ne pncipy. vt reduplicatu sine tali petioe. Propter pmu sciedu qd si diffinitio fm qd diffinitio iferet de diffinito sz qd diffinitio oz qz in pmissis vt patuit accipiat diffini tio. si g diffinitio cludit de diffinito sz qd hui'. vel b erit: sub qda rone genali vtputa qd no cludat plus zclo nisi qd illa sit diffinitio diffiniti. no aut cludat qd sit diffini tio talis. vtputa qd sit formalis vel malis vel data p talez cam. vel per tale sz vt dicebat diffinitio fm qd huius. zclu det de diffinito sub qda rone generali. cu ergo z in pmissi sis accipiat diffinitio in eo qd diffinitio z in ratione gnali. diffinitionis oes diffinitiones zueniat. no erit magis notu fm hac rone generale qd id qd sumit in pmissis sit dif finitio in eo qd diffinitio qd id qd in zclone cocludit. sz co stat qd pbare aliqd p eque notu e petere. g hoc fieri no pot sine petitione. Sz dices qd hoc no erit fm rationem gene ralem sed fm ratione spalem. vt sicut diffinitio formalis simplr supra dz esse notior qz malis ita diffinitio formal sumpta cu reduplicacione. vt in eo qd talis diffinitio erit notior qz diffinitio mal' cu reduplicacione accepta. hoc er go modo dicet aduersarius pot cocludi diffinitio in eo qd diffinitio. z p qd notius. vt p diffone formalis fm qd diffi nitio cocludat diffinitio malis fm qd huius. sz b fieri no pot: na tanta vis est in reduplicacione. z reduplicatio ita restringit modu consideradi. vt no possit alr cludi redup licatu in coclone qz eo mo quo reduplicatu est acceptu in pmissis. vt si arguat sic. triangulus in eo qd triangulus bz tres. ysocheles est triangulus. non poterit cludi qd ysoche les in eo qd ysocheles heat tres. sed in eo qd triangulus. nec alr poterit inferri reduplicatio in coclone. nisi vt accepta e in pmissis. sz no est ita de illatione simplici. Infert. n. sz illatione simplice hre tres de ysochele p triangulum non obstate qd hec passio non sic copetit ysocheli vt triangulo. si g diffinitio vt diffinitio debet cocludi de aliquo diffini to opz qz z reduplicatio eodem mo supra sit in pmissis si cut in zclone. qd sine petitione fieri no poterit. Dicem' g qd si diffinitio fm qd huius dz cludi de aliquo fm rone generale oz qd in pmissis de illo eode accipiat diffi sz qd diffinitio fm rationem gnale. si vo debeat cludi fm ra tionē speciale. vt puta. in eo qd diffi talis. oz qz z in pmissi sis sumat diffi de illo eode fm eade rone speciale. non g erit magis notum vnum qz aliud siue fm rone gnalem siue spales hoc fiat. pbabit g idē p idē. siue eque notu pereq notu. qd sine petioe fieri non pot. diffi ergo formalis sz illatione simplice pot iferre diffinitione ma teriale. sicut triangulus fm illatione simplice pot infer re hre tres de ysochele. sz diffinitio formalis in eo qd for malis non potest inferre diffinitionem malem fm qd est materialis. sz si inferret eaz. ex vi sillogistica inferret eaz cum hac reduplicacione in eo qd formalis. sicut triangulus in eo qd triangulus non inferret habere tres de ysochele in eo qd ysocheles. sed in eo qd triangulus. non ergo potest inferri diffinitio malis in eo qd malis. nisi per diffinitio nem oimode supra. vt pz sine petitione fieri non pot. dif finitio. n. in eo qd diffinitio non potest inferri pro aliquo

vno nisi fm illū modū fm quem est diffinitio: vt mālis fm q mālis. formalis fm q formalis. Dicere aut q ife ratur diffō mālis cū hac reduplicatiōe. vt formalis. hoc nō est inferre eā vt est diffō. s; vt nō ē diffō. diffō ergo vt diffō inferri nō pōt nisi penit' eodē mō accipiat hic in p̄missis 7 in cōlone. erit ḡ ibi apta petitiō. ¶ Ad formā at̄ arguēdi de simplr ad simplr dici d; q; si eodē mō accipe res diffō simplr in p̄missis sicut h; illationē simplicē ifer tur in cōlone. sic eodē mō d; accipe reduplicatū in p̄missis sicut in cōlone cōcludit. nō posset simplr sine petitione inferre. sicut nec reduplicatū. nā tūc eodem mō sumeret simplr diffinitio in p̄missis 7 in cōlone qm̄ p̄ diffōne for malē eodē mō sumptā inferret formalis eodē mō acce pta. 7 per malē mālis: qd nō fieret sine petitione. ¶ Ulte rius postq; dubitauimus quō diffō possit inferri de diffi nito p̄ diffōne diffiniti. Dubitaret forte aliqs. vt ruz diffō fm q; huius sine petitione principy possit inferri de diffi nito per diffōne diffōnis. ¶ Dm̄ q; nihil est aliud hoc esse diffōne huius q; eē p̄p̄iū subale eius. Nā duplex est p̄p̄uz accitale: vt p̄ se passio. 7 substantiale vt diffō. si ḡ hec sit diffō diffinitionis qd est qdā p̄p̄iū subale rei. vel qd idē est: qd p̄dicat in qd de re. 7 est p̄p̄iū rei. q; ḡ sic est idē erit q̄rere vtz. a. sit diffō de. b. 7 vtz sit p̄p̄iū subale eius. p̄bare ḡ q; sit diffō de. b. p̄ hoc qd est p̄p̄iū subale ei' est p̄bare q; a. est diffō de. b. idē ergo p̄ idem. quare non po terit p̄bari diffō de diffinito per diffōne diffōnis nisi pro bet idē p̄ idē. 7 p̄ h; nisi petat p̄n^m. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius sicut nec in sillo accipitur qd est sillogizare. semp enim aut tota aut pars est ppo sitio ex qbus est sillogismus. sic nec quod qd erat esse opz inesse sillogismo.

¶ Adducit scōdam rōne sumptā p̄ file i silis. Circa qd tria facit. q; p̄ponit h; rōne. yz. q; nō d; accipi diffō diffō nis ad sillogizādū diffōne: sic nō accipit diffō silli in sillo. vel ad sillogizādū silz. 2° ondit ad qd valet accipere h; rōnes. 3° ex his q; dixerat: cōcludit itentū. scōa ibi (S; seoz sum) 3^a ibi (Quare necesse est) Dicit ḡ (Ampli' sic nec in sillo accipit qd est sillogizare). i. diffō sillogismi. 7 subdit q; (Semp. n. aut tota aut ps est p̄p̄o ex qbus est sillus) .q. d. q; hec est diffō silli q; vna p̄p̄o vt maior se hēet vt totū. alia vt minor se habeat vt ps: p̄ hāc. n. diffōne silli n̄ accipim' in sillo cū sillogizamus. nec accipim' eā ad sillo gicandū silim. 7 subdit q; (sic nec qd qd eē). i. nec diffō ne diffōnis (oz eē i sillo) su. ad sillogizādū diffōne. ¶ Du bitaret forte aliqs. vtz possemus p̄bare sillogistice silim per diffōne silli. 7 vt q; sic. possemus. n. quēlibz silim sillo gistice p̄bare silim eē p̄ diffōne silli. Sieret. n. talis silis. gēqd stat ex duab' p̄p̄onibus quarū vna est totū alia vt pars illud est silis: qlibz sillogismus est h; ergo rē. ¶ Di cendū q; diffinire silim spectat ad artificē generalē. vt pu ta ad dyalecticū q; of generalis. q; negociat circa cōmu nia qdam. 7 circa quāsdā cōes diffōnes. ad ipm̄ ergo spe ctat diffinire sillogismū q; dat artē de sillo. ars aut d; esse generalis. 7 nō d; supponere aliquem silim. Si ergo dya lecticus hoc modo vellet p̄bare de aliqua argumentatio ne q; sit sillogismus accipiēdo diffinitionē sillogismi. 7 cōcludēdo sillogistice de illa argumentatione q; sit sil logismus. p̄bare sillogismū supponēdo silim. hoc ergo esset simile sicut si aliquis vellet negare loquelaz esse. qd nō posset facere nisi p̄ loquelā. negādo ergo loquelaz cōe deret loquelā. sic si qs vellet p̄bare sillogismū sillogistice per diffinitionē silli. p̄bare silim supponēdo sillogismū. q; sillogizaret sillogismū. sicut ergo ad manifestandū q; aliqua argumētatio sit silis non debemus hoc facere sil

logistice p̄ diffinitionē silli. sic ad p̄bandū rōne alligant esse diffinitionē nō debemus hoc sillogizare per diffini tionē diffōnis. q; tunc p̄bandō diffinitionez poneremus diffinitionem. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Sed seozsum hoc appositis esse. Et ad dubi tantem sillogizati est aut nō est obuiare: quonias hoc. n. erit silis 7 adhuc neq; quod quid erat esse sillogizatus est qm̄ vtiq; hoc suppositum erat nobis qd quid erat esse.

¶ Ondit ad qd valent h; rōnes. vel h; diffōnes dicēs (S; seozsum h; appositis) vel (a positis esse) vt h; alia lra. q. d. hoc. i. diffō diffōnis (7) diffō silli d; esse in mēte seozsum separata a positis. i. ab his que ponunt in sillo 7 in sillo. 7 per talē diffōne silli (ad dubitatē). i. cōtra dubitantiē vtz (sillogizati est. aut nō est d; dicere). i. obuiare 7 instare sil bi. 7 ondere ei per diffōne sillogismi (qm̄ hic est silis. 7 adhuc neq; quod qd erat esse sillogizati). i. cōtra negan tem sillogizatam esse diffinitionē. su. debemus similr cō tradicere 7 obuiare 7 ondere per diffōnem diffinitionis q; id qd est sillogizati est diffō. ¶ Dubitaret forte aliqs quō rōnez silli 7 diffōnis debemus habere seozsum. 7 quō hoc valet cōtra obuiantes. ¶ Dicendum q; diffō diffini tionis 7 diffinitio sillogismi deseruiunt ad duo. vt p; ex textu. primo ad regulandum nos. nam ex hoc q; habem us in mēte diffōnem sillogismi q; d; esse ex p̄positio nibus habentibus se vt totū 7 vt pars: regulamur in sillo gicando vt nō deficiamus in forma sillogistica. sic et p̄ diffinitionē diffōnis in mēte habitā regulamur ne deti ciamus in diffinendo. 7 q̄tum ad hoc ait. q; hoc. i. tam diffō diffōnis q; silli d; esse in mēte seozsum a positis vt h; alia translatio. i. ab his que ponunt tā in diffōne q; in sillogismo. vt si vellem examinare. vtz aial bipes sit bo na diffō hois. deberē rōne diffōnis habere seozsum in mē te. i. separatim ab his que posita sunt in diffōne data. 7 p̄ rōnem diffōnis in mēte examinare diffōnem datam. vel vt translatio nostra h; hoc. i. diffō diffōnis esse. su. d; in mēte appositis. i. additis su. his que ponunt in diffōne data. nam semp regulatū d; apponi. i. addi vel coniungi ipsi regule vt videat an sit cōfōrme. ergo rōni quā habem us seozsum in mēte de diffōne quasi cuiqdā regule de bemus apponere. i. adiungere ea q; sunt in quacūq; diffi nitione data. 7 p̄ hoc examinare an sit bñ data. 7 qd dictū est de diffōne diffōnis itelligēdū est de diffōne silli. 7 dif finitio tam silli q; diffinitionis valet ad obuiantem. i. d; obuiantē. nā si quis obuiaret de aliquo sillo q; esset silis vel de aliqua diffōne q; esset diffinitio. possemus ei cō tradicere per rationez taz silli q; diffōnis. Dicemus ergo q; sicut principia non possunt p̄bari simplr sine petitiō ne principy. possunt tñ p̄bari apud hunc vel apud illum sic per diffōne diffōnis nō potest simplr p̄bari diffinitio. q; tunc probaremus diffōnem supponēdo diffinitionē. nam 7 principia non possunt p̄bari nisi supponēdo p̄ cipia. nam si probas principia per seipsa p̄bas principia supponēdo principia. si autem p̄bas ea per principia cum principia presupponant principia. adhuc probat principia supponēdo principia. p̄cipia ergo nō possunt probari simplr. sic nec diffō per suam diffōnem simplici ter probabitur. apud hunc tamen obuiantem nobis 7 ne gantem diffōnem dataz bonā esse per rationē diffōnis. possemus igitur sibi tradicere. quare aut diffinitio diffi nitionis non simplr p̄bat ipsam p; per supius dicta. nā; non magis notū est aial bipes constare ex p̄prio genere 7 ex p̄pria ofia hois q; eā esse p̄p̄iā diffōne hois. ¶ Ulte rius forte dubitaret aliqs quare tales rōnes debem' bñ

scilicet. **C** Dicitur quod secundum comē. in. z. meta. non bonus est querere simul sciam et modum sciendi. hinc enim ratione diffinitionis et ratione scilicet pertinet ad modum sciendi. formare autem proprios filios de rebus scitis et proprias diffinitiones de scibilibus pertinet ad sciam. scilicet. **C** Dicitur quod et plus debemus addiscere logicam et cognoscere quod sit ratio scilicet scilicet: et quod sit ratio diffinitionis. et has rationes debemus habere in mente. et postea quando venimus ad scias species per rationes illas quas didicimus in logica quae est modus sciendi: debemus examinare diffinitiones proprias et scilicet logicas quos formamus de scibilibus. **P**rima ergo ratio. v. g. petitur ibi id quod est in principio deseruit si credatur quod per diffinitionem diffinitionis aggeneret in nobis sciam. ut credimus per hoc scire quod diffinitio sit cuiuslibet diffinitio. rationes. n. illas rationes traditas in logica. quod diffinitio est quod proprium et predicat in quod non aggenerat in nobis sciam: sed opinio. ex hoc. n. nisi plus sciamus non poterimus scire de hinc que sit diffinitio eius: nec de aliquo alio aiali. sed poterimus forte ex hoc habere aliquam opinionem. simpliciter tamen nescimus. nam sciamus quod diffinitio debeat consistere ex proprio genere et ex propria diffinitione. non tamen per hoc est nobis notum proprium genus: nec propria diffinitione hinc. nec est magis notum nobis quod aial bipes consistat ex proprio genere nec ex propria diffinitione hinc quod sit diffinitio eius. ergo sic arguendo petitur principium. **S**ecunda autem ratio quod debemus talia habere scilicet scilicet sciamus et per ea obviare alijs deseruit nobis si per diffinitionem diffinitionis non credamus ex hoc habere sciam. ut ex hoc sciamus cognoscere diffinitionem cuiuslibet diffinitio. sed ex hoc credamus ide habere quaedam modum sciendi. quod si sic est tunc deberemus habere scilicet sciam in mente: et per hoc examinare diffinitionem. nam modus sciendi scilicet non faciat sciam: multum tamen iuuat ad sciam. **L**ogica. n. in qua traditur modus sciendi et rationes ille rationes quas addiscimus in logica: scilicet non sufficiat ad aggenerandum sciam: multum tamen regulat nos in acquisitione scie: et multum iuuat nos ad examinandum ea quae dicitur in scientijs. tales ergo rationes rationes simpliciter non probant. possumus tamen per eas nos regulare et per illas huic vel illi obuiantur. **D**icere. plus enim latet ut per de veritate in his dictis phisicis quae superficies textus ostendit. **C** Deinde cum dicit.

Quare necesse est sine eo quod quid erat fillogismus. aut quod quid erat fillogizare aliquid.

Ex his que dixerat concludit intentum. d. **Q**uare necesse est sine eo quod quid est fillogismus. i. sine diffinitione fillogismi. (aut) su. sine eo quod est (quod quid erat esse). i. sine diffinitione fillogizationis (fillogizare aliquid). q. d. quod non debemus fillogizare aliquid. i. pbare fillogistice de aliquo quod sit diffinitio per diffinitionem diffinitionis. nec debemus pbare fillogistice de aliquo quod sit fillogismus per diffinitionem fillogismi. loquendo de pbatione simpliciter. possumus autem pbare per hoc vel obviare huic vel illi scilicet non simpliciter. **N**otandum autem quod cum fillogistice per diffinitionem diffinitionis pbamus diffinitionem. ibi est considerare duo. v. g. diffinitionem diffinitionis que assumitur. et forma fillogistica in qua talis diffinitio ordinatur. quare sicut volumus facere fidem de diffinitione per diffinitionem eius. ita cum forma fillogistica currat ad hoc pbandum debemus facere simili modo fidem de forma fillogistica per diffinitionem fillogismi. sed cum non debeat pbare fillogistice fillogismus per diffinitionem eius pari ratione non debebit pbare fillogistice diffinitio de diffinitione ipsius. **C** Deinde cum dicit.

Et si ex conditione autem demonstratur ut si malo inest diuisibile esse: in contrario autem contrarium esse in quibuscumque est aliquid contrarium: bonum autem malo contrarium est. et indiuisibile diuisibile est itaque boni esse quod indiuisibile esse.

Dicitur quod non debet pbare. diffinitio per diffinitionem diffinitio.

accipiendo diffinitionem oppositam. ut non potest pbare aliquid esse diffinitionem boni per diffinitionem mali. **C**irca quod duo facit. quod primo proponit quod intendit. scilicet manifestat propositum. ibi. **D**icitur. n. accipiens. **D**icitur ergo. **E**t si ex conditione autem. i. ex suppositione. i. supponendo diffinitionem vnius contrarium. (demonstrat) sup. diffinitionem alterius contrarium. vel de alio contrario. (ut. si. si malo inest diuisibile esse). i. si ista est diffinitio mali. esse quod diuisibile (in contrario autem contrarium esse in quibuscumque est contrarium. bonum autem est malo contrarium et indiuisibile) est contrarium (diuisibile) quod sic est (boni esse). i. diffinitio boni indiuisibile. i. erit (esse quod indiuisibile). q. d. quod in quibuscumque est contrarium hec est regula generalis. quod semper in contrario est contrarium. si ergo bonum et malum sunt contraria. et diuisibile et indiuisibile contrariantur. si esse diuisibile est diffinitio mali contrarium erit diffinitio contrarium. i. esse indiuisibile erit diffinitio boni. **N**otandum autem quod in hoc exemplo loquitur philosophus modo platonico. **P**osuit enim plato quod vnum quod auertit cum ente erat idem cum vno: quod est principium numeri. ideo posuit numeros esse subas rerum. **E**t quod defectus incipit in recessu a simplici et ab unitate: posuit quod idem erat essentia unitatis et bonitatis. et idem essentia mali et diuisibilitatis. supponendo ergo quod esse diuisibile predicet de malo in eo quod diffinitio concludet quod esse indiuisibile predicet de bono in eo quod diffinitio. poterit ergo pbare de aliquo proposito diffinitio in eo quod diffinitio supponendo diffinitionem oppositam. habet tamen quod hic dicitur bonum intellectum secundum veritatem. quod simplex habet rationem boni. et diuisus secundum quod huius habet rationem mali. **C** Deinde cum dicit.

Et enim hoc accipiens quod quod erat esse demonstrat. **A**ccipe autem ad demonstrandum quod quod erat esse alterum tamen sit. **E**t enim in demonstrationibus est: quoniam est hoc de hoc. sed non ipsum neque cuius eadem ratio et conuertitur.

Probat quod non possit hoc modo pbare diffinitio de diffinitio. **C**irca quod duo facit. quod primo pbat hoc per rationem pbationem ad ipsam diffinitionem. scilicet per rationem rationem tamen ad diffinitionem quae ad diuisione. ibi. **A**d utrosque. **D**icitur ergo. **A**ccipiens. n. diffinitionem demonstrat quod quod erat esse. i. demonstrat diffinitionem. q. d. quod talis pbatio non est competens. quod petit. pbat enim diffinitionem per diffinitionem. **E**t quod posset aliquid dicere quod hoc potest fieri quod concludatur diffinitio per diffinitionem. ideo subdit. quod accipere autem ad demonstrandum quod quid erat esse quasi dicat quod possumus accipere quod quid erat esse. i. diffinitionem tanquam medium ad demonstrandum aliquid (alterum tantum sit) vel ut habet alia litera et melius alterum tamen sit. i. ita tamen quod medium acceptum sit quid alterum ab eo quod concluditur. et subdit. quod (et enim in demonstrationibus est) sup. ostendere per medium quod est diffinitio. (quonia est hoc de hoc). i. passio vel diffinitio passionis predicat de subiecto (sed non ipsum). i. sed non est idem ipsum medium quod conclusio. (neque est) sup. ipsum medium id (cuius est ipsa ratio eadem) quasi dicat quod ipsum medium non debet esse eiusdem rationis cum ipso conclusio. ita quod non sit magis notum sed sit eque vel eodem modo notum medium sicut conclusio. et subdit. (et conuertitur) id est hoc posito sequitur quod medium conuertatur. quod non debet fieri. non enim debet esse medium id quod conuertitur cum conclusione. ita quod eque bene possit per conclusum ostendi medium. sicut econtra. tunc ergo est suppleta ratio quod cum per diffinitionem vnius contrarium possit eque bene ostendi diffinitio alterius contrarium. sicut econverso: vel cum non sit magis notum quod diuisibile sit diffinitio mali quam indiuisibile boni. nec econverso non poterit per vnum ostendi aliud. **C** Deinde cum dicit.

CAd utroq; aut fm diffinitione demfantes
 ⁊ ad sic fillm est eadē oppō: ppter qd erit hō
 aial bipes gressibile. sed nō aial ⁊ bipes. ex ac-
 ceptis. n. nec vna necessitas est vnu fieri. qd p-
 dicat. s; ac si hō idē eēt ⁊ grāmatic⁹ ⁊ music⁹.

CAdducit aliam rationē cōem tam ad diffinitionē q̄ ad
 dīfionē. di. (ad utroq; .i. ad utroq; fillos vel ad vtra-
 q; vias ⁊ fm diuisione demfante ⁊ ad fillm sic). v; fm
 dīfionē (eadē oppositio). i. idē modus arguēdi ⁊ vtriq; .
 v; (pp qd est hō aial bipes gressibile: s; nō aial ⁊ bipes)
 q. d. q. nec via diuisiua. nec via accipiens q̄ cōpetūt ōrio
 ⁊cludit dīfionē esse qd vnu. vñ nō magis cōcludit hoiez
 esse aial bipes. q̄ aial ⁊ bipes. ⁊ subdit q̄ (ex acceptis. n.
 nec vna necitas est vnu fieri qd p̄dicat. s; vtiq; (sic hō
 idē erit grāmaticus ⁊ music⁹). q. d. q. dīfō dicit qd vnu.
 nulla aut istaz viay ⁊cludit q̄ id qd p̄dicat sit qd vnu.
 ergo nulla talis via ⁊cludit q̄ id qd p̄dicat sit dīfō in eo
 qd dīfō. **C**Dubitaret forte aliq; q; vī falsum q̄ via di-
 uisiua nō ⁊cludat dīfionē esse qd vnu. nā si fiat diuisiōes
 fm dīas subales dīfō accepta de necitate dicit qd vnu.

CRursus ⁊ via dīfinitiuā. accipiendo dīfionē ⁊ rary
 hoc idē fiet. nā si dīfō ⁊ rary dicit qd vnu o; q; ⁊ raria
 dīfinitio dicat qd vnu. **C**Dicēdū q̄ nulla via cōcludit
 dīfō esse qd vnu ⁊ qd dī de diuisione per dīas eētiales.
 dicit d; q; dīa eētialis bñ facit vnu cū eo cuius est dīa.
 sed q̄ fiat hoc mō vnu hoc nō h̄r ex diuisione in eo q; di-
 uisio: sed ex eo q; diuisio h; esse circa talē māz. diuisio. n.
 fm q; b; pōt fieri ⁊ p dīas eētiales: ⁊ p accidentales.
 via ergo diuisiua cū possit fieri diuisio vtroq; mō nō ma-
 gis h̄r ex acceptis per diuisione q̄ hō sit aial bipes: q̄ q̄
 sit aial ⁊ bipes. i. nō magis h̄r q̄ aial ⁊ bipes dicāt plures
 actus. ⁊ sint vnu per accūs. sic. n. acceptū per diuisionem
 poterit esse vnu per accūs. sicut hō est vnu per accūs cum
 grāmatico ⁊ musico. Quod vō addebant de dīfinitione
 ⁊ rary dicit d; q; nō magis notum est q̄ esse diuisibile sit
 dīfinitio mali q̄ q̄ induisibile boni. arguere. n. q; in oī-
 bus habentibus ⁊ rary sp est ⁊ rary in cōtrario. ita
 valz in eētialibus sicut in accūtalibus. dū tñ sint per se
 accūtia. ⁊ tali via arguere rōne modi arguēdi q̄ accepte
 sint dīe eētiales nō erit nobis magis notū q̄ acciden-
 tales. poterit. n. hoc innotescere nobis alia via: s; ipse mo-
 dus arguēdi nihil nobis de hoc patefaciet. ex ipso ergo
 mō arguēdi nō magis habebitur q̄ ⁊clusa dīfinitio sit
 qd vnum q̄ q; quid plura. Valz ergo hec obiectio. q; nec
 via diuisiua. nec dīfinitiuā ⁊cludat dīfinitionē vt dīfinitio.
 q; dīfinitio vt dīfō est qd vnu. ex neutra aut via suf-
 ficienter habet q̄ id qd cōcludit sit qd vnum.

cap. 7.

CQualr igit dīfinitiens mōstrabit substāciam:
 aut qd qd est. Neq; .n. sicut demōstrās ex cer-
 tis eē: manifestū faciet qd necē est cū sint illa al-
 terum aliqd esse. demōstratio. n. hec est.

CPostq; p̄hs executus est de qōne q̄rta. v; quoz est dī-
 finitio. vtz sit corz quoz est demfatio ⁊ de tertia. v; qd
 est dīfō. vtz sit idē qd demfatio. ⁊ de scda. v; q; sit mo-
 dus intr. ducēdi dīfionēz. vtz via sillogistica. reduplicati-
 ua. aut diuisiua. aut dīfinitiuā. In parte ista vt dicebat
 vult exequi de qōne p̄nia. vtz qd qd est demfēt. **C**Pro-
 pter qd sciendū q; demfatio est duplex. ad sensuz. ⁊ ad in-
 tellectū. ⁊ ad sensuz est duplex rōcinatiua. s. ⁊ nō rōcinati-
 ua. demfere aut ad sensum mō rōcinatiuo videt̄ facere
 Inductio. Nā inductio sensibilr ondit in hoc ⁊ in illo sic eē
 ⁊ ex hoc arguit in oībus ita esse. vñ quasi qdā demfere
 est sic sensibilr pcedere. demfatio at ad sensuz nō rōcina-

tua pōt fieri. vt si q; sensu. vputa visu onderet sibi sic eē
 vt siq; nunq; vidisset niue. ⁊ dubitaret eā esse albā ad sensu-
 sum. ⁊ fm visum onderet sibi sic eē. vputa si portatarius
 nix corā eo ⁊ diceret ei. respice qm̄ est alba: vel possit talis
 demfatio fieri digito: vt siq; nūq; tetigisset ignē posset ei
 digito demfari q; esset calidus. vel econuerso posset expo-
 ni q; sensus referat̄ ad tactū. posset. n. alicui sensu demō-
 strari aliqd sentiendo ⁊ tīgēdo ipm. digitus aut referatur
 ad visum. vt q; pōt alicui digito ondi aliqd vt videat il-
 lud. Demfatio aut ad intellectū fit p dīfionem. q; mediū
 in tali demfatione est dīfō. duo ḡ facit p̄hs. q; p̄ ondit q̄
 nec demfatione ad intellectū nec ad sensuz pōt demfari
 qd qd est. ⁊ specialr adducit rōnes q; nō possit demfatio
 neq; ad intellectū ibi (Amplius quō mōstrabit) Circa p̄m
 mu duo facit. q; p̄ ondit q; nō pōt demfari qd qd est. de-
 matione ad intellectū. ⁊ q; nec demfatione ad sensuz.
 ibi (Nec sicut inducēs) Dicit ḡ (Qualr igit dīfinitiens). i.
 qualr demōstrās demfatione ad itellectū: vbi mediū est
 dīfō (mōstrabit). i. demōstrabit (subz). i. eētiale dīfī-
 nitionem (aut qd qd est. neq; .n. sicut demfāns ex certis)
 p̄ncipis (faciet manifestū) su. qd qd est. v; q; (necesse est
 cū sint illa p̄ncipia (alterū aliqd esse). i. ⁊clonē ⁊ subdit
 (demfatio. n. hec est). q. d. q. in hoc stat rō demōstratio-
 nis q; accipiat qdā certa ⁊ nota p̄ncipia. ex q; bus de neces-
 sitate sequat̄ aliqd altez. s. ⁊clo. hoc aut mō. v; demfati-
 ue ⁊ p̄certa ⁊ nota nō pōt demfari qd qd est s; qd qd est.
 nā si ⁊cluderet qd qd est in eo qd qd est. oporteret q; in p̄-
 missis acciperet eodē mō qd qd est in eo qd qd est. talis ḡ
 esset mediū q̄lis esset ⁊clo. hoca aut mō nō eēt pcedere ex
 notis ⁊ certis. q; cū ⁊clones sint dubitabiles eēt ⁊ mediū
 dubitabile. **C**Dubitaret forte aliq; q; vī q; id qd hic dī
 sit idē cū eo qd superius dicebat. nā idē est vtrū dīfinitia
 possit demfere qd qd est. qd dicit. hec qd q̄rta: ⁊ vtz ip̄s
 qd qd est sit fillus reduplicatiu⁹. ḡ accipit p̄ medio. qd qd
 est in eo qd qd est. vel fillus dīfinitiuus. ḡ accipit p̄ medio
 dīfionē dīfinitionis. vel dīfionē dīfinitū. qd totum fuit
 dictum in secunda qōne. oībus. n. his modis dīfinitendo
 ondimus dīfinitionē eo modo quo pose ē ondi. **C**Dem-
 q; ondere dīfionē per dīfionem nō esse possibile q̄dupl-
 citer declarat p̄hs. primo in sillogismo reduplicatiuo. ⁊
 in sillo accipiente dīfionem dīfionis. tertio in sillo acci-
 piente dīfionem dīfinitū ⁊ raria ⁊ q̄rto in hoc textu nūc
 exposito. aliter tñ ⁊ alr. Nā dīfinitio duplr pōt accipi. vel
 large pro omni descriptione put non aggenerat sciam:
 sed opinionez. vel pprie. put ea vti demfator. ⁊ put ag-
 generat sciam. Prime ḡ vie loquunt̄ de dīfionē large in
 gnali. siue put ea vti demfatio siue nō q; nullo mō qd
 qd est in eo qd qd est possit demfari. sed textus nunc ex-
 positus loquit̄ de dīfionē put ea specialr vti demōstra-
 tor. qd qd est ḡ fm q; huius nō pōt ⁊cludi per dīfionem
 p̄ dīfō p̄inet ad fillum generalr siue fillus ille sit de
 mōstratio siue non. nec pōt ⁊cludi p dīfionem. put dīfī-
 nitio illa specialr spectat ad demfatorē. ḡ hec q̄rta sua lo-
 cutio de dīfionē p; quō differt a tribus p̄mis locutionib;
 precedentibus. tres aut̄ precedentes locutiones de dīfō-
 ne. p; ēt quō adinūcē onnt. Prima ḡ locutio cū dī. ip̄suo
 aut qd qd est. loquit̄ de dīfionē dīfinitū. vtz p dīfionem
 hois vel cuiuscunq; alterius fm q; huius possit demon-
 strari dīfō eius fm q; huius. ita q; p vna dīfionem p; q;
 huius demfaret̄ alia fm q; huius. Secunda aut̄ locutio
 de dīfionē cū dicit: sed vtrū sit demōstrare quod qd est. lo-
 quitur nō de dīfionē dīfinitū sed dīfinitionis. vtrūz hoc
 modo ⁊ringat ondere quod qd est. Tertia aut̄ locutio cū
 dicit. ⁊ si ex conditione. loquitur de dīfionē dīfinitū. sed
 aliter q; locutio prima. q; prima loquebatur de dīfionē

diffiniti pposita. vt si de eadē re deit due diffinitiones. vtz p vna possit ofndi alia. sz tertia locutio loquit de dif-
 finitione diffiniti opposita. vtz. i. p diffinitionē vnus op-
 possit possit ofndi diffō alterius. ¶ Est autē diligēter notā-
 dus qd cū dicimus qd qd ē fm qd b? nō pōt pbari nec
 sillogizari loqndo de sillo gnāliter. nec pōt pbari nec de-
 m̄ari loqndo de dem̄atione spāl̄. itelligēdū ē qd nō pos-
 sit sillogizari v̄e. i. sillogistice pbari vere qz sp̄ petiū ibi p̄n-
 apium. nuncq̄. n. est sillogistica pbatio v̄a nisi p̄misse sint
 notiores xlone. tñ bñ pōt pbablliter sillogizari qd nihil
 pbibet qdam falsa pbabilia eē: imo pbabiliora qbusdā
 veris. vt of in s^o thop. multis. n. pbabilr sillogizatiū esset
 qd aial nō pēnatū bipes ē diffō hois: si assumeret hoc pzo
 medio qd cōstat ex gñe r ofmtys hois. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Nec sic iducēs p singularia cū manifesta sint.
 qm̄ oē cui sic nihil alr ē. nō. n. qd qd ē dem̄at:
 h̄ qm̄ aut ē aut nō ē. Quis igit est ali⁹ modus
 reliqu⁹? ¶ Hō. n. vtz qz mōstrabit sēsu aut digito.

¶ Quidē qd nō possit dem̄ari qd qd est dem̄atiōe ad sen-
 sus. d. ¶ Nec sic iducēs. i. nec dem̄abit su. diffōnē sen-
 sibilr iducēs (p singularia cū manifesta sint) illa singula-
 ria. s. ad sensum (qm̄ oē sic r nihil alr). i. qz in oib⁹ singula-
 rib⁹ ita se hz sic accipit iductio r nō alr. r subdit. qd (nō. n.
 qd qd ē dem̄at) su. sic iducēs (sz qm̄ ē. aut nō ē). nō ḡ p
 inductionē pōt dem̄ari sensibilr qd qd ē. nec ēt sensibilr
 pōt dem̄ari sensu v̄l digito. vñ subdit. (qs igit ē ali⁹ mo-
 dus reliqu⁹) su. ad dem̄andū qd qd ē (nō. n. mōstrabit)
 ipm̄ qd qd ē (sensu aut digito) quō at differat he tres de-
 mōstratiōes sensibiles. vtz. dem̄are iductiōe sensu r digi-
 to. in p̄n^o lectiōis tāgebat. ¶ Dubitaret forte aliqs. vtrū
 p̄ductionē dem̄ari possit qd quid est. dōm qd iductio p
 cedit ex manifestis ad sensus. sensus vō nō iudicat nisi d
 accētib⁹. si at iudicam⁹ de suba p sensus h̄ ē p accēs v̄l in
 relatiōe ad accēs. vt si video fillū celonis p accēs. h̄ ē qz
 video albū p se. r si aliqs sensus ē q iudicat de ipa suba. vt
 puta ipa ē mā h̄ nō erit nisi in relone ad accētia. ipam at
 subam nudā r ipm̄ qd qd ē nudū sensus nō pōt appbēde
 re. nūq̄ ḡ fit iductio de ipa nuda suba. sz sp̄ d ea in relone
 ad accēs. vt si iudico p sensus hūc eē boiem. hūc eē rōna
 lē. h̄ ē ipam subam r ipam qd itatē hois nudā scōm se est
 p aliq̄ accētia q̄ video in ipō. qd at possim⁹ p̄ntire ipole. r
 qz suba in relone ad accēs nō dicit qd eē. sz qz est. iductio
 qd fit ex manifestis ad sensum nō dem̄at qd res sit. sz qz
 sit. vñ possum⁹ p sensum iudicare de aliquo qd eē hō. qz vi-
 demus ad sensus aliq̄ in ipō q nō possēt facere nisi eēt hō
 nō at possum⁹ ad sensus cogscere qd sit hō. iductio ḡ q̄ p
 cedit sensibilr. r sensus r digitus q̄ faciūt cognitionē sen-
 sibilē. nō qd est. sz qm̄ est ostēdere p̄nt. iō valde ē dubius
 quō dem̄abit qd qd est. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Ampl⁹ quo mō mōstrabit qd qd ē. necesse
 est. n. sciētē qd qd ē hō: aut aliud qd cūqz scire
 qz est. qd. n. nō est nullus scit qd est. h̄ qd signi-
 ficat rō diffinitio qdem aut nomē. cū dico h̄r-
 coceruns qd autē ē h̄r cocern⁹ impole ē scire.

¶ Ostēdit spāl̄iter qd qd est nō possit dem̄ari dem̄a-
 tione ad intellectū. scire. n. ad intellectū p̄inet. r sentire ad
 sensus. h̄. n. mōstrabūt rōnes seqntes qd qd ē nō p̄tin-
 gat p dem̄ationē cludere. p dem̄ationē. s. ad intellectus
 r sciētē scire. Circa qd facit tria qz pmo p̄mittit qd dā ne-
 cessariū ad ppositū. 2° adducit multas rōnes qd qd ē
 dem̄ari nō possit. 3° epilogat circa determinata. scōa ibi.
 (At p̄o. xertia ibi. (Ex h̄is igit) Dicit ḡ. (Amplius quō

mōstrabit). i. dem̄abit (qd qd est) r subdit. qz (necē ē. n.
 qd sciēdo qd ē hō aut aliud qd libet scire. qz ē. qd. n. nō est
 nullus scit qd ē. sz qd significat. rō aut nomē) r ponit exē
 plū. d. (cū dico tragelaphus qd est tragelaphus ipole est
 scire) h̄ ḡ ē qd pmo pponit neciū ad ppositū. qd cū qd qd
 est de quo nos loqmur. nō sit nisi entiu r qd de nullo pos-
 sumus scire tale qd qd est nisi sciam⁹ ipm̄ eē. vñ de non
 entibus. nec ēt de figmētis cuiusmodi sunt tragelaphus
 r chymera nō possumus scire qd est. qz nō h̄nt qd itatē. sz
 possum⁹ scire de eis qd significet nomē. ¶ Notādū autē
 qd ēt de ipso nihil possum⁹ scire qd significet nomē. nā sci-
 re possum⁹ qd ipozat p h̄ nomē nihil r h̄ grāmaticus ap-
 pellant subam q̄litate aut appellat modum significādī. vt
 qz significat p modū p̄p̄riū. vel p modū appellatiui. r ex
 h̄ ipm̄ nihil r ēt oē nomen significat subam cū q̄litate. qz
 in omni nomine est cōsiderare significatū. aut p modū si-
 gnificādī p̄p̄riū vel idiuidui. vtz pta fortes r plato. aut per
 modū cōis r appellatiui. vtz pta hō r aial. si ḡ in ipō nihil
 lo est assignare qd significet nomē. nō est incōueniēs qd
 tragelaphus r alia figmēta babeāt qd nois. eēt at incōue-
 niēs si h̄eret qd rei. ¶ Notādū ēt qd eē vocem significatē
 uā p̄petit r termino cōplexo r incōplexo. r nomini r oō.
 ni. r ex h̄ opz qd ipsa rō nois q̄ cōtinet plures terminos sit
 ēt vox significatiua. vt rō huius nois tragelaphus est h̄r
 coceruns vel est aial cōpositū ex h̄rco r ceruo. qd in r̄p̄
 nā eē nō pōt. possumus ḡ scire de tragelapho quid signifi-
 cet nomē eius. vel qd significet rō nois eius. nō aut possum⁹
 mus de ipō scire qd rei. ¶ Dubitaret forte aliqs ad quid
 deseruit qd hic p̄missus ē. vtz. qd nō possumus scire de ali-
 quo qd est. nisi sciamus ipm̄ esse. dōm qd hoc dōm. deser-
 uit ad duo. vtz. ad id qd p̄ma facie sonat. nā vt qdā rō in-
 ferioz declarabit. si quod qd est possit dem̄ari. possemus
 de aliquo scire qd quid est. r tñ ignoraremus ipsuz esse. r
 ideo hic supponit tanq̄ impossibile. 2° hoc dōm deseruit
 ad cognoscendū qd qd est r esse sunt diuisa ex quo vñū
 p̄supponit aliud. valet. n. hoc ad sequentes rōnes. quia
 plures de sequētibus rōnib⁹ initen⁹ hūic fundamēto qd
 p dem̄ationē nō possit dem̄ari qd ē. qz p eā dem̄at eē
 qd est aliud a qd qd est. ¶ Alteri⁹ forte dubitaret aliqs.
 vtrū verū sit qd non possumus de aliquo scire qd quid est
 nisi sciuerimus de eo qz est. vel nisi sciuerimus ipm̄ esse.
 Dōm qd faciēda est vis in eo qd dicit scire. nāz scire non
 est nisi entium. non ergo possumus scire de aliquo qd est.
 nisi sciēdo ipz eē ens. qz si nesciremus ipm̄ eē ens nesci-
 remus ipm̄. qre si nō possumus scire de aliquo qd est nisi
 sciamus ipm̄ esse ens. sciēdo aut ipm̄ eē ens sciamus ipm̄
 esse. 2° nō ē qd nō possumus de aliquo scire qd est nisi scia-
 mus ipm̄ eē. qd. n. nō est nō scit. vñ r in p̄mo huius dōm
 est. qd falluz nō scit. qz nō est. Vel possumus dicere: qd fa-
 ciēdā est vis in qd qd est qd ad dem̄ationē ordinaf. Lūz
 ergo dem̄atio nō sit nisi entium: tale qd qd est de aliquo
 scire nō possumus nisi sciamus ipm̄ eē ens. r per 2° nō nisi
 sciamus ipm̄ eē. Est ergo intētio phi. qd si dubitat vtrum
 possit dem̄ari qd qd est nō pōt esse dubiū nisi de qd qd
 est qd ordinaf ad dem̄ationē. nā de qd quid est qd nō or-
 dinaf ad dem̄ationē qlibet pōt scire qd nō dem̄at. qd
 quid est ergo qd ordinaf ad dem̄ationē est qd qd entiu.
 De nullo ergo possumus scire tale qd quid est nisi sciueri-
 mus ipm̄ esse ens. r per 2° nō nisi sciuerimus illius lectiōis. Dif-
 finitio qm̄ aut rē. ¶ Deinde cum dicit.

¶ At vero si demōstrabit quid ē: r qz ē: r eq̄li-
 ter eadem rōne mōstrabit. diffinitio. n. vnum
 aliquid manifestat: r demonstratio alterum.

Ad autem quod est quod est bonum. et esse bonum aliud est.

C Adducit multas rationes ad probandum intentum. videlicet quod quod est demonstrari non possit. Circa quod sex facit. scilicet quod sex rationes adducit ad propositum. scilicet ibi (Postea per demonstrationem) tertia ibi (Quod est et nunc) quarta ibi (Quod igitur demonstrabit) quinta ibi (Manifestum autem est) sexta ibi (Si igitur diffiniens) In prima parte intendit talerone. diffinitionem demonstrat quod unum pari ratione et demonstratione demonstrat quod unum. scilicet demonstratio demonstrat quod est generis demonstrabit quod est. quod tunc demonstraret duo. cum aliud sit quod est. et quod est. si est quod dicitur (At vero si) su. aliq. (demonstrabit quod est. et quod est qualiter eadem ratione demonstrabit utrumque). quod d. quod est ipse et subdit quod (diffinitione aliquid unum manifestat et demonstratio) ista est corrupta ut patet per aliam translationem quod habet. diffinitione unum aliquid manifestat et demonstrat. si igitur diffinitione unum aliquid demonstrat supponendum quod est quod pari ratione et demonstratione. si igitur vellemus exponere litteram nostram sicut exponeremus ipsam. diffinitione. n. unum aliquid significat et demonstratio. i. et demonstratio supple unum aliquid manifestat. et subdit (Ad autem quod est quod est bonum. et esse bonum aliud est) tunc igitur est supple dicitur. quod cum demonstratio non demonstrat nisi unum. cum demonstrat esse su. quod non demonstrabit quod est. quod aliud est esse quod est. et aliud quod est. **C** Notandum autem quod ratio potest dici esse id quod certificamur de aliquo. sumpsit. n. nomen ratio ab ipsa ratione siue ab ipso intellectu. quod est organum intellectus. Illud n. est ratio quo utitur intellectus ad intelligendum. igitur cum dicebam. o. id est quod certificamur de aliquo per quod sit nobis aliqua fides de aliquo. potest dici ratio. et quod per diffinitionem certificamur de quoditate rei. ipsa diffinitione quod dicitur. Rursum quod per quolibet argumentationem recta sit nobis aliqua fides. quod talis argumentatio dicitur quod dicitur. cum igitur per demonstrationem non solum fides. sed et certitudo fiat nobis de re ipsa. demonstratio quod dicitur ratio est. ratio igitur est quod dicitur ad demonstrationem et ad diffinitionem. Vult igitur philosophus quod non eadem ratione demonstrat quod quod est. et quod est. quod unum demonstrat diffinitione. aliud demonstratione. **C** Deinde cum dicit.

Postea et per demonstrationem dicimus necessarium esse demonstrare omne quod est. nisi substantia sit esse aut non substantia est nulla. Non enim est genus ens. demonstratio ergo erit. quod est quod quid est.

C Adducit secundam rationem quod est quasi supplementum rationis prime. dixerat. n. quod demonstrat quod unum. posset ergo aliquis dicere. quod esse et quod est non sunt aliud et aliud. **C** Ad hoc ergo removendum facit rationem ducentem ad inconueniens. videlicet quod esse non est quod rei nec est suba rei. quod tunc ens esset genus quod est inconueniens. si ergo esse non est quod et demonstratio non demonstrat nisi esse. ergo non demonstrat quod. id est aut quod (Postea) .i. alia posterior ratio ducens ad inconueniens est hec. videlicet quod (et per demonstrationem dicimus necessarium esse demonstrare omne quod est) ergo su. per demonstrationem non demonstrant essentialiter nec est quod demonstrat (nisi suba sit) su. ipsum (esse) et ipsum quod est. et subdit quod (esse non est suba nulla) supradat ibi. vel ut habet alia translatio. esse autem non est suba nulli. et subdit quod (non enim est genus quod est) .i. ens. ut habet alia translatio. quod d. quod si poneret quod esse esset suba aliquid. vel esset substantia alicuius. sequeretur hoc inconueniens quod ens esset genus. cum ergo ens non sit genus. esse vero erit ipsum quod. nec erit ipsa suba alicuius. et quod sic est (demonstratio itaque erit eius quod quod est) vel ut habet alia translatio. erit quod est. non ergo demonstrabit per demonstrationem quod est. sed demonstrabit. quod res quod est vel quod est. non autem quod est. **C** Dubitaret forte aliquis utrum esse sit suba. vel utrum sit idem esse et quod quod est. **C** Dicitur quod hic suba accipitur large pro qualibet essentia rei. vnde hic est quod utrum ipsa essentia quod indicat per diffinitionem sit ipsum esse. ut utrum. si esse rei sit idem quod eius essentia et substantia. ad quod respondent quod dicitur in solo deo est esse idem et quod quod est. in omni alio differt esse et essentia. vnde et communiter expostores expo-

nunt hunc passus de esse rei. volentes quod hic loquatur philosophus de esse actuali rei. quod in solo deo est idem cum sua quoditate. sed nunquam sic procedendo et loquendo de tali esse habebimus intentionem philosophi. vult enim philosophus quod si esse esset idem quod rei suba. quod ens esset genus. et quod omnia per se essent in eodem genere. sed si loqueretur philosophus de tali esse non sequeretur quod ens esset genus. et quod omnia per se essent in eodem genere. imo sequeretur quod ens non esset genus. et quod nihil esset in genere. nam quod habet idem esse cum suba nullo modo habet in eo aliquid potentiale. ergo nunquam in eo poterit accipi ratio generis nam genus dicitur formam mediam inter potentiam et actum. ut declarat commentum in. z. meta. nec oportet in hoc multum insistere. quod omnes procedunt deum non esse in genere. si igitur alie res haberent idem esse cum sua substantia nihil esset in genere. et si nihil esset in genere nullum esset genus. hoc ergo posito non solum ens esset in genere. sed ibi nullum aliud esset genus. incidit ergo ista in quodam vitate. quod esse in solo deo est idem cum essentia. sed non vadunt ad mentem philosophi. imo vadunt ad oppositum mentis. nam ut patet philosophus vult quod per se posito sequeretur quod ens sit bonum. scilicet autem exponit istud hoc posito destruit esse genus. si igitur de esse actuali loqueretur philosophus quod in solo deo est idem esse cum essentia. si tale esse esset idem cum substantia rei nihil esset in genere. **C** Ad hoc idem et facit. quod philosophus intendit hic loqui de esse ut refertur ad demonstrationem demonstrare autem est scilicet spatium quod non considerat nec de deo nec de subis se paratis. nam et ipsa physica ut declaratur habet in. 6. meta. esse prima philosophia. si non esset meta. non consideraret de talibus scilicet. quod ut dicitur in physicis que non amplius mora mouet. non amplius sunt physice considerationis. de talibus ergo non se intromittit hic philosophus. accipere igitur esse quod non sit idem cum essentia. prout ab hoc excludit solus deus qui habet idem esse cum essentia. non est ire ad mentem philosophi. cum igitur quod rei esse sit idem cum essentia. vel quod rei essentia. dicitur quod non. sed per se non habetur de esse de quo loquitur philosophus. nec per hoc habetur utrum esse de quo loquitur philosophus sit idem cum quod rei essentia. nec per hoc et habetur. utrum esse de quo loquitur hic philosophus esset idem quod rei suba vel quod rei essentia. ex hoc sequeretur quod ens esset genus. sed de his omnibus in sequentibus quonibus dicitur. **C** Dubitaret forte aliquis. de quod esse loquitur hic philosophus. **C** Dicitur quod ens vno modo diuiditur per se in. 10. predicameta. scilicet quod vult philosophus in 5. meta. nam ut ibi dicitur quod dicitur autem entia per se omnia quod significat figure predicamentorum. alio modo accipitur ens per accens non oportet nunc distingere quot modis sumat ens per accens. sed sufficit nunc scire quod ens per accens dicitur de veritate propositionis. vnde et in. 6. meta. ait quod quod dicitur de ente vno modo. locat in quonibus generis. alio modo in quonibus accens. vnde ait. quod quod intellexerit de ente quod est esse. id est predicamentis dicitur quod collocat in quonibus generis. et quod intellexerit de ente id quod dicitur. igitur de vo dicitur quod collocatur in quonibus accens. esse ergo vno modo dicitur ipsum esse essentia. siue ipsa essentiam vel ipsa quoditate. et scilicet diuiditur per se in. 10. predicameta. et tale esse est quod indicat per diffinitionem cum dicitur quod diffinitio est oino indicans quod est esse. alio modo accipitur esse pro ipso existere rei in actu de quo locuti sumus in quone scilicet dicitur de quo hic philosophus non intendit loqui. tertio modo potest accipi esse per habitudine predicati ad subiectum in qua habitudine consistit veritas et falsitas propositionis. et de tali esse hic loquitur philosophus. quod patet. nam ipse loquitur de esse quod ostenditur per demonstrationem. quod esse diuiditur contra quod quid est. quod ostenditur per diffinitionem. constat autem quod esse quod ostenditur per demonstrationem non est existere actuale rei. quod patet et primo competit particularibus. quorum non est scientia nec diffinitione. vnde autem non competit tale esse nec tale existere actuale nisi prout habent esse in particularibus. de hoc et esse loquitur commentum in. 7. metaph. cum dicitur. quod quoditates rerum non sunt entia nisi per esse rerum habitum quoditates. si igitur talis esse est directe ipso particularium. habet esse non est illud quod per demonstrat

nonē ostēdit. esse etiā hō est ip̄s rei in cōplexu demōstratio
nō aut ostēdit nisi qd cōplexu. esse qd p demōstratione
ostēdit esse cōplexu esse p̄pōnis. hō aut eē nihil aliud
est q̄ habitudo p̄dicati ad subm. de hoc ḡ eē loquit̄ p̄bus
in p̄ncipio p̄hyermentias. qui ait q̄ est siue esse significat
quidā p̄pōne quā sine cōpositis nō est intelligere. p̄z ḡ de
quo eē hīc loquit̄ p̄bus. ¶ **U**terius dubitaret aliq̄. vtz
tale eē sit idē qd rei suba. ¶ **D**ōm q̄ esse qd est habitudo
p̄pōnis in quo cōsistit veritas vel falsitas. imo veritas. qz
falsitas cōsistit in nō esse. veritas aut cōsistit in esse. cū ḡ est
habitudo eo mō quo p̄nūciat̄. p̄positio est locutio vera.
cū aut nō est talis habitudo est falsa. cū ḡ dicit̄ esse qd est
vel nō esse qd nō est. qz sic p̄ferē habitudo vt termini se
hīc est locutio vera. si modis oppositis p̄ferē eēt falsa. ta
lis. n. habitudo et tale eē nō est ipsa suba rei. vñ et p̄bus in
lib. p̄hyermentias ait loquēs de hoc esse. q̄ neq̄. n. eē est
signū rei vel nō esse. eē ḡ vel nō eē p̄pōnis nō sunt signū
rei qz nō dicit̄ qd itatē vel essentia alicuius p̄dicamenti.
sed solū dicit̄ habitudines p̄dicamentoz adinuicē. bene ḡ
facit omē. q̄ hoc qd intelligit̄ de vero vel de habitudine
p̄dicati ad subm dicit̄ pertinere ad q̄onē de accidente. qz
hec habitudo est minus q̄ accidēs. nā accidēs aliquā rez
dicit̄. aliquā essentia nominat. vel aliquā qd itatē dicit̄. s̄z
hō habitudo siue hō esse nullū rei signū est. nec est hoc sic
intelligendum q̄ questio de hō habitudine collocet̄ sub
q̄onibus de accidente. qz omnis talis habitudo sit per ac
cidens aliquādo. n. tales habitudines cōsequunt̄ res fm
se. et tunc sunt per se. aliq̄ nō fm se. et tunc sunt per accēs
nō ergo tales habitudines collocantur sub questionibus
accētis q̄ oēs sint per accēs. sed ip̄e fm se nullam subaz
dicunt nec aliquā essentia. nec aliquā quiditates. vñ sunt
minus q̄ accēs. ¶ **U**terius forte dubitaret aliquis. da
to q̄ hō esse quod dicit̄ veritatem p̄positionis nō sit ali
qua essentia nec aliqua substantia. et sit minus q̄ accidēs
quō differt ab accēte. ¶ **D**ōm q̄ hō habitudines nihil
dicunt nisi respectū rei ad rem. nō respectum qui sit rela
tio fm esse. sed respectū qui est relatio fm dici. ideo hō eē
in nullo p̄dicamento est fm se. s̄z solū est aliquid cōis rez
p̄dicamentoz. vt ex eo q̄ talis res est in tali p̄dicamen
to et in tali specie. ex hoc habet habitudinem ad talia et ad
taliam. et ex hoc possunt de ea talia et talia verificari. vnde
talīs respectus. et talis habitudo siue tale eē minus hō de
esse q̄ vera relatio. et q̄ relatio fm esse. cū ergo dicat̄ cō
mē. in. iz. in illo cap. Ultrū sunt eadē p̄ncipia substantie
et accētis q̄ vera relatio habeat minimū de eē. istud esse
qd habet minus de esse q̄ relatio hēbit minus de esse q̄
minus de esse. Ex hoc ergo sequitur q̄ ip̄m fm se nihil
sit. bene ergo dicit̄ p̄bus in p̄hyermentias loquens de hoc
esse. q̄ si hoc ip̄m esse purū dixeris ip̄m qdē nihil est. di
camus ergo q̄ esse qd dicit̄ veritatē p̄positionis: nullam
quiditate dicit̄. et fm se nihil est. differentia ergo inter hoc
esse et accēs est qz nomen cuiuslibet accētis aliquid signi
ficat et est signū alicuius. istud autē esse nihil significat.
nō est. n. aliquid significatū. s̄z est quedā cōditio cōis signi
ficatū. et qz nihil significat hō esse. sed solus exprimit mo
dum significādi. ideo ip̄m fm se nihil est. vnde p̄bus in
eidem p̄hyermentias cū p̄bus dixerit. q̄ si hoc ip̄m esse pu
rum dixeris ip̄m qdē nihil est. statim q̄si assignās huius
dici eam subiungit. cōsignificat. n. quādam compositio
nem. hec est. n. causa quare tale esse fm se nihil est. qz fm
se nihil significat. s̄z solū cōsignificat. exprimit. n. quedā
modū significādi. cuius aut sit cōditio tale esse dici d̄z q̄
est cōditio p̄dicati. nā iste modus istius habitudinis que
exprimit̄ per esse. nō est nisi qdā modus inherētie vt acci
p̄at inherētia fm q̄ pōt competere cuiuslibet p̄dicato.

Inherētia aut nō est cōditio subiecti. sed p̄dicati. vñ tale
esse semp est nota. i. semp est cōditio eoz q̄ de altero p̄di
cantur. ¶ **U**terius dubitaret forte aliq̄. vtrū si tale eē
esset substantia. cōis esset q̄ ens esset genus. ¶ **D**ōm q̄ si
tale esse esset substantia: esset substantia alicuius. qz eēt sub
stantia subiecti. nam cū p̄dicatū dicat aliquid in subiecto. et
dicat aliqd alicuius. vt aliquid subiecti. si p̄dicatū est sub
stantia. oq̄ sit substantia alicuius. et qz ip̄m esse qd est sub
stantia p̄dicati. si ergo ip̄m esse eēt substantia vel cēntia ali
qua. esset substantia vel essentia alicuius vt subiecti. vnde
vna translatio hō q̄ esse est nō nulla suba. supabundat ibi
negatio. alia autē trāslatio hō q̄ est nulli suba. nam idem
est vnum q̄ aliud. possumus et hoc breuiter declarare. qz
si esse esset suba. i. eēt aliq̄ qd itas et aliq̄ cēntia. ita q̄ ideo
esset esse qd qd est. qz hoc vult improbare p̄bus q̄ nō
sit idē cum quiditas semp dicat aliqd in alio. si esse esset
quiditas vel cēntia aliqua. esset qd itas et cēntia alicuius
rei. hoc viso dicamus q̄ si esse qd dicit̄ veritatem p̄posi
tionis. vel qd dicit̄ esse p̄dicati in subo esset suba. tūc q̄bli
bet p̄dicatū quod posset verificari de aliquo subo p̄tineret
ad subam subiecti. nam si ipsa habitudo q̄ nullius rei si
gnū est. s̄z est cōditio p̄dicati esset qd qd rei. multo ma
gis et ipsum p̄dicatū esset qd qd p̄tincns ad subam rei. et
qz oia p̄dicata possunt verificari de suba alicuius rei oia
p̄dicata pertinere possent ad subam et ad essentia rei. s̄z
questio p̄tinet ad subam vel ad cēntia eiusdē de ne
cessitate sunt in eodē ḡne. oia ergo p̄dicata nō facerent
nisi vnū genus. et si oia p̄dicata essent vnus generis. illud
qd p̄dicat̄ positine de oibus p̄dicatis esset genus. hō at est
solū ens. qd s̄z se et positine p̄dicat̄ de oibus p̄dicatis. alia
at trāscēndentia nō p̄dicant̄ positine fm se. nā vtz p̄dicat̄
de oibus nō s̄z se et absolute: s̄z in cōparatiōe ad intellectū
bonū in cōparatiōe ad appetitū. vñ at nō p̄dicat̄ positine.
s̄z puatine. posito ḡ q̄ eē qd dicit̄ hūitūne p̄dicati vel qd
dicit̄ vitatē p̄pōnis esset suba alicui ens esset genus. qd ē
in cōueniēs. aliud est ḡ eē qd dicit̄ vitatē p̄pōnis: qd etur
dit demōstratio. et aliud qd qd est. qd dicit̄ subaz et cēntiam
cuiuslibet rei q̄ manifestat diffō. ¶ **D**einde cum dicit̄.

**Et q̄ vere et nunc faciunt scire. quid enim si
gnificat triangulus accipit geometra: qd autē
sit equalitas demonstrat.**

Adducit tertiā rōnē sumptā ex his que videmus in sciē
tijs. d. q̄ (ve et nūc). v. z. demōstrare esse et nō demōstrare qd qd
est (faciunt scire). q. d. q̄ ve demōstratiōes demōstrant eē. et qd
qd est nō demōstrant. s̄z supponūt. vñ subdit (qd. n. quidē si
gnificat triangulus accipit). i. supponit (geometra. q̄ autē
qde est) in. eglaterus (demōstrat) supponit ḡ geometra qd
significet equilaterus. vel qd significet ip̄e triangulus. et ex
diffōne triāguli p̄bat q̄ figura in quā ē resolvable pyra
mis est triāgulus. vel supponit diffōnē triāguli eglateri. et
ex diffōne ei⁹ p̄bat q̄ triāgulus collocatus sup semidya
metro duoz circuloz eq̄liū se interfecantū est eglater⁹.

**Quid igitur mōstrabit diffiniēs: quid est vel
qz est vt triangulū. Sciens itaqz diffiniōe ali
quis quid est: si est nō sciet sed impossibile.**

Postq̄ p̄bus adduxit tres rōnes q̄ demōstratio nō demōstrat
qd ē. s̄z qz ē. hic adducit ad hoc idē tres alias rōnes. dice
bat q̄ sex rōnib⁹ p̄bat p̄bus q̄ qd qd ē demōstrari nō pōt.

Postq̄ ergo adducte sunt tres rōnes restat adducere
alias tres. d̄nt aut be tres sequētes a trib⁹ p̄cedētib⁹: qz p̄
cedētes directe p̄bat demōstratiōe nō demōstrare qd qd ē. s̄z
be sequētes nō p̄bat b̄ directe. s̄z in directe. p̄bat. n. q̄ dif
finitio q̄tū est de se. a. p̄no aspectu vel ḡnalr sumpta nō

Posteriozum

est ipfius entis. nec ostendit rem esse. tūc ergo sic posset formari rō. sicut se h3 diffō ad eē r ad qz est. ita se h3 demfatio ad qd est. s3 diffō q̄tū est de se nō est ipfius entis nec ostendit de re eē r qz est. ḡ nec demfatio ostendit de re qd est. tria ḡ facit fm q̄ tres rōnes adducit b̄ pbātes. sc̄da ibi (Manifestū aut̄ tertia ibi. (Si igit̄) Dicit̄ ḡ. (Diffiniēs qd ē vel qz ē. vt triāgulū). l. vt circa triāgulū (qd demfabit) diffiniēs circa ipm. vtrū qd est. vel qz ē. vtrum demfabit diffō ipm qz ē. ita q̄ sit diffō de neccitate ipfius entis. r subdit (Sciēs itaq̄ aliqs diffōne qd est. si est nō sciet. s3 b̄ inuolūte est). q. d. q̄ si diffō demfaret qz ē r esset. q̄tū ē de se ipfius entis seq̄ret̄ hoc impositū q̄ aliqs posset scire de re qd est r ignorare si est qd su. negabat̄. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō demfatio se h3 ad esse. ¶ Dōm q̄ possum̄ distinguere triplex eē ad quoz duo demfatio se h3 p se. ad tertiu aut̄ per acc̄s. ad illa aut̄ duo esse ad q̄ demfatio d̄r se b̄re per se. nō eodē mō se h3 per se ad illa. s3 ad vñū illozū se h3 p se. qz p se p̄supponit. ad aliud aut̄ se h3 p se qz ipm p se p̄cludit. Est aut̄ p̄mū eē rei p qd res ē in p̄dicamēto. r de b̄ eē posset itelligi qd Boet. dicit q̄ spēs est totū esse idiuiduoz. qz totū eē qd h̄nt idiuidua in p̄dicamēto. b̄ est p spēm. tale. n. eē p̄t cōpetere rei. ea nō ex̄ite actuali. vt nō ex̄ite rosa in actu. vtz ē de ea q̄ sit res p̄dicamēti. sicut ficit. n. de re q̄ sit in se v̄l in suis cāis ad b̄ q̄ de ipa possit eē scia. si. n. res nullo eēt nullo mō de ea posset eē scia. ad b̄ aut̄ q̄ de re sit scia sufficit q̄ q̄tū ē de se h̄at habitudines ad debitas p̄prietates. r ad debita p̄ncipia. ad hoc q̄ de ea possint formari v̄e p̄pōnes. vñ r locutiōes hoium b̄ designāt. r tradētes sciaz b̄ ostēdūt. d̄nt. n. hoies loquētes de rosa. r etiā p̄bi si de rosa sciam traderent hoc idem dicerent. v3. q̄ rosa est pulcherrimus floz. qd dicentes nō intenderent d̄re q̄ rosa eēt actu vel nō esset. s3 q̄ rose cōpetit per se h̄e bitudinē ad tantā pulchritudinez q̄ pulchritudine excellat oēs flozes. r de cinnamomo si de eo traderet scia diceret q̄ est spēs p̄ficua dentibus qd dicētes nō intenderent d̄re cinnamomū esse actu vel nō eē. s3 q̄ q̄tū est de se cōpetit ei hec p̄prietas. hoc est ḡ esse rem p̄dicamēti q̄ de ea possit esse scia vel q̄ h̄at bitudinem ad debita p̄ncipia r ad debitas p̄prietates. ad tale autē esse sufficit q̄ res sit in suis causis. qz si est in suis cāis. cu3 scire sit p̄ cām de ea poterit eē scia. Rursus eo ipso q̄ res est in suis cāis q̄tū est de se dicit aliq̄ determinatuz ad certā spēs. r per oēs q̄tū ē de se ab ea sunt apte nate fluere debite p̄prietates. ergo qd h3 tale esse. v3. in suis cāis ē res p̄dicamēti r de eo p̄t esse scia r de eo p̄t formari p̄pōnes vere. qz q̄tū est de se ipoztat bitudinē ad debita p̄ncipia. r ad debitas p̄prietates. tale autē esse demfatio p̄supponit. cū ergo d̄r q̄ demfatio nō est nisi entium. nō est intelligendū de entib̄ in actu t̄m. s3 de entibus in suis cāis vel de his que sunt res p̄dicamētoz. in q̄ p̄dicamēta per se diuidit̄ ens. Est aut̄ z^m esse rei qd dicit v̄itatē p̄pōnis r tale esse p̄supponit p̄mū esse. p̄mo. n. intelligit̄ q̄ aliqd sit res p̄dicamēti. r q̄ h̄at bitudines ad debita p̄ncipia. r ad debitas p̄prietates. r postea de tali re formetur p̄pōnes vere. p̄pō ergo v̄a explicat illas bitudines q̄s res h3. tale autē esse qd dicit v̄itatē p̄pōnis demfatio p̄cludit intelligit̄ ergo q̄ demfatio sit iter duplex eē. v3. inter eē p̄dicamēti r eē qd dicit v̄itatē p̄pōnis. quoz vñū p̄supponit. r aliud p̄cludit. tertium autē eē esse actuale rei. hoc aut̄ p̄ acc̄s se h3 ad demfationē. p̄bat. n. demfator q̄ triāgulū h3 tres. qz ē figura plana r̄. r forte nihil tale est in actu. qz forte nihil ē oino planuz vel nihil oino rectū. p̄t ergo fieri demfatio de re nō h̄nt actuale esse. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vtrū diffō q̄tū ē de se ostēdat rē esse. ¶ Dōm q̄ diffō ḡnāliter sumpta q̄tū est

de se nō dicit nisi significatū nois vel qd est qd d̄r per nomen. vñ r in 4° meta. fm trāslationē omē. d̄r q̄ rō quaz significat nomē est diffō. si ḡ hec est rō tragalapbia alal cōpositū ex h̄rco r ceruo hec est rō qd nois t̄m. eo q̄ tragalapbus est figmētū. s3 si tragalapbus esset res p̄dicamēti istā eādē rōnē h̄ret. r tūc hec rō esset qd rei. nūclaut̄ est qd nois t̄m. r qd d̄r est de figmēto si fieret res. b̄ idē eēt de re si posset fieri figmentū. vñ si hec est rō hōis alal bipes h3 rō ē qd rei. eo q̄ hō est res p̄dicamēti. s3 si eēt pole q̄ hō fieret figmētū. eādē rōnē h̄ret si h3 rō q̄ nūc est qd rei tūc esset qd nois t̄m. per diffōnem ḡ p̄mo inotescit nobis q̄tū est de se. i. p̄mo aspectu vel ḡnāliter sumpta qd significat per nomē. postea ad nos spectat r̄siderare vtrū est. qd sic significat possit eē in rez nā vel nō. si ḡ res ignota describit̄ nobis per diffōnē. p̄ intelligimus per diffōnē illā qd nois. r postea in nobis ipfis possumus cogitare. vtz illud qd nois sit qd rei. p̄ qd dicit̄ in sequēti rōne q̄ cu3 diffō dicit̄ de aliquo qd est. nō dicit̄ de illo qd est. eo q̄ ad hoc restat q̄rere p̄p qd. cū. n. aliqd ignotū nobis describit̄ qd sit. adhuc restat in nobis ipfis cogitare vtz illud qd sit p̄p qd. i. sit cā ipfius esse rei. nā qd est quid nois t̄m. nō est p̄pter qd. qz nō est cā alienius esse. sed idēz qd est qd rei. ita est qd q̄ est p̄pter quid. qz est id. p̄pter qd res est diffō ergo q̄tū est de se non ostēdit rem esse. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vtrū aliq̄ diffō ostēdat rem esse. ¶ Dōz q̄ nulla diffō ostēdit rē esse fm se sumpta. diffō. n. p̄t su mi dupl̄. p̄mo ḡnāliter. v3. vt cōlter accipit̄. siue dicat̄ qd nois. siue qd rei. r tūc certū est q̄ diffō sic sumpta non ostēdit rē esse. cū talia diffō possit esse nō entis. r p̄t su mi diffō spāl̄iter. vt dicit̄ qd rei t̄m. r sic nō ostēdit rē esse. s3 p̄supponit. diffō. n. que dicit̄ qd rei p̄supponit de re qz ē r ostēdit de ea qd ē. nūq̄. n. possumus scire de diffōne q̄ sit qd rei. nisi p̄us sciam̄ rem ipam eē. si ḡ diffiniēs nobis res nota quā scimus esse. scimus diffōnem illā esse qd rei. qz scimus rē illā esse. si at̄ diffiniat̄ nobis rē ignotā quam nescimus esse. diffō illa faciet nos scire qd nois. s3 postq̄ sciuerimus qd nois r qd importat̄ per nomen poterim̄ cogitare vtrū illud tale sit in rerū nā. donec autē sciuerimus. vtrū illud tale sit in rerū natura nescim̄. vtrū illa diffinitio sit qd rei vel quid nois t̄m. si aut̄ qd diffiniemus sit ignotū diffinitio data erit faciens scire solū quid nois. si aut̄ inotescat nobis q̄ illud diffinitū sit figmētū. tūc illa diffō nō erit quid nois quocūq̄ mō. sed erit nois t̄m si vō nobis inotescat q̄ sit res p̄dicamēti. tūc scimus q̄ illa diffō est qd rei. anteq̄ autē sciamus rem esse nescim̄. diffōnem datā esse qd rei. nulla ḡ diffinitio ostēdit rē esse. nam diffinitio sumpta generaliter nec ostendit rem esse nec supponit. sumpta aut̄ spāl̄r vt dicit̄ qd rei nō ostēdit s3 supponit. diffō ḡnāliter sumpta non dicit̄ rē esse. qd quō sit p3. qz generalr sumpta extēdit se ad diffōnē dicēte qd nois q̄ p̄t esse nō entiu. Rursus etiā diffinitio dicens qd rei p̄mo aspectu non indicat rē esse. qd quō sit in p̄ma ob̄b̄tatione illius lectiōis. diffō aut̄ qm̄ r̄. plenius dicit̄. p̄ dubitabilia. n. illius lectiōis multa q̄ in hac lectiōe dicuntur manifesta erūt. ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. vñ sequat̄ cōntia p̄bi. q̄ si diffō demfaret vel ostēderet qz est. q̄ possemus de re scire qd est ignorādo si est. ¶ Dōz ē q̄ si diffinitio q̄tū est de se ostēderet rē esse nō esset diffinitio nisi entis. r nulla esset diffinitio q̄ nō diceret quid rei. quō posito data diffinitione de aliquo non oporteret nos inueſtigare vtrū illud sit vel non sit. ante ergo q̄ inueſtigare remus illā rem esse. sciremus diffinitionē illā esse qd rei. hac ergo ypothēsi stante possemus scire de diffinitioe q̄ esset quid rei. r tamen ignoraremus si illa res esset qd est impossibile. diffinitio ergo quātum est de se non ostendit

rem esse. tunc g̃ suppleda est rō p̃bi. q̃ sicut diffinitio se h̃z ad eē vel ad q̃ est: ita dem̃ratio se h̃z ad qd est. sed diffō quātū est de se nō ostēdit esse. s̃z si sit qd rei p̃supponit rez esse. g̃ dem̃ratio nō oñdit qd res sit s̃z p̃supponit. ¶ Ul certus forte dubitaret aliqs. vtruz sit idē eē. qd p̃supponit diffō dicēs qd rei. r̃ qd c̃cludit demonstratio. ¶ Dōm q̃ vñ r̃ idē eē supponit r̃ c̃cludit demonstratio. alr tamē r̃ alr. nā in generali tale eē supponit. in sp̃ali autē tale eē cōcludit r̃ dem̃rat. supponit. n. dem̃ratio q̃ res illa de q̃ d̃z aliqd demōstrari q̃ sit res p̃dicamenti q̃ habeat habitudines ad aliquas p̃prietates. r̃ postea cōcludit sp̃aliter q̃ h̃z habitudinē ad hanc p̃prietatē. habitudinē autē p̃dicati ad subm qd est esse in quo fundat veritas p̃p̃onis supponit dem̃ratio in generali r̃ in cōmuni. qz nō est demōstratio. nisi entis h̃ntis talem habitudinē. h̃z ergo habitu do que ante oēm demōstrationē p̃supponit. postea per demōstrationē explicat. vel possumus dicere q̃ dem̃ratio p̃supponit rem esse s̃m se r̃ maxime rē subiectā. qz de subiecto opz p̃supponere qz est. p̃supponendo autē rē esse. p̃supponit de ea q̃ h̃eat habitudines ad aliqs p̃prietates postea h̃z habitudines q̃les sint. r̃ quaz p̃prietatū sint cōcludit. sic r̃ diffō dicens qd rei p̃supponit rem esse. r̃ p̃supponit eā h̃re aliqs habitudines ad aliqs p̃prietates. sed quaz p̃prietatū sunt ille habitudines nō opz q̃ h̃z diffinitio dicens qd rei supponat. ergo nō est idē esse qd diffinitio dicens qd rei supponit r̃ dem̃ratio c̃cludit. vel si ē idē nō est eodē mō sumptū. nam esse qd p̃supponit diffinitio est esse rei s̃m se esse aut qd c̃cludit dem̃ratio est esse cuiusdaz habitudinis ad p̃prietates. vel si diffō p̃supponit esse hui⁹ habitudinis hoc est in q̃dā cōfusione r̃ in quadaz g̃ralitate. p̃supponit. n. diffinitio si sit qd rei q̃ in subiecto sit habitudo ad aliquas p̃prietates. dem̃ratio cōcludit r̃ explicat aliquas p̃prietates. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Manifestum at̃ r̃ scdm̃ nunc modos terminorū qd quid nō demōstrant diffiniētes qz ē. Si enim ē ex medio aliquid equale. sed p̃pter quid est qd diffinit. r̃ propter quid ē circulus erit enim vtiqz r̃ mōtis enei dicere esse ipsam: neqz q̃ possibile sit esse qd dicit cum significat termini. neqz p̃pter illud est cuius aiunt eē diffinitiones. sed semp̃ s̃z dicere p̃pter quid.

¶ Adducit sc̃daz rōnē. q̃ diffō nō oñdat rem eē. d. (Manifestū est aut. r̃ s̃m nūc dictos modos terminorū). i. s̃m modos diffōnūz q̃ nunc danē manifestū est. n. s̃m tales diffōnes datas q̃ (diffiniētes qd qd ē nō dem̃rant qz ē) r̃ subdit. (si. n. est ex medio aliqd egle). i. si ista diffō circuli q̃ equalr sit ex medio. i. q̃ equalr se h̃eat ad centruz sic sciēdo diffōnē circuli nescimus circuli esse. (s̃z pp̃ qd est qd diffinit. r̃ pp̃ qd est circulus) su. restat iuestigare. q. d. q̃ postq̃ scimus diffinitionē circuli ad huc nescimus circuli esse. s̃z ad huc restat iuestigare pp̃ qd. i. cām an sit circulus. r̃ subdit. q̃ (esset. n. vtiqz r̃ mōtis enei d̃re ipsam) i. diffōnem. r̃ qz sic est (nec. n. q̃ pole sit eē qd diffinit. iō assignant) vel vt h̃z alia l̃ra (signat termini). i. diffinitio nec (neqz) su. signat r̃ oñdunt diffōnes qz (illud est cuius debet eē diffōnes. s̃z sp̃ s̃z dicere. pp̃ qd). i. semp̃ s̃z q̃rere cām an sit illud qd est diffinitū. q. d. q̃ diffōnes q̃tū ē de se nō oñt nisi q̃ significat nomē. vñ nō dicunt q̃ res possit esse. nec qd res sit. tunc g̃ est suppleda rō. q̃ cū dem̃ratio sic se h̃eat ad qd qd est. sic diffō ad esse. r̃ ad qz est. cui diffō nō ostēdat de re eē. vel qz est. nec dem̃ratio c̃cludit de re qd est. ¶ Notādū aut. q̃ supra diximus. si res diffinita esset qd ignotū sciēdo diffōnē nō. statiz rē ipaz scire

mus. s̃z ad huc oporteret iuestigare. vtz tale qd diffinitū ē sit res p̃dicamēt. vñ si circulus eēt nobis ignot⁹ r̃ dicitur est q̃ circulus eq̃liter est q̃ respicit mediū siue cētrū. nō pp̃ hoc sciremus circuli esse. nā r̃ de mōte eneo posset d̃ci. qd est mons eneus. r̃ sciēdo quid mōtis enei. vel rōnē eius. nō pp̃ hoc talis mōs esset. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si ergo diffiniēs demōstrat: aut quid ē: aut quid significat nomē. sed nō est vllō mō ipsius quid est. erit vtiqz diffinitio r̃ ratio nominis idem significans. sed incōueniēs est.

¶ Adducit tertiā rōnē. q̃ est cōparādo rōnes p̃ores. Circa qd duo facit. s̃m q̃ d̃cm̃ ē. 2. qd dā qd supponit p̃bat. ibi. (Primū qd ē) Dicit ergo (Si g̃ diffiniēs dem̃rat. aut qd est. aut qd significet nomen). i. si diffō se h̃z g̃ralr. r̃ cōvter ad qd rei. r̃ ad qd nois (nō est vllō mō eius qd qd ē) i. entis su. diffō. q. d. q̃ per diffinitionē nō possumus h̃re vllō mō. q̃ diffinitas sit ens. r̃ subdit. (erit itaqz diffō) su. rei (r̃ rō nois idē significans. s̃z incōueniēs est). i. q̃ idēz significet. q. d. q̃ si diffō esset eius qd qd ē. qd est aliqd. i. qd est ens. vel qd idē est si diffō q̃tū est de se oñderet rez esse sequeret hoc incōueniēs q̃ oīs diffō diceret qd rei r̃ q̃ idē esset diffō dicēs qd rei. r̃ qd nois. qd ē incōueniēs. diffō ergo nō ostēdit rē esse. tūc ē suppleda rō q̃ ergo nec dem̃ratio oñdit qd res est. h̃z. n. se quodāmō diffō ad qz est sicut dem̃ratio ad qd est. ¶ Notādū at̃ q̃ q̃ mediū est in plus q̃ id qd oñdit nullo mō de necitate oñdit illd. s̃z si oñdit. hoc est p̃tingēt. vt si aīal est in plus q̃ hō nullo modo per aīal eē posset de necitate c̃cludere hōiez eē. sic qz diffinitio sumpta generalr. nō solum est eius qd est qd. i. qd est aliqd. s̃z etiaz est eius qd significat nomē. qz g̃ sic ē. qz diffō se h̃z sic generalr q̃ vel dem̃rat id qd est qd. i. qd est aliquid. r̃ qd h̃z qd itatem. vel id qd significat nomen: nullo mō possumus dicere q̃ diffinitio sit de necessitate quedam manifestatio eius qd est quid. siue eius qd h̃z quiditate. r̃ qd est ens. nisi forte diceremus. q̃ omē qd significat per nomē esset quid. r̃ cōter ens. r̃ q̃ idēz esset ratio dicēs quid rei. r̃ qd nois. qd est incōueniēs. omnes ergo he tres rōnes hoc p̃bat. q̃ sicut se h̃z diffinitio generaliter sumpta ad qd est vel ad esse. sic demōstratio ad qd est. sed diffinitio generalr sumpta nō ostendit qz est. ergo nec demōstratio oñdit qd est. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Primūz quidē. n. r̃ nō substantiaz vtiqz esset r̃ nō entiaz. significare. n. est r̃ nō entia.

¶ Probat qd supposuerat. Circa qd tria facit. s̃z qd triplr ostēdit q̃ non est idem diffō dicens qd rei r̃ qd nois. sc̃dā ibi. (Amplius oēs. tertia ibi.) Amplius nec vna scia. Dicit ergo (Primū qd ē) su. p̃z q̃ nō sit idē qd nois r̃ qd rei. vñ subdit. q̃ (r̃ nō subaz esset) su. diffō sicut subaruz (r̃ eoz que nō sunt) su. esset diffō. sic eoz q̃ sunt. r̃ subdit q̃ (est. n.). i. r̃igit (significare) su. per nomen (r̃ ea q̃ nō sunt). q. d. q̃ si esset idē quid rei r̃ qd nois p̃mū seq̃ret h̃ incōueniēs q̃ ita esset diffō nō subaz sicut subarū: r̃ non entium sicut entium. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō leg̃t hoc incōueniēs. ¶ Dōm q̃ ita vno nomine significat accidēs. sicut r̃ substantia. quiditas tamē r̃ diffō accidētis non est ita simplex sicut diffinitio substantie. nomen. n. quo significatur accidens non est compositum ex accite r̃ substantia. sicut diffinitio qua diffinit acc̃tis est cōposita ex accite r̃ substantia. si ergo eodē mō esset loquendū de quid rei r̃ de qd nominis eo mō quo aliqd h̃ret qd nominis. r̃ eo mō quo posset noiari. eo mō h̃ret qd rei r̃ eo modo posset diffiniri. r̃ qz ita vno noie posset nominari r̃ significari accidēs sicut substantia. r̃ nō ens sicut ens. h̃ac

g̃ hypothese stāte ita eēt diffō nō subaz. i. accidētaliū sicut
z subaz. z nō entīū sicut entīū. ¶ Deinde cum dicit.

**Amplius omnes rōnes: diffinitiones vtiqz
erunt. Erīt. n. vtiqz nomen ponere cuilibet ra-
tionī. quare terminos vtiqz colloquemur vel
disputātes oēs z ylias diffinitio vtiqz erit.**

¶ Adducit ad hoc scōam rōnez. d. (Ampli^o oēs rōnes). i.
oēs rōcinatiōes. siue oēs sermones z oēs cōfabulationes
(diffōnes erunt) qd̃ pbat (esset. n. nomen vtiqz ponere)
i. imponere (cuilibet rōni). i. cuilibet rōcinatiōi. siue cō
fabulatiōi. z subdit. (q̃re vtiqz oēs terminos disputam^o)
. i. oia q̃cūqz disputam^o sunt termini z diffōnes (z ylias)
. i. hystoria troiana (diffō sit) vti (diffō erit) vti hz alia trā
slatio. ¶ Notādū aut̃ q̃ quid noīs est ratio explicans id
qd̃ dī per nomē. si ergo vni magne rōcinatiōi siue vni ma
gne cōfabulatiōi imponeret vni nomen z vocaret. a. rō
explicans qd̃ ipostat̃ p̃ illud nomen eēt tota illa cōfabula
tio. g̃ si idē esset qd̃ rei z quid noīs. vna tota cōfabulatio
esset vera diffō. qz esset explicās qd̃ noīs. sic etiā nunc di
sputam^o disputationes. s̃z hoc posito q̃ idē esset qd̃ rei. z
qd̃ noīs nō disputarem^o nisi diffinitioes. disputarem^o
n. oēs terminos. i. oēs disputationes quas disputarem^o
oporteret esse diffōnes z terminos. nā cuilibz disputatiōi
posset imponi aliqd̃ nomē. z qz rō illius noīs ipositi esset
tota illa disputatio: pueniens esset q̃ tota disputatio eēt
vere diffō. sic z hystoria troiana esset diffō de ylias. nā rō
hui^o noīs ylias est tota illa hystoria magna troiana. se q̃re
tur g̃ q̃ tota talis hystoria esset qd̃ diffō. nā si q̃reret̃ qd̃
importaret̃ per hoc nomen ylias. r̃nderet̃ q̃ importat̃ q̃
hector z achilles ita z ita se habuerūt. sic z sic fuerit. tota
g̃ illa hystoria est rō hui^o noīs ylias. z p̃ ñis hac hypothese
stāte tota esset p̃pria diffinitio. ¶ Deinde cū dicit.

**Amplius nec vna scientia demonstrat vtiqz
q̃ hoc nomē eius quod quid est significat. nec
diffinitiones huius assignāt.**

¶ Adducit ad hoc tertiā rōnez. d. (Amplius nec vna scia
dem̃rat vtiqz. qz hoc nomē significet). i. signum sit (eius
qd̃ qd̃). i. eius qd̃ est qd̃ vel qd̃ ē hoc aliqd̃. vñ alia lra hz
q̃ nulla scia dem̃rat q̃ hoc nomē significet hoc. z subdit
q̃ (nec diffōnes in sciētys assignant hoc). i. nō multū cu
rant hoc assignare. ṽz. quid significet nomē. ¶ Notādū
q̃ttuor d̃rias eē inter qd̃ noīs z qd̃ rei. p̃ma est qz qd̃ noīs
est ita accidētū sicut subaz. scōa est qz est ita nō entīūz sic
entīū. qd̃ nō competit d̃rie de qd̃ rei. tertiā d̃ria ē qz qd̃
noīs est ita c̃plexoz sicut inc̃plexoz. qd̃ nō c̃tingit dice
re de qd̃ rei. qz hoīs albi nō est diffō. vt pbat in 7° meta.
q̃rta d̃ria est quātū ad int̃tione ipsaz sciaz. nā lz illa ea
dem diffō q̃ est qd̃ rei de ipso circulo sit etiā quid noīs cir
culi. geometer tñ dans talē diffōnē. nō dat eā vt per ipsaz
habeamus sciam de noie. s̃z de re. nō est g̃ ṽliter idem qd̃
noīs z qd̃ rei. z vbi est idē differt quātū ad int̃tione scie.
hoc ergo int̃dit in hac vltima rōne. q̃ scie p̃ diffōnes q̃s
dant non dem̃rant. i. nō intendunt dem̃rare qd̃ noīs. nec
per h̃z diffōnes int̃dūt scie dare notitiā de noibus. s̃z de
rebus. nec diffōnes date in scia assignāt hoc. ṽz. q̃ inten
dant dare notitiā de qd̃ noīs. ¶ Deinde cum dicit.

**Ex his igit̃ nec diffō. ad huc alit̃ qd̃ neqz dif-
finitio nihil demonstrat: neqz oñdit. neqz qd̃
qd̃ ē: neqz diffōne cog̃scere ē neqz dem̃ratioe.**

¶ Epilogat circa determinata. d. (Ex his igit̃) sup. p̃z q̃
(neqz diffō) z s̃llus ṽr idem ex̃ns vel idēz ens. vt hz alia
trāslatio. neqz s̃llus z diffō eiuidē su. sūt (Ad huc at̃) ma

nifestū est. q̃ (neqz diffō nihil dem̃rat) su. eē. vel nō esse
(neqz) su. diffō (dem̃rat). i. p̃ dem̃rationē cōcludit. oia
n. per antedicta patefca sūt. z subdit. q̃ manifestus ē (qd̃
qd̃ est). i. q̃ esse qd̃ z esse aliqd̃ fm̃ se in genere entīū. (ne
qz diffōne. neqz dem̃ratione est cognoscere) dem̃ratio. n.
nō dem̃rat aliqd̃ fm̃ se. s̃z soluz aliqd̃ in ordine ad aliud.
diffinitio aut̃ fm̃ se non oñdit q̃ illud qd̃ diffinit̃ sit qd̃. i.
q̃ sit aliqd̃. im̃mo si diffinit̃ nobis res ignota. ad huc pos
sumus dubitare. vtrū illud diffinitus sit res p̃dicamenti.
ergo esse aliqd̃ fm̃ se. z esse rem̃ p̃dicamenti fm̃ se. nec
diffinitio. nec demonstratio ostendit.

**Terū aut̃ speculādūz est qd̃ hoz dī
bene: z qd̃ nō bene. z qd̃ sit diffō: z
ip̃si^o qd̃ qd̃ ē. nunq̃ quodāmō ē de-
monstratio aut̃ diffō: aut̃ nullo mō.**

¶ Postq̃ aut̃ p̃bus p̃cessit circa diffōnē. z circa qd̃ qd̃ est.
disputādo. In parte ista p̃cedit veritate determinādo. qz
nō est ṽez q̃ nullo mō sit eiusdez dem̃ratio z diffō nec ē
verū q̃ nullo mō diffō dem̃ret. nec est verū q̃ nullo mō
sit eiusdē dem̃ratio cuius est diffō. nā ipsa diffō est qd̃dam
dem̃ratio virtute. Rursus ipa diffō p̃t per dem̃rationes
cōcludi. lz nō in eo q̃ diffinitio. z si p̃t per dem̃rationes
p̃cludi multo magis p̃t per s̃lluz cōcludi. im̃o diffō in eo
q̃ diffō p̃t sillogistice p̃bari. lz nō ṽe. s̃z p̃babilr z logi
ce. Rursus eiusdez aliquo mō est diffō z dem̃ratio. nā il
lud qd̃ diffinit̃ vt cōsiderat̃ fm̃ se p̃t dem̃rari in ordine
ad aliud. z eadē diffō q̃ vt cōsiderat̃ fm̃ se oñdit vere qd̃
est. assumpta vt mediū dem̃ratiuum poterit p̃bare de re
qz est in alio. q̃ttuor aut̃ p̃ponebant̃ q̃ones. s̃z ille q̃ttuor
nō sūt nisi due. p̃ma. n. qd̃ erat. vtrū dem̃raret̃ diffō. scōa
erat. qz sit modus introductionis ei^o. i. quō possum^o venari
qd̃ qd̃ est. vtrū via reduplicatiua. vel vtrū via diuisiua.
vel q̃liter. tertia qd̃ fuit qd̃ ē diffō. vtrū. i. sit idē q̃ dem̃o
stratio. quarta erat quoz est diffinitio. vtrū sit eoz quozū
est dem̃stratio. tres aut̃ harum questionū. ṽz. p̃ma ter
tia z q̃rta q̃runt quodāmō vnam q̃onem. ṽz. quō diffō se
beat ad dem̃rationē. si bñ. n. scirem^o hoc. ṽz. qualr se bñ
adinuicem dem̃ratio z diffō sciremus vtiqz vtrū diffō de
m̃raret̃ z vtrū sit idē q̃ dem̃ratio. z ṽz. eiuidē. oēs ergo
q̃ttuor q̃ones quodāmō sunt due q̃ones. nā p̃ma tertiā
z q̃rta querūt hoc quō se beat dem̃ratio ad diffinitiones
scōa aut̃ q̃rit quis sit modus introductionis. i. quō oz venari
diffinitionē. Tria ergo facit. qz p̃mo p̃tinuat̃ dicta vice
dis. z^o exequit̃ de hoc intento quō se beat dem̃ratio ad
diffinitionē. tertio exequitur de alio int̃tēto. ṽz. quō opoz
teat venari diffinitionē. secunda ibi. (qm̃ aut̃ sicut dixi
mus.) tertia ibi. (Quō aut̃ oz venari.) Dicit ergo q̃ (Te
ruz aut̃ speculādū. qd̃ hoz dī bene z nō bñ). q. d. q̃ ṽlqz
nūc executi sumus arguēdo z disputādo. s̃z itēz volum^o
speculari magis fm̃ ṽtate. qd̃ in talibus sit bñ dem̃ z qd̃
nō. dicemus ergo (quid sit diffō z) dicemus (eius qd̃ qd̃
est. nūqd̃ quodāmō est diffō aut̃ dem̃ratio) su. simul (aut̃
nullo^o) su. ē ei^o qd̃ qd̃ ē diffō z dem̃ratio. ¶ Deinde cū dicit.
**qm̃ at̃ sicut dixim^o idē ē scire qd̃ qd̃ ē z scire
cām ip̃si^o si ē. i. rō aut̃ hui^o est qm̃ est aliq̃ cā z
bec aut̃ eadez aut̃ alia ē. z si ṽtiqz alia ē: aut̃ est
dem̃rabilis. aut̃ indemonstrabilis. Si igit̃ est
alia z cōtingit dem̃strare. necesse ē mediū eē
cām z in figura p̃ria dem̃strari. ṽl. n. z p̃dī
catus ē qd̃ dem̃rat. vñ qd̃ ē igit̃ modis ṽtiqz
erit qui nūc exq̃stus p̃ aliud qd̃ qd̃ dem̃rare.
¶ Exequitur de intento videlicet quo modo diffinitioe**

cap. 8.

habeat ad demonstracionem. Circa quod duo facit. quod primo exponit quodammodo dicta. et seriosse exegitur de intento. ibi. (Quo modo contingat) videbantur. n. quodammodo dicta dicitur. quod nullo modo diffinitione demonstrat. probatur. n. supra pronos multas quod non demonstrat nisi esse. et non quod est. v. est. n. quod quod est. non demonstrat sed se. sed bene potest demonstrari diffinitione dicitur. quod est de alio. et in ordine ad aliud. sed non demonstrat in eo quod quod. nec in eo quod diffinitione. sed simpliciter concludit de illo. duo facit. quod primo ostendit quomodo diffinitione dicitur quod possit de alio simpliciter logicari simpliciter demonstratiue. et ait quod non potest simpliciter logicari in eo quod quod et cum reduplicacione demonstratiue. sed logicare ibi. (Et. n. hoc quod quod est.) Dicitur. (Quia autem idem est sicut dicitur mus scire quod quod est. et scire causam eius si est.) q. d. quod ipsum quod quod est. et ipsa diffinitione rei est causa eius quod est esse rei. et subdit (ro autem huius est.) v. quod quod est sit causa ipsius esse. quoniam non est aliquid causa sui. ipsius esse. et huius non est nisi ipsa diffinitione siue ipsum quod quod est. et subdit (et hoc autem.) v. causa. siue hoc quod quod est. siue hoc diffinitione (eadem.) si est cuiusmodi est diffinitione dicitur quod (aut alia est) cuiusmodi est diffinitione dicitur propter quod. et causam. q. d. quod causa ipsius esse est ipsum quod quod siue ipsa diffinitione. propterquam. n. diffinitione exprimitur causa ipsius esse. et hoc diffinitione est duplex: quod autem est eadem cum ipsa re. et hoc diffinitione dicitur quod. autem est alia. et diffinitione dicitur propter quod et causam. et subdit (et si utique alia est) i. si hoc diffinitione est alia. et est dicitur propter quod. et causam (autem est demonstrabilis) siue res per tale propter quod. et tale causam. ut puta. si sit propter quod. et causa per se et propria (autem non est demonstrabilis) res per tale. propter quod. et per tale causam. ut puta. si sit propter quod. et causa per accidens. vel si non est propria. et subdit (si igitur est alia.) i. si talis diffinitione. ut puta. quod est dicitur propter quod et causam (et continetur demonstrare) siue rem per tale propter quod. et per tale causam (necesse est esse mediam causam) i. necesse est tale propter quod. et tale causam esse mediam ad probandum siue passionem de subiecto. et ad probandum quod quod est passionis. diffinitione. n. dicitur propter quod si sit bene data. et si sit per causam per se et propria potest accipi ut medius ad concludendum passionem. et ad concludendum diffinitione dicitur quod passionis. et subdit. quod (et in prima figura demonstratiue) siue rem per tale causam. cuius ratio est quod v. n. et predicatiue est quod demonstratur siue per tale causam. si. n. per diffinitione dicitur propter quod quod concludit per se passio vel diffinitione dicitur quod passionis. quod passio predicat v. liter de suo subiecto. et diffinitione dicitur quod passionis et v. liter predicat quod talis demonstratiue fieri in prima figura. quod solum ibi concludit v. liter affirmatiue. et subdit quod (v. n. quod est modus nunc exquisitus est. quomodo quod quod est) i. diffinitione dicitur quod (demonstrare) siue. et contingit (per aliud) i. per diffinitione alia vel per diffinitione dicitur propter quod. propter quod ergo quod loquendo de conclusionem simpliciter. non loquendo de reduplicatiue. diffinitione dicitur quod potest demonstrari et potest concludi demonstratiue per diffinitione dicitur propter quod. et per rationem per aliam. (Dubitaret forte aliquis. quomodo causa ipsius esse. vel causa eius quod est si est. potest esse eadem et alia.) (Dicitur quod hoc tripliciter potest contingere. primo referendo hoc ad diuersa genera predicatiue. et ad diuersa genera causarum. 3. ad diuersos modos diffinitione. vel ad diuersa genera diffinitionum. primo sic propter quod. nam ipsum quod quod est. propter quod dicitur res esse. et quod dicitur esse causa quod res sit potest accipi. vel in subiecto. vel in accidentibus. in subiecto quod idem est quod quod est cum ipsa re. nam subiecto diffinitione simpliciter. non per additamentum. non. n. ingredi diffinitione subiecto nisi quod pertinet ad essentiam subiecto. loquendo de subiecto que est per se in genere. nihil ponit in diffinitione subiecto quod non pertinet ad essentiam eius. et dicitur quod est per se in genere. quod si diffinitione quod non est per se in genere. ut puta. si diffinitione forma posset propria materia ingredi diffinitione eius. ut in diffinitione anime cadit corpus. sed cor non pertinet ad essentiam anime. substantia ergo hoc quod quod

est idem. sed accidens hoc quod quod est aliud. quod aliquid ingredi diffinitione accidentis: quod non pertinet ad essentiam eius. Et hoc ergo posset exponi ista philosophia. quod ipsum quod quod est. quod dicitur esse causa quod res sit hoc causa et hoc quod quod est in aliis quibus est idem. ut in substantiis. et talium non est proprie demonstratiue. in aliquibus est ut aliud. ut in accidentibus. et talium proprie hoc quod quod est. si accipiat per se et proprie poterit esse demonstratiue. alio modo potest exponi referendo hoc ad diuersa genera causarum. ut dicamus quod diffinitione data per materiam et per formam. quod tales sunt cause intrinsece dicat diffinitione eadem. data vero per efficientem et finem. quod tales sunt cause extrinsece dicat diffinitione alia. Et hoc ergo modum diffinitione alia demonstratiue diffinitione eadem. quod diffinitione data per finem et per efficientem demonstratiue diffinitione data per materiam et formam. nam efficiens imponit necessitatem forme. nam ideo est talis forma in re generata. quod tale fuit sufficiens et tale generans forma imponit necessitatem materie. ut ideo est talis materia. quod eam talem requirit forma. semper autem causa imponens necessitatem concludit causam cui imponit necessitatem. efficiens ergo vel diffinitione data per causam efficientem concludit diffinitione data per materiam et formam. diffinitione autem data per finem concludit omnes diffinitiones datas per alias causas. quod finis est causa causarum. et a fine imponitur necessitas omnibus aliis. Aduertendum tamen quod et finis et efficiens posset accipi per se et per accidens. et proprie et non proprie. sed hoc ergo exponit littera philosophia. quod omnes cause sunt cause ipsius esse. nam hoc est diffinitione cause ad cuius esse sequitur aliud ideo ergo diffinitione per quacumque causam sit data est causa eius quod est esse rei. vel est causa quod res sit. sed hoc causa. et hoc diffinitione aliquando est alia. quod est data per causam extrinsecam. aliquando est eadem. quod est data per causam intrinsecam. et cum est alia. cum est data per causam. ut puta. per finem vel per efficientem. autem est res demonstrabilis per tales causas. ut puta. si sit causa per se et propria. vel non est demonstrabilis. ut puta. si sit causa per accidens. vel si non sit propria. si ergo sit diffinitione data per causam aliam. et per causam extrinsecam. et contingit demonstrare per talem diffinitionem. siue per tales causas. ut puta. si hoc causa sit per se et propria necesse est hoc causam esse mediam ad concludendum ipsum diffinitionem. vel ad concludendum ipsam diffinitionem data per causam intrinsecam. siue data per materiam vel per formam. fiet. n. tunc demonstratiue v. liter affirmatiue in prima figura. v. n. ergo modus exquisitus et bonus per quem contingit demonstrare quod quod est per aliud. i. per diffinitionem aliam est iste qui nunc dicitur est. v. n. quomodo diffinitione eadem. i. data per causam eadem. i. intrinsecam. ut per materiam. siue per formam demonstratiue concludit per diffinitione aliam. i. data per causam aliam. hoc est per causam extrinsecam. ut per efficientem et finem. 3. modo potest hoc dicitur referri ad diuersos modos diffinitione siue ad diuersa genera diffinitionum. et iste modus tertius multum appropinquat ad modum 2. et multum videtur ire ad mentem philosophia. dicemus. n. quod circa passionem possumus assignare quid et propter quod. ut quid est eclipsis essentialis. est quodammodo puatio luminis. propter quod est eclipsis est propter interpositionem terre v. n. quod. n. aliquo modo est causa quod eclipsis sit. nam ipsa essentia rei est causa quod res sit. ipsa ergo puatio luminis que est essentialis eclipsis est causa quod eclipsis sit. illud etiam a quo hoc esse essentia rei est causa etiam quod res sit. non solum ergo ipsum quod. siue ipsum esse est causa quod res sit. sed etiam ipsius propter quod. et id quod est causa essentie est etiam causa quod res sit. ipsa ergo interpositio terre hoc est propter quod eclipsis. et a hoc essentialis dicitur eclipsis est etiam causa quod eclipsis sit. Aduertendum tamen quod licet quid. et propter quod sic differant quod quod dicit ipsam essentiam propter quod dicit id quod est causa ipsius essentie. tamen in accidentibus et in per se passionibus ipsum propter quod. et id quod est causa essentie pertinent ad quod quod est siue quod quod dicitur ipso. nam accidentia habent

Posteriozum

quiditate p additamēta. ita q̄ tā eēntia q̄ cā eēntie tā qd
 q̄ pp qd ingredit̄ qditate p se passionū. ita q̄ totū vocat
 aliq̄n phus qd qd est. differt tñ vnū ab alio. qz differt qd
 .i. eēntia ab eo qd est pp qd r a cā essentia. qz ipsa essentia
 eclipsis. r id qd dicit qd eclipsis. siue ipsa puatio luminis
 est idē qd eclipsis. s; ipm pp qd. r id qd est cā eēntie. siue
 iterpositio terre nō est eēntia. idē qd eclipsis. Scōm B g
 plana est lra phi. nā idem est scire qd qd est accipiēdo qd
 qd est large siue sit eēntia siue cā eēntie. r scire cām eius
 si est. i. cām ipsi^o esse rei. nā taz eēntia q̄ cā eēntie sunt cā
 q̄ res sit. h; aut rō quare qd qd est. est cā ipsius eē: est ista.
 qm aliq̄ est cā ipsius esse rei. nā nō dem̄ant nisi causata
 r p̄ncipiata. cāta aut r p̄ncipiata habent aliquam cām
 sui esse. r hoc est ipz qd qd est ipsoz. siue sit eēntia. siue cā
 essentia. r subdit. q̄ r hec aut. v; q̄ est cā ipsius eē rei. aut
 est eadē cū ipsa re. vt ipm qd r ipsa eēntia. aut est alia vt
 ipm. ppter qd r ipsa cā essentia. r si vtiq̄ est alia vt si acci
 piat̄ cā esse rei alia a re. vt q̄ nō accipiat̄ ipsa eēntia. nec
 ipm qd. sed ipsa cā essentia. r ipm ppter quid. si sic est. aut
 est demonstrabilis res per talez cām r per tale ppter qd.
 qz cā accepta est per se r p̄pria. aut nō est demonstrabilis.
 vel aut est indemonstrabilis res per talē cām. qz causa ac
 cepta nō est per se vel nō est p̄pria. Si igitur cā est alia. r
 p̄tingit per talez cām dem̄are. qz huius causa est per se r
 p̄pria. necesse est talē cāz esse mediā. i. posse accipi vt me
 diū demōstratiū ad cludēdū vel ipsam passionē. vel
 diffinitionē dicentem quid passionis. vt iterpositio terre
 que est essentialr aliud q̄ eclipsis. si sit cā per se r p̄pria
 poterit cōcludi per talē cām eclipsis de luna tanq̄ p̄pria
 passio de subiecto. r et per talē cām poterit concludi puat
 io luminis de luna que est diffinitio. dicēs quid eclipsis.
 formabit̄. n. sic sillogismus. In omni tpe quo interponit̄
 terra luna eclipsat̄ vel puat̄ lumine. sed in omni oppo
 sitione solis r lune circa nodos capitis r caude draconis in
 terponit̄ terra. ergo omni tali tpe luna eclipsat̄ vel puat̄
 tur lumine. fit ḡ hic qdā silus vlis quātū ad quādā vlitā
 tem tepoz vñ silus factus est in p̄ma figura. q̄ si luna
 hēret sub se plura supposita fieret quātū ad vlitatē subo
 r̄. talis ḡ dem̄atio qz est vlis affirmatiua in p̄ma figura
 h; f. eri. Unus ḡ modus exq̄situs r bonus p̄ quē cōtingit
 dem̄are qd qd est. i. diffinitionē dicentē qd per aliud. i. p
 diffinitionē aliā dicentē. ppter qd. est iste qui nūc dictus
 est. ¶ Alterius forte dubitaret aliquis quare diffinitio
 dicens quid dicatur causa essendi eadē. dicens ppter qd
 dicat̄ cā essendi alia. ¶ Dōm q̄ in per se passionibus vbi
 talia sunt accipienda. p̄ per iam dicta oino vep̄ eē qd di
 citur. nā diffinitio dicens qd est ipsa essentia rei siue est id
 qd est essentialiter res. vt diffinitio dicēs quid eclipsis est
 ipsa puatio luminis q̄ est idē eēntialr qd eclipsis. diffini
 tio ḡ dicens qd qz dicit ipsam essentia exprimit̄ cām eēn
 di sicut ipsa essentia est causa q̄ res sit. h; aut cā cum sit
 ipsa essentia rei est essentialr idē cum ipsa re. ideo talis cā
 ipsius esse d̄ esse eadem cum ipsa re. sed cā eēndi que est
 ipsum ppter qd. r que est cā essentia rei nō est ipsa res. s;
 est alia a re. vtrūq̄ tñ est cā ipsius esse rei. vnus ergo mo
 dus demonstrandi qd quid est. hic est. vt diffinitio expri
 mens cām eandem r essentia. r dicens qd cludat̄ p̄ dif
 finitionē exprimentē cām aliā r dicētē ppter qd. ¶ U
 terius forte dubitaret aliqs. vtrū p̄ diffinitionē dicentē
 qd possit oīdi res. r videt̄ q̄ sic. qz dem̄atio est per cām
 cum ergo ipsa essentia sit cā ipsius esse. dem̄atio cuius est
 pbare esse vel qz est. fieri poterit per ipam diffinitionē di
 centē qd r essentia. ¶ Dōm q̄ sanamur nō soluz sanita
 te. sed etiā corpore. ipius ḡ actus sanādi assignabit̄ causa
 essentia sanitatis. r etiā essentia corporis q̄ est cā essentia

sanitatis. r etiā q̄cūq̄ alia cā a qua per se dependet essen
 tia sanitatis assignabit̄ cā ipsius actus sanandi. ergo ipsa
 puatio luminis est essentialr eclipsis. r qd qd est ipsius pu
 uationis erit cā q̄ luna habeat tale esse. i. esse defectiuus.
 vñ ipsa eēntia passionis r qd est cā eēntie passiois assigna
 bitur cā q̄ subm habeat tale esse sub passione. qd esse ex
 primit̄ per veritatē p̄pōns. de quo superius diutius locu
 ti sumus. tale. n. esse qd dicit veritates. p̄pōns. r qd dicit
 habitudinē p̄dicati ad subm. vel dicit essentia p̄dicati in
 subo. r qd est nota eoz q̄ de altero p̄dicant̄. est id qd p̄ de
 m̄ationez cludat̄. fm hoc ergo videret̄ q̄ diffi^o dicens
 qd possit eē mediū in dem̄atioe. s; constat q̄ ipsa eēntia
 accētis ip̄ est in dependentia ad aliud. r id qd dicit qd qd
 est accētis sem̄ p̄ sumit̄ in ordine ad aliud. r in dependē
 tia ad aliud. cū ḡ mediū dem̄atiūz debeat aggenerare
 sciam diffi^o dicens qd passionis rōne sue depēdētē fm se
 in dem̄atione nō poterit esse mediū. si aut talis diffi^o ac
 cipit̄ mediū. hoc nō erit fm se. s; put coniungit̄ siue cā.
 vt si puatio luminis. que est essentialr ipsa eclipsis r que
 est diffi^o dicēs qd eclipsis. assumit̄ pro medio ad p̄bandū
 eclipsim. hoc erit. put coniungit̄ ipsi ppter qd r ipsi cause
 vt ipsi iterpositio terre. totum ergo accipietur pro me
 dio. corpus luminoso puatum lumine obiectu terre.
 ¶ Est aut diligenter aduertēdū q̄ id qd assumit̄ pro me
 dio nō d̄ esse cā solū ipsius esse. vel ipsius veritatis p̄po
 sitionis. sed etiā d̄ esse cā ipsius passionis. nā hoc est qd
 queritur quare talis passio in sit tall subo. constat autē q̄
 idem nō pōt esse cā sup̄ius. diffi^o ergo dicens qd passio
 nis. si talis sit diffi^o dicens qd q̄ nō dicat nisi essentia pas
 sionis. non poterit assumi pro medio. nisi quatenus cōiū
 gatur cause ipsius passionis. vt puatio luminis hoc modo
 accipietur pro medio ad concludendum eclipsim. put cō
 iungitur iterpositioni terre que est p̄prie causa eclipsis.
 ¶ Est insuper diligētē aduertēdū q̄ sciētia ipsius per se
 passionis nō est alicuius rei fm se. qz si hoc eēt. forte inff
 ceret scire p̄ncipia essentialia eius. vel scire p̄ncipia in q̄
 resoluitur ipsa essentia r q̄ componit̄ ipsam eēntia ad hoc
 q̄ sciremus esse eius. s; scia p̄ se passiois est huius in hoc
 cuius p̄ncipialis cā non est ipsa essentia passionis. sed est
 aliquid in subiecto a quo causat̄ nā r eēntia illius passio
 nis. vt aliquid est in ipsa luna a quo causat̄ talis passio q̄
 est eclipsis. vt qz luna pōt h̄re dyametrālē habitudinē
 ad terrā. ex hoc sequit̄ q̄ possit eclipsari per terrā. p̄ncipa
 lis ergo causa q̄re p̄dicatum sit in subiecto nō est q̄rendo
 ex iplo p̄dicato sed ex eo q̄ est in subiecto vel ex eo qd h;
 habitudinē ad subm. q̄re diffi^o exprimens solam essentia
 passionis nō est mediū in dem̄atione. modicam. n. scias
 habere de eclipsi. si sciremus solū. qz est qdā puat
 io luminis. r nō sciremus q̄ causat̄ ex interpōne terre.
 sed de hoc. v; vtrū diffinitio dicens qd possit esse mediū
 r quo se habeat qd est ad esse. plenius dicitur in lectioe il
 la. diffi^o aut qm rē. vbi iterū hec eades mouebit̄ questio.
 ¶ Uterius forte dubitaret aliqs. qz superius dicebat̄ q̄
 idem erat quid r ppter qd. hic aut dicimus q̄ qd est pōt
 esse dem̄ationis xclo. ppter qd aut dem̄atiois mediū.
 ¶ Dōm q̄ quid r ppter quid duplr p̄nt considerari. vel
 put vnū per se respicit diffinitionē. r aliud dem̄ationēz.
 r sic nō differunt realr. s; sunt vnū r idem alr r alr sum
 ptū. r modo p̄nt considerari quid r ppter qd. vt dicunt di
 uersa genera diffinitionū. vt quid dicit essentiam ppter
 qd autem cām essentia. Rursus in dicendo cām essentia
 sunt gradus fm diuersa genera causarū. si ergo p̄mo mō
 accipiat̄ d̄tia inter quid r ppter quid. sic loquit̄ phus cir
 ca p̄ncipium huius scōi q̄ idem est qd r ppter quid. illud
 .n. idem qd est diffi^o passionis. r vt est diffi^o dicit qd eius

cap. 9.

Aliud idem acceptū vt mediū demōstratiū erit ppter quid eius: p̄natio. n. luminis in luna obiectiue est qd r ppter quid: eclipsis est. n. qd eius. qz est diffinitio ipsi. est ppter quid eius. qz est mediū demōstratiū ad pbandū eā. sic aut accipiēdo quid r ppter quid. vs. putidem vt est diffinitio dic qd. r vt est mediū demōstratiū dicit pp qd idē ē qd r ppter qd sola rōne differens. s3 si accipiāt quid r ppter quid put vnū dicit essentia passionis. aliud cām essentie. sic non sunt idē. s3 diffinitio dicēs essentia erit demōstratio nis xlo. dicēs cām essentie erit demōstratiōis p̄n^m siue mediū. Rurſus si accipiāt qd r pp qd fm diuersa gnā carūz. sic etiā nō sunt idem qd r ppter qd. nā ois diffinitio data p q̄m qz cām dicit qd. qz notificat qd itatē r essentia rei eo q̄ essentia rei depēdet a q̄z sui cā. tñ in respectu vnus tātē ad aliā illa diffinitio dicit ppter quid que imponit necessitatē alteri cause. cā aut illa cui iponit necessitas fm q̄ huius non dicit ppter qd. fm hoc q̄ diffinitio data per formā erit ppter qd respectu diffōnis date p mās. diffinitio data p efficiētē erit ppter qd respectu diffōnis date p formā vel p mās. diffō data p finē erit ppter quid respectu oīum aliaz diffōnū. sed quō rtingat demonstrare p finem. vtrū sit demōstratio simplr vel ex suppositione infra dicitur in dubitationib⁹ illius lectionis. quonā autēz scire opinamur. ¶ Deinde cum dicit.

¶ P̄loz enīz qd quid est necesse est mediūz eē qd quid est r p̄riorū p̄riuz. quare hoc quidem monstrabitur. id vero non mōstrabit eorum que quid erant esse eiusdem rei.

¶ Quia dixerat q̄ qd qd est pōt xcludi xclusionē simplr r demōstrari in p̄na figura vult ostendere q̄ via demonstratiua nō possit xcludi fm xclusionē reduplicatiua. Circa qd duo facit. p̄mo. n. resumit quō demōstratiue xcludit diffinitio. 2° declarat q̄ cū reduplicatione nō xcludit demōstratiue. s3 logice ibi. (Dic qdē igit modus) Dic q̄. q. (r bo num. n. qd qd est necesse est mediū q̄ qd est r p̄riorū p̄riū). q. d. qd diffō nō demōstratur nisi p diffinitionē. r p̄ria diffinitio nō nisi p p̄ria diffinitionē. vt diffinitio dicens p̄ria essentia r demōstrabit p diffinitionē dicētē p̄ria cām essentie. Ad demōstrādū ḡ aliquid de numero eorum que sunt quod quid est. i. de numero diffinitionū erit mediū ipm qd quid est. r ad demōstrādū aliqd de numero p̄riorū. i. p̄ria r diffinitio erit mediū p̄riū. i. p̄ria diffō (quare hoc qdem). i. diffō de numero eoz q̄ erant qd quid erat esse eiusdē rei mediū (mōstrabit). i. accipietur vt mediū r demōstrabit (illud vō). i. alia diffō (non mōstrabit). i. nō accipiet vt mediū r nō demōstrabit. vt diffinitio dicēs qd. q. d. q. (eiusdē rei) sunt plures q̄ quid erat eē. i. plures diffōnes r (boz taliū q̄ quid erat eē) vel boz taliū diffinitionū qd est mediū. i. hec diffinitio tanq̄ mediū monstrabit vt diffinitio dicens ppter qd. illud vero quod quid erat eē. siue illa alia diffō non mōstrabit vt diffinitio dicens quid. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Dic qdem igitur modus quod non vtiqz sit demōstratio dictuz est prius. Sed est logicus filis ipsius quod quid est.

¶ Quidit q̄ cū reduplicatione non xcluditur diffinitio de mōstratiue s3 logice. d. (Dic qdēz igit modus q̄ non sit demōstratio) illius diffōnis in eo q̄ diffō (dictū ē prius) pbatiū. n. fuit supra q̄ qd qd est i eo quod quid est demōstrari non possit. r subdit (s3 ipsius quid est) siue ipsius qd quid est su. fm q̄ huius (est). i. esse pōt (logicus filis). q. d. qd quid est in eo q̄ huius pōt sillogizari logice. nō autē pōt xcludi demōstratiue. ¶ Notādū aut q̄ sillogizari vere

non pōt quod quid est in eo quod quid est sine peticione principy. tñ logice r pbabilr nō est incōueniens hoc fieri. nam multi qdē per diffōnes diffiniti. vel p diffōne diffinitionis fm pbationes tactas in via reduplicatiua. vel in via diffinitiuā. vel et p diffōnes oppositi crederēt sillogizatum esse quod quid est fm q̄ huius.

¶ Non alit modo cōtingat dicemus dicentes iteruz ex principio. sicut enīz ppter qd q̄rim⁹ bñtes qz. allqñ alit r sit manifesta sunt: s3 nō in aliquo prius ppter qd possibile est cognoscere q̄ qz. manifestum autē sit r qd quid erat esse non sine qz est. im- possibile. n. scire qd est ignorantes si est.

¶ Dic vt dicebat exequit seriose de intēto. vs. quō quod quid est se habeat ad demōstrationē. p̄pter qd sciēdū q̄ qd quid est. est mediū in demōstratione. r est id qd per diffinitionē exprimit. r est id qd importat cām. non ergo possumus plene scire. quō quod quid est se habeat ad demōstrationē. nisi sciuerimus quomodo ipm quod quid est r ipsum mediū se habeant ad demōstrationē. r nisi sciuerimus quō diffōnes se habeāt ad demōstrationē. r quō genera causaz se hēant ad demōstrationē. Tria ergo fac. qz p̄mo ondit quō quod quid est vt est mediūz se habeat ad demōstrationē. 2° declarat quō diffō se habeat ad demōstrationē. 3° declarat quō p diuersa genera carūz rtingit demōstrare. scda ibi (Est aut quozū dā quidez) tertia ibi. (Quā aut scire opinamur) Circa p̄nū tria facit. qz p̄mo ondit quō quod quid est r mediū se habeant ad demōstrationē. 2° qd dixerat exponit in terminis. 3° epilogat circa determinata. scda ibi (Quoz igit habemus) tertia ibi (Sigdē igitur accipit) vel vt h3 alia translatio (Quō q̄ dem accipit) Circa p̄nū tria facit. qz p̄ cōparat ipsuz pp quid ad ipsum qz est. r si est ad qd est. scdo declarat quod dixerat. 3° ex his que dixerat ondit intentū. vs. quō quod quid est se h3 ad demōstrationē qz eadē via demōstratiua sci- mus qd qd est. r qz est. scda ibi (Voc aut si est aliqñ) tertia ibi (S3 q̄cūqz qdē fm accfōs.) Dicit ḡ (Quo aut mō rtingat) su. via demōstratiua h3e qd qd est (dicemus iteruz ex p̄ncipio). q. d. prius executi sumus hoc distinguēdo onidentes q̄ fm xclusionē simplices pōt demōstratiue xcludi qd qd est fm aut xclusionē reduplicatiua nō pōt xcludi qd qd est. fm q̄ huius demōstratiue r vere. s3 solū pbabilr r logi- ce. nūc aut iterum tertio volumus de qd qd est exeq q̄ si ex p̄ncipio seriose circa ipam veritatē determinādo. quō ad demōstrationē se habeat. siue accipiāt vt mediū. siue vt diffō. siue vt cā. qd vt fiat. p̄mo cōparat qd quid est. ad ipsum qz est. r qd est ad si est dicēs. q̄ (sicut. n. pp quid q̄ri mus habētes qz). q. d. q̄ aliqñ rtingit q̄ prius scimus qz r postea querim⁹ ppter qd (aliqñ manifesta sunt simul) su. qz r ppter qd. r subdit (s3 neqz prius pole est cognosce re ppter qd q̄ qz). q. d. q̄ possumus scire qz priusqz ppter quid. r possumus scire simul qz r ppter qd. sed q̄ prius sciamus ppter qd. q̄ qz est impossibile. r subdit. q̄ (man- ifestū est similiter r qd quid erat esse. nō est) sup. cogno- scere (sine qz est). i. sine si est. qz (ipossibile est. n. scire qd est ignorātes si est). q. d. q̄ sicut in qōibus cōpositis se h3 ppter quid ad quia q̄ non possumus scire ppter quid est ignorātes qz est. sic in qōnibus simplicibus se habz quod quid erat esse siue quid est ad si est. q̄ nō possum⁹ ignora- re si est scientes quid est. loquendo de quid rei. quod non est nisi entium. ¶ Deinde cum dicit.

Hoc aut si est aliqui quidē fm accns habem? aliqui vero hntes aliqd ipsi? rei: vt tonitruum qm sonus qdē nubiliū ē. z defectus: qm pūatio qdā luminis. z boies quoddā aial est. z aiam numerum seipsum mouentem.

Declarat quō dtingat hoc. v3. qd aliqui pūo scimus qz ē. vel si est qd pp qd ē. vel qd est. aliqui aut sū. nā si scimus p mediū accntale. tūc possum? scire qz est talis passio in tali subo. nescim? tū pp qd. s3 si scim? p mediū diffinitiuuz z per cām. sciendo qz est scim? z ppter qd. z qd dicit est in qōnibus cōpositis vitatē bz in simplicibz. vt si scimus de aliq suba si est p mediū accntale. nō oz qd sciamus qd ē. s3 si scimus p mediū diffinitiuū z eēntiale sciēdo si ē scimus z pp qd est. id aut qd (hoc aut si est aliqui s3 accns habemus). i. p mediū accntale (aliqui vō vt hntes qd ipsi? rei). i. p mediū diffinitiuū z p se (vt tonitruū. qm est qdā sonus nebulaz) possum? su. scire p mediū accntale. z per mediū diffinitiuū. vtputa. si cognosceremus lunā eē pūataz lumine. qz in plenilunio nō existēte tpe nebuloso cor pūo nō nō faceret ymbzā ex opposito lune. vel possem? hoc scire p mediū diffinitiuū z p cām p se. z subdit. qd (z boiem qm est quoddā aial) sū. possum? scire per mediū essentialē z accntale (z aiam. qm est numerus seipz mouens) sū. possumus vtroqz mō scire. tunc ergo supplenda est sra qd cū possumus aliqua scire tam in substātyz qz in accntibus p mediū accntale z per mediū diffinitiuū z p se. qm est cognitio p mediū accntale tunc prius scimus si ē qd est. accepit si est large put in ipm qz est quoddam si ē. qm aut est cognitio p mediū diffinitiuū z per cām p se. tunc sū vtroqz. **D**einde cum dicit.

Quodcūqz quidē scōbz accns scim? qz sū: necesse est nullo mō hre ad ipm quid est. neqz. n. qz sunt scimus. qzere aut quid est nō hntes qz est: nihil est qzere. de qbuscūqz at hēmus qz est: facili? est qzere quid est. Quare quēadmodū habem? qz est: sic habem? z qd quid est.

Ex his qd dixerat cludit itentum. v3 qd eadez via habemus qz est z qd est. nā cū scimus qz est p accns. qz pprie si non scimus qz nō scimus qd. si aut scimus qz ple sic ut scimus qz sic scimus z qd. ideo ait. (Quocūqz autē fm accns scim? qz sunt necesse est nullo mō se hre ad qd est) cuius rō est. qz (neqz. n. scimus qz sunt). q. d. qd sciendo qz per accns nullo mō nos habemus vt hoc mō sciam? qd nā hoc mō neqz ipz qz est scimus. z subdit. qd (qzere aut quid est non habentes qz est nihil est querere sed cūz habemus qz est) sū. ex his qd sū p se (facilius ē habere quid est qzere) qz sic est (quēadmodū habem? qz est. sic z habemus z) illud (qd quid est) sūe ad id qd qd ē. **N**otandum aut qd si habemus qz est ex his qd sunt p se. sicut habemus qz est sic habemus z qd est. vt si habemus cōpletā sciaz de qz est cū. hoc non possit haberi. nisi p qd quid ē oportet qd complete sciamus z quod quid est. si autem cōplete scim? qz z icōplete scim? qd. z hoc in subalibus z in accntalibz. vt si cōplete scim? de aliquo qd sit aial oportet qd z cōplete sciam? qd sit aial. nā scire qd sit aial est scire ppter qd aliquid sit aial. z scire qd sit eglater? ē scire cāz z ppter qd hic triangulus qd est iter duos circulos sit eglaterus. z qz nō ē scire qz. nisi p ppter qd. nō dtingit scire qz. nisi sciamus pp qd. sic z in accntibus sicut scimus qz est eclipsis sic scim? qd z pp qd ē eclipsis. nisi scierim? qz ē eclipsis p mediū accntale qd scire si eēt scire. **D**ubitarē forte aliqs quō eadez via habemus qz z quid v3 qz z

ppter qd. **D**bz qd eadē via dīmātiua habem? vtrūqz. s3 in demātionē duplex est pcessus. vnus ppositiu? vt cū ex cā pcedimus in effectum. z cum ex pmissio in us ad pconē. z isto mō habem? qz. nā qz ē p demātionē pcludit: alius ē pcessus resolutorius. vt cū ex effectū in us ad cām. cū ex pconē regredimur sup pmissas. nā via resolutoria ē resoluerē pcones i pmissas. z h mō p demātionē hī pp qd. nā pp qd i demātionē pmissas. sic qz p demātionē pcludit. z qz eadē est via qd itur a cām in effectū z ab effectū in cām. sic eadē est via qd itur atbenis thebas. z thebis atbenas: eadez via habem? qz z pp qd. si g hēmi? qz ex hīs qd sū p se. z via demātiua. facile ē hre pp qd. statim. n. ppter hre qd sūe pp qd. resoluenēdo pclusionē in pmissas. sed si hremus qz nō via demātiua. s3 p mediū accntale: stultū eēt hoc mō via resolutoria qzere qd vel ppter quid. nā resoluenēdo talē pclusionē in tale mediū nec habemus quid nec ppter qd. qz mediū accntale nec dicit quid nec ppter quid. **D**einde cum dicit.

Quorūz igit habemus aliquid ipsius quod quid est. Sic primū quidē defectus in quo. a. luna in quo. c. oppositio terre i quo. b. vtz igit deficit aut nō. b. qzere est vtrū est aut nō. **H**oc aut nihil differt qzere qz si ē rō ipsi? z si sit hoc z illd dicitur esse cui? rō est. aut qzere ptradictionis est. **A**trūz hīdi duos rectos aut nō hīdi.

Qd dixerat exponit i terminis. Circa qd duo facit. qz pponit in terminis qm habem? qz p mediū essentialē. z qm p accntale. ibi (Lū at iueniam?). Dicit g qd (quoz). i. de qbus (igit hēmi? aliqd ipsius qd qd est). q. d. qd de quibus scim? qz: sciendo de eis aliqd ipsius qd qd ē. i. d. qd scimus qz. p mediū eēntiale d talibz? sū. scimus sū quia z pp qd. qd sic patet in terminis. nā (pmū qd ē sit defect? in quo. a.). i. maior extremitas (luna in quo. c.). i. minor extremitas (oppositio terre) qd ē vā cā z p se medium. quare luna deficit sit (i quo. b.). i. mediū termin? sit. z subdit qd (vtrū qd deficit aut nō) deficit sū. luna. (b. qzere ē aut non est). q. d. qd qzere de cōclusionē. vt qzere vtrum luna deficit vel non est qzere de medio. vt vtrum est medium vel nō z subdit. qd (hoc autē nihil differt qzere qz si est rō ipsius) nā mediū ē ipsa diffinitio z rō ipsa. nā qzere si defectus est. est qzere de medio z subdit (vt querere qd defectus ē vel ppter qd defectus ē) idem est g qzere de cōclusionē z d medio z subdit. qd (z si sit hoc. z illud dicitur esse) vt si est qd. est qz: z ecōuerso. z si scimus qd scim? qz z ecōuerso. z si qrimus de qz qrimus de qd z ecōuerso. qz eadez est qd de vtroqz z eadē via habemus vtrūqz z subdit. qd (aut qualis). i. cuiusmodi (pditionis ē rō) vt vtz hīdi duos rectos. (aut nō habēdi). q. d. qd hoc veritates bz in qlicūqz rōne pditionis. i. in qlibet parte contradictionis. vt qzere vtz hēat duos rectos. est qzere. vtrūz sit mediū. z qzere de altera pte pditionis. vt vtrū nō hēat ē qzere vtz nō sit mediū. tūc g est supplēda rō qd cū semp qd pclusionis referat ad mediū. z cū eadez sit qd de cōclusionē z d medio: cū pclusio dicat qz. mediū autē dicat qd. eadez via habet qz. z qd. nō differret nisi sicut differt via qua itur thebis atbenas. z atbenis thebas si enim scimus ire a causa in effectū z habemus quia. z facile est regredi ab effectū in cām z habere quid vel propter quid. **D**einde cum dicit.

Cum autē inueniamus simul qz est z ppter quid. Scimus si per media sit. si nō nō scim? quia: propter quid autem non.

Exponit terminis. qñ bēm^o qz p mediuz accitale. Circa
 qd duo fac. qz pmo dicitur dea dicitur. z. exegit d itento
 sibi (Sic g luna) Dicit g (Lū aut inueniam^o) su. qz p me/
 diū eēntiale (sic scim^o qz. r pp qd si p media) essentialia
 (sic) talis iuetio (si vō nō) bēm^o su. qz p media eēntialia
 (scim^o qz ppter qd at nō) su. scimus. (Nōndū at q sci
 re potest sumi ppter r large. cū enim scire proprie non sit
 nisi per causam impossibile est scire qz. nisi sciam^o pp qd. s3
 loquēdo de scire large. put nō solū se extēdit ad scire per
 eāz. s3 scire p signū. sic possum^o scire. qz. r nescire cām siue
 propter quid. (Deinde cum dicit.

Sit igit luna. c. a. defect^o plenilunio vmbra
 nō posse facere nullo nřz medio exite. manife/
 statio i quo. b. Si g i. c. est. b. qd est non posse
 facere vmbra cū nullus nřz medi^o sit. In h aut
 a. qd est deficere qz qdē deficit manifestuz est.
 sed pp qd nō dī r qz defectus est qdē scimus
 Quid autem est nescimus.

Exegitur de intēto. siue exponit in terminis qñ scimus
 p mediū accitale. ppter qd sciēdū q luna non eclipsat
 nisi in plenilunio. si g luna exite plena simus eaz eclipsa/
 ri per iterpositōez terre. scimus hoc p mediū essentialia. i.
 per cām p se. s3 si scimus eclipsari. qz corpus nřm nō facit
 vmbra. posito tñ q nō sit tempus nebulosuz r qz nihil sit
 mediū inter nos r lunā ipediēs lumē lune. qz nō veniat
 ad corpus nřm. sic. n. cognoscere lunā eclipsari est scire p
 mediuz accitale. corpus. n. nřm non facere vmbra ad
 lumē lune nō est cā q luna eclipsetur. sed eōuerso. eclī/
 psis lune ē cā q luna nō mittat radios suos vsqz ad nos.
 r qz corpus nřm non faciat vmbraz. duo ergo facit. quia
 pmo exponit in terminis quō hoc mō scito qz. nescim^o pp
 qd. z. expōit i teris quō scito qz qrim^o pp qd. ibi (Lū ma/
 nifestū sit) Dicit g (Sic g luna. c.) .i. minor extremitas
 (a) .i. maior extreitas sit (defectus. lunā plenā nō posse
 vmbraz facere. nullo existēte medio) .i. medio (nřm)
 .i. respectu nři. siue iter nos r lunā demitatio. vel vt habz
 alia translatio (manifestatio in quo. b.) .q. d. qz hoc mō
 habeat manifestatio q luna eclipsat. qz corpora exposi/
 ta ad lunā nō faciūt vmbraz. talis g manifestatio sit. b. i.
 accipiat vt mediū (si g in. c.) .i. i. luna (est. b. qd ē nō posse
 facere vmbra cū null^o nřm sit mediuz) .i. sit hñs aliqd
 mediū. vel aliqd obstaculū qd accipiat sibi lumē lune. r
 si vterius (in hoc) .i. in nō posse vmbra facere ē. (a. qd ē
 deficere si sic ē. r (qz deficit) luna (manifestū est. sed pp
 qd) deficit (nōdū ē) su. manifestū (r qz defectus est sci/
 mus qd aut ē) defect^o (nescim^o) Formabitur g sic slls.
 oē corpus luminosuz in suo plenilunio nō faciēs vmbra
 ad corpus oppositū cū nihil existat mediū inter ipsuz cor/
 pus luminosuz. r ipsz corpus oppositū hoc totū ē p medio
 r hoc totū sit. b. in hoc g qdē. i. in b corpore sic se habente
 ē. a. i. est defectus. luna autē est tale corpus. ergo luna de/
 ficit. sic aut scire defectū lune est scire p accitale mediuz
 r est scire qz non propter quid. (Deinde cum dicit.

Cum aut manifestū est qz. a. in. c. sit s3 ppter
 qd est. Est qz. b. qd est vtrū sit obiectio aut
 conuersio lune aut extinctio. Hec aut est ratio
 alterius extremitatis vt in bis q sunt ipsius. a.
 est enim defectus obiectio terre.

Quidit quō scito qz qrim^o pp qd. Circa qd duo fac s3 qz
 duo exempla adducit ibi (qd at ē tonitruū) Dicit g qz (cū
 at manifestū sit vt (cū at manifestū ē in. c.) .i. qz defect^o
 at i luna (s3 pp qd ē. qz. b. b. qd sit) .q. d. qz qz. r pp

qd deficit luna ē qz. b. siue ipsz mediū qd ē. siue qd
 sit tale mediū (vt sit obiectio vel conuersio lune aut exti/
 ctio) r subdit qz (B at) .i. b. mediū (ē rō) .i. ē diffō (alteri^o
 termi vt in bis q sunt ipsi^o .a.) .q. d. qz mediū i demitatio
 ē diffō termi qd significat p. a. vñ subdit. qz (ē at defect^o
 obio) .i. iterpositio (terre) .q. d. qz diffō .d. pp qd ipsi^o defe/
 ctus. siue ipsius eclipsis est ipsa obio. siue ipsa iterpositio
 terre. r talis diffō est mediū in demitatio. g plane vult
 pbs qz diffō termi q. significat p. a. siue diffō maioris ex/
 tremitatis. vt diffō passionis ē mediū i demitatio. qz qz
 rere tale mediū. r talē diffō nē ē qz. r pp qd vt ipse in lra
 inuit s3 mentē phi. nō diffō dices qd sibi. s3 dices pp qd
 passionis ē mediū in demitatio. s3 de b in seqnti qōne
 qremus. (Dubitaret forte aliqs. quō mediū r cā ipsius
 eclipsis lune est obiectio vel conuersio lune vel extinctio.
 (Ddōz. qz cū scim^o qz luna pdit lumē nō poterim^o magi/
 nari. nisi triplicē cām qre luna pdat lumē. tripli^o g magi/
 nari pōt q luna lumē habeat. vt qz hēat lumē ab alio vt
 iō splēdeat. qz sol illuminat eā. vt qz hēat lumen a se. r b
 dupliciter. vt qz pars sit luminosa r pars tenebrosa. vt qz
 tota sit luminosa. si enim luna habet lumē ab alio. sicut
 habet fm vitatē. tunc eclipsis erit obiectio. siue interposi/
 tio scito. n. qz luna hz lumē ab alio. stati poterim^o cogita/
 re qz luna b mō eclipsat r pdit lumē. qz aliqd obicitur r
 aliqd iterponit inter ipaz r iter illud a quo hz lumē. si vō
 luna a se hret lumē. r partim esset luminosa r partim te/
 nebrosa. tūc cā eclipsis eius esset conuersio. vt iō videretur
 nobis luna obscurari. qz conuerteret se r verteret nobis
 partē tenebrosaz. r qz tunc cā eclipsis lune esset conuersio
 Si at eēt tertio mō qz luna hret lumē a se. r esset tota lu/
 minosa. tūc nō posset eē eclipsis lune nisi extinctio lumi/
 nis i luna. vt forte qz luna i suo motu obuiaret alicui hu/
 mido i quo extingueret. vel forte pocuparet a tempesta/
 te magni vēti. r b mō vētus i eā. irruēs extingueret ipaz.
 Forte autēz posuit pbs oēs istas cās eclipsis. qz forte oēs
 iste fuerūt pōes phoz. vt aliqui assignantes cās eclipsis
 lune assignauerūt cām verā vt obiectionē vel interposi/
 tōez. aliqui autē fantastica. vt conuersionē vel extinctionem.
 (Uterius forte dubitaret aliqs qz nō vt qz hoc sit verū
 qz si luna hret lumē a se r esset tota luminosa. qz non pos/
 set eclipsari nisi extingueretur lumē ei^o. naz sol hz lumē a
 se r est totus luminosuz. r eclipsatur. nec tñ lumen eius
 extinguit. Ddōm qz hoc dcm pūppōit supius dictū. Jas
 enī dictū est supius r suppositū ē qz sciamus qz luna eclī/
 psat. r qz sciamus b isto mō qz corpus nřm in plenilunio
 ad lunā expositū nō faciat vmbra. ita tñ qz nihil sit mediū
 inter nos r lunā. qd nō posset eē nisi vere fm vitatem lu/
 na lumen pderet. Si sol aut eclipsat hoc est qz luna se in/
 terponit in medio inter nos r solē. s3 iā positū est qz luna
 non eclipsat hoc mō qz aliqd se iterponat inter nos r eaz.
 si ergo hz lumē a se r est tota luminosa r eclipsat. non qz
 aliquid se iterponat inter nos r eā: hoc esse non posset nisi
 extingueret lumē eius. non tñ est multū curādū de exem/
 plis phi. exempla enim ipse ponit non qz ita sint. s3 vt sen/
 tiat qui adiscit. (Deinde cum dicit.

Quid ē tonitruū ignis extinctio i nube: ppter
 quid tonat: pp extigui ignē i nube. Sit nubes
 .c. tonitruū. a. extinctio ignis. b. in. c. igitur nu/
 be ē. b. extiguit. n. i ipsa ignis. hoc aut. a. sonus
 r ē. b. rō ipsi^o. a. pmi termini. si aut itez bulus
 mediuz sit ex reliquis erit rationibus.

Conit illud exēplū dices (Quid aut est tonitruū) .q. d.
 si sciremus de tonitruo qz est. r yellemus scire qd est. hoc

cap. 10.

mō sciremus qd est tonitruū: qz (ē extinctio ignis in nube
 Sit q̄ nubes. c.) .i. mior extrēitas (tonitruū. a.) .i. maior
 extrēmitas (extinctio ignis. b.) .i. medi⁹ termin⁹ (i. c. q̄ nu
 be ē. b. extinguit. n. in ipsa ignis. h̄ at̄). i. extinctio ignis siue
 b. ē (son⁹ nebulaz. n. i. ē tonitruū. Et subdit. (ē rō ipsius
 a. p̄mi termi⁹). q. d. qz extinctio ignis q̄ assignata ē. ē cā toni
 trui. p̄ma rō. i. ē diffō. d. pp qd p̄mi termi⁹ ipsius. a. hoc est
 maioris extrēmitatis siue passionis. Iterū q̄ repetit p̄hs.
 qz diffō passionis sit mediū i demfatiōe. Formabit ergo
 sic demfatio. In quocūqz est h̄. i. b. siue extinctio ignis in
 illo est son⁹ nebulaz siue nubiuū. i. tonitruū. s̄z in nube est
 extinctio ignis. q̄ r̄. i. subdit (si at̄ itez b⁹). i. extinctio ignis
 ignis (sit) aliqd̄ mediū erit ex reliqs rōnib⁹) māifestuz
 q. d. qz tonitruū p̄bat de nube p̄ h̄ mediū. p̄extinctionez
 ignis si itez extinctio ignis h̄z aliud mediū p̄ qd̄ p̄betur o
 nube erit ex alla rōne māifestū. ¶ Dubitaret forte aliqs
 virū h̄ sit vez exēpluz qz tonitruū causef ex extinctione
 ignis. ¶ Dd̄z. qz hoc dic̄ fm̄ opinionē empedoclis. qz hoc
 posuit. Opio tñ p̄hi est. qz tonitruū catur ex p̄cussioe exa
 lationis si ce ad vētrē nubis. idē. n. s̄z ipm̄ v̄r esse cā toni
 trui. terremot⁹ r̄ vētrē. vapores. n. iclusi i terra r̄ nō iuentē
 tes exitū ex p̄cussioe quā faciūt ad cauernas terre p̄cuti
 unt terrā r̄ faciūt terremotū. v̄tus. n. radiōz solariū r̄ stel
 larū p̄rigit ad q̄scūqz p̄tes terre. Vapores q̄ exites in car
 uernis terre p̄ talē virtutē cōmoti si nō iueniāt libez exi
 tū r̄ cūtiūt terrā r̄ faciūt terremotū. sic si poneret casta
 nea in igne: r̄ nō icideret. calor ignis cōmoueret aliqs va
 pores in castanea exites. vapores q̄ illi cōmoti nō iueni
 nētēs exitū cōmouēt castaneā r̄ cōmouēt ignē si s̄b igne
 sit castanea posita. r̄ q̄si ad modū tōitruū castaneā frāgūt.
 sic vapores sub terra vel i terra iclusi cōmouēt terrā. r̄ fa
 ciūt terremotū. Includi at̄ i nube ex rep̄cussioe coz̄ ad vē
 trē nubis cōmouēt nubē r̄ faciūt tonitruū. In aere at̄ va
 pores tales cōmouēt aerē r̄ faciūt vētū. ¶ Deīn̄ cūz dic̄.

¶ Si qd̄ igit̄ accipit̄ qd̄ quid ē r̄ notuz sit ē vi
 ctuz: q̄re fill̄s quidē ipsi⁹ quid ē nō sit n̄z demō
 stratio. manifestuz tñ ē p̄ fill̄z r̄ p̄ demfationē.
 Quare neqz sine demōstratiōe est cognoscere
 qd̄ quid est: cuius est cā alia: neqz est demon
 stratio ipsius: sicut r̄ in oppositiōib⁹ dixim⁹.

¶ Uel vt h̄z alia trāslatio. r̄ meli⁹ (Quō qd̄ accipit̄) epi
 logat circa determinata. d. (Si qd̄z igit̄ accipit̄ qd̄ r̄ q̄lr
 sit notū) p̄z (qd̄ ē. dcm̄ ē) su. supra. r̄ subdit qz ipsi⁹ qd̄ est
 su. dcm̄ ē supra (q̄re qd̄z nō sit ipsi⁹ fill̄s. n̄z demfatio) r̄
 s̄z ipm̄ qd̄ qd̄ ē nō possit̄ fill̄logizari n̄z demfari (tñ) ipm̄
 qd̄ qd̄ ē manifestū p̄ fill̄z r̄ demfatiōez) nō tanq̄z oclō
 demfans s̄z tāq̄z mediū demfatiū. Et subdit. (q̄re n̄z sine de
 m̄fatiōe ē) .i. cōtigit̄ (coḡscere qd̄ qd̄ ē. c. ē altera cā sine
 demfatiōe nec demfatio ē ipsi⁹) qd̄ qd̄ ē (sic dixim⁹ i op
 positionib⁹). ¶ Notādū at̄ qz p̄hs multipl̄ loq̄ valde d̄
 qd̄ qd̄ ē. nā aliqñ p̄ qd̄ qd̄ ē itelligit̄ qd̄lz gen⁹ diffōnis. ali
 qñ p̄ qd̄ qd̄ ē intēdit̄ diffōnē dicere qd̄ qd̄ est demfationis
 oclō. aliqñ p̄ qd̄ qd̄ est intēdit̄ diffōnez q̄ est mediū in de
 mōstratione. nā r̄ supra dixit̄ qz idē est qd̄ qd̄ ē r̄ pp qd̄ ē.
 h̄ aut̄ loqtur de qd̄ qd̄ ē h̄ mō. v̄z. put̄ ē mediū i demfatio
 ne. talia oclō qd̄ qd̄ ē n̄ est demfatio. qz tale qd̄ qd̄ est per
 demōstrationē nō ocludit̄. Rursus tale qd̄ qd̄ ē h̄ nō si
 ne demfatione. i. h̄ p̄ demfationē r̄ via demōstratiua nō
 p̄positiua eūdo a p̄missis ad oclōnez. sed resolutiua eūdo
 ab effectu ad cāz. siue a oclōsione ad p̄missas. ¶ Notādū
 ē qz ea q̄ h̄nt cāz q̄rere qd̄: eoz̄ est q̄rere mediū demfati
 uum. q̄ h̄nt cāz q̄tigit̄ coḡscere qd̄ qd̄ ē p̄ demfationē. n̄
 qz ipsius sit demōstratio. nec qz qd̄ qd̄ ē demōstret̄ v̄l per

demōstrationē ocludat̄. s̄z ipm̄ qd̄ qd̄ est cognoscim⁹ per
 demōstrationem tanq̄z mediū demōstratiuum.

¶ Est autem quorundam qdam altera causa:
 quorundam autem non est.

¶ Postq̄ p̄hs ostēdit̄ quō se h̄z qd̄ qd̄ est ad demfationez
 put̄ qd̄ qd̄ ē h̄z rōnē medij. In p̄te ista vt dicebat̄ ostēdit̄
 quō qd̄ qd̄ est se h̄z ad demfationē: put̄ qd̄ qd̄ ē h̄z rōnez
 diffōnis. v̄l ē id qd̄ p̄ diffōnē exp̄mit̄. Circa qd̄ tria facit̄.
 qz p̄mo p̄mittit̄ qd̄ p̄tinētia ad ipsa diffōnē. 2° qd̄ p̄
 nētia ad ipas diffōnes. 3° ex his q̄ dixerat̄ ostēdit̄ quō talia
 se hēant ad demfationē. 2° ibi. (Diffōnes autem. 3° ibi.
 (Quare mediū) Dicit̄ q̄ (est at̄ quorūdas qd̄ ē altera cā)
 su. p̄ q̄ possit̄ demfari (quorūdas at̄ nō ē) su. altera cā p̄ q̄
 possit̄ demfari. h̄ at̄ p̄mittit̄ q̄tū ad ipsa diffōnē. qz qd̄
 sunt demfatiua r̄ habēt cāz p̄ q̄ possunt demōstrari. qd̄
 aut̄ nō habent cām p̄ quā possunt demōstrari. s̄z sunt sup
 pōnes v̄l p̄ncipia in scientia. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ Diffinitioes qdem scdm̄ spēm facte nulluz
 hnt̄ mediuz quo demonstrent̄: sed diffōnes se
 cunduz materiā facte pnt̄ habere medium.

¶ P̄mittit̄ qd̄ p̄tinētia ad ipas diffōnes. d. qz (diffōnes
 aut̄ facte fm̄ spēz) .i. diffōnes formales (nullum hnt̄ me
 diū quo) .i. p̄ qd̄ demōstret̄ (diffōnes at̄ facte fm̄ māz
 pnt̄ h̄re mediū) su. p̄ qd̄ demfēt̄. Appellat̄ at̄ hic diffōnes
 māles illas qd̄ iponit̄ necitas. formales at̄ vocat̄ q̄ neces
 sitatē iponūt̄. r̄ qz forma iponit̄ necitatē māe r̄ efficiēti
 forme. diffō data p̄ formā ē formalis respectu diffinitiois
 date p̄ mām. r̄ diffō data p̄ efficiētē erit formalis respectu
 diffōnis date p̄ formā. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ Quare manifestum est. qm̄ eoz̄ que sunt qd̄
 est: alia qd̄z sine medio: r̄ p̄ncipia sunt eē: r̄
 que: r̄ qd̄ sunt supponere opz: aut alio modo
 manifestuz facere. qd̄ vere arithmeticus facit̄.
 r̄ nāqz quid est vnitates supponit̄. r̄ qz est.

¶ Ostēdit̄ quō talia se hēant ad demfationē. Circa qd̄ duo
 facit̄. qz p̄ ostēdit̄ q̄ sunt demfabilia r̄ q̄ nō. 2° descendit̄ ad
 varia gnā diffōnū. vt ostēdat̄ q̄ diffō sit demfabilis r̄ que
 nō. r̄ vt ostēdat̄ q̄ diffō sit demfationis oclō. r̄ que demon
 strationis p̄m̄. r̄ q̄ tota demfatio pōne differens. sc̄da ibi
 (Diffō aut̄) Circa p̄mū duo fac̄. qz p̄ ostēdit̄ q̄ sunt idem o
 strabilia. 2° q̄ demfabilia. ibi (S̄z h̄ntiū mediū) Dicit̄ q̄
 (Quare manifestū ē qm̄ eoz̄ q̄ sunt qd̄ ē) .i. q̄ sunt diffō
 nes. vel q̄ sunt h̄ntia diffōes. (Alia qd̄ sunt sine medio)
 .i. sunt indēm̄abilia (r̄ sunt p̄ncipia q̄ r̄ esse r̄ qd̄ sunt o
 supponere. aut alio mō māifesta facere: qd̄ vere r̄ arime
 tricus facit̄. nam quid est vnitates r̄ qz ē vnitates supponit̄.)

¶ Notandū aut̄ qz ad p̄ncipia nō est rō. vnde talia nō pot̄
 sumus demfari. vel ergo oqz ea supponere. vel alia via oqz
 ea nota facere q̄z per demfationē. possemus. n. ea p̄ qd̄z
 p̄babilia declarare. nō aut̄ possumus ipsa per demōstrati
 onē cōcludere loquēdo de demfatione potissima q̄ est a
 p̄iori r̄ per cām. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ Sed hntiuz mediuz quoz̄ est qd̄z altera cā
 substātie. r̄ ipsi⁹ esse p̄ demōstrationē est sicut
 dcm̄ est ostēdere non qd̄ qd̄ est demōstrantes.

¶ Ostēdit̄ q̄ sūt demfabilia. d. qz (hntiū mediū) .i. demfati
 onū q̄ hnt̄ mediū p̄ qd̄ demfent̄ (quoz̄) demfabilium
 (est qd̄ altera cā sube ipsi⁹ eē) talia (sicut dicit̄) est. p̄ve
 mōstrationē est ostēdere. nō qd̄ qd̄ ē demfantes. ¶ No
 tandū aut̄ qz q̄n aliqd̄ h̄z alterā cām siue sube sui eē p̄ qd̄
 possit̄ demfari. tū cālia ē ostēdere r̄ cognoscere p̄ demō

tionē. ¶ Dubitaret forte aliquis de eo quod infra dicitur quod quod quod est non demoftratur. Uult. n. quod possumus ostendere per demonstrationē ea quae habent quod quod est ita tamen quod non scimus ut demoftrationes ipsae quod quod est. et tamen dicitur infra quod diffō dicitur quod demoftratione concludit. ¶ Dicitur quod ut supra diximus quod quod est et concludit demoftrationē. non tamen ea reduplicatiois ut in eo quod quod est. Rursus ut concludit quod quod est. non erit ut quod quod est. sed ut quod est. dicitur. n. quod et diffō et demoftratio oīno habent modum oppositū. nā diffō ipsa quod est ostendit ut quod quod demoftratio ipsa quod quod est ut quod est. ut si dicitur diffō accūs non sit aliqd sicut se. et si accūs accūs sit ut quod est. quod accūs non est ens. nisi quod est ens. atque ut diffinitio accūs. induit quaedam modum sube. quod quod est quod diffinitio quod tūcūq; sit aliqd in alio semper est diffinitio. ut accipit tanquā aliqd sicut se. eō contrario est de demoftratione. quod quod demoftratur. demoftratur ut aliqd in alio. si quod ipm quod quod est demoftratur. demoftrabit ut aliqd in alio. et sic acceptū quod quod est. quod quod est ut quod est. diffinitio quod non dicit esse vel non esse. quod non est sicut solū dicit quod dicitur rei. p demoftrationē autem non concludit nisi ppter. vñ si concludit diffō demoftrationē concludit diffōnē esse in aliquo. concludit quod quod est non ut quod quod est. sed ut induit quaedam modum de quod est. ¶ Ulterius forte dubitaret aliquis. quod dixit quendam hōe mediū p quod demoftratur. quod gramus quod de illo mediō demoftratio vtrū sit diffō subī. vel quod sit mediū in demoftratione. ¶ Dicitur quod sicut quorundam diffinitio subī est mediū in demoftratione. quod dicitur vñ fulcimen accipe ex dicto pbi in principio de aīa. quod ipm quod quod est subī est oīs demoftratiois pñ. Adducunt et ad hoc plures alie rōnes. quod diffō subī sit mediū. quaz vna est. quod vel erit mediū diffō subī vel passionis. non passionis. sicut subī. pbat assumptū. nā diffinitio passionis demoftratur est idē quod passio. si quod demoftratur passio p suā diffōnē demoftratur idē p idē. Secūda rō ad hoc idē sumit ex eparātia demoftratiois vñ ad pncipulā. nā in demoftratione pncipulari mediū est ipm subm quod pncipulariter pbat hōe tres de yfochele p triangulū. sicut vbi quod ponit diffinitū essentialē. loco ei potest poni diffō. sicut triangulus ponit mediū in demoftratione pncipulari poterit in tali demoftratione poni mediū diffinitio trianguli quod est diffō subī. et quod rōne in demoftratione pncipulari potest esse mediū diffō subī. pari rōne ut videt poterit esse mediū diffō subī in demoftratione vñ. Sit et ad hōe rō. nā cōstat quod passio de demoftratur subo p aliqd mediū. illud quod vñ est essentialē subo vñ accūtale. si essentialē. sicut diffō subī. si accūtale. sicut passio demoftratur inerit subo p accūs. et tūc accūtū p accūs erit demoftratio. quod est inconueniens. Sit et ad hoc et quod rō. nā ut dicitur est passio demoftratur p aliqd mediū. queretur quod de tali medio. ut sit accūtale vel essentialē subo. si essentialē statū habere intentū. vñ. quod per diffinitionē subī. et per ea quod sunt essentialia subo demoftratur passio de subo. si autem illud mediū sit accūtale. poterit quod demoftrari de subo. vel quod p mediū essentialē vel p mediū accūtale. vel ergo erit abire in infinitū. quod est impossibile. vel non semper vñ accūs demoftrabit p aliqd sicut erit deuenire ad aliqd accūs quod inmediate demoftrabit p pncipia pñ subī sui p diffōnē eius. ¶ Adductis autem rōnibus. quod diffō subī sit mediū. volumus adducere rōnes quod credimus esse veras. quod diffō subī non sit mediū in demoftratione. Ad quod declarādū valet dicitur pbi. d. quod pñ termini vel ipsi passionis est ppter quod et mediū in demoftratione. quod p in exēplo suo posito. ¶ Mediū. n. ad demoftrādū defectū de luna est interpositio. constat autem quod interpo nullo est diffō subī. quod nullo est diffō lune. sicut est diffō ipsi defectus sicut ipsi passionis. Est. n. diffō dicitur cāz ppter quod. si quod erit. n. quod est defectus. dicerem quod cāliter est ipa interpositio terre. vñ in lectione superior dixit pbs. quod defectus autem est obio. i. interpo terre. quod non est intelligendū for

maltr. sicut cātr. vult autem ibi pbs dicere quod defectus sit ipsa oblectio sicut ipsa interpo. Lū quod demoftratur eclipsis. medium in demoftratione non erit diffō lune vel diffō subī. sed diffō defectus et diffō passionis. si bñ considerat dictū pbi hoc est in demoftratione mediū. Uerz quod tenentes hoc quod diffinitio subī sit in demoftratione mediū procedit quod diffō passionis possit esse in aliq demoftratione mediū. tñ illa diffō passionis. vel illa passio quod dicit ppter quod alterius passionis itez demoftrabit de subo p aliqd pus. Et ad vltimū ut dicit deuenire est ad diffōnē subī. quod erit mediū in demoftratione. ppter quod ostendimus quod demoftrationes hoc modo non procedit vtriusque scientibus geometriā. nā hōe tres demoftratur de triangulo p aliquā passionē potest. vtrūta p habere angulū extrinsecū. habere autem angulū extrinsecū equalr duobus intrinsecis sibi oppositis demoftratur p aliqd aliud. vtrūta p hoc quod ab illo angulo potest duci linea eque distans tertio lateri. Rursus quod hec linea ducta eque distans secet angulum extrinsecum vel duos angulos eque distantes ab iulce in quolibet sui pte. ille nunquam positis. pbat p hoc. quod impossibile est parallelas concurrere. parallelas autem non concurrere non pbat. sicut accipit tanquā pñ. est. n. hoc valde ppinquū. sicut quod parallele non concurrant. nā linee concurrentes et facientes angulum semper versus angulū plis appropinquant. et quod magis distat ab angulo. tātō magis distat ab iulce. linee quod faciētes angulū. sicut plus distat ab iulce in vna pte quod in alia. si quod essent due linee eque distantes ab iulce in quolibet sui pte. ille nunquam concurreret. nec faceret angulū. Si quod quod intelligeret quod sint parallele. i. linee eque distantes. et quod sit concurrere et facere angulū. statim assentiret huic pncipio geometrico. quod parallele non concurrūt. Ita quod quod se habet p ordinē. per respectū ad triangulū. vñ. parallelas non concurrere. et lineas parallellas siue eque distantes tertio lateri trianguli diuidere angulū extrinsecū in duos angulos eque distantes oppositis. et angulū extrinsecū valere duos intrinsecos. et triangulum hōe tres. ita quod semper vñ est ppter quod alterius. demofstratur ergo semper posteriora p priora. nec tñ oīs deuenire ad diffōnes subiecti. quod sit mediū in demoftratione. ut patuit in exēplo pallegato. fieret. n. ibi tres demoftrationes. nam pncipia demoftratio erit quod triangulus hōe tres. p hoc quod hōe angulū extrinsecū equialere. scda erit quod hōe angulū sic equalr. tem. quod per lineam eque distantē tertio lateri hōe angulū extrinsecū diuisibilem in duos angulos equales intrinsecis. tertia erit quod hōe angulū sic diuisibile. quod parallele non concurrunt. Ultra autem non attingit procedere. quod iam facta est resolutio vsq; ad pncipiū vsq; ad parallellas non concurrere. stat autem quod nihil istoz est diffō trianguli. sed diffō trianguli annectet cuiuslibet istoz ad hoc quod fiat demoftratio. diffinitio quod subiecti non est mediū sicut est aliqd annexū medio. Uerz quod intellectus hōis non gescit. et multis non fieret fides ppter exēpla geometrica iam posita. quod diffō subiecti non est mediū in demoftratione. sicut annexū medio volumus probare ostēdere et ad impossibile quod sic se hōe rei veritas. ostēdere quoddam vīa ex hoc sumeret. Dicemus. n. quod passiones respectu subiecti in triplo gradu se habent. nam quedam passiones cum suis subiectis faciunt ppositionē ita dignā. et tante dignitatis quod quilibet eas pbat auditā. et et tales ppones sunt tātegnalitatatis quod non dterminent se ad vñū genus subiecti. cuiusmodi sunt cōes animi cōceptiones. et talis ppositio est oētōtū est malus sua parte. inest. n. toti tanquā proprio subiecto excedere partē tanquā p se passio. et ex hac passioe et ex hoc subiecto sit quoddam cōe pncipiū. quod nullo modo ingredit demofstrationē sicut subam. quod id attingit. quod excedit genus subiecti i scia. nāz non est vna scia de cōtitate continua et de discreta. cū ergo pncipiū quod totū excedit partē extendat se ad vtrūq; genus quantitatis. si geometria

que est de q̄titate continua & arithmetica q̄ ē de discreta dem
 monstraret p̄ tale p̄n^m nō demfaret ex p̄ncipijs proprijs.
 Scōs gradus passionū ē. q̄ nō se extēdūt extra gen^o sub
 tē sunt ita p̄p̄inque sensui q̄ insunt subo. q̄ in scia suppo
 nunt tanq̄ note pen. t^o subis: & h̄s sunt parallelas nō cō
 currere. duas lineas rectas supficiē nō includere. dēursus
 enī lineaz & clusio supficiē nō se extēdunt ad ex^o genus
 p̄tinuū. tē ita ē p̄p̄inque sensui q̄ parallelis insit hec pas
 sio non cōcurrere. & q̄ duab^o lineis rectis insit hec passio
 q̄ nō sufficiāt ad includēdū aliquā supficiē q̄ supponun
 tur de suis subis q̄si note. tales. n. passiones cū suis subis
 igredunt demfationē s̄z subaz tāq̄ p̄n^a p̄p̄a discipline
 s̄z nūq̄ p̄ demfationē cludunt. Sunt & alie passiones i
 3° gradu q̄ cludunt i demfationib^o q̄s oz reducere ad has
 passiones nō clusas & in scia suppositas. passioes q̄ clu
 se ad passiones nō clusas. passioes aut nō cluse nō de
 mōstrant. iatū robur & vim accipiūt ex passionib^o facie
 tibus dignitates. & iō p̄positio q̄ cōponit ex passione & ex
 subo facie dignitate & cōem ai cōceptioez d̄r nō ingredi
 demfationē s̄m subam. qz non assumunt. tales p̄p̄onca
 tanq̄ p̄n^a p̄p̄ia in demōstratione sed roborant principia
 propria in demōstratione assumpta. demfationes ergo
 p̄cedūt a passionib^o clusis vsq̄ ad passioes nō clusas
 ex q̄bus sunt p̄p̄ia p̄n^a in scia. vltra aut illas nō ē demō
 stratio. qz nō est ex cōib^o demfate. Si q̄s ḡ videret modū
 quō passioes cluse reducunt in passiones non clusas.
 vltra q̄s nō p̄cedit demfatio. nūq̄ diceret q̄ d̄fio sub
 lecti esset mediū in demōstratione. s̄z diceret q̄ semper
 passio posterior demōstratur per passionē priorem. donec
 deuentat ad passionē q̄ cū suo subo facit p̄n^m i scia. & quā
 nō est demfatione cludere in illa scia. Ad qd̄ intelligēdū
 est diligēter notādū q̄ h̄s p̄n^a p̄p̄ia in scia quodā modo
 virtute cōtinent oia que sunt in scia. nam talia p̄n^a siue ta
 les p̄p̄ones p̄t applicant ad aliud & aliud. aliud & aliud
 causant. siue aliud & aliud demfant. vt hoc p̄ncipiū. para
 lallas nō currere. applicatū ad triangulū. p̄bat in trian
 gulo q̄ angulus extrinsecus trianguli per lineā parallē
 & non p̄currentē diuidat in duos angulos equales duob^o
 intrinsecis sibi oppositis. q̄ si hoc p̄ncipiū applicaretur ad
 aliam figurā. vtputa ad pentagonū. & ab angulo extrin
 seco pentagoni ducere aliquā lineā eque distans alicui
 lateri pentagoni. talis ductio nō cāret illud quod causat
 in triangulo. v3. q̄ diuideret angulū extrinsecum in duos
 angulos eq̄les intrinsecis. demfator ḡ non descendit a ge
 nere in genus. qz non demfāt p̄ p̄n^a cōia excedentia gen^o
 subī sui. s̄z p̄n^a p̄p̄ia nō excedentia genus subī sui p̄t ap
 plicare ad oia q̄ sunt sub subo. q̄ applicata ad aliud & ad
 aliud. aliud & aliud causant. Semp ḡ demfabilē passio p̄
 passionē donec deuentū sit ad passiones indēmfabiles q̄
 cū suis subis faciunt. p̄p̄ia p̄n^a sciarū. Et vt melius appa
 reat qd̄ d̄r. dicemus q̄ triangulus est triāgulus & est figu
 ra rectilinea. & est qd̄ p̄tinuus. & si sciremus oēs passiones
 eius videremus oēs passiones q̄ sunt ab ipso. vt triangu
 lus est. & oēs q̄ fluunt vt rectilineus est. & oēs que fluūt vt
 quid p̄tinuū est. & s̄z idē s̄m rē sit triāgulus rectilineū & cō
 tinuū. vt sunt in triāgulo. qz genus & spēs eādē formā di
 cunt. atq̄ qz nō oz dare tantā vnitatē in effectibus q̄staz
 damus in cā s̄m aliud & aliud genus abstractionis fluūt
 alie & alie p̄p̄rietates. vt alie p̄p̄rietates fluunt ab hoīe.
 vt hō est. & alie vt aīal est. & alie vt suba est. sic qz p̄tinuus
 est in plus q̄ rectilineū. & rectilineū in plus q̄ triangulus.
 aliq̄ p̄p̄rietates fluunt a triangulo vt triāgulus est. & aliq̄
 vt p̄tinuū est. demfatur ḡ passio posterior per porē donec
 deuentū sit ad illam passionē q̄ immediate fluit a triāgulo
 vt triāgulus est. quo facto queret. vtrū sit notū vel q̄si

notū q̄ talis passio insit triangulo. q̄ si sit non demfabilē
 de triangulo. s̄z h̄s passio cū suo subiecto accipiet q̄si p̄n
 cipium in geometria q̄ si nō sit notū vel quasi notū talē
 passionē inesse triāgulo p̄babit p̄ aliud genus passionū.
 vtputa p̄ aliquā passionē cōpetentē triāgulo. in eo q̄ est
 figura rectilinea nā q̄ possit linea eq̄ distans duci ab an
 gulo extrinsecō triāguli nō cōpetit triāgulo vt triāgulus.
 est. sed vt rectilineus ē. & tū p̄ hoc p̄bat de triāgulo q̄ ha
 beat angulū extrinsecū qd̄ cōpetit triāgulo vt triāgulus
 est. nulla. n. figura h̄z angulus extrinsecū equalentē. nisi
 triāgulus loquēdo de figuris regularib^o. & tū lineā ducere
 eque distantē alicui lateri figure p̄t cōpetere cuilibet
 figure. qz quol3 puncto dato lineē p̄p̄osite p̄tingit lineaz
 eque distatē ducere. passio. n. q̄ cōpetit triāgulo vt triāgulus
 p̄t demfari de eo p̄ passionē cōpetentē ei. vt rectili
 neus est. sic eclipsari p̄ amissionē luminis a sole. qd̄ cō
 petit lune vt luna ē demfatur de ea p̄ interpositionē terre
 qd̄ cōpetit ei p̄ figura cōius. vtputa. vt corpus est. vel sic
 tuata est. sic ḡ ascendēdo semp ad passioes maioris abstra
 ctionis deueniem^o ad passiones q̄ de suis subis nō demō
 strant. s̄z accipiunt. vt p̄n^a in scia. hoc ḡ mō scia h̄z certū
 dinem. qz reducūt passioes demfabiles q̄s notū est esse
 subis. hoc mō scia h̄z vnitatē put talia p̄ncipia vniuersa
 lia que sunt p̄p̄a scie oia alia reducunt. nūq̄ ḡ d̄fio subī
 erit mediū in demfatiōe. s̄z semp demfabilē passio p̄ pas
 sionē. donec deuentū sit ad passionē indēmfabilē q̄ nota ē in
 esse subiecto. sed dices q̄ si post q̄ deuentū est ad primas
 passionē cōpetentē triāgulo vt triāgulus. si illa passio
 posset demfari de triangulo p̄ aliquas passionē fluentem
 ab ipso vt rectilineus ē. seq̄rent. vt vt duo inconueniētia.
 quoz p̄mum est q̄ passio illa demfata de triangulo non
 p̄peteret triāgulo vt triāgulus est. cū demōstrēt de ipso
 p̄ passionē p̄peterē ei vt rectilineus est. & m̄cōueniens qz
 tunc demfatio non esset p̄ cām. p̄p̄ia. p̄p̄t. r. q. sciēdū
 q̄ loquēdo de demfatione potissima de qua hic loquimur
 nulla passio demōstrat de triāgulo q̄ non cōpetat ei vt
 triāgulus ē vel q̄ nō cōpetat ei p̄ aliū. & 3° cōpetere p̄ aliū
 est dupl^r. vt sepe dixim^o. v3. p̄ aliud subm. vel p̄ aliā cām.
 nulla. n. passio demfata de triangulo cōpetit ei per aliud
 subm. quēlibet tū passio talis cōpetit triāgulo per aliquā
 cām p̄ quā demōstrat de ipso. passio ergo fluens primo a
 triangulo in eo q̄ triangulus poterit demfari p̄ passionē
 fluentē ab ipso in eo q̄ rectilineus. nec tū p̄pter hoc habe
 bitur q̄ passio sic demfata de triāgulo cōpetat ei p̄ aliud
 subm. sed solū p̄ alias cām qd̄ demfationi non repugnat.
 imo est in demfatione necessariū. p̄ qd̄ solutū ē incōue
 niens p̄mū. p̄pter z^m aut incōueniens sciēdū q̄ multe nō
 sunt p̄p̄ie passioes q̄ sunt p̄p̄ie cause. nā q̄ se iterponat
 terra inter solem & lunā nō est p̄p̄a passio lune. vt luna ē.
 posse. n. h̄e talē sitū q̄ iterponat se terra iter ipsaz & solē.
 nō solum cōpetit lune. s̄z etiā cōpetit oibus corporib^o q̄
 sunt in terra. iterponit. n. se terra inter hoīem & solem. h̄s
 ergo iterpositio q̄ non est p̄p̄a passio lune. est tū p̄p̄ia cā
 alicuius passionis exītis in luna. nā h̄s iterpositio causat
 in luna eclipsim. qz est corpus luminosū habens lumen
 a sole. h̄s tū iterpositio nō causabit in hoīe eclipsim. qz nō
 est corpus h̄s luminosū. sic ē & in triangulo. nā q̄ linea
 ducat eque distans lateri triāguli nō est p̄p̄ia passio com
 petens triāgulo vt triāgulus ē. nā in multis figuris recti
 lineis. imo in oibus p̄t duci linea recta distans cuilibet late
 ri cuiuscūq̄ figure. s̄z h̄s ductio lineē s̄z nō sit p̄p̄a passio
 trianguli vt triāgulus ē. est tū p̄p̄ia cā alicuius passiois
 cōpetētis triāgulo vt triāgulus ē. causat. n. hec ductio ali
 quid in triāgulo. qz causat q̄ angulus eius extrinsecus di
 uidatur in duos angulos equales duobus intrinsecis: qd̄

non causet in aliq̄ alia figura. demoftratio aut̄ temp̄ oz q̄ sit p̄ pp̄az cāz nō tñ temp̄ oz q̄ sit p̄ pp̄az passionez. plus enim regit̄ ad hoc q̄ aliqd sit pp̄ia passio q̄ ad hoc q̄ aliqd sit pp̄ia cā alicuius proprie passionis. nā ad hoc q̄ aliqd sit pp̄ia cā sufficit q̄ aliqd causet i illo subo qd nō causet in alio. s̄z ad hoc q̄ sit pp̄ia passio nō sufficit q̄ illud qd causet in illo nō causet in alio sed vltra hoc regitur q̄ nullo mō illud repiat̄ in alio. ductio. n. linee eque distantis s̄z aliqd causet in triāgulo qd nō causet in figura alia. tñ fallum est q̄ nō repiat̄ in figura alia. cūz ḡ deuentū est ad passionē que nō inest p̄ aliā pp̄ia passionem nō oz q̄ sit deuentū ad passionē indēfabilē. qz pōt̄ iesse per aliā pp̄ia cām. Reuertamur ḡ ad p̄positū r̄ dicam⁹ q̄ cū deuentū est ad pp̄ia passionē triāguli in eo q̄ triāgulus nō habentē aliā pp̄ia passionē fm̄ q̄ huius. q̄rendum est vtrum sit notū vel q̄si notū tales passionē inesse subiecto. q̄ si sic nō demōstrabit̄ de eo: s̄z accipiet̄ tanquā p̄m̄ in scia. s̄z si hoc nō sit notū vel q̄si notū s̄z nō hēat̄ in triāgulo aliquā pp̄ia passionē triāguli p̄ quam possit̄ demōstrari habebit̄ in eo aliquā aliam pp̄ia cām. Poterit enim demōstrari p̄ aliquā passionē altioris gradus r̄ maioris abstractionis. v̄puta poterit̄ demōstrari p̄ aliquam passionem fluentē a triangulo non in eo q̄ triangulus s̄z in eo q̄ rectilincus. r̄ ita facit̄ geometra. nō. n. semper demōstrat pp̄ia passionē per pp̄ia passionē. s̄z semper demōstrat pp̄ia passionē per aliquā passionē. que v̄l est pp̄ia passio vel saltē est pp̄ia cā. ostēsum enīz est q̄ passio que repiat̄ in alio pōt̄ esse pp̄ia cā alicui⁹ v̄l h̄z esse in subo. r̄ qd diximus de passionib⁹ cōpetentibus triāgulo in eo q̄ triangulus: dōm est de passionibus cōpetentibus ei in eo q̄ est figura rectilinea. r̄ isto modo est colligatio in scia. r̄ hoc nō scia h̄z vnitate qz passionēs inferioris abstractionis reducunt̄ ad passionēs altioris abstractionis r̄ ille in altiorē abstractionē. donec deueniat̄ ad p̄m̄ sciarū. r̄ hoc modo scia est vni⁹ generis subī. r̄ ex hoc in alijs r̄ alijs sciētijs sunt alia r̄ alia principiā cū. n. deuentū est ad p̄maz passionē triāguli fm̄ q̄ huius: si nō est notū vel quasi notū hāc passionē inesse triāgulo. r̄ si nō est h̄ p̄m̄ vel sup̄pō in scia: pbabit̄ p̄ passionē altioris abstractionis. v̄puta p̄ passionē fluentē a triangulo in eo q̄ rectilincus. que licet non sit pp̄ia passio triāguli. poterit̄ tñ v̄t patuit̄ eē in triāgulo pp̄ia cā pp̄ie passionis. r̄ h̄z passio qz non est pp̄ia passio triāguli: s̄z figure rectilinee nō demōstrabit̄ de triangulo s̄z de figura rectilinea p̄ aliam passionē figure rectilinee. r̄ ille per aliā donec deuentū sit ad passionē illam q̄ p̄mo fluit a figura rectilinea fm̄ q̄ hui⁹. quo facto q̄ret̄ v̄trū sit notū vel q̄si notū talem passionē inesse subo. qd si sit nō demōstrabit̄. s̄z supponet̄ in scia r̄ accipiet̄ tanq̄ p̄m̄. sed si hoc nō sit notū vel q̄si notū habebit̄ aliquā cām superioris abstractionis. v̄puta maior passio: q̄ fluit a figura rectilinea in eo q̄ est qd cōtinuū q̄ passio licet non sit pp̄ia rectilinee poterit̄ tñ in figura rectilinea esse pp̄ia cā illius pp̄ie passionis. r̄ qz nō est abire sic in infinitū s̄z gradus abstractionis. qz tunc trāscēderemus subm̄ scieoz deuenire ad aliquas passionēs quas notum est vel quasi notum inesse subiectis que cum suis subiectis faciunt pp̄ositiones que supponunt̄ in scientijs r̄ sunt p̄ncipiā sciaz. ¶ Est aut̄ diligenter notādū q̄ intellectui n̄ro sunt magis nota cōia q̄ pp̄ia. r̄ iō q̄si in passionib⁹ minoris abstractionis nō est notū p̄mā passionē inesse subiecto oz ascendere mō quo dixim⁹ ad passionēs altioris abstractionis vsq̄ quo deueniat̄ ad passionēs illas quas notum est vel quasi notū inesse subiectis: qz sic omnia inferiora reducunt̄ in superiora donec deueniat̄ ad pp̄ia p̄ncipiā scie per que tota scia est vnita r̄ colligata. Ex hoc autēz appet̄ quō

demōstratio nō vadit a genere in genus. sed semp̄ ascendit fm̄ suuz genus. r̄ temp̄ resoluit in p̄ncipiā sui generis: v̄puta si in triāgulo repiret̄ ratio cōtinuū r̄ rō numeri. cū deuentū esset ad passionē primā trianguli fm̄ q̄ huius r̄ nō esset notū vel quasi notū talem passionē inesse subiecto. r̄ vellet geometra hoc reducef̄ ad notū accipiēdo passionēs altioris abstractionis nō accipiet̄ q̄ cōpetūt̄ triāgulo in eo q̄ numerus. sed q̄ cōpetūt̄ ei in eo q̄ cōtinuū pp̄ qd semp̄ sequeret̄ suū genus. Ex hoc ē manifestū est qd est in demōstratione mediū. nā semp̄ per passionē pbat̄ passio r̄ nunq̄ recedit̄ a genere passionum. s̄z passio pbata semp̄ est passio pp̄ia. s̄z passio pbans nō semp̄ est passio pp̄ia. s̄z semp̄ est cā pp̄ia. q̄dū enim sumus in eodez gradu abstractionis passio pbans erit̄ passio pp̄ia r̄ cā pp̄ia. sed quādo deuentū est ad primā passionē fm̄ talē gradū abstractionis: r̄ nō est notū talem passionem inesse subiecto: oz eam notam facere p̄ passionē altioris abstractionis. que s̄z nō sit passio pp̄ia: erit̄ tñ in hoc causa pp̄ia proprie passionis. passio ergo que est causa pp̄ia ē medium passionis demonstratē: r̄ ipsa est ratio dicens p̄pter quid passionis demonstratē. v̄t que est rō dicens p̄pter quid eclipsis interpositio terre. r̄ que est rō dicens pp̄ qd de h̄re tres est ipse angulus extrinsecus. v̄nde r̄ p̄ h̄s v̄lens assignare diffōnē eclipsis dicit q̄ eclipsis ē obiectio terre vel interpositio terre. sic si vellemus assignare diffōnē de habere tres diceremus q̄ haberet̄ tres est habere angulum. diffinitiones ergo que sunt medium in demōstratione sunt diffōnes causales nō essentielles. nam eclipsis non est eēntialit̄ interpositio terre. s̄z est hoc causalit̄. qz catur̄ ex tali interpōne tanq̄ ex pp̄ia cā. ¶ Postq̄ dū sum⁹ conati via or̄sina declarare qd sit in demōstratōe mediū volum⁹ h̄ idē ostēdere ducēdo ad impossibile q̄ diffō subiecti non sit h̄z mediū r̄ ne laboremus in equoco distiguamus de diffōne v̄t distinguūt̄ themistius circa p̄m̄ p̄m̄ libri dicēs. q̄ duplex est diffō. vsq̄ q̄ significat̄ nomē. r̄ diffō significans subām rei. r̄ ē magna d̄tia iter v̄trūqz. nam diffō q̄ significat̄ nomē est rō apprehēsa ab intellectu p̄ quā referit̄ nomē in suū significatū quā rōez ydiote r̄ pueri apprehēdūt̄: pueri enim r̄ ydiote cū d̄r eis q̄ poterit̄ panē non portant lapidē. sciunt. n. qd significat̄ noie panis. sed diffinitio dicens qd rei est scire referre rē significatā i sua p̄ncipiā. qd nō est oīuz s̄z p̄toz. ¶ Hoc ergo v̄sio dicamus q̄ cū deuentū est ad p̄mā passionē inherētē subiecto si talis p̄mā nota est vel inotescit̄ iesse subiecto p̄ diffōnem subiecti. q̄ret̄ cuiusmodi sit illa diffō. aut illa quā oēs apprehēdūt̄. aut illa quam oz cū magna diligentia inuestigare. quā nō est notū iesse subiecto. q̄ si hoc notificat̄ p̄ diffōnez p̄mo mō dictā. ḡ erit̄ p̄ se notū talē passionē inesse subiecto r̄ illa passio nō erit̄ demōstrabilis. nam p̄ se nota cognoscimus cū terminos cognoscimus vel cū cognoscimus diffōnes quas omnes apprehēdunt. si vero diffō de qua loquit̄ non sit illa quā omnes apprehēdunt nec sit notū oibus subm̄ h̄re talem diffōnem. tūc si passio demonstrat̄ p̄ talē diffōnem cū ibi sit v̄ltima resolutio p̄ demōstrationē. qz vltra diffōnem subiecti non p̄gredit̄ via demōstratiua r̄ sequens erit̄ q̄ demōstratio non resoluat̄ vsqz ad p̄ se nota. v̄nde bec v̄sa tollit̄ certitudinem demōstrationis. r̄ bec positio tollit̄ certitudinē sciaz. qz terminus demōstrationuz non ponit̄ aliqd qd sit oibus vel quasi oibus notū. ex hoc. n. scie sunt certe r̄ demōstratōes certe: qz resoluūt̄ in talia q̄ q̄si oibus sunt nota. r̄ q̄ q̄si q̄libet concederet. resoluūt̄. n. in talia q̄ sunt valde p̄p̄inqua sensui: gbus statim assentimus. iō nō sufficit reducere demōstrationē in diffōnem subiecti. s̄z opz ipsas reducere in passionēs abstractionis q̄ note sunt inesse subis. v̄t cum

deuentū est ad primā passionē triāguli s̄m q̄ huius. si nō sit notū hanc passionē inesse subiecto. & si pōt talis passio dem̄rari de triāgulo nō accipiē⁹ diffōnem triangulū ad pbandū eā qz si diffō illa eēt id qd oēs apprehēdunt de triāgulo. tūc eēt p se notū talē passionē inesse triāgulo. nō ḡ posset dem̄rari de ipso sic dem̄rāt excessus partis de toto. nec sicut dem̄rāt currere de paralellis. si vō illa diffō triāguli nō eēt id qd oēs apprehēdūt de triāgulo. nec eēt notū triāgulū h̄re talē diffōnez cuius nō eēt vltra pcedere in dem̄rationibus ctingeret stare vel sistere s̄m dem̄rationē priuāq̄ deueniremus ad scōm se nota. & ad ea q̄ oēs vel quasi omnes apprehēdunt. qd facere eēt tollere certitudinē a sciētis. & a dem̄rationibus. talis ḡ priā passio triāguli si nō nota est inesse subis nō dem̄rabit p diffōez triāguli s̄z p passionē altioris abstractiōis. put est in antecedētibz declaratus. & sic pcedendo semp qd passiones cōlozes & supioris gradus deueniemus ad aliq̄s que note erunt inesse subis ita q̄ scita rōne nois suboz & nois passionis quas oium vel q̄si oium ē apprehēdere statū assentiet intellect⁹ tales passiones illis inesse subis. hoc ḡ mō saluabit certitudo & vnitas scie. nam ex eo q̄ oia q̄ sunt i scia reducunt in talia p̄n⁹. scia est certa & est vna. si. n. oēs passiones triāgulū reducerent in diffōnē triāguli ita q̄ q̄t iam deuentū eēt ad diffōnem subī nō pcederet vltorius s̄m dem̄rationē & passiones q̄dranguli hoc mō reduceretur in diffōnez eius geometria eēt tot scie quot eēt figurē de q̄bus dem̄raret ppriās passiones. tollerēt ḡ vnitas a scia & ē certitudo si diffinitio subī eēt mediū in dem̄ratione. vt est p̄habita manifestū. p̄z ḡ qd sit mediū in dem̄ratione. argumēta aut in s̄riū facta i sequētibz q̄oni bus dissoluent. ¶ Uterius forte dubitaret aliq̄s. vtrū diffō subī sit mediū in dem̄ratione aliq̄ & v̄f q̄ sic. qz dem̄rator v̄t p̄z in geometria p̄mo ponit diffōnes. v̄z qd est punctus. qd lineas qd circulus. & illas diffōes assumit ad dem̄randū. ḡ r̄. ¶ Dōm. q̄ resolutio ordinata requirit q̄ semp fiat resolutio in res sui generis. donec deueniat ad p̄ma s̄m illud genus. & postea p̄ma in vno genere resoluatur in alia scōm aliud genus. pp qd p̄positiones scōe & cōclones demōstrationū resoluunt in p̄pōnes p̄mas & immediate. p̄pōnes aut̄ prime & mediate resoluunt in simplicia & incōplexa & in rōnes terminoz. Si aut̄ vellem⁹ conclusiones demōstrationū notas facere p̄ rōes nominuz & per rōnes terminoz. hoc eēt velle q̄ h̄z cōclones eēt p se note. & hoc esset tollere totū ordinē scientificū. dicem⁹ ḡ q̄ sicut c̄clusio dem̄rationis. loquēdo de demōstratione potissima est p̄positio c̄cludens passionē de subo ita & in qualz p̄missa accipit aliqua passio de subo ita q̄ sp̄ c̄cluditur potissime passio de subo per passionē de subo. s̄z passio assumpta nō semp sit ppriā passio. sed sufficit q̄ sit ppriā cā. p̄pōnes ḡ dem̄rabiles B̄ mō reducunt in indērabiles. nam tam dem̄rabilis p̄pō q̄ est demōstratiōnis c̄clusio q̄ indērabilis que est demōstrationis p̄missa dicit passionem de subiecto. aliter t̄n̄ & aliter. qz p̄pō demōstrabilis dicit passionē de subo quā non ctingit facere notā p̄ solas rōnes terminoz loq̄ndo de rōnib⁹ nō minū quas oēs cōiter apphēdūt. s̄z p̄pō indērabilis dicit passionē de subiecto q̄ nota est inesse sibi p̄ solas rōnes noiuq̄ quas oēs vel q̄si oēs cōiter apprehēdunt. id ergo quod ingredit demōstrationē ad pbandū passionē de subiecto nō est p̄positio in qua predicat diffinitio subiecti de subiecto. sed in qua predicat passio de subiecto. sed semper passiones posteriores resoluuntur in priores & passiones sp̄aliores in cōlozes. donec deuentū sit ad talia cōia que non possunt dem̄rari. sed scitis rōnib⁹ terminoz note sunt inesse subiectis. ¶ Propter rōnem autēz in cō

trarium sciendū q̄ diffinitio subiecti pōt ingredi dem̄rationē tripliciter etiā demōstrationē potissima: & t̄n̄ s̄z v̄ritatez nunq̄ pbat passio de subo nisi p̄ passionē de subo posteriorē p̄ passionē de subo minoris abstractiōis est sp̄alior p̄ passionē maioris abstractiōis & cōlozem. qd cum ctingit tūc mediū in demōstratione est passio: s̄z nō passio que sit passio propria. s̄z que in hoc est cā ppriā pprie passionis. qd quō cōtingit ostensum est supra. hoc t̄n̄ nō obstatē diffō subī ingredit dem̄rationē q̄n̄ est talis diffō q̄ non solū includit essentialia subī: s̄z ēt icludie aliq̄a passiones que nota est inesse subiecto: vt si diffinat circulus que ē figura plana vna linea c̄tenta in cui⁹ medio est centruz a quo omnes linee ducte ad circūferentiā sunt equales in h̄z diffinitio ne ponuntur essentialia circuli. nam q̄ circulus sit figura plana vna linea c̄tenta dicit totā c̄entiam circuli. sed q̄ circulo competat habere equalitatem lineaz ductarum a centro hoc est aliquid c̄sequēs essentiā circuli. & hoc ē notū inesse circulo p̄ rōnem circuli. Intellegens. n. circuli esse sic figurā planā vna linea c̄tenta statim intelligit q̄ equaliter se habet ad centru. quia si non equaliter se haberet nō eēt figura plana: sed eēt aliqua pars circuli magis eleuata q̄ alia. geometria ergo q̄ non curat subit̄r inueſtigare de diffinitione rez totū illud accipit p̄ diffōnem: cū tamen c̄tineatur ibi aliquid qd pōt dici p̄tinere ad ppriā passionē. cum ergo talis est diffō q̄ p̄gnans est. nō est in cōueniēs eam assumere ad pbandū passiones de subo. nam hoc mō nō p̄babit passio de subo nisi per passionē de subiecto. vt passio que nō est ita nota inesse circulo per equalitatem lineaz. p̄gredientiū a centro qd est aliquid cōpetēs circulo tanq̄ c̄sequēs eēntiā eius. & est notū hoc inesse circulo ex apprehēſione rōnis notūm. & mō: B̄ pōt ctingere q̄ diffō subiecti accipiat vt mediū. qz non sunt note nobis semp diffōnes eēntiales. iō accipimus aliqua ppriā q̄ nota sunt inesse subiecto & ex illis diffōnem formamus. qd cū hoc sit certū est diffōnez nō soluz c̄tinere subam subiecti. s̄z ēt aliqua eius ppriā passionē. pp qd si p̄ talē diffōnez demōstraret passio de subo nō dem̄ratur talis passio per diffōnez subiecti de subo: sed demōstraret talis passio de subiecto p̄ passionē de subo. vt passio posterior p̄ priorē. v̄l minus abstracta p̄ abstractiōē. Tertio mō hoc pōt cōtingere quando passio ita est ppriā qua rōni subiecti q̄ accipiendo rōnē subiecti videt demōstratori accipere vel q̄ accipiat passionē illam. ita q̄ p̄pter nimia manifestationē despiciat dem̄rator passionē illam accipere. sed accipit rōnem subiecti inueniens p̄ hoc ēt passionem acceptā eē. semp t̄n̄ p̄ dem̄ratur per passionē q̄ si sit aliqua p̄a. que nō sit apta nata dem̄rari per aliam passionem nec in eodem gradu abstractiōis nec in altiori illa passio est indērabilis de subiecto & facit cum subiecto suppositionē vel principium in scia. & facit cum subiecto p̄positionē imēdiatā. attamen huiusmodi passio aliq̄n̄ videt̄ p̄termitti si accipiat cum diffinitioē subiecti vt dicebat via p̄ma. vel si accipiat tanq̄ diffinitioē subiecti vt dicebat via secunda. vel aliquando non soluz videtur p̄termitti. sed ēt p̄termittit̄ si dem̄rator despiciat talem passionē accipere p̄pter nimia propinquitatē ad rationē subiecti. sed in ipsa rōne subiecti intelligat acceptā esse h̄z passionē. s̄z ḡ p̄ passionē priorē dem̄ratur p̄ posteriorē. vel per passiones altioris gradus dem̄ratur p̄ inferioris gradus. nisi forte hoc ex causa ctingat q̄ videtur sola diffinitio subiecti esse mediū in dem̄ratione. qd q̄bus causis potest cōtingere est per habita manifestum. ¶ Uterius forte dubitaret aliq̄s vtrū in aliqua demōstratione dato q̄ demōstratio illa non sit potissima

diffō medij possit eē mediū in demōstratione. ¶ Dōz q̄ in demōstratione aliq̄ si illa demōratio nō erit potissima diffō subti possit eē mediū in demōratio. s; nō subti vt subti: s; subiecti vt iduit rōnē medij: vel vt iduit rōnē maioris ex timitatis. diffō enī subti vt iduit rōnē medij ē mediū i demōratione pticulari. vt si demōratū sit h̄re tres d̄ triāgulo p̄ h̄re angulū poterit p̄ triāgulū qd̄ ē subm̄ eius qd̄ ē h̄re tres demōrari h̄z passio de ysochele vel de aliqua spē triāguli. qd̄ hoc mō fiet. oīs triāgulus h̄z tres. ysocheles ē triāgulus. ḡ zc. hic enī triāgulus q̄ est subm̄ de h̄re tres in hac demōstratione pticulari nō accipit vt subm̄: s; vt mediū: z sicut triāgulus ponit̄ hic vt mediū: pari rōne diffinitio trianguli posset poni vt mediū: si sic fieret demōratio. oīs figura plana tribus rectis lineis cōtēta h̄z tres ysocheles est h̄z. ergo zc. in demōratione ergo particulari vbi subm̄ accipit vt mediū: pot̄ z diffinitio subiecti accipi vt mediū: qz semper loco diffiniti pot̄ poni diffinitio. si ḡ triāgulus pot̄ esse mediū ad ostēdēdū particulr̄ h̄re tres de ysochele poterit z diffinitio trianguli esse tale mediū. z mō hoc poterit cōtingere qm̄ subm̄ nō accipietur vt subm̄. i. vt minor extremitas nec vt mediū: s; accipiet vt maior extremitas: vt p̄ diffōnē triāguli eglateri. pbabitur de aliq̄ triāgulo q̄ sit triāgulus equilaterus. vel p̄ diffinitionem aialis pbabit̄ de aliqua spē aialis q̄ sit aial: vt si aial est suba aiata sensibilis: z bec est p̄a diffō eius z leo h̄z oia ista. qz est suba aiata sensibilis de necessitate cōcludit̄ qz leo sit aial. sed bec demōratio nō est potissima. nam demōratio potissima cōcludit passionē de subo. aial aut̄ non se h̄z vt passio ad suas spē: sic etiā nec triāgulus eglateris sic dicit vniū aliqd̄ z vniū genus vel vniā spēm in ḡne figure nō se habebit vt passio ad sua inferiora. triāgulus ḡ eglaterus est quoddaz subiectus: z animal est quoddaz subiectum: sed vt p̄ diffinitionem trianguli eglateri demōratur de aliquo q̄ sit triāgulus eglaterus ibi triāgulus equilaterus non se habebit vt subm̄: nec vt minor extremitas: sed vt p̄dicatum z vt maior extremitas. sic etiā z aial se haberet hoc mō si p̄ diffōnem aialis demōraret̄ de aliquo qd̄ eēt aial: z qd̄ dicit̄ est de triangulo equilatero z de aial. intelligēdum est de quolibet alio de quo fieret talis demōstratio. in oibus ḡ talibus demōrationibus subm̄ non accipit vt subm̄: sed vt p̄dicatum. ideo in demōrationibus talibus diffinitio subiecti nō est mediū in demōratione p̄ ut est diffinitio subiecti sed pot̄ est diffinitio p̄dicati. z p̄ ut est rō primi termini. maioris extremitatis. ¶ Aduertēdū ē qz talis demōratio nō est potissima: qz aial de suis inferioribus vel qd̄libet aliud ad sua inferiora non se h̄z vt passio ad subm̄. ¶ Est et̄ diligenter notādū vt qm̄ dicim̄ qz p̄ diffinitionē nō pot̄ fieri demōratio potissima. dato qz subiectū illud accipiat vt p̄dicatum: z vt maior extremitas intelligēdū est hoc qm̄ subz est suba. s; si subm̄ est accidens: tūc distinguēdū eēt de diffinitione. nā diffinitio talis. vel diceret solū qd̄ z esset data solus p̄ p̄ncipia eēntialia. vel diceret p̄ qd̄ z esset data p̄cāz alterā: qz si diceret solū qd̄: z esset data solū p̄ p̄ncipia eēntialia idē esset iudiciū de tali accidente z de suba: vt triāgulus eglaterus per suā diffōnez dicentē solum qd̄ poterit demōrari de aliquo triangulo: sicut aial p̄ diffinitiones suā pot̄ cōcludi de aliq̄ spē aialis. sicut enī possumus cōcludere de leone qz sit aial qz est substantia aiata sensibilis. sic possem̄ cōcludere de triangulo descripto inter duos circulos se itersecantes qz sit eglaterus: qz h̄z oia eglia latera. verū qz triangulus eglaterus cū hoc qz est qd̄dā subm̄ est et̄ qd̄dā accidens: poterit p̄bari de subo de quo nō p̄dicabitur essentialr̄: z hoc per causas alteram z nō per p̄ncipia eēntialia eius. pbabitur enim qz sup̄ lineā datā cōtingit triāgulū eglaterū collo-

care: qz sup̄ quolibet centro cōtingit circulus cōtinuis spacium occupando describere. In hac ḡ demōratioe linea data se habebit vt subiectū. triangulus eglaterus se habebit vt passio. vel collocare talē triāgulū se habebit vt passio. qz cōtingit sup̄ quolibet cōtro circulū cōtinuis spacium occupando describere. se habebit vt mediū. z erit talis demōstratio potissima: qz hic bec diffinitio dicens propter qd̄ trianguli eglateri: siue p̄ qd̄ passionis accipit vt mediū: nunq̄m ḡ diffō subiecti vt subiecti accipit vt mediū. s; vel diffō subiecti iduit rōnem medij: vt p̄z in demōratione pticulari. vel diffō subiecti erit tale mediū vt subiectū iduit rōnem p̄dicati. vel vt p̄bat̄ de aliquo suo inferiori. z tales demōrationes nō erūt potissime. vel si diffō subiecti poterit eē mediū in demōratioe potissima. hoc erit pot̄ id qd̄ est subiectū vniū pot̄ eē p̄ se passio alteri. p̄ qd̄ poterit accipi diffō dices p̄ qd̄ eius vt est passio alterius z cōcludi de ipso p̄ demōrationem potissimā tanq̄m p̄a passio de subiecto. Quid autē dicendū sit cū vna diffō demōstrat̄ per aliam. vtrū in tali demōstratione diffō subiecti posset esse mediū infra dicit̄ in tertia qōne lectionis illius. cōtingit autē vniū qd̄qz z idem. ¶ Alterius forte dubitaret aliquis. dato qz diffō subiecti nō sit mediū in demōstratione. vtz debeat ingredi demōrationem. ¶ Dicēdum qz diffō subiecti vel aliquid loco diffōnis subiecti d̄bet ingredi demōstrationē potissimā. nō tanq̄m mediū sed tanq̄m aliqd̄ annexum medio quod triplici de cā. cōtingit. p̄ qz aliqui mediū qd̄ dicit̄ p̄ qd̄ passionis determinat̄ ad hoc qz sit p̄ria cā passionis ex ipsa diffōne subiecti. vt qz inter positio terre sit p̄a cā eclipsis nō poterit esse nisi in corpore luoso. si. n. non esset corpus luosus iterpositio terre non eclipsaret ipsum. qz nec esset aptū natū eclipsari. cum ergo pbatur eclipsis d̄ luna accipietur aliqd̄ loco diffōnis lune. vtputa corpus luminosum qd̄ ideo fit: quia ex hoc iterpositio terre d̄bit̄ z determinatur vt sit p̄ria cā eclipsis. nam vt dicebat̄ corpus non luosus talis interpositio eclipsare nō pot̄. sic etiā z in triāgulo cum pbatur habere tres de ipso ponit̄ in demōstratione p̄ria diffinitio eius. vtz. figura plana tribus rectis lineis cōtēta habens angulum zc. nā qz angulus extrinsecus valeat. duos angulos intrinsecos sibi oppositos. vel qz talis angulus p̄ lineam eque distantem possit angulus extrinsecus diuidi in duos angulos equales duobus intrinsecis: z qz ex hoc sequatur triangulum h̄re tres talis causa determinat̄ ad talem effectū ex eo qz triangulus ē figura tribus lineis cōtēta. nam ductio linee eque distantis nō diuideret sic angulum extrinsecū in pentagono vel hexagono vel in alia figura. z inde est qz cum triangulus sit p̄ncipiū figurarū z sit triāgulus qz accidit p̄ncipio figurarū h̄re tres: z non accidit triangulo. qz vt est p̄ncipius figurarū nō determinat̄ hanc cām. vtz. ductionem linee eque distantis qz diuidat angulū extrinsecum i duos angulos eglēs intrinsecos. z vt ex hoc habeat tres. sed determinat̄ h̄z causas in eo qz triangulus. secunda autē cā qre est expediens qz diffinitio subiecti annexat̄ medio est. qz cū mediū sit qd̄dā passio. z passio nō possit plene intelligi sine subiecto opz qz vel subiectum vel aliqd̄ loco subiecti annexat̄ ipsi passioni que ē mediū z que dicit̄ ppter qd̄ alterius passionis. Imagi- nabitur ḡ qz diffinitio subiecti vel aliqd̄ supplens vicez diffōis se habebit q̄si causa gnālis z respectu oīuz passio- num que pbant̄ de ipso. z h̄z diffinitio adiuncta passioni p̄me demōstrabit passionem secundā. adiuncta secunde demōstrabit tertiam. z sic deinceps. p̄ma autē passio vel erit idemonstrabilis z erit quasi nota in esse subiecto vel si est demōstrabilis demōstrabit̄ p̄ passionem altioris abstractio- nis. que altior passio s; nō sit passio p̄a: ē tñ causa p̄,

natio luminis. h̄s diffō dicēs aliqua eēntiā denotat h̄re
 aliqua cālitatē sup h̄s bitudie sic r ipsa eēntia passiōis in
 telligit eē cā hui⁹ bitudis. si ḡ hui⁹ bitudis q̄rerem⁹ cām
 f̄z se videret posse fieri dem̄ratio p̄ diffōne dicētē qd. s̄z ip
 si⁹ bitudinis f̄z se nō ē q̄reda cā. nā h̄s bitudo q̄nda respe
 ctū dicit. ipsi⁹ aut respect⁹ r vlr relatiōis nō assignam⁹ cāz:
 nisi qz assignam⁹ cāz absoluti. loquēdo de his in qb⁹ p̄pe
 iuenit rō cāe. r iō hoc mō aliqs fac aliqd silē: qz facit ipsū
 albū in quo fundat similitudo. ipsi⁹ ḡ absoluti est q̄reda cā:
 q̄ q̄sita habebit cā ipsi⁹ respect⁹. ipsi⁹ ḡ passiōis ē q̄reda
 cā: q̄ q̄sita habebit cā bitudis fūdate i passiōe. r qz essentia
 passiōis nō ē cā sup̄si⁹. dem̄ratio nō d̄z fieri p̄ diffōne di
 cētē solū qd. r exp̄mētē solā eēntiā passiōis: s̄z p̄ diffōne
 dicētē pp qd r exp̄mētē cāz poterit ḡ diffō dicēs qd. iūgi
 diffōni dicētē pp qd. r hoc mō igredi dem̄ratioez r h̄re rō
 nē medy rōne ei⁹ cui annectit. ipsa aut f̄z se sup̄ta nō de
 m̄rat. C̄ Ulteri⁹ forte dubitaret aliqs. vtz sola diffō di
 cēs pp qd sit tota dem̄ratio. D̄bz q: h̄s diffō f̄z se ē d̄m̄ra
 tionis p̄n^m virtualr tñ est tota dem̄ratio: qz in cā vtuāl^r
 h̄z eē effect⁹. vñ r in diffōne dicētē pp qd vtuāl^r d̄inetur
 diffō dicēs qd. d̄icem⁹ ḡ q: diffō dicēs pp qd ē tota dem̄ra
 tio vtuāl^r. diffō dicēs qd r pp qd est tota dem̄ratio mālr.
 nā diffō dicēs qd d̄inetur duo. v̄z. eēntiā passiōis r subz: vt
 diffiniret eclipsis q̄ ē puatio lumis in luna. diffō aut di
 cēs pp qd dicit cām. hec aut tria. v̄z. eēntia passiōis subm
 r causa sunt tota dem̄ratio: tñ differt hec a demōstratiōe
 positiōe. i. situ r ordine: qz nō ē ordinata r situata f̄m mō
 dum r figuram sillogisticam. C̄ Deinde cum dicit.

C Differt enī dicere pp qd tonat: r qd est toni
 trui. dicit enī si qdem pp id q̄ extinguit ignis in
 nube. qd est tonitruus: extinctio ignis in nube.
 Quare alio mō eadē rō d̄r: r sic quidē demon
 stratio continua: sic autem diffinitio.

C Ondit quō diffō dicēs pp qd se h̄z ad dem̄rationē vtrū
 sit idē qd dem̄ratio. nam idē est qd hec diffō diffinit: r qd
 dem̄ratio declarat. alr tñ r alr. nam id qd diffō notificat
 f̄m se r in abstracto dem̄ratio cludit illud idē vel illam
 eandē passiōis eēntiam: vt ē hoc in hoc: vel vt est hoc de
 nominans h̄: vel vt d̄siderat i creto. iō aut q: differt enī
 dicere pp qd tonat: r qd est tonitruus. dicit. n. si qdem pp
 id tonat in creto (q̄ extinguit). i. qz extinguit (ignis i
 nube) r subdit q: qd est tonitruus. su. diffinitive r in ab
 stracto. dicit. n. sic qd (est extictio). i. q̄ ē extictio (ignis
 in nube q̄re eadē rō). i. idē est qd ondit h̄ r ibi. sed. (alio
 mō d̄r) r subdit q: (sic qd ē est dem̄ratio continua. sic autēz
 diffō) nā si dicat: tonitruus est extictio ignis i nube est dif
 finitio: qz notificat h̄ in abstracto: r f̄m se. si dicat tonat
 qz est extictio ignis in nube: est dem̄ratio continua. i. nō d̄
 stincta p̄ ppōnes varias. est enī ibi dem̄ratio cōtinua: qz
 p̄ ponit ibi maior extremitas siue passio. r ponit medi
 us. r 3° subm. nā cū d̄r tonat. ecce passio: qz extinguit ignis
 ecce cā siue mediū. i. nube: ecce subz. C̄ Deinde cuz dicit.

C Amplius est terminus tonitruū cōtinu⁹ son⁹
 in nubibus. hoc autēz est que est ip̄sius qd est
 demonstrationis conclusio.

C Ondit quo diffō dicēs qd se h̄at ad dem̄rationē. vtrum
 sit idē qd dem̄ratio: r ondit q̄ ē dem̄rationis d̄clo. d. (Am
 plius r termin⁹). i. diffō (tonitruū son⁹). i. q̄ est son⁹ in nu
 bibus (hec aut est). i. diffō (q̄ est ip̄sius qd est dem̄ratiois
 d̄clo) su. sed nō est dem̄ratio. C̄ Deinde cum dicit.

C Que aut̄ imedatorū est diffō ip̄si⁹ qd qd est
 r indēmōstrabilis. vna rō est filius illius qui

des quid est casu differēs a demōstratiōe. ter
 rium aut̄ est q̄ est ip̄sius qd quid est cōclusio.

C Distinguit tria genera diffinitionum. r ostendit quomō
 do se habet ad dem̄rationem. C̄ Propter qd sciendū q̄
 ois diffō est declaratiua ip̄si⁹ qd itatis r essentie. alr tñ r
 alr: qz aliq̄ diffō facit hoc dicendo p̄pter qd essentie. r hec
 f̄z q̄ hui⁹ est idēm̄rabilis. aliqua vō est declaratiua eēn
 tie dicendo qd essentie. r hec est dem̄rabilis cōclo. aliqua
 dicendo vtrūqz. r hec est tota dem̄ratio casu differens: iō
 ait q: (diffō aut̄ q̄ ē i medio). i. q̄ se h̄z vt dem̄ratiois me
 diū: vel q̄ ē in medio. i. q̄ est imediata: vt illa q̄ d̄c̄ pp qd
 talis diffō est (ip̄sius qd ē) su. declaratiua (idēm̄rabilis)
 .i. f̄z q̄ hui⁹ est imediata r idēm̄rabilis. r qz sic ē. subdit.
 q̄ est ḡ vna rō ip̄sius qd ē su. declaratiua idēm̄rabilis: vt
 puta. diffō dicens pp qd. talis enī diffō est declaratiua ei⁹
 qd qd r essentie: qz dicit cāz eēntie. h̄s. n. diffō nō demon
 strat. sed est dem̄ratiois p̄ncipiū (vna vō). i. diffō (ip̄si⁹)
 qd qd est declaratiua. (silus). i. est totus sillogismus de
 m̄rationis siue tota dem̄ratio (casu d̄ris a dem̄ratione)
 vt diffō dicēs qd r pp qd (tertiū at̄) gen⁹ diffōni siue ter
 tia diffō (q̄ est ip̄si⁹ qd r declaratiua d̄clo). i. le h̄z vt de
 m̄ratiois d̄clo. vt puta diffō dicens qd tñ. C̄ Nōn^m at̄ q̄
 casu d̄rit d̄nominatia r creta q̄ veruāt r cadit a p̄mi
 tiuis r ab abstractis. duplr ḡ d̄t dem̄ratio a diffōne. pos
 sitione: r casu. pōne qdē. qz ē ordinata i mō r figura. r d̄i
 fert casu qz demonstratio proprie est rei vt cadit r vt de
 nominatur. quia potissime ip̄sius ē passiōis in cōcreto.
 sed diffinitio magis est ip̄sius rei f̄m se r in abstracto.
 C̄ Deinde cum dicit.

C Manifestū igit̄ est ex dictis r qualr est idē
 qd qd est demōstratio: r quō nō est: r quozus
 est: r quozū nō ē. Ampli⁹ aut̄ diffinitio quoz
 modis dicit: r qualr p̄ qd est demonstrat: r
 quō nō est: r quozus ē. r quozus nō ē. Adhuc
 autēz r ad demōstrationē quō se h̄z r quō cō
 tingat eiusdē esse r qualiter nō contingat.

C Epilogat circa d̄terminata. d. Manifestū igit̄ ē ex di
 ctis qualr ip̄si⁹ qd qd ē est dem̄ratio. r quō nō est nā vt
 supra dicebat eadē via dem̄ratio h̄m̄us qz est r qd est.
 nā via dem̄ratio cōpositiua p̄cedēdo a p̄missis ad d̄cl
 sionē h̄m̄us qz est. via resolutiua cōclōne ad p̄missas
 h̄m̄us quid est. ergo p̄z qualr ip̄sius qd est. est dem̄ratio.
 r p̄z quomōdo non est ip̄sius quod quid est dem̄ratio
 (r) q̄ ē supra p̄z (quoz est) dem̄ratio (r quoz non) qz
 quoz est altera cā pōt eē dem̄ratio. quoz non est altera
 cā non pōt. r subdit q: (amplius aut̄) supra d̄m̄ ē (quoz
 modis d̄r diffō r qualr qd qd ē dem̄rat r quō non) nam
 p̄ qd qd est pōt intelligi ḡnāliter ois diffō. erit ḡ sentus q̄
 p̄z quot modis d̄r diffō r patet qualr qd qd est. i. diffō de
 monstret r quō non. qz diffō dicens pp qd nō dem̄rat. i.
 p̄ dem̄rationem non cludit. dicēs qd cludit. r subdit.
 (Adhuc aut̄) d̄m̄ est (r) aliud (ad dem̄rationem quō se
 h̄z) su. diffinitio vtz sit idē qd dem̄ratio vel non. nam est
 aliqua diffō q̄ est ipsa tota demonstratio casu r positiōne
 d̄ris. r subdit. q̄ suprad̄ ctū est (quō contingat eiusdem
 esse) su. dem̄rationē r diffōnem (r qualr
 se in abstracto diffinitur in concreto. r vt
 est in alio demonstratur.

C Nonā aut̄ scire opinamur cū sc
 amus cāz. cāe aut̄ quattuor sunt.

Una quidez qd erat esse. vna xo que cum hoc sit nece est hoc esse. altera aut qd aliqd prio monet. qrtā vero cā cuius oēs he per mediu3 monstrāt. 7 hoc. n. cū sit hoc nece est esse.

Ut supra dicebat qd qd ē qd h3 rōnē medij demfatiui est id qd expmit p diffōnes. 7 h3 rōnē cāe. Ad sciēdū g quo qd qd ē se heat ad demfationē n suffic scire quo se ha beat ad demfationē mediū: 7 quo se heat ad demfationē ipsa diffō. S3 vltērī o3 onider quo se heat ad demfationē ipsa cā: vlt quo se heat ad demfationē gñā cārū. nā f3 vna gñā cārū pnt fieri varie demfatiōes: vlt f3 varias cās pnt formari varie diffōnes: p q3 otigit demfate. duo at fa cit pba i hac pte. qz p docet demfate p qdlibet genus cāe. 2o determinat de varijs modis cāndi: 7 de varijs gnib' cāto ruz. ibi. (Cotigit at idē 7 vñū.) Circa p'mtria facit: qz p'ri mutat se ad dicēda: 7 numerat oia gñā cārū. 2o onidit quo d beat refuari forma sillogistica cū demfām' p tales cās. 3o docz demfate p qdlibet genus cāe. 2o ibi. (Una gde ppōne.) 3o ibi. (Manifestū aut ē) Dicit g. (Qm aut scire opt namur cū sciam' cās) iō sup. o3 nos distiguere cās: 7 bter uiare d causis: 7 onidere quo otigit demfate p cās. Propter qd s'bdit 7 distiguit gñā cārū. d. q. (cāe at sūt qtuoz. vna gde) q est (qd qd erat eē). i. formālis ex q est eē rei: 7 ex q sumit rō qdatis rei 7 s'bdit (vna vō cū hoc sit nece est hoc eē). i. vna alta cā ē cā mālīs q b mō ē cā: qz ex neceitate ei' multa otigūt: vt sic ex neceitate māe accidit corru' prio in reb'. vñ hec ē illa cā q cū sit nece ē eē hoc. i. effectū. 7 s'bdit q' (altera aut) su. cā est (q aliqd p sine p'mū' mo/ uēs). i. efficiēs q est p'm' vñ mor'. 7 s'bdit (qta vō cuius cā). i. cuius gñā su. alia fiūt. i. finalis. 7 s'bdit q' (he oēs mō strant p mediū). i. he oēs cāe mōstrant. i. manifestant p hoc q sunt qdā mediū ad demfandū. vñ qdā trāslatio h3 q oēs iste sūt mediū i demfatiōe. 7 s'bdit quo oēs he cāe accipiunt tanq' mediū. d. (7 hoc. n. qd cū3 sit). i. cū sit cā nece est (hoc eē). i. effectū. q. d. q bñ dictū est q oēs he cāe manifestant p b q sūt qdā mediū demfatiui: qz cū sint h3 cāe (nece est eē) earuz effect'. (Dubitaret forte aliqs quo cā mālīs spāl'r dicat cā q cū hoc sit nece ē b eē. nā hoc vñ esse cōe oib' cāis si sint. ppe 7 p se. q si sūt nece est earū effect' esse. (Dm q alie cāe fm se pducūt effe ctū ex intētiōe boni: s3 multa pueniūt ex mā pter intētiō/ nez finis. optie. n. valz q nece est aīal corru'pi si sit cōpōsi tū ex 3rys. 7 ē demfatio p cās mālē. 7 tñ corruptio nō ac cidit ex intētiōe boni: nec ex itētiōe finis. 7 qz talia q sunt pter itētiōnē finis potissime reducunt i neceitate māe. iō pba volens describere mām descripsit eā ex pte neceitatis. d. q cū hoc sit nece ē hoc eē. i. nece est eē illud qd puenit ex neceitate māe. vel possumus dicere q illud qd puenit ex neceitate māe mātr loquendo nō pōt ipediri. nā oē cor ruptibile de neceitate corru'pet. Alia aut pnt ipediri siue sint i bis q agūt a nā siue a pposito. a nā gde: qz nō oē gñā bile gñabit de neceitate. a pposito vō qz futurus quis ince dere nō incedet. qz g nō pnt ipediri q accidūt ex neceitate māe. iō pba spāl'r descripsit materiam ex pte neceitatis. p' mat' rō magis valet. (Deinde cum dicit.

Una gdez ppōne accepta nō ē. duab' aut ad minus hoc autē est cū vñū mediū habeāt. hoc ergo medio accepto nece est cōclōnē esse.

Onidit quo debeat refuari forma sillogistica cū demfā mus p tales cās. d. q. (Una gde ppōne accepta non est) su. demfate p tales cās (duabus aut ad min') su. ppōib' acceptis contingit demfate. 7 s'bdit q' r ille due ppōnes se debeant h're adiucē: qz debent ouenire in eodē medio. vñ ait q' (B aut). i. sillogizare vel demfate p duas ppōes

(est). i. otigit (cū vñū mediū hnt) su. ille due ppōes. 7 s'bdit q' (B igit' medio vno accepto) su. in duab' ppōnibus (nece est eē cōclōnē) su. ex pmissis. (Deinde cum dicit. C Manifestū est autē sic 7 ppter qd sit rectū in medio circulo: quo existente rectus est.

Docet demfate f3 oia gñā cāz. cū g enumerata sint qtuoz cāz gñā. iō qtuoz fac: qz p docet p cās mālē. 2o p for mālē. 3o p efficientes. 4o p finalē. 2o ibi. (Dicit aut.) 3o ibi. (Doc aut pp qd.) 4o ibi. (Quozūcūqz cā ē.) Circa p'muz duo facit: qz p ait q' oueit demfate p cās mālē. 7 h3 demfatiōe describit in terminis ibi. (Sit igit' recta.) Dicit g. (ma nifestū aut ē. 7 sic) su. q' otigit demfate p cās mālē (pp qd recta ē) su. angulatio vel rect' ē angulus (in medio circulo) hoc. n. otigit demfate p cās mālē (quo). i. qua cā mā li (exite recta ē) su. āgulatio i medio circulo. ē enī cā māl p quā pbat āgulū i medio circulo rectū eē: qz āgulus ille ē medietas duoz rectorz. exite. n. B. i. hac cā māli q' ille āgls sit medietas duoz rectorz. 2o nō ē q' h3 āgls sit rect'. (Dubitaret forte aliqs quo pbat āgls eē rectū p b q' ē medietas duoz rectorz sit pbat b p cās mālē. Dm q' vt p' patere ex 7o meta. qdā sūt ptes diffinitie. 7 iste sit for males. qdā at sūt ptes qtitatiue. 7 iste sūt māles. vt semi circulus ē ps qtitatia circuli. pp qd ē ps māl' ei'. nec igredī tur diffōnē circuli. imo magis ecōuerlo. circulus. n. igredī t diffōnē semicirculi. 7 qz sic se hnt ptes qtitatie cōcludit pbs i eodē 7o oēs ptes sūt tāq' mā in q's diuidit tota. qd itelligedū ē d diuisione qtitatia. cū g pbat angulū eē re ctū p b q' ē medietas duoz rectorz sit. pbat p pte qtitati uā. cū talis ps se teneat ex pte māe dicit' eē h3 pbatō p cās mālē. (Uteri' forte dubitaret aliqs. qz vñ q' nō cō petat mathematico demfate p cām mālē cū ipse abstrat bat a mā. cū g hec demfatio sit mathematica nō vñ eē p cās mālē. (Dōz q' lz mathematic' abstrabat a mā sen sibili. nō tñ abstrabit a mā itelligibili. siue a mā imagina bili. vñ nō abstrabit a p'tinua. cum g p'tinuu sit diuisibile i ptes qtitatiuas. 7 partes qtitatiue sint partes māles ar gues hoc mō p cām mālem. qz sit argutio p ptes qtitati uas nō repngnat mathematico cuius ē p'fiderare de q'ti tate p'tinua 7 de eius partibus. (Deinde cum dicit.

Sit igit' recta i quo. a. media duozū rectoruz in quo. b. que est in medio circulo in quo. c. a. igitur rectas esse in. c. q est in medio circulo: cā est. b. hoc enim ipsi. a. equale est. q vero est. c. ipsi. b. duo rñ eniz rectoruz me dium est. Exite igitur medio duozuz re ctoruz. a. iest. c. hoc autē erat in semicir culo recta esse.

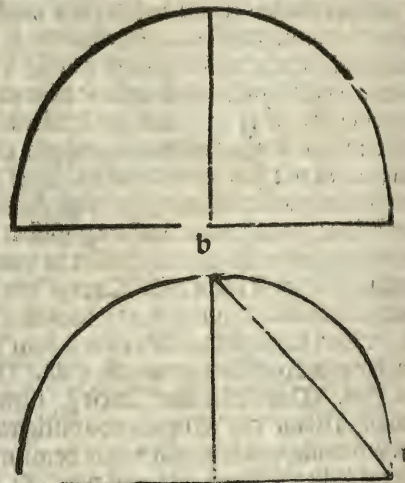
Quod dixerat exponit in terminis. d. (Sit igit' recta in quo. a.) i. maior extremitas (medietas duoz rectorū in quo. b.) i. medi' termin' (q est i medio circulo) su. angu latio (in q. c.) i. sit minor extremitas (a. igitur) i. rectuz p qd itelligit bec passio (rectū eē in. c.) i. eē i angulatio

Posteriorum

ne (q̄ in medio circulo eā ē. b.) i. eā ē. qz ē media ps duoz
 rector. r subdit q̄ (B. n.) i. b. vel bec. n. i. medietas duoz
 rū rector. (eql̄e est ipsi. a.) i. ipsi recto. medietas. n. duoz
 rector. valet vñū angulū rectū. bec est ḡ maior. oē. b. ē. a.
 vel ipsi. b. eql̄e est. a. i. medietas duoz rector. ē eql̄e ipsi
 rector. r subdit q̄ (p̄ o est. c. ipsi.) i. ipsi angulatio q̄ est i se
 micirculo su. iest. (b.) i. ipsa medietas duoz rector. r sub
 dit (duoz. n. rector. medlū ē) su. angulatio q̄ est i semicir
 culo. bec. n. ē. mior. oē. c. ē. b. vel oē. c. est eql̄e ipsi. b. i. ois an
 gulatio q̄ ē i semicirculo ē eql̄is medietas duoz rector. r
 subdit q̄ (hoc igit̄ exite medio duoz rector.) i. si angula
 tio i semicirculo ē medietas duoz rector. (a.) i. rectū (ē
 in. c.) i. ē in h̄ angulatione. bec est octo. r subdit q̄ (hoc
 aut̄ erat rectā eē su. angulatioēz q̄ ē i semicirculo.) v. z q̄
 sit medietas duoz. ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō angul
 ḡ ē i semicirculo sit rectus. qz ē medietas duoz rector. z.
 Dōm q̄ aliq̄ sic hoc ostendūt. delcibūt enī semicirculū.
 a. b. c. r a medio semicirculi p̄trahūt líneas. a. b. r a. c. r p̄
 bāt q̄ angulus i semicirculo scūs sit rect⁹. ad cni⁹ p̄batio
 nē p̄trahūt lineā. a. d. p̄p̄diculr. p̄ q̄ facti sūt duo triā
 guli p̄riales. a. b. d. r a. c. d. cū ḡ lineā. a. d. cadat dyamētra
 liter sup̄ dyamētrū semicirculi. v. z. sup. c. b. seq̄t q̄ ex vtra
 q̄ pte faciat angulū rectū. i. triāgulo ḡ p̄tiali. v. z. i. triāgulo
 a. d. b. āgul⁹. d. ē. rect⁹. ḡ reliq̄ āgulū duo nō valēt nisi vñū
 rectū. r sunt eql̄es. qz lineā. a. d. eql̄is ē lineē. d. b. cū ql̄ibet
 ducta sit a centro ad circūferētiā. supponit̄. n. q̄. d. sit cen
 trū semicirculi. silr̄ aut̄ in alio triāgulo p̄tiali. v. z. i. triāgu
 lo. a. c. d. angulus. d. ē. rectus. reliq̄ ḡ duo anguli nō valent
 nisi vñū rectū. r qz sunt eql̄es seq̄t q̄ ql̄ibet valeat medie
 tatē vñius recti. q̄tuoꝝ anguli. v. z. angulus. c. r angulus. b.
 r duo p̄riales anguli q̄ sunt. a. d. a. sic se b̄nt. q̄ ql̄ibz valet
 medietatē vñius recti. si ḡ duo p̄riales anguli q̄ sūt. a. d. a.
 ql̄ibet valet medietatē vñi⁹ recti. ḡ tot⁹ angulus. a. ē. equa
 lis vñi recto. s. z. totus angulus. a. est angulus semicirculi. ḡ
 angulus semicirculi est rect⁹. s. z. bec. p̄batio dupl̄r deficit.
 p̄ q̄dē qz nō arguit q̄ angulus semicirculi sit rect⁹. nisi si
 at recte in medio semicirculi. nō ḡ s. z. ql̄ibet angulus fa
 ctus i semicirculo ē rect⁹. q̄d̄ inuit̄ p̄hs. r vep̄ ē. s. z. solū an
 gulus scūs in medio semicirculi ē rect⁹. z. deficit bec p̄ba
 tio. qz nō arguit angulū semicirculi eē rectū. qz sit medie
 tas duoz rector. s. z. qz est due medietates vñi⁹ recti. p̄o
 pter b̄ formemus aliū semicirculū s. z. eadē l̄fas. Sit ḡ se
 micirculus. a. b. c. r sit. a. i. quocūq̄ puncto semicirculi. r sit
 dyamēter semicirculi. c. b. r centrū. d. p̄tractis ḡ lineis. a.
 c. r a. b. dicam⁹ q̄ angulus. a. i. semicirculo ē rect⁹ i q̄cūq̄
 pte semicirculi cadat. p̄trahat̄ ḡ lineā. a. d. facti erūt duo
 trianguli p̄riales. a. d. b. r a. d. c. ita q̄ duo anguli sūt ad lie
 terā. d. siue sint eql̄es siue nō sint eql̄es. tñ ql̄rcunq̄ sit il
 li duo anguli valent duos rectos. nā ois lineā sup̄ aliā ca
 dēs facit āgulos rectos v̄ eql̄es duob⁹ rectis. dicem⁹ ḡ q̄
 i triāglo p̄tiali. a. d. b. āgl̄s. d. extr̄isec⁹ valz āgulū. a. r an
 gulū. b. r qz in triāglo. a. b. d. angulus. a. r āgulū. b. sūt eql̄
 les. qz latera sunt eql̄ia. qz sūt lineē p̄tracte a cētro. d. ad cir
 cūferētiā. s. z. āgulū. d. extr̄isec⁹ valz angulos. a. r. b. sibi
 oppositos cū anguli. a. r. b. sint eql̄es angulus p̄dic⁹. d. est
 duplus ad angulū p̄riales. a. qz q̄d valet duo eql̄ia est du
 plus ad alterū eql̄iū. silr̄ in alio triāgulo p̄tiali. vt i triāglo
 a. c. d. angulus extr̄isec⁹. d. valebit duos anglos reliquos.
 v. z. angulū. c. r angulū p̄tiale. a. r qz p̄dicti ēt anguli sunt
 eql̄es. n̄is est q̄ angulus. d. extr̄isec⁹ ad triāgulū. a. c. d.
 sit duplus ad angulū p̄tiale. a. p̄dicti ḡ duo anguli q̄ sūt
 ad punctum. d. sunt dupli ad duos partiales angulos qui
 sunt ad. a. r p̄ n̄is duo anguli q̄ sūt ad. d. erūt dupli ad an
 gulū totale. a. s. z. duo anguli q̄ sūt ad. b. valēt duos rectos.
 ḡ totalis angulus. a. ḡ ē angulus semicirculi valebit vñū
 rectū ḡ est medietas duoz rector. ¶ Deinde cum dicit̄.

¶ Hinc autem idē est q̄d quid erat esse cū boen
 gnificet ratione. Et vero ipsius q̄ quid erat et
 causa monstrata est media.

¶ Ostendit
 quō p̄tingat
 demonstrare
 per causam
 formales. d.
 (Huic autē)
 i. angulo q̄
 ē in semicir
 culo (idē est
 q̄d qd erat
 esse) per cāz
 formales. i.
 eodem mō
 pōt probari
 q̄d quid erat
 esse. i. p̄ cām
 formales si
 ue p̄ diffini
 tionem for
 males (cuz
 significaret b̄). i. esse rectū (rōne). i. diffōne sine p̄rōnes.
 i. p̄ diffōne. q. d. q̄ si accipiam⁹ diffōne significatē. b. i. si
 gnificatē rectū. r p̄ talē diffōne p̄bem⁹ angulū i semicir
 culo eē rectū. tūc talis p̄batio erit p̄ cāz formalem r p̄ q̄d
 qd erat eē. vñ s̄bdit q̄ (At vō ipsi⁹ q̄d qd erat eē cā m̄rata
 ē media). q. d. q̄ si fiat dem̄fatio p̄talē diffōne significatē
 rectū cā m̄rata. i. q̄ ē manifesta eē media ē q̄d qd erat esse
 ipsi⁹. i. ē cā formalis ipsi⁹ recti. ḡ cā formalis r q̄d qd erat
 eē est idē faciēs vel pōt esse idē faciēs huic. i. angulo in se
 micirculo q̄d facit ei cā m̄lis. poterit. n. p̄ cām formales
 p̄bari q̄ sit rect⁹ h̄s angulus sic p̄batū ē p̄ cām m̄alem.
 ¶ Dubitaret forte aliq̄s quō cā formalis siue q̄d qd erat
 eē pōt facere idē huic angulo q̄ ē i semicirculo q̄d facit ei
 cā m̄alis. quō ḡ pōt eū p̄bare eē rectum bec cā sicut illa.
 Dōm s. z. quōdā q̄ b. i. medietas duoz rector p̄t accipi
 vt diffō ipsi⁹ recti. r si accipiat̄ vt diffō tūc vt d̄nt erit p̄ba
 tio p̄ cām formale r p̄ q̄d qd erat eē. s. z. b̄ stare nō pōt. nā s̄
 si h̄s medietas ē ps q̄t̄it̄at̄ia nō p̄tinet ad diffōne forma
 lē nec ad q̄d qd erat eē. nec d̄z sic diffiniri rectū q̄ sit me
 dietas duoz rector. s. z. diffō recti ē q̄ ē angulus s̄struc⁹
 ex lineā sup̄ lineā dyamētralr̄ r cōcidente. p̄p̄ter q̄d dice
 mus q̄ angulū i semicirculo eē rectū pōt p̄bari dupl̄ci
 viā. p̄ p̄ b̄ q̄ ē medietas duoz rector. r talis p̄batio ē per
 cāz m̄alē. z. pōt p̄bari p̄ q̄d qd erat eē. r p̄ diffōne signifi
 catē b. i. significatē rectū vt p̄ lineā dyamētralr̄ r cōcidētē.
 p̄ma aut̄ viā patefacta est patefaciemus sc̄bam. manet ḡ
 eedē figure. r eedē l̄fe. quo posito dicemus q̄ lineā. a. d.
 sup̄ dyamētrum. b. c. p̄t cadet recte r nō recte. qz si p̄ct⁹
 a. sit in medio semicirculi cadet h̄s lineā dyamētralr̄ r
 recte. si aut̄ sit in alio loco cadet obliq̄. sed lineā. c. a. sup̄ li
 nea. a. b. sp̄ cadet dyamētralr̄ in quocūq̄ puncto semicir
 culi cadat. q̄d sic p̄z. p̄trahat̄ lineā. a. vsq̄ ad. c. imaginabi
 mur ḡ ibi tres triangulos duos p̄riales. v. z. triangulū. a. d.
 b. r triangulū. a. d. c. r vñū triāgl̄z totale. v. z. triangulū. a. b.
 c. in triāgulo at̄ p̄tiali. a. d. b. āgul⁹ p̄tial. a. c. ē. eql̄ āgulū. b.
 qz latera sunt eql̄ia cū sint educta a cētro. d. ad circūferē
 tiā. silr̄ in alio triāgulo p̄tiali. s. a. d. c. angulus. c. ē. eql̄is reli
 quo angulo p̄tiali. a. qz ēt latera sūt eql̄ia. ḡ angulus tota
 lis. a. est equalis duobus angulis. s. angulo. c. r angulo. b.
 tunc imaginabimur triangulū totale. v. z. triangulū. a. b.
 c. vbi angulus ḡ sit ex p̄tractione lineē. a. c. valet duos tri
 secos sibi oppositos. valet ḡ angulū. c. r angulū. b. igit̄ q̄d

angulos totalis. f. a. sit eqlis angulo. c. r angulo. b. r angulo extrinsec^o ex ptractione linee. a. c. sit eqlis eidē: pns est qd illi duo anguli sunt eqls. subtraham^o g p imaginatōnez lineam. a. d. dicemus qd linea. a. c. cadit dyametra liter super linea. c. a. b. qz facit ex oi pte angulos eqls. angulus g. a. totalis pbat esse rect^o duplr: r qz est medietas duoz rectoz: r hec demfatio est p cam mālē quā accipit: bat demfatio pma. r ēt pbat per hoc qd linea. a. c. incidit dyametrālī sup linea. c. a. b. r hec demfatio est p cam for/ malem. r p qd qd erat eē. r p diffionē rectū. nā hec est diffō recti: r pp hoc est angulus rect^o: qz cōstituit p lineā sup lē neā dyametrālī r cidētē. g. buī. c. i. angulo q est i semicirculo idē est r idē facit qd qd erat esse: r cā formalis qd facie/ bat ei cā mālīs: qz sicut pbatū ē p cās mālē ipm eē rectū. ita pōt pbari p cām formalē. ¶ Deinde cum dicit.

Hoc aut pp quid medozū bellū factū ē atbe/ nis: qd cā est plīari atheniēses: qm̄ in sardos cō/ miserunt pp hoc. n. motum est primum.

Docet demfāre p cām efficiētē. Circa qd duo facit. qz p mo ait qd rtingit demfāre p cās efficiētē. z hō demfatio/ nem exponit in terminis ibi. (Sit bellū in quo. a.) Dic g (hoc aut). i. hec demfatio su. est p cām efficiētē. v. z. pp qd bellū medoz factū est athenis). i. apud athenas r (q cā est) su. (medos plīari in atheniēses). i. extra atheniēses (qm̄ cōmiserunt i sardos. pp hoc. n. motū ē p mū plū). i. hoc fuit p mū motiū plū. erant. n. sardi amici medoz v/ erant sub rege medoz: r qz atheniēses cōmiserunt r fore fecerunt in sardos. i. sardos. ideo hoc fuit p mū moti/ um mouens medos ad plīādū s atheniēses. pbare er/ go medos bellasse s atheniēses: qz atheniēses forefece/ runt s sardos est pbare per causam efficiētē: r per id qd impulit medos ad bellandum. ¶ Deinde cum dicit.

Sit bellū i quo. a. pri^o cōmittētes. b. atheniē/ ses. c. est igit. b. in. c. pri^o est cōmittere atheniē/ sū^o. a. aut in. b. debellār enī pri^o iniustos. ē ita/ qz in. b. a. debellari pri^o incipiētes. b. aut pri^o in atheniensibus. prius enī inceperunt medium itaqz bec est causa medium mouens.

Exponit hō demfatiōez i termis. d. (Sit bellū i quo a) i. maior extremitas (pus cōmittentes. b.) i. medi^o termi/ n^o. (atheniēses. c.) i. minor extremitas. r subdit qd (ē igit n^o. b.) i. pus cōmittere (i. e.) i. i atheniēsis. vñ subdit. qd (pus. n. cōmittere ē). i. ppetit (atheniēsis^o. a. aut) i. debel/ lare ē (i. b.) i. i pus cōmittētes r iniustos. (debellār. n. p i/ uustos) i. pus forefaciētes. r ad expōnē dicit. subdit qd (ē itaqz i. b. a. debellari pus icipiētes) expō ē enī dicit. nā p. a. itelligit debellari. p. b. pus icipiētes. r subdit qd (b. autē) i. pus forefacere vel pus iniustificare (in atheniēsis^o). i. est i atheniēsis^o vel cōpetit atheniēsis^o (pus. n. iceperūt) su. atheniēses (mediū itaqz) su. ad sic demfanduz (est cā mouēs). i. cā efficiēs. formet g sic demfatio. De. b. est. a. i. oēs pus forefaciētes r pus iniustificātes in aliquos sūt de bellādi ab illis. c. est. b. i. atheniēses forefecerūt in medos: qz forefecerunt in sardos. ergo. c. est. a. i. atheniēses sunt debellandī a medis. ¶ Deinde cum dicit.

Quoz hūc qz est enī causa pp aliqd: vt pp qd ambulat vt sanus fiat. r pp quid facta est do/ mus vt saluet vasa. illud vero pp id qd saluet sed ppter quid post cenā opz ambulare: r cui/ sus gratia oportet nihil differt.

Docet demfāre p cās finalē. Circa qd duo facit: qz p facit qd dicit^o est. r remouet quādā cauillationē circa ptractā

ibi. (Oz aut cōmutare.) Circa p^m tris facit: qz p docz de/ monstrare p cās finalē. z illā demfatiōez ponit in termi/ nis. z illos terminos ordinat in mō r figura. z^o ibi. (Sit ambulare.) z^o ibi. (Uidet. n. b.) Dicit g qd (quozuncūqz enī cā est pp aliqd). i. pp finē su. rtingit demfāre B mō (vt pp qd ambulat). i. post cenam (vt san^o fiat) illud vō pp illud qd saluet. lra est defectiua. sic. n. bz alia trāslatio. pp qd ambulat vt sanus fiat (pp qd domus ē vt saluent vasa) fm hoc g exponemus lraz nostrā qd (illud vō). i. do mus su. est (pp illud quod saluet) vasa r ea q sunt in ipsa. Est enī talis demfatio p cām finalē r assignare tale pp qd r talē cās est assignare cās finales. vñ subdit. qd (nihil differt) iu. qzere (ppter qd aut post cenā opz deambula/ re. r cuius gra) su. opz hoc facere. q. d. qd qzere tale ppter quid est querere causam finalem. ¶ Deinde cum dicit.

Ambulare post cenā sit in quo. c. non emine/ re cibos in quo. b. sanari in quo. a. sit igitur in eo q ambulat post cenā est facere non supemi/ nere cibos iuxta os vētris: hoc esse sanum.

Exponit hō demfatiōez in terminis. d. (sit ambulare post cenā in quo. c.) i. minor extremitas (non eminere ci/ bos in quo. b.) i. medius terminus (sanari in quo. a.) i. maior extremitas: r subdit (sit igit in eo q post cenā est ambulare facere nō supeminere cibos iuxta os vētris). i. iuxta os stomachi. q. d. qd ei q est ambulare post cenā sit. i. in sit bec ppetas qd faciat cibos descēdere circa fūdū stōi. r qd nō sinat cibos eminere vel supeminere circa os stōi (r hoc) su. v. z. nō eminere cibos (sit esse sanū). i. cōpetat ei bec ppetas qd faciat esse sanū. cibi. n. descēdentes circa fundū stōi faciūt boiez magis sanuz: qz melius digerunt cibi in fundo stomachi qz in ozificio. ¶ Deinde cum dicit.

Uidet. n. ipsi inesse ambulare: qd ē. c. b. qd ē non eminere cibos. In hoc aut q est sanatiū/ que igit cā est in. c. q. a. sit. ppter quid ē. sit. b. nō eminere. hoc at est sicut illi^o rō. a. enī sic de/ monstrabit pp qd. b. iest. c. qm̄ hoc est sanari.

Ordinat hō terminos i mō r figura. d. qd (ipsi ambula/ re qd est. c.) i. qd itelligit p. c. (vñ. n. iesse) hoc. f. (b. qd est nō eminere cibos) bec est minor. v. z. qd abulās post cenāz nō hōz cibos eminentes circa os stōi. qz motus ille facit cō hōz descēder circa fūdū. r subdit qd (In B at). i. i. b. vt nō hōz cibos eminentes. a. (qd ē sanatiū) su. cōpetit. bec ē maior. v. z. qd nō hōz cibos eminentes ē eē sanū. r subdit (q igit cā ē q i. c. sit. a. pp qd ē sit. b.) i. cā hū^o r pp qd sit ipz. b. (nō eminet). i. cibos (bec. n. ē sic rō illi) nā. b. nō emine re cibos ē sic rō r cā illi. i. qd ē eē sanū. r subdit qd (a. n. eē sanū sic nifabit). i. notificabit. su. qd isit ambulati post ce nā (pp id). i. nō eminet cibos (iest. c.) i. iest ābulati. r sub dit (qm̄ B sanari ē). i. eē sic dispositū r nō hōz cibos emi/ neres B ē sanari. r hoc ē eē sanū. iest g. a. sanari. c. i. ambu/ lanti. p. b. i. p nō eminere cibos. Formabit g sic fillus. ois non hōz cibos eminentes est sanus. ambulans post cenāz non hōz cibos eminentes. ergo rē. ¶ Deinde cum dicit.

Oportet autēz cōmutare rōnes. r sic magis vnaqueqz appebit. Generatio est aut econtra/ rio hic r in causis scōm modum: ibi qdez me/ diū oportet primuz fieri. hic autē. c. vltimum. vltimum autem propter quid est.

Remouet quādā cauillationē circa ptractā. ¶ Posset enī qd dicere nō bñ ordinatā esse demfatiōē vel rōnem sillogisticā. nā cuz hic deat fieri demfatio p cām finalem deberet finis accipi. ipse aut accipit finem tanqz maiorēz

extremum volens quod sanari est in quo. a. i. maior extremitas. cum tamen sanari respectu aliorum que dicta sunt sit finale bonum. nam propter sanitatem homo appetit alia. videlicet non eminere cibos et ambulare post cenam. ergo non deberet esse sanari in quo. a. i. maior extremitas. sed deberet esse in quo. b. i. medius terminus. Ad quod respondet quod opus hic variare rationes et terminos. quia non eodem modo sed in causis finalibus et efficientibus. id est autem opus autem commutare rationes. scilicet terminorum vel terminos. et sic magis apparet vnaqueque causa vel ut habet alia translatione et sic magis apparet singula et subdit causam quare. d. quod gnatio autem est e contrario. hinc enim. i. i. in causis finalibus et in causis finis motu. i. i. efficientibus. i. i. n. i. in causis efficientibus. i. i. medius opus primum fieri. i. id quod accipit per medio habet rationem primum et poris. hinc autem. i. i. in causis finalibus ipsius. c. vltimum sed in intentione sua est primum in esse. vltimum autem suum. i. esse est ipsius. pp. qd. i. ipse finis. Notandum autem quod per apphedetur tur finis. et quod vltimo habet vel vltimo habet et postea apphedetur tur ea que sunt ad finem que primo sunt. et est ibi ordo et iter ea que sunt ad finem. quia secundum quod aliquid est primum in intentione sic est posterius esse. ut primum apphedetur homo quod vult sanari. postea cogitat quomodo possit sanitatem consequi et videbit quod si cibi non emineat circa os stomachi. quod fieret sanus. vltimo cogitat quomodo possit facere quod cibi non emineat. ut videt quod si ambulabit post cenam quod motus faciet descendere cibos. quod primo apphedetur velle sanari. non eminere cibos. vltimo apphedetur ambulationem. c. quod vltimum. i. ambulare quod est vltimo apphedetur esse suum. primum esse et per quod. i. finis est vltimum. i. est quod vltimum esse. nam primum ambulat homo. postea ex hoc consequitur quod non emineat cibi. vltimo autem consequitur quod fiat sanus. si ergo variantur rationes terminorum. siue commutentur termini magis apparet singula. et magis apparebit in talibus que sit causa et quod sit causatum. nam si non emineat cibos accipit tanquam medius. et tanquam id quod efficit sanitatem. apparebit quod causa est finalis de non emineat cibos. et non emineat cibos est causa efficiens sanitatis. Notandum etiam quod in via gnationis et factionis omnino est e contrario efficientibus et in finalibus. quia quanto plurius est causa efficiens operis causa illa primum esse. et primum gnatio. et primum fieri. i. finalibus autem e contrario. quanto plurius est finis tanto posterius habebit. et posterius erit. et posterius gnatio. quia ergo est sic diuersitas iter causas finales et efficientes opus commutare terminos ut ista diuersitas magis appareat. et ut bec oia magis patefiat. Dubitaret forte aliquis. vtrum ex causa finali possumus demonstrare accipiendo causam finalem per medio. Ad id quod cum causa finalis sit causa antecedens sit in rei veritate vel antecedens sit secundum seipsas. quia sufficit ad hoc quod sit causa que sit in apprehensione tamen. nam ex eo quod agens apprehendit finem ex hoc mouet et agit. finis ergo non mouet secundum rei veritatem. quia nec habet rei veritatem opus ipsius esse quoniam mouet agere. sed mouet metaphorice. ut dicitur in de gnatione. ex fine ergo non poterimus arguere simpliciter cum non oporteat ipsius esse simpliciter quoniam dicit mouere ut finis. sed poterimus arguere ex suppositione. videlicet si debeat esse finis opus hoc et hoc esse. ut si debeat homo saluari a pluuia et a caumatibus opus domum esse per quam saluetur. et opus domum illam sic et sic esse dispositam ut boies saluare possit. ex causa ergo que non est non possumus arguere nisi supponendo eam esse. finis ergo ipsonon necessitate bis que sunt ad finem. et possumus ex fine de necessitate arguere ex suppositione. tamen supponendo finem esse. vel debere esse. sed efficiens persistit suo effectui. vnde si sit tale efficiens quod de necessitate inferat effectum esse. poterimus ex efficiente arguere necessitate effectus. nec oportebit habere demonstrationem esse ex suppositione. quia non opus supponere esse quod est. ut magis appareat singula. et ut magis appareat vnaqueque demonstratio quomodo sit necessaria. et quomodo vnaqueque causa inferat ex necessitate opus terminos commutare et accipere efficientes tanquam medius. per quod medius concludit et finem tanquam aliquid de alio conclusum.

Contingit autem vnum et idem et quid est et propter quod est ex necessitate. ut plucerne pellē lumē. Et namque ex necessitate discedit quod in parua partibus

per maiores poros siquidem ignis sit transgrediendo et propter aliquid ut non offendamur. itaque et si esse contingit et fieri contingit.

Postquam philosophus ostendit quomodo contingit demonstrare quodlibet genus cause. quia secundum alium et alium modum causandi. vel quia secundum aliud et aliud genus causatorum opus aliter et aliter demonstrare. id est ut complete det arte demonstrandi. In parte ista determinat de variis modis causandi. vel de variis generibus causatorum varietas modorum causandi. vel varietas causarum ex hoc accipit. quia causata non eodem modo referuntur in suas causas. possumus autem quantum ad presens spectat dare triplicem differentiam. put causata diuersimode referuntur in suas causas. est autem vna dicitur secundum pluralitatem et paucitatem. aliqua sunt apta nata demonstrari per causas multas. aliqua non. Secunda differentia est penes simultatem et non simultatem. vel penes continuationem. vel discontinuationem. nam aliqua sunt simul. et continentur cum suis causis. aliqua non sunt simul cum suis causis. sed discontinuantur ab ipsis. Tertia differentia est penes esse semper et frequenter. nam aliquae cause semper inferunt effectus suos. ita quod impossibile est esse causas et non esse effectus. alique autem non semper. sed frequenter. Tria ergo facit. primum agit de diuersitate causatorum vel de diuersitate modorum causandi prout aliqua causata differunt ab aliis. quia sunt apta nata referri in plures causas. et agit de his diuersitate prout aliqua causata dicitur ab aliis. quia sunt simul cum suis causis. illa vero non simul. et agit de his diuersitate. put aliqua causa semper inferuntur a suis causis. aliqua autem non semper. sed frequenter. secundum da ibi. Eadem causa est tertia ibi. Sunt autem quedam que sunt vltimum semper. Circa primum duo facit. quia primo ostendit quomodo idem habet demonstrari per plures causas. et ostendit quomodo contingit demonstrare non per plures causas. ibi. Sed in his que sunt. Circa primum duo facit. quia facit quod dicitur est. et ostendit quomodo hoc veritate habet in his que sunt a natura. scilicet ibi. Plurima autem. Circa primum duo facit. secundum quod duo exempla adducit ad propositum. ibi. Sicut si tonat. Dicit ergo quod contingit autem vnum et idem habere. scilicet plures causas. et quod est et propter quod ex necessitate videt ergo quod translatio nostra enumeret tres causas. et videt textus sonare quod vnum et idem habeat plures causas per quas potest demonstrare quia habet et quod est. i. causam formalem. et propter quod est. i. finalem. et ex necessitate. i. maiorem. alia tamen translatio videt sonare de duabus tamen causis. vltimum ibi dicitur quod contingit idem et gratia alicui esse et ex necessitate. quod dicitur quod vnum et idem habet duas causas per quas potest demonstrare quia habet gratia alicuius. i. finalem. et ex necessitate. i. maiorem. et subdit. ponens exemplum. d. ut lumē per pellē laterne. et namque ex necessitate discedit. super. lumen quod est parabilis in parua per maiores poros loquitur. n. secundum opinioniones quorundam dicitur quod lumen est quod de fluxu paruarum corporum a corpore luminoso. isti autem sic opinantes reddebant hanc causam quare lumē transsit per pelles dicitur quod lumē est parabilis in minoribus partibus et pellis habet ampliores poros vel ampliora foramina que sunt partes ille corpore defluentes a corpore luminoso. et magnum foramen non potest resistere paruo corpori quoniam egrediat per ipsum. ideo dicebat. quod lumen quod est parabilis in parua de necessitate discedit vel egreditur per poros pellis que sunt maiores de qua pelle tecta siue circumdata est lanterna siue lucerna. et subdit. si ignis quod est fit in discediendo. i. si isto modo fit ignis. i. lumen ut habet alia translatio in discediendo vel in egrediendo. ut quod sit lumē egredi-

sus quozudā partoz corporoz a corpore luminoso. r sub-
 dit (r pp aliqd) q. d. q. ipsius illuminationis nō solū pos-
 sumus assignare cām mālem vt qd iō fiat illuminatio p
 pelles lucerne qz sunt minora corpa in q diuidit lumen
 qz poti pellis: s3 et uringit cām huius assignare pp aliqd:
 vt iō ponat lumē in lucerna (vt nō offendam) su. ad la-
 pidē pedē nrm. iō. n. ponit lumen in lucerna. vt vidētes
 dispositionē domi nō ipingamus caput vel pedē vl aliqd
 aliud mēbzū ad aliqd vñ possimus offendi. r subdit (ita/
 qz si eē uringit. r fieri uringit) q. d. q. in talib⁹ sic possum⁹
 arguere qstū ad eē si uringit hoc eē. vt si uringit eē cās uringit
 esse effectū. ita possum⁹ et arguere qstus ad fieri. vt si
 uringit fieri cās. uringit fieri effectū. ¶ Notādū aut q si vo-
 lum⁹ dicere q illuminationis p pellē lucerne sint tres cāe.
 v3 mālis: formalis: r finalis. tūc exponem⁹ sic lram q lu-
 men p pellē lucerne de neccitate egredit p maiores poros
 qz lumē est ptilib⁹ in minora qstū ad cās māle. nā mā est
 illa qui iponit neccitas. r q subdit. sigdē ignis. i. lumē fit in
 disgreddendo vl in egrediēdo. assignat cām illuminationis
 ex pte forme siue ex pte ipsi⁹ qd qd ē. etinuabit⁹ g sic
 lra q illuminationis nō solū assignāda ē cā ex neccitate. i.
 mālis si sit lumē i egrediēdo vel i disgreddendo. i. in se dis-
 fundēdo r multiplicādo se p totū. si h est assignabit⁹ su. cā
 ex pte forme. r si est illuminatione pp aliqd. vt. i. nō offenda-
 mus assignabit⁹ su. hui⁹ eiusdē ex pte finis. si vō nō tāgun-
 tur in lra nisi due cāe. vt vt sonare alia trāslatio. tūc h qd
 vī si ignis. i. si lumē fit in disgreddendo nō erit assignatio
 none cāe: s3 erit expō pūis dicit⁹ vt in expōne text⁹ dicebat.
 ¶ Dubitare forte aliqs. vtz assignare cām illuminationis
 nis domus p diuisione lūminis trāscuntis p poros pellis
 sit assignare cām māle. ¶ Dm q diuisio ppetit rei per
 mām. vñ r ptes qstutative in qō fit disio ad māz ptnet. r
 ptes māles dnr: vt p3 ex. 7. meta. si q vā eēt pō dicētū q
 lumē eēt defluxus quozudā vapoꝝ vel quozudā paruoꝝ
 corporoz a corpore luminoso. r q illa corpora essent ita par-
 ua q eēt multo minora qz sunt poti pellis. tūc illumina-
 tio domi p pellē uringeret ex qdā neccitate māe. vt qz lu-
 men h3 eē in tali mā. r in tali coꝝpe. qd est disibile in ptes
 tam quas iō nō pōt retineri a pelle lucerne: s3 neccē est lu-
 men egredi p h3 pellē cū ptes luminis sint multo mino-
 res qz poti pellis. si q vā eēt hec pō eēt hec demfatio p cās
 māle. est tñ hec pō falsa. qz vt pbat in. z. de aīa lumē nec
 est corpus nec defluxus corporis. ita q ptes aliq corpe de-
 fluat a corpore luminoso p qō fiat illuminatio. nā cūz lu-
 men se diffundat vl r p totū dyaphanū si lumē eēt h3 cor-
 pus: vl oporteret totū aerē illuminatū cedere: qd nlls sa-
 ne mētis diceret: vel oporteret duo corpora eē in eodē lo-
 co. qd ē incōueniēs. ¶ Alteri⁹ forte dubitaret aliqs. vtz
 arguere illuminationē domi p pellē lucerne p disgressio-
 nē siue p diffusionē lūminis sit arguere p cām formalem.
 ¶ Dm q vt pateat vitas qstū. vidēdū ē quō multiplicat
 se ignis p pellē. pp qd sciēdū q ignis siue lumē igneum se
 multiplicat p pellē duplr. p pp poros pellis. nā vbi fiunt
 pili in pelle. r euulsis pilis remanēt ibi pori. r forami na p
 que se multiplicat lumē: nō q lumē sit corp⁹. r q idigeat
 talibus foraminib⁹ p q exeat. s3 qz p poros illos ingredit⁹
 aer p quē aerē lumē facilt se multiplicat. Rursus lumen
 se multiplicat p pellē et vbi nō sunt pori. nā pellis aliqd
 precipat de dyaphanitate. hoc est aut de rōne luminis q se
 multiplicat p dyaphanū. vñ multiplicat se p vitru⁹ r cri-
 stallū dato q nlls poti ibi sint. vtz tñ nō ita facilt se mul-
 tiplicat lumē p ptes pellis nō porosas sic p ptes porosas.
 qz r pel is aliqd precipat de dyaphanitate. nō tñ est ita
 dyaphana sic aer. iō p ptes porosas p qō ingredit⁹ aer est
 facilt⁹ multiplicatio luminis lumē g egredit⁹ vl disgreddi

tur. r se diffundit p totā pellē. assignare aut hui⁹ cām illu-
 minatiōis p pellē ē assignare cām formale. qz sicut res di-
 uidit p mām ita se multiplicat r gnat sil itudinē suaz in
 alio p formā ex neccitate g māe egredit⁹ lumē p poros. si
 lumē sit deflux⁹ puoꝝ corporoz. r si ignis. i. si lumē igneus
 sit in disgreddēdo. i. in se multiplicādo p totū su. sic assigna-
 re cām illuminationis ē assignare eā ex pte forme. ¶ Ul-
 teri⁹ pp ea q dca sūt sup⁹ cū dcm sit hīc idē posse demon-
 strari p ptes cās qram⁹ h de diffōnib⁹ datis p varias cās.
 vtz vna diffō possit cludi p aliā de diffō. r vt q sic. naz
 sic cludit⁹ accēsus sanguinis circa cor de irato pp appeti-
 tū doloris in drio. qz hec diffō ē pp qd illi⁹. ita poterimus
 cludere de ferra q sit ferrea r dētata ex eo q ē inlīr3
 ad secādū dura. nā h3 ē pp illud illi⁹. iō. n. eligit mā ferrea r
 il la sit dētata vt possit secare dura. g hec diffō. v3. inlīr3
 ferreū r dētātū cludet⁹ de ferra p diffōnē hāc. qz ē inlīr3
 ad secādū dura. ¶ In drio ē qz si hoc possit fieri tūc diffō
 subī eēt mediū in demfatione vt diffō ferre est mediū ad
 pbandū aliā diffōnē de ferra. ¶ Dm q poterit p diffō-
 nem datā p finē cludi diffō data p mām. nec tñ ppter
 hoc sequet⁹ q diffō subī sit mediū in demfatione potissi-
 ma. nā h3 subm cuius potētia ē diffō. vel est suba vel nō.
 q si est suba cū suba nō habeat diffōnē p additamēta nō
 diffinit⁹ suba nisi p ppria pncipia expmētia ppas eēntiā.
 r qz vnus rei vnica est eēntia nō erit vni⁹ sube nisi vnica
 vā diffō. pp qd in talibus nō h3 locū qd qrit. In artificia/
 libus aut vt in ferra qz forme artificialium sunt accētia/
 vt vult cōmē. p pbycoꝝ. r in per se passionibus. vt in ira.
 qz passioēs sūt accētia. vident⁹ hre locū h3 qdōes. ¶ Pro-
 pter qd sciēdū q oēs tales diffōnes si reducim⁹ eas ad
 subam ad quā debēt reduci: qz oēs per se passiones r oia
 per se accētia debēt reduci ad subam a q fluunt: appare-
 bit⁹ q diffō diffinitū cludēs nō est aliud q passio passio-
 nē pbās: vt apparet in exēplis pallegatis. ira. n. hoc mō
 fit q hō appetit dolorē in suo aduerfario. r vult sumi ad
 uerfariū rristari. ¶ Ex isto aut vehemēti appetitu icēpit
 euaporare fel. felle aut enaporate accendit sanguis circa
 cor quo accenso hō irascit⁹ ppter q ira vt esse passio fel-
 lis. qz nō ex quolibz accensu sanguinis gnat: s3 ex accēsu
 sanguinis ex euaporatione fellica. g iste passiones se hnt
 per ordinē q nimis intēse appetat dolorē drio. q euapo-
 ret fel. q accēdat sanguis. q generet ira. cū g diffōnes
 ire nō dicāt nisi istas passiones arguere diffōnē p diffōnē
 est arguere passionē per passionē. q si dicat q ista. pbā/
 tur de ipsa ira. vt pbat q ira sit accensu sanguis ex va-
 poratione fel. qz est appetit⁹ doloris. dicem⁹ q ira nō est
 ista formalr. s3 causalr. cātur. n. ira ex istis. pbare g q ira
 sit h3 qz ē h3. vt q ira est accēsus sanguis. qz ē appetit⁹ do-
 loris ē pbare q ira cātur ex hac passioē vt ex accēsu san-
 guis. qz accēsus sanguis cātur ex alia passione. vt ex appe-
 titu doloris. tota g hec demfatio fundat⁹ i ordine ipsariū
 passionū qd vsqz nūc clamauim⁹ vtz esse. v3. q ex ordie
 passionū sumēda est ois demfatio potissima. diffō g ipli-
 cās passionē dicentē pp qd alteri⁹ passionis erit potissimū
 mediū ad demfandū illā alterā passionē: r qd diximus
 de passionib⁹: vt de ira vitatē h3 de artificialib⁹ organis
 vt de ferra. nā qz ferro ppetit hec passio q sit durz. r q pos-
 sit dētari ex hac passioē leg⁹ alia. v3. q possit dura secare.
 r qz diffō ferre fundat⁹ sup his passionibus. pbare sic dif-
 finitionē per diffōnēz est pbare la passione per la passio-
 ne. ¶ Aduertendū tñ q in talibus est ordo passionū drio
 que est h3 esse nāe r h3 intētionē artis. nā fm esse nāe pūis
 intelligit⁹ q ferrū debeat esse durz. r q possit dētari. r po-
 stea ex hoc intelligit⁹ q possit dura seccare. s3 h3 intētionēz
 artis est ecōtrario. nā ars pūis intendit⁹ fctationēz durōꝝ.

et ex hoc eligit mām durā et polem dētari. si ergo ex seca-
tione duroꝝ arguat duricies māe erit demfatio a poꝝi
sz intentionē artis. si aut ecōuerso erit demonstratio a
pꝝiori sū esse nature. ¶ Deinde cum dicit.

**Sicut fit tonat exticto igne. nece ē szizire et so-
nare. et sic ē queadmodū pythagorici dicit: mi-
naz cā his q̄ sunt i tartaro: quaten⁹ timeāt.**

¶ Ponit aliud exēplū in quo ꝓtingit arguere p̄ ples cās.
o. (sicut si tonat exticto igne: nece ē szizire et sonare). i. et
facere sonū ad modū ignis extincti. est. n. hoc nomē szizire
fictitiū. sic. n. cāpana: qz fac̄ tyn tyn: vocata ē tyn tyn abulū
sic et ferrū ignitū qm̄ mittit in aq̄. qz facit cici sonus ille est
vocatus cizire. si ḡ tonitruū ē sonus fact⁹ ad modū ignis
extincti in aq̄. et si hoc mō fit tonitruū ex extinctiōe ignis
arguere tonitruū eē tale qd. ē arguere ex necessitate māe.
et subdit (et si est) su. tonitruū (queadmodū pythagorici di-
xerūt minaz cā his q̄ sunt i tartaro). i. in inferno su. pote-
rimus arguere tonitruū eē ex cā finali. si ergo arguamus
tonitruum ex extinctiōe ignis erit demfatio ex neccitate
māe si (vt timeāt) illi q̄ sunt in tartaro erit ex cā finali.

¶ Notandū aut qd nō curat p̄hs de exēplo. nā falsum est
q̄ tonitruū fiat hoc mō ex extinctiōe ignis. et falsum est
q̄ tonitruū ordinet̄ ad hunc finē ad inferēdū minas. et vt
timeāt illi q̄ sunt in inferno. vt Pythagoras sōniabat. añ
n. tpa p̄hi vītate quam tenet fides catholica de descensu
malaz aiaz ad tartaz siue ad infernū poete q̄si p̄ qdam
soninia enarrabāt. Pythagoras ḡ volens assignare cām
finalē tonitruū dixit deos ordinasse tonitrua: vt timerent
exidentes in tartaro. ¶ Deinde cum dicit.

**Plurima aut et huiusmodi sunt et maxime
in his q̄ nature szistunt: et stantibus hoc q̄ pp
hoc natura fecit. illa vero ex necessitate. Ne-
ce szitas aut duplex est. hec. n. sz nām et motus
sicut lapis ex necessitate et sursum et deorsum
fertur: sz nō ppter eādē necessitatem.**

¶ Dicit quō talia veritatē hnt i his q̄ sunt a nā. Dic̄ ḡ q̄
(plurima aut sūt hui⁹ in qb⁹). i. s. possum⁹ arguere ex fine
et ex necessitate. et subdit q̄ (et hoc maxie possumus in
his q̄ szistunt nā. et in szistib⁹). i. in his q̄ szstāt. vt i his q̄
sunt szstructa sz nāz. et subdit q̄ (hec qdē). i. q̄sdā res (nā
fecit ppter hoc). i. pp finē (illa vō ex neccitate) et subdit q̄
est duplex neccitas. nālis. et violenta. vñ ait q̄ (neccitas at
est duplex. hec qdē sz nāz et motū) sz motū vel sū impul-
sionē. et ponit exēplū. d. (sic lapis ex neccitate et sursum et de-
orsus fert. sz nō ppter eādē neccitate) nā neccitate nāli fertur.
deorsus. neccitate at sz motū impulsōis fert sursum. ¶ No-
tādū at qd nālia et szstāt et szstāt: sz szstāt rōne māe. Nā
mā totius nāe ē fundamētū. szstāt at et existūt nālia rōne
forme in talibus aut nālib⁹ inueniūt aliq̄ scā pp finē aliq̄
scā pp neccitate tā nāle q̄ violentā. nam ipse res nāles sibi
ipsis violentiā inferūt. vt vent⁹ sz nām aq̄ facit i aq̄ pcel-
las p̄ q̄s aq̄ sursum eleuat. ¶ Notādū et qd descēsus lapi-
dis deorsus possum⁹ reducere ad neccitate nāe māe. vt ad
elemētū p̄dominās in lapide et ad neccitate nature for-
me q̄ nō vocat̄ neccitas simplr. qz semp est pp aliq̄sz
finē. vt si reducim⁹ ad neccitate nature forme motus
lapidis deorsus. hoc erit pp aliq̄sz finē. vt qz graua me-
lius saluānt̄ in loco deorsus. illa aut dñr ex neccitate esse q̄
nō sunt pp finē sed iō sunt qz sunt ex neccitate māe. nō
ppter finē ꝓtingunt. ¶ Deinde cū dicit.

**Sed in his q̄ sunt ab itelligētia alia nequaq̄
sunt ab eo qd p se frustra est: vt dom⁹ aut effi-**

gles neqz ex necessitate sunt: sed propter hoc.

¶ Dicit qd nō possum⁹ arguere ex neccitate i his q̄ sūt sub
arte. ita qd in his q̄ sūt sub arte arguem⁹ ex vna cā. vt ex
fine. Circa qd tria facit. qz p̄ndit qd i aliqb⁹ artificialib⁹
nō solū nō possumus arguere ex neccitate: sz et nō possumus
arguere ex fortuna. et declarat quō in artificialib⁹
possum⁹ arguere ex fortuna. et qz mētionē fecerat de nā
arte et fortuna. ondit quō fortuna dñt a nā et ab arte. et ibi
(Alia vero) sz ibi (Quare finis) dicit ḡ qd (sz in his que
sunt ab itelligētia). i. ab arte (alia) qdē sūt su. pp finē: sed
(neq̄ q̄) su. (sūt ab eo qd est p se frustra). i. a casu (vt do-
mus aut effigies). i. statuta (neqz ex neccitate) su. sunt ta-
lia artificialia (sz pp hoc). i. pp finē. talia ḡ demfānt̄ per
vnā cāz vt p̄ finalē. ¶ Dubitaret forte aliq̄sz. vt sz artificia-
lia sint ex neccitate. et vt q̄ sic. qz cum duplex sit neccitas
efficientis et māe vt qd vtraqz neccitas sit i his q̄ sūt ab arte.
efficientis qdē neccitas sibi est. qz sicut nālia sibi violentiā in-
ferunt ita et p̄ arte pōt violentiā iferri. vt ex neccitate violē-
tie lapis impulsus vadit sursum: cū hoc possit fieri p̄ arte: po-
terim⁹ in artificialib⁹ arguere ex neccitate violentie. sz ob-
ces qd hec neccitas ab arte nō erit simplr neccitas. qz erit p̄
pter aliq̄sz finē: sz pbabim⁹ qd et neccitas sine ordie ad sp̄
nē sit in artificialib⁹. nā faciens sagittā ex ligno nodoso.
vz. qd pp nodos aliq̄ obligtas erit in sagitta. et illa nō erit
pp finē: sz ex neccitate māe. si. n. debeat fieri sagitta ex li-
gno nodoso ppter neccitate māe necesse erit eaz esse obli-
quā. ¶ Dñm qd cum potētie rōnales sint ad opposita eo
qd tales potētie p̄nt agere et nō agere. vt p̄ ex. 9. meta. ne-
cessitas efficientis in artificialibus esse nō pōt nisi ex sup-
positiōe. vt si hoc fiat hoc erit. vt si impellat lapis sursum
per arte necesse erit ipm̄ ascēdere: sz et ipulsus nō erit ne-
cessari⁹. qz in p̄tate artificis est ipellere vel nō ipellere. in
nālib⁹ aut qd nō hnt dñium sui act⁹ poterit talis neccitas
reperi. Rursus nec in h⁹ artificialib⁹ ē neccitas māe. nam
neccitas materie p̄supponit neccitate ex pte efficientis. qd
si in p̄tate efficientis eēt eligere sibi materiā: vel si in pote-
state eius eēt agere vel nō agere ex mā electa istō nō eēt
simplr loquendo ex neccitate materie: sed totū de p̄tate
ret ex libera volūtate efficientis. ¶ Deinde cū dicit.

**Alla vero sunt a fortuna vt sanitas et salus.
Maxime aut in qbuscūqz ꝓtingit: et sic et alit
cum nō a fortuna generatio fit.**

¶ Dicit quō circa artificialia accidit fortuna et casus. d.
qd (alia vō sunt a fortuna vt sanitas). i. infirmi qd pōt esse
ab arte et a fortuna. vt puta si aliq̄ nō instructus p̄ artē.
nec credēs ex h̄ sanari comedit cibū p̄ que sanat (et sal⁹)
su. alicui⁹. pōt esse a fortuna et ab arte. vt puta. si aliq̄sz exu-
stans in domo ruinosā si videat p̄ arte domū illā debere
cadere: et inde exeat: parte saluat⁹ est. si at casu accidat eū
exire. et post eius exitū dom⁹ cadat saluat⁹ ē a fortuna. et sub-
dit. in qb⁹sz h⁹ ꝓtingere maxie fortuna. d. qd (maxie aut)
su. h⁹ esse fortuna (in qb⁹sz qz ꝓtingit sic et alit. vt nō a for-
tuna) eoꝝ (gnatio sit) ¶ Notādū aut qd nō potērit esse
fortuna et casus nisi in his q̄ agūt pp finē. nā fortuna et ca-
sus est aliqd p̄ter intentionē agētis. ergo p̄ intentionem
finis qm̄ accidit eis aliqd p̄ter intentionē dñ illud a fortu-
na et a casu. fortuna ergo et casus ꝓtingit in agentib⁹ ex in-
tentione finis ꝓtingentib⁹ alr se h̄re. in q̄tum aut fortuna
et casus ꝓtingit in agentibus ex intētiōe finis sic habet
esse in his quoꝝ q̄ntū ē de se gnatio nō est a fortuna et a ca-
sus. sed est ab arte vel a natura. put vobz esse in contin-
gentibus aliter se habere maxie h⁹ esse in his que sunt
sic et aliter. ¶ Deinde cum dicit.

Quare finis bonus ppter aliquid fit: et aut

natura fit: aut ab arte: a fortuna autem fit ni-
bil propter aliquid.

Concludit ex dictis dñam fortune a natura & arte. Nam
cū dñi sit q̄ gnatio eoz q̄ sunt pp̄ finē fm̄ q̄ hui⁹ nō fit
a fortuna. nō est q̄ dñat fortuna a nā & ab arte. qz nā &
ars agūt pp̄ finē. iō ait (q̄re finis bon⁹ pp̄ qd̄ aliqd̄). i. cū
rōne aliqd̄ (aut nā aut arte fit). s. talis bon⁹ finis pp̄ ali
qd̄ (a fortuna aut nō fit pp̄ aliqd̄). i. pp̄ finē. qz qd̄libz
tale est p̄ter intentionē. ¶ Tunc seq̄t illa pars.

Eadē antez cā est in his q̄ fiunt: & factis & fu-
turis: q̄ vere est bis q̄ sunt: media. n. cā est in
his que sunt. que est ipsis: aut que fiunt: que fit
factis que scā est. futuris que futura est.

In qua postq̄ p̄hs oñdit quō cōtingit dem̄rare aliq̄ ex
pluribus causis. & quō nō. qz in his q̄ sunt a nā possumus
demōstrare ex necitate & ex fine. in his aut̄ q̄ sūt ab intel
ligētia possumus dem̄rare ex fine: s̄ nō ex necitate. decla
rat quo mō cōtingit diuersimode dem̄rare in his q̄ sunt s̄
mul cū suis causis & in his que nō sunt simul. duo ergo fa
cit. qz p̄mo declarat quō cōtingit dem̄rare in his que sunt
s̄. i. in his q̄ nō sūt s̄. ibi (in his q̄ nō sūt). ¶ Propter
p̄mū sciēdū q̄ in his q̄ sunt s̄ cū suis cāis eadē rō est. &
idē modus dem̄randi q̄tū ad eē & fieri. & scā eē. & futura
esse. in talib⁹. n. si est cā est effect⁹. si fit cā fit effect⁹. si scā
fact⁹. si futura futur⁹. tria ḡ facit. qz p̄mittit hāc vitatē.
2⁹ declarat eā p̄ exēpla. 3⁹ epilogat circa determinata. scōa
ibi (Ut pp̄ qd̄ tertia ibi (Sic qd̄ eā) Dicit ḡ q̄ (eadem
aut̄ eā). i. eadē rō & idē mod⁹ demōstrādī (est) s̄. q̄tuz
ad ea que sunt s̄ cū suis causis (in his q̄ sunt factis & fu-
turis q̄ vere est in his q̄ sunt) q. d. q̄ sicut in talib⁹ v̄e pos-
sumus arguere i his q̄ sūt. vt si eā ē effect⁹. ita possumus
arguere i fieri factis & futuris. & subdit q̄ (media at̄ cā in
his q̄ sūt ē cā q̄ est in his q̄ fiūt) est cā q̄ fit in factis scā:
futuris vel in futuris futura. ¶ Deinde cū dicit.

At p̄pter quid factus est defectus p̄pter id
qd̄ in medio facta est terra. fit autem p̄pter id
qd̄ fit. Erit autem p̄pter id qd̄ erit in medio.
& est autem p̄pter id quod est similiter.

Qd̄ dixerat declarat p̄ exēpla. Ponit at̄ duo exēpla. v. z.
de eclipsi & de cristallo. nā defect⁹ siue eclipsis s̄ est cum
sua cā. vt cū it̄rpositione terre. & cristallus s̄ cū sua cā. vt
cū aq̄ densata. 2⁹ exēplū icipit ibi (Quid est cristallus)
Dicit ḡ (Ut pp̄ qd̄ fact⁹ est defectus pp̄ id q̄ in medio fa-
cta est terra. fit aut̄ p̄pter id q̄ fit) s̄. terra in medio (erit
aut̄). s. in futuro (p̄pter id q̄ in medio erit) s̄. terra in fu-
turo (est aut̄). s. defect⁹ (pp̄ id qd̄ est) sup̄. terra in medio
ergo q̄tuz ad esse in presenti q̄tuz ad fieri & facta esse &
futura esse est eadē cā. i. eadem ratio. & idēz modus arguē
di in talibus. ¶ Deinde cum dicit.

Quid est cristallus. accipiat̄ ḡ qm̄ aq̄ dēsa
ta est. fit aq̄ in quo. c. dēfata in quo. a. cā media
in quo. b. defect⁹ caloriz penit⁹. est ḡ in. c. qd̄ ē
b. in hoc aut̄ dēfatus ē qd̄ ē in quo. a. fit at̄ cri-
stallus cuz fiat. b. fact⁹ est at̄ scō. erit at̄ futuro.

Ponit scōz exēplū. dicens. (Quid est cristallus. accipiat̄
qm̄ est aq̄ densata) s̄. p̄pter defectus caloriz. & subdit (fit
aqua. c.) i. minor extremitas (densatū in quo. a.) i. ma-
ior extremitas (cā media i quo. b. defect⁹ caloriz penit⁹)
quasi diceret q̄. b. qd̄ ponit̄ eē cā media ip̄ortet defectum
caloriz penit⁹. & subdit q̄ (est ḡ i. c. qd̄ ē. b.) hec ē minor
q̄ aq̄ bz defectū caloriz (in hoc aut̄ in. b. densatum eē qd̄

est in quo. a.) hec est maior q̄ densatū penitus bz caloriz
defectū. posset aut̄ sic formari s̄lls. oē. b. est. a. i. oē hīs ca-
loriz defectū ē densatū. omne. c. est. b. i. omnis aq̄ de qua
fit cristallus bz penitus defectū caloriz. ergo oīs talis aq̄
est qd̄ densatū. erit ergo cristallus aq̄ densata p̄pter defe-
ctū caloriz. & qz tale causatū est s̄ll cū cā sua possum⁹ in ta-
libus arguere & esse fieri & facta esse vt si est cristallus est
talis cā. si fit cristallus fit talis cā. si erit erit. iō ait q̄ (fit
cristallus cū fiat. b.) i. cū fiat talis cā (factus aut̄ est) sup̄.
cristallus (facto) s̄. b. (erit autem in futuro). s. cristallus
cum futuro sup̄. b. ¶ Deinde cū dicit.

Sic quidem causa & cuius est causa simul
fiunt cum flant: & sunt cum sunt & in eo quod
est factum & futuro similiter.

Epilogat circa determinata. d. q̄ (sic qd̄z) bz in his q̄
sūt s̄ll cū suis cāis (cā & cui⁹ est cā s̄ll fiūt cū fiat). i. s̄ll fiūt
cāta cū fiūt cause (& sunt cū sunt). i. s̄ll sunt causata cum
sunt cāe (& in eo q̄ factū ē. & in eo q̄ futurū similt̄) est. qz
cū factis causis simul sūt facta causata. cū futuris causis
s̄ll futura causata. ¶ Tunc sequit̄ illa pars.

In his autem que nō simul sunt nun-
quid sunt in continuo tempore: sicut
nobis videtur alias aliorum causas
esse facti esse alterum facta & futuri
futura: & eius aut̄ qd̄ fit aliqd̄ antea factuz est.

In q̄ oñdit quō cōtingat dem̄rare in his q̄ nō sunt siml'
cū causis suis. Circa qd̄ duo facit. qz p̄mo docet dem̄rare
in talibus causis & causatis. put̄ p̄cedūt fm̄ rectū. Scōo
docet hoc put̄ p̄cedūt fm̄ circulū ibi (qm̄ aut̄ videmus
in his q̄ sunt circulo) Circa p̄mūz duo facit. qz p̄mo circa
bz cās & causata mouet quādam qōnē & soluit. 2⁹ ex solv-
tione qōnis data oñdit quō cōtingat circa talia demōstra-
re ibi (Est ḡ a posteriori) Dicit ḡ (In his aut̄ q̄ sunt s̄ll
nūq̄ sunt in continuo tpe) ita q̄ nō sūt tps mediū inter cām
& causatū (sicut nobis videt̄ alioz alias causas esse) iter
quas nō cadit tēpus mediū inter cās & causatū. vt huius
(facti) videt̄ (esse) cā (altera scā & futuri futura). Et sub-
dit q̄ (eius aut̄ q̄ fit) s̄. qd̄ nō est s̄ll cū sua causa aliqd̄
antea factū qd̄ sup̄. nō est simul tēpore cū ip̄so facto. sed ca-
dit tēpus mediū inter cām & causatū. ¶ Notādū aut̄ qd̄
nez hāc esse. vtz in his que nō sunt simul cum suis causis
cadat tps mediū inter ipsa & suas cās. Solutio aut̄ huius
questi est q̄ hoc videm⁹ in alijs causatis q̄ sunt s̄ll cum
suis causis. & que hnt̄ alias cās q̄ cās distātes. In talibus
n. nō cadit tps mediū inter cām & causatū. sed facti de ne-
cessitate est cā facta & futuri de necitate cā futura: sed in
his q̄ nō sunt s̄ll nō ē facti cā facta. & futuri cā futura imo
in talibus futuri est cā facta. in talibus ḡ q̄ nō sunt s̄ll eius
qd̄ fit cā est antea scā. ita qd̄ qd̄ fit bz cām p̄teritā. & id
qd̄ futur⁹ est bz cām presentem vt sanitas q̄ nō aggene-
rat̄ in b̄ corpe bz p̄ cā potione que antea facta est. talis ḡ
que nō sunt s̄ll cū suis causatis sic se habent q̄ cadit tps
mediū iter ipsa & suas cās. ¶ Dubitaret forte alijs. qz v̄
hec qd̄ nulla esse. qz si nō sunt s̄ll cā & causatū eo ip̄so vide-
tur q̄ cadat tps mediū inter ipsa. ¶ Dōm. q̄ aliud ē esse
s̄ll cū aliquo. & aliud est cadere tps mediū inter illa. Dice-
remus. n. q̄ gnātū & corruptū nō sunt s̄ll. nā pus̄ itelligit̄
aer corrupti. & postea intelligit̄ ignis gnari. & tñ iter aerē
corruptū & ignē gnātū nullū intercudit tps mediū. alr ḡ se
hnt̄ it̄rpositio terre & eclipsis. & alr incisso lapiduz & fa-
ctio muri. & alr corruptū & generatū. nam it̄rpositio ter-
re & eclipsis sunt s̄ll. ita q̄ quando fit v̄nū fit aliud. qm̄ est
futurū v̄nū est futurū aliud: s̄ incisso lapidū & factio mu

corp. 114

ri. nec sunt sil' nec sunt in tpe continuo ita q' qñ sit vnū nō sit aliud. s; muri q' sit cā est icisso lapidū q' antea scā fact. corruptū autē r generatū lz nō sint simplr sil': sunt tñ i tpe continuo ita q' nullū cadit mediū tps iter corruptū r gnātū Inuit g' hic pbs q' q' nō sunt sil' cū suis cāis ē nō pñt eē in tpe continuo cū ipsis: s; qūo seqt' hec pñā in seqnti lectio ne diceat. Ad pñs autē scire sufficiat q' q' nō sunt sil' cū suis causis nō sūt in tpe continuo cū ipsis. qz si eēt i tpe continuo cū ipsis. tūc eēt alia cāta qz ponant eē. r alie cause qz ponant eē. tūc. n. futuri eēt cā futura r facti facta. r ei' q' sit cā q' sit. nō autē eēt elus qd' sit cā q' antea facta eēt. sic ē in causis r causatis: q' nō sunt sil'. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Est igitur a posterius facto sillogismus: principium igitur r hoc est que facta sunt. Unde in his que fiunt: similis est: a priori autē nō est: vt quoniam hoc est factū: quoniam hoc factū posterius est r in futuro similiter est.

¶ Ex solone qōnis adducte r credit ad soluendū qōne pncipalr intētā. Circa qd' duo facit. qz p' qōne soluit. z' solutione datā declarat r manifestat. ibi (Neqz. n. aut finiti) Cōtinuet aut sic. dcm est q' in his q' nō sunt sil' ei' qd' sit cā est qd' antea factū ē. ita q' in talib' cadit tps mediū inter cām r causatū. r qz ita est (igit sil' ē). i. ē arguere sillogistice (a posteriori scō) su. in talibus cāis r cāis. r subdit q' (pncipiū igr r hoc est q' scā sūt). q. d. q' pncipiū sillogistcū ad sillogistcū in talibus q' scā sunt su. posteri'. (vñ r in his q' fiunt sil' ē) q' pncipiū sillogistcū i talib' est ab his q' fiunt posteri'. (z' pōzi at nō ē). i. nō rtingit sillogicare: sed a posteriori. vt su. possum' sillogicare. vt (qm' factū est h' pus. qz scm' ē posteri'. r in futuris sil' possum' n. arguere q' h' sit futur' pus si hoc sit futurum posterius.

¶ Notandū autē q' in his q' nō sūt sil' r in factis r in his que fiunt possum' arguere a posteriori nō a pōzi. possum' autē intelligere scā pmanētia p ea q' fiunt successiua. vtroqz. n. in his q' nō sunt sil' possumus arguere a posteriori nō a pōzi. vt in pmanētib'. vñ valet a posteriori. si paries est g' icisso lapidū fuit. vel si paries ē fact' icisso lapidū est antea facta. nō autē valeret argumētū ecōtrario r a pōzi. sicut ē in his q' sūt si aliqd' mobile mouet p aliqd' spatium valebit argumētū a posteriori nō a pōzi. vt si scūs ē mot' in pte posteriori ill' spaty fact' ē mot' i pte pōzi. nō autē valet ecōtrario. pncipiū g' sillogicandi in talib' est a posteriori. ¶ Notandū ē q' id qd' dcm est in factis vitatē hz in futuris. de gbus nihil adhuc icipit. vt a futuro posteriori debemus arguere futur' pus. vt si futurus est paries bñ valet q' futura est incisso lapidū. s; nō valeret ecōuerso r in successiuis. vt si debeat moueri mobile p aliqd' spatium. r nōdū icipit motū. bñ valz q' si futur' ē. vel si erit motus i pte posteriori q' erit in pte pōzi. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Neqz enim finiti aut infiniti erit tpe: qre qm' hoc vez est dicere factuz esse r posterius hoc verum est dicere quoniam erit. In medio autē semp dicere falsuz esset altero iam facto. Eadem autem ratio est in futuro.

¶ Declarat r manifestat solonem positā. hēbat at solutio data duo mēbra. v3. q' nō est in talib' arguere a pōzi: r q' est ibi arguere a posteriori. iō p' declarat q' nō sit in talib' arguere a pōzi. z' q' est ibi arguere a posteriori. ibi (Speculādū igr) Circa pñū tria fac' f3 q' tripl'r pbat itentū. nā pmo pbat h' ex pte scōz. z' ex pte modi faciēdi. z' ex pte tps factionis. nā i talib' scm' nō hz neciam rnexionē ad scm'. Rursus talia ex mō faciēdi rnexionē nō hnt. z' tps

factionis vnus rnexionē nō hz ad tps factiōis alteri'. sc' cūda lbi (Neqz qm' tertia lbi (Ampli' nec i finiti) Dicit ergo q' (neqz. n. aut finiti aut infiniti erit tps). q. d. q' h' facta nō hnt rnexionē adinuicē. ita q' duratio media inter factū r scm' necerit tps finiti. i. determinati. nec i finiti. i. indeterminati: r subdit (qre) su. nec p' tps finiti nec p' infinitū erit. s. sic sillogicare (qm' vez est dicere scm' esse hoc pus vez ē dicere scm' esse h' posteri') r subdit q' (in medio. n. tpe falsū est dicere) su. q' h' sit. vel q' h' erit. q. d. q' nō possumus h' arguere a pōzi. nō. n. possum' dicere h' factū est pus. g' in tali tpe. vel g' in aliquo tpe indeterminato qd' cūqz sit illud. vez erit dīe q' hoc ē factū posteri'. nā in tpe medio falsum est dicere r q' illud sit. r ē falsuz est dīe q' illud de necitate erit. pōt. n. ē incisso lapidū de q' bus nūqz fiet mur'. vñ incisso lapidibus nec possum' dare tps determinatū r dicere q' murus ex illis lapidib' erit tali die. nec ē tps indeterminatū. vt q' erit aliquo die. q' cūqz sit ille. qz poterit eē q' nūqz erit. vñ in medio tpe an' qz murus fiat falsum erit dicere q' murus fact' sit. r etiā falsum est dicere q' necesse sit ipsum murum in futuruz aliquando factum esse. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Neqz enim quoniam hoc factuz est hoc erit. Medium enim simul genituz oportet eē factuz factuz: r futuroz futuruz. cūz bis que fiunt fieri. cum bis que sunt esse: sed futuruz eē r esse nō cōtingit esse simul genitum.

¶ Probat h' idē ex mō fieri. nā qñ a pōzi possum' arguere de necitate posteri' tūc cā est sil' genita effectiua. s; i tali bus cāe sūt nō sil' genite cū suis effectib'. iō ait (Neqz qm' hoc factū ē) su. pus (Herit). i. possum' arguere q' h' erit scm' posteri'. r subdit q' (mediū. n. sil' genitū oz eē) su. vbi possum' arguere r a pōzi r a posteriori. r subdit q' (facto rū scm'). q. d. q' i his i gb' possum' sic arguere facto: oz eē mediū scm' (r futuroz futurū cū bis q' fiunt fieri). i. oz mediū fieri (cū bis q' sūt eē: s; futuroz eē r eē nūc pñs nō rtingit sil' genitū). q. d. q' eē futura r eē nūc pñtia nō cōtingit eē sil' genita. ¶ No' at q' arguere a pōzi ē dupl'r. vñ fm nām vel f3 tps. q' aut hnt cām sil' genitā possumus arguere a pōzi fm nām. q' aut nō hnt cām sil' genitā r non possumus arguere a pōzi fm nām. nec ē a pōzi f3 tps. ex ipso g' mō factiōis eoz q' nō sunt sil' cū suis causis seqt' q' nō possumus arguere a pōzi. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Amplius neqz infinitum contingit esse medium temporis neqz finitum: falsum. n. erit dicere in medio.

¶ Adducit tertiā rōne sumptā ex pte tps factiōis. d. (amplius nec infinituz rtingit eē tps mediū nec finitū) r subdit. q' (falsum erit dicere in tpe (medio) q' hoc est. vel q' hoc futurū erit. nō enim possumus dicere. incisso lapidū est g' paries erit. nec qstū ad tps finitū. vt q' erit tali tē pore nec qstū ad infinitū siue qstū ad indeterminatuz vt q' aliqñ erit. qz poterit rtingere q' nūqz erit. p' p'cisionem. n. lapidū nlla ex hoc h' necitas q' oporteat ex hoc aliqñ parietē esse. ¶ Notandū at q' vñ hec rō eē eadē cū pma. nā hec rō. r pma arguūt q' nō possum' i talib' arguere a pōzi. qz in medio tpe postqz scm' est pus erit falsuz dicere q' necesse sit posteri' factū eē. vñ q' necesse sit ipz futuruz eē: s; dīe vna ab alia. qz vna referēda ē ad ipsa scā. alla ad tpa factionū. siue ad ipsa fieri. nā scm' posteri' nō hz necē sariā rñam ad scm' pus. poterit. n. rtingere q' sit aliqd' factū pus. r tñ nūqz erit scm' posteri'. hec autē tertia ratio referēda est ad ipsa fieri. qz sicut scm' posteri' nō hz necē sariā rñas ad scm' pus. ita nec fieri posteri' ad fieri pziuo.

¶ Notandū ē q̄ supponit hic p̄s nō ēē nīss̄ duo gene-
ra cāz. v3. cās q̄ sunt sil. z cās q̄ nō sunt sil. s3 cadit tps me-
diū inter cās z causatū. tertiū at̄ gen^o cāz. v3. q̄ cause nō
sunt sil cū cātis. nec cadat tps mediū inter cās z cāta. sed
sunt in p̄tinuo tpe vtroq3 z vnū cōtinet ad aliud. tale at̄ ge-
nus cāz fm̄ suū modū loq̄ndi v̄ ip̄se eē. ¶ No^m ē q̄
ex hoc appz quō in cās que nō sunt simul nō possumus
arguere a p̄ori. nā vt dcm̄ ē iter talē cās z cātum cadit tps
mediū. in medio at̄ tpe nec v̄z erit d̄re q̄ cātū sit. nec v̄
rū erit d̄re q̄ de necitate erit. qz nec scm̄ posteri^o siue cātū
posteri^o h3 neciam cōiaz ad scm̄ p̄us. vt inuebat rō p̄ma.
nec fieri posteri^o h3 neciaz cōiam ad fieri p̄us. vt inuit bec
tertia rō. nec ēt ip̄m̄ mediū siue ipsa cā i talib^o est sil gen̄
ta cū ip̄o cātō. qz positiū ē q̄ talianō sunt sil. nō ḡ ex hoc
poterim^o arguere ex cā cātū. vt ex pot̄iōe data q̄ ē de ne-
cessitate habeat eē sanitas. q̄ ēt arguere in ḡne cāe effi-
cientis. vel q̄ ex icisione lapidū de necitate sequat^o factio
miri. q̄ ēt arguere i genere cāe m̄alis. z quac v̄tati in
nuebat rō sc̄da. In talibus ḡ nō ex pot̄ib^o causis arguim^o
posteriora causata sed e conuerso.

¶ Speculandū igitur est quod est cōtingens:
vt post id q̄ factū est sit fieri in rebus.

¶ Postq̄ p̄s oñdit q̄ in cās z cātis q̄ nō sūt sil nō cōtin-
git arguere a p̄ori. In pre ista vt dicebat declarat q̄ i tali
bus cōtingit arguere a posteriori. Circa q̄ duo facit. qz p̄ p̄
mittit q̄dā necia ad p̄positū. z exeq̄t de intento ibi (De
eo igr̄ q̄d quō) Circa p̄mū duo facit h3 qz duo necia ad pro-
positū p̄mittit. sc̄da ibi (Aut manifestū) Dic ḡ (Speculā-
dū igr̄ q̄d est cōtingēs). i. q̄ ē cā p̄ quā hoc cōtingat z b̄ eue-
niat (vt fieri in reb^o sit post illū q̄d scm̄ est). q. d. q̄ nulla
cā ē pp̄ quā b̄ cōtingat vel b̄ eueniat de necitate q̄ fieri in
reb^o h̄eat neciam cōiam ad factū eē. vel q̄ fieri in rebus
necessario sit post factū eē. ¶ Dubitaret forte aliq3 vtrū
fieri in reb^o necio sit post scm̄ eē. ¶ Ddm̄ q̄ vt pateat v̄-
tas q̄siti p̄ declarabim^o rōnē dicti oñdētes quō dcm̄ p̄hi
vitātē h̄eat. ¶ Propter q̄d sciēdū q̄ fieri i reb^o m̄surat^o
tpe. scm̄ at̄ eē m̄surat^o istanti. pp̄ q̄d sic ē vnū istās inter
tps p̄us z tps posteri^o. ita ē vnū factū eē iter duo fieri. vt
inter fieri p̄us z fieri posteri^o. ē ḡ intētio p̄hi cū fieri p̄ius
terminatū est ad factū eē q̄ post illud factū eē q̄d terminat
fieri p̄us nō de necitate oporteat fieri eē aliq̄d fieri poste-
rius. qz pot̄ in h̄s factione cā s̄istere. z nō plus agere. ita q̄
post illū factū n̄llm̄ sequet^o fieri. id̄ ait q̄ speculādū sit q̄d
sit cōtingēs. i. q̄ sit cā pp̄ quā hoc de necitate cōtingat q̄ fie-
ri sit post factū eē. q. d. q̄ nulla est cā q̄re pot̄ cōtingere q̄
post factū eē nō sequat^o fieri. V̄isa itētiōe p̄hi volum^o assū-
gnare rōnē dicti. dicem^o. n. q̄ aliū ē arguere ḡra forme. z
aliū est arguere ḡra m̄ae. naz ḡra m̄ae pot̄ cōtingere q̄ de
necitate post factū eē seq̄t fieri. sic videm^o i celo vbi post
mutatū eē de necitate seq̄t moueri. eo q̄ mot^o celi sit ne-
cessari^o. s3 ḡra forme nō valet q̄d post factū eē de necitate
seq̄t fieri v̄l post mutatū eē moueri. qz si hoc valeret ḡra
forme in oib^o h̄eret vitātē. videm^o at̄ hoc eē falsū. qz mo-
bilia p̄nt ip̄ediri. vel p̄nt nō moueri. si moueant^o motu vo-
luntario. sic ēt z cāe agētes aliq̄ p̄nt ip̄ediri. vel p̄nt nō age-
re si agat^o fm̄ ip̄erū voluntatis. qz sūt mobilia q̄ in q̄libet
p̄te spatij p̄nt ip̄ediri vt nō v̄lteri^o moueant^o cū b̄ cōtingeret
post illud mutatū eē nō sequeret^o moueri. sic ēt eē h3 non
solū in motu: s3 ēt in factiōe rez. siue sint cāe nāles siue
voluntarie. vt si ignis calefaciat q̄dū p̄tinue calefacit sp̄
post calefactū eē h3 eē calefieri. s3 qz p̄t ip̄ediri ne v̄lteri^o
calefaciat. tūc post calefactū nō seq̄ret^o calefieri. qz positiū
est q̄ n̄ v̄lteri^o calefaciat. sic ēt z i cās voluntarijs eē h3. q̄
n̄ incidit lapides q̄dū p̄tinue icidit sp̄ post icisum eē seq̄

tur incidi. z post factū eē fieri. z qz fm̄ voluntatē suā potest
desistere ne v̄lteri^o icidat qm̄ desisset tūc post icisus eē nō
sequeret^o aliq̄d icidi nisi itez reinciperet agere: q̄d nō est
necium q̄ fiat. pot̄. n. sic desistere ab incidēdo q̄ nō v̄lteri-
us incidat. nulla ḡ cā est pp̄ quā hoc necario cōtingat q̄
v̄l rebus post factū esse sit fieri. vt q̄ post motū eē sit mo-
ueri. vel post icisus eē sit icidi. ¶ Ulterius forte cubita-
ret aliq3. ad qd deseruiat hoc dictū philosopho. ¶ Ddm̄
q̄ si necessariū ēt q̄ post factū eē sequeret^o fieri tūc in bis
que nō sunt sil possem^o optime arguere a p̄ori. v̄l vide-
mus q̄ i motu celi vbi ḡra m̄ae post mutatū eē de neces-
sitate seq̄t moueri optime possumus arguere a p̄ori. vt si
buic p̄t celi cōpetit nūc mutatū eē in oriētē b̄n̄ valz q̄ cō-
petet ei mutatū esse in occ̄tē. nā si nō valeret oporteret
motū celi desistere z cessare. si ḡ valeret h̄ mod^o arguēdi
ḡra forme sic valz ḡra m̄ae. q̄ de necitate post factū eē se-
queret^o fieri vt q̄ nō possent cāe ip̄ediri in suis actionib^o.
nec poterāt cessare ab agēdo vsq3 ad finalē cōsumationē
op̄is de necitate valeret argumētū a p̄ori. vt si data ē po-
tio q̄ induceret^o sanitas. z si incisi sunt lapides q̄ erit do-
mus. nā post icisus eē lapidē siue post hoc scm̄ esse. hac
yp̄otesi stāte oporteret q̄ seq̄ret^o aliq̄d fieri. vtputa q̄ po-
nerent^o illi lapides in fūdāmēto z post b̄ scm̄ eē q̄d fieri.
vtputa q̄ edificaret^o sup lapidib^o ill. si ḡ ip̄ post factū esse
sequeret^o fieri nō cōtingeret desistere ab agēdo. q̄d libz ergo
op̄^o iceptū p̄ficeret. possum^o ḡ h3 hoc optime arguere q̄
si iceptū ē op̄^o q̄ cōsumabit^o. z si ē factū q̄d ē p̄us erit scm̄
q̄d est posteri^o. V̄ia ḡ ad oñdēdū q̄ in talib^o nō possum^o
arguere a p̄ori est bec quā p̄s dedit. v3. q̄ nō est necesse
q̄ v̄l in reb^o post factū eē seq̄t fieri. ¶ Deinde cū dicit.

¶ At manifestum est q̄ non continuum cū fa-
cto esse: quod sit. neq3 enim factum est cum
post facto esse.

¶ P̄onit z^o q̄d est necium ad p̄positū. Circa q̄d tria facit.
qz p̄ facit q̄d dictū est. z^o p̄bat q̄d dixerat. z^o excusat se q̄
determinare exḡsitate de talib^o nō spectat ad hūc libzū po-
steriorz. s3 p̄hycoz. sc̄da ibi (Termini. n. sūt) z^o ibi (Ma-
gis at̄ manifestū) Dic ḡ (Aut manifestū ē q̄ q̄d sit nō est
cōtinuū cū sc̄o eē: neq3 factū) in. p̄us (est). i. cōtinuū (cū fa-
cto eē post) Est. n. b̄ z^o necium ad p̄positū q̄ id q̄d sit si-
ue ip̄m̄ fieri nō sit cōtinuū cū sc̄o eē. nec vnū factū eē cum
alio facto eē. ad qd at̄ d̄scruiat p̄ho. z quō sit b̄ necessariū
ad p̄positū in q̄onibus patebit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Termini. n. sunt z at̄ homi: sicut neq3 p̄icta
sunt adinuicem copulata: neq3 que facta sunt:
vtraq3 eniz indiuisibilia sunt: neq3. n. q̄d sit cū
eo q̄d factū est. p̄pter idē. q̄d enim sit diuisi-
bile: quod autē factum est indiuisibile est: si-
cut igit̄ linea ad punctum se habet sic id q̄d sit
ad id quod factum est. sunt. n. infinita facta in
eo q̄d sit. magis autē māifestuz in cōmunibus
de motu oportet dicere de his.

¶ Declarat q̄d dixerat. d. (termini. n. sūt z at̄ homi). q. d.
q̄ ip̄a facta eē respectu fieri se h̄nt sicut termini z sic at̄ ho-
mi. i. sic indiuisibilia. z subdit q̄ (sic neq3 puncta sunt ad in-
uicē copulata. neq3 que facta sunt vtraq3. n. indiuisibilia
sunt). q. d. q̄ facta respectu fieri se h̄nt sicut puncta res-
pectu linee. vtraq3. n. sunt indiuisibilia. z vtraq3 sunt termi-
ni. nā sicut puncta sunt termini. linee ita facta eē determi-
nat̄ fieri. sicut ergo puncta nō sunt adinuicē copulata in
linea. sic nec facta eē in fieri. z subdit (neq3 igr̄ q̄d sit cū eo
q̄d factū est). q. d. q̄ nō solū factū eē nō est cōtinuū cum

facto esse: s; neq; qd fit. i. ipm fieri est su. xinuū cū eo qd
est factū. z subdit: q; (pp idē). i. pp eadē cām. vt qz factū
esse ē indiuisibile. nō pōt ee xinuū pp hoc cū fieri (qd est
indiuisibile) indiuisibile. n. nulli xinuā. nec visibili nec
indiuisibili. iō ait q; (pp idē q; qdem. n. fit). i. q; ipm fieri
(diuisibile est. qd aut factū ē indiuisibile ē) pp hoc aut nō
xinuā vnū aly. z subdit: q; (sicut igr linea se bz ad pun-
ctū) qz linea ē diuisibilis. pūctus indiuisibilis. z qz pūctus
terminat lineā (sic qd fit) su. se bz (ad qd factū est) qz qd
fit. i. ipm fieri ē diuisibile. qd scm ē indiuisibile. z qd factū
est terminat ipm fieri. sic pūct; lineā. g; qz ē eadē pp isto
rū adinuicē: sic pūct; nō xinuā ad lineā. ita nec factū ee
est xinuū cū fieri. z subdit ad maiorē declarationē pposi-
ti q; (sūt ifinita in eo q; fit). q. d. q; bñ dictū ē q; se bz qd
factū est ad fieri. sic pūct; ad lineā. qz sic sunt ifinita pūcta
in lineā ita sūt ifinita scā in fieri. siue in eo qd fit. ¶ Du-
bitare forte allgs. vñ seq; hec rōna q; si factū ee est qd in-
diuisibile nō pōt ee qd xinuū cū ipso fieri. nec ipso scō
esse. z q; hoc ē pp idē. i. pp eandē cām. ¶ Dōm q; illud qd
est rō xinuā dī nō xinuā. ipsa. n. xinuatio. siue illud qd
xinuā nō xinuā. sic ēt videm; in aly; q; ipsa delecta-
tio nō delectat. s; est rō q; allgs delectet. nec ipse motus
mouet. nec ipse cursus currit. ¶ Utz aut; fm aliquē mo-
dū possum; tales locutiones saluare nō est pntis specula-
tionis. sufficiat at; ad p̄fens scire q; indiuisibile ē rō xī-
nuandi. nā xīnuā sūt q; xīnuant; ad aliqū terminū cō-
munem. ille aut; cōis termin; est ipm indiuisibile. hoc est
n. esse xīnuā h̄re vltima vnū. hoc n̄ posset ee si illd vnū
esset diuisibile. qz tūc se teneret p̄rim ex pte vnū. z p̄rim
ex pte alteri. rōnō eēt vnū rō idē simplr. qz copularet vtrū
qz ipz g; indiuisibile est illud qd copulat z qd xīnuat. z qd
est rō cōtinuādī. iō cū nullo xīnuat. nec cū diuisibili. nec
cū indiuisibili. g; qd factū ē pp idē. i. pp eadē cām. vt qz est
indiuisibile pp h̄ac eandē cām. nec xīnuat. nec cuz fieri
qd est diuisibile. nec cū factū ee qd est indiuisibile. ¶ Ul-
terius forte dubitaret allgs ad qd hoc dictum deseruiat
p̄ho. ¶ Dōm q; p̄ho in hac locutione intēdit; p̄bare q; in
bis q; nō sunt sūt rōngit arguere a posteriori. nō a priori.
Rursus intēdit; p̄bare q; in talib; ē arguere a posteriori
immediato. nō a priori immediato. p̄rimū g; dcm. v; q; nō
necesse ē. v; q; sp post factū ee sequat; fieri. z q; pōt xīn-
gere q; agentia desistat ab agendo deseruit p̄ho ad p̄mū
v; q; nō possum; in talib; arguere a priori: s; a posteriori.
qz nō valet si factū ē p̄us q; necesse sit fieri qd est posteri;
cū possit rōngere q; cāe desistat ab agēdo. z q; nō xīnuat
qd est icēptū. z^m aut; dictū. v; q; factū ee nō xīnuat cum
suo scō ee nec cū fieri. deseruit ad z^m. v; q; in talib; nō
possumus arguere a priori immediato. vel deseruit q; in tali-
bus nō sit accipere immediatū p̄us. nā nō ē dare p̄mū fieri.
nec p̄mū factū ee. est dare tñ vltimū factū ee. si g; factum
esse xīnuaret; ad factū ee. ita q; ipm fieri eēt xposituz ex
factis ee. sic si iponere; lineā cōposita ex pūctis oporteret
in ipso fieri p̄mū factū ee. nā q; in motu nō sit dare p̄mū
mutatū ee hec ē cā. qz nō pōt ee mot; in indiuisibili. nā in
p̄ncipio mot; añq; mobile moueat; ḡibīl; est ibi mutatū
esse. si aut; mouet; oz q; illd spatū qd acq;siuit sit aliqd di-
uisibile. g; p̄us q; acq;reret illd totū spatū acq;siuit mediū
spaty z p̄us mediū medy. z qz xinuū ē diuisibile in ifini-
tū nō ē dare p̄mū acq;sitū ee. nec p̄mū mutatū ee. siue p̄-
mū factū ee. s; si indiuisibilia sibiinuicē copularent; tūc in
p̄ncipio mot; vñ in p̄ncipio spaty añq; iciperet mot; non
esset aliqd mutatū ee: s; qz dcm ē q; vnū indiuisibile ime-
diate copulat; ad aliqd. qz aliqd indiuisibile ē qd diuidit iter
spatiū in quo ē mobile z spatū qd p; motū dz acq;ria mo-
bili: s; ad illud indiuisibile copulat; aliud indiuisibile. tunc

illud indiuisibile erit p̄mo acq;sitū a mobili. z hoc erit p̄-
mū mutatū ee. ponēs. n. q; indiuisibilia sibiinuicē copula-
tur ponit q; p; motū p̄us acq;reret; vnū indiuisibile. postea
aliud: s; si indiuisibile acq;reret; p; motū eēt ibi dare p̄mū
mutatū ee. qz postq; indiuisibile acq;sitū ē p̄mū cū nō deat
partē nō poterit dici q; sit p̄ius acq;rita ps eius. si g; indiui-
sibilia in motu vñ in fieri sibiinuicē copulant; eēt dare p̄-
mū mutatū ee. z p̄mū factū ee. Rursus si scm esse copu-
lare; cū fieri eēt ēt dare p̄mū scm ee. qz q; copulant; adinu-
uicē sunt eiusdē rōnis: tūc fieri z factū ee eēt eiusdē rō-
nis. eēt g; ipm fieri indiuisibile. z qz tota cā qre nō est dare
p̄mū mutatū ee. nec p̄mū factū ee est diuisibilitas ipsius
fieri z ipsius mot;. si talia eēt indiuisibilia z posset aliqd
indiuisibile acq;ri p; motū eēt dari p̄mū mutatū ee. z p̄mū
factū ee. R. edeam; g; ad p̄positū. z dicam; q; in p̄ncipio
spaty nō est moueri. nec mutatū ee. z qz nō ē dare aliqū
pūctū imediate se h̄ntē ad p̄ncipiū spaty. iō nō est dare
p̄mū mutatū ee. qz inter quēlibz pūctuz signatū ifra spā-
cium z p̄ncipiū spaty p; qd dz fieri mot; sunt ifinita pū-
cta. iō sp; añq; mutatū ee sunt ifinita mutata: s; si pūctū
se h̄rent imediate ad se inuicē nō posset sic argui q; nō eēt
dare tale p̄mū. imo eēt dare p̄mū mutatū ee: s; lz in p̄nci-
pio spaty nec sit moueri nec mutatū ee. in vltimo tñ spā-
ty est dare mutatū ee. z qz post vltimū spaty nullū ē mu-
tatuz ee. iō ē dare vltimū mutatū ee qd determinat totū
motū. nō ē at; dare p̄mū mutatū esse a quo icipit motus.
¶ Dis v̄is dicam; q; argumētatio z potissime demō-
stratio duo p̄supponit. v; necitate z imediationē. necitatem
qdē qz si nō necio seq;ret; celo ex p̄missis nō esset demō-
stratio imediatōez vō nō xtingit scire p; demōstrationē nisi scia-
mus resoluerē vsq; ad imediata. sunt at; illa imediata vñ
tra q; nō est p̄cessus. In his g; nō sunt sūt nō possum; an-
guere a priori. qz nō est ibi necitas. nō. n. ad p̄us de necitate
seq;tur posteri;. possum; at; in talibus arguere a posteriori:
qz est ibi necitas. qz posteriori de necitate p̄supponit p̄-
ri;. z ad hoc deseruit p̄rimū dictū. v; q; agentia possunt des-
sere ab agendo. z q; non de necessitate post factum esse
sequitur fieri. z nō de necessitate ad p̄ius sequitur poste-
rius. Rursus in talibus nō est dare imediationem a prio-
ri. qz non est dare aliqd mutatū esse vel factum esse ex
p̄te prior; q; nō sit vlteri; p̄cessus. z q; non sit dare aliud
p̄ius factum esse vel mutatū esse. est tñ ibi dare imedia-
tionem ex p̄te posteriori. qz est ibi dare vltimū mutatū
esse qd nō est resoluerē in posteriori mutatū esse. ergo rō-
nōe necessitatis cui deseruit dcm p̄rimū. z rōne imedia-
tionis cui deseruit dictum z^m debemus in talib; arguere
a posteriori nō a priori: ¶ Deinde cum dicit.
¶ **De eo quidē igitur qd est quomodo cum eo
qd sequēter sic se bz media causa in terminū
acceptum sit. Necessē est. n. in bis mediam z
primam z sine medio esse. vt. a. factuz. qm. c.
factū est. c. nāq; posteri;. a. aūt antea. p̄ncipiū
igr est. c. p̄pter id qd p̄rimuz est ipm nunc qd
est p̄ncipiū temporis.**
¶ Exequitur de intento. Circa qd duo facit. qz p̄mo exegit
in factis q; debemus arguere a posteriori. z declarat q; ēt
sūt se habeat in futuris q; est ibi a posteriori arguenduz
ibi (Sūt aut; est) Circa p̄mū duo facit. qz p̄mū itēit bec
duo q; in factis q; nō sunt sūt debemus arguere ab imedia-
to z a posteriori. z declarat q; dixerat ibi (Sed. c. factum
est) Dicit ergo q; (de eo) su. qd factum est p̄ius (quō est
cum eo q; cūr sic se bz accepta media cā sit tantuz) z ad
arguendū in talibus accipienda est cā media. intantū ēt

hoc mō. v3. fm qd. r. subdit. q. (nece est. n. r. his) vel vt
 bz alia lra (r in his mediā. r. pma sine medio ee). q. d. q.
 in his qd nō sunt fil mediā r. primā cam. i. id qd ē mediū
 ad arguēdū. r. id qd est pncipiū ad arguēdū oz ee sine me
 dio. i. immediatū. r. lō suppleū ē q. oz i talib' arguere a po
 steriozi. qz ex pte posteriori in talib' vt patnit accipit ime
 diatū nō ex pte pōzi. r. sudit (vt. a. factū est qm. c. factum
 est) r. subdit q. (posteriori aut. c.) factū ē. a. aut antea. pnci
 piū g. s. arguēdi in talib' (ē. c.). i. a. posteriori (pp id qd
 primū ē ipi nūc pncipiū tps). q. d. q. ipi nūc qd ē pnci
 piū tps a q sumit pncipiū sillogiādi in talib' ē primū. c. l. id
 qd est posteri'. nō. a. i. qd ē pus. in talib'. n. pncipiū arguen
 di est sumēdū. a nūc posteriori. nō a nūc ptozi. pp qd sillo
 giādi est. a. c. qd est. pncipiū nūc posteriori. nō ab. a. qd
 est longinquus. (Deinde cū dicit.

C Sed. c. factū est. si factus. d. d. igitur cū fiat. a.
 necesse est factus esse: causa autē est. c. d. enim
 facto necesse est. c. factum esse. c. autē facto ne
 cesse est. a. prius fuisse. Sic autē accipiens aliq
 mediū stabit alicubi immediatum.

C Declarat qd dixerat. Circa qd duo facit. qz p factū quod
 dicit est. z° remouet quādā cauillationē circa pfecta. ibi
 (Aut sp extra cadet) **C** Propter pncipiū scidū qd ipse dixe
 rat qd debem' incipere ab immediato. pp qd declarat quo
 hoc contingat. nā hoc ptingit icipiēdo semp ab vltimo po
 steriozi. vt si. a. an. c. vtputa iciso lapide an factioez fun
 damētū. c. an. d. vt factio fundamētū an factioē dom' in
 cipiendū erit. a. d. r. qz est dare in talib' vltimū factū esse
 erit deuenire in talib' ad immediatū. mediū g sillogiādi
 in talibus est id qd ē posteri' r. vltimū posteri' ē imedia
 tū mediū. iō ait (s. c. factū est scō. d.) vtputa scm est fun
 damētū facta domo. d. igit' cū fiat necē est. a. scm ee) i.
 cū fiat dom' necē est lapides ee icisos. r. subdit (cā aut est
 c.). i. cā qre possumus arguere ex. d. a. l. ex factioē dom'
 incisionē lapidū. talis cā ē. c. i. fundamētū vl mur' pp quē
 lapides incidunt. sic g arguem' q. pp. d. i. pp domū sit. c.
 i. fundamētū vl mur'. pp. c. at. a. i. incisio lapidū. iō ait. q.
 (d. n. factū). i. facta domo (necē est factū ee. c.). i. funda
 mentū vl mur'. c. at. factū necē est prius fuisse. a. i. inci
 sionē lapidū. r. subdit q. (Si igit' accipiens aliq mediū)
 su. posteri' (stabit aliqū immediatū). i. ad immediatū. vt bz
 alia translatio erit dare aliqō posteri' qd erit vltimū scm
 esse. r. hoc erit immediatū in talib'. **C** Notandū autē q illd
 a quo arguim' in talib' est posteri' r. est pri'. est posteriori
 in essendo: s3 est prius in sillogiādo. vñ aliq textus hnt. si
 aut accipiens prius aliqō mediū. nā mediū acceptū qto
 posteriori in essendo tāto pus in sillogiādo. oz g in tali
 bus deuenire ad immediatū qd sit primus in sillogiādo.
 r. vltimum in essendo. **C** Deinde cū dicit.

C Aut semper extra cadet propter infinitus. nō
 enim contingit factum cum facto sicut dictum
 est: sed incipere inde necesse est a medio r. ab
 ipso nunc primo.

C Remouet quādā cauillationē circa pfecta. diceret
 enim aliqs q nūqz est deuenire ad immediatū. qz in quoli
 bz fieri est dare infinita scā: sed h nō obstāte pz qd est da
 re vltimū scm ee. deuenire ē g ad immediatū. qz est deueni
 re ad aliqō qd imediate se bz ad ipm nūc. qd ē pncipiū in sil
 logiādo r. vltimū in eēdo. iō ait (Aut sp extra cadet
 vl vt bz alia trāslatio (aut sp iteridit). q. d. q. aut. s. cauil
 labit aliqs q nō ē deuenire ad immediatū. sed sp cadet ex
 tra immediatū. ita q mediū nō erit immediatū: sed semp
 erit nūc immediatū) ppter finē ifinitū. nō. n. r. tinnū est fa

ctum cū scō ee quēadmodū est dcm. s3) su. hoc nō obstā
 te (incipere tñ necē ē a medio r. ab ipso nūc p) incipe enis
 est ab ipso nūc qd est mediū sillogiādi in talib'. r. qd est
 pncipiū in sillogiādo s3 sit vltimū in eēdo. **C** Notandū
 at q pp infinitū r. pp id q scm ee nō est tinnū cū scō ee.
 s3 sp inter qlibz duo scā eēstunt infinita scā ee pp qd illud
 tale infinitū nō tollit qn sit dare vltimū scm ee. r. qz pnci
 piū in talib' est a posteriori vt supra dicebat ipm vlti
 mū nunc in talibus in quo est dare vltimū scm ee est me
 diū r. pncipiū. i. pncipiū ad sillogiādi. fm g tale nunc
 accipiendū erit immediatū. incipe ergo sillogiāre debem'
 a tali nunc tanqz ab immediato. **C** Deinde cum dicit.

C Similiter autē est r. in eo quod erit. si enim
 verū est dicere qm erit. d. necesse est prius vez
 dicere q. a. erit. hui' autē cā est. c. si qdē enim. d.
 erit. prius. c. erit. si vo erit. c. prius. a. erit.

C Quod dixerat in factis ondit silr ee in futuris. Circa qd
 tria facit. qz p facit qd dcm est. z° remouet quādā cauillatio
 nē circa futura r. similit' cauillationi circa scā. z° q dixerat
 manifestat p exempla. z° ibi. (Silr at infinita) z° ibi (Dit
 aut sic se) Dicit g q (silr at est r. in eo qd erit). i. in futuris
 v3. q. i. talib' ē arguere a posteriori. vt ab immediato. vtpu
 ta q vltimū scm sit. d. i. domus. ab h g icipiet sils. qd est
 postremū r. immediatū. iō ait q. (si vez ē dicere q erit. d.)
 i. q erit dom' i futuro (necē ē prius vez dfe q erit. a.)
 i. incisio lapidū i futuro (hui' at cā ē. c.). i. mur' vel fun
 damētū. nā cā qre ex domo qd est vltimū possum' i ferre
 incisionē lapidū qd ē pncipiū talis cā ē ipse mur' vel ipz fun
 damētū. pp qd sit iciso lapidū: a posteriori g icipiet sils.
 r. pcedet ad pri'. vt ex domo arguet mur' vl fundamētū.
 r. ex hoc iciso lapidū. iō ait. q. (si qdē. n. erit. d.). i. si est fu
 tura dom' (pus erit. c.). i. pus erit futur' fundamētū vel
 mur' (si vo erit. c.). i. si erit futur' mur' vl fundamētū (pus
 erit. a.). i. pus erit futura incisio lapidū. **C** Deinde cū dicit.

C Similit' autē est infinita decisio r. in his. nō eni
 que erunt sunt cōtinua adinuicem. Principiū
 at r. in his sine medio accipiendum est.

C Remouet cauillationē circa futnra cōsimilem cauilla
 tioni circa facta. nā sic in fieri pterito fuerūt infinita scā.
 hoc tñ nō obstante possum' arguere ab immediato scō in
 pterito. sic ēt in futuro fieri erūt ifinita scā. hoc tñ non
 obstante possum' arguere ab vltimo futuro scō qd ē ime
 diatū in talib'. iō ait q. (silr aut r. infinita erit decisio vel
 diuisio in his). i. in futuris. r. subdit q. (nō. n. q erit) s3 fu
 tura erunt. s. r. continua adinuicē). q. d. q. sic scā pterita erāt
 infinita. r. nō erāt adinuicē continua sic r. scā futura erunt
 infinita. r. nō erunt adinuicem continua. r. subdit q. (Pnci
 pius at r. in his sine medio accipiendus est). q. d. q. non
 obstante tali decisione. i. diuisioē infinita pncipiū sillogi
 giādi in talib' poterim' accipe sine medio. i. immediatū:
 accipiēdo. v3 vltimū futurū qd s3 sit vltimū in eēdo
 erit pncipiū i sillogiādo sic i factis accipiebam' vltimum
 scm p immediato. ifinitas. n. i. talib' tollit q si sit dare scm
 ee pncipiū: s3 nō tollit q si sit dare vltimū. **C** Deinde cū dicit.

C Habent autem sic se in operibus si facta est
 domus necesse est decisos esse lapides. Et fa
 ctum hoc esse propter quid quoniam necesse
 est fundamentum factum esse: si domus facta
 non est. si vero fundamentum est prius lapi
 des esse factos necesse est.

C Quod dixerat declarat p exempla. Circa quod duo faē
 qz p exemplificat de factis. z° de futuris. ibi. (Ite p si erit)

Posteriozum

Dicitur g. (Habet aut sic se in opationib⁹). v. q. ex poste-
riori monstra⁹ pus. vt pz in opationib⁹ hians. na (si sca
est domus nece e lapides icisos ee) r subdit q. (r scm esse
hoc pp qd e qm nece e fudametu ee). q. d. q. scm est hoc
i. decisi sunt lapides pp fundametu. na lapides intru sut
ma domus inqtu sut ma fundameti vt muri. no. n. sunt
lapides ma dom⁹ rone totius sed rone pris. g. si qrat pp
qd scm e hoc. vt pp qd decisi sunt lapides respondebitur.
io scm esse qm nece est ee fudametu. r subdit. (si no). i. si
no sit fundametu no sca est dom⁹ (si vo fundametus est
nece est lapides pus decisos ee). q. d. q. possum⁹ arguere
a posteriori no solu in pus primu sz in pus remotu. vt ex
facione domus possum⁹ arguere icisione lapidu. ca aut
qre possum⁹ sic arguere e pus primu. vtpu fudametu
vel mur⁹. na si ex domo arguit fundametu ex fundametu
to lapides decisos ee. g. ex domo arguet lapides decisos
esse. ¶ Notadu at q. lra illa. v. q. hoc factu e pp qd vel
pppter id qd nece est fundametu esse. pot legi duplr. v. q.
hoc factu est. i. lapides icisi sunt q. nece e fundametu ee.
alio mo pot legi. vt sit sensus q. hoc factum est. v. q. pos-
sumus arguere sic. v. ex factioe posterioris. vt ex factioe
dom⁹ factioe poris remotiois vt icisione lapidum qm
nece e pus prim⁹. v. fundametu. pus. n. prim⁹ e ca qre
ex posteriori possum⁹ arguere pus remoti⁹ vt fundamen-
tum est ca qre ex factioe dom⁹ possum⁹ arguere icisione
lapidu. ¶ Notandu et q. cu ait nece est ee fundamen-
tu. r nece ee lapides icisos no itedit log de neccitate abso-
luta: sed coditionata nece e. n. fundametu ee. v. q. si sit
domus. na ipose est domu ee r no ee fundametu. io sub-
dit in lra q. si no est fundametu q. no e dom⁹ sca. sic etia
nece est ee lapides incisos no absolute. sz ex coditioe. vtpu
ta. si factum est fundametu. ¶ Deinde cu dicit.

**¶ Itē si erit domus similiter primuz erunt lapi-
des. demonstrant aut per medium similr. erit
enim fundamentum prius.**

¶ Exemplificat de futuris. d. (Itē) su. possum⁹ arguere a
posteriori in futuro. vt (si erit dom⁹ similr pus erut lapi-
des). q. d. q. sicut arguebamus in factis. vt si sca est dom⁹
incisi sunt lapides. sicut possum⁹ arguere in futuris. r sub-
dit q. (demonstrat aut p mediū silr). q. d. q. sicut i factis de-
monstrat pus logius p poster⁹ p pus mediū. silr in futuris de-
monstrat p futura domū futuros ee lapides. p futuruz me-
diū. vt p fundametu. io ait q. (demonstrat at p mediū silr)
vñ subdit. q. (erit at fundametu pus) si erit. n. domus.
pus erit fundametu. r si erit fundametu erunt prius lapi-
des incisi. ergo si erit dom⁹ erut lapides incisi. fundamen-
tum est ergo illud mediū. siue illa media ca p quam siml-
liter arguimus ex futura domo futuros lapides icisos sic
in factis p fundametu tāq. p cam media arguebam⁹ ex
facta domo factos esse lapides incisos.

cap. 13.

**¶ Quā autē videm⁹ in his q̄sūt circulo quādā
generationē ee ptingit hoc ee: si ve psequetur
adinuicē medium r terminū. In his. n. puerit
est. oñsuz e at hoc in primis q. puerant pclo-
nes ad primas pmissas circulo hoc aut est.**

¶ Postq. phisistruxit nos quōdebem⁹ arguere i his q. no
sunt sil. qtu ad ea q. fiunt i rectū hic docet nos q. r. debea-
mus arguere i his q. no sunt sil. qtu ad ea q. fiunt fm cir-
culū. Circa qd tria facit. q. p. oñdit qd est arguere circula-
riter. r. q. dixerat manifestat p exēplū. 3. declarat quō in
his q. sunt circulo ptingit demonstrare. scda ibi (In operi-
bus at) tertia ibi (Lū. n. hoz) dicit g. (Quā g. videm⁹ i his
que sunt ee qdā gnationē circulo. i. circularē). q. d. q. i ali

quibus entibus reperit quedā gnatio circulariter. r expo-
nit se quō hoc fiat dicens q. (ptingit ee hoc). i. gnationem
circularē in entib⁹. vel (ptingit ee hoc) q. possum⁹ argue-
re gnationē circularē in entib⁹ (si vo mediū r terminū cō-
sequēt adinuicē. in his. n. cōuerti ē). i. nece. r subdit q.
(oñsuz est at B in primis q. puerant ad pclones) in l. n.
p. oñsuz est q. qm puerant mediū r extremitates q.
fiat puerio pmissaz ad pclones. r econuerso. r subdit q.
(circulo at hoc ee est) ¶ Notandū at q. sicut modi itelli-
gendi sumūt oziginē ex modis eēndi. ita r modi arguēdi
pnt sumere oziginē ex modis eēndi. q. ergo generant cir-
culariter r hnt gnationē circularē fm esse illa pnt de se in-
uicem inferri circulariter. r pot fieri argumētatio de eis
circularis. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ In operibus autē videtur sic: depluta terra
necesse est vaporem fieri. hoc autem facto nu-
bem. hac vero facta: necesse est igitur terram
deplutam esse. hoc autem erat ex principio:
quare circulo circūiuit.**

¶ Qd dixerat manifestat p exēplū. d. (In opibus at) sup-
nāe (sic vñ). v. q. sunt ibi gnationes circulares. r q. possum⁹
mus in aliqb⁹ arguere circulariter. r subdit q. (depluta. n.
terra nece est vapore fieri. scō at B). i. vapore (nube). i.
nece est fieri nubē (bac at sca). i. nube (nece est igr terraz
depluta ee. hoc at erit ex pñ). q. d. q. istud fuit pus aslum
ptū in pñ r subdit (Quare circulo circūiuit). i. est ibi ge-
neratio circularis. r demratio circularis. ¶ Notandū at
hectria se hnt circulariter. v. terra depluta siue pluuiā va-
por. r nubes. na qm terra depluta est caloz. solis facit inde
eleuare vapores vaporib⁹ eleuatis fit nubes. nube facta
itez fit pluuiā siue fit terra depluta. g. circulariter i talib⁹
circūimus. vel circulariter demram⁹. na p terrā deplutā
demram⁹ terrā deplutā. ¶ Notandū et q. bec extrema
r mediū puerant. na pluuiā r nubes. r vapor puerant
se hnt. qdlibz. n. pot ee pñ. r qdlibz mediū r qdlibz vlti-
mū. na si incipias a pluuiā. ex pluuiā generabit vapor. ex
vapore nubes. pp qd pluuiā erit pñ. vapor mediū. nu-
bes vltimū. si aut incipias a vapore ex vapore gnabit nu-
bes. ex nube pluuiā. hic g. nubes erit mediū generatum. r
pluuiā erit gnātū vltimū q. pus erat gnātū pñ. r vapor
generatū pñ qd pus erat generatū mediū. si vo icipias
a nube ex nube generabit pluuiā. ex pluuiā vapor. in cali-
bus ergo extrema r mediū cōuertunt. q. qdlibz pot fieri
qdlibet. r sicut in generationibus talibus mediū fit extre-
mū r econuerso. ita r in argumentationibus pnt pclones
fieri pmissē. r econuerso. vt pot argui. pluuiā est. g. vapor. r
ergo nubes. r econuerso. nubes est. ergo pluuiā. r ergo va-
por. hic est ergo esse circulatio. i. huius est gnatio circula-
ris r demratio circularis. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Cum. n. hoz vnuz qdlibz fit: alterum est: r
cum illud altez: r cum hoc primum.**

¶ Oñdit quō ptingat in talibus demrationē fieri. d. q. qd-
libz in talibus pot demonstrari p seipz vt pluuiā p pluuiā:
vapor per vapores. nubes per nubem. io ait q. (qdlibz. n.
hoz cum sit est altez). i. est scōm (r cum illud). i. cu est
scōm (altez). i. est tertium (r cum hoc). i. cum est tertiu
(primum) id est est primum. ergo cum est primum est p-
mum. incipis ergo a quolibet r qdlibet innuis per seipm
vt cum est pluuiā est alterū. vt vapor. r cum est illud alte-
rum. i. vapor. est alterum. i. nubes. r cum hoc est. i. nubes
est primum. i. pluuiā. ergo cum est pluuiā. pluuiā. sic idēz
fieret si incipis a vapore vel a nube. nam si est vapor est
nubes. si nubes pluuiā. si pluuiā vapor. g. si vapor vapor.

quodlibet. n. horum a quocumque incipias semper circulariter arguet. **C** Dubitaret forte aliquis. vtrum contingat circulariter. et vtrum sic per ea quae prius hinc ponit. nam si pluuia vapor et nubes se inferunt circulariter secundum eandem. quod se inferunt circulariter secundum demutationem. nam sunt cae in eandem partem optime esse cae in arguendo. **C** In triu est quod si stingeret circulariter demutatio. tunc idem est prius seipso et notum seipso. quod si non ostendit dicitur idem per seipsum. **C** Dicitur quod in cae per se ipse est circulariter demutatio. et eadem potissime. nam ipse est quod aliquid duo ita se habeat quod eadem vniu sit cae alteri. sicut eaduerso. contingit. nam aliquid duo sic se habet quod per se vniu est cae alteri. et eaduerso. sed non est secundum idem generis cae. vt potio est cae sanitatis et eaduerso per potio est cae sanitatis in genere cae efficietis et sanitas est cae portionis in genere cae finalis. et quod secundum quod variat generis cae variat demutationem non erit eadem potissime demutatio. arguere sanitatem ex potio. et portionem ex sanitate: imo si volumus recte loqui non est circulatio. non enim valet sanitas est cae portionis. et potio sanitatis. sed sanitas est cae sanitatis. quod variatur ibi medium. si enim sic formaretur sillus. quod est cae potio est cae sanitatis. sanitas autem est cae portionis. et sic. h. variat medium et arguit quod si quatuor terminis. nam non eodem modo accipitur cae in maiori et in minori. nam cum dicitur quod est cae potio est cae sanitatis. intelligitur in genere cae efficietis. nam per se valet quod quod est cae potio est cae sanitatis. quod potio est cae sanitatis. quod cae portionis accipiat eodem a quo potio est cae sanitatis. sed non est in genere cae efficietis. sed cae sumpta in maiori supponit per cae efficietis. cum vero in minori dicitur quod sanitas est cae potio est variat ibi non cae. quod sanitas non est cae portionis in genere cae efficietis. sed finalis. In cais quod per se non iuenitur circulatio. quod non inueniuntur due per se cae quod in eodem genere cae sunt sibi inuicem cae sed in cais per accidens bene reperitur. vt pluuia est materia de qua fit vapor. vapor materia de qua fit nubes et nubes materia de qua fit pluuia secundum hoc quod pluuia est materia de qua fit pluuia. sed hoc est in cais per accidens. nam pluuia non est materia de qua fit vapor loquedo per se. nam nullus ens in actu per se est materia per accidens. non est quod exente in actu fiat ens. vt patet per philosophum. et in libro de generatione. sed si accipitur cae materialis per se vapor non esset materia pluuie nec eaduerso. sed materia vtriusque ens in potentia esse ad vtrumque. sic autem accipiendo caem materialem per se non inueniuntur ibi ductionem. nam huius ens in potentia est materia pluuie. non autem eaduerso. sic est et materia vaporis. non autem eaduerso. **C** Alteri forte dubitaret aliquis. vtrum idem possit esse materia suppositi loquedo de cae per accidens vt idem possit demutari per seipsum. et vtrum sic. vt in exemplo assumpto. nam pluuia est materia pluuie. **C** Dicitur quod si idem est materia suppositi loquedo de eodem numero quod vtrumque accipiat cae materialis per accidens. vt si ex pluuia fit vapor. ex vapore nubes. ex nube pluuia. et ita ex pluuia pluuia. non est eadem pluuia numero ex qua fit vapor. et quod postea generat ex nube facta ex vapore. ex pluuia generat pluuia. sed per hoc non probatur idem. sed per pluuia corruptam probatur pluuia generata. corruptum autem et generatum non sunt idem numero. nam vt dicitur circa finem de generatione quorum suba deperit non redeunt eadem numero. quod vtrumque generat cae per accidens materia non erit idem materia suppositi loquedo de identitate numerata. nec demutabitur circulariter idem per idem loquedo de tali identitate. Rursum idem non potest esse materia suppositi immediate quod accipiat materia per accidens et quod vtrumque accipiat identitate non numeralis. non enim ex aqua immediate generabitur aqua. sed ex aqua generabitur aer. et rursum ex aere poterit iterum generari aqua. cum ergo dicitur quod idem potest esse materia suppositi. tria sunt ibi notanda. primo quod hoc non potest esse per se. sed per accidens. et quod idem non accipiat secundum identitate numeralis. quod si ex eodem numero generabitur idem numero. quod tunc corruptum et generatum eunt idem numero. sed per accidens. et est attendendum quod hoc non potest fieri immediate. sed mediate. nunquam enim immediate ex aqua

generabitur aqua. quod frustra ageret nam si aqua corrumpere et aqua generaret. et materia existens sub forma aqua non potest appetere quod expollet illa forma vt induat eadem forma. Est ergo diligenter notandum quod huius mediatio modica est in generatione elementorum maior est generatio in generatione admixtorum. sed multo maior est in generatione mixtorum. potest autem vocari admixta vapor nubes et talia. quae non sunt perfecte mixta. modica est enim talis mediatio in generatione elementorum. nam ex aqua potest generari aer. et statim ex aere potest generari aqua. ita quod ex aqua fit aqua mediante aere. sed in generatione admixtorum talis mediatio est maior. vt ex pluuia fit vapor. sed non statim ex vapore fit pluuia. sed prius opus quod fiat nubes. et ex nube pluuia mediante vapore et nube. in mixtis autem haec mediatio est multo maior. fit enim ex boue bos per multa media. quod moritur. putreficit. generabitur inde herba. de qua comedit vacca. ex qua generatur mestruium. ex quo potest formari vitulus. vnde bos mortuus redit bos viuus. sed per multa media. vt declarari habet in 8. metaphisicis. **C** Alteri forte dubitaret aliquis. vtrum haec argumentatio circularis per accidens quod ex pluuia fiat pluuia arguat aliquid per se. **C** Dicitur quod circulatio in istis inferioribus tanquam prius effectus arguit esse circularem motum celi tanquam prius causam. nam quod omnia mensurentur sua periodo. et quod omnia reuertantur secundum circulum. vt quod ex boue mortuo fiat bos viuus. et quod ex pluuia fiat pluuia. et quod materia prius existens sub forma corrupta quasi circulariter reuertatur ad eadem formam. totum contingit ex circulatione motus celestis. vnde philosophus in 8. physice. motum celi dicit esse vitam quadam omnibus subsistentibus. nam in omnibus entibus naturalibus. nam sicut anima est vita corporis. quod omnes motus corporis vitales aut animales cantur ex anima. ita motus celi est quasi quaedam vita in omnibus entibus naturalibus. quod omnes motus naturales cantur ex illo motu. per quod in motibus naturalibus et potissime in generationibus et corruptionibus rerum oportet esse quandam circulum cum omnia ista causentur ex motu circulari. **C** Deinde cum dicitur.

C Sunt autem quaedam quae sunt vltima. semper enim quae et in omni: aut sic se habent: aut fiunt. Alia vero semper quod non: sed sicut frequenter sunt: vt non omnis homo masculus barbatus: sed est sicut frequenter. Talium igitur necesse est et medium: sicut frequenter esse.

C In parte ista vt dicebat agitur de diuersitate catogorum. put aliquid sunt sic species. aliquid sicut frequenter. Circa quod tria facit. quod primo ait aliquid esse species. aliquid frequenter. et ostendit quomodo debeamus demutari ea quae sunt frequenter. d. quod ad demutandum talia non debemus accipere medium quod sit semper. sed quod sit frequenter. et quod dixerat probatur. et epilogat circa determinata. scilicet ibi (Si enim a. de. b.) tertia ibi (Quo igitur sic) dicit ergo. quod sunt aut quedam quae sunt vltima et semper. quae autem et in omni sic se habent aut fiunt. alia vero non semper quidem sed sicut frequenter fiunt. vt non omnis homo masculus barbatus vel vt habet alia traslatio (barbatus efficit. sed sicut frequenter) et est hoc vt in pluribus. et subdit quod (taliu igitur necesse est medium sicut frequenter esse). quod d. quod ad demutandum talia que sunt frequenter non debemus accipere medium quod sit semper. sed sicut frequenter. **C** Dubitaret forte aliquis. vtrum possumus arguere demonstratiue ex medio quod sit frequenter. et videtur quod non. quod demutatio est ex necessariis. necessaria autem sunt semper. et sic. **C** Dicitur quod debemus quere eundem modum demutandi in naturalibus et in mathematicis. nec in istis inferioribus. sed in supercelestibus. nam quod mathematica sunt certa in proprio gradu certitudinis demum si rationes mathematicae sunt per causam infallibilem. sed cause naturales possunt impediri et ideo non semper faciunt effectus suos. vt quod homo efficiatur barbatus videtur esse causa caliditatis. nam calidi est rarefacere. complexio autem

gis rarefacta est magis porosa. corpus g masculu est magis porosus q femineu. z ide opz q sit magis pilosum. qz pori sut magis pui. vt possint ide exire pili. opz et ex h q pili sint grossiores in masculo q in femina pp amplitudine poroz. sz becca pot in aliquo ipediri. qz plures sut masculi barbat. arguemus g ex cas n alib suos effectus no q sp tales effect faciat. sz q qtu est de se sp sunt apta nata tales effect facere. nec h est modicu si sciuerim q effectus sut apti nati ee ex qbus cas. no est g tata necitas in n alib sic in mathematicis. nec tata necitas in istis inferiorib qta in supcelestibus. ibi. n. sp ex cas sequunt effectus. semp. n. exiterpositioe terre eclipsat luna. z sp ex terpone lune sol. no aut h sp ex semine oliue gnat oliua. qz pot ee corruptio in semine vel pot ex aliq ca ipediri semen. vt no pferat suu germen. ¶ Alterius forte dubitaret aliq. vtz. eode mo possum demfatiue arguere in n alibus z in mathematicis. ¶ Ddm q cuz mathe cae no possint ipediri. nales aut pnt ipediri no eode mo arguendu est h z ibi. sz in mathematicis arguedu e simplr z fm actv. vt hz angulu g hz tres. in n alib aut fm aptitudine z ex ditione. vt hz tale cam. g e aptu natu hre tale effectu vel ex tali ca no ipedita sequit talis effect. qda g necitas est in n alib ipsius ex qda aptitudine qz qtu e de se nales cae sp sunt apte nate nisi ipedian. pducere suos effectus. Aliq vo cae sut vlr qtu ad subta. z sp qtu ad tps. ita qz tales cae in omni sic se hnt qtu ad vltate subtoz q et fiut. s. in oi qtu ad vltate tempoz. in quocuz. n. subto heat ee ta q no pot ipediri hz ee effectus eius. z quicuz hz esse talis ca hz esse effectus eius. in n alibus aut cas eo q pnt ipediri hnt tale esse sz aptitudine. Qd ergo obyciebat in alia qone q demfatio est ex necarys pz q in ipsi n alib est qda necitas cuiusda aptitudinis. ccedim tñ qz demoftrationes per causas naturales habent quedam defectuz nec sunt tate certitudinis sicut sunt demoftrationes mathematice. ¶ Aduertendum tñ q cum dicimus aliqua cata esse semp z vlr. intelligendu e pfeonem ad cam. vt eclipsis est semp qñ est sua ca. z vniuersaliter vbi est sua causa. vñ si essent multe lune z iter omnes interponeret terra in oibus eis eet eclipsis. ¶ Deinde cu dicit.

¶ Si. n. a. de. b. vliter pdicat: z. b. de. c. vlr necesse est. a. de omni. c. z semp pdicari. hoc. n. vlr de omni z semp. sed suppositum est sicut frequenter esse. necesse e ergo z mediu frequenter esse: qd est in quo est. b. d. Erunt igit z eoru que sunt sicut frequenter principia sine medio qcunqz frequenter sic sunt aut fiunt.

¶ Probat qd dixerat. dixerat. n. q in his q sunt sequeter dz accipi mediu vt frequeter. qd pbat. d. (Si. n. a. pdiceter de. b. vliter). i. maior extremitas de medio (z. b. de. c. vlr). i. mediu de minori extremitate (necesse e z. a. de. c. sp z de omni pdicari. hoc. n. est ee vlr). v3. de omni z sp. (sz suppositu est ee sic frequeter). q. d. q si. a. de. c. eet sic frequeter oz qz mediu. b. accipiat sic frequeter. qz si accipet sic vlr z sp oporteret qz z. a. de. c. eet sic vlr z sp. qd e ypothesim z illud qd suppositus est. id subdit qz (necesse est g z mediu qd est in quo e. b.). i. qd significat p. b. (ee sic frequeter) z subdit qz (erunt igit z eoz q sunt frequeter principia). i. cause (sine medio) z proprie z imediate (quecuqz frequeter sicut) qtu ad subiecta (aut fiut) quatum ad tpa. qcuqz ergo cata sunt frequeter hnt cas q sunt frequenter qtu ad subiecta. vel q fiunt frequeter hnt causas que fiunt frequeter quatu ad tpa. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Quo igit qd sit qd est iter terminos assignat

gnatu est: z qualiter demonstratio: aut diffinitio sit ipsius aut no: dcm est prius.

¶ Epilogat circa determinata. d. (Quo igit fiet qd qd est iter terminos) su. sillogisticos (assignatu e). i. onsum est. z subdit qz (z qliter demfatio aut diffio sit ipsi) qd qd est (aut no dcm est prius). ¶ Notadu at q sic fm singula generz ztingit demfate. sic fm singula genera causaz conztingit diffinire. vñ z in 8° meta. comedant diffiones Aristarchi q erat fm omne gen^o cae. Assignare ergo quo singula gna caz pnt esse mediu in demfatioe est assignare quo qd qd est siue quo diffio sz omne gen^o cae sit tale mediu in demfatioe. hoc est ergo qd itendit in pma pte hui^o epilogi cu dicit q assignatu e. i. onsum quo qd qd e. i. quo diffio sit inter terminos sillogisticos. i. sit mediu ad sillogizadu. na illud est mediu iter terminos sillogisticos qd e mediu ad sillogizadu. hoc. n. diffuse dcm est quo qd qd e siue diffio sit inter tales terminos vel sit tale mediu. vltu se dcm est quo singula genera causaz pnt accipi inter tales terminos vel pnt accipi vt tale mediu sz q singula genera causaz formari pnt diffiones ad demfandu. ¶ Notandu et qz subaz ppe est diffio. z p se passionu e demfatio. ex hoc aut possumus exponere scdm pte epilogi. v3. qz p3 pus dicta quo ipsius qd qd est: est demfatio. z quo no. z quo eius est diffio z quo no. na ipi qd qd est sube no est ppe demfatio. sz diffio. ipsius aut accntis e demfatio. vel possumus aliter dicere q ipsa essentia accntis q significat p qd qd est z p diffione pot considerari dupliciter. vel vt est aliqd in se. z sic ipsius qd quid est accntis vel ipsius essentie accntis est diffio ipm. n. accntis sz se z in abstracto diffinit. vel pot considerari ipm qd qd est siue ipsa essentia accntis in concreto. z vt aliqd in alio. z sic demfat. pp qd p3 quo ipsius qd qd est z ipsi^o essentie passiois est diffio. z quo no. qz fm se z vt accipit in abstracto diffinit. vt aut accipit cum alio no diffinit. qz hois albi non est diffio. sic etia p3 quo ipsius est demfatio. z quo non. qz ipsius fm se no est demfatio. eius aut vt est in alio est demfatio.

¶ Quomodo autem opz venari in eo qd qd est pdicatia nunc dicamus.

¶ Dicebat supra qz circa qd qd est duo pncipalr intedebat p3s. pmo qd e quo se hret ad demfatioez. z vo quo possemus venari z inuestigare qd qd. pmo ergo declaratu est quo qd qd est se heat ad demfatione z qz hoc intedebat in pcedeti parte ex epilogo imediate habito vbi dr. assignatu est. i. onsum e quo qd qd e sit iter terminos sillogisticos. z quo ipsi sit demfatio. In hac at pte intedit de z pncipali. v3. quo possumus venari z inuestigare qd qd est. pp qd sciendu qz ipm qd qd est. est illud qd p diffinitione exprimit. z et hz rone medu demfatiui. z rone cae. qz sz oe genus cae pot formari diffio. no g possemus sufficiter scire quo ztingit venari qd qd est nisi scirem diffione venari. z nisi scirem venari quo accipiendu sit mediu. z ca ad demfandu. id tria facit. qz pmo dat artes quo accipienda sit diffio subiecti. z quo accipienda sit diffio passiois. z docet inuenire mediu z cam ad demfandum passionis de subto. scda ibi (Quare aut opz itendent) xertia ibi. (Ut habeamus aut pposita) Circa p3m duo facit. qz pmo ztinuat se ad dicenda. z exequit de inteto ibi. (Eozu igit q insunt.) Dicit ergo (Quo aut oz venari venantia). i. ducetia vel (pdicatia) vt sonat alia translatio (in eo qd qd est nunc dicemus) illud. n. per qd ducimur ad aliqd pot dici qñ venas illd. vnde z canes venatici dicunt eo qz in pdia nos ducunt. diffinietia dicunt esse venantia in eo qd qd. qz ducunt nos in cognitione qditatis. fm

in translatione alia non oportet hic subtiliare. sic enim haec alia tractatio. quomodo autem oportet venari quod in eo quod predicantur nunc dicamus quod deum planum et clarum habet intellectum. Deinde cum dicitur. **Exortus igitur qui insunt unicuique quidam extendunt in plus non tamen extra genus: dico autem in plus esse quodlibet quod est insunt unicuique vultus. Et vero sicut alij. ut enim. aliquid quod omni trinitati inest. sed non omni trinitati: sicut quod est. inest trinitati. sed non et numero. sed et ipse est omni trinitati: et in plus est: et namque ipse quod inest sed non extra genus: quod quod est. non numerus est: nullum autem extra numerum impar est.**

Exequitur de intento. Propter quod sciendum quod ars ad accipiendum diffinitionem subiecti est duplex. una quae est bona simpliciter. et alia quae est bona in casu. ars bona simpliciter est ut accipiat per proprium genus et propria dicitur. ars autem bona in casu est ut quando ignorat propria dicitur quod loco proprie accipiant aliquid plura: quorum quodlibet se habeat in plus et omnia in eadem. duo ergo facit. quod primo dat arte diffinitionem subiecti quae est bona in casu. et dat arte quae est bona simpliciter. ibi (Logorum autem est) Circa quod duo facit. quod primo permittit quaedam divisionem. et ex divisione permissa docet nos cognoscere quia sunt illa quae diffinitionem ingrediuntur. ibi (Diuisionem diuisionem accipienda) dicitur ergo quod (eorum qui insunt unicuique vultus quaedam extendunt in plus non tamen extra genus) et exponit se quod apparet esse in plus. dicitur. Dico autem in plus esse quodlibet insunt quod est vultus unicuique non solum (at vero. sicut alij) ut illud est in plus quod homo quod predicatur vultus de homine et inest alij quod homini. ut puta bipes quod predicatur vultus de homine est in plus quod homo quod inest alij ab homine. non tamen est extra animal quod est genus hominis. est ergo aliquid quod predicatur vultus et est in plus quod non extendit se extra genus et est aliquid quod se extendit. id est subdit (ut aliquid quod omni trinitati inest. sed non trinitati sicut quod est). id est sicut ens. ens enim. ita est et in plus quod trinitatis quod extendit se extra genus trinitatis. id est subdit quod (inest trinitati. sed etiam non numero). quod dicitur quod ens ita est trinitati vultus quod extendit se extra numerum quod est genus trinitatis quod ens inest et non numero. id est predicatur de aliquo quod non est numerus. et subdit quod (sicut impar inest omni trinitati. et in plus est) sicut trinitas. quod (inest ipsis quodlibet) et subdit (sicut non extra genus. quodlibet. non est quaedam numerus. nullum autem impar extra numerum est). quod dicitur quod impar ex eo quod inest alij quod trinario. quod inest quinario. non propter hoc est extra genus numerum. quod ipse quod numerus est numerus: imo nullum impar est extra genus numerum. est ergo intentione sua quod aliter quod est. id est ens predicatur vultus de trinario et in plus est quod trinario et alij impar. nam ens ita est in plus quod extendit se extra numerum quod est genus trinario. sicut impar non se extendit extra numerum quod est huiusmodi genus. Deinde cum dicitur.

Diuisionem modi igitur accipienda sunt versus ad hoc primum: quorum unicuique quod est in plus sit. Quia autem non sunt in plus. haec enim. necesse est substantiam releere. Et ex diuisione data ostendit quia debeant accipi ad formandum diffinitionem. Circa quod duo facit. quod primo facit. quod deum est. et quod dixerat manifestat per exemplum. ibi (Ut trinitati) dicitur nunc autem sic. deum est quod quaedam vultus predicata se habent in plus quaedam se extendunt extra genus. quaedam autem non. et quod sic est. (accipienda sunt autem haec) sicut. predicata vultus se habent in plus (versus ad hoc). id est versus ad tantum numerum. sicut versus ad tale terminum quomodo tot accipiant (quorum unicuique quod est talium) id est predicatoz (in plus sit. omnia autem non in plus sunt. hanc ergo necesse est subam rei). id est subalem diffinitionem. quod dicitur tot sunt accepta vultus predicata habentia se in plus non extendentia extra genus quod omnia simul sumpta non se habent in plus quod ipse diffinitionem. tunc ex talibus predicatis ostendit suba vel diffinitionem. Dubitaret forte aliquis: quod vultus hoc fallum quod quodlibet pars diffinitionis

se debeat habere in plus. et totum in eadem. nam vultus dicitur quod dicitur cum diffinitione. sicut per hunc modum. in meta. si bene sciremus dicitur animalis findentis pedes tot eunt habet dicitur. quot sunt animalia findentia pedes. numerus ergo dicitur. proprium sub aliquo genere equat numero spiritum sub illo genere: quod non eest nisi dicitur vultus dicitur terec cum ipse. Dicitur quod quod ignote sunt nobis forme suba: les: et quod ignote sunt nobis dicitur proprie ex hoc multa mala incurrimus diffinitionem. primo quod facimus diffinitionem ex pluribus quod duobus. solum enim. duo deberent currere ad diffinitionem. quorum vultus se habet ut materia et ut potentia. versus genus aliud. ut actus. et ut forma. versus dicitur. nunc ergo. non ex duobus fit vultus nisi vultus se habeat ut potentia. et aliud ut actus. nec oportet dare tertium quod non requirit ibi. nec colla nec clauus ad coniungendum actus potentie. id est tertium est semper superfluum. duo autem solum regunt ad constitutionem rei. potentia. et actus. atque quod aliquid innotatum est genus proprium tunc loco generis per primum ponimus genus remotionem vultus ad dicitur vultus. ut si esset diffinitionem hominis animalis mansuetum bipes. totum hoc animalis mansuetum. accipere loco generis proprium primum. et bipes se habet ut specifica dicitur. Rursus quod aliquid est nobis ignota dicitur. propria tunc loco dicitur proprie assumimus duas dicitur. quarum quodlibet se habet in plus. et abe in eadem et si non sufficiunt due accipimus et plures alias tales. ut puta si eest nobis ignota propria dicitur hominis accipimus gressibile bipes loco dicitur proprie quorum quodlibet se habet in plus: et totum in eadem. gressibile enim. est in plus quod homo eo quod equus et alia quod drupedia sunt gressibilia. et bipes in plus quod homo quod volatilia sunt bipedia. sicut hoc totum. gressibile bipes. forte est solus homo. quod si accipiant multa quae sunt in plus. totum autem non in plus sicut in eadem. hoc est ex ignorantia dicitur proprie. Quod ergo obijciat quod dicitur propria dicitur. dicitur dicitur quod vultus est si esset illa nobis nota. sicut quod non est nobis nota: loco illius accipimus aliquid plura. quorum quodlibet se habet in plus: et totum in eadem. **Alterius forte dubitaret aliquis. vultus iste modus sit conueniens. Dicitur quod conuenientius esset si sciremus dicitur. propria. tamen post diffinitionem continentem dicitur. propria haec est conuenientior diffinitionem quam loco proprie dicitur accipiunt plura. quorum quodlibet se habet in plus. et totum in eadem. quod non est aliquid quod ita nos ducat in cognitionem propriam sicut conuenientia et dicitur quae habet res ad alia. ut si loco dicitur proprie hominis accipere gressibile bipes. gressibile dicitur ceret conuenientiam quam habet homo cum animalibus terrestribus et dicitur quae habet cum volatilibus. bipes autem e contrario dicitur ceret conuenientiam ad volatilia et dicitur ad terrestria. In his ergo duobus continet conuenientia et dicitur ipsius hominis taz ad animalia volatilia quod ad terrestria. et quod hic est modus maxime conuenienti in cognitionem dicitur proprie: id est post diffinitionem continentem dicitur. propria videt hic modus esse conuenientior. **Alterius forte dubitaret aliquis. vultus sicut vitam possit fieri diffinitionem hunc modum. Dicitur quod non. nam quod aliquid sic se habeant respectu alicuius quod quodlibet illorum se habeat in plus et totum in eadem: hoc esse non potest nisi quod illa duo se habeant sicut excedentia et excessiva. ut ponamus quod homo niger se habet in eadem cum ethiope. videmus enim quod homo est in plus quod ethiops. et nigrum in plus quod ethiops. homo tamen niger positus est inesse in eadem. quod si sic est oportet quod homo et niger se habeant sicut excedentia et excessiva. nam si hoc non eest non possit esse quod quodlibet eest in plus et totum in eadem. nam si nigrum non respicit nisi in homine. et homo eest in plus quod ethiops. homo autem niger conuerteret cum ethiope oportet quod nigrum conuerteret cum ethiope. quod si non sequitur des oportet positus. si enim aliquid est nigrum quod non sit ethiops. sit illud a. queremus ergo vultus. a. sit homo. vel non. si non est homo hoc est contra hypothese. supponebamus enim quod nigrum non se extenderet extra hominem. si autem est homo et non est ethiops. ergo homo niger non conuertitur cum ethiope quod eest et contra hypothese. Quod ergo aliqua duo sic se habeant respice****

nar diffone ponunt vice oriaru subalium r assumunt ad significandu rei essentia.na r ipsa noia subarum vt pluri- mum ab accitibus sunt assumpta: vt lapis a lesione pe- dia r petra a tritioe pedis fm gramaticale erbimologia: qui dicit q petra dr qsi pede trita. C Deinde cu dicit.

Qd aut suba sit ex his manifestu e. nece. n. e nisi hoc eet trinitatis ee: vt genus aliquid esse. hoc aut noiatu: aut no noiatu: erit igit in plus q trinitati inesse: pcessuz. n. e huiusmodi ee ge- nus qd cuq scdm potetia in plus est. Si itaq nulli inest aliq qz athomis trinitatis: hoc vtiqz erit trinitatis esse supponat eteni hoc vniuscu- lusqz suba ee q e i athomis vltimū pdicamentu.

Qdendit q suba trinitatis est ex his r q diffinitio data dicit totaz subam trinitatis. d. (q aut suba) su. trinitatis (st ex his). i. expositis in diffone pdicta (manifestu est) ex his q dicent r subdit. q (neceste est. n. nisi hoc eet esse trinitatis). i. nisi in hoc cōsisteret eentialis diffō. trinitatis q dicit esse eius (vt genus aliqd ee). q. d. q si nō eet diffō esset genus. r subdit q (hoc aut. a). i. hō gen (aut nomi- natu aut nō notiatu. erit igit in plus q trinitati in esse) vt (q trinitatis ee). q. d. q si e gen siue sit notiatu siue ino- minatu erit in plus q trinitas qz pcessum est. n. hō esse genus. qd qd e fm potetia est in plus) su. qz ea q sunt in ge- nere. r qz rō assignata de trinitate nō e in plus q trinitas nō erit gen. s. si nō est gen r pdicat in qd opz q sit diffō dicēs eentia siue esse qd itate rei. iō subdit (si itaq) su. rō data (nulli alij inerit qz athomis). i. qz indiuiduis (trini- tatis). h vtiqz erit ee). i. diffō (trinitatis) r subdit. q (sup- ponat. n. r esse h suba). i. subalis diffō (vniuscuiusqz q est vltimū). i. finale (pdicatus in athomis). i. in indiuiduis rei. C Notādū aut q vsq ad vltimā oriam nō habetur vltimū. i. finale pdicatu qd nō inest nisi athomis. i. nisi in diuiduis spēi. nā hoc mō sit diffō semp aggregādo disse- rētiās donec totū aggregatū equef spēi. r tūc illud totum aggregatū qd e sic vltimo adequatū spēi nō pdicatur de alijs nisi de solis athomis. i. indiuiduis illi spēi. C Notā dū etiā q nō pprie diffinit nisi spēs spālissima non q est diuisibilis in spēs. s. q est diuisibilis in athoma. i. in indi- uidua. ppter qd spālēs mētiōē facit de athomis. i. de idi- uiduis. C Notādū etiā q si est diffō hois q est suba aia- ta sensibilis gressibilis bipes vsq ad vltimā oriam q ade- quat diffone datā homini sp acceptū se hz vt genus: suba eni aiata se hz vt genus ad hoiem. r suba aiata sensibilis gressibilis vt genus. qñ aut additū e ibi bipes. qz nō se hz in plus. tūc iaz est diffō. si. n. sciremus noiare totū pcedēs vno noie illud tanqz genus r bipes tanqz oria faceret off- finitionē. hoc supponēs pbs dicit rōnez datā de trinitate vel ee gen vel diffone. nō est aut genus qz nō pdicat in plus. relinqt q q sit diffō eo q pdicat in eq nā qd pdicat in qd r pdicat in eque diffō est. genus. n. nō pdicat in eq. oria aut nō pdicat in qd. diffō aut r in qd r in eq. C Du- bitaret forte aliqs. quō genus fm potetia est in plus qz q sunt in genere. C Ddm q inferiora nō sunt in superioribus actu. s. potetia genus. n. potetia hz oēs orias actu vō nul- la: sicut cōtinet genus oēs orias potentia. nullā aut actu sic genus hz oēs spēs potentia. actu vō nullā imaginabi- mur. n. q lz gen nō sit oino sic mā. qz mā e potetia pura. gen aut est forma media iter potetia r actu. vt dic cōmen- sup r meta. attri qtu ad p̄sens spectat gen hz magnā sili- tudinē cū mā. nā sicut mā e qdā fundamētū nāe in q ni- bilet actu. s. mā est oia in potetia. r p aduentū diuersaz formaz sit qdlibet in actu. ita q q intelligit genus fm q

buius nō itelligit aliq spēm in actu r adiungēdo varias orias generi pōt itelligere qlibet spēs in actu. bene ergo dcm est q genus fm q potetia est in plus qz quelibet sua spēs. qz in potetia est oēs sue spēs. C Deinde cū dicit.

Quare similiter r aliq cuilibet sic demōstra- torum eidem esse inerit.

Cōcludit ex dictis q eo mō quo accepta est diffō trina- ry pōt accipi r diffō quozūlibet aliorum. d. (Quare r aliq cuilibet sic demōstraz). i. sic diffinitoz. sic diffinita e tri- nitas simul (inerit vel erit idē ee). i. eadē diffō. q. d. r qd/ cūq aliud a trinitate sic diffiniat: illud idē qd sic se habe- bit ad tale diffinitum sicut diffō trinitatis se hz ad trinita- tem. illud. i. idē erit filr ee. i. diffō talis diffiniti sic diffō da- ta de trinitate est diffō trinitatis. C Deide cū dicit.

Congruū aut est cum totum aliqs negociet departiri genus in athoma specie prima. vt nu- merus in dualitatem. r trinitatez. r postea sic diffōnes illoz accipere tentare: vt recte linee r circuli r recti anguli.

Postqz auctor dedit artes r methodū quō sit accipiēda diffō q est bona in casu. In parte ista dat artē r methodū q est bona simplr. est. n. ars r methodus bona simplr scil- re diuidere genus vel scire accipe ppriū genus. r scire ac- cipere ppriā oriam. Circa qd qttuoz facit. qz pmo dat ar- tem quō accipiēda sit hō diffō q est bona simplr. 2o ostē- dit quō hō ars sit vtilis. 3o declarat quō sit polis. 4o resu- mit artē datā r ostendit eā ee sufficiētē. scda ibi (S3 diui- siones q sunt) tertia ibi. (Nihil aut opz diuidente) q̄rta ibi. (Ad pbandū aut diuisionē) Circa pmū aut tria facit qz pmo docet eū diuidere genus. r docet accipe ppriū ge- nus. 2o docet accipe ppriā oriam qd supposuerat pro- bat. scda ibi (Post aut bec) tertia ibi. (p̄opterea). Dic- g (Cōgruum aut est cum aliq negociet aliqd totum). i. circa aliqd totū qd dz diffinire (departiri). i. diuidere (ge- nus in p̄ma athoma spē) vel in p̄mas athomas spēs. i. in spēs spālissimas (vt numerus). i. si diuideret nūerus (in dualitatē r trinitatē. postea). i. postqz sic diuisum est ge- nus (sic). i. dz (tentare diffōnes illaz) spērū r subdit (vt recte linee r circuli r anguli recti). q. d. q sicut accipiēda est diffō dualitatis r trinitatis r aliaz spērū numeri sic accipiēda est diffō aliaz spērū cōtentaz subalys generi- bus. vt diffō recte linee circuli r anguli recti. debemus ḡ tentare diffone accipere dualitatis trinitatis r aliaz spe- ciez spālissimarum vt diffōnes recte linee r anguli recti. C Notādū aut q in hoc p̄bus docuit nos sic diuidere ge- nus. dedit. n. nobis artē accipiēdi ppriū gen. qd aut diui- dit in spēs spālissimas est ppriū genus illaz spērū. gen aut nō ppriū s. lōginquū nō diuidit in spēs spālissimas sed in spēs subalternas. diuidere ḡ genus in athoma spē. vel in athomas spēs. vel in spēs spālissimas est via ad co- gnoscēdū ppriū genus. C Notādū etiā q gen vel diui- dit in duas spēs subalternas. vel i duas spēs spālissimas. vel in vnā spēm spālissimā. r in aliā subalternā. supponi- mus. n. diuisionē ee bimēbrē. si ḡ diuidat genus in duas spēs subalternas. tale genus nō accipiet vt ppriū in diffō- ne spēi spālissime. si vō fm diuisionē rectā diuidat i spe- ciem spālissimā r subalternā poterit accipi vt genus pro- priū in diffone illi vni spēi spālissime. s. si diuidat diui- sione propa in duas spēs spālissimas. poterit accipi vt ge- nus ppriū in diffinitione vtriusqz. via ergo recta r ars debita ad cognoscendum ppriū genus est facere diuisio- nem in athoma spē. i. in indiuisibilia fm spēm siue in spēs spālissimas. C Notādū et q aut q debemus diuidere

Posteriorum

genus in athoma spē pma vel in athomas spē primas qz nō est genus ppriū ad diffiniēdū spēm spālissimā nisi genus illud qd pma z imediata diuisione diuidit in spēz talē. vñ athome spē accipiēde p diuisiones generis sunt accipiēde p se z imediate sub illo genere qz fm hoc accipiet genus ppriū illarū spērū. nā diuisione nō pma z imediata s; remota z p multa media poterit ēt genus generalissimū diuidi in spēz spālissimas. ¶ Notandū ēt qd ait zgruū est. vt denotet hāc artē datā in diffōne. v; diffinire aliqd p ppriū genus z p ppriā dñam esse zgruā simpliciter. nā ars data supra qd diffiniat aliqd p multa quorū qdlibet sit in plus z totū in eā nō ē zgrua simplr. s; in casu cū nō possumus scire ppriā dñam. ¶ Notādū ēt qd ait. qd cū negociet totū aliqd. i. circa totū aliqd. qz diffō vt dñ in 7° meta. est fm o. z sermo h; partes. z oz vt ibi dñ qd pres diffōnis corrideat pibus rei diffinite. cuiusmodi ac sint iste pres aut rei aut nois nō est p̄sentis speculatiōis. sufficit aut ad p̄sens scire qd sicut opz diffōne h̄re partes. Ita diffinitū. z si necesse est diffinitū h̄re ptes necesse est diffinitū esse qdā totū. p̄sus q̄ volēs log de negociatiōe circa diffinitū ait cū totū aliqd. i. circa totū aliqd qd idēz est qd circa aliqd diffinitum. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Post hec aut accipiētes qd gen^o sit vtrū quātitatū: aut qualitātū pprias passiones speculari per cōia pma. cōpositis. n. ex athomis conueniētia ex diffōnibus erunt manifesta.

¶ Quia docuit nos accipe ppriū genus docet nos accipere ppriā differētia. d. (Post hoc aut) i. postq; diuissimus gen^o in athomas spēz. z ex hoc accepimus genus ppriū. accipiendū est (qd gen^o sit) i. qd pdicātū sit in quo ē illud ppriū genus. vel in quo sunt ille spēz athome q̄ sunt diffiniēde (vtrū q̄litas aut q̄ntitas. z pprias passioēs speculari) q. d. qd postq; vidimus qd genus z qd pdicātū sit in quo sunt illa q̄ debent diffiniri. vt vtrū sit q̄litas aut q̄ntitas debemus speculari ea que sunt propria illius generis siue illius pdicamēti. z subdit cām (cōpositis. n.) su. diffinitioibus (ex athomis) i. fm qd regunt athome spēz (p cōia pma) i. per ppria ipsius generis generalissimū. siue ipsius pdicamēti q̄ sunt cōia pma (conueniētia ex diffōnibus) i. ea q̄ sunt conueniētia ad diffōnes (manifesta erūt) q. d. qd hoc mō poterimus inuenire conueniētia ad diffōnes z hoc mō poterimus facere diffōnes cōpositas ex athomis. i. ex differentijs pprijs. i. s; qd regunt spēz athome p cōia pma z p ppria toti^o pdicamēti. ¶ Dubitaret forte aliq; qd pdest speculari ppria totius generis generalissimū. z quō per talia cōia pma sunt manifesta ea q̄ sunt conueniētia ex diffōnibus. i. ad diffōnes z quō talia cōia pma valēt z sunt pficia diffōnib^o z p̄positis ex athomis. i. ex differentijs pprijs q̄ sunt dñe athome. i. indiuisibiles fm spēm. qz tales dñe sunt conuertibiles cum spēbus spālissimis. ¶ Dñm qd hoc modicū qd p̄sus dixit ē pncipiū z regula ad cōsiderādū eēntiales z pprias dñas vniuscuiusq; nā facile est videre qd competit ita homini qd nō cōpetit alijs. s; vtrū id sit ppria dñā q̄ debeat ingredi diffinitionē eius. ad hoc inuestigādū regulamur p ea q̄ sunt ppria ipsi sube qd est gñalissimū pdicamentum. vt si videmus qd per risibile differt hō ab oibus alijs. nō statim debemus currere ad accipiendū risibile tanq; propriam dñā. sed per ea q̄ sunt ppria ipsi generi gñalissimo. z ipsi pdicamēto substātie debemus videre vtrū risibile pertinet ad pdicamentū sube. qd si per risibile differt hō ab oibus alijs z risibile pertinet ad pdicamentū sube. ex hoc poterit colligi z h̄eri qd risibile nō sit ppa dñā hois. ppa ergo toti pdicamēto que sunt cōia pma sunt regula ad in

uestigādū ea q̄ sunt eēntialia oibus exstib^o in illo pdicamēto. z qd dñm est de suba intelligendū est de q̄ritate z de alijs pdicamētis. vt si albū nō h̄ret eē nisi in triāgulo nō bene faceret ille qui vellet diffinire triāgulū p albū. s; postq; vidisset qd albū nō reperit nisi in triāgulo. z qd ē p̄ p̄riū triāgulo. ad huc deberet videre p ea q̄ sunt ppa q̄ritati. vtputa. qd de rōne quātitatis est qd sit quid diuisibile vel de rōne quātitatis cōtinue est qd sit fm se extensum. per talia. n. cōmunia deberet videre. vtz albū pertineret ad pdicamentū quātitatis in quo h; esse triangulus qui debet diffiniri. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Propter hoc qd p̄ncipiū omnīs diffōnū qd simplex est z simplicibus per se inesse conueniētia solis: alijs aut secundum illa.

¶ Assignat cām dicti. d. (p̄pterea) su. sunt cōsiderāda talia cōmunia q̄ sunt ppria toti pdicamēto. z p̄pterea hoc est faciēdū (q) p qz (p̄mū) sup. p̄ncipiū est (oium) diffōnū qd est simplex. z simplex simplicib^o inesse su. cōtingit (cōueniētia per se solū. alijs aut fm illa) q. d. qz oibus alijs conueniūt ea q̄ conueniūt p simplicia z p pma cōia. simplicib^o aut q̄ eis nō conueniūt p alia. iō h; cōia z h; simplicia sunt p̄ncipiū z regula ad inuestigādū diffōnes z ppas dñas. z alia que eēntialr conueniūt alijs. ¶ Dubitaret forte aliq; qz videt hoc falsum qd simplicib^o i. vltibus nō conueniāt aliq; per alia. s; alijs per ipa. nā h̄re tres cōpetit figure z alijs superioribus p triāgulū. ¶ Dñm qd p̄ncipalr ture pōt aliqd conuenire simplicib^o z superiorib^o siue magis conueniri p inferius. s; vltiter est ipole. nā qd cōpetit triāgulo s; se nō pōt vltiter cōpetere figure. sed ecōuerso. qd. n. cōpetit figure fm se oz qd cōpetat omni triāgulo. z qd ad diffōnem nō sunt vtilia. nisi que competūt vltiter. loquēdo de his que vlt cōpetūt certuz est qd q̄to aliqua sunt magis gñalia z magis simplicia tāto magis cōpetūt eis aliqua vlt fm se z alijs cōpetūt per illa. q̄to aut aliqua magis vlt in sima tāto eis cōpetūt plura vlt per alia. qz q̄gd cōpetit vlt superioribus cōpetit vlt oibus inferioribus. sed nō econuerso. per talia ergo cōmunia z generalia totipredicamēto. eo qd sunt causa omnīū eoz que sunt his que sunt in pdicamēto. regulamur ad cognoscendū ea q̄ sunt ppria cuiuslibet exstētī in pdicamento. ea. n. que conueniunt vltiter oibus his que sunt in pdicamēto sube z talia etiā cōmunia toti sube sunt causa eoz que conueniunt his q̄ sunt in pdicamento sube. Ideo cōsiderare talia cōia multū valet ad accipiendū pprias dñas. vt patuit in questione aūdicta. z ēt vt patere pōt per q̄ones hāc cū dñm sit in hac q̄one talia cōmunia esse cām proprioꝝ.

¶ Ad diuisiones q̄ sit s; differētia vtilis sunt in id qd sic ad eam. sicut talē demonstrant dñm est in priorib^o. vtilis aut sunt vtiq; sic soluz ad colligendū qd qd est: z etiā videt vtiq; nihil. sed moꝝ vtiq; accipere omnia tāq; si ex principio acceperit aliquis sine diuisione.

¶ Postq; p̄sus dedit artē z methodū quō sit accipiēdo diffinitio. In parte ista vt dicebatur ostendit quō h; ars sit vtilis. Propter quod sciendum qd est vtile per diuisionem accipere diffinitiones nō via sillogistica. sed via collectiua. factis. n. diuisionibus nō accipimus membra diuisionum ex qbus constituit diffinitio sillogica quā vt patuit supra statim poterimus quod est in p̄ncipio. sed accipimus h; membra colligēdo z coniungēdo vniū alteri. est aut vtile procedere sic via diuisiua colligēdo

et unguendo membra diuisionū ad tria. pmo ad habēdus
 ea q̄ sunt in eo qd̄ qd̄. 2° ad hñdū ordinate. 3° ad habēdus
 ea oia. in his. n. tribus stat tota ars distinctiua. v3. q̄ acci-
 piant ea q̄ sunt in eo qd̄ qd̄. q̄ accipiant ordinate. 7 q̄ ac-
 cipiant oia. si. n. accipiant ea q̄ p̄tinent ad qd̄ qd̄ hois. si
 accipiant ordinate. 7 si accipiant oia talia. ipse est qm̄ ex
 sic acceptis oficiat̄ vera diffō hois. ad oia aut̄ hec tria v3
 via diuisiua collectiua. ad nihil at̄ tale valet via diuisiua
 fillogistica. Tria ḡ facit fm̄ q̄ hec tria declarat. naz pmo
 ostendit quō talis via diuisiua collectiua sit vtilis ad acci-
 piēdū q̄ faciūt in eo qd̄ qd̄. 2° quō oz accipe ea ordinate.
 qz alr nō esset vtilis talis via. 3° quō oz ea accipere pia. 2°
 ibi. (Dñt at̄ aliqd̄ nihil) 3° ibi. (Amplius ad nihil) Dicit
 ḡ q̄ (3 diuisiōes q̄ sūt fm̄ ofias vtilis sunt q̄ adeam?)
 .i. q̄ pergamus (in id). i. in diffōne (sic). i. via collectiua
 (sicut tñ). i. quē ad modū (dem̄tant dem̄ est in p̄tibus)
 nā supra dicebat̄ q̄ via diuisiua nihil sillogizatur 7 nihil
 dem̄tat ad p̄positū 7 subdit. q̄ (vtilis aut̄ sunt) sup. (ad
 colligēdū) diuisiōes (sic solū qd̄ qd̄ est). q. d. q̄ solum sic
 vt. i. via collectiua accipiant ea q̄ sunt in eo qd̄ qd̄ vtilis
 sunt diuisiōes. nō aut̄ vtilis via sillogistica. vñ subdit. q̄
 (sed etiā vidēt) sup. diuisiōes (vtiqz nihil) sup. clude-
 re sillogistice ad p̄positū (3 mo accipere oia tanq̄ si ex
 p̄cipio acciperet aliqd̄ sine diuisiōe). i. anteq̄ diuideret.
 ¶ Notādū aut̄ q̄ vt supra dicebat̄ via diuisiua nihil sil-
 logizat̄ ad p̄positū. vt si dicat̄ q̄ omne aial vel ē rōnale
 vel irrōnale. hō est aial. bene sequit̄. q̄ vel sit rōnalis vl
 irrōnalis. sed q̄ accipiat̄ hoc mēbz determinate de quo
 est mēto. v3. q̄ hō sit rōnalis nō sit hoc sillogistice. imo
 abiqz p̄batiōe hoc accipit̄. pp̄ qd̄ petiūt ibi qd̄ est in p̄nci-
 pio. quātū ḡ ad p̄batiōne sillogistica ita bene potuisset ac-
 cipere ante diuisionē. ḡ accipe via sillogistica est accipere
 oia talia mēbra. ac si ex p̄n^o accepisset ea anteq̄ fecisset di-
 uisionē. diuisio ḡ ibi nihil coopat̄ vt via sillogistica aliqd̄
 ad p̄positū cludat̄. est ḡ vtile diuidere vt membra diui-
 sionis colligam^o. nō est aut̄ vtilis vt p̄ diuisionē talia mē-
 bra sillogizemus. ¶ Dubitaret forte aliqs. quō p̄ diuisio-
 nē sit vtile accipe ea q̄ sunt in eo qd̄ qd̄. ¶ Dñm q̄ vtilis
 est hoc mō p̄tracto. v3. cōsiderando ea q̄ sunt cōmunia toti
 p̄dicamēto. p̄ea. n. q̄ sunt cōia toti p̄dicamēto sube regu-
 lamur ad cognoscēdus ea q̄ sūt eēntialia. 7 q̄ p̄tinet̄ ad
 qd̄icatē eorū q̄ sunt in p̄dicamēto sube. vt si volumus dif-
 finire hoisem 7 scimus aial esse genus eius. leue ē videre
 q̄ cōpetūt aiali 7 p̄ quas ofias h3 diuidi aial. vt qz diuidit̄
 per p̄natū 7 nō p̄natū. per risibile 7 hinibile. 13 vtrū iste
 ofie p̄ q̄s diuisum ē aial sint eēntiales vel accitales regu-
 lamur per ea q̄ sunt cōia toti p̄dicamēto sube. vt si suba di-
 cit aliqd̄ p̄ se ex̄tis. 7 hoc est cōe toti p̄dicamēto sube nihil
 erit suba. 7 nihil p̄tinebit ad p̄dicamētū sube fm̄ se nisi
 qd̄ est per se ex̄tis vel q̄ ē essentia. vel pars eēntie p̄ se ex̄-
 stentis. ex hoc ḡ regulabimur ad cognoscēdus. vtrū ea in
 que diuisum est aial sint essentialia vel accitalia his que
 sunt sub aiali qz si sunt per se ex̄ntia. vel si dicūt eēntiam
 vel partem essentie p̄ se ex̄tis poterūt esse eēntialia his
 que sunt sub aiali vel sub sp̄b^o ipsius aialis. si aut̄ nō sint
 talia nō erūt essentialia. via ergo diuisiua vtilis est ad col-
 ligēdū talia q̄ sunt in eo qd̄ qd̄ 7 eēntialia si h̄ fiat debito
 mō fm̄ datā artē. ¶ Aduertēdū tñ q̄ p̄tinerē ad quid
 p̄de esse dupl̄r. vel q̄tū ad rem vel quātū ad modū. quā-
 tum ad rem ofia p̄dicatur in quid. qz res ipsa quā signi-
 ficat ofntia p̄tinet̄ ad quiditatē. quātū aut̄ ad modum
 p̄dicat̄ in q̄le. qz p̄dicat̄ dem̄tatue. vñ 7 p̄tus aliqz equi-
 uoce in hac mā loquit̄. nā supra cū dixit de rōne assigna-
 ta de trinitate q̄ si nō erat diffō q̄ erat gen^o. supponebat
 q̄ nō p̄dicaret̄ in qd̄ nisi genus 7 diffō. fm̄ quem moduz

differentia p̄tinet̄ ad p̄dicatia in quale. hic autēz cū ait
 diuisiōes vtilis ad colligēdū qd̄ quid est cū diuisiōes
 fiat̄ per ofias. ipse ofie p̄tinebunt ad qd̄ quid est. posset
 tñ dem̄ superius h̄re aliū intellectū. nā supponendo q̄ ac-
 ceptum sit genus trinitatis 7 q̄ accepte sint ofie vel acce-
 pte sunt tot quot rō inde p̄stituta cōuertat̄ cum trinitate
 tunc rō accepta erit diffō trinitatis. si autem nō conuerti-
 tur nondū p̄uentū est ad ofiam vltimam. 13 totū qd̄ ac-
 ceptū est ante ofiam vltimam totā accipiē loco generis.
 Sed dices q̄ puenire vsqz ad ofiam vltimā cōpetit diffi-
 nitioni bone simplr. nō aut̄ diffōni bone in casu. vbi igno-
 rat̄ ofia vltima. p̄pter q̄ sciēdum q̄ 7 diffō bona in casu
 oz q̄ accipiat eēntialia vel aliqd̄ loco eēntialiu. ¶ Rursus
 h3 diffō 13 nō accipiat ofiam p̄p̄ia. accipit tñ aliquid lo-
 co talis ofie. dicemus ḡ q̄ etiā in tali diffōne vbi debent
 accipi oia se h̄ntia in plus q̄diu nō sunt accepta tot quot
 oia se habeant in eque. tādiu oia accepta se h̄ebunt vt ge-
 nus. qz q̄diu accipimus essentialia se h̄ntia in plus tādiu
 accipimus genus. qñ at̄ erūt accepta tot quot se h̄ebūt in
 eā erit ipa diffō. hūc ḡ cōsideratiōi inites ibi p̄tis dicit rō
 nē acceptā vel eē gen^o vel diffōne. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Differt autē aliqd̄ p̄dictoz prius 7 posteri^o
p̄dicari: vt est dicere aial mansuetum bipes. 7
qm̄ bipes aut aial mansuetum.

¶ Ostēdit quō dbeat̄ huiusmodi ofie accipi ordinate. Cir-
 ca qd̄ duo facit. qz pmo facit qd̄ dem̄. 2° assignat rōne di-
 cti. ibi. (Et iterū ex hoc). Dicit ḡ q̄. (Differt at̄ aliqd̄ p̄di-
 camētoz p̄s posterius p̄dicari). q. d. q̄ magna differen-
 tia est 7 multū attendēdū est 7 quō p̄dicata. i. quō p̄di-
 cantia que ingrediunt̄ diffōne ordinēt̄ vt q̄ ordinentur
 p̄s 7 que posterius qz hoc mō erit vtilis ars diffinitiua
 per diuisionē accepta si talia accipiunt̄ ordinate. 7 subdit
 ponēs exēplū. d. (vt est dicere aial mansuetuz bipes) vel
 (bipes aial mansuetū). q. d. q̄ multuz referret ordinare
 partes diffōnis sic vel sic. qz primo mō bene ordinata est
 diffō. secundo male. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et iterū ex hoc 7 ofntia est hō aut qd̄libet eē
vnum. sic necesse est diuidentē repetere.

¶ Assignat rōnem dicit̄. sed est lra defectiua vt p3 ex ipso
 mō loq̄ndi. nā h̄ qd̄ of. (Et iterū) ad nihil p̄tinuari pōt. p3
 etiā h̄c lram esse defectiuaz ex alia translatiōe. sic. n. h3
 alia trāslatio. si. n. omne ex duobus est 7 vnū aliquid aial
 mansuetū. totū hoc deficit in trāslatiōe nostra. 7 postea se-
 quit̄ lra nra. v3. (7 iterū ex hoc) 7c. Cōtinuet̄ ergo sic. be-
 ne dem̄ est q̄ ofie debent ordinate poni 7 multum atten-
 dedū est q̄ ponat̄ p̄s 7 q̄ posterius. qz si. n. omne ex duo-
 bus est 7 vnū aliqd̄ est aial mansuetū (7 iterū ex hoc). i. ex
 aiali mansuetū (7 ofia). i. bipede (est hō aut qd̄libet) qd̄
 fit (esse vnū) vel vt h3 alia translatio aut quodcumqz qd̄
 sit vnum. q. d. q̄ p̄pter ista tria. v3. q̄ omne ex duob^o est.
 7 qz aial mansuetū dicit aliqd̄ vnū. 7 iterū qz ex hoc. i. ex
 aiali mansuetū 7 ofia. i. 7 bipede est hō vel qd̄cumqz aliud
 diffinitū qd̄ dicit qd̄ vnū (qz si sic ē necē ē diuidentē p̄te-
 re). i. supponere talē ordinem debere esse in diffōne si de-
 beat diffō bona esse vel necesse est diuidentē p̄tere. i. p̄-
 titiōne p̄ncipy cōmittere si velit h3 ordinē via sillogisti-
 ca cludere q̄ qz nihil per diuisionem via sillogistica cō-
 cludit̄ ad p̄positū sine p̄titiōe p̄ncipy. necesse est ergo di-
 uidentem p̄tere si velit via sillogistica hoc cludere. qz
 nō debet via sillogistica talē ordinē cludere. sed via col-
 lectiua accipet. ¶ Notādū at̄ q̄ hoc mō ofie ordinate
 ponuntur vt q̄ pmo ponat̄ ofia cōioz. postea min^o cōis
 vsqz ad ofiaz p̄p̄iam. si ḡ hec eēt bona diffō hois 7 bene
 assignata. aial mansuetuz bipes. aial eēt ibi tanq̄ genus

Posteriorum

mansuetū tanq̄ d̄ria cōis. bipes tanq̄ d̄ria pp̄ria. hoc. n. mō accipet̄ hec diffō q̄ aial diuideret̄ p̄ mansuetū r̄ nō māfuetū. r̄ postea totū b̄ aial mansuetū diuideret̄ per bipes r̄ nō bipes. r̄ postea totū b̄ aial mansuetū bipes acciperet̄ tanq̄ diffō hoīs. ¶ Notādū ē q̄ posset̄ alio^o verificari hec diffō q̄ māfuetū bipes suppleret̄ vice p̄p̄e d̄rie sed hic modus p̄neret̄ ad artē sup̄ius assignatā q̄ nō est bona simplr. s̄ bona in casu. vt q̄n̄ ignorat̄ pp̄ria d̄ria q̄ accipiant̄ aliq̄ plura loco d̄ntie. pp̄rie quoq̄ q̄libz sit in plus r̄ totū in eq̄. r̄ sic v̄i in b̄ exēplo. vt si māfuetū nō d̄r nisi de hoīe. r̄ de alyz aialib⁹ terrestrib⁹. r̄ bipes nō d̄r nisi de hoīe r̄ de volatilibus: māfuetum erit in plus q̄z hō: r̄ bipes in plus q̄z hō. s̄ totū b̄ māfuetū bipes erit in eq̄. sic ḡ posset̄ verificari hec diffō. s̄ tūc p̄neret̄ nō ad artē datā nūc q̄ est bona simplr. s̄ ad datāz p̄us q̄ est bona in casu. pp̄ qd̄ meli⁹ est dicere q̄ hic p̄h̄us nō curat de exēplo. sed accipit̄ māfuetū p̄ d̄ria cōmuniōri. r̄ bipes p̄ d̄ria pp̄ria. s̄m quē modū hoc mō est ordinanda diffō vt aial ponat̄ p̄us tāq̄ genus. deinde māfuetum tanq̄ d̄ria cōmuniōri. r̄ vltio bipes tanq̄ d̄ria pp̄ria. ¶ Dubitaret̄ forte aliq̄. quō pp̄ illa tria. v̄z. qz omne ex duob⁹ est. r̄ qz aial māfuetū ē vnūz aliqd̄. r̄ qz ex hoc. i. ex aiali mansuetū. r̄ ex d̄ntia. i. ex bipede est hō ideo necesse est diffiniētia ordinate ponere. ¶ Dd̄m q̄ ex d̄ntia cōmuniōri. r̄ ex genere fit genus pp̄inquum. si iterū adhuc accipet̄ alia minus cōis fieret̄ genus pp̄ingus vsq̄ quo accipiat̄ differentia pp̄ria ex q̄ d̄stituit̄ spēs. vt si diuidat̄ aial q̄ aliud ē domesticū sine mansuetū. r̄ aliud indomesticū. r̄ postea accipiat̄ totum hoc. aial mansuetū. r̄ diuidat̄ per bipes. r̄ nō bipes. totūz hoc. aial mansuetū. hēbit rōnem generis pp̄inquū. r̄ si sei remus nomē illius generis ponercmus ip̄z genus: sed qz inominatū est nobis circūloq̄mur ip̄m p̄ animal māfuetum. Rur̄lus cū diuidimus aial māfuetum p̄ bipes. r̄ nō bipes. si bipes nō est d̄ntia pp̄ria. r̄ totum hoc. aial mansuetū bipes. nō p̄uertit̄ cū hoīe. totum hoc se hēbit vt genus. donec deueniat̄ ad d̄riam. pp̄ria q̄ cū oibus acceptis d̄stituit̄ spēm. ex hoc ḡ apparet̄ q̄ op̄z alia ordinate ponere. vt q̄ p̄mo ponat̄ genus cū d̄ria cōi. r̄ postea ponat̄ differentia sp̄alis. h̄s. n. ordinis vna est cā. qz omne cōpositū est ex duabus. v̄z. ex potētia r̄ actu. Nā nec ex duobus in actu nec ex duobus in potētia. s̄z ex actu r̄ potētia fit vnū. nec ōz dare mediū. vt supra dicebat̄ qd̄ aglutine r̄ potentia cū actu. ergo omne cōpositū ex duobus est ex potētia. s̄. r̄ actu. r̄ qz sic est op̄z ordinate ponere d̄riam. vt q̄ p̄mo ponatur d̄ria cōis. r̄ postea sp̄alis. si. n. fieret̄ econuerlo qz p̄mo poneret̄ d̄ria sp̄alis. r̄ postea cōis nihil. cōstitueret̄ ex tali ordine. nā ex genere remoto r̄ d̄ria sp̄ali nihil cōstitueret̄. qz talis actus cuiusmodi est d̄ntia sp̄alis non est pp̄rius actus respondens tali potētie. v̄z. generi remoto. ex quo. n. ibi ponunt̄ plures d̄ntie supponit̄ q̄ genus acceptū sit remotus. qz si esset̄ pp̄imum sp̄ei sufficeret̄ vna d̄ntia. cū ergo ibi plures sunt d̄rie p̄us d̄stituit̄ genus pp̄inquū qd̄ est ex duobus. v̄z. ex genere tanq̄ ex potentia pp̄ria r̄ ex d̄ria cōi tanq̄ ex actu. pp̄rio. et vltin: o d̄stituit̄ tur spēs q̄ d̄stat ex genere pp̄inquo r̄ ex d̄ntia pp̄pria. si ergo p̄us poneret̄ d̄ria pp̄ria. r̄ postea cōis s̄m talē ordinem nō iungerent̄ duo adinuicē que cōstitueret̄ genus pp̄inquū nec q̄ d̄stitueret̄ spēm. ergo hoc p̄mum d̄cū qz omne cōpositū ex duobus est. probat̄ membra diffinitio/nis debere esse ordinate posita. vt tam genus pp̄inquum d̄stituat̄ ex pp̄riis duobus. v̄z. ex genere r̄ ex d̄ntia cōmuniōri: q̄z etiā species d̄stituit̄ur ex pp̄riis duobus vt ex genere pp̄inquo r̄ ex d̄ntia pp̄ria. Qd̄ vero subdit. q̄ aial māfuetū est vnū aliqd̄ ē expositio poris dicti q̄tū ad alterā partē. v̄z. q̄ ex aiali r̄ māfuetū. i. ex genere r̄ d̄ntia cōi

fit vnū aliud. i. gen⁹ pp̄inquū qd̄ nō fieret̄ si nō d̄iugeret̄ p̄us generi d̄ria cōis q̄ sp̄alis. Qd̄ v̄o 3° subdit q̄ itez qz b̄. i. ex aiali mansuetū r̄ d̄ria. i. bipede est hō. est expositio poris dicti q̄tū ad alterā partē. v̄z. q̄ cū d̄stituit̄ ē genus pp̄inquū ex ḡne remoto r̄ ex d̄ntia cōi. postea ex b̄. i. ex tali ḡne pp̄inquo. r̄ d̄ntia pp̄ria ē d̄stituit̄ hō vel qd̄cūq̄ aliud qd̄ sit vnū r̄ q̄ sit diffiniēdū. qd̄ nō esset̄: si nō ponerent̄ ordinate pres diffōnis. pp̄ qd̄ signāter loquit̄ cū d̄icit. r̄ iterū qz nō sunt nisi due cāe q̄re ponēde sunt ordinate diffōnis partes. quartū vna est vt ex genere r̄ differentia cōmuni d̄stituat̄ genus pp̄inquū. alia cā est vt ex genere pp̄inquo r̄ ex differentia pp̄ria d̄stituat̄ spēs. p̄mū ḡ d̄cū qz omne ex duobus est deseruit̄ ad vtrāq̄ cām. 2° vero d̄cū qz aial mansuetū est vnū aliqd̄ deseruit̄ ad hāc cām. vt p̄mo d̄stituat̄ genus pp̄inquū. tertium vero d̄cū qz ex hoc. i. ex genere pp̄inquo r̄ d̄ntia pp̄ria est homo vel qd̄ cuiq̄ aliud qd̄ sit diffiniēdū deseruit̄ ad alterā cām. v̄z. vt ex d̄stituto p̄us genere pp̄inquo. ex hoc. i. genere pp̄inquo r̄ differentia pp̄ria d̄stituat̄ spēs. ¶ Deinde cus dicit. ¶ Ampli⁹ ad nihil relinquēdū in eo qd̄ qd̄ ē sic solūm d̄tingit. cū. n. p̄rimuz accipiat̄ genus si quidē inferiorū aliquā diuisionē accipiat̄: nō ic̄det eē in hoc: vt nō oē aial aut totū p̄natū est: aut diuisūz p̄nis. s̄ p̄natū aial ē oē. hūius. n. d̄ria hec est. pp̄ria ḡr d̄ria ē aialis in q̄z oē aial ic̄dit. Sili⁹ aut̄ est r̄ in vnoquoq̄z alioz: r̄ i bis q̄ extra gen⁹ r̄ q̄ sub sp̄is sunt: vt in aue in q̄ ē ois auis. r̄ pisce in quo est ois piscis. sic qd̄ igitur ambulās est qd̄ est scire q̄n̄ nihil relictū est. aliter aut̄ relinquere necesse est r̄ nō scire.

¶ Dat̄ tertiā vtilitatē. v̄z. q̄ vtile est p̄ diuisionē via collectiua accipere diffōnem si accipiamus oia nihil relinquētes de p̄tinentibus ad ipsam diffōnem. qd̄ quō possit fieri r̄ quō hoc valeat̄ declarari in l̄ra. d. q̄. ¶ Amplius ad nihil relinquēdū in eo qd̄ qd̄ est cōtingit̄ su. via diuisiua (solū mō sic). i. sicut nūc dicemus. ideo subdit. q̄ (cum. n. accipiat̄ p̄mū genus si quidē accipiat̄ aliquā diuisionem inferiorū nō incidet̄) omne. n. totū genus (in hoc. i. in membra illius diuisionis. q. d. q̄ hoc mō possumus cognoscere q̄n̄ genus diuisum est per differentias debitas vel d̄ntias generis inferioris. qz si diuidat̄ genus aliqd̄ nō p̄ d̄ntias suas. s̄z p̄ d̄ntias generis inferioris. tūc omne. i. totū tale genus nō ic̄det. i. nō etiā biē p̄tales d̄ntias. tales. n. d̄rie nō capiēt̄ totū genus. vel totū genus nō incidet̄ in hoc. i. nō capiēt̄ a talibus differentijs. r̄ ponit̄ exēplū. d. (vt non omne aial aut totū p̄natū aut diuisum p̄nis) vocat̄ aut̄ aial totū p̄natū qd̄ h̄z totā alā q̄ si vna p̄nam vt apparet̄ in vesperiliōe. aial at̄ diuisūz p̄nis d̄r q̄n̄ h̄z alā q̄ sunt multe p̄ne. he ḡ d̄rie totū p̄natū r̄ diuisum p̄nis nō sunt d̄rie aialis. sed sunt d̄rie generis inferioris. vt aialis p̄nati. ideo q̄ non omne aial aut sup. diuidit̄ sufficienter q̄ est totū p̄natū aut diuisum p̄nis (s̄z omne aial p̄natū) r̄ subdit q̄ (hec. n. est d̄ria h̄⁹). i. hec differentia totū p̄natū vel diuisum p̄nis est differentia hūius animalis. v̄z. aialis p̄nati nō aialis simplr. r̄ subdit. q̄ (p̄ma aut̄). i. imediata (d̄ria aialis est in q̄ incidit̄ omne aial. r̄ subdit. q̄ (sili⁹ aut̄ est r̄ in vnoquoq̄z alioz) q̄ ille sunt per se r̄ imediata d̄rie aialis p̄nati vel aialis gressibilis vel cuiuslibet̄ alterius aialis q̄ sufficienter diuidunt totum r̄ in quas totum sufficienter cadit. r̄ subdit. q̄ (in his que sunt extra genus. r̄ q̄ sub sp̄is sunt). q. d. q̄ hec regula. v̄z. r̄ in differentijs que sunt extra genus aialis r̄ in

differētis que sunt sub ipsi. i. i. differētis subalternatis
 su. huic generi qd est aial (vt in aue illa). i. ē dīa pma z
 imediata (in quā). i. dīam su. cū sua opposita (ois auis)
 i. icidit (z in pīce in quē ois pīcis) sic ē in lapide qui est
 extra genus aialis in quē ois lapis ē. z subdit. q. (sic qui
 dē ambulās). i. sic pges p dīas pmas z imedias (est)
 i. attingit (scire qd est). i. quiditatē rei (qm̄ nihil relictum
 est) de pīnētīb⁹ ad qditatē (alr aut) su. incidēdo (neces
 se est relinquere z nō scire) su. totū qd pīnet ad qditatē.
 ¶ Notandū aut regulā datā in hoc p̄sistere q. si diuida
 mus aial p dīas pmas. vtputa p pēnatū z non pēnatū si
 iste sunt dīe pme. z postea nō pennatū per suas dīas p
 mas. vtputa per gressibile. z reptile. z postea gressibile per
 ligo dīas pmas. vtputa p bipes z multipes. sic faciendo
 veniemus ad vltimā dīam hoīs z colligemus oīa q̄ pī
 nent ad qditatē hoīs. z qd dīctū est de hoīe veritatem hz
 de quolibz alio. sic enim pcedēdo p dīas pmas nihil re
 linquitur de pīnētīb⁹ ad qditatē. pcedēdo aut alr ne
 cesse esset errare z relinquere. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Nihil alit oportet diffinientem z diuidentem
 omnia scire que sunt.

¶ Postq̄ declarauit quō accipienda sit diffō vt sit vtilis.
 In parte ista vt dicebatur declarat quō talis acceptio sit
 polis. voluerūt. n. qdā q. ipole eēt diffinire aliquid. qz vt
 dicebant hoc fieri nō posset nisi sciremus oīa suenientia
 cū eo qd dī diffiniri. z oīa dīa. z qz vt dicebāt hoc est im
 pole. ideo impole erat accipe aliquid p diffōnez. Tria ḡ fa
 cit pbs qz p̄ excludit hunc errorem. z^o narrat opinionē sic
 errantiū. 3° ostendit q. diffinientē nō oīa scire. z q. nō est
 impole per diffōnem aliquid accipe. z^o ibi. (Et tñ gdam)
 3° ibi. (Prīmū qdē igit) Dicit ḡ q. (nihil aut oīa diuidē
 tem z diffinietē scire oīa q̄ sunt). q. d. q. accipe aliquid via
 diuisiua p diffōnem nō dī iudicari eē impole ex eo q. hoc
 posito oportet diuidentē z diffinientē scire oīa que sūt.
 qz pōt aliquis diuidere z diuidendo diffinire absqz eo q.
 sciat omnia entia. Deinde cum dicit.

¶ Et tñ impole qdā dicit esse dīas cognosce
 re q̄ sūt ad vniq̄dōz: nō cognoscētē vniq̄dōz
 sine dīis nō eē vniq̄dōz scire: a quo nō differt
 idē esse huic a quo aut dīr aliter ab hoc.

¶ Narrat opinionē vel errorem hoc opinantiū. d. q. (z tñ
 dicunt quidā impole eē cognoscere dīam vel dīas que
 sunt ad vniq̄dōz nō cognoscētē vniq̄dōz). q. d. q. si volu
 mus aliquid diffinire oīa q. diffiniamus ipm p dīas p q̄s
 differt ab vnoquoqz. z qz tales dīas nō attingit scire nisi
 cognito vnoquoqz. cum impole sit vniq̄dōz cognoscere
 impole est aliquid diffinire. id subdit. q. (sine dīis. n. vni
 qdōz). i. ad vniq̄dōz nō est (scire) su. p diffinitionē: cuius
 rō est qz (a quo. n. differt) oīa su. (esse aliter ab hoc) cuius ḡ
 nō attingit scire aliquid p diffōnem nisi sciam⁹ cū qd⁹ con
 tingit. z cum quibz differt cūis est q. attingat aliquid sic scire
 nisi scuerim⁹ dīas q̄s hz tale diffinitū ad vniq̄dōz. z p
 cūis nisi scuerim⁹ oīa: qdē impole. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Prīmū qdē igit hoc factū ē. nō. n. scōz oīum
 dīas aliter est. multe enim sunt dīe in eisdem
 spē: s; nō scōz substātiāz neqz per se.

¶ Ostendit quō diffinientē z diuidentē nō oīa scire oīa. z
 per cūis q. pole sit aliquid diffinire. Circa qd tria facit. qz
 primo ostendit q. non necesse est oīa scire. z^o ex hoc p̄du
 dit q. polis sit ars diffinienti. z q. pole sit nos pergere in
 diffōnem substātiē. 3° r̄ndet cuidā tacite qōni. secūda ibi
 (Manifestū est. n. qm̄) tertia ibi (Omne aut incidere).

Circa primū duo facit. fm̄ q. duplī pbat intēti. ibi (po
 stea tñ accipiant) Dicit ḡ q. (primū qdēz igit hoc fallum
 est) q. oporteat diffinientem z diuidentem oīa scire. cuius
 rō est qz (non. n. fm̄ oēm dīam) ipm diffinibile (est alte
 rum) su. essentialr ab alio. vnde subdit. q. (multe. n. sunt
 dīe in eadē spē. sed nō fm̄ subam nec per se). ¶ Notan
 dum aut vim rōnis huius in hoc p̄sistere q. dīe q̄ ingre
 diunt diffōnem sunt ille p quas diffinitū est alterū z di
 uerlum fm̄ subam. z qz nō fm̄ oēs dīas diffinitū est alter
 um fm̄ subam imo multe sunt dīe accidētales. vtputa
 dīe q̄ sunt in eadē spē. ergo nō oīa q. diffinies cognoscat
 oīa. qz saltem nō oīa q. cognoscat illa q̄ faciunt dīam ac
 cidētalē in diffinito. qz per tales dīas nō est diffinitio: dif
 finiens. n. hōiem non oīa q. cognoscat oīa p̄cularia ipsi⁹
 hominis qz nō oīa q. cognoscat omnes differētias accidē
 tales ipsius hominis. per quas differunt p̄cularia z indi
 uidua. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Postea enī accipiant opposita z fm̄ dīas
 z cū oē icidit hinc aut inde z accipiat in altero
 z q̄re esse z hoc cognoscat. nihil. n. differt scire
 aut nescire in quibusqz p̄dicant de alijs dīe.

¶ Adducit secūda rōnem. qz diffinientē hōies nō solū oīa
 scire oīa p̄cularia eius q̄ differūt p dīas accidētales. s; ē
 non oīa scire oēs spē alias a quibus differt hō per dīas eēn
 tiales. id aut q. (postea cū accipiant opposita). i. dīe op
 posite (z fm̄ talē dīam) opposita simul cū dīa alia (cū
 omne). i. cū totū genus (incidit hinc aut inde). i. cū acci
 piunt tales dīe oppositē q. capiūt oē. i. totū genus: vt q.
 omne. i. totū genus incidit aut hinc. i. in vñā pte dīe. aut
 inde. i. in aliā. cū ergo ita sit (z accipiat in altero) su. mem
 bro diuisionis (qd̄ querit esse). i. qd̄ dī diffiniri (z cogno
 scat hoc). i. illud mēbrū diuisionis siue illā dīas diuidē
 tem (nihil differt scire aut nō scire ea in quibus vt in quibz
 cūqz p̄dicant dīe de alijs) vt si volo diffinire hōies z di
 uido aial p gressibile z volatile: si iste sunt bone dīe suffi
 cit cognoscere hoc siue hāc dīam. i. gressibile. z q. hō quē
 quero diffinire sit sub gressibili. z dīas aut oppositis vt de
 differētis q̄ p̄dicant de alijs. vt de volatilibz nihil refert
 scire vel nō scire quot sunt dīe volatiliū. z quō distinguū
 tur volatilia. ¶ Dubitaret forte aliqz. vtrū diffinientē oīa
 scire oīa. ¶ Dōm q. duplex est scire positīue z negatiue.
 Rursus positīue duplī. in gnāli z spāli. diffinientē aut oīa
 oīa scire aliquo mō vel positīue vel negatiue vel in gnāli
 vel in spāli. naz ex eo q. scio hominē esse aial rōnale quo
 dāmō in generali z negatiue. sic z in gnāli z negatiue ego
 scio oīa alia. nam sicut sciēdo q. oē aial rōnale est hō. ita
 in quadā generalitate scio oīa alia saltem negatiue. z scio
 q. qd̄ non est aial rōnale nō est hō. Rursus in quadāz
 generalitate scio oēs spē aialis ē positīue. qz sciens diui
 dere aial p rōnale z irrōnale oīa q. sciat ip̄s aial z q. sciat
 ipm irrōnale s; sciens ipsum aial scit omnes spē aia
 lis nō fm̄ se z in p̄pria forma. s; inquātū sunt aialia z sci
 ens qdē irrōnale scit oīa irrōnabilia nō fm̄ se z in p̄pria
 forma. s; inquātū irrōnabilia. s; hoc mō scire oīa nō est in
 cōueniēs. polis est ḡ ars diffinienti. z pole est via diuisiua
 colligere diffōnem alitū. qz nō oīa sic diuidētē z diffinietē
 scire oīa fm̄ se z in p̄pria forma. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Manifestū est. n. qm̄ si sic vadens veniat in
 hoc: quorum nō amplius est differentia babe
 bit rationem substantie.

¶ Ex his que dixerat claudit q. sit pole accipere d aliquo
 diffōnez sube. d. (Manifestū est. n. qm̄ si sic vadens). i.
 si isto mō pcedens p dīas imedias (veniat in hoc). i.

Posteriorum.

In tales dñas (quoz) .i. qz dñaz (nō amplī est dñia vltērioz vt qñ nō trigit vltēri pcedere p dñas eēntiales.) qñ ad hoc deuentū erit (hēbit rōnez sube) .i. ille sic pcedēs hēbit eēntiale diffōnē rei. cū g̃ sit pole semp sic pcedere p dñas imēdiatas. vt q̃ p̃mo diuidat aial p pēnatū z nō pēnatū. s; hec sūt imēdiatē dñie aialis. z postea diuidat aial nō pēnatū p gressibile z reptile. sed he sūt imēdiatē dñie aialis nō pēnatū. cū g̃ sic pcedēdo p tales dñas imēdiatas pole est deuenire ad aliq̃s dñas vltra q̃s non est amplius descēdere in vltēriozē dñiaz polis est ars diffiniēdi. z pole est aliqd diffimire. ¶ Deinde cum dicit.

Omne autē incidere in diuisionē si sint opposita quibus nihil interest nō est petitio. necesse enī est in altero ipsoz esse: si qd illius dñia est.

Respondet cuidā tacite qōni. posset. n. aliqs credere q̃ qlibet vtens diuisione ad diffiniēdū aliqd indigeret petere q̃ totū diuisum euacuaret sufficiēter p dñas diuidētes. ad hoc respondet p̃hs q̃ nō oz q̃ hoc petatur vel supponatur. nam si accipiant dñie pprie generis. z ille sint ep̃posite. non opz q̃ hic petat. qz hoc de necessitate sequitur q̃ totū tale genus incidat in tales dñas. iō ait q̃ (q̃ autē) .i. totum genus diuisum (incidere in diuisione) .i. in differentias diuidētes (si sint opposita) h̃s diuidentia. siue h̃s dñie diuidētes (q̃bus) .i. inter q̃s (nihil interest) .i. nullum ē mediū respectu generis. si ergo tales differentie sint opposite z imēdiatē se habeāt ad genus (non est petitio) aliqui textus habent non est repetitio. sed falsa est lra. vt p̃ ex alia translatione. nō est ergo petitio. i. non oz petere q̃ totū genus incidat iter tales dñas diuidētes. ideo subdit. q̃ (necesse est. n. omne) .i. totum genus diuisus (esse in altero ipsoz) diuidētū su. cum suo opposito: altera autē dñia diuidens cum sua opposita euacuat totum genus. z subdit (siq̃dem illius est dñia) .i. si talis dñia accepta sit dñia ppria illius generis qd diuidit. ¶ Notandū autē q̃ ex ipso modo accipiēdi dñias pōt patere vtrū sint dñie totius generis vel nō. nam si accipiant tales dñie cuiusmodi sunt gressibile z reptile accipientur solūz dñie animalis terrestres. nam aialia terrestria quedā gradiuntur. que dam reptāt. sic ēt h̃e dñie vt totū pennatū z diuisum pennis non sunt dñie aialis simplr. s; aialis pennati. sed si acciperent differentie opposite. vt gressibile z non gressibile. vel pennatū z nō pennatū tales dñie euacuarent totūz aial. ideo signanter p̃hs dixit q̃ acciperent dñie opposite.

¶ Dubitaret forte aliqs. vtrū requiratur alia dñitio p̃ter hāc dñitionē. v; q̃ accipiant dñie opposite ad hoc q̃ euacuent totum genus. z videt q̃ nō. qz opposita sufficiēter cōprehendunt totū. ¶ Dñm. q̃ nō sine cā p̃hs postq̃ dixerat q̃ acciperent dñie opposite addidit q̃ tales dñie deberent esse imēdiatē. z q̃ deberēt esse illius generis quod diuidit per eas. vt si quis acciperet has dñas diuisus pennis z non diuisum pennis q̃uis sint opposite. nō tamē euacuarent totum aial. qz nō sunt dñie aialis simplr. sed aialis pennati. dñie g̃ accepte sic debēt esse opposite q̃ nō de terminentur ad aliqd tale aial. sicut diuisus pennis z nō diuisus determinant ad aial pennatū s; h̃s differentie debent esse aialis simplr vel cuiuscunqz alterius generis z sunt opposite z de necessitate euacuāt totum genus. nam dato q̃ altera differentia esset ipsius generis si altera differentia non acciperet opposita posset tñ tringere q̃ non euacuarent totūz genus. nam q̃uis volatilis possit eē differentia animalis. qz sufficiēter pōt diuidi aial p volatilis z nō volatilis. attamen si acciperet dñia nō opposita. vt puta. si acciperet h̃e dñie volatilis. z gressibile non sufficiēter euacuarent aial. non ergo sufficit accipere alterā

dñiam generis nisi accipiatur sua opposita. nec sufficit accipere dñiam cū sua opposita nisi dñia accepta sit dñia generis. Et qd obiciebatur q̃ opposita sufficiēter euacuarent qdlibet totū. Dicit oz q̃ oppositio in dñis semp accipiēda est cū determinatiōe. vt si diuidit aial p volatilis z nō volatilis tanq̃ per dñas pprias. ibi nō volatilis determinat solum ad genus aialis. hoc. n. mō non pōt dici q̃ lapis sit nō volatilis. qz dñia aialis tunc se extēderet vltra aial. sic ēt cū dicitur diuisum pennis. z nō diuisum pennis ibi nō diuisum pennis determinat solum ad volatilis aial. p̃ter qd tales dñie non sunt aialis simplr. ¶ Deinde cum dicit.

Ad pbādūz autē terminū p diuisionē: tria opz cōiecturari accipientē pdicātia in eo q̃ qd est. Et hec ordinare quid primuz: aut quid scdm. Et quoniam hec omnia sunt.

Postq̃ p̃hs dedit artem colligēdi diffōnē per vias diuisiūz z ostēdit quō h̃s ars sit vtilis z declarauit q̃ sit possibilis. In pte ista resumit h̃s artē z pbat eā esse sufficiēter. Circa qd tria facit. qz p̃sumit tria q̃ sunt diligēter attendēda in h̃s arte. z illa tria declarat. z ex his que dixerat pbat sufficiētiā artis. scda ibi (Est autē vnū) certia ibi (Manifestū est. n.) Dicit g̃ q̃ (ad pbādūz autē) vel vt h̃s alia trāslatio (ad cōstruēdū autē) su. diffōnē allicuius (p diuisionē) vel ad pbandum su. diffōnē cōstruēdū p diuisionē eē bonā tantū (tria oz dicuntur) z cōsiderare. v; aut (accipe pdicātia in eo qd qd est z ordinare hec) pdicātia (qd. i. p̃mū aut. i. qd z qñ hec sunt) sez tot z nō plura. tria g̃ sunt attendēda. q̃ accipiant pdicātia essentialia. q̃ accipiant ordinate. z q̃ accipiantur oia. ita q̃ nihil relinquat. in his. n. tribus stat tota ars colligēdi diffinitionē p diuisionem. p̃m. n. hec tria accipit vtilitas huius artis vt supra dicebatur. ¶ Deinde cum dicit.

Est autē hoz vnūz primū p id qd possumus: sic accidēs colligere: qm̃ est z p genus pbare.

Declarat qd dixerat. Circa qd tria facit. quia p̃ declarat quō tringat accipe ea q̃ sunt in eo qd qd sine pdicātia eēntialia. z declarat quō possumus ea accipe ordinate. z manifestat quō tringat accipe oia. scda ibi (Ordinate autē) certia ibi (Qm̃ autē hec oia) Dicit g̃ (Est autē vnūz hoz primū) hoz q̃ dicta sunt (p id qd possumus. sicut ad accidēs colligere qm̃ inest z p genus) .i. z p methodū de genere (pbare) pdicātia su. in eo qd qd. q. d. q̃ primū dictum est. v; accipe pdicātia in eo qd qd hoc mō. i. poterit fieri. qz sicut p methodū datā in libro thopicoz d̃ accidēs possumus pbare q̃ insunt z q̃ pdicant p accidēs. sic z per genus. i. per methodum datā ibi de genere possumus pbare que insunt essentialiter. z que pdicātur in eo qd quid. ¶ Deinde cum dicit.

Ordinate at̃ sicut est oportet: si primuz accipiat. hoc at̃ erit si primuz accipiat q̃ oib⁹ inheret. illi autē nō oia. necesse. n. aliqd esse h̃s. Accep̃to autē hoc itaz in inferiorib⁹ idē modus erit. scdm̃ autem alioz primuz erit z tertius habentium. Remoto enim qd est sursum continuum alioz primum erit. filii autem est z in alijs.

Declarat z m̃. v; quō cōtingat hec accipe ordinate. d. q̃ (Ordinate at̃ sic oz) su. pres diffōnis (si p̃mū accipiatur) su. qd est p̃mū z subdit. q̃ (hoc autē erit si p̃mū accipiatur q̃ oibus inheret illi autē nō oia) .q. d. q̃ illud qd est p̃mū z illud p̃s accipiēdū iter pres diffōnis qd inest z qd pdicāt de oibus vel vt habet alia trāslatio. qd assequitur

id est ens ad oia. oia aut alia non. i. nulla alia sunt ens ad ipm. r subdit. q. (necesse est aliqd ee hys). i. ee iter ptes diffonis oz aliqd ee hys qd pdicet d alyz r sic ens ad alia. s. no alia ad ipm. r subdit. q. (accepto aut h ia iferiorib? ide modus est). q. d. q. sicut illud in diffone dz poni pmu qd est ens ad oia. ita ide modus erit in inferiorib?. qz accipiet scdo qd est ens ad oia alia excepto p accipit tertiu qd est pmu hntiu se pnter. id est q. (z^m aut erit alioz pmi mu. r tertiu erit) fm pmu (hntiu) se su. c. n. r. i. reliquoz. sic ergo pcededo semp accipiedo magiscōmune accipie mus ordinate totaz diffonem. id est q. (remoto. n. qd est sursum). i. remoto supiori qd fuit p^o diuisum (trinuū). i. qd est pximu illi (erit pmu alioz. s. r aut est r i alyz) qz trinuu r pximu erit scdo pmu reliquoz. sic g pceden do oēs ptes diffonis accipient fm ordine suū. ¶ Notan du aut q. illud est pns a quo nō uertit ens. illud g quod pdicat de alyz r qd sequit ad alia. r nō ecduerfo illd est prius alioz. hoc g mō poterimus scire de oibus partibus diffinitionis qd sit por r que posterior. r hoc mō poterim? totam diffonem ordinare. ¶ Deinde cum dicit.

Qd autē oia hec sunt manifestuz est ex eo qd recipimus primū s3 diuisione. qm oē aut hoc aut hoc. Est autē hoc r iteruz totius differen tia a toto nihil differre specie amplius hoc.

¶ Declarat tertiu quo possunt accipi oia diffinitia. vt ni bil relinuat. d. (Quā aut hec oia sunt manifestuz est ex hoc qd accipimus pmu fm diuisione. qm omne est aut h aut aliud) r subdit. q. (est aut. r hoc iterū) sup. diuidere. r su. illud itez vsqz ad dñam totius. r subdit. q. (dñia toti? hoc amplius a toto nihil differre specie) su. pōt. ¶ Notā dum aut tale esse hoc documētū qd si accipiat qd est pri mum r qd se hz vt genus. r illud diuidat p talia q. omne. i. totū incidat in hoc diuidentiu r in aliud. i. si tale genus primū acceptū diuidat p imediata r iterū hoc diuidentiu su. diuidatur p imediata sic pcedendo nihil reliquemus. sed deueniemus vsqz ad dñam totius que est dñia speci fica. hec aut dñia totius nō pōt amplius differre spē a to to diffinito. qz uertet cū ipso diffinito. talis ergo differe tia non differt spē a diffinito. i. non pdicabitur de aliquo quod differat spē a diffinito. nō. n. predicabit nisi b idiui dnis illius spē. declaratiuz est g quo modo possint accipi predicata essentialia. r quo possint accipi talia ordinate. r quo possint accipi oia. ppter qd declarata ē tota ars col ligendū diffinitionez via diuisiua. ¶ Dubitaret forte ali qs. vtrū via diuisiua sit vtilis ad oia ista. ¶ Ddm. q. via diuisiua habent p se ptes entis que sunt decē pdicamen ta. qz vt pz ex. 5. meth. ens p se diuidit in figuras predica mētoz. diuisio aut pdicamētoz nos regulat ad cognō scendū que sunt eēntialia oibus q sunt in quocūqz pre dicamēto. nā vt supra dicebat per cōia oib? que sunt pro pria generi generalissimo r toti predicamēto inuestigare possumus que sunt essentialia cuius existenti in illo predi camento. via g diuisiua nos iuuat ad accipiendū predica mēta essentialia. Rurſus via diuisiua nos iuuat ad acci piendum talia ordinate. nā via diuisiua pcedimus a ma gis cōi ad minus cōmune. r sic deinceps. r hoc modo de bent ordinari ptes diffinitionis. qz prius dz poni quod est cōius respectu oium partiu. r postea quod est cōmuniuz respectu alioz. r sic deinceps. 3° via diuisiua nos iuuat ad accipiendū oia qz dz accipe aliquod pmū qd p se se beat vt genus. si ergo illud diuidatur per dñas pimas vtru ta. aial per pennatū r non pennatus si be sunt dñe propi me aialis. r itez si aial non pennatus per pimas sic pro ccedēdo nihil relinquemus. s3 accipiemus oia accipiēda

vsqz ad dñam totius que est dñia vltima. r specifica. vti lis est g via diuisiua ad oia ista. ppter qd pbs supra cū de terminant de vtilitate huius artis. vt cū dixit diuisiōes fm dñas esse vtilis de omnibus his tribus est executus. ¶ Uterius dubitaret forte aliqs. qz vt falsum esse docu mentū a pbo datū de ordine partiu diffonū. vs. q. pus dz accipi id qd pdicat de oibus alyz vel vt hz alia trāslatio quod assequit sine qd cōsequit oia alia. r postea aliud qd est ens ad oia reliqua. r sic deinceps. nam pōt contingere qd aliqua posita in diffinitione sic se habeant q neutrum erit psequens ad aliud. qz possunt se habere sicut excedē tia r excessa. naz nō valet. impar g primus. nec valet. pri mus ergo impar. vt patuit i diffinitioe trinitatis. ¶ Ddz qz vt supra diximus pbs dedit duplicē artem diffiniēdi. vnam que est bona simpliciter. vt quando gradatim de scenditur diuidendo genus per differentias imediatas. r postea alterū diuidentiu per imediatas vsqz ad differē tiam specificā r in colligēdo sic diffinitionem nulla erūt ibique se habeant vt excedentia r excessa. immo gradati m se habeant partes diffinitionis. quia primum diuisum erit cōmuniuz oibus. 2° diuisum erit cōius reliquis. r sic deinceps. r fm hūc modū loquitur hic pbs. argumētū aut arguebat alia via. que nō est bona simplr. sed in cāu. qñ. i. ignorat dñia. ppra qz pnt accipi loco dñe pprie ali qua plura quoqz qdlibet se hz in plus r totuz in eque. vt si scimus qd trinitas est in genere numeri. r nescim? dñam pprā que simul cum numero pstituat trinitatem accipi mus hec duo loco dñe ppe. vs. ipar. r vtroubiqz pmū quo rum qdlibet est in plus qz trinitas. r ambo simul iuncta coequantur trinitati. ¶ Deinde cum dicit.

Manifestuz. n. ē: qm neqz plus apponit. oia enī q sunt i eo qd qd ē accipiunt hoz neqz dñi cit nihil. aut. n. gen? aut dñia vtiqz eēt: gen? qd ē igit r primū r cuz dñis p^o acceptū ē: dñe enī oēs pntent. nō. n. ampli? sunt vltia. spē. n. differret vltimus. hoc at est bēm non differre.

¶ Quidit hys artē ee sufficientez qz nihil cōtinet superfluum neqz min? id est q. (Manifestū est. n. qm neqz plus apponit) vel vt hnt aliq textus. q. (nunqz plus apponit). i. nihil accipit ibi superfluum cuius est cā qz oia enī hoz). i. de numero hoz sic acceptoz (accipiunt) vt vt hz alia lra sunt accepta (in eo qd qd) patet ergo per primū documē tum qd debet accipi predicatia in eo qd qd. qz nihil tale ē superfluum. ideo ex hoc habetur qd ars data docet accipe re nihil superfluum. r subdit (nec deficit nihil). i. ars da ta nō solū est supflua. sed etiā non est defectiua. r subdit. q. (aut gen? n. aut dñia eēt) r si partes datā accipet diffi? defectiua vel esset genus quod ibi deficeret vel dñia r subdit. q. (genus igitur primū cuz differētuz acceptis est pus). q. d. q. p 2^m documētū pz qd debet oia accipi ordina te vt qd pus dz accipi genus cū pōribus differētuz ppter tale documētuz nō pōt ibi deficere genus cum illud sit primuz qd accipit. si. n. hoc nō esset acceptū nihil esset ac ceptū. r subdit. q. (dñe aut pntent oēs). i. nō pōt ibi de ficere aliqua dñia. cuius rō est. qz (nō. n. vltima sunt am plius) su. (spē) diuisibilia. q. d. q. p tertiu documētū pz qd sp dz fieri diuisio p dñas imediatas quotsqz deueniat ad dñam vltimā. istud tertiu documētū facit vt nihil re linquat. qz vltra vltimā dñiaz nō ē vltior pccus p dif ferentias eēntiales. r id est q. (vltima ampli? nō sūt spē) su. diuisibilia. r subdit q. (differt aut vltimum). i. differt vltimus vt hz alia trāslatio (hoc aut dñm est prius non differre). q. d. q. si vltima dñia posset diuidi p dñas spē

difficilis. tunc h^o d^oria ultima differret sp^e a diffinitio. i. reperiretur in aliquo qd non esset in eade specie cum diffinitio qd negatiu est supra. ¶ Notandum aut qd non debent poni in diffone nisi d^orie essentielles. z qz vltra d^oriam specificam non est diuisio per d^orias eⁿtiales ars illa que docet colligere d^orias vsqz ad d^oriam specificam docet colligere oes d^orias z nullam relinquit. ars g^o data p^o primu documetu nihil accipit superfluu. qz oia q^o accipit sunt essentialia z in eo qd qd. per scdm documetu non potest deficere in acceptatione generis. per tertiu aut documetu non deficit in accipiendo differentias. est ergo ars sufficiens nihil p^otinens superfluum neqz minus.

Aerere antez oz z intendente in similia in d^oria. primu qdes oia idez babeat. postea itez in alteris. q^o in eode qdes g^one sunt cuz illis. Sic aute ipsi qde idē sp^e illoz aute alteri. cum ait in his accipiant: qd oia idem z in alijs s^ol^o. In acceptis itez s^ol^o intendenduz est. si idez sit quousqz in vnaz veniat rōnez. hec. n. erit diffinitio. si vero non vadit in vnā: s^oz i duas vel in plures manifestuz est qd non utiqz vnum aliq^o quod queritur: sed plura.

¶ Postq^o p^ohs dedit artem diffiniendi que magis cōpetit ipsis subiectis vel ipsis substantijs cuiusmodi est diffinitio constans ex genere z differentijs. In parte ista docet accipere diffones magis cōpetente ipsis passionibus que non sufficit qd fiat p^ogenus z d^orias. s^oz oz qd fiat p^o cam quā h^oz in subo. vel oz qd fiat p^o ipm subm. cū g^o volum^o diffinire aliquā passionē debem^o videre ea in qb^o h^oz eē illa passio quō pueniant z quō differant z ex puenientijs z differentijs poterimus formare vnā rōnez passionis quesite: dum tamen quesita passio habeat rōnem vnaz. imo hec methodus z hec ars docebit nos cognoscere vtrum passio diffiniēda hēat rōez vnā. z q^o sit illa vna rō. Tria g^o facit. q^o p^o dat h^oz artē. z qd dixerat declarat p^o exēpluz. z^o artem datā ostēdit esse bonā z pueniētez. z^o ibi (Ut dico si querat) z^o ibi (Semp. n. est oēs.) Dicit g^o q^o (q^o rere at) i. querentē su. diffōne passionis (oz intendente) i. esse z in silia z in d^oria. primuz qdem q^o vnum qdem oia hnt. postea itez oz intendere in alijs que sunt in eode genere subycibile cū illis) z subdit. (sunt at ipsis) i. subypsis (qdem idem sp^e. illoz aut) i. ab illis (alteri) i. sunt diuisi si sp^e. z subdit (cū aut) su. sic factū est (in his accipiat qd oia habent idem z in alijs s^ol^o) su. querēdu est qd oia habent idem. Et subdit q^o (in acceptis) sup. vtriusqz tam in istis q^o in illis (s^ol^o est iterū intendendū si idem sunt) oia (quousqz utiqz veniant in vnaz rōnem) z subdit q^o (hec enim) vna rō (erit diffō) su. passionis q^osite. Et subdit q^o (si vero non vadit in vnā. s^oz in duas aut in plures) rōnes (manifestū est vtriusqz qd querit) diffiniendum (non est vnum aliqd) i. aliqua vna passio (s^oz plura) i. sed plures passiones. quo aut sit itelligendū hec ars siue hec methodus data statim patebit. ¶ Deinde cum dicit.

¶ **A**t dico si qd est magnanimitas q^orim^o: itendenduz est in quosdā magnanimos quos scimus qd hnt vnuz oēs in quā h^oz sunt vt alcibiades magnanim^o: aut achilles: aut ayax. qd vnū oēs non tolerare iniuriā. hic qdē. n. dimicauit. ille non insaniuit. hic aut interfecit seipsum.

¶ **D**ecarat artē datā per exempla. Propter hoc scienduz artem datā in hoc consistere qd si volum^o diffinire aliquā passionē. vputa si volumus diffinire magnanimitatē debemus intēdere in aliq^o silia z in aliq^o d^oria. qz aliqui sunt vno silii mō magnanimi. aliq^o vero alio mō z differēti. vt puta alcibiades. achilles. z ayax fuerunt magnanimi. qz non potuerūt tolerare iniurias. Lysander z Socrates fuerunt magnanimi. qz non curauerūt de fortunis z de infortunijs. ad diffiniēdu g^o hanc passionē debemus videre qd oia. i. quid oēs bi. vs. alcibiades z achilles z ayax habent idem z itez in alijs. vt in Socrate z in Lysandro qm^o sūt in eode genere subycibili cū illis. i. qz sūt subiecti magnanimitati sicut z illi. debem^o g^o videre z i istis alijs qui hnt idē. naz p^omi hnt qz non sufferūt. scōi hnt q^o non curant. non sufferre aut z oia patiēter sufferre vident oino opposita. primi g^o sunt qdem sibypsis idē sp^e. qz cuilibet cōpetit non sufferre sed illoz aut. i. ab illis alijs sunt alteri. i. sunt multum diuersi cuz primis cōpetat nihil sufferre. alij sic sūt magnanimi q^o oia sufferunt z nihil curant. cum autē sic factū est. z in his qd accipiant quid habent idē z in alijs vt in socrate z lysandro s^ol^o acceptū est qd habent idem. tunc in acceptis. i. in oibus tam in istis q^o in illis. s^ol^o itez intendendū est z si sunt idē z si tā isti q^o illi hnt vnum ali quid z ex oibus possumus in vnā rōnem venire tunc illa vna rō erit diffinitio magnanimitatis z magnanimitas erit vna passio. i. vnus sp^e. q^o si non p^otingit oia reduci in vnā rōnez: tūc magnanimitas vel quousqz alia passio q^o querit diffiniēda non est vnum aliqd nec est vna passio. non est vni^o sp^e. hec est g^o ars data ad diffiniēdu quācuqz passionē. hāc g^o artē sic declarat p^o exēpla. qz p^o exēplificat de quibsdā magnanimis q^o non potuerūt sufferre iniurias. scōo exēplificat d^o quibsdā alijs magnanimis. q^o oia sufferrebant z de nullo curabāt. z docet quō ex his debeat accipi rō passionis q^osite ibi (Silt aut z in alijs) dicit g^o (vt dico) i. expono me (si q^orat) vel (si q^oramus qd est magnanimitas intēdēdu in quosdā magnanimos quos scim^o) esse magnanimos intēdendū. i. (inq^ostū sunt hnt) i. in q^o tū sūt magnanimi (qd vnū hnt oēs vt alcibiades magnanimus. vt achilles z ayax. oēs qdē) hnt sup. (hoc vnu non tolerare iniuriā. hic. n.) i. alcibiades ppter iniuriā quam nolebat sufferre (dimicauit) i. bellauit vel p^oliatus est (ille vero) i. achilles (insaniuit) i. tantā habuit indignationē de iniuria illata q^o vltus est in insanā (hic aut) i. ayax (interfecit seipm) non valēs. n. se vindicare de iniuria illata iniuriatus noluit vltari^o viuere. ¶ Deinde cuz dicit.

¶ **S**ilt in alijs vt lysandro z socrate si tā indifferentes p^ospitati z iprospitati. hec duo accipientes intēdo qd idez hnt. aut ipassibilitas q^o est circa fortunas. aut itolerātia iniuriāz. Si non nullū sit due spēs utiqz erit magnanimitatis.

¶ **E**xemplificat de alijs. d. (Silt at z in alteris) vel (itez n. z in alijs) su. itēdendū ē (vt i lysandro z i socrate. si tā indifferentes p^ospitati z iprospitati) i. q^o oia sufferrebant de nullo curabant. indifferentes se habebant ad fortuna z infortunia: p^ospitates z improspitate. hoc facto: dat artē accipiendi diffōnem passionis. d. q^o (hec duo accipientes intendendū est quid idem habent aut ipassibilitas aut non tolerantia siue intolerantia iniuriāz) itēdenduz est vtruz hec duo conueniant in aliqua vna rōne q^o si sic magnanimitas erit vnuz aliqd z illa vna rō erit diffinitio eius q^o si nihil est vnū tale magnanimitas non est vnū aliqd. iō subdit q^o (si vero nullū sit) i. nulla sit vna ratio in qua conueniant p^odicata duo (due utiqz erunt spēs ma

magnanimitatis. ¶ Dubitaret forte aliq̄s de supiorz litte-
 ra. quō possit attingere q̄ vna ⁊ eadē passio sit in aliquibus
 que sunt eiusdem generis ⁊ sint ad se inuicem alteri sp̄i.
 ¶ Dōm. q̄ si acciperet subm passioni fm q̄ illi passioni
 subicit. semp vni passioni respōderet vnum subz. sed qz
 aliq̄n accipit subm passionis. nō fm oīno debitam rōnē.
 sō attingit q̄ eiusdē passionis accipiat alterū ⁊ altez sub
 iectū. vt magnanimitatis accipiet subz. nō tolerans qdē
 q̄tum ad eos q̄ nō potuerūt sufferre iniurias. tolerans at
 q̄tum ad eos q̄ oīa equo aīo tolerabāt. tolerans aut ⁊ nō
 tolerans possunt eē in eodē genere. s̄z nō possunt eē in ea-
 dem sp̄i. nō tolerantes igit̄ sunt sibiipsis idē sp̄i. s̄z illoz
 .i. ab illis qui tolerauerūt sunt alteri sp̄i. nō enīz hic loqui
 mur de sp̄i subaz fm se. nam tam tolerātes q̄z nō tolerā
 tes fuerūt hoīes. oēs. n. fuerūt eiusdē sp̄i. sed hic loquimur
 de sp̄i suboz in ordine ad magnanimitatē vel ad q̄cūq̄
 aliā passionē. nam alcibiades achilles ⁊ ayax habuerunt
 ordinē ad hanc passionē que est magnanimitas p̄ intole-
 rantia. ¶ Lyfander ⁊ socrates p̄ tolerantia. tolerantia autē
 ⁊ intolerantia nō sunt eiusdē sp̄i s̄z possunt eē eiusdē ge-
 neris. hoc ḡ mō eadē passio pōt cōpetere his q̄ sunt idem
 genere ⁊ alteri sp̄i. qz nō oīno p̄prie ⁊ directe acciperet il-
 lud fm qd̄ inest talis passio. s̄z si acciperet oīno p̄prie ⁊
 directe semp eiusdē passionis esset eadē rō. ¶ Ulterius
 forte dubitaret aliq̄s. vtrū tolerantia ⁊ intolerantia possint
 puenire in aliq̄ vna rōe. ¶ Dōz q̄ ex eadē rōne ⁊ ex ea-
 dem cā pōt attingere q̄ aliq̄s nō possit tolerare. ⁊ q̄ aliq̄s
 possit oīa tolerare. pōt enīz vtrūq̄z eoz attingere ex eadez
 cā. qz iudicat se dignū magis. q̄ enim iudicat se dignū ma-
 gis cū despiciat nimis indignat. iō nō pōt iniurias tolera-
 re. sed posset se aliquis adeo iudicare dignū magis q̄ to-
 tum honozē mūdi nihil reputaret. p̄pter qd̄ dñs esset q̄
 si totū pderet de nullo curaret. ex eadē ḡ cā pōt attingere
 q̄ aliq̄s nihil toleret ⁊ q̄ aliq̄s de nullo curet. ¶ Aduertē
 dum tñ q̄ s̄z ex eadē rōne ⁊ eadē cā possit attingere hoc ⁊
 illud. tñ q̄ sunt sic ⁊ sic magnanimi nō sunt eodē mō nec
 pari mō magnanimi. est aut magnanimitas hec ⁊ illa ea-
 dem sp̄i s̄z nō eqliiter participata a suis subis. naz multoz
 magis fuit magnanimus socrates q̄ de nullo curauit q̄
 achilles qui versus ē in insania nō valēs se vindicare. ille
 est. n. oīno magnanim⁹ q̄ nullū bonū exteri⁹ aliqd̄ appre-
 ciat. totū enīz gaudiū magnanimi ē de v̄tute ⁊ de iteriori
 bono. ⁊ iō equo aīo tolerat fortunā ⁊ infortunā. pp̄ qd̄ p̄z
 ponit in nō curare de exteri⁹ bono. fm. n. hāc fidē p̄fe-
 cit sum⁹. cū oīa abyiciam⁹. est ḡars p̄bi bona. qz statim oc-
 currūt nobis d̄ria respectu alicui⁹ passiois. ⁊ et aliq̄ silia
 respectu eiusdē passionis. v̄puta. aliquib⁹ competit aliq̄
 passio. q̄ oēs h̄nt tale qd̄. v̄puta nō tolerare. aliquibus autē
 alijs cōpetit alia passio q̄ oēs h̄nt aliud qd̄. v̄puta. tolera-
 re. ⁊ qz habētes vnā ⁊ eadē passionē alij inter se ueniūt.
 ⁊ ab alijs differunt. ex h̄z ueniētys ⁊ differētys manife-
 stus apparet vtrū sit reducere oīa talia in vnā rōnem.
 qd̄ si sic illa erit diffō illius passionis. vt si tolerare ⁊ non
 tolerare reducunt̄ in hāc vnā rōnem reputare se dignūz
 magis. hec erit diffō magnanimitatis. vt qd̄ est esse ma-
 gnanimū reputare se magis dignūz. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Semp enī est omnis diffinitio v̄lis. non. n.

in quodā oculo dicit sanabile medic⁹. s̄z aut in

omni. aut in sp̄i determinans.

¶ Dicit h̄z artē datā eā bonā ⁊ uenientē. aliqd̄ aut ē bo-

nū ⁊ cōueniēs q̄tum ad p̄ns spectat triplr. v̄z. per cōpara-

tionē ad p̄positū. ad oppositū. ⁊ ad nos. p̄ cōparationē ad

p̄positū illa ars d̄r uenientior per quaz habetur melius

cognitio de re intenta. p̄ cōparationē ad oppositū illa ē
 cōuenientior p̄ quā magis vitat̄ oppositū. v̄z. error ⁊ de-
 ceptio circa h̄z cognitionē. per cōparationē autē ad nos
 illa ars est uenientior q̄ tradita est fm modū nobis ma-
 gis p̄portionatū. tria ḡ facit fm q̄ hic triplici mō ostēdit
 hāc artē eē uenientē. ⁊ ibi. (Facili⁹ qdē est singulare) ⁊
 ibi. (Sicut in demōstrationē). Dicit ḡ q̄ (sp. n. oīs diffō ē
 v̄lis). i. est rei v̄lis. cuius rō est. (qz nō. n. in quodāz oculo
 medicus dicit). i. diffinit (sanabile. s̄z aut in oī). i. aut dif-
 finit sanabile v̄l (aut sp̄i determinās). i. aut distinguit sa-
 nabile per determinatas ⁊ diuersas sp̄es. ¶ Dubitaret for-
 te aliq̄s quō ex hoc ostēdat̄ ars data eē ueniens. qz per
 eam magis habeat̄ p̄positū siue intentū. ¶ Dōm. q̄ par-
 ticulariū nō est scia neqz diffō. diffō ergo est rei v̄lis. ⁊ nō
 v̄lis cuiuslibet. s̄z sp̄i magis q̄ generis medic⁹ ḡ nō diffi-
 niet hoc sanū vel sanū in hoc oculo. s̄z vel diffiniēt sanūz
 vniuersaliter. vel determinabit. i. distinguet sanum per di-
 uersas sp̄es. nam si sanum est in oibus eiusdem sp̄i. tūc
 diffiniēt sanū generaliter. si aut nō est eiusdem sp̄i disti-
 guet sanum p̄ diuersas sp̄es. ⁊ cuiuslibet speciei suam dif-
 finitionem assignabit. illa est ḡ optima ars diffinitua ⁊
 per illaz habet̄ optime intētū. qm̄ hec duo facit. v̄z. q̄ aut
 diffinit rem v̄l si est eiusdē sp̄i. aut si non est eiusdē sp̄i
 distinguit ipsaz in diuersas sp̄es. ⁊ cuius rōnē suā assignat.
 ad hoc tendit ars data in exemplo posito de magnanimi-
 tate. vt si cōsideret magnanimitas in alcibiade achille ⁊
 ayace appebit q̄ illi fuerūt magnanimi. qz nō potuerūt
 iniurias tolerare. In lyfandro autē ⁊ socrate fuit magna-
 nimitatis p̄ impassibiles eē a fortunys ⁊ s̄ fortunys. si ergo
 hec duo impassibilitas ⁊ intolerantia reducunt̄ i vnā rōnem:
 magnanimitas erit eiusdē sp̄i. ⁊ illa vnā rō erit diffō ei⁹
 si aut nō reducunt̄ i rōnē vnā magnanimitas erit diuer-
 saz sp̄ez. ⁊ vnus sp̄i magnanimitatis diffō erit intole-
 rantia iniuriar. alteri⁹ aut sp̄i diffō erit impassibilitas ab
 aduersis ⁊ p̄spis. ars ḡ data optima est ad habedū p̄posi-
 tum. qz p̄ eā qd̄ h̄z v̄l diffiniri v̄l diffiniri. qd̄ aut d̄z disti-
 gui in diuersas sp̄es ⁊ h̄re rōnes plures in diuersas sp̄es
 distinguit ⁊ plures rōnes h̄z. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Facilius qdēz est singulare diffinire q̄ v̄le.
 v̄nde oīz ex singularibus in vniuersale ascēde-
 re. ⁊ nāqz equiuocatiōes latent magis in vni-
 uersalibus q̄z in differentibus.

¶ Dicit h̄z artē datā eē uenientē. qz p̄ eaz magis vitat̄
 oppositū. v̄z. error ⁊ deceptio. iō ait q̄ (facilius qdem est
 diffinire singulare). i. diffinire rē per cōsiderationē quam
 habemus in singularibus (q̄z v̄le). i. q̄ diffinire rē per cō-
 siderationē quā hēmus in v̄libus (v̄nde) qz ita ē (opz ex
 singularibus) vel (a singularib⁹). i. ex cōsideratiōe quam
 hēmus in singularib⁹ (ascēdere i v̄lia) ad cōsiderationēz
 vniuersalē. ⁊ subdit. q̄ (⁊ nāqz equiuocatiōes magis latent
 in v̄libus q̄z in differentib⁹). i. q̄z in singularib⁹ q̄ nō diffe-
 runt p̄ d̄rias specificas. ¶ Notandū aut q̄ equuocatio est
 multū cauēda in diffōnibus. nā equocū fm q̄ huius non
 diffiniēt. qz equoca nō h̄nt rē vnā. iō licet habeāt nomen
 cōe. rō tñ substantie est diuersa. nō ergo diffiniēt. canis s̄z
 q̄ est equocū ad p̄scē ⁊ ad latrabile. sed s̄z q̄ canis ē vni-
 uocū ad oīa latrabilia hēbit diffōnē vnā. vt est vniuocūz
 ad oēs passiones q̄ dicunt̄ canes habebit diffōnem aliā.
 nunq̄ ergo diffiniēt equocū. sed s̄z vniuocū. ars ḡ data est
 valde ueniens. qz p̄ eaz vitat̄ equuocatio per quā accidit
 error ⁊ deceptio circa diffōnes. ¶ Dubitaret forte aliq̄s
 quomodo per artē datā vitat̄ equuocatio. Dōm q̄ q̄ cō-
 sideraret sanū v̄l forte crederet oē sanū eē eiusdē sp̄i. ⁊
 ex hoc posset credere q̄ sanū eēt eiusdē rōnis cū sit altez

cap. 15.

rius et alterius rationis. si si considerat sanum in huiusmodi hac complexione. et videat quod sanitas in tali complexione est equatio humorum. si hac ratione siue si hac proportionem si postea consideratur sanum in alijs individuis huiusmodi alia complexione videbitur quod sanitas in illa alia complexione sit equatio humorum si aliam rationem. sic ergo ex particularibus ascendere in vltima facile erit cognoscere equocationem. quod non latebit nos diuersitas rationum. Et quod ars data docet sic ascendere ex consideratione particularium in vltima. id est ueniens est ad vitandum oppositum. id est ad vitandum deceptores et errores. quod per tale arte statim appetit ubi est equocatio per quam accidit error et deceptio in diffinitionibus. Est autem diligenter advertendum quod huiusmodi de equocatione loquitur large si quod vera vniuocatio est solum in specie spaliissima. in vltimo autem. id est in generalibus non est vera vniuocatio. si quod quodammodo est ibi equocatio. eo quod genus non est vna forma et ratio siue diffinitionis rei potissime in forma sumitur. et quod illud quod est de primo et immediate respicit particularia est ipsa species spaliissima. ubi est via et summa vniuocatio et cui potissime appetit diffinitio. id est ex consideratione particularium est optimum diffinire res. quod ex tali consideratione facili deuenimus in cognitionem speciei cui competit ratio vna. et ubi nulla est equocatio. Deinde cum dicit.

Sicut in demonstrationibus oportet sillogizare esse sic et in terminis certum est. hoc aliter erit si per ea que singularem dicuntur sit in vnoquoque genere diffinire separatim.

Quid sit huiusmodi arte ex parte nostra esse ueniens. Circa quod tria facit. quod primo facit quod dicitur est. et quod dixerat declarat per exemplum. et quoddam quod supposuerat probat. et ubi (Ut simile) et ubi (Si autem nec disputare) dicitur quod (sicut in demonstrationibus oportet sillogizare) sit. certum. id est fieri per aliquid certum (sic est in terminis). id est in diffinitionibus (certum). id est per aliquid certum oportet diffinire. et subdit quod (hoc autem erit si per ea que dicuntur singularem in vnoquoque genere sit). id est contingat (diffinire separatim) id est vltimo. Dubitaret forte aliquis quomodo est sile de diffinitionibus et de demonstrationibus quod oportet hic et ibi procedere per aliquid certum. Sed quod nihil est certum secundum speculationem nisi quod est reductum ad sensum. nam si certum sumus de principiis hoc est quod seimus ea reducere in principia. si autem certum sumus de principijs hoc est vltima sensus memorie et experientie. tota ergo certitudo demonstrationum est per reductionem ad sensum. sic et in diffinitionibus oportet quod certitudo nostra oriatur ex sensu. sed autem non poterit esse nisi per ea que consideramus particulariter. quod non contingit sentire nisi particularia. ergo potissime procedemus in diffinitionibus per aliquid certum: quoniam per ea que videmus sensibili in hoc particulari et in illo accipimus et conflamus rationem vnam per quam diffinimus speciem et vltimo quod consideramus separatim propter hoc particulare et preter illud. est ergo ars data valde ueniens ex parte nostra. quod procedit per proportionata nobis cum procedat per sensibilia et cognitio nostra a sensu incipiat. et cum certitudo cognitionis nostre ex his que sunt in sensu sumatur. Utrum autem cognitio sensitiua sit certior omni cognitione et quomodo se habeat ad cognitionem principiorum dicitur in capitulo illo. de principijs at quomodo Deinde cum dicit.

Ut simile non omne: si in coloribus et figuris et acutum quod est in voce. et sic in corde ire timentem: ne equuocatio contingat.

Declarat quod dixerat per exemplum. d. (Ut simile). id est si aliquid vellet diffinire quod est simile (non omne). id est non considerabit vltimum omne simile (sed in coloribus). id est si considerabit simile particulariter in hoc colore et in illo (et figuris). id est considerabit simile particulari in figuris ut in hac figura et in illa (et acutum). id est si vellet diffinire acutum (quod est in voce). id est sed non consideraret acutum generaliter. si quod est in voce

. id est si consideraret acutum quod est in hac voce et in illa (et sic) si. oporteret eum (ire in corde). id est ex particularibus ire in vltimo (timentem ne equuocatio contingat). Notandum autem quod sile de equo in coloribus et in figuris. nam sile in coloribus est ex identitate coloris. ut duo alba dicuntur sile in colore. quod huiusmodi eundem coloris. sile autem in figuris est ex equalitate angulorum et ex proportionabilitate laterum. ut duo trianguli sunt similes si habeant equales angulos et latera equos angulos et in etia sunt proportionabilia. ergo si considerat simile vltimo de facili decipietur. quod forte crederet quod sile esset eiusdem rationis in omnibus. et ex hoc diffiniret sile per diffinitionem vnam. sed quoniam considerat sile in hoc colore. et in illo: et in hac figura et in illa statim apparet equuocatio. quod statim apparet quod sile non est secundum rationem vnam in coloribus et in figuris. et quod dictum est de simili intelligendum est de acuto. nam acutum de equo in voce et in humore. siue in sapore et in magnitudine nam acutum in voce est vox alta subtilis que multum penetrat auditum. acutum in humoribus est sapor fortis que multum pungit gustum. acutum in magnitudinibus est ferrum siue aliquid aliud acutum huiusmodi cuspidem ut cito proforet. si ergo consideraret acutum vltimo de deciperet per equocationem. sed si consideraret acutum in hac voce et in illa et in hoc humore et in illo statim appetit quod acutum non est eiusdem rationis hic et ibi. Deinde cum dicit.

Si aliter nec oportet disputare in metaphozis: neque quecumque dicuntur in metaphozis. disputare enim necesse erit in metaphozis.

Quoddam quod supposuerat probat. dixerat. n. quod debemur timentem ne contingat nobis equuocatio in diffinitionibus. quod probat quod metaphora est quedam equuocatio imo equuocatio est peior quam metaphora. si ergo debemur cauere in diffinitionibus locutionem metaphoricam multo magis debemus cauere equuocacionem. id est autem quod (si autem nec disputare in metaphozis). nec oportet diffinire sile in metaphozis. (neque quecumque dicuntur in metaphora) sile. sunt diffinienda et subdit. quod (disputare. n. necesse erit in metaphozis) sile. contingat diffinire per metaphoras. Notandum autem quod diffiones sunt principia sillogizandi et demonstrationum. et potissime disputationes fiunt per rationes et per sillogizandum. si ergo esset tolerabile diffinire aliquid metaphozice oportet nos tolerare quod disputarem metaphozice. Notandum est quod si hoc dicitur sit si se ad propositum. tamen forte philosophus in hoc dicto habuit oculum ad Platonem qui consueuerat diffinire res metaphozice. d. huiusmodi est platanum. id est arbor est vltima. nam in arbore rami procedunt sursum et rades sicut dorsus. id est huiusmodi at est rario. os quod huiusmodi quasi vltima radice. quod os sumitur alimendum in huiusmodi. sicut per radice in arbore. huiusmodi os quod est quasi radix in huiusmodi est sursum. brachia autem et crura que sunt quasi quedam rami. procedunt versus deorsum. Notandum est quod non est in metaphozis disputare. ridiculosum enim esset argumentum si quis diceret: quod hoc est arbor versa. arbor habet folia ergo hoc huiusmodi folia. Dubitaret forte aliquis. quomodo hoc dicitur deseruiat ad propositum. v. quod non debemus diffinire per metaphoras. id est debemur cauere in diffinitionibus de equocatione. Sed quod ut plurimum equuocaciones fiunt secundum metaphoras. quod fiunt secundum quedam trasumptionem. ut quod acutum in magnitudinibus cito penetrat ex hoc trasumptum est ad humores ut dicantur humores saporis acuti que multum pungit gustum. ex hoc autem vltimum trasumptum est nomen acuti ad voces. ut dicatur vox acuta que multum penetrat auditum. acutum ergo in bu moribus et in vocibus de secundum metaphora et secundum quedam trasumptionem. sic est et sile in coloribus est si vnitatem cuiusdam similitatis. ut secundum vnitatem coloris. ex hoc at trasumptum est nomen similitudinis ad figuras. ut dicantur figure siles que huiusmodi eandem qualitate. qualitas autem in figuris est ipsa dispositio figurarum. illi ergo trianguli huiusmodi eadem qualitate et per rationes siles que sunt eodem modo dispositi. sunt autem eodem modo dispositi tri-

guli vlt quecuqz alie figure si heat angulos eqles ⁊ latera ppozitionabilia. sile g̃ in colorib⁹ d̃r p̃prie. in figuris autē trāsumptine ⁊ metaphozice. qm̃ g̃ vlt plurimū equocatio nes fm̃ trāsumptionē quādas ⁊ metaphozā accipiunt: si non est fm̃ metaphozā diffinire nō est fm̃ equocū diffi nire. q̃ si volum⁹ equocū distinguere a metaphozico siue a trāsumptiuo dicem⁹ q̃ tūc est recte equocū qm̃ vnū no men imponit duob⁹ diuersis inter q̃ non attendit ppter impōnē huius nois aliq̃ ueniētia nec aliq̃ bitudo. ⁊ tūc equocū esset peius q̃ metaphozicū. ⁊ magis cauendū est a tali equoco in diffōnib⁹ q̃ a metaphozā. naz lō cauet a metaphozā in diffōnib⁹. qz metaphozā. nō certifficat nos de nā rei quā iducat diffō. vt p̃ sile qd̃ reperit in figuris nō certifficamur de fili qd̃ reperit in colorib⁹. cecus. n. posset doceri de fili qd̃ reperit in figuris. nihil tñ pp̃ hoc sciret d̃ fili qd̃ reperit i coloribus. si g̃ metaphozā cauēda ē a dif finitionib⁹. qz nō certifficat. multo magis pura equocatio cauēda ē: qz nullo mō certifficat. signāter g̃ p̃hs locutus ē supra. cū dixit q̃ p̃ aliqd̃ certū debem⁹ sillogizare ⁊ olf finire. itēdēs p̃ hoc q̃ metaphozē ⁊ equocationes sunt ca uēda a diffōnib⁹ ⁊ a silis siue a disputationib⁹. qz talia nos nō certifficat: p̃z g̃ quō sit ad ppositū hoc dicitur p̃hi. possum⁹. n. dicere q̃ arguit h̃ p̃hs p̃ locū a miori: qz equo catio. vel ē qd̃ā metaphozā ⁊ qd̃az trāsumptio. si supra sit equocatio p̃ qd̃ā silitudinē. vt p̃z d̃ acuto i magnitudie ⁊ in humore. vt equocatio ē peior q̃ metaphozā ⁊ q̃ tran sumptio si sit equocatio pura. minus g̃ vt q̃ i diffinitioni bus ⁊ ē i disputationib⁹ cauēda sit metaphozā q̃ equi uocatio que si sit pura est peior q̃ metaphozā sed cauē da ē i talib⁹ meta phozā. g̃ multo magis equocatio.

Habeam⁹ pposita eligere o3 decl siones ⁊ diuisiones. sic at eligere sub iectum genus cōe oium.

Postq̃ p̃hs dedit artē diffiniēdi passionē qz diffō passionis ē mediū in demfatione. iō postq̃ vena tus ē q̃ mō accipiēda sit diffō passionis. In pte ista venat q̃ mō accipiēdū sit mediū in demfatione. vñ h̃ qd̃ h̃ tra dit vñ ab eo qd̃ supius tradebat. nā aliud ē scire quo mō diffō se heat ad demfationē. ⁊ aliud ē dare artē diffiniēdi. ⁊ ondere q̃ mō diffō accipiēda sit. ⁊ aliud ē ondere q̃ mō mediū se heat ad demfationē. ⁊ declarare quo mō vtigit demfate p̃ singula g̃na cārū qd̃ fiebat in supiorib⁹. ⁊ aliud ē dare artē inueniēdi mediū ad demfandum qd̃ sit hic

Sciēdū g̃ q̃ venari ⁊ inuenire mediū in demfatione ē dupl̃. qz alr̃ accipit mediū in demfatione p̃ticulari. alr̃ i vñ. nā i demfatione p̃ticulari mediū ē ipm̃ subm. vt per triangulū demfat̃ hēre tres p̃ticular̃ de ysochele. s3 i dem fatione vñ mediū ē cā iberētie passiōis in subo. ad iue stigādū aut̃ hāc cāz ml̃tū valet scire p̃blemata. ⁊ quō de mirabilia diuersimode ad iuicē idētitatē h̃nt. Tria g̃ fac p̃hs in hac pte. qz p̃mo docet venari mediū i demfate p̃ ticulari. ⁊ ondit quō p̃blema. ⁊ quō ea q̃ sunt demfabilia diuersimode idētitatē h̃nt. ⁊ ex eo qd̃ dixerat accedit ad ondedū quō iueniēdū sit mediū i demfatione vñ. ⁊ ibi (Eadē aut̃ pposita) ⁊ ibi (De cā aut̃ cui⁹ ē cā) Propter p̃mū sciēdū q̃ vt p̃mo dicebat mediū in demfatione p̃ticulari est ipm̃ subm. s3 subm̃ aliqñ est vniocū aliqñ analogū. ⁊ vniocū est dupl̃. qz aliqñ ē nominatū. aliqñ innominatū. Tria ergo facit h̃z q̃ tripl̃ docet demfate p̃ticular̃. qz p̃mo docet hoc p̃ mediū vniocū nominatū. ⁊ p̃ mediū vniocū innominatū. ⁊ p̃ mediū analogū. ⁊ ibi (Nunc qd̃ igitur) ⁊ ibi. (Anip̃ ali⁹ modus) Circa p̃mū tria fac. qz p̃mo facit qd̃ dicitur est. ⁊ qd̃ dixerat declarat p̃ exemplus. ⁊ suum dicitur disponit per terminos. ⁊

ibi. (Ut si aialia sint) ⁊ ibi. (Sit at aial.) Dicit g̃ (vt hēa/ m⁹ at eligere ppositū) ad demfandum p̃ticular̃ q̃cunqz pro posita (o3 d̃cisiones ⁊ diuisiones) su. facere (⁊) o3 su. (sic aut̃ eligere subm̃ cōe genus oiu3) exitiū sub illo genere.

Notādū at̃ documētū datū i h̃ p̃tister. q̃ si volumus demfate tres p̃ticular̃ de ysochele. ⁊ de scalenone ⁊ de h̃z sp̃cieb⁹ trianguli debemus accipere cōe genus qd̃ ē sub icū istī passionis i quo cōi g̃ne sunt oia qbus vt̃ngit ista passio. vt si hāc passionē videmus cōpetere ysocheli siue eq̃cunri eq̃latero ⁊ scalenoni. debem⁹ videre qd̃ ē illd̃ cōe genus i quo ueniūt oia ista. ē at̃ illd̃ cōe triangulus. qd̃ est subz istī passionis. habito at̃ hoc cōi vt hito triāgulo siue hito h̃z subo. iā hēm⁹ mediū ad demfandum p̃ticular̃. h̃z at̃ mediū siue h̃z subz debem⁹ diuidere ⁊ ēt subdiuidere. ⁊ h̃ appellat ip̃e d̃cisiones ⁊ diuisiones facere. diuidēdo. n. triāgulū i suas p̃tes subiuas. ⁊ itez ēt illas p̃tes subiuas di uidem⁹ i alias p̃tes subiuas si sūt vlt̃erī diuisibiles. ⁊ tūc p̃ h̃ cōe subm̃ vt p̃ triāgulū demfābim⁹ h̃re tres p̃ticular̃ de q̃libet pte hui⁹ subiectiua. Deinde cum dicit.

Ut si aialia sint q̃ p̃siderāt: q̃lia oī aialī isint. Acceptis autē his reliquoz oium qualia inbe reant: vt si hec est auis qualia oium inbereant auī. ⁊ sic sp̃ p̃rimo. manifestū. n. est: qm̃ habe bimus iā dicere pp̃ qd̃ insunt iberētia bis que sunt sub cōi: vt pp̃ qd̃ hōi aut equo insunt.

Qd̃ dixerat declarat p̃ exēplū. d. (Ut si aialia sunt siue sint q̃ p̃siderant) i. q̃ p̃sideranda sunt vt de eis aliqua de mostrent̃ su. accipiēda sūt (qualia isint oī aiali) vtputa somnus ⁊ vigilia (acceptis aut̃ his reliquoz oī qualia in bereat) su. manifestū erit. q. d. q̃ acceptis his q̃ insunt oī aiali. tūc p̃ aial̃ manifestū erit q̃lia isint oī reliquoz su. cō/ tentoz sub aiali. vt si somnus ⁊ vigilia inest oī aiali. ma nifestū erit p̃ aial̃ q̃lia isint oibus religis q̃ sunt sub aiali. qz manifestū erit q̃ eis inest somnus ⁊ vigilia. Ad hoc aut̃ sciendum debēt accipi que de p̃rimo diuidunt aial̃ ⁊ po stea alia q̃ diuidūt h̃z diuidētia. vñ subdit. (vt si hec est auis) q̃ ē cōtēta sub aiali. ⁊ q̃ de p̃rio diuidit aial̃ su. mani festū erit (q̃lia iberētia oī auī). q. n. scit q̃lia insunt omni aiali scit q̃lia isint oī auī. ⁊ subdit (⁊ sic sp̃ insunt aiali p̃ p̃rimo). q. d. q̃ diuidēdo aial̃ p̃ p̃rima diuidētia. ⁊ illa p̃ alia p̃rima p̃ id̃ qd̃ fest oī aiali. manifestū erit q̃ semper aiali p̃rimo. i. ei. qd̃ de p̃rimo diuidit aial̃ isint: qz sic p̃o cedēdo semp̃ p̃ p̃rima deuidētia sp̃ p̃ cōe supius manife stū erit q̃lia isint i feriorib⁹. vñ subdit. q̃ (manifestū ē. n. qm̃ iā habebim⁹ d̃re ppter qd̃ inherētia sunt bis q̃ sunt sub cōi) vt puta. sub aiali. (vt ppter quid insunt talia in herentia hōi. aut equo) q̃ sunt sub aiali. Notādū autē q̃ si accipimus somnū ⁊ vigiliā q̃ isint omni aiali sciēdo q̃lia isint omni aiali. vt qz isint ei somnus ⁊ vigilia. scie mus q̃lia isint oib⁹ his q̃ sunt sub aiali. qz sciemus eis in eē somnū ⁊ vigiliā. diuidemus. n. aial̃ p̃ p̃rima deuidētia vt puta p̃ volatile ⁊ aquaticū ⁊ terrestre. ⁊ terrestre aial̃ p̃ p̃rima. vt puta per gressibile ⁊ reptile. ⁊ gressibile per p̃ri ma vtputa p̃ hōiez ⁊ equū. ⁊ sic faciēdo diuisiones ⁊ subdi uisiones. siue diuisiones ⁊ d̃cisiones. i. diuisiones magnas ⁊ paruas demfābimus p̃ticulariter p̃ hoc mediū aial̃: qd̃ ē cōe subm̃: hāc passionē. s. somnū ⁊ vigiliā icē oib⁹ religis i. oibus sub aiali cōtētis. Notādū ēt q̃ cōtēta sub aiali dicunt̃ reliqua. i. per diuisionē relicta. nam hoc mō fit talis demonstratio deuidēdo cōe subm̃. ⁊ p̃ h̃z cōe sub icetū de religis. i. de relictis ⁊ de habitis p̃ diuisionem de mōstrābimus h̃z passionē cōmunē. sicut ergo est demō stratio p̃ticularis omnis triangulus habet tres. ysoche

cap. 16.

les vel quilibet alia species trianguli est triangulus. & c. ita est de
 ratio particularis si dicat. oē aial somniet. equus hō vl q
 cunq. alia spēs aialis est aial. & c. ¶ Dubitaret forte ali
 quō aliqua sunt prima aiali. & quo que sunt aiali pūs
 insunt primo. ¶ Dōm. q. magis prima & magis remo
 ta in genere possunt accipi. vel fm ordinē rōnis. vel fz or
 dinem rei. fm ordinē rōnis quāto p̄tenta sub genere sunt
 magis vlia tanto magis de proximo diuidūt genus. vt si
 animal diuiditur p volatile & nō volatile tanq̄ per d̄rias
 magis vles. & si qōlibz hoz diuidat p d̄rias alias que nō
 erunt ita vles. d̄rie p̄me q̄ sunt magis vles magis de pri
 mo diuident aial q̄ d̄rie scōe que sunt magis p̄ricularcs.
 passio ergo inherens oī aiali dem̄tabit particulariter per
 aial. p̄lmo de p̄ximis diuidētibz. & postea de alijs. secun
 do modopōt accipi p̄ximū & remotum fm ordinem rei.
 fm quē modū d̄icimus formas esse sicut numeros. ita q̄
 sicut nunq̄ reperunt duo numeri diuersaz spēs equales
 fm vnitates. qz semper sunt plures vnitates in vno q̄ in
 alio. sic nunq̄ reperunt due spēs sub eodē ḡne eq̄les fm
 perfectā. qz semp p̄fectius reseruat nā generis i vna
 spē q̄ in alia. sic ḡ si vellem⁹ ordinate descēdere fm ordi
 nem rationis prius descēderemus a ḡne in magis cōia &
 postea in minus & passionē cōpetentē toti generi per ipm
 genus tanq̄ p mediū pūs. pbarem⁹ de magis cōibus: &
 postea de minus. sic si vellem⁹ descēdere fm ordinē rei
 prius descēderemus in spēm p̄fectiorē: & postea in minus
 perfectā. & sic deinceps. & passio cōpetens toti fm hūc or
 dinē prius pbaret de spē p̄fectiori. & postea de minus per
 fecta. & sic deinceps. ¶ Deinde cum dicit.

C Si aut aial in quo. a. b. aut inherētia oī aiali. in
 quib⁹ aut sunt. c. d. e. sint q̄dā aialia. manifestū
 igit est pp qd est. b. in. d. pp. a. eniz. s̄lr aut &
 in alijs. & semp in alijs deorsuz eadē rō est.

¶ Disponit suū dictū p terminos. d. (Si aut aial in quo. a.
 b. aut inherētia oī aiali) v̄puta somnus & vigilia (in q̄
 bus aut) su. sunt talia inherētia (sint. c. d. e. q̄dā aialia. ma
 nifestū est igit) su. p dem̄tationē particularē (ppter qd ē
 b). i. passio inherens (in. d.). i. in aliquo quod est sub aiali
 (ppter. a. eniz). i. ppter aial. nā in tali dem̄tatione parti
 culari ipm aial siue ipm subm erit mediū. & p ipm aial
 dem̄tabit passio de. d. i. de cōtento sub aiali. Et subdit q̄
 (s̄lr at & alijs). q. d. q̄ sic dem̄tatur est p aial. q. b. passio
 inest. d. i. p̄tēto sub aiali. v̄puta volatili. s̄lr ondet q̄ isit
 alijs p̄tentis sub aiali. vt q̄. insit. c. z. e. v̄puta aq̄tico & ter
 restri. & subdit q̄ (semp & in alijs deorsuz eadē rō ē) vt
 puta si diuideret aial volatile aq̄ticuz & terrestre p d̄rias
 magis deorsuz. i. magis iferiores eadē rō vtiqz eēt qz de
 oib⁹ talibus posset pbari hec passio. b. v̄puta. somn⁹ & vi
 gilia per hoc mediū qd est aial. ¶ Deinde cum dicit.

C Hic quidez igit fm ea q̄ sunt assignant cōia
 noia dicim⁹. o3 at nō solū noia p̄siderare. sed &
 si aliqd aliō accipiat eē cōe. accipiētes siue hoc
 aliquibus inhereat & q̄lia hec sequent vt cornua
 h̄ntia h̄re vētres nō vtrobiz eē d̄tes. Itē cor
 nua h̄re sequit q̄dā. Abanifestū eni est pp qd i
 illis qd d̄. ppter idē sunt qd cornua h̄nt.

¶ Docet dem̄tate p mediū vniocū inoiatum. d. q̄ (nūc
 qdem igit. fm ea q̄ assignant oia noia cōia dicimus). i.
 fm ea q̄ nunc dicim⁹. vel q̄ nūc dixim⁹ oia cōia subta q̄
 sic assignant sunt noia. i. sunt noia. & subdit. q̄. (opz aut
 non solum p̄siderare sup. cōia (noia) s̄z & si aliqd aliud
 accipiat cōe) su. inoiatus (accipientes). i. debemus acci

pere & p̄siderare (si aliquibus) su. talibus cōibus innoia
 tis (inhereat hec). i. aliq̄ passio. (z) su. debemus p̄sidera
 re (q̄lia) su. diuidētia. (vel q̄les) su. ptes subinc (sequan
 tur hec). i. talia cōia inoiata. & ponit exēplū. d. (vt cornua
 h̄ntia). i. hoc cōe inoiatū q̄ oē aial h̄nt cornua. su. h̄z has
 passiones. v3. (h̄re vētres duos. & nō h̄re d̄tes vtrobiz)
 .i. in vtraqz mādibula. h̄nt enim talia aialia dentes i ma
 xilla inferiori s̄z nō h̄nt d̄tes in maxilla superiorī. & subdit
 (itē cornua h̄re). i. hoc esse inoiatū qd est h̄nt cornua (se
 quunt). i. sunt sub eo. & sunt inferi⁹ ad ipm (q̄dā) partes
 subinc. v̄puta. ceruus. bos. & h̄z aialia q̄ habēt cornua. &
 subdit. q̄. (manifestū est. n. ppter qd illis erit qd d̄). v3.
 ppter qd talib⁹ aialib⁹. vt ceruo & boui & alijs s̄lib⁹ inest
 nō h̄re d̄tes vtrobiz. & h̄re duos vētres. (pp id. f. q̄ h̄nt
 cornua). i. pp cōe inoiatū qd ē h̄re cornua. ¶ Notādum
 q̄ oē qd nescim⁹ noiare vno noie. s̄z noiāmus ipm p cir
 cūlocutionē d̄ inoiatū. aial ḡ habens cornua est qdā
 cōe. & h̄z sub se multa iferiora. atq̄ istud cōe est inoiatus.
 qz nescim⁹ noiare vno noie qd ē tale sicut noiāmus oē
 volatile vno noie. v̄puta. si dicāmus ipm cōeque: & oē
 aquaticū forte noiāmus vno noie. v̄puta p̄fē. nō autē
 scim⁹ noiare vno noie oē aial cornutū. iō d̄icit tale cōe
 eē inoiatū. ¶ Notādū ē q̄ si aial cornutū est p̄xim⁹
 subm huius passionis. v3. dualitatis ventrū & carentie d̄
 tiū in mandibula superiori. demōstrabit p̄culr p̄ hoc
 cōe subm qd est aial cornutū q̄libz p̄dictaz passionū de
 quolibet p̄tento sub tali cōi subiecto. sicut ḡ in cōib⁹ noia
 tis si q̄reret pp qd yfocheles habz tres: r̄ndet qz ē triāgu
 lus. nam yfocheles habet tres per triāgulum. triangulus
 aut nō p̄aliud subm. sic se habz ēt in cōibus non noiatis.
 vt si aial cornutū ē p̄xim⁹ subz p̄dictaz passionū. v3. dua
 litatis ventrū & carentie dentū oibus alijs inerit p ipz. cer
 uis ḡ & bos & alia q̄ s̄nt sub h̄ cōi aiali inoiato. v3. sub aia
 li cornuto h̄ebunt p̄dictas passiones pp id qd h̄nt cornua
 .i. ppter id qd sunt aial cornutū. ¶ Notādū aut q̄ sequi
 vel assequi vnū aliud pōt intelligi duplr. vel fm p̄nam. &
 z sic supiora sequuntur ad iferiora. vt aial sequit ad hozz.
 qz valet. h̄o ergo aial nō ecōuerso. & hoc mō seg nō eēt
 posterius sed eē pūs iuxta illā d̄ffōnez datā in libro p̄
 dicamentoz q̄ illud est pūs a quo nō conuertit p̄tia. alio
 mō pōt accipi seg fm posterioritate. vt idē seg qd esse
 posterius. & sic iferiora sequuntur supiora. qz s̄nt postero
 ra illis. s̄ra ḡ supius habita q̄ debem⁹ eē accipiētes q̄tia
 hec sequunt pōt exponi duplr. debem⁹. n. accipe q̄tia. i. q̄
 les partes subiectiue sequat hec. i. cōia inoiata. & tūc q̄lia
 erit castus noiatiui. & accipiet seg put idē est qd eē poste
 rius. alio mō pōt exponi q̄ debemus accipe q̄tia. i. q̄les
 ptes subiectiuas hec cōia inoiata sequunt. & tūc ly hec
 erit castus noiatiui: & accipiet s̄bi seg p p̄sequi fm p̄nam
 p̄out superiora sequuntur ad iferiora. vtrobiz tñ semper
 erit idēz sensus. v3. q̄ debemus accipere si aliquibus cōib⁹
 innominatis inhereat. hec. i. aliqua passio & postea debe
 mus videre quales. i. quas partes subiectiuas habent illa
 cōmunia inoiata. qz his v̄sitis poterimus illam passionē
 demonstrare particulariter per h̄z cōia inoiata de illis
 partib⁹ subiectiuis. ¶ Dubitaret forte alijs. quō habens
 cornua sit per se subiectū istaz passionum. v3. dualitatis
 ventrum & carentie dentū in supiori mandibula. d̄icim⁹
 dum q̄ in nālibus aliqua sequuntur ex fine: aliqua q̄st ex
 additione materie. dicimus. n. q̄ nā est sagacissima. & d̄ci
 mus q̄ nā sapienter agit. & nō est itelligēdū q̄ ipsa nā cor
 gnoscat. s̄z oia ista referēda sunt ad artē diuinā ex qua s̄nt
 oia nālia ordinata. vnde & cōmē. in. i. z. metaphi. vult q̄
 nā nō agit nisi rememorata ex superioribus causis q̄ d̄nt
 intelligentie. & oia ista vt ibidem dicit pueniunt ex vna

arte principalis que est ipsius dei. debemus ergo imaginari nam
 tota ordinatissime a esse. et in omnibus suis actionibus quantum possi-
 bile est ordinatissime se habere aialia ergo habetia cornua non
 habet dentes quasi propter conditionem matris. nam nutrimentum quod os
 habet in dentes vadit in cornua. vnde demonstratio matris vel
 defectum matris assignabimus. et deficit enim mater et nutrimentum
 dentium propter matris et nutrimentum cornuum. et ideo est quod dentes non
 deficiunt in vtraque maxilla: sed in superiori ex qua parte sunt cor-
 nua. deficiunt enim talibus aialibus dentes in superiori maxilla
 la. p. 3. quod aialia cornuta sequitur hec passio. v. careria de-
 titium cuius passionis persecutio reducit quasi in carnem male. alia
 autem passio. v. dualitas ventrum reducit in casum finale: ut quod
 talia aialia propter careriam aliquid et defectum dentium non possunt bene
 sterere cibum igitur nati non habent duos ventres: vnu
 ad molliciam cibum non stritum et masticatum: et alium ad di-
 gerendum. oia enim talia aialia ruminant. nam propter incompletem masti-
 cant cibum quem incompletem masticatum percipiunt in ventre molli-
 catum. postea iterum habet cibum incompletem masticatum: et in ventre
 molliciatum percipit redit ad os et ibi iterum masticat. B
 n. e. ruminare cibum incompletem masticatum iterum masticare.
 facit enim habet aialia cum ruminat: et cum genu posterioris cru-
 ris comprimit sibi ventres molliciatum. ex quo compressio ci-
 bus ibi ex parte incompletem masticatum redit ad os ubi complete
 postea masticat: et ibi complete masticatum mittit in ventre
 alium. v. in digestivum qui dicitur stomachus. dualitas ergo ventrum
 competit talibus aialibus propter hunc finem ut melius possint di-
 gerere cibum. (Deinde cum dicit.

Amplius alius modus est secundum analogum eligere. vnu enim n. accipe non est idem quod vocare sepionem
 et spinam et os. sunt autem que sequuntur et hec tanquam
 vna natura huiusmodi existente.

Docet demonstrare per medium analogum. d. q. (Amplius
 alius modus eligere) sicut medium (secundum analogum). i. s. ana-
 logiam: et subdit quod (vnu enim et idem) sicut secundum genus vel s. s. p. s.
 (non est accipe quod os vocare sepionem et spinam et os) hec enim
 tria. v. sepionem quod est quidam nervus ad sustinendum mollicies
 carnis. cuiusmodi nervum habet vermes: et spinam quam habent
 pilces: et os sive ossa que habent aialia alia dicuntur s. analo-
 giam respectu harum passionum que sunt vestiri carnis: et susti-
 nere mollicies carnis. non enim s. s. idem est generis nec speciei
 competunt ista his tribus. ideo dicuntur talia in hoc non esse ideo
 nec generis nec speciei: sed s. analogias. sustinere enim molliciem
 carnis propter competit ossi: deinde spine. et ultimo sepioni: et sub-
 dit quod (sunt que consequuntur hec). i. sunt alique passiones
 que consequuntur ista tria (tanquam vna nam existere huius). i.
 secundum quandam analogiam quedam enim passiones: v. puta vestiri
 carnis: et sustinere molliciem carnis sequuntur ista tria
 propter vnam naturam. i. propter vnum aliquid: ut pro-
 pter duricies que existit in eis huius. i. s. analogiam. molle enim
 non sustinet nisi per durum. duricies enim reperitur in omnibus his
 tribus. sed analogice: quod primo reperitur in osse. deinde in spi-
 na. et ultimo in sepione. (Deinde cum dicit.

**Eadem autem proposita sunt que quidem idem medium
 habent amplius: ut quoniam oia contrarij status**

Determinat quomodo diversimode aliquid proplemata proposita vel
 aliquid proplemata demonstrabilia habent ad invicem idem et vnitatem
 et idem duo facit s. q. dupl. ostendit quod hoc possit contingere. nam pro-
 ostendit hoc quod habet idem medium. nam illa dicunt eadem talia que
 habent idem medium. et ostendit talia esse eadem. non quod habeat idem
 medium oino: sed quod habet medium sub medio. ibi (Alia autem
 ex eo). Circa primum duo facit: quod primo ostendit quomodo talia habent idem
 tates propter idem et medium. et declaratur quomodo ipsa idem et me-
 dy possunt habere diversitatem. ibi (Porum autem quedam.)

Dicit ergo quod (eadem autem proposita sunt). i. proplemata proposita sunt
 eadem que quidem idem habent medium. et subdit quod (amplius) sicut. ideo
 habet medium (ut quoniam oia sunt contrarij status). q. d. q. illa sunt eadem
 proplemata que idem habent medium: et proplemata proposita de osse
 spina et sepione sunt eadem: quod sunt illa que idem habent medium: ut
 oia habent hoc medium com: quoniam sunt contrarij status. (Notandum
 autem quod ut diximus mollicies carnis non sustinet nisi per durici-
 am. v. duriciam. oia ergo predicta tria sunt contrarij status. i. duriciam ha-
 bent statum ad mollicies carnis: quod oia predicta tria habent quodam
 duritiam. vermis enim non est totus caro: s. habet in se quandam
 nervum extensum per totum quod dicitur sepionem ad sustinendum molli-
 ties carnis. habet ergo ille nervus sive ille sepionem in se quandam
 duritiam. sicut et spina et os in tali duritie conveniunt. proplema-
 ta ergo de omnibus his tribus sunt aliquo modo eadem. quod quodam
 modo habent idem commune medium. (Deinde cum dicit

**Porum autem quedam genere sunt eadem que contrarij sunt differetias ex quo aliorum autem alij sunt: ut propter quod
 echo: aut propter quod apparet: et propter quod yris. oia enim
 hec idem proposita sunt genere. oia enim repulsio sunt: sed specie altera.**

Ostendit quod habet proplemata que sunt eadem propter identitatem medij
 in ipsa identitate medij habent quandam diversitatem. quod non habent
 idem simpliciter ut idem medium specie. s. idem generis. vel idem analogia.
 idem autem quod (habet autem). i. de numero horum proplematum que sunt
 eadem (quodam sunt eadem que contrarij sunt differetias ex quo). i. ex quibus
 differetibus. (alij autem sunt aliorum). i. propter quod contrarij sunt habet media
 eadem s. diversa diversimode se habent. et ponit exemplum (ut
 propter quod echo) sicut. fit (autem propter quod appetit idolum) in speculo (et
 propter quod yris) sicut. appetit in nubibus (oia enim hec sunt idem proposita
 sunt) vel proplemata ut habet alia translatione (generis oia enim sunt
 repulsio). i. oia ista tam echo quam imago in speculo quam et yris
 sunt ex eadem causa generis. ut ex repulsione. i. ex reflexione (s. s.
 specie altera). i. s. huius causa est altera specie. quod non est eadem reflexio
 secundum spem quam fuerunt oia illa tria. quod quomodo sit in questione pate-
 bit. (Notandum autem quod secundum aliam translationem ista predicta non
 est referenda ad illa tria. v. ad os spinam et sepionem. s. ad hec
 tria. v. ad echo. ad idolum in speculo. et ad yridem. multum enim
 diversificat alia translatione a nostra. sicut enim habet ista alia. eadem
 autem proplemata sunt hec quidem eo quod idem medium habeat
 v. puta quoniam oia antipistasis. i. oia sunt propter resistetiam. v. ubi
 nos habemus. amplius. alia ista habet. v. puta. et ubi nos habemus
 contrarij status. alia ista habet. antipistasis. secundum hoc ergo exponit
 tur ista quod omnia hec dicta sunt eadem proplemata. quod habent
 idem medium et eandem causam. ta. n. echo quam idolum in speculo
 quam et yris sunt propter eandem causam. v. propter contrariedadem. i.
 propter reflexionem. nam nunquam fit reflexio nisi quod invenit contrariam
 resistetiam. (Notandum autem quod quod vellet posset vtraque referri
 ad oia. nam tam contrarij status quam contrariedadem pos-
 sunt referri ad os spinam et sepionem. et ad echo. et ad idolum
 in speculo et ad yridem. os enim. spina et sepionem propter vnam et ean-
 dem causam sustinet molliciem carnis. quod habent contrarij status
 ad molliciem. ut quod sunt dura. vel causa huius est. ut idem sustinet
 molliciem carnis. quod contra resistunt habet mollicies suppo-
 nendo ipsam. Possunt et hec referri ad alia tria. nam echo
 et idolum in speculo et yris sunt propter contrarij status. nam
 cum fiant propter contrarij motum. quod sunt propter reflexiones.
 quod os est contrarij status et contrarij terminum ubi est con-
 trarij motus possumus oia istorum assignare vnam com-
 causam habet contrarij status. quomodo autem possit assignari com-
 causam contra resistetiam patet. imaginabimur enim. quod prius sit mo-
 tus aeris vel multiplicatio speciei ad speculum. vel emissio
 radiorum solarium ad nubem aquosam. et postea propter contra-
 resistetiam talia reflectuntur et contraria habent contrarij
 motum: et contrarij status: et contrarij terminum propter que

oia aggenerant p̄dicta tria. ¶ Dubitaret forte aliquis quomodo reflexiones per quas generantur p̄dicta tria non sunt eadem species. ¶ Dicitur quod reflexiones per quas generantur p̄dicta tria vno modo differunt genere, alio modo differunt specie. nam echo quod est sonus aggeneratur ex reflexione aeris: sicut apparet dum loquimur supra puteum: vel cum loquimur sub aliquo volta ubi iterum reflectitur vox: et videtur nobis eandem vocem audire quas primum. illa ergo vox aggenerata ex tali reflexione aeris vocatur echo. ipellimus enim aerem loquendo: quod aer repulsus cum pergit ad volta vel ad aliquod obstaculum concavum per persistetiam reflectitur: sicut pila ad parietem impulsam per persistetiam parietis reflectitur in contrarium et movetur. aer ergo sic contraxus et in contrarium motus: quod motus reflexionis est similis motui impulsionis generat similis vocem et facit echo. Idolum autem apparet in speculo: quod multiplicatur similitudo faciei usque ad superficiem speculi. ibi autem per persistetiam speculi fit reflexio: et fit multiplicatio similitudinis faciei in contrarium: ita quod prima multiplicatio similitudinis fuit a facie ad speculum. secunda multiplicatio est per reflexionem in contrarium. vbi a speculo ad faciem: ita quod similitudo faciei per tales reflexiones recipitur in ipso oculo: ita quod homo videt propriam faciem per speculum: quod non posset esse nisi in oculo suo reciperet similitudo proprie faciei. Huius autem similitudo non posset ibi recipi per hanc multiplicationem in directum: quod talis multiplicatio in directum incipit a re visa. non autem terminatur ad ipsam. cum ergo receptio similitudinis rei visae secundum quod homo non incipiat ab oculo sed terminatur ad ipsum: ergo multiplicatio talem fieri per reflexionem. imo quod ipse oculus videt seipsum per speculum oculus erit res visa et res videns. ut est res visa ab eo incipit multiplicatio speciei: ut est res videns hanc multiplicationem terminatur ad ipsum. quod autem rectus motus incipiat ab aliquo termino et revertatur ad ipsum hoc non poterit esse nisi sit motus reflexus. Apparitia ergo idoli in speculo fit per reflexionem sicut etiam apparitia yridis per reflexiones fit. nam radii solares cum percutiunt ad nubem roidam ibi reflectuntur et reflexi generant colores yridis. vnde et si aqua de alto distillata caderet: sicut apparet de aliquibus fontibus qui de alto cadunt in lapides: tunc quod multe guttule per talem casum in altum revertuntur cum ad illas guttulas percutiunt radii solares ex reflexione illorum radiorum ad illas guttulas aggenerantur colores yridis. hec ergo reflexiones vno modo non sunt idem genere. nam reflexio aeris per quam generatur echo fit per motum localem. motus localis quod est realis motus: ut quod est motus ad situm non est idem genere cum motu per quem apparet idolum in speculo et yridis quod non sunt proprie motus: nec sunt quod reale: sed quod intentionale. nam hanc motus nihil est aliud quam multiplicatio similitudinum intentionaliu. alio modo hanc reflexiones possunt dici non de genere. nam cum ipso motu locali aeris intentionali fit sonus. ita quod in omnibus hanc reflexionibus est quedam multiplicatio intentionalis: et quantum ad hoc omnes isti motus sunt quodam modo idem in genere. non est autem idem species: quod sicut motus ad formam recipit speciem ex forma ad quam est. propter quod dealbatio et denigratio sunt motus eiusdem speciei. sic et multiplicationes intentionales possunt dici recipere speciem secundum intentiones que generantur per tales multiplicationes: vel quod non est eadem intentio que generatur cum sit echo: et cum apparet idolum in speculo: et cum fit yris. idem tales reflexiones non sunt eadem species. imo etiam non sunt eodem genere loquendo de genere prope. sed possunt dici eodem genere: loquendo de genere remoto: quod omnes sunt intentiones quarundam qualitatum. ¶ Deinde cum dicitur.

¶ Altera autem causa ex eo quod medius quod sub altero medius est differunt propositio: ut propter quod nilus finiente mense magis fluit propter id quod vernior finiens mensis. propter quod autem vernior finiens mensis: quoniam luna deficit: hec quodam

enim sic se habent ad invicem.

¶ Determinatur de identitate pblematum put pblemata sunt eadem: non quod oino habeat idem medium: sed habet medium sub medio. d. quod (alia autem propositio) sive pblematum (differunt) su. et sunt eadem (ex eo quod medium quod est subalternatum) ut quod vno medium est sub altero medio. et ponit exemplum plus. d. (et propter quod nilus finiente mense magis fluit) et subdit (propter id quod vernior) .i. humidior est (finis mensis) et subdit (propter quod vernior) .i. humidior est (finis mensis. propter id quod luna deficit) et subdit quod (hec quod est) su. pblemata proposita (sic se habent ad invicem) quod vno medium est sub altero medio. vel quod eam vnius est sub eam alteri. augmentationis. n. n. in fine mensis eam est maior humiditas circa finem mensis: et eam maioris humiditatis circa hanc finem est defectus lune. illa ergo duo pblemata. v. propter quod in fine mensis crescit nilus: et propter quod in fine mensis crescunt humida reducuntur in vna quod est. v. i. defectu lune: non tamen eodem modo. sed modo subalternatum: quod vnius reducit per aliud. nam augmentum nili reducit in defectu lune tanquam in casum per augmentum humiditatis: hoc appellatur hanc medium sub medio. hec ergo pblemata sic se habent ad invicem: quod aliquid modo sunt eadem. aliquid modo diversa. ¶ Dubitaret forte aliquis quomodo defectus lune est eam augmentum humiditatis. ¶ Dicitur quod si quosdam defectus lune idem est eam augmentum humiditatis. quod luna hanc dicitur super humida. idem deficientem lumen lune ex hoc augmentantur humida. quod commouent vapores. sed hec vnde est ratio in contrarium. nam quod luna hanc dicitur super humida. idem deficientem luna crescit humida. idem videm quod aialla habetia testis culummodi sunt cancri. quod eorum suba consistit in quadam humiditate pleniores sunt cum luna est plena. propter hanc possumus dicere quod aliquid sunt humida que delectur consumuntur a sole sic sunt vapores in altum eleuati: idem in estate non ita frequenter pluit sicut in hyeme: non quod non eleuantur vapores humiditatis in estate. sed quod per vehementiam caloris solis consumuntur vapores eleuati et desiccantur quod non possunt ad hanc venire ut faciunt pluiam. aliquid autem sunt humida que non ita de facili consumuntur a sole. et talia humida crescit luna ex parte plena sicut apparet de aliquibus pomis. poma. n. punica pleniora sunt si colligantur plena luna et est aliquid aialla ut diximus de cancri quod marie vnde est de aliquo genere cancri cuiusmodi sunt cancri hites vna rotunda testis. tales. n. canros rotundos exprimerentur dicitur impletum pleniores esse. sed humida illa que de facili consumuntur a sole in fine mensis lunaris cum luna coniungit soli augmentantur et crescit. vnde magis pluit ceteris paribus cum luna coniungit soli. quod idem contingit: non quod defectus luminis lune augmentat pluiam: imo magis hec eam opposita. nam si luna hanc dicitur super humida deficientem luna nisi aliquid aliud deficit: tunc est tamen ex defectu luminis videtur magis deficere humida. vnde quod luna coniuncta soli propter sui frigiditatem preperat calorem solis. propter quod sol non potest ita consumere vapores eleuatos. et idem circa coniunctionem solis et lune magis contingit fieri pluiam. et quod forte nilus multum augmentatur ex pluiam. idem circa finem mensis lunaris cum luna deficit. .i. cum luna coniungitur soli ille fluuius est vernior. .i. humidior et abundat magis in aquas. potest et ad hoc scda eam assignari. nam fluuius ille quod dicitur nilus cum per partes illas calida transeat. v. per partes egypti multum est prope torride zone: que torrida zona defertur secundum existetiam zodiaci. sub quo zodiaco currunt omnes planete. et quod luna hanc dicitur super humida in plenilunio in fluuiis illis quod sunt prope circulo zodiaci eo quod directum mittit luna radios super tales fluuios ex ipis radiis lunariibus fit magis eleuatio vaporum. et per hanc in plenilunio in calibus fluuiis prope eleuationem vaporum facta virtute lune fit magis consumptio humiditatis. igitur propter consumptionem humiditatis in plenilunio nilus erit parum circa medietatem mensis lunaris. ergo circa finem mensis: quod non erat tanta consumptio nilus erit vernior. .i. bit

midior. ¶ Sed adueredū qd aliud est sumere humidus
 simplr. aliud sumere humidū in hoc simplr n. luna nō
 sumit humidū s; augmētat. s; nō est icōueniēs qd id qd
 est cā augmētī simplr sit cā dūptiōis huius. luna g̃ q̃ ē cā
 augmētī humidoz in fluuys ppingis zodiaco: qz sup tali
 bus fluuys directius mittit suos radios poterit eē cā de
 ficatiōis. luna enī in suo plenilunio cū maiores ṽtutē hz
 trahēs a talibus fluuys vapores humidos ad se desiccac
 hz fluuys. nilus g̃ q̃ est ppinguis zodiaco sub quo currit
 luna sicior erit in plenilunio. z vernior: ṽt ut hz alia trās
 larlo hyemalioz. i. humidioz: qz ver z hyemis humida sūt.
 erit circa finē mēsis lunaris. ¶ Qd si q̃raa q̃ fit talis tra
 ctus q̃ luna possit ad se trahere vapores de talib⁹ fluuys.
 ¶ Dicem⁹ qd nō erit hz tract⁹ a calido s; erit a tota sp̃e. si
 enī ferrū mouet ad magnetē: qz aliq̃ ṽtutē ē i magnetē
 teplete q̃ ē in ferro icōplete pp qd talis tractus est a tota
 specie. i. a tota z a cōpleta ṽtute. ṽt dī talis mot⁹ eē sicut i
 cōpleti ad cōpletū. sic qz luna hz dūtiū sup humida est ali
 qua ṽtutē in luna cōplete sup ṽtutē s; modū eis possibilē
 limitant humidā icōplete ad actionē. g̃ talis ṽtutis nō est
 mirū si cōmouent⁹ z exhalat humidā: z potissime illa hu
 mida sup qbus lunare corp⁹ directius imittit suos radios.
 dicemus enī qd h̃re humiditatē effectiue sicut hz luna est
 h̃re humiditatē pfecti⁹ z mō excellentiori q̃ h̃re eam for
 malr sicut hz aqua. motus g̃ humidoz siue tract⁹ humi
 doz p radios lunares poterit reduci ad tractum factū a
 tota sp̃e. Potest et ad hoc tertia cā assignari. nā fm varia
 tionē lune multuz variant⁹ venti. p̃nt ergo aliq̃ vēti flare
 circa iunctionē solis z lune. siue qd idē est circa finē mē
 sis lunaris. naz hic p̃hs de mense lunari loquit⁹: qui vēti
 flantes cōmouent arenā z replēt p̃harenā cōmotā locuz
 illum vbi nilus itrat mare: pp qd nilus nō valēs libere in
 trare mare inflat in scipso: z ex hoc magis abūdāt aquis.
 ¶ Danc aut tertiā cām Linconiēsis assignat.

Causa autē z cuius causa dubita
 bit aliquis nunq̃d quādo est causati
 z cā est: vt si folia fluant: aut deficit:
 z causa deficiēdi z folia cadēdi erit.

¶ Postq̃ p̃hs docuit inuenire mediū p qd dem̃rať parti
 culariter qd est subm ipsius passionis. In parte ista vt di
 cebat docet inuenire mediuz p qd dem̃rať vlr: qd est cau
 sa ip̃si⁹ passiōis. alr enī dem̃rať h̃re tres de yfochele per
 triangulū. z alr dem̃rať h̃re tres de triāgulo p h̃re angulū
 extrinsecū. de yfochele enīz dem̃rať p triāgulo tanq̃ p p
 p̃uū subm particulariter. de triangulo aut dem̃rať p h̃re
 angulū extrinsecuz vlr. dem̃rare g̃ vlr est dem̃rare p pro
 priaz cām. ex duab⁹ aut scim⁹ aliqd eē ppaz causas alicu
 ius. p qd sit cōsecutio cāti ad cām p se. z qd vnū causati
 sit vna cā. hoc g̃ mō p̃hs dat artē inueniēdi cām z demō
 strandi p cām mouēdo qōnē de p̃secutiōe causati ad cāz
 z vnitatē causati z cāe. duo g̃ facit: qz p mouet qōnem de
 p̃secutiōe. z de vnitatē. ibi (Utrū aut r̃tigat nō eādē.)
 Circa p̃muz tria facit: qz p mouet h̃s qōnē. z adducit h̃s
 rōnes ad partē verā. 3° distinguit quō cā z cātū se p̃sequū
 tur z quō nō. 2° ibi. (Ut si h̃s est.) 3° ibi. (Aut r̃tigat vni
 plures.) Dicit g̃. (De cā aut z cuius est cā.) i. de cā z cāto.
 (Dubitabit aliq̃s. nunq̃d cum est cātū z cā est) vtrū se p̃se
 quant⁹: vt si est cātū necesse sit esse cāz. z ponit exēplū (vt
 si folia fluant) ab arboribus (aut deficit.) i. an si deficit
 luna z causa erit.) i. vtrū oporteat eē causas (deficiēdi
 z cadēdi folia.) ¶ Deinde cum dicit.

¶ At si h̃s est lata habere folia. deficiēdi autēz
 extram in medio esse. si enim nō est: alia aliqua

erit causa ipsorum. si vero causa simul sit z cāti
 fatuz: vt si in medio terra ē deficit. aut si laci ē
 foliuz folia fluūt. si aut sic est: simul vtiqz erit

¶ Adducit rōes ad partē verā. Circa qd triafacit s; qd triplr
 pbat qd bec se p̃sequant. nam p̃ pbat hoc ex eo qd cā facit
 ad eē cātū. 2° ex eo qd cā ifert cātū. 3° ex eo qd cātū infert
 cām. 2° ibi. (Et si demonstrant.) 3° ibi. (Sed qm̃ latis fo
 lys.) Dicit g̃. (Ut si h̃s.) i. si cadēdi folia (est) su. cā (la
 ta h̃re folia. deficiēdi aut) su. cā ē (terra eē in medio) si
 sic est oz si ē tale cātū qd sit talis cā. (si enī nō.) i. si ad esse
 cātū nō sequatur eē tales cām (aliq̃ alia (erit cā ipsorū)
 cātoz. s; qz su. ita (sit simul.) i. oz qd simul sit (cā z cātū.
 vt si in medio est terra deficit) luna (aut si latū ē foliū fo
 lia fluūt.) q. d. qd posita cā ponit effect⁹ z ecōuerso. posito
 effectū ponit cā. z subdit qd (si aut sic est simul vtiqz erit)
 cā z cātū. ¶ Notandū aut ṽt rōnis h̃s in hoc p̃sistere qd
 nō est cātū sine cā. nā ponere cātū sine cā ē ponere cātū n̄
 esse cātū. si g̃ deficiēdi cā est iterpositiō. z si cadēdi folia
 cā foliū latū. posito defectū oz qd ponat esse iterpō. z si ca
 dūt folia oz qd sit latitudo foliorū. qd si nō. i. si nō sit tales
 cāe cū sint talia cāta aliq̃ alia erit cā istoz cātoz: siue g̃ ta
 liū cātoz sint cāe assignate. siue alie: semp oportebit qd po
 sitis cātis iesse ponant eē cāe. si g̃ erit cātū z cā. ¶ Dubi
 taret forte aliq̃s. de q̃ similitate loq̃ hic p̃hs cum dicit si
 mul eē cātū z cām. Dm̃ qd s; aliquos hic loq̃ de simul
 tate tpis. s; ex ipso exēplo p̃hi repellit h̃s positiō cū p̃hs
 ponat exēplū de latitudine foliorū. d. h̃ac eē cāz cadēdi fo
 lia. nec tñ h̃s cā z cātuz simul sunt qz nō statū cū sint lata
 folia sit cāus foliorū. dicemus g̃ vt et alij dicūt qd hic p̃hs
 loq̃ de similitate p̃secutiōis vt illa dicant simul eē fm
 p̃secutiōe q̃ uertibilr se p̃sequūt. talis. n. similtas stat
 cū similitate tpis: z stat cū nō similitate tpis. naz h̃re lata
 folia z folio fluere se consequuntur. arbores. n. h̃ites lata
 folia folio fluūt z ecōuerso. z tñ ista nō sunt sil tpe. qz p̃hs
 arbores emittunt lata folia z postea folia fluūt. similtas
 ergo siue uertibilitas p̃sequētie stat cum non similitate
 tpis z cum similitate tpis. vt si terra interponat luna defi
 cit z econuerso. z tñ simul sunt tpe iterpō terre z defectus
 lune. p̃hs g̃ volens ostēdere de qua similitate loquit⁹ cum
 dixit qd cā z cātuz simul sunt: de vtrūqz posuit exēplū: ṽz.
 de cātis q̃ sunt simul tpe cum sua cā vt p̃z in defectu lune
 qd est simul tpe cuz iterpōne terre. z d folio fluere. qd nō ē
 simul tpe cū emissionē foliorū latoz. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et sic demonstratur per altera. sit enim folia
 fluere in quo a. latuz autē foliū in quo b. vitis
 vero in quo c. sic igitur in b. est a. omne enim
 latuz foliuz folio fluūt: causa autē est b. mediuz

¶ Adducit scōaz rōnē sumptā ex eo qd cā infert cātū. d.
 (Et sic demōstrat p altera.) i. p se inuicem. qz cā infert z
 dem̃rať p cātuz z econuerso. z p̃ sequitur quō cātū ifert
 p cām. d. (sit enim foliū fluere in quo ē. a.) i. maior extre
 mitas (latū folium i quo. b.) i. mediuz terminus (vitis vō
 in quo. c.) i. vitis z quelibet arbor habēs lata folia sit. c. i.
 sit minor extremitas. (si aut) su. sic est (in b. est. a. oē enīz
 latum foliū h̃is folio fluūt) bec ē maior. in. c. aut est. b. ois
 enim vitis ē habēs latū foliū. bec ē minor. in. c. aut est. a.
 ois vitis folio fluūt. bec ē cōcō. Et subdit qd (cā aut est. b.
 mediuz ostēdit. n. hic effect⁹ p cām. mediuz enī assumptū
 est cā siue hz rōnem cause. lata enī folia h̃re vt patebit est
 cā qd arbor folio finat. Tunc ergo supplēda est ratio qd si
 bec cā que est lata folia de necessitate ifert hunc effectū
 qui est folio fluere. igitur hic effectus de necessitate conse
 quitur ad talem causam. ¶ Deinde cum dicit.

cap. 17.

Sed et quoniam latis folijs vitis fit est propter id quod folio fluit demonstrare. Sit. d. quod est enim latis folijs. e. aut folio fluere. vitis vero in quo. 3. in. 3. igitur est. e. folio fluit enim ois vitis. in. e. ante. d. omne enim folio fluens latis est folijs. ois ergo vitis latis folijs est. Causa autem est folio fluere.

Adducit tertia ratione quod completa est scilicet. probavit enim ratio secunda quod causa de necessitate infert effectum. hec autem tertia ratio probat quod effectus de necessitate infert suam causam hec autem rationes si simul sumptae faciunt unam completam. nam si effectus de necessitate infert causam et converso. effectus de necessitate sequitur ad causam et converso. Tria autem facit: quod primo ostendit quod effectus de necessitate infert causam. et remouet quandam cauillationem quam posset fieri circa ea quae dixerat. tertio quoddam quod supposuerat probat. scilicet ibi. (Si autem non contingit.) tertia ibi. (Quod autem deficere) dicit. g. (Sed quoniam vitis fit latis folijs.) i. habeat lata folia (est) i. contingit (demonstrare per id quod folio fluit.) q. d. q. sicut causa infert effectum quod lata folia habet infert quod arbor folio fluat: sic effectus infert causam: quod potest converso fieri demonstratio. vnde subdit exponens in terminis quod dixerat dicens (sit enim latis folium habere. d.) i. maior extremitas (folio autem fluere. e.) i. medius terminus (vitis vero in quo. 3.) i. minor extremitas: et subdit. (In. 3. igitur est. e. ois enim vitis folio fluit) hec est minor extremitas (in. e. aut. d. ois enim folio fluens latis est habens folium) hec est maior. (ois itaque vitis est latis habens folium) hec est conclusio. Concludit enim latis folium habere de vite per hoc quod folio fluit. Causa ergo concludit per effectum et subdit quod (causa autem est folio fluere) causa. i. inferendi non eundem. Cum effectus sit causa inferendi causam: et causa sit causa eundem inferendi effectum. Cuius igitur effectus per illationem se sequuntur. In hoc ergo sunt simul. i. habent mutuam rationem. Deinde cum dicit.

Sic autem non contingit causas esse adiucias. Causa enim prius est eo cuius est causa. et deficendi quidem causa est in medio terram esse. Et autem quod est in medio terram non est deficere. si igitur per causas dimonstratio propter quod est. Quod autem non per causas ipsius quod quoniam quidem in medio est cognouit autem propter quid non.

Remouet quaedam cauillationem quam posset fieri ex dictis. dixerat. n. quod lata folia habereat causa quod arbor folio fluere. Et postea dixit quod folio fluere erat causa quod vitis lata folia habere posset. ergo hoc quis crederet quod effectus et causa sic se haberent quod possent sub ipsis adiuciam esse cause. hoc remouet. nam aliud est esse causa inferendi: aliud eundem. cum ergo dicimus quod effectus et causa sunt sibi inuicem cause: non est intelligendum simpliciter. sed illationem tamen. nam effectus est causa inferendi causam et converso. (non contingit) su. per hoc effectum et causam (esse causas adiucias) et subdit quod (causa enim prius est eo cuius est causa) cum ergo causa sit prior effectui et non converso simpliciter et absolute loquendo causa habebit rationem respectu effectus non converso. nec idem erit modus demonstrandi si per causam inferat effectus: quoniam erit demonstratio per quod. et si fiat converso. quoniam tunc erit demonstratio: quod. id subdit quod (et deficendi quod est in medio terram esse. eius autem quod est in medio terram esse) (non est) causa ipsius (deficere.) et subdit quod (si quidem igitur per causas demonstrat.) siue (est demonstratio per quod est) su. talis demonstratio. (si vero sit) su. demonstratio (non per causas ipsius quod) i. erit demonstratio ipsius quod. vt. si. si per deficere demonstraret terram esse in medio (quoniam in medio quod est terra cognouit. propter quod autem est in medio non cognouit.) Dubitaret forte aliquis: quod non videtur hoc inconueniens aliqua duo sibi inuicem causas esse vt sanitas

est causa potionis et converso. quocumque ergo modo fiat demonstratio siue propositione inferat sanitas siue converso: semper de mutatio est per quod. Deinde quod si bene attendamus ad litteram philosophi non excludit quoniam quod est causa finalis alterius possit esse effectus illius eiusdem in alio genere cause: vtputa in genere cause efficietis. hoc enim est speciale de causa finali. nam tota causa quae per se negat aliqua sibi inuicem causas esse est ratio potatis: quod causa prior est effectui. in his ergo causis quae sunt prius eodem modo ipse est tales causas nec in eodem genere cause: nec in alio sibi inuicem causas esse. videmus enim quod materia et forma et efficiens sunt pota suis causis sed esse. et si non tempore: nam talia enim si accipiant vt prius sunt cause: nec in eodem genere cause: nec in alio sibi inuicem sunt cause: non in eodem: quod non reperiunt aliqua duo quorum vnus sit materia alterius et converso. imo in nullo genere cause sunt eodem genere cause aliqua duo sunt sibi inuicem causa. necessitas in illis tribus generibus causarum proprie loquendo de causa non reperitur aliqua duo et in alio genere cause quod sibi inuicem sint cause. dicimus autem prius loquendo de causa: quod materia et forma sunt causa ipsius compositi: cuius sunt partes elementales materia autem non est prius causa materialis forme: quod forma non habet materiam de qua fiat et forma: licet materia perficiat: non est tamen pars formalis materie. immo essentia forme est alia ab essentia materie. essentia enim forme non est essentia materie. nec pars essentiae. sic ergo loquendo de causa in his tribus generibus causarum non erit reciprocationem. nec in eodem genere cause nec in alio. compositum enim nec est materia sue materie nec forma nec efficiens. sic etiam respectu sue forme nullam causalitatem habet. in solo autem fine respectu aliarum causarum inuenimus reciprocationem: cuius ratio est quod potitas finis equo ce sumit respectu potitatis aliarum causarum. nam alie cause sunt potes secundum esse. finis autem per intentionem. non est autem conueniens quod posterioris esse sit prius secundum intentionem. propter quod non est inconueniens quod sanitas est effectus potionis. et quod est posterior ea quae ad esse quod sit causa eius et sit prior ea secundum intentionem. Duplex ergo salubrimus dicitur philosophi. primo quidem vel non contingit aliqua duo causas sibi esse adiuciam secundum aliqua genera carum si illa genera carum importet eundem modum prioritatis. quod causa sit prior effectui: si aliquid duo hoc modo essent sibi inuicem causa: idem esset prius seipso secundum eundem modum prioritatis. et modo potest saluari dictum philosophi quod non contingit causas esse adiuciam. quod non loquitur de quibuscumque duobus quorum vnus modo sumptis. sed loquitur de effectui et causa: effectus enim et causa secundum huius non potest sibi inuicem esse cause. effectus enim vt effectus est non habet rationem cause nec converso. potio enim vt est effectus sanitatis non est causa eius. nam potio est effectus in genere cause finalis. si ergo secundum hoc esset causa sanitatis. tunc esset causa sanitatis in genere cause finalis: ergo secundum hoc potio et sanitas in eodem genere cause vt in genere cause finalis essent sibi inuicem cause. quod est inconueniens. Deinde cum dicit.

Quod autem non deficere causa sit in medio esse. sed hoc deficendi manifestus est. In ratione enim ipsius deficere inest quod in medio est. quare manifestum est quod per hoc illud cognoscitur: sed non hoc per illud. Probat quod supposuerat. supposuerat. n. quod deficere non esset causa interpositionis. sed converso. id autem (quod autem deficere non sit causa manifestus est) et subdit. quod (in ratione. n.) i. in diffinitione deficendi (inest quod in medio est) terra. q. d. quod in diffinitione eclipsis ponit interpositio terre. non autem converso. et subdit (quare) su. quod sic est (manifestum quod per hoc) i. per interpositionem terre tamen per causas (cognoscitur illud) i. defectus (sed non hoc) i. interpositio (per illud) i. per defectum su. cognoscitur tamen per causas. Tandem autem quod causa quam intendit hic investigare prius est causa

passionis passio aut cum sit accidens huius diffinitione per addita-
 menta: ita quod aliquid ponitur in diffinitione passionis quod non pertinet
 ad essentiam passionis. et illud aliquid dicitur esse causa passionis. illud ergo quod
 diffinitio passio: vel est essentia passionis. id est exprimens essentiam
 passionis: vel est causa essentie. si ergo diffiniret eclipsis interpositio ter-
 re ponere in diffinitione eius. si diffiniret interpositio terre eclip-
 sis non ponere in diffinitione ipsius. interpositio ergo est causa ipsius
 et non e converso. ¶ Dubitaret forte aliquis de eo quod in littera
 dicitur quod defectus cognoscitur per interpositionem terre non e converso: sed
 contra non solum per causas ducimur in cognitionem effectus. sed
 e converso per effectum in cognitionem cause. ¶ Dicitur quod dup-
 lex est medium cognoscitivum unum ex parte rei: aliud ex
 parte nostre: quantum est ex parte rei. sicut res se habet ad esse: ita et
 ad cognoscendum. diffinitio enim uniuscuiusque rei in veritate
 est sua diffinitio in entitate. que ergo non faciunt ad esse quantum
 ex parte rei non faciunt ad cognoscendum. sed hoc per causam co-
 gnoscitur effectus non e converso: quia causa facit ad esse effectus non
 e converso. sed quantum est ex parte nostre a male nati sumus ad sci-
 endum eo quod cognitio nostra incipit a posteriori. non est inco-
 muniens per effectum deventre in cognitionem cause. vel pos-
 sumus dicere quod hic philosophus loquitur de cognitione quod dicitur quod
 habet per diffinitionem. diffinitio enim est declarativa qui-
 ditatis et essentie rei. est enim diffinitio quodam organum et
 quoddam instrumentum intellectus per quod ducimur in cog-
 nitionem quod dicitur et essentie rei: ut vult commentarius supra. 7. meta-
 physica non autem sic diffinitivum est organum intellectus ad cognoscendum
 diffinitionem. nam ea que pertinent ad quiditatem ipsius diffi-
 niti ponuntur in diffinitione. non autem e converso. loquedo ergo
 de tali cognitione quod dicitur que ponuntur in diffinitione rei
 sunt medium ad cognoscendum ipsam rem diffinitiva: non autem e con-
 verso. et quod vult dicebat interpositio ponitur in diffinitione eclip-
 sis: et non e converso. id est loquedo de diffinitione: ut locuti
 sumus per interpositionem cognoscitur eclipsis non e converso.
 ¶ Est autem diligenter advertendum quod vult potest patere ex mul-
 tis locis antehabitis idem est quod et propter quod. illa enim eade-
 diffinitio que dicit quid est eclipsis secundum se accepta est me-
 dium demonstrativum et demonstrabit eclipsim de suo subiecto. et
 dicit propter quid est eclipsis. ponitur ergo in diffinitione eclip-
 sis est dicere quid est eclipsis: et per consequens est dicere causas
 ipsius: et propter quid eius. sustentatus est ergo philosophus quod in
 interpositio dicat causas et propter quid eclipsis et non e converso
 so: quia ponitur in diffinitione eius: et dicit quod ipsius et non e con-
 verso. ¶ Advertendum etiam quod si idem est quod et propter quod sic
 loquedo de cognitione propter quid et causam eclipsis cogno-
 scitur per interpositionem: et non e converso sic loquedo de
 cognitione quod dicitur: hoc est cognoscere per illud et non
 e converso. et ex hoc potest melius apparere intentio textus de
 qua cognitione loquitur philosophus cum ait quod per hoc. id est per interpositio-
 nem cognoscitur illud. id est eclipsis. sed non hoc. id est interpositio per
 illud. id est per eclipsis. vnus ergo modus ad salvandum quod id quod est
 diffinitivum passionis sit causa passionis est hic qui dicitur
 est. ¶ Advertendum etiam quod nihil ponitur in diffinitione passionis
 quod non pertinet vel ad eius essentiam: vel ad causas essentie. id
 enim accidentia habent diffinitionem per additamenta: quia in
 diffinitione eorum simul cum principibus essentialibus exprimentur
 bus essentia accidentium superaddit subiectum: vel superaddun-
 tur causa exprimentur causa essentie. sustentatus est ergo philosophus
 quod interpositio sit causa eclipsis: quia ponitur in diffinitione eius. nam ex
 quo interpositio ponitur in diffinitione eclipsis: vel exprimentur essen-
 tiam eclipsis. vel causam essentie. non autem exprimentur ipsas essentias.
 loquedo de essentia large: prout quod quod est essentialiter
 aliquid dicitur esse essentia eius. eclipsis enim non est essentialiter
 ter ipsa interpositio. sed essentialiter est quedam paratio lu-
 minis. si ergo interpositio ponitur in diffinitione eclipsis
 et non pertinet ad essentiam eius. consequens est quod dicat cau-

sas essentie: quod philosophus intendebat probare. Alius autem modus ad
 declarandum propositum est iste quod nunc dicitur est. ¶ Advertendum
 est quod accidens magis est entis quam sit ens. exprimit autem accidens
 quod sit entis per suas causas. exprimit autem quod sit ens per sua principia
 essentialia: et quia accidens magis est entis quam sit ens. magis habet
 declarari per suas causas quam per propria principia essentialia. ipsa enim
 accidentis essentia magis cognoscitur per causas ipsius essentie quam per propria
 principia essentialia. et quia diffinitio est sermo exprimens quod dicitur
 tatis et essentie in diffinitione ipsius accidentis exprimentur cau-
 sas essentie principaliora sunt quam exprimentur ipsas essentias.
 sustentatus est ergo in hoc philosophus quod interpositio ponitur in dif-
 finitione eclipsis non quocumque modo: sed quasi tanquam tenens prin-
 cipium in tali diffinitione. propter quod dicitur est quod interpositio dicat
 causam eclipsis. Tertius autem modus ad ostendendum quod inter-
 positio ponitur in diffinitione eclipsis est iste qui nunc ter-
 tio postus est. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut contingit vni plures causas esse. sed namque si est
 idem de pluribus primis predicari. sit. a. i. b. prior est
 res. et c. alio prior. et b. sit i. d. et c. i. e. erit itaque
 .a. i. d. e. ca. at i. d. q. d. b. i. e. at. c. q. re. cuius causa sit
 necesse esse res esse. ¶ Re autem existente non neces-
 se esse omne quodcumque fuerit causa: sed causa quod
 necesse est esse non tamen omnem.

¶ Postquam movit questionem. vix causa et effectus se consequuntur. et ad-
 duxit rationes ad partem veram. quia se consequuntur. In parte ista ne
 labore in equoco distinguit de causa. nam taliter posset accipi
 causa quod non se consequuntur. et taliter sic. Tria ergo facit. quod ponit
 quomodo non se consequuntur. et quomodo se consequuntur. et quod dixerat de
 clarat per exemplum. scilicet abibi (Aut si semper) tertia sibi (Ut per
 quod arbores) dicit ergo (Aut contingit vni plures esse causas et namque
 si est). id est contingit (idem predicari de pluribus primis). id est de plu-
 ribus immediatis. vix puta quod solum medium est laudabile. vix
 perabile autem est vtriusque extremorum. superabundantia et defectus.
 sicut ergo genus per se immediate predicatur de suis speciebus. ita que-
 libet diuidentia immediate aliquid sunt ea in quibus per se est ipsum
 diuisum. et exponit suum deum in terminis. accipit. nam quod ter-
 minos. v. g. a. b. c. d. e. p. a. g. dem intelligat vituperabile. p. b. su-
 abundans per. c. defectu. p. d. pdigo siue aliud vicius super
 abundans. p. e. illiberale. vel quoddam aliud vicius defectivum
 si. n. superabundans et defectus sunt causa quod pdigo et illiberale
 sint vituperabile non poterimus arguere ab effectu ad causas
 quia bene valebit est superabundans. ergo est vituperabile:
 sed non valebit e converso. vituperabile ergo superabundans. quia po-
 terit esse defectivum quod est et vituperabile. ipsum ergo vituperabile
 habet plures causas abundantiam et defectum. in talibus ergo causa et effectus
 se non consequuntur. ideo ait (sit. a.). id est vituperabile esse (pmo
 i. b.). id est in superabundanti (et esse pmo in alia i. c.). id est in defectu.
 (et b.). id est si. b. siue superabundans (sit i. d.). id est in pdigo siue in alio
 vicio superabundanti (et c.). id est defectus (in. e.). id est in illiberali.
 siue in alio vicio defectivo. his ergo sic se habentibus (erit
 itaque. a.). id est vituperabile (in. d. et in. e.). id est pdigo. et in libe-
 rali. et subdit. quod causa autem in. d. quidem. b.). id est que. a. i. vitu-
 perabile est in. d. i. in pdigo est quidem. b. i. superabundantia
 (in. e. autes). id est in liberali quod sit super. vituperabile (et c.). sup-
 causa. id est defectus (quare cum causa sit. necesse est rem esse). id est cuius
 sit superabundantia in pdigo vel defectus in avaro necesse est
 esse hanc rem et hunc effectum. v. g. esse quod vituperabile (sed res
 cum sit). id est cum sit hec res et hic effectus. v. g. quod vitupera-
 bile (non necesse est quod sit causa omnino). id est quod sit causa quocumque vel quod
 sit causa hec aut illa determinate (sed causam quid necesse
 est esse. non tamen omnem). id est quilibet. nec etiam hanc
 vel illam determinate. In talibus ergo licet effectus con-
 sequatur ad causam. quia valet. superabundans. ergo. vituperabile. et

Posteriorum

bene valet. deficient. g. vitupabile. tñ cā nō sequit̄ ad effectū. qz nō valet. vitupabile. g. supabūdās. nec valet. vitupabile. g. deficient. bñ enī valet qz si ē vitupabile qz aliq̄ cā ē p̄ quā sit vitupabile. s; nō pōt̄ iferri q̄libet cā indifferēter: nec pōt̄ inferri bec cā d̄terminate. ¶ Dubitaret forte aliq̄s. vtrū sp̄ cā iferat effectū r̄ ecōtra. ¶ Dōz qz si accipiat̄ cā p̄pā r̄ p se q̄ de nēcitate ifert effectū sp̄ erit ibi p̄na cōuerſa qz effect⁹ d̄ nēcitate ifert cāz r̄ ecōuerſo. s; si accipiat̄ tur cā nō p se poterit p̄tingere qz cā de nēcitate iferat effectū. s; nō ecōuerſo. vt apparet in exēplo. p̄posito. sed in illo exēplo nō est accepta cā p se r̄ p̄pā. nā nō ē cā p se. p̄pā qz supabūdās f̄m qz hui⁹ sit vitupabile. nec qz defect⁹ f̄m qz hui⁹. s; vt cōiter ponit̄ q̄libet istoz est vituperabile in q̄tū est d̄ rōnē rectā. nā cuz hō sit aīal rōnale. vitupabile est in eo si d̄ rōnez agat. si ḡ accipiat̄ cā p se r̄ p̄pā ip̄sī vitupabilis. v; agere d̄ rōnez rectaz semp̄ causa infert effectū r̄ ecōuerſo. valebit enim. agit d̄ rōnē rectā. ḡ vitupabile. r̄ ecōuerſo. vitupabile. ḡ d̄ rōnem. posset aut̄ qz vellet illos quinqz terminos. v; a. b. c. d. e. aliter adaptare r̄ forte magis f̄m in tētionez p̄bi. vt per. a. itelligat̄ longa vita. p. e. carens colera. p. b. siccū. per. e. q̄drupedia. p. d. volatilia. Longa ḡ vita siue. a. inest. e. i. q̄drupedib⁹. p. c. i. p. carere colera. r̄ idēz. a. i. lōga vita. iest. d. i. volatilib⁹. p. b. i. p. siccū esse nēce est ḡ cū vnus effect⁹ sit ex plurib⁹ causis. vt cuz lōga vita sit ex carere colera in q̄drupedib⁹ r̄ ex esse siccū in volatilib⁹. qz in talib⁹ si est cā qz sit effect⁹. vel si est carere colera vel esse siccū qz sit lōga vita. s; nō valebit ecōuerſo. qz si est lōga vita qz sit carentia colere. v; qz sit sicctas s; bñ valebit qz si est talis effect⁹ qz erit aliq̄ eius cā. s; nō valebit qz sit q̄libet eius cā. nec valebit qz sit bec causa d̄terminate. cuz talis effect⁹ possit eē ex plurib⁹ causis s; tñ si accipiet̄ cā p se r̄ p̄pā semp̄ vni⁹ effectus esset vna cā. r̄ semp̄ posita cā poneret̄ effect⁹ r̄ econuerſo. nā cā p se longe vite est d̄tēperamētū p̄plexiōis. r̄ qz alr̄ sit hō d̄tēperamētū in q̄drupedib⁹ alr̄ in volatilib⁹. iō causa lōge vite est alia r̄ alia hic r̄ ibi. si ḡ accipiet̄ talis cā. v; d̄tēperamētū cōplexiōis valet p̄cessus a cā ad effectū r̄ econuerſo. nā valet si dicat̄ qz bec aīalia habent d̄tēperamētū cōplexiōis. ḡ sunt lōge vite r̄ ecōuerſo. dixim⁹ aut̄ exēplū hoc magis esse de intētiōe p̄bi. nō qz littera p̄bi possit exponi s; exēplum supius datū de vitupabili. r̄ s; hoc exēplū nunc datū de lōga vita. sed qz iferius in lectiōe sequenti exequet̄ de hoc quō idē effect⁹ est ex plurib⁹ causis. r̄ exemplificat̄ de lōga vita nō de vitupabili. tñ q̄tū ad veritatē tātū est explicare de vno q̄tū de alio. qz vna r̄ eadem veritas per diuersa exempla manifestari potest. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Aut si semp̄ vlt̄ p̄positus ē r̄ cā totum quoddam: r̄ cuius est cā vlt̄. vt folio fluere in toto quodam d̄terminatū est: r̄ si species illi⁹ fuit: r̄ igitur vlt̄. aut in plantis: aut h̄mōi plantis. q̄ re r̄ medium equale oportet esse in his r̄ cui⁹ est causa r̄ conuertī.

¶ Q̄stēdit quō cā r̄ cātuz se d̄sequunt̄. d. ¶ Aut si semp̄ est vlt̄ p̄positū r̄ cā est totum quoddā. i. est vlt̄ sūpta. (r̄ cuius est cā) r̄ cātuz sit. (vlt̄ sūptū) tūc su. se d̄sequunt̄. q. d. qz si cā r̄ cātuz sumant̄ mō equato: vt si cātuz sumat̄ vlt̄. r̄ cā sumat̄ totū vlt̄ respectu illi⁹ causat̄. tunc oz qz talia se cōsequantur. r̄ subdit̄ (vt folio fluere in quodaz toto d̄terminatū est) i. h; quādā vlt̄z r̄ d̄terminatam cām (r̄ h; hoc est q̄uis (spēs illius). i. eius qd̄ est folio fluere multe sint: qz multe sint spēs arborū que folio fluūt: r̄ subdit̄ qz (r̄ vlt̄ igit̄ aut in plantis: aut in hōi plantis oz) su. talēz ef-

fectū eq̄ri siue cāe. q. d. qz si accipiat̄ effectus vlt̄z r̄ equat⁹ r̄ cā vlt̄z r̄ eq̄ta: vt si accipiat̄ folio fluere in oib⁹ plātis in q̄b⁹ h; esse: r̄ accipiat̄ vlt̄ cā respectu oīuz talium plātaz. tunc cā r̄ effect⁹ se bebebūt mō equato r̄ auerſibilib⁹: ita qz vni⁹ infert aliud r̄ ecōuerſo. iō subdit̄ (q̄re medium) sup. sic acceptū siue causam sic acceptā (oz equale esse in his) i. in suis causis (r̄ cuius est cā). i. r̄ causatum su. oz equale esse siue cāe (r̄ cōuertī). i. oz qz talia se habeāt f̄m d̄uertētā. ita qz possumus ex causa iferre effectū r̄ ecōuerſo. In h; ḡ stat tota mens p̄bi qz si accipiant̄ cā r̄ effect⁹ mōn̄ cōposito qz nō oz tunc talia se h̄re s; d̄uertētā. nō oportebit. n. h; posito ex cā iferre effectū r̄ ecōuerſo. s; si accipiat̄ur talia mō eq̄to se bebūt ad cōuertētā vt vni⁹ infert aliud r̄ ecōuerſo. ¶ Notādū aut̄ qz rōnes sup̄i⁹ facte fuerūt ad p̄z verā: r̄ fuerūt d̄terminatio q̄onis. v; qz cā infert effectus r̄ ecōuerſo. qd̄ aut̄ postea dictū ē qz vni⁹ effect⁹ p̄nt̄ eē plures cāe: r̄ tūc accipiet̄ cā nō eq̄ta: r̄ qz sic accepta cā nō se h; ad d̄uertētā cū effectū. s; si accipiat̄ cā eq̄ta se h; ad d̄uertētā qz cū suo effectū tale d̄cū nō ē p̄pe solutio q̄onis. s; magis ē remotio praj̄ intellectus. d̄terminatū est. n. supra qz cā r̄ effect⁹ se h̄nt ad d̄uertētā: r̄ adducte sunt ad hoc rōnes. qz p̄batū ē qz cā infert effcū r̄ ecōuerſo. qz v; si arbor h; latū foliū qz folio fluit r̄ econuerſo. ne ḡ circa hoc aliq̄s beāt prauū intellm̄ r̄ crederet̄ qz q̄litercūqz accepta cā cōuerteret̄ cū suo effectū. iō ad hūc prauū intellectū remouēdū inuit̄ p̄hs qz cā p̄pe accepta ē cā equata. si ḡ accipiat̄ cā nō p̄pe r̄ nō eq̄ta nō se bebit ad d̄uertētā. s; si accipiat̄ tur p̄pā r̄ eq̄ta se bebit ad d̄uertētā. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Et p̄pter qd̄ arbores folio fluunt. si igit̄ p̄p̄ condensationez humidi fluit arbor: oportet eē condensationem. s; quia cōdensationem non est cūcūqz. sed in arbore folio fluere.

¶ Qd̄ dixerat declarat p̄ exēpluz ostēdit qz cā eq̄ta semp̄ infert suū effectū r̄ ecōuerſo. d. ¶ Ut pp̄ qd̄ arbores folio fluunt. si igit̄ p̄p̄ densitatē huius. i. si cā eq̄ta folio fluendi est densitas huius. i. densitatio siue congelatio humoris i arbore. si huius est cā equata opz talē cām iferre effectum r̄ ecōuerſo. iō subdit̄ qz (si folio fluit arbor opz esse densitate). i. oz densari: r̄ cōgelari humorē r̄ ecōuerſo. iō ait qz (si vō densitas est) i. si ē densitatio r̄ cōgelatio humoris nō in q̄libz re (sed in arbore fluere folio oz) su. qz talis arbor folio fluat. congelatio ergo humoris qz est cā eq̄ta eius qd̄ est folio fluere. iō se h; ad d̄uertētā cum tali effectū. vt si est folio fluere oportet qz sit talis congelatio r̄ ecōuerſo. quō aut̄ latitudo folioz est cā qz arbor folio fluat. vt dicebat̄ supra. r̄ quō densitas. i. congelatio humoris in arbore est huius cā in sequēti qōne patebit. ¶ Notandum aut̄ qz demōstratio potissima semp̄ est passionis p̄passioem. differenter tñ passio demonstrans r̄ demōstrata cōpanē ad subm. nam passio demonstrata semper est p̄pā passio subiecti. nunq̄. n. demonstrat̄ potissima demōstratio nisi p̄pā passio de p̄pō subiecto. vt folio fluere demonstrabit̄ de suo p̄pō subiecto. vt de tali genere arborz ad q̄s opat̄ talis passio tanq̄ ad p̄pū subz. s; passio demōstrans nō semp̄ est p̄pā passio. s; sufficit qz sit p̄pā cā. nā congelatio humoris non est p̄pā passio arboris. nam r̄ in alijs rebus ab arboribus pōt̄ cōgelari humor. s; est p̄pā cā. nam congelatio humoris r̄ si pōt̄ esse in alijs rebus ab arboribus: attrī in illis alijs rebus non habebit hūc effectū qz faciat̄ folia fluere: quem h; i arboribus. densitas ergo humoris r̄ si nō est p̄pā passio arborz. est tñ p̄pā cā qz faciat̄ in cis folia fluere. r̄ hoc forte itēdebat̄ p̄hs cum dixit qz densitas hūoris nō in q̄libet re. s; i arbore folio fluente su. ē cā qz arbor folio fluat. ex hoc apparet vera eē r̄ de itētione

phs esse ea que diximus in qone de medio demstrationis. v3 q semp demtat passio p passionem: sed passio demonstans no est semp passio ppa: s3 sufficit q sit ppa causa.

Triū aut cōtingat nō eandē cām esse eiusdē oibus sed alteram aut nō.

C Postq phs q̄siuit de oīa cause z effectus In parte ista vt dicebat qōne mouet de vnitare vnus ad alterū. In his ḡ duob' stat tota ars iueniēdi cāz q̄ ē mediū In demstratione potissima. naz si ē vna cā vni' effect' z uertibilr se bz illa cā respectu talia effect' sit ppa. eo q̄ ē vnus vna z equata eo q̄ uertibilr se bz ad ipsuz effectū. nō sufficit enī cām eē equatā nisi sit vni' vna: qz possit eē talis eqtio p accns: vt si assigna ref cā triāguli qz bz tres: qz ē pncipiū figurarū eēt talis cā eqta qz loquēdo de figuris rectilineis oē pn^m figurarū bz tres: z q̄qd habet tres est tale pncipiū figurarū. atn talis eqtio ē p accns: qz accidit triāgulo h̄re tres i eo q̄ pncipiū figuraz. igit supra eqtionē oz accipe q̄ sit vna cā vni' effectus. tūc enīz est vna causa vni' effect' q̄i determinate z per se z ppe se bz ad effectū illuz. **C** Aduertēdū tñ q̄ sic in supiori qōne determinando de oīa cause z causati determinauit etiaz de vnitare eoz. sic hic ecōuerso mouendo qōne de vnitare cāe ad cātū determinat etiaz de oīa vnus ad alterū. **T**ria ḡ facit: qz p qōne mouet. z qōnem motā soluit. z ex solutione data determinat quō f3 oīam se deat cā ad causatum z ecōuerso. scda ibi. (Aut si qd.) tertia ibi. (bz aut sic psequi.) Dicit ḡ. (Utrū autem cōtingat nō eandē cām esse eiusdē.) s. effect' (in oib' sed alterū: aut nō) su. dubium est. hec ḡ questio nostra q̄rit vtrū vnus z eiusdē effectus in oibus sit vna z eadez causa vel non. sed altera z altera. **C** Deinde cum dicit.

Aut siquidē p se demōstratū ē z nō f3 signuz aut p accidēs nō pōt esse. rō enī vltimi medium est. si vero non sic est contingit.

Soluit qōne ppositā. est aut sūma solutionis eius: q̄ si accipiat cā p se vnus effect' erit vna causa: sed si accipiat cā p accns. vel accipiat p cā aliqd signū tūc vnus effectus poterūt esse multe tales cause. **T**ria ḡ facit qz pmo soluit qōne: qz si accipiat cā p se q̄ vnus effectus erit vna causa. z ad maiōre declarationem ppositi declarat q̄ si accipiat causa p se qlis erit effectus talis erit causa. z qd dixerat declarat p exempla. scda ibi. (Est aut causa.) tertia ibi. (Ut ppter qd mutabilr.) Dicit ḡ q̄ (aut siquidē per se demōstrat.) i. si fiat demratio p cām p se (z nō f3 signū aut accns.) i. p mediū accidentale (nō pōt eē) sup. q̄ vnus effect' sint multe cāe. z subdit q̄ (rō enī vltimi) q̄ diffinitio maioris extremitatis (mediuz est) sup. in demstratione. cā ḡ vnus rei vnica sit diffō. vnus rtonis nō erit nisi vniū mediū demōstratiū potissimuz z vna causa p se p quā bz demōstrari talis effectus. z subdit (si vero nō sic est.) i. si nō accipiat causa p se: sed accipiat cā p accns: vel accipiat aliqd signū z aliqs effectus p cā (cōtingit) plures esse causas eiusdem. **C** Dubitaret forte aliquis. vtrum eiusdē effect' sint plures cāe p se: z videt q̄ sic. qz cum sint plura ḡna cārū: z f3 qdlibet genus cause sit dare causas per se z p accns iuxta diuersa ḡna causarum poterūt eiusdem rei eē p se plures cause. **C** S. videt phs sup hoc sustentari qz rō vltimi termini. i. diffō maioris extremitatis. vel qd idem est diffō passiois est mediuz in demstratione. iō nō poterit esse nisi vniū talē mediuz. z per oīs non erit nisi vna p se cā: sed ex hoc nō videt haberi ppositū. nam f3 qdlibet gen' cāe r̄igit demtare. z f3 qdlibet genus cāe r̄tingit formare diffōne dicētē pp qd passionis. vñ z supra phs docuit demtare fm diuersa genera

causarum. Poterūt ergo eiusdē passionis siue eiusdem effectus eē plures diffōnes expr̄metes p se causas illius effectus. **C** Dōm q̄ eiusdē rei fm diuersa ḡna cārū pnt eē plures p se cāe: nec hoc negaret phs. s3 plures p se cāe q̄ iūt mediū in demratioe potissima nō pnt eē eiusdē rei. nā demratio potissima vel eligit excellētiōre cām. vel vt veri' dicam' zgregat oēs cās. si ḡ eiusdē rei sint plures p se cāe. oēs enī ille cāe nō sūt eque excellētes: nec eque potissime ad demrandū. demratio ḡ potissima erit p potiorē cāz q̄ est vna respectu vnus effect': vt in mathematicis vbi sūt demrationes certissime: si idē effect' p̄t demtari p diffōne dicētē pp qd māliter z p dicētē pp qd formāl: vt patuit d angulo recto factō i semicirculo: potior erit demratio facta p pp qd formāl q̄ facta p ppter qd māliter: vt possumus dicere vt dicebamuz in elē: qz demratio potissima zgregat in se totū. diffō ḡ passionis cōgregat totū qd est p se ppter qd passionis erit mediū potissimum ad demranduz huius passionem. z qz nō pōt esse nisi vna talis diffō. iō vnus effectus nō est nisi vna talis per se causa. **A**ppellatur ḡ hic p se cā nō q̄libet cā fm quodlibet genus cause. sed appellatur per se causa qd est per se potissimū mediuz ad demōstrādum q̄ mediū p diffōne passionis expr̄mit huius aut p se cā nō poterit eē nisi vna cū totū in se zgreget vt si tonitruū hēat esse p se pp has duas cās. v3. pp extinctionē ignis. z vt terreant q̄ sunt in tartaro: mediuz potissimuz ad pbādū q̄ nubes tonat zgregabit i se vtrūqz. z si plures eēt p se cause tonitruū plura congregaret. **S**onabit ḡ sic demratio. in quocūqz corpe extiguit ignis pp terrore eoz q̄ sunt in tartaro illud corpus tonat. nubes est h̄z ḡ r̄. signāter ḡ phs volēs pbare vnus effect' eē p se vna cām pbaut p diffōnem q̄ ē mediū demōstratiū in hēs se loq̄ de cā. put mediū demōstratiuz bz in se rōnem cause. mediū autez demōstratiū si sit potissimū zgregat in se oēs p se cām p quā pōt res demtari. z qz nō est nisi vnus tale mediuz ad vnaz r̄clusionē. iō nō est nisi vna p se talis cā. qd vō obiciebatur q̄ eiusdē rei pnt esse plures cause p se f3 diuersa genera cāz patet q̄ nō loq̄tur hic phs sic de p se cā: sed loq̄ de p se cā. put mediū demōstratiū potissimū bz eē p se cā: qd patet nō esse nisi vnus ad vna conclusionē. qd vero postea dicebat q̄ f3 diuersa genera cārū pnt formari diuersē diffōnes expr̄metes ppter qd passionis z demōstrantes passionez de subiecto. dicit d3 q̄ quelibet illaz diffōnuz erit mediuz ip̄fectuz. sed illa erit mediū potissimū que totū in se congregabit. vt posuim' exēpluz de tonitruo q̄ si habet fieri propter extinctionem ignis z ppter terrore eoz q̄ sunt in tartaro. nō demōstrabit pfecte p diffōnes expr̄metes alteruz istozum. sed per expr̄mentem. vtrūqz. non ergo erit nisi vna talis diffinitio. z vnum tale mediuz qd sic accipitur pro per se causa. **C** Alterius forte dubitaret aliquis. vtrū si accipiatur signuz p causa possint esse plures cause eiusdēz. z videt q̄ non. nam demōstratio per signum est demōstratio per effectus. sed eadem rō est de effectū z de causa. si ergo est vna causa per se causa vnus effectus. erit vnum per se signum vnus cause. nō ergo aliter deberet loqui de causa q̄ de signo. **C** Dicendū q̄ signuz z causa p accidēs pnt habere rationē cause. non in essendo sed in inferendo. q̄ autem cause per accidēs possint esse plures non est difficile videre. vtputa si de h̄re tres assignaremus causam in triangulo. quia est principuz rectilinear. vel quia est illa figura ad quaz stat resolutio oīuz figuraruz. multa enim talia possemus assignare que essent cause in ferendi p qdlibet enīz horuz possemus inferre habere tres de triangulo: vt si diceret. oē principuz figurarū bz tres. triāgulus ē bz ergo r̄. sic etiam omne ad qd stat resolutio figuraz re

est linearis. triangulus est h³. g². sed tales cæ sunt pacci-
dēs: qz accidit pncipiū figurarū hie tres: qz nō hz tres triā-
gulus vt est pncipiū figurarū: 2 vt est pma figura: nec hz
tres vt ad eā stat resolutio aliarū figurarū. pnt g̃ eiusdem
rei eē plures cæ p accūs: imo si edificator facit domū per
se: 2 edificator ē albus nūscius: pulcher. oia ista erūt cæ
domi? p accūs: 2 qd dictū est de cā p accidēs vitatē hz de
signo. nam eiusdē rei possūt eē plures cause si accipiāt s̃
gnū. p cā. nā signū dī illud p qd aliquo mō ducimur in co-
gnitiōez rei. vñ nō ē cōtra rōnē signi qz deficiat. nā hz sen-
tētiā pbi sillogismi p signa deficiūt. ipsi ergo effect? dimi-
nuti 2 incōpleti vocant signa. 2 ēt. pprie dicunt signa. nō
aut est sic de cā. nā qd incōplete 2 diminute causat nō ē. p
pe cā. cū g̃ effect? nō equati possint eē plures eiusdē cause
nō ē incōueniēs p plura signa vñ 2 idē 2 cludere: vt sig^a
est adulter ex hac causa poterunt sequi oēs hi effect?. qz se
cōponat 2 oznet: 2 sit errabūdus de nocte. ex qbus oib? ef-
fectib? tanqz ex qbusdā arguerēt esse hūc adulterū. signa
ergo 2 cause eiusdē rei pnt eē plures: s̃ causa p se est vna:
qd itelligendū est de causa p se. pnt mediū demōstratiū
potissimū est h³ causa qd nō est nisi vnus ad vnā 2 clonē
qz si vellemus hoc itelligere de q̃cūqz cā p se dicem? qz n̄
est nisi vna talis p se cā vni? effect? s̃ vñ gen? cæ qz sit i
eodē gñe cæ eiusdē effect? sunt plures p se cause qz vna il-
laruz cārum sit sub alia: vel qz vna ordinet ad alia: s̃ vbi
vñ. ppter alterū vtrobiqz vnum tm. oēs g̃ tales cæ non
dicent nisi vnā cām. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Est autē 2 cuius est cā in quo considerare. 2 si
derare fm accidens. nō tm videt pposita esse. si
antez. nō s̃ s̃r se habebit mediū. si quidē equiuo-
ca. equiuocū mediū. Si vero vt in genere sit
similiter se habebit.**

**¶ Ostendit qz si nō accipiant talia per se nō se habēt eodez
mō causa 2 effectus. s̃ si accipiant p se: se habebūt eodez
mō: vt si est effectus idē genere 2 diuersus spē causa etiaz
erit talis. 2 si est effectus analogus: vel equiuocus ēt cau-
sa erit talis. id aut qz (est autē causa 2 cuius est causa). i. cau-
satus (in quo). i. 2 in quo vt habet alia translatio: hoc est 2
subiectum (cōsiderare fm accidēs nō tm pposita). i. cau-
sa passio siue causatum 2 in quo. i. 2 subiectū si sunt p acci-
dens nō vident esse pposita. i. per se pposita: 2 p se inten-
ta: qz talia sunt pter intentionē. 2 subdit. (si aut nō est). i.
si talia nō accipiant p accidēs. 2 si nō est ea accipe ppter
intentionem: sed si accipiant s̃ itentionē 2 per se (s̃r se ha-
bebit mediū). i. causa su. 2 causatū. 2 subdit qz (si quidē
equuocum est) su. causatū (equiuocū est mediū. si vero sic
vñ i gñe sit). i. causatum s̃r se habebit su. 2 causa qz erit
vna genere. accipiendo ergo causam per se semp (simili-
ter se habebūt) causa 2 effectus. ¶ Deinde cum dicit.**

**¶ Et ppter qd 2 vicissim analogū. alia eniz cā
est in numeris 2 in lineis 2 eadē. inq̃stū qdem
enim linea est nō est eadē. inq̃stū autē habēs au-
gmentum h³ eadē: sicut in oibus.**

**¶ Declarat qd dixerat per exēplum. Circa qd duo facit: qz
pmo declarat p exēplū de eodē gñe. 2 de equoco 2 ana-
logo ibi. (Similē autē esse.) Dicit ergo. (Ut ppter qd rō
mutabilis est analogū). i. est pportionabile. q. d. qz ppter
qd. i. causaz p causaz possumus arguere cōmutabilē ana-
loguz. i. a cōmutato analogo: siue a cōmutata pportioe.
(alia enim causa talis est in numeris 2 in lineis) su. specie
(2 eadem) su. genere. 2 subdit qz (inquātū enim linea est
nō est eadez) sup. causa: qz tūc esset eadē specie (inquātū
autē hz h³ augmētum) fm qz cōtingit cū alijs in genere**

(eadē). i. eadē est cā (sicut in oib?) su. alijs. ¶ Notādus
aut qz arguere a pmutata pportione: vt patuit supra in li-
bro pmo est cōe lineis: numeris spibus: 2 corporib?. q̃ oia
sunt eiusdē gñis nā oia sunt in genere quātitatē. oia eniz
hec cū augmētant pportionabilē possum? ibi pmutare p
portionē. 2 arguere a pmutata pportioe: vt si accipiant q̃
tuor linee vel q̃tuor numeri: vel q̃tuor corpa: vel q̃tuor
tpa. sic p̃mū quozūcūqz q̃tuor acceptoz se hz ad scōz: s̃
cut tertiū ad q̃rtū: vt p̃z ex q̃nto geometricē. poterimus ar-
guere pmutati qz sic se hēbit p̃mū ad tertiū sicut scōm ad
q̃rtū. ¶ Notādū etiā qz augmētari sic pportionalr qz est
causa qz possumus sic arguere a pmutata pportione. tale
aut augmētū in lineis 2 in numeris est idem: 2 ē aliqd. nā
est idem genere 2 est aliud specie: vel est idem fm genus
p̃motū. vt fm genus quātitatē: nō aut idem fm genus
p̃pinquiū qz vnus est i genere 2 vnus 2 aliud in genere
discretoz. g̃ si cōsiderant linee s̃z qz linee 2 fm suam spēz
nō iueniet eadem cā qz possumus sic arguere pmutablē
i lineis 2 in numeris. s̃z si cōsiderent linee fm qz habēt h³
augmētū cōe cum numeris. qz tā numeris qz lineis cōtin-
git augmētari pportionaliter. sic erit eadē cā i lineis 2 in
numeris. sicut i oibus alijs. nam nō solū i lineis 2 i nume-
ris possumus arguere a pmutata pportione. s̃z et in alijs
vt i corporibus 2 i tēporib?. in oibus g̃ his ē eadē cā. nō s̃z
spēz s̃z fm genus. q̃re possumus sic arguere. put. s̃ oia ista
p̃ueniūt i hoc gnāliter qz oibus 2 petit h³ augmētū. ṽz qz
possumus augmētari pportionalr. g̃ q̃lis est effectus talis ē
cā. si accipiat cā p se vt si effectus est vnus genere 2 alijs
spē 2 cā s̃r se habebit. ¶ Deinde cum dicit.

**¶ Similē esse colorē colorī: 2 figuram figure.
aliā esse: equiuocū enim est simile in omnibus.
hic quidem eniz fortassis ē analogia habere la-
tera 2 equales angulos. in coloribus autē fen-
sum vnum esse: aut aliud aliquid huiusmodi.
Secundum autē analogiā eedē sunt: 2 mediūz
habebunt secundum analogiam.**

**¶ Exēplificat de equoco 2 analogo. d. (Silez autē eē color
rem colorī. 2 figurā figure) su. eē silez (aliā) su. oēs rōnez
hic 2 ibi. nō ē. n. eadē rō silitudinis i figuris 2 i coloribus
cū equoce sit silitudo hic 2 ibi. 2 subdit. qz (equocus enim
est sile in oibus). i. in vtriqz tā i figuris qz in coloribus. 2
subdit. qz (hic qdem. n.). i. i figuris (ē fortassis) su. eē sile
(h̃re latera fm analogum). i. fm pportionez 2 angulos
eqles). sile eni i figuris dī fm hāc pportionez 2 habent
latera pportionalia 2 angulos eqles (in colorib? autē)
su. est eē sile (fm vnum eē). i. vna 2 eadēz imutationē fa-
cere i sensu (aut aliud aliqd h³) ṽputa h̃re vnum 2 eūdē
colorē. illa. n. sunt filia fm colores qz eodē mō imutant vi-
sum vel qz h̃nt vnum colorē. 2 subdit exēplificādo de ana-
logia. d. qz (fm aut analogiā qz sunt eedez 2 mediū). i. 2
cām fm analogiaz est idē vel se hz vt idē. q̃le ergo ē cātū
talis est cā. si accipiat cā p se. vt si cātū est equiuocū 2 cā
equoca. 2 si analogum 2 cā analogā. de equocis est exēpli-
ficatum. de analogis dictū fuit supra. vt patuit de offic sp̃i-
na 2 sepione que fm analogiā se h̃nt ad hūc effectum qz ē
sustinerē mollitiem carnis. effectus ergo h³ est analogus
2 causa analogā. ¶ Deinde cum dicit.**

**¶ Abent autē sic cōsequi cām ad inlezes:
2 cuius est causa: 2 in quo est causa
vnūquodqz quidem accipienti 2 cu-
ius causa in plus.**

¶ Exēgatur quō cā 2 cātū se h̃nt s̃z 2 nām 2 quō nō. Circa

quod non facit. quod primo facit quod dicitur est. 2° quod dixerat declaratur in terminis ordinabilibus. secundum figuram et ordinem sillogistici. cum in terminis eorum ibi. In figuris autem. Circa primum tria facit. quod primo ostendit quomodo causa et effectus se sequuntur. et quomodo non. 2° quod dixerat declarat per exemplum. 3° assignat rationem dicti. 2° ibi. Ut quattuor equeles. 3° ibi. Est medius. Dicitur ergo quod (hinc autem sic se sequit adinuicem causa. scilicet. alicuius passionis vel alicuius effectus. et cuius est causa. scilicet. ipsa passio et ipse effectus. et in quo est causa. scilicet. ipsa subiecta in quo est talis causa siue talis passio ista genera tria. passio. causa. et subiectum se consequuntur adinuicem sic. v. scilicet. si accipiantur vltimum et subdit quod (vnum quodque quod dicitur accipietur) id est accipiat vnum quodque particularem tamen causa quod subiectum (cuius est causa in plus est). i. et ipsum causam siue ipsa passio erit in plus quod subiecta et quod causa si accipiantur talia secundum vnum quodque. i. secundum quod competunt huic et illi particulariter. Deinde cum dicit.

Et in quattuor equales eos qui extra in plus sunt quod triangulis aut quadrangulis: oibus autem in eque: quecunq; enim quattuor rectis equales exteriores: et medium similiter.

Quod dixerat declarat per exemplum. d. (ut quattuor equeles quod sunt extra). i. hec passio quod est hinc angulos quod sunt equeles quattuor rectis (in plus sunt quod in triangulis aut quadrangulis) vel ut hinc alia translatio: quod triangulus. aut quadrangulus (in oibus autem in equeles). i. se hinc in equele: vel se hinc equele. (quod quod. n.) i. si accipiantur quod quod figure hinc angulos (quod sunt equeles duobus rectis) subiectum. n. sic acceptum erit equele passioni (et mediu) in acceptum vltimum (sicut) est in equele tali passioni.

Notandum autem quod angulos extrinsecos esse equeles quattuor rectis est passio operetur ois figure rectilinee. si genera talis passio et tale subiectum et causa accipiantur vltimum: tunc oia se habent adinuicem equele: vertibiliter. scilicet. si causa et subiectum accipiantur secundum vnum quodque. i. particulariter: tunc illud cuius est causa. i. ipsum causam siue ipsa passio se habebit in plus quod causa et subiectum: vt si non accipiantur ois figura rectilinea vltimum: sed accipiantur hec figura spaliter: vt triangulus vel quadrangulus et accipiantur causa spaliter. put habet esse talis passio in tali figura: tunc talis passio se habebit in plus quod quelibet talis figura: vt quod triangulus: scilicet. si accipiantur quecumque figura vniuersaliter: vt ois figura rectilinea. cui competit talis passio. et mediu etiam sic accipiantur vltimum oia se habebit adinuicem equele: vertibiliter. Deinde cum dicit.

Est autem mediu ratio primi extremi: propter quod omnes scie per diffinitionem fiunt: vt folio fluere sic sequitur vitis et excedit sic: scilicet. non oia scilicet equele: si ita quod accipiat aliquod primum mediu ratio fluendi folia. erit. n. primum in altero mediu: quoniam oia hinc sunt: sit huius mediu quod succus densatur: aut aliquid aliud huiusmodi: quid est autem folio fluere densari in contactu seminis succum.

Assignat rationem dicti. nam ois oia talia esse equele: vertibilia. v. scilicet. passionem. mediu: et subiectum: nam mediu est ipsa diffinitio passio nis quod ostendit esse equele: vertibile cum passione. et in diffinitione passionis cadit subiectum primum: vel aliqd loco subiecti primum quod etiam ops esse equele: vertibile cum passione: vnum nisi accipiat diffinitio dicens quod quod passionis particularem: et nisi accipiat ipsius subiecta particulariter: ops oia talia equele: vertibilia esse. id autem quod est autem mediu in demstratione (ratio primi termini). i. diffinitio maioris extremitatis siue diffinitio passionis (ex quo). i. per quod: vt habet alia translatio (ois scie per diffinitiones fiunt). i. ois demstrationes scientifice et aggenerates sciam fiunt per mediu quod est diffinitio: vt per in demstrationibus naturalibus (vt folio fluere). i. vt ista passio naturalis que est quod fluat folia (sicut sequitur vitem) est in plus quod vitis (et excellit ficum). i. est in plus quod ficus

quis: qualibet generis arboris tale particularem sumptam excedit hinc passio (scilicet. non oia: sed equaliter est) quod. d. quod si accipiantur oes arbores fluentes folio respectu talis subiecti talis passio non erit in plus: sed erit equaliter. i. de numero equele: quod equele: tali subiecto: sic etiam et mediu se habebit equaliter ad tales passionem et ad tale subiectum: vnum subdit quod (si vno accipiat aliquod mediu primum). i. mediu immediatum et causam proximam tale mediu primum est (ratio fluendi folii). i. est diffinitio passionis: et subdit quod (erit enim primum quidem mediu). i. tale mediu primum sic accipietur (erit in altero). i. in subiecto (quoniam oia sunt hinc) diffinitio enim huius passionis que est folio fluere est mediu primum et principale et causa propria in altero. i. in subiecto: vt in arboze a quo fluunt folia. erit enim tale mediu causa in tali arboze quod oes tales arbores sint hinc. v. quod fluant folijs: et subdit (sic enim hinc mediu quoniam succus). i. humor densatur (aut quod dicitur aliud hinc). i. aut alia aliqd causa. si genera accipiatur propria causa huius passionis: illa propria causa erit diffinitio passionis. id autem quod aut est folio fluere densari succum seminis in contactu. scilicet. folio ad ramum. quod. d. quod hec est diffinitio huius passionis per quam demonstratur de suo subiecto. Notandum autem quod semper diffinitio que est mediu in demstratione exprimit causam passionis in subiecto et econuerso: id quod est causa passionis in subiecto est illud quod exprimitur per diffinitionem: vt si causa eclipsis est interpositio: si queretur quod est eclipsis: dicetur quod est interpositio terre. sic causa cadendi folia est condensatio humoris in arboze si queretur quod est folio fluere: dicetur quod est talis condensatio succi. Aduertendum autem quod tales diffinitiones sunt naturales: nam eclipsis non est ipsa interpositio formaliter: scilicet. causatur ex tali interpositione: sic et nec casus foliorum est ipsa condensatio succi. scilicet. causatur ex tali condensatione. Notandum etiam vim rationis huius in hoc consistere quod diffinitio passionis est mediu in demstratione: quod per ipsas scientias: scie enim vnum diffinitionem ad demstrandum. scia. n. naturalis si vellet perbare casum foliorum de arboze fluere: hoc perbare per diffinitionem passionis quod est folio fluere: hoc est per: quod demstratio est per causam primam. i. per causam proximam et immediatam: et hinc est id quod exprimit diffinitio passionis: vt si causa fluendi folijs est condensatio seminis: diffinitio huius passionis est talis condensatio: si genera sic est ops quod mediu in demstratione sit ipsa diffinitio. quod diffinitio conuertitur cum diffinitio ops quod id quod est causa et mediu ad demonstrandum sit conuertibile cum ipso causato et cum ipsa passione. causa quod et causus accipiantur per se proprie se habent ad conuertentiam: sic etiam et ipsum subiecta in quo est ipsa passio se habent ad conuertentiam cum ipsa passione si accipiantur subiectum. prope: quod si accipere particularem non se habent ad conuertentiam: scilicet. si accipiantur prope. quod proprium conuertitur cum eo cuius est proprium. Notandum etiam quod ex eodem succo generatur semen fructus et folium: tunc ex puriori generatur fructus et semen: ex impuriori generantur folia: totum genera appellat succum seminis. v. succus ex quo generatur semen et fructus: et succus ex quo generatur folia: talis ergo succus condensatur et congelatur in arboze in illo contactu ubi folium attingit arboze: tunc folia ab arboze fluunt. Dubitaret forte aliquis vtrum hinc latum folium sit signum quod arbor folio fluat. Dicedum quod hinc latum folium signum est huius passionis quod arbor folio fluat: causa fluendi folia est hinc humor hinc passibilis non viscosus: si enim humor sit non viscosus facilius exhalat a calido et facilius condensatur a frigido: partes enim humoris viscosi magis conuiscantur et conglutinantur adinuicem ita quod per calidum non possit ita faciliter exhalare. Rursus humor viscosus: quod est magis conglutinatus adinuicem frigus non potest ipsum ita faciliter penetrare: id talis humor sicut non de facili exhalat a calido: ita non de facili congelatur nec condensatur a frigido. videmus enim quod magis rara quam frigus magis subintrat citius congelatur: vt aqua calida que rarefacta est per ignem eo quod aer frigidus magis potest eam penetrare citius congelatur quam aqua frigida. penetrabiliora ergo citius con-

Posteriorum

gelant: et quia humor viscosus propter coagulationem partium est minus penetrabilis: id est ut dicebat talis humor non de facili coagelat: arboresque ille folio fluunt qui non habent viscosus humor. sed non habentes huiusmodi viscosus habent lata folia: quia humor non viscosus de facili se dilatat et fluit: viscosus autem humor propter adhaerentiam partium tenet se nec de facili dilatat. habent ergo lata folia est signum habere humorum multum passibilem et de facili condensabilem a frigido: et quia humor coagelato in ramo propter frigidum non potest folium accipere nutrimentum ideo quod desiccet et cadat. habent ergo lata folia est signum quod arbor illa folio fluat.

Uterius forte dubitaret aliquis. verum habere lata folia sit aliquo modo causa eius quod est folio fluere: et verum quod non: quia cum ostenditur sit hoc est signum huiusmodi passionis: non erit causa quia signum et causa ex opposito diuiduntur.

In huiusmodi est philosophus in lectione praecedenti quod habere lata folia dixit esse causam eius quod est folio fluere.

Dominus quod non est inconueniens vniuersi et idem relatum ad diuersa esse signum et causam: latitudo foliorum enim relata ad succum est signum fluendi folia. nam habentia lata folia signum est quod habeant succum valde passibilem et de facili extendibilem: et per hanc signum est quod habeant succum de facili coagulabilem: quo coagelato ideo folia fluere. hoc etiam idem quod est signum erit causa: sed non eodem modo. nam quanto maiora et latiora sunt folia tanto magis ponderantur et magis ponderantia magis petunt casum. id est latitudo foliorum ratio maiore ponderis est aliquo modo causa quod folio fluant. sed principaliter causa est coagelatio succi: quia si non congelaret succus ponderositas foliorum non esset sufficiens causa quod folia fluerent. si autem coagelaret succus dato quod essent stricta folia operatio ea desiccari: et per hanc ab arbore cadere: quia congelato succo non possent ab arbore recipere nutrimentum: id est philosophus hic ubi voluit accipere primam et principale causam huius quod est folio fluere non fecit mentionem de latitudine foliorum: sed de coagelatione succi.

Uterius forte dubitaret aliquis: quot cause concurrant ad hoc quod folia fluant.

Dominus: quod propter latitudinem foliorum concurrunt ibi tres cause se habentes per ordinem. v. passibilitas succi exhalatio facta a calido: et coagelatio facta a frigido. Arbores. n. latoz folioz hnt humorē et succū magis passibilem: quod propter ipsam latitudinem folioz. si enim non esset succus huiusmodi passibilis non de facili dilataretur nec ex eo fierent folia lata sed stricta. Prima ergo causa in talibus est passibilitas succi. post hanc autem causam exhalatio facta a calido: calidum. n. illud propter quod maturescunt fructus agens in succum illum passibilem facit idem exhalare quod est ibi subtile. remanet ergo ibi post exhalationem factam a calido quod grossius est: et quia grossius non est ita penetratiuum: quia hoc est de ratione subtilis quod sit quid penetratiuum: non autem est de ratione grossi ut potest habere ex proprio generatione. id est ex tali humore grosso quod non est penetratiuum ut possit de facili fluere in folia: folia ipsa non possunt idem sufficere accipere nutrimentum. propter quod ante aduentum frigidi coagelantis propter exhalationem factam a calido plura de folijs ex arboribus cadunt: exhalatio ergo facta a calido est causa fluendi folia: sed non vltima: post hanc autem causam est coagelatio facta a frigido: frigidum enim agens in huiusmodi humorē passibilem condensat et coagelat ipsum: quo condensato et coagelato ut dicitur est folia non possunt idem accipere nutrimentum. propter quod desiccantur et cadunt. triplex ergo assignata est causa fluendi folia: quae prima v. passibilitas succi est vltima causa: sed non immediata. nam si esset immediata causa: cum a principio sit succus passibilis: a principio folia fluerent: statim ergo formatis folijs vel ante eorum formationem esset folioz casus: quod falsum est. Secunda autem causa. v. exhalatio facta a calido potest esse immediata: sed non vltima: quia per tale causam non omnia folia fluunt. sed tertia. v. coagelatio facta a frigido est causa vltima et immediata. ideo talem causam appellat philosophus medium. id est causam immediate et vltimam: ex hoc ergo potest patere ista philosophus cum dicit: quod huiusmodi autem quod est fluendi folia sit medium. id est causa quae condensatur succus: aut aliquid

aliud habet: quia possunt aliquae aliae cause assignari: sed tunc esse ille non erunt immediate et vltimae: ut est per superius habita manifestum.

Uterius forte dubitaret aliquis. verum humor viscosus sit semper causa quod non fluant folia.

Dominus. quod non fluendi folia est causa impassibilitas succi vel humoris in arbore: quia enim succus arboris non est de facili passibilis non est habere extensibilem: propter quod facit folia stricta. Rursum si non est habere passibilis non de facili exhalata a calido nec de facili coagelatur a frigido: et quia non accidit ei coagelatio folia poterunt idem recipere nutrimentum. non ergo desiccabunt nec fluent pro se: itaque habet causa est impassibilitas succi: si autem viscositas succi sit huiusmodi causa hoc pro tanto est. put viscositas illa reddit succum non de facili passibilem. non ergo quilibet viscositas erit causa non fluendi folia sed viscositas declinat ad siccitatem: nam sic quia calidum est actiuum: et frigidum subactiuum: id est calidum est magis actiuum quam frigidum: sic quia humidum est passiuum: siccum subpassiuum: humidum est magis passiuum quam siccum. si ergo fructus sit viscosus et multum abundet in humiditate: quia humiditas est habere passiuam erit talis succus habere passiuus: propter quod ratione humiditatis abundantis de facili extendet et fient inde folia lata: sic etiam abundantis humiditatis: quia ut dictum est humiditas est habere passiuam: talis succus de facili patietur exhalationem a calido et congelationem a frigido: propter quod arbor habens talem succum folio fluat. videmus. n. exemplum sensibile in ficu quod licet habeat viscosum succum: tamen quia nimis est ibi de humiditate et succus ille est habere passibilis et de facili extendit et fient inde folia lata. et habet succus propter passibilitatem humiditatis abundantis de facili exhalat a calido et coagelat a frigido verum operatio quod ficus folio fluat. propter quod se habeant cause propter quod ad hoc quod arbor folio fluat: propter quod si non folio fluere reducit in causam in humorē viscosum: operatio quod humor ille viscosus non abundet nimis in humiditate que est de facili passiuam. sed operatio quod declinet ad quandam siccitatem que non est ita passiuam.

Aduertendum tamen quod possit forte de ficu assignari alia causa quae quod folio fluat cum habeat humorē viscosum: nam forte a calido maturescit fructus ut cum fructus veniunt ad maturitatem habet calidum digerens viscosum succum conterat viscositatem eius. ut sit de facili passibilis. facta ergo talis succo de facili passibili: de facili exhalatur a calido et adueniente frigore coagelat a frigido: propter quod operatio quod ficus folia fluere: et quod dictum est de ficu intelligendum est de alijs ubi esset similis causa.

Deinde cum dicit.

In figuris autem sic assignabit aliquis querentibus consecutionem esse causam et cuius est causa. sit enim. a. in. b. o. b. aut in vnoquoque eorum que sunt. d. in plus aut. b. quod est igitur vniuersaliter vtrique erit ipse. d. hoc enim dico vniuersale: quod non conuertitur: in omnia conuertuntur et excedunt: in ipsis igitur esse causa ipsius. a. b. est. o. igitur. a. amplius quam. b. extendit. si vero non: quod magis causa erit bec illius.

Declarat propositum in terminis ordinabilibus sed figuras et ordinem sillogisticum vel quod idem est declarat propositum in terminis comibus: nam ut patet in huiusmodi terminis accipienda est sillogistica forma. secundum enim terminos speciales accipit materia sillogismi secundum comibus formas. duo ergo facit: quia primo declarat in terminis comibus quomodo causa et effectus se non consequuntur. et quomodo se consequuntur. ibi (Si autem in arthomum.) propter primum sciendum quod causa et effectus se non consequuntur quia eiusdem effectus sunt plures cause. tunc autem vnius effectus sunt plures cause quando effectus excedit causam: et quando recipit in alio propter aliam causam. Tria ergo facit quia primo ostendit in terminis generalibus quomodo effectus excedit causam. et ostendit quomodo talis effectus potest recipi in alio propter aliam causam. et quod dixerat in terminis

gnālib⁹ declat in termis spālib⁹: si enī effect⁹ excedit cāz
 rēpit in alio pp aliā cām opz q⁹ talis effectus nō se heat
 ad uertētā cū sua cā: z⁹ ibi (Si igit⁹ oib⁹. e.) z⁹ ibi. (Ut
 lōge vite.) P⁹ropter p⁹mū sciendū q⁹ ipse accipit gnāz ter
 mios gnāles. a. d. e. b. c. p. a. itelligit lōga vita. p. d. intelli
 ganē aues lōge vite. v⁹puta vultur aq⁹la: z alia talia si sint
 lōge vite. p. b. itelligat cā q⁹re volatilia sint lōge vite. sit il
 la cā eē siccū. p. e. itelligant q⁹drupedia longe vite. per. c.
 itelligat cā p⁹pter quā q⁹drupedia sint longe vite. a. g. i. lō
 ga vita. i. d. i. i. a. uib⁹ hēbit cām. b. i. siccū eē. i. e. i. in quadru
 pedib⁹ hēbit cāz aliā. v. z. carere colera. a. g. erit in plus q⁹
 b. q⁹ lōga vita erit in plus q⁹ esse siccum. z. b. vno mō eq⁹
 b⁹ ipsi. d. z alio⁹ excedit ipz: nā si accipiant. p. d. volatilia
 lōge vite. v⁹puta vultur z c. talia. b. q⁹ est cā longe vite in
 volatilib⁹ q⁹libz talē spēz in se excedet. erit enī in plus q⁹
 vultur z in plus q⁹ aq⁹la. oib⁹ tñ talib⁹ sil sumpris equabit
 lō ait. q⁹ (i figuris at). i. i. termis cōlb⁹ in qb⁹ bz dīponi si
 gura sillogistica (sic assignabit). i. sic reddet rōnes z cām
 (q⁹retib⁹ cōsecutionē cāe z cui⁹ est cā). i. cāe z effectus: ap
 parebit. n. p. termios gnāles quō cā z effectus se cōsequūt
 z quō nō: z p. quō se nō cōsequūt: vñ subdit (sit. n. a.). i. lō
 ga vita (in. b. eē oī). i. eē in oī sicco q⁹stum ad volatilia. (b.
 aut). i. eē siccū (in vnoquoq⁹ eoz q⁹ sunt. d.). i. sit in vnaq⁹
 q⁹ spē volatiliū q⁹ sūt lōge vite. v⁹puta. in vulture z in aq⁹
 la z in ceteris talib⁹: z subdit (in plus aut). i. b. sit in plus
 q⁹ quelibz talis spēz. nā vt dictū est. b. vnaquāq⁹ spēm ta
 le in se excedit: oibus aut sil equat. Et subdit q⁹. (b. gdez
 igit⁹). i. siccū esse (v⁹l⁹ vtiq⁹ erit in ipsis. d.). i. in oib⁹ spēbz
 volatiliū q⁹ sunt longe vite. Et subdit q⁹ (aut dico v⁹le q⁹
 nō uertit⁹). q. d. q. b. hoc mō v⁹l⁹ erit in q⁹libet tali spēz: q⁹
 nō uertit⁹: s⁹ erit in plus q⁹ aliqua huius spēz: z subdit q⁹
 (oia aut uertunt⁹ z excedent⁹). oēs. n. spēz volatiliū lōge
 vite uertunt⁹ cū. b. i. cū eē siccū: z excedunt⁹: uertunt⁹. n.
 oēs si accipiant oēs sil z excedunt⁹ oēs si accipiat q⁹libz s⁹
 se: z subdit q⁹. (b. igit⁹). i. siccū eē (ē cā ipsius. a.). i. ipsi⁹ lō
 ge vite. (eē in ipsis. d.). i. eē in oib⁹ spēbus volatiliū q⁹ sūt
 lōge vite (igit⁹ q⁹ sic eē (oz. a.). i. lōgā vitā (excedi in plus
 q⁹ b.). i. in plus q⁹ siccū (si vō non). i. si lōga vita nō sit in
 plus q⁹ siccū (qd magis cā erit hoc illius q⁹ su. illud alte
 rius: vel q⁹ ecōuerso. q. d. q. si nō eēt lōga vita in plus q⁹
 siccū ita lōga vita eēt cā sicci sicut ecōuerso. ¶ Notandū
 aut q⁹ b loquit⁹ de cā iferēdi. nā q⁹ enī eiusdē effectus sūt plu
 res cāe tunc possumus per cām iferre effectū s⁹ nō econ
 uerfo. vt in p⁹posito hñ valet est siccū cōtemperamētū. g⁹ lon
 ge vite: sed nō valet. est longe vite. g⁹ est siccū cōtemperamē
 tū: q⁹ lōga vita est in plus q⁹ eē siccū cōtemperamētū: sed si
 nō eēt in plus: sed eēt uertibile cū ipō vñ iferret aliud.
 z ecōuerso: z q⁹ tū ad cām iferēdi ita vñ eēt cā alteri⁹ sic
 ecōuerso. ¶ Notandū ē q⁹ forte q⁹drupedia pp siccū ter
 reū reducunt⁹ ad temperamētū p carētā colere: volatilia
 vō q⁹ forte multū hñt de hūiditate aerea reducūt⁹ ad tēpa
 mentū pp eē siccū: igit⁹ eē siccū i hūido aereo est cā cōtemper
 amētū z longe vite. In aibus aut carere colera in sicco ter
 reo est cā cōtemperamētū z longe vite in quadrupedibus: va
 lebit g⁹ siccū in hūido aereo. g⁹ longe vite: sed nō ecōuer
 fo: z hoc erit cā iferēdi illud: z nō ecōuerso: q⁹ q⁹ est in se
 ruis z in minus est cā inferēdi illius q⁹ est in plus: nō aut
 ecōuerso longa aut vita est plus q⁹ cōtemperamentum.
 per siccū in hūido aereo. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Si igitur i oibus. e. est. a. erit illa oia aliquid
 vñ aliud. a. b. Si enim nō: quō erit dīcē qm in
 quo est. e. sit. a. oī. in quo autē. a. nō omni in se.
 c. ppter qd enī erit aliqua causa: v⁹puta. a. iest
 oibus. d. Si itaq⁹ que sunt. d. erit aliqd vñuz

considerari opz z sit. c. Contingit igit⁹ eiusdēz
 causae plures esse: sed nō eiusdem.

¶ Postq⁹ oīdit q⁹. a. i. lōga vita est in plus q⁹. b. i. in pls q⁹
 siccū. In pte ista vult oīdere q⁹ idēz effect⁹ pōt eē ex alia
 cā ita q⁹ vñ⁹ erūt plēs cāe. lō ait. (Si igit⁹ in oib⁹. e.) i. in
 oib⁹ q⁹drupedib⁹. su. q⁹ sūt lōge vite (est. a.). i. ē hec passio
 q⁹ est lōga vita (erit aliqd vñū illa oīa). i. erit aliqd vñuz
 siue aliq⁹ vna cā in quo ueniūt oīa illa q⁹ sunt longe vite.
 Et subdit (Ad. a. b.). i. illa cā vna pp quā oīa. e. i. oīa q⁹dru
 pedia lōge vite sunt talia illa cā erit alia a b. i. alia a sicco
 q⁹ erat cā lōge vite in volatilibus: z subdit (si enī nō). i. si
 nō est alia cā (quō erit dicere qm in oī in quo ē. e.). i. in q⁹
 sunt talia q⁹drupedia hñtia lōgā vitā. (sit. a.). i. lōga vita
 (in q⁹ at. a.). i. in q⁹ ē lōga vita. q. d. q. ex quo lōga vita repe
 rit in alyz q⁹ in q⁹drupedib⁹: q⁹ in volatilib⁹ oz q⁹ cā ppa
 bic tibi sit alia z alia. si g⁹. b. ē cā ppa q⁹re lōga vita sit i vo
 latilib⁹ oz dare aliā cāz q⁹. b. q⁹re lōga vita (sit in. e.). i. in
 q⁹drupedib⁹. z subdit. q. (crit. n. aliq⁹ cā pp qd: v⁹puta. a.).
 i. lōga vita (sit in oibus. d.). i. in volatilibus que cā dicta
 est eē. b. (si itaq⁹) su. sic ē q. d. i. volatilia hñt suā cām q⁹re
 sint longe vite (q⁹ sunt. e.). i. q⁹drupedia longe vite (erunt
 aliqd vñū). i. hēbebūt aliquā vñā cām: z subdit (cōsidera
 re oz) su. qd sit illō vñū (z sit. c.). i. sit carere cola. z subdit
 q⁹ (trigit eiusdē plēs eē cās: s⁹ nō eiusdē) spē: q⁹ in cades
 spē nō est assignare dīas eēntialcs: tūc g⁹ supplēda ē rō q⁹
 si trigit eiusdē plēs eē cās. tūc cū sic se bz cā z effectus nō
 se cōsequūt. ¶ Nōn⁹ at q⁹. a. adaptauim⁹ ad longā vitāz.
 d. ad volatilia lōge vite. b. ad cām q⁹re volatilia sint talia
 .e. ad q⁹drupedia lōge vite. c. ad cām. posset aut quī vellet
 ecōuerso adaptare. d. ad q⁹drupedia. z. b. ad cām in q⁹dru
 pedib⁹. z. e. ad volatilia. z. c. ad cāz i volatib⁹: q⁹ aut. a. itelli
 gat. longa vita mutari nō dz nisi mutaret oēs terminī sic
 supza per. a. itellexim⁹ v⁹itupabile z alios termios adapta
 uim⁹ ad vicia opposita vt ad superabūdantiā z defectū.
 sed de hoc nulla vis est que qualitercūq⁹ fiat semp habe
 bit veritas z intentio phi. ¶ Deinde cum dicit.

¶ Et eius qd est lōge vite esse q⁹drupedia non
 hre colera. volatlib⁹ sicca eē aut aliud aliquid.

¶ Qd dixerat i termis gnālib⁹ dclarat i termis spālib⁹. d.
 (Ut lōge vite qd) su. significabat p. a. (eē q⁹drupedia q⁹
 su. significabat p. b. e. su. cā (nō hre colera) qd significa
 batur per. c. (volatilia) su. que significabāt p. d. cā quare
 sint lōge vite est sicca eē aut altera cā) v⁹puta tempera
 mētū cōpōnis q. su. cā significat p. b. ¶ Deinde cū dicit.

¶ Si aut in athoma nō stari veniūt: z nō soluz
 vñū medius: s⁹ plura: z cause plures: z eqliz
 autēz cā est medioruz q⁹ ad vniuersale primuz
 est aut que ad singulare singularibus: manife
 stum vtiq⁹ est q⁹ que ppinquitōza vñctiūq⁹ p
 ximā cā. primū qdē enī que est sub vniuersale.
 hec enī cā v⁹puta in. d. qdez. c. ipsius. b. cā est
 in. d. quidem igit⁹ esse. c. causa est ipsius. a. ipsi
 autem. c. b. in hoc autem est eadem.

¶ Qndit in termis gnālib⁹ quō cā z effect⁹ cōsecutionē ha
 beat: nā cā q⁹ bz cōsecutionē cū suo effectū est cā athoma. i.
 indiusibilis z eқта. vt qm vna cā assignat vniuz effectus
 nō plēs cāe: vñ dat artē quō possumus deuenire in tales
 causam athomā z equatā: pp qd qrit talē qōnem. si v⁹lis
 passiois assignet cā picularis piculariū subtoz. v⁹puta
 q⁹ lōge vite assignet p cā siccū i vulture i aq⁹la z i alyz vo
 latilib⁹ cū siccū nō sit cā athoma z eқта ipsi⁹ lōge vite erit
 qd quō deueniemus i cāz eқта z athomā. v⁹riū descēdedo

a sicco vsus subta picularia. vt vsus vulturez & aquilam. vel ascendedo vsus passionē vlem. vt vsus longam vitaz. est aut solutio q̄siti q̄ ca eq̄ta q̄reda est in subto p̄po: & qz magis accedimus ad subz p̄pziū ascendedo vsus vlem. id b̄ mō q̄reda ē talis cā vt sint volatilia h̄ntia lōgā vitam. d. eē siccū. c. cōtēpatū p̄plonis sit. b. lōga vita sit. a. g. a. i. lon- ga vita ē in. d. i. i. volatilib⁹. p. c. i. p. eē siccū. Rursus. a. ē in c. i. in eē siccū. p. b. i. p̄tempamētū p̄plonis. in. b. autēz nō est p̄ aliqd aliū. s̄z hec cā eadē & eq̄ta est q̄re aliq̄ sint lōge vite. h̄re. i. cōtempamētum p̄plonis. iō ait q̄ (si nō sta- tiz veniūt in athomū). i. i. cāz eq̄tā vna z idiuuisibile (z nō solū ē vniū mediū). i. vna cā (s̄z sūt pla). i. media (z p̄les cā) si sic ē (z q̄lis est cā mediōz). i. erit qd n̄ra q̄lis sit ac- cipiēda cā eq̄ta. q̄ est de nuō mediōz z q̄ h̄z se vt mediūz vtrū sit accipiēda talis cā (q̄ ē p̄ma ad vlem). i. vsus passio- nē vlem z vsus cās vliozes (aut q̄ est ad singulare subm singulariū). i. vsus ea q̄ sunt de nuō singulariūz z p̄ticula- riū cārū. debem⁹ ne ḡdescēdere vsus p̄ticulare subm z vsus p̄ticulares cās. vel ascendere vsus vlem subm z versus vlem cās. Et subdit soluens q̄onē q̄ (manifestus igit q̄ z magis p̄p̄e vnicuiq̄) su. subto p̄po est (cā p̄ria) su. magl vli. accipe ḡ q̄ sunt p̄ria vli passioni. z ascendere vsus vlem passionē est accipe cās magis p̄rimas p̄po subo. z subdit q̄ (p̄mū ḡde sub vli eē hec est cā). q. d. q̄ illud qd contin- git esse p̄mū z p̄ximū sub illo vli subo vel in ipso vniuer- sali subo hec cā. s. p̄p̄a z eq̄ta ipsius passionis. naz sub vli subo vel in vli subo q̄renda est talis cā. z subdit (vt in. d.). i. in volatilib⁹ h̄ntib⁹ lōgā vitā (qd ē. c.). i. siccū sit. est cā lōge vite (ipsi⁹). i. c. i. ipsi⁹ sicci (cā ē. b.). i. cōtempamē- tū p̄plonis. z qz sic ē (i. d. ḡde igit). i. in volatilib⁹ (eē. a.). i. lōga vita (ipsi⁹). i. a. siue ipsius lōge vite (cā ē. c.). i. sic- cū (in. c. aut). i. in sicco su. q̄ sit lōga vita (b.). i. cā ē. b. i. cōtempamētū p̄plonis. ista ḡ q̄rtuoz. v. z. b. c. d. a. i. volati- lia. siccū. tempamētū p̄plonis. z longa vita se h̄nt p̄ ordi- nē. nā. a. ē i. d. p. c. i. lōga vita i volatilib⁹ p̄ siccū. Rursus. a. ē in. c. p. b. i. lōga vita in sicco p̄tempamētū p̄plonis. s̄z. a. ē in. b. i. lōga vita in cōtempamēto p̄plonis nō p̄ aliq̄ā aliā cām. iō subdit q̄ (i. hoc. n.). i. in. b. siue in cōtempamē- to p̄plonis su. q̄ sit. a. i. lōga vita (eadē ē). i. cā. i. nō est da- re aliq̄ā cām q̄re ita sit. deuētū ē. nā. iā ad cām athomā z eq̄tā. tūc ḡ supplēda est rō. qz cū deuētū ē ad talē cāz. tūc cā z effect⁹ se p̄sequūt z mutuo se sferūt. vt si est cā est ei⁹ effect⁹ z eōcōurio. ¶ Nōndū aut q̄ vlem z p̄pziū subz est radicale z p̄mū fundamētū oīz alioz. oīa igit alia. v. z. tā passio q̄z cā passionis q̄renda sunt sub vli subo. sicut poste- riora sub pozi. z q̄reda sunt in vli subo. tanq̄z susērata in radicaliū fundamēto. ¶ Deinde cum dicit.

De sillogismo quidē igitur z demōstratione qd vnumquodqz est: z quō sit manifestum est: si mul autem z de scientia demonstratiua.

Epilogat circa determinata: qz iste liber q̄dā m̄xione h̄z ad libzū poz. iō epilogat de vtroqz. d. (De silis qdē) q̄tū ad libzū poz. (z de demōstrationē) q̄tū ad hunc libzū (qd sit vniū qdē). i. qd sit taz silis q̄ demōratio (z quō sit vel quō fiat) vtrūqz (manifestū ē). Et subdit q̄ (sil aut) su. manifestū ē (z de scia demōstratiua) quō fiat in nob. idēz enī ē. q. d. q̄ ad idē p̄inct. nā cū demōratio faciat scire idēz est z ad idē p̄inct scire quō fiat demōratio: z scire quō fiat in nobis scia demōstratiua. i. per demōstrationem.

Principijs autē qualr fiat cognita: z qz est cognoscens habitus est ma- nifestum p̄dubitantibus p̄imum.
Ut diximus circa huius scōi libri p̄ncipiū

duplex est demōstrationis p̄ncipiū. v. z. p̄p̄lū qd ingreditur demōstrationē fm subam vt diffinitio: z cōe qd nō igrē dīc nisi fm v̄tute vt dignitas. Postq̄z ḡ p̄hs determinauit de qd quid est z de diffōne qd est p̄ncipiū. p̄pziū. In p̄te ista determinat de dignitate que est p̄ncipiū m̄mune. Cir- ca quod tria facit. qz primo continuat se ad dicenda. scōo dat necessitatem vel assignat rationem necessitatis hui⁹ capituli. tercio exequitur de intento. secūda ibi. (qd ḡde igitur) tercia ibi (Immediatorū autēz.) Dicit ergo. (De p̄ncipijs autem.) i. de dignitatibus (qualiter) talia p̄ncipia (siūt) nobis (cognita: z quid est habit⁹ cognoscēs.) idest per quem cognoscimus talia p̄ncipia (hinc) idest ex dicendis (manifestum est dubitantibus p̄imum.) q. d. q̄ hoc modo erit manifestū q̄ p̄ius procedemus dubi- tando: z postea soluendo ¶ Deinde cum dicit.

Quod quidem non cōtingit scire per demō- strationē non cognoscenti p̄ima p̄ncipia im- mediata dictum est p̄ius.

Assignat rōnē illius capli. d. (qd ḡde igit nō cōtingit scire p̄ demōstrationē nō cognoscētī). i. a nō cognoscētē vel nisi cognoscant (p̄ncipia p̄ma imediata) cuiusmodi sunt dignitates (ocm ē p̄us). v. z. circa p̄ncipiū p̄mi libri. nā ibi dcm ē q̄ de dignitate opz supponere qz ē de passioē qd. b̄ subo vtrūqz. qd nō esset nisi inherentiā passionis in subo esset reducere in ipsas dignitates. si ergo inherētia passiois in subo roborat p̄ ipsas dignitates: z si nō cōtingit scire per demōstrationē ignoratis dignitatib⁹: istud caplm vbi ostēdit quō fiat dignitates cognite valde est neciūz ad sciam de m̄fatiua z ad tradēdū artē d̄ demōstratōe. ¶ Deinde cum dicit.

Immediatorū autē cognitio z vtruz eadē ē aut nō eadē dubitabit vtriqz aliqz: z vtrū scia vtrū- usqz an nō: aut hui⁹ qdē scia. illi⁹ at aliq̄ gen⁹ sit z vtz cū nō sint hui⁹ siar: aut cū ifint lateāt.

Exegit de itēto. Circa qd duo facit. qz p̄ p̄mittit qualdā q̄ones. z exegit de q̄onib⁹ illis ibi (Sicq̄ igit h̄emus.) p̄mittit at tres q̄ones q̄ h̄z vitatē nō sunt nisi due. est autē p̄ma qd de ipsis p̄ncipijs immediatis. iō ait. (Immediato- rū autē cognitio). i. cognitio p̄ncipioz z dignitatu (Dubi- tabit vtriqz aliqz) su. quō tal cognitio se h̄eat ad cognitio- nē p̄clonū: z erit su. dubitatio. vtrū eadē aut nō eadēz est su. cognitio p̄ncipioz z cōclusionū: z cuz subdit (Et vtrūz scia p̄ponit scōas q̄onēz. d. (z erit) su. alia questio (vtrum vtriusqz). v. z. tā cōclusionū q̄ p̄ncipioz (est scia aut non aut huius qdē). i. cōclusionū (est scia illius at). i. p̄ncipio- rū (sit altez) (aliq̄ gen⁹) vtrūputa: itellectus ita q̄ nō eoz dē habitu cognoscant p̄ncipia z cōclusiones. sed p̄clones sunt note p̄ habitū q̄ dicit scia. p̄ncipia vo p̄ aliud genus habitū vt p̄ habitū q̄ d̄ itellectus. ¶ Et cuz subdit (Et vtrū cū nō sint) p̄ponit tercia q̄onem. d. (z) sup. erit tercia q̄onem (vtrū habit⁹) p̄ncipioz (cū nō ifint fiat in no- bis: aut cū ifint lateāt) q. d. q̄ erit tercia qd quō fiat in no- bis habitus p̄ncipioz: vtrū fiant in nobis per acq̄sitiōnē vel ifint nobis a natura: z latet nos h̄re eos. ¶ Notādz autē q̄ p̄ma z scōa qd q̄si sunt vna questio. naz ambe de- pendēt ex vna solutione: ostēso enim q̄ non per eūdēz habitū cognoscunt p̄ncipia z cōclusiones: qd querebat q̄ stio scōa. oīsum erit q̄ non est cadē cognitio vtrozūqz qd querebat qd p̄ima. due ergo q̄ones sunt fm rei veritatē. v. z. vtrū eodēz habitu cognitiuo cognoscant cōclusiones z p̄ncipia: z quō hitus p̄ncipioz sint in nobis p̄ acq̄sitiōnez vel ifint a nā. z nos lateāt. ¶ Dubitaret forte aliquis de hac vltima q̄onē quō habitus p̄ncipioz in nobis fiant dōm q̄ in cognitione sensitua z maxie in vliu q̄ potissū

cap. id.

me assimilata intellectui duo ibi occurrunt. v3. spes visibilis informans oculum et lumen est quo videntur ipsa visibilia. ita quod ipse sensus visus. siue ipse oculus in quo est talis sensus est oia visibilia fieri. quod potest species oia visibilia informari. lumen autem in quo videntur talia visibilia est oia facere. quod virtute luminis oes species colorum mouet visus. quare autem regreditur ibi lumen. vtrumque per ipsos oculos vel per ipsos colores vel per vtrumque non est prout speculatio. et sic ad hoc quod oculus exeat in actu videtur ad regredi ibi spes visibilis et lumen corporale. ita ad hoc quod intellectus potest exeat in actu intelligendi regreditur ibi spes intelligibilis et lumen intellectus agens: sed vltra ea quod regreditur in visum regreditur in intellectu respectu aliquid cognitorum rationatio et discursus. visus. n. i. virtute luminis corporalis informatur spes visibilia simpliciter apprehendit ipsa visibilia. in apprehendendo. n. habet visibilia non discurret non rationat: sed simpliciter fertur in cognitionem ipsorum: sed intellectus postquam in virtute luminis intellectus agens informatur est aliquid species intelligibilis factus in actu per tales species discurret rationat mouet seipsum ad intelligendum alia. intellectus ergo respectu aliorum se habet quodammodo sic visus ad visibilia. vtrumque respectu principiorum. nam sic visus per solum lumen corporale absque alio ratione informatur species visibilia et cogit visibilia ipsa ita intellectus potest per solum lumen intellectus agens informatur specie totius et specie partium. et intelligit quod ipse totus et quod nomine partium. et hoc intelligendo absque alia ratione et absque alia argumentatione assentit huic principio quod omne totum est maius sua parte. cognitio ergo principiorum et hinc quo cognoscuntur principio est nobis a natura non est nobis a natura. est quod nobis a natura. quod natura est in nobis lumen intellectus agens in quo talia principio absque alio discursu et rationatione sunt nota. non sunt tamen in nobis tales hinc a natura. quod intellectus non in sui principio nascitur sic tabula rasa in quo nihil est depictum. tales ergo hinc formaliter et complete sunt in nobis per acquisitionem. vtrumque autem et vtrumque radice sunt in nobis a natura. putatur in nobis naturaliter lumen intellectus agens in quo talia absque alio discursu et rationatione sunt sufficienter nota. sic ergo cognitio sensitiva de naturalis. non quod oculus nascatur colorat: sed nascitur absque colorat: et sic tabula rasa in quo nullus est depictus color. atque de talis cognitio naturalis. quod natura dedit nobis visum per quem mediate lumine corporali simpliciter feruntur in ipsa visibilia absque alio discursu et rationatione sic cognitio principiorum poterit dici naturalis. non quod intellectus nascatur pictus. sed quod per lumen intellectus agens absque discursu fuerit sibi nota. talia principio. imo quantum ad aliquid magis sunt nobis naturaliter nota principia. quod sunt nobis naturalis cognitio sensitiva: quod lumen intellectus agens in quo sunt nota principia est nobis naturaliter inditum. sed lumen corporale in quo videntur colores nobis aduenit ab exteriori principio. cognitio ergo visiva est naturalis. hoc tamen non obstante visus accipit suam cognitionem a sensibilibus. siue a visibilibus sic et cognitio principiorum sed sit nobis naturalis eo modo quo diximus. accipit tamen talis cognitio per sensum memoriam et experientiam. Deinde cum dicit.

¶ Si quidem igitur habemus ipsos inconueniens est: contingit enim certiores habendo cognitiones demonstrantem latere.

¶ Exequitur de quonibus predictis. Circa quod duo facta. quod per exequitur de quone vltima. v3. quomodo fiat in nobis non principio vel quomodo fiat in nobis habitus principiorum et exequitur de quone alia. v3. vtrumque eodem habitu fiat in nobis non principia et conclusiones. ibi (Quoniam autem circa intelligentiam) Circa principium sciendum quod in principio. lectio dicitur dicebat. quod quomodo fiat cognita principia manifestum erit principio dubitationibus. i. per modum dubitationis procedentibus. ideo duo facta. quod circa cognitionem principiorum quomodo fiat nota per procedit dubitatio et arguendo. 2. vitarate determinando. ibi (Necesse itaque). Circa principium tria facit. quod per arguit quod hinc principiorum non sunt nobis a natura. 2. quod non fiunt in nobis ex acquisitione. 3. quod ex his quod dixerat concludit quod neutro modo sunt in nobis principia. v3. nec a natura

nec ex acquisitione 2. ibi (Si autem accipimus) 3. ibi (Manifestum quod est) Dicitur ergo (si quidem igitur habemus) hinc principiorum naturaliter (inconueniens est). i. sequitur istud inconueniens (contingit. n.) B postea (hinc cognitiones certissimas). i. magis certas siue (certiores) vtrumque habet alia translatione (demonstrationes). i. quod demonstrationes (latere). q. d. quod si est inconueniens hinc habitum demonstrationum latere ipsum multo magis est inconueniens hinc hinc principiorum qui sunt in isto certiores quod demonstratione latere ipsum. non ergo tales hinc sunt in nobis a natura. quod quoniam primo incipimus adiscere nullum habitum scimus nos habere. si ergo hinc principiorum essent in nobis a natura habere non nobilissimos hinc et lateret nos: quod est inconueniens.

¶ Dubitaret forte aliquis. per quod est hinc nobilissimos hinc cognitiuos et nos latere. ¶ Sed quod hinc cognitiui per tanto sunt nobilissimi loquendo per modum phylicum quantum nos certificatur de ipsis rebus cognitis. ergo non possumus habere nobiles hinc cognitiuos nisi scimus certi de rebus cognitis ad quos nos ordinat illi ordines: sed nullus est certus de aliquid re cognita nisi certus sit quod cognoscat illa. si ergo certus es de cognito. sine de re cognita certus eris de cognitione rei cognite. et per hinc certus eris de habitu. nec poterit te latere habitus per quem cognoscis re cognitum. hinc. n. quod te certificatur de re cognita. o3 quod certificatur de cognitione rei cognite. et per hinc o3 quod te certificatur de seipso. inconueniens ergo est habere habitus cognitiuos nobilissimos et certissimos nisi sis certus te habere tales habitus.

¶ Si autem accipimus non habentes prius qualiter vtrique cognoscemus et adiscemus: vtrumque non ex per se habente cognitione. impossibile. n. est sicut et in demonstratione diximus.

¶ Arguit quod non potest esse in nobis tales hinc ex acquisitione. d. ¶ Si autem hinc. (accipimus) tales hinc per acquisitionem (non habentes) ipsos (pus) a natura (vtrique) si ita est (quod cognoscimus et adiscimus) hinc. tales hinc (ex non per se habente cognitione ipse est sic diximus in demonstratione). i. sic diximus circa principium huius libri quod est de demonstratione. diximus. n. quod ois doctrina et ois disciplina intellectualis ex per se habente sit cognitione. cum ergo cognitionem principiorum vtrumque nulla alia procedit cognitio sita cognitione esset in nobis per acquisitionem vtrumque fieret in nobis cognitio aliquid intellectualis ex non per se habente cognitione: quod est inconueniens. Deinde cum dicit.

¶ Manifestum igitur quod neque habere potest: neque ignorantibus: et neque nullum habentibus habitum fieri

¶ Concludit ex vobis quod cognitio principiorum nec possit in nobis esse inata nec acquisita. d. (Manifestum igitur. quoniam neque est potest habere) hinc. cognitio principiorum inata per veram (neque ignorantibus neque vnum). i. nullum habitum (habitum) principiorum super cognitionem in nobis (fieri). i. si nullum habemus habitum principiorum. et si ignoramus principia. impossibile est in nobis fieri tales habitus per acquisitionem. Deinde cum dicit.

¶ Necesse itaque est habere quodammodo potentiam. Non huius autem habere autem erit bis honorabilior per certitudinem

¶ Exequitur soluedo et vitarate determinando. Circa quod tria facta. quod per ait quod o3 peristere quodammodo potentiam cognitiuam in nobis que de sensitiva. 2. ostendit quomodo habet potentiam sensitivam siue sensus in diuersis diuersimode per se habente. 3. ex his que dixerat soluit ad quonem propositam. v3. quomodo principia sunt in nobis cognita ostendens quod sunt nobis cognita ex sensu memoria et experimeto. scda ibi (Videtur autem hoc ois) tertia ibi (Ex sensu quod est igitur) Dicitur ergo (necesse itaque) nos. s. (habere quodammodo potentiam). s. cognitiuam quod de sensus. et subdit (non huius autem habere quod erit bis honorabilior per certitudinem). q. d. quod necesse est nos habere tale potentiam cognitiuam quod de sensus quam potentiam non habemus ac si esset aliquid honorabilius per certitudinem bis

¶ **P**onit tertiu gradū. d. q. (multis igit scis hō) .i. multis factis talibus vel multis exētibz talibus hñtibz. s. memoria de sensibilibz (iā qdā dñā fit) su. inter talia aia hñtia memoria de sensibilibz (qre) su. p. talē dñāz (e. i. cōtingit i his). s. aialibus (fieri qdā rōnez). i. qdā collarōz rōcinatiōez (ex memoria taliū). v. z sensibilibz. p. p. i. hōibz q post memoriā sensibiliū rōcināz r. p. f. rūt i seipis de his quoz hñt memoriā (in alyz nō) su. aia libz. v. p. i. i. b. z i. hñtis n. su. cōtingit fieri talē rōcinatiōez ex memoria sensibiliū. ¶ **N**ōndū āt q. b. z i. n. dñāz nō dñāz nō sic arguit. s. ex quodam istictu nature hñt aliqd ille rōcinatiōez. v. si canis p. odorē seq̄t leporē si iueniat tres vias. z si oportuit leporē ire p. alteraz illaz viāz dñt venatores se eē ex p. q. odorat p. m. az r. h. az r. si iueniat p. neutra illaz iuisse leporē q. statim incipit currere p. terriam i quo h. z aliqd ille rōcinatiōez. v. n. ex b. sillogizare sic r. arguere. sunt tres vie. nō iuit p. p. m. a. nec p. h. az. g. i. i. u. p. terriā. s. z b. z i. n. nō sic arguit. s. ex quodam istictu nature m. l. ta faciunt ac si arguerēt. vñ nō rōcināz. s. z dñr aliqd hñe ille rōcinatiōez. q. z v. d. c. m. est hñt quēdā istictu nature q. i. m. l. tis supplet i eis vicē cuiusdā rōcinatiōez. ¶ **D**einde cuz dicit.

Sensu qdē igit sit memoria sic disti mus. ex memoria aut multotiēs scā expimētū. m. l. n. memorie numero expimētū vñū sūt. Ex expimēto aut aut ex oi. gescēte vli in aia vno pter multa qd. cūqz i oib' vñū sit idē artis ē pncipiū r. scie. si qdē circa gnatiōez ē artis: si nō circa eē scie.

¶ **S**oluit ad qōnē ppositā. Circa qd tria facit. q. p. circa q. s. i. a. qōnē dēterminat vītātē ostēdēs quō fiat nob. cognita p. n. z. ex vītātē ad dēterminatā soluit obiectiōez factas. 3. v. i. tātē declarat r. manifestat. scōa ibi (Neqz igit dēterminat) tertia ibi (Ut i machie euerfōe) Dicit g. q. (ex sensu qdē igit sic dicitur) paulo an. (fit). i. in nobis (memoria ex memoria āt multotiēs scā expimētū) fit. r. subdit. (mul. te. n. memorie nūero ē vñū expimētū) vel vt h. z. alia tran. s. i. a. tō (sūt vñū expimētū) qd i idē redit. nā vñū expimētū ē multie memorie. q. z. p. f. i. c. i. t. ex multis memoriis. r. m. l. n. e. m. e. m. o. r. i. e. q. z. faciūt vñū expimētū. r. s. b. d. i. e. q. (ex expimēto aut aut ex oi). i. r. ex oi vli (gescēte in aia vñū pter multa) q. z. v. l. e. cū sit vñū in oib' (illud idē) su. qd. g. n. a. t. ex expimēto. r. ex vli gescēte i aia (ē pncipiū artis r. scie) r. d. a. t. d. n. i. a. i. t. e. r. a. r. t. e. r. s. c. i. a. z. d. (si qdē circa gnatiōez) s. i. t. a. l. e. p. n. m. s. i. t. c. i. r. c. a. g. n. a. t. i. o. e. z. r. c. i. r. c. a. f. i. e. r. i. a. r. t. i. s. e. s. t. s. u. p. n. m. (si vñū circa eē). i. c. i. r. c. a. n. e. c. e. r. i. a. q. n. d. n. r. e. e. i. f. i. e. r. i. s. z. d. n. r. e. e. i. e. x. i. s. t. e. r. e. q. n. g. c. i. r. c. a. t. a. l. i. a. a. c. c. i. p. i. t. t. a. l. i. s. p. n. m. (scie). i. h. p. n. m. a. c. c. e. p. t. u. e. r. i. t. p. n. c. i. p. i. u. m. s. c. i. e. d. e. c. l. a. r. a. t. u. ē. e. r. g. o. q. u. o. g. e. n. e. r. e. t. i. n. n. o. b. i. s. h. a. b. i. t. u. s. p. n. c. i. p. i. o. z. q. ē. p. n. c. i. p. i. u. m. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. q. z. s. i. e. x. m. u. l. t. i. s. s. e. n. s. i. b. u. s. f. i. a. t. m. e. m. o. r. i. a. e. x. m. u. l. t. i. s. m. e. m. o. r. i. s. e. x. p. i. m. e. t. u. s. e. x. m. u. l. t. i. s. e. x. p. i. m. e. n. t. i. s. v. l. e. t. u. n. c. e. x. e. x. p. i. m. e. t. o. r. v. l. i. g. e. s. c. e. t. e. i. n. a. i. a. ē. i. n. n. o. b. i. s. s. i. u. e. g. n. a. t. i. n. n. o. b. i. s. i. d. q. d. e. s. t. p. n. c. i. p. i. u. m. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. ¶ **N**ōndū āt q. expimētū est notitia ac cepta de aliq re p. ticulariter ex collatione multoz p. ticularium. v. p. i. t. a. s. i. v. i. d. i. q. r. e. u. b. a. r. b. a. z. i. n. h. o. c. p. t. i. c. u. l. a. r. i. h. o. i. e. p. u. r. g. a. u. i. t. c. o. l. e. r. a. m. r. h. e. o. h. o. c. i. n. m. e. m. o. r. i. a. r. v. i. d. i. q. i. a. l. i. o. f. e. c. i. t. b. i. d. e. m. r. h. a. b. e. o. h. o. c. i. n. m. e. m. o. r. i. a. r. r. u. r. s. u. s. i. a. l. i. o. r. i. n. a. l. i. o. h. o. c. i. d. e. m. v. i. d. i. r. m. e. m. o. r. a. t. u. s. s. u. z. e. x. m. u. l. t. i. s. t. a. l. i. b' s. e. n. s. i. b. u. s. r. e. x. m. u. l. t. i. s. t. a. l. i. b. u. s. m. e. m. o. r. i. s. e. g. o. f. a. c. i. o. q. d. a. c. o. l. l. a. t. i. o. e. z. p. r. o. c. i. n. i. u. q. u. o. r. e. u. b. a. r. b. a. z. i. n. h. o. c. r. i. n. i. l. l. o. r. i. n. a. l. i. o. p. r. i. c. u. l. a. r. i. h. u. i. t. t. a. l. e. m. e. f. f. e. c. t. u. r. e. x. c. o. l. l. a. t. i. o. e. h. o. z. o. i. u. z. a. c. c. i. p. i. o. h. a. c. e. x. p. i. m. e. t. a. l. e. n. o. t. i. c. i. a. q. z. r. e. u. b. a. r. b. a. z. p. u. r. g. a. t. c. o. l. e. r. a. r. a. r. q. z. s. o. l. u. s. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. ē. i. d. q. d. r. o. c. i. n. a. t. d. e. r. e. b. u. s. p. o. t. e. r. i. a. āt. s. e. n. s. i. t. i. u. a. q. z. q. u. i. c. u. q. a. l. t. a. n. o. p. p. e. r. o. c. i. n. a. t. s. z. f. o. r. t. e. h. e. a. t. a. l. i. q. d. r. o. c. i. n. o. s. i. l. l. e. c. o. g. n. i. t. i. o. e. x. p. i. m. e. t. a. l. i. s. q. d. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. m. p. r. i. n. e. t. n. o. a. d.

Intellectum vt cognoscit recto respctū vel aspectu r vt acci pif s. z. se. q. hoc mō itellect' nō cognoscit p. ticularē. s. z. v. l. e. s. z. e. x. p. i. m. e. t. a. l. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. p. r. i. n. e. t. a. d. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. p. u. t. c. i. u. c. t. u. s. s. e. s. u. i. p. r. e. f. l. e. x. i. o. n. e. c. o. g. n. o. s. c. i. t. p. t. i. c. u. l. a. r. e. r. o. c. i. n. a. t. d. e. p. t. i. c. u. l. a. r. i. b'. ¶ **N**otādū ēt quosdā exponere textū p. h. q. ex sensu bus sit memoria ex multis memoriis sit expimētū. ex expimēto aut sit v. l. e. q. d. v. l. e. e. s. t. p. n. m. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. s. i. c. g. e. x. p. o. n. e. n. t. e. s. p. h. m. i. n. q. d. a. v. i. t. a. t. e. i. n. c. i. d. u. r. s. z. n. o. v. a. d. u. t. a. d. m. e. t. e. e. i. n. a. i. n. t. e. x. t. u. p. l. a. n. e. h. e. t. u. r. q. e. x. o. i. v. l. i. g. e. s. c. e. t. e. i. a. i. a. v. n. a. p. t. e. r. m. u. l. t. a. ē. i. l. l. u. d. s. i. u. e. h. z. e. ē. i. l. l. u. d. i. d. e. q. d. ē. p. n. m. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. e. r. g. o. s. z. m. e. t. e. p. h. i. o. z. v. i. d. e. r. e. n. o. q. u. o. v. l. e. s. i. t. p. n. c. i. p. i. u. m. s. c. i. e. s. e. d. q. u. o. e. x. v. l. i. h. z. e. ē. r. g. n. a. t. i. d. q. d. ē. p. n. m. s. c. i. e. r. e. t. a. r. t. i. s. q. d. q. u. o. s. i. t. i. n. q. o. n. i. b' p. a. t. e. b. i. t. ¶ **N**otādū āt q. ars ē recta rō factibilitū: vt declarari h. z. i. n. o. e. t. b. i. i. o. h. a. b. i. t. u. s. p. n. c. i. p. i. o. z. v. t. v. s. a. f. c. i. r. c. a. f. a. c. t. i. b. i. l. i. a. r. c. i. r. c. a. e. a. q. s. i. n. t. i. n. f. i. e. r. i. d. f. e. ē. p. n. m. a. r. t. i. s. s. z. q. z. s. c. i. a. ē. d. e. n. e. c. e. r. i. a. r. i. s. q. s. z. q. b. n. o. d. n. r. f. i. e. r. i. s. z. e. ē. i. o. h. a. b. i. t. p. n. c. i. p. i. o. z. c. u. v. s. a. f. c. i. r. c. a. e. e. i. c. i. r. c. a. n. e. c. e. r. i. a. e. f. f. i. c. i. t. p. n. c. i. p. i. u. m. s. c. i. e. t. i. e. i. n. a. i. a. n. n. f. a. e. s. t. h. i. t. u. a. l. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. t. ā. p. n. c. i. p. i. o. z. f. a. c. t. i. b. i. l. i. u. q. s. p. e. c. u. l. a. b. i. l. i. u. r. v. t. r. a. q. z. t. a. l. i. s. h. a. b. i. t. u. a. l. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. d. f. i. t. e. l. l. e. c. t. u. s. s. z. h. o. h. a. b. i. t. u. a. l. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. s. i. u. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. v. t. v. s. a. f. c. i. r. c. a. f. a. c. t. i. b. i. l. i. a. e. s. t. p. n. m. a. r. t. i. s. v. t. c. i. r. c. a. s. p. e. c. u. l. a. b. i. l. i. a. e. s. t. p. n. c. i. p. i. u. m. s. c. i. e. t. i. e. ¶ **D**ubitaret forte aliq. in quo dñt expimētū r. v. l. e. ¶ **D**ōm q. n. r. a. c. o. g. n. i. t. i. o. i. n. c. i. p. i. t. a. s. e. n. s. u. r. c. u. z. p. n. o. i. n. c. i. p. i. m. u. s. c. o. g. n. o. s. c. e. r. e. m. u. l. t. u. m. a. d. h. e. r. e. m. u. s. c. o. g. n. i. t. i. o. i. s. e. n. s. i. b. i. l. i. u. m. i. t. a. q. n. o. c. o. g. i. t. a. m. u. s. n. i. s. i. p. t. i. c. u. l. a. r. i. t. e. r. d. e. r. e. b'. n. e. s. c. i. m. u. s. n. a. b. s. t. r. a. h. e. r. e. v. l. e. a. p. t. i. c. u. l. a. r. i. v. n. u. s. n. h. o. i. l. l. i. t. e. r. a. t. u. r. e. p. u. r. a. t. e. r. i. m. p. o. s. s. e. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. h. o. m. i. o. p. r. e. t. e. r. f. o. r. t. e. m. r. p. l. a. t. o. n. e. r. p. t. e. r. h. o. i. e. z. p. t. i. c. u. l. a. r. e. q. d. i. u. e. r. g. o. i. t. a. l. i. c. o. g. n. i. t. i. o. e. s. i. s. t. i. m. u. s. v. t. p. u. t. a. q. n. o. n. c. o. g. i. t. a. m. u. s. d. e. r. e. u. b. a. r. b. a. r. o. p. r. e. t. e. r. h. o. c. p. t. i. c. u. l. a. r. e. r. e. u. b. a. r. b. a. z. r. p. r. e. t. e. r. i. l. l. u. d. r. p. t. e. r. o. m. n. e. t. a. l. e. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. e. t. ā. d. i. u. d. e. r. e. u. b. a. r. b. a. r. o. n. o. n. h. e. m. u. s. n. o. t. i. t. i. a. n. i. s. i. e. x. p. i. m. e. t. a. l. e. z. s. z. q. n. a. c. c. e. p. i. m. u. s. e. x. p. i. m. e. t. a. l. e. n. o. t. i. t. i. a. p. m. u. l. t. o. s. s. e. n. s. u. s. r. m. u. l. t. a. s. m. e. m. o. r. i. a. s. d. e. h. a. c. h. e. r. b. a. v. t. d. e. r. e. u. b. a. r. b. a. r. o. q. p. u. r. g. a. t. c. o. l. e. r. a. m. r. p. o. s. t. e. a. a. c. c. e. p. i. m. u. s. a. l. i. a. m. e. x. p. e. r. i. m. e. t. a. l. e. z. n. o. t. i. t. i. a. r. p. o. s. t. e. a. a. c. c. e. p. i. m. u. s. a. l. i. a. p. m. u. l. t. o. s. e. t. i. a. m. s. e. n. s. u. s. r. e. t. m. e. m. o. r. i. a. s. d. e. a. l. i. a. h. e. r. b. a. q. h. z. a. l. i. u. m. e. f. f. e. c. i. t. v. t. p. u. t. a. d. e. p. s. o. p. o. q. p. u. r. g. a. t. f. l. e. g. m. a. a. p. e. c. t. o. r. e. t. u. n. c. e. x. m. u. l. t. i. s. t. a. l. i. b. u. s. e. x. p. i. m. e. t. i. s. e. x. c. i. t. a. t. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. s. v. t. c. o. g. i. t. e. r. d. e. n. a. t. u. r. i. s. r. e. z. v. t. q. z. v. i. d. e. t. e. s. s. e. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. e. r. e. u. b. a. r. b. a. z. p. u. r. g. a. r. e. c. o. l. e. r. a. m. q. z. e. x. p. r. u. s. e. s. t. i. m. u. l. t. i. s. t. a. l. i. b' p. t. i. c. u. l. a. r. i. b' v. t. d. e. r. e. u. b. a. r. b. a. r. o. q. z. v. i. d. e. t. o. e. z. p. l. o. p. u. p. u. r. g. a. r. e. f. l. e. g. m. a. q. z. e. x. p. r. u. s. ē. i. n. m. u. l. t. i. s. s. i. c. s. e. h. r. e. c. o. g. i. t. a. t. a. l. i. q. z. v. n. a. m. n. ā. m. e. ē. i. n. o. i. b' p. t. i. c. u. l. a. r. i. b' r. e. u. b. a. r. b. a. r. i. s. vñ hñt hñc e. f. f. e. c. i. t. s. i. c. e. t. i. e. z. r. i. n. p. s. o. p. i. s. r. i. a. l. y. s. r. e. b'. vñ a. c. c. i. p. i. t. e. x. p. e. r. i. e. n. t. i. a. z. t. u. c. s. i. t. i. n. a. i. a. c. o. g. n. i. t. i. o. v. n. i. u. s. v. l. i. s. p. t. e. r. m. u. l. t. a. s. p. t. i. c. u. l. a. r. i. a. q. z. c. o. n. s. i. d. e. r. a. b. i. t. n. ā. z. i. l. l. a. m. v. n. ā. v. l. e. z. p. t. e. r. b. p. t. i. c. u. l. a. r. e. r. p. t. e. r. i. l. l. u. d. r. e. t. i. a. m. p. t. e. r. o. e. p. t. i. c. u. l. a. r. e. d. f. t. a. l. e. v. l. e. e. s. t. p. t. e. r. m. u. l. t. a. q. z. c. o. n. s. i. d. e. r. a. b. i. t. v. t. v. n. u. m. n. o. e. s. t. d. i. u. i. s. u. s. p. m. u. l. t. a. q. z. t. u. c. c. o. n. s. i. d. e. r. a. b. i. t. u. r. p. m. u. l. t. a. r. p. t. e. r. h. o. c. q. s. i. t. d. i. u. i. s. u. s. i. n. m. u. l. t. i. s. q. n. a. b. s. t. r. a. c. t. a. p. t. i. c. u. l. a. r. i. b. u. s. o. i. b' r. c. o. n. s. i. d. e. r. a. b. i. t. s. z. s. e. t. a. l. e. n. v. l. e. e. r. i. t. e. x. o. i. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. a. b. a. s. t. r. a. c. t. u. s. e. r. i. t. v. n. u. m. p. t. e. r. m. u. l. t. a. q. z. e. r. i. t. v. n. u. m. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. s. p. t. e. r. d. i. u. i. s. i. o. n. e. z. r. m. u. l. t. i. t. u. d. i. n. e. e. r. i. t. v. n. u. m. o. i. b'. q. z. i. n. i. p. s. o. v. n. i. u. n. t. o. i. a. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. a. t. a. l. e. v. l. e. d. i. c. e. t. e. ē. g. e. s. c. e. s. q. z. e. r. i. t. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. m. r. a. b. s. t. r. a. c. t. u. m. p. t. e. r. o. e. z. l. o. c. u. p. t. e. r. o. e. i. p. s. p. t. e. r. o. e. z. v. a. r. i. a. t. i. o. e. z. t. a. l. e. e. t. i. a. m. v. l. e. d. i. c. e. t. g. e. s. c. e. s. i. n. a. i. a. q. z. s. z. e. ē. q. d. h. z. i. n. s. u. i. s. p. t. i. c. u. l. a. r. i. b. u. s. n. o. e. s. t. g. e. s. c. e. s. s. z. e. s. t. v. a. r. i. a. t. i. o. i. s. u. b. m. s. z. s. z. e. s. s. e. q. d. h. z. p. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. z. a. s. e. d. f. e. e. ē. g. e. s. c. e. s. q. z. e. a. v. a. r. i. a. t. i. o. e. s. e. m. o. t. u. z. t. a. l. e. a. u. t. v. l. e. e. s. t. p. n. m. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. r. e. x. t. a. l. i. v. l. i. s. i. t. i. n. n. o. b. p. n. c. i. p. i. u. z. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. t. i. e. q. d. q. u. o. s. i. t. i. n. s. e. q. n. t. i. q. o. n. e. p. a. t. e. b. i. t. p. s. g. q. u. o. d. i. s. s. e. r. t. e. x. p. i. m. e. t. u. m. s. i. u. e. c. o. g. n. i. t. i. o. e. x. p. i. m. e. t. a. l. i. s. a. b. v. l. i. n. ā. q. d. i. u. s. i. s. t. i. m. u. s. i. n. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. p. a. r. t. i. c. u. l. a. r. i. u. n. o. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. e. s. i. n. e. i. s. n. ā. m. v. n. a. m. p. t. e. r. m. u. l. t. a. t. ā. d. i. u. p. o. s. u. m. u. s. h. r. e. d. i. p. s. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. e. x. p. i. m. e. t. a. l. e. s. e. d. n. o. v. l. e. m. s. e. d. q. n. c. o. n. s. i. d. e. r. a. m. u. s. i. n. e. i. s. n. ā. m. v. n. a. m. p. t. e. r. m. u. l. t. a. t. u. c. i. n. c. i. p. i. t. e. ē. i. n. n. o. b. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e. y. n. i. u. e. r. s. a. l. i. s. e. x. q. s. i. t. i. n. n. o. b. i. s. p. n. c. i. p. i. u. m. a. r. t. i. s. r. s. c. i. e. ¶ **A**lterius forte dubitaret aliq. quō ex expimēto r ex

Posteriorum

vsq̄ gescēte i aīa sit in nobis pncipiū artis r scie. ¶ Dōm
q̄ pncipiū artis r scie est ipse hitus pncipioꝝ siue ipse in
lectus q̄ d̄ h̄ hitus. s̄ stat q̄ hitus pncipioꝝ non est
īpa v̄lis cognitio. nec ē ipm v̄le cognitū. s̄ ē aliqd̄ ex his
agnātū. hitus. n. nō ē ipse act⁹ nec ē ip̄s ob̄s. s̄ ē aliqd̄ ag
gnātū ex actib⁹. vt pact⁹ tēdimus i oba. iaginabimur. n. q̄
sicut ex frēq̄nti citariare effici mur citariste r aggnat̄ in
māu q̄dā hilitatio ad citariādi q̄ hilitatio nō ē īpa cita
ra: circa q̄ vsa? act⁹ citariādi. nec ē ēt ipse act⁹ citariādi.
s̄ ē aggnāta ex h̄s actib⁹. put p̄ tales act⁹ nos exercitam⁹
circa citara. sic r i hitib⁹ in v̄tutib⁹ moralib⁹ hoc idē vide
mus. tales. n. hitus nō sunt nec actus nec oba. sed sunt ag
gnātū ex actib⁹ p̄ quos tēdim⁹ in oba. ita ēt in hitib⁹ specu
latiuis. sic. n. ex frēq̄nti abstinere fimus tempati r aggene
rat̄ in nobis hitus tēpantie s̄z quē b̄n nos hēmus circa ta
les māz moralē. sic ex frēq̄nti speculari sim⁹ speculariui.
r aggnat̄ i nobis hitus s̄z quē b̄n nos hēmus circa māz
speculariui. hitus ḡ ite aggnātus nō ē ip̄s obm speculariui
nec ē ipse act⁹ speculariui. s̄ ē aliqd̄ aggnātum ex actibus.
¶ Aduertēdū tñ q̄ h̄ hitus speculariui aggnātū ex actib⁹
i aīa sūt q̄dā ḡlitates aīe. sicut ḡ videm⁹ i ḡlitateb⁹ sensibi
lib⁹. sic suo mō se h̄z in ḡlitateb⁹ itelligibilib⁹. in ḡlitateb⁹
n. sensibilib⁹ q̄dā sunt ḡlitates p̄me vt ḡlitates elemtōꝝ
q̄ sunt pncipia mixtoꝝ q̄dā sunt ḡlitates sc̄de. vt ḡlita
tes ip̄toꝝ mixtoꝝ q̄ mixta sunt pncipiata r cōposita ex
elemtis. sic ḡ elementa sunt pncipia mixtoꝝ. sic ḡlitates
p̄me sunt pncipia ḡlitateb⁹ sc̄daz. eodē ēt mō in hitibus co
gnitiuis q̄ sunt ḡlitates itelligibiles. q̄dā sunt qualitates
p̄me. r q̄dāz sc̄de. r ḡlitates p̄ sunt pncipia ḡlitateb⁹ sc̄daz.
q̄ si volum⁹ videre q̄ sunt hitus p̄mi cognitui. r q̄ sc̄dā.
vel q̄ sunt ḡlitates itelligibiles p̄me. r q̄ sc̄de. cuz talia
cānt̄ ex habitib⁹ r actus ex oibus oz ad īpa obiecta recur
rere. dicemus. n. q̄ īpa obiecta q̄dam se h̄nt vt pncipia r
cāe ex quoz cognitione dependet cognitio alioꝝ. q̄dāz se
h̄nt vt pncipiata r cāta quozum cognitio cātur ex cog
nitione p̄moꝝ. Propter q̄d sicut se h̄nt ip̄s actus r īpa oba
adiuicem sic se hēbūt r ip̄s hitus. hitus ḡ aggenerat̄ i no
bis ex frēq̄nti cōsideratione circa pncipia. quē hitum voca
mus itellec̄tū. hēbit rōnē pncipij respectu hitus aggene
ratoꝝ in nobis ex frēq̄nti cōsideratione circa pncipiata. q̄
si illa pncipiata a nobis cōsiderata sūt sc̄dā aggnabit̄ in
nobis hitus q̄ d̄ sc̄a. itellec̄t⁹ ḡ erit p̄n^m artis r scie. cum ḡ itelle
ctus sit q̄dam hitus aggnātus i nob ex v̄li cōsideratiōe p̄n
cipioꝝ. p̄z quō ex v̄li gescēte i aīa fuit in nobis ille idē ha
bitus q̄ est p̄n^m artis r scie. est ḡ ip̄s v̄le r īpa cōsideratio
v̄lis de pncipijs p̄n^m artis r scie. r q̄cqd̄ est cā cāe est cā cā
ti. Postq̄ ex tali v̄li cōsideratione aggnat̄ i nobis itellec̄t⁹
q̄ est p̄n^m artis r scie. r ēt īpa v̄lis cōsideratio dicef̄ eē p̄n^m
artis r scie. b̄n ḡ dicebat̄ q̄ v̄le est p̄n^m artis r scie. r ēt ex
v̄li aggnat̄ in nobis itellec̄t⁹ q̄ ē tale p̄n^m dicemus ḡ q̄
sensus r memoria sunt pncipia valde remota ad aggnan
dum hitū q̄ d̄ itellec̄t⁹. expimētū at̄ r v̄le siue cōsideratio
expimētalis r cōsideratio v̄lis de pncipijs sunt pncipia
magis p̄pinq̄ ad aggnandū talē habitū. s̄ p̄ h̄s ḡlitationē
h̄ hitus attribuit his duobus. volēs q̄ ex expimēto r ex
v̄li q̄d ē in nobis aggnat̄ in nobis ille idē hitus q̄ ē p̄n^m
artis r scie q̄ d̄ itellec̄t⁹. ¶ Aduertēdū ēt q̄ i itellec̄t⁹
siue hitus pncipioꝝ tanq̄ ex suis cāis ḡnt̄ ex expimēto r
ex v̄li cōsideratione pncipioꝝ ip̄m tñ v̄le siue īpa v̄lis cō
sideratio ē p̄pingoz r imediatior cā q̄ aggeneret̄ in nobis
talis hitus q̄ sit ip̄s expimētum. ¶ Aduertēdū ēt q̄ cū vi
dimus q̄ ex v̄li est vel sit i nobis hitus q̄ est pncipium ar
tis r scie h̄ q̄ d̄ v̄le p̄t̄ referri r ad ip̄s obm v̄l r cōside
ratum r ad ip̄m actū. ad ip̄s v̄lem cōsiderationē obi. ex
v̄l r sc̄a. n. cānt̄ hitus ex actibus r ex obis: q̄ vt d̄c̄m quic

qd̄ ē cā cāe est cā cāi. oba. n. sunt cā actū. act⁹ at̄ hitus.
ergo r īpa oba erūt cā etiam hitum. ¶ Deinde cū dicit̄.
¶ Neq̄z ḡ ḡt̄ determinati habitus neq̄z ab alijs
habitibus sunt notioribus. sed a sensu.

¶ Soluit vel ridet ad obiectiones sup̄ius sc̄as. arguebat̄
n. supra q̄ hitus pncipioꝝ nō sunt nobis innati. nec sunt
nobis acq̄siti. q̄z nulla cognitio p̄cedit cognitionem p̄nci
pioꝝ nec fit in nobis aliq̄ cognitio itellec̄ta ex non p̄p̄ri
ti cognitioe. ad q̄ ridet. q̄ hitus pncipioꝝ nō sunt i nobis
cōplete innati. s̄z sūt i nobis ex acq̄sitione r ex p̄p̄ri ti co
gnitione. nō ex p̄p̄ri ti cognitioe certiori. q̄z nulla cognitio
certior p̄cedit cognitione pncipioꝝ. s̄z pncipia sūt nobis
cognita ex p̄p̄ri ti cognitione sensitiua r ex sensu. id̄ at̄ q̄
(neq̄z ḡ hitus) sūt. pncipioꝝ (determinati). i. nō sunt in
nobis tales hitus determinati cōplete innati (nec sūt) ta
les hitus (ab alijs habitibus notiorib⁹. s̄z a sensu). i. cānt̄
a sensu r a p̄p̄ri ti cognitioe sensitiua. q̄d̄ quō fiat d̄c̄m est
sup̄a. q̄z ex sensibus sit memoria r. ¶ Nōndū at̄ q̄ h̄
bitus pncipioꝝ nō sunt i nobis determinati. i. cōplete innati.
nam illud d̄r̄ determinatū q̄d̄ est terminatū r q̄d̄ p̄p̄ri ti
ad p̄c̄m terminū. cognitio. n. pncipioꝝ nō est nobis nāl̄
indita sub eē cōpleto. tñ nāl̄ hēmus aliqd̄ de cognitione
pncipioꝝ in q̄tū hēmus nāl̄ iditus lumē itellec̄tus agen
tis i quo lumē sunt talia pncipia nota. ¶ Deinde cū dicit̄.

¶ At i machine versione facta vno stante alter
stetit. postea alter quousq̄z in pncipij venit.
aīa at̄ existit talis ens ḡlis possit pati hoc.

¶ Veritatē determinatā declarat r manifestat. Dixerat. n.
q̄ ex mltis s̄latiōib⁹ fit memoria. ex mltis memorijs fit
expimētū. r postea v̄le. r ex his oib⁹ fit i nob hitus q̄ d̄ in
tellect⁹ q̄ ē p̄n^m artis r scie. in q̄ d̄ dicit̄ possit eē dupl̄ du
bitū. v̄nū q̄re oz eē multa talia ad hoc q̄ talis hitus gene
ret̄. r aut̄ dubiū eē possit quō ex sensu p̄t̄ cāri cognitio
v̄lis q̄ requir̄ ad h̄ q̄ generet̄ talis hitus. Tria ḡ fac. q̄z p̄
soluit ad dubiū p̄mū. r ad dubiū. r. 3° ex his q̄ dixerat
concludit q̄ oz ex sensu r via iuductiua accipe cognitioes p̄n
cipioꝝ p̄moꝝ. sc̄dā. ibi (qd̄ at̄ d̄c̄m ē oli. tertia ibi (Ma
nifestū ē q̄m) Dic̄ ḡ. q̄ (vt i machine euerfione sc̄a). i. vt
p̄tingit q̄n fit euerfio. i. debellatio machine exercitū. i. vt
fit cū ḡnt̄ i nobis hitus q̄ d̄ itellec̄t⁹. cū. n. exercitū fuga
v̄lis ē vno stāte alter stetit. postea alter quousq̄z veniat̄ in
p̄n^m. i. donec veniat̄ i tāta multitudinē q̄ possit eē p̄n^m
pugne. cū. n. bellātes vsi sunt i fugam r eoz machina siue
eoz massa ē debellata p̄tingit q̄ v̄nū fugiētū se figit r stae
i aliquo cui adiungit se alter fugiēs. r postea alter donec ve
niat̄ i tāta multitudinē q̄ possit eē p̄n^m pugne. vnus. n. hō
nō sufficeret ad pugnādū. s̄z mlti sic cōgregati sufficunt.
sic nō ḡlibz v̄nū sensus sufficit ad faciēduz memoriā. nisi
eēt talis vnus sensus q̄ h̄ret v̄m mltōꝝ. sic sunt illa q̄ cū
magna adunatione videmus: s̄z v̄ni sensui aggregat⁹ ali
sensus: r postea alius multi tales sensus. vt q̄n v̄nū r idēz
multotiēs vidimus faciūt in nobis memoriā illius rei
vise r ex multis memorijs expimētū r postea v̄le. r ex his
oib⁹ aggnat̄ i nobis itellec̄t⁹ q̄ ē pncipium artis r scie. si ḡ
q̄rat̄ q̄reoz talia multiplicare ad h̄ q̄ ḡntur talis hitus.
p̄z q̄ sicut i pugna vnus hō nō sufficit vt sit pncipiū pugna
dī sic r i ḡnātionē h̄ hitus nō sufficit vnus sensus nec vna
memoria r subdit. q̄ (aīa at̄ h̄ cū sit ḡlis possit hoc pati)
. q. d. q̄ necariū ē q̄ ex multis sensib⁹ fiat memoria r ex
multis memorijs fiat expimētum r sic p̄cedere. ita tñ q̄
debemus supponere i h̄ p̄c̄ssu q̄ aīa sit h̄s. i. sit talis na
ture ḡlis possit h̄ pati. vs. q̄ ex sensibus r memorijs pos
sit i ea fieri cognitio expimētalis. r ēt possit in ea fieri v̄le.
r q̄ possit in ea aggnari talis hitus q̄ sit p̄n^m artis r scie. i.
oz supponere q̄ aīa sit talis nāc̄ q̄n ea nō solū sit potēt

Intellectus per se intellectus principi. scia xlonu. ro aut r opinio sic pnt differre vt ro referatur ad cognitione experimeta le habitata ex rocinatioe r ex collatioe piculariu cu sic ex gbuidda signis multis modis pot falli: r est multotiens falsa. opinio referat ad cognitione vlem habitataz et p signa fallibilia. Deinde cuz dicit.

Et nihil certius est scientia qz intellectus.

Quod dicitur quod intellectus non est idem quod scientia: pro quod sciendum quod intellectus dicitur a scientia 3^a. pro quod est certior r notior. 2° quod ad primum quod est intellectus non est ratio: scia non est sine ratione. 3° quod intellectus r primum scie non est scia. Tria ergo facit scia quod habet triplici modo ostendit intellectum differre a scia. 2^a ibi. (Scia autem omnia.) 3^a ibi. (Et quod quidem demonstratiois.) Dicit ergo quod (r nihil) est aliud genus habituum (certi) scia quod intellectus. r subdit quod (primum) enim demonstrationum notiora sunt scia. quod ipse dclones siue quod ipsa scibilia. tunc ergo est suppleda ro quod si primum demonstrationum quod est intellectus sunt certiora r notiora quod ipse dclones siue quod ipsa scibilia: quod est scia intellectus est notior r certior quod scia. 13° g nullus alius habitus ab intellectu sit notior r certior quod scia: tunc intellectus ipse est certior r notior: quod est de principio quod sunt notiora r certiora quod ipsa scibilia. non est ergo intellectus idem quod scia: 13° est aliqd notius r certius quod scia. Dubitaret forte aliquis quod videtur aliquis habitus ab intellectu notior quod scia. 13° sapientia siue metaph. na intellectus est principiorum: scia est dclonu per cas non altas. sapia autem per cas altas siue per cas altissimas. non solum ergo habitus principiorum: 13° est habitus dclonu per cas altissimas: vt sapia erit certior quod scia. Deinde quod sapia includit in intellectu. na vt dicitur in 7. ethi. sapia est intellectus r scia. metaphysica enim non habet aliam sciam quod per se sua. ipsa. n. in se ipsa capit suum intellectum r suam cognitionem principiorum per quod perbat suas dclones. vnde alie scie sunt sensum: quod regulant per aliquod superiora principia: 13° metaph. est scia r intellectus: quod non regulat per aliquas alia superiora sciaz loquedo de sciety humanitus inuentis. sed vt dicitur est ipsa in se ipsa capit suum intellectum r suaz regulam. si ergo solus intellectus est certior quod scia non excluditur ex hoc: imo concluditur quod sapientia sit certior r notibilior quod scia: cum ipsa in se comprehendet suum intellectum r suam regulam. Deinde cum dicit.

Scientia autem omnia cum ratione est. principiorum scia quod dem non vtiqz erit. quoniam autem nihil verius attingit esse scia quod intellectus. Intellectus vtiqz erit principiorum: ex his consideratibus.

Ad dicitur scda rone quod intellectus differat a scia. d. quod (scia autem omnia est cum ratione) 13° su. nullus intellectus est cum ratione: quod ad principia non est ratio. g. quod sic est (principiorum quod dicitur) su. hitus non vtiqz erit scia. i. erit differens a scia. est g. visio nis huius quod intellectus est principiorum ad quod non est ratio. g. differat a scia quod non est sine. ro. ne. quod autem intellectus sit ipsorum principiorum perbat: cum subdit. d. quod quoniam autem nihil verius attingit esse scia quod intellectus. q. d. quod habitus principiorum est aliqd verius quod sit ipsa scia: 13° nihil est verius quod scia nisi intellectus. ergo habitus ipsorum principiorum erit intellectus. id subdit quod (intellectus vtiqz erit principiorum) su. habitus (consideratibus) ex eis. i. ex ista dicitis. q. d. quod si considerem ex ista dicitis per quod intellectus est principiorum ad quod non est ratio. g. differat a scia quod non est sine ratione. Notandum autem quod ratio prima est confirmatio rationis scda. nam quod solus intellectus est certior quod scia: vt dicebat ratio prima: r vt resumptum est in hac ratione scda. cum ergo habitus principiorum sit certior quod scia si nihil est certi quod scia quod intellectus. g. habitus ipsorum principiorum erit ipse intellectus: r per omnia intellectus differat a scia. Deinde cum dicit.

Et quod demonstratiois principium non est demonstratio: quare neque scie scia. Si igitur nullum aliud genus propter sciaz habem? vtiqz: intellectus vtiqz scie principium erit. r hoc quod dicitur principium principij vtiqz erit

hoc autem omne sicut se habet ad omne rerum genus. Adducit ad hoc tertia rone quod intellectus non sit scia. na intellectus est primum scie: r primum scie non est scia sicut primum demonstrationis non demonstrat. id autem (r quod dicitur) su. intellectus non sit scia. per se eo quod (demonstratio non sit primum demonstratiois. quare neque scia) su. est primum. primum ergo scie dicitur a scia. in demonstratioibus. n. non procedit in istum: ita quod primum demonstratiois non demonstrat: r demonstratiois primum non ostendit demonstratio: imo est veniunt ad aliquid primum idem demonstratio: quod non erit scia. cognitio ergo illorum principiorum quod est primum scie non erit scia. bñ g. dicitur est quod primum scie vlt cognitio principiorum quod est primum scie non est scia. quod autem cognitio principiorum sit intellectus per na cognitio principiorum est vtiqz quod scia: r nihil est vtiqz quod scia nisi intellectus. g. cogit principiorum erit ipse intellectus. id subdit quod si igitur sciaz vlt vtiqz alia translatio r melius (si igitur propter sciam nihil aliud). i. nullum aliud genus cognis (habetur verum). i. magis vtiqz su. quod intellectum (intellectus vtiqz erit primum scie r erit primum principius). i. erit primum ad cognoscendum principia. non ergo est idem habitus principiorum r dclonu: quod habitus principiorum est intellectus. dclonu est scia. r subdit (in hoc autem). i. hoc totum (sicut se habet ad omne rerum) su. nam. q. d. hoc quod dicitur est in eo quod intellectus est primum sicut se habet in omnia na rerum: vt in hac na rerum mathematicis intellectus principiorum per quod perbat mathematica erit primum scie mathematicorum r in alia na rerum intellectus erit primum scie illorum siue illarum rerum. quod ergo dictum est generaliter quod intellectus est principius sciety veritatem habet spaliter in omnia na ostendit quod rerum sciaz. Notandum quod 13° actus incompleti sunt principia habituum. habitus tunc est principium actuum completo. loquedo ergo de cognitione perfecta quod cognoscimus principia intellectu. i. habitus principiorum non solum est primum scie: sed est primum principius. i. est primum cognitionis per quam cognoscimus principia. Et in hoc terminat sententia scda posteriorum.

plenior intelligentia toti scda libri posteriorum dicitur. 2. 22. capla. na totus liber prima diuisione diuisus est in duas partes. na in prima parte agit de quod quod est quod est proprium medium r proprium primum demonstrationis. In scda parte agit de principius r de dignitatibus quod sunt principia coia demonstrationis. Prima pars vbi agit de quod quod est r d. medio r proprio ostendit quatuor pres principales. na prima pars principalis est pambulum ad dicenda: vbi ostendit quod omnia quod est de medio demonstratiois. In scda parte principalis agit de hys medio r de quod quod est r 3° opposites. In 3° parte principalis agit de quod quod est r de medio 3° vtiqz put se habet ad demonstrationem. In 4° autem parte principali agit de quod quod est r de medio 3° vtiqz put se habet ad suam itentionem. Declarat. n. ibi quo conuenit venari r inuestigare quod quod est siue medius in demonstratione. sunt ergo quod quod pres principales i toto 2° libro. in quod prima declarat quod omnia quod est de medio r de quod quod est. In 2° parte tractat de medio r de quod quod est r 3° vtiqz veritate quo se habet ad demonstrationem. In 4° parte tractat de quod quod est r de medio et 3° vtiqz veritate quo se habet ad suam itentionem. In 4° autem r vltima agit de dignitatibus quod sunt cognite quod sunt principia coia demonstrationis. scda pars principalis incipit ibi. (Quo autem quod quod est demonstratio) 3° ibi (3° tractat de speculadu) 4° ibi (Quo autem opz venari) gnta r vltima ibi (De principius autem quod sunt cognita). 1° 2° r vltima pars remanet idiuisa. scda pars vbi agit de medio r d. quod quod est arguendo r 3° opposites habet sex capla. na in primo cap. agit vtiqz quod quod est siue diffinitio sit eozides quoz est demonstratio. in 2° autem vtiqz diffinitio sit ides quod demonstratio. in 3° quid sit modus itroducendi diffinitioem. vtiqz. i. diffio possit concludi per sillogismum reduplicatiuum. in 4° vtiqz diffio possit concludi per sillogismum diuisiuium. in 5°

vtz dīffō possit cludi p sllm dīffīnitiū. in 6° vtz dīffō
 possit cludi p demfationē. 3^a at ps vbi agit de qd qd est
 f3 vitatē qūo se beāt ad demfationē h3. 8. capla. nā qd qd
 est rē mediū i demfatiōe rē id qd expmīf p dīffōne r h3
 rōnē cāe. nō g̃ p̃t sufficiēter oñdi qūo qd qd est se beāt ad
 demfationē. nisi sciat qūo me^m se beāt ad demfationē et
 qūo dīffō r qūo cā. Rursus cā diuidit f3 diuerfa gnā cā/
 rū r f3 diuerfos modos cāndī. diuerfi at modi cāndī ēt di
 uidnt. qz qdā cāta referunt r demfāt p ples cās. aliq̃
 nō p ples. Rursus aliq̃ cāta sūt sll cū suis cās. aliq̃ at nō
 sll. r ea q̃ nō sūt sll. aliq̃ pcedūt f3 rectū. aliq̃ f3 circulū.
 est r ali^m modus cāndī ab oib⁹ istis. qz aliq̃ cāe inferūt sua
 cāta sp r vlr. aliq̃ aut vtpm r frequēter. cū g̃ f3 qd3 gen⁹
 cāe possit formari qd qd est r dīffō. nō pfecte poterimus
 scire qūo qd qd ē se beāt ad demfationē. nisi sciuerimus
 qūo oia ista se beāt ad demfationē. iō. 8. capla cōtinet
 ps 3^a. nā in p. c. 3^e ptis pñ¹⁰ agit qūo qd qd ē vt habz rōnē
 medy se beāt ad demfationē. i 2° vō qūo dīffō se beāt ad
 demfationē. in 3° qūo r̃tigit demfare p oia gnā cāz. i 4°
 qūo r̃tigit demfare. cū cāta referunt i ples cās r qūo cuz
 nō i ples cās. in 5° qūo r̃tigit demfare cū cāe sūt sll cū su
 is cās. in 6° qūo r̃tigit demfare cū cāe r cāta nō sūt sll.
 f3 ē in eis pcessus f3 rectū. in 7° qūo r̃tigit demfare cum
 cāe r cāta nō sūt sll. f3 ē in eis pcessus f3 circulū. in 8° aut
 agit qūo r̃tigit demfare cū cāe inferūt sua cāta vlr r sp.
 r qūo cū inferūt vt plm r vt frequēter. 4^a at ps pñ¹⁰ vbi agi
 tur de qd qd est p̃m veritatē qūo se habz ad suam inten
 tionem habz sex capla. naz vt dictum est. qd qd est. est id
 qd expmītur per dīffīnitiōē r habet rōnē medy r cause.
 Rursus dīffō aliq̃ ē ip̃s⁹ subī r aliq̃ ip̃s⁹ passionis. nā alr
 h3 dīffīniri subī alr passio. Ars. n. ad iueniēdū dīffōne
 subī aliq̃ ē bōa in casu. aliq̃ ē bona simplr. mediū ēt i de
 mōstratiōe p̃t accipi 2°. vel put demfāt p ip̃s p̃ticular. vel
 vlr. i demfatiōe ēt vlr sūt duo attrēdēda. v3. p̃cā r cātuz
 se psequant r q̃ vni⁹ cātī sit vna cā. sex capla h3 q̃rta ps.
 nā in p. c. q̃rte ptis pñ¹⁰ dat ars iueniēdi dīffōne subī q̃ ē
 bona in casu. in scdo vō dat ars iueniēdi dīffōne subī q̃ ē
 bōa simplr. in 3° docet qūo nos debeam⁹ iuenire dīffōne
 passiois. in 4° qūo debeam⁹ venari r iuenire me^m ad de
 mōstratiōe p̃ticular. in 5° qūo i demfatiōe vlr iueniēda sit
 cā q̃ psequat ad effectū r q̃ se beāt ad uertētā cū ip̃so. in
 6° qūo in tali demfatiōe vlr iueniēda sit cā q̃ sit vni⁹ cātī
 r e3. Sūt g̃ i toto 2° lib. 22. capla. 2^m ca^m incipit ibi. (Quo
 aut qd qd ē demfēt r ibi finit p⁹ ps pñ¹⁰. r incipit 2°. 3^m
 cap^m incipit ibi. (Māifestū itaqz qd dīffō.) q̃rtū ibi. (Ips⁹
 aut qd qd ē. 5^m ibi. (At vō nec p diuisione.) 6^m ibi. (S3
 vtz sit demfare.) 7^m ibi. (Qualr igitur dīffīnēs.) 8^m ibi.
 (Itez at speculādū.) r ibi terminat 2° ps pñ¹⁰. r incipit 3°.
 (Itez at q̃rūdā qd ez altera.) 10^m ibi. (Quā aut scire
 9^m ibi. (Est at q̃rūdā qd ez altera.) 10^m ibi. (Quā aut scire
 opiamur.) 11^m ibi. (Cōtingit autē r idē vnum.) 12^m ibi.
 (Eadē at cā est.) 13^m ibi. (In his at q̃ nō sll sūt.) 14^m ibi.
 (Quā aut videm⁹ in his q̃ sūt circulo.) 15^m ibi. (Sūt autē
 qdā q̃ sūt vlr.) 16^m ibi. (Quo at oz venari.) r ibi terminat
 3° ps pñ¹⁰. r incipit 4°. 17^m ibi. (Cōgnū aut cū totuz.) 18^m
 ibi. (Quare aut oz itēdētē.) 19^m ibi. (Ut beam⁹ aut ppo
 sita.) 20^m ibi. (De cā aut r cui⁹.) 21^m ibi. (Utz at r̃tigate
 nō eadē cāz.) 22^m ibi. (De p̃ncipys at qūo fiāt cognita.)
 r ibi terminat 4° ps pñ¹⁰. r incipit 5° q̃ nō diuidit i pla capi
 tula. f3 ibi posteriora analetica s̃sumant. Scōz g̃ modū
 mibi poslem libzū posteriorz auxiliāte altissimo exposul.
 vbi tradit ars qūo p bec pñ⁹ cāta h̃ demfatiue scia cau
 satoz. S3 tu dñe Jesu xpe q es ars oipotētis dei p̃ris ple/
 na oīuz rōnū in te r̃tines gnālī r pfecte q̃ ista causata p̃n
 cīpia. cui vestigiū vtcūqz gerētia r̃tinet sparsim s̃cte r i/
 cōplete. vere g̃ in te sūt oēs thesauri scie r sapiētīe. tu g̃

fla oium meoz laborū premius. tu vltima mea merces
 qui cum patre r spū sancto es vnus deus benedictus in
 secula seculozum. Amen.

Ramusius Armi Latini S.

¶ Siquis ab instanti circo defendere sese
 Aegida vel cupiat pallados armigere

¶ Dirfuta qui pelle tegoz me vendicet: r sic
 Romanum Aegidy nouerit ingenium.

¶ Explicit perutilis expositio Egidij Romani in libros
 posterioruz Aristotelis deum acuratisime emenda/
 ta: in pristiniuz candore reddita. Mandato r impensis
 hereduz nobilis viri dñi Octauiani scoti ciuis Modoe/
 tiensis r socioz impressa Venetys per Georgiuz a rriua/
 benum Anno recōciliate natiuitatis. i 5 i 3. xy. July.

Registrum

a	g	n
Posteriora	ei quātuz ad	¶ Postq̃ phas
Excellētissimi	¶ Que est scda	te aliqs quare
telligere rursus	tertia indigent	pro ipsa
cōtinēs p̃ncipia	imediate dīcedit	seozuz. ¶ Dōm
b	b	o
¶ sint sub vlib ⁹	p̃missas falsas	illud idē
in p̃ncipia. ideo	paratur ad	¶ Exponit in
sicut motus ad	ibi (r hoc	tionē. ¶ Dubita
mum locuz esse	homine sup.	non causat in
c	i	p
positoꝝ habet	sunt (vt de	sus quozūdā
lis ita q̃ p̃pter	boc autem est	a natura fit
sunt ei p̃ncipia	subiectozuz q̃	¶ Notādū ēt
maioꝝ r mioꝝē	¶ Si igitur est	boc modo
d	k	q
quendā moduz	vtiqz r triāgulus	differentys que
essentialr qd	causis essendi	id est: qd est
sed ex p̃ncipys	gīnquus vt	gnanimitatis.)
salitas dīffatōi	(a. sit in. d.)	guli vel q̃cunqz
e	l	r
in geometriā.	secundo q̃	quod duo facit
faciunt sex qui	periunt multa	generalibus
defectu. i. de	terram: non	me assimilatur
nec ē geometre	iniustitia r q̃	
f	m	
calias. vtputa	¶ Questiones	Sinis
cipys vtitur	vtum boc an	
propter quod	queri aliquid	
ci propositio	mediū potest.	

